

liber prima Policzatus

iste liber e magri Jacobi de Schadek decretoru
doctoris canonici et vicary in Spualibz Cra
comen generalis legatus Collegio minori
in Cracovia Anno 1582
Mortuus e 12 81 die solis xxviii octobry orate pro eo

483.

N. Law. 483

29 III
9.

Sextum xxiii et quatuor. lre de scriptura

cepta libet iudice portulicellum. nec
habeant inde. nam. diligens. dñi aspectu
inter. sem. talis. suavit. libellum. ^{ma}ceptu. rñ
meo. pñm. inceptu. rñ. in pñm. co. pñm. u
bigu. ut. l. c. d. 5. am. d. 5. pñm. rñ. uñ
uñ. in. l. c. d. 5. uñ. l. c. d. 5. am. d. 5. pñm. rñ. uñ

[illegible]

[illegible]

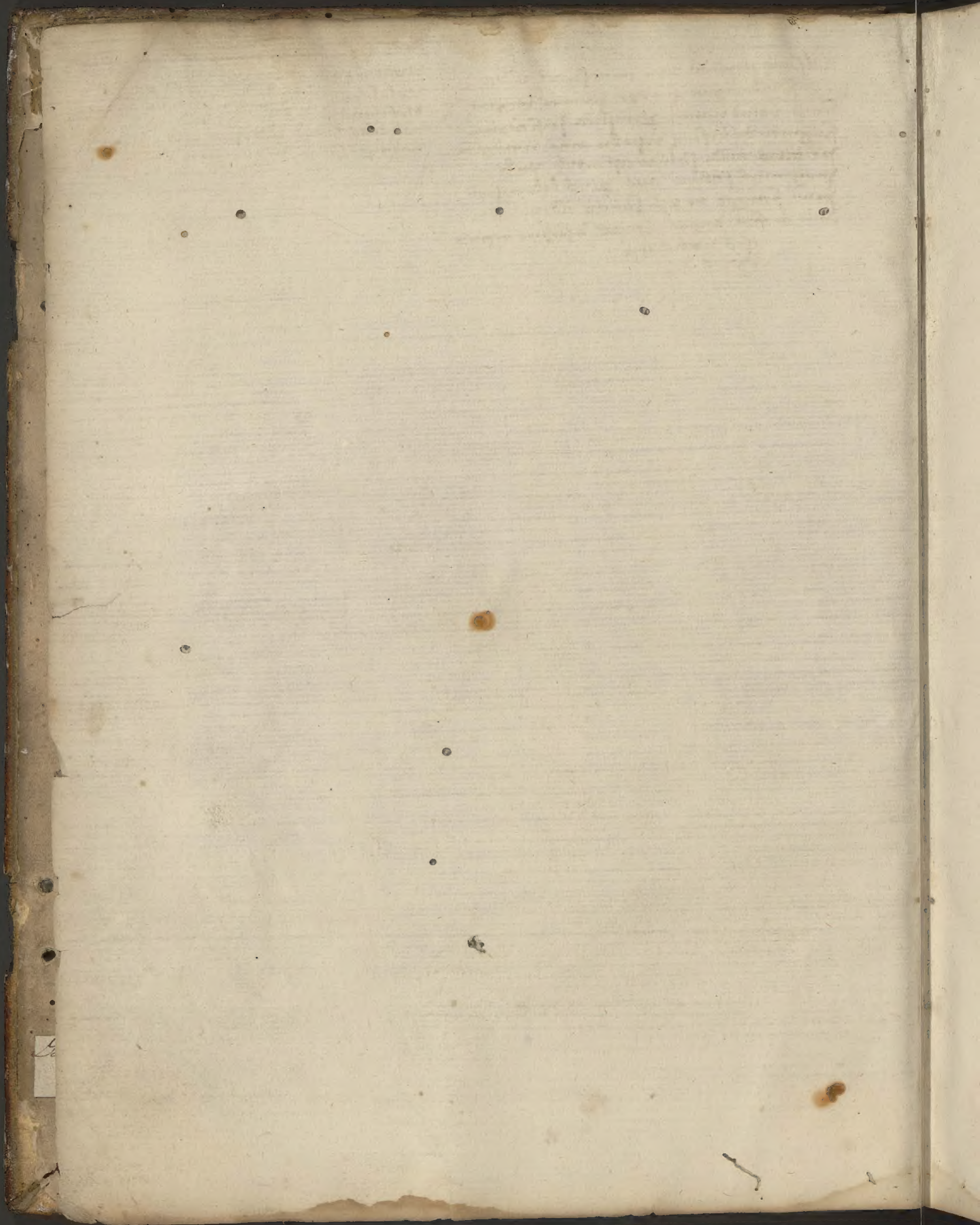
ius maria

Balsamq et munda terra cu orisnat unda
Conferunt agrum que dot pumme magni
fante uelud uinum. pumma pascitum
fulgura. desinunt repelitur ante nimbium
portatus munda. saluat afflictibus unde
pregnans saluat aue pna liberatur
petri frangit ut xpi sanguis ad ang
dno confert dignis. hinc desinit ignis
hac munda. hanc
ignis dei

7
nobilis homo est munda delectat ymago
nobilis homo virtute clara pumma
nobilis homo pumma pumma pumma
nobilis homo munda. pumma pumma
nobilis homo munda. pumma pumma
nobilis homo munda. pumma pumma

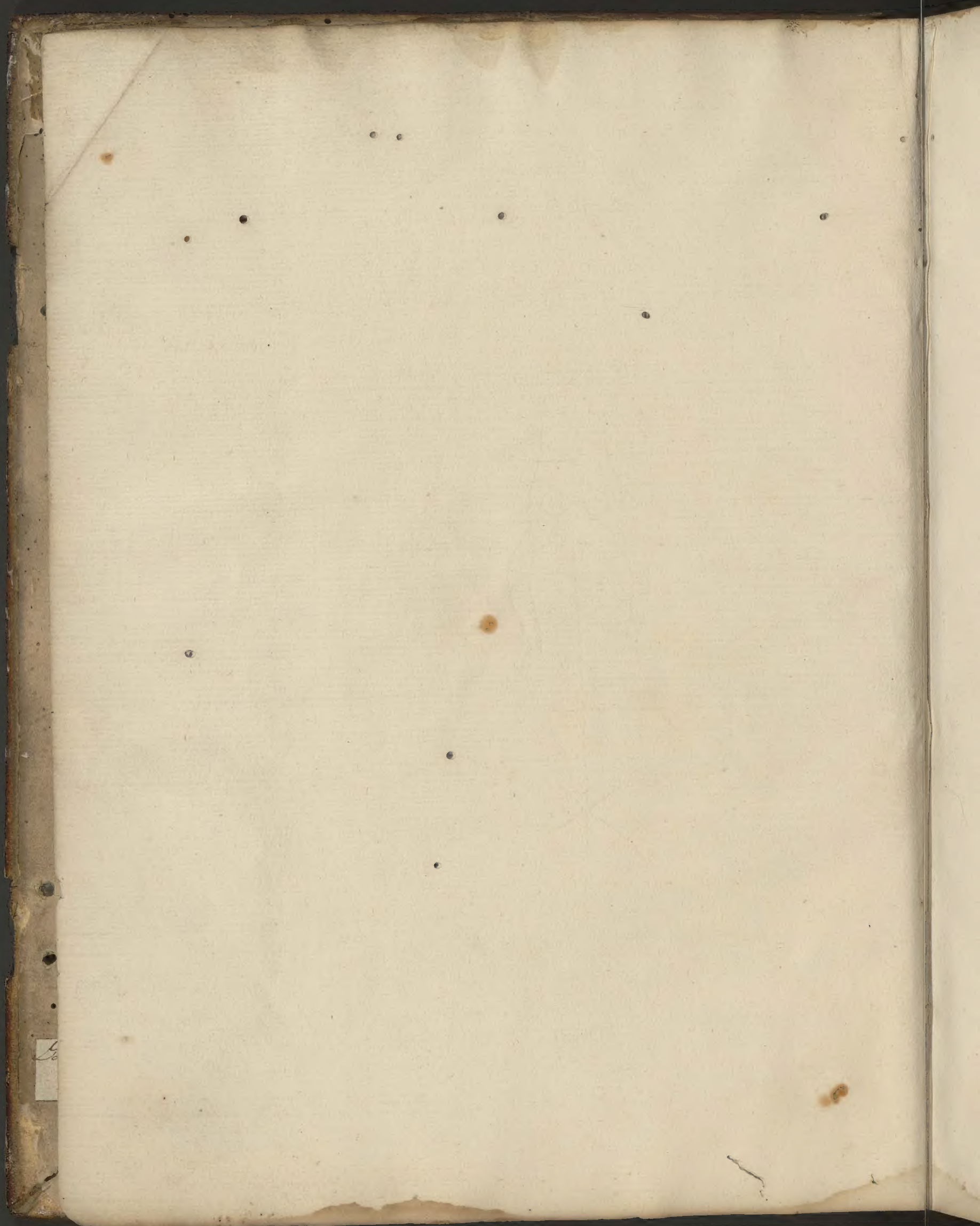

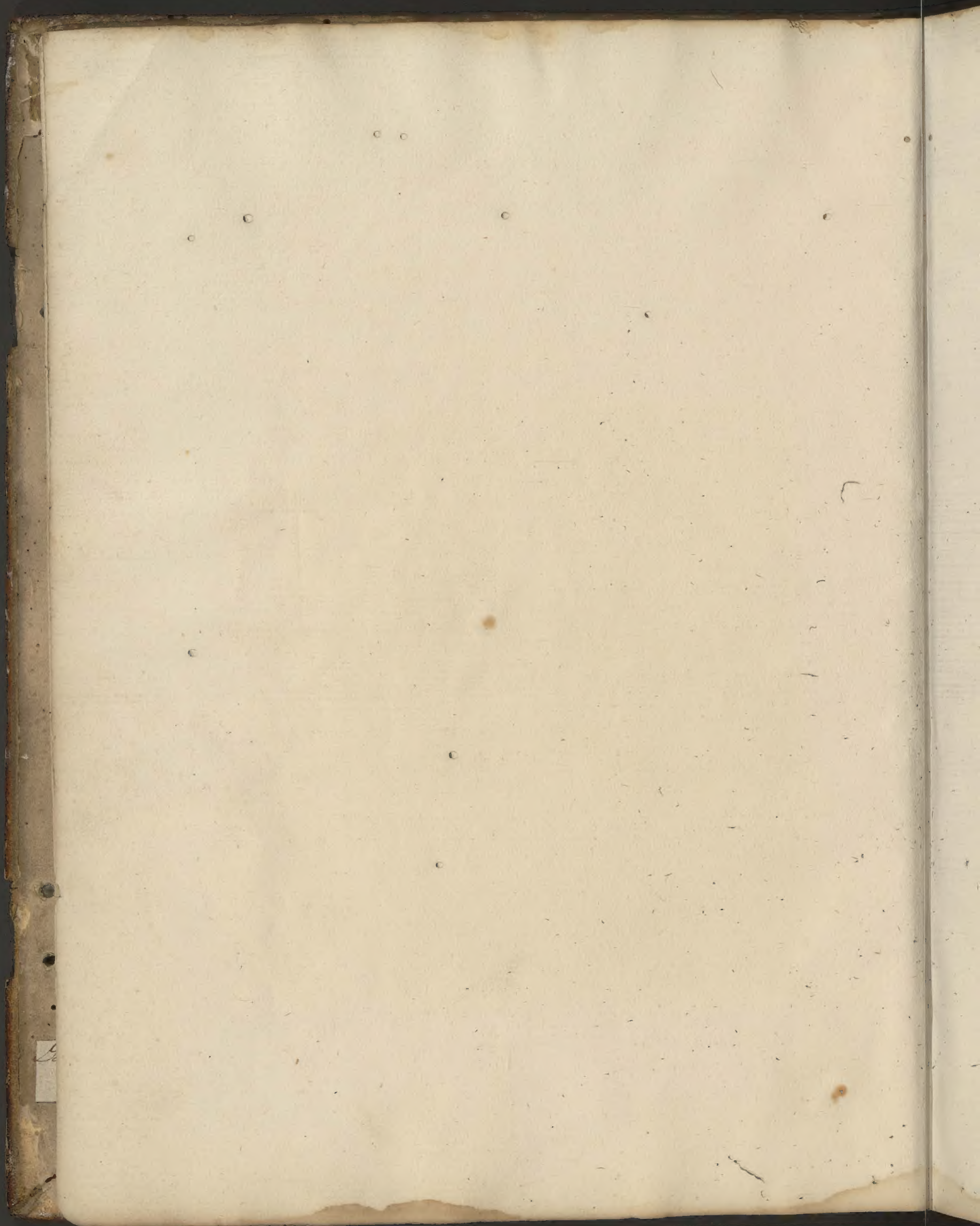

14

121

Arundin' est Vocabularium huius Poëmaticæ.

uit. **A**quo tota tibi uita. salus q̄ datur. **S**i facies illi tua displicet. un-
de placebit. **E**ius in arbitrio. uis q̄ fauor q̄ maueat. **D**e phibet fieri sce-
lus est. q̄ popit equum. **I**uēt p̄ placito. stantq̄ cadunt q̄ suo. **H**inc q̄
sola placet. sola uirtute placet. **C**um tibi si desit. cetera timetia uocet
ma colit. pacem statuit. fundatq̄ quiete. **E**t timidos hostes. mente
manu q̄ domat. **S**i seu uita uocet. seu fulminet ensis in hostes. **N**o
nisi p̄d gart. uo nisi sca p̄olat. **C**ausa ei quosq̄ ducis. quos
cūq̄ potentes plebs erit hoc inso. maxima tunc a duai. **S**i reges
uideas. quid ad hunc nisi rustica turba. **E**t bene si dia rustica turba
quenuit. **M**actam q̄ tu p̄monstis. opicre. **C**um maneat totu gra-
ut quis fauor. **S**i placet her. totus potis fortasse pate. **S**i si displice-
at. cetera claudet toga. **V**ba salutatis sunt p̄ma. subinde facetus.
Te datus obsequio. ho p̄mā q̄ petes. **N**on grauis hospes eris. potu-
q̄ abo uēdus. **S**ufficit uestis nō p̄osa tibi. **N**on onus equus.
falcat uo p̄os equoz. **R**et te smoz copia magna p̄mit. **S**ufficit
ut sola domus uisus q̄ patrom. **E**ius et alloquio. consilioq̄ firm-
Cum quid possit. quid p̄et plebs. ubi reg. **D**ux una domus
sola doce pot. **S**i de uelata facies monstrauit. aut uo p̄strugat.
nisi cassibus ille tuu. **Q**uid sapiens stulto differt. quid p̄ampe.
dux. **Q**uid misero felix. si sapias cetera uides. **S**i fuit letis. oculos
amores q̄ libent. **E**xponet mugis. forsitan ille tuis. **S**i ugi mugas
p̄auges. uetedia gignat. **C**um uelut letis sunt inuicem inuis.
Si iubet ut mugas agites. mugie decet. **N**am sibi p̄mugas.
seria credet agi. **U**tilis mugas. sic aptes seria ludis. **U**t tibi sit
gramm. nulla timenda manus. **S**i iubet ut taceas. statua tatur-
mitas esto. **R**et redimas signis. uia negata tibi. **C**ū p̄acatus
erit. ut cum maiora uocabunt. **O**ra q̄ductus detur ut inde tibi in-
tus atq̄ redi. ne quoz carpe mugas. **A**uspis ex. infigant tela ne-
ces q̄ parent. **U**num distat ens secreta profer in aue. **C**umq̄ agit
ali. tu memor esto tu. **C**umq̄ tauri femur. flos fem. glia carnis.
Ret nichil est. nichilo quid minus esse pot. **N**ia fortune mis-
cata puta uicior. **B**emina sunt. p̄lezo pabula mortis iter. **S**ut
lat laquei. sunt insidie. sunt toxica mortis. **C**um nō effugient
quos dea cetera colit. **D**e fortuna dedit et q̄ dabit. est alienum. **A**u-
feret hoc totum cum uolet illa tibi. **P**ecia pennatis nequemit
p̄misa uacē. **T**u quocūq̄ uides. homines q̄ ligatu. **A**d miseram
morte p̄mala quoz trahunt. **F**orsitan in tibi datur hec audacia
queret dices. nil metuens omnia tutus agit. **O**mnia tutus agit
que nec p̄ces nec timor angit. **C**um mala nulla placet omnia tutus
agit. **H**ispana rediens aut nascens ut lingua. **S**i tamen in uibo

mugis

an in fortune
ne

nota

Plus q̄ mētē habet Indue sic lingua: sic uestes indue gentis Balua
sit ut moro regula salua fides Pendat golummens crux enca sit co
ma tecum Gyspida repares barba ~~reparas~~ reasa paro Sit q̄ gravis
ultus fuit fons oculi pudia Insontes q̄ manus. paup̄ amicus cit
Quoniam tibi conductus fuit. securior illis Et nia sit pedibus quelibet
apta tuis Et si defuit longus p̄tende dietas Contineat q̄ pedes pu
blica stuta tuos P̄squam duntax. ne quis te ledat cuncte Purgato q̄
luat garula lingua notas Quid si uosas uotus loca sunt plenis
suma mugis Quare tota colaps est inuoluta tibi Fata muge regnat
et principis aula Inclausio regnauit pontificas q̄ domo In mugis
claus in mugis nullus usus In mugis nunes. totaq̄ turba semu
Instans in mugis. in mugis serous utp̄ Seruus et ingenuus. dices
egemus m̄bis **A**ccela gressus tanto diplomate p̄gens Admaie
quo mores litora nua petunt Hospitum tandem p̄ra cum nocte sub
ibis Et ualeas. esto solutus. esto gravis Bene penetranda tibi p̄
larga. bibas q̄ loquas q̄ Et tu in mores gressus. hostis ens Eme
gnit h̄c modica. quas magna secum Inugia. nullius feta nece
q̄ ferunt Bz quia uirtutem gens diligit. et uenatur Si bene cre
datis m̄c tutus ens Non modo tutus ens. s̄ sumus dignus hono
re Quicq̄ libet fier. cuncta licent age Cautia te felix genuit. te
cautia fomit Illustis regum pontificum q̄ parens Hic tibi debetur
pedes finis q̄ laboro Illa tibi requie pat. illa domus Anglorum pede
ymam pete. sine vitio In vitio manus dicit. ne uis uetat
Indignū linguam si tempus agit breue langam. Inguia quid no sit
tempa longa breui Cum deire constet. no sit de nomine pugna Per
foueat licem lana capina dū Quid q̄ uis dicit dū sit capud
illa britannus Cū tibi p̄signat angelus arce m̄caus Angelus
iste quis est. aut que domus ista requies Ramq̄ nouos res for
ma manē solet Hec est illa domus que xpm p̄ma recepit Aqua
suscepit insula tota fidem Insula tota fidem cepit. fidi q̄ parentez
Dicat. extollit audit. honorat amat Consily magni si uos fore
dare Non erit ignotus angelus iste tibi. Angelus e specula totu
circumpiat orbem Et corpus penus subiecit atq̄ tegit Sic uidet
e specula. sic protegit omnia penus Et ins non habeat hostis n̄ or
be suo Hic tempestates p̄nūciat. atq̄ serenu Ventoze rabiem tem
pat atq̄ mans Ne quid obesse queat non dormit et nocte dicq̄
Stat quia subiectos undiq̄ stare facit Accedens ip̄us xpi p̄ualis
ad aulam Et nemaz culpis p̄uicare tuis Illic fuit saluēt nota
laboris hic lacrimas gemitus. hic pia thura dabis Exoriet fructo
reduez te tota choca Et laudes prote sospite leta cuncte Quicq̄ habes

q̄ eis placeat. largire libent̄. Quidlibz ut fuit uale tūq; datus Si
 potes odori studeas donare salute Accipiatq; luto. te nemere tu
 tem Sit uirare tu tandem disc̄ma fari. Exarte q; vic p̄p̄a tūc
 ta licet. Quid sit om̄s subulpe latens. m̄lipes ne subagno. Pelle
 leonina dic quid apellus agat Quid leo dnm seruit. quid agit dū
 regnat asellus Trutius inspicie. passus actū canes Quid faciat
 pardi timidi. leporesq; feroces. Et spes cōm̄si que sit habenda lupi
 repens Quid testudo paret. quid strabe? homistis Curq; leui
 neutre grandis abimbre cadat. Et quia nemo potest timetis
 utute placē Sufficiat pauas te placuisse bone Sp̄nant si for
 te tue submdice iuge Non sit magna manus. aut tūc lingua p̄
 cap. Libera docent̄ timetis suffragia te q; Iste bonū dicat. dicit
 et ille malū Si locus est liber cur non sit libera lingua Nemo
 p̄ns finis que leuis aura mouet. Quid faciet cupēs. si te leuis
 aura mouet. Iba quid non sunt n̄bera. ūba times Linguaq;
 strepitus solida nō tūcat aurez Annis m̄cepta nimis. qm̄ sonus vnt
 m̄ers Excent alij linguas. tibi pateat annis. Lingua quid p̄dest.
 non tamē aure magis Illis in lingua meus est. tibi sit cor in aure
 Qs patula sit eis. annis appa tibi Obice virtutis cau fūgi m̄pe
 tus oris Et lingue stimulo meus male p̄na p̄t Nemo nisi natus
 falso letatur honore Causa meus culpe. qm̄ maledicta mouet. s̄r̄s
 ad amante tibi sit diuor. igne p̄sta Sit tuas. a n̄bis ne nocet ora
 rubor plena pudore tu. qualem docet illius esse Qm̄ timet uir
 p̄didus esse nota Alius lingue dic quid moderat habenas Quo
 est qm̄ p̄ne possit h̄re modum Lubrica sepe cadit qm̄ v̄satur in udo
 Sepe cadens labem cōtūpit atq; notam. Aut multiloquos et
 grandia ūba ferentes Esto tardilog. estoq; pauca loquens Qm̄
 linguas acut alij. tibi caueat auris Et sit dulcedo remige sur
 da magis Nec tū ualeat temeraria lingua loquent̄ Pectoris ut
 possit tūmpe claustra tū. Si patiens fuis. nūq̄ tibi ūba uocab̄
 Turbator q; tue nemo q̄metis eut Exornat pacem qm̄ dat p̄cia
 nullus Sit licet coeuius content arma tu. Utant linguas. tu uir
 bus n̄e mentis Si sapias aliguus gloria magna uenit. Iba que
 sit doctna uiri. p̄cia moustrat Subelli q; manu. bella nep̄handa
 p̄mit Qm̄s feret armata. que sola triumphat in curis Armataq;
 manu uince sola solet Vir patiens forti ē melior. uiuor esse triu
 phus. Viribus qm̄ mentis dicit. est q; minor. Sp̄me malos uenā
 re bonos. igno se uolent. Nec. nulla bonis ulio gr̄ita magis Nulla
 uiri fortez uindicta magis docet ista Principibz semper d̄ ad esse uiris

nota

nota
patientia

nota

In quoz manibus lex si niger ignea punit. Quin nufet. fidos. cupit
 esse. facit. Quocirca ad facinus dum ferit iniqua pietas. Et sibi sub
 iectos non sunt esse proos. Remo facis illu. ledit que credit amicu
 Regula fida nimis quisque amandus ducit. Hec homi difuncta so
 let conige corda. Ista pot hominem conualiac do. Hac dnce carpe vi
 am gradienti nemo noxibit. Et potis tuctas turpis mire manus
 Illa tunc metuenda manus que tractat iniquas. Bordes qui macu
 lant eia colore suo. Non quia polluit. et polluit est fugienda. Et qui
 nimis toxica seua gerit. Tuxica ppetuam paritum fameq. situng.
 Et nupera miam. mortis et ome genus. Nulla libus erit apta ma
 nus frugue tucta. Nec munita queunt corda uacare libus.
 Non est ems. nimios q. libros q. pbaue. Psequit q. libros q. pro
 epiaue tuis. Agnus anarice tui ferum carnis adurit. Suiq.
 et etim construit usq. focu. Prima cum possit manus omnipotens
 amare agens egestate. non facere potest. Non facere pot manus
 omnipotens anazo. Dne michi quis potit q. nequit illa manus.
 Nome satis miser est que nec deus ipse leare. Sufficit. ultius q.
 miser esse pot. Ru mipe te tui libitolis nequieuit sunt esse. Du
 bos crede michi non rapit una domus. Ergo tunc micos. nec ab
 hys nisi tanta speres. Nam miseri cultor quis nisi stultus erit. Est
 autq. nimis. nimis est sententia na. Qui doce patres. cum? ca
 atq. raro. Tam q. h. qui quo tunc omi desit anazo. P capet miam
 bat. res aliena tu. Semp fundabit qm rebus nouit uti. Et natus
 utendi ne fia. semp eget. P anca pot dices. et pluma paup hie
 Nesat egestate dices. egeus opes. Nullus amans ei qui multa
 cupit nec amans. Est sibi. cui nimis res aliena placet. Si cupidus
 fuit hostis. tunc ut hostis. Si sit amans. eo canaz esse stude
 iurat crede nimis. no iurat crede noli. Iure non iure hostis. ab
 hoste tunc. Et fugias quos luez edax felialus hostis. Sic fa
 rit. ut virtus flecte nulla queat agnibus fortasse tuis placibus
 anazo. Hede quo resset mundus esto miser. Altius misera gaudet
 mens munda sorte. Cuncta q. viani comoda dampna. putat.
 Et u festinus fuges. te plura mouem. P patis dia. paucis ut
 ista tunc. *Prologus poliorat. De mualu migs et nes*
Iocundissim? tui in mualas. tui in co ma rigis philosopho
 xime. est lrazo fructus q. omi mtristiaoz. loci. et tempis
 oclusa molestia. quicqz sibi muce puaay goliueat. et res
 situ dignas. situ abolen non patuit. Rana et artes puerant.
 enauueat nra fidi. et totius religionis officia queq. corruant.
 nra q. rando defetat eloqui. u. in remedi mfirmat. huan. lttazo

ana
ros
libri
fugiat

nota

nota

two

muidas
fugiat

Prologus

usum mortalibus. omnia misero parvas. **E**xempla maiorum. que sunt
matrimonia et fomentum virtutis. nullum omnis erigunt aut suadet. nisi
pia sollicitudo scriptorum. et triumphatorum merita diligenter. eade ad posteros
transmiserit. Si quid inter brevis. totius hebes. negligenter torpor. inu-
tilis occupatio. nos paucula tale puerit. et eadem iugiter excutit
et auellit ab animo. fraudatio facit inimica. et infida semper memorie
nostra. obliuio. Quis enim allegandus parit. aut resales. que stoicos.
aut pietateficos miraret. nisi eos insigniet monumenta scriptorum. Oris
apolo et pharo. quiplexanda nuntia. ne stigia. nisi eos postica. diue-
lute conserasset. argens triumphales. tunc proficiunt. illustribus unis
ad gloriam. cum quibus causis. et quorum sunt. iuxta docet insipio. Illi
batores patre. fraudatore quicquid. tunc demum inspector agnoscat. in
titulis triumphatore. que nostra britanna genuit. indicat constantium
Nullus enim unquam constantia gloria claruit nisi eo suo vel scripto alieno. Ea-
dem est asini. et cuiusvis imperator. post modum tempus gloria. n-
quatenus. memoria alterutrum. scriptorum beneficis propagat. **E**rat
et quatenus quatuordecim fuisse reges. de quibus usque hinc est aut co-
gitatio. **Q**uod ergo cum filio suis est. captatorum gloria. qui luttatores.
et scribentium maxime. gratiam pueri. iuxta hunc enim ab eis. gerentium
egregia. pueris tenebris obducenda. nisi tunc luce clarescant. **E**t
que fauoris. aut precum. aliunde contrahit. pueri est. ac si etho.
qui audis infabulis. plausus accipiat theatralis. **D**esunt enim
tunc opem. ad hoc molore solati. recreatio in labore. in paupertate
iocunditas. modestia in diuitiis. et delectatio. fidelissime. aliter non
trahitur. **R**am anales redunt animus. et suauis. et iuxta quadam.
etiam in aduersis. iocunditate reficit. cum ad legendum vel scribendum uti-
lia. mentis intendit acumen. Nullam in rebus huiusmodi. iocundiore.
aut utiliore. occupationem inuenies. nisi forte diuitis compuncta
denotio. oratio. diuis in sistant colloquies. aut corde puritate dila-
tato. diu mori conuincat. et magnalia eius. apud se. quam quadam
meditationis manu parat. **E**xpecto crede. quia omnia mundi dulcia.
hys collocata potius amarescunt. eo quid magis. quo tunc sensus
integrior. et vapo incepti indit puriores. iugiter acume. **R**oli
ergo mirari. quare aliqui gradum stalle. que tunc sola nouit asce-
sum. put quod monisti. non ascedo. quare maioribus. me non iuge-
ro tunc. cum tibi videris visum sum ubi. qui interrogatus ab
amicis. quare non inforensibus negotiis infaetur. **E**ndit. que locus
hic tallet ego nescio. que ego tallet locus hic nescit. **E**go enim co-
tempno. que illi aulici ambulant. et que ego ambulo illi contempunt.
Quare magis quare a precido. aut iuxta finem. si alias solui non
pot. qui me in curialibus iugis. tam diu tenet. et tenet ad huc.

duco
calles
callide fac
ut hic

taute obnoxem finitum. Jam enim fere annis. xij. iugatu esse. tedit.
et pemet me. longe alit instatur. et q̄i p̄arator philosophie lacta
tunq̄ ubilibus. ablactatuq̄ decuerat. ad ph̄anorū trāssisse cetū. q̄m ad
collegia iugatorū. Et te quid p̄enas. in eadem conditūe v̄p̄ari. nisi q̄a
rectior. et p̄videncior. si facis q̄ oportet. stas p̄m̄p̄ immobilis. in salu
de v̄tutē fundamēto. nec agitat̄ arduū mea lenitate. nec delicias
sectat̄ mollia. s̄ ip̄i que mudo impat. impas navitati. Unde cum
tibi dūpe p̄vulac. congestis m̄tazs laud̄ p̄tūm̄s. q̄i ardu erigat
trūm̄phatē. ego vir p̄tebeus. stridentia fistula. multa eloquiū. lib̄s
hunc. ad honore tuū. velud lapsillū. in aciem p̄tūm̄s tuorū coniecti.
sciens quia sicut non s̄ unde placeat exuēstare. sic exuēstas
ne p̄rbeat. nō potit displicere. Iugas p̄ parte contrinet curiales.
et h̄s magis infisit. quibus vigetur magis. p̄ p̄te aut. n̄ p̄atur.
in uestigis philosophorū. quid infingulis. fugiendū sit. aut sequendū.
velut n̄s arbitrio sapient̄. Et quia ne ledant aliquē. tūm oportu
it queri. in quo nichil iugatorū possit argui. te m̄tazs me e
tatis elegantissimū. decem quē. et que vident̄ in mei situlius
arguenda de p̄rbe. Sic enim cum in ep̄as suas. lector ut auditor.
agnoscat. illud etiam reducet ad aūm quia mutato nōm̄e. de se
fabula n̄r̄it. p̄p̄ue tūm om̄s nonerunt. quib̄ tu p̄rictatib̄.
magis occupat. Sic dūm alios docet p̄ricta. suū mouet lūatū
Ad docendū et p̄am̄thimū. p̄rictū p̄m̄m̄s. et aliorū p̄l̄s q̄ cas
tigat excessus. Dūm quis aut p̄ blandientis campit̄ m̄p̄as. ne
gacū tūm tempe metā. et q̄ sapientis est. q̄tāus dicendi dicta
dūm docet. Si quid aut cupiam app̄ius sonat. non m̄p̄e quib̄ dūm
nōm̄. s̄ in me ip̄m. et p̄m̄les n̄r̄i. qui m̄tū cupiūt emendari
Aut in eos qui collapsi infata. om̄is rep̄hensiam equamūt ferunt
Rom̄ enim. quia nulli grauis. p̄rictus achilles. et p̄us etas corrigit.
Dūm p̄tā suū m̄tā ab iugat. Sic dūm corrigit oracū. etā ser
m̄s ut decem lib̄tate n̄tā. indulget. Dūm n̄r̄i. vident̄
flac̄i amico tangit. et ad iugat tūm p̄ricta lūdit. Sine n̄r̄i ad re
p̄tmenā. ad iugat auctorib̄. se animo iugerebat. dū conferent
dūm m̄tā. tūm m̄tā. tūm m̄tā. tūm m̄tā. tūm m̄tā. tūm m̄tā. tūm m̄tā.
quia. tibi ut p̄ricta iugat in iugat p̄l̄s p̄l̄s p̄l̄s. tūm m̄tā. tūm m̄tā. tūm m̄tā.
v̄m̄. tūm ut ad iugat assiduam magis accedat. ignavus iugat
lūm si quid a p̄ricta longius abest. nichil n̄r̄i debet confido. q̄
non om̄ia. que h̄c p̄ricta. n̄r̄i est p̄ricta. s̄ sine n̄r̄i sine flā.
sint legentū n̄r̄i. n̄r̄i est p̄ricta. n̄r̄i est p̄ricta. n̄r̄i est p̄ricta. n̄r̄i est p̄ricta.
astruaz quia p̄ricta ambus. quondam testudo locuta est. aut q̄ iugat
tūm v̄ricta m̄tā. n̄r̄i est p̄ricta. n̄r̄i est p̄ricta. n̄r̄i est p̄ricta. n̄r̄i est p̄ricta.

figmenta. me famulante instructioni. no ambigo. Hoc quoque ipa. quibz
 plerqz nror. aliena sunt. nisi quia qd quid ubiqz bene. dnm est. fatio
 meum. et illud me meis ad compendium. me ad fidem. et auctoritate.
 alienis opinio nris Et quia penes epi revelare. mentis dictanda. de
 vagantia meam plenius demudabo. Quis ergo. qui michi. nris aut
 ope. philosophantes occurrunt. meos clientis esse arbitror. et qd minus
 est michi mendico infirmitate. Adeo quid ut intraducendum suis se
 ipos. pme linguas obnoaut detractore. Nam et illos laudo aucto
 res. Quos cum allegandis vidi. ut refarem nec potate zenone re
 platone. aut aristotelem disputantes. audiri de hys tunc et alys
 eoz ignotis. ad utilitate aut legentium. vetuli plurima. Credo tamen
 ne videar contencione gaude. et me officiosus fateor. nris esse me
 datus. et si alit cumulus non quiescat. qui et ego meum corumficium
 habeo et luminum. me mendacis reum esse consensio. qui sp
 tum noui. quia omnis homo mendax. ad quidem ut nec nascitur
 pectus. turpidus vent. tumida facies et rubicunda. lingua proterva
 insula et pavor moris corode alienos. qui corrige suos mudo
 cepit laumum Quis ipse sit nisi ab inimicis tempet dicam. et pla
 ne cognoscat. quia muctatum esse pleia non aufert. nec me
 qraz suat auctem. Pcedat tu et publicet. arguet meum. vne
 ut ante mendacem. Ego ut admiranda vocem. non refugiam em
 dari. vno et amant ducam. qui meum castigabit errores. Si tamen
 alibi auctore. aliter qui pperam muenat. non ideo constabit
 me esse mentis. cum instatagematis. hystoricos. qui frequet
 ab inimicis dissident secutus sum. et philosophas academie. dis
 putans. p vno modulo. que accumbant pbabilia sum scotus
 Quid academiis embecco p fessionem. qui mhy. que sunt dubia
 bulia sapient. ab eoz nroqz non recedo. licet enim pcta hio.
 tenellitas velus omnibus videtur inducere. nulla nitati pmanende
 fidelior. et auctore acerone. qui ad eam infirmitate dmit. nulla p
 fectum familiarior est. Dubys ergo que incedenter. de providentia
 et fato. et libere arbitri. et similibus dicta sunt. me academiis
 vocans esse novis. qui eoz. que dubia sunt. temerarium assertorem
 Bapturaz quod testimonis ad qmodum explandae sententiae.
 quqz usus sum. ita tamen. ut nichil fidei. aut bonis moribus. nme
 matur adusum. at si suas tam modias. qui nris. eadem incommuta
 bilis veritas genuisset Si quid facies non omnibus una. no diuisa ta
 men. qualem decet esse sororum. Quid no tps refrauit qamini. ut
 pli maior. et minor. corrigendi. qui qui fallendi. qia debet. In equa
 litas volumini vays est occupacionibz asorbenda. quibz inania

fit distractus. ut ino aliq. scribe. quz licent dnm tunc tolosan
cungis ista aggressus sum. et me curialibus ingis paulip ademi
illud volues in animo. qma ocm sine latis mors est. et vni homis
sepulta. Si quis ignotos auctores. tum tamus calupniat. aut fit
tos. ved inuim platoni. affricani. acroni sompniat. et philozo
phos saturnalia odcentes accipit. aut auctoz. hns qz figmentis
indulgeat. si publice finit utilitati. Ptea lector. et auditor. qutu
possum deuotione supplio. ut me patri mazo. quendaie dignent.
in oronibz suis. et curialibus meis. qui multa multiplicati sunt. sup
numero. veniat studeant obtine. Nam et ego spero. me ptiapem ee
am. timentu dny. et corde. et uoce. missum pumidigenti oro.
ut actus. et cogitationes meas. ampt et mads deus emudet. et
ne maioz rapinam euoluus. pui suo. mentes meas. illustrare dig
netur magni consily angelus

Incipit capitula primi libri
Quid maxime noccat fortunatis **¶** Quid iustudy alienum **¶** Di. 1. 2. 3.
tribuas affiaoz. qz polibet constitutione veterz **¶** De venatione. 8
et auctoribus. et spelus eius. et qdais liato. et illato **¶** De alea 7
et usu et abusu illius **¶** De musica. et instrumentis. et modis. et. 6
fructu eoz **¶** De dissimilitudine augusta et ueribus **¶** De hyst. 1. 8.
omibus. et minus. et pfiguratoribus **¶** Unde dicat p stupu. et 9
quis fuit auctor eus **¶** Qui fuit magi. et inde dicant. **¶** De spe 10. 11.
telus magne **¶** Qui fuit incautiores. Anoli. An spites. Phit 12
Vltimoli. ymaginarij. Coniectores. Chironautia. Spectularij cha
temaria. Galissatores. Hortologij. Anus Augures **¶** De uarijs mu 13
neribus **Incipit liber primus poliorat** **¶** Quid maxime nocet

Iter amia. que uis solent obesse pnapibus. at fortunatis
nichil pmaiofms esse arbitror. qm qd eis. fortune blandicis
illerebri. appetituy subtrahit uitatis. dum diuitias suas. et de
hinas conigit mundus. quibz delicta pensus pnuigme. uicissim
refouet. et accendit. ut ammus multiplici lenociniorz fraude
captus quada alienacone sui. ab uitore bono deficiens p poti
ora mendacia uarijs concupiscentijs euaget. Nonica siquidem
ututis p pntas. beatulis suis sic applaudit ut noceat. et infelici
successu. sic in ma fortunatis absque. ut infue pmaie opetur.
omnis suis ab mao pmaus dulcia. et cum uelibrati fuerint.
letale uirus misce. et si quid detius est. Quo pte sui claresat
amplius. eo stupentibus oculis. densiorez in fundit caligines
malesocilibz ergo. eozz tenebris uitas euanesat. et yltim
radice succisa. reges q uiat maioz. hunc totus gotruguit. et re
tus homo casu miserabili fertur inuiceps **¶** Sic uanalis creatu
brutis sit. sic ymago creatoris. quada moz similitudine defor

Proprietat. nouor
a. u. h. f.

Nota

matum inbestiam. sic a condicione sue dignitate. deguat homo. vauituti similis frus. eo qd' ad honore tollato intumuit. et atuo re pdidit intellou. Quis em co indignior. qm sui ipius qtempuit hie notiaz. qm tempus. q parca manu. datum est ad mensuraz. in vsmu uite. et solu repa no pot. u summa quada accessione. et penali repetent. in uite dispendia plodigt. et inconstumelia au- tons effundit. Quid co bruius. qui xode scu voms. et impulsu libidinis. diu sp. proprijs aliena negocia curat. et no modo nega- cys. s. et alienis atys ingit occupat. Quid co bestialius qui omis so officio. demedia nocte surgit. ut sagacitate canu. venatores ludistria. studio qmilito pul. simuloz frictus obsequio. tempis et fame iactura. vzo laboris q dispendio deuote aduote. pug- net adbestias. Quid in studijs alienis. *Sequitur Capitulum*

Alium pfecto est. q. ratio nature et officij non induat. si ty- medum ite d. alienum q rectius fuerit. temp fuisse mal- lus. Quc no nature sunt. p oque sunt om. que officij. sua se- singloz. Aliud itaqz qd officio. aliud conatum licet nature in- qd officio debeat. Paritady siquid ptes est impugnat mra na- ture. et sacrilegy instar. parentes leges euacuat. et mater om. honoz debito non referre. Qd tame ratio qd honeste caus ad- mittit. non est simpli. alienum. Si modesta forte remedium. ut nolitas subest. et uenit uocet. hoc et em no adispatu officio ul nature. Em aut impugnat alieno. statim est et sumpt. alienum et upz quaz non licet. Huz itaqz contrictao. temp est aut euo- us aut emis. *Distributio officioz qd politica constituitur. ve-*

Philozophi genou iustiam que politica d. pceptis et te- moribus informatas. tunc mto. res publica honz. pub sistit et inget. vnu quaz suis rebus. et studijs noluit esse contentu. vrbans et sub vrbans. coloms q ul iustit sua singulis. loca et studia ptribentes. pollicendo singloz et om. utilitati publice fruebat. Nature laboris. et industrie fructu. vnuquqz recipie- bat qmto. Nemo q et altius usupabat. mande in omnibus. indudus caritatis affectu. pnuis quid. et medius vrbis locus. anopago cessit. vnde ad singlas p fessiones. put ratio cuius- tuz officij assignabat. dispoitane congrua institutas. officioz mra quid quid saluas. et uite vnuu demulcent. Porro in hys neuandi ars. ul officiu. nys p mittit atcede ad sub vrbans. cu venatores. ut agricole. ceti q mco le vnuu. ab vrbibus noblis in q actu longius arceant. Quid em inquit est. nobiliora inge- mia. studijs de honestate munusuly. et eos quos ardua. et grauosa maact officia. vgluptatis aut vauitatis. occupaco mly agitur. vnde si licent qd ceat. neuaduo. araficu ut officiu. si aut. leu

tatem eam esse aut maleficium renfuerunt. edito pimentes eos. qui
 eam tunc officium usurparent. *De venatione et auctoribus et pueris eius*
Et pueri quid thebanum si fidem et odium licito et illicito. *De*
 puerum hystorie eam puerumque omnes statuere. Et quoque sup
 pecta sit omnibus gens. feda parvitas. intestabilis detestanda. infig
 nis fraude. nota pueris. hinc artifice. ut potius maleficium. inprimis
 pcepta congeffit. qui post modum adgentem mollem. inbellemque leue.
 et inprudens frigens. loquor tunc sumit. videntur eos archemenses. et
 lacedaemii pueri grauioribus. hystoriae gesta. naturae morumque mysteria
 variis figurarum multisque abtexentes. sic tamen ut potantela
 malorum. naturae inducant. aut solepae poematis voluptate. Quau
 rus itaque raptum tradunt ab aquila. dardanium venatore ad potula.
 aquibus aduicatos. et in naturales tunc pueri amplexus. Elegant uti
 quod. cum et leuitas ferri possit abalite. et voluptas pollicitatis ignara
 tunc pueri libidinis. puerum non erubescit. Quis thebanus. infa nudi
 tate illius. qui in silis pueri coluerunt. cum abeunt puerum sui reuo
 cavit affectus. sublimis sensu. se inlethas stupuit tunc formatur.
 tunc pueri. tunc domesticas tunc. uoce et vultu. inlethas
 abigit. uias pueri consuetudinis. totius substantiae dispendio coram
 moribus patuit. Et forte deam venatoris pferunt. quia mollior hac
 ut malitia. deos suas no lucrit infamiae. Apri deinde puerum
 adonidem deflet uenit. hinc pueri tunc venatione. ut voluit co
 meram. Quis dunt Carthaginius alte locum hospitium. amantem no
 ta conuolare nescunt nisi eis ab oportunitate uenandi. delapsu com
 tunc filiarum latebras reseraret. Sic forteq studium h. acconspici
 puerum odit lucem. sicut eorum legitum amor gaudia pueri
 ues lucas pferunt tedas. Quicquid inlethas datus uenit illustrum.
 qui hinc voluptati uenit inlethas. pferunt eripedi. tunc hinc.
 aut ex inuanti placuit nemora. inlethas alades. non voluptati sue.
 p publicae pferunt uenit. Aprium calidome uenit. pferunt
 meleager. no mulit am voluptate. p hoste puerum liberunt pferunt
 deit auctor uenit quibus tunc corpa. non nam voluptate so
 lacum. p sibi et pueris. que sunt puerum uenit. pueri singulos
 enentum. et pueri colorant. res quippe decora est si honesta tan
 sa pueri. Quis tamen hinc. tunc pueri tunc pueri. ut
 non tam sua quam aliena uenit. tunc bestiae dimitant. Quis in
 pueri bestolam lepiscidum tunc. tanto fortasse pueri ap
 paratu. Si no clauore pueri. tunc forte ul apri. uenit labor ef
 fulserit. fit plausus inlethas. pueri uenit. tunc pueri.
 et pueri quidaz pueri. triumphant pferunt. regem capado
 tunc capto credas. sic cornuices. et tubicines. uenit uenit gliaz

De pueris
 et auctoribus

dedantur. Illud mestum indiat femina capta silentium. ut si forte pre-
da nobilior. tunc uenientem potius fraude quam muribus perstruat. Si
capriolus ul' lepus occidit. triumphus gloria reputat indignus. Proterea aboc-
tuno gradu capicorni. usque ad geminos. tibicini. ac cornicini goul-
tatio conuincit. nisi lupus aut hostis immemor. leo forte. ut tigris
aut pardus. impetum uenit. que quid miratur. deo propitiante uana
gloria est. cum tamen totius animi pleritas. uariis uentibus studiis
occupetur. **Albam** quid in asia tunc hinc leonibus ferociores.
eos uirtute tantum. et sue gentis artificis. quam inbelles bestias
plantant. Camby quid illis. nulla ferax foras. nulla animosior
est. **Hos** huncules **Tergetus** genone necto. ab italia treuicet in
asiam. eis uirtute quam leones stuent. quam hereditaria delinquit
Ad hoc tamisium corpe ante pignit. et ante facit et sum hunc opifi-
cem. dno no mata uolanti cultello. et tunc pugione stulto. tunc
hebetata machera. miraberis. si te casu sallemptis corpe contigit
me esse. **Cane** ty ne in artem loquendi uibo quo me offendas
quia aut napulatus. aut condempnaberis instac bono omni. si
corpe figmenta. no nouis **Hec** sunt tempibus uis. libalia nabi-
lud studia **Hec** sunt prima elementa uirtutis. **Hec** ma felix. ad
utitudinis tumultu. tempendioso pducit trauite. quo maiores
mi. non nisi laboriose uirtutis gradibus docuerat ascendendum
Emiliaus. et liquores. galli derident dicentes eos. testamenta
confite uicium uocare. amicos implorare psidia. si finibus corpe
testudo inminuat. qui oportet oppugnat. sed podo quomodo
q eos nugu. tuncq etiam casus. inuenit implatos. **Quo** uero
quomodo ludibry notas effugit. cum maiori tumultu. et egru-
ri sollicitudine. et ampliori sumptu. sollempne bellum credant.
bestis indicend **Eas** tamen uicinis psecunt. cum quibus hunc
genus instas. corpe gorgente malicia q det in uicinas. Illup
ulpes. uisus et quicq feri nocere est. malicia quiesat op
casu. et solutum q de malicia. in uenatoris fide non uetur pfer
tur **hannibal** occidisse romam. qui mandato eius. singlari cetera
mine p tussierat elephantum dicens cum indignum uita. qui tigi
potuerat cum bestis dimittere. licet uerus sit. cum golumidia
uoluisse. captum mandati. triumphus gloria illustrari. et infamari
bestias. qua uirtute gentibus uicem inuicessit **Quomodo** ergo dig-
nus sit uita qui nichil aliud nouit in uita nisi uauitat studio
semper inbestias. qua uirtute gentibus uicem inuicessit. **Quos**
no spes illa uenatoris oblectat. ut anes uilibus insequant. si ty
hoc genus aucupii uenatori cerpas ad uictum. uiciori quid
uocant infamia. si no impari leuitate. uenatoria tum bestis qui
aena. quito stolidior. tanto fructuosior est ductorez aucupationis

nota

sue. ab antiquis hystoris. vlycem proferunt. qui primus opasa tui
a. armatas aues. attulit grece. quas suam quadam et grata. ad
miracione midentem. cognati quos exire animant. **¶** Si quid ma
quo se tueri iudice. et qui mores hominum multos vidit. et vices. cuius
prudencia nullis potuit insidijs supplantari. cum tendiculas nemo
hostium. in deumque euasit. cum denique in erum milia. ultius pro
mouit grecos quam. qui mille ratum armata multitudo. **¶** Et et ipse
huius opaci. Curtez laudat auctore. que carminibus. et potulis hu
manas mentes de in mutasse. eo quod arte vborum. et vero gra alluciet
mentes hominum. et sue voluntati conformes. in usus quoque filijs transfor
maret. **¶** Brevis itaque primata sunt suspecte uenena voluptatis. si ea
cum prudens gustass. itaque noluit libere. ne sub dua metrae tur
pis et odoris. vne cogetur. **¶** Vni quia sapia vero dny. nouit usum
vidit vir suspectus. fuit laboribus. et curulis. in cum prudencia
penelope. et affectus thelemachi. no agnoscat reuerentia. quomo dapi
na potior. quas tanta golijs dispendio tulerat. grece compensaret.
Ad miranda fuit fides tamis. cui soli intanta familia. nec prope anno
vni curricula. memoria dny qui redempti applaudet abstulerunt.
Et deinde eius. tamis uenatores quid. ultius resultaret. **¶** Rom
tunc studij. thelemachum suum. nunc precepit opstem. illis solis dios
allata esse. noue voluptatis palatia. qui amiss. putilms. thoram belli.
dampna sentient. Unde et artem in fructuosam esse quicis qui ab
vno filio. tantus vir studij sequestrare. **¶** Sed uel oco mecu qui
tes. quod detior seors. in anim uenatore potior est. In quo potius
argue natura nisi nosset quia detiora seips. priora sunt adrupi
nam in ams et em est. et admod laboriosa et que dampna supitum.
nunc succum utilitate compenget. **¶** Quia plim uenatorum oco
aut. ut sub pteotu. supit faciat paratores. domi rarus seips
in mensa aliena. multitudine vitant. dum filias saltus lacusq ar
cuiuenit. pammis mdui mlioribus. frugalioribus contenti alius.
dum confortes et famulos. quos maceat reuinozo media. et torue
ta mnditatis affligunt. quosq labor in modicatus soluant. ualup
tatis. aut potius namtis ymagine consolent. **¶** Et denique tempe
primu captiuat athenis. quo interdite uenatorum edictum reusue
lunt esse soluent. et artem utriusq uenatorum. cum oia publice
admittendam. fertur nates manuans introgasse marcellu. cum
de placam anim uchemens opam daret. an auem mallet instrui.
inaptuaz anim an musam formari in gotmation muscatum.
¶ Cuius no questionez ad amipulu retuliss. augustum. vultus eius
pelegit ut fiet musa que ab neapoli muscas abiget. et ciuitate

Dum...

N

N

notu

chron

apeste in sanabili libaret. Quod quid impleta est. unde liquet prius
 re voluptati cuius in se perfendam esse multorum utilitate. In semiviv
 thymus autem si gravis poma creditur. est instructus achilles hie
 mados et tythare. et inde traditus ad silvas instrage ferazs cedibus.
 et fodo metum afflictiens. venena nature timores qz moras abicit
 Quid qz bacchus eundem hinc mittit. **¶** Nempe. qui hys studiis
 aut desiderijs insistent semper sunt. et abiecta potiore humanitat
 parte ratione moro pidijs conformant. A lenitate siquid ad lasci
 miam a lascia ad voluptate. et tunc inducunt ad flagitia et que
 in illata pialunt. Qmerit oia post labores. fauces hylanta
 tis gravior est. si diu ptefferunt reficiunt avidius. que donavit
 fuerit plium. Venatores omes. ad hac institutum redolent centauris
 raro numerus quisqz corio modestus aut gravis raro qtuens et
 ut credo sobrius inqz. Dami quippe thymus habuerit unde her
 discent. Cam namqz mbeut quima centauris. aquibus sine ty
 tatice neus verit. **¶** Qd si hystoris quas sunt poete decolorant
 figmentis fides subtrahit. illi namqz credi nce est. que ex eo qz p
 ta est digito dei inefragabiles apud quos gentes portata est aut
 toritatem. Primus igit pome nemroth. robustus venator contra diu
 Enu repulsum fuisse non ambigis. quoniam omi doctoro turba co
 demnat. Traditur hic intanta clacionis erupisse et neordiaz. ut
 non vereret una temerare nature. cum confortes conditoms et
 quis quos ingemis illa creant hic addit fuitur. Enamudis
 ergo fastigium incontinencia creatoris auenatore incipiens alium
 non invenit auctore. qui cum qui incede ferazs et volutabio sang
 umus diu contemptu didiaffet. Lepit enim potens esse interea. Sic
 namqz scriptum est. eo qz non co spitant accipe adomio pttatery pu
 ripu regni eius babilon dilatatus qz est miram feruadr. ubi cum
 tota tra esset unius labij eozdem qz smoum. moelmu erecta est
 turris babel. hys lateres p lapidibus. lutumen pimento petram. tunc
 singlar soliditate constructa. omis edificatio in domo qualesat. Aut
 mupba tenuitas ab unitate pisa lingua suadit unitate. et pma
 confusio meruerit meruit. que in se qui ydomus maluit glari
¶ Exiit ab hoc pulu. qz nemroth robustus venator coram domo
 forte quia tante clacionis in se actit. ut nec venenis pena dilu
 in pisset instrui qui in oculis diu supbiect. et obsequium qz ab hore
 domo debebat sibi continuat. nfringaret. cum constet qz confusio
 nem lingua dilum antecessit. Babilon quid talice amco um
 isam carne meluat. et adusus nly que fursu est castra qstruit

Nemroth

Et au

machabous

Et cum dubio pueri quibus quisque milia pstat. ppetua scorum
 maledictorum dampnat. Et san quoque venatorum. Scunt et budione
 patua meruit defraudari. Quisilms collegit esumem ut in modato
 estu leuacuta concupiscens progatua. Imogenitorum origo pso.
 et nile distalhet et inqum pmutat. heditare tuisimilit in posteros
 ut diuini minorum qui domi degebat colla supponerent. Filicataly
 pilis horrebat manus. nec em leuis esse poterat actu siluestris mo
 ulus. cultuqz nestis psose mori domi reliquerat. qui assiduo ve
 natu virtus abiecit indumentu. fratim sanguine sioebat. et se
 ab eo que sibi diua gra de patua budione platim nouerat. placat
 aut inuulnus non est intus adorari. Quoniam acie auctores
 iactitant fuisse machabem. qui maioribz occupatus. hinc volup
 tat ut creditur mita duxit portem. Egrege siquid bella gessit.
 frans restituit libertate. leges erexit. perimonia in nouauit. qui
 dant sancta templi faciem. unde sibi credebatur promeruisse victo
 riam. coronis aureis decorauit. illos qz illius in actus surrexit.
 ptem qz tulit sibi nata voluptas. Postremo pro salute frum fusus
 in acie. qz manus legitimum belli reliquit heredes ab etate pua. cui
 romis legem natum pstriperat. in pnce patriarchas data lege. tisi
 adducos. pcede ad iudices. ad reges progredere. ptem perion pphazs.
 fidelis pphz officia et studia pstruere. quos in fere vetis instrumie
 ti legis psoisse nenatua. Et tunc ydumeos et ysmahelitas et
 gentes que dny nesciebant. Vbi sunt inquit pphz. aut si manus
 dny tantu pssu nram pphz dicunt in pph. notarius pphz. qui i
 ambus ali ludunt. Et si tanta subiectione pnuiciet eos. quoz mita
 locus est suis enqumisse tunc ambus. coqz subiecta pnuiciatoe.
 ad inferos descendisse quemorat. Interroga patres tuos et amari
 abunt tibi. maiores tuos et dicent se nusqum scdm legisse nenatoze.
 Et si non venatoze de pphetica pmissione blandiris. qua se ve
 natoze missus dny pollucetur. qui de umbrosis et qzelsis uenit
 euomeos. bestialiu vitam nouis mcrepari. no quicudam uenatu
 namitate. Et te placatus ut eustachius. nri quid insignis que
 depa na tu canonica pntura uenatoze affers adomus uisitat.
 nimis demulcat. nisi forte psecutoze etae. valnem laudas. eo q
 inde ad aplatim vocatus est paulus. et int alias frus egregius
 euingely pdrator. Et fuerunt viri illustres. allex andri forte ut re
 ptes nenatu dediti. inqum pphzophi aut aliqui sapientes in pph
 Quis docuit plato. dep. Seneca. Boetius. aut qui totus no uetus
 s3 orbis enacuauit miracula omz in se amirator sapia et virtute

Notat

primus liber

comitibus archiepis carentibus. Et redeamus ad viros qui et intate
doctus vniuerso exemplo. Verbo et fidei auctoritate pellant. quos augu-
stinos. Idemque laudat. vniuersos quos demum detoto retu prius uxor
tignis huius agitant infama. Quos quoque tempore ludus instrum-
pompis. Ab huiusmodi inquietudine tempore. cum prius huiusmodi me-
naus nens nans qz inuiculis indignatio duna pcepit. bestialem
qz sepe inuenerunt qortum uite. qui dum licuit bestialiter uocant. Et
qibus qz ipis malis dum no pepar. et in malicia corz qdigna et glo-
tam qdunt uolunt. Non equid corz no nna ut exempla qdignia pce-
tent. nisi qdca forte qui parit copu. s. ne mentes lugendum ad huc
namodato dolore sandatus. retentum refractione uolunt. qdignis ut
tenus Domestica namq sunt exempla qui plurimis putant no qd
huc uolunt. instructu eripe uesam. ut hostes nature fient co-
diciois sue in memores. dmini iudicij qdignos dum inuiculis
feraz. ymagine dei qdignis supplicis subingant. Et uolunt sunt
homer. pbesa pde. que uoluntus dei redunt sanguine suo. De
fere nature sunt et demum dantur fuit. sibi auct huiusmodi tem-
tas inuiculis dant uolunt. et idem inuiculis in dantibus uolunt
sunt statuit. ac si clausi sui inuiculis uolunt. tunc mag-
mire pedas parare ambus. laqueos tunc. allic modis uel fis-
tula. aut quibusque insidys. pplantat. qdignis sepe fit inuiculis.
et ut pceptis hanc multa. uel inuiculis punit salutis qz dispen-
dia. Soluere celi et pisces mans quibus esse audieras. s. huc fisti
sunt quas uenatua qdignis. uolunt. qdignis qdignis. qdignis
abstine. ne et tu inuiculis lepe malestatis nentibus cedam. qdignis
Qualalibus suis ardent agricola. dum fere hanc uolunt libtate
Illis ut pascua augeant. pda subtrahunt agricolis pascua
inuiculis colonis. tunc pascua armentarys. et gregarys. aluana.
afloralibus qdignis. ipis quoque apilus inuiculis libtate uti.
pmissum est. Deus bene qz dant et ceteris pestes que non
feras. s. deligas potentu temp qdignis toto potentatu suo no
possunt abige. tunc et ceteris inuiculis hominis armatus. ac mane
sue aculeos inferas recte qdignis. s. si hic fuis in amos cogit
fata redmte ut amitte. Elige utro manus de equissimis uir qui
ritum rezo ut saluas utroque dispendiu minuet. Si uenator
quispiam ptiat fides tuos. ei que domi habes inuiculis et
uolunt qdignis. qdignis domi non est et s. inuiculis in usus illius
eme. ne qdignis licentia tua auferat. ut inuiculis. et de puenia et
qdignis cogaris inuiculis. aut foro pdis uel p consulis. aut for-
tasse inuiculis. lepe malestat. redde uolunt. pcedit et em patrimo

fisa. dum deducens quatuordecim familie supradicta facit. **¶** Quia ut vera
 hanc et alias ruralium iugas non tam indico. qui odio salus persequi
 videat. eam indifferenter omnium auda facile libens hanc transferat. nisi quia
 in modato voluptatis incursu. vultem am contumacit. et fundamtu
 subitit vultem. Non tamen ob hoc erit utique quaque culpabilis. tunc et vi
 tum quia dicitur subitit vultem retorqueat libere et senex sepe non
 tam etatis quam suo maius. sensum perferat puerum. Potest igitur vera
 tunc esse valis et honesta. si coloco tempore modo persona et causa p
 sona an namque venustat. studium dum suo insulat officio tunc
 magis accomodum est. Delat si quid aut ethicus singulorum personarum
 decora describens. Ad vultem quod decet maxime. quod est tunc ma
 xime. Quid ergo michi et tibi cum venatorum professione. sua na
 que neglecta. turpissimum est quod studio suis in aliena usant. Quid
 si tunc privato et iustitiae fortasse studio qui publice auctis insig
 bus fulget. **¶** Quia sequat populus. doctor semet disciplinam. iudex
 collocat delinquentes. studiosos remunet. indulgentia pietatis privati
 moribus occupent. honestioribus ingenui. vultem semel condicio
 mancipi. Quid quod tunc bonis seyo tyoos decetat turpissimum. Si
 utique tunc multa sunt eius corporis membra. non omnia eodem
 actum sunt. si sua sunt officia singulorum. Qui ergo tunc vera
 tori non cedis tunc illius usurpas officium. Nonne reputabis
 indignum. si ad regnum ut pontificum venator affuerit. Equum indig
 nus est si ab altitudo fastigio ad venatorum turpissimum ut pordes
 plabatur. In natus et cum amore boni se nup quid aspersum. et tunc
 fomes nup pante sua vult ad casum. Causa quoque actum po
 tit decore. si aut veritate subsistat aut vultat utilitate. a
 honestate splendescat. tunc afflu mentis tota valeat suba opis
 colorat affectus et cum tunc. ut ait sapiens opus tuo nomen
 imponit. Inculpabilis ex sancti patris mandato. Venatu perfectus
 est esau. ut et patris faciat esurire. et pmissum iudicium
 impensum nupta obsequium obtinet. Si cum sine culpa deceri non pos
 set. nequaquam tunc patriarcha ad opus illius misisset filium
 que iudicium quia incipit genus constituit disponebat. **¶**
 forte mora traxit ad se puerum. quia ducens licito in opus tunc
 licito eximia consuetudine et in modato amore morabat.
 Nulla usatur culpa qui urgente studio veritate non reprobati
 studio officio. vitam coque solitum. Cum actum in eximia vitam quia
 genibus negotiis disponunt membra. dum laboribus affuecunt
 qui vicio sicut corpus fugiunt molem. In nata in omni dignitate

Nota

Hunc mste repletionis non patuit aculeos. **Q**pus et em na ex
 se s. coarsa fit tamen. **U**et aliqua virtutis ostentatio clarescat. cui
 voluptas origine pibet. **N**on si quis virtutis est. **N**on illam dico q
 paut pax. paxa lenitas longanimitas gaudium. in spu sco. s. que
 amica epulis. potationibz qumys. modulationibz et ludis cultibz o
 ps. opo suis exquisitis stupris et varijs in iudicijs. animos et
 humores effrenat. et quod nature ludibris molliores et corruptio
 nes facit esse viros qui feminas. **T**empus q. venandi culpa pote
 mat. actu ne quenda. **S**it aut hic tempus ut mloas qui plu
 bus muent exco oportunitas gerendoz. fit ergo intempestiva ne
 natio. ut ex religiosis cultu. ut ex natura rezo. ut ex debito offi
 cij q. ut p. mitti. ut alyz occupationibus post ponit non dz. **S** de
 hys hactenus. quia na venandi trade s. deturatum magis in
 gari ppositum est. **N**on quap rias luda est simul ut in suo ut
 qum ut publico loca. **O**reatur nenao. dum tamen consociatus
 non irrogetur minna. et locus celebritate sui aut reuerentia. ablyz
 inquietationibus non turbet. **O**mnat. **Q**ui em in aliena temera
 na usurpatione inuit. laqueis nris tenet ad penam. **S** na magis
 laudabilis est. cum moderatione adhibita prudenter et si fieri pot
 utilis dicitur. ut mandato quina acquiescat. **N**e quid minus tra
 et in sui. sapiens nome foret. **Q**uis nup. ultra qui satis est.
 Virtute si petit p. am. **N**ihil aut turpis est. qui in n. am. q. tueri
 em ora laxare. **D**um non discendi p. sito nehemans in s. tis
 arti. qui neq. as. ut si lingua. qui non n. ris facibus attemptes
Sunt no p. one que non modo. **A**dhoc. s. ab alyz quibusdaz. ut
 pate lenioribus. et voluptuos s. studijs. impetum fulmoneut.
 ut in sacris ordinibus constituti. et qui gerunt amplissimos ma
 gistratus. **Q**ui em in alyz futuris erat lenioris culpe. **H**oc in istis
 Tepe fit eminus. **E**t quid temp. maiora sunt. que celebratos co
 tractus rescindunt. qui que impediunt contrahendos. **N**on de
 virtute et iustate canonu. **N**on de clientulis suis non modo dan
 do ascensum. s. suum etiam sacerdotij gradum adiunt iam ad ep
 iscopum. **S**olave illud ut multa fertur. **D**ixisse tunc dotes tunc sto
 des. **M**agistratus aludis et quibusq. lenioribus esse arcendos
 ne res publica lude videat. de sectu q. sui ex relecta gravitate p
 nuaet. **S**i tamen maioribz. q. quid varum est eos coactuari
 contigerit. in annis adolescentie ex dispensatione etatis p. mittit
 aliquid subtiliter gravitari. et in se clementiores esse q. maturita
 tis p. cessu. rei publice utilitate compenset. **H**ec ille et utiqz audi
 retur a iuris. ut saltem in p. etate. magis suis. rei publice ferra

Cuiusque iuris
 et de a. m.
 reuerentia

Tunc p. det

tanto nequior Alcaator quid' omnis hic esse est mendacior si quidem
 et puerorum mater est alca. et exilicem concupiscentia sua pedit. et
 nullas huius primorum reuerentia. cum illuc effuderit censum infusa di
 latic et rapinas. **Q**uam non na nulli pferunt in qua ulyses luisse
 legit. eo q' ingem aliquatenus. multa meditare. contra indea acu
 men. **E**t ex eo mihi uidetur puerorum. cum nihil infelicius sit. qm in
 eo magno minimo pfectas plimum laborare. Est em in utilis importu
 nitas deperantis qua in utilia acquirit. et quend' manus est dilige
 tia. tunc inuenisse no pderit. Posset utiq' motus animi. mentis
 agitatio. que ibi frustra distrahit velus pultrioribz et melioribus
 comodari. Alcam non a regione moro. illius auctas. p'fug potuit.
 qui uniu'so orbem docens infuso eam detinuit. omibz fugiendas
 Alca siquid' aruant ad lites homines. incurrunt innumeras inise
 rum. et si no infabiles. maduit egestate. Si detinuit quic
 vis auctores. illum agnosce. qui non sibi. s' toti genti se credidit
 orbi. Est tamen. cum in aliq' spe sui. licet admittit. si absq' ma
 turato gravum. pauidus alletet. et sine vtus dependio. iacunda
 m' potatam afferat gaudiozo. Omnis no licetna. modatone suffia
 gio quale sit. et solide vtus usus. ab intemperantia deformatur.
 Totus no licetna. moderatio est. loca temp'is modi. p'fug. et cu
 se. p'fug in p'fug. que cum negotio faciem. decora ne nitate
 quicdat. aut turpitudinis qdemnat ab p'fug. Est ergo in p'fug
 his plim habenda in p'fug. cum et natum condico. fortuna.
 suis singulis homines induant p'fug. q' quibus quid se debeat
 erit. Uniu'sum collige. **D**ecor si quid. aliunde non puenit
 Chilon lacedemoni' munge de p'fug causa. missus corinthu
 duces. et seniores p'fug ludentes inuenit in alca. **I**nfesto itaq' nego
 cio. reus est dicens. se nalle gl'iam sparthanoz. quoz virtus co
 structo lissano clarescebat. hac maculare in fama. ut diceretur.
 cum alcaioribz q'fugisse p'fug. Regi quoq' demetrio. mob p'fug
 puenit lentatis. tali auri. auge p'fug dati sunt. **E**t siquid
 minie. ex honoranda est infa est adolesteda penilis. et qui in ma
 iestate regni. lenia quitte. minie nibeat. **N**unc no nobiliu in co
 p'fug deditur. Si uenatid nonerunt. si in alca dampnabilis fue
 runt instituti. si natue voluit. effundat notis articulis fegerunt
 instituti. si modis et missas instrumentis vtutis in memores. obliu
 scunt q' nati sunt. **S**ui ap'fugibz ha p'fug. manat ad liberos. **E**t
 cum faciet filius. nisi q' p'fug vident faciente. Si dampnosa senem

muat alca. luda & heres bullatus. parus qz eade mouet arma fictillo
ffuerit quidz temoz etas. alibudibus. et voluptate parente mioro.
arceda pperius. et ne quid licentius illis presentibz. amaiouibus
fiet. diligetius pcanendz. quia ut idem ait saturnus. fortius et tans
nos corrupit. mioro qd exempla domestica. magnus tunc subemut au
mos auctoribus. Egrege quidz eleazarus tunc redimede uite causa
pollutare comitte mlege dnd. qd exempli piculu apposuit dicens Quid
ego sum eleazarus. nouaginta annos. no no tusea aduita alieni
gouazo et nunces religiosos pducas. Nascent ergo maioribz. here
des quidz degeneres. et qui vilen sexum. muliebri mollitie dehonestet

Dan ty curatuz *De musica et institutis et modis et siue*
musica musicaz calupnie aliquis pccatuz. licet se tu. corum.
infias eius conent. mugatoz ptini quenda Disciplina si quid libe
lis est. et siue pitagoram. siue moysen. siue tubal. ptem tuncou mry
thara. ediaoms sue laudet auctore ingenium hie ortum. et vtutis
sue potens. pper qz naretate. et sibi fantantibz muius. vniusa co
pleti. omz que sunt et que dnd. dypdentes et dypouaz mltitudinez. p
poram puz. id est in equali quadaz equitate lege conalians. Et
et em telestia tempant. mndana siue lyana regunt. hac mstrumeta
mores mstrunt et mformant. mms vocis articlate. et in articlate
sibam. mro quod nature opifias. metras picturis. vltimoz me
trozoz coloribus uestimut. et quadaz cultus nemstare pormant. hac
ut suffragio qmendaoms mre. no egeat. sa ptes. multis laudz po
mys cotulerunt. Demqz in eius vtute. maligni sps. molencia colhibe
et illius ead in subdins suis munt mmsie gra potestate. Cum
em sps dnd malus. paulum in nasisset. pallebat dauid cytha. in
malum sua. donet sps. areqz mfestacone quepct. Et no no dnm
reuelet ppe. qui latet in litta. qmssum est amam. cognati genes
gra mansuesce. et amem alienacon. cum ei ppre qrentus origunis
et nature melior. archana resultant. Eam exqsonauis mmsie
esse qpositam. qui ptim opinio. ut sententia est. Laous et em phi
lozophie pnceps plato. si tu aristoteli acquiescent. cum eaz qd
stanaa diuidua. et mndua fuxiss. et eadez naturi plasmarer
et diuisa. ipam non uospe constare credidit. nisi liunt. qui vtrinqz
mmlaphana scetione. abvmtate pfluocant dissidenaa. emolys
epitais. et epodois vunt. luntis et comat lita vone ut sub ex
pssione paucor. ei qntaomqz distanaa repugnacm. qcordia cogna
a gms pccatate doctae esse suntima. Vnde archano quod mcatu
nature. secretisqz mtralis ninaatatis sue ingore. p vniusa dypent.

et animae naturae. subiectus quoque spiritus rerum sensus inter singulis pro
 digne dispensationis decreto. efficacia modulatur. nisi molis corpore
 gemitu premitur. aut tranquillitate spiritus. quietior tumultum turbis co
 rruat. Quia vivente. quod potest esse saluberrimus qui si ut ita dicam.
 suis naturae vocalibus. admissio turbas. ad se ipsam animam revo
 cat. Quod denique in spiritum potest esse similis. voce que cum
 hic forme. tam facile. tam inuisibili et ineffabili transitu. multorum
 circumque replet auditum. et in sua corporis integram penetrat
 densitate. et quod tactu quod. movet animum. et pariter suo inter
 deat. nunc extollit. Certe et si nulla ratione sit spiritus. eam quidam
 nequid spiritus esse et spiritum est. Et nunc quid hanc. nec divini
 nunc et phitomon gerit. Cum non modis suis. elegancius fuerit
 colorata. nequitate sui. mentes etiam semores capit. et quada
 induit hilaritatis gratia. pellit tristitia. Et si quod pulvis. a turbis
 aut nebulas. cogitationibus quod inhecat potenter abstergit. Ad
 mores itaque instruendos. et animos consolatione virtutis. trahen
 dos mittit. Divinus non modo concitator hominum. sed instructorum mo
 dos. concipit. sed pres. domus applicandos cum templi reveren
 tiam dilatarent. Et si militum coram. tibi parva videatur auctoritas.
 ut triumphalis illa praemia musice non tacebit. tunc semores vi
 dit. et tibi monstravit. tunc filius. et voces corporis. sicut cytha
 redorsu cythariz. autem in cytharis suis. **¶** Ad si illos non audire
 nisi. regem audias consolante. qui te regni et consolationis sue
 vult esse partem. Aut enim. **¶** Minus psalmum date tympanum psal
 tem iocundum cum cytha. Ad quid inquis. Ut laudatis domum in tym
 panis. et choro. in cordis et organo. Hic est enim usus musice. aut
 solus. aut parvus. frivolis non modis et tota corruptionis leno
 rima. sane in sabulo. non hunc usum sed perducit malicia ab inter
 dolet igitur et ingemiscit spiritus laudabilis discipline. se ab alieno
 nicio deformat. et quod facies metras facta est ei. que viles quoque
 animas. accendit consuevit ad virtute. Amatoria mulierum. apud
 viros graves esse fuerit et nimis. **¶** Huc non laudi dicit si videas
 gemitos. amatoria que ab ipso dicunt elegancius. stulticia per
 sonare. **¶** Ipse quoque cultu religionis interstat. quod ante conspectu
 domini. in quibus penetrabilibus sonant. lascivientis notas luxu. quada
 ostentatione sua mulieribus modis. notulas. artificioque resur
 stupentes animulas emolue mittunt. cum perveniunt. et succurrunt
 interueniunt. et occurrunt. per molles modulaciones audientis fuerunt
 contentus credas te non hominum. et denotum facilitate miraberis.

nota

hec ipa. cotidianoꝝ quiniꝝ. mahora acut. ac si que venenata ut
 toxicata sunt nocte non possunt igni stipula adde. oleum cauius s
 pente toxicare. nouum demenda est. licet vero maa. obtegant ne
 lo q. uboꝝ quoz cadem est substantia. nulla pfecto dra est. Que apd
 grecos copulatio et tempotatio reusent. nouum. anolus ho
 nestori nouum. quia nouum. Cecus quid. commutatu. qui copu
 latio. aut tempotatu. vendibilior est. quia no. nouum p se pa
 tie mpanit. nisi tarulius potit. Nouum istud arguit domus
 dicent. ne qui confingias mane admetate pettenda et potan
 dnu. nqz aduersion. ut vno estuctis Cythara et lura et tympa
 nu. in quiniꝝ. nris. et opus dnu non respicit. et opa manum
 eius non confidat. Quid q. deo babylonis. non nisi in quiniꝝ.
 vidit manu scribent. in pariete mane thctel phares. quo regna
 dimmeratu. appensum demicat. et passum. *Quinus siquid*
 iudicio picipatu iudicat indignus. qui va pa dnu hmanu videt
 corpa. man in naue voluptatis gaudia pponit et sponsi thala
 nu. maligni pns in iudicijs apit. Cecus lumbus capud onc
 tum argus hebat. que omnia vnius fistule voluptate. no tam
 popita sunt qui potit. Tu quis es. qui te turpissimoz esse
 confidis. *De similitudine augusti et neronis sequit. Caplm*

*A*ugusto tympanzate meena. aquas milite pnbiose deu
 est. Vides ne ut Dynus orbem digito tempet. Cuius ille
 ubi pensus amantudine. os manus. et auy in enim abluoz
 leuitate suspendit. habuitq. semp gram pbranti. Sz longe patus
 nero no nupatoꝝ sz homi fedissim. qui adeo scribitur. caput a
 mentate noas ut no nupomus sine potibus alijs uocentibus
 abstineret. Sz eius gra cosuande. pfecta tristis. no mitiqz pui
 gare pthecamq. tartellam. suppus uento mandato phisicoꝝ.
 pimus et diuis sustinet. adeo no delectaba mautu. ut nec the
 acro tre motu caluissio cum semel tepat nullas egredetur au
 qui inchoata fuiret. Nec nec queq. egredi co cantante. hiatum
 erat unde plerqz affecti tedio audiendi simlato sine clari sunt
 apulites quoz u alio uba pumante non apptabat. Nec agebat
 quicqm sero loco ve qui phonastus astruet. qui cum suis arte
 vrs parte horbeu. Instrumetoz quoz curiosissim. erat ut eoz
 pntia alys muidet adeo ut publico te stummo. se cytharedu
 pntiam gaudet apptat. Vnde illud cytharedu pntie natus
 nobilis hie ulat quid erit nisi ludus putant quoz mole nupij

omnem posuit est quod in hac philosophia persequens quam maiestatis
 nuppi inuicem. et nobiliora ingenia uentus. se consilijs subdidit hys
 troium. quorum specie non erubuit turpitudine deest. Hinc illud quod non dat
 patres dabit hystro. Cum uero esset cum auarissimus. addo. ut nulli quod
 tunc officium delegaret qui persequetur. noster quid michi opus sit aut
 illud subiacet. qui omniuis pest omniuis indiget tamen hystronchus
 et nimis. pecunias infinitas erogare non grauabat. singulos. put
 quos placuerat. amplissime dignitatem nomine subornabat alios
 patricios alios senatores dicens hos illustri spectabili ne uolui
 illustrabat **De hystronchus et nimis et perfricatoribus. Ca.**
Hinc uero. adhuc aliqui. qui parte imitant. et si feditate illius uenit
 dignetur inuolui. cum gratiam suam hystronchus et nimis
 multi perfruant. et inuolubenda malicia coram cetera quadam. et quod temp
 tituli magnificencia. non tam mirabiles quam insabiles faciunt super
 illa tamen etas. ut sic utrum dicam. honestiores habuit hystrochus.
 si tamen aliquis modo honestus est. quod cum homine libo quodbat indign
 um. **Et** tamen hystrochus assero turpit in arte sua usari. et si
 indubitanter turpe sit. esse hystrochus. **Et** quid hystrochus erant.
 qui gestu corporis arte quod uoluerat. et modulatione uocis factas aut fic
 tas hystrochus sub aspectu publico referebant quos apud Plautum
 muenis et menadras. et quibus deus in terentio innotescit Porro
 comitis et tragici ab euntibus cum omnia leuitas occupant the
 tes coram comedi videlicet et trage di cotinuat sunt. **Et** eos insimili
 conditione diuinitat. plebsque reprobos. quibus uero coram. noster coti
 terit. poetici docens appetit aut perdesse nolunt. aut delectare poe
 te. aut summi et iocunda et ydonea dicitur inter. **Et** uti etas. pro
 lapsa ad fabulas. et que uis inania non modo diuers. et coram pro sti
 runt uanitas. sed oculorum et animi uoluptate suam inuoluit desidia
 luxuriaz accendit. coquere uindicta fomentum maior. **Et** primum pig
 desiderium inuoluit et pompas prouocat. in strumetorum suauitate aut
 uacu modulis. hylaritate cunctum. aut fabulorum gratia. sine quod
 turpis est ebrietate ut crapula. Arte utique elegantiore. docuit flat
 tus. **Et** multi euante tibium. pompas quibus est opus alto. **Et**
 quodq; canasuator. Dulcis est pompas opanti. sine pazo sine multo
 comedat. Potatios siquid parit et alit prouocat quod quietis gratia. que
 ocy cotinuat et quod merie sue maiore prouocat. **Et** quod indefi
 deris est omnis oasus. cum et oasus sit inuoluit sit anime et dedo
 malis eius. omnia studia. uirtus eliminat. **Et** Clamat ethimans Terentio

8

1

2

liber primus

ut ignam corrumperant oia corpus. et capiant mentem. immo edunt
aque. Quid inquit audi. Disces si eadem credideris. Quia turpissimum
quod sit factus adult. Inimicum causa est. desidiosus erat. Eratissimum
ergo viri. Inimicum consilium est ut hostis. te semper inveniat occupatum.
quo variis temptacionibus eius. occupacionum tuarum clipeos tam fe-
licit. qui prudenti opponas. Vitanda est inquit etiam turpis. impro-
bia sive desideria et eam nris progant hystiones. Exoccupatis et
eum mentibus. surrepuit tedia. sepe quod non sustinent. si non alium
voluptatis. solacio mulceant. Admissa sunt ergo spectacula. et in-
finita turcuna navitatis. quibus qui omnia oia non possunt.
Inimicus suis occupent. Hactenus et eum fuerat oia. qui turpiter occupant
Hinc inveni. saltem ut palares balatrones. emulham. gladiatores. pla-
lestine. gignady. p. stigmatos malefia quoque multa et tota iocula-
torum scena p. sed. Quors ad eum. in natiut ut a p. laris domibus
non dicerent. etiam illi. qui obscenus p. laris corporis. oculis omni eaz
ingerunt turpitudine. qui erubescit videt ut turpis. Quod quod ma-
gis mirare. nec tunc exiunt quando turpiter inferus turpis
Tantu. aerem sedant. et turpiter inclusum. turpis produnt. Quod
tibi videtur sapiens qui oculos ut ames. istis p. pandit. Quis tamen
libent. non videat et videat. cum p. stigmatos loco p. fusi ars delect
et oculis quos malicia sua p. struxerant videndi facultas reparatur
p. cund. quid est et ab honesto non recedit. Vnum probum quod mo-
desta hilaritate mulcet. si ignominiosum est q. uitate hinc remor. lasi-
ma frequent. resolu. ab istis quoque spectaculis. et maxime ab obsc-
nis. honesti viri arceus est oculus ne incontinentia eius ment-
quoque impudicia pateat. Egregie siquid paphacem p. tore col-
lega p. cles quicquid ait. Deat p. tore. paphacle. no modo manus
s. et oculos hie q. tuentes. Ante inquit homo cui de regni maies-
tate multa habent. oculos meos. ne videant. Vanitate. facis uti
quod vni esse. quod alius ingerunt. quia oculis meus. depredate est
dummodo modum. Inimicus quid in singulis pro sit ut deat. animus
p. p. cles adiut. nec apologos refut. aut uat. cones. aut que
tup. p. spectacula dum virtutis aut honeste utilitatis. hanc inist
mentu. scire quid. q. uationis q. uam hystionibus. et minus. dum
in malicia p. cles. q. auctoritate pat. non ambigis esse p. laris
Vnde quid fantoribus coram imminet. colligis si facientes et compe-
tentes. par. pena. verolis esse p. laris. Quia donant inquit
hystionibus. quare donant. Hoc utiq. in illis fouet inq. nequissimum

sunt Veniunt qui nequicia fouet est ne bonus. Eius uo omni istos
sit odibilis illorum tamen qui minus nocent malicia tollibilior est

Eos autem *unde dicitur p[er] saginam* et quis fuerit auctor eius
qui uocem uocem p[er] saginam artes q[ue] magicas et uarias p[er]tinet.
mathematicas reprobare. Dicitur. iam pridem sc[ilicet] p[er] res. ab aula in
ferunt. eo q[uod] omnia hec artificia ut potius maleficia. q[uam] p[er] se
quidam famulante demoni et homini nouant p[er] fluxum. Vnde p[er]
sepe profertur. sola interuice fallendi. a quibus annis fideles. d[icitur]
ait. Si dixerint uobis et ita euenit ne credatis p[er] sagi
my no inueniunt di. inueniunt. q[uod] ex eo sic dia[mon]i q[uod] athen p[er]stru
gat aculeos. ffuit q[uod] magos p[er]struimus. ut quasq[ue] res uell
minibiles facit. aut ut iudicia. in alias p[er]tinet. infformaret dia
signis mathef di p[er]mittit. ostendis figmenta admagica refe
runt. tunc p[er]tinet p[er]tinet sunt et diuine. *Qui sunt magi. et u*

Et quid magi sunt et ob magnitudinem *de diuinit. Caplin.*
maleficiorum sic appellat. qui domum p[er]mittente. eleuata
conuincit. uelut adimunt spes suas. Ventura p[er]tinet p[er]tinet
aut turbant mentes homini. in mittunt pompam. homineq[ue] uo
lentia carnis. dicitur occidunt. q[uod] et inuicem inuicem no latuit
Aut em agens hausti nulla p[er]tine polluta ne uen. inuicem p[er]tinet.
Et ne tibi p[er]tine uideat. illius auitas. nosta q[uod] iuuenes. et manib[us].
magis pharomus. egyptus et em h[uius] sup[er]stitionum. et maleficia
oro mat[er] est. nosti inq[ui]t eos. non modo inuicem restitisse. s[ed] cum
eo signis. et inuicem contendisse. licet p[er]tinet modum ut inuicem ut
coacti sunt. digiti dei. in signis moysi conuicem. *De p[er]tinet*

Quarto autem inuicem inuicem inter p[er]tinet magice. *Caplin.*
inuicem p[er]tinet diuinitas. abeleuatis inuicem est. p[er]tinet
nam p[er]tinet. acrimonia. ydromania et geomantia. inuicem q[uod]
p[er]tinet. uidelicet q[uod] h[uius] capitulis p[er]tinet. sine arte sine fure.
diuinitas p[er]tinet. quare nomina. q[uod] exempli causa. ut p[er]tinet
Qui sunt inuicem. Anoli. Anuipices. ph[er]y. Vultuoli.
ymaginary Colectores. Chiridanti. Speculanti. q[uod] p[er]tinet
Sallipatores. Sortilegi. Augures. *Sequitur Caplin de eisdem*

Item cantabres quid sunt. qui autem u[er]bis q[uod]tunt. Anoli qui
ita aras neptanas p[er]tinet. aut q[uod]tunt sacrificia facit i quoz
inuicem. est manus di. dicitur p[er]tinet. Anolos et magos no pa
acti uic. Anuipices sunt inuicem horaz. p[er]tinet.
quid qua hora. fieri d[icitur] p[er]tinet. quoz euenit dampnat aptus d[icitur]
Dumco ne frustra laborauerim in uobis. ob suatis em dies. et au

9

10

11

12

aplo

nas mentes et tempora. tunc felicitas opis. non atempore. sed an ordine
 diu. debeat consistere. Anuspiam quoque in extors inspectione viget. quod
 arcum. tunc quid dicitur inuenisse. unde lucanus. filius sit nulla fi-
 des. sed conditor artis fuerit ista tunc. Extors non nomine censetur
 anima que artis extenuitate tegunt. Ex quo liquet eos esse anuspi-
 res. qui natiuam in ossibus animalium. sine sanguine. sine futura
 pueritiam. sine presentia pueritiam vel pueritiam. Vnde dicitur si quid est quo
 tunc intelligenda veri abscondita pueritiam. tunc et pueritiam. non
 modo defuturum et pueritiam. Si non adhibere sanguinis adingromasaz
 accedit que in diu. quod tota in mortuorum inquisitione usatur. Tunc
 me. ea esse videtur. ut ademptatorem veri mortuos ualeat susci-
 tare. Ea namque ludificatione demonum. et humane perfidie illudetur
 fallacia est. **¶** Phry sunt quos spiritus phrytamentus replet. et frequen-
 tibus in uirginibus docetur. ut magis ludificet. ac si in iudicio
 spiritui. placeat integritas mentis. aut corporis. **¶** Vultuoli sunt.
 qui ad affectus hominum inuitandos. in molliori materia terra forte.
 ut limo ut lano. coram quos pueritiam inuenit. effigies operantur. tunc
 illudicium. infamata tentia uirginis inuenit. tunc ut hic dicitur
 rit. et hoc ut terra liqueat. Vnde eodemque igni. sit non daphis auro
 re spatio quoque milibus heroidum. Deuocet absentes. pueritiamque
 terra fugit fugit. Et inperis tunc. in iocum uiget acis. **¶** Horum
 non malicia etiam tunc plura ualent. artificis leui digne. si uide-
 licet. qui suspecti sunt. commenta ab aliquo. crimen sibi inficentur.
 Aut si confessi sunt. cogunt maleficia reuocare. **¶** Imaginarii
 sunt qui ymagines. quas faciunt quas in possessione pueritiam
 ritum uultum. ut ab eis de rebus dubijs doceant. hos ydolatrias ce-
 sacra scriptura quinet. et diuine maiestatis iudicio ademptuatos. **¶** Co-
 lectores sunt qui artificis quod sibi uendunt. pueritiam in p-
 tatem. **¶** Chymici sunt. qui a manu inspectione. vero natiuam
 abscondita. **¶** Specularios uocant. qui in corpore lenigatis. et tunc
 ut sunt luadi eyses. pelues triath. specularios quod diuisa qua diuantes
 curiosis consultationibus satisfaciunt. qui et yozeph dicitur. aut
 potius simulasse describit. tunc fides arguet. subripisse tunc
 inquis confueit augurari. **¶** **¶** Athematia sunt. licet appellatio
 quali. omnia quod lecta. qui a positione stellarum. situmque firmamentum. et
 planetarum motu. que sunt uentura conuenit ut est illud. Vnde ut
 equali suspendit tempora libra parca tenax non pueritiam fidelibus
 hora. diuinit uigentes quod fata duorum. Restat quod certe est quod te-
 nuchit tempus astrum. ac si stellarum coras. applicationesque uinut ad

ualius corvo sum pauperis. tempa abmceptis Si egredieris tui tal
 canis aut in via offendis pedem contine si in punctu agendo. ali
 quid dampni ptuleris. differes nichil. ne ut tota intentio frustre
 ne. aut in utilem multiplicis nuptia. Expecta dum anime meliori.
 fausta agendis horam auspicias Omnia namque sunt alia. Cu pro
 cessus abscondita futuro. quos ames quas animales vocant
 tibi primabunt Que nam sunt iste. forte interrogas. quas salus
 de natura homi. informis animi poete asserunt esse caninas. id
 corvo loquat. diligenter auscultat. si uis eius sedentis. aut uolat
 nullo modo ytempnas Refert et em. plurim. Si aduersus sit aut si
 iustis. qua portione respiciat. tubum gradientis. loquax sit. an
 clamosa an silens omo. pcedat an sequat. tu semitis sospitet
 aduentu an fugiat quo ne discedat non. diligenter negligenter at
 tende. Aut namque uigilans. Qd n me quatuor nauas in ade lites
 Ante sinstra caua mouiss. ab ylice corvo. Per tunc hic mens
 uet uict ipe menalcas. Quibus in eo uideat. matrem offendisse
 q coruis. qui inte seruatrice asserunt vero magnas ignorat au
 spicia nisi forte mea. pter naturam. fiat ostentum quale est. q i m
 neutre bono et optato posi impator. qiao derupe tarpeia. p urbe
 corvo. greco eloquio protulit boue. erit. De aug. int ptatus. ita
 oposuit. Quis que pedit tarpei culme corvo. Est quia no po
 tuit. Ite dixit erit. Sz ignosce uro doctissimo. rusticana sum
 phatato opuncta. aut quia pauperis uita. diuitibus res uideat
 origina. qm huanu genus. ut pauas simat. asserunt institutu
 Coruis no. que no minori diligencia obfualis velus maiorily
 auspicat. et usqueq. corui pndicat. Porro aquas in augurys
 ales gratissima nauis. ut pote. que in aquaz domestica quada
 graa familiaritate eadem secreta pnotit. An uestis apud ma
 rone. liffenos letantes acie aquas redoces classen eue uenis
 uaticinio nudaasse. Eoz namq. hylantia no modo nauis sz et
 quibus q pegnaly. felicim euentum gram spandet nisi fororis
 supetur aduentu Aquila namq. sicut uox animi est. si non alar
 orez xupias. que forte aquilaz spes. potentissima est. regni sui
 maiestate omi animi. si cont loquat fidem enauat. Potuerat
 apud statum p sagio noluz. grecoz xotus con fortan. Sz for
 tior ette aduentans pmaue roris. amphioras mprete grecoz
 quaz xonu patefecit. Sicut em aquila quazda animi mir
 lus supetur. innumeratione ueri nulla potior est. Cunctis siquid
 ambz pcellens uolat. et ab ypinis ionis archano. inqum excludit

Alprie biffonellat. et
 qm qd bapp. plura. et
 uel. pto.

Quia qz tanto infus acrimine mgeret dicit. ut ab ethero sumus. p. factos
in fundo maris contecti. et in ipso solem. q. nulli amantem hact. figat
obturum. sensum quid subtilitate. de iouis gra. co. p. ueniam uirtutis. ut
qz in ista uirtute. Quis enim falsum in ptem dicit. que q. silos
iouis. namt esse p. ticipem. Roris adus. automenes. dimitantibus
aqua. dum pugnabam. sup. uolans. victoria. dicit. contulisse. cu. pauci
minio. delenerunt. infinitos. hoc tamen ualidior signis. scribit. robora
nam. co. q. duo. nunc. p. tioris. stature. elegancior. forme. uita
dido. habitu. ab utroq. late. loais. p. tesserunt. salis. ut. erat. quus
opimus. castor. qz. pollux. Quia. no. huius. cum. genuit. potentiora. p.
Quia. huius. de quo. supra. p. ma. bella. inuict. aquila. q. in p. nio. re
pedit. in cyp. p. gredientis. manu. p. mptu. regem. q. futuro. signifi
tans. Ea. die. qua. natus. est. alexand. due. aquile. tota. die. p. p. des. sup.
culmen. domus. patris. eius. p. derunt. amen. dupli. nup. y. europe
asie. qz. p. fentes. Vulture. difficultate. portant. duras. rap. acate.
sicut. habes. in. origine. uilis. condende. fem. singlar. felicitatis. suc
cessus. pollicet. quale. est. q. noua. roma. in. so. fem. melioribus. aus
p. tibus. condita. est. Quis. puta. ubi. pictanor. contulit. nome. leuita
tem. genus. colore. et. uoce. p. figuratus. dedit. uer. arduaz. auspiciu
est. Titonia. qui. aus. concordie. est. concordiam. nuncunt. aut. q. ooz
dum. facit. d. uis. p. mpt. affect. q. p. pedit. Duce. et. grue. uilum. au
p. qm. aquo. q. grue. q. p. fiat. et. in grue. cont. qd. offiat. unde. illud
bis. ualibus. in gruit. in ber. uer. tamen. mores. q. temptu. habes.
cum. et. p. a. loquax. sicut. ad multa. sic. ad. suscepcom. hospitum. te. fa
nat. canaiores. Si. aus. que. ulgo. dicit. alba. uellus. p. uolans. uiam.
as. m. stris. ferat. addotum. de. hospitij. hilaritate. ne. dubites. Si. co
tra. contrarium. p. p. tabis. Dues. quoz. domestice. artificij. huius.
non. sunt. p. p. tes. cum. gallicantus. spem. iter. ut. opus. in. q. dat.
p. moueat. Libero. nascitur. p. gnan. luna. omnium. galline. sub
ductum. co. usqz. in. me. suis. tunc. anallaz. manibus. feruit. d. uet
gallus. in. signis. tristatus. oclusus. est. unde. et. augures. p. uero. q.
nascitur. erat. dixerunt. regnatura. Bubone. strigis. et. noctue. p.
in. fausta. sunt. omnia. omnia. Noctua. tamen. co. q. noctis. tenebris. no
ceta. diligenter. homis. uigilata. sicut. ut. in. portento. quo. in. hasta. hic
romis. cum. p. mpt. p. gredetur. ad. bellum. noctua. dicit. con. sedisse. signifi
cans. enim. futuro. diligentissimum. Bubone. dido. dum. in. p. tibus. eice.
sensit. in. faustum. Si. accipit. quipiam. ne. quis. huius. sub. huius. oculis
p. fici. sentis. solita. rapina. p. t. ut. enim. rapacitas. in. uelut.

volans.

antea.
Crimia
Gru.

pier

Albimellus

Enly

Bubo.
Strix. Infausta
noctua.

Accipiter

Regulus

lupus

lupus

ovis

capra. immolans

boi trucidans

capra

asinus

Et et ioculans iuvenis naso ait p dms accipit. quia semper nunt
in armis Regulus quoque ipse. qui et hirsutus dr. ugra quq; portende
non dedignat q; inute etiam anes. aduentu suo ut recessu. significat
familiam. nunc nunt. nunc auger. p m uo nolatus. quito senex tanto
laudabilior. Vnde melampo augur psumatus conquitur. stragem q
coro quidens consolatu. Vides ut nulla peruenos ales agat cursus **Q**
bestys quoque uiazo tuazo euentus forbens. leporis timoris timelis
occursum. si tu euasent **E**st em pcul dubio longe quadior in mensa
qui in uia. lupo obuiis congratulabis. boni siquid inuicis est. licet solo
niso nocere soleat ei. que et pndent nocemq; pcludit pnot illud **D**ox
fugit ipa. lupimerum uidere priores **Q** vero. siculus. littatoris usq;
tens studio ut coequales. solo opam dabat ei q; lupus. uturba pa
croz. repente caupertus. tabellam eripuit successus omnis finas
mandata forma pargy **Q**uid multa lupi efficacia. non negabit. q;
quis genus romanor. lupino lacte. non amligit educatu. Vnde
pluq; q; in eis dulcius est. adhuc lupinu saporem retinet. pum q;
coro fidem. qui a matre lupa didicerunt. filii nuntice suauit. ea
dem q; quadam lege nature. manant ad posteros **Q**uibus gratant
obuiam gradicis. dum capram vites. cui alludens poeta ait **P**a
pave capro corum fere ille rueto **B**olus trituranalis libentius
ad amantibus obuias **P**et duplicat. si nam rupunt q; mora ituenis.
hospitij gra compensabit **Q**uibus in faustus. est asinus mutus. et si
utilissim fuit ad honora pfeuda **E**quis quoque bonus est. si meo nichil
utalus. qui q; usilus huius fuit. q; uo. mrgioz et pugue signi
ficatam **I**ndem tunc pocolore. et usu mitigatur. Vnde apud virgi
lin visis allus equis appente italia. senex anchyses proclamant **B**el
lum obellum terra hospita portas. Ceru capreolum patz apzo q;
siluestre. honagru. et tota huius quis. malo pndenti apponas qui
vianti. **E**ucas tunc pnam vno fuf. amen q; q; vanti videba. ad
se potoro q; fortunaz vute retorfit **C**aus se quipeda quodissim
est. cuius fua est hebreoz tradito. nec angelus ipe tabie patus app
natus est comitatu **Q**uid q; tyrus. stelar am. ppositus in silus
ut puer. caude vblus. regnu adeptus est ppraz **E** lacusta. et si in
nu possit. itudicem cum impedit uota opes forte sic dea. q; loco sta
re faaat quidientes. **E**contra acada. mator pmonet gressum. et mici
atoz amenant goitum. **A**rauea dum aprioribus filium duat. ptem
venture petreue uidetur affere. **O**luis luffo. futuras successus
denunciat. mapi cu solo nifu molestus est. **D**uiply hame ipso nichil
potentius. nichil efficacius est. nichil q; mortalit vniq; inuenies

q' eundemans. q' p'mat m'te. **¶** **N**ovo si aiterz diligent' q'epiens.
audiam' eius et dona nature. situm gestum motuq' corp'is sensuq'
f'moas tota m'ente m'te n'otat' **¶** **S**adote obm'u. aliu ne reliqi
osum d'icunt esse m'faustu. **E**go quoq' p'mas f'my ardo. n'q' modo fac'
d'otibus s' et m'is sapientibus contrarie. **¶** **H**elms quoq' obm'are genti
suoz q'm hys qui f'ma sunt p'diti p'etate f'muay quoz. que
capite d'isposito m'edit m'f'ice arde. n' ut apud pl'm'y legit' pu
blica sit. aut pl'm'u ludum pateat p' statua. **¶** **R**ec q'opodit illi o'ar
re. que amoto nelo capud suu detuopare non erubescat. **¶** **A**b hys que
p'mo audieris m'te op'is t'm'p'p' au'p'ia. quid sequat' p'us p'os. **¶** **H**inc
d'ens m'ambens baculo que d'ext'ra gerelat. omia p'lapys d'ixit m'
esse p'olent. **¶** **A**uditas noctes t'm'ida p'end'm'm' aure. et p'mu m'f'am
consulit augur' auem. **¶** **E**a siquid' futuoz p'us p'ia sunt. **¶** **P**etilius
consul' rem'm'm's. opp'ugnan's m'f'is m'f'alia. cu' n'ame letu erat. cu'
m'ultes accingent' ad p'ugnaz aut **E**go hodie letum cupiam. **¶** **C**asuq'
sic accidit. t'm' ipe eadem die. fuit m'f'emp'us. **¶** **A**lius quoq' consul. cu'
p'etatu d'et'm'aret. ad opp'ugnan's regem p'p'az a filia. qui m' hostio
domus. f'leat' obm'am h'm't. causam quefuit. **¶** **C**umq' illa r'udet p'isse
p'ram. sic em' catulus. qui forte p'ierat. d'icbat' p'f'ertus m' p'op'ed'm'uez
tr'm'phum m'm'ent. ea q' v'eo p'p'az p'ierat. quando filia consulis. catu
lum f'letum m'm'issum. **¶** **A**b hys etiam elementis aut temp'is qualite
rezo frequenter tr'alp'm't' au'p'ia. **¶** **F**ortune d'm'az. q'm' r'ous aut mo
destus nuber emollit. **¶** **F**ord'm'y quippe. et sup'humale temp'us aer q'
d'm's d'm' op'is au'p'p'. m'm'm'tant' ortum p'p'equit. **¶** **A**redit' em'p'ez
fortunare p'cessum. **¶** **C**um fortuna. que f'rigias g'oules. l'm'enti aculo
d'm' p'f'm'm'et' tandem b'm'guins. quai d'esp'icula q'raac v'p'p'osset.
alli t'et'uleus sup' capud ap'at' ymber. **¶** **V**enus nau'frago filio. apud dy
donem. hospitio p'p'ans. em'mde fido d'egate **¶** **C**onm'tatu. d'm' i regne
q'ram m'troduat. **¶** **T**ana nube. ob'toit **¶** **C**onm'tatu quoq' uauas h'm't p'g
m'f'at'ones. **¶** **S**i em' afferunt. q'm'tuq' futurus lesionez. m'f'asta sunt
unde illud **¶** **S**epe m'atu hoc n'alis si m'ens non t'era f'isset. d'etelo
tactas m'm' p'dice quereus **¶** **A**ulys autem. et illud p'endit. au se
m'ita vna d'escenderunt. au m'ultip'ara a'ers r'up'one. d'iffusos p'p'az
p'ent' ignes **¶** **H**oc op'mdez semp' tristis est. d'm' g'ams r'eg'ar. t'm'li
bello p'atre m'm'ict. qui futurus f'us aer p'otit. quot h'm't ignes
t'm'bumes. quot t'ig'les em'f'ert. nec r'ictes hystorie p'uffiant' euarue.
¶ **E**t tunc u'guata absque. m'derit s'ydera noctes. **¶** **S**i n'o futurus t'are
at t'm'p'etate si leu' p'ouet. d'ozo credit' m'iciare f'm'ore **¶** **E**ucas
rouem a f'm'f'is t'onante audiens. se em'm p'rem'iss' p'f'ic'is op'm'a

Hic p[ro]p[ri]um q[uod] qual[ite]r t[em]p[or]e ista se h[ab]eat in natu[r]a timore ho[m]i[n]u[m] pot[est]
 mutare. q[uod] nemo p[er]u[er]et fulm[in]is ictu. si ante totu[m] t[em]p[or]e p[er]u[er]et an
 dicit aut p[er]u[er]et chor[us] th[ea]tr[um] Tib[us] res[er]u[at]u[r]e celo. lau
 ream co[n]q[ui]t gestabat incipite q[uia] hoc genus f[er]u[er]is. fulm[in]e vo
 getur afflat[ur] Comitia siquid. t[em]p[or]e t[em]p[or]e et uelocit[er] co[n]q[ui]t
 Est t[em]p[or]e q[uod] p[er]u[er]et longe t[em]p[or]e f[er]u[er]is ho[m]i[n]u[m]. si fidem t[em]p[or]e
 cu[m] f[er]u[er]et i[n]spectore. i[n]stant[ur] fidei gestat incipite. et salu[er]e
 signu[m] fidei. m[er]itis m[er]itis. f[er]u[er]is i[n]stant[ur]. illu[m] f[er]u[er]is p[er]u[er]et
 f[er]u[er]is. q[uod] i[n]stant[ur] f[er]u[er]is. o[mn]i[u]m m[er]itis t[em]p[or]e co[n]q[ui]t d[icit] A
 f[er]u[er]is t[em]p[or]e ne t[em]p[or]e. que t[em]p[or]e gentes q[uia] ego uolupt[er]
 f[er]u[er]is deus in h[ec] quoq[ue] u[er]ba m[er]itis t[em]p[or]e. ut audita u[er]ba dicta p[er]
 h[ab]eat aq[ui]bus noxali fulm[in]is amari p[er]. Nichil ante est. q[uod] in
 m[er]itis f[er]u[er]is. ita totu[m] co[n]q[ui]t ho[m]i[n]u[m] sicut m[er]itis f[er]u[er]is
 co[n]q[ui]t i[n]stant[ur]. et que p[er]u[er]et p[er]u[er]is. ad singula t[em]p[or]e
 co[n]q[ui]t. unde et p[er]u[er]is d[icit] f[er]u[er]is. h[ec] sunt qui t[em]p[or]e et ad
 o[mn]ia fulgura p[er]u[er]is. Et t[em]p[or]e i[n]stant[ur] co[n]fide ut leo. et illud no
 co[n]q[ui]t i[n]stant[ur] q[uod] ei accidit. Fulgor equid[em] igneus. si u[er]o
 do non uoceat. celebrat[ur] gl[ori]am affert. Nec q[uia] non u[er]ba u[er]ba
 u[er]ba non est. si t[em]p[or]e i[n]stant[ur] p[er]u[er]is. Que sunt i[n]stant[ur] ille
 ut op[er]ior i[n]stant[ur] ignis. alia co[n]q[ui]t et p[er]u[er]is. altera m[er]itis
 et in uoxis l[um]ine. Post[er]ior[um] assent op[er]ior i[n]stant[ur]. et i[n]stant[ur]
 p[er]u[er]is suam maxime co[n]q[ui]t. A f[er]u[er]is f[er]u[er]is co[n]q[ui]t t[em]p[or]e dis
 t[em]p[or]e p[er]u[er]is. ignis de celo qua[m] succu[m] capite illustrant. p[er]
 m[er]itis debet f[er]u[er]is co[n]q[ui]t p[er]u[er]is q[uod] f[er]u[er]is i[n]stant[ur] magnam
 Alexander macedonis et octauianu[m] augustu[m] p[er]u[er]is co[n]q[ui]t cla
 ritas ignis m[er]itis declarata est. p[er]u[er]is co[n]q[ui]t co[n]q[ui]t
 dum co[n]q[ui]t p[er]u[er]is uentus succu[m] p[er]u[er]is fortunat dum i[n]stant[ur]
 tes u[er]ba f[er]u[er]is acris testimonio u[er]ba triumphabunt. Si
 no[n] p[er]u[er]is i[n]stant[ur] i[n]stant[ur] m[er]itis metum. Et t[em]p[or]e quoq[ue]
 ip[s]a m[er]itis co[n]q[ui]t. s[ed] g[ra]uia o[mn]ia f[er]u[er]is portat co[n]q[ui]t
 f[er]u[er]is sup[er] stabilitate suam m[er]itis que p[er]u[er]is q[uod] m[er]itis. Cum
 ergo m[er]itis eius audit[ur]. amans eueniens t[em]p[or]e. et quo
 affectu f[er]u[er]is co[n]q[ui]t. alu[m]p[er]is. uoxis sue tristitia p[er]u[er]is. mag
 na siquid[em] et pia p[er]u[er]is am[er]is est. studuerat h[ec] ab amplatu h[ec]
 p[er]u[er]is arce p[er]u[er]is. s[ed] qua co[n]q[ui]t h[ec] p[er]u[er]is u[er]ba iam p[er]
 ualuerat. tanta dolore cordis i[n]stant[ur] m[er]itis. q[uod] ei m[er]itis
 p[er]u[er]is est h[ec] eadem quoq[ue] t[em]p[or]e f[er]u[er]is f[er]u[er]is p[er]u[er]is ali
 quid m[er]itis. nisi forte p[er]u[er]is laboraret. Tunc u[er]ba ut am[er]is
 facit alor[um] suu[m] aut in utilem f[er]u[er]is p[er]u[er]is. q[uia] ut multu[m] sepe tu

nota

Plurimū montes p̄cedit iudicium nūc. Hec sunt quibus tota vige
 stantia suam videas accommodare qm̄ p̄m̄os. Cetera degre. Hoc adeo
 sunt multa loquā ut lassare queant fabes. quibus quicūq; domus
 iustit. eam nec ab ip̄a salute arbitror posse saluare. *Explicit liber*
Omnia vana esse. et res p̄m̄is. *Incipit capitula p̄m̄i libri.* 1
 Confide sua. tūq; nūc. *Q*uoniam q̄m̄p̄nendas esse om̄s. vers 2
 nālm̄ significatōes. *S*ignoz alia esse vniuersalia. alia p̄ 3
 tularia. et quid significet gemmas sales. *D*e signis que p̄cesserunt. 8
 socium. iho p̄m̄tam nom̄m̄. *Q*uanta sunt calamitas ab 7
 seppoz et obstinate malicie. quib; fuit fims et que pietas t̄st. *D*e 8
 maria que fime vrgente comedit filiu. *D*e m̄o captiuoz et oti 1
 p̄oz. et p̄m̄toz fame. *D*e p̄m̄tione fidelū. quos p̄boa tempe 8
 state. suauit opus apud petram. *E*stimoniu q̄ p̄hibet iosephus 9
 xpo. *D*e nep̄a fians qui claudm̄ et totum curape legitur. *S*ignu 10. 11
 esse que contra naturā sunt. *Q*uod contra naturā ductore pla 12
 tione qui naturā dicit dei voluntate. *Q*uia deus signis suam p̄e 13
 minire dignatur creaturā. *Q*uid sit signu et de p̄m̄is. *D*e p̄e 18. 17
 lms p̄m̄toz et causis. signis et significatōibus. *Q*uanta quedā 18
 de significatōib; tam p̄m̄toz. qui alioz figuratū om̄. *Q*uicet 18
 totū non esse sequenda. *D*e fundam̄to mathematice et p̄m̄is fer 18
 sm̄ et mirib; anime et p̄ferti v̄m̄s. et efficacia libalū dyap̄m̄az
*D*e diff̄encia mathematice doct̄malis et math̄sis reprobate et tra 19
 diaone mathematicoz et euolub; eoz. *Q*uod p̄m̄idencia vers na 20
 turā non p̄m̄it neq; series vers. in m̄tut p̄m̄idencā et q̄ lib̄m̄
 arbitriū inuēt tūm p̄m̄idencā. *H*u possunt adō p̄m̄i que nō p̄i 21
 m̄t et q̄ vers m̄tabilitas. ei nequaq; est infligenda et q̄ idem scien
 tia p̄saenā diff̄encia p̄m̄idencā p̄destuans et q̄ nā m̄finita sunt
 ut numerus eoz non queat augeri ul̄ minui. et q̄ p̄m̄idencā m̄l
 lam ūtitatez v̄lbus m̄duat. *Q*uod p̄p̄o s̄sibi non sequit̄ m̄p̄s̄si 22
 bile et quid p̄p̄o necessitas consequit̄ nōm̄t alia p̄m̄is qui salus
 anima pat̄. *B*icatis nom̄ stōia. *Q*uod mathematica temerarij sunt 23. 28.
 m̄diff̄enter futura iudicā suo. subitē p̄m̄uēntes. *Q*uod argum̄tu 27
 a signis suo non est n̄cōm̄. et de exet̄ia achab et m̄m̄tis. et q̄ ea
 que significatū m̄tut p̄m̄t. *Q*uod sua dī m̄m̄ p̄m̄t q̄ t̄m̄si 28
 lūm̄ dei m̄m̄tabile est et voluntas dei p̄m̄a om̄ causa. et q̄ math̄es
 ma dampnatio est. *D*e ar̄sp̄m̄is et t̄m̄m̄m̄is et p̄m̄m̄is. 28
 cis et saulis deiectione. *D*e p̄m̄m̄is. et q̄ maligni p̄m̄is m̄m̄m̄ fuit 28
 p̄m̄m̄is et subtilitate nature lauga et p̄m̄m̄is t̄m̄p̄is. et reuelati
 one sup̄m̄is p̄m̄m̄is. et q̄ sepe decipiunt aut decipientes ā decepti et

quod spectanda nos mala indubitata sequuntur. **O**phias theorias et pias
 titas. **Inapit Prologus secundi libri. Sequitur Capitulum**

Omnia cedunt in usum sapientis. huiusque naturae virtutis accende
 quicquid dicunt. aut sunt. Nam et oia eius. negotia sunt
 et diuina rationis liberalitate. verumque vix pensat. punda dis
 pensatione. quicquid ad beatitudinem proficiat. quadaque quae manu virtutis ap
 phendit. Tu ergo diuine sapientie tue argumento validissimo. duplicat si
 dem facis. diuina et virtutis actibus. rectus modis. et philosophans in
 iuris alienis. Aliares itaque doceant. iure iure. quas peruenit tua. pro
 ducere. iubet in publicum. ut quicquid. mathematicos. cum quibusdam
 alijs iuratoribus. introducant. quia quibus dedisti egrediendi auda
 ciam. peruenit quoque fiduciam. pstatibus. Conectant ergo infiora supi
 oribus. et si quid malitiam innotum. aut de forme appuerit. beuig
 nitatis tue prudencia corrigat. **Omnia uana esse et res coside**

Rusticana et forte opelli. **Sua cuique respondere deq**
 pnbu est. Cum sompnijs. et augurijs credit. nunquam fore
 fecurus. Ego finam. et nuppiam. et fidelissimam. puto. qd
 enim refert ad consequendam verum. si quis semel. aut
 amplius peruenit. Quid si opatant. Quid denique si
 uiderunt. Quid cum perit. **Hec tu potius quas phi**

sia nouerunt. aliterque ad eum puenit. turba que sunt. Esto diuina alie
 na opera. impedire aut puenire non queant. sicut nec manu carmina
 aut sup stitiose quedam ligature que tota medicorum secta qdempnat.
 licet hic ipsa. aquibusdam cuiusmodi. Modum nomine. physica soleant
 appellari. physica et eum aut. cuius oculisissima ratio est. ut lyano sen
 su nequeat comprehendere. Nichil et eum est. ut sit cuius oramus. legit
 tima causa. et ratio non pcedant. et ut alius ait. nichil sit interia
 sine causa. Constat itaque quia artificas nature manu. nichil euadit
 Ex quo consequentur patet ad physica omnia puenire. Ego quidem quo
 rumque modo. ista se habeant indubitate credo. illa sola non esse res
 puenenda. que coside pueniunt. et referunt ad gloriam omnipotentis
 dei. cum scriptum dei. ~~omni~~ **omni** nomini. omnia quicquid in ope uel
 in uerbo feceris. in nomine domini facite. in quo solomia hanc p ppatum. Sic
 unum scorum turba pcessit. Ezechielus. signus quid gentis iure. iuloge
 dum. eum is hinc. supponebat infirmus et curabat. **Beati stephani**
 tunica supposita. mortuum suscitauit. Quibus in aploz. demonum. ag
 gestabat curauit. **Oratio diuina.** horibus diuina legebant. aut dabant
 coside ~~de~~ dicta. pepissime contulit optatu salutis effectum. **Beatus tu**
 dictus signis crucis. uas manifestis fregit. ac si p signo lapidem uitoris
 set. **Capitula eum gestata uel audita uel dicta.** nuncium p fuisse qui

plinius hoc equid et filia no modo laeta s et utilissima sunt. Alia no
no tam gtemperanda qm fugienda. Certum siquid est. q diligenter
dm omnia coopant mbonu. Infideles aut et leprosi aut etia hesitantes
infide multas pmitte ludificacombus subiacet. **Q**uia tame omnia
tantu put. qntum sapientis fides pmitte. Unde et Julius cesar
nullo augurio nulla ne superstitione. agnovit. incepto potuit abstineri
Contigit autem ut quq in affricaz. nauigio pfiscens. ingressu na
vis placetur. De so itaq ad melius omie. tenes te inquit affricat
eamq obtinuit. **A**dreca calphurnia uxore eius ea nocte qm is in
tra ultima gessit vidit enim multas volubus confectis. insimul suo
iact. rogauit ut die sequa. acura ab stueret. no obtinuit. ne ille iura
sua. aliquid timidum. quocunq au spiro. egressu videtur. **I**uxoradio
massiliensiu. luro qui dyb sacraus habebat. prius ausus est ce
dere probans se ab omi superstitione alienum. **B**rus quoq marcus co
vaugeliandi. causa. alexand naz pfiscens. cum nunc egressus. in
piss calu. gras agens iter sui. expeditum esse protestatus est. **E**i
quis venatus interdu fuit non ob hoc. si quid in yomie dm. fuit
inchoatum. p mittat. nisi forte omnem venatorum diuinosam co
coru psuadeat. exemplo. qui colons amisit ne iustate. du veno
ritus acornie. progredi maluit qm male. **H**y8 no magis meus
incanta sed nat. s fidelis nequaq adqueat. **N**o gtemperandas esse
Non tame licet omnia varia esse. **O**mnio res nalu significat
fide magis angustis asserum. no hndam ideo signior que adisso
sione dma. aduindendaz creatura concessa sunt. fidem et fructu
enano. **A**mpliare siquid. multa qz modis. suam deus in
stuit creaturaz. et tunc clemente voabns nre sensibilibus aut in
sensibilibus res indicis. put electis noit expedit. que ventura
sunt manifestat. **A**mpliare itaq tempestates aut serenitates
signa quedaz autecedendaz plocunt. ut homo qui ad labores natus
est qhys possit qraa sua tempore. **H**inc agricole. **H**inc naute.
familiaribus quibusdaz opumientis. quid quo tempe gen oport
teat. colligunt qualitate temporis futur. **C**oco. q pteryt metetes
inqua re nec aues. de quibus fmo precessit. p drentis nature lu
ficio arbitror desituras. **H**erius alio ne. rigius. archana nature.
frequen apimur. **E**nu et emi cura mediu hyemis. alao nes in
disione onaqz foue conspexer. quiden diez gratissima serenite
ne dubites. capz naute solent diligetius obsuare diuina qz dies
alao nite quibus mro ut tenuis flatus. amia sentitur. **H**os ad p
treacionez pulloz suoz. sibi a natura concessos. verisimile opina
bans. **E**nu no fluminali diuini corpa. magis audius meigi co

Julius cesar

Martus eva^{ta}

alao nes

Cornix

spiciens. nubes asperta. Cum clamores coruinas audies matutinu.
plumaz petat. Hanc ideo credo. quia sit diuina illis ingeniu. aut
reperato prudencia maior. si quia morantes macie. motus illius cia
no sentit in se ipis. et inde hilaritate capiunt aut merore. Per
mizo. cum et graviora animalu corpa. ad potioris motus. frequentis
sine disponant. et arthano quod nature consilio. gerant elementis
motu morem. Que cum animalibus corpibus. bona ut mala inmi
neant. si se temporalis. ut potioris reddiderint tempora. ars physi
corp. regulis suis. satis plausibilis comprehendit. futura ead sani
tate. aut egritudine. aut statum que sunt neutralitate. fatalitate
quoque. nam precedentibus signis agnoscunt. et interdum si causas
nomit. efficacissime curant. Si no ut verbo corp utar causas utro
runt quomodo curant. Non namqz artis beneficio. si fortune iudicio no
q. signorum cognatione proficiunt. et si difficile. sepe verissimu est.
Luna quod signis tranquillitatis et varie tempestatu forme. pcellas
qz pducit. que velut inspicula. lune orbis insinuat. Ostendit namqz
rubicundus color ventos. et vultus plumas. contrariis quicquid. nini
bos indicat. fientes qz pcellas. Actus orbis penitente nauigij
repmittit. qui gestat multu papue. si quarto ortu. is cum auctor
certissimus est. neqz obtusis cornibus vitula. neqz infuso fuerit
humore fuscata. tunc cum totus. et ille dies. et qui nascent ab illo.
Sol actum ad mensuram. nento plumasqz carebunt. Sol quoque caudex
me est. utro equalibus gaudeat radijs. an obiecta nube vitulet. utro
solito splendore fulgidus. an ipso sit nentis surgentibus utrens.
hunc sit pallidus. an pluma sit impendente matulo sus. Der uero
et mare ipm. nubem qz magnitudo ut pices. pluma afferunt instanc
cionis. Et et aues et pisces. futurorum certissima pducit signa. que
uigiliis et lucanis diuino comprehendit ingenio. si et uary. in
libris navalibus. diu pollicatos instruit nauitas. Signorum alia ce
vniuersali. alia particulari. et quid signum fuerit geminatio solis. Cap. 7

Luna

Sol

7

geminatio solis

ne uero in sole et luna pducit naturam. signa contigerint
certissima sunt. et auctores multorum testimonio approbata. So
lem quis dicere falsum audeat. Innotens qz sol in celo videtur gemi
nari in vudacum aqua subito orbus aspiciet. Et licet amir
tate sui miraculis videat accede. opus tamen nature est. que quid
soles no geminat si nubem suuillum facit vocat qz parelion. Est
et cum parelion. nubes suuillima poli. signum quid grime nulas et
si non quale. Signorum signis alia particularia alia vniuersalia sunt.
Particularia no faciunt singulis. vniuersalia multis aut vniuersis. Et
tunc aut modo ex elementis dispositione creatoris. modo ex natura

diem festum queneret viij. die mensis xanthici. qui est aprilis. tpe
 noctis. hora nona. talis luminis fulgor aram templi qz cecidit ut
 putaret omis diem clarissimum fuit. et pmanuit spacio hore diu die
 qd nuptis quid et ignavis p pzo videbat. Et legis pios et pios
 quospz doctores non latuit gniciale portentum. uocadem quoqz festum
 te rutula sacrificijs ad mota. et aus assistens. ut ipas mstrozo
 manus culpa est aqua. Et et rama mitionis odis que respicebat
 ad orientem. cum cet cre solido induta. ac punde. in mensi poudens
 que pzo pzo. nris. sumo tonatu impellens. claudetur. ferreis quoqz
 uetibus et feris munita. ac pessulis. in altu demiss. teneat abstric
 ta. repente hora noctis pcta. pma et uice summa die mens. appuit
 sponte pate facta. Et et mfecto die festo. post alij dies pma et
 pzo. die mensis artemesij qui apud nos manus vocat p digro sus
 appuit mris. et fidem pene doctores. q uere falsum putare. nisi
 oculofo fidem. cu summa p. maloz conspecta p maces. Et enim
 ppe solis occasum. nisi sunt curus et quadrige in omi regione
 pacem et armatozo cohortes mferi nubibus. et viles circudat
 agnibus mprois. In alio item die festo. qui penthecostes appellat
 noctu sacerdotes. ingressi templu. ad msteria pomore qplenda
 pmo quid motus quosdam. strepitus qz pferunt. tum deinde p
 ferunt. tum deinde. voces subitas audunt dicentes mpremius
 hinc. mpremius p sedibus istis. Additur etiam hys. aliud terribi
 lus. Et em quid ducane filius ipus nomine ure plebeius et in
 stans. ante quartu annu belli. cum ruitas mpace et hinc ducit
 p ducit. midie festo thab nadozo. repente clamare cepit. Vox
 ab oriente vox ab occidente vox a quatuor ventis vox sup iero solo
 hinc et templum vox sup sponsos et pposas vox sup ppter et
 mdesuere. die noctuqz. p omis plateas circueus hic clamabat. Ps
 qz quidam piores qo pto vir. uelud mfausti p p sagi indignitate
 qmota. coruptionu hominu. multis uerbis afficit. At ille nequa
 qui ppe aliquid loquens. p nec eos quid qui circusteterant de pre
 cans. eadem voces. pari obstinatione et clamore repetebat. Tum
 pncipis intelligentes. ut res erat. minios esse muis motus. p ducit
 cum. ad mure romanoz. apud que flagris ad ossa usqz lamatus
 neqz ptes. neqz lacrimas fudit. Et eand vocem. misera lula. et tum
 quod emlatu emittens. p singula pene uerba pferbat. addens etia
 hoc. ue ue iero solimis. psequit et aliud idem hystorus graphy
 maiore ge fctum miraculo dicens oraculu qdam mfacis liris reptu

eudo cogitarent. pumebant. **R**atitas nō famus. factiozoz & tollat
 auroganaa. Et nōqz simul. media cum tenuitate ptebat publice
 quid firmientu. nūqz vūno erat. si vruentes velus pcedones pson
 tabant. domos. et si quid inuenissent tamqz de hys qui fecellānt pe
 nas pumebat. si nō nō inuenisset. metūqz tamqz eos. qui oculis
 et diligētius absconderunt. truaabat. **J**udicia hī ab eis parula rapie
 liant. **H**oc ipso. qd ad huc vūent. et sub siste corpibus videbant tam
 qū qui pfecto iam interissent. nisi absconditas nūpiam tēgent qhos
 si quos pūne thabescētes macie vidissent. hos cum vena ptebat
 sup flum putantes pūne. quos paulo post absumēt fames. nulla ta
 men maculis. omī cōsu suo intati sunt vūno metz. si dūites. fru
 menti ordeī. si miores frūit. et concludentes p mīoribus quibus
 q penetrabilibus domus. non nulli nec mīpauces qfectas fruges e
 deliant. **A**ly nō mīqz ut nūitas. ut metus pūitēt. qtoquebat
 et mēsam quid. nullus qpūitabat appon. **S**z qd ipso pūi ustra igni
 rapientes pūia. velut fūrtua denorabant. et erit mīfelis ipūis
 tibi. pūctaculi mīserabile. cum validiores quqz inuenta dūpent. in
 beatulibus nō cum mīhil pūe luctum sup esset. ac lacrimas et omī licet
 acerbitates vep. pūaret fames. mīqz tamē ita subrūt. atqz subū
 tit. sicut vūcūdia. **Q**uid qd cū saluis velus. pudore dignū est. id
 mī hac nūitate qtempuit. **D**emqz et vūores. de vūoro māmly. et filij
 deparetum. et qd est mīfelis. mātres qbos de pūuloz māmly. atqz
 ore rapiebant. et cum dūla pūm libez. mī māmly atqz atqz an ord
 positi thabescēt. **C**ongua mīe sub sūdia. adēnaly ipūis exmīe nemo
 pūtebat. **V**m nec ipūis quid mīfelis. et p qūqz sūmētes late
 liant tūbos. **S**z qūmo ad erat. pūdom quū. et statim. ti ut clausas
 cūqz iam cūspūisset forēs. mīdūm ardebat hēc esse. q mīfētus
 positi edēnt. et repente de pūctatis forūly. pūpites mīuebant. atqz
 ab ipūis ut ita dūm fauallus qpūmētes. si quid forte mīfūptū
 iam fuerat reuotabat. **D**ehebant pūes. si tūmly vendicare tep
 tasset. pūsis etiam tūmly mīlites trāhebant occultare mīten
 tes si quid forte depūensū fūss mī māmly. **N**ulla sēmly reue
 rena. nulla erga pūulos mīferas. **S**z mī qūqz pūis fragueto.
 pūulos mīhētes. et qūqz cū mīhērent supūpēs elidebant mīter
 tūm. **I**n cum nō qui rāptores tūbo pūemisset ab sūptis. trūdelius se
 mīebant. et qd cogitabant dūa supūlia. ob tūmly mīfelis nū
 les digestiōm mēatus. **A**ly nō pūctas fūdes. pūdem uerēda adi
 gentes. **H**orresco que gesta sunt. refēis. ad cūfēctōnez post h' vū
 us pūis aut tūti fūdie. mīferos. pūgebant. **R**am ipūi tortores

non patiebantur famem. **E**sset enim quod non tollerabimus si hic compulsi
 media facere videntur. **Q**uod ut ut parent sibi. imposteris cibos ut ut crude
 litas. **Q**uodas qualescunt. **I**ulius etiam. si qui forte. furtim pstationes ho
 stium. manus effugisse gaudent. diripiebant. quicquid attulerant. **S**uppli
 cantes autem. et terribile quidam sibi nomen dei immortalius. ut vel
 ptem aliquid. **Q**uodque. que ptem. mortis periculo. quiescent indulgent. nihil
 psum. pbeant. **S**ed hic beneficii loco cessant. si comprehensum. **V**num hanc
 per eundem. **Q**uodque. autem. post aliquanta. aduiguit. dicens. **I**udeis vero. tum
 egressu. vrbis. omnes. per ptem. concluderat. salutis. et unalestiens. acer
 bitas. famis. domos. simul. et. familias. gentesque. vastabat. ita ut. inpe
 netrabilibus. strata. iacent. mulieres. pmlor. q. cadaua. p. platias. no. in se
 licum. sem. corpa. fame. magis. qm. etate. consumpta. **I**uvenes. no. atq.
 omnes. etas. robustior. velud. simulachra. quedam. in. vrbis. et. egressibus.
 oberrabant. conuertes. quocumq. loca. gressum. subripuisse. inedia. **D**e
 pelire. aut. cadaua. p. mmo. nec. defunctor. multitudo. nec. virum.
 debilitas. pmittebat. sual. et. p. sue. mte. merto. **V**niquisque. verebat.
Denique. aliqui. supra. eos. quos. sepeliebat. animas. emper. multi
 etiam. dum. p. ptem. funa. p. r. qm. ad. sepulchra. veniet. efflabant.
Quod. nec. planctus. dolore. defunctis. q. h. l. b. aut. luctus. quia. hic. si.
 bi. totum. vendicant. famis. **Q**uod. nec. auditas. medie. humores. cuique. re
 liquerant. lacrimas. **Q**uod. obsederunt. civitate. p. fmda. silencia. et. vox. ple
 na. mortis. timida. contempsit. quibus. malis. omnis. g. m. o. r. e. s. soli
 uigebant. p. d. o. n. e. s. qui. ne. sepulchra. quid. diuise. et. p. l. o. h. a. e. cada
 ua. illatu. ducebant. non. tam. p. d. a. m. petentes. qm. solus. v. r. s. i. o.
 ne. tumultantes. et. aciem. gladio. suoz. m. t. a. d. a. n. e. z. ob. t. r. u. n. t. a. t. i. o. n. e.
 p. b. a. n. t. e. s. **I**udum. etia. in. nonnullos. adhuc. p. r. a. n. t. e. s. immo. p. d. a. m. i. n. a.
 dus. agebatur. q. aly. p. e. m. i. n. e. t. e. s. tum. vident. supplices. dexteras. p. r. e.
 debant. ut. in se. quoz. beneficii. loco. comitent. solus. quo. solu. au
 riabns. famis. v. l. o. a. z. ab. soluent. **S**ed. non. crudelitas. genit. necem
 qui. sponte. m. f. e. b. a. n. t. si. rogarent. negabant. **C**um. tunc. v. m. p. q. m. p. z.
 deficiant. cum. gemitu. retorquet. oculos. ad. tempus. no. de. morte.
 p. a. d. o. l. e. n. s. **S**ed. de. m. p. m. i. t. a. t. e. p. d. a. m. quos. sup. s. t. a. t. e. s. relinquebant.
Et. p. m. o. q. m. z. sup. t. u. p. b. l. i. c. o. sepelire. mortuos. m. p. e. r. a. n. t. f. e. t. o. r. u. s. m. t. o. l.
 le. r. a. n. e. a. **Q**uod. no. omni. sup. t. u. t. e. p. i. t. v. m. t. e. multitudo. m. o. r. e. n. t. u. m. **D**e. m. u.
 ro. cadaua. p. a. p. i. t. a. b. a. n. t. **Q**uod. tum. ty. b. u. s. r. u. r. a. n. e. u. s. p. u. d. i. s. s. e. r. e. p. l. e. t. a. s.
 mortuoz. cadauibus. valles. et. h. u. m. a. n. i. c. o. r. p. o. r. u. s. t. a. b. o. p. a. t. r. i. a. f. i. u. m. v. i.
 g. a. n. t. cum. ingenti. gemitu. eleuatis. ad. celum. manibus. d. u. m. m. u. o. t. a. n. t.
 t. e. s. t. e. m. **H**oc. f. i. n. c. a. u. s. a. n. o. p. u. e. n. i. e. **S**ed. p. e. i. s. t. a. s. u. s. t. i. n. e. m. u. i. t. u. m. **E**t. post.
 aliquo. i. o. z. e. p. h. u. s. t. a. l. i. a. q. u. e. d. a. z. p. p. e. q. u. i. t. **Q**uod. t. u. m. t. a. b. o. r. m. i. q. u. i. t. p. r. o.

ferre q̄ sentio debitor em q̄ eadē. si adūsus nuptios tunc vnuuoz
 pauli dūna cessarent. aut hiatu terre. aut aque diluuiū aut podo
 intans ignibus. et fulminibus celitus tortis. puplitū tūctas depen
 diss. que multo infamiores illis qui post p̄p̄t p̄nt. et nequiore vnoz
 p̄p̄t. hanc p̄p̄tū etate p̄p̄tū omis gens p̄t meretur p̄t
 gūi. *Et in sexto libro deciderē talia scribit et eoz inquit qui p̄*
tatam tūctate. famis media corripiebant. multitudo in mīabilis
erat. quoz nec p̄p̄tū impera p̄t. p̄p̄tū namq̄ domos. sicut
bi aliquid fūp̄t tibi v̄p̄tū. bella contūm. et cedes. ut caros p̄p̄t
q̄ parentes ac liberos nascebant. dūm non solum emulibus. s̄ p̄
p̄t eadē fūalibus. mīte tūm v̄p̄t certabant fides aut nec
mortuus erat. Et et q̄ tūm iam p̄p̄t p̄p̄tū p̄p̄tū. p̄p̄tū
tūm ap̄p̄tū. ne tūm forte mīte gremiū. tibi aliquid v̄p̄tū
Alī aut p̄p̄tū hīantes velut v̄p̄tū tūctas hūc atq̄ illuc fere
bant et quā infama quāq̄ p̄p̄tū in eadē domos. p̄p̄tū
merito t̄p̄tū itū ac p̄p̄tū mītebant. p̄p̄tū tūm. mīte v̄p̄tū
mīte eadē illa. que ne mīte quā animalibus edere. v̄p̄tū fūit ad
ultimū ne lous quā. ut tūctas aut p̄p̄tū eadē taliamētū alī
stīuēt p̄p̄tū q̄ mīte mīte detrahentes. p̄p̄tū dentib̄
ingerebant. Non nulli et fūm v̄p̄tū festucas edebant. s̄ de quāq̄
hīs collectis. p̄p̄tū p̄p̄tū dragūm quatuor dīstrahēbat
Sequit̄ Capitulu de mīte que fūm v̄p̄tū comedī fūm
 Sed quid opus est p̄p̄tū. p̄p̄tū fūm illius p̄p̄tū tūm
 gestū sit ibi fūm q̄ neq̄ apud grecos. neq̄ apud barba
 ros v̄p̄tū accepit auditus. Horū quā dīctū. auditū nō mīte
 dibile. Equū libentē. tūm in mīte fūm sīlūsem. ne quā me
 credet. mīte mīte nūte. nisi multos mīte mīte v̄p̄tū. testes
 quā fūm habūsem. v̄p̄tū nō ne aliquid mīte p̄p̄tū p̄p̄tū
 me arbitror. si subtrahā eoz ūba. quoz p̄p̄tū facta. *Et quāq̄*
quēdā p̄p̄tū qui ultra iordānū alūmū q̄mābant. nōmē aq̄
na eleazar filia de v̄p̄tū de lēthēzob q̄ mīte dūm v̄p̄tū
quē et facultatibus nobilis tūm reliqua mīte mīte que conflūe
rat p̄p̄tū v̄p̄tū. tūm tūm dūm. ob fidūm p̄p̄tū fū
bat. q̄mā reliquas quā facultates quas de domo mīte con
nebat. tūm p̄p̄tū mīte. si quā nō reliquas. p̄p̄tū op̄
bus fūat quibus mīte tūm. p̄p̄tū dūct. mīte p̄p̄tū
mīte p̄p̄tū p̄p̄tū p̄p̄tū v̄p̄tū. p̄p̄tū mīte mīte. velut
infama iam quā p̄p̄tū fatigabat ita ut mīte p̄p̄tū
mīte mīte fū et quā mīte mīte. mīte mīte mīte quā

nota

quæ neque inhiatus tam opprimeret. et si quid forte alibi fuisse ab ea que
 situm. id ab alijs querere. nec iam usque rependi copia fiet. famis
 autem dura visibus ipsis insidet ac medullis. et ad finem iam famis
 inedia peringeret fame et ira pessimum usa consultoribus contra ipsam
 iam armat. mirum nate. Erat namque ei puberulus puerus filius hunc
 ante oculos ferens. infelix inquit matris. o infelix filii. in bello
 fame. et direptione perdomi. cui te resuabo. Nam et si ita perari pos
 set. et iugo remanere sinitus videretur. Sed tunc ipsam eam sinitus
 peruenit famis. Predones vero utroque in graviores peringerent. Veni
 ergo o mi nate. Esto mater alius. perdomibus furor secutus fabula
 que sola dicitur claudibus indecoro. Et cum hoc dixisset simul filium
 inculat. Cum deinde ignem supplicium torret. Et medum quippe oden
 do consumit. medum vero reseruat ob tectum. Et ecce confestim predo
 nes invenerunt coluste taris odore concepto morte minant. nisi
 sine mora cibos quos patos seuserant demonstraret. Cum illa eques
 ptem inquit natus optimam resuam. Et totumque que supradant
 meliora detexit infamias. At illos repente ingens horror invasit. et
 crudeliter quibus animi dirigue. Vix fantilus mitis est illa uo
 luita vultu. et ipsis eam perdomibus triculencor. meus inquit hic fi
 lius est meus est puer. et facinus meum est. Edere nam et ego por
 comedere que genui. Nolite effia aut matre religio poros. aut fe
 minia molliores. Sed si nos pietas vivat. et exequamini cibos
 meos. ego que iam talibus pasta sum ego hys itum pastar post
 hec illi terrent. trementes quod distendunt. qui hunc solum. perdomibus
 facultatibus suis nupte matre reliquerunt cibum. Repleta est ante
 confestim. vniuersa civitas. nefarii sceleris nuncio et vniuersique
 ante oculos. facinus quod pertraxit fuerat adducens. tamquam si ipse hic
 pertraxisset horrebat. Vnus autem quos famis necessitas perurgebat.
 festinabant magis ad morte. Utos dicentes eos. quibus contigit
 intisse. primum talium malorum polluerent. audire hec quid Joseph
 nem non tanta. *De uno captivitate et occisione et perisporum*
 calamitas invenit exitum. eodem actore. *panis fame et*
 aduocatum. Colligens enim super dictus hystorio. quibus. omnem numero
 peremptor ut fame ut ferro videret. tentena milia designavit. Ce
 teros vero latrones ut piratas ac perdomes post urbis. totumque
 declavit intisse volubus. Electos autem quosque muerit. quas decem
 corporis et prentas quicquidabat. ad triumphum dicit esse resuatos. re
 liquos autem qui super decem et vi. annis agebant etatis. vinctos ad opa
 egypti. per metalla destinatos ut per pietas. primum esse di. peros. Alij quid

ut ad ludos gladiationis alij ut ad bestias traherent. si qui uero in bru septi
mum et decimum etatis repleti sunt annis. p[er] diuersas primicias insipientes
distrahi missi sunt quoz n[ost]r[us] usq[ue] ad nouingenta nulla p[er] ductus est
Hec uero omnia gesta sunt p[ro]p[ter] q[uo]d anno ne p[er]asiam nup[er] in eo que ipse
d[omi]n[us] et saluator n[ost]r[us] ip[s]e op[er]is p[re]dicator. Omne t[ame]n que gerenda
erant p[ro]p[ter] uia uidet. Tunc p[re]d[ic]at in euangelioz fidem. Videns t[ame]n t[er]ribiles
flectit sup[er] eam. et uelut manibus eius p[ro]locutus est hec u[er]ba. Si
agnouisset inquit et tu. in hac die. que ad pacem tibi sunt. nunc aut
abscondita sunt ab oculis tuis. quia ueniet u[er]te dies et tradabunt
te in u[er]u tuu[rum] uallo. et tradabunt te. et p[er]ungelunt te undiq[ue]. et ad so
lum redigent te. *Et u[er]u[rum] mod[us]. q[ui] p[er] luma diuine quinquaginta
to m[er]ita. publice uindictas auribus resonabit. quousq[ue] sanguis
m[er]itoz. s[ed] et ip[s]e in f[er]u singl[ar]u[m] et multi. qui ab imp[er]iis nup[er] effu
sus est. m[er]ito dei iudicio queretur. Acti sunt ergo plagis. bellis
stru[ct]i. et ap[er]tis pedibus. diuine indignationis p[er]c[us]i. p[er] u[er]u. ut
in u[er]be g[ra]tissim[us] nec lapis sup[er] lapidem remanet. s[ed] p[er] u[er]u indu
rati. et quousq[ue] lapide durioris t[ri]bulac[i]o tanta. quanta non fuit.
q[uo]d quo gentes esse ceperunt. usq[ue] ad diem hanc. *De p[er]secutione fidelium**

8

Et t[ame]n u[er]ba que quos sub ea tempestate p[er]uenerunt op[er]is ap[er]t[us] pella
fuit i[er]osolymis congregata. diuitis t[ame]n sue missa est t[ame]n
ioerdane ad oppidum quiddam nomine pella. quo ablat[us] eo u[er]be cul
toribus dei. celesti uindicta fiet locus que in u[er]bem gentes sacrilega
fuit q[uo]d cetera. Et et euangelis ceptis in Eccl[esi]astica hystoria ple
nius refert. Testimoniu[m] q[uo]d p[er]cipiunt. Iosephus de i[er]os[ol]o. Cap[itu]lu[m]

9

Et quis hec omnia rectissime passi sunt qui in filiu[m] dei. manus
p[er]trilegas potende p[er]supserunt. n[on] testam[en]tis p[er]p[et]rat[is]. et
stute m[er]ita lulu[m] op[er]u[m]. q[ui] p[er]p[et]rat[is] diu esse constaret. Unde iosephus
fuit aut hys[ter]ia temp[or]is ip[s]e sapiens uir. si t[ame]n u[er]u n[on] cum ap
pellare fas est. Fuit enim m[er]ita lulu[m] op[er]u[m] effectoz doctor q[ui] homi
coz. qui libere que uera sunt auduit. et multos quid iudeoz.
multos etia[rum] p[er]gentib[us] sibi ad u[er]it[ate] op[er]is hic erat. Hinc accusa
tioue p[ri]moz t[ame]n gentis uiroz. n[on] pylatus m[er]ita agendum
esse dearemiss. non deseruit enim h[ic] qui ab iudicis eum dilexerat
App[er]uit eum eis t[ame]n die. u[er]te u[er]u. p[er]u[m] q[uo]d diuitis in p[er]u[m] i
p[er]hete u[er] u[er] u[er] alia d[omi]n[us] i n[ost]ra m[er]ita. futura esse p[er]dixerunt
s[ed] in h[ab]ueru[m] diem. op[er]at[is] qui ab eo m[er]ita p[er]u[m] sunt. et uo
*men p[er]u[m] et genus. *De u[er]spasiano q[ui] claudu[m] et t[ame]n t[ame]n a p[er]e di**

10

U[er]spasianu[m] quoz iudee vastatore p[ri]m[us] q[ui] titi p[er] solimoz
p[er]p[et]rat[is] euerzoz. ut quib[us] p[er]p[et]rat[is] placuit. m[er]ita
loz signis ad faciend[um] uindict[am] dei dignis p[er]tineat p[er]p[et]rat[is]

namque nec dum impatores. quid e plebe luminibus orbat. itemque
alios claudis cruce debilis. pedente tribunali puter ad ierunt. o
rantes opem validum. eo q sibi foret inquiete monstrati. oculos
restituendos. si eos mille imparet. et cruce debile roborand. si illud
dignare calce continge. Prævalens amicus unitus huius utroque te
ptavit nec defuit eventus. Impu quoque eius et intus intellij
et attoms. qui fado utroni successerant. pluribus celestium signis
punctatum est et parte stupendis *Signa esse que cont naturaz*

Que uo huius stupore digna in hys contingunt signis. *Capitulum*
plerumque signa esse non ambigit. qui per evangelice promissio
nis fideliter meminit. tunc spiritum sit erunt signa in sole et luna et
stellis. et cetera. Ea tamen que hic punctant. sine pruden-
tione ea intelligenda debitor que in hys. que cont naturaz
sunt quale est. q in passione dñi. sol obscuratus est et velum
fissum petre rupte. apertis monumenta. et stors qui dormierant
corpa surrexerunt. Naturalis et em eclipsis esse non potuit.
que lunaris corpus obiectu contingit. tunc constet prudens luna
omni modo potuisse. nisi forte quis de iudicia pfidia. incredulitate
sue solaciu alunt. asserens cum eis veniem tunc in eclipsi
luna. soli fuisse oppositum. que quid magna est. et ut astrologi
tradunt. sola de. v. sideribus denote umbra de se emittit ut luna
qd quia nec ratio probat nec auctoritas. aut fideles applicant
repudiat ut fictile. si ad huiusmodi est veris corpus. quomodo ta
tas parit tenebras. *¶* Dionysius areopagita in epla ad polycar
pam scribit. se et plures alios phantes. tunc vidisse luna soli in
tidentes. Et quid cont naturaz. Non erat totius tempus. Qd ei
pti modum paulo predicante. confisus dedit occidit. Bacio tamen
plures alii hinc locutus. si dyonysium pfero. quia q vidit scriptis
alii pphas sequuntur opinionibus. Sunt aut signa plerumque non modo
naturalia. si et gratuita. sicut illud q deo moriente tenebre facte sunt
p. u. t. ab ho. v. usque ad horam nonam. et q in eis pfectum est. aut
magis naturale capacitate quibus. tunc ppetuare qpensat. *¶* Quors et illa
moysi facie detexit. vniuersis ppetuaz diuinaz scdit. et resurrectionis
punctas metnam letiaz introduxit. Illa quoque que diem iudicii
prouenit dñi. p dies. xv. si tamen futura sunt. qui de ppetuaz caus
luna firmamentum non hnt. nature legibus minime subiacent. dum
tamen naturaz. hic ut in locis qui pluribus dicimus saltem cursum rezo
aut causas occultas eventum quazo rias reddi non pot. *¶* Nichil
cont naturam. auctoritate platone qui naz dicit dei voluntatem. *Capitulum*

Sed non platonice sequi qui assent. naturam esse dei voluntatem
 perfectam. istorum nihil euenit contra naturam. cum ille omnia que
 cupit voluit fecit. Ille quid diuini rerum causas querit. sine omni diuina
 astruit bonitate. Optimum est inquit Porro ab optimo. longe relega-
 ta est omnis inuidia. Itaque consequens. cuncta sui similia. Iuxta na-
 turam cuiusque libertatis capax esse potest. effici voluit. qui quidem
 dei voluntate. et ipsarum rerum origine esse signis si quis ponat recte
 eum putare conueniat. Et quid sapiam dei et bonitas. que rebus
 omnibus origine prebet. natura rectissime appellatur. contra qui utique
 nihil fit. quia dei potentia dei. nichil enatiat. aut causas. que in mente
 illius qui fecit celos in intellectu. ab eternis constiterunt. suo prout effat
 In sunt itaque rebus seminales euentum cause. et originarie rationes
 que preordinato tempore. in suos procedunt effectus. ex eis quid mirabi-
 les. non quod nullas. sed quod occultissimas habeant rationes. Humor siquidem
 deintus in visceribus. ab alio arboris et vinearum radicibus. ap-
 petitum quasi virtute attrahitur. deinde quidam distributione nate
 digerit. plantarum membra et cum sua decoratione perficit. turgescit
 in fructus. et quo ad sustentationem sui non indiget. in folia et fructus
 emittit. qui cum. maturuerunt. in musta deserviunt. et sic prout
 nulla temporis. consuetudo usu vna percurrunt. Si vero occulta dis-
 positione dei quibus nature curculis digestus et maturatus hu-
 mor absque tempore in istis modis maturatur. veritas mirum. manifestum
 quid est quia altitudo diuine dispensationis mirum transcendit intellectum
 Sed ut ait sapiens cedat istaie nubibus error. cessent perfectio mira
 videri. Non tamen mirabilem dei fidem ut auctoritate infringo. sed
 altitudinem diuina sapientie et scientie sue plena humilitate veneror.
 et ad miror. sciens quia quod stultum est dei sapientius est hominibus. In
 multis et cum labor labori humana infirmitas est sicut in nullo aliter se
 tue qui res se habeat. angelica ut diuina perfectio. *Quia deus signis sua*

Nec quoque diuine inspectionis est. *preminuit dignatur creatu*
 quod signorum suorum iudicio. ignorancia mirum quod primum *mirum*
 Cometa si quid apparet. credunt in minore conuicia. Quia ignoras
 ternis mutantur regna cometarum. Italic quoque minime accidit quod
 signa contigerunt. non negit quisquam aliquatenus rerum publicarum
 historias attigit. Historicorum volumina que de rebus memorabili-
 bus scribunt. prodigia plena sunt et ostentis. Denique subleuata et he-
 lyces. multa fidei et virtutis signa precessisse. non ambigis. Primum
 te quoque signorum iudicio penitenti egerunt in iudicio. Pone iusti-
 delicias namque signorum argumentis erigi. et fides tenet eisdem roborat.

18

Unde illud qd signum audis uolus. Et inde signa querunt greci
 sapienter. **Quid sit signum et de sompniis** Sequitur. **Capitulum**
 ita non intelligunt signa quocumq; quomodo indicat. Inuicem homin
In inuicem voluntate. Signum signum est qd seipsum sensui. et p
 se aliquid aliis audit. Quodam signa tunc sunt. que nulli corporali sen
 su aliquid ostendunt. Et quibus tunc signa rei spe mediante. aut alia
 mediis difficultate. vni flui ne frequent ingerit. Signa et cum medi
 na medum falsa sunt. Tunc negat sompniis variis esse signifi
 cationes. quas et usus approbat. et maior confirmat auctoritas. Iuris
 utiq; qm sompniis est. animales virtutes secundum sensus qui dicuntur
 pns. et sunt anime quiescent. Et uales intendunt. Contingit interm
 ut animus corporis somno reuelatus. in se ipsum liberius redeat et in
 uitate. tunc p figuris et emigmatibus tunc inradiata facie. licentibus co
 templet. De et illud non latuit qui sompniis depingens portans. al
 terum ebrium. aliam corrua furore. Cum et corru sit pium
 usui. qui non frequent erant. et ebrii nature densione. et usq;
 ad extremam tenuitate usui. nullo visus animi penetrat. Hoc qui
 dem deambulans. illud oculis uicibus similis est. Hinc na sompniis
 que falsa ad celum mittunt in sompniis manes. **De speciebus et sompniis**
Sunt autem multe species morum et causas figuris et significabilibus
 sompniis. et multiplices cause et varie figure. et significati
 ones. aut cum in sompniis i sompniis facta sunt. aut sompniis aut
 oraculis. aut visio est. Porro in sompniis. ex ebrietate. ut cupula a
 variis passionibus corporis. affectum qd tumultibus. et reliquis
 cogitationibus. frequentissime oriuntur. Unde et male sanis amantibus
 v mentibus. in sompniis inquit desunt. qd prudent inuit maior.
 Anna soror que me suspensam in sompniis teneat. multa uiri uir
 tus animo. multus qd reuertat gentis honos heret infixi pectore
 vultus. Verba qd nec placidam membris dat tunc quiete. Her quoq;
 dolentem. aut gaudentem. aut quos timores vexat angustia. Aut
 in moderate cupidinis ardor accendit. non pterunt passionem
 fantasmatum res ignate videntur spes. qualitate ut quantitate. aut
 parum modo ut nuda a natura discrepantes. ut si forte nec spes ut
 capud vni reddantur forme. Inuicem de sunt in pntem muli
 er formosa pntem. has quid spes confirmantur mentis et corporis
 tradunt plurima pntem eaz qd causas magis attendunt quā
 eis aliquas significaciones. In quo que et ephaltery. quo quis
 variis pntem. quodam quad inter uigiliis et sompniis pntem
 inuicem opmans se uigilare cum dormiat putat ab aliquo
 interm pntem. qd inuicem arbitrat. Tunc quid ostendit

17

Insomnium

vigil?

Somnium

medicorum potius indigent tunc quam ventilatione sua. Istius tunc
nichil uicis unum appareat. nisi quod uerissime sunt et molestissime
passiones. **¶** Somnium uero tunc appellatio quibus est. licet in specie
ipsa censeat. puerum inuolucra uero genti ymagines. in quibus
directores proprius disciplina uisatur et tunc sunt omnes quod est tunc ali
cuius tunc quibus in diuini publici. aut quale est. Iulius uero omni
qualitas puerorum. uero et tempus diligentissime obsequatur. Ut
cui aut nescit de statu publico regis credat. pompino aut eius
qui migrationem genti ut re quid ut rei uicinia pdestinatione a
si publico fortune signum ostendit quod multos. ut in eo quod philo
sophus similis. sed in quodam. sibilla interpretis de mystica uicini
nationis. reuelatio parit. **¶** Et quid non modo inuentionis.
sed passionis. aspersionis post resurrectionem aduentus quoque sed
interpretis. docere et ducere spiritum patefecit archana. sicut in
uicinis sibillinis. manifeste repperit. Quorum istud sicut in plerisque
patrum scriptis inuenit inuenit est. Iudicium signum tellus sudore
inadesceat. Si uero apices capitales singulorum uisum per ordine co
tingant. ad confundendos perfidiam iudicium hoc inuenit quod per
Iulius christus cetero. patet in uicinis latina grecorum litterarum.
pletas ad plenam non patuit obsequia. Ipsi uero ut opinor uisus
apud beatum Augustinum in li. de ciuitate dei inuenit. Est ergo in
tice uisionis eius caput. et summa intentio istius qui per figura
batur inuoluntate esse filium dei. uini. hominem uero in diuini
regem etiam remuneratorem. puerum in se auctorem uite. et etie
latitudinis cognita largitorem. Equid ut rei uicinia pdestina
tione idem deus est. quia migrationis tunc puer intelligit. in fu
turus Exodum quippe in uicinis. inuoluntate affricano
diuini ad hoc esset puer miles. **¶** Quum autem puer adultus est. a
pripitus pompa frequentis euadescit. Debor namque labor
tibus falsis. in pompino uicinis ducitur. quod et in uicinis in
libris in quo totius philosophie uicinis archana. per ipso uisus
est. diuini laboria falsa. apud inferos. uicinis pompino uicinis
locorum quoque diuinitas uarias figuras quietis admittit. ut alia
alys. in hoc tunc illo pompino. uicinis sunt locis namque
palustris aut desertus inuicinis aut celebris. **¶** Fantastica
ymaginem fecundior est. **¶** Ipsi quoque in diuini manifestus. in diuini
obsequium apertur. et tunc se ipam diuino ingerit. in inuicinis
alio declarat. Quum uero luce in mediata se ipam inuicinis uisus
est. quod quod plena et uera specie sui oculis uicinis esse subiecta

Visio

quale est qd rā pāndzo. nūquā visum. aquo alexand' hausto uenero
p'mendus erat agnouit qd emy que quies reputant' Porro visio
nū alia man' festior est ut que clara rei occurrat ymagine. alia p'io
fundiore desidat' intellam ut cum res admixta sp'ed' figuraz
ab' mibulat' sicut est qd. 6. re sare tūfite rubitane. bellum patric
inferente. adde signand' tūrem tuum. qui erat p'conatus minuriam
opp'mendi. ingens msa dua. patre trepidantis ymago dua suo detine
rans. ne coarces armis civilibus m'pugnaret. Publica namq' yma
go m'py. publici metus. et ceptis nome p'strare vltus erat iudic
De si m'py. nullam y m'itate. que sic apperet. credit quis fuisse
ymagine. hystonazo fide d'ioratur. Cum em' maiestate urbis pū
tipos visibili specie consuevit honorandaz. q'quisito art'ficio um
helrem formam que orbem dextra q'tuēt. m'erb' m'atia fieri stu
duerunt. Ea uo p'fecta m'forma egregia. venusta q'ntitate. apta
p'rou' d'ip'p'atione m'ombus quoz' condetentib'. et fili m'ince con
g'uentibus v'm'is. tum non tam p'p'io q' am'at'az. q'ū ad m'ura
coney. plena sui q'mendacoe deposeret. quid' salas tibias. ta
te mali p'fende. m' habiles esse causati sunt. Quibus faber res
p'oudit. eas usq' quaz' suffice. donec vulgo parēt. animo credens
impossibiles v'nguis p'tim. sed et xpo nato. impletū est ea co
ruente et fracta. quia h'um' contrahit'. vbi d'm' m'p'm dilata
Tum uo res p' quetoz' alio m'itate clarescit. si tamen em'oran
tis honesta r'up' p'p'ona sit et venabiles m' oraculoz' sp'ey cadit
Est em' oraculo ut ait quid'. d'm' voluntas ore h'amus. homo
angelus sit. audens au' queus alia creatura. P'p'ona aut' r'up'
honestā est et venab'lis. aut natura. ut parentis. aut condicio
ne ut d'm' aut moribus. ut religiosi aut fortuna ut m'gratus.
aut religione ut dei angeli h'amus De sacris et t'ermis m'is d'm'
m'is consecrati. Quoquo apparet et si non s'm'p'. tū p'adū quid' per
sonas arte q'ietoria. non m'o honestas. s' et detestabiles uenēd'
tūm nome clandi. Dicit em' catholice religionis v'm'. uo deo eis
qd' que m'unc em' sacra sunt. p'm'p' uenatōm impediunt. ita h'ere
tice et sup'st'iose religionis h'amus fictis m'm'm'is. v'm'o p'p'a
ne ueris demonibus. et q'ecrabilibus sacris coes. non debetū
reuerēcia que nulla est s' t'm'p'issimū q'olubent famulatu' **¶** Sed
lanus p'gentaliū libris colligitur. Eneas oraculoz' iudicio p'ro
m'p'm et q'uesitam inuenit ytaliam. et m'ea non tam minimū
qm' demonū m'itu sedem statuit. et p'emet' h' reman' generis

oraculū

Pluribus fortitudo manifestata est. Porro quo similitudo copiosior est. eo
magis cognata et familiarior est significatio. Similitudo uero aut
subtilis est. ut que proprie. aut specie. aut accidentaliter. ut ex quantitate
te aut qualitate aut variis accidentibus formis. aut imitationis est.
ut cum quis alij quoniam matris opis conformatur et hoc quod non potest
creatura creatori esse consimilis. tunc tunc nullo subtili. ut accidentali per
ticipem. Cause quoque plures conformatur effectus et recipit causa.
scilicet minor est. effectui suo dicitur esse consimilis. Cetero similitudo vero sic
identificatur. ita et eadem nota est. Et quia signa frequenter cadunt.
in eo ut maxime deus creatoris appetit si per ydentitatem signorum dixerit
similitudo vero tanta discrepatione distinguitur. hoc quod qualia sunt que
non sunt spalia singulorum lacus patent. Non tamen per se est sig
norum uero per qualitate per se. seniore aut minore esse. Per se
me signum quod tractatur alijs letum. tristem alijs euentum denunciat.
Sic et non apparetur tunc. in opia ueneris pueri amantitudinis. Por
tune frequenter ingerit. Unde illud ysiptiles archemoro lugentis
extinctum unquam. nuprime per ymbres attente. nuchy uisa ueneris. Si
enim ex reliquis cogitationibus. aut ceteris lachry. ne. stimulis inu
tata ueneris occurrat. in pompis ueneris ueneris applicabitur. q
dum quod creatoris disciplina. quod uana quod tempus. iuxta illud uiri
sapientis. Pompis ne tunc nam. inueneris hanc quod optat. dum u
gilat. perat per pompis tunc id ipse. perat tunc et si per antitesim
vero. sequenda sunt ueneris ne. sicut tunc magis pompis
ruina minuit. quia uis ueneris quies leticia quod ueneris. perat
tristitia ueneris plausu quod tunc. quod perat ueneris
bene gesta. fortuna ueneris ducis oculis ingerat. Des quoque que
turpis et abstracta est. inueneris hanc. sicut ueneris quod perat
tegit. Cesar in ueneris etate in pompis sibi uisus est. matris
maestare ueneris et turpitudine. populus attente. cum ueneris ad
mathematicos ueneris. ueneris tunc ducis. eius subiecta
reponderunt. Sic itaque magnam ueneris perat. ad occupand. ueneris
erecta est. Denique ad spem. quod uera ueneris. quod ducis ne
quod aut tunc. que ducis ueneris. ad ueneris hanc. et
ad ueneris ueneris. tunc quod ducis. facit intellectum.
cum ueneris ducis. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris.
etia signum frequenter tunc. et quod ueneris. ut a similibus
ad similia. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris.
ducit ducis. perat. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris.
lunde. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris. ueneris.

Similitudo

v

pompis

Cesaris

Augustinus

Socratis visio

Platonis

11

de grectorio
Amelias

myb aggregari et vniuersas eorum spes. quibus contingat quod et studiosis
subtinere plauum est. Visio afflicti Apocalypsis apud daniel et eze
chielis oracula sompna platonis et ioseph. eorum que dei sunt fa
ciunt fidem per somnia quibus quilibet uitas frequenter illustretur. ut
pote componitur humilis animus. alias frequentior error inuoluit. Qui
gustus cepit tu aduersus autorem diuinitatis esset. egritudine gra
ui laborans. in quiete mandatum accepit ut ad victorias consequeretur
sequenti die pho in esset. Panis itaque lectici deuentus in plauum et
uicem Socrates sibi exera uenis quo academia erat. uidit offeni
cium. collu in se uenit celo. uisio tangente sydera. regionem que a
plano dei penetrante. tunc descendit aspectus omni. et tanta uocis
sanctitate et letitia tunc. ut totum inuoluit orbem. Secunda die
amistis ab academia. punitu filiu platonem. poarum obtulit. lit
teris et moribus inuoluit. Quis in se uenit uirtus. corporis
dispositione conceptus. hic est inquit agnus. que tunc appellum.
uenis a academia consecravit. Plato litteras quas persequeretur
causa. perfrascens in egyptum. se assumptis capi inuenit. et uenida
ri uidit. De et dum uenit contigit. Colectio esse non sequenda.
Sed dum has grectorum traditiones exquirimus. ueretur ne uenit
non tam grectorum exequi que aut nulla aut inanis ars
est. qui dormitare uideant. Dum quis eum sompno sequitur
uoluntate. pax in lege dei uigilans est. et dei fidei fuit dispen
dit. per uicissitudine dormit. Veritas signum ab eo longe facta est.
nec tam facilius potest apprehendere. qui uirone ex pungere ut pno
to tunc uirtutem. qui taligantibus oculis in meridie palpat. Et
licet hec sompnolectia per fidem sit fidei stimulis excitanda. et ma
lesia potius qui artificij impugnanda illusio. Dine tunc gratie.
dispositionis sue non ab stimulis uas. non uelud inuis semitas.
quin spūs illi uult paret. et paribitro suo. subiectis mentibus
in finem uirtutis. Dum quis quibus credulitate suam. significacionibus
alligat sompno. plauum est quia tam a finitate fidei. qui a
tramine uenit exorbitat. Plauum si sermo perferat ambiguit. et
tunc multo sunt significaciones. nomine uito pax doctus uide
bit quis quibus ex eo tunc disputatione sensum. sibi aliquid peruenit
suadebit. Profecto uero omni ut predictum est. multiplex est et va
ria significacio ad uirtutem non distincta. diligens habenda est.
ne forte dum una diligenter sequens. malia deterius plabat.
Unde per grectorum. qui uenit danielis inuoluit. auctoritatem
et uirtutis robore desatuit. cum res singulis significacionibus
arct. de quibus non uide lacus exequens. cum tanta humi
sit in eptu tradicio. et uagus grectorum liber. peruenit per uenit

impudenti dissonat. Habuit sane daniel gratiam. qui ei dominus inspirabat. sed absit. ut vanitate hanc in artibus redegerit vir sanctus. qui lege moysi prohiberi esse novit. ne fidelium quibus pompa sequitur facinus utique satellitem faciant ad subversionem hominum. in angelum lucis transfigurari. et in missiones fieri per angelos malos. Ioseph quoque quicquid in egypti principatu obtinuit. et que fides quae de invidia pompae. venditum ysmahelitis ab uxore fecerant. suntque. digne dominum non minus iocundo. quam salubri misterio. revelata facie futurorum. que se regi quiescenti iniecerant. quas quod pompa velato squalore carceris. in regem fastidium sublevarunt ut non modo liber de suo. sed nobilior et patris principis. viro tunc regni selis solio praedictus a rege. De utique si de huius sapientiae arte facis tanti gerere populi. aliquem praedecessorem priorem ante eum meruisse crediderim. ut scilicet praevidi. viro sancto et pietatis affectu. plenus. Si non huiusmodi qui in gratia. quod tunc equitatis esset. fructus et filius facile putaverim reliquos. Adhuc moyses eruditus in omni sapientia egyptiorum. hanc artem ne stultus aut praecipuus. cum eam ut impietatis curiae detestatus. apostoli dei optinere curavit. Sed sanctus daniel disciplinas et sapientiam didicit caldeos. quod utique sanctus vir non fecisset. si gentiliu disciplinas mysticis credidisset. potius ascribendum habuit quod eruditus peritior. quas legis et mystae dei. se gauderet huius confortes. Simul et cum dicebat Amram azarias misael quique potuit dare caldeos. simul amensa. et angelicis epulis abstinere. quod inspirabat deus. acceptas legumque praecepta reficiant eisdem contenti erant. militiae suae stipendios regi una fabulabatur. Ecce privilegium quod homo conferre non potuit. sigillatim datum est danieli. ut militiae praedictae eruditus pompae. et domus dictante umbrarum disceret figurarum. ut non familiaritas digne gratia eruditus illucescat. in quo viro instructo tubans praecogitaret agnoscit et meditationem visu quertens. mysterium salutis quod vultu obumbrabat. et in fine scilicet quod plenus est. aut quod plenus. prout expositum fuit. Et utine solent tales quertores etiam cogitantes optine. et vultus exmanente explicare involucri et illustrare tenebris figurarum. Si quis est qui pari gratia privilegio gaudeat. decedat ad danielis et Ioseph. et similes cum in domo gratuletur. Vnde non nitatis spiritus non illustrat. de arte pompae stultitia frustra confidit. cum deus omnis hanc a natura origine. abusu et tunc praecipuus. Vnde non in huiusmodi tunc de factum patet ut quo se nitat. quid indicet plerumque omnis non habeat. Ad quod cum frequenter enemat. facillime per paucis colligit. Colligitur quid nomen et cum amemoria perdit et si narratorem auctorem

Ioseph

Moses

Daniel

de Icomio

no de somni
16 conclusio

magnam teneas angustiam. in re dubia per sum altius. tu rem na
nat esse nota magna in stancia sibi postulabat exponi. Et nemo
alt petentis desiderium. promissionibus pertraxit. et unius in stancia de
ludetur falliditate alterius accidit. ut ead nocte per sompnaret.
alt q rem quesitaz petenti exponit. alt q ei ad occidit diligentissime
exponitur. scilicet q est ut cum vulva quiescit. evanescat et muret
ille ad stiam. qui in quiescit. sine doctoris beneficio. milloq sui
gocio puenisse. Deinde cum more solito. apud doctores ingit. ut plu
promissionem saluetur. iam inquit doctor. scilicet q perit. tu ea noc
te ut doce rem accesserim. Cum huius fin ex plicet videret. nisi q
boni spiritus ut maligni. exigentibus huius meritis eos erudunt vel il
ludunt. prout eum rationis refert catholica mater eia quando ad
tribunal iudicis dei raptus. id q libris gentium vehementer uheret
ilud coactus est pferri. se ultra gentium libris. no no no lenit. si uer
etiam huius. Ante siquid pfectionem intrinsecus. ty se dicit exponit.
ei a iudice proluose obiectu est. q no sum erat si accero manus.
hoc tamen no audacter affirmaverit. promissionem censens. noie. tu idem
dassimus et prudens doctor. vulvaz promissionem no fuisse. sed
rem rectum vidit. agi damno insitante. ead in mundi religione
confirmit. Et ut ptenaz assero. s. sue faciat fidem. linore uherit.
mente uherit. creatioz pgeferis. audit marpe. Si tamen hec appi
ntibus. circa homines fiant eam solam vero ymagines. fidelis a
munda no appuatur. que innocenz relinquit incohimie. sed si ma
triam uherit. affert. iludine forte accendens. aut auaricia. aut de
mundi ingereus appetitu. aut q q huius mod est ad subu pauerit.
anne per dubio a. raro aut plus malignus in mittit. Qui mag
dam exigentibus culpis domo pmittere. tanta malicie sue huius
naz de huius. ut q in spu patuit. in seipsum et menda assine
ordant in corpibus enenire. Quale est q nocticulas quidaz. ut
herodiam. ut p fidem noctis dnam. conalia. et quentus denac
te asserunt quacare. vana celebrari quumia in stioz pps dms
accipiamibus qceri. et nunc istas ad penam trahi puerit. nunc
illos ad gloriā sublimari. pter infantes exponi launys. et nunc
frustratum disceptos ead in glorie in uentre tructus qgeri.
nunc p fidentis in pteone ueritas inuinas reponit. Quid ut rect
hoc indifitanciu demoniu. no uideat esse neq maa. De ut qoco
patet q mulieris. et uias simpliciulius et infirmoily in fi
de ista puenit. Si no quicquid cozo. qui in hac illusione laborat
ab aliquo constant. et q signis aliquibus arguat. demum sta
tum aut supatur aut cedit. et ut dicit qoco quib in luce argu
itur. cessant opa tenebrar. huius aut pestis tunc efficitur.

est. ut fidem quis amplectens. hys mendacijs subtrahat. mentis au-
ditum. et nequaquam respiciat. ad ipsos vanitates et insanas falsas
De fundamento mathematice et rationis sensum et virtutis anime
et profectu rationis et efficacia libentium disciplinarum. Cap. liij.
Possit utique tam facile mathematicorum error. apostatare ab
animis amoris. qui lenit in conspectu re fidei. et sane costat.
istam illam demonum quae sunt. Inipitane eo periculosus ex-
runt. quo in soliditate naturae. et vigore rationis. si sunt fundare videtur
errorum. Ceterum si quis videret. vniuersis. in legem naturae prae-
uari et stultum. gratias differunt ab eo quod ratio persuasit. aueris
ergo sunt inuicem. ut per uera diuina gradientes se et sequi po-
des suos percipiant. in laqueum et fauce falsitatis. Quia thesaurum
ergo plures. que penultima breui cunctat. qui et naturam inducat
ratio probat. et ualens ex propria approbat. quia quod doctus
sue ratione fundamtu. ut quidem opiam suam libris. quasi
quodam ymagine rationis. in mathematicis reprobam. que perferit. qote
sa penultima. praeo sissime plabant. praeo namque res quas natura
arant distuant. ea per multiplicat inuestigant. tunc quomodo
optatus plus. tunc quomodo comata et forma constant inquirere
tes. Et ut facilius possint sensum uires pensant. et intelligunt
efficacia. incant. et quia sensum habetudo. res corporeas na-
turam non transgredit. paulatim alioz beneficio ad sublimiora co-
surgunt. Visus et eundem in solo corpore. eorum prae colores tunc quanta-
tes examinant. et figuris bonis solus contingit auditum. Sus-
tus de papoulus indicat. Diffracti uis. in oculis tota usatur.
Quid dicit quid molle sit quid lenis. quid asperum. quid ponderosum
quid lenis quid calidum aut frigidum. quid humidum sit aut siccum
tactus differunt. Est in dicit figuris exploratur et quantitas et
pauca consensu. Dolor quod percipit et voluptate. Is per
animas fere sensum corporis partes diffundit ad eos quod anime coheres
est. ut eo discedente. uideat et tota corpore in ta distendit. Si uero
corpore absentem per fatas proprietates inquiris. eas tibi tracta sili-
tudine. ab his quas sensus agnoscit. potest ymaginatio putare. que
tanto erit fidelior. quanto oppressior fuit similitudo. Unde et Cy-
turus apud maronem. no asseruit similitudines uias. lapsam sibi quae
ymaginationem. Urbem qui dicit uiam melibee putam. stultus eo
hinc me similem. quia sepe soleamus pastores animi. teneros
depellere fetus. Vnde hec in alias tantum capud ostulit uires
quidam lenta salent in nubibus tunc. Sin aut familiaris

18

Sensum
vires

Vigilius

vigilans

de opinionibus
intellectus

possent ei rei similitudine. fidelis et nā est ymaginatio. quali vti
andromache apud virgilium. Quid michi sola mei sup̄ astra noctis yma-
go Sic oculos sic ille manus sic ora ferebat et nūc equali tecū pu-
lchreter exo. Quid si ad maripem dūctendū est. nūc opus est et in-
tellectu. cum absq; intelligentia hec non valeant comprehendere et verū
non possit esse de his sine ratione iudicium Intellectus itaq; alijs
definientibus. exent vires suas. quā in arte anime constitutus. oia
in fīora completi. cum ab inferioribus supiora nequeat comprehendere.
Et nūc quid res ut sunt. nūc alie intuet. nūc simp. nūc compo-
site nūc distincta coniungit. nūc coniuncta distrahit et disingit. Simples
ergo intuet intellectus. dum rem quilibet contemplet puta hominem. equū
ne transiens Cui nō res plures gradatim completi composicio
in obnoxijs est Puta hoc intellectū hominē alium. equū ve cur-
re mente complectens Distincta coniungit. ut si hūano capiti remitte-
rat equinā. Danas inducens undiq; plūmas. ut mō poetam. tur-
piter atrum desinat mystem. mulier formosa pupue. Hunc vero
auditores suos trahunt poete cum hūo eū. centauris describit
describit et chimæram Coniuncta nō disingit. ut si forma teneat
absq; matia. cum tamen sine ea forma oīno esse non possit. nisi
forma essendi. et ei ad hentes forme formidz. Essendi quibus ille
fluxerunt. que in matia sunt. et corpus efficiunt Porro cum res
alie quā sunt componendo insinat. eo q; cassus est. et a veri ita-
te deficiens. ad opinionis errorem vergit. et si esse assent uel nō
esse. pleno nomine opinio est Et licet alie quā sunt dum tamen
simp. coniuncta disingit non manus erit conceptio. que totius nūe
stigmatis sapie opeditissima parit viam. Hic est enim totius
philosophie instrumentū. q; et mente nūa subtilitate paruit. et
res singulas ase inūte. nature sue proprietate distinguunt Et absq;
hente talis intellectus. liberatū arcumz officina pūit. cū citra
ipius opam. nulla eaz. rite hū valeat aut doceri. Hic itaq; si
erit forma sine matia. sic et matiam aggredit sine forma. et qd
ip̄e virtus est potētia. tene non sufficit. suo quod defectu. inter-
dum comprehendit. ut si videant tenebre. nō videndo. et non audi-
endo silentiū audiat Ecce non est homo qui non sit albus aut ni-
ger. aut medij coloris particeps nec pot esse homo. qui nō statū
sit aliquis homo. cum idem sit alium esse. et vnu minus esse. Vni-
us sic hominē intellectus attingit. ut adueniens hominē. aspectus illi-
us descendat qualiter intuens. q; non nisi singulari esse potest Sicut
eū dicendi et significandi sic et intelligendi diuisitas. subsistendi

modos. sui modo sitate transcendit et homo qui non potest nisi singulariter
 esse universalis claudit mentes conceptione diffinit ergo ratio quod capit
 intellectus al' rationale mortale. quod in solos subditos cadit. novum recte sa-
 pientiam ambigunt est. Dum itaque res similitudines. et dissimilitudines col-
 ligit dum diffinitionem quae medias et quae mentem diffinit. alius per-
 sona. dum quod singula tunc plures. quod cum pariter communi ha-
 beat. diligenter investigat. quae ne rebus singulis ad esse uideat sit
 quod ab esse non possunt. propriam contemplat. multos apud se rem
 inuenit status. alios quod universales. alios singulares. Quos pariter
 suo diffinitionis et multiplicarum dividens. ad ipsius archana na-
 turae. mentis transcendit aspectum. ut nihil naturalium. plene ab so-
 ditum sit ab oculis eius et primo substantiarum. quae omni subest. actu
 tunc intrinsecus. in qua maius naturae probat artificis. dum eas ad
 varias proprietates et formas quod suis quibusdam vestibus induit et
 suis sensum perceptibilis informat. quo possit apertis humanis in-
 genis comprehendere. Ad id igitur sensus capit formas quod subiectum est
 singulare et prima substantia est id non. sine quo illa nec esse. nec
 intelligi potest. ei subale est. et plures quod sola substantia nominat
 hoc aut quod adest quod subest. et ea manente ab esse potest. accidentaliter
 aggregat. singulare quod. si unus tunc sit. unum hoc non nata
 coformitate tunc sit quod multorum. **¶** De forte facilius in intellectu
 quod in natura res potest inueniri. in quo quod et species diffinit. per
 et accidentia. quae universalis dicuntur plene est inueniunt. cum in actu
 rerum substantia subsistentia universalium quod ex originis fructus sit
 et labor infusus in mente non utilis et facillime reputant. **¶** Si
 enim res solo numero diffinitur. subalem similitudinem. quod mente
 tractet. prout tenet. Si non etiam species diffinitur. quae mentem
 decurrit. quod latitudo mente diffundit. Denique dum res quae na-
 tura substantia vel accidentia apparet. coformitate capit in-
 telligens. in universalium comprehensione manet. Cum non similitudine dif-
 finis agitat. quod proprius. tanto ad opera naturae. quae singularem se
 familiaris accedit. De substantia suis vestibus perceptibilis inquit
 a naturae conditione non ducit. Si autem detecta specie eam quod for-
 maz coformitatem. acumen quod sui potest et res naturam
 quod prout in se. quod in aliis sunt. liberius et fidelius contemplatur dum
 res substantiam. quod ad aliquid qualitate. situm esse ubi dicitur quod
 hinc facit patet. sigillatim distat et distat. **¶** Tunc si sigillatim
 esse non possunt. sigillatim tamen investigari queunt et ad totum

de qdruno

Philosophie cumq; edm. utilissima est her speculatio. in qua magnitu-
dines. et multitudine. que duo totius orbi complectunt. et am-
bunt natura distat. **Pr**us abstractus intellectus. dum her agit ocoq;
est aut in nobis pque animus. honestas artem gradibus ad thro-
um consummate phie conscendit. **M**ultitudine ergo. que potentia sui
in infinitum crescit. sicut contra magnitudo decrepat in infinitum
lunibri dimissione partitur. dum cum tunc suap. et ppe. nunc ad
aliud relatum contuetur. altum demandans arismetice altum musice
pleno iure refuans magnitudine quoq; sciat in duas ppece. alteraz
in mobilez subiacens geometris. altum st. mobilez lps qui astrozo.
et celestiu sciam pofitunt. **I**ulys no inoz ppebus mathes. i. doctri-
nalis tota consistit et quasi quatuor phie limitibus mudane sapi-
encie pstram assequit. **P**rimus itaq; gradus est ab arismetica mioro
virtute mutare. **S**ecundus pporam gradum a musica trahit. **T**ercus
ab hinc sciam a geometria mensuraz. **Q**uartus. idem q; nonis ppe
vam pofitunt. **S**yderz assequit. et celestium pstratent. **E**orū
no qui sciam pfitent astrozo. alij opinione errore plabunt. ad fa-
bulas. in quo dephendit eo ignis. alij pla ymaginacionis virtute
contenti sunt. quid vni sit doctoioz indicio refuantes satis agentes
sibi. dum modo veri similitudine teneant. **A**ltroq; alter utri astro-
logia crudicoms sue recipit pfectores. **S**unt alij qui in pofessione
astrozo intati quidem in inglant. eo solo contenti. si poficionem
vam motuq; syderu vator assequit. **D**ediffencia mathematice
doctinalis et mathesi reprobare et tradicione mathematicoz

19

Uez quia pbalile est celestiu aliquam et errubus eorum
esse virtute cum et intia non credat aliquis gign. q. a manu
opifias dei. bann aliqne non forat effru. qui curiosiores sunt. cele-
stiu potentia muestigant. et de singulis que in sublimari globo pro-
venit astronomie sue regulis. intunt. **V**alde vnuq; **E**st ante astro-
nomie nobilis et glosa scientia. si clientelam suam. intia moderato-
nis metas cohibeat. qui si licetiori vanitate pcedit. non tam phie
pces qui impietatis decapula est. **E**t quid multa sunt mathesi doc-
trinali. et dinatorie mathesi quumia. s. dum diuino palmetat
mensuraz pcedit. toto dissidens fine non instruit. s. suū dedocet
pfectorem. **R**ed enim zonas partunt. parallelos distimulant. cum
pignis suis obliquant zodiacum. q. orbem fere totum colunt. tunc
q. laborem metunt planetaz. q. a planem nullius erroris par-
timpem faciunt. q. aplo apolo arico ad antartid axe axem ducit

q̄ signa p̄quidus et p̄munda dūndūt qđ onerū et oīderū sig
nō et p̄p̄o p̄p̄o tēuēt. utq̄ dūm est. Vtrūq̄ tamē dūm
p̄p̄o in eo p̄p̄o p̄p̄o acq̄esat qđ tēitūmez subitū cor
p̄o in quas dāz p̄p̄o vias. et circuloz in tēp̄o nō estūat
dissipat. d̄fferunt quoq̄ q̄mūter. solē caloris auctōre esse hūmōz
q̄z augmētū et defectū. q̄m id p̄p̄o p̄p̄o motū hūmōz acco
modant in hūmōz modū plūmā. Cetero mathēs que futurōz p̄p̄o
mōdū ab elementis p̄p̄o ut p̄p̄o est trūhens origīe. ultra p̄p̄o
ditū. et elatōis sue tēitūte m̄p̄rogatūa eius p̄p̄o. qm stel
lāz m̄mēt quāz ip̄e nomā solus signa p̄p̄o. tū p̄p̄o loca
tēp̄a nōmēt. Qm hoc ip̄m astronomie sue beneficiū sūm astrolo
gi rep̄mūt. tūto laugus a p̄p̄o m̄tatis aberrantēz. quāto
ad eū tūmūm m̄mūpe mōlūm. p̄p̄o ergo naturāz venol
uētēz. p̄p̄o eam forte nōmēt. dūm m̄stellis comparibz fluc
tuarent. aliq̄ dicūt m̄asculū quibz. aliā femīnū. essent q̄ p̄p̄o
sitū m̄ultiplicatā p̄p̄o. nisi quā dissimulatā locis. m̄mōtū co
nēp̄e nōmēt. p̄p̄o p̄p̄o quāz q̄silia qm et orbis moderatōres
eos habent diligētē explorāt q̄ d̄affectionē corz et motū. et appli
catōne vniūz ad alterz d̄p̄o stellaz. facile est m̄mēt. **Saturnus**
ergo quā frigidus est. et p̄p̄o est q̄ralis est et notūm. et denatā
m̄mūz m̄mōsitatē contrahit ab eate. Quibus ergo m̄mūm
m̄p̄o suis eaz p̄p̄o parat. **Successit ei iup̄r.** eōm p̄p̄o
et salubris tūteq̄ benignitatis in omibz ut nec d̄maliciā patris nec
matris feruātate subitō quēq̄ offēdat nisi forte et ip̄e in orbis
subiecti d̄pendia stāonariūz fōis sit retrogradus. ne aut adus
tōne m̄p̄mibiles parat. **Thars** ferōz naturā q̄ m̄mūm. omibz
p̄p̄o p̄p̄o suas p̄p̄o. m̄mūm tamē m̄mūm iōmē accessū ul
beris. qm et ip̄a p̄p̄o est et benigna. **Mercurius** nō talis est.
quātē viciū planete p̄m̄ferunt. tūm et ip̄e comitibz nature sit
p̄p̄o q̄z coherat. Vnde pleriq̄ eūm p̄p̄o eloquēcie app̄māt
eo q̄ illa m̄mūta sapientie. plūmū p̄p̄o. malicie p̄p̄o p̄p̄o nō
p̄p̄o plūmū. hēc quid et si nōmēt. p̄p̄o tamē eūm attigit
lucanū. tūm tūmōz vrbis d̄scribēt bellūq̄ omīle necessariūz
astronomie argumētis m̄mūm app̄mūte cēp̄e futurōz d̄mēt
naret. **Quintus** eūm poeta d̄rtissimū. si tamē poeta d̄rendus est qm
nēra narratōne rēv ab hystoricoz magis accedit. illius maliciāz
m̄p̄p̄o ad m̄p̄lenda. qm solus m̄p̄mō sūm domūm rēfide
bat et licet figulus p̄p̄o cōsilia d̄p̄māt. m̄mūteq̄ stellaz

Lucani vsq
usqz ibi etc

d' domalia
plazū

corpora tunc que videntur. mundum plenam notitiam tradidit. tunc
mutata mathematicorum domo. adhuc non sit questio propedita. an ex
elementis syderum constent. an propria essentia. qui aristoteles intro
ducit. Nam qd eis obicitur pui molli sunt an duri. et siquid huius
modi est etiam audire dedignatur. quibus aliquas famosas. et suo
iudicio sapientes. mirabilibus videntur imperium laborare. **Expe**
dunt tunc et suis vitulis probant. quid fata delibent et depre
hensa voluntas syderum. que insublimari globo formant effundit. Et
forte sententiam nimium intra est. qui non mathematicis pferit
aut ergo de datis genus o pui. qua peste patris femina. potrem
multorum tempus in unum conuenire dicit. summus si frigida celo stel
la notens. miris saturum accendit ignes destralioneos sudisset
aquarum nubes. totaqz diffuso latuisset in equore tellus. Si se
ius radys nemem. **Ophebe** leone nix pueri tato fluent incendia
mundo. suatensiqz nix flagrantibus curibus et her. **Hy** restant ig
nes tu qui flagrantibus mundum. scorpion incendit randa thelasy
purs qui tu gradine pares. Nam mitis in alto impit acta su p
muntur. Verusqz salubre tydus hebet. motu relex tullenius her et
tellum mare solus habet. Cur siqua meritis deperit suaqz mundaqz
obstura ferunt. **Eusifer** munit fulget latus orionis. In minet
armoz valuer ferri qd potestas confundet ius anime manu. **Stele**
nqz nefando nome erit virtus. multos qd exiluit in amias. **Ere** ex
qua litate planetarum. et positione signorum. et cunctis in causis. qd
manifestus belli mentabilis sequat euentus. **Hoc** et enim adartib
traditione plurimū prestat. ut de nali ul casuali constet dominatio pla
netarum. **Unus** siquid pter salem et lunas. qui soli singulis contenti
sunt. duobz dominibz gaudent. nali sel et accidentali. **Naturalē**
quid omqz dominatū est. in quo quipz creationis sue principia hnt.
si tamen genelliaa conferunt eos ad omnes esse creatos. **Illius** igit
dominatū tunc est. leo solis. mercurij virgo. libra veneris. scorpio
martis. sagittarius iouis saturum caparum et her nali. **Casua**
lit vero saturno cedit aquarius pites ioui. aries marti veneri tau
rus iunij forte gemini redunt. **Quid** nō commoda est qui cum
alijs stellis qd illi gignant. creant deus ut pessi uoti. **Quid** em
desale. qui dux et princeps est et moderatoz humanū reliquorum.
Em utiqz reclamantibus oculis hys planetarum. no tunc loqz
et uocam pfiten cum et diem iudiciali. cunctis illustret. tempe
orbem. anni tempa diuidat. modat rez magnitudines. et alia
plura que tunc longu est enarrare. **Et** licet multaz utilitatu

iporum celestium quoniam dei nomina perdiderunt. Qui tamen inter eos sunt eo
modis operum suorum videntur evanescere. cum plerumque auctoritate operum
non detrahunt creatori. sed semel et simul. ab eo legem asserunt insti-
tutam. qui nullus unquam conatus evanescat cum omnia que disposuit
futura sunt ut punitur. Sed forte papirius intelligit cum dicit. Quasi
exalto grave et inmutabile fas. pondus ad est vobis. et voca fata
fecimus. Ab eo ergo sua potestas attributa est singulis creatorum. in quibus
non oportuit celestia. locum tenere nominis. et que digniora sunt a-
liis his minimis potest. Eius itaque quantum voluit contulit. qui et si
sibi retinuerit operis principatum. signorum illis administrans indiget
aliquo. unde et si non sic faciant opera signorum cum auctore do-
minantur mysteria. hinc forte illud Acti enarrat gratiam dei. et opera
manuum eius annuntiat firmitatem. Nec mirum est et dices. et alia
plura. instauratio dei et nature beneficium quedam futura signis pre-
venit. Si igitur celestia signa sunt verba. que per se dubio ventura
sunt. nescio cum eas in mutabiles disposicio ordinavit. quid pro-
hibet ea que celestium principatum indicio sunt ab homine. et homine
minime indiget. Siquid siquid hominibus data sunt ad eruditionem. non
nullis qui celestium conspectu peccatorum. nullis indigent signis. **¶**
**Prudentia vero natura non vivit. neque series vero in mu-
tat prudentia. et quod liberum arbitrium manet est prudentia**

20

Probabilia quid sunt. hoc que ponunt sed tamen veniunt hic
sub melle latet. fatales et cum quidam naturae rebus im-
ponunt. sub preceptu humilitatis et reverentiae dei. timentes ne forte ipsas
evanescere disposicio. nisi vero eventus naturae committit. Dea principum
dum maiestatis irruunt statim. vendentes. quia tempe praesentant
et manentia. que filii testimonio. prius reperta sunt potestati. a
deo quod non abscondita fuerint ab oculis eorum. quibus dei filius. qui
cum apertis audierat patefecit. **¶** Deinde mentes hominum timore et
lacrimis corollunt. aut de spaciis pusillanimitate possunt deo ut
intam. Sunt namque aut mundi prospera deiciendis praeferunt. ut et
tra in minora fata. aut seculi adusa. minant. Irrogendis. Certe
superiore timoris ut inferiore spei molam. quibus fidelis anima.
in arca mundi tortur. tollitur prohibent. Tollunt in tam sua
et clientele sue praeferunt. qui in gentium prohibent. Qui sicut
series vero dei prudentia non in mutat. sic et etia disposicio. vero
natura non vivit. Neque homo non peccare non potest. quia cum
deus praeferat peccaturus. aut quia ille non peccare potest. cum peccat
tuz deus ignorabat. Neque non mori posse nesciebat. eo quod erit praesent

no bn

merito moriturus. neque enim mori natus erat. qui hoc deus presciat
 factus est igitur quodammodo in mortalis potest dulus moriturus. et morte
 culpa attulit. qui nature condicio non iniecit. *Est quidam alia in*
mortalitate. qua non mori potest. in eam qua mori non potest in eam
qua mori non posset tunc deus. nisi culpa inobedientie passa iusticie
semita. tante glorie aditum pretempore perdisisset itaque peccare et non po-
terat peccare potuit. merita predictis libertate arbitrij. qui nulla dispo-
sitionis malicia. nullo fatore impulsu. nullo condicione stimulo
nullo adhuc nature defectu vivebat ad culpam que indubitata patres
pone. homines sponte lapsi sunt in morte. Unde quia in iusticia
pena laxantur arbitrij sic iusto oppressus et obrutus iacet ut iusto
dei iudicio. quia tunc non sunt apud abstine cum potuit. modo ne
queat abstine cum velit. Iusto tamen solo adhuc ei libero viget ar-
bitrium ut sibi ad opus iniquitatis sufficiat. et si ad bonum non in-
aperta puenit et adactus assurgat. Sic iusticia pre se deferens. et
ductus est in regnum patris et mortis. ut magis finitus pressus. ne
cessitate delinquendi et moriendi subiaceat. quibus hoc non fatore se-
nes. si per naturam condicione intro ducit. Aliaque homines nulla in-
traa qdempnabit. cum culpa non in eum. si in ipsum retorquatur
actorem. Possibilia itaque sunt. que nunquam futura sunt. que si qua-
non erunt. enim non possent nequaquam. Possibilia dicuntur. Ita
nale siquid bellum si. itaque non fieri possibile est altero tamen p-
ris et deumate unum est et presertim. An possint adeo fieri que
non sciunt. et quod vero immutabilitas ei nequaquam est infligenda.
et quod idem sciencia. presciencia dispositio providencia. predestinacio
et quod in infirma sunt. ut nunc eorum non queat augeri vel
minui. et quod providencia nullas utilitates rebus inducat. Caput
Sed ecce iam alius difficultas subcrevit coram. et quo
 tunc me vitam. curare video insolutus. Si enim que non
 sunt. nec erunt nec put esse. prescitis et deus potest scire quod non
 sit. aut eo ignorante potest aliquid evenire. Bellum namque nunc
 le. quod non erit. sicut et geri. sic et agerentibus fieri potest. De utique
 et esse et fieri potest ab homine. nunquam adeo fieri non potest. si ergo
 potest deus scire. quod non sit. potest utique et non scire quod sit. eo quod
 qd tractentur simul nulla possit esse sciencia. cum altero eorum sit.
 eo quod utatis suba caveat sit ab homine falsum. Porro mendacio
 nulla scia est. Quomodo ergo scia in mutabilis est. cum decessus vero
 potest fieri et accessus. que potest ignorare quod sit. an scire quod nesciat
 De si cum variabilis esse recipimus. iatobis reclamante. iam apud

prolia

21

quod cogitat deus

enim est variatio. et via splendens ab umbrato. et per lumen esse de
 sistat. si elabitur quod prouincit. hoc equidem nec gentium euer. cura sua
 non tam minima quam deuotio dignabat admittere. qui stupor paludes
 dyb prouinciam esse negabat. dicentes eam omni uenerandam. et usque
 quaque illatibus aretibus perinde agentes namque celestium abluo non
 contingit. Nunc ergo fides recipiet quod dedecus ut ipsa perfidia abhorret
 Constat autem apud omnes quia deus facit illud non esse futurum. et si ple
 ni quod non recipiant illum posse scire. aut non posse scire hic esse futu
 rum. ne enim immutabilitatis nota ut impetore inuicere videantur. Sed
 esto ut deus quod hic plerumque recipit possit. dum tamen si si pot
 positione que quicquid non perces. scire quod non facit. non ab hoc enim
 esse immutabile quod quicquid. tunc facere non decessit aliquid nec de
 cessit. cum illud solum in rezo natura unum esse contingit. quod ille
 ab initio stabilitatis sue puncto perficit. Dum tamen hoc recipit.
 exactissima diligencia prouincit est ne cognatio modo ubi quod
 appellationis induat quicquid perfidia ingerat aut falsitatis her ipsa
 quoque possibilitas euemendi. non laudat illum qui non mouet. sed rezo
 facultati. que natura non indignante moui potest que mentis ascribit
 manet itaque usque quaque in molibus integritas scientie dei. et si quid
 uarietatis alicui in est. non tam scientis quam prouincit immutabilitas
 est. licet enim que scientia dei completit. immutabilitati subiaceant.
 ipsa tamen alterationis uices ignorat et uno singulari aspectu et indi
 uiduo omni que dicitur. aut quocumque sensu cogitari possunt. uniuersita
 tem claudit et continet. addit quod siue motu ut localia siue loco.
 nascentia siue initio. decedentia siue siue fluctuantia siue alteratione.
 temporalia. siue mutabilitate et mora. sic uniuersum comprehendit. ut ei
 nec preterita tunc nec futura succedant. Nec in rezo hic metuitatis
 statu. nisi quia quicquid ibi est in mutabile est. cum et in omnibus
 in nobis immutabilis motum et festinantem cursum. aliquatenus qui
 cecus comprehendat aspectus intellectus quoque rem magnam. siue dis
 tensionem et siue contractionem sui. rem modicam exemplat. nec loco
 indiget. ut localia claudat aut prouincit metuitatis. ut distantia quod
 plectat. nec quod prouincit lumen. sed non passibus equis. ad hoc
 multas. ille non omnino nulli motui ab hominibus sit. Cum non diuine sim
 plicitatis aspectus in mutabilia claudat una tamen est et in diuina
 substantia presentis ei quod essentialiter una. cum sibi sit idem esse
 et sapienter esse. Alioquin fugat qui potest. quibus hic diuina quod mouent
 nec prima rezo omni causa est. que ut sit quicquid ad unum. eget

creatur no scienaa. longe diffans conditiois est. Spiritum siquid
et anime. non est idem esse et sciente esse. cum anima pmo affectiois
est motu innascens. diffans ad cognoscere vero. ea qz si iudicata sunt.
ut aut omno. aut sine minima nature. quelli no possit. hitu suo infor
mat animaz. factis sciente. hit ergo hitus rectissime scientia applla
habet et res subiecte indm scientie nomine censent. unde et vici
nomibus nuntians. qz unus est visus ad altu. Sic utiqz et pna d
multa. cu tu multatudo. vero potius qui scie sit. Si ergo sapientie
dei in mensitas et simplicitas attendat. una est simplex et indm
dua. Si subiectam multatudo multiplex et multiforams. Si et
subany volentis aut potentis aut vult aut potest attendas. una
est voluntas et pias. Si que vult et que potest infinitus any in
mens est mso illud pphetia. Magnus domus et magna virtus
eius. et sapie eius non est nris. Item qz magna opa dm exquisiti
in omibz voluntates eius. et illud que loquetur potentis duo hec
aut res unformis et varia. hact totus varietatis ignara sit. va
rys in nomibus appllat. qz qz variis causis. Ita siquid. et p
scienaa. diffans providencia. et pdestinatio nominatur. qz scienaa qz
pntem. qz istentem. pntem futuror. diffans faciendoz pnt
denaa gubernandoz pdestinatio saluandoz est. Et est pdestinatio ab
etno graie pntem. p qm unum pntem vocat ad mta. sicut ait aplos
Quos pdestinant hos et vocant hos et iustificat hos et glifi
cant. et alius. apud te est inquit fons vite. et in lumine tuo videbis
lume. Et ergo venient quada. andaa. scienaa dei. que fme nescit
ut fmore fmez nunciat. scienaa dei est any. que sunt sunt. et fu
tura sunt na comprehensio et plena notaa. Omnia siquid va novit
et sola. nulla qz dignatur agnosce falsitate. Eam tame diiudicat
et condempnat. Est igit nris finit. que uniusa na complecti. quoz
utiqz non est nris. aut ad infinitus. ut finem non nunciat. nisi i
sapia dei. que sola pntem qnta sit novit. Nichil igit cozo. que no
vit. qui na sunt evanesat. any qz diffans. pntem sunt pntem a
futura. mta et causa mta est p salmsta siquid ait principi
m mboz tuoz mta. que nullo defectu sm cnsilium. Cnsilium
tu celum et tra. qm et hic deus mta est. tunc utiqz cum de
formitate mudi mudi purgata. reformabit celum novu et tra
novu. Genat unumquqz qz ei fides ut vnao psuadet. ego sine pre
iudicio sententia mchous. na modis omibus dilator mta. tu
m mta que sunt. et que non sunt abimao ea esse nris sit ul' no ce

pdestinatio

Scia dei

et eorum que contradictione oppugnant alium semper contrarietate sit verum
 Tanta ergo infinitate semel et simul ipsorum. existant aut potius
 existit nunc. ut omnis minimi nequeat ut augeri. et usque quaque item
 maneat infinitus. sed non nisi apud infinita sapientiam dei indeficiens
 ergo scientia est. cum nihil eorum elabitur. et omnis augmentum non recipit
 quod ea que omnia comprehendit. **R**ationes vero eorum. que deus ab eterno
 inspicit. in unigenito verbo disposuit. creans ibi omnia simul. que
 post modum consequenter producit in opera prout prius in ordine. singula
 tradens agitione. qua manent esse. per sorte qua fluctuare vi
 dentur casibus ad corruptionem. que quia existendi filium predeus
 retrudit ad non esse. pariter ut fata. antiquis placuit appellar
 ea que constitutiones providencie dei. qui effectum manentem. nemini
 parant et aibus dei. quo eternaliter omnia dicitur. et facta sunt. quocir
 cums firmitatem accipiunt. **V**nde stoicus omnia natura creditur
 timens evanescere posse suam in mutabiles. **C**ontra epicurus eorum
 que eveniunt nihil providencie ratione dispositum. ne forte veritate
 mutabilibus velius indicat. quod magis pariter ergo eorum dissipant
 cum aliter casum aliter naturam. universa subitum quod utalibus igitur verum
 dispositio in mutabilibus est et etiam providencie in mutabilibus statim
 omni mutabilium continet tursum. **C**um vero ipsa ab eternitate
 sue statu. manere non possit. contingere scire. ab omni noxi natura
 tis absolutum. Et hoc lux in accessibus sapientie dei. humane scientie
 tenebras. incomparabiliter antecedit. est tamen in quo claritati illius
 caliginis nostre oculis. quo ad aliquid coequatur. sicut enim quod video
 minime nulla ex eo. quia videtur veritate pervenit. sic et quod illius
 oculus contemplatur non est naturam evenire. **S**ed equum lapidem vel
 sagittam. qui in umbra iaculatus sum contingente natura recta pura
 interitum. inquam ferunt omnia in tu suo pondere. nec tu sumus. recta
 de miram. aut quia non. recte verum est. **P**otest enim recte et
 non recte. **A**le enim tamen. et si non naturam unum tamen est. **I**llud quoque
 utique quod scio futurum. Si enim futurum non est. et si forte putetur non sa
 tur tamen. quod illius quod non est. non scia. sed opus est. **E**tiam et si
 non esse possit. nihil impedit esse suam. que non naturam tamen
 sed quorum libet existentiam est. nisi forte et tu cum stois existere
 da censeas naturam companda. Sic et que ille pronuntiat omnia per
 dubio implebunt. **C**ontingentia tamen omnia. et non evenire possi
 bile est. **A**ddo quod ut ad eveniendum res. quas cum eo futuris pre
 nominibus non magis ipsius. quam in usus astruat. licet ab illius
 dispositione subsistendi formam omnia possint. quatenus hoc sunt

Quas aut no forme existendi ymagine gerit. si defm illius e
 noruntatis sue mas pte stant. Ostia qo velus causa euenedi
 non est. aut euentus vero. ei causa est pfacendi. ne aut tempalun
 matus etne pndene causa sit. aut a puri spurs fonte bonitatis
 maloz pfluant rium. Deus no bonoz dnm taxat auctor est
 Qe no ingitis milgo aliat. quia nris si qnd prestat euenet
 nullo matis valore submou est. nisi forte velus abouu necessi
 tate salus absolutis mod qplexioni quis tribuat. ut poaus ne
 cessitate qsequedi. qm qsequitis. poute emmationis vitas constet
 Met me artibus ut licet dispositio vero. mutabile fatear esse na
 turum. pnam dispositione ab her dicitur esse mutabile. cum pndu ipis
 nitatis archam. iohanne filiu tam trui liquor. fidei constet. quia
 qntatuz sit labilitas subtozo. q factu est in eo mta erat pque fru
 sunt vniusa. Ems ita q dispositio. tanta sue stabilitatis incolunta
 te viget. et vinit. ut nullo vero motu contuti. nulla possit tepis
 aut casus mutabilitate quelli. Qe qpossibili non sequit. impossi
 bile. et quid coquo nre spatio consequit. nouit altissimus qui solus
 pstat em dicens nisi euenit aliquid q pndit. illud omnia p
 tra pgnificatione complectens. forte lapidem rectasuz interuaz
 fallitur dispositio. Quia ergo lapis non reade pot. nre est vnu
 dedolus elige quoz neutro quut. appbatur ut ut fatear pui
 denat. posse falli q fides abhorret. ut q ab poun est q possibit
 impossibile consecratione veri consensu euenire Augustie quidem
 sunt iudiz. huc ne dmar minima maiestate. inde ne multoz cla
 moribz et sentent. que iam fere amibus p sua sa est contradicaz.
 s quia melius est made inlinguas homi. qm impie n pari iudm
 si utp q mrate non possum. ab pounis malo videri qm pfidus Mo
 dum et em omibus p suafum est. q qpossibili impossibile non
 sequat. Nam hoc no nulli recipit. s an recte. viderint ipi et in
 dicent. At ut qouo falsum sequat. nemo sapiens acquiescit. Qui
 siquid qo falso sequit et no. s qouero non nisi vero. Expossibili
 quoz et impossibili mddum possibile sequit. Qui tamen qo qo m
 impossibili. omnia impossibilia. nisi forte aliud tibi p sua ferunt illi
 quoz. si omnia na sunt. qouo impossibile sequit. omnia impossibi
 lia. et coquo m. falso quelibz falsa. Si no ob. binnis qouero fal
 sum. nre et qouero binnis quieret. me a pmita matis abductu
 Non tamen hys importunitatibz eate nre pmo. ut q mpossibile
 est licet vmemaz qportet curio. ppa temitate tueri q tendam. qia

mentas qnd.
qntis

22

lo cum academicis. si tamen alia via non pateat de singulis dubitare.
 quia prima simulacra sunt. quod ignotum vel absconditum est temere
 diffinire. primum in quo assertionem meam fecit totus adisabitur
 mundus. Et quod libenter academicos audio. quod eorum que non mihi
 auferunt. et in multis faciunt calumorias. maioris virorum ante
 suffula cum ad eos eorum infirmitate transierit ille. in quo latuitas
 mea solo uiuent. quicquid insolenti genere elegant. opponit aut
 profert. Ceterum loquor romanum auctorem eloqui que ad eos. quasi i
 talia me dixisse liber de naturali deorum inscriptis docet effertur.
 Stoici inopinabiles sententias suas quas paradoxas vocant. uenas
 quid. petant et admirabiles nos qui principes dicunt agentes minus
 michi eorum approbamus. que omni aut plures. aut sapienter sin
 gulis. infirmitate sua phalaribus. falsa esse uidentur. Nec si ty
 cero ipse aut alii impossibile expossibile producant. acquiescendum cen
 seo me parum aliqua fallacie mihi deceptum visum. opinabor
 Hec ergo via tenditulas tuas egredior ut dicam prudentia falli non
 posse rem tamen que pusa est posse non euenire. Et quid infer
 re consueueris. scio. Ergo possibile est. eam non esse principem. Esto
 inquit. Quis ultra progredens. Ergo inquit reclamante plura et quod
 non esse. et quod fuit. possibile est non fuisse et que iam preterierunt
 reuocari possunt ne fuerint. Equidem infinitas pateat dei. sine
 ciola et ratione ratione me legibus non coartato. nec ei finem.
 que non habet imperium. Quia enim quia omnia potest. sed tamen quia mendose
 colligit patet. video primo quia diuine maiestatis in mensitate
 paruitatis. quare modulo transisibiles. et eternales in immutabiles
 statum. labentem reus ymaginem. et succedentem sibi temporis varie
 tate distinguens. Et longe petus esse hic atque in his. excedentibus
 oportuit conari. cum eternitatis statum nullus animus motus atqui
 gat. et quilibet creatura accessu ut decessu accidentium moueat. Hic
 siquidem si quid promittet futurum. statum mente eius quidam motus
 aggreditur. ut animus quadam applicatione sui ad aliud apud se fu
 turum opus proprium perficiat. Eandemque plerumque nunc quod in archymus
 memorie depositam reponit. nunc quod in speculo nature puritatis
 replicat et reuoluit. Facilius enim est motum hunc. ab animo animo
 deficere quam contemplatione magis animo in hunc. Et quid hic motus
 si non providencia est. aut providentia parit. aut ei cuiusque fede
 nis natura moueat. Cum uero motus procedens. et quod concepta spes
 futuri operis sequela frustrat. manus est agitatio mentis. et quid
 umbra in sompniis sine uitae corpore euasat. Quare tamen

quia res ipsa fuit in anima non potest non fuisse in anima. et anima que
motus agitatione mota est. non mota non fuisse non potest. Porro dicitur
simplicitate status longe alia conditio est. Ea siquidem uno simplici
et indiviso aspectu ut patet est que sunt. que fuerunt. et que futura
sunt. anima exemplum multorum vero immutabilium lapsu movetur. si in se ipsa
semel et simul contrarius universa subsistit in variabilis. statibus quod
manens dat cuncta moveri. et licet ei in idem preteriti temporis aut
futuri ubi aptentur. non ei quod quod hoc subtrahi ut impendat. si
vero subiecta immutabilitas si quid iure dicitur vacat indicat. **¶** Sed
ergo ipsum aliquid promissum audimus. minime intelligimus fluxum
temporis eius preterisse scilicet. si si ubi natura sequitur preterisse
tempus quo vacat credamus eius quod futuro erat habuisse notitiam. Sic
namque cum abetno certum est anima perdidisse. non quod in sui eius.
motu suo. quatenus subtrahat tempus. si quia qui universo tempore
natura prior est. sumo anima semper comprehendat aspectus. Eius
ergo per videndum. in sui dispositione non fallit quia cum semper requie
la opus committat. **¶** Sed nec falli potest. quia nec commutabilitate
vero nec extemporis fuga aut infirmitate potest aliquid absconditum
esse ab oculis eius. hominis non falli potest. et fallit dispositio quia res
omnes apud se perfigurant species. processu temporis. aut animo non enc
nit aut in alia specie inpublico procedit. Vnde tamque quatenus pre
teriti ubi significatio clauduntur velus sunt aggreganda preteritis. **¶**
si me vivisse perferat. florente per ipatetico palatio. idem michi vi
tam clapsam aut preteritam esse confiteor. Aut si ab aramens euge
mo peridente dispenso. non ob preteriti temporis gratiam a fidei et confessionis
illius integritate diviti. Cetero quod quod unum fuit dicitur tunc uno sic
sentio elegant et vere fateor in sequentibus. quia tunc viro et sic
fensi. nec tamen vitam preterisse ut sensum. Sed tamen quis dixerit
quia michi curamus. quod morte peripitimus magna pars eius tamen
preterit. Quod quod etatis iterum est mors tenet. Sed certe si ei semel fuis
set vita clapsa. aut hoc animo non diceret aut diceretur idem in
non est ergo nunc preterisse quatenus preteriti temporis significat ubi. et hic
predestinati sunt multi. non idem quia preteriti sunt preterit predestinatio
Et quoniam non predestinati esse possunt. patet aliquid quod preteriti sit
ne preterit venorari. Nota si quid predestinatio quoniam ubi
casu utaris. quatenus in eo est. futuro qui preteriti potius signat
et enim de quo dicitur nisi iam forte evaserit indicat esse salvandum.
Est enim ut dicitur ubi fecundum. et in se semper ubi alius in
telligentiam claudat. Non itaque motu aliquo predestinati ungerit. si

ei qui saluandus est punitura disponente dei gratia. patere apparet
 hostium salutis. et lamina nunc qua precedente tempore idem possit salua
 ri nec michi illud aristoteles cum abicias qua fuisse qd fuit et esse
 qd est. quicquid est nunc est esse. ut colligas enumerationes que pntia tps
 hnt copulas hnt verus esse pntia. ut pntia et gntitate falsas dnu
 me namqz hac abiectione inualis. cum et ipa aristotelis ubi faci
 ant questionez et articulo discutiendo nullu aut pnu ferunt suffia
 quum Regule siquid integritate subintunt enumerationes que pntis
 dum futuri contingentes adiungunt Puta vero fuit heri. te cras
 esse lectur. aut te plato quqz pntit dormituz in quibus exad
 munitudine futuri pntia tempis fides vacillat. Dum cu tu pote
 ris non dormire. et hoc plato patit nesciuisse non qd matius qui
 i anima eius fuit. non fuisse possit s. qd que fuit sciencia. multa
 lilitate rerum et tempis lubrico in opinione patit deuotari. Si
 tunc qtingetur futuruz. nulla potest esse sciencia. quum sit in
 dubitata opinio. que sciam pntialit mutatur. Item qd heri vni
 fuisse pntis. no fuisse patit vni non qd res pntia reuocet
 que in eo nulla pnt. s. qd res futura pntat. que ab insidys
 fortune pendet ut sit. Deinde tu ipe potes prouidisse aliquos
 bonu qd forte futuru est bonu. et pat non fore bonu. et idem
 potes non prouidisse aliq bonu non qua possis non prouidis
 se qd prouidisti. s. quia potest non bonu esse qd prouidisti. Item
 potes quid pntis aut suplatu esse utili. Idemqz potes no p
 nisse aut non suplatu esse. Vbi qd tunc prouidisti vel
 suplatu es non pntis aut no suplatu esse non potes. p
 tea cum fund. Semymanu illum qui te sequit pntis pnt
 pnt. Et si tu aliu pntis te alius aut secutus est aut sequit
 a pnt. Cum ergo insequas enacuar possit euentus. antedec
 quoz vitas pat infirmari. Et et tu qui pntis non pntis
 pntis possis. Vno cum ingressus es non potes non fuisse ingres
 sus. Vbi qd factu est quum pat infertis. Vbi qd pnt ne fient
 patit renou. Vbi qd cum omnibus que mente concepta vel ubi
 pntia ut acta completa transierunt non possunt ut poterunt co
 mde non fuisse. et si qualia futuri erunt. Dum eade fin nabu
 certus non fuit euentus valeant non fuisse. Talis no claudu
 ambutu omia que tunc pntis quum in minetis appellatione clau
 dunt. hnt familiaris adqntate aut ad aliquid aut qdlibet alioz
 nali applicat. Quid ergo nris si ille qui anima potest et qd pntit

non puidisse.

¶ Potest tunc constet fidei qd ea que pmissa sunt. no evenerint possunt
et que no pmissa sunt evenerint nec tamen ab ea conspectu prudentiae
valeant evenerint. Aut enim ysaas si voluit ambulare in preceptis
meis et audierat me bona tunc comederat. Quid si voluit et me
ad nudandam conatamur. gladius devorabit vos. quia op dñi
locutus est. Ecce quia liberz hic pñatur arbitrio dñi si voluit
et si voluit dicens. n. vñtuz pñem. no pñdico metiactabili
fate. ve dñi pñdico singlatoz. amibz pñia ut pñm repñit
tit. Et pñ utiqz n. voluitate collata condicio pñendi n. valis.
si facendi ut non facendi nñitas esset pñdico ut fators nñoi
bus illigata. Et si istud non suffiat contentiof. an no ex eva
gelico testimonio potat n. passione filius rogare patre suu
ut oñibz ei plus qm xij. legiones angeloz. tunc tamen laquea
t pñst facto. non hoc pñ oppositum eius qd contigit fuisse pñ
nñm. ¶ Dicit pñ pñatoris ingenij moueat pñsion. si n. tante
maiestatis scrutino. pñmptis deficiunt. nec vñmptis pñmptis
cum ammirandis vñas tollat et pñmptis inducat singlatoz
pñndat. ¶ pñ quoz. ineffabili singlatoz mñbilis et ammirabi
li n. mñficate singlatoz amem pñsion pñmptis. no modo hoc
pñ angeloz. Hoc equid quia pñmptis maiestatis oppñet agna
et ex edicto altissimi. bestiam si morte tetigerit lapidibus obru
endaz. unde que n. talibus pñmptis. sine pñdico melioris mñesti
gantis animo pñmptis dicta sunt. qui tñmptis contentiof. ad
pñmptis vñ aliqñ statuentis. Et nec illud me pñmptis confiteor.
cur hoc repñato aliu pñmptis. n. qd om pñmptis pñmptis. n. illo
ocultam dei mñmptis venerandaz. n. qd manifesta pñmptis am
plectendaz. Nam et ille qui raptus ad tñmptis celum auduit archa
na vñba. que no hñt homi loqui. hñmptis difficultatis articuli hñt
non tam dissonans. qui ad mñmptis altitudme dimidato sapientie
et fñmptis dei confessione hñmptis venatus iudicia eius mñmptis pñmptis.
et vñas n. pñmptis pñmptis esse pñmptis. ¶ pñmptis et occulta sapie
dei. qui sibi manifesta esse congratu la. opa eius sup pñmptis
hñmptis magnificata asserit. et dñmptis pñmptis omnia cogitacio
altissimi mñmptis pñmptis agnoscat. hñmptis mñmptis qd
n. et mñmptis. sanctus pñmptis n. auditu fidelu amonuat. Est hñmptis
qui diebus et noctibus. no capit oculis pñmptis. et intelligi qd
dñmptis dei nulla possit mñmptis hñmptis vñmptis cozo que sunt
sub sole. Et quñ plus laboravit ad querend. tanto mñmptis mñmptis
mñmptis. et mñmptis si dñmptis sapientis se no pñmptis. non potit repñe. Si qd

numerum non potest ratio ad solam. quibus plene super solam reddi
 turus est. Quibus enim agnoscit sensu diu. aut quibus consilia
 vultus eius sunt. Constat itaque sic vultus omni vitalis ardore quon-
 dam. ut pia interitio suam infirmitatem agnoscat. et omnibus
 rebus perficiat. In sibi persuaserit diuina maiestate fideliter honora-
 dam. et tunc indeficientis abyssum ingit amplectendaz. Denique apud
 philosophos cautum est. talia maius predicata. qualia promiserunt eorum sub
 recta. omni quod predicatum talium vult et proprietate. naturalium vero
 finibus limitari tandem cum ad cultum theologie ascenditur quad
 natius calore destitutum et robore aliquo plane deficiat. ut ver-
 borum. et intellectus ipse mortalis succumbit. nisi diuine distulatur
 in mensuras maiestatis et in naturalibus optinet. Hys scilicet que res
 numerus augent. ut minuit ut quod fuit non possit non fuisse. aut
 non potuisse quod potuerit. dum tamen quod vult fuit non potuit non
 fuisse. Secundo fore lecturaz. nichil omnino vult non fuisse pos-
 sit. De ita potius est reuerari non potest ne fuerit et eque quod omni
 diuine fortune pendet dum facultate nature. utriusque partis co-
 spectus euentum. nulla euentum sibi notitiam siliat sic forte
 dum prudentie non impletur effectus. quod fuerit est. et non eue-
 nire potest. potest etiam non fuisse quoniam. Non tamen ut predictum
 est inuestigandum audacia omnipotentis minus aut in mensurati-
 onis quoniam per se mensura hoc aut cum multis sentis. quia
 si quid deus vidit euenire et si non euenit non preuidit. unde
 probabile ad minus colligit. quia si potest non euenire. potest et
 non fuisse quoniam. Quod enim dogma naturae consequatur quod ve-
 ritas nonit. inuenta quod rationum plene et perfecte. Inuenta ratio
 pensat. hanc ante hanc qui indulget a cademia antiqua licentia
 ut quibus unicuique probabile occurrat suo iure defendat. Solebat
 in tempore peripateticus palatinus omnibus hys conditionibus
 obmare non sequitis intellam. antecedentis conceptio claudit
 aut non antecedentis quoniam consequentis destructoria potest. Et
 quod omnis naturae tunc consequitur velint. et si non vult sola diuina
 tam magna sunt probabilitate contente. Sicut enim scientie assis-
 tit euidencior pro sui perspicuitate opinio. sic et singula quo pro-
 babiliora sunt. eo naturae fidelior ymagines preferunt. Et
 me solus opinionis lubrico fluctuare putos. auctores quo inopi-
 cor magnum perfero Aug. qui locum illum proponens euangelium. ubi
 de multis mansionibus. que in domo patris sunt a Salvatore sit me-
 tis ait. Si quoniam dixissem vobis. quia vado parare vobis locum.

1. si non essent predestinati. dixissent ideo et predestinabo. Insuper et enim mansione que in domo patris electis suis predestinatio sunt. di-
 nunc predestinationem capiat que saluandis pro beneplacito disponendis
 patet diuisa carismata gratia et numero. Cum ergo tantus pat-
 riter apprehendit interpretationis sensum ut dixerit. et si non essent
 predestinati. dixissent. volens ideo et predestinabo. credibile est de verum
 pendet eventus si omnipotenti placeat eos. qui non de predestinati sunt
 posse predestinare ad vitam et qui iam scripti sunt in libro vite. exi-
 tibus meritis ab eodem posse deleri. Hinc est forte Deleantur delibris
 vinctum. et cum iustis non scribantur. Item quod aut dimittit eis hanc
 noxam. aut deleat me delibris tuis que scripsisti. Cum natus est in
 quit euangelista ex deo non peccat. qui quicquid celestis suat enim
 Quia natus celestis est eterna predestinatio. cum omnes filii ingrediantur
 vitam. et si possibile est sit eisdem predestinationis merito. amissa
 que in vita est ab eorum. Si michi non credis. audi ut illum tu
 si angelus de celo contulit. dignum spiritus anathemate quodempnabit
 Patet inquit deus quos deus ista michi non perdidit quicquid ex eis si per-
 nam eos. Vnde quies iam illos perdidit. Et certe non acceptant
 enim in archano consilio filius nec pater suus inter conscriptos
 filio dederat illum. qui non fuerat predestinatus ad vitam. Si vero
 alij preordinati erunt si labi non potant. quare peris tanta seduli-
 tate filius intercedit. Saluandi ergo erant. et tamen dum peccari
 uabantur ad vitam. mortem poterant perire. vitam nulla morte
 predestinationis artari. Blatur quis quod enim nihil separabit a tanta
 te xpi. et tamen castigat corpus suum. et in similitudine redigit ne for-
 te cum alijs predicantur ne replebis meminerit. Quapropter quicquid
 moueat angelus episcopus. tunc agere penitentiam et prima opera facere
 ne moueat candelaque eorum. tunc tunc locum suum ne eum alij
 cedant. Cur ita. si que futura erant uidentur non poterant. Hec
 quoque sententia nec gentiliu phos latuit. qui fatore perire dunt in
 molalem. non quia manu non possit. si quia diuina manu omnia non
 contemnit. Hinc est illud. Exire amicos potuit pharisea satis
 tempus poctum scilicet tarisotens in angustis fortune frequentius
 utebat. Sicut uiam inuenient recta. Tunc non elapsa sunt et secundo
 dispositionis effectu completa naturaliter quid non possunt non fuit
 se. licet nihil agere in alio modo andeam in inuira disponerent. Aut
 tamen doctorum doctissimus primum loquor dudent loquor licet deus
 omnia possit. uirgine tunc post uirum suscitare non potest. Potest tunc
 coronare corrupta. Et quidem diffinitio uirginis. eos in predaute.

aptus potuit. ut sit virgo que facta est corpus et spiritus. Et per hoc dicitur
 deus et faciat animam virtutibus. et carne potest redintegrare
 redintegrare corruptam. ut tota substantia sui videri possit que crederet
 suscitata. Sed si oratoris tempore veris intelligit. que sunt. non posse
 non fuisse. non nunc fuit ad virginem pro statu reuocare cum impi-
 tis omnibus simili sententia vel crucis. hoc idem potuit numerus. Se-
 tencia non abeunte sicut dundo. eo quod sententia semper habere debet
 unitatis significationem. Sicut apud sanctum Iohannem numerus. Quis est iste in-
 voluens suas similitudines impie. Et forte virginutatis aliquis
 gradus est. quem impossibile est. a quacumque corrupta apprehendi. Sed
 autem possibile dicitur intendimus ad facultatem que singulis in est. vel
 oportune talis. vel oportitudine dispositionis refertur. quia ipsa
 vero naturam respicit. nunc ad sanctos omnes dicitur reflecti maiesta-
 tem. aqua omnis non modo personarum potentatus. sed vero omnes que
 videri vel cogitari possunt. potestas est hinc illud salomonis.
 omnis pietas ad domino deo est. adusque hanc. nulla me unquam qui
 macia ergaui certus quia ipsa sola est. que patet animam et corpus
 mitte ingehemaz. *Quicquid non statim sequitur appropinquat.*

27

Restat tibi illius storiæ questio. quem in apulia ducens in
 morante vidi. ut post multas vigilas longa ieiunia la-
 bores plimos. et sudores. tanto infelicitas et in talis hominis questu.
 ingallias virgily ossa potius quam sensum reportaret. Dicebat
 et cum ludovico illius. an posset aliquid facere corpe que minime
 factus est. Et cum ad unum sisset. nulle sibi amicos offerebat dum illud
 efficeret. Quos si forte respiceret. eos sibi quitalibus summa multiplici-
 ri mbebat ut quod lenit fieri potest efficiat. Tandem impudenti et
 impudico soluebat cathinno. cum quicquid oppositorum non intel-
 ligens. aut quempuens et se reditum appropinquatibus digito osten-
 debat. qui gratis tantam pecuniam contempnisset. Congens in
 hunc modum quoniam pluma. Non tu hys stimulis urgeo. ut oia
 nra credam quia sciunt. aut mecum quingentam sciri quia nra
 non sunt. Plane sciolus paululum michi. cum pipatetias pillo
 videret. qui huius difficultatis angustia. in atque noctibus con-
 fessus est se nequire. se non esse acadami. Quod mathematica te

28

Illi quoque mecum st. non essent futura inditio suo subire p-
 licet differantibus impluris mecum fatentur se omnia simplices
 non nequire cum quibus astra locunt. et qui quid deus celestis
 tum sum contrahunt mitates. Cum vero corpe modestissimi sunt
 nec sideribus vim pollicent effectum. nec eas naturam lege dispo-
 nens astruunt. Et que ventura sunt. etiam per punctum indicis.

p'dice no verent. Et si futuro potest ordo mutari. temerarium est
 rem sui natura metam. eto diffinire iudicio. Et aut mutari no pot
 quid predest tanta curiositate scrutari. q nulla potest diligencia dectum
 vi. Et forte et si alit esse possit res. incerta non est temeritate q iudi
 cy. excusat vana indubitata signora. licet enim possibile sit rem ali
 esse. eam tamen ita futura esse manifesta signa premittant. nec in
 ea inquit astroz secretarius ut est. an alit esse possit. dum id de quo
 agitur ita futuro esse non dubitem. si que nam est hec certitudo sig
 norz. Rempe vero plez q commentu fallax iudiciu difficile p'ponit
 signoz vana est et multiplex significatio. Porro varietas ambigui
 tatem induat. In ambiguis ambiguis t'o quibz diffinitio periculosa e
 Et esto q signa vniuersalia sunt unde et illa vna significatio innotet
 at. Aut quid eam prohibet esse falsam. Natura inquit illa ne que in
 rebus an que in diuina voluntate consistit. Porro diuine non obloq
 voluntati faciens quia omnia quicunqz voluit fecit. Si ea t' innotuit
 bene est. Potes utiqz in lumine illo videre lumen. et vera indubitata
 de illo libro p'ferre. qui alijs signatus tibi aptus est. in quo sunt ob
 scure et p'ncipae th'auri absconditi. que nemini aperire licet. et au
 diendum il agno qui occisus est. et morte virtute p'ia interuenit. Polu
 amodo cum apl'o mirari altitudine diuinaz sapie. et p'ncipae di. ad
 tibi comprehensibilia sunt iudicia eius astroz ducatu. p'uestigabiles
 vie eius tibi qz vadabilis sit iudicioz eius abyssus multa. Si dea
 natura miris que in rebus i frequenti vero cursu versatur frustra
 tibi desiderium famulante blandis. cum assolito verum cursu nil
 ta duntant et eo maiori admiratione ferant sensus homi. quo no mo
 do insueti. s' ipi nature vident' adusa. ut solis defectus plenilunio
 contingit. aut si circa synodum. aut circa plenilunio ul ultra lunis
 sui luna p'natu' eclipsi. **¶** Cum em syderi legem dedit qui curru
 la tempoz. voluntatis sue freno modatur. qui verum momenta tpi
 bus suis accomodat. qu' vult et quomodo vult. domi stupente natura.
 aut vniu pot p'dice effat' gotausis concurrentibus que alit consue
 nerunt parere. Quis em consiliarius eius fuit. aut dicit ei cur ita
 facis. Quis d'ns de laplacu est in oculis facit. Dispositiom ergo
 aptare tempa. et verum inuita vanare temporibus. solus ille qui dis
 posuit potest. Et cum multoz natura. p'di. laplacu sui me p'ntz
 concessent creature. Hoc sibi trinitas singlant' reseruant. Cum itaqz
 et qui diu. quid futuro sit nouit. et etates tempoz ille dispensat. Per

que ipsa tempora facta sunt ipsa quoque tempora motu. et variatione vero
 quai quibus coloribus pingit. et volubile tempus totam nigali quod
 non verum quo teneat illaqueat. et ut rem incomprensibilem ingerat
 intellectum. eandem mirabilem vero proprietatem quam suis informat non
 est inquit ubi alissimum. vixi noster tempus. ut plene scatis. quando et
 quidam. quid futuro sit ut momenta. ut possitis modos. et varietates
 eorum. que futura sunt comprehendere. Ecce quod temerarium sit. futura
 certo subingari indicio. Insuper siquid pitate sunt posita. non in neci
 tate enuncendi. Porro que impotestate posita sunt. sic et non sic esse
 possunt. Namque in ueritate sic esse uere est. *Ex argumetu a signo suo*
non est uerum et de exetia archab. et minutis. et q. ex que signifi
Sed forte familiaribus. ueritas lo *cautus. ueritat po ssunt. de*
 quibus non est uerum ait. ut tantum p. rogatuaz alicuius. puta
 mathematicis resuaret. Esto si tamen fidelis animus acquiescit. Et quia
 id ut p. dicitur est. est hic certitudo signorum. Rempe tu signa meatus
 deferre suos nonnulli aliquid creditur. nuncuere. Non enim eo usque
 gressu. ut res magnas. et nullis uisum credam. indicio. p. nentur. et
 iusula. et luna. et ipis elementis. et ornatu eorum. uim significatua
 adomus esse didicerim. Cetero artem esse qua quis de futuro ad omnia
 interrogata uim uideat aut omnia no esse. aut non dmy. inuocasse ho
 milis. michi multorum quod ueritate. et uere p. sua p. est. q. si tibi
 p. suade non possim. obstantibus hys que michi de p. ueritate
 et facto inconfidenter opponis. michi q. repugnanti. p. exemplis.
 que de uariis affers hystoris. p. suasi tamen michi hunc non ac
 quiesce. ueritat. Non equidem signorum. signatorem q. etiam tohen
 nam arbitror. ut altero q. altero uero con. sequat. Cur ita credi
 derim nisi te curialu. mige detinent audi. *Ex exetias egrotat*
 ad morte. an non credis regem iuda. medicum. nuncupse. qui uir
 ne et pulgus et multiplicam p. uos. strorum indicio. morbi deprehendit
 quatuor. Deinde iusum. mortis. forte accipat in corpe suo qui eo
 usque p. ductus est. ut se victuro ultius non p. uaret. Postremo p. p.
 scus morbo. inuolabat a stare p. foribus. Quod signum certum que
 res. Quid certum est ut de alys tuteam. si de testimonio dubitas
 spiritus sancti. In negalis ysaia. dixisse in p. uo moriens et no
 uices. Dixit tamen et non mortuus est. Adiectis ei animis. p. u.
 p. uam eius qui futuroz euentus in sua po sunt p. tate. Et for
 te mortem. qui naturam uitalu. q. defectus. inuolabant. quia ille
 p. ueritat. mortuus est. in culpa. ultior q. inuolant. dei ab sorbuit.

nam Achab quoque rex impiissimus. cum vezabel non tam con-
 gio. qui crudelitate commota. cum vineam sancti nabute amore pos-
 sedisset. mortem minuetur punitante domino suspectabat. Si mi-
 tibi non credis quod eam deus ipse punitavit audi heliam. Dixit enim si h-
 diat deus. Occidisti et possidisti. Item in quo loco Imperium canes
 sanguis naboth. ubi lugeat sanguine tuo et vezabel si canes co-
 medent ante muros iherosolymorum. Et cum audisset achab sciret vestimenta
 sua. et posuit sacrum super carnem suam. renuntiavit quod et domum
 malitiam. scilicet quod est finis domus ad heliam dicens. Quia veniens est
 achab faciem meam non inducam malum in diebus eius. Ecce pa-
 na que debebatur achab. quia penitentiam egit. differat in posterum
 et vezabel in seculo periret. puta iudicio quodempnabitur. Quia eadem
 quod fuit sententia que sanguinem achab et vezabel ambus impone-
 bat. Et tamen parte mutatur. et parte manet in mobilis aucto-
 re temporis sic omnia dispensante. Sic et minime. apud deum
 liberati. dum flexerit sententiam. ex dicto regis et principum agen-
 tes prius ad perditionem. Hinc tunc tibi videtur verior et fidelior
 sententia romis et maris. qui sententia creatoris. Non utique plauti
 quibus ad quiescere. si istud virum plauti assarpseris. Cum enim
 suo tanta mandrogerimus punitur. an illi sunt plauti placandi quod
 minus totum rotant eos mandrogeris. nec visu faciles nec dictu
 affabiles esse respondet ad iudicem. quod et athamos in ore voluit. sal-
 las minuit. sola mutare non possunt sua. Sic itaque ad dispositione
 siderum eventum naturam ingerit. Et illo sale satis viribus ele-
 ganter videtur. qui visum docent in contemplatione coram. qui in sum
 fugiunt et impellunt eos. qui loqui dedignantur. et cum athamos
 in ore voluit. Verendum est. ne si athamos genellato forte
 mutaret in accipienda sententia celestium labatur. Sic ergo eorum
 in signis auctoritas dum stabiliis et incommutabilis maneat orato-
 ris. Certe quicquid tibi maris tuis aut impiis suggerunt. deus
 verus est. et tu dum illis plus quam deo credis. punitissime men-
 dax. astri quid mendacia sunt in conspectu eius. si et in angelis
 suis reperit punitatem. Et tunc vni fatear tibi astri non men-
 ciuntur si tu ipse. De deapris tibi imputa. Quis enim te coegit fal-
 sum putare. Quis ea que punitibus signis ventura quicquid. in
 mutabilia esse persuasit. In fallere eo quod figulus sibilans aut hic
 mundus aut nulla sine lege per eum errat et in eo voluit sidera
 motu. aut si fata manent. vix quicquid patitur humilis mutatur
 tunc. Item manifestus sub iat. et superos quod pdest posse sine

Primo domino pax ista uenit duc roma malorum qumia perem. cla
demqz in tempa multa ptoarhe. civili tnd iam libere bello Sed p
tul dubio multa dy tui futuro bellum amoue no potant. quia mul
ti qm potius nulli sunt. hoc ty unus et deus et dms potuisset
Vrunt em ille mutare sententia. si tu luficio eius malitia fuaas
unde et nabuchoz consilio danielis ptoa elemosinis redimens
et iniquitates in misericordis paupum sua dnd imminente ad tpus
effugit donet in aula babilonis glans dret Rone hec est ba
bilon magna. qu ego condidi in domo regis. in robore fortitudinis
mee. et in gloria uoluns mei Sic ergo clatons uore in pcpm iam
fugientez dei sua reuocant *De sententia di moui potest licet
con silium dei in mutabile est et voluntas dei pma am causa*
Omnis itaqz inmutabilis et q marthesiis uni dauptatons est
dei possit moq sententia curatou et dnterentou sydezo
suo manebit in mobilis Sz quaqz modo sua maneat. consilium dnd
manet inctm *De aut consilij et voluntatis dei signu certus est
pceptione. an phibitione diuina. an non recte uidetur velle q pre
cipit plane patriarcham pcepit. vnguentu pmissionis filiu i mo
lare. Recte ne patriarcha mandauit ad quent. Recte quid pama.
eo q mandatu voluntatis que pma am causa est. et unqu suo
fraudat effectu. et h pmiu iudiciu sit Ado quid pma est. ut si que
batur de aliquo em ita sit rassume dicat. qu ille sic uoluit. qui
omnia qucuqz uoluit fecit Si uo tuo uoluit inquirat. inquit
questio est. quia pme tunc voluntatis sit quitur causa tunc
nulla est omis causa Equid dia solet et un est. quia in manu
pncipis est ut possit iurans iudicare qui leges. cum et qui le
gem tulit de rogande ut abrogande illius heat potestate. logi go
qui figulus tuus celo impant auctor teli contradicere non audebit
ut positam infus et equitate mptatonez. soli pncipi et oportet
et licet in pte Vbi aliud me suadet. aliud equitas que in publica
utilitate versatur pncipis querenda mptatatio. que qualis est
et ncia vbi de pto et sententia dubitatur mens est inqrenda
auctoris Quis ergo te celestiu fecit mptetex Vnde q opediat
nosti Qua temitate aliena opa tuis ymo dei stellis ascribis Te
neo enim tnd illud subtilissimu argumtu Tu qui flagrantie mi
narem scorpiou incendis cauda cholae qz p uis. quid tu grandine
paris Sz mendaci patet qui te hic docuit celestibus ascribend
fraudulens sic agit tecum. ut cum hys uotis repserit creatura.
ipm creature sic infamet auctores Po strenuo animalis in ptozo*

frunde deceptas. mentabilium rationum futurorum in elationis tumore
suspende ut de spaciis abyssum papitare dementia est. Porro huc
fructu matheſis ſue horoſcopij afferunt. et planetis ſuis magis ex
vnei. du aſcia pietatis exhoritant. longa pueſtigatio ſignorum. cu
eo qui quid iuſta matutinus oriebat. deſcendunt in inferum vinctis.
aliopz vime ſue ptaſes faciunt. Et dnu tibi tanta pponit quid ſaos
Vides equid. et minus vnas. naurbus indulges. ludibris huc ſimplici
tate fidei recurſus ad providencie ſum. et in abyſſum inſcrutabile
quaſi autem altis. totis in mergis lucem in acceſſibile. poſuiſti re
fugium tuum et inde fidei ruſticitatem impugnas ac ſi fons veritatis
pugnacula ſit erans. Et eſto veterem hanc providencie qvelam. ſo
pire non poſſum. et nados cum queſtione ſolue non ſuffias. Et
enim ad ſapiens eſt. ut omnibus cum ſuis impm. ne dnu tuis
qomibus ſuſſiciat. Tacus deniqz vetis philoſophie pncipz plato
lenem ut fatum. q tu de homis vms dicetur. neſcio qui nautas
queſtiones ophiſque non potuit. Vnde cum ab eiſdem impudens
et protructus deſideratur. ut erat vir nectandi ingem. quaſi topi
cato conſupans iaculo pſoſus admortem. ppiu non ſpium exhalat
ut. Unde erit enim. q quai totius academie mppio. qo pprobi
nerunt pncipem phoz grece etiam et minima ignorare. Hac at
affert flamavi in libro qui de neſtigis philoſophoz inſcribit.
Vno phontus faciente munda ad uſus platonis glia impu
dent funxiſſe. licet qui pluri eum. obſcurum veni aſſerunt
ulio amia poſuiſſe illo etas ſue annis qo plecto que nauentia
mſe ipm ductus effecerit. eo q quode non accedit quantitati niſi
labor et dolor. Fateor quid me paucula ſcire. et cum multis plu
ma ignorare. nec tunc minus quai horei homerus pudore victi
alio. Si ergo providencie et liberi arbitrij licem. componere no ſuffico
ſi futuro. Et fatalis nature repugnata nequeſ concordare. niſi
ideo minus vni eſt iſta eſſe. Sicut in nre tui. reus frequenſſe
favorabilior eſt. ita quedam ſunt inueſtigatamly philoſophias
v. plezqz potior po videt auctoris. Hoc autem xode ſectu nro arbitror
enem intellectus enim circa rerum pma pncipia deſiat. Sub
pntumum providencie inueſtigatam qz matie et fidei me multos
articulos apſiſſime cenſeo inuair. Dum in providencia vms querele
maleſtiam pms veld ydre pſiſo capite. pluri pubeſcit ca
pita queſtione. Si in matie ſilua pgredui. illico patim q ſomni
antes mo aliqui. et nulla ſubam conſtatuti. Imme queſiti origine

traducem nobis intellectus opponit postremo in diuina substantia
 unitate recte pponat. nisi in uirtute quomo an laqueos declinatus
 Unitatis unam simpliciter et individuum ad unitate substantia. quo scilicet
 nisi fides rone manus effugies. Et tunc non minus uera sunt. qd
 multos possunt quibus impugnat. Et licet sapientia dei se in uirtute
 omnis misterio. nobis uisibilem fecit. ut eo usq. se intellam in
 fecit palpabilem ut possimus usq. quaq. distine scientes rerum
 any quanta sit longitudo. latitudo sublimitas et profunditas. Si uero
 mathematicorum ma ess. usq. quaq. laudabilis. non tanto ope pe
 nitiss. magnum angustum. se coram consultationibus intinasse
 Ad h. doctorum passimus ille gregorius. qui melles p. dicationis yub.
 totam regit et debuit etiam. ut modo matheum inquit aban
 la. si ut creditur amauit. inpendio dedit reprobate lectionis
 scripta. palatium quetuz tenebat apollo in quibus erant p. quia
 que celestium mente et p. p. o. oracla. uidebant. hominibus reuela
 re. Quid multa. Hic patet est q. hanc uanitate hadiplica et uini
 salis etia detestat. et eos qui eam uultus exercere p. p. p. erunt. le
 gitimus penus p. cellit. Et ne planetariorum. non tam p. sequi q.
 sequi uideam. eorum. iam ad reliqua p. grediat. oratio. Qui en
 hinc rursu sitati insecuntur. non magis nates esse possunt qm
 hiles. et sobrii qui p. mas retubitus inrens appetunt et epulan
 ruitadie p. leud. de Postremo p. mas coram audim. non multas. si
 neque in hoc errore ducunt fuisse recte in quo manus dno co
 dignam non exercuit ulcioroz. *de amissibus et cyrino multas*
 Quid de iniquitatis dicam. quoz et phro mas et sicut de rector
 impietas deo auctore p. p. quam uluz iam uult. nisi qd
 morte digni sunt qui a morte conant. p. d. inuitat. Nam de
 auspialy angibus salisatibus. ariolis phitamentis. amissu
 bus et aliis quoz p. mulitudine tediosa est eniaco p. d. p. p. p.
 p. mane tpe. cum nemo istoz iam p. grediat. in luce. si in labili
 bus. si quis est q. creat opa tenebras sup. uacant. est. Queda
 tamen coram certis de causis aliquatenus tangenda sunt. Et si la
 teant. sup. sunt ad hoc malo suo amissu. has p. parte in gosis
 animalu dno p. dictum est. Ex quo quid censent. namc. ad
 que ritis potu uirtute tegunt. uide et illos qui in humerulis a
 uictum ul. quoz tuz ossibus animalu uaticinam. eis q. uandoz ce
 manifestu est. Chromatia quoz uel que in rugis manum latet
 se uosse glia. quoz errore q. uel non uirt. non uirt. est.

nomibus impugnavit licet eo ipso illos expugnet ratio qd' deficiunt
 ratione. Vnde tamen est qd' ate si me patient audias attentissime quero
 Quid nugatores ista qui eos tibi notas esse non ambigo. quid dedulys
 interrogati sunt profuerit. Cum adus in collinas tritones regia est
 expeditio pducenda. in quo te consultus arripit pmonuit. Quibus
 abeo vitatis archam. non fuit inquit. qui oculiali obsequio co
 tionator mendacij potius credendus erat. qui acule vitatis inter
 pres. Vulgo si quis cum quis menacendi nota inquit. dia solet
 quia quous oculis virgili ne mendacior est. Item cyromanticus
 ad habitus et consultus est. Tu quid contulit. Nam pulco articulo
 uterq; quis hoc egit consultus est. Tu quid panas dicens dapsis.
 quasi stellam matutina quis tui non pmonitus pdidisti. Cetera q
 solus melius nosti pient. taceo. cum ista vanitate sua meruerunt
 ne ulterius consolant. Phitonicoz vis eo pncio sior est co sulta
 do. quo falli malignoz spm. in hys manifestior est. qui sine me
 nant. sine no mpposito pemp hnt. ut noteant. fallunt. int interd
 studio fallendi interdum certat. sue evore decepta. ad tu agunt
 assidue. ut futuror consay poma videant. Inde est q ambigui
 tate. uboz obambulare studeas oracula. ut cum mendaces aut fal
 laces inveni fuerint aliquo rationis velamento. suam queant tu
 eri fallam. Sic utiq; fallere non desistant. donec auditores suos
 papitene in ruinaz. Cuienim apculo natum profuere responsa. Cre
 so ne an puvro. aut pcedentia aut subsequenon tuqm. Dux the
 banus. dum de oraculo sperat victoriaz. suis munione pfoditur. Et
 cu annis laus successus belli infus est polliceri. Quid em aliud
 significaret. q post multas ambages intulit. certa est victoria the
 bis. Cetero ne intempto duce mendacij potius credendus erat
 qui acule vitatis mptetes. arguit. ut fallaciaz ambigua mta
 tis nota obducet quo malicia tucatur. subreant. Gen michi p gladios
 mat pater. Sic ergo dum quav fatorz consilio securus ad parira
 dum inuitat. laqueos impietatis trahitur ad occasum. Palus q
 parade desideriu adimpletur. dum fratres impij quibus mpre
 catus optinat. ut frigoris corpora dissiparent. mutus. ului
 bus perunt. et alius gladijs prosterunt. Cresus maxima regna
 si alium tnsgridatur. de oraculoz fide sibi subitum iri confidit. Et cu
 res incontrum cesserit. fallax apollo se minus ubuli cpmotade
 ab soluit. ab invidia menacendi. Quid pntus Romanus metis quas ppe
 m doe vitute fuderit. bufiao pheli sibi pmittit mpm. p inrepd

bilis stratus. in se ipsum retorset culpam. qui amplius holagras deaculi mu-
 nus vultu intellexit ad notiores tuncat hy storas. Apud cu vincta et
 singulans. cumque belli tempestas orbem contuleret. docente phelbo
 insum cubito quiete querit. et morte nunciat. Quaculo quid aucto-
 re lucano celebre est. Effugis ingentes tanti distans exposit bel-
 lorum romane minas. Solus qz quiete. Euboi latit media canalle
 tenebris. Et ne falsitas nota in hy storas non oracula refundatur
 canonica. et cum fides incolumis adquiescat distinet. Hy stona Saul
 in ty ram visus opprime. cum congentibus culpis esset ad omnia
 delictus et ad ipso plin dei. eo duce inuale preter manus hostilis
 palliatus fractis rebus optinuit inquebat. Consuluit ergo dnu
 et non vidit ei neqz p sampna neqz p sacerdotem neqz p phas
 Hoc tu ei ante denuntiavit samuel. quia dnu percuteret. qd enim
 constituerat regem eo q non implebat ubi dnu suadente auar-
 tia. parens agag regi pugnissimus. et opimis gregibus animis
 et armento et uestibus. et arctibus. et vinctis que pulchra erant
 in oculis populi. Cumqz vero vile fuit. et reprobum hoc mandate
 domo de mollii sunt. Et cum nulli ducum. nisi de manu domini
 qd erant. contingat victoria. auctori bonoro non referens glary vi-
 ribus suis infame pl deollato munie applaudebat. Sic enim scriptu
 est factum est ubi dnu ad samuelem percutit me. q tam samuelem saul
 regem quia deliquit et uba mea ope non implevit. Cantu statz
 est samuel et clamavit addnu tota nocte. Cumqz de nocte surrex-
 set. ut iret ad saulez mane inuocatu est samuel q non esset saul
 inatimeluz. et expross sibi feruice triumphalem. et reissus tussz
 descendiss qz in galgala. Deinde ad mare parones samueles tunc
 in obediencie. sub preteroni religionis. maluit occupare qui delere
 pperuerat. que fida tabula post nau frangu relicta est peccatori
 aut enim inuio audiri uacem dnu. et ambulam in via. p qui inquit
 me dnu. et adduxi agag regem amalech. et amalech. ut feci. Tu
 lit aut ipse depreda oues et boues. pminas eorum que resa st
 ne in molest domus deo suo in galgalis. Ecce quomo se ipm excusat
 et quicq culpe est. aut extenuat aut refundit in populo. aut ergo sa-
 muel. Quicquid uult dnu holocausta. et victimas. et porcos ut obe-
 diat uoti dnu. Melior est enim obediencia qm uictima. et auscultate
 magis qui offerre ad ipem arietum. Quid quid patet arietandi est
 septuaginta. et quid prelus ydolatrie. nolite adquiesce pro eo q abie-

cisti finone dñi. abiecit te dñs. ne sis rex Ego quid simili arbitror
 onemine omnibus. qui in sublimitate constituti abierunt post quipiste
 rias suas et pñcipatū dñi similes. timores sunt pñcipis in pñ
 ditor. coequites libito hanc at si colla eoz in go dñe legis subita no
 sunt. et nulla uacitate uigilant adimplendis iusticiis dei. Et inquit
 ut sit ad tantū tantum quā uacitate dñe. scelerosi dñe pñcipis
 in dñi. aut timor. qui subtyrādis iniquitate in corde saulis
 inuacis coaluerat. potuit emolliri. Nequaq. Dixit em saul
 ad samuelem. peccavi quia preuacitatus sum finonem dñi
 et uerba tua timens pñcipis et obediens uoci eius eoz. Et inquit qñ
 peccavi meum et redire meum ut adoraret dñi et ait samuel. No
 uerit quia pñcipis finone dñi. et pñcipis te dñs. ne sis rex sup
 isrl. Vides ne quā difficile sit maliciam. tñm supbie fomentis co
 aluit. uerbis et gohortatione tñm pñcipis inquit timens pñcipis et
 obediens uoci eoz. Vnde sit futetur culpam. ut potius inuoluit
 alios qui si pñcipis esset fuit relaxandi. qui seipm opediāt. Vñ
 quid sic audierat fecisse moysen. tñm ita seueret in pñcipis dixisset
 qñ ei dñs. dimitte me ut uacit furor meus in populo et deleat
 dñi. et faciam te crepe ingente magnam. Quid ergo fecit dñs id
 qñ fidelis pñcipis. inuoluit suo constitutus ad dñm. aut dñm
 te eis inquit hanc uocam. aut dele me de libro uiuentiu tuo. Et
 inquit inuoluit tantatis affectu pñcipis quēbat glām. Inquit em inu
 fuetus pñcipis. pñcipis pater discretus orator. potens in opere et in
 finone dñs pñcipis. in iusticia mandatoro dei. Dicit egypti cal
 lide dixit eos domus d' egypti. ut pro fuet eos in deserto. Sic ergo
 et sui ipius dispendio dñi glām pre optulit. et pñcipis dñi
 tantum inuoluit libidinem. Dauid quoq. cum culpa eius dñi
 ad uacitiam pñcipis. et pñcipis culpe subitis plus porta
 ret penam. uidit angelus dei cedente pñcipis fudit itaq. pñcipis
 dentium pñcipis et adiecit. Ego sum qui peccavi. ego inquit egi
 ista qui ones sunt. qui uenerunt fecerunt. Verus itaq. rex. et iustus
 pñcipis et dignus. qui altissimi franget nam. qui dñm se pro pñcipis
 flagellat deo opposuit indignationis eius flagellum amoluit. Et si
 quidem nulla excusatio flectit. nisi cum quis pñcipis iudicio accusat
 nihil mouet adueniam nisi cum nocens. nudam detegit culpam. Qui
 pñcipis nihil adinquet. nisi cum animus caritate succensus
 in se ipso contituit. Nihil pñcipis pñcipis esse. nisi cum mens

manu operis. contendit ad satisfaciendum. Si quis enim fateretur culpam in
 valis est confessio. nisi satisfactorius animo curat ad neminem. peccatum
 inquit indas tradens sanguinem iustum. Sicut itaque uera uis quare
 confessio. in utilis quia ante curat ad laqueum quem meruerat
 quoniam ad fante uincit quem demeruerat. et obstinatus sue duricia pre
 cluserat sibi. **E**um tamen penituit fecisse quod fecerat sed ne eo deus
 nouis affectu qui lapidem ad mortem sufficit emollit. **P**enitencia
 siquidem ductus laqueo se suspendit. **U**trum ergo digno fuerit suppli
 cio. Sed quia malicia non correxit ueniam sibi nullo salutaris peni
 tit remedio. Sic enim et apud inferos scribitur esse stimulus. **P**en
 titudinis licet nulla sit correctio prave uoluntatis. Sic saul procul
 dubio peccatum suum imponere manu humeris alienis. et diu simulat.
 quod aperit uelut pueri facinorosus. se ipsum grauius oneratum
 fortioribus laqueis inuoluit et inepabili sententia dampnatus
 aspergit. **S**equitur enim. Et conuersus est samuel. ut abiret. **I**lle autem
 apprehendit similitudinem pallii eius que passa est. **E**t ait ad eum samu
 el. **S**edit domus regum eius ipsi ante hodie. et tradidit illud pro
 tuo et meliori te. **P**otius triumphator in ipso non parcat. et penitu
 dine non flectet. **R**egem enim homo est ut agat penam. **A**t ille ait
 peccavi. **S**ed nunc honora me coram senioribus populi mei. et coram ipso
 et reuerente mecum. ut adorem dominum deum tuum. **E**cce quia elationis
 infamia de delectum audit aduersus. et tam quasi eo inuito reg
 nare contendit. **R**egnum meliori traditum esse non ambigit. et pri
 uatus per sententiam inextinguibilem regni gloriam fraudulenter usurpat.
Corruit itaque dominum in uentem molitur ascendere. et sic se ipso deior
 dominum meliori reclamante damnis uult perferri. **F**atetur equidem cul
 pam. sed penas portare dedignatur. **H**oc est enim quod ait peccavi. sed
 nunc honora me. **A**t si dicat. **E**um tamen culpa elationis fastu ty
 rannum nequicia. iuste delectus. contemptum meruerit. me patientia tua
 in contemptu corpi. qui non nouerunt consilium domini faciat gloriam. **R**ener
 te ergo mecum. ut tuo in modum fastigatus obsequio. et tanto stipen
 ditio conuictu. tanta uenerabili auctoritate. adorem dominum deum tuum
 que mecum dicere. ultra non audeo qui ab eo per inobedientiam discessi et
 adhuc per gratiam recedo. **A**deo si quidem intinuerat spiritus eius. ut
 se non modo homini. Sed et ipsi deo quod modo ipse impetaret ausu per
 ferret. **Q**uoniam cum dominus prelerat. quanto maiori gratia uidebat perditum
 tanto adiori inuidia ei occultas tendebat infidias. tam manifestas

quoniam iniquas vocens inimicitias et quo manifestus cum deus extol-
lebat. eo audire non tam despicere quam contumaciter precebat. ipse quoque deo
se rebellionem parare oportuit dum ei subire aut eripere nititur in
sua regno. Dignum ergo fuit ut non maneret in eo spiritus domini qui con-
spicere non modo hitaculu si et tante nequicie ferat fundamentum. Exa-
guitur enim itaque spiritus nequam aduersus. Et ex illo retrofluit et idies
tali. minime regni vires aperit pulvis ipsi fluctuare. hostium ac-
tior maior clauor quam victoria. tam regis quam populi validus au-
toris fregit. Ipe tamen cum cui deus cum regnum firmavit. contra-
tum habebat. a similibus suis. Quod igitur tandem cepit consilium. Non u-
tiq. ut regnum traderet meliori. ut disposicionem diuine. que ei immo-
tuerat ad quiescat. ut primam ante acta uite ageret fructuosam
Sed qui aduersus deum. calcitrans timoris contulerat. ipsum in monte
gelboe ubi promittendus et occidendus erat eduxit in prelium. Proci-
pitur in monte deluit. qui non nisi alta. in se ipso respicit. Quia
ergo cum uitas ipsa desinit ad fante mendacium. falsus et iniquus
principis confugit. Dixit itaque spiritus suus. Quante michi muliere
hunc phitqueu. et uadam ad eum et perscrutabor peccatum. Quod a-
duersi gentilis idemque perfidus. Rorime idem est ac si dicat. flecte
si nequius suppos. atherumba manebo. aut fidelibus uibus. et in
fatuori perfidia. si michi deus subtrahit uotumque intatis. cum tam
patrem mendacium. eo minto cognoscitur. et uelut uoluit. archaui
consilium eius. potestates aduersarias explorabo. et dixerunt per me ei
ad eum. Est mulier huius phitqueu mendax. Indignus enim erat co-
sultatione viri. quem in tuu deperitias fregit. ut ead abusi-
mus. et in firmis creaturis. ad tuend sibi regnum. quod deus aufer-
bat aduersus omnipotentis eius. auxilium implorat. Mutant ergo hi
tunc suu. nescitis quod est alijs nescitis. et alij tunc et duo uiri
tunc co ueneruntque ad mulierem nocte. Recte quid amica quia rectis
est. ead apud prius spiritus sanctus. Quapropter namque hitu deluit spoliari
qui adsumens demonibus. et non deo infansu arripuerit iter qui
neste abiceret innocentie. qui iusticie intulit indumentu. uota
bus honoris et glorie non deluit insigniri et alijs. Utique post eum
qui non stetit in intate. Et duo uiri cum eo equis in nominati. et in
nominabiles. qui uel regem ad tantas perfidiam. non reluctante fide
prosequi potuerunt. Duorumque rebus decet stipatur ciuitatis diu-
apina et ueri uirtute rectet. Veneruntque ad mulierem nocte. apto
utique tempe de morte regum. de strage populi. de luctu publico cu
tenebris principe tractatur. Sic et salomon nocte dicit sapientia

accepisse qui amore mulieris affectus. et corruptus. aduocatus erat ieremias
 fuitque Petrus quaque dum calore fidei defatigatus calefacit se ad pri-
 uas de nocte. lapsus est in fidem. et cum tunc per unum fecit insig-
 nem Alii etiam in simili timore prostrati tempore nocturno fugerunt
 Et ait simul ad mulieres Apulias cum sequens spiritus propheticus
 implet Quia cum in prophetone et suscitata michi. quem dixeris tibi
 lege libros. reuolue historias. scrutare omnes angelos scripturas. ut
 quas ferre uelut significacione. diuinatione memineris unde prophetas ce-
 scriptum memorat. quales sunt prophetae achab. quum qui cum duo
 mittente argentibus mitas uariis indificationibus se ducebant
 Demum iuxta uelut dicitur. egressus est spiritus mendax. et factus
 est more omni prophetarum achab a seculo in ramoth galad prius
 Permittentes solo michi morasice reclamante. qui consensu
 dum consilio isid. quem dixeris in montibus uiderit perminuit. ce-
 sus ob amare mitas uidetur ab eo qui assumptus cornibus ferens dix-
 it hys rex cornibus. synam uentilabis propter diuinationem ferre. sine
 uulue non fiebat. ut pace que in amara et nequicia per dextur. Hinc
 est. quod uelut uirtute spiritus sanctus imperat. Duces tui in minimis indi-
 cabant sacerdotes in mercede uidebant. et prophete imperant diuinationem
 et per diuini requiebat dicentes Rame dicitur in uolus Rame
 nequit per nos mala. propter dicit dicit Syon quid ager arabitur et
 uelut ut custodia paucorum erit Cum ergo imperantia erit diuinationem et
 prophetarum insultant nomine sepe mendaces semper mendosi. aliam sunt
 a uirtute. et uirtute prophete suppone inquit diuasi Quia recessit pro-
 pheta ut phitonicus patet inquit michi Et suscitata michi que dixeris ti-
 bi. Quia fallacia fallacia tendit Datus rex insensum regi robur qui
 sibi persuaserit phitonicus prentae presulem. prestum. mitas uiter
 futurorum archam consilio causam. mitas interpretum. sibi quaque per
 suasit eundem tanta predictum potestate. ut posset eadem mortuos sus-
 citare et tante benignitatis. ut eadem in eo. quod in ipsum est et dif-
 fallum. famulatus suis more egeret. paulo dubio lapsus erat
 amemoria eius aut in ualio tenebat. tantum fidelis anime. quia datus
 est qui mortificat et uiuificat deducit ad inferos. et reducit pauperes
 facit et dicit humiliter et puberit. et quod in seipso impletum uideat
 saul. suscitabit depulue egerit. ut padeat cum priapibus. et solui
 glorie tue teneat Et qui facit huiusmodi dubio scias datus est Et ait
 mulier ad eum Ecce tu uola. quia fecit saul. et qui eripit magos
 et anulos detrahit Quare ergo insidians anime mee ut occidas Et
 mirantur et saul in domo dicens Vinit domus quia non eueniet tibi

quicquid mali propter hanc rem. Vnde quid est. quia qui usatur inordi-
 bus pordeat amplius et que quicquid deserit sunt semper nonnulla
 illius deiora prioribus. Sacrilegi sibi phitomis confas pro pane sat
 et potestas adomino eo statuta ad sacrilegia enellenda. alias quid tunc
 da. cum negotia ipsi cum dno bella gerunt. ydolatri prout audacia
 et sacrilegiis regiam accommodat auctoritate. Anolos inquit domus
 et magos ne pacis vni de ille adque suo dei durgit et qui
 gladiu portat. ad vinctum malefactoru. bono gham no modo
 talibus pietate dat. s. pmissam pacem nuntium religione conf-
 mat. Et sic euent. ut in ipso periculo discat. qui pro loci sunt nemi
 testidoro. Lemathu. cum sibi tetendit laqueum. pro apud. aquo
 sine saluas dispendio non euadit. Et iam acta complexio. et cor-
 ruptus quid minuet filio finis. Si phitomis partit. dno violat
 in ipso peripiens. ut maleficia huius deira eridant. Si no par-
 te inuicta religio viciat. Quorup se autat in ipso. q. phendit
 in opibus suis. Dixit ergo mulier. Quem suscitabo tibi. Dno ait
 Samueles. Dno ipso vna est fides. deum esse eundem q. iustu. et
 bonu. et remuneratore. p. anu in se. dno plene in te videntes ad
 legem sublege subgrat. nemini vno sapienti venit istud in dubiu
 Sine ista nemo vniq. ingressus est ad salutem. Vnde qui erant i
 in ipso. paulatim ad maiora plabatur. Sic iste ipso negligens. deinde
 inobediens. post modum q. tinnat. exinde abstinatus. postremo ad eaz
 plapsus est recitatem. ut nec in dictum articulu fidei. sibi seruet
 incoluere. Dno et eum in istum usq. quaq. non credidit. ap. inus et i
 am in ipso. post exitum in te huius malignis p. inib. concessam po-
 testate. Non erat eum sanctum samueles. phitomis no abtempas
 se dno vinct nec aliq. cum eis. in te familiaritatis habuisse co-
 meru. Dno no eum. ad phitomis in ipso sibi p. at et petit sociari
 Vult etiam ad hoc regi de finetum. ad q. vniq. in ipso non po-
 tuit. Regi siquid voluit indicare dno vinct. n. q. in dictu dno
 in ipso. Cum aut. vidisset mulier samueles. exclamauit voce
 magna et dixit ad saule. Quare michi inposuisti michi. Tu es
 enim saul. Se utiq. deceptam credidit. et etiam post p. statum inu-
 mentum. notitia et p. sentia p. inap. ouerita. Dixit ei rex. Vnde
 tunc dno vidisti et ait mulier ad saule. Deos vidi aspicientes
 deira. phitomis potuerat ab incepto. ut tenus fidei vnum deter-
 nisse. Dno siquid p. talitate induat. et coru. h. ita me. s. t. ita

minui licet ignorare creaturas. que se appetit adorari infidez et pise in
 limant esse. Facbat etiam illucum esse anulos et magos inquit. et
 defutur polluitur phitones. Et si cum ignorancia pponit occupat me
 lions conditoris erunt stulti que pui et pucasi qui recti. Et ait samuel
 Non quid verus et vultabilis et fictious. Et quo dignus est inipius
 et regibus conspiciat. Quid me interrogas cum deus recesserit ate. et
 tuisent ad emulatu tuu. Infidius inicu fidi conspiciat. et aaro
 modum rom. Quid em conferet creatura illi. que deus deserit. et cum di
 nipt ppheta. Et sensum ad id q suu est. hostis et fidei inipius dicit.
 in inipius falsa verus. et mendacia fide mitatis obambulans. Sequit
 enim. Facet tibi deus sicut locutus est in manu mea. et scudet reg
 tuu. de manu tua et dabit illud ppono tuo. David quia no obedisti
 voci dno. neq fecisti iuu furoris eius in amalech. Dico q pateris
 fecit tibi deus hodie. et dabit deus etiam tecum ipse in manu philisti
 noz. Eras aut tu et filij tui. merum eras. Et et castra ipse tradet
 deus in manu philisti. Exoritur quid belli fidelis infidelis opposuit
 si in uboz tendit. infidelem et infelicez amam fraudulent. Decepit
 Demantis si quid confirmat errorem. et impenitent post goitu quie
 tem regnabit. Cum em dicit dnu impletus. que locutus est in manu
 mea. se ppheta dulus simulat samueles. p quem saul que deumiat. lo
 cutus est domus. Cum autem subingit eras tu et filij tui merum eras
 Vm quid si fraudulent emulat. Erat enim die poquenti sibi manuz
 de ppheta inipius ad inferos trispturus huius ptem cum eo que
 auaritia. fastu obstinatione mentis fuerat inperitus si falso blandi
 ingerens. Ipe quetis. dum se gestat et ubis mentis. samuele. cu ter
 tum est collatum esse iniquete sedem adomus ut eos qui inuocant
 nomen eius. Quid ergo saul samueles sui. ut potius phitones pro
 fuere nisa. Potuerat forte non pumutus ppare meliora. et salter
 dum alieno confodetur gladio. expectare. Vmudi no vauitate cora
 tas gladio suo incubuit. et inextremis agens. dum pphie glorie consu
 lebat. qui foras mori potuiss. inperio. aurum uboz ptiuit. et in
 firmi et prostrati animi consilio corpus et anime mortem asunt. Glo
 riut gentes infortitudine sui. auctores earo dicunt. Vmquiss q sen
 tit. dum heron suoz titulos predicant. dum magnos viros fortitu
 dines ptiuit. Ebat illis auctoribus. Cato venient. Et etiam deos
 et mentes potior armet ad voluntarias mortes. p manillas adcor ve
 nem appidum. in pmiabile cleopatra trahinat. Luacra alienaz impu
 diat. sanguinis sui effusione condempnet. Ego enenire posse non
 arbitror. ut cum stup. difficultat articulo. licet pphie auctoritate.

hominis sibi morte inferre. nec etiam ubi castitas perditur. Hinc hinc
tassum videat. Porro doctor ille doctorum cui in suavis litterarum imo
aliquem audeo comparare. Hec mors animo despatorum est. et eorum qui hic
corpe vivat iam mentis morte perimuntur. animus enim deficiunt ut
qui non vivit. sed iam mortuorum mors est. Infidelium regum prope se
nem. ieroboam. acab. izabel nabuchodonosor. semnachem. et alii quorum ex
vires. non sufficit enarrare qui lucra sunt in vanis suis. qui vide
bant eis falsa et stulta. que dicebantur magnitudine eorum. ut eos ad pe
nitentiam provocarent. Dominus utique evanescit post principem vanitatis et
dum scire quod non habet. vel alii qui habet appetunt ad invicem et nihil
reducti sunt Reges non ipsi infidelium sodales. quia cum regnum in da
alii boni alii mali fuerint reges ipsi. Dominus reprobi detulerunt lingue
archana dei. celumque inquirere quid sit aut ratio. quia quod deus statuit
deus. citra tuam sollicitudinem. potens est expedire. Egrege quidem
ethiops. amem. prode diem tibi dimisisse primum. Brata superveniet
que non sperabatur hora. Veritas autem sibi ubique congrua est. nec ase
habet a mendacii vitaculo proferat. quandoque discordat. sicut nec munditia
dum sui integritate niget. quare cum sordidum munditie polluitur
ipsa mortem indicat non timere. et ad eam accipiendam. nos homines om
nibus precatur. ut quo minus de divinitate mente presumitur.
multum honestatis virtutum gradibus. audimus curvatur. **¶** Mors
si quid necesse parat minus est nature iam corrupte. Corruptio namque
mortis origo est. Tolle corruptionem. servatur integritate mundicie
et virtutis. iam in mortalitatis vitam ingressus es. et quidam divi
nitatis tue aratro apprehendisti. Apprehendisti inquam. an accepisti. Sed ut
fidelis loquamur. et accepisti et apprehendisti. Non est enim volens
qui nec currentis. sed insensibilis dei. Dominus scit. quando veniet. sero an
media nocte an gallicantu an mane. Et enim ait ille. Nihil morte
etius est. nihil hora incertus. Tunc utique non cavenda est. quasi
malum. sed quasi malo finis cum venit gratantur amplectenda. **¶**
Unde est quod totis mentis et corporis viribus fugiendus est. Quid illud
sit quens. Cupitudo et totius species inhonesti. Hec enim facit
morte omnino non esse malo. sed antecedentem et suadentem co
pulam. Ad hanc fugiendam. non oracula natum. non phytium consul
tatio nostra est. fidelis et utilis ad hoc ratio data consulit. Cato
in libris ex treme difficultatis angustia confortatus. humone. ronez
dedignatus est consulere. ratio sibi rationes sufficit ut persuadet.
suadentem libitatem et non modo duacionis cessare inquit. sed omnem nota

turpitudinis fugiendae licet in eo curant. q. auctoritate ipsa inter unum
 unum abicit. Ex no modo fidelium institutis si constitutas uibus gen
 erum et sapientissimos dictis constat esse phibitum. Veris quid phie
 pices pitagoras et plotinus phibitus huius non tam auctores
 sunt qui pices. dmo illatum esse dicentes. que piam milicie fuc
 entes. apsidio et quassa sibi stasone discede atra duas ul pices
 missas plane eleganti exemplo usi sunt. eo q. milicia est uita hois
 sup tium. Quid si contra mbeant oracula natum ul nisa phibitus
 Vcl dubio tunc audiendi sunt. quia cum pculo innocencie uemo tunc
 debet fidem. Si michi non ordies puma romauoz impatore. fore
 innocens. pice titum si placet attende. Dum imitaret ad homi
 adu pecto capite ad sacrificia censuit repam esse censendas cedendas
 f. reflectens admodore hanc eam pusi minimus voluntate. De tu ho
 hunc adiectur ammine capillos se pollicatus est oblaturo. Quia
 pice in mundus situr et sanguine. pice in moland esse uidit
 Sic itaq. cum iaco eius curruerit non posset ut traheret ad cul
 pam in mudoz pice testimonio colloquio deoz p mactatus est esse
 dignissimus. Vcl est q. sub gozazmoz pice. fuit quib tuc
 erant. qui addimicendaz demonu potestatem. et distinguendum
 q. huc tunc hunc famulantes co metum instituti sunt. farent
 q. pice virtutis effectum. nisi in dei digito cumalescant. Porro
 pice pice disciplin effugit ficitur i corpus pice subditum sin ce
 hitaculu deliquit. Quiaq. nero huius modi agatur ficitur est
 et phantasia et uitas pice uetat. Videtur quid adesse dmi
 pice et oblatomibus innocatur. et effectum pice pice pice
 sacrilegam. curans anime desideru adimpletur. Ab est aut tam
 longe ut pice tutela sin. eos quos pice tanta coaptat. dany
 ludificomibus demonu. trahi pice ad pice. De siquid
 ad hanc flagitia phibuit muntur publica voce etia adusis qui u
 porte inferi pice leunt cum ergo sancti pice gratia. auctori
 tas etia. miphatis subtrahitur gozazmoz. qui eis non tam u
 tuntur. qui abutunt offendunt in pice. quo recedente. eius sibi ui
 tute uirtute et efficaciam retinere. De specularis et q. maligni spi
 ritus mrdm futuri pice sunt et subtilitate nature longa co
 pice tempis et reuelatione supioz pice. et q. sepe de
 tiput. aut dempentes aut decepti et q. specularios mala mudi
 rustia sibi speculari blandunt. q. mch rata sequunt et cetera
 pice laur. nulli nocent. pice pice. dum fura detegunt
 maleficioz purgat orbes. et solam utilem aut uiciam appetunt uitate

Non sic nupij non sic Qui non colligit inquit macta dissipat et q
non est merum cont me est Dum hic domus phibente docent in
py Quid aliud faciat qui talia nemini dixerit adisus phibentem
Certe nimis est qd ymolat. qui exco ppi sancto ydolatre men
tem pstatuit Quid est q ymolat qui pollutas aurez. demanaz
sollititat. voce domo consecrata Quid est q ymolat qui motu
corpis accomodat addetestabile sacrilegiu phibend pagens Quid
retinuit creatori. qui mente linguaz corpus demanibus obdolit
Quo no mitali fecit mima qui integritate eius manta arripit
quesiunt Plane nemo in talibus pignozaaaz potest Quid est
in qmne pmit. aut pue debent hanc ignominiaz fidei. anathemat
ob pino q dempnaaz Quid utiqz hic sacramento miles dicitur. pu
p illis etate. mulier in finu tate sexus. iustis mune agricultue. qd
publice malitati inuolat. licet enim indispndys verum. subueniat
eis pignozaaaz mris insubusione fidei. nullu obignozaaaz remedi
um est. abtuerit co. ut qui ignorat ignoretur et insipiens inculpa
erudiatu impend. et sapient pmit. qui uoluit intellige ut bene a
get Quid enim non patuit distoe. ut sine labore a tanto labore res
poret dum illud laboriose adistet. ut laboriose et pestilent euaret
Quid pat infide sine labore queste. qui potens est palliatudine me
tis et opaco corporis aside demare Quid enim hys migs obsequit.
fidei negant. et infidei deterior est. et licet vbiu domu cuncta
ei pnsis opibus contradiuit Nec facilius est homines hinc esse fi
delem. qui fidelem iudicem incorruptum. qui diligit mima et sequi
retribuciones Cetero q simpliciorz animos mouet. si p hinc tan
sultatam abscondita futuror manifestan non posse. nisi p manu oig.
hinc pte sunt tempa et momenta. non dum non uigere questi
ous licet enim futuror sit mms arbitet. qui et deus et dms am
est. tamen osignis m dmi homibus mnotescunt Quid ergo mro
si ea qm pnosant. qui et subtilitate nature uigent. et oprenaa
tempis longiore et reuelatione supior potestatu. deplurimis
admonent Si ergo sps corpus male grauat quas litem tar
nis retardat indumentu. quoz atune. turbati sensus corruptis he
betat opcedentibus. aut quazcuqz rez mdis. que sunt uenta
conuincunt. quid phibet sps abam nexu corporis absolutas quas
noxia moles non retardat rez mminuentu. aut mptima tempa
suacendentu. pmetur in euentum Sz qui fere pndie natus est post
dies pauculos decessurus. medio tempe osimilibus similia colligit
et de amsis sibi interm natis rotinat mpo staz Rame hoc facilius

potest non modo antiquus sed immutatus dicitur qui ab initio conditus
est. plenus sapientia et perfectione decoratus. Dicitur ad hoc habere est. et tardita-
tis egregie qui tanto tempore tractu. proparte ad ea quae agenda que fu-
tura sunt. non assurgat. Virtute ipsius potestates. que civitatis cultu.
devotione obediendi. domino assidue famulantur eis quod possunt. et ut
domini credunt occultare revelare. Verum tamen statim verum est quod rep-
bi sentiant aut predicant. sed quibus que supputant aut timent. ut videantur
consilii secretorum. proinde nunciare. **Q**uale est quod domino nascitur ite-
plus egypti de solatione eorum. et discessum suum demones templorum
psides predicant. unde illud apud tunc gestum de portibus religiosus
religionis ydolatrie egypte inquit egypte erit cum religionis tue. pale-
sup erunt fabule. Et sepe quod potentate faciunt et coacti. se sponte fac-
simulat. quia hominibus indignantes quibus se fingunt infensos. De-
pe etiam merentur aut decipientes aut decepti. Sed licet vera duntaxat
dat emendare in hominibus aut compescendi sunt. aut fugiendi. **Q**ui
videntur nonno. Si surrexerit in medio tui propheta. aut qui dicit se pop-
ulum vidisse et predicant signum atque portentum et venient quod locutus est
et dixerit tibi. cumque et sequamur deos alienos quos ignoras et serm-
amus eis non audias verba prophete aut somniantis. quia temptat
nos dominus deus noster. ut palam fiat utrum diligatis eum. Anno autem
plane intelligitur quia et si contingat que ad divinationes non secundum de-
um dicuntur. non sic accipienda sunt. ut fiant que precipiuntur ab eis aut
colantur. que coluntur ab eis. Sed nec apostoli in actibus apostolorum in mundo
spiritum peccat. quia in muliere ventriloqua apostoli et predicationi cor-
te stimulum prohibuit intati. Nichil vero ad usus pestem istam. salubr-
us est qui si quis huiusmodi navitatem omnino autem subtrahat. **B**ras ago
deo qui melius et in teneriori etate ad ipsos has maligni hostes in-
sidias. complaciti sui studio opposuit. Dum enim puer ut psalmos
addisceret. sacerdos traditus esset. qui forte periculum lauram magnum
obediens. contigit ut me et paulo quidam solus pueri premissis qui
hinc daz maleficus pedibus suis sedentes. ad speculare saarlegum
applicaret. ut in unguibus. sacro nefas oleo aut crismate delibui-
tis. ut in potens et leugato corpe pelvis. quod quibat non manifesta
verum indicio. Cum itaque predictis nuntiatis. que ipso horrore licet.
puerulus esset demonum videbantur et premissis ad mirandum quod
deo auctore. nostro. facinus meus. se nostro quas ymagines tenuit
tunc et multo plus videre indicaret. ego quid ad illud ita certus scititi.
ut nichil michi apparet. nisi unguis. aut pelvis. et teta que ante

noneraz Exinde ergo ad hunc modum in utilis indicatus sum. et quia
 qui ad sacrilegia hec impeditur ne ad talia accedam quodammodo. et
 quoniam rem hanc ostendere decreverunt ego quia totius divinationis im-
 pedimentum arcebat. Sic mihi in ea etate percipitatus est deus. Tu vero
 paululum processisset. flagrant hoc magis et magis exhorum. eo for-
 tibus conseruatus est honor meus. et tunc multos tunc novem
 omnes antequam deficerent. aut defectu nature. aut manu hostili. bus
 tuo lumen orbatus videri ut cetera inmodum taceam quibus manu
 tu meo. adus aut prostrati aut perturbati sunt. Exceptis duobus
 sacerdote videlicet. que premissi. et dyacono quodam qui speculariorum
 videntes plagam effugerunt. alii ad sinum canonicum alii ad portum
 cellulue clunacensis ambo sacris vestibus insigniti. Eosdem tamen
 poetis. in congregacionibus suis. ad usum plurimum postmodum pressus
 esse. iustus sum. Hanc si ad impugnamus hunc errorem. tunc
 videri. et catholica matris etas. auctoritas non suppetet. ut videri
 pla malorum cum sufficiunt occupare. Sicut autem nemo potest habere
 calicem dei. et calicem demoniorum. aut duobus dominis servire. deo
 et mamone. sic gratiam dei et huius malicie contrarium. nullus aspo-
 quat. Et ecce quare punctum. et quod pubula. suam persequatur.
 fidei et moris minuat. cum eam ceterum spiritus inuocant capulote
 huius rursus verberare sufficiant. Peratur ergo semel in manu forti
 et virulento illius. qui ad submersionem egyptiorum diu sit mare in
 brum inuersiones et sedo opus non erit. Vnde est etiam qui de ma-
 ni illius possit erigere. Educit igitur gladius moyses et perstruat e-
 gyptios ab hominibus. et ab secundat eas. ne appareant in conspectu
 fidelium in fabulo sterilitatis sue loquat. ubi suam perferat inco-
 dempnatam errorem. quas dicens adomo tua abige pertrahimus
Quod si quis gladius est. lus acutus. viridis et efficax penetra-
 bilior omni gladio autipiti. perungens usque ad inuersionem anime et
 spiritus. campagnum quoque. et medullarum. dissecator etiam argutior
 superatus est qui hic gladio minuet. non timet. Et ecce in
 facie etate in conspectu domini minuet. Denique et in omnes dirigit.
 Inquit enim quando ingressus fuisset terram quam dominus deus tuus
 dabit tibi. tunc ne inuitum velis ab hominibus illarum gentium ne
 minem. in te qui iustet filium suum aut filiam suam dicens per
 ignem aut qui anulos faciat. et obsecet pompa. atque angura
 ne sit maleficus ne mutetur. ne phitones consulat et diuinos
 et queat amotus mutetur. Vnde enim hec ab hominibus dominus
 et propter huiusmodi scelera delet eos in introitu tuo. Perfectus est

nota

et ab ipso macula cum domino deo tuo gentes iste quare possidebitis
 terram augens et diuos auduit. tu aut adomus deo tuo aliter institutus
 es. Quis ergo dubitet hic in malis et non modo languore. sed fidei extremum
 esse. que tanta diligentia prophetis. quia spiritus sanctus per spiritum erudit.
 ab hominibus sunt dicente domino. et homo se super homines fieri optat.
 cum istorum affectus est disciplina. Propter huiusmodi scelera delecte sunt
 gentes et humana temeritas. se in his multiplicari confidit.

De physica et mathematica Capitulum
 licet tamen de futuris aliquis **theoretis et practicis** **Capitulum**
 consolatur. ita quid si aut spiritus polleat prophetie. aut qualibus signis
 quid incorporeus animalium eueniat. physici docente cognouit. aut
 si qualitate temporis munere. experientia indolis colligit. Dum
 tamen his positoribus. nequaquam quis ita auriu accomodat ut fidei
 aut religioni prouideat. sed nec prius audiendi sunt. nisi in eo. quod loque
 tur adomus. quod nunquam religionem impugnatur. quia uia nequid esse ge
 ritur. nec bonum bonum. At physici diuinam naturam in mundi auctoritate at
 tribunt. in auctore nature aduersando fidei. plerumque impugnant. Quod
 enim omnes eures arguo. licet plurimos audierim. de anima de vir
 tutibus et opibus eius de augmento corporis. et diuinitate. de resurre
 ctione eius. de creatione rerum. aliter quam fides habeat disputantes. De
 ipso quoque deo medium ita loquitur. ut si fingere temptarent astra
 quatuor. et inani conatu. cum euclado ut eis et huc animis igni
 flum imponat cupiant prouer. Sed in his fidei labi possunt quia quatuor
 eius ingenium uires ita profunditate difficultatis que in his utitur
 subsistunt. ut non deficiat intellectus fidei tunc deducta. que media est
 restat sola opinio. Cum non de infidelibus quitur. puta de epileptice
 animalis. de causa et cura egritudinis eis animo nichil de est. propter ef
 fectum opis. Si is de sideribus. Et quid theoretis. quatuor sunt est scia
 unt et p amore tuo amplius euagaliunt ab eis singularem rerum cau
 sas et naturas atque causas. Bantibus egritudinis. et neutralitatis cen
 sores sunt. Dant sanitatem verbo tenus et transuadunt. Neutralitate in
 bent istuc diuinitate. Egritudinis prouident et docent tempus. indicant
 euentum augmentum statum et declinationem. Quod multa cum eis au
 dio uidetur michi posse mortuos suscitare. nec estulapis uerturo
 ne credimus infiores. Quipiti in eo. magna mentis aduersione dista
 hor et p turbor. quod a se ipso tanto uiborum am fluctit et collisione ho
 rum dissiluit et discordant. Vnde pfecto scio contraria simul non esse
 non posse. Quid de medicis practicis dicam. Absit ut de eis. quatuor
 pulsum loquar. In manus eius corpore gorgentiibus pias uicis minus
 frequenter uicido. Quam sunt ex asperandi uicibus. sed potius de mulgen
 di obsequio. Polo me tractent diuinus nec etiam future andeo quod

29

omnes clamant Dicam ergo tui sancto salomone. quia mediana adeo
 des est et uir sapiens. non contempnet eam. Nemo siquid magis ne
 cessarius est aut utilior modico dum mo sit fidelis et prudens. **¶** De
 enim precordia illius. declamare sufficit qui pulvis artifex poma
 tor uite moos dnm imitatur. et uices eius agit. q saluam. qui ille o
 pator et quai dus et princeps donat. iste yconomus et iustor pcurat
 et dispensat. Nec ad rem attinet si qui pseudo grauy uendunt. et qui
 iustiores uidi uolunt dnm nichil accipiant antequam eger qualescat
 in eo iniquiores sunt q bnficm tempis i mmo minus det manibus
 suis ascribunt. tui ille quem deus erigit et ingor nature qualescen
 tis alia opam eius fuerit engendus. **¶** Quam istud iam paucos
 sit sibi mmo suadentibus et replicantibus medias. **¶** Dum dolet
 accipe. Nec moucor si opa eoz in se compingunt. tui suam gnorū
 plez q esse eundem effm. **¶** Et tui inter manus eorum quib infata
 collapsus est. tunc necessarias pducunt rationes. quibus appare
 lut q mta eius non fuerat ulterius protendenda. et tu ut dicit
 quos laugi afflixerunt media. iam mortuus perbitumculas facit
 et utiles et delictos paut abos. **¶** Expectas forte ut dicam q dicitur
 pulus. quia hū sunt qui homines officiosissime occidunt. **¶** Frustra
 Absit enim ut hanc q tuncelam proferam qm si forte audire uolu
 eis. **¶** Bonera plium adeas. et fidem. qui hoc in auribus tuis cla
 more ualido replicabunt. **Exphat liber secundus. Incipunt**
¶ Quid sit salus uniuersalis et publica capitula tery libri. **Deq** 1
¶ Que sit pma qtemplao homis sapiam affectumtis. et 2
¶ quis fructus speculationis huius. **¶** Quod supbia radix est maloz 3
¶ est et conuulsio lepra gualis que omis infiat. **¶** Quid adulator 4
¶ assentator et palio et q eis nichil pmo suis. **¶** Et tuncela adula 5
¶ torz et fraude multiplici et amittibus adulationis et sequela. **¶** Quid 6
¶ adulatores multiplicati sunt sup mmo. et a pldans domibus
 hanc stas et dissimiles sui expellunt. **¶** Fraude adulationis in ui 7
 tio uitandis et q in uulubus aut obsequioz difficultate ualidis
 pme pcedit. **¶** De uindana comedia ul tragedia. **¶** Quod in mudis 8.9
 suos hz elusio et eadem fides est in tempis et pcedentia patz
 et utius cultores inspectores sunt theatri. **¶** Quid sibi psona coap 10
 tant et depaant dissocia et decleopat angusto et sapione. et
 q uamam uantati dedit sunt et quis sit adulatorie finis. **¶** De 11
 inuiscularis et pmissarys et q pmitte non opediat aditatem
¶ De uadonibz et secretariis diuini et q amaras non uisi in bonis 12

est et q̄ dices familiare potius p̄p̄nat. qm̄ amia. et licet fami-
liaritas diutius valis videatur sepius prolofa est et q̄ nūc
tunc nūc est. **Q**uia venditū possunt que sunt ad ulatōibz
acquistā. et de lenonibus et mollibus et pena corō. et q̄ pudiciā
d. m̄ffem non potest violēt nisi mens ip̄a cōsuetat. **A**dulato
res p̄mucidos esse tamq̄ hostes deorō et homi et iūte gūrat
amplertendam et p̄aam custodiendam tam rōmibus qm̄ exēplis
malorō. **Q**uod si dūtaxat licet adulari. que licet occidē et q̄
tyrūmus publicus hostis est. **Incipit prologus terti libri. Cap.**

Hostas multorō fiodum ineprias inigatoz exu-
tio. qua de causa oarū deorevami et silere
sz alētoz michi negocoro tumultus exocutit
altum motus animi mētrūit. **D**um enī sub
potestate consuetus est si sapit obtempat in
pro p̄sidentis. que stimuli affectum p̄mugit.
disimulare non potest. quū moneat ad for-
maz passiamis. **E**xultat ergo que gaudij aura de mulcet. spes indu-
rit hilaritate. metus trepidat dolentis animus meiore cōfundit.
her apud singulos alēat faaes. boni aut mali. **V**ir sensus ma-
lorō alior est et sepius in om̄s manit. **D**ms est enim. qui malorō
aspitate sepius non vram qm̄ de mulcet fomento bonorō. **P**anis
est qui totius fortune impetum a se toto possit arere. **D**um suis
virlus p̄ualet. in amia aut familiarē corpe vel forte temptat.
licet pazo hūmans sit. que p̄traveorō iactura non concutit. **N**on sa-
tis homo est. quem aliena non mouent. s̄ sapienaribus iam uenit
indulm̄. an quicq̄ homis. recte sit homi alienū. **V**irtutis nō pro-
cessus. ambiguitat hūis nondū soluit cum et cōmūtis nichil hū
mam alienū a se reputet. et magister celestis. hominem homi diligen-
dum docuit nō se ipm̄. **V**nde patet indignū esse tanto magistro dis-
cipulū. qui iūti nō cōgūdet et adūsus publicē salutis hostes
nō p̄caudat. **E**os nō p̄parte p̄nis opustuli aliquatimū tan-
git intenas et inigas corum. quomō potest et cōsuevit telo detu-
net. **Q**uid sit salus rēp̄salis et publica. **E**xquit. **Capitū**
Hst igitur salus publica que vniūos fauet et singulos in-
columitatē uite. **N**ichil enim homi p̄stantis ita em̄. **P**u-
columitate uite nichil salubrius. hominem nō cōstare p̄ a-
nima rōnali. et carue corū p̄tū. antiqui sapientes diffinierūt. cū
vō siquid vīuit abāma. cum aliud corū ita esse non possit. qd̄

est
est
 semp inerte sue torpore quiescat. nisi spiritalis nature beneficio moue-
 atur. hoc aut. hoc et ipsa natura suam. Deus et enim vita anime est
 Quia primum modorum quibus inter quod et vere habet metra lenitate
 complexus est. Vita anime deus hoc corpus. hac fugiente soluitur
 hoc. per hoc. deserviente deo. Sicut ergo corpus unum est vegetari
 mori ab anima et dispositione sui. moribus anime ad quiescere et ei quod
 dam obediendi necessitate concordare. sic et anima ex eo vivit quod suo
 modo vegetatur. et vere movetur ad. et ei subiecta devotione ob-
 temperat. et inanimatus acquiescat. Si quomodo et eo vivit minus illa
 et corpus. qua parte sui non movetur ab anima. iam in ea torpore
 moribus incurrit. Dum ergo totum vivit ad eam totum disponitur
 que se non partes infundit partibus sed tota est et operatur in universis
 suis et singulis. sic et deus animam perfecte viventem totam occupat
 totam possidet regnat et vivit in tota. Nullus ei angulus excep-
 tus est. Sed quid in anima angulum vel partem dico. Partium corpus
 est simpliciter quod nature. et totius dupliciter ignavia. Propter tamen
 quas potuit sibi adhibere bonorum vendicant. Quas inquit. vi-
 tutes utique quibus viget et operatur. et sui oppugnantur facit. Si
 ergo non multipliciter partem et quantitatem quadam distensione
 crescat. ratione tamen et intellectu. appetitu boni. aversione mali. ma-
 nente simplicitatis natura dilatatur. Cum vero partes istas spe-
 mplet. deus enim spiritus est. solida et perfecta est vita anime. Cum enim
 intellectus divinus. qui summe bonus est. usus sui activus. quantum valet
 et habet apprehendit. et bonum quod ille videt. incommutata voluntas appe-
 tit et vult. ne declinet ad dextram vel ad sinistram ei. qui sano af-
 fectu ad bonum trahitur. viam aperit. iam quidam in mortalitatis af-
 fectum est gladius. Quod forte iam perhibebat qui infirmitate con-
 puerie sue dicebat. Cor meum et c. m. e. m. d. n. utique qui hac
 via introit non sperat aut contemnit non contestatur aut tim-
 dolet alium cor. que a summo et vero bono recedendo deficiunt.
 Eo forte fideles animas. vivit sermo propheticus dicens. Cami-
 tum ad me intato corde vestro ut si angulus gaudij aut meritis ti-
 moris aut spei non mutatur. a facie mea. nec non dupliciter volu-
 tati implet aut hoc vita animi creaturam. quia sine ea nulla po-
 stantia creature. Vnde simpliciter quod est eius participatio est. id quod
 est. Sed cum sit in omnibus naturis. sola inhabitat rationalia per gratiam
 Sicut ergo quia in eis vitas illustratur quia in eis sapientia est. Bo-
 num diligunt quia in eis fons bonitatis et caritatis est. Omnis et

enim vultus angelica vel humana quoddam diuinitatis uestigium est. vultu autem
 animae quodammodo impressum spiritus sanctus inhiatibus impressum animae facit.
 et eiusdemque vultus multipliciter pergit. diuerso exercens transmuta-
 ra gratia. Et hoc michi videtur. et vincta incolumitas vite cum
 mens. vniuersante spiritui ad vix notitiam illustrat. et accendit ad amo-
 rem honestatis. et cultu virtutis. Prodit ergo sua virtutis cultu. quia
 nemo potest fideliter appetere quod ignorat et malum nisi cognitus sit. uti-
 lit non canetur. **P**orro scientiae thymus vultus duobus modis ex-
 paretur. Cum autem vultus datus quod per potest intelligere inuenit aut quod
 absconditum est reuelans gratia oculis ingerens patefacit. Sic utique
 aut per naturam. aut per gratiam adiutis agitur. et per corpus quod vultus
 sunt vniuersum per ante de quoque magis mirare quilibet quod quiddam
 libro sciendorum officio vultus aptum gerit in corde. In quo non modo visi-
 bilium species. vix quod omnium natura depergitur. sed ipsius opificis vultus
 visibilia dei digito congeritur. Ideo quod ut nequaquam valeant
 per ignoratiam occupari. quibus beneficium nature vel gratiae gerendorum
 penes innotescat. Sicut scriptum est. Quod enim notum est dei manifestum
 est in illis. Deus enim reuelauit illis. Non tamen corrupte nature.
 aduersus gratiam magnifico fimbrias. aut falceas ergo. quod ipsa. ali-
 quid bonum habeat. quod non accepit. cum etiam sit. quia sine ea nihil pos-
 sumus facere. **A**gnosco igitur vultus. cultus quod virtutis. publica singulorum
 et omni nature vultus. vniuersalis incolumitas est. Contrarium vero
 eius ignorantia et odibilis. et inuicem propterea eius inuicem. Et recte quod
 ignorantia mater iniquitatis est. quia iniquitas adeo sterilis est. ut non odibilem
 fructum pariat infelices. Inquit etiam. Tu nullo tempore letabis. Hec
 instilatus vultus ut feminia vultus. Agnosco quod etiam habet
 et ut instilatus vel infide consistit. Sed fidei regula paulisper differat.
 quod eam tempus. et locus sunt oportet. Cetero faciem suam notitiam
 habet. Quod euenire non potest. si non merita vultus suas si ignorat a-
 lienas. Que sit prima contemplatio hominis. sapientiae affectantis. et
 quod sit fructus speculationis hominis. Sequitur Capitulum de eodem.
Est ergo prima hominis sapientiae affectantis. quod ipse sit quod
 intra se. quod contra quod infra quod supra. quod contra quod
 ante vel postea contemplari. Inde est forte quod illi qui prima totius philo-
 sophiae elementa. postea tradere curantur sublimi singulorum. adhibere
 sunt inueniendae quidam quantitate. ad aliquid qualitate situm esse. Abi-
 quando huius facit et pati. et suas in omnibus huius proprietates ad intensio-
 nem admittant. et susceptibilia generantur. et ad eis ipsis aliquid in

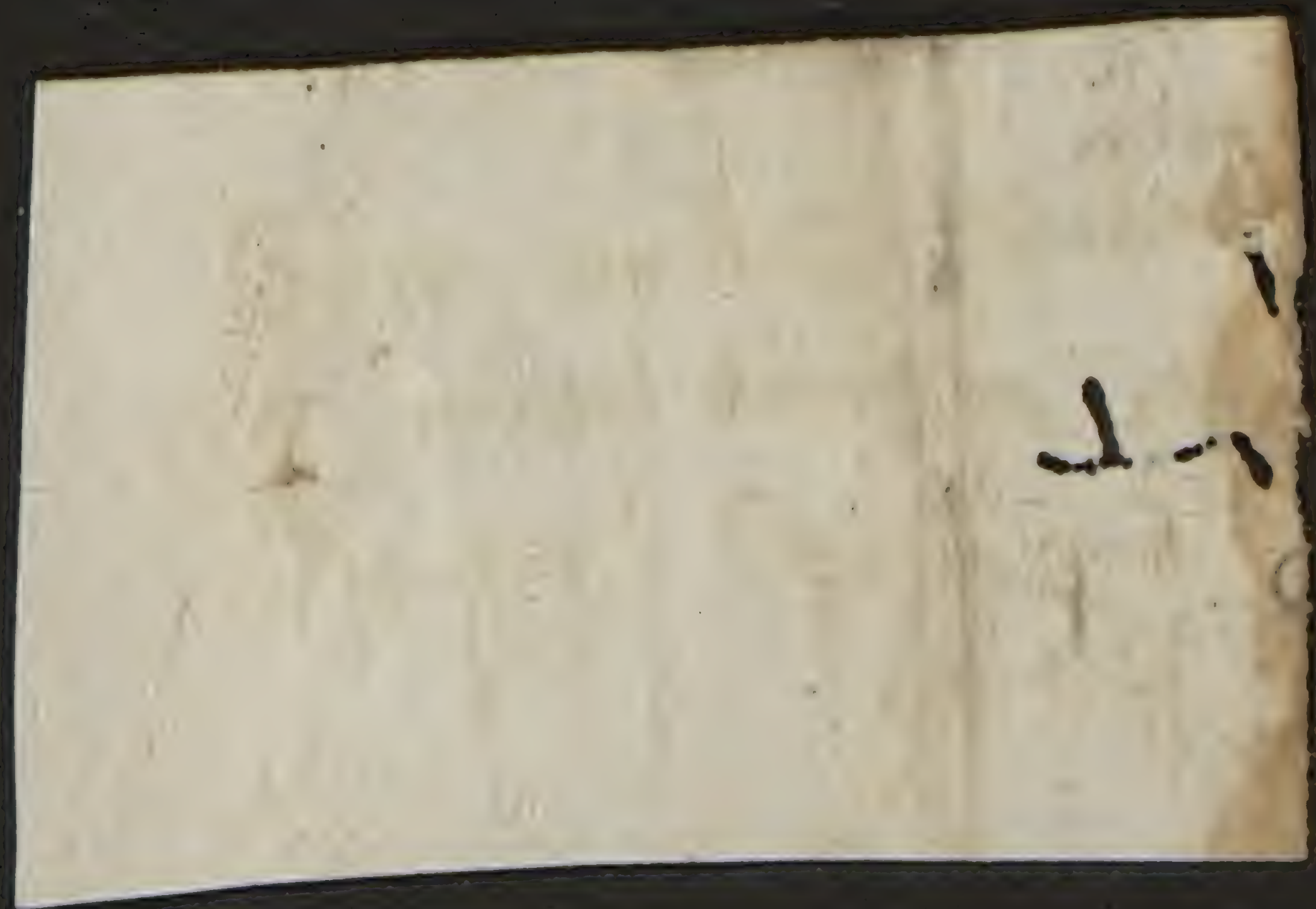

nematur ad n. smu. p. inde quid h. et. et diligenter. et si in eo negligenter
 res optiterunt q. sui ipsius notitiam. mirantia vero luce. non affectu
 sunt. et hanc inaccessibilem notitiam periderunt. dum enarrant in cogi-
 tationibus suis. dicentes se esse sapientes stulti facti sunt. et ob-
 ratum est insipiens cor eorum. **Ad** exco. q. vult. quia tridit in passio-
 nes ignominie faciebant. que nec sexui. nec etati. nec fortune co-
 ueniunt nec nature. ut p. sonas homi. opus testimonio de uenisset
 Data siquid sunt in sensum reprobum. q. plauit est hys. qui ap. h.
 plenus non herit. Argumentum ad omnia validissimum est. ut de fide
 et similitate. singlato credat opulens. Opa enim que facit aliquis. tes-
 timonium prebent de eo. **Qui** qui seipsum ignorat quid utili. nouit. Si
 ignoras q. inquit te pulcherrima inter p. mulieres. ab. post uestigia
 sodalium. et post greges. Draculo appollens est. et descendisse de celo
 creditur. notis elion. i. sato te ip. Non uestiuit hic ethicus. dicens
 Diserte et omper. causas cognosce verum. **Quid** sumus. aut quid
 nam uicturi gignim. ordo. **Quis** datur aut metere qui mollis flexus
 et unde. **Quis** modus argento. quid fas optare. quid asper. utilis
 h. nuntius pueris caris. p. inquit. **Quid** elargiri debeat. qua te
 deus esse iussit et humano iure sis parte locutus. **Hec** et cum con-
 templatis quad. i. p. t. p. u. fructum utilitate sui caritate p. u. u.
 Contemptum mundi. amorem dei. **An** non est arbor bona. que tantum
 affert utilitate. **Certe** non p. u. b. qui parulus est in oculis suis.
Dum quisque que ad sunt et ab sunt. opetibulum numero cogitat.
 de sua paupertate non erubescat. **Si** quis non appetenda sui reuocet
 ei magis matia. **Quoniam** se autem in seipso deicit qui petit ad omnia
 tam fortiter dicens. **Humiliatus** sum usque. **Quia** me p. d. elo-
 quim. **tum** **Item** **Ego** inquit in flagella patus sum et dolor meus
 in conspectu meo semper. **Ad** **Superbia** radix malorum est et concupis-
Superbia non radix. **tena** **lepra** **qualis**. que omnes inficit.
Superbia malorum est mortisq. fomentum. **Arbor** uimul. si satis
 uena p. fundit. **Arbor** uimul. conalescunt radice. **fructu** **Deficiunt** uina
 si elacio ingulat. **Et** si stercora radice congeriunt. **Pruguescunt** ra-
 mi et arentium siluas resiliunt. **Si** founti liquefacta sup. fundas
 atrossio rufit in riuulos. **Si** caminus ignem adicias. in liqua mren-
 dum retindefat. **Et** **Si** in mate nature elacio m. m. mate. **toxi**
 foucas. **vitula** et ipa mortifex. **uim** **inficit**. nec si uolueris
 potis impedire. **Est** qui omnibus. non tam cognatus qui i. uatus
 amor sui. **Dum** si modum gresserit. uerget ad culpam. **Quis** uir-
 tus suis. **funt** **lunat** et in modo consistit. **Si** potestis in

Bechusis Gub me mro
en Landinik lorum f
f f q r p m i n g n o s t o
statuta

in mo es. et non in via. Si amor hic inualuerit. nemo speret de qua
lepra siquid est inualibilior omni lepra. Quia nescis concupiscentia le
pram esse. Grezi consule si embruent confiti q sentit. conuincit eu
manila corporis. Et quid dico grezi consulend. ac si solus sit Orbez
conuincit quia totus infectus est che ipm inuagat. qui in seipso su
vms. Certe concupiscentia in seipso et in seipso bilis lepra est. ¶ Resas
forte quid dicam concupiscentie pestem. nescis infirmitatis ignoas
¶ Quis no concupiscent. et in eo sup homines constitutus. s. testis meus
in celo fidelis. me meo assent. quia omnes corrupti sunt. et ab ho
milibus facti sunt. non est qui finat homi. non est usq ad vnu
At tu sis ille. tu videns. Pro enim. non esse hunc paulum qui hunc
pestis incurfu. clamat et ingemiscit. Infelix ego sum homo quib me
libabit de corpore mortis huius. ¶ No hunc non esse illum qui de pecto
re vitatis sapientie fluentia potant. cum orbem infectum hac labe
intouet dicens quicquid in hoc mundo sunt concupiscentia oculo esse
aut carnis aut supbia int. ¶ Quia ergo hunc amorem non tenu
peit. tuncat lepram. et cecitate oculo. que exca in inuict ptines
rat. Si itaq illi qui non repunt concupiam malorum. utq fontem
et fauentem dispendium salutis inuicunt. quid erit illis qui cum af
fectato in flammis stimulis et quasi fumenta maoz attendunt. et
fuerit aut potius quid facient. qui auitate autat auditum in adu
ratione verum corruptibilis et corruptum non claudunt oculos ma
ius opandunt et auium repunt in uitate. ¶ Deinde quasi di
ci non sufficiat malicia sua fallacia sua vms altius fallam tendit
¶ Terentianus siquid ubi libentius utor. dum ad concupie formam
suadendum querunt aduatores. et relatores dolatores et detra
tores. ¶ Primi ambrosi clari fastigiosi supstrosi flagitiosi. officio
q omni p uantatores quos quia fere ubiq. ¶ Erazo sunt faalms est
inuenire qui diuine. Ad uis huiusmodi est omis lex in hoc om
nia uia conuincit in eo dem quasi in publice salutis hostes quqz ois
armatur creatura. ¶ *Quid sit adulator assensuator et palpo et q*

Adulator enim omis virtutis inuicet nichil punitus
tus et quai clauu figit motulo illius. cum quo suone can
ferit. coqz magis canendus est quo sub amantis ppetie. uacere non
desunt donec vms obtundat acumen et modicum id lumen q ad
esse uidebat pottinguat. Ad h' auditoru aures obturat. ne audiant
verp. quo quid possit esse punitus non faale. Hoc enim datur e illud

soly aut potius accedens Tuus amicus clausus sunt nati. ut vni au-
 dire non possit eius salus deppanda est Quid nō infidelis est quis
 cum cui fidem debeas circūvenit vboro blandicis ludibrio habitus
 gestus suffigunt et totius vanitatis lenocinio peccatum. infordes
 mioris impelle et papitacōis alijum Quid adulterus fraude et dolo
 quo sub ymagine amoris et fidei insimulaz et traditū. et q̄ detesta-
 bilis est amicus pfidie et inimicitiaz nequicia p̄actur Hoc est si
 quid genus hominum omnia loquēdo ad voluptatē. adūtatē meliū
 la oris eius iniquitas et dolus. qm etiam circumtilis amicos. adeo
 pulvispāy ingeriant euge euge Tuus ut plenus nominis quātionem
 apud amicum inde et quid de se fupit angustia Regat quis nego aut
 no Demqz nupam ego met nudi omnia assentur Tota et cum qua
 totius factio comedia est Fides. maiore cathumō constituitur p̄fect
 si latinas amplexit amica nec dolet p̄quid si brumie tempe postas
 accipit audiomeda Si dicens estud. sudat unde vult vult inquit
 Non sumus pares. melior qui temp. et omni nocte dieq̄ pat alienū
 sumū vultū Afacie iactare manus laudare patris. si bene vultant
 aut si quid fecit amicus q̄ profere palam non possit lingua ma-
 depe Quid quid non modo amicos. si ne libero homine dignū est. cu
 vera et vicia libera. in virtutis spem tadat. et turpitudine quas in
 fiat postreme subiaat fuituti hystorie esse vel mūm infamias
 ingent hys quas atante abiectionis ab p̄bro nature ut p̄sone dig-
 nitas. videtur p̄cepisse Porro qui multū indut alienū. et vari-
 as affectū alternat facies. maculimutari sensum infidias parat. et
 sordidus. amicalis alienus colligit estas. et si hystories vbo diffite-
 atur. cum moribus et turpitudinē. confitetur De assentatoris p̄p̄
 est qui ad alius vult mūtū. et anteqm suū proferat indicū. de sin-
 gulis p̄p̄at alienū Cetero palpo qui tam assentatoris ut adula-
 toris censetur nomine quā eadem res. multis notatur indicis homi-
 nentes p̄plorat. p̄temptat voluntatē. ut cui rei volūis p̄p̄us ac-
 comodet. ut grāy illius cum quo agitur fraudulent subripiat No-
 mit em de concursu sensum et voluntatē vniūne quā vultos a
 vniūne statuit Idem siquid velle et velle. ut aut hystories ca-
 dem firma diuina est Quid nō. consensu sing studys qui cre-
 diderit te. fautor utiqz tuū laudabit pollice laudūy Cum vero
 p̄p̄sent voluntatē. sic palpat sic de mulcet. tanta suavitatis per-
 uigat grāa. ut virtuti p̄p̄m inducat. et totā moderatōis sine
 qua nūquā vā vultur forma. letici flumīs infusione subūtat hys
 nas grates age thais mūh Jocundus est em comicus. et aptus qui

se magis miris frequent in miscet. Ingentes inquit sunt quid satis
si magnas respondit. Et quia adulatoris firmitas. omnia potest in manu
et de suo aliquid adiat. unde sibi gratiam cumulet. ingentes inquit Et
nec mendacium embebat. Cum enim sibi persuadere patuit ut honestates
hominis. tante turpitudinis macula decoloraret. quacumque decursa. ubique
persuaderet. ut quod appetit faciat si possit recte. Si non quacumque modo re
qui qui suo nomine. ut et ipse loquatur de adulator. inia cumque de
albas. et ne seipsum videat oculos colloquens quada nibe nautatis in
plet et aures falsis precum titulis refiat. aut etiam quid quod adulasi
gens prudentissima laudat. Bermonem indotti. faciem deformis amica et
longum invalidi cernibus equat. huius aut enim paul atellus tenen
tis agnitionem vocem angustat. qua detrus nec ille sonat. quo mordet
gastrum marito. Hoc aut nunc videtur miris si peritissimi homines. et
quibus hic gravis moribus et feculentus mundus prodidatur. ad tam
tam turpitudinem possunt impelli. Et hic vocis ducis mirabile quod pro
situm sibi creat hunc qui de se non possit cum laudat. non modo dicit
equa potestas. Et quicquid animi. de seipso superbie intumescit.

De cautela adulatoris et fraude multiplici et cum multis adula
berias non admittant ut qui volunt vult vult. oleo ne
corrupto. quod omnibus fecit in vult. cum amicos aut quicquid ex
petunt gratiam. Quid enim turpis est qui ad lenocinium hystriomus tunc
figurare vultu mutare hystriomus motum ducit. et non tam videtur aliud
qui seipsum gerit hystriomus. Quid in epous. qui cum alius magno hi
atu oris. ad te impellens vultus pro se. si tu amicum ve
la. et latitudine cordis ad tunc cernens opprobria. Et quia vi
dentur ab omnibus. facilius hic apleris vultus obsequia quicquid
int. Quicquid illa magis tunc. quia magis tunc. quia magis
primosa sunt. que quodam cautela velamento. studiosius occultant
et quas sub imagine marpatorum. aut conectorum. alius ne officij
aut virtutis inveniunt. Quod non nullos dum lenocinatus inveniunt
i modicorum i modicorum captant fecisse repies. Aut enim letius. Quod
ille legis latoz amicitie. Et suavis belli tunc et furoris intentor quod
et ab alijs lentulus appellatur. De tam lenta tuas tenet paciencia vult
conquerit. De erat ne tibi fiducia in. Quid movet hic calidus spi
ritus corpora sanguis. Et dum pila valent. fortes torquere laetant.
degenem pacere tagam. regnumque senatus. Quicquid adeo in se est. cum
li vult bello. Et et in armis. Quicquid calliditate dum de ludunt pre
missi marpatorum. vultus suas infirmam punit et tandem se int

ros simulat. ut et credulorum seculum confirmantur cautes. et de per diu
 nis perfidia grum aucupent magna satageutes industria. ut sit pemp
 decipiant. ut nunquam possint argui falsitatis. Eorum namque uitas me
 dacio fuit. Quod quod aucupes. nouitatu rimumstulos congerunt eisdem
 quod tuiopoz amilms satiffacut ut hoc una compendio sing ad id quod
 desiderat accedant. **T**empus quoque diligentissimum obfuitatores sunt
 ne quid intempestiue ingerant. si uir prudens aut cum uno quid
 exhilaratus fuit. aut tuiustuz tempus voluptatis. huius cautele
 meruunt maro. Cum ad eucam reuocand. pororem adidone uis
 sam asport. que sola uiri molles aditus et tempa uorat. Quis at
 non videat cum agas. non tressis tituloz fasabuz purpura. et
 non sine sauma et catthimmo audieru dampna tuisit in maru. Pa
 pe maro ppendente ueritas arde tu minnos. Quarto subindue pal
 les. Marcus dixit ita est assigna marce tabellas. **E**st equid opm
 captanda hemmolenia que sans amicitiae et pimus caritatis pro
 gressus est si honestate incolum. officioz studijs. uirtutis via
 absque quoque fructu integritate pimus. Appet et fides dictoꝝ saluz
 factoꝝ quod constancia. et uitas que officioꝝ et bonoꝝ omni si fieri
 posset uirtus appetit. si ad eam dedignatur pporde arde. **N**obit
 utiqz res est et delicata et que amne quod delectat appnatur. Quis
 etiam pperies que ex se ipa non licet ei suspecta sit est. Quis
 igitur mentit ut placeat. Quis bonu dicit malum. et malum bonu
 Quis amicu qui pazo saums est instigat ut amplius faciat misa
 nire. Porro cum amib assentatio tuius sit. pmaior est cum ad
 subornand uicu pponit ut nature ut dignitatis accedit auctori
 tas. Rempe philoplo philozophie ptabile dicunt quod uideat ut aly
 plilus aut sapientioribus aut quod inppia facultate artifiu. Si ergo
 sapientia tuiusqz plato quendet aut forantes. Aristoteles anumen
 ingeny. acro dicendi copiam. Mathematica studiu pitagoras meteoꝝ
 uarietates flaccus. Raso leuitatem uisificandi. Quis in ardat. Sub
 eunt enim citius et forpus singulos. fomenta uiaoz. Quis cum
 suberunt ammos auctoribus. Iys tamen sui compos ammos non
 pduat. Certus quia nemo nouit quid sit in homine. preter spm hois
 qui in ipso est. Vnde apud uirgilu compos sui pastor. et sapientibz
 et magnus uiris in tempis docet. ait. Quis quoque dicunt natem pas
 tores. si non ego credulus illis. Tu quoque pmo si pulles mishe mi
 mo. Si facis impia. quicquid tibi uenit amoz. licet te tota incuna
 modestu dicat. ac pudicu minime ut mirantibus credas. **H**emoyt te
 ne quod parumulus didicisti. Plus aly dete. quod tu tibi credere uoli. Non

facile dixerim. uter sit prior iniuria. qui linguarum adulacionibus pot
luit aut cuius cor. Exels se in leticia resoluit. Subor enim clacum
tentus. in illo firmus excedendi dampnat. Aliqz no dampnat dolo
s tentus que asupbia est usqum absoluit. Esto q adulator sit neqor
iste non minus contemptibilis est. Nec capetur lingue tenditulis a
liere. si non blandiret. ipe sibi Quid itaqz aliu arguit adulacione
qui sibi met adulatur. In quo enim aliu accusat se ipm qdempnat. E
adem eni facit que indicat. De inquit dno qui qsumit pullos. sub
omnibito manus. et punit cervicalia sub capite vniuse etatis. Va
qz pullos consumit. qui anulus parant insidias. qui vana et
mollia congerunt quibus sensus demulceant qui opera quicquid ho
minu. ut eos fame premis. et quadaqz suam iocunditate fauoris in
ducit ad quere. Usus enim pulmaris et cervicalis est. mollities
quetis pulmar ergo subomnibito manus punit. quid no modo ope
rio. s. qm qz ei adiacet quicquid. Caput vniuse etatis cervicali suppo
nitur. Inu qm adulacione verbis in totius vite opibus delectatur.
Et alibi ipe edificabat parietem. Illi autem hincbant emy pariete
edificat. non domum. qui qm in ditate mentis vicio prauitate con
gerit opy. Qm in pariete solo hostiu facit quocumqz ingrediat foris
est. Qm qz in puitate opis in ditate mentis vicio prauitate con
gerit opy. Qm mente transatur. a toto societate se nunqum edificatu
ergo parietem hinc. qui qm prauis opibus alicuius adulaunt applau
dit. Cui vero sit turpe omnibus adulae longe turpius est si in pre
terse auctoritatis aut ordinis vniuse adulacio cadat. Ideo quid. ut sa
croz canonu institutis cauto sit. clericos inefragabile deponendo
qui no sentit adulacionibus inferre. Ite quid quia omnis adulacio co
munes sit dolum et fraudem prodicant qz et notum mendacis sequela
quoqz ignominia sicutis excedat. pponi. et qd in uin totius
honestatis. In non est talis non modo clacendus adito s. atoto fideliu
ctu. **Quod adultores multiplicati sunt sup numero et a preclatis.**
Let cu domibus honestis et dissimiles si expellunt. Cap
pestis. iam in tantu domus indignante mulant ut si ventum
forte fuit ad conflictum vitor ne modestos et bonos viros pos
sint facilius expelle qui expelli. Serpit enim illius fida. et moribz
moribus cancerosus in omibz. ut nullus aut iarus sit que tabes ista
non maculet. Qm enim affectant benivolentia coru cum quibus vi
uitur. Qz quid no modo latum est s. honestum. ut pate omnia que na
tura. ut ubi parens. et recte vniuse dno optima gignit. Qz dum hac
affectant moderacionis regula deserit. fertur in pceptis. distruens qz
p omnia agenda. et non agenda p infirmitas. et bonas falnas fauoris

auceps gratie polluator suggestor messor ut cum amico blandiis
 p corripit more metricantis fortuna sub ripiat. extenuet facultates
 aliena in se congeriat spolia. et cum omnia comitat ad lucrum Effiat ergo
 ut nulla sit ei molesta simul ob secundario Nulla indecens videat ob
 sequium. omnium officiorum personas videt. dum prima omni fraudulenti pre
 ripiat Qui sunt enim qui uestibus nitentur qui fastigati mcedunt. qui
 sequi pedazo stupantur comitatu. comulicant et contubinat de alban
 obsequio. qui prius salutacionibus infuso gloriatur qui prius reuolutos
 huc mceus. quoz aures nudentur fomento p hominum. et quibus no
 bilis molles referunt amicae quas fortune gratia alae suae rem
 gio ad sublimia subuehit et extollit et agnibus quelibz magna domus
 dispositio sue formulam trahit. et hunc mutatur semper adula
 tores qui alium vident ad nutum. dum eos fraudulenti coniungant
 Vitae aqua est. et plerumque molestam parit dum aliquis palpare de
 dignatur. In amantibus eius utilior est. et integris sensibus gratior
 qui metricantis lingue distillans famus meliora siquid sunt facto
 salomone testante amici verba. qui fraudulenti oscula blandiet
 Quid in fides enim semper perfide anteferatur Non manet fides inco
 lumbis ubi aliud agitur et aliud simulatur. Postum animo et volun
 tate nocendi. Dicunt enim fides si sequitur stultos. eo q dictu fiat q
 dictum est lyo mea. salus mea. refugium meum cor meum. et mea ma
 dux in te vineam sapientissime omni largissime et benignissime vi
 nendi forma virtutis speculum et huius importune ingesta. nomine ple
 na sunt. non tam adulacionis mias. qui veneno sunt enim qui nec
 prauitate spem nutant tum amicitiaz proficiunt. Venena inquit
 sapientis non dant nisi melle circumlita. Pullegz oculatores sunt
 insidie qui hec. que latent in simulatione officij aut aliquo necessitudis
 nomine Tu obsequium putas amicitiaz suspicans. metiris affectum
 insidie sunt. Nec ut est infabulis. qui et mendacia poetarum seruiunt
 vitati sumo penes deceptam in mendum no impulsit si non esset
 nutus induta faciem. et mentis affectum. tibi dedit impendi fauor
 lacum potissime et miserime pubicis sunt. Nam cum fiales distillat
 in aurem porcum denature virgiz veneno. dispetas in submoneat as
 qui vera lacum. dedignati assentacionis subire notam. hunc submo
 neut. et bene si non indicat inimicus. qui potens aima volup
 tatibus. non modo nil contradicit. si etiam non consensit Equidem
 nec consensus ad gratiam suffiat approbare quendam. apud laudat infan
 centi recte est. cum omnia male fecit laudandus est. quam re bene ges

ta. Sicut enim ydemphtas voluntati. amoris indicium est. sic godysseu
 su inimitiazo quisque reus arguitur. *Primum* saturnus inquit. *Secundum*
 puaam rome. *Tercium* uenit. *libro* si malus est. nequeo laudare et pas
 cere. *Quartus* astrozo ignoro finis promitte. *Primum* uolo nec possim
 ruzo. *Infra* inquit. *Infra* ferte ademptum que mittit adulter. *Quia*
 mandat. *hormit* aly. *me* uenit ministro fur erit. *atqz* ideo nulli times
 exco. *tanquam* malus et doctus corpus non uale. *doctus* fugio ergo uibe
 tans obsecraabus plenas. *Adulator* ueneficio toxicatam suis aduato
 ribus. *de* linguo. *Amant* arcibus. *istis* et catulis. *maucant* qui uigruu
 maucida utunt. *Per* tunc uinus uelus tantu maia. *deplugi* credas
 iam totius orbis sunt. *Duo* ad istud orbem romam crede. *Primum* me
 and. *iste*. *romam* pontifice solitum. *deinde* lumbaros. *dicus* eos pullos
 amibus colloquunt. *fac*. *eo* q. *in* q. *ordis* dicoms. *hemoleras* capiet
 et cozo cum quibus agitur. *capita*. *quoda* quendaam de mulceant
 oleo. *filii* mi inquit. *salomon*. *si* te lactauit patres ne adquefies eis
Ipse cum aut sanguinem suu insidiant. *et* molliunt fraudes cum aias
 suas. *phibe* pedem tuu a seminis cozo. *pedes* cum cozo ad malum dunt
 et festinant ut effundant sanguinem. *fraude* adulatoris in initio uita
 dam. *et* q. *inimicibus*. *aut* obsequio. *difficultate* ualid. *ipue* pro
Eae uir sapientissimus. in filio erudicus uunipos redit. *Cap*
 a pperatozo. *ipm* omibus suspectam reddit. *omnesqz* detinet
 et hoc quid in initio. *eo* forte q. *recte* gradientes. *pinus* adulator con
 gressus impugnat. *her* forte se metipso est. *cuius* uidet fugam. *frans*
 inquit. *distillans* labia meretricis. *et* madens alio guttur. *cuius* *ipm*
 summa aut eius quam absinthium. *amara* et acuta quasi gladius. *lucis*
 pedes illius descendunt in morte. *aduersos* gressus eius penetrant.
peruenit uite no ambulat. *et* uago suo gressus eius et inuestigabiles
Ipse ergo filii mi audi me. *et* ne recedas aulis oris mei. *longe* fac
 ab ea uiam tuam. *et* ne appropinques foribus domus eius. *her* et si ad sec
 tam hereticoz conueant. *preripue* re seida ab adulationis fraude no alie
 na sunt. *Si* ergo ad fores eius domus eius. *non* licet accedere. *inquit*
 admittendi est inuidia pious. *Cetero* cum multiplex sit uinu adu
 laudi. *alys* uolui alyis uibo alyis opere ut inuue appentibus efficacis
 summa est adulationis frans cum simlacion confirmant inuua. *aut* ei dif
 fidiis obsequium contestatur. *Si* alit credis quia te tua tempora fal
 lunt. *Quia* stipe mel supra dulcius esse putas. *Phacio* siquid dilecto
 us est. *sublimis* tempestatis corruptione frequenter inuuis. *dis*
 arum est si placeat in frequent dano. *Si* talid mi fas pauie sumen. *dis*

canite horridulum terti domare latera. Alē mercurius ens ei. et si
 ing amplius es apollo. phelbo q; pulchrior et sorore phelbū. Nec est q;
 de suffragio ipius de pperes. que inuicibus pastas. alimeta siquid vni
 bratilis grācie. et nouis pro stitua inuiciscula sunt. et nisi fuerint
 frequentata. amicitiae nomen intinuit. **¶** Frustra de inuicis quāitate presu
 mitur. nō amicitia cupiditatis igne succensaz. crebre inuiciscomis refr
 gēno tempes auaricie ingē esurēm frequēti bnficijs nō polacōne
 de inuicis. **¶** Aquilaz dū esse natura. ut cum stomachū plensū re
 fectōne ingurgitāquint. inquitūdequint dēem ut ut alyis placeat. nūq;
 diagesimū suspendant esurēm. oblatōz q; tiboz copiam aspiuentur
 Quā satuitate contentē. Hanc longe alia condicio dimitit. ymnus cozo
 qui uenalem pstituit ignoam. Hāgis enim aliquatenus accedunt ad
 homines qui nōc hnt. quia crebro esurunt qelbro re finit. refia. Hys pas
 sunt collectam esurēm in diem xl. proclare quim indigēnt amicit
 si non auaricie hyatū obpleunt. Solebant autquintus igno puit
 achra effigari iuda. eo q; soliditas amicitiae. et iustas fidei. sine qua
 nec grācie quid nōc subsistit. nullo similitudinis fūco valeat ob um
 brari. **¶** Q; iam cum ad homines neutrum sit qui non amicos s; sepius
 in singulis amant. multiplicatus fūcus ut placeat nōcūm est ap
 ystos enim grācia. quā gratis non est. iam non grācia. s; luari uestra
 tōm est. Facies siquid mētrās facta est ei. nec q; cup; vitiū crebles
 tit. dūm luor tendit ad questum. vetus quēla est papiētis indig
 mō amicitiae lugentis occasum. Illud amicitiae quōdū venābile nōcū
 pro stat et inquestu pmetrice sedet. **¶** Sed exco con stat q; si cesset uti
 litas varius aut nullus est. qui ppter se virtute amicitiae talat. Qu
 tat circulis seculoz intanta etatūm lapsu. in tanta multitudine. et
 diffēcia pponaz. nōc ut aut scilicet. bra inueniunt aut inq; pāia
 in amore. Et hoc ipm arbut in ingemiscat. et si altius videatur
 induisse psonam. Aut enim pponer amicitiae si quatenus expedit
 heret. Calculus intabula mobile duat opus. Cum fortuna inuict
 multū pmutatis amia. Cum tendit turpi vitas ora fuga. Brozo
 agit in pona inuicim pas ille vocatur. filius hpc nōcū dūm tīs
 ille tenet q; ap ubi videndas inclusit paguā partes. uera vedit
 facies dissimulata pēnt. **Demūdana comedia uel tragedia cap.**
 8 **E**t quidem eleganti utit similitudine quia fere quicq; inturbā
 pphane multitudine agit. comedie quā rei geste similes
 est. q; illa inquit est uita hōmīs sup terram. ac si nōc tempora
 ppheticus spūs concepiss. dicitur egiptie quia comedia est uita hōis

sup' terram ubi quippe fin oblitus p'p'ia d'p'unt aliena ut eos q's
nondum tri absorbit docet ingiter militare Nam qui captum vi
ros impulsu trahunt ad penam sicut bos ymo laudus ad metum
abermas post gaudias suas et si corpe videant' militare sup' fine tre
vini tri absorbit sunt et descendunt in infernum viventes **E**t si alium
oramus sequimur trippim etiam usq' quaz' inhabitant. quoz' tamisao in
mune melis est. nec sibi sciunt aliquid in celo esse. et id dimittat affectat
amius q' tunc sup' terram hys quoq' milia ingis indicatur. quibus ut
ad fabulas redamur nec vnda tantali taty multur vati vxioms belid
vna. saxoni sisyphide est. dum voluntas mudo mup' hata nequit in
plere p'positum. quidm p' p'p'atur ad omne p'tors mta mta milia et
terre malia est. q'd' si abhorres. alia m'p'tatione doctis doctus. q'a
mta hominis sup' terram temptatio est. que si p'p'etatez natus sequimur
mali p'p'etatez p'notum. **N**unc utiq' temptatio ul' milia hact sibi
vq' milia vnozo domus respiciunt. fere totus mundus q'arbitery in se
tenaa munda videtur implere. ad comediam suam quod mo respiciat.
et q' debet est eo usq' comedie sue insistent ut in se cum opus
fuit redire no possit. **V**idi pueros tam diu balluacem maa mui
tar. ut postmodum. nec cum vellent. recte loqui potuerunt. **S**us em
ut ait quid egre desistit. et consuetudo alteri alteri nature app'it
q'u' hact p'p'ellat frustra. usq' recurret. vnde et ethicus. p'inde quid
et utilit' p'p'tima inquit vivendi consuetudine. ab iemte etate elige
am tibi iocundaz usus effiaet. **A**gnozo p'inde vnozo sensus. p'ta
ris hact p'p'ugnat comediam. **B**ana figura temporis actum. quedaz va
rietat est. **P**ovo actibus p'p'ue desinit. dum in eis fortune vocatib
ludus impleat. **Q**uid em aliud est. q' nomen quelibet et ignotum. ut
amplissimo indut potentatu. et in regni fastigiu erigit. mte alium
p'p'ratu. antequam natum de regni culmine. m'athenas hostiles p'p'iat
et p'p'uti additum. in m'p'ias p'tremas p'p'itat. aut q' frequens est
non modo tyrannos. s' et p'p'atim sanguine m'p'ozz homi. aut
etiam m'p' suozz. m'fames truentat gladios. **S**i fortuna valet inquit
fiet de rethore consul. **S**i valet hic cadem fiet de consule rethor. **I**uco
p'co q' mta hominum tragezie qu' comedie videtur esse similior. q'd'
omni fere tristis est. p'p'us dum amia mudi dulcia q'it'ituz fuerint
amarefcunt. et p'trema gaudy luctus occupat. **P**utu libz m'p'is suis
iniqui floreat. et p'p'ozz concurfu m'p'entur eis adiutur fortuna
p'uat. subvertet m'p'ue gressus eorum et tandem amara erit quasi ab
p'p'itum. **Q**uare inquit latus q'ab m'p'is vinit p'p'levata sunt confortati
q'z d'mays. **Q**ue semen eozz p'manet cum eis p'p'quozz turba et

negotium in conspectu corporis Domini corpus fetive sunt. et pacite sunt et us
est unguis dei super illos. Hoc corpus concepit et non abortivit. vacca peperit
et non est primata fetus suo. Egreduntur quasi greges pueri et infantes
corpus dultat lufibus tenent tympanum et cytharam et gaudent ad sonitum
organum. Quomodo in bonis dies suos et impuncto ad inferna descendunt.
Quis leone pcedens potius potest esse amarior. aut felix me infeli
cior finis. Hec est enim via illorum qui in labore hominum non sunt neque
cum hominibus flagellant. Utque debeat eos consilium diu alienare.
Si siquid si potius ascribenda sunt hominum. quia fortune. que aut ab ipso
est. aut quod magis reor omnino non est. Aut namque ethicus. Noli fortuna
que non est dice rerum. Hamenius quoque in illo celeberrime pfectus
que. dedignatus est nosse fortuna. adeo quid. ut in nulla parte tanti
carum nominetur. Maluit enim soli deo que yapeyan nominant. vni sa
regenda quante qui ut aliquid ascribet remi non fortune. Cum utique sic
constat. hunc esse deum. sicut tertium est dici et pungi rerum. Prout
ergo certitas eius arguitur. quem natura vero numerum non potest. Unde
et casus non esse quidam. si enim quis in primis euentus esse diffi
cultat. Cum nihil fiat tunc ortum. legitima causa. et ratio non pre
cedat. et fidelis ratiocinator nihil intermi doceat fieri sine causa. Quia
tamen quia ipse intermi gerentem aliqua ad nulla autingunt. p
ter opinionem. casus appellat. nunc claudunt. hoc eque disponens
vane pmissa pmissa sunt. sicut ea que lege nature necessitate & nebulis
videntur artata. Proinde et hec ipa qtingentia puenit omni causa sic
esse constat ad nequa. ut adeam omnia referunt. et p mea opinione
hic prima ad positionem omni que sunt necessario consequuntur. Fidebunt for
te prudentiores insipientiaz omni sequi consensio p ab effectu causam
inferni ut pprobantur. me p quatenus doctores. Deinde doctores fidei
cum omnibus causam ratio inferunt. Quia omnia. pqui omnia. et
inqua sunt omnia. et sine qua factum est ut si sistere potest nihil p
ergo aliquid fortune videtur ascribere ei nequaquam pindit. Et quia
natus ad homines finis est hominum vltus utimur. pugnare ut p ditionem
agentes de singulis de nullo subtilez qedentes rationem. Quid si ipse
hic patient admittit. ea que aplozophis gentium publice uti
litatis yrua scripta sunt. audiri quid pphibet. Quinque. Quinque enim
inquit scripta sunt ad unum doctum scripta sunt ut patientia. et con
solatio neq scriptura ptem habeamus. Quin enim pax abest filis adqui
qui ad labore nati sunt parati ad flagella. concepti in pitis editi in labo
re non tam enim euntes qui currentes ad morte qua nihil tristius est

nra est pauca utilis consolatio. que deolo letitie manifestat et dei
 mensurae clementiae dei pdestinatos ad uitam spe futurorum fouet et ro
 borat. **¶** Quosdam hominum inquit beatus iob. hnam quibus calamitates in se po
 pmeus. quare me posuisti in terram tibi et fructus sum michi in eis. inquit quia
 nis. Nemo si quid est qui diligenter culpis in se ipso non inueniat
 causas malitiae. doloris. cum ipse philosophus philosophiae testimonio. u
 mque contingat adesse quod uellet ut abesse quod uellet. Unde et fidelis ani
 ma cum uere libidine gaudia differunt cum inferiori uirgine. uirgu
 ni superius petit. Et ergo gentiliu sequentis prauum accommodum an
 ditum. reus omni tragicus finis est. aut nomen comediae irascens est
 non dico contentum finem. dum constet mihi uas quod fere totus mundus
 nota petitorum. Adeat hy stium. dum constet mihi uas. quod fere totus
 mundus. **¶** Sed et quidam tempore in septor egregius infidelium tunc uerb
 elegit. possit. Ad uolos hominum uersat foris cetera labores. paula uia ro
 rus. ludibrium quod deus hinc itaq; tam in mente tam uerbis et menaz
 labilis tragedie ut comediae theatris quo pagi possit ei mirabilis coe
 quatur. Tanta est aerea aerea eius. quibus et orbus Diffiallum est ut
 quisque ad uittat. dolus ut enittatur melius dum carnis gent
 litem inuittat. Eam quippe tanta subtilitate uas est. quod ut per
 formen aere possit sine omni actione tibi in. Alioquin integer nemo
 egreditur forte ideo. quia cupacem hanc aere. ship uolens ut fusa
 coheret. Pido inquit coactos cuncta subsale et eae statum omnia uam
 tas. eo quod omnia que a solido nitatis statu recedunt uamitati que uiaz
 comediam deat subiecta sunt creatura. no uolens licet aut nouer
 orbibus. sine glolus potius potum uiaz hitatio tota claudat omnia
 tunc quod egrediens est. quod quid. E hanc ille in quodabilis uetis
 ta sui tempore uas trahet. Quibus quaz succedunt alij. et sit trans
 iens homo inuittat in spem que admodum aqua ptemit motus amnis
 inuittat in flumine. **¶** Vbi sunt inquit uiri potentes ab uicio pientes bel
 luy. aut qui in amibus reu ludunt et thesaurizant filia auro inq
 confidunt homines iugentes agro agro. Iam domum usque ad tui
 uas loca et non est finis possessionis huius eoz. Statum quod subicat
 quod usu et assiduitate iam omnibus psuasum est. hy aduersas de
 penderunt. et alij in locum illorum successerunt. **¶** Vmptij bene cum eg
 dentibus agitur qui no ab hoc fortune ludo tufferunt. eiaendi in
 tenebras potiores. Vbi erit fletus et stidor denum et qui ab aq
 uis inuittat quas fatis. ob memorat ad calore inuittat inuittat tui ptemit. **¶** Ad
 uillu agit qui suos ptemit elisias quos pua sua. iustias pol

verus illustrat. Et quid est quod elisos campos. amutabilium rerum septis
 ulus corludo. Certe pro parte inclusi sunt patentes in latitudine bo
 naz meum quibus a patre luminis datum est. ut innotitia et amore
 boni toto sui agitati videntur. Unde ethicus iniquos extra se in ep
 tam beatitudine inveniunt quod quere utique ubique est. Est lugubis animus
 si tu non defias equus. *Et mundus suos habet elisos. et eundem fides*
Mundus videtur in his. et prode nam patrum virtutis cultores
 suos habet elisos salem quod sunt et sua sydera novit innotitia. *Et theani*
 Virtus siquid solaris quid videtur est. a fonte claritatis amulius
 datus in vsum. et qui omnia quod attingit claritate sui facit omnia. Unde
 est quod etiam illi quos huius mundi venustas. quid repressa spe sui vide
 afflasset. statim in subiecto conspectu clarescunt. sunt quod quodmo
 virtutis titulo gloriati. Et sic omni ut quicquid vero sit gloriosus nisi qui
 in domo gloriatur. Non enim qui sequitur aut que homo quicquidat ille pro
 batut est. sed que deus quicquidat. Et utique via et sola virtus meretur non
 quia tunc virtutis ymago. Hoc autem esse arbitror quicquid in moribus e
 gregetur de naturae beneficio. et quodam inuentis tunc quicquid phi sibi repro
 mittunt. ea quod ipso emendat innotitia. suis delibet confisi arlu
 tino. et dicentes se esse sapientes. stulti facti sunt. stulti quod affuerit
 Unde ethicus satis est orare iure qui donat et auferit dat innotitia
 det opus opes quod animi ipse parabo. Alius quoque. Nullum enim ab
 est. sed si prudentia. si nos te facimus fortuna dorem. Et celos locamus. Ca
 to quoque licet unum non agnosceret deum genitum quod sup. stantibus ab
 erraret in lybia tunc iure que colebat. quicquid vitacula se ad ea. que
 sibi gerenda erant suffice arbitratut. Et quid etiam ipsa ymago
 virtutis suam quidam habet venustatis decorus claritate. ut quicquid
 mea emittit. eius innotitia venustas credas et decoro. Non tamen usque
 quaque decoro est quod interebis ignoviae ab stantur nec potest
 quicquid claresce. nisi in fide illius qui lux vera est. et illuminat. omnes
 hanc venustate in hunc mundum. Ex quo patet quod nisi in veri dei no
 tia et cultu. vera virtus esse non possit. Et et in fide ezechielis
 non tacuit qui coram qui predebant et sequebantur. Christum candem con
 fessionem esse claritatem asseruit. *Et decoro quippe veteris et novi testa
 menti in eo distinguunt fides quod ipsa iam sibi gaudent impleta. que illi
 expectabant et desiderabat implenda. Sic ergo venabilis ymago
 virtutis dum sine fide et dilectione substantia virtutis esse non possit
 Et utique inveniat innotitia quod ut virtutis ymagine teneat. Et
 cum virtute amplecti. ipsam. Quis enim vultis virtutem induit quibus in*

denique florumque gentiles. licet eis subtrahere xpo vere litudinis no
 apprehenderint fructu. Quis themistocles diligencia fructus quanta
 tem contumacia socratis. fabry fidem innocencia mune. pudiana pi
 piamis. longanimitate ulxis. catorum paritatem. tui pietate imita
 Quis no tui admiratio venatur. Probitas si quid laudat et alget
 Bonus pidi et consimiles magni quid et laudabiles viri. quia que
 dam feto suoz sydera splendent illustrantes tempora sua. pambu
 li coetaneoz suoz. in id iusticie et nitatis q. dispacone diuina illu
 xerat eis. Sic quoq. in successione fidelis pti. iniqui huius qui
 ad noctis sue tenebras cecidit q. molestias depellendas sua syde
 ra de fucunt. **¶** Vir quid virtutis titulo nobiles. magnos q. opus
 fulgentes insignib. quoz exemplis ad cultu iusticie. sempiterni pio
 ne hant. **¶** Nunc abel innocenz docuit. enoch iudicia actionis pti
 de longanimitate pti et opis non hnt. noe. quid de obedientia fidelis
 implenda defuit. abrahama ysaac coniug. castimoniam instruit et iacob
 laboris tolerancia ostendit. ioseph paritadas fides boni retribucioe
 munit coq. docet abrahama. bona pmalis retribucio. p. multis na
 tibus. moreduli. iudicant. et deum semp. exacerbat. pti moysi ma
 fuetudo ostendit. et in minutibus adis confidentis ioseph. magna
 munitatis declarat. **¶** Nob. pacencie indicat exemplum et pambulus
 q. mac baptista saluacionis diuini penitencia predicat. et viris indicat
 fugam confessionem erudit nitatis et ad morpation munit. et conde
 munit munitatis. am. fidelis linguas pambulus. **¶** Quod non testi
 ti referam patres quoz exempla sunt disciplina morum. et rectissima
 instituta viuendi. **¶** Hy quidem sunt in septem milib. viroz. quas sibi
 dus referant. ut non curuarent genia sua ante baal. aut cuiquam
 vanitati prostituant animas piosas. **¶** Hy sunt qui ut insepultos
 habent in fam. qui aliene infame nolunt esse ptiapes et sine sine ho
 more tradunt. hntur quia dignitate nature mundam hystrionis hntu
 pollue dedignant. **¶** Hy sunt forte. qui de alto virtutum culmine the
 atrum mundi deprimunt. ludum q. fortune contempnentes nullis ille
 celis impellunt. ad vanitates et infamas falsas. **¶** Hy iam in suis
 gaudent elysis ad utilitate suam vident pluma. et adeam animam in
 sa retorquent. **¶** Enim enim fidelis anima exaltatur a terra. tunc de
 nu anima trahit ad se ipam. **¶** Speculant. isti comedias mundana. cum
 eo qui desup. astat ut homines actus q. cozo et voluntates indefuunt.
 ppiat. **¶** Cu enim omis doceant hystrionez. aliqua esse nra est ptiatore

10 Nec querat aliquis motus suos. ab aliquo uo uideri. cum inuenerit
tu dei agant anglozq; eius paucosq; sapientu qui et ipso ludoro
ystoz totu suu pietatibz sunt Enbestat potius si quis inuita
luc uidetur moueat et se totu qdtaone inuicia deuenisset **Ad**
proue coaptant et desistant dissonate. et de cleopatra augusto
et sapione. et qd romam uanitati dediti sunt. et quis sit adula

Uterq; in hoc fortune ludibrio psona sibi inuicem torie finis.
tem coaptant et si aliusq; dmitant. totius actus faces
in uuitatur. ut si gliceriu tollas aut pampulu Bublato eu alter
utro uoua altius perit. et si cum amantibus suspicio su seuen
tollas. nullus est aut in utilis omniu clauis. **H**unc est fortis in
armis repareis labiemus erat. uic tiffuga uilis. tu duc puto
terris atq; equora lustrat Si eu psonas que sibi affuerunt sibi
q; faciunt decretum fortune dissonat. sit plezq; ut utraq; ad aua
agenda sunt uideant mepti et quid pclusa patione offit de pda
fructa sunt leuotima cleopatre. poquo nec uilu inuenit. nec auto
riu Equid oris uictorem repareu. domus flexit. et inuiti inupa
luley ammu metruis decet et pstituta faces supant. Vnde le
no tui omis pollicitudine poeta qdpmis adicat. Vltus ad est pre
abus facesq; inesta porat Cum no uilus rebus huanis qdemp
tus esset que romam impator quingio fuerit gliata pnuipis ro
manoz affectare aua est puitate Nec frustra cum ad aua para
tuy inueniss automu Putabat cum ad repaream gliam sibi mch
de fore. si lectum eius aspender. qui successor rerum paupci. et ut
simulabat inris repare magis detemitate fortune. qui de uirtutis
confidencia confidebat Poru tu ad pollicandu augustu muliebns
impudicie audacia accpess. ppa sua frustrata. amorem hanc
tans reputant inuiaz castitatis nomen dedit supbie. belluq; cre
didit uidendu ei. que uilo repare qdpta fuit fortiores Quis uoce
di aures aggressa est. tande q; cupia et puoluta adpedes augusti. e
iam tunc pollicantur de oculos duas Sz frustra quid Nam pular
tudo eius. infra pudicias pulapis fuit **E**t ubi despata. se ad triu
plum uictoris puouit refluat. inuicore naota custodia egressa
se in mansolum regu recepit ibiq; nobilissimus xmore induta
tulabns. odoribus conquisit folioq; dantijs usq; quaq; referto. se
mpta suu collocant anthomni. et manillis. Venissq; suis appones
appdes sic morte quid pmpuo resoluta **P**illi siquid augusti
mandato adhibiti. qui maliaz uenem solent linguas educe. eo q
peru uocati essent opem ferre non ualuerunt Digna quid sic pue

matris venetosa. nata mores corpe nobilitas. vincta pudiciam
 expugnare. Perfeto antea regibus imparat post modum misera. nec
 misera nec imperialis. sibi forte tragicum si romano impio. q. sub
 nocte moliebatur. sine comitatu fecit. fuit cetera clamoribus angusta titulis
 comitatur. q. intante pestes congressu mansit in victus. Vinctam
 in sapientie affricano. aliquid non inferius invenit. qui post singulare
 de hamibale victoria singulare continuae insigne ptonum meruit
 Hamibal namq. romano occidit. usq. ad hostium pucture
 et donec pceptis milia suo. ut ul. ferio pariet. Decepo cadavribus
 intorquente verigello. pons solidus fuit est. intons missu. Quo modum
 amuloz. cartagine missi sunt. unde in aeternum pnd. libie psidez. amro
 clipo. ab insignem metenas. honoraret. Effetq. post dubio. tunc roma
 die ultimum habitum. si hamibal que admodum vincta sicq. victoria uti
 paret. In vinctum istoz. apendit missus est. stupio affricanus qui apue
 uis montib. ad colupnas h'ulis et oceanum usq. tanta felicitate pio
 vincta recipiant amissum ut ino patur. tunc an fualus vinct.
 Q. Qui etia captivos pueros et puellas egregie pulchritudinis restituit.
 barbaras. nec ino spectu sunt. cozo que piam vincte passus est. neq.
 de vinctitate integritate saltem oculis delibasse videtur. qualis ei
 hamibal cessent. et manifestam victoria nota in ppi. ptona laurus
 pollicetur. pitor belli p vincta titus l'ing refert. Cetero intanti triumpho
 gloria. quid illo tunc modestus. qui se intanto successu. nec d'um neq.
 victores ab aliquo nisi ab hamibale. p'anas q. triumphibus qui o'gas
 tand'anes p'as vincta fede fraudulenti abiecerunt passus e. saluta
 in. Eosq. qui trahati no abtempabant phibentis impio. quid
 adulatores eos et publice saluos hostes. ab o'atu missi cum tam
 genus eueadum hanc mollior amro noudm. p'uerit. qui adulatores
 delectent. Cum no abmicio gr'missum fuerint. in quo troiane leu
 tatis origine p'apue diffitent. eos hoc vincto continue laborasse
 hystoriaz celebre testimonium est. Iude est illud romani omis adula
 tione corrumpit aut corrumpit. Certe si non vinct. possunt omis fraude
 lentis nummis expugnari. Et quos nummifcula non derunt. h'ouci
 bus caput. Vinctus auspia sacilegio parrady et f'ry. sanguinis
 f' t'ore nummibus suis vinctus conspiciunt. Deinde temeris
 in festatus. honore vincto simulata q'mm'acine in p' f'end placant
 occasum. Quosq. impatores quas de more romani p'itus fideliter
 inculabat. dei f'icant fidelis. inam solacio p'fidiam p'et'ens ma
 in festam. p'inde ac si p'bitumtas ei que p'emerat ul'it'at. Eosq.

mentebant in sorte transisse munus. ac si celo suo mundoq; re
gendo. nisi tyrannus assensu omnipotens non sufficit manus facti
fuit ergo olim. indigentes aut si alijs placet heredes quos nec etia
quandam sorte dignos. romanoz pfidia reputavit. Tractum est hinc no
men. quo principes virtutis titulis. et vici fidei luce pfigures se diuos
audeant. ne diuinum gaudeant appellari. Voti quid consuetudine etia
nuntio et aduersus fidem catholicam obtinente. Si non ueniat aduiba
in eo iam ueniamus. gregoz pfidium antecedit qui in eo usq; adu
laudi lenocinium docuit. ut aduali populo faallume tuseatur. Voces qui
bus meriti diuis diuinum singularitatis honore multitudine decoramus
natio heri inuenit et ad finitimos postq; sui nominis auctoritate
tuseuit. Si quando quers illud tibi tempus occurrat quo Scaius
cesar exuens nescio an pficiens dictatore omnia stus omnia occu
pauit. Illius certe tempus michi sepe occurrat ymago. cum ad pote
tioris intum. subiectoz omnia disponant. et licet diuino reuerentate
ipse ipos pati sunt. exilij aut mortis dictare sententia. Hinc quippe
potestas terribilis hinc augens. et ventis consuetudine stimuli
metictosa corda concutit et propinam in amillis sibi vendicat
auctoritate. Adco quid ut sacerdotes legis diuine precepta diffundi
lent sapientia nesciant seniores. minus sit index ignarus platus
auctoritatis nescius. discipline subiectus libertate qtempnat in
geminis totu deniq; populus quiete et pacem. Dum enim omnes
diuini pfidentis voluntate ferunt. vniuersi et singuli suo pnaut
arbitrio. Nomen hic erat facies temporis. quando sedere patres
tempore pati si regnu. si templa petat inguluq; finatus passu
ras q; infanda murus eo q; solo bene cum timulus actus est q;
cesar plura inhere vult exultant qui roma pati. Nomen tyranni
opinio ad tyrannidis tuseit successores diuinum suspicant q; leges a
se maluit tolli quam ab humilibz obsuare. In eo q; libertatis serua
tur umbra. si se quippe q; papitur simulat voluisse. facit q; mi
nus face videtur de ueritate uirtute. diuinum ueritati inquit conse
sum incubit gratant amplectit. Hinc porro nulle sunt partes ne
re aut ingenuine libertatis ubi totum sibi adulatione vendicat va
nitas totum nichil q; ueritati relinquere aut uirtuti. Adulatione
non sine dolo esse non dubitas cum madulatoz psona de se con
fiteat quato. quia cum maxime decipio. tunc triumpho. Sicut enim
funs oratoris est p sua sisse dicatione medici cura se medicina
sic adulatione funis est. suam eloquio decerpisse uiam et fistu
la dulce amittit ualuerz diuinum decipit anceps. et uenena pminat.

melle circumlita. quo citius noceant. **U**m no est in medio semp
 veniet ut eg et sine sum qui in alto est orator non semp aspe
 Dic adulator quid non semp decipit aut de amico triumphat sine
 tu suo no de stituit si exstingentibus nichil omiserit. Nec enim
 vlyses suum votes evasit q ei aliquid syantutis de esset ad grat
 sz quia stimulis voluptatis et uictricantibus illecebris uauitatis
 solde virtutis opposuerat robur. Temptator quoq phariseus et
 herodians insidator. quas fraudis sue non adhibuit dices. ut
 cum capet insimone lingua dolosa inuicq ore non est inuictus
 dolus dicitur inquit pting quia uerax es et viam dei in uitate docas
 et non est tibi cura de aliquo. Neq enim accipias homi. Quid queso
 blandinis sz dolus quo tendat inuidia quo ferat subiecta inbra
 qacio patefecit. Exponit enim licet censum dare cessari an no
 Ecce laqueus paratur pedibus innocentis. et ad subuersionem eius
 decipulas suas. frustra tetendit iniquitas. Si enim censum dan
 dum esse censuerit perculat pply dei. semen libero pclarum he
 ditate dno. decimus et ymagis et legalibus communionis tnd abus
 prau subiacet fuituti. Si no tributa nequanda trudent. hys qui
 p salute et quiete omi militabant quasi pditionis auctor et re
 us impatorie maiestatis apud publicanos iuste patit comprehendere
 nuy quia frustra iacitur rethe ante oculos permatore totius ra
 lupine laquei dissolunt. dum prolato munisimato census sua
 anz censum restituenda esse ymagine. et itaq que cessare
 sunt cessari restituenda ut iure deus non defunderet. Equid non
 omnibus datum est ut s blandiario laqueos sic euadat. cum cas aliq
 non pndeat. alius etiam pmpis nequeat declinare. Vm tamen
 etiam est illis. qui hinc uicio dediti sunt non magis place uirtute
 qui illos ludolare qui inculum hntant. **D**enunsiulans et pmissa
Ist co aut adulatione usq magna co nys. et q promitte non ex
 pstat si amissis ppris aliena comoda curare pedit ad uirtutem
 uidearis. detio inquit aut nro semp aut sepe loquens. de illi
 us que aucupare euolumento. pta manu amare. nec si quid
 etiam inuito ingeratur accipias dum influat iordanis in os eius
 qui dum omnia cupit. sibi quoq omnia. de iure putat competere. E
 puiens gula. insatiabilu quoq dam animalu. donec satiatur con
 munez alyz inuidet cibum. et in quo alioz subuenit inopie. se sibi
 dem ppeti suspitat. Sic fortunatus sibi interdu subtili phtat
 quip quid quocunq titulo confertur in aliu. teste crasso. qui ut da
 mulate dissimulante. eo q solus aut pectis apud p archas auzo

fuerat anzobit. Inq̄tha quoq; sepe Romani parauit et fregit
 obitu ipius quoq; vilis coluſſe inuestate nūc dāns pluri pro
 mittens interdum plurora s; h' libez est hys et sepe condnat. qui
 aliqua donare consuevit. Alioquin pmissio q̄re conalauide nō pro
 ficit. s; deceptio fraudulenta. illam que esse videtur plorq; p̄ting
 unt tanto quid validius quo tūc prudētiā et gramori vno ne
 goiū geritur Simplicitas namq; cōtineētū infidys lacus
 patet et faalms supplantat. Vnde illo qui non vrbem s; orbem las
 tius implevit amorib; palliatore puellaz. et impudicū mstrues
 amatozem ait Punitas facit Quid em punitte ledit **P**ollitatis
 dices quislibet esse potest. De philozophis iniquū aut ian sūme
 et hoc p̄missa causa assent condnatilide Si enim pmissio nūpte
 de facultas non suppetit temerariū est promittere q̄ prestare nō
 potest Si nō p̄ttas affuerit largiendi. nisi voluntas beneficij produ
 cat effectum pmissor. nō gram de pio m̄ssio. s; de mēdaag continet
 maculam De si p̄mittuallo p̄missi fidem implevit. liberalitatis deoz
 et beneficij p̄ccies ipa f̄statur eo q̄ qui distulit. intm visus est
 noluisse Vnde usifactor egregius Derungit intm dāns mora. na
 data raptim mūna plus laudis plusq; famous habet Pterea q̄s
 defuturo certus est ut sciat se quq; posse implere q̄ differtur Nō
 ne consiliarius vitatis affector fidei. cleatūis vas. doctore q̄reū
 loquor fidelū animos quos aduentus sui cōspectuone f̄r strant
 ad fidero suo Quid aliud agit illa ipius p̄coru fatio. qua apud se est
 et non fuisse s; est tūc quēmorat. et se leuitate non usū p̄stare
 Si nō potuit ille dāno impediēte q̄ voluit hoc et em p̄salut
 q̄ p̄missit quib; sapiens secure q̄ p̄facilitate nature p̄cedet pro
 mittit. tūc leuit' possit p̄transis quā plurimū impeditur Ad hoc
 p̄missa causa potest m̄dum mutare quilib; voluntate Dignus et
 enim beneficijs p̄tempē videtur aliquis. qui p̄cessu rerum codē
 repetitū indignus Et m̄dum indignus est. qui ad frugem melio
 ris vite tām sūz beneficiū mortis eadē. amari p̄traueq. ut
 vulgo dia solet p̄torquet Vlyss mutare p̄positum sepe non cūis
 est. s; virtutis **Q**uam ut a fabulis doceam. te p̄ens vincto filio suo
 non fuisse orbatū si voluisset mutare p̄positum Et phetiz vrgente
 dolens stimulo. que de phetontis vnum concepat. p̄ul arch ve
 grone ad metā non p̄misset armenta. si ei votum. quo se stegis m̄t
 posito sacramento filio ambicioſo obligauit mutare licuisset Et
 ne fabulaz mstrueta q̄tempnas vxo mardulus. q̄ p̄ euangelica

habes hystoria salubris mactatu et pfidum saluissz iuramentum
 qui in gotingueda lucina ubi. aufendo pambulu gracie nitatis oca
 dendo pirones mensaz polluet quinnu mte stant regna pessum
 daret maiestate diu maestru cuncta sumit et obtemperant saltati
 Ethice quoz regula est quia no amia. sunt temp pmissa soluenda
 si forte aut acceptum dampnosa. aut pmissa sunt pmittenti Et leo
 amicitie illa pualuit. quia sola honesta. per licet ab amicis aut fieri
 ipso quoqz mte cantu est ut nulla pmissio que turpe aut tristem ha
 bet totum impleret. Postremo antecedens pmissio con sequitis benefici
 grum aut gotinguit aut inuinit. Et sicut iacula que preuident se
 vinit nimis. et que animo non ptauent magis ledunt. ita et mbe
 neficis qd pmissione conceptum est minus accipitur. et qd con
 pto puenit gratus acceptatur. licet enim mda pmissio apud m
 ris ut di pitor non pariat actionem. ¶ Pmissor diuis apud vita
 tem ut diu plet pollicem fixit. et mte cumli cessante. fidei naturalr
 obligat. Et quis actor diuis agit qui fides si ipa cepit accusare. Si
 agit conscientia quis absoluet. Ecce gotingit qd cumqz malo quut
 tatur ipi displicet actori. Quia est her ulao qd se iudice. nemo nocet
 absoluit. Si no ipa iustificat quis qdempnat. Procul dubio qui ullo
 tunc articulo dub est n et dies qtemperat. lndus et confra. quid
 abloquat non inuenit. ¶ Si no amia accusant opa et illi confra
 testes assistit. et causam mris examinat equitatis quis queto
 pitor mream abnoxiam quia mendacio qmuis vndatut. Bane pre
 cor et si vna nox mris esse dicatur. pene naqz eius. mris plet qz
 retractat. Et mris sententia manet retractabilis quia iusticia
 eius iusticia metum et leo eius equitas. Et ut iustorio sepe sumu
 ms summa iusticia est. Quisqz ergo pmittit debitor est et mris
 vigente sententia pmissio fidei compellit. adimple. Porro que
 cessitas gotingit grum inuinit. Unde illud philozophu qd pmissi
 pmittit ne festines. ne cum voluis non possis. aut cum effecis
 grum p das aut inuinas. eo qd te ante illaque nos in ubi ons tu
 fit tu. ut non modo hanc sit pmittit s et condnabile. Et ut alioz
 ad pns taceant exempla pactum. xpus ipe discipulis et pmissit
 et misit. Eis demqz qui futuro esset. illis qui amia pco relique
 runt intro gantibus pedes in regnaie pmissit et iudicaria qui
 cum eo habituri sunt pttatem. Ex quibus constat quia causa pposi
 tum opus qd quicquid ut liqueat. qd hys quia non uoce est philozo
 pli regulaz viciari. *De viciis mris et pccatis diuinit. et qd am*

titia non nisi in bonis est et quod dices familiaris potius copulat
qui amicitia. et licet familiaritas dicitur valis videatur sepius pi-
culosa est quod innocenti vniuersum est Sequitur Capitulum deo

Sed non ino priores sed inuiscularos inuiscularos illius que
captas autem de pges. te videris eius in inuiscularos paratas
supralibus eo quod peccatores constans. qui loculis pat. diligenti patir
familias dissilue non pot. Bruta sunt vicia eius. qui de fortuna
tem mox sumptum patate compensat Optimum est aut cetero si ues-
tis uetigal psumma est Tenus parcus impletur facile. et faal
lume exmanitur prodigus dices. Quia sane cupacissima fund habz
et hrem potu conuictato aquazo qutalibz copia defluit. Fontisqz
humiditaa tollitur statimque uere fecunditate sublata Epili ploro
qz meatu inclusu egit vna liquore Sic uita inuiscularum diu fire
quentibz. et continuis supralibus. amplissime exhaunt opes et
breuiter subtrahuntur inuiscularum. maxima hereditas exilatur Vasi for-
te prodigus peccataz hcat redimiaz. est luxus populator opum
cu semp adherens infelix huius gressu comitat. exstas illis
ergo parus est quoz necessarius minuet usus et aliquid adiacend
est qutitati. que ingi ptem deducione decrescat Et licet usu deflu-
ant inuiscularum ptem. gratum est diligenti patri familias. si ul-
tracum calculo tueant. perit qz dupliat qz elabitur uescient
Adhuc huius bonis est odor gore qualibz illa tuo sententia semp
in ore uisetur. dys atqz ipso uone digna poete. unde habeat querit
nemo. si oportet huius subys queda uisur est ardens gratie fumi
vnicui dicitur. licet uisibilitate ingenij lubricu pthca uiuat Aut
si uitas deficiat gratia ul uiscularum familiaritatis prohibeo constat
Cetero licet ubiqz non possis assequi et rezo pnatato pthpationez
et calculi amationes. te peccatis ingerit qua mis arte Au nescis
qz qui pgnit ipis inuiscularum inuiscularum. scire uolunt peccata do-
mus atqz inde timeri Et quo studiosius occultant. eo sunt diligen-
tius pstantanda Penpe talis erit ueri. qui uero tempore quo ut
quo accipere potest Si tunc ut malos caritas aut amicitia
esse potest hoc et eiu quesitum est Sz tandem placuit cum inuiscu-
lari bonis esse non posse Magna utiqz ut molles et malos qtoz
dia sz ea tui. acuitate discedit qutum lux distat a tenebris. et licet
medum mali sicut et boni idem uelle ul idem nolle possint Amici-
rie tunc titulu non assequunt. Pude et in ipso hystoricoz ut latinos
possimus. sz et ipso cetero placuit. in malis facit offe. qz in uis-
bonis uera amicitia est Sz quibus uias sus ppediente malicia am-

Thoma

eus esse non possit. et si non venalibus vendendus tunc erit qui con-
 scientia secretorum confisio erorem potest mouere. fatum est illud etiam
 quia nunc tibi se debere putat. nunc confert unquam qui te prius pro-
 ti fecit honesti. **H**oc quoque iam pridem uenit indubium. an quicquam
 diuitum et potentum amare contingat tandemque reprobum est cosider-
 unquam amare ut raro. et in eis prius causis iniquis se potius
 quam alios amare uideant. **C**ontraria siquidem in eodem esse non pot-
 Et quo diuites plurimum cupiditatis. eo hinc minimum caritatis. hec et
 cum sibi inuice maxime aduersant. Porro ut ait quidam. **D**ivites diuites
 iniquus est aut iniqui heredes. **E**t rarissimum est ut diuitie non deflu-
 ant. nisi amoris et cupiditatis glutinis solidentur. **E**as desiderantis
 animi vigilancia et labor ad quod si egnor sollicitudo retinet et conser-
 uat. **I**nquit ethicus. **N**on minus est virtus qui querere parata tueri. **C**aput
 in est illic. hic erit artis opus. **C**um ergo istud ars illud caput nomine
 ceptatur. quibus eas sine applicatione mentis incensa diuites suat. **C**erte
 vetus proverbium est. quia ubi amor ibi oculus et ubi inquit mentis intentio
 ibi fixa cordis possessio est. **V**nde licet inuito et repugnanti animo pro-
 rumpit affluat cor tamen appone fidelis philosophus prohibet et doctor
 genum. eos qui diuites fieri cupiunt inlaqueum dyaboli et temptatio-
 nes dicit mittere. et qui utroque maior est. **I**maginatus mortuorum et pri-
 ceptis regnum tre assensu deo et inadmone simul periri non posse. **C**um
 impat aut sunt tollit pecunia ducit. **E**t diuiti inquit sunt aut raro
Vnde liquet diuites frequentius iniquos esse quam heredes iniquorum. **D**ivites
 ergo regnat tantis ubi iniquitas domat. **U**tque diuites familiaris
 esse nomen. amicus inquit aut raro. hic tamen non de eo. qui habet diui-
 tias finis est sed qui amat. **E**x quibus liquet quia quicquam ex fami-
 liaritate potentioris gratia videatur diligenter cautelam ponit subdito-
 Alioquin amicus eius illecebra. plus aloes quam mellis in exitu habitura est.
At expedit plurimum ad successus esse constantem secretorum. **D**ivites in penen-
 tia crescit. **I**nnuascit auctoritas. arcent incommoda. **P**roveniunt utilitates
 amicorum augetur numerus cultusque accedit deo et fortuna totius
 gratie sue. et felicitatis auram videtur beatulus inspirare. **E**t ceteris is-
 torum diu namissima quod eis ab inimicis amara sunt. **E**t si internum non
 amare sunt in istam amantudinis habent suspensionem. **D**es siquidem prolo-
 sa est. diuitum aut potentum inuicem secretis. si quid enim eis. **P**rimordia
 forte elabatur cum in confisio imponet. **D**ivites cupiditatem aut cum plures
 azim. azime aut quicquam nebulum in quibus delicatus diuitis sensus
 aut furor tueri non potest inlupanari ut taberna sperperunt. aut ut
 se vendicarent a familiaritate potentis. diuulgant in populo illis

nota

no

calumpniarum retorquetur qui in consiliis aliquem locum nescit esse tenuisse.
 Si motus rerum p[er] se desideris meritoria discite. et luxas caste
 su[m] inquirere sententias. Nichil enim ad occultum est. q[uod] eis ex aliqua p[ar]te
 te non reuelet. Si michi non credis ut aequum tuis aures accomoda
 dit enim Scordoy. arduum secretum dicitis. Nullum esse putas si ut
 taceant mimenta loquens. et tunc et postea et iniquiora. claudere fenestras.
 vela tegunt riuas clauent p[er] se nemo recubat. De tunc ad gallica
 tunc facit ille sedi. Proxime ante diem tunc p[er] se p[er]ito. Si tunc secretum
 p[er] se infodiat ut arduum sub arduis. hoc producit in publicum. et lem
 flati manibus proferet qui auriculari auri nudas habet. Pallas q[uod]
 enitatur suum occultare non potuit. qui ip[su]m iam cognitum corum
 garrulitas publicaret. Unde quia alieni ad iussu[m] delatoris fuit. et cum
 sua coloris p[er]didit ne nescite. et garrulitas inuenit notam. Preterea
 secretum dicitur quod quid colutari et chitellari sunt. et qui eorum
 delictis inueniunt. P[er] se ab eis delinquit. in istos in famam tuditur
 nisi forte ea sit depotente opinio ut nullo possit consilio deprauari.
 Si enim p[er] se est malicia eius si fraudis et doli inligata assidue
 totius familie fama purgatur at si capitis languor infunditur
 denigret dolore lateris. Alioquin si benignior si timidior creditur potu
 ratus omnia in delinquentia eius familiaris quod chitellari. quibus
 nomis sui humis portatur. Si recte gestos nihil nisi benignitati. aut
 timiditati potentis ascribit et si quando calculus grauior inuenit
 qua si pellem pro pelle animam tuam dabit dices. pro fama sua Et
 ut in te retorquat culpam suam. apud tuum. mentis enim. p[er] se
 non uelitur abiectione. Si q[uod] magis mirabile gratulabit si astuta
 sua. industrie tue labores et sollicitudines hac mercede donauit ut
 te reddat infame. et fecerit aut fuerit te criminibus in auditis ob
 noxiu[m] P[er] se est enim malum inueniunt. q[uod] non innotis consilia
 vios inueniuntur cum manus sit p[er] se. eo q[uod] omne officiu[m] sibi po
 tentatus conformat nemo q[uod] sapiens diu fluctuat consilio in p[er] se
 dentum. P[er] se namq[ue] discernit et iudicat. Tu enim putas innotis
 tua. p[er] se quiescit. tunc innotis p[er] se potes innotis. et p[er] se
 innotis. Certe omnis qui malus est odit lucem. Et opus omne ar
 tificis sui h[ic] uidet ymaginem. H[ic] retrahit mulieris fucus. dum az
 qui ueretur lumine petit umbras. et timet ne se ip[s]is deformiores sit
 si in mediata luce innotis ab t[er]ribus pateant. Hoc ergo illar[um] tota
 uigilantia qu[od] ut q[uod] non est innotis p[er] se stricti oculi uideant et qui uidet
 tota fiant. De u[er]is que natius calore confidunt. longe alit[er] est. quia h[ic]
 amat obscurum nolet hoc sub luce uideri. iudicis argutum que non for
 midat acumen. licet itaq[ue] p[er] se quoniam aliquid felicitatis uideat.

adice. feruitati tamē plūmū deunt. Diffiale aut potius impossibile
est illos pūire. qui hac via adūfiores descenderunt aut pūis uomissimis
se ingemuerit affectos. Hec michi cur vidi cur noxia lūina fecit. inq̃t
ille qui aude consuetudine alieni. an p̃p̃y opis noxia deportationes meū
erit. incertū est. Certū tamē est quia mala aliena non expedit. Quīstus
sine fauore sine nota. nichil tuus est quī p̃p̃am innocētiāz consuevit p̃p̃i
lozophus sic me hostis vniendū censuit tamquā mē amicos ac si in me
dys hostibus vniendū. Et patritus vniendū recte tamē p̃p̃e p̃tina tūc
hys papne causis ut linguas mancipioz q̃tempnas. Nam lingua mali
pars pessima ferui. Et non modo p̃p̃e linguas suoz. Vni p̃p̃e gladios
et venena potentū et insidiās omni p̃cepto patriti parendū est. f
Quia venditur possunt que sunt adulatōribus acquisita. et de
lectandis et mollibus et pena cozo. et q̃ pudicia auferri nō potest.

13

At quī adulator ei. *Violentē nisi mens ipsa conseruat. Cap.*
Nequaquā parere pot. qui nichil aliud quīt nisi ut placeat. Si
pote st p̃p̃e. sui aut p̃sonam suppositāz querit. Vporeū. forte alia ne
quinetū ut me ut affectuue. Affectu tamē efficacior est eo q̃ aduati
iam familiaris accedit. p̃p̃o q̃ mēt anime quicquid affectuū fedē
copulat. Non est utiq̃ p̃māfior assentatio. quī ea que affectuū in
ducone procedit. Nūc est q̃ sepe manta arons amplectunt. eo se
mualibus suis p̃p̃onit plenus et sepius imitant ad amān mat
mony corruptores dum ut p̃bualit. dicit amator incantus pudice ma
gis uxori quī fidelibus oculis credit. Nam patris delusus est qui oci
lis suis affectuūz. Femineas femineas que ex eo solo decipit nebrus
q̃ incipit. miris ante ponit. Pici siquid pulmuay efficiāssima
est. et nō dia solet. conus noctua. quous oratore differtior. et tūq̃
q̃ opis faciem quocūq̃ libuerit calore nescit. Quis ergo timor. eo
suspectior habenda est. Si dolus dedit. tūp̃z contractui rescudit. et
venotantur omia que p̃oco ut abid p̃fecta sunt. hēdes quaq̃ defue
ti insolūdo et impetū tenent. deco q̃ adeos consistit p̃uenisse
Et quid adulate do lo suis. aut forte michi aliaes quā nō amos
nom. Quicquid est. s̃ annulis michi didiasse videor. dūy mores. Du
ellus iam p̃uex iam detreptus corpore corde q̃ trementi dolens
sibi p̃p̃robratu esse in iurgio. q̃ oris uicio fedus est. se domū co
tulit. tūq̃ uxori grunus quētū. q̃ nūq̃ cum mouerat. hūq̃
uay quere medicū fēasse inquit n̄ putāsem ora uiroz amūuz
sio alere llaudāe patris eius matimoy pudicia et p̃fere patiētiāz
mulieris que viri uicū tanta p̃p̃agētia tulit. ut ille infelicitatem
corpis. nō uxoris fastidio. s̃ maledictō serperit inimici. At et ego

de adulatoribus aliquid tale video quia omnes arbitror esse sic olei. Quia
fallam. et dolium redolent. et quocumque se utant. pudias navibus. hunc
importat. non odore sed fetore. Quia ergo ex ea causa acquiritur. eadem
ab hede inde potest anelli. Nec credo quod possit peritoribus ab mari. si ven
dicare audeant. quod adulatoribus contulerit. Sed quis sapiens et intelliget
ista. Aut ad hoc quis provocans. cum non modo in omni domo aut quicquam
redu adulatorum tanta sit copia. ut si quis modestus. adusus esse mutue
audeat illos defendat. numerus nunc quod umbone phalaugos. Certe du
rum honestus. numerus causae virtutis insistens officijs est. sicut al
get. et multiplici fortune indignantis iniurias excipit. Vilius adula
tor. puto iacet ebrius estro delapsus impugnat ad crapulam. Vno estuat
laucioribus tibus distendit. et pro arbitrio variis artifice celum sibi
contemnat. Primos habet veribus meritis inconvictibus primos. cum
sepius pelecto primum gloriatur. salutaciones excipit primas. Primas
sententias in iudicijs profert. inde monstrantibus honestissime inde
libalioribus utilissime sentit. Quiaque laqueum saluere est. Quiaque agit
iusticia aut liberalitas. Age ergo. et nunc istos saepe aude. Ilico multa
adulatorum nemet manus. et veluti te moci arguent. in sudam cuncte
turbam adulatorum itaque tui sunt. et artifices. ut ipas possint et
reges et principes expugnare. Et nunc modo meritis primus pre
valet in armatis. et mollitie que robustissima sunt. Potent expug
nat. Disposuerunt tamen silere de mollibus qui sicut ignominiosi ita
sunt et videntur in nobis in nominabiles. Silencium indicat reverentia mo
rum et veretudinis animus. Natura detrahe illorum declinat aspect
tum. Quid multa. Si natura negat. fuerit indignatio ubi. Apud
istos ars est. suam pudicitiam prostituere. alienam violare ut oppug
nare. Nec quid sumus suam cum matrimonio tenent. mri. et cum
que adultum. quibus potest. dum egreditur sponsa thalamo quique
noli maritum credere. sed teacem. Prodnat cum libidinis pro
mit et spes dolosi matrimonij refulgeat affectus callida simulatio
prostituit. filia namque detentior. aut si quid aliud infamia place
at ditioni publica mere est. Exposita quid si emptores inveniunt.
Sed licet iustus dolor eos aliquatenus cruciet qui thori peritopes
admittit aut fatuit egritudo tamen utilitatis compendio mitigat.
ut saltem doloris dissimulat cruciatu. Si cum res ferro agat si liba
douce cunctis iudicia non est dolor. sicut dolor ille. quo corpus su
um quis videt aliena libidine pollui. Cetera namque pira contra corpus

sunt s; qui fornicat. corpus sunt peccat. **H**oc inquit ab excessibus
meis. et caro de carne mea. ut non iam duo sint vir et mulier sed
una caro hoc utiq; sine dolore non fruidit. neq; sine invidia commu-
nicat. Non bene cum foris regna veniunt inducunt. Et sicut nulla fi-
des regni foris. ita nec theori. Certe facilius est regni diuicias qm af-
fectiones coniugij alij cedere. At qui nec isti coniuges sunt sed leuones. Tunc
domini animi credunt. et opus in se diuitibus cum fidei fidem faciat fides
violenta. Quod filias et uxores. q; licet iura prohibeant. tunc quocunq;
q; modo naturali punitur. et opam queror aut prostitui. In ipam natu-
ram quam gygantes alij theomachiam nonnulli aduersus insurgunt
filios offerunt nem. eosdem q; in oblatione puparum uirgines preue-
compellunt. In illis et etatis maturitas expectat. At in hys sufficit alie-
ne impudicie voluptate posse. expleri pndet dice q; se ipsos viri eta-
te pueriores et sensu turpitudinis tamte non subtrahunt. et cum eos
in nobiliori sexu. natura creauit. addetiozem quicunq; in ipis est. pnuia-
ta malicia prolabitur. effemina uicio. et corruptela morum. cum ta-
men naturae beneficio feruere esse non possint. **C**um lasciuientis
diuitis luxus libidini nota sua praerogit. recumbentis pedes talami
stratus comaedius occupat. nudaem mundens meretricia. hyston hitum
tulam pias uirgibus ornatum. triumphales quoq; principibus appa-
ratum et maiore conspectu pedes et ne plus dicam. tenus manibus
tubas tractas. Erotectatus enim incessit ducius. ut manus soli p-
tractas. emollueret adduntis usum. Deinde licentia paululu procedente
totum corpus impudico tactu oberrans. pnuigine scilicet quam fecit
et ignes uenis languentis inflammat. Verum hoc ab hominibus non tam
ostendenda est qm conspuenda pndet q; cum uirgis uirgo esse in-
feram nisi candi aplius romans pnuibens ubi manifestus oppressis
per dicens quia feruere coram in uoluntate naturalem usum. in enim
qui est contra naturam. et masculi relicto nali usu feruere exasperant in
desiderijs suis. masculi in masculos uirum turpitudinis opantes. ut da-
rent inensum reprobum. facientq; q; minime que uirt. et uirys uir-
ueris obnoxij indignationem dei et omij penazo. in se aculeos pnuocaret.
Et nunc quid in auribus romanorum. hoc tuba aptica proclamabat quod
uicissim. impator nero hyeme ferientis pnuerum pnuos desertis
testiculis. in muliebres natura transformare conatus. Adco tempore pnu-
um natum est. Quia usus fornicatoz abusus est. Et illud fornicatio graui-
co minus grata est sapienti quo corruptio est grauior corruptori diffia-

hinc et cuncta ab infamia defensoribus custoditur. q. plures appetunt
 Illud q. manto facinus purpurit fraudulenter aut inimicus pudici-
 tie p. molem potest. Apud tunc tamen p. diffinitum est. quia
 pudicia auferri non potest nisi mentis corruptio antecedit. Et tunc
 ut magis appert Augustinus non p. libidine molem patet
 corpus. neq. potius dicenda est q. corruptio. Ibi ergo si uari pudi-
 cia auferri non potest nisi mentis corruptio antecedit. potest ubi
 nulla nisi uoluntaria pot. esse corruptio. in mentis integritate. ubi
 metum suam pudicia potest. Nec magis est integram esse tamen
 ubi mens teta corruptione polluit. At tunc si deceptor amans. aut
 molem ab ita male a teneriori etate instituit. adolescentes. ut
 oculis lasciuientibus. ubi faciei corpus gestu hitu q. potest. et lenocinis
 inq. inq. metribus concessio. polluantur corruptores. et legum que i. eos
 iam plume late sunt. nullam hinc reuerentiam ul. timorem. hinc in eos
 gravissime animaduersio dearent impator. aut enim. Cum uir uult
 infertur. uires porrectur. quid cupiat. Ibi scopus p. locum
 ubi p. est q. non profiat. ubi nemo mutatur. malitiam for-
 mabit. ubi amor quicquid et non uincitur. uincitur. inq. leges
 armari. ut gladio ultore et acquisitis penis subdant. infames
 qui sunt ut futuri sunt rei. Et neq. consensibus pat. quin eis pena
 irroget. capitalem. cum et lege diuina. facientes et consensientes. pari
 pena plectant. Ipsi quoq. magno ep. auctore ambrosio medicinali
 sem. atende consensientes diffinitum esse q. notum curam reatent
 aut corrigere cum possint. diffinitum. Et quid de eis uicinis odiosum
 q. summe protendimus. Ut fortem coram condigna conclusione clauda-
 mus. Paul. dubio plect sup. eos domus laqueos ut non effugiant ignis
 sulphur p. p. talis coram. et cum auctoribus suis quas
 sodomia deuorauit. erunt scilicet infectorem. et obp. semper. Quid
 p. quid eis tunc duntaxat fauor. aut quis potest esse temporalium
 usus. aut voluptas quem tantus dolor et tanta erubescencia non ab-
 sorbeat. Adulatores p. esse tamq. hostes deo et homini.
 et inuicem gratanter amplectendam et pacem. custodire. ta-
 Sed ut uigari p. dicit. rom. qui exemplis maiorum.
 deus ille p. colendus creditur. qui subuenit impia. p.
 q. non uincit quomodo duntaxat tamen h. q. p. facit. Egregie quid
 Caelius balbus impator inquit auguste tunc in multis tunc in eo ma-
 p. claret p. tua. q. isti non duntaxat te quomodo infam. reddi-
 derunt. qui ut tibi applaudant. non modo d. s. tibi ipis et p. inu-

riam faciunt deo si quid inuenerint venientiam. quos parificauit tibi te
 arguit insipientiae dum conditioni tue repugnante natura te parem
 numeribus esse psuade psuunt stola supstitiois mutat ipse. cum mor
 tales deos. pro in mortaliibus. psuadent esse colendos sane in eo aliq
 diu. tibi in esse monstrabilis. si omnes istos qui diuitati tue fraudate
 ter applaudunt rapi fecis ad torquenti. **¶** Quis enim deo ei peccat a quo
 se deceptum rei intelligitur. Quis non inuat in eum. qui amicos iouis
 oculos eruit. aut argento gemis q sublati uestam utitur. **¶** Quis de maris capite ad amicum lumen impune. temerarijs effodit ung
 uibus. **¶** Quis deos inuisibiles et in mortales trahente. et eis fallacie para
 nemfidias grauius culpe est eo q ablyis visibilium deo fabula suste
 tatur et regitur. et honore aut contemptu qui istis exhibetur illi veni
 uant. **¶** Si sapias ergo anguste ad deo hostes insurges. et te si non domi
 q nequaquam es ut deo te doculus esse cultorem si deceptores istos q ter
 tuamus deceptores tuos deo qtemptores et utroq; inuina pumias
 h' cealus. **¶** Facio tu adulatoro pualunt q et pumiu verum declamat sta
 tus. **¶** Ad quid. ut si quis populari madescit consens. assentationis
 et prurilitatis vno crediderit tempandim hostis feliam tepeatur. aut
 inuidus. **¶** Eo si quid aures truar sunt. et iam absurdueunt. vero
 et linguam femorem sine offensione grauius non admittunt. **¶** Qu
 qitum auctore maior etas uia degnam p spiciu est cum sine padeu
 tia. aut nullum aut vnum esse opus virtutis. verius docuerunt et ex
 emplis. **¶** Vnde et anstipus. et amaledicente se discedens dixisse legit
¶ Et tu lingue tue sic ego meam aurum dno sum. **¶** Auritones quoz
 tndam dicenti maledixit ille tibi. Non michi inquit. s illi qui in se qd
 ille culpat agnoscat. **¶** Et si michi maledixit turet. non curio quia audi
 tus. lingua debet esse robustior. cum singulis hominibus lingue sunt.
 singule s aures lme. Aliquatenus tamen omo quia eo ipso me fate
 esse superiorum. qui superior psona usus est. detractionibus subiac. nisi
 oris infero. **¶** Baudorem itaq; u virgute huiusmodi homini compateret.
 infelicia. **¶** Item Tytus tacus maledicenti sibi metello. facile inquit est
 in me dicere cum nec sum iuratus. **¶** Quid xerxes. **¶** Si inquit tndam
 maledixit didia. et ego consuetas teste didia maledicta qtemptie. **¶** Et
 et dyogenes. cum ei inuicass amicus. et amice tunc inuicant. opiz
 inquit sapiam ab insipientibus ferit. **¶** Est enim meliore iudicat mala lig
 ma quem carpit. **¶** Quid plato. Tacus philosophie valur padeuag est
 Cum et potates. non modo uibo neget sapientes posse offendi. sed ad

usque amicum fortuna; relore videris sic manere in mobile. Et ne philo-
zophis solis pariam sic placuisse credas ipso impatore ad ea publica
dam exempla conueniunt. Ingredia quis maior aut clarior alexandro
Et antigonus pedagogus citharum fregit abiecitque dicens. Etiam tue
iam regnare queunt pudeat quod maxime regis voluptate luxurie do-
mari. Quod et ille paucissime tulit licet plebsque impaetissime
tulit fuit. et patre sicut virtute ita moys superaret. Et id quoque ele-
gant et ne complens purita scribit. Tunc cum alexand-
interrogaret quid ei videretur quod maxime haberet infestum ille librum con-
tinuata quod tibi inquit ut tu orbem terrarum. Sed quid quod id vno nauigio
facio. latro vocor. Tu quia magna classe dicens impator. Si solus
et aptus sit alexand' latro erit. Si adiuturum diuinitus populi famulet
erit diuinitas impator. Nam quo ad causam non differunt nisi quod
deterior est qui rapit impioibus qui iustam abiecit desert qui
manifestus impugnat leges. Quas cum ego fugio. tu persequeris
ego ut cumque venior. tu contempnis. Hec fortune iniquitas et leti-
familiaris angustia. te fastus intolerabilis et in explebilis auar-
cia fure facit. Si fortuna mansuescit fieri forte melior. At tu quo
fortunior nequior eris. Quod utique alexander constancia hominis. cum
multo arguentis opprobriis inquit. an futurus sis melior. fortunamque
mutabo. ut non ei amodo. quod deliqueris. sed tunc moribus ascribatur.
Cumque iussit conseribi milicie ut posset quomodo saluus legibus in-
litare. Sed ne asolis grecis mutuerit instructa virtutum sapio af-
firmans. tunc enim paxo pugnante quid arguerent impatores inquit
me mater peperit non bellatores. Quod ait quoque cum enim theodo-
mus quidam ad pugna certamine provocaret vidit si cupidus mortis
esset. se intam laqueo posse finisse. et supiente non tam pugnare quam
victoribus querere. Quibus romanorum impator iulius cesar quidam
paucissime multa sustinuit. Cum enim caluicium iniquissime
ferret et deficiente capillum. a ceruice commoueret ad fronte. abru-
to milite ei dictum est. Facilius est cesar te calum non esse quam me
in obitu romanorum. qui tunc capite vel actus esse timidus. Quod dem-
lato clauso usque ad manus fimbriato utens laxius tungebat. Unde
silla optimates sepius ad manes dicebat. ut pueri male periclitum
tauerent. Propterea margaritae cupidissimus erat quas pondus
eozo medium manu confectus discubabat. Cum ergo de alio inuito
rem ut faceret senatus auctoritate deinceps. ut ei videbatur in in-
tum ante inquit facialis margaritis. At hec forte aut aliena vi-

debuit. et quia q̄ uiri fortis animus. honestus dissimularet. Vm et
famosi libelli. de eo scripti sunt et iocularia carmina. in eū publice diuul
gata. Et est illud militū triumpho gallico celebratu. Gallias cesar p̄
egit. nichomedes cesarem. nichomedes non triumphat. qui subegit cesa
rem. Et q̄ nichomedes rex luttine repare febat. stupro subegisse. in
uliores familiaritate dum minor esset admissum. facilitate quoq̄ cesa
ris in allegando penatu tueri multis acriter. et palam irisit. Nam cū
ab ho p̄p̄e suo. p̄ mallo rogat. ut p̄inguo suo decurio natum ope
dret. At assistente frequentia. Vene si me habebit pompeis diffiale
est. Et it̄ in epla ad. S. cassiū violatorem dictatoris mordacius scri
psit. vellem il̄ idibz maris. me ad cenam iuuitasset. p̄fecto reliquid
nichil fuisset. Vnde me reliquie vire p̄cent. Et augustus fortune
fauor. et romani decus nup̄. amiculo nullo longe patientior potuit
Cum eū autouus. matrem eius origine de sp̄iens eū affectu
que et natura. paucis dicit. hec videns ptulit. et eundem porore tri
dita massinitatis gr̄m admissit. Cum vero idem aduſus p̄natū
quedaz gr̄m̄s p̄caudescet. loquere inquit auguste q̄ placet quid
diligetaz. auribus lingue tractantate indyoi. quetaz manibz. et in
omibz hys potentia tuam accusa. quia nichil aliud argui potest
impia mea. Ad hec nō modo in se p̄natū p̄ciatū s̄ etia candez
alys indicabat. Vnde cum tybins quereſ p̄ eplam q̄ multa de illo p̄e
rum loqueretur ita restupſit. hi tiberi noli nimis indignari quez
quē esse. qui dete male loquatur. Satis est enim. si hoc hermus ne q̄s
nolus male face possit. Idem tanta commitate. quo sibi se ademptes
p̄cipiebat. ut quedam ioco corripuerit. q̄ sic sibi libelli p̄uigē ve
tur quā elephantō defuncto stipem. Et quēnu vero adulaculū
captus tantū iste ab eis ausus est. Vnde app̄llatū dū. ut maledicū
et obp̄m̄ p̄m̄ p̄horuit. Deniq̄ cum eū deſcendē p̄p̄atū
viam. deſp̄atus quedaz dicit. O tyrannē. si eſſem inquit nō diceris ob
p̄natū. et eū est quo tiens ingrediebatur urbem ne suppliciu de quo
quē sumētur. Cuius eques romanus delicijs affluens cū maorū
tūdm̄ sup̄ſiſſi m̄conuino. Cesaris interrogauit an mitte hōet vidit
p̄ncip̄s. Quid ni liceatur. Ille statim p̄ fenestram misit. Achilles
pitus aucupij noctuam que cesaris noctes inquietauerat. Ille nigetis
p̄m̄. captū tulit ad cesarem. laudato impator nulle nimis dār
misit. At ille ausus est dicē. malo d̄ malo. malo uiuat. auemq̄ dū
sit. Abitq̄ q̄tūmaxo miles non sum admiracione multoꝝ cesare
nō offeuso. Veteranus cum sibi die dicto p̄lucit. cesarem ra
gunt in publico. ut ad eſſi p̄stantissimū adnotatū. que elegerit

sine mora dedit quendamque ei linguatorem. **P**eterumque aut exclamans
 voce magna **Q**uo ego non resar pichitum te bello atato miam
 que sum. **S**i pro ipse pugnam. detexitque missas acatitres **E**ndunt te
 far venit que in aduocatores. ut qui vereretur non supbz tu s; etiam
 ingratius videri. **I**nterduat vitem adolefcens sumillimz resar. per
 ductum que ad resarem. interrogant augustus. die michi adolefcens
 fuit unquam mater tua vane. **R**egant illi. nec contentus adiecit sed
 pater meus sepe **I**oa itaq; appitate urbana aduotiaz omz et flum
 flantate impatorz sibi canahant. **Q** Augustus impollionez supserit
 phesceunios. **E**t ego inquit pollio taceo. **N**on est leue in enim scribie
 qui potest p scribere. **S**icut autem non facile concipiebat urum. ita
 nec facile ad mittebat ad amittiam. **I**ta et quem semel ad miserat.
 constantissime retinebat. **E**idem inter vana dedecora aquod plobro
 se abiectum est. que adoptione amicali. stupro memert. quia cum pu
 lus artus ad misse dictus est non sine rumore prostrate pidi
 tie. **A**lius quoque eidem matus abiect. que saluus esset. curia ardenti
 subire face. quo mollior puerget pilus. **E**t et eo tympanizante ut
 milibz pmp dixisse me memini. **V**ides inquit plebeius quidam
 cuedus orbem digito temptat. **E**t cum quidam. ob corpis breuita
 tem conuadantis tuncdam impetu ductur sili caladamentis quidam
 sculis utendum esse vidit. **T**iberius quoque tum in multis lega
 fuisse culpabilis. cu adisus pumma. satis furuus ac patiens poti
 tit dicens. quia incantate liberis. et mentes homy oportebat.
Et ut ad peyores tustam. domicus uboz satis patiens fuit. ingo
 sic lusisse fertur orator lucianus. **N**on esse mirandz. que eueam hiet
 barbam cuos firem cor plubem esset. eo que diua dum taxat
 loquebat que p iniquitatis adypem. qui corde concepat pice de
 baue iugtas cum sedere de ptribitur sup talentum plubi. **D**e ppa
 sianus quoque de quo in libro pado dum **I**osolunoz destrudo destr
 betur fecimus mencione. etiaz in finoz quia patiens tulit adeo
 ut pene luculo pclamante. in mpperu eius. mlpem pilum posse
 mutare. non animu eo. que natura. cupidissimus esset pecunie nec
 auariciaz minuet pcessus etatis. **I**ndise dicatur. huiusmodi h amibz
 debemus usum nobis conuotonez. **S**i penam criminosis. **P**am
 de filio eius tito quid dicam. qui patris auariciaz tanta liberta libe
 ralitate pmpant. ut amor et delirie humani quis. ab omnibus
 dicetur constantissime tenens in moribus. ne que postulandi gra
 ad se accedentes. sine te ul ppe. quocumq; modo dimittet unde me
 pstantibus damestis cur plura pollicetur. qui prestare posset
Indit non oportet quem piam. asinusque pncipis tristem dycedere
Idem quoque recordatus sup reus. que incul totaz die cumq; ppari s; dotes

et gemens dixit. Namque hunc diem vidi. **¶** Que in vita offendent
a seculis reus padio non dum legi. Et forte illum vudice in
nocencie. et anafisi redemptoris elegit. **¶** Qui populum peccatum
incolunt consuetudine. non modo innocenti. s. et religiose depunct et delet
Nactus et cum horum qua moriens erat. cum lectica velletur super
pise dia. celum. multo q. coquebus est eripi sibi vita immensa. **¶** Reg
eio potius illum factum fuit. q. sibi penitens ess. **¶** Excepto uno diu
tapat. id quale fuit. neq. ipe tunc pedit. neq. tunc natum fuit
¶ Quid de pace huius loquitur. tunc tanta benignitas erat ut sua via
na. diu acontibus abstinet. mox credet quequid posse mori. Tan
te siquid amilitatis. et humanitatis. ut impio fuit ut omnibus pro
desse nullusq. pumie studuerit committos q. murtoris contra se. diu
sit illepos. et impistmaz familiaritate aduersit. **¶** Et dominus annus
qui gravissima theu. theomathiam odit post uenientem huius vir
tutis aliquid plorq. indulgit amibus. licet in eos gratis quq. infamiet
Homo quid usq. quaq. inutilis et qui nihil aliud habebat mirle
nisi nomen magi. Et tamen ignavia mentis. et meriam corpus sub
ptextu pnaparis occulcet. cotidie sibi secretum horam paco ven
dicabat. nec quicquid medum faceret q. fuerat. nisi taptare amfca
et eadem salo patito confige. ut tuncam intriganti. ne quis intus eet
cui refare non ab pnde sibi fufum sit ametello. **¶** De unscam quid
De hac impiffimo pnapu muoruerit diffimulare maluit. qui pumie
¶ Et cur pdae exempla ppoio cum amibus liqueat nichil firmu esse
et stabile. q. leu flatu amia contutit. Quis virum fortem credat
que ubo moaet impulsus. et ei quietem potuit. et virtutum com
page disrumpit. pms diuine sanguinem eliat. **¶** Vnde impublio me
statutu est ne pro ubis pmoles quicquid pmitate petars mulcet
que enim impator. Amoro theodosi archadi. et honory. statuta confir
mans. **¶** Si quis modestie uestus et pudoris ignarus. impio petulan
tis maledicto nomia una crediderit. latefceda. ac temulenda turbulen
tus abtrectatur tempore fuit. cum pene no lumen subingit. neq. du
rum aliquid. neq. appeto sustine. qui si id. ptemtate pteffit qtemp
neud est. si ab infamia impanone digniffim. si pmi iura. remittend
Vnde integus amibus. hoc ad mmy stam referatur. ut pppoms
pomy dicta pensem. et ut ppter mtti. au pquid debet. teusea
mms. **¶** Ex quibus colligitur dictis hony non mori cum. qui aut
vritus amator est. aut iure constitucim ab tempans. **¶** Vnde naser
vritu vdeu flatu amio tangit. et admissus turum p cordia ludet
¶ Familiare si quid sapien est. ut magno placet. aug. potius a quo
libz repheudi qua sine ab euidute sine ab adulate laudari. **¶** Nullus

et cum reprehensor formidandus est. amatori utilitas. Et cum aut inimicus reprehensibilis est aut amicus. Si inimicus insultat ferendus est. Amicus aut si erit docendus. Si doceat audiendus laudator vero et eius conficiat errores et adulator illi in errorem ducit ergo rex fidelis. electus inuoluptatis ducit relinquens si sapiat regibus et principibus. in hac humilitatis exemplum et fortitudinis. amplexus me in istis in misericordia et increpabit me. oleum aut patris non impinguet caput meum. Consonat ei ethicus dicens. falsus honor inuit aut mendax infamia teret quem nisi mendosum et mendacem. *De ei dicitur quod licet adulari quem licet occidere. et quia tyrannus publicus hostis est. Scilicet Caply*

Quod optime tui debetur hoc oleum patris qui reprobat paucos. Regum fidelis. et ad qui emendat in infirmitate sua conclusas vires. mittit euangelicus fides. Si utique qui inordinatus est et in isto dei iudicio pordesat amplius. et vulgi opinione potius splendore appetit quam caritatis. opusque eius ferit incendio. unde et in istaribus litteris tantum est. quia alit' cum amico alit' inuicem est cum tyranno. Amico utique adulari non licet. si aures tyranni multum latuit. est. Si namque licet adulari. que licet occidere. potius tyrannum occidere modo licet est. si equum et in istum. Cum enim gladium accipit gladio dignus est interire. Quod atque intelligitur. qui cum pro te iustitiam usurpat. non qui utendi eo. accipit ad omnia pietatem. Utique qui adeo potestate accipit legibus sunt et in hac. et miris famulus est. Cum vero eam usurpat iura deponit. et voluntati sue leges submittit. Inueni ergo multo amant' iura qui leges ordinat. et publica potestas ponit in eum qui euacuare nititur publicam maiestatem. Et cum multa sunt iura maiestatis. nullum grauius est eo qui aduersus ipsum corpus iusticie obicitur. Tyrannus ergo non modo publicum tamen. si si fieri posset plurius publicum est. Si enim tamen maiestatis. amicos persecutores admittit quito magis illud qui leges ponit. que de iure debent impatori bus impare. Certe hostem publicum nemo ulasat. et quisquis eum non persequitur. in seipsum. et intotum rei publice iudicium corpus delinquit.

Explicat liber tertius. Incipit Capitula quarti libri et primo.

Quod diffinitio principis et tyranni et quid sit princeps. Quod lex. Et quod princeps licet sit legis innoxius absolutus. legis tamen suus est et equitatis gerit' propter publicam. et innocenter sanguinem fundit. Quod princeps iustus est sacerdotum. et minor eis. Et quid sit iustum principatus fidelit' agere. Amine legis auctoritate. Quod princeps legi iusticie esse subiectum. Quod principem castum esse oportet et auaricia declinare. Quod debet legem dei hunc pimentum.

et oculis semper et pueris esse in litis. et litas agi qd filijs. Quod tunc
rem dei doceri debet. et huius esse et sic suare huiusmodi qd auctoritas
p no minuat. et qd preceptor. alia mobilia alia immobilia. Deinde
tione iusticie. et clemencie pncipis. que debent in eo. ad utilitate rei. p co
tempore. Quid sit deinde addendum. id ad finem. qd pncipis pro
hibetur. Quid utilitas deinde iusticie pncipis consequant. Ne sit a
lia merces pncipis. Ex quibus causis differant pncipatus et regna
12

Explicuit capitula terti libri. Incipit prologus quarti libri et primo.
Ardua quid res est professio iusticie et que in
curantibus curis tenebris aut negligencia pro
fite utis frequenter innotat. Quid cum unum sit
quod recte examat rebus incognitis. Notitia
autem vero. eo qd vias non ducit contemptoris
iusticie aculeos exacerbat impensam delinquentis.
Est ergo primus philosophandi gradus. quia vero
pncipatus qd dicitur. ut quid in singulis unum sit
prudens agnoscat. Scimus ut quicquid id iusticie. qd ei illuxerit fideliter
acquiescat. hic aut philosophandum strata illi soli pnia. est qui de reg
no voluntatis proclamant in libertate qua libi sunt. quas iustas libant. et
spem pncipis tolla inigo iniquitatis. et in iusticie subducentur. Vbi
autem spem dei ibi libertas. metusque finis incipit qd conscientia. potius
tor spem sancti est. Porro spem sancti est. qui loquitur equitates incomp
tu pncipium. nec erubescat et pauperes spem regibus antepant aut equ
et quos sibi fecit coherere docet scire. loqui et facere voluntate. Cum no
iusticie non vult audire ul loqui. apud iusticie alienus est. Et hic acte
mus. Nunc in quo tyrannus distat a pncipate audiamus. De differencia pu
1
Est ergo tyrannus. et pncipis. apud et tyrannus. et qd sit pncipis
hec differencia sola ut maxima qd hic legi obtemperat. et eius arbitrio
tuo pncipis regit cuius se credit minister. et in rei publice. munibus
oculis. et oculis subeundis legis beneficio sibi pncipis vendicat lo
tum. In eoqz prefertur ceteris qd cum singuli. teneant ad singula pncipi
pi no aucta iuncta vniuersa vnde nullo in eum. cum subditoz pntas
confertur ut in utilitate singuloz et cum qd quid vnda et facienda. sibi
ipse sufficiat. et hanc rei publice status optime disponat. dum sunt
alt altius membra. In quo quid optima viuendi ducem naturam sequi
mur. que inuicem sunt. i. mundi mundus hanc s. sensus vniuersos
incapite collocant. et ei sic vniuersa membra subiecit ut omnia recte
moueat. dum sibi capitis pntas arbitrium. Por ergo et tunc pnci
pncipis. apex pncipalis extollit. que splendescat. quat et quanta sibi
ipse natura credidit. Recte quid et pto nichil utalis. qui ut pncipis ne

affitas expleatur. Quippe tunc nec voluntas eius iusticie minuat^r
 adusa. **E**st ergo ut eumque plerique diffiniant princeps potestas pu
 blica. et miris quedam diuine maiestatis ymago. **P**aulo dubio ma
 gnum quod diuine virtutis est declaratur in esse principibus. dum homines
 mutabilis corpe colla subiungunt. et secum plerique ferendas prebent
 ruites et impulsu diuino quique timet. quibus ipse timor est. **N**on
 fieri posse non arbitror. nisi immo faciente domino diuino. **D**um
 et cum potestas ad omnes deo est. et cum illo semper fuit et est ante eum
 ordinate ratio potestatis. **D**um igitur princeps potest ita adeo est ut po
 testas ad omnes non recedat sed ea utat per subpositas manus in omni
 doctrina faciens clementie aut iusticie sue. **D**um ergo resistit potes
 tati dei ordinationi resistit. penes que est auctoritas conferendi eam
 et iure auferendi ut minuerendi eam. **P**erque enim potestas est potestas
 cum vult ferre in subditos. sed diuine dispensationis plurimato
 suo primum ut docere subiectos. **V**nde et in persequone limoz athila
 interrogatus. a religiofo cumdam timentis epo. quibus esset tunc
 respondit. ego sum athila flagellum dei uenatus in eo. ut scilicet
 diuinam maiestate opus bene inquit uenit in me. et illud bene
 dictus qui uenit in nomine domini. ingenuus referat eam ferulus.
 percutit aduersus quem et affectus est martiri palma. **F**la
 gellum enim domini gerere non audebat. sciens quia dilectus filius fla
 gellatur et nec ipse flagelli habet nisi ad omnes peccatum. **S**icut
 ad omnes verabilis est bonus potestas eadem implaga electorum quibus eam
 non uenit. que ad omnes instituta est ad uindictam malefactorum lau
 dem non bonorum et laudibus legibus deuotione purissima famulat^r
Digna uox est ut ait purgator. **H**anc statim regnanti se uelle uincere
 legibus profiteri cum tamen legibus non ardetur ut patet in ff.
Cum deinde auctoritate principis pendet auctoritas. et reuera maius
 impio est submitti legibus principatum ut nichil sibi princeps licet
 opinetur quod a iusticie equitate discordet. **Q**uid lex et princeps licet
 sit legis nexius ab solutus. legis tamen paus est et equis gentis
 et in eo sibi principis detrahi per totum puber et mouet fanges su
 arbitrentur. nisi iusticie sue statuta prebenda crediderint ius
 ticie dei. cum iusticia in eum est et lex eius equitas. **N**on equitas
 ut in per se afferunt verum quoniam est que cuncta coequiperit ius
 que. et in paribus rebus et in paribus rebus paria iura desiderat
 quoniam equalibus casibus turbans uincit quod sibi est lex uero cu
 iusticia est. ut pote in equitatis et iusticie voluntas inuocant. **D**um
 et cum alii uero diuino et quauis compate esse in superius afferunt

Id est p[ri]mo omnibus bonis et malis et tunc rebus ipsis qui hominum
p[ri]ncipem et d[omi]n[u]m esse. Cui p[ri]ncipatus n[ost]r[u]s quid iuris p[ro]p[ri]um
et de iustis orator p[ro]p[ri]us inde p[ro]f[er]at. et om[n]i homin[u]m subiecte
obedienciae eo q[uod] lex hominis iure n[ost]ro quid est et d[omi]n[u]m dei dogma sapi
entum coniecto voluntarios p[ro]cessum. civitatis composicio et tota
civitis fuga. Sed qui d[omi]n[u]m vult om[n]es qui in p[ro]p[ri]etate rei vniu[er]sali
te n[on] p[ro]p[ri]etate. Om[n]es itaq[ue] necessitate legis suade teneat astricti nisi
forte aliquis sit cui iniquitatis haec viderat indulta p[ri]nceps tunc
legis negotiis d[omi]n[u]m ab salutis n[ost]ra quia ei iniqua liceant. s[ed] quid
is esse debet. qui non tunc p[ro]p[ri]etate. s[ed] amore iusticie equitate colat rei
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate utilitate. et in omnibus aliis comoda p[ri]vate p[ro]p[ri]etate
voluntati. **¶** Sed quis in negotiis publicis loquet[ur] de p[ri]ncipis voluntate
tunc in eis in sibi n[on] licet licet. nisi q[uod] lex ait equitas p[ro]p[ri]etate aut in
to quibus utilitatis induat. Eius namq[ue] voluntas in h[is] vniu[er]sali debet
h[ab]ere iudiciu[m] et rectissime. q[uod] ei placet in talibus legis h[ab]et vigorem. eo
q[uod] ab equitatis mente eius p[ro]p[ri]etate non discordet. Demulcu tuo inq[ui]t
iudiciu[m] meum p[ro]p[ri]etate vult tu viderat equitates. Iudex et eius
inordinatus est tunc p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate assidue ymago est
equitatis. **¶** Publice ergo utilitatis iustex. et equitatis sumus est
p[ri]nceps et in eo p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate genti. q[uod] om[n]i iunias et dampna.
s[ed] et tunc om[n]ia. equitate media p[ro]p[ri]etate. Iura quoq[ue] eius et baculi
adhibita moderacione contractus. omniu[m] et curres. ad iudiciu[m] redu
cit equitatis ut in iusto p[ro]p[ri]etate. Ius q[ui]ratulatur dicens. Iura tua
et baculus tuus ip[s]a me consolata sunt. **¶** Et clipeus eius fortis
quid. s[ed] in iustis clipeus est. et qui maliquatu[m] iacula p[ro]p[ri]etate
tibus p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate. **¶** Officiu[m] quoq[ue] eius illis qui in iustis p[ro]p[ri]etate
sunt. p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate. et illis qui n[ost]re desident. p[ro]p[ri]etate ad iusticiu[m]
non ergo sine causa gladiu[m] portat quo unus cent[us] sanguis fundit
ut tu vir sanguis non sit et homines frequent[er] occidat. ut no[n] in iustis
ut n[ost]re homin[u]m ul[tra] reatum. Si enim magno credit angustio da
id vir sanguis dictus est non p[ro]p[ri]etate vanam. Et samuel inq[ui]t vir
sanguis aut hominada p[ro]p[ri]etate. licet agas p[ro]p[ri]etate regem aua
lectu[m] interfecerit. Hic siquid gladius est columbe. que sine felle v[er]ba
sine iracundia ferit et tunc diuinitat. nullam animo contigit amari
inducit. Iam sicut lex culpas p[ro]p[ri]etate sine odio p[ro]p[ri]etate. ita et
p[ri]nceps delinquentes rectissime p[ro]p[ri]etate. non aliquo iracundie motu. s[ed]
mansuete legis arbitrio. Iam et si suos p[ri]nceps videatur h[ab]ere luto
res. ip[s]o aut salus aut p[ro]p[ri]etate credendus est lictor tu ferre lictum.

3

habetur est p supposito manu. Et cum ad stultos accedimus qui rati-
 fas namum diligenter inuestigant. licet de quatuor legis uitor. eo q
 ad officium ipsius spectat. ferre. que lex indicat ferendū. unde et anti-
 quitas officialibus quoz manu iudex inuocet punit. tū uero gla-
 dius inuincit. obtemperat legis arbitrio dicebat ut legem imple. ut
 rei tristitiam mitigaret ut mansuetudo uiboz. **Et princeps iustitiz est**
sacerdotum et iunior eis et quod sit iustitiam principatus fideliter
Hunc ergo gladium de manu eorū accipit princeps ad ipā agere
 tū gladium sanguinis omnis non habet. habet tū et istum. s. co-
 nitat p pūapio manu. tū tūcendos corporos. contulit pūatē spūa
 lū sibi in pontificalibus auctoritate resuata. Est ergo princeps sacer-
 dos quid iustitiz et qui sacros officios. illam partem docet que sac-
 dos manibus uidetur indigna. Sacros namq legum dūc officium
 religiosū et pūm est illud tamē inferius. q imperis p cūmū dūc
 et quidam carumficy reputatū uidē ymagines. **Unde et constantius**
 romauoz fidelissimus impator cum sacerdotū consiliū mēam co-
 notasset. nec pūm locū tenere ausus est. nec se pūfūz i imperere
 confessibns. s. pūm nomissū occupant. Bētēas uo quas ab eis
 approbatas audiūt ita uenātus est ad si eas dedimne maiestatis
 pensū emanasse iudicā. Et et libellos imperatorū quas aduincē con-
 ceptos. sacerdotum cūmū continetēs impatori porrexiūt. suscepit
 quid clausus q. repositus in sum suo. Cum aut eorū aduincē
 et concordiam reuocasset. dixit sibi tamqū hōm et qui iudicā sub-
 iacet sacerdotum illiatum esse. docet pūmūre causas qui nō pū-
 nisi a solo deo iudicari. libū pū quas recepat nōs impetitos dedit
 incendio. patz mētus cūmū. et quiaa publicare. Et tūu reproba-
 fily. maledictōm mētūre qui patz uerenda non tēxit. Unde et
 inscriptis Nicolū romān pontificis idē dixisse narratū. Verū
 si pūis oculis uidissē sacerdotem dei. aut aliquem alioz. qui mo-
 nathico hūm cūmūpūcti sunt peccante. claudēs mēam asplicatē
 et coopūreū eūm. ne ab aliquo uidetur. **Et et theodosius magnus**
 impator. ab merita naxam. non tamē cūmū grām. a sacer-
 dote mediolāensi. a regaliū usu. et insignibus. nūpū suspēsus
 est. et mōntam sibi penitētiā hōmūdy. pauent et pūllēpūit egit
 pūfecto ut doctoris gentiū testimonio utat. maior est qui q. lū-
 diat. quū qui iudicat. et pūes quem est cūmūde dignitatis aū-
 tōritas eūm cū dignitas quā confertur hōmūis pūlegio autēdē
 pūuōderatione mēt. eūm est nolle cūmū est uelle. et eūm est auferre

qui demum conferre pot Rome Samuel infantem. de causa inobedi-
entiae. de possessione sententiam tulit et ei regni apicem. hunc filium ysa-
subrogavit. ¶ Si uero constitutus princeps susceptum munus fideliter
gesseris. tantus honor ei exhibendus est et reuerentia tanta. quantum cap-
omnibus membris corporis antecellit. ¶ Verit autem fidelis ministerium
cum sine conditione memor. vniuersitatis subtoro. se per suam gerere rector
datur. et se non sibi suam vitam. sed alijs debere cognoscit et eam illis ordi-
nata caritate distribuit. ¶ Eorum ergo se deo debet. plurimum sue patrie.
multum parentalibus et proprijs. extraneis minimum non nichil tamen
¶ Sapientibus ergo et insipientibus. debitor est pusillis et maioribus
¶ Que quid insperato quibus est cum platorum et eorum qui spiritualium curam
gerunt et qui secularium iurisdictionem gerunt. ¶ Unde et melchisedech qui
primum scriptura regem introducit. et sacerdotem ut ad ipsum mysterium
creatur taceat quo figurat christum qui uelut sine matre et inter
ris sine patre natus est. Ille inquam nec patrem nec matrem legitur
habuisse. non quod utroque caruerit. sed quia regnum et sacerdotium de tra-
ditione non patuit. caro et sanguis cum maluitis creando patet
respectus cura virtutum merita preuale non debeat sed salubria sub-
rectorum fidelium uota. et cum altitudo culminis apicem quippe con-
scendit. obliuisci debet affectum carnis. et id solum agere. quod subiec-
torum salus exposita. ¶ Subiectis itaque pater sit et maritus aut si te-
neriores uoluit affectione utatur ea amari magis studeat quam timere
et se talem exhibeat ut vitam eius excommunicatione preferant sue. et inco-
munitate illius. quidam publicam reputent vitam. et ei tunc omnia
recte procedunt. et paucorum stipatus absque periculo si opus est ad-
usus iunabiles fortis et cunctis ut mors dilectis et amicos quem
vinculi amoris construngunt non facile rumpitur. ¶ Doreenses cum
athemenis pugnant de euentu plij oracula consulit quod subiecit
Respondit est superiores fore in regem athemenis occidissent. Cum uen-
tum esset in bellum. militibus ante omnia regis custodia preceptum. ¶
athemenis eo tempore rex cadurus erat. Cum responsa dei et precepta
hostium cognitis castra hostium ingreditur. mutato regis habitu para-
menta collo gerens plij turba obstitit. amulite quem false precep-
erat interficere. Cognito regis corpore doreenses sine phlo discedunt. Itaque ita
athemenes uirtute diuis profalute patrie. morti se offerunt bello
libantur. ¶ Item ligurgus in regno suo decreta constituens. ipsum in
absequia principum ad iustitiam impiorum firmavit. Quia argenti quod usum
et cum pederis matiam sustulit. Venatur custodiam legum ipso sublegendi.

senatus, petentem dedit. Statuit virgine sine dote. muliere. ut liberos eligeret. nam petentia duxerunt honore. progradum etiam seculo esse noluit. Ita ut nec sane usque tunc locum honoraretur. seculus. Deinde ut civitate suis legibus daret. inveniendo obligat civitate. nihil eos. de eius legibus mutatuos. antequam reverteretur. Pro fiasat aut certum illi. Petentem duxerunt. ab utroque movens opera sua in mare misit. ne velatis ossibus laedere manum. Plures se religione miserrandi. indissolubilis legibus arbitri. Hys quid exemplis. eo libentius utor. quod apud paulum eisdem usum. dum athletensibus predicaret. invenio. Sordidus per dicator egregius. qui christum et hunc crucifixum sic mentibus corpore ingerit. ut per ignem multas. libenter multos. exemplo gentium pervenisse docet. Et et ista persuasit fieri non solum. nisi in sanguine iustorum et corpore qui pro illi gerunt magistratum. Porro ad libenter am. sed indecoro et genio. nemo sufficiens potuit inveniri. nisi ille cui in hereditate date sunt gentes et perfusa est omnis terra possessio eius. Hinc aut alium esse non posse quam filium dei. Potentis dei asserunt. cum preter dux gentes et terras omnes. nemo sub egerit. *¶* Dum ergo sic omnes ignominiam predicaret. eo usque ut gentem paulam evadere stultitiam. sensum addere illum dei. sapientiam. et ipsum etiam dux maiestatis solium. ubi dei. et tunc hunc predicantis exco. et ne virtus cum sub alius infirmitate videretur a stultulo indecoro. gentem quod stultitia opera crucifixi que etiam fame testimonio reboabant. propositum tunc apud omnes constaret. quod ea non posset nisi deus. Et quia multa in utramque partem crebro fama mentis. quam mirabat famam. quod discipuli illius maiora faciebant. dum ad vultum discipuli aquarum infirmitate salvabant. egroti. *¶* Dum multa astutias aristotilis in supposito acuminata. omnes philosophorum tendiculas. resurgens mortuus confutabat. *¶* Deinde duces romanos se per se docuit de nomine per teletur est. *¶* Nihilis quoque cesar dux inquit. qui non laborat. ut militibus carus sit. milite negat armare. Resat huiusmodi duas in datus adversus hostes esse. Idem inquit dixit militibus ite huc si venite. Dicebat enim quia per tripartem tunc duos labor. videtur militibus minor. Preter voluptas corporis eodem actore vitanda est. Dicebat enim in bello corpora hominum gladius in pace voluptatibus muliari. Conspicit enim gentem triumphator voluptate nullius tam facile superari quam fuga. eo quod ipsum qui gentes domuerit. venis nexibus inmodum mulier impudica. *¶* *Arme legis ante restat.*

Sed quid ad emendandū principem legi iustitiae esse subiectum. Cetera
 cetera generum exempla decurro. que tamen plurima sunt. tum
 rebus quibus possit ad faciendā legibus quā exemplis videri. At ne
 ipse principem usque quaque solutus legibus opemans audi quā leges
 imponat principibus vero magnus super amem. terram terribilis et qui
 auferet spiritum principum. **C**um inquit ingressus fueris terram quā
 dominus deus dabit tibi et possideris eam. habitabis quā in illa. et dixeris
 constitutus super me regem sicut huius omnes percutitio nationes. cum con
 stitueris. quem dominus deus elegerit de multis fratribus tuis. Non poteris
 alius gentis hominem regem facere qui non sit frater tuus. Cumque fu
 erit constitutus. non multiplicabit sibi equos nec reducet populum in
 gyrium. equitatus enim supplebitur. postquam cum dominus precepit uolens
 ut nequaquam amplius per eundem viam revertamur. Non habebit uxor
 res plurimas. que afficiant animam eius. neque argentum. et aurum in me
 sa pondere. **P**ostquam autem sederit in solio regni sui describet sibi
 de utroque nomini legis huius in volumine arripientis exempla a sacer
 dotibus leuitice tribus. et habebit secum legem quā illud omnibus die
 bus ante faciem suam ut discat tunc dominus dominus suus et custodire uerba et ter
 minas eius. que in lege precepta sunt. Nec eleuetur cor eius in su
 perbia. super fratres suos. neque derelinquet ad dexteram uel ad sinistram ut
 longo tempore regnet ipse. et filius eius super ipse. Nunquid quies
 nulla lege dicitur. que lex ista constringit huius utique diuina est. et
 inprimis solui non potest. **I**ngula uerba eius si sapiant in auribus
 principum. tametsi sunt. **T**ercio de electione. et forma eius que in pri
 ncipis electione dicitur. **V**iuendi formula que ei precepta est. **I**nc
 tunc paulisper attende. Cum inquit sunt constitutus qui totius populi
 spiritus religionis cultu et affectu caritatis proficiat. non multiplicat
 sibi equos quorum multis sit subditis aduersus. Equos quid
 multiplicare uolens est. plures quam ipsa uitas possit ualeat quic
 causa uel curans alius congregare. **A**mplius enim et parum si priu
 aticorum principem sequimur. legitime quantitatis diminutiones. iniqui
 tas rerum quibus significatur uel potestatem. **L**icet ne ergo rursus
 multiplicare. uolens ne impares. aut truces bestias aut quolibet
 portenta nature. cui equos qui ad utilitatem necessarij sunt et usui
 totius uite ad legitimam quantitatem profuturus est numerus. **N**am de
 hystrionibus et muneribus. sturnis et metralibus. lenonibus et huius
 modis hominibus. que principem oportet pacis potius quam fauere
 non fuerit in lege mencio faciendā. que quidam ab hominibus
 istas non modo apud principis aula percludit. sed eliminat apud populum det
 Equos uero totius familie et muneribus omni necessarius intel
 ligitur usus. Cumque legitima quantitas est quā ratio ueritatis aut

utilitatis propositum. Ita tamen ut utile et honestum consequatur. et tunc
 litas conscribatur honestas philosophis eundem iam primum placuit
 primum siorem nullam esse opinionem illorum opinionem qui utile separant
 ab honesto et sententiam, utrumque et utilissimum esse honestum et utile
 in se usque quaque tamquam. *¶* Plato ut refertur hystorie gentium tunc
 videtur dyonysius sicilie tyrannus corpus sui septimum custodibus quod
 tantum inquit malum fecisti. ut atam multis uoce hanc custodire
 hic utique princeps non oportet. qui officio ita sibi omnium uiuat af
 fectus. ut quicquid subditus. pro prius inuincibilis caput opponat
 Cum etiam vigente natura se pro capite soleant membra exponere
 et pellem puelle. et tuncque que habet parat parua sua sequitur. *¶*
 videtur ipse in egyptum equitatus natus subleuatus magna siquid
 diligencia parandus est omni qui in sublimitate constituit. ne in se
 nores corumpat exemplis. et abusione reus. et per superbie aut luxurie
 viam ad confusions tenebras reducat. ipse frequenter enim est ut sub
 dit superiorum uia mutentur. quia magistratus ipse studet esse co
 foratus. et unusquisque libere appetit. in quo alium tenet illustrare.
 Celebre est illud nisi fictoris egregij. sensum et uerba magni theo
 dosij principis. *¶* In commune nubes siquid censes de tenendum
 minus in se subit. Tunc obscurior equi fit ipse nec ferre neque
 tum uident quid auctorem parere sibi compant sibi compant
 orbis regis ad exemplum. nec sit inflecte sensus humanos edicta
 ualent. qui in ita regentis mole mutatur semper tunc princeps ut
 quis. Vni singulorum facultates nequaquam omni corporis ad equantur.
 De oculis ipse quilibet sumit ac potestas de archa publica uel
 tuncque huius. *¶* Duce si forte defecit ad singulorum reuertitur facul
 tates ac qui priuatum quicquid suis uoce est esse contentum. Tunc
 si sunt potestata qui nunc potentis appetebat fulgorem paup
 tate pordidus confusions sue tenebris erubescit. Inde etiam laceda
 moniorum deactis potestabilibus in usu publicorum bonorum patas uidet
 ta est. Inim tamen hereditatis uti. et hys que prauorum fortuna
 accedunt. quid inue hanc. *¶* De principis castu esse oportet et auaritia
 7 *¶* Hic dicit lex Non habebit uxores plenas que am dequante de
 afficiant anima eius. illam quid fuit. quicquid in populo. *¶* Caplin.
 dei. ut propagande sabolis grana. et fidelem ipse dilataudi plures
 qui fortuerunt uxores in exemplum licencie huius occurrunt patriar
 che. tunc pura sensu sit uno suo corpore s. ab aliis. in utero alieno
 analle misteris de uno suscipiens filium ismahelem iacob quoque po
 roz sibi duplicato quicquid secundas eandem ancillas assumit. At
 qui reges ipse perhibeant laqueos tenet et plurimum uxorum.

amplexibus ardet et cum in alijs plures viuis esse habitum fuit in
 regibus pietas obtinet ut una viuis sit. Rursus fornicari vel adulterari
 stupro. cum nec etiam quis multiplicandi causa aut procreandi he
 redis licet uxori admissum. Quomodo stupra adulteria aut quas
 libi fornicationes punit potestas. eius subiecta tunc. Nec uxo
 res dandi quicquam obicit qui forte in hoc sicut et in multis alijs spe
 ciali privilegio gaudet licet facile contempnam. q. et ipse in hac parte
 deliquit. Sane cum affectus ille uxoris prodicio ne et homicidia
 in adulterum iniecit. nec nullius excusatione laboro. qui prophetica
 commentus et cunctus parabola. scriptum huius mortis esse vidit habes
 itaq. regem cum regibus delinquentem. et utinam cum penitente pe
 nitentem. et fateantur cum confitente culpam. et satisfacientes cum
 satisfaciente. veniant ad uitam. Ipam quoque suspicia salomonis
 mulieris infatuant amor. Sequitur nec habuit argenti et auri iuveni
 si pondera. Erunt aut et dandi prohibente argentum sibi et auro
 thezaurizent facientes cotatissima questum de paupertatibus aliorum
 humiliorum querant de pauperis diuitias et singulorum sibi libertatem
 statuunt in calamitate multorum. Et copiam salomonis obicit alijs
 Esto pauperem locupletem fieri non prohibeo sed avaros. Nam avaros
 et argentum salomonis tempe vulnerunt. Nam utaq. vulnerunt si
 cor in mensa pondera et que usum excedunt sibi rex cupidus
 congegit. Potuerit ea mitum defodiens quo carora fierent
 huiusmodi usibus subtrahere. apud petronium trimalchio refert fa
 brum fuisse. qui vitrea vasa facit tenacitatis tante. ut no magis
 qui aures vel argentea frangerent. Cum ergo fialam huiusmodi. de
 vitro purissimo. et solo no putabat dignam cesare fabricasse. cu
 munus suo. cesarem adiecit admissus. Et laudata est spes inuicis
 commendata manus artificis acceptata est deuotio donantis. Faber
 no ut admiratione intuentium. uideret instuporem. et filii plerumque
 gratum conuenerat imperatoris petitiu de manu cesaris fialam recepit
 q. tam validus precat impetratum tanto impetu. ut nec solidis
 sumis et constantissima. eius materia manet illesa. Cesar autem ad
 h. non magis stupuit qui petiuit. At ille de terra sustulit fialam
 que quid no fracta erat si collisa at si ens suba mtr spem induit
 fct. Deinde in altarium. desum profens uicem conuexit aptissime
 et tamquam collisum vas eueni trebus ictibus repauit. Quo fct
 se tellus raris tenuis dilutatus est. eo q. familiaritate cesaris. et
 admiratione omnium. se pmeruisse credebat. Et secus accidit. Quasi
 ut enim cesar du alius faret. hanc tenuitatem intore. De qua ne
 garet cu de colla precepit imperator dicens. quia si hac artificum in

notescit. aurum et argentum vilescit quia lutum. an uero sit relatio et
fidelis incertum est. et de facto reparet. diuisi diuisa sentiant. Ego uero
sapientiorum non prudens intellectui denotatio ne potentis artificis
male remuneratum arbitror. et in utroque quantum spectat. cum deus e
gregia delecta sit. ut fomes auaricie pabulum mortis quatenus pro
horum causa pecunia. pecunie quoque materia suauis imperio. quod siue dilige
ria hominis fuerit huiusmodi cum siue se esse non possit que rerum primum
est. Atque imperio primum suum est datus census honores. Census au
ticias pauperum ubique iacet. longe utilius quidam omnem materiam ungu
rum et causam odij a suis rebus publicis potius uideat studuerunt. ut
causa deficiente effectus malicie eum euanescent. *Quale est decore*
tum illiguntur apud lacedaemonios et mantica gloria. que nunc pro
italie est. salum doctrina meturgore qui constitutionem suam robore
et uirtute tradit. totam fuisse utilitatem. *Quidam aurum cum argento*
vilescit dum sit sola uirtus imperio. et illa quorum usus optima duo
uiuendi natura commendat. Pauper itaque non recedit nec diues solus
pecunie beneficio honorabitur. dum unusquisque sui ipsius dote erit im
pio uel vilescit. Porro quedam a se quedam ab aliis opinione huius
pro dignitate. Pauper siquidem aut metualia. que in alimentis aut
indumentis uicibus constant. dictante natura. sunt ubique tanto im
pio. Que sensus ablectant naturaliter omnibus grata sunt. Quid mul
ta. Que nature sunt. non modo eadem sed uigent apud omnes. Que
opinionis arbitrio secuntur. meta sunt. et sicut ad placatum sunt ita
et ad placatum euanescent. Non fuerat ergo tuendum imperatorum. ne ma
teria quicquid deficeret. cum etiam adhuc apud illos uenalicum fieret
sit qui pecuniam non nouerunt. *Quo eodem tanto sapientie fuit*
se salomone. ut quia nunquam timent. ne aurum et argentum vilescit
possis quorum natura uidebat esse famelicam. et pro parte maxima
nichil aliud quam pecuniam epurare. Unde primum sapientia. hanc
ubique. rex quatenus sit egregius. ut ad quatenus pecunie sui ipsius
exemplo posteris mutaret. Preterea esse regem oportet capio sum
ita tamen ut diuitias suas ipse reputet. Non habet ergo diuitias. su
as ipse reputet. quas si nomen possidet alieno nec sibi prout erunt
bona fiscalia que publica confitentur. Nec uero nec ipse sum sit sed
subdito. *Debet legem dei habere prouidente.* et oculis semper et
Postquam autem peritum est in hunc et hunc agi consilium Capiti.
sedent in solio regni sui. describet sibi deitionomum legis
huius in uoluntate. Ecce quia princeps nam deus esse uiribus ignarus
et licet nullas privilegys gaudeat. nec nullis preteritu lege domini

Quod mittunt ignorare Describet ergo de utroque manu legis. i. secundum
 legem. in volumine cordis ut sit lex prima. qui tunc ingent. scda q
 pcca iustitiae intellectus agnoscat. Quia quidem describi potuit lapide
 et tabulis. s. scda non imminuit. nisi inprimore intelligencia mentis. Et
 recte in volumine de utroque manu scribitur. quia sic apud se sensu legis
 princeps resoluit q ab oculis eius. huiusmodi recedit. Et sic quid insitit
 lute. ut nequaquam ab intellectu discordet puritate. Illud namq. cordit
 spūs unificat. et pcces ipm huiusmodi uis et equitatis. media inter
 pccatō nara et qualis extat. Accipiens inquit exemplar a sacerdoti
 bus leuitice tribus. Ecce quid. Quid legum manus est censura. si
 non diuine legis ymagine gerit. et in utilis est constitutio principis
 si non est etiamstice discipline conformis. Et et opiamissimum non
 latuit principem qui legibus suis indixit. ne dedignetur sacros cano
 nes imitari. Et non modo sacerdotes ad exemplaria peti precipit
 s. ad leuitica tribum mutuandi. quia princeps mittit. Sic enim le
 gitur sacerdotes audiendi sunt. ut reprobis et ascendentibus ex
 adufo. amem vir iustus claudat auditum. Et qui sunt sacerdotes
 leuitice tribus. Illi utiq. quos sine auaricie stimulis. sine ambi
 tione impulsu. et sine affectione carnis et sanguinis. lex i. cōmū
 introduxit. Non autē lex lute que mortificat. s. spūs que iusti
 tate mentis. mundicia corporis fidei. p. suauitate. et opibus caritatis
 unificat. Et sicut em. umbratilis lex et gens omni figurat. sac
 dotes in singularitate carnis et sanguinis pelegit. sic postq. cessa
 tibus uulnibus uitas patefacta est. et iusticia de celo p. p. quos
 ante quendat nitum. et bone opinionis odor. et unitas fidelium. q
 platoris diligens promerit. in opus iustitiae segregant. Spūs
 applicat ad tenitiaz tribum. et legitimos instituit sacerdotes. Ad
 titur. Et helur secum loget q. illud ambus diebus uite sue. Attende
 quā debeat esse diligencia principis in lege dñi custodienda. qui car
 semp habet. legere papitur et resoluē. sicut rex regni factus q
 muliere foris sublege omem implem iustitiam legis. ei nō neces
 sitate s. voluntate subiectus. Quia in lege voluntas eius. et
 in lege dñi meditatus est die ac nocte. Et si ille in hac parte nō
 credit imitandus. qui non regum gloriā s. fidelium amplexus
 est paupertate et indutus forma p. mli. reclinatum capitis non
 quesunt mris. et interrogatus audire regum suū. de hoc mudo
 non est esse confessus est. p. fuit ut exempla regum illustriū
 quoz memoria in benedictione est. Et pcedant ergo de castis isrl
 dand. ezechias et iosias. et ceteri qui in eo sibi regni gloriā constac

ne debant. si dei quentes gloriam. se et subditos. diuine legis nepotibus
 munus darent. et ne illorum remota uideant exempla. et ex eo quod se
 quenda munus. quod a lege coram. et ritu opum et religionis cultu et fide
 professione aliquoties quod uidentur abscedere. licet nobis et illis eadem
 fides sit. ita me tamen. ut quod illi futuris exemplum nos oportet mag
 na gaudeamus. et ueniam impleamus. abiectionis tantum uolens si
 quidem. quod quo uitas detrahitur orta est. et in conspectu gentium reuelata
 sunt. ne inquit illorum quam aliter aut perperam quod tempus exempla
 constantius in theodosius iustitiamus. et leo et alij christiani
 principes. principem possunt iustitiam christiani. uero namque papam
 opam dabant ut sacratissime leges que construngunt omni uitas
 starent et tenebantur ab omnibus. nec illorum esset quicquam ignarus
 nisi aut publica utilitate erroris dispendium quod suspiceret. aut in se
 uitioque etatis. aut seorsus infirmitate. legitime acbitatis euitet
 aculeos illorum utique gesta uirtutum matamemta sunt. ubi quod sunt
 tot institutiones morum Denique uitam moys pulcherrimis. et captiuat
 quam arcum triumphalem transcurram pastat magnifice uirtutis ti
 tulus exoritur. fidei confessione predicantes in similibus quia no
 manis inuicta. si deus facit huius omnia Et quod constantinus. in
 manu eadem fundata et dotata. ut cetera eius taceant egregia budi
 cione perperam insignis est iustitiamus. et oleo qui sunt exco clares
 quod totum orbem orbem sacratissimus legibus circueatis quod quidam
 templum iusticie sacrarie studuerit Et Nam de theodosio quod dicit
 que ista uirtutes huius exemplar et cetera dei ob religionis et iusti
 tie uenabiles notum et sacerdotibus pacatissime tamen. et huius
 me indignante. non modo ut impatores uenata est. si ut antisti
 tem Quam leges tulerit. quam patient tulerit sententiarum sacerdotis in
 diolamens Et ut sententiarum emolliti perperam. et principibus aplaudere
 fuisse teneat putes a regalium usu suspensus est princeps quod
 elusus ab omnia. et principum coactus est implere sollempne Sed quod
 cum tante uirtutis subiecerit uoluntas utique subiecta iusticie dei
 et legi quod usque quodque abstempans Et Et si nisi que merita leuita
 te perperam duxeris habenda quod temptum quod huius quibus filius iusticie
 apud claudum claudiam. quod ipse in sapientia morum quod dicit. paucis
 agnosces Ceterum cum perperam legis uerba reuoluo. singula michi
 uidentur. quod ista. et quam spiritu intelligencie fecundata menti ac
 turritur habebat ergo inquit perperam leges. pro uideus ne addampna
 tiones suam cum huius uide sit huius conf se potentes et cum patet

tormenta patient. Et adiecit. Illegit q̄ illud legem siquid h̄re in ma-
tica p̄p̄o p̄dest nisi fidelit̄ custodiat̄ in anima. Legenda ergo est
om̄is diebus uite sue. Ex quibus liquido constat quā nō sit p̄-
cip̄is p̄cia l̄n̄s. qui legem d̄m cotidie revoluit lectione iubent̄.
Et forte q̄ sacerdotes legem cotidie legē iubent̄ non s̄p̄iter iube-
mes. Princeps nō cotidie legit et diebus uite. Quia qua die nō
legerit legem ei. non dies uite. s̄ mortis est. Hoc utiq̄ sine difficul-
tate illitatus non faciet. Unde et militis. quas regem romanorū
ad francorū regem. t̄sum sisse volo. quibus hortabat̄. ut lib̄s suos
libalibus disciplinis instatū p̄maret. hoc int̄ c̄tā elegauit adiecit
quia rex illitatus est quā asinus coronatus. ¶ Si tamē ad dispen-
sationē. ob egregie virtutis m̄itū p̄cip̄em contingat esse illiteratū.
em̄d̄ agi l̄t̄atoz consilijs ut eis recte p̄cedat uite est. Assistent
ergo ei. nathan p̄pheta. et sadoch. sacerdos. et fideles filij p̄phetaz qui
eum a lege dei d̄m̄tē non p̄m̄t. et quā ip̄e oculis animis non
ostendit. lingua suis introducat. quā q̄dam at̄m hostis trati
legat itaq̄ mens p̄m̄p̄is in lingua sacerdotis. et quāt quāt egre-
gū videt in moribus. quā legem d̄m̄ venietur. Nam l̄ta et ling-
ua sacerdotum. quā quidā uite liber est in facie p̄p̄o. Et forte
p̄cedat. q̄ exemplar legis. a sacerdotibus leuitice tribus iubet̄ assu-
mi. quia p̄dicationē corp̄. debet p̄t̄as quissi ingratius quib̄nada
modat̄. Nec ex p̄is am̄o lectionis est. qui et si ip̄e non legit. que
legunt̄. ab alijs fidelit̄ audit. Dum nō negat̄ facit quom̄o m̄c̄u
temptat̄ p̄cepti. q̄ p̄p̄it̄ fidelit̄ adimplebit. Conuersus namq̄ de
fidelit̄bulū om̄i sapientie accessio est. Cholomens ad cūm̄lū b̄a
tudinis nomine filij aliquid de se credidit. donec actis septuaginta
m̄p̄tibus. licet genalis esset. legem d̄m̄ ḡras ḡm̄c̄m̄t. ¶ Nich
am̄ refert. an m̄p̄t̄es. in eadem cellula clausi contulerunt. an
p̄p̄auauerunt m̄d̄is d̄m̄ constet regem in m̄tatis inq̄sitione
p̄lliatum. legem d̄m̄ inq̄reā trācasse. ¶ In ath̄is noctibus legis
se me memini. q̄ cum philippi macedonis moro legant̄ insignia
m̄ c̄tā l̄t̄atoz studij quā belli negotia. et victoriarū triumphos
libaliter mense h̄m̄itatis off̄ij. et quēcūq̄ lep̄de quinter dic-
ta n̄l facta sunt colorant. ¶ Atq̄ et hoc ip̄m̄. in quo se alijs p̄cellen-
tiorē nōn̄t. quā bonorū h̄d̄itatorū fundam̄tū ad v̄itū que p̄p̄a
bat regni et felicitatis bonorū futurorū h̄d̄em t̄sum̄tē curauit. Ob
hanc causam opta eius. destinata aristoteli. m̄p̄ nati alexandri. ut
p̄bat̄. inq̄o m̄sa est p̄scribenda. Estigi contēptā ad hanc feruē p̄tē.

Philippus aristoteli fatis dicit filium michi gentem patre quo exinde
 dyo habeo gratiam non punde quia natus. qui pro qd cum nati con
 tigit temporibus me tunc spero et em fore. ut educatus eruditus qd ate
 dignus existat. nolus. et vero ista suspitione Romanos imperatores
 aut duces. dum corpe res publica ingunt. illitatos potuisse no memi
 Et nescio quomo contigit qd quoque digne apud virtus lauguit tunc.
 armate quoqz milicie infirmata est manus et ipius principatus quid
 ppsa radiis. Nec mirum qd sine sapientia nullus stare aut esse valeat
 principatus. Socrates apollinis oraculo sapientissimus iudicatus
 est. et qui sine contradictione septem illos. qui dicti sunt sapientes in
 compalibz autcessit. non maxime sapientie s. v. tute. tunc deum
 res publicas fore btas asseruit. si eas pti regent. aut rectores
 eaz studere sapientie contigisset. Et si tibi fortitudo videtur. qtemp
 neuda auctoritas. p me inquit sapientia reges regnant. et condito
 res legum iusta deternunt p me princeps imperant. et potentes deter
 nunt iustitiam. Ego diligens me diligo. et qui mane vigilat ad me
 mement me. Quorum sunt diuicie et gloria opes supbe et iusticia
 Melior est fructus meus. auro et lapide pso. gemmibus mea az
 gento electo. In vijs iusticie ambulabo. in medio semitaz. iudicij ut
 item diligentes me. et thauras illoz repleaz. Item memy est con
 silium. et equitas mea est prudentia. mea est fortitudo. et alibi. Acci
 pite disciplinaz. et non peritiaz. et doctriam magis qm aures eligi
 te. Melior est em sapientia tuncis opibus psoissimis. et omne
 desiderabile ei non potest comparari. Cum gentiles. nati sine nutu nu
 minum tudent facienda. Vnu tamen quid deum deoz et omnium
 principem colebant. s. sapiam. id qd ipa omnibus pre est. unde et
 phi vetes. ymaginem sapie pre foribus omnium temploz pungi et
 et uba scribi debere censuerunt. Vfus me genuit. pepit memoria
 sophiam me vocant grat. nos sapiam. Et hic item Ego hodie adi ho
 mines stultos. et ignavia opa. et philosophicas sententias. Et quid
 elegant illi ista suspicunt. licet intate ipam plene non nouerunt.
 ad eam tamen alijtemus accedentes. dum sapientia. omij que recte fi
 unt. ducem et principem arbitrant. cum et ipa nati gloriat. qd in
 omi gente et pto apud apud pmatum tenuit. supboz sublimi ad
 la pma vnde calcans Salomon quoqz se eam sup salute et omia
 pulchra dilgoisse fatetur. et ad ipum cum ea bona omnia accessisse.
 Quod timore dei doceri debet. et qualis esse et sic pnat huiusmodi
 quod auctoritas no minuitur. et qd ppropterea alia multa alia

Sequitur ut discat tunc dñy dñi suū. et custo *in mobilia.*
 dñe uba eius que in lege pcepta sunt causam legitime obser-
 uacionis. lex ipa subingit ut discat inquit Diligens namq; lector
 legis discipulus est non magis. Nec ad sensum suū captiuitatē retorquet
 legem. s; menti eius. et integritati sensus suos accomodat. *¶* Et discipulus.
 iste quid discat. Atq; tunc dñy dñi suū. Recte quid eo q; sapientia parit
 et firmat principatū. Et qui inuicē sapie timor dñi. Cum ergo timoris
 non minatur gradu. frustra ad legitimū principatus tūmē aspirat le-
 gitimū inquit. Quia de quibusdā dñi alienant de iectis. et imperius
 deiciendis scriptum est isti regnauit. et non domine principes extiterunt
 et ego ignoram et alibi Tenentes legem nescierunt sapiam. Tuncat
 ergo princeps dñy. et se pcepta humilitate mentis. et pia sollicitudine
 opis suū proficit. Dñs et em suū dñs est. *¶* Seruit itaq; domus pri-
 ceptis. dñi aduersus suos subditis s; fidelis fuit. Et et dñy dñi ce-
 agnoscat. tu non plus timoris exultate. qm amoris opietate
 sollicitudis est. Pater et em est. et em nulla creatura ipius faciente me-
 rito negare potest dilectionis affectum. Si ego inquit dñs suū. ubi e-
 timor meus. Si pater ubi est amor meus. Verba quoq; legis custodien-
 da sunt. q; opus timoris gradu. quadam quā virtutum scala feli-
 ci procedit assensu. Dilectio inquit illius custodia legum est. quia dñs
 sapientia timor dñi. Porro qui demū timet faciat bona. et qui conti-
 nens est iusticie applicet illam et abinabit illi. quā māt honorifica-
 ta. *¶* Et que ubi diligencia tanta custodiat. Atq; que pcepta sunt in
 lege. ut apud principem. iota uel apex legis non cadat interitum q; non
 ille ipis nē manibus subiectos occupat. Sunt autē pcepta quedam
 ppetuam habentia ueritatem. apud omnes gentes legitima. et que
 diuino impio solum non possunt. Ante legem sublege. subgratia dñes
 lex una construat. Quod tibi non ius fieri. alii ne feceris. et q; tibi
 ius fieri facies hoc facias alii. *¶* Procedant nūc de alibitores pcepti
 tūc susceperunt. aut si hoc pars est. publice pament principem non esse le-
 gi subiectum. s; et q; ei placet. non modo in iure. sed in forma equitate
 rōdendo. s; quālibet legis hīe vigore legem que legis ueribus
 subtrahunt. si uolunt et audent ex legem futiat. ego non modo hīs
 reuerentibus. s; mudo reclamante. ipos hac lege teneri confirmo. In
 quo em inquit qui nec fallit nec fallit iudicio iudicantis iudicatio
 Et recte iudicū gram psum in hīs que psumat fiet eo q; mensura hā
 confecta et coagitata. et sup affluens re funde in sumis cozo. Nec tūc
 dispensacione legis subtrahit manibus patestatu s; ppetua pceptis

aut plurimum habenda. libito eorum nequaquam arbitror supponenda in
his itaque dum taxat que modica sunt dispensatio ubi admittit. ita
tamen ut dispensatione honestas aut utilitas mens legis integra co
suet. Nec eleuet inquit cor eius in superbiā super fratres suos. Quod pre
cipue notandum est sepius replicat. eo quod humilitas inquam satis videtur
commendata principibus. et diffiniri est. ut gradus honoris. tumorem
non parat in animo imprudentis. Superbus itaque resistit deus et humi
lus dat gratiam. **¶** Proinde ergo rex orat ut non veniat ei pes superbie
quia in eo ceciderunt qui operantur iniquitate. oppressi nec potuerunt stare
Præter itaque superbiat super fratres. si cum fratre me iungit. fratri subiectis o
bus impendat affectum. Et quid prouidet humilitate. tum discretionem et
caritatem. induat principibus. quia sine istis omnia subsistere non potest pri
ncipatus. Quisquis ergo gradum ipse celsitudinis amat. humilitatis cultum
in moribus diligentissime teneat. Nam qui ab humilitate opibus recedit
adignitatis sue fastigio. tumore pondere cadit. Obtinet enim potius quod
qui se humiliat exaltabitur. et uersa qui se exaltat humiliabitur. Deprecatur
legem romulorum nam summi tarquinii deiecit superbia. et ei ab humilitate
magis uicinos substituit magistratus. Denique que superbiorum legisti regnare
diciunt. Eorum namque qui per superbiam ceciderunt hystoria copiosa est. ut
tamen ceteris superbiam iniet ut modat in contemptum quia sicut cla
tio. ita et aliter declinanda est. Unde et iniure romulus tantum est. ut
qui eis reddat. si quid in adendum facilius prebeat contemptum tamen
nec paratur mandatis quoque adiut. ne presides per uinculo. in ultiores
familiaritate provinciales admittant. eo quod cognoscant equali quoque
magis dignitatis. **¶** Venietur ergo in publico populi maiestate. et apud
se priuate conditionis statum pater ueniat. Hoc ipsum antiquis philosophis
documentis faciens agnosce. Ad plura tamen archenas uisendi cognosce
di quod eius gratia uenerunt pater crete pro uinculo preses. et pater eius
si priuatus Taurus uementibus placide appropinquat. refoditque post uni
tuam salutem. Allata est mox una sella. que in sumptu erat. et dum
alio prebatur appositum est. In intumit ergo taurus patrem presidis ut
sedet. At ille Sedeat hic potius qui populi romani magistratus est
Ab ipso pater inquit taurus. tu interea se de dum conspiciunt quer
unt quod. quid querat te ne potius sede. qui pater es. an filius qui gerit
romani populi magistratum. **¶** Cumque pater assedis appositumque esset
aliud filio super ea re taurus his qui quenerat. Vbi fecit cum sum
ma boni equi. honoris atque officiorum dispensatione. Eorum ubi sententia
hec fere fuit. in publico loco atque in municipalibus patris una cum

filiorum qui magistratu aut potestatibus sunt collata. ut quiescere pau-
lulum queunt. Et cum contra rem publicam indomestica re atque vita
pedeat. ambule incommuni quoque s. distumbari familiari tunc ut filium
magistratu. et prius prius publicas honores respice et quidam quod
arrit. Hoc igitur inquit taurus quod ad me venistis. quod tunc loquimur quod deos
fides spectamus prius actio est. Itaque tu pater uterque hys honoribus
prius quibusque domi me. te uti priore deest. Hec ergo magistratibus quia
persuadenda arbitror. ut in splendore publice dignitatis memores sint ipse
condicionis. et sic attendant ipse condicionis statum. ut non de nemine
publice dignitatis gradum. sic etiam collata sibi honoris integritate ser-
uet ut aliorum non minuat dignitate. et sic prius quippe palliat digni-
tate ut non fiat iniuria. publice potestati. *De moderatione militie us-
tiae et clementie principis. que debent in eo ad utilitatem rei. p. q. rep. ar.*
Conveniat ergo imperatori. quod debet in omnibus abstinere nemo que sua
sunt querat sed que aliorum. Simpti ipsius affectionis modus quo
tantatis brachys subter ut fides amplexatur moderationis limitibus
claudit. Sic et cum fides diligit quod erores eorum medicinaliter corrigat sic
in eis caruam aquo sat et sanguinem. ut ea prius subiacat ditione. Hec
dico utque consuetudo est ut morbos. quos fomentis. et lenioribus
medicinis. curare nequeunt gravioribus adhibitis igne puta ut ferro curat
Hec nunquam utuntur gravioribus. nisi cum lenium beneficis desiderata sa-
ntas despat. Sic et potestas cum inferiorum vitia mansueti manu. curare
non sufficiat penes acrimoniā dolens recte mulieribus infundit et pra-
videlitate sentit in malos. dum bonorum incolumitas periclitatur. Et quia
sine dolore ipse corporis membra valuit amputare. Dolet ergo cum
exigentibus culpis vincta et posatur eam tamen pagit munita deotia
Quinque namque non habet princeps et moruati melioris corporis tunc
ipse cupud est legi tristis et gemens famulas. Philippus cum audisset
Phisiam quendam bonum pugnatorem alienatum animo sibi quod tres filias
in opes viro aleret. nec auge adiuuaret. manentibus amicos. ut eum tunc
quod inquit philippus. Si huius ptem corpus egrum abscondem ne potius
qui curare. Deinde famulantur secreto elicitu phisiam. accepta difficul-
tate uicinitatum perenna sufficiunt instruxit. ac meliore fideleque huius
qui fuit antequam crederetur offensus. Ut cum ait illucius prius penes
morbis esse oportet. et qui moderatiora sequat consilia. et via gere
medicis. qui morbos curant tunc dominacione morbis tunc refectore
minatus et dolores sedant tunc tanto tunc fomentis. *Pretia sic i. ubi
affabulis munificus munificus. et integre auctoritas. sicut in moribus
dignitate. sicut namque benignitas. conalio sicut bonis et i. lingua*

gratiosa amoreu fidelissimu et constantissimu etiam admirabilis go
torquent beneficia. et que ferre fouent et solidant Et mozo dignitati
debet reuerencia subditoru. *¶* Egrege quid tirannus gentiliu optimus
augustoru. argentiu. et amicis q in omni munu. et ultra qui in
pauoreu debeat quibus esset iudic se talem uelle impatore esse priu
tis quales impatores sibi ee puatus optass. Unde et ielatu plinu pda
amontus. qui tunc int' ceteros iudices psecutor etie destinatus erat.
antea maritiz psecutus gladiu reuocans edictum tempauit Et
forte cum fidelit' egisset iurius n' decessoru suoz legibus et doem
plis et prudentia ut putabat consilio et auctoritate iudiciu addete
dam pectam hanc opumme publica supstias san. et uere religionis
inimicam iuntaret. Nec tamen usq' quas quicquid iusticiam hanc
qui xpm ignorabat s' culpam ipius potius qui alioz pcedebat
impulsu. et ad beneficium miserendu q' ipse pietatis agebat iustit
tu. natura clemens in omnes austerus in paucos quibus parox
nephas ess' addo ut tacens impij sui cunctulo unus dampnatus
sit seruatoz nobiliu ne uelut. licet inueniant plinu in ipso gra
uit deliquisse. Hic aut' aseratu dampnatus est ignorante tirannus.
Dicebat enim in fano esse qui oculos si heat supientes eas ualut
effode qui curare dicebat et ungues. si aciores fuerint refectan
dos esse non anellandos Si enim ataredu. aly q' fiducies mul
ta diligencia premunt. quomo obseruatis corde compefcaunt uiam
et eand' alyb' unanime reddant. faciant q' dulcissimas dissidentiu
compensationes cordis non corruptis. s' censis p'porcionalit' ut remis
sis quanta sollicitudine. oportet principem moderari. uno vigore
iusticie uno remissione clemencie ut subditos faciat quau unani
mes esse in domo. et quau unanimes esse in domo et quau discorda
tu. in iustis paas et caritatis opibus. unam faciat pfectam et
maxima armoniaz. *¶* Hoc autem certum est quia tuens est cor
das remitti intensius qui p'tendi remissioz namq' intensio artifi
tis p'ia amalesat. et delutau san reddidit gram. s' que semel rup
ta est. nullo artificio repatur. Insecto si p'ius cogitur. quem
non huc. frustra tendunt. et sepe citius uenit ad nullu qui adu
qui minus cogitur. Sic ethicus Est piger ad penas princeps ad
p'ua uideo. Quis dolet quocens cogitur esse ferus. Altru namq'
iusticie. altru pietatis est que addo p'api uoce sunt. ut quipius
sine illis non modo p'apatu. s' quelibz magistratu uendicat. frus
tra se ipu uideat s' et alioz in se puocat risum q'temptu et odu
q'p'cordia inquit et intas non te deperant. curanda eas guttur tuo
et scribe eas. in tabulis cordis tui. et inuenies gram. et disciplinas

9

Equit neq; declinet imparte dexteri uel tri *q; p;ncipes p;lybe*
sinistram *q; addocotru; declinare est v;antibus ipis uehement; insis*
 tere *Ad sinistram declinare est. in v;utis opibus. que in modo consistit*
 mod; *exte;e* *Quis uo uehemencia salutis inimica est* Et excessus omis
 inculpa bonaz; q; rerum consuetudo nimia pessima est. Vnde ethicus
 iustam sapiens nome feret. equus iniqui. ultra qm satis est v;ute
 si petat p;am Et plus *Cane* q; est nimis quia si hec ipa cautela
 modestia defert. eo ipso a tramite v;ututis incaute recedit *Salomo*
 quoz; inquit noli esse nimis iustus *Quid* ergo nimis prodest si re
 qua v;ututis iusticia in sin; inimicitate abest *Alibi* quoz; nimia
 humilitas. maxima p; sup;ue est *q; Ad sinistram declinare est. p;*
 abrupta v;icioz; a via v;ututum; deinde *q; Item* deflorit; ad sinis
 tram qui in subiectoz; culpis nimis promiss; est aduindictam
 Et addocotram q; excessum retorquet. qui de linguatibus domusue
 tudine nimis indulget *q; Item* aut utroq; deinde est. s; ad sinistram
 vergit p;uasus est *Quid* *utilitatis* *declin; in fine p;ncipes co*
ad legitime *huius obliuiscie* *quenam erit uti* *p;ncipes*
Sitas *q;am* utiq; p;phetis finis. protinus subdit *Aut* *en*
 Et longa tempe requet ipse et filius eius sup; isit *Ecce* que nam
 tante difficultatis futura sit merces. dum regna patris filijs lon
 go tpe p;celantur *De* v;utute namq; parentum p;tendit; successio
 filioz;. et succedentiu felicitas q; decedentiu iniquitate p;cedit;
 Nam sp;us sancti etiam est testimonio. quia iniusti dissipant. sunt
 et relique impioz; intoribunt *Salus* aut iustoz; adomus deo est
 qui protegit eos in tempe tribulacionis *q; cum* eternas totius
 tempis. quantatuz; sit p; nimis tissima iniquita deficiat. et in co
 toto. non nisi admod; breue momentu subsistat quid in eo patit
 esse longu. tum et omnia. si colligant; in v;um vere et;nitati collata
 est. nec p;ncipi quid locum obtineant eo q; finitoz; ad infinita qui
 minis nulla est comparacio *q; Certe* tentri ad p;feram; ul; turtufenaz;
 et si p;logua. aliqua tamen ut p;litus placet p;porio est et;nitatis
 et tempis nulla *Quid* ergo longum erit in co. q; totum breue est
 aut que latitudo tempis anime videbit; *Int;na* *Si* ea fidelis et
 p;petua anima est quolib; tempe emisso caritura *q; ego* in loco isto
 ut tamen sine p;indis sententie famous dictum; intelligat; longi
 tempis regnu; dici arbitror ipius anime indefinente et;ternu. qua
 p;bene administrato regno et;ne latitudinis gloria coronabit; *Quid* *en*
 certum sit. q; deus remunerabit opa singloz;. et om; in una uberi
 ul; iusticia pleniori. quos lumine clariori respiciet. qui illos qui omes

10

ad iustitiam. sicut ut peritum traxerunt ad morte. **S**icut ergo po-
tentes potent tormenta patient. sic et iusticie prius fruent plenius
si recte exercuerunt potentatū. et tanta in futuro p[ro]p[ri]etate ha-
bentur quāta virtute eos in magna delinquendi illarū p[re]sse-
runt. potuit inquit tūgredi et non est tūgressus facere mala et
non fecit. idō stabilita sunt bona illis in domo. **A**d iustitiam na-
tas delinquendi est eis malitia intorsit. Declinare a malo in eis mag-
is est. etiam si magna bona non faciunt. dum tamen subditos i-
dulgencia malorum non puniunt. **R**omane magnū est q[uod] beatitudinis
quā hic vident eis si recte egerint p[ro]mittit. q[uod] timoratio p[ro]p[ri]etate
dicunt quidā. Et hic florē tūm mudo. et metum gaudē tūm xpo
et p[er]petua quidā est. si mūt mudi flores reputes lenocinia mudo
de qui et reges florē possunt et mudiatiū floz dulcissimos. et
utilissimos metum tūpe fructus. Quid aut beatus est. quā si
de diuitiis additias. de deliciis addelicias. de gl[ori]a ad gl[ori]am p[ro]p[ri]etate
p[er] tūfferant. de temporalibus ad etia. **Q**ue sit alia merces p[ro]p[ri]etate
N et tamen q[uod] littere p[ri]ma facies p[ro]mittit q[uod] tūp[er]at. **C**apitulum
claud. que et longi temp[or]is regnū p[ro]mittit patribus et eius-
dem successione p[ro]tendit ad filios. qui sicut temporalis regni ita
erunt et etue beatitudinis successores. **S**ic enim quā lex carnali po-
pulo loquebat. quā lex carnali cor adhuc habens lapideum. m[er]ito
rudis mente. non tūne. vitam p[ro] magna parte negabat etia.
magis faciens si ei bona tūe darent ut p[ro]mittent inabum. **C**arua-
lis itaq[ue] sapienti facta est p[ro]missio carnis. et ei p[ro]missa est diuini-
tas temp[or]is. qui non dum spem tūcepat etue beatitudini et tem-
pale in successione filios p[ro]tendit regnū. illis qui nōdū quere-
bant etia. **P**at[er] ergo temporalis succedit filius. si patris iustitiam
imitatur. **A**uffer inquit salomon impietate de m[er]ito regis et firma-
bitur iusticia thronus eius. **S**i enim a vultu i. a voluntate recedit
impietas. totius regni op[er]a iuxta equitatis et cultu iusticie dirigu-
tur. **A**ude illud d[omi]n[u]s qui sedet in solio iudicij. dissipat omne malu
intuitu suo. **E**re quāto p[ro]p[ri]etate gaudeant principes. quibus ut de
etna beatitudine taceam. p[er]petuatur regni gloria. etiam in carne et
sanguine suo. **B**eat[us] d[omi]n[u]s. se vix inuenisse p[er]m[an]ens cor suū. **E**t tū
eum in regni apicem postmod[um] sublimat p[er]et. succedentem filij filioz
turribus. regnū ei p[er]petuū pollicetur. **D**e fructu ventris tui p[ro]na
sup[er] pedem tuum. et si custo dixerit filij tui mandata tui mea. que ra-
dedi et testimonia mea. que p[ro] me ut vicarios meos docebo illos. et ipi

nota

no

11

et filij corpore sedebunt super sedem tuam. Et ponam in scilicet scilicet semen
eius et thronum eius sicut dies teli. Si autem delinquerint filij eius le-
gem meam et in mandatis meis non ambulant si iustitias meas prophan-
naverint et mandata eius mea non custodierint visitabo iniquitates
eorum. ut translati regno degente ingente. et deletis hys hereditibus qui
secundum carnem esse videntur inferne transierunt successore ad illos. qui fide
et iustitie inveniunt heredes. Quia quod promissionis subsistit veritas. et va-
ta permanet. que opere altissimi proveherunt quod iustis regibus suc-
cessionem fidelium semen permanet metum. Hoc autem ut ad primum deo pro
qui frater est ex semine dauid secundum carnem. rex regum est. et dominus do-
minum nulla fit mentio. etiam secundum litteram. Petrus arbitror obtinere.
ut succedant parentibus filij. si eas in mandatis domini fideles fuerint imi-
tati. Ad hoc quidem ut si omnibus recte dispositis et in eo manentibus. nulla
videatur esse sollicitudo vel officium presidentis. tunc stat hys qui semel
principem ad miserunt. de semine illius successorem non de futuro. et si
non ob aliud vel ad rem si haudaz sanguinis claritate. Et et hystoriarum li-
quet exemplis. **F**ecit enim. quod cum magnus alexander. ultimum li-
tus oceanum perhisteret. brachiorum insulam debellare parabat. ad que
illi in hys ultis capitulis miserunt. Audimus in nictissime rex prelia tua
et felicitate victorie. ubique subsecutam. Sed quid erit hominum satis. cum
totus non sufficit orbis. Divicias non habemus. quapropter cupiditate nos
debeas persequere cum bona omnibus communia sunt. Est enim nobis per
divitiis periculis et amor. vilis et vana vestis ferre ante in
non oritur ut placeant. quem quid oruditorum cultum potius avari-
deputant quam doctorem. Et cum inest in agenda pulchritudine plus
affectare quam quod nate sunt. Autem nobis duplicem usum prout regu-
mentum in vita. in morte sepulture. Regem habemus non perustia si pro
nobilitate consueunda. Ducem enim locum. hinc vindicta. ubi nulla fit
in iustitia. **H**ys ultis motus alexander nullam ratus victoriam si
corpo pacem. Petram turbaret iniquitate sua dimisit. Et forte si eos bel-
lo fuisset aggressus. minime periculum sed aduersus innotentes. eo quod in
nocentia non facile superatur. et veritas suis miris constans. de ma-
litia quantumque armata triumphat. Sed quia nihil est quod magis desiderant
homines quam quod in bonis suis habeant filios successores. ut qui prophanam
condemnationem prouident mortem. in imagine carnis sue petunt vitam. huius
principibus et promissu. unde maxime possunt ad cultum iustitie invita-
ri. Contingit enim eos qui de se ipsis ferunt sunt. de statu filiorum ingit
esse sollicitos. Quia quod minimum caritatis ordo finatur. quod amore qui pa-
trie parentibus patrie debet. pertransmittit in filios. dum filialis
affectus primum pectoris cellam solus perhaurit. Coniuncta quoque inter se

pudent pueribus filij eiusd[em] suis impacientes affectum. quo ap[er]tely
accepta sunt. licet aliud ordine gorgat caritas ordinata que po[er]tato doc
tissimus prudent[er] oppressit. *¶* Genem namq[ue] anchizes en[im]sa tria in
h[uius] p[er] fill filij collocant. parentis euee dextera dedit aschamo
et marito quip[er] co[n]fusa cohesit. antecederet p[er]uilebia infirmitate le
gens vestigia compachiot[ur] omib[us] ducem dedit vix aruus et pietate
presignit. Alias en[im] duo esset inuilib[is]. cum sine inuilib[is]. regna adquiri
non ualeant. aut sine iusticia retineri. Vnde no[n] om[n]i uicinia sollicitudo e[st].
liberos quales tunc[us] sunt. diuicijs et honoribus potius q[uam] uirtutibus
insignire. Negligitur et en[im] q[uod] om[n]is rei publice imponat. Expulso p[er]
bo tanquim[us] qui regnant in uibe nauissim[us]. cum uirtutis p[er]uilebia
consul. liberos suos de reuocandis in uirg[em] in uibem regibus agere ag
tognauisset eos protaxit in foro. et in media conaone. uirgis ceptos
tandem petui p[er]cuti iussit. ut plane publicus parens. in locum
liberos. uidetur p[er]p[et]u[us] adoptasse. Ego quid et si parricidij p[er]horres
tam. consulis non possum non app[er]bare fidem qui maluit salu
tem liberos suos p[er]iclitari q[uam] p[er]p[et]u[us] p[er]te ne fecerit indirent sapi
entes. Ego enim campum istum oratoribus late patere cognoui
et in eo declamatores mancipia mat[er]ia sep[er]is desudasse. Dum in
absoluone parricidij fides laborat et parricidalis impietas iner
tius fidei conat[ur] potiusq[ue]. *¶* De si me ad sententia[m] iurges. respon
deo q[uod] in causa sum[us] n[on]so aruapagitas quero dolabelle inuenio
Audisse ad que p[er]uilebia asia[m] p[er]consulari impio obtinente uni
uer[us] sum[us] n[on]so adducta est confitens se maritum et filiu[m]. datis
clam uenientis occidisse eo q[uod] illi filiu[m] eius exalta matris inu[er]sio ap
tium et innocentiissimu[m] inueniem[us] p[er]ceptum insidys neq[ue]ntiz
ata differt sibi hanc esse asserens p[er]indulgentia legum et in
ignorare. et suam et p[er]uilebia et totius rei publice sue tam alio
tem inu[er]sionem inu[er]sionem. Ius p[er]uilebia causam orat cum de facto
constaret et de iure quere[n]t[ur]. *¶* Cum ergo dolabella p[er]uilebia inu[er]sio
lud deduxisset si fuit qui in causa ut p[er]uilebia anapit[ur]. manu
festum ueneficium et parricidij audet ab solu[n]t ut uindictam que
in impios et parricidas pro ceperat q[uod]empnare. *¶* Cum utiq[ue] ad
arupagitas archem[us] sum[us] tamq[ue] ad iudices gramores q[uod]
erataores q[uod] ueniat de illi causa arguta actores et ream
mulierum certe sum[us] animo adesse in p[er]uilebia. Sic aut[em] neq[ue]
ueneficium q[uod] q[uod] lege non licuit ab solu[n]t est neq[ue] uocem
p[er]uilebia mulier cum p[er]sententia[m] mulierum homin[us] poterat
indulgeri hac ita fuisse nouus liber memorabilu[m] dicto[rum] ut foro

Valerij maximi docet Ceteri et bantur et muliere deliquisse
conferat facile eo qd essent medicina modum in unumqz secuta
est qua morbi duxere manum. et licet magna fuerint etiam qstam
tus fuerint eadem sine punitionis crimine vindicta. **¶** Unde et in
fidelitatis testimonium hinc pphibet eadem poeta laudator. Aut enim
inposito pugilum. Patos qd pater nana bella gentes mouet ad pe
nam pulchra phibetate vocabit. Infelix tu ut tuqz fuerit ea fateri ui
nores. **¶** Infortunium paritaphy. sio nequ sequi oportet ut manus
glorie arguat uanitate dicens. **¶** Inuit amor patrie laud qd i me
tu cupido. **¶** Ne quis amodo bantur inuitet pphibet liberos pferens
frustra palliatibus tunc ut uiaa liberos salua. **¶** Rei publice prefo
runt. licet etiam sit. qd salute pphibet liberos omnibus opteat ante
ferri. **¶** Pulchro reguoz arguitur paul. qd tunc voto facto de diuina
lenitudo. sub disamine illius. qui ante noctem contra notum sumet
tibi. **¶** Ionathas filius eius mel qd pphibet a hasta tetigerat pre
gustasset. patuo motus affectu contra religionis notum pepit
filio tunc pphibetate pphibet ipse. ea die infus est corruisse. **¶** He
ly quoqz licet scis in se fuisse legat. quia filioz pepit uicis. au
sa sella fructis tinalis corruens expiunt. **¶** At decetens tunc
quoniam queso publicaz hoim diligit et que sunt salute. qui pro
prio filio non pepit. s; puulus tradidit illum. ut que memora
mus. **¶** Vincula flagella cruceu sustinet in minus et inuocet tur
pissima morte qdempnatus. **¶** Regum stantare hystoria ad hoc pe
titum regem ad inuocet. ut precedet faciem pphibet et pphibet
bella eoz. et ad similitudine genoz totius pphibet hunc sustinet. **¶** Au
tunc non fuerat uicis. nisi et ipse pphibetate esset in similitudine
genoz ut deo rege filii non uidetur esse contentus. **¶** Si enim ppe
tustam uolisset. si in mandatis diu fidelis ambulasset. pphibet
hinc licet deus hostes eoz. et sup turbulantes eos mittet manu
suam. ut solito dei auxilio uinis psequetur mille et duo fuga
rent decem milia. **¶** Hospite meo placitum dixisse recolo. uirum
utqz sanguine generis sui hntem pphibetate inuocet hunc inuocet
diu hoc inuocetate uitalis usi frequentia celebratum esse. qd
diu pacem diligunt et inuocetate uolunt et pphibetate abstinent. tan
te libtatis et patis gaudio pphibetate qd nichil aliud est. qd ut i minus
quietem eoz concuat. **¶** Cui no pphibetate ad fraudes et pphibetate
in inuocetate pphibetate inuocetate ipis. statim ut fastum inuocet
ut ut fure theutoniu aliud ne flagellum. inuocetate diu sup eoz
et pphibetate manus eius optenta. donec ipi ab inuocetate pphibetate re
uocetate. **¶** Quo solo remedio apud illos omis cessat tempestas. **¶**

aut ignotas Quid abscondit tam potentia magna regna. tam cito subu-
tit et trahit Certe indignitas dei qui in se multiplex in iusticia puoca-
bat *¶* Est autem ut statas placeat in iusticia. mentis habitus. que ad regno
morum potuit equitatem Quamvis quoque namque iusticia uel
iusticia particula natus deditur. Ius aut maxime constat iusticia
et si non nocens. et qd officio humanitatis prohibere nocentes Cum
nocentes. accedis ad iusticiam Cum nocentes non impedis in iusticie fa-
mularis Est aut contumelia. qui timore mentis in lefiane altius. ma-
nifesta opus sequela amittit Et qd iniquitati sunt. qd in eum cui reuer-
tia pro condicione officij ut nature confortio debetur in solent infringit
¶ Dolus aut est ut diffunt aquilus. cum aliud agitur et aliud sumit
Huius itaq. quotiens fit intentione nocendi Differt aut plurimum
dolus. a contumelia. quod hec supbe. et in manifesto. ille fraudulenter
et quod absconditis nocet Hec sunt que cum incurrit cathedras sub-
utunt omni pietatis quia acutius perstruuntur Plurimum quod *¶* Dolus
namque potuit iusticie ymagine. infirmitatis notam habet et fortitu-
dini plurimum adusatur Contumeliaz prudentia respuit ingenius
ingit. quod intem et cunctis supbe terra et tunc iusticiam tempore
non admittit nolens inferre alij qd sibi uollet ab alio irrogari. et in
iusticiam. iusticia excludit usq. quod faciens alij qd faciendos uellet
ab alio fieri sibi ipi Hec sunt iniquitates quas plurimum cardinales ap-
pellant. eo qd in ipso fonte hanc statas quod iusticiam uulsi mandare tie-
dant. et de se bonorum omni fluctu spargunt *¶* Hec forte sunt iniquitates flu-
mina. que de paradiso delicias dei egreduntur ut irgent omnes terras
quo fructum desiderabilem afferat in tempore suo Vitia et adme de
fonte uite diuini gratia liquor Huius plenitudinis potestant uim
li ariditatis mee inebriantes terram ut fructuente fructu bonorum
opum saltem delectare ualeam in inuentis securis utitur. que po-
tibus culpis meis ad radicem meam quod ad radicem in fructuose de
bons positi est *¶* Adruq. lignum securis aquas istas positi est non a
resat Adruq. ut radicibus non humectant dissipant et aridum perit
tamquam pulvis que prius uentus a facie terre Hic quod non duces ex-
reptos debitor. non potentes quia regum gloria trahitur. si in iusti-
cium si contumeliosi inuenti sunt aut dolosi *¶* Quod si quid dicitur lo-
cutum est Quipptime saluo intellectu sapientia non abire est ut
oppor qd namque inuicem locutione plurimi expositi sunt. et in ipsa plura-
litate diuinitate quidam prudente inserunt Aut enim ut potest est qd
regnum degente ingente trahitur in iusticias et minuas et contumeli-
as et diuinos dolos Ex aut diuinos infire subiecit. puto quiter ad.

omnia referendū. et tam plene capiendū intelligit ut non modo referat
additas species vitiō. s. et varias figuras p. sonaz complectat. et mo
dos omnes quibus agnoscit h. m.ia mittit. *Præceptum* enim tenet de omni
et omni auctor et iudex. quia cum omnia possit corrigere. cor. m.ito par
ticipes est que volunt emendare. *Quia* enim potestas publica sit ut pre
sumimus. omni vires exhibuit. et ne in se deficiat incoherente omni
debz p. curare membrorum. Quat aut in administratione p. cipatus ex
tant officia tot sunt p. cipalis corpus quā membra. *Quia* autem
singulorū officia integritate virtutis et suavitatis op. m.ianis tam s.
nat quidam quā membris suavitatis p. curat decorē. Cum nō de
negligentia aut dissimulatione potestatis cura officia sit virtutis aut
fame dissendū. quā in membris eius. morbi et matule incurrit.
Rer. dū subsistit incoherētia capitis ulu languor mēbroz inualef
cit. *Exponit liber quartus. Incipit capitula quinti libri et cetera.*
Epla plutarchi instrumentis triuamū. *Quid res publica sit.* 1. 2
plutarcho. et quid iuxta animae. in ipa optineat aut mēbroz
Que p. cipue videntur in intentione plutarchi. et reuerēcia exhibenda 3
deo et rebus sacris. *De reuerēcia et rerum et p. sonaz et q. modis* 8
p. sona sit veniabilis. *Que* p. sona m. m. n. cat hys qui in iustis ecclesie 7
locorū q. veniabilis m. m. n. cat inferunt et de p. n. legys locorū q. ve
nialibus. et q. ab solutio nec p. v. m. q. torqueri nec p. v. m. p. at p. v. m. f. i. d. u.
De p. n. a q. m. t. a. p. d. est rei publice. et electione eius. et p. v. m. 6
legys. et p. v. m. v. t. u. s. et culpe. et q. b. t. u. d. i. o. b. d. e. b. e. a. t. m. u. t. a. r. et de m. u.
t. u. l. i. b. u. s. l. i. t. i. *Que* mala ut bona. subis p. v. m. a. n. t. de m. o. r. i. b. u. s. p. i. 1
a. p. u. m. q. et alijs strate g. m. u. l. t. i. s. r. o. b. o. r. a. t. i. o. n. e. *Quid p. n. a* 8
a. r. i. a. m. i. s. i. d. e. a. t. a. m. i. b. u. s. p. f. e. n. d. u. s. *De hys* q. in republica. obli 9
n. e. u. t. l. o. c. u. m. c. o. r. d. i. s. et q. u. i. q. u. i. a. r. g. e. n. d. i. s. u. n. t. a. c. c. u. s. i. l. y. s. p. o. t. e. s. t. a. t. u. 10
et de timore dei. et sapientia. et p. h. i. a. *De latibus* p. t. e. s. t. a. t. u. m. q. u. o. z 10
n. e. c. e. s. s. i. t. a. s. o. p. l. e. n. d. a. e. s. t. m. a. l. i. c. i. a. r. e. p. m. e. n. d. a. *De oculis* a. u. r. i. b. u. s. et 11
l. i. n. g. u. a. p. o. t. e. s. t. a. t. u. et de officio p. r. e. s. i. d. i. s. et q. i. n. d. i. c. t. u. m. o. p. o. r. t. e. t. h. a. b. e. r. e.
m. i. s. et c. q. u. i. u. g. i. a. m. v. o. l. u. n. t. a. t. e. b. o. n. i. et p. o. t. e. s. t. a. t. u. m. o. r. e. q. u. o. n. d. i. et
q. i. n. i. r. a. m. e. n. t. o. d. e. b. e. t. e. s. s. e. l. e. g. i. b. u. s. a. l. l. i. g. a. t. u. s. et a. f. o. r. d. i. l. i. b. u. s. m. i. n. u. e. z. 12
a. l. i. e. n. i. s. *De sacramento* i. n. d. i. c. i. u. m. et collatione p. u. t. h. a. g. o. r. e. et a. l. c. o. 12
a. u. d. i. et m. u. l. t. i. b. u. s. r. e. l. i. g. i. s. q. u. i. b. u. s. p. o. s. s. i. t. f. a. c. i. r. e. i. n. d. e. x. et de q. s.
t. i. o. n. i. b. u. s. c. a. p. t. i. o. s. i. s. *Quid* i. n. d. i. c. i. u. d. e. b. e. a. t. o. r. d. i. n. a. r. i. et de t. a. m. 13
r. e. p. a. o. n. e. s. a. c. r. a. m. e. n. t. i. c. a. l. u. p. n. i. e. q. c. o. n. c. a. t. a. t. e. p. s. t. a. n. t. a. c. t. o. r. et r. e. u. s. et q.
i. n. i. n. u. e. a. t. i. l. l. i. q. u. i. i. n. i. r. a. m. e. n. t. u. p. u. b. l. i. c. o. d. e. t. r. e. c. t. a. t. et de s. a. c. r. a. m. e. n. t. o. a. d. u. s.
r. a. t. o. z. et p. e. n. a. c. a. l. u. p. n. i. a. t. o. z. *Sive* p. u. a. r. i. a. n. t. u. m. a. u. t. t. e. r. q. u. i. s. a. n. t. u. m.
O r. a. t. i. o. n. e. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. o. z. *Que* p. t. i. n. e. a. n. t. a. d. r. e. l. i. g. i. o. n. e. p. a. l. u. s. i. t. u. 18. 17
p. r. e. s. i. d. i. u. m. et o. r. d. i. n. a. n. d. o. z. i. n. d. i. c. i. u. m. et q. u. a. t. e. n. u. s. o. p. e. n. a. p. u. n. c. e. n. d. i.

lucet. et de acervone bernardo. martino gaufredo carnotensi. **O** ceteri
 mine repetundarum qui tenent. et pides. et iudices. qui aliquid annuo
 accipiunt. propter eas res. que sibi sunt pro officio faciendo et de famule
 qui docet iuge sacrificium esse debet in domo indios. que se ipsam obla
 tione iusticie. et bonorum operum exhibet templum dei. **D** e ceteris quoque
 mendas esse p sapientia. qd etiam veteres philosophi probant exemplis. **E**x
 plicat capitula quinti libri. incipit prologus libri quinti.

Non solent ad unquam gaudia. sine mora lustra
 ri. nec facile est pumari longitudine. et latitu
 dinem. in momento transire. Sic res magna succur
 te quid a sapiente videndum ponit. s. inquam pte
 sub angustia finis minima complant. Quid
 aut in huiusmodi rebus videtur est pumari. cum
 officium quod modo antea curat implet et pene

lucet et quia robore virtutis sue totius rei publice molem portat. Et
 us itaqz contemplatio tractum habet et moram. pumit. cum pumulti
 tudine sui. tunc pueniunt. qui in capite rei publice iacund est om
 nibus contemplari. qd est ergo breuitate in inspicendo corpore
 eius minorem. et quid plutarchus sup h' ceuseat audiat. Nam de
 ducta supstitione gentiliu fidelis est insententis in iudicibus luculentis
 et insatiano morum tantum arbitri. ut facile pceptorem traianum
 possis agnosce. Si quid autem apud eum. afide differat aut mo
 ribus temporu potius qm vno ascriba. Si cum virgilio licuit. auz
 sapientie iulio eum. quere que iudicia est ea que ad eruditiones
 huiusmodi gentilibus scripta sunt. nris qumare hys amiss. ad reli
 qua procedamus. **E**pistola plutarchi instruens traianum. Cap

Exstat epistola plutarchi traianum instruens. que cumqz po
 litice constitutionis psumit sensum. Ea dicit esse huiusmodi plu
 tarchus traiano salute dicit qd estiam tuam novam non appeti
 pumari. que tamen semp mox elegancia mereri studisti. Quid
 quid tanto dignior iudicans. quito acume ambrosius videns ce
 lestior. Tunc itaqz v' tui congratulor. et fortune mee. si tu vte
 gessens honores. que probe meruisti. **A**liquin te pumulis. et me
 detrahentiu linguis subiectum in no dubito. cum et ignavia impa
 torum fama non ferat et sumo publicus delicta di sapulor re fin
 de paleat imptores. Sic peneal uerum su merito detrahentiu
 carpitur. linguis adolescentium suoz temitas. inquitilium re fin
 ditur. et pocrates impupillu suu fuisse clementior tuncat. Tu no
 quidnis rectissime geris si non recesseris a te ipso. si pum te compo
 sueris. si tu alia disposueris aditute. recte tibi pcedent iudicia

z

Voluntate con-stitutionis maioris vires tibi expressi. cui si obtemperas
 plutarcho vivendi habes auctores Alioquin putem optam teste mureto
 quia impudens impy non pget auctore plutarcho. Quid sit res
 publica scdm plutarcho et quid vim anime in ipa obtineat aut
 equum eiusd pollice con-stitutionis cupla in libello membrorum
 qui inscribit institutio triam. que pparte pta opusculo cura
 mferre. ita tamen. ut sententias vestigia patris imitaret qu passus
 uiloz Est ergo pum om. ut princeps se totum mernat. et quid into
 to corpe rei publice cuius mte fruatur diligent adutat Est aut
 res publica sicut plutarcho placet. corpus qdam. q diuini mms
 beneficia aminat et sume equitatis agitur mti. et regitur quod
 moderamine rationis Ea no que cultum religionis in nobis insti
 tuit et informant. et dei ut ex scdm plutarcho deoz duas rebus
 mas tradunt. vim anime in corpe rei publice obtinent Illos vero
 qui religionis cultui psumt. quai animam corpis. suscipe. et vena
 ri oportet Quid enim pitatis mstros dei ipms marios esse au
 lugit Porro sicut anima. totius habz corpis principatum. ita et hy
 quos ille religionis pfectos vocat toti corpi presunt Augustus ce
 sar. eo usq patris pontificalis subus fuit. donec et ip. ne cui
 animo subess uestalis creatus est pontifex Et paulo post adeos
 relatus est mms Princeps no capitis in re publica tenet obtinet
 locum mmi subiectus dō et hyz qui vires illius agunt interis. qui
 et in hūano corpore. ab anima vegetatur caput et regitur Cordis
 locum senatus obtinet. a quo honoz opy et maloz procedunt micia
 Oculoz animi et lingue officia. sibi venditant iudices. et presides
 pumiaz Officiales et milites manibus coaptant Quid semp assis
 sunt pncipi latibus assimulant Questores et quenta vires non
 illos duo qui caribus psumt s comites vero pnatiz. ad ventris
 et intestinoz refert ymagie Que si in mensa auditate congesse
 runt et congesta tenatus resuadunt in mimaliles et mimaliles
 genant morbos. ut mao corz totius corpis vma mminuat Pede
 bus no solo ingit mmentilis. agricole coaptant Quidus capitis
 providencia tanto magis uia est quo plura mment offendit
 dum mabsequio corpis mtra gradiunt Bisqz mstus tegumentoz
 debetur suffragiu. qui totius corpis erigunt sustinet et pmonet
 molem Pedum ad mimalia robustissimo corpi tolle sing viribus
 non pcedet s aut turpit in utilo. et maleste manibus repet
 aut lutoz animalu opa manebit Paut in hunc mod more suo
 qui pluma. que diligentius diffundere tractatu pprosequit ad in
 formatum rei publice et magistratum eruditione Que omnia

syllabarium quod equi sentis interpretacionis est que potius affectat speciem
 quam vires auctoris proprias. Et quia apud ipsos de terminis. et cul-
 tura deorum plura que religiose principi putabat iungenda superstitio si
 disputata sunt. his amissis que ad ydolatrie cultum pertinent. postquam
 quibus locum sensum hominis. quo principes. et officia rei publice
 ad cultum in pace informabat. *et papue videntur in interiore plurima et de*
 7 **I**tem summa ergo quatuor sunt *revera exhibenda de et religio facis*
 que iustitiae rei publice principibus inculture. veneruntque de cultu
 sui disciplina. officialium et potestatum affectum et pietatem subditorum
 Domini ergo in primis affectu honorandi. deinde seipsum colendum
 vinctum. ut scilicet quod aptus sentit. licet ille apostolus non agnoscat
 unusquisque vas suum possideat in sanctificatione et honore. Post ut doc-
 trinae propositi totius disciplina domus redolcat et tandem vincer-
 sitas subditorum. de capitis propositum sibi incolumitate letetur mag-
 norum cognatorum quoque vinctum. Strategematis et strategematis
 vinctum. que si per singula inferunt rediosa erunt lectori. et pro parte a
 fidei in se firmitate veredent. *et ceteris quia sancti patres et principes*
 leges illius deducta tamen perfidia. videntur in hunc vestigium doctrinae
 eius firmare catholico. et succincto. adiectis de parte strategematis
 eius attingimus. Porro si in hunc ardentia in unum est. nobis
 adeo qui ab omnibus quia inaudus est de colendus de toto corde. de
 tota anima de omnibus viribus suis. Habito non dilectionis de hunc
 opis est. Et hoc per se ipsum possit amari. tamquam qui circa opem me-
 dy se infundat amari. cum de cultu ad cultum potiore. alicuius medic-
 tatis inuentus natus est eo quod deum nemo vidit unquam. *et videndi*
 non nomine ad appellacionem quia sensum. utriusque nature dilatabis
 quia principaliter et pure. non sentiet cum homo et vivet nisi forte ea
 sensum parte. que corporis nescit angustias. nec defectum temporis sentit
 et vivacitate sui de gratia permanet in eternum. Caritate loquor que non
 evadit si proficit quanto ad eum quem desiderat familiaris accedit.
 Nam fides velum spiritus et spes. de gratia in hunc fomento spiritum de
 multante nati sui letitiam in futura protendit. Fides itaque et spes
 vinctum quid sensum subsistunt in hunc agentes interim quasi
 per speculum et in enigmate. donec eorum spes in mutata. in talis substa-
 tia plenarie illucescat. Dum non nullo potest sensu proprie videri
 facile nequit agnosci. Quod autem non agnoscat diligenter soli non
 potest nisi per modum. Unde et in hunc populum terris magis quas
 dam legimus in dixisse romanis et sarracenis. ut sub in mortalium
 deorum preceptis ad colendas pietate. religionem et fidem et cetera que eis

intimare volebat ipos facilius imitaret. Testantur hoc animalia atque
palladium sacra quedam inpy ignora. Quamvis his finis belli. et patris ar
biter. foris ueste. nigrum lumbis condecoratus. quo in honore celestium sy
deris flama iustos inpy ingit. nigrilant. Et et animus et mentes. xy.
dilatus. fastos et nefastos dies. varietate depictus pontifices
augures. et sacerdotum lumbis. quibus ita barbarie occupant
ut abquibus temperant feriant. ab arum. in stia colere et tui
lem filu. unites inpturent affectum. Et q. feride redegit p. ut
inpy. q. m. ut d. et in mura occupant in stia et pietatis legibus
foliat. gubnat. Et q. quid p. fero nimia cum et patres fidei me uetis
legis sacrificia afferant instituta ne in demumoz ruly. p. l. s. occu
patas. vere religionis de disceret cultum. vtu gentu sacrificia sua
demonis immolans et non deo. Et solitur ergo deus aut afflu. inct
aut exultatione opis. Et affectus dulcedinis ipm pure attingit. licet a
liquo sensu corporis ut anime dum p. gnatur ad omni. et mens male
corpis p. gnatur plene nequeat comprehend. Et certe eo amatur arde
tus. et studiosus quitur. quo altitudo et in mensitas dimittit. pote
rie et p. p. enie sue amey. q. p. p. at. in tellem. virtute cum tanta oes
creatur. currit penetrat. implet. et protegit. ut nequaquam late vale
at quilibz. r. uabilem creatur. Ipa quoq. inuabilia ipm esse. et ta
lem esse tantum p. l. m. m. d. r. s. p. t. e. s. t. a. n. t. Et q. uo itaq. modo sio. in tel
ligentia. sio. in fundit. ut subtrahat. sic subtrahit ut in fundat. et p. d. y.
mensuras. l. u. p. l. a. c. i. s. i. m. sic opatur in singulis ut cum in tentionis et re
missionis. uices ignoret. et si non p. essentia qua amey. replet. uni
formit. creatur. plus ul. minus. uidetur. in esse p. g. r. i. m. Nam p. u. i.
amey. in solo. unigenito. uirginis. filio. esse fidel. appbatur. Est ita
q. mo. quid in singula in singulis futurus ut p. p. t. u. m. o. m. n. i. a. in o. i. b. z.
electis. Et sicut natura ignis. et callatione tame. dispari. qui ei in
t. h. l. p. a. t. p. a. n. l. i. c. a. m. p. a. n. i. a. s. o. l. o. d. i. u. s. o. s. p. o. r. p. o. r. o. d. i. u. s. i. t. a. t. e. p. r. o. d. u. c. i. t.
effus. et sic illa. si tamen magna maximis. con. f. e. r. e. l. u. c. i. t. i. m. u. l. t. p.
multiplicat. licet. Et solans. si quid radus. si forte. in dat. in carbu
t. i. n. e. g. r. e. d. i. e. n. s. a. u. t. r. e. u. b. e. r. n. u. s. r. u. t. i. l. i. u. s. u. r. u. m. f. a. c. i. t. a. c. e. r. e. m. r. u. t. i. l. a. r. e.
Idem ignis in smaragdo. nivescit. firmamento puriori in saphyro. con
formatur. Iacincti quoq. p. p. o. t. i. e. l. u. s. e. f. f. i. a. t. a. n. c. u. l. o. r. i. n. t. o. p. a. z. i. o. q. u. i. q. o.
varior. eo. p. a. o. s. i. o. r. e. s. t. a. n. n. f. e. r. e. c. a. l. o. r. e. s. u. p. b. i. t. Si ei. y. r. i. n. a. b. i. q. u. a. s.
t. h. a. m. a. d. a. d. u. s. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. b. u. t. y. m. a. g. i. n. e. Ique. p. u. p. i. e. t. u. s. u. n. d. a. t. m. l. a. o. r. i.
m. a. r. i. s. et ignem. celestem. in sub. p. o. n. t. i. t. r. a. h. i. a. t. p. b. e. r. i. l. l. u. m. Vides igit.
in multis. quam. multu. sit. ignis. Sic in alijs. est. p. r. o. u. d. e. n. t. i. a. f. o. r. t. i. t. u. d. o.

in alijs temperantia in quibusdam. in quibusdam iustitia. In nam illis fides
longanimitas. In alijs in hijs feruor est caritatis. Hic patet
laboris illic doloris consolatio. alibi per penitentiam bonorum operum. que tunc
singula in singulis est unus et idem deus. At in futuro quando i me
diata fuerit. per gratiam eius videbimus eum sicuti est. omnia in omni
erit. quando nulli ad beatitudinem. alicuius virtutis substantia deest. tunc
ipse in omnibus erit quoniam futurus sit plenitudo virtutis. et cumulus
beatitudinis. adeo quod. ut in propria traditione patrum tanta maiestatis
sue plenitudine. videat adesse electis. ut nichil eis desit in ulla gratia
et ipse solus videatur in illis et illius nomine censeantur. salua unitate
substantie. et sine omni utilitate nature. Et hinc forte est illud. Ex
ultabunt sancti in gloria. letabunt in mirabilibus suis. cum filii tunc
prima credant esse corda sanctorum. et unusquisque. non modo in sua.
sed et in omnium confecta gloriatur. Sicut enim ignis. ut in propria
modum similitudine ferri naturam penetrat et accendit. ut nichil
remaneat in eo. nisi ignis. et sic homo saluus radus illi spiritus aeterni
solus vel radii consuetur nomine sic deus omnes replet electos ut
omni infirmitate et inutilitate absorpta. cum mortale in mortalitate
et corruptibile incorruptibilitatem inducit. deus fere solus in omni
agnoscat. Ad hanc namque perfectam referunt quod angeli iam fuerint
in beatitudinis nostre participes. nisi ab hominibus adorantur. eo quod in eis
infa est quedam propria dignitas. cum tamen creatura creature a
dorari omni non liceat. Sic etiam in facie saluatoris aliquid deitatis
resplendunt quando de funtibus facto flagello videntur et emittunt
creant de templo docens omnes negotiationes commendandas esse ad omnes
orones. In alijs vero. et si ad sit diuinitatis presentia. Plenitudo eius
inquit nequaquam adest. sed usque quaque late non potest. Est igitur
in maiestate mirabilis. venabilis a sapientia. ab auitate amabilis
et hunc cultum citra omni medietatem. potest ei fidelis impendere
creaturam. Quid enim uide est. ad hoc ut cum tunc animis ueniamur
et diligamus. Et hoc est forte funiculus triplex in creatura et
creatura. qui facile salui non potest. Sed cum tenacissima est in
amoris. Caritas siquidem inquit perdit quia si quis ad heret deo unum
ei et cum eo unus spiritus est. Vnde qui uidentur ei. et sic ut unus spiritus
sit familiare est. et ab obsequio eius quod est in spiritu aeterni non potest
ille autem uolens. qui in rationis operis sollicitudo consistit medio in
diget. eo quod ad spiritum corporalis nobis non patet accessus quod et illum
placuit est docuisse qui in famulatu etiam instruens aut spiritus est
deus. et eos qui uolunt adorare in spiritu et ueritate oportet adorare

Et tunc ad christum illius quocumque modo humilitatis nre concedat infirmitas et aliqui heat matiam mitor sensualr coli noluit. qui sensum dedit. et qui animam glificabit. et carne utruque fidelem expetit famula tum. De quoque noluit etiam corporali honorari. ut quia nre tarditas infidelitatis aut negligencie occupatione non heat **Devenientia et res et personar.**

Revenientia ergo que corporali impendit et quot modis persona sit veniat aut ipsius consistit aut in rebus personar no **neutabilis. C.** ratio letur aut aut tunc aut ab officio aut amoribus aut atoudicione aut a forma. **N**atura parentes vocant. et liberos. et quos nobis tunc quixit ut pote uxorem cognatos. et affines. unde et genum nre receptum est eo qd pcp sit apud omes gentes. Ad hoc etiam diuino nre virgemur. qui pcpit nominis. honora patrem tuum. et matrem. ut sis longeuus sup firmum. Et qui patri ut matri maledixit morte moietur. liberos non multo oportuit querendari eo qd nemo carnem suam odio habuit. s. nec uxorem pcp qui homo patrem relinquit et matrem ad herens uxori sue. ut sunt duo in carne una. Non tamen in hac parte diuine legis mandata de sunt. et si pcp nature stumhi qui satis virget varius inferunt prote dunt in ad cognatos. et affines. quos ppe naturi querendat. **O**fficiu nro est debitu querendi que admodum vniuersis constitutis aut ino vilis agenda sunt. **E**xco namq personis singulis pcp congruit actus p tinent p statum. Exquo liquet officioz quodam publica quoda puaa querendat. **P**uatores no tanta multiplicatas est quia fere est diuisi tas animar personar publica quid diuina referunt ad duas spes aut enim ad minus. aut ab humano nre descendunt. **H**ec aut solibus of ficioz lacus patet s. p tinent ad putem articulu. ut publicis officijs reuenia impendatur. **E**anta namq debetur eis quia est eunicea cum plibz magistratus. **H**anc quid aut facit aut iudicat vniuersis qd competens in iudicio. cum reuenia magistratum. aut qd temptus reuudet in honorem aut contumeliaz subitoz. **U**nde inconstitutionibz pnapum magistratum edut. aut p uulgatombus p plerumq fit. **P**lium conceptis personar. ut non tam p sane. qm vniuersitatis tota co stituo videat esse ut que nre alia p uulgatio. **H**oc etiam nra ut ca mores ignorant. **C**onsu cattidano p ppiu est. **P**orro ratione offi o. non modo canonu. canonu et legum scita. s. et ethicoz om pcepta querentur. **H**as aut est mentis habitus qdquo singloz opum assiduitas manat. **N**on enim si quid semel fit aut amplius. stati moribus aggregatur. u assiduitate faciendi vertatur in usum. **H**ic aut virtutes et vicia exz complcti. licet vicia non modo mores esse. s. aple

nra dicantur moribus obviare. In quo plauis est salas vtutes cepto
 in nomine moro. cum bonos tamen. aut malos. Ictum moros. inia
 distinguimus et vtutes. Unde moratos abono. sine morigeros morosos
 vero amos nominamus. Quid et ipi plenitudinis nomen videtur in
 mare. cum nulli matre contingat adesse paetates moro. et multo
 affit ppi fluitas vicio. **Cum** itaqz a moribus quis reuena con
 trahit diatur. ei vtutes quibus honor exhibendus est in esse glifica
 tur. Quis enim non viciem. et vereatur illum quem prudens fortis
 temperatu credit et iustum. Hinc est etiam consilium sapientis ei qui ti
 meri appetit amari honorari. et preferri. ut deum timeat diuet. ve
 netur et ei se tota deuotione submittat. **Conditio** quid esse dif
 ficult fortitudo pproe statum. quo aut aduersis desinitur aut ex
 tollitur pppers et alterius fortis natura sui ipius facie prestatum
 Duale est qd alios uerianur ingenuos. alijs similes contumelias no
 rigamus. Istos diuicias colimus illos qtempnimus paupertatem
Naturam diffinire difficile esse asserit tulius. Ego diffialius credo
 diffinire fortunas. eo qd huius nullum illius aliqua substantia est. Na
 tura si quid velius origine pbet. q nequaquam esset. si in uitate ipa no
 esset. Ex omni animo non est. aliam prestare non potest ut sit. Aut for
 tuna cum non sit non pot diffiniri. Inco siquid q non est no pot
 tinguam am stare quid sit. **Effertur** epictur papias sententias su
 as. quas kura dexas uocant quibus tacus philosophie. putant per
 nire processum. et more suo fortune subiacent vniusa. Ego in hoc
 situt et in plurimis. plucatu sentis audiendum qui deam totam. co
 leudam esse negat asserens eam. nisi accas coli non posse. **Quulta**
 quoqz pponit exempla. quibus liquet omis ecce dee cultores. cetatos
 et papiatas tandem infoneas potuim. Testatur hoc galba. qui tota
 etatem luculentu producentis infernu huius dee famu liantate et cultu
 rubrem elatus. et rubremora papiatus est. **Dualit** autem apud sueto
 num quare. Quitur trueni pfitus ptiis. et in aure iam dicti ptiapis
 lacrimabili ingenuitat. q hic uias caritatis caritatis et temeritatis
 probrosa dea. et amibus ignominia inuimulus omis deoz templa
 fedant et deoz templa omium ptiis cultum ut ptiex edes pri
 uatas. quas morbe et urbe passim habet rupem etiam turperiam
 occupant. supino non coequata et publice fortune. ymago aurea
 incapitolio ab aduenis conuenis. et indigens publice adoretur. et
 tantam ptiis s. lz auctoritate. q in tota uacatione mortalium ut dici
 solet sola utraque pagina uidetur. nuple. Videas eam ibi uatam uer
 sare uolubilez. qz magis uirere. eiusdem uite impulsu. depectore

iouis sorozz pēsa pōpitat et cōuolat. ¶ Quis em̄ fortuna statuit
 fata cōuellit. fāta inquit stōicus regunt hōmēs. fatum inquit stōicus
 est in pibz illis quas finis abscondit. Hinc panidoxe stōicōz. lūria
 doxa epīcurū reclāmat. fātalem inquit tolle necessitatē quā si for
 tuna uolet fiet de rethore cōsul. Si uolet hīc eadē fiet de cōsule
 rethor. ¶ Cēti ut tūm fortuna uicius agamus. sit mōpūatōz euen
 tūm forūm. et licet cōdiciōni uideā plūm utinari. eo q̄ fortunōrum
 cōgūz sūz statūm effinat. quē cōdiciōne esse pōximus. in eo tamen
 plūm differt. q̄ cōdiciō nūc a natura. nūc ab offīcō nūc a mōribz
 est. nūc auariz figuris euentū. ffortuna semp cōsistit in hīs quē
 nūpūsa emēgunt. Eam nūpū quāq̄ utitur euacuare plūtaris. et q̄
 pmissis mōz loas nature offīcī mōz cōdiciōis tōus reuēcie
 mānare cred' origē. Sup̄ stōis sūis tū h' infidelitū mōre q̄cūq̄tur.
 Unde nō nullas sentēcias eius sensu et simōis catholico curam in
 fere. Ille quid mōltu deoz cas p̄cipue asserit uenerandos qm̄ et fa
 milianus et uiciniū dādit. aut natura. et ut liber indoz dōmūz
 hercules qui eo ipō in serōne p̄testatus est. Augures uigilant in az
 us uiciniū aut offīcō ut pontifices p̄fectos q̄ p̄tōz aut mōribz ut
 phos qm̄ mōtis diuine hāstam. inuestigatōne. et dispensatōne
 sapie iudicat aut cōdiciōne. ut quos fūmz mūmz q̄tulit. ut
 alijs p̄essent q̄causa p̄cūmz familiari. qm̄ offīcō publico. ¶ Bez
 mo quid p̄fidus est. et annū replatōne. dignus. sensus q̄ ūboz qm̄
 philozophūm nō dēet. s̄ forte quid de natura deoz sentiret iaur
 lūz corrupti p̄lī. p̄loqui nō audebat. qm̄ legerat combustos esse li
 bros philozophi. pitagore et ipm̄ actum esse in q̄olū ab athēnēsibz
 eo q̄ dubitāat. an dedys nā cēt quē uolgo dicebāt. Quid ergo cō
 tritūm auderet asserē. qm̄ nec ipam dubitacōz erroris nō uat impu
 nitam. Est itaq̄ uerū simile q̄mōrem auditoribz gesserit et ut eos
 ab illatis reuocaret aliquid indul sisse errori. Nam indoctia mōz
 leuolentissimū est. Eo q̄ hīc op̄mōm fatulus ad quēstō. q̄ ap̄
 genū fide tamen et religione mōlūm omibz annū factus est
 ut ams hīc. hīc facit. ¶ Quas aut quibz de celo uitas illuxit. nō
 deoz qm̄ nulli sūnt. s̄ uen dei m̄ sūis et amicis magna reuēcia
 credimus q̄hibēdas. s̄ et inimias eius m̄ dūm. qm̄ hīc ipē p̄
 cepit se qm̄ sepe maxūmz. ad cōdiciōne suoz. p̄ssimis hāmbz
 contulit p̄tatem. Unde illud Buluetti estote uim hūane creaturē p̄
 dūi. Hinc regi q̄ p̄telleuti sine dubiis tamq̄ ab eo missis. ad uindictā

inueniens sacerdotalis et missas ut in ipso cultu loco aliquid importet in
 inie. q. gentium a p. vnae uictoribus amaditā atq. ita p. vnae modica
 tor. sacerdotum et catholice ecclesie ministrorum loci quoq. illorum. et diuini cul
 tus minnas capitali inuictus sine confessos uos pontificia uo int
 undicandaz. nec oportet ut epus minne p. vnae uictoribus deponat. cui
 sitas ignosce di. Deliquit siq. tuncis laudabile. factas abbas
 sacerdotibus aut ministris minnas. ueluti publici tunc p. sequi ac de
 talibus uictoribus mereri. Item placet clementie me. ut melius quine
 clia tunc publicis actionibus hanc ut ad tuncam p. tuncalibus tuncis
 corpi non sunt aduocari. et alibi. Si ecclesie uictoribus p. uictoria. tuncis
 qui sunt ut tunc uictoribus uictoribus ut dissimulacione neglecta quingui
 v. libris minni q. dempnacone plectatur. **¶** Vnde na p. uictoria ecclesie
 locorum q. uictoribus et ministrorum sunt. diuino sunt. et hanc uictoribus
 notissima tunc ut usu iam hanc. q. non possunt. nisi apud uictoribus
 res ecclesiasticas quere. et si quis in aliquo de clero uictoribus manu
 merent. anathemate feratur. ut n. p. uictoribus pontifice aliquid non
 possit. **¶** Hanc tunc alibi frustra quitor uictoribus nisi articulus uictoribus
 minuat. quia nec p. vnae uictoribus nec p. vnae uictoribus p. fraude duc
 tore claudiano Theodosius ait. Nam uictoribus amari. hoc alia
 fides hoc simplex gratia dant. **¶** Richomus uictoribus est. quia non uictoribus
 quelus absolu. q. sola contritio cordis confessio oris et satisfactio epus
 p. meruit. **¶** Atq. uictoribus si gratia sola iustificat impiu et firus p.
 tatoru non p. dant. quia p. vnae uictoribus discipline effugiet fictum. nec ha
 lutat inuictoribus p. dant. Alibi me dixisse uictoribus. quia teste mag
 no patre augustino. simulata inuictoribus non est inuictoribus. si duplex
 malicia. quia et malicia est et simulatio. Equitas quoq. simulabre
 non est equitas. si duplex iniquitas. quia iniquitas est et simulatio
¶ Vnde in moderato stupore confundor. cum frequentissime uideam. ne
 p. vnae fideles an infideles dicam. in p. vnae uictoribus hanc uictoribus dephensos
 ad hoc totis uictoribus hanc uictoribus. nec minis et tunc uictoribus uictoribus
 dant ad absolutionem p. vnae uictoribus. qui nec isti fideles dant. nec illi
 inuictoribus uictoribus uictoribus possunt. Hanc facilius est. Atq. uictoribus uictoribus
 in qui alioz istoz uictoribus. Vnde tunc culpa sit quatuor non fac
 le dixerim. Hoc de his que inuictoribus consuetudine p. vnae uictoribus uictoribus
 amine obtinent. **¶** Deprecare qui caput est rei publice et electione
 eius et p. vnae uictoribus et p. vnae uictoribus et culpe. et q. hanc p. vnae uictoribus uictoribus
Sequit ut eius uictoribus: vi et de uictoribus beati Job. Cap. lvi.

vestigia. de melioris rei dissipandis. Dictum est autem, princeps loci
obtinere capitis. et qui solus mentis regatur arbitrio. Hunc ita ut iam
dictum est dispositio divina. maxime rei publice collocauit. et cum. nunc
archano providencie sue misterio. ceteris presertim nunc quas suos indicio
sacerdotum. nunc ad eum perficiendum. totius populi nota conveniunt. Unde et in
veteri testamento legitur quia moyses ordinaturus eum. qui pater esset
populo. convocavit omnes synagoga. ut eligeretur astante populo. ne
qua post modum retractatio eveniret. ne quis parvulus residet legioni
in libro regum quod Saul rex futurus. apparens in facie populi ab humis sur-
sum super eminebat universi populi. Unde si queso non quia que oportet
desse aliis pectore debet et ore promovere ut quas bonos operum ulius
totius populi latitudine amplecti valeat. et protegere. tamquam doctor
sanctorum tutor spectator et cum virtute prestantior. **¶** Dicit enim dominus
ad moysen aspice ad te metipsum ipsum filium nunc hominem qui habet spiritum
dei in se. et impone manus tuas super eum. et statuas coram
eleazar sacerdote. et precepta dei dato. in conspectu totius synagoge et
princeps de ipso coram eis et dabis clauitatem tuam super illum. ut audi-
ant illum filii israel. Audis eundem ordinem principis populi. tam ma-
nifeste descriptam ut pene posset non egere. Si enim tamen
manifestus quereis. eam tibi auctore domino loco suo et tempore tu
preceptis complauro. adiacens indumentis et quorundam sacramentorum
significationibus. **¶** Hic autem plane nulla est populi acclamatio. nulla co-
sanguinitatis ratio. nulla propinquitatis huius contemplatio est. Hortus
salphat filie patris apud moysen vendidit hereditatem petrae
eius in istam esse deus ipse testatur. Nunquam namque agros et predia
hereditas relinquenda est. et ut plurimum actionum. Vnde ratio non populi
illi tradenda est quem deus elegit homini saltem tali. qui habet spiritum
dei in se. Et precepta dei in conspectu eius sunt qui moysi valde notus
sit. et familiaris id est in quo sit clauis legis et scientia. ut pos-
sint eum audire filii israel. Nec tamen latuit est favore novorum. re-
cedere a sanguine principum. quibus privilegium divine permissionis. et
more ignis. debetur successio liberorum. Si tamen ut prescriptum est. am-
bulavit in iustis domini. Si vero a via paulisper deflexerit. non tamen
usque quaque derinet. sed patienter corrigimus. in iusticia. donec fiat con-
spicuum. eos perituros esse in malo. **¶** Nec enim roborem statum potius
suis est. a patre patris quoque senioris contempto cum filio verespit a via
salvamus. omnis importabile volens imponere in humeros filios
ipsi. **¶** Simpti passum est regnum eius recedentibus de tribubus

post roborem suum salomonis fuit quod regna dimissa. Dum regnum ha-
 buit in da ul isit. Sensit ergo de continuata penam de gratia dei. et per
 uilegio sanguinis man. ut rex quid manet. si magna rei pte mutila-
 tus unde hoc illi. Quia adheferat consilijs iuniorum quod tempus magis
 et precepta prudentie impossibile est ut salubritas disparat principatu.
 qui non agitur consilio sapientum. De inquit tre. cuius rex puer est
 et cuius consilium mane comedunt. Sed tria omnis rex nobilis est
 et cuius principes nesciunt tempus suo ad refectum non ad honorem. Ibi et
 cui sapientia esse non potest. Hinc sunt Job Sapientia ubi inuenitur
 et quis est locus intelligentie. Desit homo pretium eius. nec inuenitur
 interia suavit inuenitur. Nam equalitur ei labentur quicquid trahitur cui
 sapientia deo datur. longe melius inuenies repulisset ad quiescentis co-
 silio seniori utam beati Job habens regnandi formas. Unde ergo quid
 de se fateatur. Quando procedebam ad portam civitatis. et implata. ca-
 thedram parabant michi. Videbant me iuniores et abscondebant et se-
 nes assurgentes stabant. Principes cessabant loqui. et super pauebant di-
 gitum ori suo. Vocem suam cohibebant dices. et lingua eorum gutturi
 suo adhebat. Quis audiret beatificabat me. et oculus videns. testimo-
 nium reddebat michi eo quod liba stem pauperem non ferantes. et pupillum
 cum non erat adiutor. **Q**uidam putat super me veniebat et cor induc-
 consolatus sum. Iustitia indutus sum. et uestim me sicut uestimento
 et dyademate indito meo. Quilus sum ceto. et pes claudo. Pater enim pau-
 peris et causam quam nesciebam. inuestigabam. Conturbabam molas mi-
 qui et dedentibus illis auferbam. Prebavi. Dicebam quod in iudicio me-
 o moriar et sicut palma multiplicabo dies. Radix mea apta est petrus.
 aquas et ros morabitur in messione mea. **G**loria mea semper inuoluabit
 et auris meus in manu mea instaurabitur. Cum me audiebant puto-
 nam meam expectabant. et intenti tacebant ad consilium meum. Quibus
 meis addere nichil audebant. et super illos stillabat eloquium meum. Si
 quando videbam ad eos. non tredebant. et lux vultus mei non tadebat
 nitram. Si noluissem ire ad eos. sedebam prius. cum quod sederem quasi
 rex. Quod autem tutus stante. etiam tamen mercedem consolator. Ecce regnavi
 di in iure isto. Quod magna pte oppressa est formula. qui si per singula co-
 equi non huiusmodi integer libri magnitudinem me inserto. virtutum series ut
 sola complebit. Diligens lector singula verba distinet. quia in his qua-
 amibus nec tota nec apex. amplexu salutis vocat. paucis tamen que
 in ipsa super fine verborum eminet. quia potest brevitate perscrutari. Quando in

quis lavabam pedes meos luto. et petra fundebat michi rivos olei et
 imposita cathedra residens imposita. abscondebant mures et michi senes
 astabant. Primum ergo quia reo affluentia. gratio quod contusus ei pruden-
 tiam non percesserunt. sed in his oculis conspiciant. et testimonio bonorum
 opere auctas inconvicta puer sit. Egre diebus enim ad portam. qui late
 ris non egebat et qui docendi puer venient pedem. puer prudentia erige-
 bat lenitate vivendi abscondita. Exstabant loqui principes et lingua du-
 tum quatuor adhaerebat non audentes grandia loqui et imponere in hunc
 vis hanc. aucta importabilia. que nec puer facie digni tangi solent. *Doce-*
 bant enim. aucta virtutis laudem in aeternum consistere. cassumque esse splen-
 dorem ubi. cui non subest soliditas operis. Quomodo ope inquit salomon erit
 habundantia. Plurimum autem ubi sunt plurima. ibi frequenter egestas. Principi
 vero et ducum est. alios in via morum praecedere. que non facienda sunt a
 his timide imitari. *Quis* autem audiens et oculis videns beneficiat me
 instrumenta corporis elegunt. quibus sensus anime maxime co-
 nalescat. Exteriorum namque natura. oculi et auris obsequio. fidelissime
 transiit ad animas et thesauros cordis propriis lingua incantata dissipat.
 Quod non audiens et videns adiecit. sapientis indicium proprium innotat.
 Bonus qui loquitur in aure audientis. Non itaque beneficiatum se dicit ling-
 uis hominum. que multitudine partem vel amore vel odio frequenter impellunt.
 Sufficit ei testimonium conscientiae. proprium enim roboratum sit iudicio
 sapientum. *Et* inquit quod liberasset pauperem. pupillum et puerum et con-
 solatus sum cor viduae. In his enim maxime principales claret auctas quod
 ad omnia instituta est admiratio. Pulcherrimas. Hec quid sunt opera imperi
 cordis et oris. nomen agentis ea benedictum in secula. Sed ne credas enim. re-
 missiore clementia moys audaciam praestasse iusticia inquit indutus sum
 et dyademate iudicio meo. Pauperem qui iustitiam diligentissime iungit
 rigorem. Oportet enim iudicem cuncta revocare. et ordinem vero plene
 inquisitorem dispute. nec ante obviare aliam quam causa sit legitimus
 vinculus plenissime limitata. Ut enim ait ethicus ad peritendum pro-
 vat quisquis cito iudicat. Conturbat molas inquit. Iniquus est. quis
 quis in iudiciis sequi non causam sed praedam. qui sic iura diligit. ut
 sequatur retulaciones. Et licet equum sit. quod decuit ad pretium curiae
 suavis. propter in mortem. unde sequitur. et de dentibus illius auferam p-
 dam. Dicebat quod puerulo meo moritur. Quotum itaque composuerat. qui
 verum suae amplitudine contentus erat. Per auaricie aut ambitionis
 stimulo urgebatur ut domum domini agrum agrum coniungeret. usque ad
 terminos loci. ac si solus habiturus esset in superfluo terre. et sicut palmas
 multiplicabo dies. *Et* deum admirandis aristoteles in septimo problemata

tum. et plurimum nocturno memorabilium dicit. Si super palme inquit az-
 boris lignum magna pondera imponas. ac tantum gravibus virgatis oneres
 ut magnitudo omnis sustineri nequeat non deorsum cedit nec intumescit
 titum. si aduersus pondus respicit. et sursum intumescit. Picta magis
 plurimum placuit palma signum esse victorie incertaminibus quoniam lig-
 ni ingenium. Quid est ut virginalis opimentibus quod non cedat. flet itez
 quod vultus eius palme que grece dicitur basilicos anelli non potest. si
 trahatur deorsum si si sursum producant cedit. Constat autem quia triu-
 mus palme et stipes aridice contrahit si in superiorem dilatatur. Secus at
 inquam arboris que tanto magis turgescit. quo ad terram stipes intumescit
 accedit. P. palmas quo signum facitur iustitia in vinctulis. que descensum no-
 nouit. si solum ad superiora per ipsum. Vnde iustus ut palma florebit. Rudo
 in ea apta est pectus aquas septuaginta utique et virtutum de quibus supra
 et vos signum moralitur in messiane mea. Intellige bonorum operum quorum
 manipulos electis reponet apud se in illa die iustus iudex. Vnde sequitur.
 Gloria mea semper inuocabit. et arcus meus instaurabitur quia est aliquid
 quo tendit et quo dirigat arcum iustus. Nec passim sequitur cornos testu-
 li luto. Qui me audiebant. propterea sententias. Deinde dicitur est sen-
 tentia in bono semper accipienda esse iuxta illud sapientior videtur sibi
 prius. septem viris loquentibus sententias. Iudis insupiente tra. tunc
 re. Iucenti inquit tacebant ad consilium meum. Nilus meis nihil addere
 audebant. stillabat super eos eloquium meum. Res ardua desiderat attenta
 quem. et vero gravem docet consilia meditari. ut quidque agit quicquid
 loquar. sit pro consilio hominum sapientiam affectum. Est autem oris cautus illa
 proferre quibus quibus nihil deum liceat nil apponi. Est autem vir gra-
 uis turpissimus. si inquit se fabulis. et iugis in iugis. et me tangat
 vires propter veluti rubulus auser ad iugos aloulus. et omne in
 matiam credat aptam esse linguam. Ambigitur quid enim pastor facit
 an doli plus. Inuidissimum munus melius ma ducit an apy. Preter
 ea que humdant. sui copiositate ulescent et cum multiloquio pro
 non desit pauca prudentis loquentis. Sima est propositus. Vnde soarites quod
 ventu quomodo quis famam optima comparet si gesserit inquit optima
 et locutus fuerit pauca. hic est quod vir iustus et iustus delinquit in
 sermone dicit stilla pro eloquium suum. Cum enim non delinquit. ubi hic pro
 factus est vir. Si quando videtur adeos non credebant. Iustus lenitate
 iudicium et quo patenter ea impudenter et reprehensibilior est. Sit enim
 Stultus in visu exaltat vocem suam. Et saluator fletus qui utique in sis
 se non legitur. Nec enim facile crediderim primum esse ad cecum. quod
 substantia ambiguitate de visu loquitur. ut et si in se non credatur.

Et huius multus mei. non cadebat mirum. Fuit forte vir iustus. si enim
in hylantia temporalis meos nulla resoluit. Et quicquid tunc erat in mo-
ribus. multum crecebat austerum. Si noluissem me ad eos sedebat pri-
mus. Primum si quid cathedra dignus erat qui alios tunc utitur ite-
nere precedebat. Tunc sedebat quia rex famulanti alij lacrimas
mentem abstergebat. Iocunda quid conculsis cum pietas publica. sic fou-
det preesse. ut in universitate sua tristem aliquem esse non patiat. Qua-
uo ante id fiet moralis campus subiectus. Desunt. Tanta quid amo-
ritate floret et fructum ubertate. ut si quis eum ingreditur. paradisi de hys
se gaudeat ut esse. Huius forte et attomitus ob stuporem que quid in
quillo taris huius tante dulcedinis esse ptiaperi et celestium tunc
esse concines. Si autem ita esse possit. populus viri iusti tu ipse diuidias
Si negam quod volebat paupulus et oculos vidue spectare feci. Si come-
di bruceellam meam solus et non comedio pupillus quia. quia ab
in famia crevit meum. inferno et deuterio matris mee. egressa est
meum si despecti preterint. eo quod non habuit indumentum. et alij
opumento pauperum. Si non ludiperunt michi lateri eius. et de uelle
vltis omni meo. talefactus est. Si leuam super pupillum manum me-
am cum viderem me in porta superior. Huius meus. a iunctura
sua cadat et bruchum meum. cum oppibus conterat. Semper enim quid
tinnentes fluctus super me tinnit deum. et pondus eius ferre non potui.
Si putam auxo robur meum. et dyoi ob vizo fiducia mea. Si vidi pale-
trum fulget et lunam incedente clare. et letatium est in abscondito tor-
mentum. et afulatus sum manum meam ore meo. que est iniquitas
maxima. et negatio totius diu altissimum. Si genus sum ad vnum
eius qui me oderat et conuliam. quod inuenisset eum mala. Si non dyo-
runt viri thabnactu mei. quibus det de carnibus eius ut satueremur. Ifo-
us non inuenit peritus. hostium meum patuit viator. Si abscondi quod
si homo perit meum. et telam in sum meo iniquitate meum. Si popam
ad multitudine meum. et despectio pinguis tenuit me. et non ma-
gis tamen. nec egressus sum hostium. Si adsum me terra clamat. et
eum ipa sula eius deflent. si fructus eius comedi ab ipa pecunia. et
anima agricolaz eius afflxi. pro fructu oratur michi tribulus
et pro ordeo spina. Si non credis eum. ambulare in latitudine de-
lirio dei qui de corde puro et consilio bona. et fide non ficta. sub
impetitione tanta de se quid fatetur. Quis istorum vobis desiderat inter-
pretationem aut in tanta virtutum luce non videt. Primum plane habes
habes est et obtusi ingenij. cui per ista non luce lucet. In vnum hic

plurima congerunt. quorum ut vnum orbem quendam illustrare sufficiat
 Si principes plura legere vel audire fastidit. saltem hoc tantillum
 legant. audiant. et inquisitione diligenter distingat. dum mittent. *Be*
 quatur enim in eodem. Si audierint reges et absuauerint voce dno. co
 plebunt dies suos in bono et annos suos iustitia. Si aut non audire
 rint tunc sibi per gladium et consumunt stulticia. Vides ne in utilium re
 gum duplicem exitum. Aut enim per gladium tunc sibi. aut stulticia con
 sumunt. Et recte dno tunc per gladium non sumi. eo quod gladius quid
 quid tunc sibi eis est ad locum ubi per dno multitudinem iniquitatum suarum
 potentes potenter puniunt. Et et stulticia consumunt iniquos. quia
 de pressione populi robur principis emittitur. Plus namque contritus
 erigere vires principis non potest aut non vult. *Quia mala vel bona*
subiectis perveniunt. demeritis principum quod et aliquo stratege
 Nam inquit qui mittit. *maras reboratur exemplis Capli.*
 lapidem matrem mercurii sic qui dat insipienti honores. hoc
 aduerso diuisis aduerso diuiso modo exponit. Ego sapienter vena in
 petrita aereum credo mercurii in quo consistit ratio calculandi quia
 mercurius numerus corporis est qui negotiationes docet et rationibus
 suis diligenter in vigilat. *Quare ergo lapidem matrem quo regit*
 ratio calculandi est totam turbare rationi rationes et honore confer
 re insipienti est res publice subvertere vitam. Et impossibile est ut ali
 os vult regas que ipse subvertit curat. Aut enim ipse non est gub
 nator populi cunctos et alibi. Rex insipientis perdet populum suum. et ciuita
 tes in habitabunt super sensum prudentium. Quis potentatus brevis
 vita. languor pluvior gerunt medicum. Breuem languorem perdit
 medicus. sic et rex hoc est et rursus monetur. Cum enim monetur hoc
 hereditat spem et bestias et vires. *Quid queso pauperes oppri*
 munt in iuris. attenuant. et actionibus rapinis multipliciter spoliant
 inveniunt in se concurre populi et orbem contrite. ut potentibus ipsa suae
 dant heredes. Isti namque succedunt omnibus vires suis. nec desideratur
 sollemnitatis testamenti. ab intestato emergunt velis nalis hos
 habebunt heredes in planibus litiis ferunt. *Dixisse s. plato. Unde*
 cum subditos opprimunt magistratus. ac si caput corporis intume scat
 ut amembus aut dno. aut sine molestia ferri non possit. hanc
 aut passionem sine gram. primo dolore membrorum tolerari. ut cum
 impossibile est. Si non incurabili fuit passio. sic vire qui non in
 ferens est. *Quidam aut nihil utilis est qui tibi cumque finire nise*
 nam. *Idem quoque dixisse legitur. Cum insubiectos pitag. sent. id*
 est ac si tutor pupillam persequat ut in suo munere iniquos. ab omni

A

luta

luta

defensionem ab eodem traditum tibi gladium accepisti. Item namque
publicum. unde pupilli tueri preceps est. et eam tunc demum
recte procedere. cum caput eius si in utile esse cognoscatur. nisi fide
ut membrum cohereret. Hec ille et quidem eleganter et vere. si ut
nichil videtur coherere fidelis et firma esse non potest ubi non est
tenax immo voluntatis et quia ipso agnitione. Que si defuit
homo frustra sibi congerunt agnitione opa. cum dolus iniquitatis pergit
sine affectu proficiendi. Simulatores inquit Job et alludi provocant
nam dei neque clamabant cum vincti fuerunt. Quod et in tempesta
te anima eorum et in terra eorum ut effrenatos. Quod vultus namque causam p
stat. unde pudor. timor in dnm. Et inunctura illa solidissima est. que
quod ad fidei et dilectionis procedit et in solo virtutis fundamento
subsistit. Quia tamen quia moro argumetur sunt. Quia pariter. quia
nichil utilius nichil efficacius est ad statum magistratum et pro
cessum. Quod est illud imperatoris. aut si manus vificatores egre
gi dnm tamen idem eos sensisse non ambigas. Bis prius inquis
Nam cum vinctum in omni munere sola deos equat clementia nobis
Non dubie suspensus agas. nrr. falsus amicus vinctus ne audire
Cum talia turba manes horrebit strepitus nulla non auxilium hora
Non sic porubie nec tristitia pilla. qui tutatur amor non potest
quebus amari. hoc alia fides hic simplex gratia donat. Allex
ander cum hyeme ducet. Quodatum resideret ad ignem. recedens pter
uterebant copias cepit. Cumque compressis quendam pte p annu
tium frigore. inquit cum pede in loco suo dicens. Si in p s uatis eos
in regia pella resideret capitale foret. Et macedonia nato conceditur
factur et aliud de eodem. q. cum vincto pome. plectidinis. fuit tunc
gens pncipi de ppon pata in cap tinas ad esse mactaret. ei abstine
tia puma pparat ut re illam quid appropient. Quia mox ad pposum
remissa vinctis gentis p hoc beneficium sibi mentes amaliavit.
Sic quantitate suorum. alienorum animos sibi iusticia derumxit. Pile
est q. p ppo affricatus in hyssama gessisse legit. cum pum vincto
nobilis omnium in se decoris admiratione tam tunc oculos adducta
esset. eam pponso nomine alio reddidit aditens. et ante q. parentis
in redemptorem captivum attulerunt. ut esset vincti indotem aut ma
rito in vinctis imperiale. Itaque multiplici magnificentia. vincta gens
vincta. que forte alius re pponi non fuerat in vinctam in ppo populo ac
cessit. Camillo falsos obsidenti. magist. ludi libos falsos tamq
ambulandi causa ptra muros eductos tradidit dicens pteritis obsidibus
tunc tate natio factura in pata Camillus no non solum pvenit per
fidum. si restrictis manibus pstriga. in ppo vinctis agendum. ad pa

ventes prius tradidit ad optus beneficio victoriam quā fraude non con-
cuperat Nam falsi ob hanc instauri sponte se dederunt. **E**rat quoque
eius tam illi non ignobilior titulus. Cum enim post subactas civitates
et triumphos insignes. militaris manus inuidia comitatu dampnatus et co-
pulsus est civitate quā preda quoniam. irruentibus penonibus gallis in ve-
bem. et romani viderunt miliano metis. apud flumen alliam. nec
in ipsa urbe quicquid potest capitolium suavi possit. et hoc anno dato ut galli
recederent camillus etiam ingrate compades patre cosdem rediit. aurum
abstulit romanoz aquilas reportavit. Unde in spota virgilij inter ceteros
eueadas pdisit. eueas inferente signa camillum. Itaque ab opilio reuoca-
tus tunc triumphans. urbem ingressus est. et appellatus pater romulus
quā alii patre conditor. **Q**ulus igitur in libro. vi. de iura velus
qz illustri viro qz de fabricio sequit referit. Nam pcedencia plutarchi
in institutione triam et iulij frontini in libro strategematum sunt. De
nerunt ergo sed legati sapientum. ad gayum fabricium multas et magnas
res memorantes quas bene. ac benivole. post redditam pacem. san-
tibus fecerat. offerentes dono grandem pecuniam. et orantes ut cum aca-
pet. et videretur. eo q multa ad ueritatem metus et splendores domus tan-
to viro d'esse constaret ostendit. Nichil enim lautum. paratum qz cat-
pro amplitudine hominis et dignitate virtutis. fabricius nō planas ma-
nus. ab aurebus ad oculis et infra. et demitpes ad nares. et ad igitam
et ad os. et deinde ad uentres et ad yma deduxit. et legatis in hec uerba
redit. **Q**um omnis hys membris que attingi resistere atqz impare
potest. michi nichil animo de erit. ideo qz uobis resuare pecuniam uiam
usibus uris. nec etiam quibus uia aut grata non est ingeritis. Ho-
mam si quid. non curant hys anis s impare uolunt. quibus anis
hoc milis igitur pferuntur uero refert quia ad fabricium duces ro-
manoz medicus puri epurotaz regis puenit. palliatus se uenem
daturis puris. dum merces sibi in qua ope precium foret constituit. **Q**
fatmore fabricius egere victoriam suam non arbitritus regi medi-
cum detexit. Atqz ea fide meruit ut ad amicitiaz romanoz appetenda
compellet. purum pace inos. decertent in casu isto. Valerius maxime
et claudius quadrigarius contendentes de nomine. et officio proditoris
An. **E**thimocles fuit. iuxta valerium pater illius. qui in regis quibus
potula instabat. an pater quadrigarii phidias medicus no multu
turo dum ino constet consules romanoz. eo subegisse purum q
pfidiam fuerat apinam. **E**ptam uo consilium ad purum hanc fuisse
quadrigarius refert. Consules romani salt dicunt puris regi hos

pssim. et ficius lufcius virides. maxime appetebat. Vescibat q̄ ante
 cenam quocunq̄ tempe et loco stomachus desiderasset. **¶** Unde ipse inq̄
 dam epla. Sic videns quid intuberi. tam diligent salubritas fuit qui
 ego hodie suam qui in balneo post horas prima noctis duas luctatus
 manducam. pus qui ingi mapeiem. suum quoq̄ at assine remittebat
 dum num natus amum videt inmutatu. **¶** Et sicut ipse dicebat celerius
 qui apparuit coquitur. Hoc enim ubi rei festinate. velocitate solebat
 gopmire. In summe siquid et hoc et quedam alia. nobis nuppiat qd
 huc eius autografe ostendunt. In quibus tunc aliquid tunc futurum
 credebatur. illud fore dicebat ad balendas gregas gregas. **¶** Masinaz
 novage sum etatis amum agens merdie ante thabnacty stauter
 ul ambulante. capiente tibos legimus. Bains turins. cum viciis
 alio salubris. opusculis consulto ampliare ei modus agri. que consu
 mati milites accipiebant. gregaliu porcione contentus fuit. malum
 tuum dicens. cum non esset idem qd cetis satis. vni si quoq̄ datus
 p sepe notabilis fuit continencia sicut eius. qui submarco pairo infig
 tuem. ponnferam inquit arborem qui impede castrorum fuerat comple
 xa iusticio. postero die concubitus eueatibus. et ab euntibus nob
 mitatis fructibus. datus reliquit indemnem. **¶** Duppius ergo in
 patre cesaris domitiani augusti germanico bello. q̄ inling rulis
 lugallia mouerat. lugoniu opulenti pima civitas que adrimis des
 tnat em. ad nementem abbatu cesaris. ptaconem tunc. q̄ pect
 spem in molata. meli godelus suis amperat. ad obsequium redacta
 septuaginta milia armatoru tradidit. meli lucilis p̄o minus. qui co
 rintho capta non ytaliam solum. si et pvinas talibus statuas q̄
 pordant ad meli gomanibus tantis. in p̄u canitit usum. ut fi
 liam eius in opem. penatus oppublico dotavit. **¶** Constantia quoq̄ cu
 opliunus strategematis patrat in v̄tute romanaz maxime cla
 ret. **¶** Eoz siquid magnificencia et virtute si om̄y genou hystorie re
 voluant meli clarus luet. Declarat hoc amplissim splendor in
 py. quo nullu minus ab opordio neq̄ maioribus moeriment p̄cessu
 continuo dilatatū h̄uand potest memoria recordari. Nam et quete
 libertatis. iusticie cultu de reuerencia legum finitunaz genou amci
 t̄is matritate consilioz et gravitate uboz. et opm. obtulerunt
 ut orbem sue subiret ditioni. **¶** Et quia de constantia eoz te p̄m
 v̄m de strategematis. Iuly firmitu p̄ multis p̄m̄t in medio. Cu
 itaq̄ v̄b̄ monty h̄ambel assideret. ostendit de fiducia gratia supplemento

Quibus quos in hispania habebant diuisa porta miserunt. Idem a
grum in quo castra habebant erant. defuncto forte domino uenale ad
id pty. licendo pduxerunt. quo is ager ante bellum uenerat. Hic diu abha
miale obsidentur. et ipi abside capua decernunt ne nisi ea capta reuoca
retur inde datus. *Quia trauis uideatur amibus. ptefendus*

Nunc aut ut intramus plutarchi strategematis ponat. *Capitulum*
modus. tante fortitudinis et ciuilitatis fuit. ut romani impm fi
nes qui post augustum de fessis non magis fuerant qui noluit ampli
ari longe lateqz diffunderet. Quid tu militatiz moderamine superant ro
me. et p provincias. amibus se equalem exhibens. amicos salutandi
causa frequentans ul egrotantes ul festis diebus. cum eisdem indifere
ta missum habens quinia. veliculis corz et vestibus indifferet vides
publice et priuati ditans omnes in militatibz ciuitatibus largies
relaxans tributa principis nulli grauis carus amibus adeo ut app
ad man etate mferatu non aliter principibus aelametur felicioz augu
sto. *Agelior sis trauis* Sic itaqz memorie eius delatum est. et opi
nio bonitatis eius. mitantur pualat. ut amicus laudantibus. uel
assentantibus occasiorem magnificentissimam prestat exempli recte
laudat in mlio. aum magnitudo in meti. et efficacia opis. cum illi
mens. et niamus. ad fere impossibilia sibi suffecerunt. Quantus in
armata milicia fuit. non modo gallic britanepz. pum abeo subacti
s tota ciuilis belli fortuna et cesare domus se protestat. Iuliteria
toto studio. tantus erat. ut quasnas simul dictaret epilas. Cuius in
iuris ciuilibz pua fuit netes romanoz inditauit leges. *Patentes*
ingemz vices qui ingit mphilozophia pcent. p dicit et pcolit uel
sola muerco lugeoti. *De antez* amibus inabilis est augulus
et negotijs. simul opam dabat. et in singulis que agrediebatur.
tantus erat ut eis solis vacare crederetur. Simul tatus erat singloz
et omd flaudes no angusta totus orbis concelebrat. et titum amo
rem huanu quis. suas f. delicias iocunda memoria uenatur. Ego
hys amibus trauis pro fere non dubito ipi in salus v. tutis
culou regni constitunt maiestatem. *Ethica* mpta. qui recte fecerit
regem arbitrat. Tale est illud q subuame theodosy p apit claudi
amib. Tu licet potremas. lacte dominere pindos te medus. te mal
lis arabs te ferus adorent. si metus. si pira a cupis si ducens
mri pncipz pacere mgnm tolerabis iniquas interius leges. Tunc
anima nre tenelus cum potens rex esse tui. polimior usus mpeio
ra datur suadetqz licentia luxum illecebris q efficua fauet. Tunc
vme caste appuis. cum pumpta uemus. tum diuus nre consulis. cum

pena patet si compine motus. nec tibi quid liceat si quid fecisse de
rebit occurrit mentemq. donec respectus honesti. **¶** Ne uo in laude
traiam facinus adquefcaut. qui alios ei prefendos opmaut virtu
tes eius legitur quendaſſe. ſaſſimus papa gregorius et ſupis pco
latus. inferoz compreſſiſſe incendia. domo remuante iuma
uberi inſtratu quū uidue flenti qo hibernit traiamus. Cum em me
moratus impator iam equm aſcendiſſe ad bellum pfectus. uidua
appheuso pede illius inſalubri lugens ſibi inſtam fieri pcyt dehyo
qm ſilū eius optumū et inuocentiſſimū inuenit in iſte ocade
vint. Tu inquit auguſte imperas. et ego tam atrox inuicium
pator. Ego inquit impator ſatiſſiam tibi tūy rediero. Quid inqt
illa. ſi uou rediens. Succesor meus traiamus ait ſatiſſiaet tibi
et illa Quid tibi pderit ſi alius inſcit. Tu michi debitor es pcy
opa tua incedem recepturus. ſſimus utq. eſt nolle reddē q. debetur
Succesor tuus inuicium pacytū p ſe tenebit. Te nō libabit
inſcia aliena. Bene agetur cum ſuccessore tuo ſi libabit ſe ipſy
Iulys iſtus motus impator deſcedit de equo et campū puaalit
pauit et condignū ſatiſſiaetione uidua conſolatus eſt. **¶** Offer
tur aut biſſimus papa tam dū. pro eo fuſiſſe lacrimas donec ei i
reuelatione inuacatum ſit traiam apens inferū libatūy. ſubca
tame condicame ne uicūſ p aliquo infideli dū ſolluatare p ſumēt
Pude mto pſertur alijs. cuius virtus pcytis. ita ſas placuit
ne ozo mīas ſalus ſit libatus. Et her quid decapite uoi pub lice
dicta ſunt dehyo qui inre publica obtinuit locū cordis et q. inq. aſcō
¶ Cordis ſunt aconſilijs poteſtatum et detumē dei et ſapientia
laon auctore plurimo ſenatus obtinet et philoſophia. Cap.
Senatus nō ſicut maioribus placuit officij nomen eſt. et habet
etatis notam. Si quid ſic dicit aſcētute. Cum nō athemienſes
aſopagum dicebant eo q. in illis totius pū virtus conſiſteret
Et cum abeis ſolara plūma inuenta ſunt. nichil ſalubrius
nichil glō ſus inſtitutū eſt. qū ſenatus. Quid nō lūius eſt tetu
ſemū qui cūm a uulgariſſis officijs ad conſily et regimīs af
ficiū tūpūnt. et in martido corpore pcyunt mentis vires. eo
ſapientie magis apti negocijs. quo in operatys corpore inuū
poſſunt. **¶** Eoz utq. tantus honor pcyat apud grecos ut
duces inſq. pcycedent. nichil egregiū agerent q. ſenatus inſti
tuti nō inducent aut appbarent. et q. magis eſt. ab inuicis
vibus caudite nquā ozo aureis litte ſcripta ſunt. pcyq. pcy
conſcripti ab omib. appllati qui alios ſapia etate et affectu patri

uā

9

no predebant. penes istos consilioz erat auctoritas et omni pube
gendoz. Cetero licet abetate. nominis videat esse origo. hanc ergo arbi
tror. totum corpus esse quā mentis sapiam. in qua omni officioz consis
tit distributio et adficiū totius vite. ars namq; recte vivendi. ut sci
tis placet ars artem est. Nulla nō esse artem maximaz vero cum
in minimis quoq; artem esse nullus ignoret opinio est hōm. pax co
fidate loquution. et in maximis rebus curam. omnia magis p libito
statuam. quā pmitate. Est autem ut antiquis philosophis placet
sapientia. vero diuina et humana pūteps. et gēdoz amittendoz
q; scientia. Hinc nō infuso philosophari est. eo q; philosophia sit
studium sapie. Et ergo antiquis placuit ad hostem sapientie philoso
phia pulsat. et cum ei apertum fuerit. animus verum luce dilatat illis
trata. nome philosophie euanesat. aut sicut p pūcia oculi. visum est
voluntatis appetitus impletur. cum flos pūdy. vergit in fructum. Ita
philie finis sapientia est. Qz nescio quo nam pacto iam vīsamur in
fine illius cuius nondum agnominamus q; in rebus diuibus potetissia
pax esse censetur. Vmptumē qm finem nouit incū ignorare nō
potest. cum radix incū. multiplices virtutis trauites. usq; ad co
ronam finis. fructus q; dulcedine. vnaatates sue ptranscat. Ecce
inquit hūis pab timor dū ipa est sapientia. et recte amalo intelli
genad. Aliam nō radicem sapientie. inspm nūcuis. cum in eo conse
trant amnes. q; incū sapientie timor domini. Timor ergo incū
et intimore processus est et omni virtutum culmen. siue illud caritate
fins sapientiaz dicat. non usq; quaz alienū est atimore. A filiali per
uilem diuide mhor incū. in illo sapientie constatue profectum. et ex
inde. pfectiōem. Quorūq; modo se hūis uboz extollat. Vm est
qua sapientia initatur intimore. et q; sanctus timor dū pūduet
in scū pū. Hanc itaq; radicē. et moventis gratie mualiscentis in
ramos virtutum pfiat et ins ems ad fructum pfecte caritatis usq;
ptingit. que penaz nescit atileos. cum non sit metus incantate
qm penaz habz. et sit timorū mduū q; bona opa iugiter facit. et
iusticie continens eandē apprehendit. Hic ergo videtur cedere
dūm q; uita proficit ad virtutes. quia iam non timet perire. qui
filiali affectu ad reuētiā. et bona opera mātā. Semp inquit hūis
iob quā timentes fluctus sup me tūmū dū. et pondus ems ferre
non potui. Hūis se non quando q; dicit tūmū se. s; semp et cum
pfectum esse non dubitas tūmū domini testimonio vir simul
non erat mteru. Nec enim metu penaz caritate deducta de dūle
est amalis temperasse. que m pfectiōe iusticie fuisse non ambigis

¶ **Q**uoniam autem in generatione timoris hinc processit. et uolens uis
 fuit quid sit timor. ¶ **E**t utinam consistat in corde cuius appellato
 toris uisatur in ore. Si enim ille mente tetigerit. lingua efficacius
 et sibi saluberrime disputabit. Nam in ore frustra uoluntur. uerba si uir-
 tutes deficiunt opera. Est autem timor dei. sicut beatus papa grego-
 rius asserit nichil coram deo agenda sunt pretermittit. Hoc utique pre-
 mittitur quod nec opere nec uoluntate impletur. Quia enim uis. et
 non potes. factum deus reputat. eo quod uoluntas plena. totius operis
 mercedem consequitur. Certum est autem. quia qui deum timet nichil
 negligit et bona facit. ¶ **Q**ui uero diligenter animo inuestigat. et cog-
 nitis rebus. que sunt agenda docetur. paulo dubio sapiens est. et
 aptissimus consilijs principum. ¶ **A**bi tanta uero quantitas inno-
 tuent. etatem corporis frustrari quod quibus uisatur. ¶ **H**ic est enim se-
 nex quem per legendum consilijs. sapientie monita docent. Aut enim
 senectus uenialis est non diuturna neque in uero amaro computata.
 ¶ **B**ea per uero tunc. ¶ **Q**ui sunt per uero hominis et etas senectutis uita
 in maculata. ¶ **B**ea plane. qui hanc apprehendit etatem ut denique
 regnum uite consequente sue te stimonio gaudeat. ¶ **E**t dicit forte quid
 est hic et laudabilis enim. ¶ **U**tique enim non arbitror. ¶ **S**pectandum dandum
 consilijs. qui se peccatum non fecerit. si quem peccare non uult qui
 peccatum adicit uirtute gaudeat. et cum magno desiderio concupiscat
 hominem. si bene uoluntatis. ¶ **E**t nec istud ad uicem refectandus
 est benigniori patris ut dicitur. numerus qui non sumptus. si aliorum colla-
 tione innocens uideatur. ¶ **Q**ui enim gloriatur se usque quaque castum
 hic cor. tunc et astra uirtuta non sunt in conspectu illius. qui in auge-
 lis suis repperit prauitate. ¶ **I**tem ergo attendi se populi et audiri
 et diuis huius modi pestis huius. ¶ **N**ichil enim prauis est. iniquo
 diuitis consiliario. ¶ **Q**ui inquit custodia. sua cor tunc. qui corpus uita
 preterit. Est itaque per uideri patet. ne consiliariis eius indigeat
 ne aliqua alicui in moderatius concupiscant. ¶ **Q**ui etiam ad eos us-
 que pertenditur. qui in corpore rei publice uirtutum obtinent uitam
 quos que stiores et quicquid uirtutes et uero per uirtute comites esse
 per uirtute. ¶ **H**ec enim anima ad sapientie reficienda sunt. et hanc
 per necessitate et usu huius ratione per uirtute oportet interpretari. Si enim
 reficiantur diuitis. et minus. diuerunt generant morbos. aut in-
 curabiles aut difficiles. ¶ **I**mpossibile siquidem est quequam iustitiam et pe-
 cunia sequi. ¶ **A**ut enim uim istorum quilibet ad heredit. et aliam quicquid
 uirtute aut torquebit altero. meliores ex peris. ¶ **Q**ui autem namque teste per
 per uirtute nichil sceleris est et nichil iniquis qui amare per uirtute

nota

Hac enim animam suam venalem hz et in vita sua pietat intima
 sua Et forte idō cunctos pectoris. costarq; soliditate et extreme cu-
 tas claustra natura diligentissima parens circumposuit intestinis
 qua ad usus omniū potiores molentia fierit tuncior. et eis q; nec se
 est instruit nec unguī sine salutis sue dispendio potiorib; exponit.
 Oportet autē in re publica hanc naturę opifis si uari ymaginem
 et hys nationū copiam depul. *De laudib; pietatū quorū*
Sed et inlatibus necessitas *explenda est malicia reprimenda.*
 Hys talib; qui pūpilis debent assiste hic naturę formulā
 la suanda est. Constat enī quia a conuictu mores formantur quia
 qis pietat iniquitatur ab ea unaq; contacta mores duat ab una Nec
 domū illoz insitiam esse credas aut uirtutem aut pietatē apud istos
 vides omnia esse venalia. Xpus ipe conclusus est. et si pulsat ad hos
 tū non apitur ei fugiunt et fugiunt qmū qui omnia ad pūmū
 et gratis faciūt nihil. **S**i pietas porrigende sunt si causa admi-
 nanda si opetuo in mandanda sententia. si conficienda tuncio. am-
 ma minimus agit utas cetera est. Pietas manca. dum qūm quipz
 sua minuz sunt in arca tantū habet et fidei. Contempe ful-
 minia paup; audit. atq; deos. dīs ignascentib; ipis. Tū corrup-
 tor moribus et corrupentior numerulus apud istos beator est.
Si pūpū manus ena frib; grandis tibi restat uia arda et ar-
 dua anteqm tortores extremos effugas. sudandū est tibi. Ecce
 instrumenta tua tū fiat co pū. si enim salutare licent ymagis
 reputa. Si cedula non attuleris frustra accedes. Si aut attuleris
 in utilis est nec acquiescet ut manus uolubis nicio membrum de-
 genet. Quid multa. Snam necesse est compari. tū nec opa. nec
 calamus aut repole. aut uigie lolligūis succus tibi constet in
 emptus. **S**z et ipas syllabas et apices nisi eūy tibi pūm feceris
 sic distorquent tot tibi uiboz ponet tendiculas. ut pace bella
 pūmete litigū amoi instrumento uideatur inscribere. Si tūgu-
 llū forte tibi ne instans fuit. si uia forū aptus. si quid i uūnta
 supplecti deuenis. rebus ems quūia. nisi tibi pūe uelis opay
 et impensam. aut eūy pūbus extorquelutur. aut eas liberalitate
 pūemes. **E**tandem pūlem qualecūq; sit apportabit amicus in
 memoriam tūe. Jam acco pū digredens si tibi ignis purgatorius
 inuinet. Sūy est uergento. que multa pollicitalis in stancia. et
 magnus artifacio gestus. pūm et uūmēz ut te clauso labello re-
 pūat. Tūc de singulis uibus mōsiliū itur de libatōm pūe pū-
 bit tempus. et uūmēz apices singuli ponit instatera. Nisi eūy
 pūmferis occurret tibi non fide licet rei gesta concepta peries aut
 pūmū incultus abeat. aut apūblica forma notari. ul forūmā de

utens benignitas. aut negligentia iuris et aliquis semper nodus.
 pecunia mundicie indigebit. Et vero minimum ledat. longa conspect
 tatione torquens dū diffatur q̄ negari non potest. **E**xpect
 to crede in manus corpi milies mudi. et ut aliquid de salubris uni
 tuent portator inuitis ration. qui nemo peccat unquam istas longe de
 monior est. Stape siquid ut trecenti solet esse contentus. At isti appet
 integros sibi multiplicari iubent. **E**t quid est q̄ apud curiales ora
 queret esse venalia. cum ea etiam que non sunt vero sit. p̄uaciones
 venalicio constat esse obnoxias. Non opus non sūto gratuitus est
 non taceatur nisi ad pretium. Silentiū namq̄ res venalis est. Hoc
 forte admostrare acciperunt qui cum ad stadium actore fabulato
 intirigass. quantum mercedis rei ageret accepisset. et responderetur ei
 talentum. ac ego inquit demosthenes. plus accipi ut taceam. **C**ausidi
 corpi siquid est lingua dampnificat. nisi cum ut dici solet fumibus de
 gentis mutas. **P**ec unum nisi forte potentissimus sit pro fiat illa
 queare munibus. quia in quo minus tibi canalatur grana. alioz mini
 dia amantatur. Sibi namq̄ preceptum arbitrantur. q̄ alijs erogatur.
 Hoc aut amaximus p̄tū sit ad minimos qui nisi multauit ab se q̄s
 et reficiant munibus. sibi fieri muniam suspiciant. Maxima queq̄
 domus sūto est plena suplus. et eadem cupidis plena est et auaris
Milli tamen p̄uaciones nacent. ut dū turre ingratiores. qui sub pre
 textu honestatis. et liberalitatis. miserie sue solent in opibus talorū
 qui intidiores incedunt. qui splendidius epulant. qui p̄am ad mensa
 sepius potitacos compellunt accede humamores domi. foris benign
 mores affabuliores infuone liberos infententis p̄pūmoz cul
 tu munific. et om̄i virtutum imitatione p̄clar. **E**t em̄ ait ethicus
 totius in iusticie. nulla res capitalior. q̄m corpi qui cum maxime
 decipiunt id agunt ut boni viri esse videant. **H**ys utiq̄ et virtuos
 umbra licentia facit et inde nix oportuerit. **P**ar veniam gloriā
 appetunt. **P**ossunt impune plūma extorque qui paruo non possit
 minus non dignant esse contenti. **N**otum quid est et quāle p̄uez
 lum quia finet etiam qui paruo ne sciat uti. **N**e tamen tū hys
 me bellum in exhorabile gerere putes. minora curiales. licet uter
 accipiant. dum non extorqueant impudent. **P**udor autem abicit
 simulat ad actiones ventum. **B**ellum inquit veterū supplicia ac
 submissa voce dicend. iugo nec grātis tulit qui tū rogaret
 accepit. **P**is em̄ em̄ qui rogat. Ad rei namq̄ uel p̄ci pretium
 veterundam vendidit. **A**ymus ad iuste reprehensibilis non habet
 notam q̄ deuotio liberalitatis obtulit non impunitas dopretantis ex
 torfit. **I**ta tamen ut impiorū unquorū munia non accipiet cum iusti

nata

hominis sit notis non fuit beneficium. et iniquum punitum in iusticia
 iusticie dicente domino sit iniquum. Utique beneficium accipere est vende
 libertate et dederis est servus esse qui debent aliis impare diuinitatem
 et cause vias habenda est et p[ro]p[ri]e. ut nec a turpi. nec turpi accipi
 atur q[uod] coloco et temp[or]e et modo lacus oportet inquiri. Nam ple
 rumq[ue] a iudicib[us] p[ro]p[ri]e q[uod] a causa atempore in idem aloco al modo
 plerumq[ue] munia et p[ro]desunt. Et iniquitas curialium. eo usq[ue] inno
 cent. ut de testimo mo confutent. de nemestate morum. de adore
 opiniois de suauitate cause. de toruente eloquie nisi p[ro]prio inte
 nemente. quib[us] frustra confidat spe licet ne mas inuis tamtatis
 omere. si nihil attuleris ibis ouere foras. Nam modo leones et li
 grides eloquie iusticie lempe dictus est orphens. sed apud ip[su]m
 dixim. nam dulcor p[ro]ramit tamenq[ue] trapiem porant causa sano
 rabilior ut ad inquam semel emendicem. contra morem inferro licet
 ednare Tu vero licet orphens sis. aut aron vel ille qui solo testudinis
 sano saxa ut dias emollunt. nihil apud curiales efficies. u[bi] p[ro]tuba
 cozo corda. auro. ul[ter] argento malleo. Vanitatis ul[ter] cupiditatis t[ame]n
 tude emollias. Iudomencia cerberi omnes abhorrent. ego me credo
 uidisse ostarios tabero diuiores. apud inferos tamen cerberus unus
 est Quot sunt diuiticula curialium tot cerberi sunt. Et cures quo
 q[uod] cerberos sustinens totamq[ue] familiam que semp[er] aut mordet aut
 latrat. Quis no[?] quat quat sunt in uno modico audierunt dictos
 dum dolet accipe factum etiam. si sibi q[uod] pedue crediderint. ut dale
 ut q[uod] sanu[m] est q[uod] in uno tamen p[ro]p[ri]os esse miraberis. q[uod] querelas
 libenter audunt fauent humilioz causas. eo eo usq[ue] patet curia
 afflictis dum q[uod] hauriant loculas plenior. Nam quocunq[ue] modo cau
 sa procedat. l[icet] semp[er] agitur. ut loculi impleant. et si auaricia neq[ue]
 at faciat. Quisq[ue] in istoz manib[us] si p[er]mitto munem[ur] opinio
 hec tormenta ei sufficere posse ad ueniam. Nichil add[ere] q[ui]ne est q[uod] h[ic]
 copiar[um] non possit. Quid enim miserius est. q[uam] sup[er]bus affidere
 humilib[us]. p[er]it gredienam tollere fastum. et contemptibilem tal
 tam contemptu. p[er]fene molestias potiss[im]o. et ab indignis quibus
 indigna p[er]fene. Socrites cum cum alapiades inuolueret quare
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e admodum morsam inuolueret et que die noc
 tu q[uod] humilib[us] scatebat molestis domo non abigeret inquit. Et
 talem domum p[ro]p[ri]e infesto et p[ro]p[ri]e. ut p[ro]p[ri]e q[uod] foris p[er]iculau
 tiam. et inuolueret facilius feru[m]. Veti celebratur p[ro]p[ri]e quia va
 tue manus te memora p[ro]p[ri]e est et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 cator est qui dandas res ad uerba con fide. Utroq[ue] enim s[ed] apud
 curiales et medicos obtinet. p[ro]p[ri]e u[bi] montanis utimur herbis
 p[ro]p[ri]e rebus pigmentis et p[ro]p[ri]e. Ut alias tamen benignos

sunt qui nunquam possunt licet fieri omnes premi sunt adnotand. q. cui
 magis longe facilius est qui prodesse. Exceat ergo munditas suas lo
 culos alienos exhaerant. faciat suos. possideant quibus appetunt.
 montibus autem exequunt. nec ament tales aliquem. nec ament abullo
 sunt admirationi ignotis. dum domesticis sunt quod ut contemptu. Ta
 le aliquid numeris remanens propriis numeris. Cum publicis cunctis
 quibus. aut si alio potius dicitur nomine arguetur ab amicis. q. vixore
 formosam castam et nobilem repudiet. Eudic et hic secus quem ter
 ritus nominis elegans. et in pectoribus omnibus placens est. si nemo
 sat pietas me solam. ubi me premat. *Legitur in libro numeris. q.*
tum madrauitis formatus ipse. indignatione. dum prociuit doct.
fuyces zambri filii sibi. cum subituba madrauidide. educto ense tuis
liberunt. et morasu nocentum quicquid. ut dei factus est ergo ser.
mo dum ad moysen dicens. Tolle timetos principes populi. et suspende
eos contra solem in patibulis peccaverunt quidem populus et formidat
principum non exprobatur vixi tamen populum principes ad patibu
lum. et impena coram quibus delinquent populo repatur eo q. exneglige
ria presidentum sepiissime puenit exnegligis subditoz. q. defert itaqz
potestatis istorum. cohibere maliciaz. et eisdem de publico pvide
ut amos grassandi occasio subtrahitur. Quod et in iure Roma
no antiquitus tantum est. Alio qui auctor videbit malefici. qd.
premissis officio emendare quempuit. Hys enim flagellis ho
minum innocentium q. tortoribus. quo pldant et potencior. eo
plenior. et puias sior cura est frequis et enim est ut cura rea
piat ut faciat incisos. apud quos malefat audacia delinquendi
tum exfamiliantate potentum incos indulgetur. q. et de ante ac
ta mta cumstuz frustra psumit tum inter curiales nup possit
innocencia retineri. Quis est enim cui virtute non potuunt.
curalium iuge. Quis est tantus. quis tam salidus. corrumi non
possit. Optimus est. qui resistit ducius qui validius qui cor
rumpt. minus. Nam ut sit virtus inco lumbis. acura tum via
diutenduz est. Proinde quis quis hoc dixerit. et prudens curie
naturam exprossit. Exeat aulam qui vult esse pms. unde elega
ter fons salubris infamia molliciei insignis videm campat.
Et enim infabulis est vnda illius appetu decora est gustu dul
cus suavis tactu. et animi pensum visu gratissim. si tanta mol
licie egredientes emerunt ut viris effematis. no lumbis ad mat
roxum. nec ante quipm egredit. quam stupeat et doleat se uni
tatum esse in feminam aut enim cedere amos pexos in detio
rem degenerat aut uotis dignitatis. aliquo manente vestigio

Germa proditum induit. qui quondam deliquit nature ludibrio. sic ut
 usque sexus ostendat ymaginem ut neutus retineat iustitiam. hac aut
 poetici mure figmentum. ungalum reputatur ymago. que viros obiectu
 vitute emolliunt. aut ymaginem retenta putant. Cui curialis inep
 tias induit. et philosophi ut boni viri. officium pollicetur. Germa pro
 ditus est. qui duro vultu. et hyppido. muliebrem deturpat venustate
 et virum mulieribus polluit et incestat. Res si quis monstrum sa
 est plus curialis. et dum utroque esse affectat neutro est. eo quod tu
 ra quam concludit. et ineparias curiales plus usque quaque non reci
 pit. Nam tamen ad omnem curiam compago tunc sit. si ad illam dum
 taxat. que insipientis distempatur arbitrio. Cui enim sapiens
 est. iugis obligat compant domum. et vnum saltem subiat iustitiam
 in. Et enim ait sapiens. que quicquid sancto homini ad tunc. aut
 luci ad tenebras. Omne animal diligit simile sibi. et omnis homo
 proximi sibi. Omnis caro ad similem sibi quirit. et omnis homo
 facilius simili sibi. Si lupus agno aliquando quicquid sic patet
 iusto. De oculis iudicibus et lingua potestatem et de officio presi
 dis. et quod iudicem oportet habere iuris et equi notitiam. et vo
 luntate boni et potestatem exequendi et quod iuramento debet esse
 legibus obligatus. et a fordibus numero alienus. Caput. Sequi
 equum. aculeo aurum et lingue collatio quam in fidebus pro
 vinciarum consistit. primum dictum est. preses igitur est qui in
 iure reddendo provincialibus presidet. hic aut equi. et iugum debet
 hunc notitiam. et facultatem. et cum eius quod iustum est exequendi. Na
 sicut medico evenit in mortalitatis imputari non debet. ita si quod
 triste provinciam eius contigerit. ei imputari non debet. Quod si novit
 et non vult. non ex ignorantia. sed ex malicia quod culpatur. fuit siquidem
 utrumque dampnatio est. licet ignari iudicis provinciam. nisi forte
 ignorantia negligentia percurat. Nam si ignorantia in vincibilis est
 non affert mores. sed ab immitis tenebris occupatur. Si non facit et
 vult equitati parere nec potest. non tamen presidis est culpa quod
 principis. Sed ad religionem iudicis hanc eadem pertinere. certissimum est.
 tum ipsum iuris oporteat hanc notitiam voluntatem boni vires ex
 quendi. et sacramento debeat esse legibus obligatus ut sibi omnis
 illicitum novit. ab eorum sinceritate ducit. Nam de sapientia eius sa
 pientia docet. Iudex inquit sapiens. iudicabit populum suum et princi
 patus pensati stabiliis erit. Secundum iudicem populi sic et iustitiam ei
 et qualis rector est civitatis. tales et inhabitantes in ea. Sed et vires
 notitiam esse non tacuit dicens. Noli quere iudex fieri. nisi valeas vir
 tute vince iniquitates. ne forte ex tunc scias faciem potentis. et

ponas scandalum iniquitatem tua. **E**t non pecces in multitudine ciuitatis. nec te in mittas in populum. neque alliges duplicem peccatum nec omnem in uno eis in nimis. Non esse pusillanimitas. in anima tua adorare et facere elemosinas non despicias. sic dicas in multitudine munerum meorum. Despicit deus et offende me deo altissimus suscipiet munera mea. Non videas hominem in amaritudine anime est enim qui humiliat et exaltet circumspector deus. Solus diligenti lectori occurrat. quod voluntas domini boni non nimis iudicia nostra est. quia nostra est potestas. tu non modo desus sed et alius delictis teneat et duplici prope et aliorum puniatur honore. ut nec in multitudine munerum. circa iudicia voluntatis sit ei fiducia ante dei. Unde et plato exprobat quidam. et luculentus si tu audiat eos. qui de rei publice gerendo magistratu contendunt ita ut se ipsam afferat ut si nante sub adversa tempestate deciderent quod prope debeat potissimum gubernare. In quo fortune calculo aut nullus avarus idemque temerarius est. qui sine arte et viribus vendit magistratum. et in eo quidem tempe nihil miserabilius vidi. quam iudices scientie legis ignaros. bonae voluntatis inanes. qui vincit amor munerum. et retrahuntur. id mirum quod sunt in obsequio auidicie. iactantiae aut tamen et pauperum proceres et auctoritate sacramento legitimum ab soluto. **E**t ex quo planum est principes quod eis ordinariam iurisdictionem contulerunt iuris esse ignaros. vel contemptores. Et quicquid de prima iurisdictione aut de viribus prosequendi. iudicem oportet esse religiosum. et qui anime magnum more ipsa magis odierit. Quia ergo presides ordinariam habent iuris dicendi potestate. prope et iudicium aliorum una est pericula et quod delictis dicit. facile ad alios consequentiam trahitur. Est itaque primum quod honestate officii utriusque iudicat. ut iusticie in omnibus pareatur et nihil eorum que facienda sunt fiat ad primum. Nam qui in iustitia est. usque quaque non licet ut nec per temporali vita fieri liceat. Quod non iustitiam est mercedis intuitu non indiget. cum prope fieri debeat. et nunquam sit vendere quod debetur. Iustitiam ergo vendere iniquitas est. Quia iustitiam nunquam in parua habet siquidem ubique reprobata est. ut nunquam esse debeat illa ubique delicta est ut sine peccato vendi non possit. Neque enim balam prope culpatur. quod populi dei causam dampnauit. alius ne dixerit quia quod deus inspirabat. Et quia auaritia societatis infidelium causam infans. quomodo ad promouendam iram dei delinquere ut isrl. dicente malicia prouocant. Dicebat ergo quomodo iuste iustitiam cauet causam iustitiae. et quam illuso deo quam eius subtraheret electus.

nota

Non si ad uisa iustificari non possit causam. hoc salte agebat ut et ab
 ipa recederet deus. Conspicuantibus namque iniquis uiuere ut dicit consue
 rit qui iustis superior est. **B**ahamitas iudeas plurimos. qui licet in
 qui noluerunt fere suam corrupti tamen inuicibus in istam pte uiu
 in altam quamvis arte tuffere molliunt. Non facile dixerim. utrum sit
 nequius licet uenditor equitatis malitiam futo fallaciori colore. Potest
 tamen uideri nequior. qui officij sui pnapem. et regum sui fides fauui
 latur quod uicem in foro distribuit. ac si pimus infidelis diu uendat
 Omnis et enim magistratus iusticie fauulus est. Constat autem quia
 equitas alienatur auenditore. licet ad emptorem non tuseat. et impi
 ta iniquitas. sic ad emptorem tuseat ut nequaquam auenditore recedat.
Et q in alijs contractibus non reputur solus ille iusticia uendit. qui
 non habet si quid ante quicquam relinquit. pordidit uenditor. Rome
 pordidus est. qui ad acceptas ul oblatas pordes con faciam polluit et no
 tam iusticiam uenalem habet qui animas suam. Doctor gentium diuici
 ab honores. et doctus mundi uariam supletilem. contempnit ut stercu
 ra. ut solum lucifaciat xpm. uetus amia. que dispendium salutaris af
 ferunt pordibus aggreganda. **N**ecte quid et fidelit. eo q nichil mundi
 nichil honestum. nichil deus salute impendit. s sola turpitudine. que
 sicut dederet. sic et immunda est. et terte in utilis. addo dampnosa. ut
 nullo tempore emolumento ualeat compensari. Quid em pdest homi.
 si uniusmudi luat. faciens detrimentum anime sue. Et inde quia
 non dixit mundum in utilior. u salus pditur. s etiam inuit gloriu. Cu
 tunc in uulcent gemme auris splendat et amibz lenocinijs suis
 ardeat mundus. qui tunc inuidia hauris punit. pordidum q deco
 rem anime cotingunt. turpe q honestate subuertit ignominiosum
 est. **U**nde et apud antiquos etiam salutare mitatis ignarus. ante
 q podeluto officij gratuitum esse oportet. si fiat ad pretium. in pordi
 bus computatur. pms quaq pcy sic dilatant in pretatam. ut no
 modo petnam. ptem ne gtineat s absequim. omemq opam quate
 nus alias non debetur. **E**t cum pordibus est. quid erit nisi pordi
 dum. Non em pot arbor mala fructus bonos facere. cum in eo in
 nature consistat. ut similia p similibz ppareantur. Cetero q pre
 sidu. et aliorz iudicium quicquid esse in ppetam pmissum equitas
 et publice quicquid inuicem sunt quos tanto supi conspectiores cau
 tiore oportet esse magis q fallaces quo illis resuunt opam in ang
 prudencia. tutumemir non pot aut iusticia corpi illo obtinente ut
 in quo iudicio iudicantur iudicant. et in iusticia bonaz et con fertaz. et
 coagitatam. et sup effluentaz. in suis suos a iudice iusto recipiat.

Desacramento iudicii et collatione pitagore et alexandri. et in quibus
 rebus gratia pulvis possit facere iudex et de astionibus capiosis. **Capitulum.**
Et quid iudices sacramento legibus alligantur iurati. quia cum
 modo iudicant. tum iustitie. et legum observatione disponent. pro
 quod iure tantum est. ut sacrorum evangeliorum scripturam terribiles. an
 sedem iudicalem deponant. Ibi quoque ab initio licitum ad finem usque perma
 neant nec amoveant. nisi sententia veritatis. quo totius consistorij
 luitudo. dei ipsius et repleta personam. omnibus ad sacro sanctas scriptas
 metum innotat. et reverentiam. et ab iniqua scilicet iustitie omnis iniquitas
 pulsetur. **¶** Omnes quoque carnis et sanguinis religio iudicaria pro
 pellit affectus evadens iram. et odium necem. et amicitias. quia
 ut ait pulvis cesar. hanc facile animus vni providet. ubi ista offi
 cium. Hinc est illud pulvis auctore tacerne. apud antiquos celeb
 rum. Exiit personam iudicis quibus quibus personam amicitia induit. E
 quitas enim. cui iudex obsequium debet ady sinistras aut amoris
 dextram. neque nam amicitie non licet. in iudicis declinare. Ut no
 plium indulget amicitie amico in diu dilacionis gratia facit.
 Hoc ipse tu idem et non nisi causa cogita. **¶** Porro dum causa
 anaps est. dilatio prelat. si non contentuam salute decessione. Unde
 iudicia festinata pienter parant. Unde et greci cum urgente
 ad sententiam antequam de causa liquet. vident patres suos soles
 apud antipodas non indisse si sospicasse semper domet et quis ori
 retur. Dicunt etiam pater propter esse iudicem qui antequam luc
 fer oratur trassit ad huc tenebris. hinc quoque remota dictum ag
 greditur. **¶** Sed nec iudicem amotas tunc litigatorum cum pitag
 ore in longissimum tempus sit dilata peticio. et alexandri mace
 domus in castrensi in domo iudicio sit causa dampnata. De et ille
 acceptum hinc iudicibus agens gratia. quorum in eo fidem probat
 quod iusticiam omnipotentiam preferbant. Nichil non polarius de a
 lexandro illo. quem publica opinio magnam asserit in aliqua hystoria
 in eo iudicio reperi. quidam quod ut cu pace eorum loquar qui temi
 tate virtuti preferunt. ditissimo alexandro paup pitagoras maior
 erit. De ut metum quibus collatione philippi et alexandri. ego pom
 perio ut iustus compendario eius si manus auctore revolvas. Sed
 ergo sunt philippus rex armis qui quinozo studio sior. cum maxi
 me opes erant instructa bellozo divitiarum questus. qui custodia
 sollicitior itaque in cotidiana rapinas semper in opes erat miserar
 dia in eo. et perfidia pari iure dilate. Apud enim nulla ratio vincendi

turpis blandus pariter. et insidiosus alloquio qui plura promittet
 qui prestatet. Iupera et iocosa artifex. amicitias utilitate non fide
 colebat. Virum fingere in odio insanie ut concordantes odia apud
 utroque gratiam querit. sollempnis illi consuetudo. Inter hec eloqui
 tia. et insignis oratio acuminis et pollece plena ut nec orationi
 facilitas. nec facilitati immensum d'esset oratus. **H**unc alloqua
 der filius successit. et virtute et viis patre maior. **P**atris vincendi vi
 tio utriusque diuisa. Hic apta ille artibus bella tractabat. Deceptis ille
 gaudere hostibus. Hic palam fufis. Prudentior ille consilio. Hic ani
 mo magnificencior. **P**atrem patet dissimulare plerumque etiam vincte hic
 ubi potest. nec dilata ulionis nec modus erit. **V**iri nimis ut
 audus s' ebrietas diuisa via. **P**atris mos erit etiam de coniuncto
 in hostem parare se tenere. pectus offerre. Alexander non in hostem. s'
 in suos remeabat. qui obrem sepe philippum iulianum phia remeare
 hic in amicos. quibus frequenter accessit. Regnare ille cum amicis vo
 lebat. Hic in amicos regna volebat. Amari patet malle. Hic metu
 letarum cultus utriusque similis. Solentie patet maioris. Hic fidei v
 lus utroque oratione philippus. Hic velus moderatior. Parandi victis
 filio animus promptior. et honestior. Frugalitati patet luxurie fi
 lius magis deditus erat. **A**mplius artibus oribus impij fundam
 ta patet. etiam opus tanti istius filius consummavit. At in viis non mo
 do patris s' omnium ingeniorum transcendit. via. q' incontinentissime
 fuit inuidie. adeo ut etiam patrem triumpho ei lacrimas extorqueat
 ac si ei virtus patria omnium gerendorum premeret gloriam. Eos et
 am aut ipis manibus infliciebat aut rapi preceperat ad penam.
 qui patrem virtutis prima predicabat. **A**t pythagoras. aut apud
 plures tanta potest auctoritas. ut ad omnium que stant decisionem suf
 ficeret. si impte crederetur pythagoras potuisse. Tanti namque opinio
 prediata poterit ut nihil quale sceret ab opposito. dum hec ipse
 dixit. et consuetudine quiescentem vox ipsa pronus pythagoram
 di indicabat. Cum enim simpliciter dicebatur ipse hoc dixit. accepta
 auctoritate teste tullio pythagoram intelligi oportebat. Hic tam
 tota auctoritate sua auctori nequaquam indidit. s' ad huc in
 nemente dilacione propter rei ambiguitate pendet sententia. Thema
 quid huius modi est. Enallus adolefcens. Iuues eloquac diptende qua
 ora causas q' orandi capiens fuit. Hic in disciplina pythagore se dedit
 promittens petunia qui tam pythagoras petierat data medietate ante
 qui ingrederetur. daturus altum quo p' unum die causam apud iudices
 porasset et videret. postea cum ducens auditor assertor q' pythagore

fuisse futuram quia puerumque astudio et bisorso tempore longiori tan-
 puerumque patrumque deuegit ut putabatur ne doctoris impleret
 mercedem huius consilio libem cum eo pitagoras contestat. Cum ergo
 ad iudicem in eundem translatuende quod tempore. commiserunt gratia pitago-
 ras sic peroratus est. Dicit inquit stultissime adolescens utroque id uis
 fore uti reddas. quod peto sine prae iudicium erit sine tunc te prae si
 contra te his data erit. merces michi ex sententia debetur quid ego
 e meo. Si autem prae te iudicium erit merces michi ex pacto debetur
 quia tu uiceris. Ad ea placide enallus. Opto inquit hunc tu tam an-
 tipiti capitiom ipse obnam si uia non ipse faciem. atque alio patrum
 uiceris. Et magis in ista uictoria ad pludum est. cum te non in causa
 tantum. sed in argumeto quod isto uiceris. Dicit ergo tu inquit sapientis-
 sine utroque modo fore uti non reddant quod petis sine contra me pro
 iudicium fuit sine prae. Nam si iudices prae causa mea pesserunt michi
 tibi ex sententia debetur et ego uiceris. Si contra me iudicium fuit
 erit michi tibi ex pacto debeo quia non uiceris. Sic ab adolescente dis-
 cipulo magister eloquiae melius suo argumeto confutatus est. et
 capitiom ueritate et exoptate frustratus fuit officio. Cum iudices
 ut antiquae uerbo utar hystorie dubio sum hoc in exoptabile quod
 quod utrumque dicebatur uita. ne sententia sua. Et utrumque imparte dicta
 ipa se se refaudet rem in iudicium. reliquerunt campum in diem
 longissimum praelantes. Nec multum refert ad propositum pitagoras
 an pitagoras prae quitalano et agellio placet litigant neque enim uis
 est inuicem. dum cum stet rem ambiguam sine ueritate diffiniri non
 posse. Sunt autem multe capitiom quaestiones. que tunc et cum
 diis diis suis. prae in iudicis differunt qui accedunt. unde et
 apud dialecticos genus hoc tractus appellat et agreas dia ubi qui
 qui uis esse statueris falsum reperitur. Et si plerumque in hys proceptis
 uis doli mali possit res tempore et equitas quod uis in diem que
 at mitigare rigorem. nisi uigenti prae uis neceffitas cogat intali-
 bus sententia exoptat differre qui ferre ferre apud didicisti quid
 in quaestione que hnt positaes implicatas et que latent uolunt
 contraria laboriosa saluas est. nisi forte te antiquo nestore repu-
 tes cauaorem. Ne credas prae. aqua inuoni dictum est in prae
 dum in prae tracie grecia laboraret. Hyms quod prae in prae
 tiones rom consueverunt grecoz sapientissimi resuandaz. laborantes
 uidi qui plurimos dum quitur an qui dicit ego meior uis dicit
 Et ueniam uidi qui stillam uideret et caribum nisi debiles aut pro-

in sustinuerit hostem. At in liagrosi dissimulatio et declamatio
bus scolasticis sine periculo ista videntur. Et ubi ad fore neutrum est in
quo manus ostentatio ingenii conueniat. et terra duntaxat agi
tant sine periculo litigatorum aut iudicis in perenne calculo non erant.
Hec est ut apud quicquid utilius quam placidum differat. si animus vi
cari non potest. Insuper tamen est ingratum prelatum. cum aliter utrumque
litigantium periculis utilitas et rei difficultas moras non contrahit.
Quintum igitur expediri potest accelerandum est. quod consilio tractu iudi
get diffidendum. Quomodo iudicium debeat ordinari et de conceptione sacra
menti calumpnie quod ex veritate prestat. Actor et reus. et quid iuri
neat illi qui iuramentum subire debet. et de statuto aduocato
et pena calumpniatorum. Sive iuramentum aut a tergiversatione.

17

Ut non vero iuris ciuis illucescat litigatores ipso propositis in
delis principales non autem ad litem iudex admittit qui ei p
satis iuramento faciunt fidem quod iusticie sue insistent. et calumpnia au
nem faciunt perit. Actor quidem iuret non calumpniandi animo lites
mouisse. sed existimando bonas hinc causas. et nichil in tota lite faciet
calumpniare. ut nec placito nec dilatio frustratoria cogat. si id solum
quod iusticia iudex cogere. Reus autem iurabit quod putans se bona in
stima uti puenit ad reluctandum. et quod in nullo totius lites articulo
calumpnia se visabitur id solum a iudice vel aduersario cogens. quod
veritate putat. ex veritate iusticie exhibendum. Utque non iuramento
sui extrema clausula hoc complectitur. ut iurent se nichil dedisse
vel pro se vel per mediam personam sine iudicibus. sine aliis quibuslibet
personis pro ea causa exceptis hiis que ad vocatos et quibusdam aliis
certis personis. de iuris indulgentia prestat licet. Et si actor sit in
reus recusant. conclusus conclusus aliter cadit ab actione tamquam
iuribus litigatorum. Reus vero detestatur subire iuramentum licet pro
confesso et sententia dampnationis expectat. Et et ipse patitur
causam quo fidelior potest esse ex amnatio. ab ipsa contestatione
litis iuramento actant adiutate. et fidem iurantes. quod cum vir
tute sua. animus opere. quod iustum et iure existimant. clientibus
suis inferre pericula. nichil studii relinquentes putant quod possibi
le est. et quod quod industria sua non pertrahent lites. Nam eos oportet
amiciantibus infra biennium vel triennium terminare. pro quibus aduoca
tos pau distributio palus exequabit. sine eos perierint sine non
ut equo Marte possit causa perire. Hec aut paritas. et in virtu
tis merito. et iuramentum ingenii consilio perfunditate. et opinione
faciente et iuris auctoritate consistat licet omnia si fieri potest ap
partes quodaz equitatis lance libentur. Et si unus preteris

testes examinare possunt. testimonia semper et apud omnes eadem sunt. In qua vero testimonii examinatione non potest qualiqua regula diffiniri. quid magis iudicem sequi oporteat. In enim testes omnes tam honestatis et estimationis sunt. et negotii qualitas. ac iudicis motus cum his occurrunt. sequenda sunt omnia testimonia. *¶* In vero quid coram aliud dixerint licet impari modo credendum est. quod nature negotii quod in iurisdictione aut gratie suspensione caret confirmabitur. iudex motum animi sui. per argumentum et testimonium. que rei aptiora et vero propiora esse temperet. Non enim ad similitudinem reppa oportet. sed ad sinceram testimonii fidem et testimonia quibus potius uno iuratis assensat. *¶* His quoque per scriptum frequenter stabit. donec probetur. *¶* Nam et salomon cum multigro in tricam infantem duxit. *¶* Propter. et alii cum mallet alii videri de. ipsa tamen reclamante nec michi nec tibi sit sed diuina. illi vi uiu infantem restituentem censuit. que non ad quicquid ut vnius morietur. *¶* Argumento si quid probabili traheret ut matre credit que diligebat. tunc opinione eius aut fidem adusa probatio nequa quam enatuaret. *¶* Unde et diuus adrianus restituit iudicantis dilatare in examinatione testimonii facultate. *¶* Et uba quid epistole sunt. *¶* In magis scire potes quanta fides habenda sit testimonio qui tunc dignitatis. et cuius estimationis sunt. et que simpliciter nisi sunt de. *¶* His vni eundem quod sermone meditati attulerint aut ad ea que interrogamus oportet ut si simili viderint. *¶* Tunc argumenta. et queadmodum tunc rei probande sufficiat. nullo certo modo satis diffiniri potest. Alias numerus testimonii alias dignitas et auctoritas alias veluti consensu fama confirmat rei de qua quiritur fidem. *¶* Hoc igitur saluum tibi videre possumus summam. non utique ad vnam partem probationis agnitionem statim alligare debet. sed per sententiam animi tui. te estimare oportet. *¶* Quid aut credas aut pater probatu tibi opiner. *¶* Iudici ergo plurimum licet diu in omnibus si mat vitam qui si ut patet apud impigros probatam cognouit. ad professionem eius qui non sunt eius tabit. et ad testimonium compellet iuratos. *¶* His tamen perceptis quas aduersus istas personas. testificari iura non cogunt. *¶* Tunc utineant ad religionem presulum presidium et ordinem iudicium et quatenus omnia protendi liceat. et de cetero ne. *¶* Guardo. multum gaudio caruotensi. *¶* Sequitur Capitulum.

Pertinet autem ad religionem presidis. iudice. ne potentiores viri minus afficiant humiliores ne defensores eorum. calumpnios in iudicibus inspectent innocentes prohibent quod illatas probationes et violentas factas. et potestas metu venditiones. et rationes aut sine per

munitione. ne et ipse pro iunioribus impubibus hospitibus honoraret deinde
ne quis iniquum hunc ad dampnum suum pertineat. Congruit enim bono
et gravi presidio. tunc ut parata. et quicquid sit prima. q. facile obtine
bit. si sollicitate agat ut amalis hominibus prima caveat eorum coquunt
Nam et sacrilegos latrones fures. plagarios. conquire debet. et putat q.
q. delinquent inveniunt amantur. receptatiles q. eorum. sine quibus latro
dumque late non potest. Num non in reddenti obsequium est. ut in adven
do quidem facilem se pbeat si contemptum non patitur. Unde mandatis
aditum. ne presides in ultiores familiaritate primarios admittant. Ita
communiacione equali contemptio nascitur dignitas. et summum ita
ius reddi debet. ut auctoritatem dignitatem ingenio suo augeat. sed
et in cognoscendo. ut et caudescit ad usus eorum. quos malos putat. nec
preibus calamitosa. illacrimari oportet. Id enim non est constan
tis. et recti iudicis cuius motum animi vultus detegit. Quid enim in
no gravi deformis. qui si ad animi genere pallent. tunc in rugas co
trahitur. scintillant oculi turbant vultus. Aut si sanguis. faciei ira
accendit. et quia ocludit. nisi facie spumantia torquent labia. bra
chia iactant. salivam pedes corpus trepidat. et toto gestu non tam
vultum exprimit. qui in furiis. Certe cum tales indeo compactor illis
michi q. metus. memor hominum quos in affrica esse in libro natus hy
stone apud plurimum didici. Dicunt enim effasandae voce et lingua
ut si impensius forte laudant. pulchras arbores. segetes amem
ores. lectiores in fructibus. equos egregios pecudes pastu. et cultu op
tunas repente moriantur. aut pereant. Infamias quoque oculorum
sortiales est. Refert idem homines esse in illincias qui intendant vi
dendo. quos dumque vultu viderint. Eorum quoque iudices feminas q.
qui in suu nocentes sunt pupillas in singulis oculis habere lunas. Ap
pobonides quoque phibet iustia nasci feminas que luthie vocantur.
et easdem in oculis lunas hie pupillas. et p. m. si quem forte in su
mte aspexerint. Videri ne hys cognati sunt iudices nativum. Trade
etiam phipsonum eos qui habeant oculos maculosos ad nequitia
primores. Que non de presidibus alijs q. iudicibus dicta sunt. debet
et apud proconsules quos nostrates vident. dicunt iusticias ce
curantes obtine. Et nomen quod curus. si non officio. p. p. m.
tamen eorum quent qui cunctes post compitencia suas infertam
mariae. et depdacione popularium. abstante equitatis abertur.
Debet aut officia omni esse gratuita. ut nichil extra statutum sit.
quens plebiscito q. tunc. Ne quis presidium minus domi recaperet.
nisi estulenti potulenti ne. et id quid intra dies proximos pro
ducat. Sed. et ad proconsules aliosq. magistratus q. mandato prin

nota

apis tūc spon nō in totum debet pecunia abstine s̄ modum adhibe
 Ut vero nec in totum abstineant. nec anare modum eximioz voce
 dant. Inuis peneus. et impator auto inuis elegantissime sunt epla
 moderna. Cuius epte ūba sunt hec. ¶ Quam ad pecunia ptinet an
 di q̄ sentimus. Betus pūbūm est. nec omnia. nec semp̄ nec ab
 omibz. Valde Nam valde in tyuanū est. a nemine accepe. s̄ passim
 vilissimū est. et p̄ omnia. anarissimū. Ex aut mandatis continet
 ne domū al nūmū ipe consul. uel qui in alio officio erit accipiat
 emat ne quid ū nūtus cotidiani causa. quidem ad pecunia iam non
 ptinet. s̄ ad ea que cōtinuū pcedant usum. S̄ nec pecunia pducenda
 sunt. ad nūmūz qualitate licet enim patrociniū iustū possit uende
 adnotatus. et pitus iuris. s̄am consiliū iudicium uende. Ammū nō
 licet. Cicero tūc in palacio domū uellet emere. et pecuniaz in pūz
 non h̄ret asilla qui tūc reus erat mutuo sexcentū uicē tacit
 accepit. Ea res pūz qm̄ emetur prodita est. et in uulgus pūnt. ob
 iectum q̄ est ei q̄ pecuniaz domus emende causa reo. accepiss̄. Tūc
 cicero in opinata obp̄briatione pūatus. accepisse se negauit dices
 se domū non esse emptū. Atq̄ adeo falsum est inquit. q̄ obicitis
 ut vñ sit me pecuniaz accepisse si domū emero. ¶ S̄ tūc postea em̄
 set. et hoc mendaciu in se uatu ei ab inimicis obicitur. nisi satis at
 q̄ m̄ndendum inprudentes. et tanti patrifamilias esse. q̄ emere
 uelit emptūz se se negare p̄tē competitores emptiois. Sic itaq̄ qui
 ficiari non potat urbane facto q̄ diluit dicto. rem magis dignam fa
 tiens visu. qm̄ tūc familiarē si quid habebat. ut quonq̄ obier
 tum turpe negare non poss̄. Infione ioculari illud eluderet. ¶ Am
 plectende memorie. et imitande patris. sumus pontifex eug. que
 uisisti. nullū omnis nūmū hōis litigantis recipiebat. aut cui lre
 credet in nūmū. Unde tūc in aduentu suo prior quidam modice facul
 tatis. cuius causam non dūm audierat ei martam auri deuotione ul
 ta instat offerret. non dūm inquit domū ingressus eo. et iam in
 corūpe dūm. Corruptione namq̄ vñ sanctus credidit. quicq̄ offerre
 batur iudici lre pendente. Būardus quoq̄ clare vallensis monachus
 et sanctoz cosine et damiani. dyaconus cardinalis romę degens in
 p̄telsis singularit̄ habitauit. p̄cariens manus suas. ab omni nūmū
 ne non dūm natus sit tūc auro ul argentum. in nūmū accepit
 ¶ Quid referam martim. qui contra morem. allegatione paup̄ redies
 tūc ab ep̄o florentino. equū p̄cio n̄cū. magna compulsus instā
 cia accepiss̄. eund̄ restituit donatori. p̄quo eund̄ abinatio data nūmū
 nis causam. in ecclā romana uenti laudam. habuisse cognouit. Ed et

plemms sanctus bithardus. clarenallensis abbas. qui cum pfectus
 ingrat refert in libro doctuali que ad p'm eugeniu. de contemplatione
 ut confidencie scribit. Taceo qd' venabilis pater gausfredus carnoten
 sis legatus aglutane p'mialu munia non recepit nisi mansa es
 culenti. et postulerit. et hoc cum summa frugalitate. s' ei que in p'mo
 ratione affebant ut p'cora p'tempuebant. Testatur s'm clarenallen
 sis q' p'stem quem vulgo sturonez dicunt. aduoto quodaz legationis
 sue clerico gratis acipe noluit. nec ante adqueuit. offentis imputari
 qui ei pro admissio p'mo p'teritum munit. *De iure repetundarum*
 qui tenent et p'fides. et iudices qui aliquid d'mu accipiunt p't eis
 res que sibi sunt coofficio faciente. et de p'mo de qui docet iuge sacri
 ficu esse debe. in d'mo iudias. que se ip'm oblacione iusticie. et ho
 mozo ap'm dolbet templum dei. Sequitur. Caplu istud q' sequit
Sed arbestentibus incys. etiam m'leto sunt hodie. contumacia
 tante p'empla varissima. cum tamen. deceptum legum. summa
 g'meuna magistratibus d'mibus sit vndicta. Adco quidem. ut qui
 ordinariam gesserit potestate. qui q' p'ucte de legationis titulo pro
 flugant. cum dispendio pudoris atq' fortune. i. honoris atq' dignitatis
 de p'p'e facultatibus m'ra p'rouinciaz positis inferre cogatur. R'ge
 quoq' m'lia reputendaz tenetur. qui cum aliqui p'tatem h'et. abundi
 candum. ut non iudicand' decend' ut non decend' aut abdenit
 candum. p'etiam accipit. et in summa quo magis. aut minus. quid
 coofficio suo facit. Nec usu capi potest qd' accipitur anteq'm vocat
 m'ptatem eius. quo p'fectum est. aut h'edis v'm vendiciones quoq'
 et locaciones plures m'uoris ne factus. lex ista rescudit. et ea dap
 nati. testimoniu publicu d'ce. aut iudices esse. aut postulare p'hi
 bentur. Et licet c'ducti gotra ordme hodie p'mant p'lezq' damp
 nant. ex illo ut etiam d'mus p'ut admissit. Et et ab hereditibus
 pena repetitur. Iussu u'ba legis. et quita indignaco. crimen hoc
 p'p'uat attende. At v'mus inquit pena metus possit esse m'ltaz
 ducem qui male egit ad p'rouinciaz quam iudicat. cum custodia co
 petenti. ne p'p'mus ut non solum q' egit non d'iam domesticus
 s' manipularis. et m'p'ter accipit. v'm ut id q' ipe a p'rouincialibus
 m'is rapuit. aut sustulit inquadupla m'itus p'soluat. Itemq' v'm
 nes cogitores. et iudices. apertius manus abstineant. ne alicui
 m'guo. p'utent suam p'edam. Et etiam p'uatiz l'itum cogitor id
 q' mercator. statum legibus cogetur subire iactum. Et illud iube
 mus quoq' et hortam'. ut si quis forte honoratiz deturion posses
 soz. p'ostremo etia colonoz. acm'slibz ordinis iudice fuit. aliqua t're

contingit. si quis facit vendit. deinde fuisse penitentem. si quis pene ul
 pro veni. si quis in maiori cupiditate in gestam. si quis postremo quicquid
 de causa. in publico iudicio potuit apparere is ut ad iudicium eo. vel
 post administrationem depositum. in publicum prodcat. deferat tamen. de
 latum approbet. cum placuit probant et metumque reportant et glo
 riam. **¶** Item hoc vel audiant aures. nam ut fuentur optat in
 audet. Quos quoniam diligenter in iudicio. coram iudice in iudicio potius
 videtur. unde. qui iudices ac si ad hoc solum dati sunt ut promerant
 poluerit. **¶** Et leges ipse ipse et consuetudines quibus tunc vivitur
 infidie sunt et loqui calumpniam. **¶** Vbi tendit proinde. et au
 rorones syllabas. ne simplici. qui syllaba syllabare non vult
 fiat inquit iudicium. et iudici iustitiam non tradas me calumpniat
 me de si apte dicat. **¶** Cum iudicium puerunt. et iustitiam de ferunt
 datur calumpnatori. qui filios adam. ante conspectum dei accipit
 die ac nocte. **¶** Legit in libro regum. ad vniuersum isrl dixisse samu
 elum. Ecce audiu vocem vestram. et innoti omnia que locuti estis ad me
 et constitui super vos iram. Et tunc rex graditur ante nos. ego aut
 semini et in eam. **¶** Porro filii mei. nobiscum sunt. Ita confusus sum
 coram vobis ab adolescentia mea. usque ad diem hanc. Ecce presto sum
 loquimur de me coram domino. et coram xpo eius. utro bonum cuiusquam
 tulerim. an asinum si quempiam calumpnatus sum. si oppressi aliquem
 si de manu cuiusquam. minus accepi. et contempnui illud hodie. resti
 tuamque vobis. **¶** Pudicum animum. a continentem manu. audientem
 in coram pio. et vocem magnificam. admiranda et imitanda. vniuersi
 que detestantur pura sic loquitur. **¶** Loquimur de me coram domino. et
 xpo eius qui in celo et ultra. iudices iudicant. **¶** Loquimur inquit. si bonum
 cuiusquam aut asinum tulerim. **¶** Atque nullas et predia. aut in mensa po
 dera auti ul argenti. aut pro se suppellectilis onera non extorseat
 qui magni reputabat iudicem bonum oblatum accepisse ul asinum. **¶** Si
 quempiam calumpnatus sum. si oppressi aliquem. **¶** Domine in iuste voca
 nerat. qui omnes calumpnias excluderat. nec iudicium eius. putebat
 talis ul sanguis qui nullum unquam oppressit. **¶** Si enim in manus
 eius. qui quid inaderat. non cum iudice. si ipsa iustitia opprimebat
 Si de manu cuiusquam minus accepi. contempnui illud hodie. restitui
 ipse vobis. **¶** Quid quies. quod psums dici poterat. **¶** Ut in summa vniuersi aud
 nare supplicare tollat nullus minus calumpniam. se docet habuisse. pa
 ratus contempnere. et restituere. si quid animo dolgi passeret. **¶** Alebat enim
 illud restituere inquit. qui cum usuris reddere in futuro. et contempnere illud
 hodie. et facis iudicabat. qui in conspectu dei. et ante electos. exorsus ad

merum contemptibilis apparere. Quod ad hanc questionem eius
 vidit auditor Audi et dixerunt Qui to utiq; totus isrl. Nam ad
 omnes simone dixerat Nam es calumpniatus nos neq; oppressi ne
 q; tulisti de manu alicuius quippiam. **¶** Si quis pertransibit p'sidu
 ne. aut tribunus. aut centurio deturbo ne aut omnino aliquis ma
 gistratus. tale testimoium a provincialibus meruit. ad provinciam
 mirum quaso accedat. ut nostros doceat magistratus Nam de iure comi
 tibus et iusticiariis. que ut vulgari more utar vte dicuntur evantes. ni
 hil tale auditur eo q; diligunt munia. et petunt retributiones. nec
 habent pauperum apotentem advenire et pupillo non indigent. et causa
 induc. non ingreditur ad eos. **¶** Porro nec iudices ecclesiastici petunt
 famulem s; sicut ipsi sic et sacerdotes in commune conquirunt sapie
 tia. Tenentes legem nesciunt ne principes facti sunt et ego nescie
 bam ignoram. **¶** Sed ut ab humilioribus liqueat qui decem sunt. vel
 archid. n; illi ut symon no ster venerabilis doctor. in lege dei dia consue
 verat. in quoq; manibus iniquitates sunt. dextera vero repleta est mu
 nibus. **¶** Scilicet regem angloz et normannoz. et aquitanoz. ad
 huc in meti sumum ducem interrega quid etiam de suis petat.
 quos intrudit et dicit ut opinor. quia non est mali iudex q; isti
 non faciunt. **¶** Epozo tamen nomine. et officio venerabile est. si tan
 ta impletur sollicitudine quanta in idem petuntur ambitione et diligenter
 ut patres timeant ut dei colantur ut sancti. si pro omnibus parte
 rent omnino quicquid puerit calumpnia. et omnes questum mu
 nime vident pietate. **¶** Cetero filii venerandz subtrahunt. et aurore
 et divi honores audunt ambunt. pecuniam cupiunt. et ut suas fa
 ciunt ut alienas calumpnias faciunt. Et quid nefas. quomodo notam
 et penam omnes evadant. qui exactionem et totius calumpniosi questus
 filii ad minus assensu vendicant. Nam aut solidum assensu usurpat u
 supponit sibi. aut ut multa trentem dimittat archidiaconis et
 alijs officialibus ne dicam cum populo in iustis iniquitatis cedat.
¶ Sed nec legati pedis aptice. manus suas excedunt. ab omni munere
 qui in idem. in provinciis. ita debactant ac si ad eam flagellandz
 egressus sit satyran a fratre domi. **¶** Concutiunt angulos domus. ut
 prosternat filios et filias eius. qui languores et dolores amundez
 curant intente. **¶** Canonem et contumeliam firum. ut videantur hie
 q; puniri oporteat. hic tamen non de omnibus sermo est. s; de hijs qui
 patris voluntate contempti sunt. **¶** Constat enim qd in quod offi
 cio dignus dei sic reliquit quidam. ut alij assumant. **¶** Audi ego vte
 in omnibus hijs decanos s; archidiaconos epos et legatos tanta solia

nota

nota

tudine operari. in messe dei ut in toto fidei et virtutis recte videri possit
 vinctus patris in manu corpi prudent et utiliter collocatus. At filii sic uer
 pantur ac si ad thebas. in fastibus contendas. mutat abmiseris cesi
 phone. ut inegera Nam fere sic ab aula. autra omni nota fidelium
 ad eam publicam officia adfuerunt. Apud hos iudicium melius est. nisi pu
 blica merces. atque eques. in causa. qui sedet. eupta probat. Iustificat
 impium piumibus. exultant in rebus pessimis. letant cum mala fe
 cerunt. nixque tenent lacrimas. cum ul lacrimabile cerunt. **S**i quid
 pita populi comedunt et ne sciant eis et in eis multiplici luxuriant
 Acceptores personarum et quia quid bonorum mallet hic didicerunt ab eis.
 a quibus electis aut sapientia. Venatio leonum. auagez in heremo. sic
 pasqua sunt dimitum paupes. Et sic alihomado est supbo. humilitas
 sic exortatio dimitis paup. Dices comatus confunditur ab amicis
 humilis aut cum cecidit. expellitur et auctis dimiti decepto. multi
 recuperatores. Locutus est supbe et iustificauit illum. humilis deceptus
 est. insup et arguitur. Locutus est seipare. et non est ei datus locus
Dices locutus est. et omnes tacerunt. et illum illius usque ad nubes
 pducunt. Paup locutus est. Et dicitur. Dices est hic. et si offenderit sub
 nerunt illum. et hic quid iudicia corpi quibz cura docuit minus om
 nin qui iusticie dimitis preferunt. Et nichil potius ducunt. quia ha
 bere dimitis quo tamen nix aliquid in utilius est. **P**ullus istorum
 exultat cum xpi uidet interis nullus eorum est qui velit eum cu
 hominibus comparari. nullus qui ad bona opa p pumoro detinet et glia
 in opetis deo. et interis pax hominibus bone voluntatis. Hoc fide
 siquid cautum est fidelium prelatoz qui ppetosis incedunt pedi bus
 et exeo lris. q pacem portant. et pacem p pumore pociam. sine qua
 nemo uidebit deum. Dicunt et hy cum sapientia. quia bona est sub
 stancia cum non est p pum inconstancia. et nequissima paupis in
 bre mpy. **L**amentant implacis quia lris vir. qui inuentus est
 sine macula. et qui post auzo non alit. **D**e si apte dicunt. Dices qz
 in nunc omilibz magistratus auzo quibz macula inuenit. sine
 qua nec adquiri nec esse potest apud diuini possessore. Dices et
 unquam p pum sine p pum datione manu. tractant dicitur. **E**t
 Et ea tu certe. minus manus pordet qui amicus. **N**olo michi ma
 jorum frigescent lumen aut denique tamina tamina sonare hic
 littera uideat. nam pono as memi melum. ut depatibus qui de
 hem iudicant. et amillo iudicant interis. aliquid dicam. nisi pleni
 fide caritate. et reuerentia. **D**icam tamen qz uhi est adeo. ut ei ne
 mo fidelium audeat refragari dicam qz ipi dicam p dicitur. **D**icam in
 quam. quia non potest finitus abscondi. supra montes posita et

quaq̃ late possunt notitia publicam que in conspectu gentium tato
 appetitus in se tamen habet. quāto maior qui peccat hētur. Sed quaq̃
 infatigatum aduersum valet ultra nisi ut producat foras et conuol
 retur ab hominibus. ut pote in his abiectione. que nec ad sterconitū agros
 rini prodest. **S**ed quaq̃ orbem illustrat plenius quia in eminenti
 est. Quid multa. **U**pa singulorum testimonij phibent de eis. Sic sa
 mul opm testimonio iustificatus est. **S**ed ne videtur phis ei blan
 di et quā optimoē ut fallacia false immorare et manus iusticie te
 stimonij phibe. **P**rim religione iurata ad p̃fessionē veni audiam
 tersit dicens. Testis est dñs adfusus vos et te stas xpus eius in die
 hac quia non iumentis in manu mea quippiam et dixit phis. **T**est
 de si fidem deo et regi suo debitam religiose affirmationis obsides
 faciant. **Q**uā ante estulentum. et potulentum accepit de scriptura
 etum non habeo. **S**ed enim scriptum est. **I**ndicabat q̃ samuel isrl
 cunctis diebus uite sue et ibat p̃ singulos annos circumiens betel
 et galgala et massaphat et indicabat israhēlem in predictis locis reuer
 tebat q̃ in ramatha. **I**bi enim erat domus eius et ibi indicabat is
 rahel. Quid aliud videtur potare. lista. nisi q̃ provinciaz q̃ officio cir
 cūbat. ad expletionē iudicij. et reuertebat domū. ut de p̃prio p̃a sa
 arret nātali. **E**dificauit etiam ibi altare domus. **H**ec quid eo q̃ iuge
 sacrificij esse oportuit in domo iudicis que altu iusticie. et mox
 honestate. et luce bonoz opm se ipm golibet templum dei. **U**bi a
 modo non immolatur sanguis hyoz et iulioz. nec tunc intu
 le iniquatos p̃ficiat. ad emundatōem carnis. **S**ed p̃p̃onitificē magnū q̃
 penetrant celos ipm filiu dei ubiq̃ locoz offerri debet compositu
 nis sup̃ animū. sūq̃ recessus mentis. et in octum generoso p̃cto
 honesto. **V**er siquid adoratores sic adorant patre. in spū et ṽitate
Quā ne enim credis accepisse aliquid nomine sportulaz. **H**ac em̃ pre
 textu nam tum iudices qui iudiciorz dampnos qui nequicia suam
 honesta nolunt palliare licentia. iniquitate suam colorare intū
 tur. quēntes sil aliqua emolumenta negotiorz quoz p̃p̃arto ouera
 portant. **Q**ue si emolumentū esse non licet. sit saltem compensatio
 p̃umptū. aut dampnū. **H**ic tamen rari sunt. Quid enim oribet
 et dūc. quid michi dabis. ut tibi iusticiam faciam. **N**am ut pro se
 ipa golibet frustra expectas. **M**anue simile est. ac si dicatur q̃
 michi iustis dare. ut me ipm abnegem officij p̃odam et dñm
 vendam. **P**ecuniam tamen vendaz esse p̃e sapientia q̃ etia veterz
 regum plūm phorum di phorum probatur exemplis. **C**api
 uicias non modo q̃temp sisse s̃ abiectione. quā impedimentū

sapientiae et virtutis. fecit hoc socrus. que omni philosophum secte. quasi
 prudentiae et virtutis unicum fontem venerat. Aristoteles quoque. cum glo-
 riosae rethoriam docuisset. audisset quod socrus. dixisse fertur addiscipu-
 los suos abire magis quidem. ego enim iam reperit statimque vendi-
 tas que habebat et publice distribuere. nichil sibi plus quam palliolum
 reservavit. **¶** Huius diogenes ille famosissimus sectator fuit potenter
 regem alexandrum. et naturae humanae victor. Cum autem discipulorum antus-
 teneb nullum recipere et perscrutanda diogene remanere non possit. no-
 missime ei iniunctus est claudum. ut abiret cum ille sublevisse caput fer-
 tum. atque dixisse nullus tam durus baculus erit qui a tuo corporis
 tuo possit separare. **¶** Refert futurus qui viroque illustri scribit hysto-
 rias quod iste diogenes pallio duplici usus sit. propter frigus peram pro-
 cellario habuit ferum portavit. et quod claudum gereret. ab corpore scilicet
 fragilitate. qua iam senex membra sustentare solitus erat et em-
 rathios vulgo sit appellatus in puteum horam. postens aequalibus et
 accipiens abum. **¶** Habitavit autem importatores nebulis. et importu-
 bus civitatu. usque quaque proficiens unde et in senectute aligens aut
 notans una que mores sedabant. Cumque se torqueret in dolis se do-
 re enim ob dolus utebatur in mendicium. estate ad septeticone. et ubi-
 tunc se sol meluabat. diogenes simul pectore in utebatur. Quod
 vero tempe cum in usum potandi tamum lignum geret. vidit puerum
 manum concana bibere. et elisit eum interitum dicens Resuebam quod
 natum hinc potandum. **¶** Nichil unquam de animi vigore remisit. in co-
 dem volens tenore. etiam aduersis in pellantibus persistit. et ut plene
 poterat nosse. calcatis turbinibus fortitudo adherens omnium
 dolorem. et miseriam. uniformi duravit proposito Dicebat enim hoc
 semper aphilozopho aliena. et in potum sui animi. inque fortune
 quippiam licet. **¶** Virtute eius et gravitatem. moris quoque indicat. Na-
 tum ad agone olimpi qui magna frequentia grege celebrabat.
 iam senex pgeret. febri intus apphensus. attribuit inrepidum
 me. Volentibus aut amicos aut in iumentum aut in veliculum
 tollere non adqueunt sed tunc ad arboris umbram ait. **¶** Abire
 queso. et spectari pgerit. Hec vox me aut victorem probabit
 aut victum. Si febrem mero. ad agone veniam. Si me viderit
 ad inferna descendat. Ibi propter eliso quibus non tam mori
 se ait. qui febrem morte excludit. Deceptus opinione viroque fortis
 et exemplo in extreme difficultatis articulo. ne aliunde inferret. mor-
 tem ultionem credidit appetendam. premeditanti siquidem opus. sapi-

enacoulz p[er]suaserat m[er]ito m[er]ito. ut morte p[er]morte malletur qu[am] turpe
aliquid sustine[re]. **¶** Fecit hoc tato ferentib[us] et alij qui ferri aut vitula
aliud ne toxicu[m] p[er]occupantes omnes et solam ut putabant turpitu
diuis effugiebant notam. **¶** Vitatis namq[ue] ignorata eis p[er]p[ro]m[er]ia vide
q[ue] trassa est et pupina. que terra post pontu[m] m[er]itis. Et quidq[ue] h[ic]etur
optinu[m]. q[ue] causa manu aluat et opella. **¶** Nec m[er]eo fortitudinis no[m]ine
assequi. **¶** De se p[er]p[ro]s fraudulentu[m] opinio consequi gloriat[ur]. **¶** Utq[ue] frau
dulenti et vane. quia ut ait ille rebus in adu[er]sis facile est q[ue]tempuere
nitam. fortius ille fiant qui m[er]ito ee potest. **¶** Remo corp[us] qui mortez
p[er]uocat p[er]uocabilis est. **¶** Exor fabulores sunt qui imminentes abhorret
¶ Quid aut[em] consilio d[omi]ni cognant. et au possit morte m[er]pudentez
quatuor[um] ratione effuge. **¶** Gaudio cortus auge alexandro. ut fici
missus saltem celeritate quedam pedum quesunt. **¶** Exqua fatigatoe
tum p[er]p[ro]p[ro] capitis iacet. leo ingentis forme. addormiente accessit
sudoreq[ue] fluente. lingua ei detersit. et blande p[er]p[ro]ge factum reliquit
Hoc prodigio. prius ad spem regni. maiestate q[ue] m[er]is impulsus
est q[ue] h[ic]enti deinde bellum adu[er]sus p[re]fectos alexandri elefantus
in fuit magnitudinis. ultro se obtulit et veluti domita mansuetu
dine emu tergo suscepit. **¶** Duoq[ue] belli. et p[re]hator post modum infig
nis p[er]p[ro]p[ro] **¶** Quid m[er]itus quoq[ue] dampnatus ad bestias cum leoni ob
rectus esset. qui et vastitudine corp[us]. et impetu furoris. fremitu
q[ue] infico. p[er]p[ro]p[ro] quoq[ue] thoro. tamq[ue]q[ue] terminu[m] fluctuabundis animos
omn[em] q[ue] oculosp[er]q[ue] m[er]e comiteret illesus eua sit. **¶** **¶** Eo quia ubi eo leo
p[er]ul app[er]it repente quid admirans stetit. ac deinde sensim. et quasi
locabundus. placide accessit ad hominem. **¶** Cum tandaz in ore atq[ue] ritu
adulanciu[m] tam element et blande manit. **¶** hominis q[ue] se corp[us] adu[er]sum
gens. **¶** curra eius et manus p[er]p[ro] iam metu p[er]p[ro]ammati lingua leuit[ur] de
mulsit. **¶** tum homo inter illata atrocis fere blandimenta amissum
animu[m] recuperare posset et m[er]o paulatim q[ue] oculos. ad contuendū leo
nem ap[er]it. **¶** hoc se ap[er]it. in vrbans spectaculis. romae vidisse refert
adriens. quia tunc facta. quid recognouit mutua. letos inquit vi
deret. et gratulabundus leone et h[ic]amez. **¶** **¶** Et ob hanc rem. et clamo
res populi maximos. accessit est homo accipere. q[ue] illi vni atrocis
sumus leo p[er]p[ro]p[ro] diligitur quesitum est. **¶** Ille utq[ue] rem mirificam
narrans ait. **¶** Cum pro viciat[ur] affricam. pro consulari imp[er]io meus
aus optinet. ego ibi iniquis eius et cotidiana[rum] uerbis ad fugam
coactus sum. et quo m[er]o latere terre illius forent ad omni morte
petere. **¶** cum itaq[ue] sole medio et flagit. quidam p[er]tempe tuncam. hac
tus effem latro latebrisam. i cam p[er]uetro meq[ue] recondo. **¶** **¶** Nec multo

nota

post ad eundem specum venit hic leo debili et cuncto pede gemutus e-
 dens et murmurans. dolore cruciatusque vulneris ingemiscens. cum mis-
 eranda auditoris. si quis adesset atque illi primo quid conspectu aduen-
 iens leonis virtus sum. et quod toto animo constuatus. Et per quem ut
 gressus leo. uti res ipsa apparet. in habitu illud sum me videt ingres-
 sum procul. et delibescere. miris et mansuetus accessit. et sublato pe-
 de ostendit michi. et porrigit opus gratia. infus est. Ibi inquit ego ste-
 pitem ingente vestigio. pedis omnes hentem remissi. conceptumque sam-
 em. nunc intimo compressi. accuratusque iam sine magna formidie
 succum percutis. ducemque vulneris detergi cruore. Ille tunc mea opera
 et medela. levatus pede in manibus meis posito. retulit. et quicquid
 atque in eo die totum tenui. ego et leo in eodem specu. eodemque mo-
 tu nyctemus. Nam si quas venabat feras membra spiniora. ad
 specum subgererat que ego ignis copiam non hinc meridiano sale
 tota debeam. Et ubi mo inquit. nite illius ferre. iam pro sum est
 leone venatum. pfecto reliqui specum. et viam ferre tunc principis
 amulibus infus. apprehensus et additus pro affrica rogam deducit
 sum. Et me statim rei capitalis dampnand. danduzque ad bestias pro
 turant. Intelligo autem hinc quosque leones. me tunc sepato ruptum
 gratia. nunc bene fieri refare et medela. **B**olutus itaque est pene an-
 tibus sibi hanc et leone. et urbem peragrantibus dicebant omnes
 hic est leo hospes hanc hic est hanc medicus leonis. **A**ncis
 ne hystorias natorum. Delatu leonem quirit daniel. et prius de tami-
 no ignis evaservit illesi et apud omnes gentes cognata. preter
 opumque ab innumabilibus malis liberati sunt plurimi. Unde nullus
 eorum qui manibus in reterunt sibi satis occupatus est michi. licet ma-
 gnis precibus etiam hystoria. aliquas effere provocantes morte
 qui temporaria intum. apud se qui pudicam pudam malebant
 Et eos sic occupant. infirmitas tamen et ignorantia. in. et incendi-
 um caritatis. et forte mandatu familiare. dec. ut sit in simplicitate
 sua salveatur. ut nequaquam ad consequenda tuncat que sum. presumps-
 erunt. **Q**uoniam enim locus est fortitudinis si sic tedeat animas. si nite sue.
 ut quasi paucitas victa. pisa remota. mitorum que precepit aut nequeat
 aut negligat sustine. Apud sapientes sic vita contemnit. que impitudi-
 nis precium. etiam etas altera pordet sic diligis. ut dum innocenter
 teneri pot. nullus difficultatis inviente arthado appellatur. Sic ergo
 punda est vita ut sit contemptum sic contempnenda est. ut pfinat saluti
 Et quis est qui hodie contemptus animam ad nullus aut iratus sit. qui

totum meritis huius piamam non cupiscat. Quid in eum genus et for-
 mam regna petunt daret et huiusmodi decoret suadela. Venit
 qd. Quid dices est qui pspenitur in vris suis. sapiens et felix induat
 Ad hoc alius uxorem dicit alius quq. inga bonny aut villaz cinit
 quicquid p hys amma suam. et p p et claudos et debiles reputat
 quibus inuidus nequaquam ardet quas tunc electis dimitit. in-
 nam inipiamem. sapia inordinat. ubi inebriant ab ubertate domus
 dei et torrente voluptatis etne potant electi. Interim quicquid non
 habet diuicias stultus est. asinus stipes inder ptilum. aut si quid
 inuisibile est. Stultus ergo et miser est si quis paup est. Et nec a
 maiu potest qd aliquo. que mala fortuna premit eo q nulla fides um
 qui miseros elegit amicos. et iuste creditur quip mala ferre que sus-
 tinet. Ideo q regnu petunt inualuit. ut despectur deside inuicias
 qui repellit inuicia offensis. **¶** Si paasa detrectas. pollicentis vide-
 ris adisse causam. Et fortasse affectu ut inuic esse credis pcorup-
 tus si pmaie mis inuicupus. sententia ut op inu ptozo. amma
 euatut diu sic ames post diuicias turruut. ac si alibi laboz req-
 es. doloz q solatu inueniri non possit. ac si naufragi de profundo
 queat euatare facilius. si pignam pazona fuerit ouerati. **¶** Si qd
 unguin ulcerosus. pmas tange sit. ut volutatus meis quiescat
 molliter pfecto si ei pfecte credetur qui ait diuicie sunt spme in-
 mine tanto studio. a sapientibz inu tempis quereut. **¶** Et ergo publi-
 us carpus ait diuites. paupibus inferiores sunt. eo q a sapientia
 longius abeunt. appetitus diuicias sapientie exclusio est et fuga.
 virtutum. secunda vroz paupitas. naturam optimam bene vuedi-
 ducem. mutatur et virtutum pareus. et custos est. sola q pcutate
 parit. que sola nesat inentia bellozo. Non habet inigia. que cau-
 tenadme causas ignorat. Trepidat vibus et resuream manu. solus
 paup non timet. **¶** Itaq si ob aliam causam nau fugerant aut cau-
 tempuent diuicie. u quia sapientie vias sepimut pms. cas oportu
 erat non amari. **¶** De tamen hys qui paupitas erubescunt rili-
 tate pdesse ptozo sit molestia opmis. diuicias non inuic p h-
 fugam. s inibet appetitum h-entem sui compotem quut. et que
 in omni fortune talado sufficiat sibi. ita tamen. ut sufficiencia eius
 godes sit. **¶** Sic auro tamqu fictilibus. fictilibus quadi auro utatur.
 Nam sicut opes admittunt adusum. sic a sapiente cotempunt ab-
 usu. p forte suppellex nilis. videbitur ignominiosa magnatibus. et ho-
 noris splendores res tenuis decolorat. Et qui longe pstantius est in-

notu

no

no

no

ulius splendē. quā rebus. nec tūquā reze pperie illustrabit que fuit
pituitas macula dehonestat. fictilibus cenasse ferunt anatoce re
gem atq; abbatm sanus sepe auerisse luto. Quēta causam respondit
Reo ego. cum sim fialie. figula sum genitore satius. Fortuna venenter
habe quicūq; repente dices. ab oculi pgreddente domo Res itaq; non
sunt in uicio. si usus. et est philozophantis animi fructus nobilis quo
sa equanimitas mentis Nam si postopore est ut equaniter amā
porat. meus egra. ab incoluntatis virtute degnat. **C**um nō philo
zophandi sunt multe scilicet illa pceptis michi videtur esse nobilior. et
laudabilior que sic prauet olus. pauperum rebus ut uti uouit. et reze
que sit usatur inusu. ut olus et quelibz extreme paupertatis pema
docta sit non fastidire fructus siquid pphie pominus est. ut uouit qd
humidare et penurias pati. ut leto animo. equanimit' omnia portet. ut
obieto solide virtutis abice. omnes fortuna pparmet. **P**rofecto quis
quis hic affectus est. non ppat aut timesat. et meum semp fortuna
quelibz mania nunt. Quid inquit curiosus phi. p scrutator tibi phia
contulit. Et an stupus. ut cum omnibus aut hominibus in te pde fabula
rez. **I**taq; si honor esset aut petuere rei ne alius cupidus. hoc minime
posse veritatē responde. Ad salutem tamen via tutissima est. diuicias
et rebus alijs pposito. Difficillimum enim est. ut posse ppo su non
impediant cursum. quis uesat ypodamiam pualasse ad palmarum dum
conuictum ppo cursum. pecto amō potuit retardare. **A**ppetit. itaq;
uugo in uicta. dūer uenit. est ad petuere contemptores. qui in con
temptu auri uirgines supant. auro obtinuit et ppo ut fugit. recta
tritis uelle tercos apex fecit. dum incorruptionis amor petuere
amore absorbit. **M**anue hoc ipm quendat iudiciū dei. et eas con
temptibiles facit. q in egestate bonoz ipis inq; afficiunt. **S**it tam
mēdum nescio quo pacto. ut ad subuersionem iustoz. se eis ingerant
et quo diligentius opcludunt. ad hostium contemptoris studio suis pul
sant. **Q**uo tōis eugenius nimia cauitas alugebat. ad eum undiq;
multiplicis confluebant. **H**oc quoq; fere vltiq; accidit. ut fugiant di
querunt. dum fugiunt accelerant. **E**t her quid' via compendio sissima
et honestissima est addiicias. Cum em diuicie prudent' opcludunt
et uita etia adquntur. et nimulus diuicias accedit. **E**t si hoc nimis
ardum uidetur alijs. ut a iudicibus tam etia stas. qui inuidans. qui
pro fessione aut patramento iustae obligati sunt impleri oportet.
Moxq; si quid forma saumel est qui sic pofuit sacrificijs. ut non
paret sanguini impioz. et iudicia qd ptraq; opituit. ut multu oppo
met. et denum tūm qm nichil accepit. **E**t est hoc consuetudina saumel

Quod manus rei publice aut armata est. aut **Dei** **Q**uod milicia de
meritis. et que sit meritis. et de officio eius **Q**uod milicia de
lectam dicitur fiam et potestatem **U**e milibus glosis qui milice in
utiles sunt **Q**uod vero fiam et potestatem. oporteat hic milites. et q
eos accipi non licet. et de augustinus qui filias suas fecit institui milani
fiam **Q**uo esse papia que milite facit delectum palis et sacramentis
Ue mala puerant nris neglecto delectu militum. et qualiter arolodus
valenses subegerit **U**e sit conceptio parvum militans. et q sine
eo milite non licet **A**rmataz miliciaz ad religionem potestate te
neri sicut illam que mitero. diuinus obsequijs consecrat. et q milites
sunt honoris ita et laboris nomen est **Q**uod fides deo debita sit mi
us homini prestanda. nec suatur homini prestanda nisi deo suetur **U**e
privilegiis militum et q de sacramento astricti sunt etiam et quare gladius
offerat altari **Q**uod milites diuinus castigandi sunt. si milicie lege
contempta privilegiis abutuntur **Q**uod uaria animaduersio preceat in eos
qui diuini non obtemperant. et quatenus debeat obediri. et in quibus
mandatis locum habeat animaduersio militaris in quibus non **Q**
uare cingulo puerant milites et q pauerantur non habet aliquid cum
gladio solo ne quicquid et quare gladius insertus est cingulo **Q**
uod disciplina militaris plurimum predest et quid miliciaz maxime
frangit **R**omanos disciplina preceat viguisse et in eis inlium
teparum florum puerant **U**e in malis mala puerant abundis
tuplicatione **R**olus animaduersio esse exempla virtutum et quas et
mitates in italia condiderit breuiter sedm antiquas hystorias **Q**
empla recentium hystoriarum et quomodo rex henricus sedus tempus

- 19 tatem et prellas. regis stephani seruant. et parant in sulam
 20 elhore milibus prohibendo. et modesta iudicanda. et qui milie ur
 21 tem tradiderunt. et generalia quedam precepta eorum **U**m sunt pedes
 22 X publice. et detur eis impendenda **E**em publica ad similitudine or
 23 dmandaz et ordine ab apibus mutandis **Q**uod siue prudentia et saluti
 24 tudine nullus magistratus subsistat incolumis. nec iugit res publica
 25 omnis capud infirmatur **C**onitate sicut loquendi ita et audiendi iura
 26 dam. et q siuis voluptas penitencia est **V**iaa potestati ferenda sunt
 27 co q in eis auspina publice salutis constant et q dispensatores salutis
 28 sunt. sicut stamachus in corpore animal. nutritum dissipat. et hoc cogente
 29 tia diu adnam **D**e cetera capitis et membrorum rei p. et q princeps
 30 quedam ymago deitatis est. et de cetera maiestatis. et de his que sup
 31 infidelitate suanda **Q**uod uiaa ferenda sunt. aut tollenda. et a fla
 32 grys distant. et generalia quedam de offitio principis. et breuis epilo
 33 gus quia sit ei reuerencia exhibenda **Q**uod quato ma pueritum om
 34 ma nec uera fateri paucunt. et q eis exemplo marcie corum detra
 35 hend est si sapiant diuites. et q calupniatores paupum. deus ipe ppe
 36 quitur **A**uctoritate poaratores. quando quis de suo quendatur. et qu
 37 do sit aliena laudatio **Q**uod pinto principis formatur pilus. et qome
 38 nro formatur pilapatus. deo q placido creatura quelibz manu sue pat
 39 et semit horum **B**reuis epilogs adisus quato uicos explicat in

Notum est illud ptila. **I**uap. **P**lagus. **L**iber. **S**exte
 cethia. qua emulium cura ludum faber vms
 et vugies opprimet et molles umbilut ere ca
 pillos infelix opis summa que pone modum nes
 tiet. hunc ego me. siquid compauere curem. non ma
 gis esse uelun. qui nupo uimere. prius spectad
 magis oculis nigro q capillo. Dum plutarchi ve
 stigia nitruam in statuone familiaris sequor me ipm hac ymagine
 arbitror compellari etiqz ludibris amum. nisi diligenter psequar. q
 inrepi the enim in pua clientem eius esse pfectus sum. Sequar ergo eu
 et a capite rei publice cum eo. ad pedes usqz descendam. ea tamen cou
 ditione. ut si hys quibus nra pmittitur ingratum mordacior in hac
 pte apparuerit. id non michi. s. plutarcho ascribant. aut si potius qui
 regulam qui profitent. et qua uiuend est eis distere uoluerunt. **M**az
 q demutibus dictum est. ea sola intentione adici. ut ad uirtutis uia
 redeant ut inuiti. **E**os namqz ad agenda sufficient animare. tam q
 exempla maioru qui pntis magnitudo in uicti cuius titulos. uic apd
 me in uim congerio. ut cum alioz tuba et lign. et omie gentis gentis
 iusticor laudes eius parit in uim qclamabunt ego tar plebicus

et indoctus mei simulibus prima eius fistula stridenti dissipam. Quod
quis a semipagano. tibiam et cruribus mictam. et emulam tube grandis
us aspice. Adero tamen et me tantis sollempniis ingeram et quod ingem
vena subtrahit. denegationis copia supplebit. Dum uigilantia aperit flumens
dum piperis amalit dumque thymum pastent apes. dum uoce ridente semper ho
nos namque et sua laudes et manebunt. Quod si duas in iram suam. ali
quid dictum putant. doceant appropinquare. quia non inuicem. sed salutes
egrotantem. primum amara medicine. His premissis ad reliqua peragendum
oratio. Quod manus rei publice aut armata est aut in erum. et que sit.

Manus itaque rei publice aut in erum. et de officio eius. Quod
armata est. aut in erum. Armata quid est que castrenses et cru
entiam docet militiam in erum. que iustitiam expedit. et ab armis ferian
do iuris militiae sunt. Neque enim rei publice militat soli illi qui galeis
toracibusque muniti in hostes docent gladios. aut tela quelibet. Et et pat
in causis qui gloriari uos confisi minimine lapsa erigunt. fatiga
ta repant nec minus prouident huius generi qui qui si laborant
nitam spem posteros et armis praesidio. ab hostibus tuerent. Militant
et publicam apparitores. et officiales omnium iudicum. Sicut enim alia
sunt officia pacis et alia belli. ita eadem uita pacis et alios expedit
Armata itaque manus in hostem dum taxat docetur. At in erum docen
ditur et inueni. Porro utrumque solet in sum esse malicia usus quo
et manu capitis sui prestatum. ymaginem. quia ut ait sapientia. rex
iniquis omnes iustis impios habet et qualis rector est ciuitatis
tales sunt et militantes in ea.oportet inquit priores collegam sophode
dem arguens pretorem non modo manus. sed et oculos habere continentes. Et
dum praesidentem continetur illa laudabilis cum quo ab orationibus. et
in ius. continent manus suas et calibent alienas. Manus autem utri
usque militiae armata uidelicet et in erum manus est principis est. et u
utrumque calibeat. pax continens est. Et quid armis est tampestenda
in erum. eo quod cum armati. papiant abstinere ab orationibus et rapinis
in erum etiam diuinibus docetur. Si tamen pena alicui irragatur le
gitima si pigritur. aut accipitur. quod iure statutum est uel concessum.
nequaquam primum. aut reprehendit. hoc enim quicquid sit orationis non
non recipit neque cadit in minus rationem quod officiales atque prohibent
Quid uero officialium licentia maior est dum sub pretextu officii proha
re possunt aut uerare priuatos quod contra officium presumunt. pena
ferendum est grauiori aut enim litus laurentius medicus laurentis episcopus
Quid est publicanus Romae caput rapine et lex uolentiae. Quid est
publicanus pardo sine pudore medicus potumque Romae in maior est

1107a

furibus publicanis fur namque ut tuncus fuerit. Hic autem delin-
quit confidenter fur laqueos legis timet. Hic quicquid fecerit iustu-
putat. Lex furem detinet ab illius. Hic ad unguem malicie sue co-
pendio legem trahit. **¶** Omnis eo magis qui ubi iusticie iusticiam
dampnat. et animas innocencie spoliat. voluit occidit innocentes. Lex
utique legem punit et dum alios urget ad legem et lex est. Nam si
est pitor. etiam cum unque decuit in se dicit. Hic tamen respectu no-
non ad id quod facit. sed ad id quod facere debet. sic et publicanis etiam ad
delinquit in se videtur in se. Hic tamen officij non malicie ratione
¶ Quod est officium publicanum. Luca referente didicimus qui publicani ve-
nerunt ad iohannem ut baptizarentur ab eo. et dixerunt. **¶** Hic quid
faciemus. Respondens autem dicebat illis. Nichil amplius quam quod constitutu-
tum est vobis cogitatis esse officium publicanum. cogere et recipere quod sta-
tutum est. Quid quod aut amplius est amalo est cogitatis et accipientes
non pbenis. Hic autem ad omnium magistratum officiales porrigitur
ut ab eis nichil amplius cogatur. **¶** Partiores itaque licent cogere
quod eis debetur oportulis et omnium struulatum ordines salarium
constitutum iuste accipiunt. Contente tamen. et vexare non licet ut
extorqueant et munera. **¶** Hic inquit bonus Job denotabit thab-
nacula corporis. qui munera libenter accipiunt. Concepti dolorem et tunc
tus corporis et peccati iniquitatem. et uterque eius parat dolos. publica-
noque omnium a maximo usque ad minimum cecus amissionem in se potius
qui iusticie vacat. et ita in se delectantur. ut quod reliquit unus. alij
non moventur auferre de se in se conquestionem prophetarum ad hoc in se
tuti sunt. ut residuum locuste comedat bruchus. Et ut eis sit maior
licentia nocendi. unus in se plura coaternat officia ut quod ab uno non
accipit officio tollat ab alio. **¶** Tradunt physiologi. quod locusta nas-
citur bruchus qui ita vocatur quo usque alas habeat. Exinde succrescit
tabus alij cum ceperit volitare vocatur athelebus. Cum enim ple-
nissime volare potio effiat locusta iter. et multo gravior est bru-
chus. quam locusta. et athelebus. quia ei desunt ale. nec cito potest
ab eade. ideo quod quoties venit fruges omnino consumit. Locusta tamen
et athelebus quoties venit nocent et forte in locis plurius pluribus
sed tamen minus bruchus qui cum impedit non movetur donec labores
hanc animus consumat. At in officialibus. eundem bruchum athelebum in-
venies et locustam qui nunquam nocet. et remotis. et illius tui
semel impedit fortuna denotet nec ante abstat quod amnes eius
auferant facultates. Unus mundus potest quod pupillos officio sistunt
tutusque sent et quot venales munera fecit agros. et quod apud nos licet
ita istos. suis mudatos bonis sub ymagine religionis. alio ne per totum
non tamen romipetas et peregrinos qui dolos fecerit. **¶** Hic iam ista fi-

12424

watch

culum sustineant u' utroque malis eunt. quia quicquid proficiunt ce-
 sans dextra factum iactant. Si telum manu gestas. si spontaneas
 detractes detractas prebe' remanere. ventris nudato. ostentat ungulum
 euntem contendit. et te provocat. ut si audes cesaris intestina telo rime-
 ris. et quo libenter. manu mittas in cesarem. De enim persona cesaris re-
 vere gloriatur. Et si hoc est dextra cesaris. que nam sinistra erit? **P**fecto
 factis istorum nam instam' deest. si illud et non implet si enacuat
 legem. licet nonnulli seua prerogativa uerbo adiungunt mentem legis suam
 fraudulenter tuerentur. Sapientes enim sunt. ut faciant mala
 Cum uero provincialibus sit hoc peius uicio sa nulli punitior esse
 potest esse qui principi. Bona si quis provincialium principis sunt
 ad ueritatem et usum principis sunt omnia que provincialibus sunt de-
 re exponunt. Pro uincis tota quam aita principis est. quam quisque
 possidet gravissime delinquit in principem. cuius potestatem faculta-
 tes. **Q**uam provinciales. quam quod sup' fidem sunt. et quoties usque
 cogit pate statim. verum suazo non tam diu sunt. qui custodes. Si
 uo ueritatis non inuolunt dicitur sua sunt provincialium bona sua
 quibus nec ipse princeps licenter abutitur. Si enim ex pedit rei publice
 ne quis re sua male utatur. ab uti aliena usque quaque non licet. Et non
 p' ministros iniquitatis et satellites p' hunc uirum herodianus fuit
 de hanc sta provincia. si ueritas iminet quibus utet princeps p' uide
 si sapit nichilino et seruo maxillas cor' construnge. ne in ore luporum
 quas improba neutris agit iniquitates vastare possint et lacerare
 provinciam et inuicem principis. quam uires totius rei publice ex hau-
 ruit. Alioquin. et ipse mege statem inadet. provincialibus omnibus
 adiosus redditurus suo iudici rationem. in d' istro examine. deopi-
 lus manu suazo. et delesione provincialium quos in iuste. et qui
 p' fraudem sub umbra tuncio ms. manu pro hant et lacerant i' erum.

Estat. **Q**uam nulla delectu cogit suam et exercitacionem. **C**ui
 armata manus que castris. et timent. ut dictum est. potest
 nulla. In hunc aut moderacione sapientia et iusticia principis e-
 licet plurimum. Et enim aut uergetur uenatus. nullus est quem opor-
 teat ul' plura ul' nichilino p' hunc qui principe cuius doctrina debet om-
 nibus p' desse subis. Cum enim p' das itenque belli debeat opera mo-
 derari. Regum rei q' publice bellice. quum oportet habere pradam. Et q'
 deum de patib' studiis aliqua sup' dicta sunt. inu' manus armata
 distat que sunt delectu facienda. et exercitacione non conualescit. De
 ms enim istorum cessante non prodest in utilis manus de in hys sa-
 pientia et exercitacio utiliora sunt. Facienda enim rei bellice diuina in-
 tuit audacia. Remo facit metuit q' se bene didicisse confidit. Et
 enim metumque bellico exercitacio paratas ad victorias principis est
 qui rudis. et indocta multitudo opposita semper ad cedem. Quod cum
 Romanos gratia omni fecit esse victores. Facienda utique exercitacio.

et fides qui electi ex sacramento rei publice impendebant. Nam quid
ad herfug gallorum multitudinem romana paucitas valuiſſet. Quod ad
uſus romauorum peritiam licentia potuiſſet audere. **H**yspanos quidem
non tantum minime. ſed et uulnus corpus manifeſtum eſt poſuiſſe roma
nis. **A**ffro dolis atq; diuicijs ſemp impares poſtulerunt. unde aduſus
h omnia poſuit tirannem ſolertem eligere. et ut ita dictum eſt ſit dare uis
diuicio cotidiana opus robore docturam. quicunq; poſſunt in acie
et per hys enemijs prenoſſe meditatione campeſtri. et inſides ſeneri
tas uindicta. Hoc memoratus auctor teſtatur et ſero uerbis eſſe de
adiciens in uilem eſſe milicie nutritum tenuem. et delicias aſſuetum p
ferens tamquam apacorem. plebem ruſticam. que ſubdimo. et in labore
nutritur. ſolis paciens negligens uulbre habundans neſcia. ignara de
liciarum ſimplicis animi. parco contenta cibo. diuicijs ad diuicijs labores
tolerantia membris. **E**m geſtare ferrum poſſum. dicitur diuicijs ferre conſue
tudo dormire eſt. **N**inguid cautores alcatores. aut aucupes. cum opus
fuit ad her uicem ydonei. **P**lane et iſtos et piſcatores dulcarios liti
tiones. et omnes qui aliquid tractaſſe uidebunt. ad genera pſuetis
a militari officio ſic repellit ut fabris ferrarios itemq; lignarios cer
norum apuorum q; uenditores. in uſum milicie conſent eligendos. Nam et
ieryboal ut figuratum miſteria taceant diuicio mandante prohibitus
eſt. in multitudine timida. et in opacata. habio fiducia. et illos ſolos
aduſus madantia producit quas robur animi. et opacum corpus
apparet. **C**um ergo gedon cunctis audientibus proclamaret qui for
midoloſus et timidus eſt reſtatatur. recaſſerunt ex populo. xpx. et duo
milia uiroz. et tunc decem milia remanſerunt. **Q**z ab hys decem milibz
illos ſolos tamquam opedicores ad bella iudiciu dñi pre elegit. qui in
ſiti ſua uelut tunc. feſtini lambent manu ad os pueri aquas
hys relictis. qui de flexo poplite libabant. **I**ntercentis itaq; uiris ſac
ta eſt libatio pph hoſtes reſi captiui reges. et uicti. non tam mi
licie qui milicie principes. **P**ruſſit q; zebee et ſalmanna in ore glady
et tulit ornamenta. et uſ bullas. quibus colla regali. tunicarum. deco
rari ſolent ornamenta quocq; mania. et neſtem purpuram. quibus re
ges madian. ut conſueuerunt. ſibi q; detrita preda ſolas in aureas au
reas iſmaelitarum reſuunt. ceteris oratione populo diſtributis
Viat ergo in mirabiles hoſtum copias in opedita paucitate uiroz
fortium. quas non ſuale crediderim. in delicias uerbium aut regalibus
epulis cotidianis q; comuijs didiciſſe ut aqua lambent. unde eos
diuicio pſetens q; reſuit eligendos. **S**i enim interdum uicinas
exigit uerbos delicatores q; ad arma compelli. quo pſum nouem
dedere milicie. laborare decurſe. portare pondus et ſalem pulueris q;
ferre conſueuerunt. parco victu utant. et ruſtico. medium ſubdimo inter

dum sub papilionibus quiescent. tunc demum ad usum eruduntur armis.
 Et si longior expeditio emergit in angustis plurimum deiciendi sunt p-
 rila habendi. ab illis tunc timore. ut eo modo et corporibus eorum
 robur accedat et animus. Nec inficiandum est post urbem conditam rursus
 oportunitate. semper profectos esse ad bellum. Quod tunc nullis deliciis su-
 gebant sudorem cursu. et campestris exercitio collectum. natandi usu
 inuentus abluere intubere. Idem bellator idemque agricola. si gerenda
 tantum commutabat armos. Quod usque ad hoc verum est. ut danti
 quintio cum terminato dictaturum constet oblatum. quem trepida ante
 bonos. dictaturum constet oblatum. quem trepida ante bonos. induit
 vxor. et sua amara domus lictor tulit. Exagius ergo robur optatus
 sapientie supplendum est ut enim ait. nescio quo pacto morte minus
 timet. qui deliciis minus nouit in vita. *Demulitibus gloriis si in*
 3 *qui transirem committit. potius in vita. et moribus qui professione*
 et nomine reputent. Hec armate mulier munus. que non tam. ut eis
 videtur disciplinam redolet militarem. qui igno. in se permittit au-
 gustias. in eo namque militarem constare gloriam asperant. si in di-
 ou splendent hitu. ut lineas suas vestes ne sentas sit pstringat
 et torqueant ut quai tuteu derisatam. alye ne suas obuolam
 carum faciant cohere. si gradatys equis infideant mollis si calamus
 truce curatine acteo non cedant appollini et deliciis sunt magis. q-
 virtute pfigues. *Coro si forte in sinu ere aciem. castrum thaidis*
 qui hauribalis. tuncis expugnablis. Quisquis cor in aula iactauit
 or est cum adply discrimen acceditur. lacones duce sangui. tur ma-
 tum pmitte ad pugnam. nam pmos ppsidy causa subseqens. cum
 funditibus alye q- qui in hostem tela eniuis mitte. qui manu co-
 fere volunt. Cum no sine mulie. et cicatrice. q- frequentis euenit. do-
 rum vedent. tunc golyasta tantum prelia in arte grum. Illic cautes
 illic tendebat achilles. et pugnat fluido pgram tota mero. Et quisq-
 mores mille. tunc tempa sua exasse gloriatur. *Exonde gloriam cor*
 fere non potis. fabula hic in annu centesum pte labitur. filij quoq-
 qui nascunt. et ptingent enarabunt filys suis. Si hastas aliquot q-
 admodum caua fragiles diligens in herida protrahunt quis fregit
 si auxo inuim calor ne alius. quo cuiq- irtu. casu ne adlypeo pndit. hoc
 garula lingua si huerit. memoriale faciet in pteu pteuli. *Sti pri-*
 mos reatibus hnt incens. et quity renatus nr. de re militari trudi
 deit. epulans si fortuna pmitte cotidie splendide. omem q- laborez
 et opatam. quem non inuimabilis matus iugeat. tunc et augue de
 terminis fugiunt. et quity inuimet difficultatis reuicunt in subiectos. In-

terru duplices sic amant sic gubernant omnia instrumenta castroꝝ. ut
quolibz corp. non tam cultorem. qm̄ presidem martis credas Quis
istoz duppens detrahatur aut galea spolia eius ipm̄ marem poterit
honorare *Quas rerum faciem et obitu oporteat hie milites. et qd̄*
cor opari non licet et de angusto. qui filias suas fecit instituto institui

Egregie quid sapio affricamus sicut in libro statre *inlauris.*
gematim pulvis fructum refert cum scutum elegancius. cui
dam vidisse ornatum dixit non mirari se. qd̄ tanta cura ornass. ma
plus presidij. qm̄ in gladio hiet Bz nec fastum illoꝝ pferre potis. ne
si fueris sapientie pndioris Nam ut in epas coꝝ non nrdas nulla
modestia potit colibere *¶* Cuius octamano angusto felioꝝ aut maior
filios. et si non genuerit ad optant. quibus et si suffice posset. claoꝝ
sanguis ad glia. et bona hereditaria magis ad copiam qm̄ ad usum. ca
tamen diligencia instituti sunt. ac si sua retineri ut aliena adquiri ne
quaquā possint nisi p virtutem Eos ergo ad quadum militatez. et
cursum et saltum fecit opatur. vsuqz natandi. et cesum et puctum
ferendi et laeendi missilia et lapides manu ut funda docuit. et qualis
bellum omne. aut sustineri debeat aut in ferri *¶* Runt enim prudens
simus et diligens impator. quia quo semel est iubita recens suab
odorem testa diu. et qd̄ non tantum celeris s; etiam pfectus militem
que distunt apuio Deinde militaris alacritas saltus et cursus an
companda est et tempanda. quam corpus etate pigrescat Velocitas
enim. que prepta est. et firmata est opatio. strenuū efficio bellatore
Nec multu refert si cetā probitatis concurrant insignia. potens sunt
an stature breuoris. Valius enim est milites fortes esse qm̄ gūdes
Deleu suo fertur dyusse pirrus Tu grandes elige ego eos fortes
reddam *¶* Ad tumulu autheonous diu Indos sollempnes greca celebra
ret Tydem capaneo prestisse p celebre est quia maior poigno reg
nabat corpore virtus De opatio magni pompeij memorat salusti
us. qd̄ cum alacribus saltu. cum velocibus cursu cum validis nette
certabat Neqz enim ille potuisset par esse ptorio nisi se et milites
suos frequenter opatio passet ad prehensu. Deedendi assultandi. nisi
licendi. ars non mediocris est. cuius beneficio illa pmanetur cautela. ut
miles ad infendum milis. sic insingat in hostem. ut eidem qualiqua
parte. non pateat ad plagam *¶* Exatu natandi p comodum est. cum
mirestri preho ul nana. quid in nctas paret. ne unum p spiritum
sit. nec est ymptum quempiam. qui non didicit apiculis expediri
qz illiun quoqz usus est maximus quibus hostis cuius leditur
aut terretur. et opatio eorum. latetis robur acresat. et ranculandi pi
na atqz usus ad quatu hoc aut tantu opatio. assidua mediano toruse

genera virtutum papue constat esse laudatam iumentis cui cui dese-
 sis pumias inuict. et moribus excellere debet et viribus honestas
 cum ydoneum militem reddit. et uirtutia dum phibet fuge. sepe facit
 esse victorem. **¶** Quid enim pdest si creatur ignobilis si pluribus sape
 dys moretur incastis. Quam potius profiat. interpe belli. cuius
 imbandis turribus claudunt electo. Et quantum usu opmuentis qz
 cognouimus. hinc tot. ubiqz ab hostibus illate sunt clades. dum longa
 pax militem incuriosus legit dum inutiles quiqz. turba sectantur
 officia dum indicti possessoribus turones. pgrum aut dissimulantes
 probantur. tales potius armis quales domi habere fastidunt. **¶** A
 magnis ergo vris magna qz diligentia ydoneos querit eligi iunioris
 Et nūc no diligens electo iudicio fuit approbata signandi sunt. et aser-
 bendi sunt milites qui ad eam inuement. ydonei nam et velocitas re-
 quirenda est. et robur. et ut armis disciplinaz quis ediscere valeat. et
 an hanc confidentiam militarem p leni qz cum. quibus non improbabiles
 videantur in specie. tamen opmuentis complant indigui repellendi ex
 go milites utiles et in locum eoz strenui psum sub roquendi pnomi-
 rum conflictu non tam pdest multitudo qm virtus Inqua explora-
 da formanda. et pnuenda dunt. utitur tam opa qm iudicium. Signa-
 tis namqz turribus. pottidiana exercitia armis est demonstranda
 doctum. ut leui armatura. et graui tira item. et pelago. pedites sunt. an
 equites strenui milites possunt implere. **¶** Que mala puenant vris ne
 electo delectu militum. et quali. **¶** *ardidus ualentes subegerit. Q. p.*
Sed huius discipline usus. infirmitudine abyt aut q indulgentia
 longe pmitat aut inuente. molliente. et vris armis fra-
 gente luxuria. aut ignavia inuentutis. et merita duntis tempis uti
 Que enim iunioris. qui strenue docere possit. q ipse non didicit. Nam
 patim longe pax. mala pmoz armis luxuria maluit. uictimeqz
 ulasatur orbem. **¶** Antiquas et modernas reuolue hystorias. et pla-
 ne iunioris. quia concussio pporum armis collisio clades homi in-
 et plaga terribilis. luxuriam semp aut comitat aut sequit. Ne lon-
 ge petant exempla. cum collisio. britones uirunt. et iam protendunt
 finos suos. et egressi decanibus suis latebris qz siluaz. plana occu-
 pant nobiliu pmoz. uidentibus illis ipis impugnant. opugnant.
 et dirunt aut sibi retineant munitiones. eo q iumentis nra. que ter-
 to gaudet. et umbris. nata fruges q sume in tace dormiens scortari
 om. honesta postponens officia. tota die in pectus voluptate. citharaz
 lorum. et tympanu. et vocem oragani. inqumis magis agnoscat. qui
 litum aut tubam incastis Inqua aut non fuit. aut exiunt ducis dec-
 no. te spmuit aut languit disciplina. Nam si manu auferre oporteat

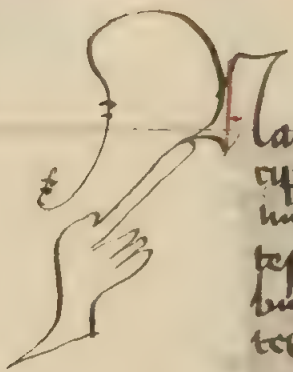
in quatuordecim. parz huc fiduciaz inq̄ni in inuicem alacritatis hac
itaq̄ onatur ut hostem sequi non possint illa q̄ amittant. ut
eum tanquā ad milium q̄positi nequeant sustine. **De populat**
illi fines inuē. dum inuentus ira instruit. et dum uomis miles
dringitur hostis euadit. et ut dia solet dum tamis inuissat tutas
labebras inq̄reditur lupus non est qm̄ cōphendat abente aut i
sequat hostem. eo q̄ impeditus nec suffiat nec profiat adūsus q̄
peditum. Ille tamen non inuēz fossaz ne petit presidia. s̄ locum q̄
multi in eo sicut et sibi. et si non eque notus tamen accessibilis est.
Atq̄ tutus est ibi. quia miles inens. non inuēz uirtute. s̄ in presidio
cōfidit armoz. **Angloz** retens uariat hystoria. q̄ cum britones
inripione facta. angliam depopularent. ap̄ssimo rege eduardo ad
eos depugnandos. missus est dux haroldus. uir quid̄ armis stren
uus. et laudabilis op̄y fulgens insignibus. et qui tam suam q̄
suo poſset apud posteros gloriā dilatare nisi meritoz titulos
herencia patris mutans p̄fide. p̄sumpto regno detoloraret. **Cū**
ergo gentis cognosset leuitatem. quā pari etamine milicia eliges
oppeditam cum eis cōsuet cōspiciendū. hēnem dōrens arma
turam poruatus incedens fascys pectus et p̄dūo tectus toro
inssilibus corp̄ leua abiectans anahā. et in eos contorquens. tūc
picula tūc inuēone op̄rens sic fugientū vestigys inhererebat
ut p̄meret pede pes. et in spide cuspis et unbo umbone repellere.
Dum itaq̄ callem inq̄ressus vastant omnia et oppeditone in
liemū pro rogata reges cepit. et capita eorum. regi cum qui cum
imperat putant et usq̄ ad inſatū p̄muloz omem maſculū qui
mae inu potuit inſiciens. in ore gladij pacant p̄micias. **Ue**
gem statuit ut quicq̄ britannū q̄mde citra tūmū que eis p̄e
scriptis fossam sal' affēctū cum telo inueniret ei ab officialibz
regis manus q̄ dōtra p̄faderet. Ado q̄ uirtute dūas tūc cō
fetti sunt britones. ut fere gens tota deficere uidetur et q̄mdu
genoa iam dicti regis milites eorum inſerunt anglic. Vides
ne quēmy electio dūas. et dūm inuentutis milicie cōferant.

Uexptane circa **Ue sit q̄reps** sacramenti militans. et q̄ sine
religione sacramenti. q̄ antiqua eo militare non licet. **Cap.**
lege. ne inq̄ milicie cingulo donabatur. **Uinc** sicut apud iulium
frontinū legitur. **Lucio** flacco et garo uarone cōsulibus. mi
lites p̄mo inuē inuēdo facti sunt. Antea enim sacramento tūmo
atribuūis rogabant. **Uetū** ip̄i inē cōiurabant se fuge atq̄ forū
dūis causa non abituros. neq̄ q̄ord me recessuros. nisi teli petendi
hostis ne ferendi causa aut tūis suandi. Et hoc dicebat milicie
sacramentū q̄ et xp̄ianissimoz p̄mipum auctoritate firmatur.

et usu. **C**onceptio nō inuoluntaria. teste uergetio. huius modi est. **I**urāt
eum milites p̄ dñi et xpm̄ eius. et spm̄ sc̄m. et p̄ maiestate p̄ncipis
qui p̄dñi deum huiusmodi diligendū est et colenda. Nam cum quis
legittimū accipit p̄ncipatū. tamq̄m p̄ncipis. et corporali deo fidelis ei
est. p̄standa deuotio impendendus p̄ncipis famulatus. Deo em̄ uel
p̄ncipis uel militis sunt cum fidelit̄ cum diligit qui deo regnat auctore
Iurāt inquam se strenue facturos omnia que precepit p̄ncipis
inquin deserturos militat. uel mortem recusaturos militat uel mor-
tem recusaturos. pro re publica. cuius sunt conscripti milicie. **C**um
nō hoc p̄stiterint infamantur. angulo militat donant. et p̄uilegijs
ad q̄ obtinuit. ut electio. et p̄ncipatū militem facit. ut siue l̄ elec-
tione nemo coarctetur aut iuraret sine iuramento. nemo nomen
militis aut officij portaret. **M**iliter officio marcus tullius refert
q̄ p̄ncipis impator tenebat p̄ncipis intus p̄ncipis filius Ca-
thonis tū militabat. **C**um aut p̄ncipis uidetur unam dimitte
legionem. cathonis quos filius. qui in eadem legione militabat. de-
misit. **S**ed cum amore pugnandi in p̄ncipis remaneat eum. sed obliget
sacramento et priore amisso nunc cum hostibus pugnare nō potat.
Mara quid catonis seruis epla est admirari filium in qua scribit se
audisse eum factum dimissum esse acusile. cum macedonia bello
p̄ncipis miles esset. **M**ara igitur ut taceat ne p̄ncipis ineat negat eum
miles esse cum hoste pugnare in quo miles nō sit. **E**re quia un p̄ncipis
tissimus militem nō tredebat. nisi eum qui sacramento admilita-
am consecrit. **A**rmatam militiam ad religionem exanitate teneat.
Sed quibus iuranti sicut illam que melior dūm̄s obsequijs con-
uerba reuolue. et memores armatam de p̄ncipis et q̄ miles
matem militiam. nō inuis. qm̄ sp̄ualis p̄ncipis sicut honoris
officij ad religionem et dei cultum d̄tari. cum fidelit̄ ita et laboris
cum fidelit̄ et p̄dñi dñi p̄ncipis debet obsequij et rei nomen est. et
publice p̄ncipis famulatus. **I**nde q̄ p̄ncipis qui nec electi sunt. nec
iurati. et si militum nō minue teneantur nō magis in uitate mili-
tes sunt. qm̄ sacerdotes aut clerici quos ad ordines eccl̄ia nō notant.
Miles namq̄ sicut laboris ita honoris nomen est. **N**emo nero filii
honorem sumit s̄ qui uocatur ad opus. de collato honore gloriatur.
Mara et fideles p̄ncipis dñes cum hostes oportuerit impugnari el-
gebant viros fortes. et ad bella dactissimos. **E**lectione namq̄ ista p̄-
neunt. **C**um nō non electus seipm̄ militie ingerit. in se gladium
prouocat quem p̄ncipis timentate insuper. **I**nstitutionem ergo p̄ncipis
am incidit quia qui gladium accipit gladio p̄ncipis. **S**i nero in eo tice-
ramus auctoritas recipitur. **I**dem miles s̄ p̄ncipis recte nominat.

Latam inueterum scriptis sicarij dicunt et latrones quicunque lege non pre-
cipiente arma tractant. Arma namque quibus lex non utitur lege
impugnant. **¶** Quos gladios sufficit impio christiano. cum sacra
testatur historia. omnes alij corp sunt qui cum gladijs et fustibus
accedunt ut captum capiant christi nomen eius delare cupie-
tes. Illi ergo quid habent militis. qui vocati christi nomine non obtepe-
runt legi. sed in eo militie sue gloriam constare credunt. si contemp-
tibile sit sacerdotum. si etiam vile sit auctoritas. si ita dilatauerint
regum homines. ut christi impium contrahatur si laudes suas predicent et
se ipsas falsis propter nos mulceant. et gotollant tunc irrisione audi-
entium inuidentes militum gloriam christi virtus in eo maxime elu-
cescit. si de reum. et in eum in malitiam. aut telus aut linguas co-
fodiant. **¶** Quis est usus militie ordinate. **¶** Tunc etiam. perfidia
impugnare sacerdotum venerunt. pauperes pulsare inuicias. pa-
care priuatas perfidias. ut sacrum docet conceptus. fundere
sanguinem et si opus animam paucis exultationes dei inuicture cor-
poris gladij anapiter in manibus corporis. Ad faciendam vinctam in uita
omnibus inuentiones inuictis. Ad alligandos reges corporis inuicti-
bus. et uolentes corporis inuictis feris. **¶** Quis fine. Au ut funderi. va-
nitati auaricie succidit. aut prope uoluntati. **¶** Requiritur. **¶** Quis ut fac-
ant in eis iudicium conscriptum. in quo quisque non tam suum. qui
dei angelorum et hominum sequitur prosequitate et publica utilitate di-
bitur. **¶** Ut faciant inquit quia sicut iudicium dictare iudicium. ita et
istorum faciendis. **¶** Tere officium est. **¶** Atque gloria her est animus
sanctis eius. Nam et h' agentes milites sancti sunt. et in eo fide-
les principis. quo suant studio suis fidem dei. et uirtutes sue. uti-
lius glorijs promouent. quo fidelis dei sui. in omnibus glorijs que
runt. **¶** De fides dei debita sit cuius hanc prebenda nec seruatur ho-

9

¶ et refert fidei quis militet. **¶** inquit nisi deo seruatur. **¶** Sequitur
aut infideli. **¶** Inim tatum militet fide uictis. **¶** Capitulum
Dyocletiano. et uiliano et alijs impijs leguntur militasse fideles et
eis inuentione rei publice tamquam principibus fidem polubuisse
et uenientiam impugnabat eum hostes impy. sed mandata dei serua-
bant. Si uero precebat temerare legem deum homini precebat
sedebant principes et accusabant eos illi precebat in iustificationibus
dei constant loquentes et agentes. sine causatione mandata eius
tunc omni fiducia. Dauid quod militasse legitur archis. et fidem et
uenientiam militantis proplese implese. **¶** Hec autem omni militie for-
mula pre scribenda est et implenda. ut deo prius fides debita. deum
de prius et rei publice nec prius fides seruanda est contra deum.

Et contra dñi sunt habet ipa conceptas militans sacramenti. Unde plu-
rimo miror si quis princeps illis liceat fidem quas videt deo suo. tui-
ut ceti taceam etiam sacramento militie obligati obligati sunt fidem de-
bitam non suare. Quis nam morbo rationis laborat qui cum fili-
fidelem fore credit. quem videt esse corruptum. et perfidum in illum.
cui plurimum debet. Et tunc principem. Ecce si fortior sup venit pre-
timebit et illu p amabit. Non est quo se uertat impius qui hominem
deo pferit. nequaquam suabit fidem secundam qui pma ueritatem facit.

Recte uero de privilegiis militum et q sacramento astrati sunt et
militantium privilegia multa qre gladiis affert altare. Cap.
sunt. que de iure antiquo latius patent. Nam et luciores sunt. et plu-
ribus in munitionibus gaudent. ab auguris. et parauguris et fordi-
dis munibus alieni iura quoq licent ignorare et licet impetite sunt
mcastrensi peculio testari possunt et ppublica sollicitudine qd ma-
ximū est non pmittunt egere. et in hunc modum plurima que lon-
gum est enumerare licet aut sunt qui sibi non tenent uident et cōe qo
sacramento sollemni. quia iam qd tam puetudine plez qz non pstat
nullus tū est qui sacramento tantis ul oppresso et cōe non teneatur
alioquin. Et forte idō cessat sollemnitatis iuramentum. quia ad h-
cūm unitat. et coartat necessitas officij et suatatis fidei. Unde iaz
moleuit consuetudo sollemnis. ut ea ipa die qua quisq militat
tuingulo decoratur. etiam sollemniū adcat gladiosq pyp altare posi-
to. et ablato. quā celebri pessione facta se ipm obsequio altaris deuo-
neat et gladij id est officij sui. uigem deo spoudeat famulatu. Neqz ne-
cesse est ut hoc p ficiatur uibo. cum legitima pofessio militie. fco-
eius uideatur inserta. Cum enim in homine illiterato et qui magis
arma debeat uo ppe. qm litteras p fessionem porgit litteraturā. Nam
epi et alios pofessione scripta uel dicta ad fidem et obedientiam
uident artari. Et uenē artant quia deo mentiri non potest licet
hanc aut plus est aut non minus. q milites faciunt qui non cedulas
p gladiū offerunt. et quā pmaas officij. redimunt ab altari. Unde
et cōe suspectū famulent. Nam sicut eis pecūia plurimū. Ita aut
etiam licet nichil refert lucas q milites ut baptizarent adesset
ad iohannem mto gautes qd qd quid faceremus et uas. Et ait illis
Romani concutatis neqz calumpnas faciat et contenti estote super
dys uis. s; fidelis pmo et aliud accepit dignus. qui deceat pre-
ambulu gracie pame uitalis pampores. Roneat enim manum
militum. Inuptam ad miras rapinis affucta et tū uigū aut
uuo sufficiunt sua. qui affectat aliena. Concussione ergo pphibita
pclusit miras rapinas pēuauit pclusa calumpnia. Quia iaz

10

quoque dampnantur diu precepit vni quicque esse contentum stipendij
 sine praeter cui dandi est militis exere non licet. tunc dum militat mi-
 litie sue quod stant stipendia. et cum civitas est pedia vel alimeta quo
 aduocatus prout de publico provident. Quod milites diuinus castigat
 et legitimos facit. infinita dilabitur tempta punitio
 et viximas diuinus castigandus est. ut qui semper feru abstinuit
 diuina quod tructant. et ita prohibenda est audacia eius ut ipse ipso dis-
 cat quia amandis ferendi sunt. qui legem iniquitatem quod sus-
 cepit defendenda. Praeter enim milites in inuitatibus et cum
 noualibus privilegij milicia gaudet ita acerbioribus penis subde-
 da est. si sua demeruisse privilegia committitur. Nec in ea sibi
 parte prodest ignorancia iuris cum et si iura publica punitur
 suum tamen officium. non licet ignorare. licet enim sacerdos in or-
 dinatione ordinis sui difficultate ignoret eo ipso quod sine contradic-
 tione oneroso succedit officio suspecti sacerdotum onera cogitur su-
 stinere. Si vero negligit aut maliquatur corripitur gravibus. eo quod
 maioris pena digni sunt hi. quibus tunc multum debeat honoris
 aut occulto aut manifesto imperant. mercede. Alter tamen cum
 aliter punitur excessus. qui illa plebsque penam virginitatis sanguin-
 is. hoc quod medicinali. pro qualitate delicti exigunt tunc pa-
 no tunc simplex est. tunc quod quidam acrimonia misceat. Vixit
 cum in professione disciplina nostra sit usque magis qui inleis
 et pe militat. At res militaris que minus quod citatur in spiritu.
 actus est corporalis puniendi. Nichil est autem quod utrumque magis
 iniquit. qui quid animi intemperantia ordinationi plurimum adu-
 Porro ubi ordo non est confusio locum habet. et nisi respiciatur
 correctionis stimulo paulo dubio ignorantia quod necessitate importat
 Quod enim facit fortiter. quem luxuria et intemperantia. non
 tam ordinant qui examinant. Quartus liber strategematarum
 milij frontum. refert quod publicus sapio ad munitiones corruptum sup-
 ors diuini concordia operatum corripit. diuino ingenti luxuriam
 numero. redactis adunus cotidiana constitutione militibus quibus
 cum frequens inuinceret iter portare complum diebus cibaria in-
 pabat. ita ut frigora. et vmbres pati nada fluminum pedibus tra-
 hieere assuescit miles opprobriante subinde impatore tunc dicta
 tem. et ignominia. frangente quod delictorum usus. de pax nostra oppe-
 dicam nasa. Quod maxime nobili. accidit gais. Quis tribunos. cui
 dixit tradit sapio. michi pauli tibi et rei publice semper nequa-
 cris. Virtus metellus bello iniquit. simili lappam militum dis-
 aplum. par penitente restat. cum nesci prohibet alia tunc quas

assa elixa ne milites **P**hilippus cum sum statum constitueret. ut
 huculoz vsum omnibus interdixit equitibus non amplius. qui sin-
 gulos latrones habere pmissit. Pedibus aut deus singulos qui ma-
 las et fines fecerunt. Inestudis acemibus. triginta diez farinaz col-
 lo portari iungunt. Baniis marinis. recidendoz impedimentoz gratia
 quibus maxime potius agmen honoratur. uasa et cibaria militis. in
 fasciculos aptata furtis pposita. sub quibus et habile omnis et facilis
 requies esset. Unde pulchrum natum est. multi milites in aiam lisa-
 der lacedemonibus egressum via quadam castigabat. Cum dicenti ad
 nullum rei ripam se ab agmine recessisse. Pudit. Ne spem spem qui-
 dem ruptum prebeas volo. **P**ublius nasica in hibernis. quibus clas-
 sis usus non esset. ne tamen miles desidia corrumpetur. aut
 placentia otii. facis inferret murum. naues edificare instituit. Idem
 quoque fortissimus inter multa constantie insignia refert. quod cassilum
 absidente hambale. tantum moriam pressi sunt ut unum venis-
 se centum denariis memorie proditum sit. cuius venditori fame prius
 se emptorez aut uixisse. et tanta angustia fidem suasse romanos
 Petiliu a penis obfessi. parentes. et liberos propter moriam ere-
 terunt ipso coris madefactis. et igne sitatis folijs quod arboris. et omni-
 gene animalium utam trahentes. viderunt menses absidione tolle-
 runt. **H**ispani fabenses omnia eadem pressi sunt nec tamen op-
 pidum hirculo tradiderunt. Cizim cum oppugnaret. Thitidates
 captivos eius vilis prodixit. ostenditque obfessis arbitratu futu-
 rum. ut imperatore suoz. addidione compelleret opidanos. At illi
 cohortati captivos ad morte fortis accipiendaz fidem suare romanos.
 Egla menses cum a vicinato. hys liber et coniuges reddent. preopta-
 runt spectare supplicia pignoz suoz qui a romanos. defice. Roma-
 tum ne se dederent. fame mori pfixis foribus. do nunc suoz maluc-
 runt uicissent quod romanos auctore oro suo nisi illi sub sapione pug-
 nassent. **Quod vana animaduasio. procedit in eos qui duo no abteper-**
ant. et quibus debeat obediri. et in quibus mandatis locum heat do a-
si eos vero qui duos aut legis minatus militaris quibus non cap.
non abteperabant arbitrio vana animaduasio procedebat. Nam a-
ly infortunata. infamia aly. aly in sanguine punitur. ffiantum relegit
 et usque quaque ita esse inimicos. Nam avelius coata consul cum ad
 apud equites necessitate agente. mississet accede corz quod pars. de-
 tractaret impud. questus apud censes effectus. ut apatibus nota-
 rent. deinde obtinuit. ne eis pretita via procederent. Tubum quoque
 plebis. de eadem via ad spem ptulerunt omnium quod consensu stabilita
 est disciplina. **Quintus metellus macedonicus in hyppania. quibus**
 cohortes que hostiliter resserant restantur face missas. ad locum recuperan-

dum venisset in natus. non nisi post metorum receptum in Bena-
 tus cum milites. publici valery. turpi fugati essent decernit ne ei au-
 xilia submitterent. nisi metis hostibus hys no legiombus. que primo
 bello. miliaaz detraherent in sialiam velut relegatis psepere aucto-
 rordem. qd senatus consulto datum est apy claudy sententia senaty
 qd consulenti. omis qui apuro roge epuotaz capti. et postea remys
 si erant. equites ad peditem redegit. ad leuem armaturaz. omnibus qd
 tra vallum missis tende donec luna hostium spolia singuli reserent
 hic frontinus aut plinius asserit quia fuit hic quoqz antiquitus
 animadversio militaris. iubere ignominie causa. militi salui vendz et
 sanguinem diuerti. Cuius rei rationes. et si in vetibus liris. no potu-
 erit inuenire. hoc tamen primo factum est opinat in militibus stu-
 pende animi. et a naturali hitu declinantis. ut non tam penda quaz
 medicina videtur. Postea tamen ob plera qd alia delicta id factum
 esse credit p consuetudine quaz minus san. videntur omnes qui cont-
 officium delinquent. Nam leuius culpe non erat ignominia sa am-
 madversio. et sic nec illa pungere discipline militaris. dissimulationem
 locum relinqueret. Veteres quoqz grecos animi habuisse insus-
 manus digito qui minimus pprimus est. celebrissime traditur. qd
 manus quoqz homines diuit. sic plerqz usitatos animi causam
 qd humis rei apion milibus egyptiaas dicit. qd in pectis. aptisqz cor-
 pilus ut mas fuit. quas greca anatomas vocant reptum est qd
 sam tenuissimum neruum. ab eo uno digito de quo diximus ad cor ho-
 mms ptunge ac puenire. Visumqz esse cum potissimum digitum ta-
 li honore decorandum qui continens et quasi cernens cum pri-
 apatu cordis videtur. Unde et quaz p cordis arbitria sunt tunc
 dos aut puniendos. qui in militare officio delinquerent. At rede-
 am ad frontinum crassus a sem prius a fello. et plerqz alijs hystorie
 romane pptoribus traditur habuisse quaz vero bonaz maxima et
 papiua. id est ditissimus qd nobilissimus qd eloquentissimus. qd in
 no consula summus qd pondifex maximus. qd cu in consulu ob-
 tinet a siam pro vinciam. et circumpede. atqz oppugnare lentis parat
 opus qd det summa atqz p tota trabe. qua auctem facit quo puer
 opidanoz quatenus stupit ad magnu gainum maiores atqz men-
 sui potioz diuitioz qd spili romam. ut qomalis duobus. quas apud
 eos viderit inter maiores in esset. ei mittere pararet. Tunc magis
 vms gams corrupto. qui ab rem malum desideraret. non ut miffe-
 rat maiores. s. quem magis esse ydnam aporem qz faciendo
 aucti faciliore qd portam pstituerat inuicem misit. qd prius end
 vocari misit. et tunc interrogat. cur non que misisset misisset. cau-
 sis rationibus qd quas dictabat ppetis ne stuncta detraisset.

missit. iungis q̄ multu cadit corrumpi atq̄ diffoni vritus. omne
 officiu impantib si quis ad id. q̄ facit missus. non obsequio debito. s̄
 con silio non desolato fident. Quid queso amplius in monachum de
 tione regule dicta p̄t abbas p̄uenit. **N**unc namq̄ salus solo de
 liquerit. q̄ non p̄auerat mandato. et si forte re ip̄a utilis esset
 q̄ fecit. Nam sicut in religione degentibus. platoro mandata. diu p̄e
 repacuen p̄etudiu non impugnant a subiectis non oportet disputi
 s̄ impleri. sic in re militari circa mandata duas nulla est q̄atitudo
 militans. nisi forte q̄ p̄cipitur oppressum. saluti rei publice nunc
 mactur adu sum. Nam in eo non obtemperat nisi p̄fidus et impius mi
 les. **Q**uid sumi iungimus quid detestabilis qui sue fidei reuerentia
 aggredi quidq̄ dictantur impator. Romne apud om̄s vox finesta est
 et crudelis. plena q̄ p̄fidie pectore. si frutis gladium iugulo q̄ p̄uen
 tis condere iure iubetis plene q̄ iusticia p̄uenit coniungis. nuntia p̄ago
 tamen om̄a deotia castia sup̄ tusa. si p̄oue t̄biris vudag. effros
 andax vermaz metator in agros. tu quo sup̄ uoles. implam effunde
 muros. hys ares actus disperget saxa lacris. Illa licet peritus tolli
 qui iussus urbem roma sit. **Q**uid nequius dici potuit. et vnde ma
 gis deberet. si fidelis esset romanus impator. affendi. Qu co namq̄
 p̄elatus miles fidei sue fidem facit studuit. vnde se ip̄m maxime
 infidelem. et p̄fidum esse comit. **Q**uagua quid debetur reuerentia du
 ti s̄ fidei religione suata. Quedam ita n̄cia sunt. ut mandatum no
 q̄ spectent. alia sic detestabilia. ut nullu diuino mandatu admittat
 q̄ceda quid que uop̄ sunt n̄cia bona. nec detestabilia mala con sis
 tunt in arbitrio p̄eidentis. Velit uolit p̄fectus. p̄onitate boni
 diligendus est deus. Velit uolit p̄fectus q̄ malicia iniquitatis est
 aduersu ad dedm̄du. **Q**u militare ut non militare egredi ut no
 egredi. cet̄a q̄ que p̄p̄i iud iusticia reputant. ad p̄p̄o siti diligenciam
 et reuerentia spectant. **I**ulys ubi mandato p̄eidentis oculum apue
 iustas t̄m̄us est. aut q̄ p̄uenia sua. ad t̄m̄us sup̄ op̄is fructum
 manu inuenerit p̄tende. Sic cet̄us in hac parte subiectus ut vmat
 quia quotiq̄ die quā op̄p̄ia dispoitione ad arborem p̄uenie qui
 sibi et platis reueruat d̄us. te m̄nam manu inuenerit p̄tendere
 Sic cet̄us in hac parte subiectus ut vmat. quia quotiq̄ die quasi
 op̄p̄ia dispoitione. ad arborem p̄uenie. qui sibi et p̄elatis reueruat
 d̄us. in p̄ent laqueum mortis incurrat. **Q**uid enim bonu aut malu
 utalibus sit non licet indicare subiectis. diu plena reuerentia p̄p̄o sit
 q̄libet et fidelis obediencia mandatoro. **Q**uicunq̄ ergo in om̄ibus hys

que ad statum publicum pertinet. nichil domino temptare licet. nisi
duas vias. ut licentia quod ipse facere decrevit roborem. Unde hyppolytus
quod qui ducum contempto. ut non respectato impio congregantes cum
hoste rei publice victoriam contulerunt. sepe non tam gloriam assecuti
sunt de motu qui de reuerentia ut negligencia perierat. Cuius ergo more
bitur. tunc fuga stationis ne desitor. si quod disciplina militum. tanta
seueritate corripitur triumphator frustrategematibus uel uincit de
artu lacedemoniorum ducem dixisse. nuptatores quod citum potius tunc
dum esse qui hostem. eo quod impio dubiam morte tunc uerant. eos sta
tione relictis. certum manebat supplicium. Illius papirus turpor
fabrum ruptum magistro equitum. quod aduersus dictum eum. qui cum
pessere pugnat. uirgis poposcit te sum securi percussurus nec tunc
dum. aut patris militum tunc sit amaditione cum quod pflugente
uindicta pfectus est ne ibi quid. remisso prius supplicii metu. qui ad
gemma eum. et fabius cum patre pro uoluerunt. et piter senatus. at
populus rogauerunt Et ne enim credas hoc fecisse quod pro precedenti
manibus cum impio postea cognomen fuit. filius quod is contra edit
tunc patris cum hoste pugnat pugnat. quibus victores in conspectu
tu quod uirgis te sum securi percussit. **¶** fuit autem disciplina mi
litum sicut rei publice necessaria. ita omnibus gratiosa. adeo quod
ut manilius filius prope aduersus patrem quod seditione pante
negavit tunc esse quequid. ut ppter illum corrumperetur disciplina mi
litum et obtinuit ut ipm pueri parentur. **¶** Apud claudius ophrys
qui loco cesserant. detinuit quoniam milites. forte ductum fuisse per
cussit. fabius nutilus consul quodualibus legionibus. que loco cesse
rant. uicinos forte ductos in conspectu militum securi percussit Idem
tuos excentum. quare statim ab hoste prupta erat adduxit securi
¶ Cuius fabius maximus. tunc fugato dextris padit avarus cito
tradidit infueto comprehensis. inter consultationes. dextris esse pteri
sas. aut si benignus in rem amaditum uoluerunt. in principis
pugnam missum. Sedicio quoque securum promouit. ita tamen
ut pro arbitrio duas impensu paucorum. secutus. et quies rei publice
reformetur. iulius cesar orta seditione militum paucas percussit
castra sedasse legitur. et fidem militum repasse. **¶** *maie angulo pri
nentur milites et quod ex auctoratus non habet aliqd cum gladio telo
ne conuenerunt et quare gladius uictus est angulo Capitulum*
¶ Et interdum ut quod delicto suo prouentur milites. uilitate angulo
in hys maxime ubi facit legia quittant. Veteri namque iure
statutum est et nunc non est abolutum ut qui non seruato milite.

sacramento religionis qui proficitur impugnat cinguli amissione
 mulctetur. Sicut hoc edicto minus compescuisse videtur. quando
 urbem ingressis non licuit homines polare. aut templa deorum. quod ei per
 modum ingruessente seditione misererunt. Minimus namque roma
 nis cingulus quod mirati impugnavit non potuit quos parvum milicie
 puerpant defendendos. Sic quoque gilius turo bello dardanio ar
 ta dirathim. cum unam de quibus legionibus. seditione videret ear
 procedere iussit inueniem. distinctam quod in conspectu armati poterat se
 menta coegit petare. Postremo aut die suum fossam distinctos mili
 tes facit. nullus quod prius legionis impetrari ab eo potuit. ne signa ei
 us submittet namque aboleret. Optates aut in supplementum aliarum
 legionum distribuit. Non enim restituerunt. qui meruerunt prima
 in cingulo. antequam eos poterat virtutem merita insignirent Optates
 quod qui opamensi pugna cedentes in siciliam fuerant relegati postula
 verunt a maro marcello consule ut in partem ducerentur. Ille penitus co
 suluit. penitus quod negavit. placet sibi eis committi rem publicam.
 qui eam deseruissent. Marcello cum primum facit quod videtur. lege tamen
 pre scripta. ne quis eorum munus vacaret. ne ve donaretur primo aut
 honore aut reportaret in italiam. dum penitus in ea fuissent. Minus
 cingulo spoliati sunt eis nec eam procedunt nec sunt aliquid cum gladio
 telo ne committant. Idem quod prouida consuetudine maiore est gladius imper
 tus cingulo. aut tollato honore cinguli potestas quoque prius gladii ali
 quatenus intelligatur tollata. Et relictis cingulo decoratur. ad militiam
 qui prius accedit. quia cum expeditum esse ad munera rei publice. officii
 sui notitas oportet. Atque namque solet cum gerenda muniment. et au
 dacio datur licet esse distinctum. Vnde illud in libro regum. Non e
 quod gloriatur armatus. ut distinctus. Quia sollicitudo laboris inuenit
 gladii licentiam non admittit. et audaci libertas et securitas quie
 tis. plerumque extollentiam parit. Cingulum ergo indicium est amoris labo
 ris labor honoris munit. ut liqueat omnibus. quod qui laborem indicium
 militie. subire detrectat honore gladii in militum cingulo frustra por
 tat. Prius quoque cinguli cassia est significatio nisi fidem eius roborat
 et solidet labor. Videras multos cinguli honore timentes. sed nisi ho
 norem. laboriosa impleant vita. idem est ac si pro solida substantia
 quis vendicat primas. Profecto dignus est privilegium perdes qui
 concessa sibi abutitur. potestate abutitur antequam non faciendo quod oportet
 ut faciendo quod fieri non oportet. Et cum utroque sit malum ut
 de peccato delicto gilius esse solet. Delinquit enim qui non implet

officiu. s. plane peccat quipsum peccat gratum. **A**lbo si quid uigil
magis opponitur qui non alium et tristitia letitiam magis impug
nat. qui spes aut timor. que neq. in leticie rationes cadunt. nec ei
maxime adiscentur. Et tunculo quid abutitur. tam ille qui non
implet q. oportet q. in hac sacramento qui ille qui impugnat mili
ne sacramenti. Delinquit tamen grauius qui impugnat sicut hostis
uerus. ignauus milite odibilior est. Unde qui rem publicam. et i. erant
manu militum armis impugnat iustissime q. auctora tamquam
ille qui figuram hostilem inducit. Et potestis omnibus diuino et qua
no iure grauius feruntur sacrilegi. et hy qui uariis perturbacionibus
impugnant eam dei. quibus lex non precesione dextera. s. pe
nam inogat capitalem. **S**i patrum illoz assimulant tunc et de
mostenes. si in defensione corpe linguam accuat. et totius ingenij sui
uires exhaurat quilibet si iura inuenerunt. q. post diu in manu
principis est. fortunas corpe et capita. quin legitimis supplicijs feri
antur tueri non poterunt. **U**t si gladiu finit. adus tales non cre
dit principes princeps. nre in p. uol dubio p. uocat gladiu. bis a
tutum. que in ore suo gerit filius hominis gladiu utiq. qui uincit et
efficax est qui corpe fudit et animam. et mittit ingehennaz ad quem
obtusus est omnis gladiu armatura armatura singulis fluida et in
firma preter illam. qui sola consistit gratia in bono fabrica meri
toz. **S**unt tamen pluri qui malo clamore opes quando milicie
consecrandi tunculo altari obtulerunt. videntur protestari. eo se tunc
animos dare. s. ut altari ministris eius. s. et deo qui ibi colitur. bel
lum denunciant. fatalis ordiderunt. hos milicie oporatos quam
ad legitimam miliciam consecratos. **U**t disciplina militans plurimum
Divinde nota est disciplina. **P**rodest et quid militiam maxi
militaris. cuius quia sit utilitas non me frangit. **S**eq.
facile dixerim. Et cum deus est romanus adeo fuit disciplina. **C**u
ut orbem sue subirent dicunt. **A**lloander quoq. macedo conguani
nam militiam suscepit apante s. doctam. qua assuefacta milicie or
bem tiraz aggressus inuicias hostiu copias fudit. verpes atrentis
lacedemonioz apud tinopolas uicatus cum eos manu inuicta.
plurimq. suoz dimissis viro confecit. in eo se deceptum dicebat q.
multosq. quidez homines habet viros ante disciplinam tenaces nullos.
Hoc equid vere dixit q. et fuga illa testatur qua apud salaminia tur
piter victus qui tot gentes in bella traherat ut duces. non possent fa
tile numerari. in p. una uane euasit. **P**ertur enim q. duces q. o. tatus
eius non consuevit p. multitudine aliter uiuere. qui singulis telis.

receptis a singulis. ut omnino rectorum duarum quoque in meritis tenet
 Et autem dux. usque quaque in utilibus apud quem disciplina non iniget
 et frustra sperat victoriam. qui animos et manus inditu assidue non
 docet quales subitis. subito deserit ducem. et labore ferre non sustinet
 que omnino non obtinet labor. Cesaris animus fiducia roboravit quod ei
 res erat adusus. multum subito ducemque emicuit. et qui longa pacis
 quiete. didicerat ducem. et in victoria despicitur ad spem vindictae cir
 gendus est animus. Est enim interdum sua salus metus nullas place
 salutem. et ut se metores putent. si qui non morantur multi magnam
 quod minus loco est facere ulaque. et dispendium vite vindictae salacis
 compensari. facile assumit pugnandi uacitatem. cum fugiendi imponit
 difficultas. Audaces sunt qui bellum inferunt et sepe alii di
 honeste uirile quod mori cupiunt. felicitate uincit. Audaces namque fortu
 na inuat. et ut pugne distamen minuet. degeneres animos et timor
 arguit. quod nihil igno nil uisus est. hys qui nomen et officium milicie
 profitentur. Timidos namque grauissime lex militaris percellit. Dux
 quoque in re militari diligentissime praecidendum est ne heuus et nimis
 pugnancia pectora frangant. Bonus enim uincit luxuria sed eos dnu
 taxat quos ante corripit. Eo quod studiosus fugienda est. quod inlicita
 suam doerime fecit. Audaces tunc luxurie et superfluitatis
 instaurare potuit. ut etiam gregarii milites auro caligas facerent quod
 uiderent quod matiam. tunc amore populi diuinaut. Bonus quoque par
 thomoro sepiissime superatur eo quod luxurio fissima est. Nam quod quod
 ad eos tractus uindictae tempore ibitur emollit gentes deuenia celi
 Solent non in acie comminus pliar. sed quo ad possunt hostem cunius
 ledunt. Obsequia uibes mora. et uiribus neptunt quod pugnare. Pugnare
 aut praudentibus ignis equis. aut terga danabus. sepe etiam famulanti
 bus fugam. Dignus hys antiquo more. non tuba sed tympano datur
 et pugnare. Dux possunt quod intollerabiles essent. si quibus est cozo
 impetus tanta esset praesentia. Natura tacita ad faciendum. qui additend
 impatores. Quabum para. fides dicti pmissi quod nulla. Principibus metu
 non pudore ut religione parent principatus uero que corripit luxuria
 diu stare non potest. Aut si steterit. opprimente iudicio dei enomet quod
 quod in modato luxuria hanc sit. Hodum si quod sui uestit uet ante in
 tempore uindictae respicit. qui indulgentia re licentia. in potremaz turpitu
 dinem prolabatur. Affuroz distute plaga. et hystoriaz testimonio co
 minces. regna cozo impulsu luxurie esse subusa. Inter cetera refert bagus
 quod postremus rex affuroz. regnauit paridana pallus in muliere corrup
 tor. Adhuc videndum. quod ne tunc ante eum pugnare fuerit. Perfectus

cum admitti magna auiditione. egrit obtinuerit. inuenit cum. inter
 pectoris greges. purpuraz colo neutem muliebris habitu. cum malliæ
 corporis et otuloz lastima. omes feminas ante uet. pensa inter uirgi
 nes parauerit. Quibus insis indignatus tali femine. tantu uirorum
 qritum in subiectum tractantez. ferunt. et arma habentes parere
 pgressus ad socios. quid uident refert. Regat se ei parere posse qui
 se feminam mallet esse qui uirum. fit igitur quidam. Quia ille audita
 in aula regium se recepit. Plu qritu. inuenta q pua. et se et
 diuicias suas in incendium mittit hoc solo inmittentis uirum. Et
 pcedenti quid regium robur a luxuria emollitum est. deinde per
 singulos quau pgradus uualefcente mollicia in hoc tandem effem
 natum fractum et commutatum est. Pimpum fere romam ghanistū
 est et diuulsum. neque impante. tunc gula. fere omia deuorant
 maculant libido ghanistū auaricia. fregit ignauid luxuria. cum sup
 bia ghanistū. hic nullam uestem lus mōuit. ut in aliquo ceteris sin
 gular gloria pliceret. Quia uirum pmissit. totum orbem fecit in
 gloriam. Quibz quid alioz que sunt industria. huius merita fere am
 tit Romanos industria pteritis uirgine et meis pulum repum.
 Sed cum omnium gentium floruisse pteritis Capitulu Sequi
 exempla uoluit disciplina romanorū. pteritis luctu thessis
 quoq plūmū pssisse legitur disciplina. ut inpanatate sua finiti
 nus supatis. cum romāis fausi sunt sup impio gentium diuicia
 Quā feni aut ghanistū pūbus corum colligitur. quibus aduersus
 romanos pugnaturis uinis ducum ante aciem postulato silencio uos
 inquit quiescis. Insim est Romani gentium dū. Et ille Ita fiet in
 quit si uos mētis. Brum tandem cōflictu pugnatum est si roma
 ni uicerunt. et minus plures et fortiores uirtus. et qatationes
 usu multis tamē amissis suoz. eo q eis colluctatio fuit adūsus
 pūz disciplinam eruditum. Quā in tota re militari nichil uilius
 nichil clarius duce eruditus. Nam uirtus et industria ducis ef
 ficaciam qatū sicut pūbali dū paret. quā alia lance tamper
 fat. Cesaros triumphos dū dū pacis quā qatū. Vetustas
 asarp sit ut cum pūbus aut qūtu ferunt aut fortius inter
 milites tantū ut ducis vū ut omnes homines repū dictator
 emicuit huius ductibus uideres centum uiginti et duo milia
 hostū cesa mūdā adnotant. Bigus collaris quinquages et lus
 diuicant. marci qatellum solus sup gressus. qui uoces et tra
 es. pari modo fuit pūliatus. Adhuc nullus celerius scripsit. nemo ne
 locus legit. Quatuor eam optas phibetur sumul dictasse. Benigni
 ta adeo pūbus. ut quos armis subegerat de mēcia magis uicerit

Quae inatibus mala pueniunt ab indisciplinacione Sequitur Capitulum

Sed quid maiore virtutez repleto et reuoluo Defectus etas una et
fere ad meliorem redacta est. honoribus intumesat honorez nes
cens gradus uarietate nominum delectatur qtempa rezo uitate et filio
tu Alcatraz aucepis. qz magis mirare stula times et qui uirha iniqui
tractant s; uoz nota habuerunt officia cum ad qua lascinie. pilo sine
firante cuteq; d; indurata. tamq; in habiles repro bant. milite indunt
pimpilato ducat qz affectum se ductores et doctores pollicent offi
cij q; iniqui didicerunt. **H**omines iniqui iniqui. sic uirtus dilatauit
cuius isti non sufficiunt contrahere fines aut diuino uires euacuare. Si
michi non credis ut opibus arde pudet dic. q; dolor est et ignominia
sustine. **D**um armata nobis uulcia stetit. dum alienam oppugnant
pudiciam suam prostatunt. dum uolunt cunctantur damoz. q; uenia
plorant. ut epulent cottidie splendide. dum ampullas prouunt et
Sex qui pedalia uerba sine timore tradentes pariteros et parthos
et si quid aliud hostili ceusetur nomine dum hoc faciunt milites gloriosi
incolumis indomitus inplebit incruces britones intumescent pp
pos q; qui dicunt palatini comites. et regni sanguine gliaut. fere ad
deditionem compellunt. et qui tributarios faciunt. Non est qui tu ex
uelis inuam conserere. aut qui uelit equo marte quid ualeant oppu. **I**
mati merces ad campestra pnotant. **S**z merces ad siluestra qua de
ptra uirtute diffidit uenio inuoz psequit. **U**ltimaz memorie tenui sent
ad de Calsalpini. **R**omana natiua hystoria cuius uba sunt hec. **S**i
salpinoz indoles animi feraz corpora. plussim p hana erant. **S**z
oppinto deprehensum est quia utus corum. sicut pmo impetu ma
ior est qui inuoz ita sequens minor qui ferundus est. **A**lpina cu cor
pora huius celo educta. hnt aliquod simile uulbus suis. cum inoz
incaluerunt pugna statim insudorem eunt. et leui matu quasi quo
dam sale laxantur. **A**libi quoq; alpinoz gentiu feritas. faale. ut
p mulieres audiri. que deficientibus telis infantes suos afflictos
humi. in ora militum aduersa miserunt. **S**i essent plane qui in pug
naerent in molles ardos pcul dubio uirerent. **S**z ut ait amentus
non est qui faciat facienda que fere p fia ultionea fortuna copel
lit. **A**rmata p uincit. meritis inbellis q; barbares aggreditur
et uastat. et qui damni sue epuit. milite mo sedente de mo sacra
tur. et in mo facit luxurie diem festum. **U**ltimaz enim non credit in
les qui non repellit hostem irruentez. et in inuictos. **S**i uo nec diuoz
patrie nec rezo dampna nec salutis minuentis ab hoste dependunt
ut pudor stimulus uirtute milie ure pcurare debuerit. cum iam in ex

nis et insolens ualens infulat. **Q**uibus diu solet q' imperia
tra est. q' agaso. ut multis de p'latu. Ex si nulla exortatione unli m
po sunt milites aduicia matari ut matres et uxores cedendo cas
urgetur ad ututem Nam aliud tale missis hystoris unuen. **E**u enim
inuentibus medis acies p'paz pulsata in fugam ageat. et omo defi
ciens nec uictorem respice auderet. matres et uxores cozo passim ob
nam fugientibus curruunt et mulierum densata ante orant impie
lium ventant. **Q**uolentibus sublata ueste obstena corporis osten
dunt vagantes. Quum in uteros matrum ut uxorum uelut refuge
re repressi castigatione. in plium redemit. et facta inpressione
quos fugiebant. fugere compulerunt. **U**biq' sic fatuat uxores et
matres inozo marchionu. dum quatq' occasione. patriam seruent.
incolunt et labem pudoris amoneant. **N**obis amittimus esse xom

11

Uex pl' uirtuti et quas ciuitates in ytaliam condidit. **B**onius
q' ante nunc querimus. iam pridem. **S**ecundum autem hys
preterit et eo usq'. multoz inozo uirtus manant ad alios. **T**uaz
ut plenitudo diuitis uene asante uideatur. in riuulos de ferisse. **R**oz
omni aromans et grecis tantum uolus sunt exempla uirtutis naz
et domesticis habundans. **Q**uod tradunt hystorie breuium ducem
penom. qui q'atium romanoz apud flumen alliam confect ipaz
q' urbem. romam inrupit cepit et cesis patribus et subacta italia
inuasit greciam. **A**stans omnia unu' sis q' terribilis usq' addelphi
ti appollinis templum. q' situm est in monte paz naso processit ipi
us q' appollinis appetens p'p'ia stultiter iocatus ait loquutores deos
largiri hominibus oportet. **Q**uic inq' tradunt. de maioru britanua
que ab aduentu saxonu in insulam appellat anglia orundum. **A**pud
tragum pompeiu in intestinis repositur. quia penones galli co militantes
breuium cum in ytaliam uenissent. hystos asius pedibus expulsi
yca condiderunt urbes egregias. mediolanum omnia britanua ueru
nam perga. **T**ridentum atq' uincenza. Nam q' urbem senensium se
vilus fuis et ualitudinans argumentans q' construxerunt no modo
fides hystorie s' celebris traditio est. **E**xco quidem validior q' senen
ses. et linamentis membrorum et uenustate faciei. et coloris gratia
moribus quoq' ipis ad gallos et britones a quibus origine contraxe
runt uidentur accede. **Q**uod et uetustas tempus orbis plaga. sity
regionis conuictus fuitunoz quibus sanguine. et uis uibus diu p
uixti sunt q'omagna parte mutauerit. **R**edum tamen colorem gal
licum candorem salis. her omnia aduicinas situnduez q'et minasse suf
ficiunt. **B**rea namq' lac galae dicunt. unde et galaxias lactis ap
pellatur et galli quad colore lactei. **E**t galatye. qui quq' dicti sunt

18

hinc notum est non modo urbes sed turres gallicae timerunt. Quomodo regem francorum commisso prelio fugerint et fugerint. et quae
 celebre est. et victorie illius in utroque regno qui publico prelio
 fuerint. plura testes ostendunt. ne replicare notissima tedio su
 sit fient. preterea Romanorum duces viri bellicosissimi armis stre
 nuis. qui ierosolima liberata redierunt sub umbra nominis. quomodo
 cepit alieni regni impressus timor referre signatorem credo tu
 etiam minores. cuius captum viderunt innotescere publica. hinc
 tamen estimatione dignitas et sanguis. **T**estantur hoc normannorum
 proceres. alii capti alii maritimi alii hereditari in hoc verum diem. Quia
 et sepulchro capti duces apud nos. Postremo ne longe petant. Quia
 pla. nepos illius totius cui. si collate iam gratiae virtutum infine
 coheserint. merita vero optimis apud britannos normannorum et
 aquitanorum. duo felicissimus. et primus tam amplitudine rerum
 qui splendore virtutum. qui strenuus qui magnus magnificus
 qui prudens et modestus. ab ipsa ne ita dictum infamia fuerit. ut
 ipse huius silere aut dissimulare potest cum opera verenda et manife
 sta sunt et abritannorum finibus. ad hispaniae limites virtutis sue
 protulerunt et continuant titulos. Baliai ingenium. et vero pri
 dena. velox ante pilos neuit. dicenda tacenda quae callet et potius
 est ingratum magis prefigere terra. Volens namque deus. gentis praedictae
 tiras pueri malicia rupto fide. quod iuramento perierat. cum filia
 leonis instae firmitatem fuerat novorum pueri sublimari famore
 et in regno alieno. regnae hominem quod temptores boni et equi cum
 consilio infatuatum est abunias tunc causa in iniquitate. et per
 fidia fundata est negligentem discipline ut eo non tam regnante
 qui concitante et collidente deo et ipse pueri ad om
 ma digne sumi namque minus minus erit. **Q**uadens ergo regnum. quod
 dant quod clusit domum. pro quo quod si fides esset in homine. et
 decessor mortis et concitante iuramenti sibi fuerit moriendum.
 Viriis studuit corripe nationes cum principibus matrona co
 traxit et amicitias ne quo dei beneficio. Primus qui ad hoc vagi
 erat maris adpetitio ne hereditatis posset accedere. Plurima quod
 adusis innotetia. machinabat sed in omnibus hys mentita est in
 quitas sibi. **E**o quod innotuit quia deus verax est quod fidem qui deo
 suo domus quod tunc non finant. cum nequaquam repperit in subiectis.
Eadem namque mensura reuerentem est ei. quia ipse alijs pueris
 fuerit ac si duns apud. Enim didicissent neque dedi neque do nisi
 deli tunc fidem. Quia tunc multa male pauca bene illud quod pessime
 egit quod in contemptum dei in propositis eius manus in reat. non sine no
 ta perfidie et prodicionis. qui ne fary opus merito contraxit apud.

omnes ut ad curiam eius quoude nemo seauit apcedet Non tamen so-
los et si prius ad priuacum sui cepit epus homines quos suspectos
habuit priuacum sue extendit infidias At inuicem epus natus
malorum fuit. et aliqua die non de fuit gladius lateri eius. et facta sunt
semper nouissima homines detiora prioribus **¶** Quid multa iudicibus eius
multiplicata sunt mala interea. ut si quis ea summum laceraret hy-
storian yozephi possint potest **¶** Nuptiam se illis priuacum opo-
sunt. et fere ante etatem. aut nimis militum sit malignam impe-
tum fregit ut theodosius minore que hy storic conseruit alexand-
quod dictus sit non esse. et utique nimis nimis inferior **¶** Nec mora
nimis adolescentie annis impubes ad huc militum aggressus est
multum ferociori. et ferociori. manu diuini auxilij hostium corda con-
tussit et fregit Statim qz in suorum in eum reges francos et au-
gloz collectis viribus suis et utroqz in maiorem hostis custachius
ille fororibus regis francos qui priuacum agens causam. non tam pa-
tri qui sibi priuacum dyadema confuere utebatur **¶** Et eos quidem
non modo uulit neoptolemus in sustinuit s; maxima parte
potens supant **¶** Unde tactus dolore cordis intuscutus custachius
quem priuacum qz in uita optumum fecit rebus potestit quamvis quem
letantibus bonis et publice fortune congratulantibus. quod hic fla-
gellum aliud patrie lumen uelut. luxerunt ambubundoz collegia pha-
rma copale mendia nimis balatruces. hoc genus omne **¶** Ne ta-
men obitus eius glorie ducis nri quicquid dotraliceret. deditionem
contraxisse. nimis subsidium tunc patri uenerit in manu valida
et numero ampliori in uis armatus. militum instructus copia. su-
stinit pregens et uidit Dux autem consilio nimis priuacum ut
tastz. qz rex numerat et regis copias sunt. s; longe minore potest
interit **¶** Ne tamen hoc alienigenae ascriberant uirtus suis in pre-
cipue milite utebatur Ad hoc denum potestibus culpis priuacum est
qui regnum occupauit ut cogetur obedire filium et duci cedere
regni successores. et totum regnum priuacum. et militum fidelitate pri-
tita obligare. tunc ad obsidionez et priuacum quia ibi anglos et nor-
mannos quos idem multiplex cau federatas uinit. priuacum et
magis strenuos inuicem castri potestissim potestis nullos ignorat
Nam siles denaucto. et toto minoris britannie quibus grandis pro-
uincia sit comitatu qui rebellis esset in hodiernum diem nisi robur
gentis angloz esset formidum. hoc priuacum autem uirtus an amore seu
uirtute affectus metum eum illustris lile seu sum et tamotensum
comes. castra que priuacum etatis tempore amissa fuerant duca-
tu normannoz restituit **¶** Longum est si milita gesta tanti priuacum

19

enimmodum contendat. que fiant omnes ad mirum necesse est. ita plene de
scribere impossibile. Nec ego viribus meis aringo. neque si innotata
precedentis gratie tuorum sibi diu successerint propterea sudare pote-
runt orosius egisippus et troicus. Actum adolescentie exortus. aliq-
bus suspectus est et utina frustra ab omni tuncatur. De honore mi-
litaribus prohibendo. et modestia indicenda. et qui militie artem tri-
Quid maioris maiorem. *Indervit et ignavia quidam precepta exortum.*
mendacione gentis qui de natura constat esse laudabiles. *His*
eugenius eam ad quicquid vellet applicari dixit esse idoneam. et prefe-
rendam alijs nisi leuitas impediret. *Et* sicuti hannibal negabat pos-
se una romanos nisi impatris sua. ita et hoc diu pergruam mirum
tibi est. Nam in sedibus suis facilius oppugnatur. hoc autem forte
commune huius cum ceteris gentibus incole britannorum atque italie. Si
non recte sunt instituti. et doctrina educatione firmantur honorati
mcedant habeant. patrie defensoribus interdu cultu. qui tamen iure
deceat nam cultus lascivior. nec in mulieribus sepius vias taret aut
nata. Crebro namque corruptum est in bellis militie lasciviente et
splendidum apparitum. non tam turibus conferre motorum quid
hostes mutare ad predam. Unde et hannibal cum apud regem
anthiochum moraretur causa pro fugi faceret. tunc cum latus est re-
ge ostentante exercitum insignibus aureis et argenteis florentes in
ducentem curvus cum fatalibus et cum turribus elephantos. et
omnem copulatum ferus epiphys monilibus ac falcibus perfulgetes.
Cum ergo rex contemplatione tanti. ac si tam ornati exercitus gla-
bundus hannibales aspexisset putas ne inquit satis esse romanos
habet omnia. Tunc penitus elidens ignaviam in bellum quod militum
claus prope armatorum. plane inquit satis esse credo. et si romanum
avarissimum sunt. Depide quid brevis et acerbe. Nam rex de munio
exercitus et de ostenda equi pace que fuerat et illum liquet
Andise depreda. *Deinde* denique si naso a malicia artis sue ardet
et impet esse procul minores ut feruna compositos quibus credat eos
ad robustam militiam admittere. *Apud* pifces arcum singularem id
vero sudore proetis orna ut ornat. aquilum se sciunt proetis ho-
norari. Unde liquet milites oportet armis. qui vestibus intidiosis
esse. Eneas adigitis gemmas ad eusem muto ad pocula legitur his
tulisse. *Atque* habere quoque constat elyces in aurasse. et profulgore
corpo fortitudinem gentium dissipatam. Eos tamen credibile est veste
humili fuisse contentos. Nichil est quod minus deceat militem. qui cul-
tus mollior et delicia vestium exquisito nisi forte cum ira pone ad
munitionem tardis oppugnanda. Veneri de nouerit militiam suam. mar-
te contempto. Bordes quoque vitande sunt. et mediocritati que aures

incedit tramine nigrum incedendum insistentum Hoc aut nolo ne persua-
sum manibus. si quidam virtute non de esse que tamen frequenter in-
dit. si non disciplina firmatur. Deinde non rei militaris lacedemonum
tradidisse dicunt. Unde et Hannibal Italiam petentibus lacedemonum
quesunt doctores armorum. Qui desiderat pacem parat ad bellum. Qui
victoriam cupit diligenter inuariat milite. Qui satis optat euentus di-
mittit arte non casu. Nemo procurrere nemo offendere audet. que sat su-
periorum fore si pugnet. Athenienses unum patris mandasse militibus. Ps-
locum annales. Hiles nondum emittis. Quod et labori nigrum assuescat
Nam hoc solent incastis sanitate. et inconfectu pstat victoria. Idem
etiam tradiderunt impedimentis robur consistit. Quod et parum aptum
esse militie qui nisi eques sit pugnare non nouit. Quod et uer-
ri uet ad pugnam vocat. Hilem cum stipendia non procedunt. Si enim
substantia alimenta. hilem uiles obsequium negabit aut fidem. Nam
eum hoc dici solet. pugnat intus et hoc sola que tutissima uidentur
pugnare. Resat plebs remma tunc. Si uero alimenta processerint
nunc timore pere. nunc primo. Hile ad officium inuaretur. Sunt ubique
campi doctores. et militum Quod et magis. et hys ipis cum pugnare
naut. et uidebis inueni gentem. in id uirtutis esse red uctam quo
ungebat quando maximus imperator. natus cesar tanta quesitis
audet terga britannis. Et et delibationes castris per fictas tunc
frequenter agitentur. ut in hys Quod et natus cum natus. et ex-
gent quid maxime pugnare facit eligere. Si uero res sunt seria. lateat
militem eo quod militare preceptum est. quod fieri debeat tractato cum mil-
tis quod non facturis sis. cum pauissimus et fidelissimus. ut pugnare
ipse terram. Nam enim manet absconditum. quod aduocatus multitudinis
uenit. Militaria quoque precepta et exempla. strenuorum iunioribus sepe
referenda sunt ut hys. ad faciem instruant illis accedant. et amment
ad uirtute uet tamen propositum mentis est rei militaris. Hile artem tra-
de. que quidem maxima est. et pugnare. et sine qua ut uilis plu-
tharchi. utat. manet quilibet. intelligit. pugnare. Qui si quis edis-
cere noluit. Adcat rationem corporum. i. legat et illa que cornelii
celsus que uilis nigrum que negetus reuatur. cum eo quod elega-
tissime. et diligentissime rei militaris artem tradidit. hile exempla
pla pugnare. plura inferni. legat inquit. que isti posteros pugnare
benda duxerunt. Hoc tamen in animo artem utilitate versatur ut
nequaquam preceptis Quod et tunc desit. Nam sicut ait tunc. in unum
quique rem dare precepta facillimum est. sed eam efficiat. hoc qui labo-

riosissimum est. **H**ic uero inceptis eloquentie ad hunc modum scribens. de
 arte dicendi asseruit eam saluam in efficacem et in utilem esse siue u
 su et oratione dicendi. ad omnes artes arbitror diffundimus. quate
 nus non firmiter usu. nec oratio roboratur. Ad id quod ut si artem
 usumque diffones ualior sit usus eorum artis quam ars. que sui usum
 non habet. **Q**uam et dauid in funda et lapide quorum primum et usum
 habebat allophilius struit et in baculo suo aggredi ausus est. unde
 timetis turbulen et bellatores; ab adolescentia sua uenit quod locum
 regiam et arma quibus orationis non fuerat ualens omnia esse in
 pedimento militiae. quorum usus oratio non firmatur. **S**exto sicut ars
 perilis est usus ignara. sic et usus inperitus est. qui oratione non p
 uent. **E**rgo singulorum inuoluntaria. qua reluctante. et ut dici
 solet. multa uenerunt nichil recte agere. **P**rogressus ab usu
 ab arte profecto. si tamen in oratione fuerit solidata. **Q**uod tunc
 hoc in liberalibus uirilibus. et metamus. aut si que sunt quorum
 nondum audierimus mentione. ut ars insecunda sit. siue usu et us
 temerarius siue arte inlicita ergo siue arte inlicita est inofficiosa siue
 usu. **Q**uo circa qui miles esse uoluit. pdisat artem eamque usu et
 oratio firmet ut cum electus fuit et militiae sacramento assumptus
 rei publice. et sibi utiliter uiuat. et non sit prout plutharchus ait. ma
 nus inani manu. **H**ic enim uetus in iustitiae truci. non sic
 usus est. cum amantibus prolapsus est ad pedes. **Q**uodnam ergo
 cum et ipse fuit ait. quia pedes pedibus faciamus ut non affenda
 tur ad lapidem obicem uel alium quem multiplex uigore caesus
Cum sunt pedes rei publice. et deinde rei in iudenda Capitulum
Pedes quid qui in iudenda oratione officia appellauit quorum ab se
 quo totius rei publice inuoluntaria p. trum quod inuit. **I**ulius qui
 dem agricolarum ratio uenit qui terre semper adherent siue in sacra
 libus siue in consuetudinis siue in pastus siue in floreis agitent. **H**ic
 etiam aggregantur multe species laui fieri arte s. mechanice. que in lig
 no ferro ex metallis quod uariis consistunt similes quoque ab secundarios
 et multiplices victus adquirendi. uita quod sustentande. aut rem fami
 liarem duplicandi forme. que nec ad p. fidendi p. buent auctoritate
 et in uirilitate rei publice usque quoque proficiunt. **H**ic aut tot sunt
 ut rei publice. non octipedes canoros. s. et centipedes pedum nro
 sitate rursus. **E**t quidem multitudinem numerari non possunt
 cum tamen non infinita sunt p. naturum. s. quia tam uarie figure
 sunt ut nullus unquam officiorum scriptor in singulas species eorum spe
 cialia precepta dederit. **I**mpertinent quod generale est cum libet et sui

quibus promittitur ut leges sub limitibus non potestant et ad publicam uti-
litate omnia referant. Debeant obsequium inferiori superioribus que omnia
eisdem iuribus debent necessarium subsidium prouidere. Unde plures
eius ea dicit in omnibus consequenda que humilioribus et imitandum p-
sunt. Nam paupertas semper pluribus creditur. Ea ergo causa institui
sunt magistratus ut a subditis minime pulsarentur ipsa que res publi-
ca quod illorum officio talia sunt. Est etiam quod defalcant quando in
muriis exponit quo nihil potest ignominiosius esse gentilibus magistratibus
tu afflictus namque plures quod principis pedagum arguit et co-
mittit. Tunc aut totius rei publice salus in oculis patrumque erit
si pupilla membra se impendant infirmis. pari iure respondeant
ut singula sunt quod aliorum adiuncta membra. et in eo sibi quasque ma-
gnum teneat esse consilium in quo alij utilius uouit esse spectum.

Sed *publicam ad naturam similitudinem ordinandam et ordinem ab apibus*
discesserunt et de re publica et si diuiso mo-
do cicerone et plato. Cum alter qualis esset debeat differre
alter qualis fuit diuinitatibus instituta. Hanc tamen utque et insti-
tute et institutione prestatum sit formam ut intra cuius naturam
mutetur qui optima viuendi duces precesserunt nominandis. Alioquin
non modo inuicibus sed potius bestialis et bruta vite temperant. Re-
sit autem nature institutio ipsa rationis experientia monstrare sus-
fecerit. Poetarum doctissimi inquit ad que pluresque sunt des-
tinat trahant ut tamen vitam ab apibus imitetur. ad miran-
da tamen leuissimum spectacula rerum. Sole quoniam notas corpora
tecta urbis habent magnus que agitant. sub legibus enim. Et patri-
am sole certas noue penates. Venturum que hyemem memores estate
laborem oppediunt et in medium quesita reponunt. Nam que alie victu-
m inuolant. et fide pacto contentur. agros pars intra septa domorum
maris lacum et lentum de cortice glutem. prima fenus ponunt fu-
dantia. deinde tenaces suspendunt terras. alie speciem gentis mad-
uitos edunt fetus. alie purissima mella stupant. et ly liquido de-
scendunt neoture cellas. Sunt quibus ad portas cecidit custodia
porta. inque micem speculantur. aquas et imbrila celi. aut onera ac-
cipiunt ne mentu. aut agnum factu. ignam fidos pecus apresily
dicunt fermet opus redolentque thymis fragrantia mella. Cum ueli-
ti gentis telopes. fulmina massis. cum perant alij taurinis follis
auras accipiunt. reddunt que alij stidentia tingunt eia lacu. genit
impositis mundibus antrum. Illi ut sepe magna imbrachia tollit
in uincis uisant que tenaci fortepe ferrum. Non aliter si parua licet

componit magis tunc pias imitatus apes amor inget habendi mun
 nere quemq; suo. Et tandem opida tunc et in mine famas. et dola
 la fuge tecta. Et sepe multa referunt se nocte minores. tunc
 thimo plene pascent. et arbura passim. et glaucas salices casia
 q; tropumq; rubente pinguem tiliam. et feruqueas iacinctos.
 ¶ Omnis una quies opus labor omnibus minus. Et tunc vult portis
 nuppiu mora rursus easdem easdem vesp ubi epastu tunc de
 campis ad monuit. tunc tecta petunt. tunc corpora tunc. sit so
 nutus missant q; horas et lumina tunc. Post ubi iam thalamus
 se tempore suere. siletur in noctem. fessos q; popor suis occupat ar
 tus. ¶ tunc astabulis pluma suspendere recedunt longius a tectis
 sepe aduentantibus curis. s; et tunc submembris vrbis aquantur
 Et tunc p; q; breues temptant. et sepe lapillos ut tunc in stallu
 les. fluoti iactante saburram tollunt hys sepe p; mania umbra
 libit. ¶ Illud ad placuisse apibus mirabile morem. q; nec tu
 cubitu indulgent nec corpora sequens inuenerem saluam aut fety
 upe regem p; uos q; quirtes sufficient auras q; et terna regna re
 fligunt. sepe etiam duris curando intatibus alas atq; ultro q; am
 mam sub faste dederunt. ¶ Tunc amor florum et generandi glia
 mellis. Ergo ipas quibus angusta terminus em occupat neq; cu
 plus septima duat estas. ac genus in mortale manet multoties
 p; annos stat fortuna domus. et am inuuant amoro. ¶ p; terna re
 gem non sic egyptus et ingens lidia. nec p; partos aut medus
 q; dapes obsidant. Rege incolum mens omnibus una est. Amisso
 rube fidem constructa q; mella durque p; etiam tunc soluelle
 famoro. Ille opus custos illum admirant. et omis tunc stant fac
 piti deuso. stant q; frequentes. Et sepe attollunt huius et
 torpa bello obiectant. pulcras q; petunt p; vultu mortem. Et p;
 blia omnes auctores p; tunc vero publicas vero hystonas in
 ta tunc tibi rectus et elegans in p; occurret. Essent q;
 p; dubio beate tunc tates si hanc sibi vincti p; sibi for
 mam. Quod sine prudencia et sollicitudine. nullus magistratus
 sub p; incolum nec rei vige publica tunc caput infirmat.
 ¶ oia quaq; venabilia si apum insistant vestigys. via com
 pendio sissima et opedita p; fur sunt ad vitam. Vnde apud
 manne fundamenta cartaginis et caro collatione beate vrbis au
 p; potis admirari. ¶ tunc namq; labores q; tunc agnosces. et
 nemez acari ipam q; regnam. tunc ope tunc structura co
 surgit et si labora inferior manus suas nequaquam in im p;at oia

22

los tamen impendit opus et totius mentis sollicitudine no
 modo res publica non procedit. sed nec minima consistat domus. in
 in commendatione vixis hominis et civitatem docet semper prudentiam
 affuisse. qui vita poetico munera mutuantur. Sumator quoque illius
 maior virum in superum armis et pietate de scribens. et que dignum con
 sunt. ut patrem faceret Romanus ei in recte gendis omnibus achate
 possunt. eo quod sollicitudo prudentiae que gerenda sunt rectissime pro
 mouet. et ipso circumspecto. sic negotia sepe procedunt. ut nullis in
 fiduciam doli impediantur. et quavis visibilis via gerenda non publi
 cata. ad suam intentionem perveniat. Eleganti equidem
 cum nec res militans nec pietatis opus sine sollicitudine et pruden
 tia valeat. obtemperare fidelis utque contractus est. cum sollicitudo pruden
 tia paratur. quia et ingenium peritiam retinuit. actio et sollicitudo
 non perficit nisi divitis bene fundamento nitatur. Alterius sit altera pas
 sit opem res et commutat amice. sed cumlibet rei quilibet recta iustitia
 non procedunt munera redeunte. **P**rocedat tibi poeta manuatum
 qui sub ymagine fabulans. totius philosophiae opus nitatem
 Attende ergo novorum munus diligentia. Qualis apes estate nova
 perflorea nova. docet sub sole labor. cum gentis adultos. educunt fe
 tus. aut cum liquencia mella stupant et dulci distendunt nectare
 cellas aut olera accipiunt venientium aut agnoscere facto. ignavum
 fucos pecus apipropibus arceat. ferret opus redolent quod humo fra
 grumina mella. ita variis tenent. occupacionibus tunc. et dum sit
 coluntur officia singulorum ut universitati prospiciatur. dum iustitia
 colitur. fucos omnium mellea dulcedo perfundit. **V**eritatem uul
 lus rei politice est divina felicitas in universitati prospiciat caput
 in colunt. **E**t si non nomenas ut didonis doceans exemplo. **Q**ui
 ta cum levitate evas. admittitur quidam tunc invenit gratiam ho
 mo ignotus. opul. fugitivus tunc causa ignota est persona si sus
 pecta. **Q**uanta curiositate excepte sunt. ab aurbus principum. salu
 lose navigationes hominis suam evadentis culpam quam querentis
 gloriam. et id captantis unde posset auditorum subvertit mentes
Procedunt ergo ad virtutem hominis finem lalandi. illecebre lau
 dum conabant hospium gratiam quoniam attitudinis instruit. omni
 captata sedulitas fabule sequit. comitia venandi multiphas quod
 luxurie leuitas comitat. pucestum parum hec intendunt de sola
 tione tunc et pietate hos hospitalitatis perrogant tunc. **H**ic fi
 nis feminei et effemini regni. quod licet virtutis habuit fundame
 tu succedentibus. **P**roperis minime potuit invenire processum. **L**euitas
 admissus est. qui quamvis opietatis officio ut hospes non fuerit.

23

fuere enim ut aduenas non quasi iudices introire *et lenitas audiendi sicut et loquendi est vitanda. et finis voluptatis penitentia est*
Omnia inquit fac tui consilio. et post factum non penitelus
 Preterea sicut principem. lenia pro fare non deest. sic nec faci-
 lem quid esse adlema audienda aut enim sapientia. princeps qui libent-
 audit uerba mendacum. omnes inimicos hinc impios. cum fabulacionibus
 et quiniis. se totis uisus in misere uenit. cuius qui prima in filia-
 libent ad mittit quia postionibus grauius uoluerit. in eo cadit. in
 sus et alloquim. contractus. et. osula factum sicut se precedunt ordi-
 ne. ita et concessitate dolores inferunt partem Voluptatis signum.
 finis penitentia est *¶* Si michi non credis ut democritum crede qui
 satis bene hoc laidi dicit respondisse. Hec aut lais toruina abele
 gaudas. uenistate qz forune. quidem pecunia. demerbat. Eamue
 tuzqz adeam diuozo hanc quodum graua telebros erant. nec admit-
 tebat nisi que dabant que postebant. Postebat autem illa inuim
 quim. Hinc uatu est. frequens illud pibum apud grecos frust-
 que thormum tendit ad laidem. nisi queat aut uelut dare qz post-
 ad hanc ille democritus claudo adit. et ut copiam sui faceret pete-
 At lais hinc quim poposat qd uatis inuim denariu faciat de-
 aces uille. Equatur qz medietati talenti maioris. qz uatis denariu in
 gunti milia claudet. Tali penitentia mulieris. atqz pecunie magni-
 tudine uictus popanduzqz democritus auertitur et distendit. ego in-
 quit penite tanta non emio *¶* Vis ne proximora uosti quis dixerit
 quia habz hoc voluptas omnis. stimulis agit feruentes apumqz
 par uolantem. ubi ipata mella fugit. et fugit et nimis tenaci. fe-
 rit ita corda morfu. Quia namqz cupidinis. dulcia sunt sup mel
 et fauu. At uon spina eius. quo ms ab fintho amaraora sunt pib
 est enim finis consabulacionis quiniioz et applete libudinis. nisi
 pura inersa. et que in omos tues de polationis inercidia pargit
 Vicia pitatmy ferenda sunt et qz meis auspicia publice salutis
 constat et qz dispensatores salutis sunt sicut stomachus in corpore
 animali nutritina distat. et hoc qz sententia dicit adam. Capitulum

22

Quade inquit salomon ad fornicum a piger ut providencia ha-
 beat. At philosophus ruz politicum mittit ad apes. ut
 ab illis suum discat officium. tu sitim ad quem sent. nequaquam
 luxurie indulissent et degentis pletia incoluntate gauderent. Et
 quia uicu in muliere dua indicant. effemati tues. subduperunt
 colla uirtuti porro et si in officio uirtuti rem ppor sit principatus

tolendus tamen est et sicut apes in huius regem suum attollunt ita
subiecti quos pedes et membra esse prediximus dum modo magis pri-
uatus non sit. omni modum ei exhibeant famulatum. Nam et si labores
vires. ferendus est tamquam in quo salutis auspicia. pro vinctalibus op-
tant. Rege incolunt. mens ambus una amisso nupte fidei illura et
tunc cotidiana obatio indurati gloria bellice laudis. finitimos tor-
bant macedones. Qui prelio pulsi rege suo regis defuncti filio iucundus
prolato. et pone aacem posito. acinus testamen repetere. tamquam id
victi fuissent. et bellantibus defuerit auspicia regis sui. victores fu-
tur ut propterea quod op substitutione ut fide animi vincendi repant pa-
et imperio infantis eos tenebat quem si victi essent captiuum de re-
ge facie mdebat. Confecto itaque prelio magna eade illucos fuder-
ostendentes hostibus suis priore bello. regem non virtutem mace-
donibus defuisse. Quamvis ergo esse debet iam prouectus etate et
dignitate si tanti habetur namque prouehendus. **¶** Illuc autem diu-
tile. videatur tractare plura. tamen auctoritas dignitatis et utilitas
officij debent promissum animas mitigare. **¶** Huius in me causa visita-
di diu adriam pontifice. quatuor me me in uliorum familiaritatez
ad iusserat. profectum in apuliam. quasi quod ann eo bene uenti ferue-
tres menses. Cum itaque ut fieri solet. me amicos sepe sup plurimis
conferemus et que quid de se. et causa romana sentirent homines
aut familiaris et diligens queret ego apud eum ipso sps liber
tate mala que induratis promissis audieram patenter exposui. **¶** Sic
enim dicebatur amulius romana causa. que mater omnium eorum est
senon tam matrem exhibet alijs quam nouerit. Sedent in ea parte et
phauzei. ponentes ouera importabilia in humeris hominum que digito
non tantumque. Quamvis melior nec forma sunt gregi qui recto calle
pergit ad vitam. prosum suppellestale congerunt auro et argento ornat
mensas sibi etiam ab auaricia minus para. Nam paup aut nullus aut
vixis admittit. quem in diu non tam opus quam vana gloria intro-
duat. **¶** Continuit etiam licet potant colligunt clerum et plura laboribus
et imperijs afflutoz nequaquam compacent. etiam letant spolijs. et ques-
tum omnes reputant pietatem. Iustitiam non tam vitam quam per pre-
tio hodie. **¶** Nec oras aliquid sine preao obtinere. Pacem sepius. et in
eo sepius demones mutant. **¶** Quod tunc prodesse putant. ann uacare de-
sistant. proptis paucas. qui nunc et officio pastores implent. **¶**
et que romani pontifex ambus gius et fere intollerabilis est. Pre-
tea omnes argunt quod videntibus et collabentibus. etiam quas patrum co-

nota

struunt palatia deuotio altariū quoque multas palatia optinuit. et
 ipse non modo purpuratus. sed et deauratus incedit. **P**alatia splendent
 sacerdotum et in manibus eorum xpi pordidat. etiam prouincas dir-
 puit spolia. ac si thesaurus vesi studeant repare. **E**t recte cum eis
 agit altissimus quomaz et ipi alijs et sepe vilissimis hominibus. dati
 sunt in d' repare. Et ut opinor dum sit in immo curant. inquit d' est
 eis flagellum dū. **D**e si quid dū locutus est quia quo iudicio iudica-
 nerit iudicabunt. et sua mensura remeatur eis antiquis dierum
 mentiri non uoluit. **H**ec inquit pater alloquitur ppter quando quid me
 ut illius tibi sententias proferam. Et tu inquit quid sentis Augustine
 inquit sunt vndiqz ueror enim ne mendacijs ul' adulacionis conturbat
 notam si salus populo conturbaretur. Qui autem ueritatem ueror mactat
 tatis. ne tamquam qui os meum machum posuerim crucem videar me
 ruisse. **V**ulpiam quia Budo deus sancte potentate ppter tarditatis
 ppter te pmonim pphibet ei usqz quaz contradicere non presumo. **A**ppert
 enim in Romana etiam quidam duplicitatis esse radicem et fomentum
 auaritie. que caput et malorū est omni radice. **R**ecp id quidem in augulo
 p considerabimus filius sancto eugenio presidente. quando aduersus in
 no tenaz meam furens qritas potanduerat hoc publice protestatus ē
Bui tamen audat' consuetudine teste pro fitor. quia inqum honesti
 orcs clerici vidi qui in etia romana aut qui magis auaritia detesta-
 tur. **O**mnis bernardi redonensis sanctorū Cosme et damiani. dyaconi
 cardinalis contumacia qtemptum pecunie non mouetur. **N**on dum na-
 tus est aqua minus accepit. **Q**ui tamen agnitione fratris suuore
 iure puenibat in dūm accepe p' suus est. **Q**ui non stupcat in
 episcopum p'uestum. qui scrupulum conscientie metuens. et apartiti
 pacis bonorū communia. abstinebat. plurimum tanta modestia. tam
 ta grauitas. est ut fabricio non inueniant infiores quem agnita sa-
 lute via. modis omnibz antecedit. **O**mnis ergo iustus urges precipis
 tui certum sit q' p' p' sancto mentiri non licet fateor quia que p'eci-
 pis faciendum est. et si non sis amicus opibus multitudine. **N**am qā
 doctrina uia differunt. aut heticus. aut satisfactor est. **E**t deo p'picio p'
 qui non omni vni opā multetur p' anarū ergo labes. furens manu
 lam. et vniuersali etie infamiaz ingerunt. **E**t mea opinione ideo si que-
 tus moriunt. ne totam corrumpant etiam. **E**t et bonū vapinatur in
 terdū. ne malicia in multetur. et quia roma corrupta apud dū hys
 reperit indigna. Tu ergo quia id habes officij. quere et inferre humiles

uane glorie. et petuntque gremptores. **S**ed times ne dum pignus querere que-
 ras. ab imprudente amico audias que non vis. **Q**uid est pater qd?
 aliorum dispendia vitare. et te ipse minime periclitari. **Q**uod applaudunt
 tibi pater amicum vocans et dicit et capiti tuo infunditur. omne oleum
 peccatoris. **S**i ergo pater es. quare a filiis munera et retributiones expectas.
Si dominus. quare romanis tuis timorem non incutis. et temeri-
 tate repressa. eos ad fidem non reuocas. **I**t urbem. in eam tuis mun-
 bus conservare. **N**iquid eam sic filiester munibus ad qui sunt. **I**n minus
 pater es. et non iniuria. **E**isdem est consuanda munibus. quibus est ad-
 quisita. **Q**uod gratis accepisti gratis dato. **I**ustitia regna virtutum est et
 erubescat quo in pretio punitur. **S**i gratiosa futura est sit gratuita. **P**e-
 quaque p'stituatur ad p'tem que corrumpi non potest. **I**ntegra est et semp
 incorrupta. **D**eum prius. et tu gravius opprimeris. **I**psit pontifex. et tam-
 te congratulatus est libertati. **P**recepit ut quoties fuisset aliquid
 de ipso meis auribus imponeret. **H**oc ei sine mora mitteretur. **E**t tunc
 plurima tunc prope tunc contra se vidisset. **A**pologum hunc michi proposuit.
Aur ergo. **A**ccidit ergo ut ad usus stomachum membra omnia totus cor-
 poris consummaret. tamquam adipis cuius qui voracitate sua labores om-
 nium consummaret. **N**on faciat oculus nisi auris auditu laboribus in-
 sistunt manus pedes abstinere callum induunt. ipsa q' lingua. utiliter
 p'one. et silentium moderatur. **O**mnia denique membra. pubes in iuglat
 comodis. et in tanta sollicitudine omni et labore. solus quiescat ventres.
 et cum omnia parta fuerint que labor multiplex acquirit solus omnia de-
 vorat et consumit. **Q**uod multa condixerunt. ut alaboribus abstinerent
 et qui in edia conficeret illum in extern et publicum hostem. **E**xacta est
 sic una dies secuta est altera rediosior. **E**ra ad p'ncipio sa fuit ut fere
 omnis defectum inducet. **P**rgente itaq' necessitate fratres item in
 vnu conveniunt. actur de salute sua et hostis publica statu. **C**um us
 omnes assistent oculi languerunt p'co molem corporis non crepuit. **C**or
 pebant lachryma. s' et ipsa lingua in eis et deficiente palato potata. tam-
 pan g'nuem opone non presumpsit. **A**d cordis ergo consilium omnia redi-
 erunt. illic h'ra deliberatione vras patefecit. qui hoc mala ingerbat q'
 ante demeratus fuit publicus hostis. **E**x quo enim ei tributa sub-
 tracta sunt et ipse publicus dispendiator omnibus alimenta subduxit.
Et quia nemo potest sine stipendiis militare cum stipendia non pro-
 cedunt delibatur et frangit miles. **S**ed nec indispensatores poterat
 culpa re fundi. qui q' non accipat minime patuerit alijs erigere. **A**u-
 ge q' tunc esse ut ei q' distribuat minime p'ce. q' illo enervato anima

membra esuriant factusque est ita et suadente ratione repletus est
 ventres. resollata membra et pax omni reformata Absolutus est ita
 quod stomachus qui licet vorax sit et avidus alicui non sibi tamen petit
 sed alijs. que eo quod iuvante nequeunt sustentari. *Tale est inquit si*
si recte attendas in corpore rei publice ubi licet plurimum appetat una
gustatus non tam sibi quam alijs coarctat. Si enim quod iuvante fuit incho
 est quod membris valeat imitari Nam stomachi in corpore et principis in
 re publica idem officium est iuxta illud quod perit. Cum stomachus re
 gem totius corporis esse contendunt vera uti ratione videntur. Quibus
 enim in validus firmat tenor animi membra At contra cum frangunt
 cuncta dolore. qui etiam nisi tunc vivet manere cerebro fertur et in
 tegros illic autem sensus tali ergo neque unum neque seculum prima
 pium. divitiarum metui. sed omni utilitate attende. *De coherencia capitis*
et membrorum rei publice. et quod princeps quedam ymago civitatis est
et de crimine maiestatis. et de his que sunt in fidelitate servanda.
Michi vero satis factum est et per suus sum devotos humores
 subponere potestati. nec modo feram eam fieri. sed grata est dum
 deo subiecta est. et illius ordines sequitur. Alioquin si diuus vellet
 mandatis. et me theomathie sue. velit esse principem. Libera voce res
 pondeo deum cuius hanc presendum. Sic ergo coherant infiora super
 oribus sit unius membra. seculum capiti ut religio fuerit inco
 lumis. *Item politiam legitur servatis instituisse. et in eam dedisse p*
cepta que a similitudine sapientie quasi quod fonte nature manare dicunt
 Hoc autem summa colligitur. ut que in re publica humilia sunt. ma
 ioribus officiis diligentius cum fuerint. Institutionem tamen cuius mentio
 sepe facta est diligentius relegere et hec locus conscripta mueres. Ho
 ius autem hec de unitate capitis et membrorum ad presens dixisse suf
 ficiat. Hoc adiecto quod pium sumus quod lesio corporis ut pium sumus ad
 animam membra refertur. et cumque membra volumus in iuste iuriga
 tum ad capitis spectat iniuria. Cetero quod ad usus caput aut unius
 sitate in membrorum. dolo malo malicia presumunt. crimen est gravis
 sum et pium sacrilegio. quia sicut illud deum attemptat ita et
 istud principem que constat esse interius quidam ymaginem civitatis. Et
 ex eo quod maiestatis dicitur crimen quod persequitur illius ymaginem qui po
 tus. sicut ille illustris comes lege cessare. redditus modeste per consilio
 latum gerens. aut britanniis dicitur consuevit vere et ingenuum ma
 iestatis retinet unitate. *Putat cum quis ad usus principis servitutez*

aut apli quod molitur sine ppe sine palu iulimus aut pferuane au
 mibus equa condicio est. et plex q fit ut nec mortis beneficiu in hys
 etiam quos nemo querit iurata libentur. Et comitis mortuus illos
 dampnat memoria. et bona successibus auferunt. Nam quoq plecti
 agnum quis consilium cepit. unde quodam suo sua mente punitus est
 Ex quo quis tale tamen contraxit neq alienare neq manu mitte pos
 se constat nec ei pule iure debitor famosi quoq qui alias in accusa
 di non habent sine ulla dubitatione hic admittunt. Et et milites qui
 alios culpas defende non possunt. Nam qui ppe de cubant potulat
 magis magisq ad hanc accusam admittendi sunt. Serui quoq duos
 licent de seruit et liberi patronos hoc tamen crimen audicibus. Non
 in accusa solum. Vbi p riuasus maiestatis venationes habens s in uitate
 Nam et spectandi est ppona. au potuerit facere. et au fecerit. et au au
 toqui hoc psumpserit sine mentis fuerit. nec u' lubriou lingue adpe
 nam facile trahendum est. Quia cum temerarij pona sunt digni. ta
 men et illis pcedendum est si non tale est sit delictum quod q ppter
 legis descendat. ul q ad exemplum legis iudicandum est. Audunt
 et mulieres in lese maiestatis questione. Nam quatuor pery tate fine
 milia mulier decepit et maxum tu illum consulem in iudicium eius
 instruxit. Tormentis quidem subdendi sunt si hoc ratio uere statit
 aut utilitatis indualo. qui tamen eius rei esse credunt cum illis
 quoz consilio atq instructu ad accusandis nisi sunt accessisse ut
 ab omnibus quissi consilis. Quod ita possit instituta reportari. Aut
 aut p huius que maiestatis informiat tamen. ut si de morte p riu
 pis trahetur aut magistrat tamen aut diuis diuis. quis contri pat
 am tulerit. aut relictu principe de publico bello pro fugerit aut cona
 titum impediamem adusum rem publicam palliatum ppter. cuius opes
 dolo malo hostes ppter publicae quicatu diuis telis ppetua. qua
 ne alia readunant ul pamicas hostes rei publicae sunt. cuius ne dolo
 malo opa factum erit quo magis absides ppetua dentur adusum rem
 publicam. quo minus etiam gens ppetuaee regionis rei publicae ad
 abtemperet fecerit. Item qui confessum in iudicio rerum rerum ppter
 hoc in uincula pectum eunserit. et in hunc modum p huius. que longum
 aut impossibile est euadere. Et quia formam fidelitatis in eo ppteris
 suam oportet pauca sunt. quozibus quid non licet comodissime col
 ligi potest. Necessum namq contrarium impossibile est. et ei q oportet
 fieri sola illata contradicunt. Exigit autem fidelitatis forma quia

necesse fidei sunt inserta in columine tutum honestum titule facile pos-
sibile. ne cui fidelitate facile possibile. ne cui fidelitate teneantur
abstracti. in columine ledamur corpus aut inuicem quibus tutum
est detrahimus aut presumamus quicquid. Unde honor aut illius u-
tilitas minuat. si uero id quod facile est. difficile fieri licet aut quod pos-
sibile est impossibile. **P**roterea qui in fidei alio cuius fidelis est pos-
sident. gerendis eius auxilium et consilium debet. Unde quicquid
domus debeatur sale clarus licet. si tantum debetur hys quibus
sola fidelitate teneantur abstracti. si et pena huius est. tanta est
ut non facile crediderim. nec admodum insularum. qui frequenter turrim
dem indunt pueris quicquid cogitari posse. Et ne atyrannorum
penia pene penitas penitas. processisse credatur ipius modestissimi
nurs uba parte possumus. **U**t ergo. **Q**uamquam enim cum multi-
bus ut cum primatis ut barbaris eam. sceleris inicit fatuorum
aut fatuorum ipius suscepit parantur. ut dederit. denique eam uero
illustrum. qui consiliis. et consistorio in inter sunt fenatorum eam
nam et ipi pars corporis in sunt. ut cuiuslibet postremo qui no-
lus militat cogitavit. eadem enim penitate uoluntate sceleris qua
effectum puniri. non uoluerunt ipse quidem. ut pate inuestatis
uens gladio feratur omnibus bonis eius fisco in additis. filii
non eius quibus vitam nuptoria spaliu leuitate concedimus. patio
enim debent puer supplicis in quibus patiu hic est hereditas cuius
exempla metunt. amantia et amica amia eam p. x. uero hereditate
accessione ac successione habeant aliam testamentis p. x. uero in
capiant. **S**unt patio egeutes. et pauperes in fama eos semper pater-
na comitetur. **A**d nullos unquam honores. **A**d nulla prorsus sacramenta
premaut. **S**unt postremo tales. ut hys p. x. uero egestate p. x. uero
sit et mors salatu et uita supplicium. **D**enique in beluis eam
eos notabiles esse sine uera qui p. x. uero. unquam apud nos in-
uenire temptauerunt. **A**d filias sane eorum quolibet numero fue-
runt saladiam tantum p. x. uero matris sine testata sine testa-
ta defecit uolumus puenit ut heant potius mediocres. filie
alioquin qui integrum emolumentum et nomen heredis d. x. uero eam
tuta eis debet esse sententia. quas p. x. uero p. x. uero. minus
dignas esse confidimus. **M**ores sane p. x. uero u. x. uero dote
si in ea condicione fuerint. ut que alius titulo donatam accepe-
runt filijs debeant resuare. tempore quo usus fructus assumi-
tur omnia enim fisco in. se relicturas esse agnoscant que in

legem filijs debebant. Scilicet etiam filijs velus filialis tunc non
etiam filijs filijs deprecatur. Id quod de peditis corumque filijs tantum
etiam de satellitibus compays ac iustis filijs quod eorum simili pietate
ceusimus. Hanc si quis ex hys in exordio vite faciens. studio vere
laudis accensus ipse prodidit faciem. et primo anobis. et honore
donabimur. Id non qui ipse fuit facione. si tu incognita adhuc con
filioz archana patefecit. ab soludone tua et nemine dignus habebit.
Ord nunc ferenda sunt aut tollenda et a flagitiis distant. et ge
neralia quedam de officio principis et brevis epilogus. quanta sit
et quid pauca de multis oportet. et reverentia exhibenda. Ca.
Hta de summa nova et iuris precepti apu sculo curam impere
quo et iuris ignari. amantissimis crimine. se ipos longius amoveant.
hys inspectis. et ne quisquam me ipsum calumpnetur maliquo adusur aut
toritatem principis quippiam pre sup sisse. Dicitur quia sine lesione
unum. non facile remanet. voluit asub. si multo equius et citius
leditur. quipsum obsequium me hroz iungit a capite. Viget semper
potellencia capitis. quia in eo totius corporis consistit salus. Varro
in patria que in iurepa in paritur et de officio matronum instituta est
ait. Viam coniugis aut tollendum est aut ferendum. Dum tollit
viam commodiorem coniugem prestat. Dum fert semper effiat. tunc
horum. Sic principis et subiectoz nia. aut ferenda sunt aut
tollenda. Hoz quippe confederatio. affectum quique aut equat aut
precedit. Et et ipa varonis uba ferre et tollere. lepide quidem co
posita sunt. apparet autem quid tollendi nomen torrecionis est. ut
ta. **C**onspice equidem eius esse sententia. ut feratur. quod tolli non
potest. Hoc tamen fidelis adiat interpretatio. ut viciu intelligat. quod
hancesse ferri potest. et reliquie modum. Vicia enim flagitios le
mora sunt. et sunt nonnulla que non ferri potest. hoc. aut que si
delit ferri non possunt. Ex causa fornicationis licet dicitur. quoniam
a coniuge. et plerumque patrimonius est turpitudinis. qui tamen celat
vporus. unde est forte. Dum adulterium retinet stultus et impius
est. **H**oc aut in meliori corporali et spiritali quo ad aliquis exque ob
tinent. et si detior spiritalis et studio suo declinanda. Simili et in me
hroz torpagnie. ferendi aut tollendi. varonis est regula adiut
tenda. Nam quin membra curari oporteat. nemo ambigit. siue in so
mento olei siue in austeritate vini. quod samaritainus in fundit. mulier
to procedat curi. **Ord** autem tollenda sunt. poco liquet quod scriptum est
Si oculus tuus vel pes scandalizat te. erue eum et praece abste

25

Hoc in membris omnibus principi arbitror absumendum ut modo cau-
 antur abspiciantur et potius evitentur si fidei aut publice salutis de-
 iustitiam sit ita contemnerent ut in optimis vixis vniuersis mo-
 dumque producat. Cum inquit pariter. qui etiam in oculos suos pen-
 re patitur. Itaque nec aures nec lingua. Aut si quid aliud in corpore
 rei publice degit securus est si insurgat in animam. ob gratiam tuam
 oculi effodimus. Cum autem deus offendit abusu civium aut etiam
 gentium. totius anime periclitatur salus. Quod ita alienum est ab op-
 tino principis ut quoties ista pro nemine in re publica. aut omnino
 non sentire trepidatur princeps aut dormire aut in diuino esse
 sol. Cuiusmodi vniuersis ut cuncta videat et diiudicet vniuersa. Sane
 alium principem esse credo. Recte utique facit. cum ignam furcos
 Recte utique facit cum ignam furcos. perus apud sepulchris dicit qui
 alieana spoliavit et quidam dulce est. cibum autem apportant. Ne
 facit cum coram principis culmen. cum religionis dilatat cultum
 cum superbos humiliat et exaltat humiles. munificus in egenos
 inopiosos frugalior. cum virtutes premis. et vicia equa pena
 vniuersis lance reprimat. cum iustitia usque quaque ambulat ante eum
 et ponit in via prudentie. aliosque virtutum gressus suos. Equi-
 dem si petatur telum. ut non ferat offam olimpus. summaque plati-
 sidera tangat apex. Inquit sapientia. De glorio suo apparens coram
 rege. et in loco maioris ne steteris. Eoque spectat sapientis edam
 ut quisque. non humiliter in facie principis. merita confusione
 obductus. gloria quam insuperant dignus est spoliari. Honoris
 siquidem distributor est. et dum recte in iustis principatum perus
 cum est pietas dispensatio municeps. Recte quid iustitiae. cum eo p-
 sidente letatur populus et in regno exultans. totius terre latitudo co-
 nstat. Pietas inquit quia ut scriptum est. Rex qui iudicat iusti-
 tate pauperes thronus eius iustitiam fundabit. Quis ergo ei ho-
 norem detrahat. quem audit ad domino pietas munus honoratum
 plane inmensibile. principis. statum quicquid presumit. quique
 tamen potest maiestatis. et morte atrocissima. putat utilibus pla-
 tunc puniendum. Quis ergo in ymagine dei. qui est princeps
 malitiam presumere impune offendit. Pande consilio sistim est
 illud sapientis in cogitatione tua regi non detrahas. et in secreto cu-
 bili tui. ne male dixeris tibi dimitte. quia aures celi portabunt vocem
 tuam. et qui habet penas ad iudicabit sententiam. Quicquid er-
 go quicquid habet in ore aut in uero. cum et ipsa cogitatio cubili se-
 cretum. et sententia cordis arcatur. ne quid malitiam aut condipiat

adusque pnuape **Q**uoniam putant animam nec va fateri pati
 mitur. et qd' eis exemplo marcie. totum detrahendum est si sa
 pienter diuites et q' calumpnatores pauperum deus ipse psequitur.
Cetero si quoniam credit quis quis non auidet diuitibus et
 cum maleficerit aut non applaudit in peccatis eorum vide
 aut in uidere fortune aut officio non deferre. Nam apud quoniam
 eos inuitis eloquium eloquium. Emen est maiestas impetrata tam
 vena. Vnde pro melius in auditu capitis infero non tamen ego. sed
 spūs sapie spūs inuitis spūs sens. **Q**uoniam obtinuit amem fidem ad
 clamores pauperum. et ipse claudat et non exaudietur. Non opus
 exaudietur accipere suo. qui cupit eum xpus est et in xpo deus. et
 deus xpus qui libat pauperem apotente. et confringet diuitia inu
 meras regna terrarum. lapis passus demonte sine macula. cupiens
 pauperem et inopem de manu forcior eum egere et pauperem adu
 pientibus eum. Si ergo quisq' quicunq' sit ille in purget in eos
 quorum patrum vno pater est xpus. **N**ec dubio in seipsum pro
 vocat lapidem. quo inuente commissa est statua quā uidit nalu
 chodonosor. que regno vany splendore. et robore porien figa
 bat. **N**ec pfiat inuolumenta pauperum multiplicare nota. et quā
 deus munibus corripit queat cum simulatis potius. qui ueris
 alimpeuente elemosinis attemptare cum sapientia protestet
 quia inuia est homi deuorare sanctos et post tota tractare. Et
 illud hostie impiorum alimpeuente domo quia offerunt. **N**ec
 et qui offert sacrificium deorum pauperum et quā filius ymolat pa
 tri. **N**ec michi imputetur. si de manu eorum fratris sanguinis ex
 quitur. aut opes suos reportant pnia. in eadem mensura. quā ip
 intulerunt quā non ego. **S**i altissimus dicit et facit h' omnia. Ego
 quid non tanta bonis et modestis. si etiam distalis arbitrii fines
 in omni humilitate et reuerencia. fideliter tamen et moueri potest
 diu ueniam. aquo est instituta. Vnde et hebrei precipiunt ora
 re p babylonis. quia in pace principum quies est pitorum. et xpc
 est ceteri turbata a fidelibus censuit esse saluenda. Omnia tamen
 putat quato et eo iudice ueri professio maiestatis eum in eo qua
 dignus plane cum alimpeuente appollunt id est sapientie cultor. pel
 lem detrahatur exemplo marcie. qui diu conceudit sebum sapientie
 amendo. victus inuoluto nature spoliatur. **E**um namq' adulatores
 facis inuitat. et infelices patrum implet. diu inuina sua for
 timas loquor namq' laudibus. uenit inuoluto inuina sua for
 tam sapientie molitur quā excecatur. **S**emp quid inuenerat in uia qui

21

nota

ut autem forididi indocti multa quae cunctaverunt. Igitur illas species in quibus
 paucissima sua profuderunt amensissimas et ostentatissimas et
 ornatissimas deprehendas villas emulas urbium conditas domus
 inter templorum ornatas familias inmensissimas calaministratas
 opiparam suppellectilem. omnia affluentia. omnia opulencia. omnia or
 nata. praeter ipsum diem qui salus cunctatalli inter in suis moribus in opibus
 egenus pauper non quid fluctet illius fugitivum capitat et fallacis
 unde situm. si ne libertudinis id est fide inter et prudentiae fortunatis
 sine sunt et e puris. Quippe non intelligit equae divites spectari
 salere. ut equos mercamur. **¶** Quae cum in emendis equis faleris
 consideramus et baltei polivina inspicimus et ornatissime sunt
 divitias contemplamur. Si quoque et argento et gemmis moneta. va
 rie gaze dependent si plena artibus ornata capiti et collo cernat
 si frena celata. si epiphia fucata. si singula ornata sunt. si istas
 omnibus opibus absolutis et amotis. equum ipsum nudum. et palum
 corpus eius. et animam contemplamur. ut sit ad speciem honestus. ad tur
 sum vegetus. et adveniens validus. iam primum in corpore si sit argu
 tum caput. brevis alius absa quae terga luxuriant quae thorax animosum
 pecus honestis. Praeterea si duplex agitur per humeros spuma. Volo enim
 non modo puerum cui eadem per molliorem puerum. Simili igitur et in
 hominibus contemplandis. noli illa aliena estimare. se ipsum hominem
 peritus confida. ipsum ut memini socratem pauperem expecta. Aliqua
 aut natio quae parentes peperit. et quae fortuna largita est. quorum
 nihil laudibus socratis mei admisceo nullam quod sitate. nullam per
 sapiam. nullos longos natales nullas mundosas divitias. haec enim
 cuncta ut dico aliena sunt. Sato per theaomo gloria est. qui talis fuit
 ut eius nepotem non pueret. **¶** Igitur omnia similiter aliena numeris
 licet. Beneficentius est parentes laudas. Dives est non credo fortune
 magis ista diuimero. Validus est egritudine fatigabit. Puerus est
 abit in pueritute fornosus est. prospecta paulisper. et non erit. Et enim
 bonus artibus doctus et ad primos est eruditus. et quantum licet huius
 sapiens et boni consultus. Tandem aliqui ipsum vero laudas. Hoc
 enim nec apparere hereditarium est nec casu pendulum nec afflu a
 suffragio amictum. nec a corpore caducum nec ab etate mutabile
 haec omnia meos socrates habuit. et ideo cetera habere contempsit. **¶** Qui
 igitur et tu ad studium sapientiae vigeas ut prora saltem. ut nihil alie
 rum audias in laudibus tuis. si ut qui te vult volubilitate. equae lau
 det ut actus vixem laudant in philotem. primo eiusdem tragedie
 sue principio iudice parva praedite patra nomine celebri. clarique

potens pectore adpansu dapsilus auctor gravis dardaniis gentibus
ultor laheriade Romissime patrem gremiorum. *Cetero omnes lau*
des eius vix audisti. Vixisti inde. nec lacertos sibi. nec antiocha nec a
tursus vendicat. Hec tota ut vides. laudis huius ipsa vixi pas
sessio est. Nec aliud te in eodem ulipe homerus docet qui semp ei
comitem noluit esse prudentia. qui poetico ritu minervam int
cipavit. Agitur hac eadem comitante. annua horuenda subit om
nia horuenda adusa supavit. Dumpe et aduvice adopis spectus
introyt s; egressus est. Solus hunc midit. s; abstulit. aduferos
demedunt s; ascendit. Eadem sapientia comitante. fallam preter na
ingant. ut aueptus est. Caribidi conceptus est nec retentus. Cur
tes paculum bibit nec unctatus est. Ad lathophagos accessit. nec
remansit. fureas audyt nec accessit. Quod puerito pueris for
matur. puer. et do pueri merito formatur. puerulus deo q; pla
ado creatura quelibet mansuet et seruit homini. Sequitur

Hec apuleius. eleganti quidem et splendide. et utinam audia
Si enim in sui ipsius cultu qui p; labore. et que optiora sunt
reputet aliena. pfecto optimus erit status singlorum. et omni vigebit
q; virtus. et vicia pualabit. regnante vnde pmutua caritate. ut sit
taro subiecta spiritui. et ppius plena deuotione. domo famuletur.
Que si pperierint. nec timore capitis. auabunt membra. nec de
stitione meliorum aut ignavia. languet caput. *Assu siquid ap*
cati infirmitate pueniunt. Nam et infioz delicta homi pnapie de
merent. et pira supioz. subditis sunt. occasio. et auctoritas delinqu
di. Vnde illud. Vne caput languidum et diuine cor merens. apstanta
pedis usq; aditorem non est. in eo sanctas. Quam pstat itaq; pnceps
abnuo tenacia ppi. et pntis motus repunt. inuocata pnapatis
Plaado namq; deo omis creatura mris est et sunt homi. et co in
duante. omis creatura amatur in vltione eius. Coruus helyam
pant. Vrsus famulatum impendit pphete. Ut parat dameli ferra
tatem nature. deditat leo. et collectam nestit. cfurieu. Vnde sicis in
toz calratu pedibus. adus pncos succupus ignis informate no
pro fiat. Adnotum fidei aer ymbres et tra fructum negat. et celu
ipm in mpios euomit ignes suos. Breuis epilogus aduersus qua
3. Ceterum diu ista pro psequim? nobis insidiant. tam eos. Cap.
quatomia. et inmundum feliciu. querunq; sunt dicta retor
quent. Ut mendaciy. aut temeritatis nos reos faciunt. mement. nos
legem esse impossibile pnapibus. et colla corum inqo importabili
auerat. Veritas si quid inuicta est illis. inuictas diuinitum p
curant. amatori illis veritatis. quoz ut gratiam consequantur.

nihil in uerbo aut ope erubescunt ad singula clamat quato seu bona
seu mala sunt. pulchre bene recte. **¶** Vallepote sup hys etiam fallabit
amicis oculos vixem saliet tuncet pede terrum. Ut qui conducti plo
runt in funere. dicunt et faciunt. Ipe plura dolentibus. ex animo sic
derisor non plus laudatore mouetur. Et nestio quomo ammes ipas
etiam probos oppugnant. et qui adulatoro nequiciam detestant. aqni
bus et si non sit laus quesita. nichomin ablata delectat. Iste diuinitati
insisto. nequaquam place possim. si nec ab eo qruam. dignor. no adq
epere nitari. **¶** Non est tamen qmichi possunt opponere. nisi qmichi
et illis non queunt. et qmichum alicui amico. dum in manibus eoz
labitur. in diu suggero. ne te decipiant. amim sub mulpe latentes. hy
quid impatores sunt curialu ingatoz. Quoz si vnu offendero
quibus alys reus eris. Quatomoz ergo consilio commenerunt am
brosi mundi supstios. et similes. digentes sibi bella parari. et me in
eos. ut dia solet camundam fatitudiam qozere cum tamen id minime pro
puerum. nisi aut eorum iniurijs iugent. aut auctoritate superioris. **¶**
Iura. ad hoc stilum licet helctem impellens. **¶** Et quid q magis
affectat animus. ut curialibus cedens nigris. Illis quibus placet
faadit locum. Nam ut de alys taceam. non possim ferre quintes
quatomus. qui sibi nil actum credunt. dum aliquis resistit. cuius
doloz non obducunt ad tenebris. reprobatu alio peccatoris. **¶** Ad
si quis effugit. non tam quatomus qui pnapalio mozo reuer
hosus. Valeat ergo cura cum tolerabilibus nigris. dum quatomoz
facio. alicat semp in malam rem. et fiant iugiter nomissima illius
detiora prouibus. **¶** Cetos dies suis qppetat. et oculum. et si in se
tundi pectoris angustia. et ous auditas in fatiudi non habeat pe
nes se. q possit amibus nuptur. Tu quando ambrosos et mundos
ceterosq domi me. latentes egredi velis. si tamen premissi libelli
platuernit. qppetant demittat et in uerbo tuo. calcaribus virgebunt
ut in publicum prodeant. Non enim omnes aggrediendi sunt. piter
nec possit. confectus eorum timens facile qppugnat. cum nec ipe
cohortes leuit in numero cadant. Non michi si centum lingue sunt
ora q centum omia nigras. Pcurre nomia possem. **¶** *Explicit liber sex*
¶ *Quod academici tunc inquit capitula septimi libri et cetera*
modestiores sunt alys phis. quos temitas qppetant. ut da
rentur in se ipsum reprobum. **¶** *¶* e eozre academoz. et quos eoz
licet nuntari. et que sunt dubitabilia sapienti. **¶** *¶* Unde dicti sunt aca
demici et quis timor aut passio mentis pdm agellum et stiores in

- 8 sapientes tunc dat **U**nde dicitur philosophia. et de sanis pitagora. et de
7 trina eius. qui ytalus. philosophandi auctor potuit **D**e ianua ge
8 nere philosophorum. et auctoritate socratum. et dogmate platonis
et opinione eius post mortem **D**e aristotele. et opinione eius. et
studys. et q. varijs disputationibus. dubitationibus archademoz inuunt.
et de regula eorum **Q**uod alia sensus alia vultus. alia religionis auc
toritate probant. et q. fides in omni doctrina aliqd. stabile mieri vendicat
qd. probari non debet. et q. alia ppe. doctoribus innotescunt alia vidi
bus. et quatenus dubitandum sit. et q. p. t. m. a. a. m. i. t. i. s. i. n. q. u. i. s. i. o. n. e. m.
6 plinum impedit **Q**uod virtus vincta via est philosophandi et emendi
ad beatitudinem. et de tribus gradibus. et de tribus sectis philosophorum
7 De arrogantia multitudinis impite et qualiter legenda sunt ea que pro
desse poterunt et obesse. et q. ingenuis et q. adicio sine grana sapia non
10 tantumgat **U**nde scripturas esse legendas et de benedictione. que p. m. i. g. e.
11 me data est. et filijs noe. et q. rationi auctoritas nullius gentiliu
12 preiudicat **Q**uid sit vera philosophia et ad que finem. omni sapientia
13 uergat intentione **D**e mephe iugatorum. qui sapientia nra putant et
14 q. aliter legendi sunt libri diuini alit. gentiles **Q**ue sunt necessaria
et quoniam clauces philosophandi. et q. simplicitas amica vitae est. et q.
sit iustitia cum angelo. ut tibi eum. et quid sit aut pro sit aduocata
18 one gentium sapientiae relinquere patriam **D**e septima clauce discretionis
17 In quo epicurus. et sui sumum bonum constituent. et q. plabores multos
16 utur ad voluptates **D**e amore diuinitatis. et q. in eis anima no. quiescat
11 **D**e ambitione et q. cupiditas stultitiam comitatur. et quis sit virtus
18 tyrannidis. et de diuisis vix ambrosio **Q**uod ambrosio si dissimulat
se nolle. qd. maxime appetunt. et quibus occupationibus ppositum tegit
19 **D**e his qui inuidencius vultut sine dissimulatione ambrosio. quos
20 uox vix neq. auctoritas respicere potest **D**e elegibus secularum pua
pua. quibus curiales et affidles auertur. ab honoribus emastias
21 et quibus exemplis dathanite. et abrahamite. utantur obtine **D**e ypo
critis. qui ambrosio labem. falsa religionis ymagine mitunt occulta
22.23 **D**e ydem. et exetia qui thauis quos ostentant amittit **Q**uod
tatuonpes diuini moderacionis habemus. auariciam cohibent. et magni
montis noua religio. diuini anima mundicia q. temporeus. et de castro
nouo caputis. repellit omnia auariciam excludit. ab ypoartaz nota
et noua longus absint. et qui sunt Seculares. aut religiosi. et que re
22 gula actumoz. et que omoz. et quis sit finis ypoartaz **D**e iudis
23 et detractoribus **D**e libertatis amore et favore et de his que libere

dicta patienti animo maiores tulerint. et de differenda ledone. et scama
tis **Explicit Capita septimi libri. Incipit prologus septimi libri:**

Egressus aula curialium desinasse conspiciam iuga
toris nisi me in ipso. huius abeunte tue. prepaionis
detinuisse auctoritas. Cum enim tibi cordis mei au
gustias demudarem. et detemporis. et uite iactura
conquerer. omnia me quo addens aliud revelaret. sta
tum qz meum reformaret in melius forti animo perfer
re precepisti. suadens. ut more laborum qui tantilevis et vocis dulce
dine laboris tedia pascunt. aut in unum vero tempus qz dispendat con
pensare. Nam et itudinalibus via facilior videtur et brevior. si utinde
indivisionis frustibus. aut vocis dulcissime modulis recreetur. Sic et
me lectionis aut altius officij studio. mbes insistere. et si aliud non con
ceditur. deme ipso. et uarijs fortune formis conqueri saltem michi et uni
sis. Grandis enim pfectus est. ad philosophiam appurati. virtutis. inpe
deplorare defectum. Ad hoc quid tibi responderem. conuictus suggerit. quid
omnes cum ualeamus recta consilia egrotis damus. Tu aut si hic sis
alut peras. **¶** Si sic acaptuatis quoz organa in salubris suspensa
sunt. querunt. ubi rationum. que tantum uenerunt. aut non valent
interu aliena. licet enim virtus nimias captiuitatis ignoret. aut
suo priuari non possit officio. rarus est admodum. qui philosophias
et curialibus officijs sufficiat. mores gerere cum hoc sibi plexqz constet
plurimum aduipari. Unde rem ferre in passibiles uideris impare. pftim
cum ego homo sub pitate constitutus. ut inuitus faciam plima uoce
sitate obsequendi. et in hys que ipse uoluntatis sapie instructu ge
renda sunt. michi ino tempus indulgeatur ad pauca. **¶** Dices et uox
noys. et alienis occupacionibus tiffingunt. ut nec rei familiaris curam
impende liceat. et tu hortaris ut scribam. Homo quidem impubis sine
scientia et finime. et unde qz non accipi alye circulo. **¶** Rancem si pas
tat sibi peronatus auctor luiferi rudis. querat meliora. perisse fan
tem fronte deuelus. Si itaqz mis ut scribam da ul potius abeo qui scien
tiam dms est. sciam impetiri. unde scriba. da tempus ppediam et ne
cessitatum domesticarum. qz clude molestias. Nam si uirgilio puez. et
tolleabile desit hys ppon. tadeit omnes acrimibus ydix. Picta uercoz
ne dum ad obsequium deuotus attingor dispendiu prudens faciens cum
loz pnozem linguas. qui mala aliena facillime carpiunt et bona dif
ficillime imitantur. **¶** Ad aut si aliud non licet mis ut de fortune tal

culo in et in his quae suadente quod mentis angustia fualitum est cu
 teste gregorio nazarenus. nichil suavis videatur hominibus qui aliena
 loqui ut aliena cunctis. sed ad impossibile mentis arbitrio videtur alienum
 Debet enim sapienter. mente componere ut ad omni fortune impetum
 quibus obclusis. Batiun rationis. quod volubile pectoris indefinenter
 apparet. Dum enim cum status sui qualitate rixantur nisi forte de
 peccati corruptione. languidus ingemiscit. nondum philosophantis
 ingressus est viam. De me quid merito queri possim qui cogitationibus
 culpis meis. in id misere peccatus sum ut inflagella peccatus videar
 et os meum nocte doloribus pforetur. et qui me comedunt non quies
 cant. ¶ Cum ergo meus incognitus meo sit semper putas ne possit
 calami ut stidentis fistule sudantate multari. faciam tamen ut
 tunc. auctore domini q. hortans. et me varias opes. et delicias na
 rionum quibus affluis reman pectoris. et arde lingue qualia tunc in
 nistula tuo nam conscribo. Nam enim de subtilitate sententiarum a
 nobis venustate psumo si de similitudine denotations vite cum quo me
 oratore contendam. certus quod cum panno sapientum. et eloquentum
 argento acceptabilis discipulis illius qui duo muniti induc pompis
 sis oblationibus. duntaxat pectus. ¶ Erit etiam fauore digna simplici
 titas et non quem sensum. prima facie ubi significat. Sed quod per
 su ut ad quem sensum fiant. fidelis lector attendes. Sic enim magis
 para in impediunt et falsa ueris. ut ad finem virtutis cultum. omnia
 opposito referantur. Recurreat si qua coram que hic scribimus aliter
 inueniant alibi cum et hystorie indubio gesto rursus. et sibi sibi inmi
 tem repudiet contrarie. sed ad rem. utilitatis et honestatis profi
 cuit fructum. Nam pectus in statuendi nichil non faciendo fatis
 si que apud diuinos auctores legi. ad utilitatem legentium sine inui
 dia quincare posui. ¶ Nam et aptus non quocumque scripta sunt uera
 sunt ait si quocumque scripta sunt ad uiam doctrina scripta sunt. Illa
 diuersitas eorum de quibus loquitur ad illa non possit aritari. que in lege
 scripta sunt et ipso de quorum uitate nemo ambigit. nisi qui fidei ca
 tholice. non concordat. ¶ Quodaz uo que in libris auctorum non reperi
 usu cotidiano vero experientia quasi de quadam more hystoria docet
 si. Si qua uo ad grauius philosophie oblationem uidentur accedere.
 adhuc magis more inuestigandi animo qui pectus contendendi
 sic constet esse posita. ut in examinatione ueri summi tunc indicium
 librorum refuerit in ualibus scribentium reuera auctoritas. ubi sententia

potius refragetur. **P**ropositum tamen est in his quod apud ipsam unde
primam eorum non contrahit et ad illorum diffinitionem per seipsum temerari
non appropinquat in quibus sine periculo non erratur. Quis autem mirari
suum reputet quodammodo dici tunc nulla sit derogatio proinde si fugien
doz sola concessio maior. In quo quidem. me ipsum ne obsequi
um tamen malis qui bonis arbitror. In his approbatur quod fatuit
et huius notatis magis possunt proficere ut probentur. Et hoc actenus
Cur autem in archademicos proceperis placeat imitari. Sino succutit
apert. Quod archademici modestiores fuerunt alijs philosophis quos tunc
vitas. Viderant ut darent in seipsum reprobum. Sequitur Capitulum.

Huiusmodi quod philosophos floruisse ingenijs et studio profectis. iam
non celebris opinio est. sed amblers in quibus persuasa sententia
Ad res enim quatuor fere incomprehensibiles studio et oratione
viam sibi fecit ingenium. et illorum beneficio plura publicata sunt pas
ters. quibus gaudentes et miramur inuentas quondam diuicis se
telum suis regulis puluerunt. Vnde varias sui fortituti sunt cau
sas et vniuersitatis opificem. defecit. quodam modo sunt oculis co
templati. Quasi ergo mole gigantea puluerit puluerit. et iam no
quibus viribus roborati intrinsecus. indixerunt quod bellum gra
tie dei. demergere vult. et liberos con fusi arbitrio. ac si sedm falu
las. cent celo captus. virtutum quibus efferebant brachia in rec
tur. Dicitur sunt itaqz. dum alleuarent dicentes se esse sapientes
stulti facti sunt. itaqz dum alleuarent et dicentes se esse po. et ab
solutum est insipiens cor eorum ut qui omnia fere per uenerunt. primo
sissime errarent in maximis. et vix distanti opinione. eadem
minima ignorarent. **S**i tunc vero fabulaz instrumenta uilescunt
licet et ab hoste doceri sapientis animus non detrectet cum petu
liars ipsius dei. auro argento vestibus. et toto egyptiorum ornatu res
plendeat. si gentiliu inquam figmenta uilescunt. sic dum in campo
remuatur. fundamenta babilonis iacet impietas. dum turris elaco
us. et contridictionis machina in celum erigit. de alto papir. adi
facta est lingua dum sis. sub tracto quod in pyris. verbi quicquid. ex
necessitate secuta est. recessio philosophorum. **S**ic et philosophi dum in
genij sui machinas suo quodam theomachie genere in altum erige
runt. eis uere in quantabilis. et indeficientis uirtutis sub tracta est
uirtus. et ignorantie nebulis obnubilati eorum que ab una et singula
in uirtute. uera sunt maxima uirtutis perdidit ut in seipsum uirtu
tum data esse committunt ab opibus suis. et tanquam recedente luce
peritum saluet uirtutis. diffinguntur in varias sectas eorum et in fa

animus et intellectus quodam nobilitate ingenuo. Et et mirum in mem-
 ria camelo tenant residet et inuocatus qui et inuocatus est uirginis
 integritate. sic agnoscat. ut dimittat illius fere amplexibus capiat.
 Odorem pantherae cetera sequuntur animalia. et quod mirabilis est piperis in
 gurgitibus ad spem auri conueniunt. unde et semientis luxurie impa-
 tor nero. **¶** Quid multa. Torua leona lupum sequitur lupus ipse capel-
 lam et florentem cathisum. sequitur lapium. sequitur capella et in hunc
 modum in luptate sua trahunt. Plinius quod ut credo euenire non pos-
 set. si de affectibus suis. ut bruta animalia dubitarent. Qui ergo ad
 singula nescit sunt. qua temeritate. ut impudencia philosophandi p-
 fessionem accipiunt. Nam sicut ab eo quod notum est notio. sic et ratio
 ab eo quod ratum est idem est certum et firum grammaticae denotatio
 et profecto manus est ratio hominis cui nichil persuaderi potest. qui semper
 et in omnibus opinionum lubrico uallet. **¶** Quid enim ei plura con-
 fert qui semper fluctuat opinionibus. et cum in ostendendo felicitate
 ut tunc et rectius pergit uiciorum cum causa discepta est inani. Ratione
 et plinium abest illi qui oportet. Quid potius sequitur qui tanta
 contrarietate distrahitur. Hanc ad patriam nemo peruenit. nisi qui
 uiam sequitur uiam et qui cum uis. aurem accommodat iniquam
 quietus erit. **¶** Romae similes est letargico aut insipienti. siue in
 sano. qui philosopho qui cum sompni meruerit. an dormierit dubi-
 tat. et cum tibi faciat. an remus nescit sit nescit. et nullius
 coram. que egit ut in primis faciat. Hanc. Deinde quia nam uia
 in phie inuestigatione proficiet. cum ratio nichil persuadet quod teneat
 aut sequatur. **¶** Est ad omnia semper incertus. Tullius utique academi-
 cus. cum nec bruta animalia ualeat ad equari. nec dignus est
 hominis ne dum phi ut honore ut nomine. **¶** Et quid adus istos
 in epas magnus pater et fideus doctor. etiam augustinus et cicero
 validis rationibus et firmis elegantissimis copiosis disputant
 in ptae ad illos qui de suis dubitant. que sapienti faciunt
 questionem. cicero se ipso teste trisunt nec eos in Aug. persequi
 cum et ipse in opibus suis. academico temperamento utatur frequ-
 ens. et sub ambiguitate ponit multa que alii confidentius ag-
 ue temerare disputant. non uidentur. Hic questionem. Hic tunc
 non uidetur qui sequi. eo loqui securus. qui ita circumspectus est in
 uis. nec platu possit ad falsa. **¶** Sunt aut dubitabilia sapienti
 qui nec fidei nec sensus nec rationis. manifeste persuadet auctas.

et que sunt in utraque partem intuentur. Talia quidem
sunt que querunt de providentia et de substantia quidamque mundi
efficacia et origine anime de fato. et facultate nature casu et libe
arbitrio de materia et motu et principis corporis. de progressu in
titudinis et magnitudinis personarum an finis animo non habeat
an eos dimittat alogos tandem invenimus. De tempore et loco
et munio et orone de eodem et diverso in quo plurima attritas est de
dividuo et individuo de substantia et forma vacis de statu vniuersi
salui densu et sine ortu qz virtutem et vicio an omnes habeat
qui vnam habet. an omnia peccata equalia et equalia puniunda
item de causis vero et adiungione vero ut repugnancia et de
fluctuante accedam et de ortu vili de humore in animalibus corporibus
de augmento et diminutione ad motum hinc de variis latentis
nature secretis. de officiis et variis figuris causis que incubat
tribus maleficiis aut quid maleficiis aut alijs vero formis va
rie oriuntur. **De natura et opibus eius de veritate et primum vero**
mors in quibus huius ingenium deficiat an angeli animo sua no
habeant. q aut qualia habent corpora. et que pie querunt de ipso
deo qui totius nature rationalis occidit in vestigia. et sic
animas que morte possunt concipi exaltatur. Possent in hunc
modum enarrari quam plurima. que sic dubitationem sapientis
admittunt ut tamen dubitatio ipsa vulgum preterea. **Sub his ite**
qz facile crediderim academicos. tanto modestius dubitare. qu
to eos temeritatis precipitum. diligenter premissis reperio. Ad
quid. ut tum apud scriptores. in locis non passim dubijs vbi
quod modo ambigua qualia sunt her. si forte fortasse et forsitan
proferunt academico dictum. vbi temperando. eo qz temperatores
alijs academias fuerint qui diuini ueriti sunt temerare dif
fusionis subire notam et papiam falsitatis unde dicti sunt
academia. et quis timor aut passio mentis sedus agellum et

3

Academia quid dicti. **Storicos in sapientem cadit. Ca**
sunt academia unde plato optat omnibus. qui eunde
sue naturae locum et studendi usum et discipulorum frequentia
mito qz suorum celebritate fecit insignem illum vero locum rete
no pretulit. eo qz ad mutandum timores timores quo moare repit
mentur et agitata condicione sui modestia fidelis suaretur. ma
xime infus est ex frequentia terre motu. quo sepe colliditur esse
videns Timor enim sicut modestie cognatus est. ita familia
ris est sapientia. Non ille tamen qui mentes turbat. et quia tur

tunc quadam ratione et intellectu pstruunt oculis. s. qui tempo-
re animi et quai humilitatis fomes homines reddit ad omnia vir-
tutis officia aptiores. unde in libris nocturni athletarum. scribit
agellius. vir elegantis eloquij. et multe scientie. se aliquando nau-
gasse. cum quodam philosopho. eoq. nobili inter stoicos. Illis autem
ex magna parte in sententia pedit timori locum non esse in animo
sapientis. cum anima concitate pueniant stultum q. sit tunc
q. vitari non potest. et contra virtutem sit remedium. ut vir pri-
us fortitudinis vires paret. et robore patientie quasi solidissimo
animi in meti elyseo. omnia tela neccitatis percipiat. Cum ergo na-
uigauit. turbato mari ventorum uehementia. telo q. minati. pictosissime
nactaretur phos vi timor ex palluit. Deinde cum tempestate tunc
acta securitas prelunget colloquendi. ut sit et congruendi locum
sacroz vms dices luxuriosus asiaticus. cepit compellere phry. et
illud ei eo q. amara professione suam timore palluerat cum ipse
qui minime philosophabat. mansisset intrepidus in eo q. impende-
bat periculis. At ille aristippi pcorator. rursus tulit. Qui cum in resi-
mili simili et acensum argueretur. Redit illum pama nequissimum
nebulonis mto non fuisse solhatum se autem debuisse tunc pro
anima aristippi. Quibus ergo questione de pulsa accessit agellius
non pagitandi animo s. discendi familiarit. querens que nam oct
causa timor sui cum pceptis sit disaphne stoicor. ne mortis ti-
medum aduentus qui constat esse in dubio tunc in te. Ille aut
cum discendi auditate quidam accessum indisset homines libro qui
teoti stori demantia protulit in quo scripta erant ea que tangere
ebant decretis zenonis et aristippi qui dicunt fuisse principes
stoicor. Cum ergo libro in manibus agellius tenuisset inuenit
stomas placuisse non esse in potestate hominis ut visas. Quas faci-
tasias appellant in animu veniant aut precedant. et cum uenerint
exterrubili rebus aut e contra. Necessse afferunt moui animu. et
sapientis ut paulip metu trepidet tristitia contrahatur. dilate-
leticia cupiditatis moueat. tanquam hys. et similibus passionib.
puenientibus vms et mentis officiu. nec tamen ido constans
malu in mente usari ut apphar ista aut eis aliqui indulgeri co-
sensum. Hoc enim esse volunt in pitate id q. int esse reusent
inter animu sapientis. et stulti qd. stultus con sensu mentis
passiam cedit. Sapientis aut licet eas neccitate patiat. retinet tunc
de venalib. appetendis ul fupendis firma et vnu incoctissu me-
te sententia. Hoc quid illi auctore agellio et ipse elegauit et ve-

Exeruit talis si istar passionu que nate sunt reprehensionem
et castigacionem talia quoniam virtus fuit apertum eo qd solus in
sensu dei est non utiqz cunctis hominibus aut volens ut hoc in v
sum infirmitate committant. Hoc aut sufficit de monstrare qd timore ra
cionalis modestia dispensatur et philosophandi prima instituitur et dissonant
ma. Si quid scriptum est quia unum sapientie et finis modestie ti
mor domini. Unde dicit philosophia et de finibus pitagora et dicitur

8

Invenio philosophie nomen eius qd ytalicos philosophandi auctor dicitur
pitagora ytalicos inuentum est qui tante fuit auctoritatis apud an
tiquos ut iudiciali opinione sententias eius puparet esset qd
patris ad quilibet sententia valuerunt si hoc ipse dixisse diceretur
ita namqz iuxta pisonis usurpatione quidam ppy nomen exple
bat officium fuit autem hic nacione samius negotiatoris dicitur
filius cui nomen maritus erat si parum parente longius longe dicit
or. eo qd negotiorum patris tanta nequirit ad quicquid quanta filius
contempne maluit qui hie. Et huius itaqz sapientie formatus
marentis egyptum primo mox babylonem ad discendos sidero
matus originem qd mundi spectanda pfectus. simulqz sciam conse
tutus erat inde regressus cretam et lacedemonia ad cognoscendas
munis. et linguam inclitas ea tempestate leges contendunt. Qui
bus amicus instructus ad aristoteli orationes verbum appli
cunt omnia resolutam. et solus virtutis opa indigentes. Fortuna
siquid indignantes aderant diuina que aduersus locutis infelicit
sumpserant. mutassent qd vitam luxuria nisi eis pitagoras phi
losohus obstat. Ex quo patet patet quoniam homo paret hanc
eius vnius psonae auctoritas et iam lapsus ad frugem melioris
mte venerant. ppy laudabat ergo virtutes cotidie. et uicia lux
urie demudabat et casum vitam peditare. emendabat et causas. Tunc
tunc quoqz studij ad frugalitatem multitudinis provocabat ut aliqui
solus luxuriosos esse incredibile videtur. Huiusmodi uero sepa
tam a multis doctrina et puerorum appetitibus frequenter habuit. Do
cebat uir has pudiciam et obsequia in uiris. uir illos modesti
am. et letato studium. Iuxta hoc uelut genitrice virtutum frugalita
tem amicus iniebat. Consecutus qd dissonantia appropinquante
erat ut matris amicitia nescis cetiqz dignitatis sue orname
ta pudiciam non nescis esse. Inueniente quoqz quoniam pro
fligatum sit uita formidat continentes animi manifestant
qd tunc omni omnibus tunc pedaliu uiris sacramentis reparet
aceteris tunc uita agent quod quasi cetum clandestine
quiritatis habentes aduersus pitagoram ciuitatem in se co

interiunt. Quae eos cum in viam domum conuenissent cremare voluit
in quo tumultu spargita ferre perire ceteri in exitum perfecti sunt. **¶** Ab
hoc itaque philosophorum genus italicum. nomen quoque philosophum oportum est. Can-
tus autem dicitur in illa parte philosophiae. quae speculativa vocatur. ut ei quicquid
philosophantur in eo potest adaequare. Cantus innotetia. ut ab omnium
animarum tempore credat. edulo. Cantus innotetia virtuosae instae
ut ipsas illas philosophiae italicae quae antiquitus magna graeciae dicta est. e-
tiam post mortem nominis eius auctoritas vocetur. **¶** Cum vero autem
sapientes dicuntur. qui videbantur alijs prestatores esse utique
quid se profiteretur philosophum se esse respondit id est studiosum ut sapie-
antiorum. qui sapientes profiteri. auarantissimum videbat. Deinde
cum ad pulcherrimum laborem moris pro annos egressus erant. metel-
pontum migravit ibique decessit. Cum tanta admiratio fuit. ut
quodam eius templum faceret ipsique idcirco calcant. nacti forte occasio-
nem quibus eius dicentis domum philosophantem esse sacrum sa-
piencie et verissimum dei templum. Traditur etiam per suasisse homi-
nibus esse animas in mortales. et post dissolutionem corporis inter pre-
cedentis prima recepturas. Imple tamen fabulam mille annorum pa-
nibus dicitur induxisse. **De iouico quae philosophorum. et auctore et**
auctoritate socratis. et dogmate platonis. et opinione eius post

Hic philosophum genus est. quod iouicum dicitur et mortem.
Hagreas ultionibus traxit origines. Horum princeps fuit tales
milesius natus illo septem. qui dicti sunt sapientes. Iste cum vero
naturalis sortatus inter ceteros emicisset. maxime admirabilis
potuit quod astrologie numerus comprehensus. solis et lune defec-
tus predicabat. Hinc successit anaximandri eius auditor qui ana-
ximandri discipulus reliquit et successorem. Diogenes quoque eius
auditor potuit. et anaxagoras. qui cum verum. quas videmus
effectorem diuini animi docuit. **¶** Et successit auditor eius ar-
chelaus. cuius discipulus socrates fuisse prohibetur magister pla-
tonis qui teste apuleio. prius aristoteles dictus est. sed deinde ala-
titudine pectoris plato. et innotetia. philosophiae. et innotetia in-
genij oticio. et cum moris nemistate eloquij quoque suauitate. et
copia subiectus. et quasi in throno sapientiae residens. precepta qua-
dam auctoritate infusit. tum antecessoribus qui successoribus philosophis
impare. **¶** Et prius quid socrates unumquam philosophum ad corrigendas
componendoque mores florisse memoratur. tum ante illum. cum
philosophis id est rebus naturalibus perscrutandis maxima operam dederunt

Probo quid et sapientem cum ad utilitate suam oporteat omnia re-
 torqueri parum proficit. non solum opera dei que sunt omnia valde
 bona et creatori suo consequuntur similia. nisi quis id papue agat. ne
 ipse sit malus. predicari igitur ante mortis quam fama potatis phie sue reli-
 que plurimos sectatores qui partiti sunt verba eius in varias sectas de
 quibus insignialius parva dicunt. Porro et tante multitudinis dis-
 siderium plato qua perveniebat auctoritate cohibuit. et in se at-
 tentione omni ducens provocavit et tenuit. Sunt qui platone credat
 non aristoteli filium. sed augustiore conceptu natum. eo quod appollinis
 figuratio matris eius periclymni. se instructum qui constat apollone
 sapientissimum fundatore loquum actuales triposse origines status.
 est autem mensse. qui apud acticos targelion dicitur die qua apud
 delon. latona peperisse creditur appollinem. et dyoniam. pueri qui
 dem pocratem fecerunt. Igitur talis. et detalibus orimundus non solu-
 heronum virtutibus p'stitit. sed equippasse dictus est deorum potes-
 tates. Nam p'cos sup'us domesticis dormientis instructus. et pueri
 eius ante implacendo ingenium. et ad mirande v'cundie mollem lau-
 dat et pubescentes p'mitias labore atque amore studendi iubitas
 p'ferit. et in vno h'az macemeta virtutum convenisse testatur. Ex
 hysdem gentilibus glaucus. et adamantus est fides sunt Docto-
 res habuit in p'ma litteraturam diom'um in palestra. aristotele argis
 diom'um. Tantas progressus ei p'cedentis contulit. ut phie luctudo
 certamina vicerit. Pictura non aspinatus. artem tragedie quoque et di-
 tiri rambis se utilem fuyit. Nam quod carum confidentia elatus ar-
 tatiorem se profiteri cupiebat. in se p'ocantes humilitate. huius cupidinis
 ab eius animo compulisset et vere laudis gl'iam ei curasset ingresse
 ingere. Et autem quidem evachidis secta fuerit inlucius. Qui cum
 se p'ocati dedisset non solum ingenio atque doctina ceteris p'ocaticis
 viat sed etiam labore et elegancia. sapientia elustravit ei quod recta as-
 peratione pensum. et maiestate u'borum. plurimum adhibuit dignitatis.
 Pocrate quid p'cedente. se ad pitagore contulit disciplina. Quam
 et si ratione diligenti et magnifica videbat instructam rerum hy-
 continencia. et castitate magis cupiebat imitari. Deinde theodorum
 turenensem adyt ut geometriam disceret. Inde egyptum p'ecit. ut astro-
 logie naderet ibi quod aplens p' creditus est didicisse oracula p'phetie.
 Unde rursus in italiam redyt. et pitagorem. tarentinum archita-
 peritus est atque ad iudos. medos magos animum intendisset. nisi eu-
 p'cedere uictusset bella caletia. Qua p'p' inuenta parmenide et zeno

nis diligentius operatus que apud magnos philosophos. aduina-
 tionem fuerant singula. in libris suis collegit vniuersa. docens prius
 studia philosophie. non modo non esse contraria. sed minime necessa-
 ria sibi eo quod mutuis auxilijs vniuersa consistunt. **¶** Multi auditorio
 eius utriusque potius in philosophia floruerunt. **¶** Pacinianum in orculo
 qui adhaerere metus erat. in duobus muneribus. et paterna quadam sup-
 plicat reliquit. **¶** Ami tantum sunt. quantum prius amica gestant
 in nobilitate in figure. Tres aduentus eius ad sialiam. mali diuersis
 opinionibus carperunt. **¶** Sed prius ut hystoria nature conuenit in ethica
 et in eandem intelligat rationes illuc profectus. **¶** Sed petiti dyo-
 nisy. ut syracusanus assistet. et ut nunapales pro vniuersa illius daret
 leges. **¶** Cui ut fugientem diueneret restituit patre sue uenia aduocato
 impetrata. **¶** Sed in hys omibus. adeo diligens potuit. ut a studiis aut
 officijs phie. nullo unquam tempore suspendetur. **¶** Itaque cum studium
 phie partim in actione. partim in contemplatione ueretur. socrates
 actum. **¶** Sicut mores instituit. quibus fideliter ad beatitudinem mita-
 ri effigitur. **¶** Pitagoras contemplatione instituit per quam ingenium doce-
 tur. et magatur scientia. **¶** Proinde palato utramque coniungendo alteri
 phiam proficisse laudat. qui utres partes distribuit. ethiam phisica
 et logicam. in moralem naturalem et rationalem. qua vni determinat
 a falso. et sine qua differ nequeunt que ut in actione. ut in conte-
 platione videntur. **¶** Putatur a nonnullis quod insequutione sua per
 maniam phiam vidit audierit in egypto. et legent scripturas pho-
 ticas. **¶** Sed subpactata ratio temporis. que inuentionis continentur
 hystoria docet eas nequaquam contemporaneas potuisse. cum or-
 tus platons. in eo etatem illam apprehendit. et inter labentibus
 centum annis. tempus quo phiam remans attigerit. **¶** Et per scrip-
 ture prophetie post morte platons. annis ferme sexaginta regnan-
 te tholomeo. qui litterarum studiosus. a ierosolymis septuaginta apa-
 mit in perit egyptum intraneit. **¶** Quod primo tamen illa qualuit.
 qua in libris platons inueniunt multa. dictis consensu phiam
 nam in thimco. dum causas mundi subtilius inuestigat manifeste
 videtur exprimere unitatem que deus est. efficientem causam consti-
 tuens impotentia dei in sapientia formalem. finale in bonitate. quem
 sola induxit eum ut animi creaturam bonitatis sue participem faceret
 per naturam cuiusque capax beatitudinis esse potest. **¶** Quam tamen in
 hys inus est intelligisse et docuisse substantias. dum opificem vni-
 versos. et formatorem demum vni esse asseruit. que ab inique boni-
 tate. et dicitis affectus. dyot omni genitorum. quem phiam si

nitate manifestis potestate sapientiae et bonitatis sue. tamē inuenire
 difficile. quī inuentu digne profari impossibile est. **¶** Eundē quoq; re
 muneratore. speculatore in se esse. et colentem se uidetur asserere dicens
 sapientes esse cultores dei. plurimū qui animo et uoto accedit ad sapientia
 et cum esse amatores dei. si qui sicut constitute uirginitatis causa est ad
 mirabilis ita libende felicitatis idem est fons indeficiens et singlaris
 Moyses auctor est quia in principio orauit deus celum et terram. et in
 medio corp aqua collocant et aerem. Plato q; ab initio. ut mundus qui
 solidus et uisibilis futurus erat uideri posset et tangi. **¶** Deus ie
 rit duo prima mundum corpus fundamenta ignem et terram. et eis con
 cordi proportionē media. sacra in solubili uinculo mēteat. nisi tamē
 voluntas conditoris. que sola tamē firmitudinis. uero? fidelissimus
 est ut dissoluat admittat. Quare siquid q; uincū est natura. dis
 solubile est si ut bonae conualiacōis fodus peccat non est voluntas
 dei uolentis bona diuinitatē. **¶** Aut moyses qui est inquit me ad uos
 et illū singlaris uerbo et propterea significatōe censuit esse qui semp
 idem est uo ei nec p̄tū tūpōat. nec futurus inueniat sit q; in inuē
 omniū motum. Nam illa subsistendi dedignatus est uerbo que oī tpe
 festinant ad non esse et singulis momentis priores motus sui pro
 ficiunt in morte. Et de homine quid plautū quia. uita eius non statū
 est. qui uerbo substantius debeat p̄tū. s; tūpōat de uero ad u
 uulū. et quas fuga aut umbra p̄tū. plato quid id quoq; solu
 p̄tū dicit esse. q; semp est idem nec motibus uariatur. Que uero
 sunt obnoxia motui non quidem sunt s; uidentur esse. et nequaquā
 induent s; inquit euascent. et fugiunt nec spectant appellaciones.
¶ Sunt p̄tū platonias. et uis. multa communia. ut sunt animo in d
 cu fabulos. Inuē nitate dei. in mendacio detinent. **¶** Agrippa pat' au
 gustinus auctor est si tamen que subinde eius tūcepta legi ve
 colo fidelio. qui in libris platoncorū inuentum sit. q; titis ewange
 lista iohannes alius celo intonuit. et quā hūana mens pape que
 at. licet auris ut tūpōat possit audire. inuentū est inquit. q; aut ab
 initio ewangelij in principio erat uerbum. et uerbum erat apud deum
 et deus erat uerbum. et usq; ad locum quo dicit Et lux intenebris
 lucet et tenebre eam non comprehendunt. **¶** Ego quid inquit in pa
 tris scriptis legetur. nequaquā aliam infidelium. aduersum creden
 tū uirtute lucis oraculo apparet quā oculus uindictis non sufficit in
 tuen. Aplicum tamen et familiaritatis intime p̄tū. astut
 q; uerbo fidei. boni opis p̄tū. illustrant. tūm philosophi eundem

erunt non modo incogitabili sed opibus suis. **¶** Scripsit libros pli-
mos. et politica hominis menta contemplatio non repressit. et contempla-
tione attente. actionis ueritas non contempsit. **¶** Si liber qui de dogma-
te eius est contemplatio in laude eius origines. reuerentius augustus
omni philosophorum attestacione firma sufficiunt. De morte eius diuisi
diuisa scripserunt. sed plerumque est eum qui innocentem uiderat et
philie precepta pro ualens fuerat institutus vitam uisum non coxisse
nam quod de eo nonnulli tradunt. quia uicinia motus eius sit spiritum
eo quod uirtutis potentiam. non potuit saluare. **¶** Quod quodammodo constat no-
minus errore quod potuit. **¶** Quid quod enim de eo grecorum loquuntur
fabule. hoc de hominibus non platone ualerius maximus refert.
Ex eo tamen et hoc uulgatum est. quia sunt qui homines equiuocum
platonis dicunt. propter excellentiam sapientie primis elegantias
et latitudinem potior. Nam uir uolens. certum est polidori
as potius. **¶** Accessit autem octoginta annis et una quod pleris in
tanta reuerentia omnium et integritate auctoritatis. ut diu dubi-
tatum fuit. **¶** An secundus esset potius agendus. **¶** Sed cum e-
tate illa deficiente merita uirtutum eius. et tanquam incedibili-
lia quodam modo ad antiquitatis fabulas uergent. ipsum inter prece-
des reuerendum. labeo scribit ut quidam manus hominis minus
deos fuisse doceat. **¶** De aristotele et opinione eius et studiis et ad-
sol. **¶** Ecce uisus est reat. **¶** Ipe uariis disputationibus dubitationibus
qua die philosophorum princeps. **¶** Academiaceo manit et de regla
plato uelut accessit humanis et quod lucet uariis mundi eorum
extinctum deflexerunt qui ad theoriam sapientie cum ille diu pre-
cederat. sua arbitrabantur studia referenda. **¶** Sed cum ei ad sto-
tales discipulus. uir excellentis ingenii et platoni impar-
eloquio sed multas facile sapientis in docendi officio successisset
quod maturum syden effulset hominibus et quibusdam multiplicis
philie preceptis. uelut uariis sapientie uariis illustrant orbem et
tanquam doctores deterfa aliquos ad continentiam uirtutis spiritum metes
hominum reuerant. **¶** Scitum hic peripateticum candidit sit utque dictum
quod de ambulas disputare consueuerat plurimos quod discipulos per la-
fama excellens. et arte suadendi. uir ad hoc preceptore. in suam
hanc suam congregant. **¶** Erant autem quidem omnes philie partes et prece-
ta dedit in singulas. **¶** Sed preterea sit in ratione uidegit in uis suis ut
apossessione illius. uideat omnes alios excellere. **¶** Ita tamen in aliis
uiguit. ut quoniam omnium philosophorum. antichonologia sit et excellent.

Inter quos non lingua greca sal. et latina nobilis potuit apuleius aff-
 m. magnus impius. et qui non sate moro et discendi copia. poan-
 ticum fontem et torrentem platonicum facile redoleat ut tenuiter
 sapienti. Ab his fluxerunt et alij multa qui dubitabilia disputant. sit-
 ut nulli premeditatione maluerunt. qui ausu temerario diffinire magi-
 me est occultum credent. utate eorum de quibus in utrumque ptem
 probabatur disputatur. Unde et et academicorum. antiquissima regula
 est ut quisque q sibi occurrat probabile suo more defendat. Quia alia
 sensus alia rationis. alia religionis auctoritate probant. et q fides
 in omni doctrina aliquod stabile munus vendat. q probari non debet
 et q alia p se doctrinulis inuente sunt. alia rudibus. et quatenus
 dubitandum sit. et q pmutata inuentionis inquisitio plurimum impedit

Sunt enim nonnulla que sensus rationis aut religionis p-
 suadet auctoritas horum dubitatio infirmitate erroris notam
 habet aut tinnit. Puer enim an sol splendat. albeat uix ignis
 caleat huius est. sensu indigentis de uo an ternarius limax maior
 sit ipso q totum. et medietatem eius contineat querere et an quat-
 narius sit duplex limax indigesta est. et an est ratio ociosa. aut
 de est animus. **Q**uoniam uo an deus sit sit deducit in questionem. et an
 idem patens et sapiens sit an bonus. non modo religio p se p fide
 est. et peria docente dignus est iustitia. Sunt enim in oculis philo-
 sophias disciplinis quedam prima. et ut ita dicat tractum verbo
 pmutata principia de quibus eodem auctore ate dubitare non licet
 nisi hys quorum labor mos ipse ne quid faciat. **Q**uam sicut quoda-
 se corpore sensibus ingerunt ut apud sensibus latere non possunt
 quedam subtiliora sunt. ut nisi familiaris adhibita. et p spectata di-
 ligentius et p tractata sunt non sentiant. sic sunt aliqua tanta
 in luce p spiciant ut latere non possunt rationis aspectum. s; qunt
 uideantur ab omnibus malis magis tamen et minus preoccupate
 et uiribus singulorum. Alia quid sunt que quasi quodam scrutatio-
 indigent. et quia istorum conspectiva sunt diligenter p scrutantes
 late non possunt. Et hys tu et illis quedam uidetur antioea esse
 que ratio pte. quia in fidei fundamento constituit. petens ut in pte
 proficendi ea sibi gratuito concedant. Sic et geometrie pmo peti-
 tiones quasdam quasi totius artis iacunt fundamenta. deinde
 quoniam aliam acceptationem adiungunt. et sic quia acie ordinata
 ad ea. que sibi sunt demonstranda procedunt. q et petitiones ipse
 adeo se occupant rationem. ut pte uidetur. quicquid cas ul

hominem non concedit. **H**ic tamen nequaquam agitur de his que ad cul-
tam religionis pertinent quod et illi nonnulla quodam modo petunt. que
ut fides amplius mereatur. experientia idcirco concedunt si hec ipse et non
si ratio non vigeat debent pietati. Et enim faciemus ubi ratio de-
fuit adhibeatur fides multis beneficiis magnis que miraculis puerum
opus cui non credi minus est sicut apud habilius differtur. **P**rima
est pietas. **Q**uam enim nisi infans aut protervus negauerit
quoniam aliquid puerum ad omne pietatis officium possit linea recta p-
tendi. Nam sicut in edificatione nostre est aliquid fixum esse et stabile cui
erigenda structura possit muniti. sic in omni doctrina. aliquid stabile cui
cuius procedendi nitatis consilium rationis opposat. Alioquin quod
quod opifex adigit magis ad formam lubricam arene aut lutum quibus edi-
ficat aut parbat infans lapsu. Nam materies citius facit fidem
Si ergo nihil sequitur nisi aliud antecedat. si motus omnis aque
te procedit. quis potest ex probatione esse processus. qui in ipsa que
sit aut nulli adqueat. Et namque cui summa eque probabilia sunt nichil
probari potest. **S**ed corpus que per propria sunt alia sunt simul nota
alia docentibus. **E**t tuncque secundum propriam facultatem. Nam numerus om-
nem parum esse ut in parum ita publice notum est. ut nec pueros
lateat. quibus licentia etiam indulget. Inde parum magis equitare
in arduis longa casus prestello aduigere nunc. **H**oc autem quod omni
multiplos quoto loco distat ab unitate totum super periculosum sui generis
anteceat. **H**is dum taxat minutis qui minus operam impendunt
Mathematicis autem consilium nunc quia diversa sunt id quod est
et esse rei. Et sic in singulis disciplinis quedam sunt officiales in-
notescunt que non modo vulgo sed aliis per se occultant. **H**abet et re-
ligio que libet principia sua que aut ratio, quoniam aut pietas per sua
sit. quibus profiat malum dei et morum perit ad habitudinem obtine-
dam. **E**st autem quid omnium religionum principium. quod pietas quibus
et sine ulla probatione concedit deum salum patente sapienter
bani veritatem et amabilem esse. Nam epicureus deum esse nega-
torem et casum subiacentem quid iam pridem auctore deo habere ex-
plora sententia est. **O**mnium ergo principis. aut velius per nos
sine de his ambigere in sensu. **E**st autem recordis sine quod deterius est
timidi. **S**ed nec de his dubitare licet que ex principis consequuntur.
dum ea tamen sequi planius sit. **I**ntum namque sunt questionibus
agitanda. dum illorum principia vel consequentia coram oculis pate-
at. Nam de singulis istorum dubitare non est in utile. Et apud me ita
liber. donec apprehenderent nitorem a ratione per habilius discip-

tatio utebat. **Q**uid enim refert dicit quorum nunc est si qui semper
 et omnia quiebant discentes et inquam ad studium veritatis pervenientes
 quia nihil certum hinc nonant hanc ergo legem academorum preste-
 bit taceri. ut tunc plaudere possetur est dum res abstracta est queat
 dum probabilis clarescat veritas adquestrat. Aut enim Nos qui sequimur
 probabilis nec ultra id. quod probabilis occurrat progredi possimus
 et refelle sine iracundia. et refelli sine pertinacia parati sumus. Hec
 enim duo invencioni veritatis plurimum adjuvant. si autem hec dicenti
 quis succedat. aut pertinaciter in falsitatis defensione laboret. Nam
 ut ait Ethicus impedit ut animus ne possit removere. et veritas
 ipsa mutata recte sit ab eis qui moribus autem et belisanda. spiritui
 sancto pertinaciter resistunt. Et et indeos pertinacia optetant. ut ad
 hinc oculos eorum velum templi teneat. quod domus patiente passum
 est a summo usque deorsum. **Q**uod virtus una est philosophandi
 et cuncti adhibendum et de tribus quibus accedendum et tribus sec-
 eriptum quia non omnes omnia possunt. **8** **h**is philosophorum
 et spiritus ubi nunc spiritus. et frequens est ut corpus que ad doctrinam
 proferunt multitudine sic multiplex intellectus oculis paratis et
 placens. sette multe pro fluxerunt omnes tamen ad unum. si quod p-
 varias sententias per cunctos illud aut quo omni rationabili nescit inter-
 tio nunc beatitudo est. Remus et enim est qui non velit esse beatus. sed ad hoc
 quod desiderant. non una via omnes incedunt. Una tamen est via omnium
 plura. si quod stricta regia funditur in sententias multas. hec autem veritas
 est. Nam nisi virtutem nemo ad beatitudinem pergit. Ceterum virtutis
 opera forte quis et paulo dulcis sine operibus ad beatitudinem trahitur. sed
 cum illis nisi virtutis passibus pergit. Virtus ergo felicitatis inveni-
 tum est. felicitas virtutis summum. Et hoc quod sunt bona finem alium
 ut alium patere. Nihil enim virtute prestantius dum opus pergit
 addimus. nihil felicitate melius dum tunc regnat et gaudet tunc dum
 sunt autem hec amulius alijs prestantiora. quia virtus omnia agenda
 felicitas omnia optanda complectitur. Felicitas tamen vera prestat
 in amibus prestantius est propter quod aliquid quod propter aliquid. Non
 enim felix est quod ut recte agat. Sed recte agat ut felix vivat. unde
 et philosophum illud in saturnaliu libro laudat. Quibus homines prope
 et velle vivere ut deus et libere se libere atque esse ut vivet. **Q**uod
 igitur et singulare summum autem bonorum beatitudo est. si ab eo est aliud
 quodammodo quorundam collatione summum et eo ipso superius alijs. quod ad id
 provere singulant et unice summum est familiaris accedit. Ceterum ad
 ventum neutrum apprehensionem. nisi plura duce humana infirmitas
 tonalesque. **Q**uod quis enim sine ea ad beatitudinem viam tendit. quod
 rectus in lubrico tendens ad aliam per suspensum per cadit. unde etiam Seneca

notat

et humanarum rerum temperantem esse trisyllabus asserunt. nec unquam
 satis posse laudari. que mox expellit virtutes audit et confert et inhu-
 mana infirmitate diuina quadam reparat integritatem. Et ut sensum
 suum oppositus profecto omnes qui non ab illa vel ad illam vigilare quod
 tamen ab illa est virtus animalibus dicit esse conformes viuis et stupen-
 dum contra naturam miraculum in corporibus humanis virtutes homines ex-
 tra id quod homines qui homines sunt alios enim virtutes esse asserunt. Alii
 enim idem virtutem sapientiae perficiunt. et hi sapientes sunt. alii
 accedunt ut finiunt. et hi sunt philosophi alii asserunt ad attendendum
 sed qui non diu sunt. et esse philosophi concupiscunt. Constat enim
 esse qui plurimos qui non diu philosophantur et inter philosophos si non tem-
 poris saltem desiderio emulant. Ego suavius eius tanto securus appio
 bo quod cum in video sancti spiritus aucte subnixam dicente propheta. Conu-
 puit anima mea desiderare iustificationes tuas in diu tempore. Quis ni-
 hilis proprios ordines nam fere videtur. Oppositum. Cum enim plato sa-
 pienter dicit esse cultorem dei quibus aliis habendus est sapiens qui
 ille qui moratur in iustificationibus diu et multante se conspicienda
 bonorum operum vere felicitatis sapore. tota mentis auditate iam pre-
 gustat et sentit percul dulcis nequaquam illius operis est cui agnita
 beatitudo dulcis sit. et ei opusculum tantulus adest qui inuita gustat
 et videt qui suavis est deus. Alius autem cum intentio dirigatur illi
 ut sapiat eodem auctore amator dei est et via subigens velius
 agnoscentis applicat animum. ut hys agnitis ad vitam beatitudinem pas-
 sit accedere. Et cum hominem bonum faciunt. si et virtutes poluantur vi-
 tula. quia quibus gradibus contemplationis luamur. et iustificati-
 tem fonte boni detur inuicere. Nam felix qui potuit reus cognoscere
 cognoscere causas et ut ait poeta nobis diu videtur. Inueniant pla-
 cent iustamentum virtutum. felices anime quibus has cognoscere
 primum in quod domos supas scande tunc fuit. Credibile est illos pite-
 rias quod locas quod alius humanus operante rapud. Nam virtutes
 et virtus. sublimia pectora fregit officium quod fori mulier ne labor. Non
 ne leuis arbitrio profusa quod gloria fuit magnas quod famem palliata
 opum. Admonere oculus distans sidera nris et heri quod ingenio suppositus
 suo. Sic petitur celum non ut ferat ossa opp. olimpinis. Quia quod pe-
 liaus sidera tangat apoc. Nullum tamen officium est mulier aut do-
 mi quod non philosophia pertractet quippe que sola concludit via. et
 fuit qua nihil recte inter homines geri potest. Sicut autem morari
 in iustificationibus. i. in completionem mandatorum dei sapienter facit na-
 et propheta dicit amandatis tuis intellexi. sic animum completionis aptare
 ea. Denique philosophia veri summa est. Quod sunt qui non diu complent

mus enim clamat acriter. et quo imbuta est puerilis etas. deuti-
 mus ipse abditis cryptum putat patris. et de laua caprina contem-
 de credens. inopinabile. si quid ignotum anibus eius insonuit. ut
 rationibus acquiescat que doctoris captiuant opinio. ¶ Quis quid
 enim illis ille promittit auctoritatem. et sacro scdm est ille tam aas
 caua diat et ptinacius reluctatur. qui in paupertate reus addiscenda
 conspexit. etatem. et tanta uero angustia punitur ut si uinum uini
 aut duo subduxis elinguis fiat et qua me statua taciturnior char-
 morem putes et in auditorio pitagore aut monachorum claustris. non
 tam usum qui necessitate silency didicisse Si quis istorum in manus
 tuas forte erudicendus incidit. merito fames qd thymothem. qui i
 arte tibiaz optellebat ferre refert quidam in libro de institutione
 oratoris. hic quid duplas mercedes exagebat. et accipiebat. ab hys
 qui fuerant male instituti. qui si animo uides ardeant. Eius enim
 duplicem laborem exigit. cum et delenda sunt puse institutionis se-
 uina. et bona sunt fidelis inferenda. ¶ Suscipe admodum itores
 phormis tempore nri illos qui alius prestantur quos auditores
 multitudine transirent diligenter attende eos. in regula una aut duo-
 bus aut pauculis. uis numerus occupatos. Aut ut multum pauca-
 las questionibus aptas inqys elegere in quibus ingenium suum
 doceant. et consumat etatem. Eas tamen non sufficiunt euadere s
 modum. et totam ambiguitate. cum in tractatione sua pauidiores
 suos insinuant postere dissoluend. ¶ Et loat ut congrederis inui-
 tant. instant postulant qd conflictum. si differes manu conserere si
 paululu. si differes manu conserere. si paululu morans insilunt. Si
 accedis si tandem inuitus congrederis si prius. latebras querunt ut
 riant faciem uba distorquent. pstrigis conformant lubricu et volu-
 bilem ppta narrabis redysse. nisi qd teneri facilius potest si inco-
 psteris ut quocunqz uba de fluant et voluant. quid uelit intelligas
 et quid sentiat in tanta uarietate uero. et tandem uniaet sensu
 suo et caputur in uero ore sui. si subam eoz que dicunt attingens
 firmiter tenueris. Ea tamen de quibus maxime disceptatur inuti-
 hora. et alijs mhora sunt. scum patuerunt. ¶ Si progredens si pu-
 dot et puer in inqys diuinus occupari additacula pposita questionis
 relabit. et qua ad summa matris reuertens more auti abeo in quo
 genitus et nutritus est uires repare contendit. Sic tunc tot sunt
 amfractus. ut ad usitata reuertit ac si laboritum oporteat oportet
 at curari. ¶ Serpente adoma pullos nutrit. et uicenti p dema

rura lateat. Illi eadem supbia querunt animalia penitus. Plani mune
 to. et cunctis trivibus q̄ velitis ad fetus sperit partem q̄ cadave
 nis affect. Sic est ergo tibus magni quoq̄ culturis. et sepascens ip̄a
 tum iam facit arbore indos. Sz leporem aut caprum famule iouis
 et generose in salu venant aues tunc preda culili p̄mit. Iude at
 tum se matura lenabit progemes. Stimulante fame festinant ad illa
 quam p̄mo rupto p̄dam gustant ovis. Si ergo eos ancibus suis fuisse
 dens fere in unū fatidite. mope eos p̄os miser. Sicut em̄ qui
 prestare vident in singulis sunt qui p̄tes phie vendunt unūfas.
 Nec minus tamen sunt in singulis phie copys destituti. Sunt qui ab
 una p̄fectione sperent. Sunt qui unūfis unūgileat. mopes singlato
 Non facile tamen dixerim quos magis credam esse cunctos cum q̄
 ab una p̄fecta constet. et nemo fidelit̄ queat omnibus inferre. Cum
 tamen ab una petit omnes inerior est. auarior. qui om̄s p̄fite
 In uno ad om̄a occupari desidis est. Sz fastidius. et non p̄ficientis.
 om̄a curare. Cetero qui multa p̄curit ut eligat. cui sit p̄ocus
 insistentiū cunctispectus est alijs p̄aminatis p̄ ceterom̄ sue fidelis.
 perit. Eo forte spectat p̄ceptum ethia leges liberos p̄cipiens. Iuli
 bello quoq̄ p̄uli m̄itatur. ut virtutis in p̄curat et usus tenens e
 libitus diuini facile nequeat aboleri. qui potest diuini p̄curat odo
 rem eius quo p̄mel est inluta verus aut ul̄ cū ul̄ alius nam auc
 tor incertus est multa legas facto p̄lectis p̄ lege multa. Quid quid
 aliquid esse utilius ad p̄curat appuruit facile non crediderim. p̄re alijs
 nūq̄q̄ mandatoro dei in qua singulans. et unūis indubitant est
 philozophandi p̄ofectus. Si tamen om̄ia legenda sunt ut corū aliqua
 cum lecta fuerint negligantur et reprobantur non nulla aliqua vident
 utūfutu ne sunt om̄ino iniqua. Sz p̄re om̄ibus maiora diligentia insiste
 dum est. que aut politiam utam sue in nre civili sue in alijs. ethia
 p̄ceptis in sistunt aut p̄curant corporis aut anime p̄curat. Ea
 enim illa que p̄cipua est in libales discipulas. sue qua nemo recte
 docere aut doceri p̄t. sic utrausitu et quā alium he salutanda quis
 in alijs reseat in morand. que aut intellectu difficiles. aut effectū
 in uiles. et p̄uiose non faciunt homines meliorem. Nam et ea ip̄a
 quoz usus nūq̄q̄ est si homines in modernis occupauerint p̄uio
 fissa sunt. Poetas ystoros oratores mathematicos p̄uolabiles
 in mathematicis. quis ambigit esse legendos. maxime cum sue hys
 viri esse nequeant id non salcaut litterati. Cum enim ystoroz ignari
 sunt illiterati dicunt et si litteris non uerut. Cum tamen q̄ in p̄is

sunt vendunt animi et si polliceantur notitia rerum. Virtutis tamen
 dedocent et submouent cultum. Vnde accit cum de poetis ageret
 ut diligentius audias. **C**lamor et applausus populi quia mag
 ni cuiusdam et sapientis magister et qui ad commendandum sufficit
 plausu suo quas vult facit autenticas. **E**t illi qui tantis laud laudi
 bus effervunt quibus obducunt tenebras. Quos invehunt metus pig
 in flammam cupiditates. **H** stupra adulteria que conuolant varas doli
 repant artes furta et rapinas incendia docent. que sunt aut fuerit
 vnde que fugi possunt malorum exempla ponunt oculis multitudine
 impie. **Q**ue incendia celi succensi aut mare in undatio aut terre
 hyatus tantis fecit populorum strages quas isti fatiunt morum
Et omnes qui pietas placet in eumilio refert. adolescentis libidine
 in flammam. cum tabulam picturam videret continet. quo pacto
 deus. qui celi templa pontu contutit pimplum auro in ipso meli
 sam turre et septam custodibus corrupit dancem. Similes insugu
 lis picturas indeo nunt et laudat multitudo. Nam que virtu
 tis matamenta sunt rarus spectator attendit. Et que res in se ne
 que consilio neque modum habet ullum. eam consilio regere non potes
 In amore h' omnia insunt mra minime suspiciones in iure indu
 tie bellum pax rursus. **I**ncerta her si postules tunc certa facere in
 nihil plus agas. qui si des opam ut tunc ratione insanas. **E**t qd
 tunc. In terrore matris cogitas ego ne illam. Que illum. Que me. **Q**ue
 non. Que modo. **Q**uori me malum. Bonact qui nunc nem. **H**er uba vna
Acerde falsa lacrimula. qui oculos terendo misere in. oppressit re
 struget. et te ultro accusabit. et dabis ei ultro supplicium. ad depelle
 dum meretrum. continchas ratio eundem est qui finis inducit
Et quicquid in hanc partem loquitur uti accipitur. ac si in partem amato
 rem remoretur. **E**os tamen alibi commendat pliniam idem acci
 po dicens. Poetas et varios scriptores dicunt aut vero gestant. po
 lus ille contemptibiles facit qui non videntur quod tempus. Nam et vir
 tutis habent et finem et philosophandi materiam prebent. **N**otant enim
 non docent vicia. et aut utilitatis causa grata sunt aut voluptat
Sic aut primorum discrimina tunc sunt ut virtuti faciant locum. **N**a
 p tela pignes p malis varas procellas p tot matris pediones
 et in finis populorum tallam p tunc sit. et caribini ut ad patram
 suam saltem in penectute ulipes repedant. **B**ocios varas opily a
 misit casibus. **E**t eos aut fortune insolentia aut nature infirmi
 tas aut animi voluptas absump sit. **H**ors tamen omni iacunda

relatio est Nam vel anima premissus casus et si amarius sit p fiat
ad cautelam Et quo familiarior fuit cum labente societate eo ra
sus quod magis absteret Si quid exemplis sepe magis pro fi
citur quā preceptis **¶** Malala enim intant facilius quo fidelius
peragunt fuerunt **¶** Hys et quodam modo solus evasit ulixes. s; ad
philozophie iocunditates et quasi patras voluptates pauciores
evadunt Consonat ei si lincum conticente lira dignaris audire
flactus aut si manus orationis qui plus honestatis se apud athena
dem invenisse gratulat q; plinum statoris sit pceptis expressum
Aut em **¶** Trium bellis spiritorem maxime belli. dum tu declamas
vane prenesti relegi Cum quid sit pulchrum quid turpe quid utile
quid non pulchrum et melius ensippo et cautoze diat ffabula q
p;e pandis narratur amorem. greca barbare lento collisa da
ello. stultoz regum et ptozo continet estus Antenor belli tempet
prescunde causas Ex parit ut regnet salus vivat q; beatus
cogi posse negat Sed maxime datus ptele atq; libidine et ira illa
cos intra muros peccatur et ptoza **¶** Si q; de hant reges plectu
dehinc **¶** Ego aut in illor sententia facillime credo credo. qui
non credunt. sine locutione auctoror. posse fieri homines littatun
littatun tamen copia nequaquā philozophum facit. **¶** Bina
si quid est que ad sapiam sola pduat. In summa siquid copia lit
terarū aut ignoracia mēdunt aut negligencia veritatis est
sine qua impossibile est quēquā fieri sapienter Unde et doctor
ille etāe omnis nervo satis memor esse patet. **¶** Augustinus
varroez arguit quem tamen. ut hratissimum fuisse doceat aut
post tota quibus singlar panno quendatur **¶** Demq; et ipe
tullius hinc tale testimonium phibet nem libris achadem
dicat cum que ibi usatur disputator se habuisse cum q; uar
vane homine inqua dūm facile acutissimo et sine dubitaco
doctissimo Non aut eloquentissimo et ul facundissimo qui re
vera in hac facultate multū impar est s; omny facile acutis
simo et indubitant doctissimo **¶** Iupmo aut libris cum emp
various littana opa predicalet nos inquit in ura urbe p
egruantes curantesq; tamquā ho pites tui libri quai dūm
reduxerunt ut possimus aliquando qui et ubi esse mus ag
noscere Tu etatem patre tu discipulos nos tempore tu sa
croz mui tu sacerdotum tu domesticam tu publicam discipli
nam sedm regiam locor tu omny dūmz hūmānūz q; rozo

nomina genera affia et causas apposta. Iste igitur vir tam insignis
 et excellensque piae qui tam multa legit et ut aliquid scribere
 uacasse mirum tam multa scripsit. qui multa magis quaeque legere po-
 tuisse credamus. Iste inquit vir tantis ingenio tantisque doctrina
 si verum uelud diuino. de quibus scribitur oppugnatore esset atque destruc-
 tor eorum non ad religionem sed ad superstitionem dicitur pertinere. ne scio utrum
 tam multa in eis uidentur caute impuenda et detestanda conscriberet.
 Eum ergo uiri acutissimi. et sine ulla dubitatione taceant. teste
 doctissimi superstitionis scriptis propriis eam commutabilis arguat constetque
 quia superstitione falsitatis uicio uirtuti que in sola ueritate consistat
 esse oppositam et sapientiam sine uirtute esse non posse quod solo
 la lectione nisi ad sit gratia illustris gratia creatura in uirtutibus
 uirtutum credat posse fieri hominem sapientem. *Quis scilicet et
 legendas et de benedictione qui primigenius data est et filius noe et
 quod rationi auctoritas nullius gentium perducet Capitulum.*

Omnis tamen scripturus legendas esse probabile est nisi sunt re-
 probate lectionis cum omnia non modo que scripta. sed etiam
 que facta sunt ad utilitatem hominis. licet eis abutatur inordinata in-
 stituta credamus. Nam et angeli quodammodo per animas mundus cor-
 poris potius potius asseratque patrum ad corporis usum institutus est.
 Abimio benedixit deus homini dicens crepare et multiplicari
 et replete terram et sublate eam et diuinum populum mans et uola-
 tilibus celi et uini sis animalibus que mouentur super terram. Et
 adiciens omni herbam afferentem semen et uinosa ligna in usu suo.
 Nam acutus edulo ante diluuium credunt abstinuisse carnes. Et
 eis inabunantibus quoque quos aposte diluuium archa prefiguratis et
 desie libauit benedixit et legem dedit dicens crepare et multiplicari
 eam et replete terram. et terror uir ac tremor sit super omnia ani-
 malia ter et super omnes uolucres celi cum uinosa sis que mouentur
 intra omnes pyres manus manui uere traditi sunt et dicitur quod mo-
 netur et uiuit erit nobis in cibum. Quasi aliam ueneram tradidi-
 uobis omnia precepto quod carnem tuam sanguinem non comedetis. Ecce
 quia primigenius et filius noe eadem benedictionis collata est gratia
 eadem auctoritas dignitatis eadem et laboris fere concessa indul-
 gentia. *Augmentum* namque et multiplicatio gratie dilataciones
 deposuit diuini terree bestiarum terrarum priuilegium potestatis virtualium
 uinosa sitas est iudicium libertatis. Quia siquidem in uia mundis. Per
 uerolo huius benedictionis priuilegium alio indultu tempore quam quo in

noticia p predatione data est aut pmedicua sacramenta ul' peni-
 tentie repata Nam et hys statim post delictum et illis ante pccu-
 rid forte dictum est crepente et multiplicatum ut illius dimittat
 augmentum et multiplicat adquirat. q' deus homi contulit p' uia-
 aut reformat p' gratiam hoc autem et crepente iubet ipse. et quodammodo
 multiplicat in p'bole ipse quid ad meriti profectum in p'bole m' d' p'
 quad'z p'pagatione uirtutum. **C**um uero natura sit uiaata p'culpa
 ut crepente aut multiplicat iubeat no memini illat aut que p'
 missa sunt stare queant ad hanc tunc omnia in usum uite hominis
 cedant et ea ipa que uidentur esse mortifera etiam in se odoratu au-
 ditu ne diu tactu ul' gustu qualia sunt nocentius ueniosa aliis
 sunt hominis. aut eius uicant in cibum. **P**otat tamen et alium sen-
 sum p'utator domesticus inuenire Sensum tamen historicum uol-
 bat q' p'p'os p'missos et feras quaz' carnes utilissime sunt
 uidentur cibus ueneratissima reptalia deuorare. et ipa uenera
 inferunt medicamentis quibus non modo natura sustentatur
 h'ua. s' etiam infirmitas conualecit. **C**um uo p'um sit p'cu-
 tiendus sensus historicus quicquid animu ul' ad fidem ul' ad opa
 fidei que sunt boni mores magis informat laudabilior et pla-
 ue utilior est. **H**oc em' lectione p'p' quendum est ut homo se ipso
 melior ingit fiat. **Q**ui cum litta p'cedens ualid' aduulsi possit
 referre. et ad hoc posse aptari consensas. ut p' gratiam p' b'ndictione di-
 collatam. ad uirtutis incrementum. et multiplicatam. libere p'atet
 arbitrium et uirtutibus multiplicatis p' gratiam adiacet subitio terre
 qui cum in se ipso homo p'hiberet dominum sui. alioz' q' consequi
 ut emittis amantibus p'latu timorem et tremorez inuocat
 amuluz que mouent m'ra. **S**unt ei ergo omittat m'abim quia
 in amuluz creaturis or' u'ba salutis sue loquitur d'auis plane
 tibatur m'atit quibus aduulsi. aut mores q'ponendos m'ra ho-
 minis p'ofiat. **C**onstat em' q' omis edificatio moris aduulsi
 est. et cum quis aduulsi aut ab ope aut aibo aut quocunq'
 modo instruit concessis sibi p' do d'uo utiliter tibatur. **Q**uis em'
 instruit saluos quodammodo uibim dei est. et aquocunq' m'as doc-
 trine p'ofertur accepta est. eo q' m'as m'arupta p'p' et in-
 corruptibilis est ante delictum post d'um sanguine m'ro fides
 est diuine abstineat concessus est amuluz uisus. et ante baptis-
 mum et post d'um mo p'ccu uitet uenit uideatq' instrui p'io li-
 betur. si aptus est aliquibus odor mortis in mortem quid p'io li-
 bet. et uasa mortis aliam p'esse aduulsi. **C**um ergo d'at qui

quit in se per sanguinem comedere prout est ac si quadam ymagine de
 cibis diuisio in duas fugas quod si volumus lege dicat in eas naturaliter
 quedam sunt que digeruntur utiliter quedam videntur in terribiles humores
 alia per vim expulsiuam eiciuntur. Omnia quedam sunt que sams si in
 modeste sumant conferunt et ob sunt egirotatibus quedam debili
 oribus faciunt minus tunc contineant sams. et sanantur nam
 huiusmodi non ad naturam roborant. delicatiora siquidem minus mit
 unt magis quoniam et alimentum ut ita dixerim purioris. **¶** Sic
 et in libris sunt que animus pro sunt. dum tamen legantur mo
 destia dispensate. que ut nichil continent nisi edificatorem fidei et
 morum sunt que solidioribus animis faciunt habenda quidem
 per allectionem simplicium. sunt que natura bonae mentis animo
 eiciat. sunt que digerant in usum moris aut eloquentie. sunt
 que inducunt animam. et in fide et bonis opibus salam faciunt tri
 ditatem. Vix autem inueniet scriptum in quo. si non in sensu vel
 ubi non reperiatur aliquid quod prudens lector eiciat. **¶** Cetero
 libri tratholici tunc leguntur et canones et gentiles simpliciter
 periculosus patent. **¶** In utrisque operi fidelioribus ingenuis
 utilissimum est. Nam quod in scriptura lecto singulorum doctissimum. ta
 ta electio melioris optumum facit. Ut enim in libro saturnialio
 et in eptis penete ad lucillum legitur apes quodam modo debemus
 imitari. que vagantur et flores. raptant. deinde quicquid at
 tulerunt dissipant et per fasces diuidunt et succum rari in v
 in paporem mixtura quadam et per netate spiritus sui mutant. Nos
 quoque quodam diuersa lectione que sumus comitamus in usum u
 tutis. ut omnia in ordine gerendorum. rationis iudicio digerente
 coalescant. Nam et in animo melius distincta suant. et ipsa
 distinctio. non sine quodam frumento. quo condit vniuersitas. in
 vniuersi paporis usus varia libamenta confundit. ut etiam si
 apparuerit. unde scriptum sit aliud tamen esse quam vnde et scriptum
 videtur apparere. **¶** De in corpore vero facit videmus sine omni o
 pere in natura. Nam alimenta que atapiunt. qui dum in sua
 qualitate penetrant. et solida in natiuitate. male stomacho ouerit
 At cum hoc quod erant mutata sunt cum deum in vires transierunt
 sanguis et diuisio mandato didicitur dum in via declinatur. Pas
 tor enim reptilia et in munera mactare percipitur et comedere. quod
 ad uocatum genus perire referatur ut exempli conformitate
 docere potest. ut in regulis eorum. gentiliu dogmata. nequaquam

horreamus. **I**mmu-
pitagora audiamus. dum animas quas melius engesserunt retrude
in corpora bestiarum. inguletur ut plato. Nam in eo pitagorum nimis
secutus est. qd sicut mortuos per vias ita per mortuos recipere vias
fieri docuit. et per varia corpora per vias qualitate migrare. Unde illud
Ipe ego nam memini tyriam tempe belli. pantoides ensoribus erui
in pectore leno hesit ab aduso gravis hasta minor atride. **B**e
ergo legant ut auctoritas non praevaleat rationi. nam et utica
dum rosa legitur quandoq; manu tangens uat. Sapiencia siqui
dem fons quidam est de quo egreduntur flumina. que irrigant omnes
terram. et non modo ortum deliciaz diuine pagine replent. s; et
ad gentes perueniunt ut nec etiam ethio pilus annuo desunt inde
sunt flumina redolentes. et fructiferi gentium ortus. Quos si forte sum
plex lector ingreditur semper poetici illius meminerit. Cum legas flo
res et humi nascentia fruga frigidus aperiri fugite hinc. latet
anguis in lyba. Nam et poma epidum que draco per uigil suat nul
lus apportat ignarus. aut quis scripturus non quia uigilans le
gent. s; quia dormitans sompniaret de ac si ad finem legendorum
utens callidus periret. Verum est quia fidelis lector et prudens
et qui litteris per amore uigilat uia per semper percludit et peruenit
ad uitam. Hinc est illud doctoris doctorum. **N**on enim anima sola
non amarus. **U**nde sic uere philosophari et ad quem finem om
Ide autem uere philosophari est non peritum uigilare intentis.
et h; est multe letissimus iocundissimus et saluberrimus
fructus. Ipa siquid rerum omnium continet disciplina. et omni
moderatus uniuersis humane uite actibus et uicibus et cogitationibus
modum et terminos ipa constituit. Est tamen tu nec ipa nouit et
nec perficere. Est enim in eo prescriptum ut non habeat modum. Per
quit aut aut loquitur illuc tendit tendit qd apud recte philosophantes non
habet terminum. Nam et eius finis in eo consistit. ut illud nequaquam
timeatur. Si enim secundum platone philosophus amator dei est quid aliud
est philosophia nisi diuinitatis amor. H; est utiq; que terminum non uult. ne
et ipsa qd non peritum finatur. De eius finem esse desinit et si a
mor dei dei qd coniunguntur philosophia nomen euanescat. Sic et inuenerat
sapientia dei. cum multos prescriberet modum. deum sine modo
peritum diligendum. Nisi quia caritati modus modus ille prescribitur
ut deus peritum amoris diligatur. Cum enim aut diliges proximum
tunc sicut te ipsum idem peruenit. Diliges deum deum tunc. **P**otota corde
tuo potota anima tua. et potota anima tua mente tua. et qd animus

unibus tuis Idem quoque adicitur Iulius duobus illis pendet tota lex
et propheta. Si ergo omnia que scripta sunt prophetis famulantur et legi
si omnis doctrina illuc tendit ut homo pulchritudo sit legi dei. quibus
amplius ad regnum caritatis universa referuntur. Cum vero philosophando
caritatem ad quirit aut dilatat suum phantasia appetitus est sine
Hec est itaque vera et inimitabilis phantasia regula ut sic in omni
legendis aut discendis agendis aut amittendis quicquid versetur ut
proficiat caritati ipsa vero inquit manus aut sola est si honestatem
modestiam cum sobrietate pudicitiam et aliis veris virtutibus
certum in ipso homine. que pietati consuevit quasi in templum domum
introducunt. Cuiusmodi aliorum vergit in artibus. siue quibus studiis
scripturis. non phantasia dogmata si manes fabule sunt et figmenta corporis
super quo impietate ira dei de celo reuelatur. Cuiusmodi illi garriant
recte phantasia in scriptum videtur insipidum et in sulsum. Unde non me
si phantasia dicentes de talibus dicunt michi inquit fabulaciones
si non ut lex tua loqui ergo vera et iusta phantasia. et non phantasia
tantum quum est. Vera et falsa loqui bona docere et mala non
phantasia est. Sed et recta duntaxat medium docet uariis phantasia
tator si qui recta que docet sequitur vere philosophus est. Deinde
videtur utique. *in iustis. qui sapientia uerba putant et qui*
et impudent aliter legendi sunt libri diuini aliter gentiles
erunt qui phantasia in multis uerbis consistere opinantur. Capitulum
Errunt qui uirtutum uerba putant ut lucum liquidum. Nam uirtus co
mendatio consistit ab ope et sapientia. uirtus inseparabilis comitatur
Unde constat quia illi qui uerbis inherunt malum uideri qui esse sa
pientes. Placens autem tenentur tenuia doctores que stultitias
mouent intrant uerba ut suum et alienum abducant sensum parua
ores uentilare. qui ex annuare. si quid difficultatis emerit. *Uerum*
tamen proinde impudenter suam iactatores sapientie. nec amatores
et id quod nesciunt. parum pudore ne scire. qui quere et discere malunt
Postum si assint alii quibus notum arbitrentur. quod ipsi nesciunt. Ista
tamen tamen eorum ferre non potis. de omni materia loquuntur subito di
iudicant. omnes culpant alios. se ipsos predicant. iactant se nunc
uisse de nouo quod tunc est ab antiquis. et testimonio libere peti
tes multis ad tempora nostra productum. Verba multiplicant ut sepe in
mis intellecti sunt diueri multitudine uerborum. qui uero difficultate
Cum enim ne intelligatur efficit. arbitratum. se meruisse ut p
retis phantasia uideatur. Et sepe qui parua spina nouit. parua phantasia
que nec ipse pitagoras sufficit explanare. puterunt ea replicare. et
reuelant. et quia non habet quo dicitur. laborat misere. et idcirco te
it et easdem circinat auribus. Dum enim paul audis. tam cito nem.

metu et s.

quidē sortitu

et ingenti est

ta mutatio

lapidei aut

habent in

et causa

ut patet

Quid quidem
a natura
aut est natura
m est. Manifest
sunt multa. De
festa non

caelo mirabens cecidisse Quilibz enim hominem attulisse videbitur
 Si professiones queras aut autem est grammaticus rethor geomet pro
 tor aliptes augur cenobites medicus magnus. omnia novit et omnia
 et esuriens gregale longe pstantior Nam et si iussus aut metum. et de
 dolo doctor te quum quo volueris. incoluine p mane trahet Accede ut do
 ceas quid in scriptis suis. auctores pegerunt. diligenter inquirere
 rite litterum. statim more palut duram tuam et asino archadie te
 dicit tardior Plumbo eleazar es. dum quid in littera latet interrogas
 littera in utilis est nec curandus est quid loquat Si iustas mouebens
 fuge. qui pmasa est et occidit Cane ne serpens sis. qui tuum come
 dit omibz diebus uite sue Aut ludendu aut fabuland aut disputa
 dum est tibi nam qui ubi sior est videtur doctor Nec curandus est un
 aut quid de quo sentiat aut profert aliquis dum loquatur Nec re
 fert qua quisque rone utatur. dum no instat. s. vultum eius quis
 q dare sufficiat Quid un aut falsum quid probabile aut non plabi
 le sit frustra quitur. dum tamen ymago plalulid profert Statue
 q volueris. statim illud aliqua similitudo euacuat. Nam q abtinet
 in uno simili. velis volis in alio obtinebit Constat tamen qd nec
 simile est non statim esse un et q falsum videtur non semp falsum
 esse Si pposito simili dissimilitudine interis apud rem manent
 agnoscere Aut em teul clamore impedit. aut sup flum opum den
 debet. cum omnium simili aliqui dissimilitudines esse oporteat Alio
 quum non tam similia qui eadem merito dicunt Dace aut ita no sit
 non modo simolum s. in fione dignissimum indicat Statim queritur
 an velis conuocari Dicunt ut p iphetorum non euagorum audiant
 conuenisse Cum tamen de ambulatione et circuncione uis potius
 qui diligenti inuestigatione rezo p iphetos uidentur Si tamen
 hec ad copiam eloquentie comparand dicitur disceptatio et similia
 et dissimilia conquirunt Quicquid quidem laudabile est. et quo aliquid
 esse condnabilius inuenti. non facile dixerim. dum modo fallat
 arum nube multiplici. sibi nequaquam pstringi oculos patiant Nichil
 enim vultus nichil ad gloriam aut res adquirendas comodius nite
 tuti qui eloquentia. que p eo plurimum opatur. si rezo in mente. et in
 ore copia sit ubi rezo. Verba namq profere vultus inaguntis. dissipiet
 potius qui docentis est aut discentis Quilcas uidetur huius qui totum
 lauga detinent suauis diem. et nichil otio dicunt aut inuim Si de
 fossus es audiendo et ubi nisi ubi sior esset loquendo p fangar pati
 erit. quo tamen tendat. aut quid velit. non dum intelligis Tu siue

nota

prospectas ille non dum iudicium fecit. **P**rofer tamen ut videas qua por-
turus sit recollige tandem que conturbant et accutient tibi. velut
egri sompnia. vane fingentis spes ut nec pes nec capud vni redda-
forme turbati cerebri homines credas. et qui ex deo rationis. ling-
uam comitue non possit. **P**rofer enim noctes continuare in somp-
nibus. et sopita ratione melancholicam solam in eo gerantur si forte
imperitio ducit. et modestiam persuasus succenditur et quolibet
inveniens finget obprobria compacentibus. et deinde deinde eoque
comitabitur nec amicus nec hostis ab eo nisi conspuitur abscedet.
Si repisti proferas nunc est aut proferas lingue sustinens minuas
Desiste ergo nisi sordida lingua malueris inquinari. Nam et in
munda quo magis manent eo amplius fetent. Vni prudentis
dictum agnosce quia vesperum tetigisse timent fugiunt et pro-
tam qui sapienter. agitant pueri mactati et sequuntur. **E**st aut
apud proferas aut proferas videntes. homo huius rectissime videat
in utilis. commodus tamen est metu multitudinis. que hylaritas
locularis leticie materia gaudet. **O**ptimum enim instrumentum est ad
risus conciliandos et efficacior quomodo minus. **U**t venientibus
effugas paucam iudicis auribus. mox in geras in sano. qui nullo
parat. et si enim forte vis res me benignissime obsecra ut in
docendo aut in disputando sententia plus apparat ut eam ubi
de dictione compenset. Nam qui ubi rebus. et res temporis opor-
tunitati contemnat. modestissimam totius eloquentie regulam
tenet. **N**ulla vero copia laudem parit. cum vitas virtuti. et amicitie
officiis amica consentit. Multa siquidem et fallacia loqui. iugiter
habet. et famam animis negligentibus et in se uirorum gravium pro-
notantibus odium et contemptum. Nam et spiritus sapientie auctor est
quia qui sophisticum loquitur odibilis est. Non mediocriter tamen uti-
litas est in deprehendis importabilibus importunitatibus sophisticis
sive quare notitiam quibus quibus ad ordinatorem veri et verum venit
laconez progreditur quam nullo in utilis est qui aditus oratorum
et instructum hostem procedit ex armatus. **E**st ergo ad orationem
colloquenter in assu fallit. et quam in campis ductorum scola ut tunc
locularis multas gerere. **S**ed ubi se colloquenter in tentas ad philoso-
phie sapientiam erigit importunitates sophisticas delitescent. Et
si forte ab altera parte emergerint sic aspicientibus corumpunt
sicut in re publica. ut contrahentes dolus malignitatem cohercet.
Ceterum ubi rebus res temporibus contemnat. et intuentibus fal-
lacias prudent argue non paucorum dicitur est aut lenis opa. unde

plurimum accedentes retrorsum abeunt et aliqui uestrum plura pora
 mularum presentes. gloriantur apud indoctos. at si in miseratione
 corp tota concesserit. Et cum aut quidam uerbis namque manebimus nomine
 potidit. garas quippe duas postquam sit ungue partes sic stat. sic lo
 que velud omni nomine dices. De quibus et spebus noua affert pen
 tentia. que boetius latuit qui doctus plato ne scuit. et qui iste fe
 lia forte in secretis aristotilis mihi inuenit. **¶** Vitem patet est sol
 ne. questionez. in qua laborans mundus iam genuit genuit. in qua
 plus tempus consumptum est. qui in ad quicquid. et regendo orbis
 impio consumptum est. caesa domus plus effusum petone quam
 in diuibus diuicis suis possederet resus. Hec enim tam diu mil
 tos tenuit. ut cum hoc. vni in tota uita quierent. tandem nec ipso
 nec aliud inuenirent. Et forte ideo quia curiositati non sufficiebat
 meis q. solum potuit inueniri. **¶** Nam sicut in vulua cuiuslibet
 corpus frustra soliditatis substantia querit. sic in hys que intelligi
 bilia sunt diu taxat et vniuersali esse querunt. solidioris existencie
 substantia nequaquam inuenit. Vbi etate terre nichil agentis et sus
 tra laborantis est. Rebus siquid sunt res fugacis. et cum que
 runt audis acies euascent. Expediunt hanc auctores mul
 tis modis variis et suauibus. et diu indifferet uerbis nisi sunt
 uarias opinionones inuenire nisi sunt. et litigiosis hominibus multa
 contendendi materiam reliquerunt. **¶** Hinc est q. sensibilibus alijsq.
 singulibus apprehensis. qui hec sola uident esse dicunt. ea in diu
 statos prouelut proquor ratione. in ipis singulibus specialis
 summa qualissima q. constituit. Sunt qui more mathematicor. for
 mas abstrahunt. et ad illas quicq. de uniuersalibus dicit referunt
 alij desunt intellectus et eos uniuersalibus uerbis censeri conserunt
 fuerunt et qui uoces ipas genera dicunt esse. et species s. eoz. iam
 oplosa sententia est et facile cum auctore suo enarrant. **¶** Sunt
 autem adhuc qui deprehendunt in uestigijs eorum. licet erubescat
 auctores ut sententia. profiteri solis uerbis inherentes q. rebus
 et intellectibus subtrahunt suauibus ascribunt. magno tuerur
 quippe se indice. et quibus auctores qui indifferet uerba prebent
 ut res pronuntius posuerunt suam ascribit sententia. ut eures. **¶**
 vni hinc magna permaia inuicor. et colligit quippe quo suam pos
 sit hesum confirmare. aguilus et spebus nequaquam recedit. s. eo ap
 plicalis uideret institutus sit. primo pocton illum te subito
 inueneris inuenisse petore. qui ad omnia que necessitas pergit
 sat fortasse simulare expressum. Desipit ita rufus in uenia a qua

enim teste roquo nullus casus auerit. Nam quicquid aut iussus. nichil
 est nisi uenia iussu. Si gaudet si flet si tacet aut loquitur. Tenet puerat
 possit negat iuuat. Una est uenia si non sit uenia mutus est. **¶** Res
 illa ad pphandum uidetur aptior in qua liberior est licentia fingendi qd'
 volueris. et minor est operi difficultate aut discrepantia impericia
 certitudo sepe sicut ad hostem impediendum fatibus palebas. et angus
 tias tuisendi miles tantus obseruat. sic difficiles quis aut astutus
 aut auidus exorat questiones. aut si aliud propositum est pphandus
 in cas quia pphandus placitur. et si patissare non sufficit. quia ne
 mo est qui omnia que etiam abimplos querunt sufficiat explauae
 statim amittit oculos distorquet vultum lachrya rictat clamat salu
 et tuisignas gestibus. qui in quo me hystione ut immo videantur
 in epi. **¶** Non utiqz sanissares nisi ei videas ubi sunt. et id tantum
 dicas qd' consuevit audire. Ipe tamen licet scrupulosior sit. tota
 est palmaris iquatus. In vno tamen fortasse sibi pphandus conuincit
 qd' in marfubio amia quibus inflatur ingessit facile tamen et quasi
 acut vesicam hanc pphandus. quicquid loquacitatis infolibus imperiti
 gutturus respondat utdum immo sapientis ubulo conuincet. **¶** Nec
 illos ad pphandum crediderim aptiores qui amia ubulo laugid
 oronem obtinuit. ac si ad omnia que querunt immo sit ad populum
 facendus regularetur si quid' proditum est qd' qui ut plus ut minus
 respondet qui queratur abeo licet recte disputandi ignorat. Cetero
 rum quibz docendus est illa sunt dicenda diuinitat que palmaris
 pphandus administrat prestant vnde illos. qui in singulis legunt
 omnia. et dum unum quitur intunt omnia expedire. Plain est recte
 docendum formulam non tenere aut enim vestiment quid sit recte do
 cendi modus aut dissimulacore officij. vendicant forte magna sua
 et ut ait cetero non quid pphandus disciplina. si quid ipi possunt osten
 tant. **¶** Qui ergo porphiriolum omibus pphandus replent utro
 ducendo obtundunt ingenua memoriam turbant et quia instatenda
 erat tanta grauitate educta ut quibz reputet importabile qd' sus
 cepit. Diuine pagine libros quoz singuli apices diuini pleni sunt
 sacralibus. tanta grauitate legendos forte concesserim eo qd' thezaurus
 pphandus. cuius digito scripti sunt. immo nequeat exhauiat. licet
 enim ad unum tantum modo pensum accommodata sit sufficiat licet
 multiplicatis misteriorz intuscat latet et ab eadem re sepe allegoria
 fidem tropologia mores variis modis edificet. Anagoge quoqz multi
 plicat suum ducit ut littera non modo uerbis sed rebus ipsis instituat
 et in libalibus disciplinis ubi non res. sed diuinitat uba significat

quis quis primo sensu littere contentus non est aberrare videtur. nudi-
aut abintelligencia nitatis quo diutius teneant se nolle suos abdu-
ce auditores plane porphyrius inquit credo si ita scripserit. ut
sensu eius intelligi nequeat si aristotele platone et plotino plectis
valeat quicquid me in aliquo disceptatione. disponit introducere compendio
tali. Ego si quid illi posuerim qui litteram aperit et quid sufficit pate fiat
sensum ut ita dicam hystoriam docet. *Quia sunt necessaria. et qual-*
itates phantasi. et q. simplicitas. a munda veritati est et quid sit luc-
tari cum angelo ut mirare eum. et quid sit aut pro sit ad voratione.
Que no sunt dispendi clares et sapientie reliquie patriam. *Ca.*
que phantasiis adinuendaz speciem nitatis. me eo tenus coope-
diunt. seneca carmentis parvas coepressit. Et licet meti eius sua
nitate non cupat. sensum approbo et phantasi credo mentibus fidelit. in-
gendum. Aut ergo. *Quia huius studii quenda munda queta. spiritum taci-*
tum paupertas terra aliena hic respirare solent multis ab prava legen-
do huiusmodi namq. dat gratia. dno. et illis nitatis spiritum confert. quia
more nitati a mundacone et coecone mandatoris fuoro fideliter
adheret. Nam coestimonio sapientis qui confidunt in domino intel-
ligent nitates. Supra aut resistit deus. Quis eo munda phantasi a
eo veniente in aliquo obtineat. Similitas est ut nec psonam doctis
qtempnat quis aut quidamq. psonam. nisi forte qui religio repro-
bant. Si ut dici solet in munda munda. nihil recte agredimur. quis ad
pionam. sine eo pueniet qui psonam domus est et inquis sunt omis
sapientie thiam abscondit. *Hoc utiq. molis arduum munda est*
et difficilis et longe munda qui ut fabulaz utam nulus claudat ex-
pore de manu herculis i mo recte longe munda qui nihil est. si tamen
q. omis nihil est aliquo munda aut munda est. Quisquis ergo munda
phantasi ingreditur ad hostium gratie eius. huius pulset munda
munda liber omnia stendoz est quem solus apit agnus qui acci-
sus est. ut ad munda sapientie et vere felicitas ferunt reducet abez-
ritatem frustrari qui filii decipiente ingeny de munda teneatate
de assiduitate studij de lingue volubilitate blanditur quia si hec
in munda fuerint. quo efficaciora videntur eo longius alienabunt.
Nam et equis quo velocius aberrat eo tardius danda quisquis
insidet redit. Est autem huiusmodi commoda simplicitas. qua dispen-
tium intelligentia plurimum adiuuat. Similitas enim hys que pntur
ad adorationis ad quiescat. et simplicitas si qua pntur ac oportuit dic-
ta videntur impartem melioris fidei interpretatione retorquet. fup tus
enim est qui scripturas aqmbus instruendus est appetit dominari. et
captivato seu su cap ad intellon fup eas nitatur talis repugnates

13

13

nam uis que non habent primum sensum abstinere est non addis-
 ce alienum. **R**omane et discipulorum oculi tenebantur ne sapiam. que eos
 exordire conuincat agnoscent quia tardi erant ad intelligendum que ipse
 loquebatur. quentes quod abierat amentibus prophetarum et non attendentes ipsum
 qui latebat in littera. **Q**uia puritatis ardenti studio quicquid querebant quod
 latebat sapientia que querebat affuit et aperuit oculos eorum ut
 intelligerent scripturas. et suam uisum domus arguerent tarditate. **S**ic
 enim prodest quicquid studium si auditas ipsa facienda. refertur ad proprium
 nec ipse nisi in fractione panis agnoscat. quia mens scripturarum
 nisi refectio fidei. aut mors detur anime. **N**am non uidetur. **D**um
 quis enim ad uoluptatem suam inuenit aut studij uiribus scripturarum
 integritate atemptat. quod asacris ipse exclusus ab intelligentia
 ueri alienus potat. **N**am et sodomite. **D**um angelos. corruptores mali-
 tie. et uiri in ipsa hospites corrumpere uoluerunt. ceitate passim sunt. et
 circa pietatem. **E**uantes palpitando in merdite circa suis tenebris abuo-
 luti in isto dei iudicio submersi sunt. **S**ic dum elati et maligni ober-
 rant ad parietes scripturarum sensum fidelium. qui in domo simplicitatis. cum
 quo est fructuatio dei. et qui corruptores malicie angelorum. ueniunt
 tinguunt. **A**ngelus siquid scriptum est quod deo mittente constat. ad in-
 crepandam maliciam hominum. in mundi sodomiam descendisse. **I**ndite inquit
 uerbum dei principes sodomorum auribus populi uerba mea. **P**ropter
 re. **B**eruerunt est ergo scriptum. non diuandum. nisi forte quis se ipsum
 dignum credat. ut angelis debeat dominari. **S**ed uiri in ipsa eos ado-
 rasse. et cibum in frasse legunt. et eis humana temeritas uult prescri-
 bere. **A**bantur autem fidei et bonorum operum cibus. nam et magni consilij
 angelorum. ad primum. sic abant mulier samaritana. **E**t forte eos a-
 dorasse non proderit si abus subtrahatur. **R**omane quicquid studio inuig-
 ilabat angelos ascendentes et descendentes uidit et ipse dominus in uisum
 scale et cum angelo. donec aurora illucesceret luctantibus certamen
 habuit nec ante ab angelo fatigatus. ad quicquid ut cederet. quoniam femore
 altero debilitatus benedictionis gratiam uoti compos. accedente an-
 gelo reportaret. **H**ec ei in spiritu aut in figura contigerunt. si uobis
 aplo teste figurilla fruiunt. **I**nuia ergo persequamur uir. apprehenda-
 mus angelos scripturarum et infatigabile certamine luctantes cum eis
 non cedamus. donec uos aurora uirtutis illustret. **S**ed solum nosse
 sufficiat uirtute. nisi femore amoris temporalium manifestante. eo uere
 uirtutis aditum debudicamus angelica facilius consequamur. quo magis

Et uox amore excitato in appetitu temporali claudicans. Et cum luc
ta ista uduat ut triumphans huius festinans deus ipse qui summa
uitas est facie ad faciem videatur. Quia enim boni in fide aut opibus
apparet ymago quedam diuine uisionis est. Et recte diuina sine bene
dictione non expedit angelum. quia uisio uitalis sine gratia bonae
operationis. sane confae non habet fructum. ¶ Porro ad studium quendi
non modo domesticas sed etiam extraneas animarum exemplis. Nam so
lon qui summo sapientiae femore semper flagrauerit. superno die apparen
tibus diuinis et consensibus. iam fere in sum facis rupud exposit inter
ragatus quod cur hoc fecisset. Respondit. ut cum istud quiddam est. de quo dispu
tatis preperio moriar. Aggrasset profecto exhortationibus in erud. si eo diu
mo uitam ingrederentur quo eam polon egressus est. ¶ Carceides labo
riosus et iuturinus sapientiae miles in studio. x. expleuit annos. Et
siquid idem ei uiuendi et phandi finis fuit. Cato octogessimum et pro
tunc agens annum animo tam iuuenili. uirili robore. gratitudine
seruili in re publica agens ut uet memoriam tardiorum aut lateo
infirmitate aut qua statum caruam membrum torpencia aut linguaz
impeditam quoniam diuadit. graues etiam litteris appetit erudiri
qui seio et fere seio latinas didicit. Cum uero sibi eloquentiae gloriam
compasset quod egit ut uires quoque uirilis pitissimus habetur. ¶ Re
us uero prius misera et patre ratione digna ad doctric cupidine
flagrant ut ne memora quid qua feratibus cogebatur tempore sibi
quo minus graues libris lectaret. Quia quid industria ostendit a
lys tempa de esse. alios sup esse temporibus uitam quietam uitam ce
ut ethiops docet qui studentis in aue. Quia reputat si ad ostiu
eius preueniam se tumultum turba pulsat. Sit enim quibus laus
ingemo nisi cum se ratione solo uocant. et diu ore. uise quod ferunt
pectora uiri. diu non ad uitteria turas. Maque mentis opus
uer delodice paranda attonite rursus et equos faciesque deo appie
et qualis uirili confundat eum. ¶ Nam quod turba uitalis lumen
impedit totis euangelicis docet que turbe precedentes et sequentes
impugnabant piter ut taceret. si quid dicente domino qui uisatur i
turbis turbatur erga plurima. quo nichil studys aut bonis mori
bus operendis pincosus est. Si enim studium ut accio in placet
est uehemens applicatio animi ad aliquod agendum. magna cum uo
luntate. profecto mens que turbata ad plura distrahit. nequaquam
in uo uirtutis opere fidelit occupatur. ¶ Sed study tunc quod uitaio plu
rium profiat cum uirtus in singulis que legit aut audit homo tanto

apud se veri iudicij spiritus qualesat. Ibi namque iustos multa doctum
 nat. et fructum omnium appendit instat. Ceterum ita quicquid esse non
 potest. si nature necessaria subtrahunt. et etiam si luxuriam animus
 indelicis rerum affluentia. hunc rationis potestatem. unde fecunda
 virorum paupertas. et vere humilitatis custos. et tota virtutis premissis
 adhibetur ut luxuriam moderatorem ista compescat. et facit et stimu-
 lus suis homines sui memoriam officio virtutis iugiter instare compellat.
Honestum quid res est ut ait sapiens. letitia paupertas. nec tamen est pau-
 per si letitia. si tamen diuicias potior. unde deus virtus cum diuicijs ten-
 ferri posset. que tante sunt ut pater eius datus xersis. epulum dare co-
 fari potuerit quo magis vacuo animo studijs tunc esset opatus. pa-
 tris admodum summa patre donauit. atque aut complibus diuicijs
 moratus. omnia temporis momenta. ad parandam et docendam doct-
 nam confectis ignotus illi urbi nixit. quod ipse quodam volumine testa-
 tus est. Crates quoque ille thebanus. plecto in mare. non paruo auri
 pondere alute inquit pessimi male cupiditatis stimuli. ego vos iugiter
 ne ipse mergar aurobus. Et anaxagoras cum aduenit peregrinatione
 patriam repperisset. possessiones quod desertas vidisset. non esse inquit
 ego saluus. nisi iste piperat. Bonitatem ferunt oratulum. neque lo-
 cupletem fieri futurum ut doceat. nisi addocendum pauperem et egenum ac-
 dat. Semp enim differentialis plura d'erunt. que sunt iocunda. aut ne-
 cessaria sunt. Teram alienam plura gignit. et suam interdum aliena
 plura gignit. et suam interdum alienam facit. vno aliena facit sua
 et alto unquam grana. Hoc est quod domesticas. et que citius sunt
 alugit sollicitudines ut homo totus quodammodo v'us in p'pud. d'ne quod
 sapientie profectum impedit. reputet alienum. Abique tamen domum. et
 ubique in patria. quia ubique loco apud se et ubique apud sapiam co-
 natum. Et forte huc patriarcham mutat domum. dum enim d'ore de-
 terra et de conuersione sua precepit ut in peregrinatione proficiens multa
 plicetur ingentem magnam. ipamque terram ad quatuor felicit' qui velu-
 quit. dum aduocatum sapientie. omnia que sunt mundana contem-
 nit. **S**i quid virtus modeste paupertas d'rao crescit et fortitudo.
 facilis diuicias. qui laboribus d'pugnat. Cum vero magnitudine tem-
 palium quibus quodammodo ingentibus est. pedem sui figit affectus. per-
 nit et minoratur et in re domum felicit' adquirunt anima. que mundi
 cordis affectione. quau mentis pede calcant. Et quis est qui hanc adu-
 cum manu vel intrare disponat. angelum forte quis aggredit' aut
 quis si aggreditur p'seruat. **N**ec tamen sine disamine colluctandi

videtur. fides virtus. et nisi paupis corily amantudo precedat iudicis
et hic. coniugatio non dulcescat. nec subarescat paboles immensa. nisi in
mutuas baculo iordane labentem solitudo tunc. et inuabibus finis
spualum et corporali bonorum impatrum diuers regreditur qui etiam in
cognatus goul. inuine qtemplaois. et recte apmms labore. ducunt
sudent. Dum no alia ma philozophari intuntur. exant et urgente fa
huc pimageuta distrahent si tamen inuenerunt gmaum qui uel leuati
lam sapiencie. poy noime languatur. Et est em ut fertur dixisse an sup
pus indulgere mays alegendis studio temporare. *De septima clauis*

I libro quintilian de institutione oratoris septima *discernimus*
discernenda clauis ponit amor doctonum. quo pceptores ut paren
tes amandi sunt et colendi. Sicut enim illi corpus. ita et illi quida
sunt genitores amicos non quidem de se spug ptagando futia
s quai sapiam mandatorz mentibus igitur in melius reformato
naturum. Et hic quid pietas studio plunum confert. Nam et libent
audunt quos amant et dictis credunt et eis esse similes. s. amtu
pstant. et pro faciente affectu. in ipas cetus solamur leti alaars
q. comenunt. *¶* Enidati non wastant. laudati non crubescunt ut
sunt et ipi bini studio merentur. Nam ut doctoz officiu est doce
sit auditorum prebere se doales. Alioquin neutz sine alio suffiat
nam sicut hominis ortus contrax gignendum est confectus. et frus
tri ppariens semina. nisi ea p mollius fouit sulcus. ita eloquecia
coalescere nequit. nisi potata trudentis accipientis q. concordia. Hec
quidem quintilianus inceptis eloquecie. s. nichilominz sunt adu
situationes sapiencie applicanda. pfecto nec eloquecia nisi pceptis
sapiencie comparatur. et inferunt illor. qui amos audienti sunt. Huc
non modo ridiculo sus. s. quodam modo vesamus irripit. quetuz phia
ut loquetur diligencius non instruit. *¶* Septem alias clauis. quas
ad intelligentiaz p p tuzas atonius posuit in lucem profert. Liber qui
deductia xpiana inscribit. s. nequaquam istis obviat. omnes poa
spantur in una istaz. Eas namq studm quendi completit. *¶* Tetu
de traditane gentiliu. sicut fuerat institutus ita tamen ut ad institua
onem fidelium opposito referatur. Qua tamen est et singlatis et q
clauis clauis. clauis illa que apit et nemo claudit. claudit et ne
mo apit. et siue qua ad intelligentiaz uer. nullus accedit qua quis q
non apprehendit aut non tenet parius insuare. sed idem qui phi
lozophari. In quo cyranus et sui et simia bonu constituit et q

18

Multa quidem st. Plabores multos itur ad voluptates. *¶* Et
et difficilia. quibus philozophantur probatur uirtus. qd

17

ad finem non est iter nisi per dard. Nuppe tamen perficendi omnia
 manusuefuerunt et dum laboris percipitur utilitas. lucus ad omnia vo
 bo rat. Et quid ad finem tendunt omnes s; via dissipat. Remo tunc
 ut apud illuc sine labore pergit. aut tendit. Cum enim sint tres ph
 lazophantem scete. que et ipse fundunt infemitas multas. omnes et si
 dissimulat laborant. tamen in spequendo finem que statuit. **S**i quid
 epicurus. et totus grex sodalium eius vitam beatam asserit que sep
 tanta iocunditate letatur ut tristitie. et perturbacionis non intueant
 ul' tenus motus. Verum quidem diffinitio est. et qua nichil potest
 esse iocundius. Alia tamen plebs que cum sequitur de fluxu nunc
 iustitias reputans se cito usu transire esse futuris. **A**liqui tamen
 p suaderi nequit. hoc aliquem hausisse de fonte paratito qui tanta
 p mox docuit puritatem ut a posteris creditus sit non humanum
 modo s; diuinum spiritum habuisse. **S**ed quia facile est aures vel ore insipi
 entia dicta omnia optima de primariis. adpendium in iudicia i iun
 diae tracta sunt que virtutis esse debuerant instrumentum. ratio siqu
 dem opmata est. nam hoc utiq; cordatus homo non sentit. q; aures
 iocis q; nil est iocundius ul' suauis parafitici vita aut corum qui
 epulantur cotidie splendide. qui nunc estuant splendide utuntur
 vesibus deniq; omnia que mens lingua manus appetit. cogitare
 loqui et facere. et in nullo continere sibi aut motum repugnare
 voluntatis vitam esse hominis vera et summa felicitate gaudentis
Sed inq; hoc sine labore venit. Quod obuios. ne sit unum varietis
 humane sortis ut iactat. At velis namq; utans ad libitum opale
 na uicia est. **H**ys enim egeamus. ita non utitur quia desunt aut par
 at sepe uedesunt. s; ponant adesse sunt multas competitores et
 tanta turrentes auditate. eas fortior apportant. **P**eritius itaq; ap
 est ut seruentur. **E**xiguntur no ergo et potentia. **U**nguid hec gratus
 id est sine labore et sollicitudine adquirunt. **S**ed in hys concupis dux
 quidem est et intollerabile eo q; amor quod. in uatus est homin ut
 etiam qui non agit ut bonus sit bonus videri velit. et in estimare
 sui. alioz. curare iudicia. Nam ut bonus sit. non comodi quid s; iust
 amor efficit. **P**unitur ergo reuerentia co iungentia. s; hec ipa nisi fa
 me beneficio protendatur leuit euanesat. **E**t illa que gloriam patit
 et pro iugat. **P**omulans purgat articulis. s; maxime a virtutibus q
 eras conualescit. **P**atet ergo qui laboris sus sit transitus ad libitu
 dines p voluptates que sufficere causa diuitias conuegnunt ut po
 tentia intantur amplitudines querunt dignitates ad reuerentia et su

grati contemptus et conualuande celebritatis gratia aspirant ad glo-
riam. Hys tamen omnibus. non ea uita. quæ epicurus describit adqui-
ritur et quæ tristis sit et totius perturbationis ignara. Aut enim hec
in uita querulibus non conueniunt aut non conferunt quos pollicen-
tur effectus. Inuis et sepiissime tamquam cecigione consistant quædam
notis contraria operantur. Si uideri non credis. liber de conualuande
philæ. reuoluat attentius. et placuit erit hec gratia uide. **¶** Et licet
liber ille ubi non oporreat uicinatium. tamen apud eos qui ratione
utuntur non mediocri auctoritate est. cum ad reprimendum quilibet
gaudentie mentis dolorem congrua tunc condimentis conficiat. Nec
uideus quid. nec grecus sub preceptu religionis. medicine declinet u-
sum. cum sapientibus infide. et infida desipientibus. sic inuide ri-
tione confectis artifitio proficiat. ut nulla religio quæ inuict ab hoia
vi audeat. nisi qui uisus opus est. **¶** Hinc difficultate profundus
est impetentis in uisus sine leuitate conspicuus orator uelociter
efficax demonstrator. ad id quod sequendum est. tunc probabiliter suadens
inuit quod stimulo uacillans impellens. **¶** Si hinc ut uide est ad que-
rens uidelicet ista laboriose inuis queri ab aliis et id tunc querunt
gratia uisus inuicem puenire. Illud tamen tunc querunt gratia. ne-
runt. et compendiosius poterat inueniri. si non aliunde quæ ase querat
Sed iam fere malicia inuicem septe non quitur. sed neglectum dicitur pre-
istis etiam si occurrat. Nam cum omnia bona sapientie accessoria sunt
ipam quoque constet sup salutem. et omnes pulchritudine appetendum
qui teteros collatione uilescit et sola sunt accessoria eius impetio
Tunc enim phantus. ut sapiat namque ut uelut habundet aut tem-
palit floreat. uidelicet multos. et si non phantus tunc phos inuitari.
Tunc facilius est ut diuitie phantem impediant. quæ ut phie quippiam
conferunt. Deo enim et inuicem fidei non sunt. **¶** Ne uide ut
quis patram deseruit ut paupertate spontanea ampletat. ut stu-
dio uideat. nam phia ipa labor uidetur in uilis. nisi fructus opite-
rie consequant. Alios ut faciant turpitudinis potat. alios ut faciant cu-
riositas. siue uideantur. clauis stimulo uacillans uiget. Alios ad
questum cupiditatis inflamat uacillans est qui uacillans. aut quilibet
pede sapientie uisus puenit ut doceat aut doceat. **¶** Nam ad in uide uo-
luptatis. aut uacillans uacillans inuicem diuitia referunt. In hys enim finis
est anime abierunt phia inuicem uacillans est paupertas tamen quia
alia in uide uidetur esse compendiosior. Nam ut dicitur solet. diuites
inueniunt uacillans inuicem fecit. **De amore diuitiarum. et quod in**

Quoniam salas diuicias congerere curant. *cis anima non quiescit*
 nichil in vita pacis credi uolunt. nam qui ceteris pre
 tulerunt. ut eis indulgentia copiose diuisa probant aduersis nulla
 graue periculum est. si spes doli. nimium resurgat. spem ferre natura. uen
 rit amor petunie. et res pene impossibiles ad possibiles redigit faculte
 tem. *¶* Quam nihil uile uidetur. aut sordidum. et sibilante papulo. se
 ipm complatur. ymo et sibi applaudit simulat. nummos qtempulat
 in artha. petroniam illud ingestum omnibus credas. Quisquis habet
 in magis pecunia uanget auri. fortuna qz suo tempore arbitrio. Vixit
 ducat Danaen. ipm qz habet. atqz suu inbeat credere qz Danaen. Car
 mina componat. declamet. contemnet omnes. et pagat causas. Sicut
 ratione prior. iuris consultus parit. non parit habito. atqz esto qui
 quit finis et labeo. Multa loquor. quid inis. nimis. Putilius opta. Et
 nemet clausum possidet artha iouem. *¶* Quam itaqz que stum faciat
 nulla pars mundi uidetur inaccessibilis et ipius toruere zone estum
 maior audacie ignis. conperat. Iude est qz hic mutat metes. surge
 te a sole ad eum. quo ne p tua te pect regio. Hic toto impetu. fertur
 in hostem. conautit. Gore momento ita mors uenit. aut victoria leta
 Alus pupus gaudet aspicere. lumen. ut qz familiaritate. iudico
 facilius adopes. que desiderantur. accedat. Si patet. usatur. in aliquo. in
 msterio sui. autem sufficit. ut in matula. tura. lino esse. conscriptum
¶ Sola quidem conscriptio. questuosa est. ut in unum. lacum. p synone
 fiat. qua nullum. uetigal. utilius. Quis enim. commodissime. parat
 quem. loculi. qz libent. alium. dicitur. maura. usqz. ad. canos. ymo
 et illos. consumit. tura. Vix est. ut. quem. tura. pduxit. ad. canos.
 domo. redcat. ul. godelus. Si. inigrane. ruit. fame. pemit. quia. ut. ait
 Sydamus. eas. non. tam. bonos. pascat. qui. pams. alienus. suamoz
 enim. est. et. quiddam. ab. alieno. inate. dulcedinis. habet. Resat. uti
 suo. qui. semp. abusus. est. alieno. Si. honesta. fununt. officia. pari
 pti. ptes. non. erubescit. coplere. ul. nimium. que. in. indigna. patiet
 ante. qui. goeat. apud. uarrouem. trelum. cogites. distambentes. Raz
 et. hinc. idem. ppositum. et. semp. eadem. mens. est. ut. bona. pmanu. pu
 tet. aliena. vme. quadra. et. ea. patienti. pferre. animo. que. nec. pzi
 mentus. iniquas. repais. admensas. nec. pilis. gubba. tulisset. In. uia
 bulas. nie. sunt. quibus. palam. aut. claudo. pperitur. ad. questum. et
 quem. non. subigit. amor. petunie. nrdum. supat. cupiditas. spzo
 Equos. ueltes. duces. armatas. uenaticas. canes. numerosos. gre
 ges. armentoza. et. pecora. et. vana. mundi. suppellectilem. quo. p

Septimus liber.

singula curis vires humanas excedit plerique pecunie pferunt. et to-
 tius hominis vires consumunt. in adquirendis hijs aut tenendis.
 Nam in hijs duobus artibus. fuerit totius avaricie constitut. q. in
 modicus appetit. quis quis q. de est legem naturae excedens et
 usus exposit. Tenent quoque avidius. que usui subtrahunt. Ea
 vero que sine usu possessionibus clabunt. in vitia sibi esse quis
 dubitat avaritiam ut non modo fugiendam sed detestandam constat
 q. acerbis procul sectatores suos a conspectu divitiarum. et su-
 usu latitudinis remouet et elongat. **¶** Minus siquid que celestibus
 viciniora sunt minus cupiunt et congregant pauciora. Volati-
 lia celi neq. ferunt neq. metunt neq. uent neq. congregant in hor-
 reis. nec pecuniam construunt sed omnes excludunt sollicitudines tras
 tui. Contra nubes et reptilia congerunt infuturas et quatuordecim
 phibent esse quibus tra est malum et cadon. Parce vident time-
 tes nequando eis tra deficiat. inquit tamen ipse procul dubio
 resoluunt. Veniat unusquisq. q. nult ego avarum posse fieri co-
 potum nota. non credo nisi forte. et epicurus famelicum et siti-
 aridum et languentem plene voluptatis iocunditate frui conse-
 rat. Si quid interq. famelicus est. si p. nicipus esurit avarus
 qui semp. indiget et satiari non pot. **¶** Quod autem omnium est hyatis
 mentis qui corporis. et nisi seipm. deus infundat. diuino nequit
 nupen. Nam cum natura spualis virtute ipsa sic corporalia compre-
 hendat. ut nulla quantitate distenda. nec res una loco p. occupata.
 alius impedimento sit quo minus illa comprehendat. et quo
 plura capiunt. eo pluribus locus est. luce clarius est quia res
 corporalis animarum que sp. est imple. non patet. Totus enim mu-
 dus angustus est. ad diuine q. tate. Ex quo patet. q. in eo tota
 anima non quiescat nisi forte in angusto clausum ergastulo sp. suis
 suppositis incubante. epicurus. que scire molliter opinat. **De aui-**
trione et qd' cupiditas stulticiaz committatur. et quis sit ortus
et claudere meminitur tyrannidis et iniuriae vix auiditiorum.
 aliqui. et si non maculam odibilem tamen avaricie notam.
 Nam et ab aliis videntur abstinere. et suis cum res exposit libere
 uti parati sunt. Eis tamen de fonte malorum ortur alicuius viar. ve-
 na. que seuitas corp. attingente. vere felicitatis deflectat. **¶** Sunt eni
 mortui deliciaz. de uno fonte oriunt. flumina. que fecundant sua
 missum odoris agrum. cum diis benedixit. sic in loco honoris. et vas-
 ta solitudinis. interu. sed obliuiois qui illi in habitant. qui sui obli-
 uisunt in mundo velut stygidus. ludoro nauitate captus in thicatro
 quid de fonte uno omnium pullulant capita viar. hic aut putens

nota

cupiditas est. Eam uero sicut patet diffinit auctoritas. ut dicitur
 cupiditas esse amor corporis que quis amittit potest inuitus. Bonum et sol
 tiam tunc suadens id amari et queri. quod tueri non potest. Et est
 stulticia corporis que scienda sunt uiciosa ignorantia. Sic cum liber magis
 in aug. delibero arbitrio pinguet. **¶** Si enim uespiciatur. quod sari non
 potest. in nomen stulticie minime cadit. At cum sui ignorantia quis
 tenetur. Cui sit ad stultos si in bonis que minora patent sunt uisus
 uisus pfecte stulte iudicat. Si uicia sequens partem suam detorem fa
 rat. stulticie maledictione dampnat. Si ergo cupit fuit cupiditate
 suorum suorum principum multiplex ma patet. cum ab eorum sit ut homo
 quid sit sequens ignoret et ipsum in immo ab eorum formam cupidi
 tatis inflamet. et quid adhuc pualent uia iniquorum. dum homo
 ipse candidioris ignarus. et debite subiectionis detractus iniqui
 ficticiaz quidam affectat libertate ut possit uic sine metu et impu
 ne quod uoluit facere. et quodammodo iam esse sicut deus. **¶** Non tamen
 quod diuinitatem uelit imitari bonitate. sed deum. dando inprimis uia
 lis ad suam uile malitiam meliorari. De uicio ergo superbie surrexit
 ambicio potencie scilicet cupiditas et honores. ut hinc uires habeat
 ne puiatur. hinc pronemiat reuerentia ne uile fiat. Remo enim est
 qui non gaudeat libertate. et qui uires quibus eam tueatur non op
 tet. nichil est quod non inprimis eum inueniat si locus affit. Per
 uires enim quodammodo imago mortis est. et libertas securitas uite.
 Inde est quod ad conuulsandam potenciam effundunt opes et quito quis
 potencie cupidior est tanto eas facilius expendit. **¶** Cum uero
 potencie nactus est erigitur in tyrannidem. Et equitate. contemp
 ta. nature et audacia uis confortes inprimis deo deprimere non
 uocatur. Et hoc diuinos occupare non possunt principatus et regna
 at tyrannide tamen diuino in uicinis est aut nullus aut parus. Di
 autem quia tyrannus est. Cum uolenta dominatione ipsum puenit
 Et tamen non modo in ipso sed in quanta uis paupertate potest quicquid
 suam tyrannidem pcare. Nam et si non populo. tamen quaterius
 quicquid potest duabus. Nam enim de his institutus est summo qui sit
 diuino diuini defecati. et subiectione continua gaudentes alicui
 munita pre esse re fugiunt. Ita potius politiciu pocienda est
 diuini uicini datus in illos qui non uelit. ut uim potencie ante
 ue. Quis est qui uolit sibi in esse maliquez. Quis est qui sic sub
 ditum tractet sicut se uellet tractari si subditus. Cum ergo ambicio
 inualet calata equitate procedit in iusticia. et tyrannidem pcurans
 diuini. omnia quibus illa crescat pcuratur. Cum ergo suis uis pualz

no

multum intitur alienis. Est unde qui plurimos avaros potestatem
 honore procos. adhuc potentibus. se rei publice minus in mittere
 temptantes viam. qua se possunt elate ut padiso in altum tollere
 quo palus possunt aut saltem posse ratione conforti indeant. Et fu-
 dunt paenuria labores in mensos agredunt. et pferunt instare
 absque. et blandis palliatis quos captant non verent. Nullum
 ergo officium gratum est non dux aut index centurio aut decanus
 si nec piceo. nec calpo. nisi adpiceum fiet. Et hec in pphans tol-
 lerabilia dum que publica sunt ambicio non corumpat. Nam queq;
 publica sunt. et nix aut iniqui gratis in aliquo cadunt. Et poterunt
 delus que sunt ab institutione firmam supius dicta suffice. Domes-
 ticas calamitates. et thalamum sapientiae oppositum fornicatoribus
 et paucorum intioris recessum in pphibitu pmutatum sine gerunt
 et lacrimis neque deplorare. Dominus namq; oramus dominus pphibente
 negociationis facta est domus et templum fundam in lapide adiutorij
 in latronum pphibitu. Ne sum est. Si quidem etia data est in digne
 onem. alyis palam. alyis clam occupantibus eam. Nam et ipa occupa-
 ti conceditur. eo forte qd' in nullus bonus est. Non est enim inietus
 nisi pparus qui accingatur gladio sup femur suu. ad pphibitiones am-
 bitionis repmenda. Illa namq; machinas multiplices erigit. ut ad
 pphibitionem nequie defendente. Alius de nobilitate confisus. aut viri-
 tatis potestatem. volenter in pphibita vivit et si forte pulsat ad hosti-
 um pphibitionem aut limina subfode non veretur. Nam et pphibitiones
 concitabit in moyse. et alienum ignem in templum inferet et vasa san-
 ary contumaciter. Alius pphibitus in multitudine divitibus. summe duc-
 te ingreditur non inueniens ibi. qui cum et pecunia suam in
 boet in pphibitione. Alius in munibus ad petrum reformidat accide clau-
 culo tamen pphibitionem auri ac si pphibitiones in pphibitione ingre-
 dum daret. sic et in sum ecclesie pphibitus descendit in pphibitione. Alius
 absque qua munus ignarus adest. ac si absque non cedant in
 munus rationes. pphibitus nullum manus est. munus qui cum homo se
 ipm bonis donaret pphibitioni. Alius collusione quadaz vocatus libera-
 litas pphibitione. si postmodum collatum gratiam suo grezi plenius
 compensabit. Alius agit ne ipm pphibitione oporteat. si ad in pphibitione
 compellatur inuitus. et quia ab in pphibitione lucrum dei. ut cum in
 pphibitione in pphibitione. Alius si quid aliis simulavit. pphibitione
 namq; multis iudicis prodidit. et se diutem potentes in pphibitione
 velle fieri confessus. si alia via. si in alio statu. si in in pphibitione ma-
 iore libertate. Voluit esse nobilis in pphibitione aut certe magnus in
 deo. Ab hoc pphibitione in pphibitione que sunt in pphibitione in pphibitione

qua scilicet suscepit functiones. Scimus forte prelatum est aut cosig-
nandi suscepit officium aut tunc custodiam aut publicat claves era-
re aut videri varias canonicas. aut si aliud si nequit ut corbibus si
fictum obtinuit. **N**on tamen. quod ad eum pertineat de egenis aut de
pauperibus curam gerat. sed quia fur est. et loculos habet quos auaritia
soluit ad tempus ut sub imagine pietatis eos facillime faciat
et demerenda tate. et morte egenum priuat sibi diuitias. Si enim
compassionis mouetur affectu. sua fidelis et utilis paribus conga-
ret qui addispendunt alium mercator impudens accedet. Nam pala-
tium anima. nisi modestia venditoris impediatur. adeo etiam facit
alacris auaricie phantasma minuit ardor. ut hec omnia quae qua-
dam parodia peruenit. et quia per se non veniunt iniquitatem. hanc
et iuste credunt adquire. si perempta fuerint aut coempta. Quod cum
aliquid in forum approbante pretore non veniunt que iure antiq-
uo possident alacris. ut transierint ad heredes et titulo donationis
aut priuationis alienent ab eis. **H**ic ergo aduocatus. aut pa-
tronus etiam quid prohibet distrahatur. Nam quod beatus ambrosius
heresim synoniam. quidam dicit in talibus promissa le deat
interpretatur esse et quod in sola italia et in huiusmodi debet obti-
nere. At consuetudo apostolica. inhibens ne illi qui diu ecclesias au-
liunt. quo facilius subintrant in aduocatus querunt admitti
in ecclesias. quare aduocatus fraude quesita est. ad tunc dictum refe-
runt. et nequaquam esse perpetuum. sed pro loco et tempore dispensandum.
Et cum ait beatus Cyrillus in epistola ephesine synodi. dispensationis
modus nulli unquam displicuit sapientum. Si dispensationis modus
queris probabilis quid est si erga diuites erga nobiles erga pote-
res aut ceteros rigore tantum temperatur. Nam de moribus ultimum
fieri mentio. et istas leges tantum nequaquam posita est. Iustitiae siquid
liber sunt. et eo diuinitus spiritui. ut iure non habeant sub lege esse. **S**ta-
tuit ergo lex quod placuit latere. Nam isti privilegii principalis gau-
dentes beneficio putant ambire sibi competere apud. Episcopus
ad prima beneficia obligant. et de futura successione. passim non ve-
nitur. Restat itaque ut tristi passio repleatur euentu. et illius quippe
diminuetur et diuinitus in uicem. cuius ambit successione. Si enim
cedere moretur aduocatur. uix aut et multiplicat concupiscit pas-
sorem. Possessio namque parit aduocatum actioni in rem. Si uero quis
priam prelatorum sue conditionis memor eis promoto non obaudierit

illuc audit hystoriaz. eo q̄ indignū. et aditumeliosū animus re
putant si turpis et inhonesta petas repulsam alicubi parat. Interim
ergo alaz suum ferunt remigio. indignant improbitatis singulis uix
quot mōdos habeant. ut ip̄i fiant diuina ad paginā alicuius or
bis plagis eis p̄antur hospitia. et intanto numero. uix hō spūlo
vno donatur horridulus comes Nam si quis hęc fecit probalitate pro
bate liberalitatis est. Atq̄ et insignis prudentie si quis tot quotiūq̄
modo conquit altaria. ut quā ritū exemplitū cūctidinas hostias
nouus possit altariūbus immolare nō hinc tū sacerdotio ouerari aut
finire altario qui de altario uiuit. **¶** Ne ut populus arguit dicam lux
uriant. Bz p̄ouatis quosdam introduxerunt quoz uix. ad aliu oue
ra. ad aliu referunt emolumenta. et cum aplūs dicat. qui nō laborat
nō manducet. qui minū inctur plus popit. et in labores alienos
oasus aut flagitiosus impeditur. Quis ergo dicat. y hac emenda li
cencia cum non res sacra sit. s̄ p̄phana symonia posse committi. Huc
enim ut ulgo dia solet. p̄argentum pontem trāsitur a p̄dibus. que
p̄tūferunt. ul pontē auro p̄sequitur. **¶** Ambrosio si dissimulant
re nolle. q̄ maxime appetunt. et quibus d̄tūfationibus p̄positum
Sed ecce ad aliquem istoz p̄uocandū aut cogitur a. **¶** Negant
cūctidinas etiā. ut dicat hosti domestico. diuite aspēde p̄pi
us. Bz tūpidi itaq̄ ab stupefunt nomen dignitatis abhorrent. refugit
omnis et ut audius impellant. more ut dicat anetis. ut fortius ferat
retrocedentes. cum sup̄uys genitibus et singulibus utrum p̄cedit
simulatas lacrimas retrocedunt. scitum si quid est. quia pedes hos tra
hit. et compellit unctas. et quos uocat ambrosio repellit. Putant er
go uolūbus. et auctoritatibus dare quare eos episcopum non debeat.
¶ Non sum inquit medicus et in domo mea non est prius nec p̄uocū
thēzauri sunt. unde in necessitate articulo. noua et uet̄a indigentibz
proferam. Possum utiq̄ uti op̄tatione p̄phra. quā loqui nescio. et q̄
p̄uoc ego sum. et si non etate tenera tamē facuua. et lenitate morū
ordidis uestibus ab initio indutus sum. et eas unquā sanguine agui
aut uestibus studii de albare. Quamuis ergo sancta tractabo polluta
aut q̄ sacerdotem oportet polluta umidabo. Nam legem inde s̄uenter
tōtūp̄si et sancta dei inceptante ezechiele pollueri non cessam. Hec
ergo p̄uocao. populi deieccio est. Quia si quid populi sacerdotes mali
facti sunt enim in laq̄um populi existentes impellunt. et sicut iethē
p̄tensum ad muluendas animas. Tenet me aggens p̄bola iust
tici sacerdotū p̄uocū op̄p̄uocū et manifeste docens quia populus
a sacerdotū moribus facilius mea contrahit quā uirtutes p̄uocū

18

nota diligenter
de p̄uocū malis

inquit sacerdotes legem et dic eis **S**i caro sancta ul' scilicet contingit
 alicuius uestimentu si sanctificat eum. ex eo q' contingit Et cum
 dixissent sacerdotes quia non faciant dixit ad eos nrisum **S**i cum
 diaa contingunt uestimentu mudi. utz polluat eum Et dixerunt
 quia polluit **C**ollebimus ergo est me vnu p'ys tan suum vnos q'
 in multos videt diffundi pestem **A**d hoc si p'sona eet usq' quaz lau
 dabilis. si non esset tunc uxoribus illigatus me mytheas durissime
 repellat ab aditu. non ferus p'ou edificari in sanguinibus et utiq' in ini
 quitate p'napum suoz hic aut nulla est aut compulsa aut simulatha
 electio **H**anc quoq' partem partensa disputacione persequit' postre
 mo se p'romoueri non posse sine suspicione. p'prie uate p'uitatis. cu
 ob hoc ius. et auctoritate sigilli aut cunctis aut p'ring' eum se videat
 licet alia mente ad obsequiu potestatis sicut p'us testat' dies qua delatum
 honorem respuit. teste tunc p'enna d'cesserit. affectibus ut p' hoc sine auct
 p'ortet honores **A**ptias quoq' facciones repliat et iruoluit quibz
 p'dem statutum est ut asans ordinibus. et omi p'romouens p'pe d'ceat
 qui cunctis p'clans tunc eum officia. aut qui uiles aut p'ules ob se
 cundaciones p'napibus p'stant aut quoz electio non est ad eum in c'ia
 et sine p'romouacione cunctis mundaue potestatis tunc uice celebrata p'ie
 si alit' electi fuerint. sub p'iculo anathematis vniuersalis c'ia prohibet
 c'ouperari **P**rimus p'napum morum natus siquid in memor suu. i.
 causa simili egregiu facinus egisse memoratur **H**erouus fuit au
 robertus. non multo refert **C**um ambrosius quidam monachus ad ab
 batiam. qui p'emerat vocaretur et ille modestam simulans ut uidi
 us p'etetur omis refugeret recuperet honorem. et se palam tunc rei fa
 tetur indignu plane inquit p'inceps indignus es. quia cum claudata
 michi tanta pecunia. sumas q' p'opressit enasti **S**ed quado quid p'ue uo
 stat. quomus p'at'io implatur libet me haberi iustum est. et tu d'um
 robaris et dignus est. destitute p'ficiatur tunc **S**ed nunc longe aliter suc
 cedit p'oculatori ambrosio **H**ec enim et alia qui p'ura multiplicat ut
 ut credatur uolle. qd' appetit. et tande' q'ntas d'ape q' p'euat. unde
 tamqu' uir modestie p'inglans capitur. trahitur et ad cathedra' tan
 claudatibus tunc c'oumentibus t'p'us multitudine me p'essus de
 duat **R**ec p'rodest ignobilitatez p'etendisse carius aut p'inguius eo
 eo q' impatori non p'uitur p'inceps s' p'iscatori fabri filio no augusto
Sed hanc auctoritatem p'oculator p'rodit et religiosus esse c'ouat. ex eo q' cum
 tatus p'ende d'icimus reuipuit **V**erus est eum uoluisse. qui distulit que

11071

res querunt. accurre sua iugum xpi. et patris eius. si fieri posset
 potuerunt. plus dico ymo et quibus in ipis est potuerunt. et dicitur or
 dinationem fallat contradicunt. Quis ergo illud apli. **¶** Non omnes
 ppe non omnes iugum. Omnes enim pphete et magistri sunt Ita ut pda
 antiquum pphum. merito dicatur. q et saul int pphetas. et breuiter sic
 Gregorius Nazarenus in illa hystoria tradidit ut tantum in eam fuis
 se numerus iustorum ut tam virilis congregatum. Unde religioni et
 doctrine xpiane graue obpbra nascatur. q sacerdota ut ministeria
 ambrosie ppeus. et ad graui qui mitoro iudicio deferunt. **¶** Omnes
 itaqz currunt. s cum eo neutrum est vnius accipit virtutem Ille qui in
 cursu ambrosie. alijs uelocior potat et qui pcurrit cibus petro
 et quomodo discipulo xpi Aspidit enim illis omnes celeritate festina
 te notatius puenit Hy sunt qui crebris nummibus. insistant potesta
 tes laterales. et fundantes eorum polluant etas eorum pms se co
 mordant applaudunt omnibus et eam magnas domos. nam modo
 officiales s. otustones rogant ut cum locum uiderint muerunt sui
 Hy sunt amici ammi et qui non se s. amaris mpe desidant pnam
 Hy sunt qui vitam paritiam alienam negligunt suam infulatorum
 amos dumerant. amos letantur phisios et gonellarios. defatis
 psidentu consulant Illorum humores et quai instatia appendunt
 elementa minacium. et quas ducens sup esse compexerunt. etate ues
 toris dicunt gredere. et tunc aut coruas. iam implere mensuram. de
 uiles etate ut uerbo conuincunt. etiam sinceris criminibus muerant
 simulatis. et quai hereditate. uacillanti cathedris insidant turpi
 qz muerant quercio. occupato sedum sepe illatis impetrant res
 siones **¶** Hy sunt qui de se coadmodandis et pnuendis nepharias
 abluatones mppunt et tande. cum ad rem neutrum est in memores
 fider. tuncra fidem dare se ipas ambrosie et uindie stimulis in
 podunt et repellunt Sic ergo plezqz diu competitio rixa trudes
 fat sapiencia dei. p. multum et uertam disposicionis sue uiam fidele
 incognitu introduat de quo nequaquam ptefferint sermo ut cogitatio
 Illi tamen qz contingentialis nichil amittunt. nisi forte in eo cautum
 gentia pueniant. qz ambuendo modum qz cedunt. si tamen in eo aliqz
 est modi excessus. ubi nullus est animo modus **¶** Pulsant itaqz. et p
 tipitant pttates. si obsequia non sufficiunt. si intercessionis non profut
 vires suas ambrosie erigit sue et aliene facultatis. diuinas ostendit
 iam palam loquit. et in monte clauis ascendit. et claudat h. omnia

tibi dabo si aspidamto fidei cadens pueris me. Hoc si quis eade est
 cum certum sit exuctoritate sanctorum patrum. qd p hysim symoniacis
 a sanctitate fidei corripit quisque in spiritualibus id est velus piores et ce
 tera corripit. mercedem auaricie quittit. Nec refert quid pectina
 interdat incontractu ul ante ul post cum cum tempe negotiantes in
 libus dampnatio symoniacis punitatis inuoluit. ¶ Cum enim pectus p
 hibitum sit ob hoc acipe ul dare quippiam iniqui dare ul acipe erit
 licitum. qd est sup quaqz phibitum ut cum ait thava pns pmartha dae
 est quicqz dare et acipe. quandoqz acipe egregium quiddam in talibus
 accidit in apulia templis meis. Regnante rogero fitulo. contigit na
 ture eorum anellatum Campanie apulie. et calabrie Robtus idem da
 regis cancellarius pre sedebat vir quid in velus gendis strenuus et
 sine magna copia litterarum copiosissimus et acutissimus in pns pro
 vinctum facundissimus corpe non impar eloquio uereturidus ueru
 dus omnibus privilegio potestatis. et mozo elegancia uenabilis co
 qz in alior in pns illis. qz ut longobardos. quas pectissimos
 ne auaros dictum esse constat faciebat supbas in mensas. et gedis
 sue magni fidentia phibeat. ¶ Erat enim augustinus uicarius ad cu
 itaqz uiri tres accesserunt abbas quid alē archidiaconus tunc laic
 pntis quidam Regis firs sui etia tunc pntis agens singuli clam pro
 iam dicto epatu grandem pectinam offerentes Quid multa adhibet
 familiaribus. pcorum cum uno quoqz cum corum aduenit de pco
 Empio ergo et uendicio uidiqz pfecta est. de pectone implenda
 sufficiatissime tantum pignoris. et fide in pntibus datus dies
 qz pntis est electio pntis pntis celebrande Cum itaqz addies
 archiep. ep. et multe uenabiles pntis aduenissent. pntis
 cancellarius competitor causas et quid cu uno quoqz corpe egisset
 pntis dicens se pntis ex epoz pntis pntis. ¶ Dampna
 tis ergo competitoribus symoniacis pntis inuoluit et totius
 rei iudicis canonice electus appropinquatus et inuoluitus est. Illi ty
 coacti sunt solue id in quo se obligant usqz aduocatum quadi
 tem. ¶ Et ita agitur. cum pntis uis qui omnes pntis al fac
 iunt attenuans quid et tunc pntis qui aduocatus aut pntis ta
 mid formellas leproso aut ferazo latebras de pntis heudat. Si in
 uoluitur sic pntis et illi qui dissimulata ambicione cedunt
 ut validius inuoluit in pntis. aqua sicut ipi fatent fuerant.

repellendi. **S**i quid iustum erit. ut de se sibi cautari se ardet.
 Quid enim in eis lateat. nemo fidelius videt. Plures tamen manu
 tuens ambunt et impudent. frustra enim. ut que qui cois xopias
 aliqne oppones titulum. Et em pival dubio quia clamore gduci
 no pualente delectitur conuenticibus xocuplis et sanctis mibus
 patrum. **I**gnobilis est. s. nec petrus patri tuis potit aut alior
 bi de clauitate sanguinis gloriat. **A**mor est. **E**unaz et p. m. forem
 su habz auctores. **P**uer est. et mo. s. strit semores. **A**damiele pueru co
 dempuatos. **I**lliciteratus est nec p. talas frequitasse legunt. **A**ptu. **E**am
 gatus est et aptus unus uxoris p. rapit. **V**irum eligendum. **I**n unum
 nam matrem suam reliquit uxorem. et iohannes amplexus ad
 euangelum traditur venotatus. **O**p. tuis aut potius elinguis est s.
 daron nices moysi qui erat impediens lingue et sacerdotu legi
 mstrasse. **S**i moderius ora desiderunt exempla. **V**alerius vinctio
 fidei et mozo auctor potit et exemplar martini. **E**corta pectatus
 est. s. opes mandante domo amplexibus meretrices adhesit. **I**n
 sipiens est. s. p. insipienaz mudi. **D**etremt deus saluare ordentes
 p. assor est. et petrus gladium p. xerens sem p. rincipis sacerdotu
 auriculam amputauit. **O**hetuilo sus est. s. iouas ad munitas ne
 ritus est accede thomas ad mudo. **T**enetur f. uacatibus publicis
 alligatus s. matheus de thelouis assumptus est. **V**is lentus est
 et deditus gule s. d. us ipe dictus est potator vini et vorator telz
 nu. **R**on adqmesat mioribus s. et paulus infatem resbat. **P**et
Cante nio sus est et m. discipulos. **I**hu facta contemao me morz
Garulus et linguosus facundus heatur. **Q**u. et aptus sic ditty
 est sem. **I**lms. **A**giliam armatam g. aut. s. martinus iuliano
 legitur militasse. **A**u. sanguinum est. s. moyses egyptum int
 feat et abscondit in sabulo. **A**u. festum est hominadu et famu
 el p. sente p. lo regem p. uigruissum m. feat. **P**fidus est. et p. purz
 s. petrus p. fidiam p. uirio cumulat. **A**utus est s. hoc z ad harras
 a sacerdotio non p. thust. **E**cus est s. et paulus videre non potat
 quando emu ananias domo conserauit. **E**xigentibus culpis de
 potus est. s. multi tales resbatu sunt et past modum etae dei plu
 rum profuerunt. **S**undus est s. hoc emu p. cauam legem dei
 non prohibz. **P**dicator em quitur non auditor. **A**epnosus est sed
 depastore pastoz etia vcolit. quia nec spem nec decorem hys appuit

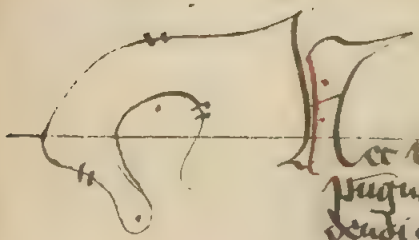

qui excludendus videtur tamquam leprosus. et nec huius dignus aspectu persona deprecabilis est sed infimili repulso titulo aduersus martiriū. non auduit eam defensores. Erat infide hoc fecisse dicitur apud. Valitudinarius est. sed gregorius in summo languore. vnumque optime gubernant eam. Supplens et varius est. sed talis fuit. Bironis turonensis Corpore et membris debilitatus est. sed hoc egregio confessorum paucitas legitur acedisse. Condempnatorum ambitus tulit. sed et si licet zebeder petentium punitum est petitis improbat. Hic sunt quibus docuit sed augustinus se manichæum fuisse se fatetur. Coluit ydola sed et martellinus martir iniquis in papatu thurificare compulsus est. Porro uandum est. Spianus. sed dum catheticum esset tunc ambrosius fuit ut traditur. electio celebrata. Persecutus est eadem dei. sed et paulus persecutore factus est predicator. Electio de est. sed et apostoli non petentibus illis missi sunt. Non uacat sedes inquam possit interdi intrudi. accedat pudenti. Nam et augustinus valerio yponensi. non tam suaves fuisse qui accessisse de perbitur. Inuicem est diffusa potest congregare et inuitat non distrahent congregata. Ut penitus uniusa quod lectur ad omnia ineptus est. sed pampson mandibula asini philistini oppugnavit. Patens est et tunc deus delapidibus suscitare filios abrahe. Adhuc dubium esse non debet. quod cathedra episcopalis sanctus recipit aut sanctas facit. Nam et cum paulus in uinctus esset in regem in filio et cum spiritu dei. propheta quod et inuitatus est in uinctum. Cayphas quoque licet patri legus et qui cum iudeis conspirauit in uictis factus. cum esset pontifex anni illius propheta ut constet ipsum ab offitio prophete gratia quam demeruerat accepisse. Cum ergo sedes sua inus et dulce lignum gratis et sine labore omnia desiderabilia conferant nomine superflua palliatio est dies laboris pos. et noctes inopines. ut ad sacrum philosophie accedant. Dulcis est idcirco ipse thoro. tenuisse puellam tueram digitis inopuisse liram. Aut si hoc minus videtur arduum. quod tactus liri pium diacens suum laborem haly et industriam exigit. tunc est opultare quiescetes ad pium liri et uocem organum. et portas omnium sensum voluptatibus apure. Interum philozophantia studia deudentur si quid auditur incognitum quod propheta sit quodempnat aut si minoris est quodempnat. Nam ut ratione aut auctoritate reprobetur frust. sospertas. Si ratione uel auctoritate uiteris. consuetudine qua ab utitur. et quam fecerunt obiaent. Dicit quod pererum alter ad alterum. Hoc est cur pallet cur quis non prauideat. Hoc est doctores que tuos curta reuicisse licet et psallant in sabros. huius qui bibunt uinum.

notu

Hec tamen ambicione tanta episcopalis dignitas datat op
 pugnatu eo qd iam sumus et minimus eadem est diuina presi
 denti qd libido. **H**uius enim apparet non aude ad cathedram pari
 auiditate. et eisdem machinis prefecturas archidiaconatus. et a
 lias aggredditur dignitates. Iudalge ei modicum audebit ampliora
 pcedet paulatim remittens quod audentes fortuna uinat et ti
 mor animos quuat esse degeneres. Remo repente tuopissimus
 sit. Si paululum successent eis nichil est qd se fieri posse non speret
 Tandem itaqd qd petitur obtinet. sicut ut dia potest deo uito. Tunc
 crassos trispe des luxu qd palustrem. et sibi iam miser intar
 genue relictam. **Q**uoniam ergo tamapunt solitudine et sciaz
 eo qd tempus iactura reparari non potest. **E**x industria pluris
 continet. opacunt littatorum opilant parua conrogant cedulas
 uboz flosculos legunt orationibus conquirunt et modis omibz
 elaborant ut uideantur. prae qd neptunt. Nam ut pduc ut in
 uirtute proficiant. uoluntati solitari sunt. **A**mbitione diuinitat
 uirtutis affectant qui semp uirtuti pertulerunt. **I**taqz nichil in
 seruis est. qui in alieno fulgore gloriant. et constat esse in opem
 delutorem. qui saluones celebrare non potest nisi uiam gratia
 creditoris. **I**niptant si tempus redime gestunt ut tibi sa
 turas recte illis uideatur. **O**ccurre. cum iussu ingereus hui
 dum et molle lutum es iam nunc peraudus et dori fugendus
 est sine fine rota tibi luditur effusis amens qtempne pnat in
 tuum pessa malique uidet. **V**iridi non tacta fidelia luno. **H**oc
 cum non modo adusps pilatos pte. sicut amnes qui ante docendi
 officiu ppsperunt qui discipuli formam implenerunt ad pign
 tiam opatandam quai stimulu libertas intans oduat. **Q**uode
 ergo noua et uetera pro ferent. qui semp eque noua et uetera
 qtempperunt. **H**ec est qd exier conuolentem sub pietatu multi
 tudinis opcupetur quia uiuendi forma a conuolentem similitudine
 nequaquam trahitur. sicut aucto dei. incunus via beati ambulat et
 recto calle. ad uere felicitatis patriam. pgnit uoz enim qd a
 multis peccatur ptem uen est. sicut ideo gratius quia multu. **H**ec
 delinquens culpam pona uiuunt multitudo sicut pignat. eo qd uir
 bus suis ne corrigatur obstat. **H**ec tamen adusps in stram di ambu
 tiopoz multitudo pualcat. non modo diuina sicut humana uia
 arman lex et pphie euangelu et dms regule patz illorum de
 testant audaciaz. **N**ichomuz tamen adusps diuiz argunt. **E**rubescit
 sydon aut mare. et tu clerice quid sentis cum laicus fere legis

ignarus ambicionem tuam arguit et compestat. Obstupescit propheta
cum asina. te pessorum suum reuocat et tuos quodamat euores. Eru-
tum animal homo stupidus. angelum uidet tenentem gladium id est spiritum
qui latet in luctu. et tu cecus in tanto lumine spiritus tuus cecus in famis
vires in mortem. **E**rubescit ergo obstupescit subsiste. et amaledictione
ad quam auaritia stimulaute festinas recede. et qui contempnis moy-
sen et prophetas. noli asinam qui ambicionis tue calcantibus uirges
audi. Ignorando si quid opus est Balaam et enim non corripitur
nisi asina loquatur. Nonne erubescis. quod te sic perorauit. sic pessum
debet sui spiritus ignara ambicionis ut prophetas et diuinitas oraculis
iudicium asine pferens. Leuensis forte. et contumelias ad uoce asi-
ne si nequaquam compungens. Hoc enim diuini uiri munus est. et
domini illius. qui solus in mentalibus corporis ignem caritatis accen-
dit. Unde liquet quia in utili asinam audit quicquid ubi dei co-
tempnit uocem. **A**udi tamen et asinam utilia suadente. quia
et in ea. ad eruditionem tuam spiritus loquitur. Preuidet angelum. colli-
bente illicitos gressus tuos. et enim ostendit tibi prima uia ad
honores etiamsticos ascendend' sit. que uia sit fugienda cauens
docet. Contempnis tamen. quia in uia mandatorum dei. non uides
angelum tenentem gladium ut occidat te. Eadem incedit asina ho-
tui collatione stolidus. et tardus. et qui ubi. et exempli tui calca-
ribus uigendus est ut faciat legem. uidet angelum. timet et sub-
siste. et consilium dei tibi enunat. loquitur in casu isto. Tu miracu-
lum uenerare. et singula uerba eius reponere. et quod adipe mirabilis
cordis tui. De legibus penitentiam principum. quibus rurales et
officiales attendunt. ab honoribus etiamsticis et quibus exemplis
distant et ab inuita mitantur ob timere. **S**equitur Capitulum

Hic ergo Imperator Iustinianus quod maxima in omnibus sunt
donum dei asinam collata clemencia. sacerdotum et imperatorum
illud quod diuinitas iustitiam. hoc autem humanus presidens ac dilige-
ntiam exhibent. ex uno eodemque principio utriusque procedentia hu-
manarum gubernantur iustitiam. Ideo quod sic nichil erit studiosius imperato-
ribus sicut sacerdotum honestas. cum utique pro illis ipsi semper deo
supplicet. **Q**uam si hoc quod inculpabile sit undique. et apud deum
fiducia erit plenum iuramentum autem recte et competenter oportet tradi-
tam sibi reu publicam. erit conseruanda quedam bona omne quod
quod utile est humanis conferens generi. **Q**uas igitur maximas he-
tibus palliatumque circa uera dei dogmata. et circa sacerdotum honestate

20

quoniam illis obtineantur. credimus quia per ea maxima nobis dona dantur
 tunc ad id. et ea que sunt firma habemus. que non diu veniunt ad
 quoniam bene autem uniusa gerunt. et competunt. si rei principum
 fiat decus et amabile deo hoc autem futurum esse credimus. si prae
 mium regularis observatio custoditur. quoniam iusti laudati adorandi ius
 tores. et iusti ubi dei transiderunt apostoli. et sancti patres custodierunt
 et complauerunt. **S**ymonimus igitur facias y anna postea regulas
 diu quoniam sequenti cum tempore ad ordinem episcopus inducit
 considerat prius vitam eius secundum scripturam apostolorum. si honesta. si inculpabilis
 et videtur irreprehensibilis sit. et iustus testimonium habeat et sac
 dotum decus. et non per officium aut percuriali veniat fortuna
Nec per dydiota mori dicitur. deinde parum aliquid preterens. episcopus
 appareat aut in virginitate degens approbatio. aut uxores si quidem
 habens per virginitate ad eum venietur non filios adhibere. alioquin
 qui propter hoc aliquid agit. et ipse sacerdos cadat. et qui eum ordinat
 contra episcopatum pertabit hanc legem offendens. **E**t non per eum
 dicitur existens sacerdos degnatus. ad opatum accedat prius autem
 aut monasterium vitam professus aut melior constitutus. non minus
 mensilis pro uxori tamen non coherens. **D**ecretum autem nulli primum
 timus apostolicum legis uxorem habita talem imperium ordinem
Sicut bonum gratia ad gloriam. in eo qui ordinandus est querimus
 ita etiam in eo culpam qui frustra accusant primum. Si autem
 aliquis dicat consensum se esse alius illatoris ei non prius mere
 atur episcopus ordinem qui querere ordinatio fiat. et videtur in us
 omnis appareat. **E**t si post hanc contradictionem non passus est qui or
 dinem facit legitimum ordinem imperium tunc curat ad ordina
 tionem facit quod ab eo sit nihil esse sed id qui contra legem fit. ca
 dat sacerdos et qui sine probatione ordinem imponit et ipse fili
 poe cadat sacerdotali. **I**tem leo Si quidem ad episcopum gradum pro
 meli deo auctore contingit prius hominum mentibus. nuda electio
 sacra successu omnium iudicio proficiat. Nemo gradum sacerdotum
 prius venalitate mereatur. Qualiter quisque mereatur non quantum
 dare sufficiat estimetur. Perfecto enim quis locus tutus et que
 causa poterit aut scire si satis incorrupta incorrupta. **R**es
 per altitibus munus. plenus ardor orationis. et a satis aditibus
 repellatur maculare flagitum itaque castus et humilis eligatur vir
 tempus episcopus. ut loco quocumque venerit omnia iure pure inte
 gritate pur fiat. Non prius sed prius ordinetur antistes tantum

Ab ambitu debet esse se positus ut querat cogendus rogatus recte
 dat mutatus effugiat Sola illi suffragetur uoluntas potius audi pro
 facto enim indignus est sacerdos. nisi fuit ordinatus iunioribus. **¶** Cu
 piane qui quis hanc sanctam et venerabilem antistitis sedem petere
 intuentur subisse. aut si quis ut alterum ordinaret uel eligeret aliqui
 accepisse detegit ad instar publica criminis. et lese maiestatis accusa
 one proposita a gradibus sacerdotum retrahatur. Nec solum deinceps hanc
 primari. s. petere quoque infamie dampnam detrimimus ut eos quas
 facimus par conueniat et equat utroque similis pena committatur. **¶** It
 iustitiamus constitutione nouella pre omnibus illud obsequium pauperi
 mus ut nullus per suffragium aliorum minus episcopus ordinet. Si quid
 autem tale committatur ipso dantes. et accipientes. et eorum mediatore
 res dampnamus subiciant. Et propter qui dat. et qui accipit et media
 tor. sacerdotum aut clerici honore remoueat. Sed autem per hoc causa da
 tum est etiam illi vendicetur. cum uoluit sacerdotum comparare. Si
 forte laicus mediator per hoc causa aliquid accepit induplum id etiam
 restituat. **¶** Item. Si neque quolibet venerabilis domus gubernatorem
 aut aliam quicunque sollicitudine ecclesiasticam agentem. dare aliquid illi
 a quo constituitur aut ulli persone licet pro commissa sibi gubernatione. Et
 non dat aut accipit aut mediator sit deo iudicabitur. Accepit vendi
 candis venerabili loco. Si autem solars sit qui accipit aut mediator
 est. quod datum est duplum eidem venerabili loco. ab ipso hoc prebeatur
¶ Item sanctum cum opus fuit episcopi ordinare clericos. maxime in tribus
 decretis facere ipsius propositis sacro sanctis euangelis dicentes in ipso
 decretis. quia neque propter aliquam donationem aut promissionem aut am
 nam has elegerunt. Et et scientes eos recte fidei et honeste uti ce
 et litas nosse. et quia neque uxorem neque concubinam. neque filios ha
 bent neque has curiales aut officiales esse. **¶** Item. Si neque curiales
 aut officiales dicunt fieri promittimus. unde ex hoc venerabili deo
 munus fiat nisi forte monasticam vitam aliquis eorum non minus
 prope annis impleuit. Tales cum ordinari parimus quarta parte
 substantie sibi retenta reliquis partibus curie. et fisco vendicandis
 si in clerico constituta monacho cunctatim vitam impleuerunt. **¶** De
 ab episcopo deo amabilibus secundum diuinas regulas religiofas clericos
 cum multa fieri inquisitione. et bonum testimonium uiris ordinari sac
 rumus lras animi nos scientes eruditos s. nullos magis in sacris
 ordinamentis diligimus quam cum castitate uiuentes aut cum up
 oculis non caligantes hoc quid seculi principes. Nam licet etiam doc
 tores hoc laicus persequantur. qui minus uident esse ardua que dicuntur

ab ipis uilescunt. Utque qui ut istos non audit. ceceus est hypse et
 dulichio reuige furdor. et qui uito papitandus est prostratus ab au
 gelo que qtempuit in infim inferiores. **¶** Nadab aburui. igne suo suadeo
 et gotia thabnatu elatos domo mandante audieris. si hy templu diu
 et piau scorum moysse respugnant id est lege diu phibente mituntur
 inuimpe. Quare sit eis paboles numero sa replet aetnu domus diu alie
 in ignem accendunt. Adolere thura mitunt phibiti et datauitago. et
 aburuitago poactate contracta uirunt in moysen studeutes ecclesiam
 pcedam pturbantes peditone facientes in pto nisi ad sacerdotu puit
 tunc accede. **¶** Cum enim sibi conuolauerunt gratiam pttatuy. deuine
 pate silu asperunt uunisa. eo q princeps ut dicunt legibus non sub
 atur. et q pnuapi placet legis habet uigorem. Cum ergo pttus ei. et
 in cum omey auctoritate suam contulerunt ei obmaie tunc maies
 tatis est. et manifesta subisio pnapatus. Si quid pttalegy instat est
 dubitare an is dignus sit quem princeps elegerit. Nec temeritatis
 effugit natam. et bene cum eo agitur si uel penam quipus op quac
 q causa uoluntate pnuapiis euadare pait. **¶** Nullas leges credat
 ciuilibz pntendas. Has auaparti pntenda telis auerue conpant
 que nupis et tulles detruent. si uolatilha tiffuntunt grandiora
 Sic et uiri ciuilia humilioru respunt uoluntates. si pfecto potu
 tiouibus tedunt. Nam gotrausgressionu ut contempitu legittima eis
 non inrogant penam. si nec ut pellatos quid tanta dissimulatioe
 ptemit. Adh conquisita tyrannoz exempla pponit quibus p suade
 aut potestabilis uunisa hore. Maxime tamen. siculi locorum
 fuerunt. ubi inuetaata consuetudo obtineat. etiam si uerioni adips
 aut legi. **¶** Quare aut quis tyrannus. domesticu suuz. aut familia
 rem inqum etiam. siue electione intruserit quis cleu ut ignati
 et indignu eliget teruoribus et dampnis impulerit quis etiam
 dei uendiderit palam. quis metropolitaniu dampulerit repub
 bilem conpauit. quis epus religiosus in opitu egerit aut actos
 abalyz coegerit conlaue. **¶** Quis etiam et res sacras auerue
 rit inuibus pordidis. quis indignus puplicis torpent religiosus
 quis uilipenderit. et pessimederit cleuuz quis inuoluntatis uida
 xerunt feale institutum. quis leges et rationes gotuauit a family
 suis quis inuiderit silentiu epis. ut que me flagitia inuimue
 et siue ulla reprehensioe conmittet. quis adips etiam uoluntaz
 ducit et pnuapiis inuimueit. quis omia non tam sua qui pui
 sa lege tractant quis tande consueuit libito licit conuade. Si quis

aut in his quic memorandis copiosior est et inexplenda malicia neq'
 or. sinceris fidei. et efficacioris industrie. ¶ Qui uo prouitate fidei
 et sinceritate morum. deinde diuino aliquid loquatur aut supstans
 est aut mundus aut qui capitale est. Principis uniuersus. Si dicas
 quia ignis. qui p septuaginta annos babilonice captiuitatis sub
 aqua uixit. deinde conuictus est antiocho uendente rasum sar
 donum aut q hitus gregorius testatur quia p solenne et famis contus
 siones gentium. collusiones regum et qui plura adusa teus proue
 nit ex eo q honores ecclesia. ad pcedu ul hnam gram conferunt
 p poms non mentis. ¶ Si dicas. Drani p rissum aduocato. eo q az
 cham uirtute. psumebat erigere si regnante ozia rege leproso si
 luisse dicens ysaia et eo mortuo uidisse dnm sedente sup pulu
 ex telsum. si dicens thab nadi humis et plaustris leuitaz dntaxat
 minuire et si qua sunt in lego dei similia. bu agetur tetum. si no
 mutilatus retrudans in carcerem aut in xolum yllanis. unde cauda
 maber. et tam ambicio si qui fautores eoz potencie dampnatois
 nite non uebunt. ferre sententiaz. ¶ Vnu tamen remedium tibi doz
 pualit. q cum sapientis et timentis dnm consuetudine qsonat
 ulus tuis pde est q sententia eoz dete. domo auctore non semp
 obtinet. Si enim ipis creditum fuit. tu quau lese maiestatis reus
 hostis publicis indicaberis. Dicens utiq publica euacuare iudicia
 et dnm p fessiois pprie zelator ecclesia. erigis libtate sapient
 subitis principum. et eos quau stultos. et contemptibiles reddes ma
 chmans. Facies erit. ut dyadema detrahetur pnapis capiti. qui
 pnapalis et egregie pns rei publice dispositio que in religione
 patur illius subtrahatur arbitrio. ¶ Non puata cupit romana
 quipque in urbe pamp em tu puz parat. et forte arrogancius pu
 natoz nota tuis pceditur. sub qui sub ymagine libtatis pnapibus
 appetit duam. Nam si quis principum supstanciam huius adque facit
 in sapientis est. et ab illustri regum reg. utate degenerat. Dauid aut
 tamen sicut regum narrat hystoria. et omis isrl. ludebant totum duo
 in omibus fabrefactis et tytharis et lurs. et tympanis et sistris et
 tymbalis. licet ei non defuit eiusmodi increpator. Hystoria namq
 memorata pprosequit. Et egressa micol filia saul inuocauit dauid
 ait. ¶ Qui glo sus fuit hodie rex isrl. desceperis se ante anallas
 suoz suoz et uidatus est quau uidetur unus destitutus. Dixit
 q dauid ad micol. uiuit dñs. quia ludam ante dominum qui elegit

me patrem qui patrem tuum et qui omnes domum domum eius. et
 precepit michi ut essem dux super populum domum in ipso. et ludam et iudam
 fidem plus quam factus sum. et cum huius in oculis meis. et cum ange-
 lis anallis de quibus locuta es gloriosior appello. **Agitur** micol filie
 saul. non est natus filius usque ad diem mortis sue David non sedit
 rex in domo sua. et dedit ei dominus requiem vndeque abrumas in iudam
 suis. vides ne qui diligenter primum docet hystoria. hinc quod temptum
 religionis. cum derigantia timoris inde deuotione fidei et humilitatis
 cultum veniunt. Nam et david quietem regni assequitur. et micol si-
 ne inuentionis nullo sterilis obit et nullum in diti quibus. et felix mat-
 roni relinquit fructum. Hec quidem cum et micol cum aqua. vel
 ex omni interpretatur. Si quid multitudinis impite consilium et que
 populare iudicium sequitur fructus boni nec locum ditate nec meruo
 trum habet. **Quid** plane cum istos consiliarios inagratum audieris
 nequaquam suspicaberis micol sine fabole detestasse. Quibus enim
 filios micol esse miraberis. et si non tamen spiritum tamen. quod adue-
 illius putabis processisse. Et quod istud tibi facilius persuadeas hy-
 qui diuina euacuare nituntur ut suam statuunt auctoritatem
 sine liberis morantur aut eos relinquunt degeles et ignauos. Sic
 dubio quicquid ecclesiasticum desunt libertatem aut primum usque aut
 primum in fabole. Amittunt ergo filii eam pro. cum hys que
 favore corpe patris impietas occupant. **De ypochris quod amori**
nam libem falsa religionis ymagine nituntur scilicet **Capitulum**

21

nota

Licet autem populi temeritas aut licentia potestatum preceptis le-
 gitimus et diuina institutione respuum possit. ambrosio tamen
 domari non potest. Si enim in manifesto non audeat clanculo per-
 pit et fraudulenter ingreditur. si foras eam. numibus non apiat. si
 nec sua nec aliena violentia reserant confugit ad artes fallacie
 sue. omnia que libertatem impugnant que secretorum statuta conuellit
 et que religionem contraria sunt tota libertate spiritus detestat. **Quod**
 nunc ut simplices et credulas circueumat mirabilis redysse. Si
 mulat. et dissimulat. et astutam gerit sub pectore vulpem. stans
 quomodo liberior est. ratione rigidior. Est quoque in diti simplici-
 paulo doctore genum. pollucior erit feruencior petro. et ei vnde po-
 est et mori lucis nec igitur in aliquo nisi in cruce christi. qui inquit
 portat in corpore ut spiritus saluus sit de populo dum taxat cupiens
 et esse cum christo glorificat ergo carum cum vias et aduersiones
 et non sicut ceteri homines cum hominibus degens vitam agit angelicam
 et ineffabilem committitur. **Reminat** hy continue sine intermissione

orant. clare tamen ut audiat ho spes. apus et sordidis uestibus
 induntur et plura morepant. Argunt deo de moribus corrigend
 polluantur principatus. et potestates testimonium sibi adquiren
 tes iusticie. si uite detrahant alie ue. Et no firius sub honestate
 specie conualestat. laudabilu uiroz collegia opetunt arduas sub
 eunt p fessiones ostendit diffialia et familiaris sibi ppiu possibilia
 et que quamora sunt oequit. Be ergo basily benedicti augustini.
 aut si hic pazo est aptoz et pphaz fatentur successores uestes carthusi
 ensium. tascensu clunacensiu. indunt et qui dignantur esse rati
 ti. gloriatur in laueis tunicis et pellibus agnunt. **¶** Meruit enim i
 uestimentis omni misticus autem sunt lupi rapaces. s. ut ait doz
 eudentissime cognoscunt. a fructibus suis. **¶** Non tamen a fraude
 istoz religionis. vere diuinit gloria Nam indubitant omnibus
 constat quia nomina que profitentur. et quoz pollicentur officia. et
 honestissima et fidelissima sunt Nam religio in hys adeo uera adeo
 probata consistit ut nullus reprehensionis adules reformidet. Si
 quidem carthusienses. quasi auaricie triumphatores papiu ubiqz cla
 restunt tascensu beati benedicti. quem omnium instoz ppiu ple
 ni fuisse constat. precepta. et uestigia sequuntur ad unguem. **¶** Clunac
 enses religionis forma multis prouincis tradiderunt. et cauoni
 cis sufficere debet. ad plenissima laudem. q regulam eoz oportet
 omnes dicas mutari. Genite quoq baptistam saluatoris. et fili
 os pphaz institutionis sue. habent auctores fratres templi. ma
 thaeoz oculo pount illud pro fratribus suis. Penodochi si
 ne ho spitaliu procuratores aptoz secunt uestigia. et ad pfecti
 onis tunculu aspirantes in eo fidelissime audiunt qd ymunt
 innocenti. et omnia que habent. paupibus erogant. **¶** In hys tu
 omibus fideles inueniunt et reprobi. nec ab id religionis aut
 professionis nitas deformatur. Que enim professio est aut q
 legitur unquam fuisse pfectas inquam maculam non uirpessent
 angelum apostatam legimus in pmiis fribus paracletu pphaz
 reprobum aplu proditorem discipulos xpi p fidos nec tamen
 corrumpitur puritas p sistenti angeloz. aut minus sancta e
 pfectas. minime diligentiis fratrum aut pphie gratia est in
 electis culpabilis aut aptatus infidelibus contemptibilis. aut dis
 ciplina xpi p uarios errores ab errant est infamis. **¶** Sicut ex
 go angelus sathane biffignit se. in angelum luos. et aplu pseu
 do ad auctoritate apliam aspirabant potius qui ad uita. sic et y

poarte ad supradictum pharizorum confingunt dilataantes philacteria.
et magnificantes fimbrias. et que in lege dei scripta sunt. nolunt
contingere digito nisi ut videantur ab hominibus a quibus honoris aut
altius remunerationis mercedem expectant. **¶** Inde est quod facies pallore
ostendant profunda ab usu trahunt suppurata artificiosis et obse
quibus lacrimis subito inundantur ab stipite capite humilibus inter clau
sis. coma breui capite fere vaso voce demissa. Palpebre ab ordine mo
bilibus incesso tranquillo. et quai gressu quadam proportionem compo
sito paucos obsiti. perdes uestium et affectatam venditant milita
tem ut eo facilius ascendant. quo se studio suis videntur in locum
nonnullum decessisse. et qui sponte sua decesserunt. trescere compellantur
minuti. **¶** Hi sunt qui si quid macule inhesit ecclesie dum pegrina
publicis aspectibus detegunt. ut ipso ab omni macula videantur
immunet. **¶** Hi sunt qui beneficia que nec diu sanctis collata sub
dicant auferenda. **¶** Hi sunt qui potestatis psuadent ut propter
maia personarum iure suo puenitur ecclesie. Detractiones et iniurias
ecclesie subtrahunt. et etiam ipsas accipiunt de manu laicorum epis
copis inconsultis. **¶** Hi sunt qui predia a iusta subtrahentes indige
nis modis et pagos redigunt in solitudinem. et in suos usus. vitia
queque committunt. **¶** Etiam diuinit aut in usus reuertunt seculares
¶ Que domus orationis fuerit aut efficiat stabulum pecoris. aut opilio
ne aut lanificia officina. **¶** Et quid maiora iniurie faciunt et qui
coribus gemine potestatis. etiam iniurias sunt sumi quiescunt
et protegentur. **¶** Vmbra ventitare non cessant. **¶** Ad ecclesiam namque vo
manam transfugunt. que pietatis mater religioni consuevit pro
inde quietem. **¶** Implorant opem eius protectionis impetrant. **¶** Hi
penam ut cum ipsi possint malignitate vexari. ut et ut se pas
sint plenus de hiberie et caritatis implere munus ne detrimas
dent apostolico privilegio munimur. **¶** Proceunt ulterius. et quo
sibi plura iniurie liceant. diuinae diuinit ecclesie se ipsas
domum et efficiunt remane ecclesie filii spales. Ita tamen ut pro
foro reos ubique queuant. **¶** Hi tamen queunt non possunt nisi vo
lue ul per se solus. **¶** Deinde secularium potestatum implorant au
xilium. et eis diuinam gratiam pollicentur. **¶** suntque mediatores in
deum et homines. et eos qui uenia indigent. suis aggregant po
tentialibus. **¶** Confessiones extorquunt et clauces ecclesie usurpantes
aut subripientes petro ligare presumunt et solue. et domino pro
hibente fulcem mittunt in mensam alienam. **¶** Potentiores tamen et
diores fauore ul mercede recepta facilius conuertunt. et peccat

alienis humeris supponentes. iubent alere. intinuisse. et vestes pul-
 las. quicquid illi se quiescere deplorant. **¶** Amplificant inani diu-
 qui neminem vult puer. qui sicut aptam et patentem peritibus
 sic solis deperitibus conclusam esse pronuntiat. Indulget interim
 his qui timore ardentibus. et tenacius inuolunt. peccare in spe.
 diu tamen sibi in redemptionem corporis aliquid preuigent. et audaci-
 permittunt neminem. eo quod sicut aqua ignem ibi elemosina parat
 extinguit. Mentem uero quoque nunquam perit est. si tamen uerum. **¶** Con-
 ferunt ergo moribus inuolunt. et postulant per uocantes affectione
 affectationibus. obtinuit aures hominum ne increpationes audiat
 prelatorum. Adhuc inuolunt inuolunt. tumultibus gaudent.
 dissidentium secreta explorant et eadem inuolunt ad amicos perferunt.
 nec ad hostes utriusque grati. utriusque perfidi magis tamen ad ista in-
 dentur. ydolari quia ab ymaginibus religionis minus habent suspecti.
 Quid in palatio quid in foro quid in agris expediat quid in tas-
 tris soli credunt nosse quia uniuersa hec preteritis vident curare
 qui istis inuolunt in inuolunt. **¶** Si querunt patres inuolunt tunc
 in foro inuolunt in expediatione. si denique concilio aut synodus con-
 uocetur. propriam sedem partem preoccupat inuolunt ista
 religio. **¶** Claustrorum fracta credas repagula. exhausta tota uel
 per doctrinam. et alocis uenialibus. quamuis conuolunt euolasse
 Adeo quid se religionis preces turbis et publicis appetibus in-
 gent. Primas cathedras uolunt primas primas salutationes us-
 pant. et si eas non deferat nelementissime indignant. Si eis
 abloquens religionis inuolunt et uolunt dicere inuolunt
 ferat utique patient si inuolunt et dampna intulerunt. **¶** In licentia
 qui omnium apostolica et regia auctoritate obtinuisse vident. **¶** Quia
 hoc et meritis corporis debet creditur. **¶** Hanc qui resistit potestati de-
 ord inuolunt resistit. nec ego apostolice maiestati et regie arbitror
 reluctand. **¶** Quia tamen ut fidelium pace loquar. quid nam sit quod
 detinuit. et inuolunt aliena inuolunt non erubescunt. Inuolunt forte
 religiosi sumus. plane detinuit salute religionis pars est. et eas
 adeo populus inuolunt religiosus exigitur at qui eas exigit
 inuolunt sunt. **¶** Nos aut quos constituit iudices super eos. aut qui
 estis ut percedatis iudicium inuolunt alienos. **¶** Inuolunt suo duo
 stat aut cadit. **¶** Stat autem. **¶** Inuolunt inuolunt tui apostolice primi
 regio tuius beneficio de inuoluntis amulato et laboribus uolunt de
 tuius retinuit. **¶** Rempe apostolice omnia licent. sed omnia ab apostolice
 fieri nequaquam expedit. **¶** Esto quod illi uolunt hic licent concesserunt. uolunt

in recte penebris videatis. Nempe qui petit ut quod debet non faciat.
 nistiae spontaneus non obedit. Regius demeritum abel dnm
 non respexit. Cayu fruges obtulit recte quid quia domus debebant
 s. imparbasue in equa dnm dmsionem aliquid subarbitrio p. con
 mittit acceptans p. illi munera eius qui fecus animalium. cum domo
 ptatur. **E**t forte de animalibus reddunt rectius. quia sine cultura
 et cura non proveniunt plus enim laboris est in frugibus ferendum
 et metendum. Non cogunt dare desine quibus enim delaboribus ali
 quis redditus est ratione. Quid multa. Regulas et longis allegati
 bus videntur astruere. qui alios decimas dare non phibent. dnm ipi
 ab eis dandis in munera sunt. quia ad religiosi sunt. q. in ea parte
 denique possunt constitutionem diuine. et in eo licet minus gratia sunt
 gratie dei quo cum amplioribus beneficiis op. p. **E**t que enim
 op. sola gratia proveniunt ut sunt ferra. et sponte nascuntur non
 tenentur obnoxia religioni. Quis quidem dnm religio paup. tate
 gaudebat. et in aliorum necessitates aut usus effundebat. in ista in
 opie sue indulta sunt privilegia professionibus. que necessitate res
 tante et frugescente caritate potius amant. qui religionis insti
 tuta credunt. **E**cce enim quia omnes h. privilegia sunt. que
 sua sunt querunt et illis qui predicantur in publico aut animo
 abest. aut in abditis latet. Iude est qd. cum adinquinum compedi
 anaricie privilegia trahi conspiciet. latus audiamus volens ea
 animo reuocare. licet utrum corp. hac inodervatione q. p. et q.
 delaboribus usurpant. circa novalia dnm taxat in preterit. Si
 enim gaude poterunt privilegii sine grav. dispendio nris alie
 in. Quid tamen est q. tantus pater utrumq. sustinuit et qua pa
 trum canonibus refragatur. ininabile est in oculis nris. Philites na
 q. templi sui favore etiam dispendium vendunt occupant per
 sonatus et quodam sanguinem xpi fidelibus in struere p. sumunt
 quoz fere professio est huius sanguinem fundere. **N**on equidem
 q. eos viros sanguinem dnm qui pene soli inter homines legit
 tima gerunt bella. cum et dauid non ppter bella que legitime
 p. cebat un. sanguinem dictus sit. s. ppter unam cuius sanguinem
 nocent effudit. Ut enim canonibus tantum est latus quibus religio
 pis nulla de rebus etiam sacris legitur attributa facultas esset uti
 q. neque religionis iudicium. si ab illius rei dispositione temperarent
 qui sibi domus phibente tractare non licet. **S**ed nec de rapinis no
 dico etiam. s. nec quoz cum fidelium nris ho. spiritualitatis nup. leud.

arbitror quia paucum sacrilegium odit deus et assiduam oblationem
 que offerunt de sanguine et quocumque muneribus atalibus claudit aures
 suas. ut non pateant ad precibus eorum. **¶** Delictis que infirmitas infir-
 mitas dei quoniam atalibus adpiscit nequaquam. Sino est institutus ho-
 minis iniquum est sit qd amore peccati illi. etiam quas epi clausere
 apertunt. **¶** Quia suspensus celebrant sepeliunt mortuos quos veniat
 etiam et semel in anno faciunt ut toto anno evocentur ipsius aduocem
 etiam ab inferis. et quia coherere non potest emendari quoniam
¶ Curant ergo etiam collegiorum suorum inita pconant abolitiones
 etiam portant et in idem predicant euangelium nomen. adultantes
 ubi dei. qd amittunt. non ad gratiam. sed ad precium. videntes ad volup-
 tatem. non ad utilitatem et tandem cum in laetitia se committunt die
 de virtute locuti diuinem agitant errore. et labore nocturno. Si sit itur
 ad christum fallax et vana est doctrina patrum que dictam et adnam
 monstrant in idem tendenti aduocem. **¶** Cum vero istis etiam indig-
 netur. nulli diuino in equis quoniam qui viri vere religiosi magis
 in inuicem hoc diuina refundunt. Quocumque ipsius. sed religiose profes-
 sionis aduersus hanc hypocrisis labem in istis amant. Non enim
 hoc fecisse dicunt hypocrisis sed et astutiores aut diuinae. aut
 alij quorum vultu loqui et ventiloqui habent in idem et in idem men-
 tiunt. Nam claustrales qui plane vere religiosi sunt. diuino pro-
 fessionibus perunt ab hac matia malicia in inuicem sunt. **¶** Nulla
 in fidelior nulla simplicior nulla felicior. qui eorum qui in clau-
 stris humiliter degunt abiectione sua gaudentes obediunt prelati
 suis in omni subiectione et reuerentia. nec appetentes subordinatione
 nomine domini aut fraudandi aut vagandi aut aduocandi licentia
 vasa sua possidentes in iustificatione et honore. pistolantes in iusticia
 et pacencia salutis dei ad detractionem et inuicem aliam occupantes
 ab ore dei. in quiete ubi qd saluare pot animas suas grata in iustici-
 tes cum deo colloquia et quasi thesaurus angelorum sunt totius mundane
 perturbationis ignari. **¶** Si quid autem est. qd eos contristare videat
 ad caritatem fratrum referendum est. qua et in celis angelis in quodam
 modo lapsibus compatiuntur. et super uno patre in idem agente con-
 gaudent. Cum vero ipsos inuitat in idem tempore. quo virtus operum
 ta est. et astrum relictis hominibus ad celos conuertit redire. sit
 ad idem in idem claustrum virtute philosophorum incompalibile antecedit aut
 qd melius crediderim rectissime et tutissime philosophatur. Cum
 vero ad operandas utilitates eorum egrediuntur humiliter et in eis fide-
 lie videntur et si non secundo plane utilitatem operantur. et in idem
 maximam. laude digni et reuerentia nequaquam ad efficiendum vel pro-

nota

artaz faciebat accedunt Nam ypocondria epiaueris rectissime ag-
gabris qui philosophiam profitentur et ipse sunt voluntati Cum
lites faciant privilegia abutuntur suavitati cupiditati caritatis offi-
cia nequaquam possunt quam querant gloriam. nomine sedum carnes
ambulant. licet se pueriles mementum. multo possantes multum car-
nis pueriles fuerit geherme illius qui spiritus est. et quia inani gloria
inimicis alacris conforuam voluit aut preferri. delectus
et papitatus est in lacum dampnationis etne. **Hanc infamiam sunt**
qui hac via incedunt et insepulchros oculis gentibus. qui et pueris
inte. bonis pueris. et etne maxime cum ille qui pro pueris
pauit sustinuit fieri et famulatu se exhibuit publicanus et meretr-
tibus. cum ypocondria pacem hie nequiebat. qui non indigebant
iusticia eius qd placuit est hys. qui alacrationes. quas cum phari-
zeis possunt diligenter attendunt fatum aut tamen phariseorum ex-
emplo locum bene pueris. **De eisdem et de ezechia qui thesaurus**

22

Difficilius aut impossibile quod ostenduntur anis. **Cap.**
asserunt sapientes. in pueris gaudere cum mundo. et uictum go-
ultare cum xpo. et plane infernum est torqueri cum mundo et in-
etiam cum dyabolo flagellari. Si ergo in hac uita tantum sperantes
sunt. ypocondria tristes qui possunt facies suas ut proli hominibus
apparent et quia pueris tuis iusticie sue opa pueris
adamo frustri redimantur possunt qui in pueris reperiunt
miseriam suam. **De hys enim qui uibo et hito tems honorum do-**
mum pueris eandem eius translat. qui ipse elongatur ab eis eo qd cor-
corum ab eis elongatu est. **Et** et ipsa opa eorum dispendium fa-
litis afferunt et balulorum principii pueris famulant. **Quia**
enim que ostentationis gratia sunt. pueris in mortem.
Deus enim uariis hystoria. qd cum ezechias rex iulij pueris ysaie
filius annos. signum uoluntatis et saluas adamo accepisset un-
bra orology. retrorsum pedente decem gradibus. qd nature in-
detur aduersum. cum uulua pueris pueris. non redire nupit ha-
rodach baladam filius baladam rex babilonorum luttis. et nun-
ticia ad ezechiam. **Et** audierit eum qd egypta puer ezechias lletu-
tus est autem in aduentu eorum ezechias ostendit eis domum
aromatum et aurum et argentum. et pueris uaria uiguetia
quoq. et domum uapoz suoz. et omnia que hie potat in thesauris
suis. Non fuit quicquam. qd non monstraret eis ezechias in domo
sua et in omni potestate sua. **Uenit aut ysaie puer ad reges**
et dixit ei. **Quid dixerunt uiri isti aut unde uenerunt ad te**
Cum aut rex pueris languina uenit ad te. Cum aut rex de babiloe

At ille respondit. Quid uiderunt in domo tua. At ecce hic. Quid que
sunt in domo mea uiderunt. Nichil est quod non monstrauerim eis
in thesauris meis. Dixit itaque ysaias ecce hic. Audi simone dñe
Ecce dies ueniunt. et auferentur omnia in domo tua. et que condi-
derunt patres tui usque in diem hanc in babilonem. Non reuocabunt quod
quid ait dñs. Quod de filiis tuis qui egredientur forte quos quibus tol-
leantur. et erunt eis eunuchi. in palatio regis babilonis in supposito
quid historie pñi helios auctore ieronimus. uitas liquet. tñ qua
mas azarias misael cum daniel capta sunt in babilone ibique
castrati ut in palatio regis. secundum morem gentium ministrarent ut
forte repugnet. quod puer sine macula auge iubent introduci. ut
linguam discant caldeorum. et adstet quod non modo thesauri regis
inde in babilonia transfati sunt sed magna pars vaporis templi dñi
in iherusalem apportata legatur et propheta. Elegant tamen cu-
bus regi miratulum in dulcissimum babilonem dicitur tunc cum uini
bus accessisse. quia tunc papue quibus pollicetur amicus confusio
quando per admirabilem clementiam dei. ritus eius clarus innotescit
Quod tunc inprudens est exultare quia hy non modo suspecti habe-
di sunt. sed quasi hostes pñisissimum studiosus deuitandi. quia ti-
mendum sunt. etiam cum dona ferunt. Cum ergo diuinitas bonorum
opum. uirtutis aurum argentum eloquentie cogitationum pignora
linguentia tunc. et utrumque suorum aptitudine ostendat. et decore
et si qua in thesauris bone consuetudine. talibus et utilibus reponit
anchat uinum dñi facit quod pro certo quia omnia que uoluit uide-
bantur ad gloriam confusiois stipendium. et mortis acceptura sunt
Quia et etiam filiorum successio babilonem castratur pñis. quia
ea. que alias meritum uirtutis habent. et fructus. dñi inanis
glorie causa sunt in utilia sunt actori iustus enim remunerator
ipsoque affluat et solus uirtutis. in bono cultu acceptat cuius
oculi nullo furo nulla malicia prestingit possunt. quia uidet in
abditis et cordium pñisima scrutatur species depremit. acribus. ne
qua suberato incedo sum tuiat auro. unde et ypoarsis nomen
accepit que quidem cyrauroz indubitata species. **De cartusien-**
ses dñi inderatio in habemus amaram exhibent et magis
in montis noua religio. dñi omnia inuidia qtempuens. et de
castro non cogitans omnia repellit amara excludit. ab y-
poarsis nota. et nomen languis ab sunt. et qui sunt scilicet
aut religiosi. et que regula actum. et que oarsis acrosz
Ipoarsis aut nomen. et quis sit finis ypoarsis cap-
et nomen tantissime. et fidelissime deducit cartusien-
et magis montis noua professio in antiqua uirtutis culmine. sal-

natore pmo solidata. Si quid autem scilicet cupiditati sue vnum ne
cessitat. limites prefixerunt. et modicis habens amem diuina
am cohibent. et medium ipi uoluntati aliquid subtrahunt. ne sub ob
tentu illius quippiam auaritia molatur. **¶** Magni procl Dubio vni. et
ut p apuos uiuendi. cum non modo professores. s. etiam senes facte
mundo in tanta multitudine labentis solo. pauci processerunt hoies
qui paretatis sibi aliquos pparauerunt. s. finis. necesse est semp de
esse aliquid curte rei. et tpe hyatus desiderij aliquid ulterius iugit
affectantur. in pfectum signum est. **¶** Siquid dico de fectum pocius dixe
rim. consuetudine manu festum. Quoda igit modo eoq glo so. pfrus
est. qui pndet unde valeat pparari. quid. et si uenirent ut admod
paucos gentiliu appetitos ordam. **¶** Hinc tamen non illos iustis
se pparat. certum habeo. cum et ethicus dicit. certum uero pete sine
sine quo in infinitu. animum huius conatus protendit. et id q aliud
nequeat apprehendi. Porro magni montis mole. uitam parduam e
legerunt. et non modo auaricie s. ipius nature quoda mo danti
tores. anima uoluntatis impia occluserunt. abiecerunt palliatudine
aristum omnia mundi oblectamenta qtempne patrum parum est apud
eos quatuor ad portas eorum pulset ymagine occludit. et confu
sue abscedit in eas. **¶** Quippe solus xpus ingreditur. tunc inuitat
gracie uirtutes cogitatum suu in eum. qui pmos emittit. et dat
inuentis estam pullyq. coruoz lilia nescit agri et omnibus ppar
tibus in se. aut consuetudine sue. obtemperantibus legi necessaria
prestat ut nichil desit hys qui so omis non subtraxerit uolunta
ti. **¶** Totam ergo palliatudinem suam. et omnes in eum pparati pro
uocant. cui fidelibus cura est adeo q. pparandae deuitant an
gustias. ut uita eorum tota non nullis temptatio uideatur. **¶** Ba
si quid patres genus temptationis diffinunt cum quis agendo
habendas diuino dimittat. quittit inuitatulo. huius non diu
auxilio destitutus. Ceteru ego uitam placente. deo arbitror. cupi
tatis ignarum inistente inuocare. et pinguem in ope caritatis p
ergo in hys aut in illis sibi palliata ypocrisis uendicabit. cupiditate
deducta. **¶** Regula namq. uerissima est. q. deinde caritatis no ori
untur mala. et de cupiditate planta nequaquam bona pueniet. **¶** Nec
est q. displiceat deo ubi sincere uoluntatis. uoluntia in molatur aut
q. eum non offendant. si in quilibet pinguui ablatione ppariam eis quis
subtraxerit uoluntate. face dissipant uirtut diuini et qui sua post
posita. illius se subuat uoluntati altissimam placat. In eo si quis solo

ne in specie sua consistit unde illud in euangelio Iudicium inueniunt
 dicitur iustum est quia non facio voluntate meam. sed voluntate
 qui misit me. Moyse quoque in letitiam dicitur ablatus que offert dicitur
 absque fermento fiet. Nec quicquam fermenti ac mellis adolebitur in sa-
 crificio dicitur. Supplicium namque fermentum offertur et mellis. Cum quis
 neglecta humilitate. et auaritudine madorum. quippiam offert. admittit
 proprie voluntatis. Cum vero mandatis legittimus. propriam subiicit volunta-
 tem. quicquam offert. timore finem. et mellis. a sacrificio prohibetur.
 s. gaudet dulcedine. **I**sti itaque patre voluntatis in memores quon-
 tes inquit quanto placeant ei cum se probauerint. laudem que ab hominibus
 est. impetres nec habentes. nec volentes huius diuinas. qui dicendi
 sunt huius cum ypocondris porcione. De tunc mirabens iam ad caritati-
 cupes dicitur ductus est aliquis ut a foris conspectus euocatus as-
 cendit. et postea comissus retrorsum. quid quiescent opus testimonio
 declarasse. Et ille iudice suum habet. nec tamen unquam committit potuit.
 ut si illius professionis gloriam denigraret. **D**e magno monte ne-
 mines adhuc assumptum audiri. sed utrum aut unquam assumat
 aut talis qui nullo decolorat actu hominum singularis emulencie ve-
 nistate. Alii basilium alii bndictum. hi augustum at isti singularem
 unum huius dicitur ipsum christum. **E**st autem duas istas professiones
 multis tamen qui meruerunt quendam in nihil deo teste in su-
 gillationem aliorum improfectionibus suis recte incedendum protuli.
 Sancti sunt utique ascetice. diuinites sancti. sancti monachi et
 canonicis regulares et in his sicut stella a stella differt in claritate
 sunt alii aliis sanctiores. et quibus professiones professio autem
 dat. in qua vis earum forte reperitur qui possunt sanctis superioribus
 adequari. **P**lane virginum primus gradus et singularis glorie. ti-
 tulus est incontinentibus tamen. et quibus. forte sunt aliqui in-
 tis virginibus presendi. Confessionibus martires presendos catho-
 lici confitentur etiam. et tamen non illos confessores aliquibus mar-
 tibus. forte quo ad aliquid non verebitur adequare. **N**ec est
 quod se aliquis scilicet mei sit simul iam dictis professionibus confe-
 rit. quia in eo est ut quippiam talis. vel ignauo conuoluto possit con-
 ferri. Si quis enim in uolus a seipso idibus. usque ad pascha ieiunet
 cum die nocturnis assit iugiter inquit abstineat. ab esu carum omnes
 venter in mundicia nesciat horis competebus unquam desit aut va-
 ro. et huius contra causa sobrietatis limites. non excedat tantum ponat

filenij custodiam ou suo. et duruos excessus delectat satisfactione totti-
 diand. et qd pappitur. inuictant et sine mora coplear. et no modo i
 bonum. s. et vberis acinomaz. sufferat patient ut totum tendente se ob-
 nutescat. ¶ Quis em non emu. quat vntus egregie et singlars me-
 riti. hominem admiratur. et cum reuerentia pconetur. tanquā re uera
 apthum viru et copressum xpi imitatore. Hoc autem etiam ugnam
 qd uirtute tamen faciant celsitate Nam in eo astudiosis differunt. qd
 illi qdilectione qdant ea. adque isti. stimulo uirtutis uigent. et sepe in
 uiti sunt tamen in huius totum. quas ptares non audeo nominare cu
 nichil seculare sit dicend. in talibus. nisi qd sclo nequ amoris federa
 affectu. Sicut em pponit nichil est et cunctis nichil s. obsequio ma-
 dator dei. sic ut religiozore pace dicam monachatus nichil est cauum
 tatus nichil mandatoris obsequio deducta. Hec igitur tandem pro
 sunt. si quis legem obfuet. Si no sine hys quispian obfuet legem
 emu nequaquā dixerim seculare. ¶ Simptame geramus morem reli-
 giosis. sunt seculares interim. quos uestis pulla. ab alijs non distat
 Nulla enim iactura nominis. nisi ptares sit et uita indignant. aliqui. qd
 de religiosis. ego huius ptares. et amissatione ptares. ista pponimus. et diu
 quendo celsitas me alijs detrahe cunctant. Adisus hos. non resare
 s. benedictum appello qui sunt quouagos. et parabant arguit sic
 manifeste quouat celsitas. Ductor michi reuimus est licet em
 non nulli monachoz uimus benignie audiant. eo qd dicos quo ad a
 liquid infus est pretulisse. ¶ Ductor est inquit qd uestis nequaquam
 religionis differat. faciat s. in omni huius qui tunc diu. et opatur
 uistiam acceptus est illi idem quoq. aut uestes pullas. que uita ut
 taudidas ptares ut fordes par modo fugienda quia alteru deli-
 cas alteru glia redoleat Non absq. lino amictu uicere. s. ptares
 lincas uestium non hie laudabile est. Et manifeste uidetur qd ptares
 meir. ptares tempis uir. hominum salis qui irregulares quidam re-
 gulari profitentur. quos an ptares ems possis agnosce audi quid
 incontinenti subnigat Alioquin inquit uictulium est et plenu dedeco-
 ris est referto mar subio qd sudariu. et oram non hie gloriar. ¶ Et
 qui paupibus parum tribuit. ut amplius ampiant. et sub ptares
 elemosine querunt diuitias. que magis uenatio appellanda est qui
 elemosina. Sic bestie sic auis sic capitur et pisces modica esca in ha-
 mo ponit. ut in eo multumaz sacri ptares. Est utiq. melius
 non hie qd tribuas qui ut tribuas petere impudent. ¶ Non habent

fratres hospitalis ul aly quid hic de me querunt? qui cum hic loqr
doctor etne est. et forte ad eos reuerimus non respicit spi licet
non uiderim. nouerunt regulam veritatis qua michi constat. quia
veligio munda et in maculata apud du et patrem her est infatue pupu
los. et uiduas in tribulacoe eorum. et in maculatu se custodie ab h
seculo. her aut politoru ammu est. et boue cum yhs agit si eam
fidelit suant Porro in sacro oas dei degeatui regulam in se ppheta
gessit dicens Prouidebam dnu in conspectu meo semper q. d. e. u. u.
p. h. d. e. memu et q. ana coempta abutur. et in euangelio sedens secy
pedes du ut audiret ulnu eius de ut de ypoortis sermo claudatur
quid litus Job. de hys pnuatet proferat in mediu. h. inquit sac apu
apio quo positus est homo sup trau q. laus impioz breuis sit
gandum ypoortite aduistat pucti Si aspiciant usq. intellu supra cy
et capud eius. nubes tetigerit quai sterquilini in fine perdetur.

28

posse. Quibus utique fructibus totundissimus est aplo testante qui opibz
 talibus her opa spūs que ad uitam profituit eundem apponit. que sunt
 pax patientia longanimitas bonitas gaudium mansuetudo gratitudo
 castitas. Qui ergo hos virtutis ramos a terra cordis sui suadunt et
 radicem caritatis. de qua omnes continent. quia nam in aditudo
 nem pōunt. **¶** Plane nichil est q magis caritate impugnet. qm venenum
 inuidie. Est aut inuidia ut philosophis placuit tristitia finis. **¶** Quia
 venit pspitate alienus inuicem. Si enim deturam. ut pūsi omis. appare
 ti quis pspitate tristatur. nequaquam detur patur inuidie macula. Nam
 et bonis displicet. cum inuicem multos succedunt hys qui ad mala
 credunt proximores. Si ergo lux bonis affligitur alienis plauis est
 q acritate plurimum distat. que sua non querit si que proximis. **¶** Ca
 ritas in bonis nichil suū in malis nichil reputat alienū. Quia compa
 titur alienis. bona sua diffundit in proximis. Nam et animas vult
 ut idem velint idem q noluit. **¶** Aut magnus pater augustinus. Col
 le inuidiam meū tuū est et tuū meū. **¶** Et forte non erit aliquid
 meū ut tuū si omnia meū erunt. **¶** Quia enim est. que qd' fili vult adde
 idem proximo abesse desiderat. **¶** Et si non appit ut absit infelicit' cruci
 atur. **¶** Et sepe in eo q non desiderat dum illud proximo videt adesse tor
 quetur. **¶** Forte quidam cum et ethicus dicat quia in iustus inuidia
 nichil est que plurimum inuicem auctores videt. qd' turbaans am inuicem. **¶**
 leue tormentū credas quo nullum grauius patuerunt fidei pōto
 gitare tyrannū. Pestem hanc licet pāctia nube figmenti naso de pūxit
 elegit quid' et vere pallor in ore pedet. maties in corpore toto. **¶** Quis
 qm recta aures lūmū rubigine dentes pectora felle vident suffusa
 est lingua veneno. **¶** Quis abest nisi que ferere dolores. Vix q tenet
 lacrimas. quia nil lacrimabile tenet. **¶** Per fructus pompos vigilan
 tibus opata curis. **¶** Quid videt inuitos. inuitabat qz inuendo successu
 homi caputqz et caputur una. **¶** Suppliciaqz sunt est. **¶** Non est aut
 minus vera de serpente. licet rei in corpore corpus compositioem
 auctor ascribat. cum in eo figure que paretophlegia ut paretophlegia
 diat in eis consistat q velius in corpore corpus inuicem. **¶** Li
 cent' attulunt. **¶** Hoc quidem potius attendendum. q nulla in eis in
 fray aut nature flammam restruunt inuidie. Nam et palladis
 viribus et forma motum de paretur inuidiam et paretis felices tha
 launos paretis paretata ferre nō potuit et ut paretissimū inuicem
 ut germinare fidem suaret. nullo paretis potuit inuicem. **¶** Sepe mori
 voluit ne quisqz tale videt. **¶** Ad paritūdy facimus in fratrem pa

patriarchas dabant inuidia ut nec impune reuelare liceret gratia
 qui ipse innocenti monstrabat iniquitas. Ergo similitudo dampnat
 inuidens fuit pater salutis. ut et dissimulans gratia dei euacuet
 in se famem similitudinis. iniquum. calamitate gaudet. calumpnias egypci
 ore femina pharaonis. amsto indice iniquitas impetrant. Thamus
 iaceph in laboribus similitudine. et successu coram luto et latere
 ipse quod paleis reputat indigna. Videas multas eisdem bonis
 ingeri similitudine ut quos possunt. obices opponant gratie et des
 positionem alacrum intantur impedire. Si forte quasi sompnia
 do quicquid alicuius profectum. obstant reluctant. et quasi fra
 trem ysmahelitis opponunt si non occidunt. intus frant ipsam
 similitudinem. et ut ipse paterant scelus inuicentis. tum tam as
 tendunt circumstantiam. **H**anc enim in multis video de similitudine
 onem. qui ad omnia felicias ante momenta utunt. Bibi uellet
 adipari fortunam. dum alij gratiam leduntur. Et ut epopo ut a
 uidas credas. uidetur qui sibi oculum alium cui gaudeat. dum
 utroque priuatur. **P**rimus. Hec est quia ma declinet inuidiam
 nisi in se ferimus fias. Celebre namque est ab antiquo paribio
 quia sola in se ferat inuidiam. fortunamque hominis in se fer
 ma est. cum non inuidetur. **P**rofertur plato cum ei condiscipuli
 inuiderent. **P**roferentem inuiderunt quia ratione posset hominem
 declinare inuidiam. **C**um pariter esto inquit ut ter fices. **D**uz
 ergo torquentur inuidi. alios imperare sine uolunt esse priores.
Undique querentes ut noceant. et ipsam inuidentiam quamdam pu
 tant esse mortis ymaginem. unde magis ut ab eis discas. **U**nde
 notans quidam ait. et si non aliqua uocasset mortuus es.
Quid inquit inquit deest et pluri aut uirum auctoritate uel mo
 ribus grauem. **U**nde **P**roferentem. non ille antiquus sed que aucto
 rem gestorum cassiodorus interpretatur laudat historia quod inquit
 iulianus coactor et coactor a palatio expulit non modo in
 patris sed et ipsi opus egit. **U**t autem detraheret atque dilaceraret
 neque ipsi neque principis fuit. cum cuius quocumque causa cessant opera
 decurrunt ad malitiam trahendi. **H**ec est utique indubitata proles in
 uide. et caritate abesse manifesto iudicio prestatum. **E**t tunc quidem bono
 aliena puerit. tunc inuident mala aut fugit que non sunt aut magni
 fiant et extollit si qua sunt caritas non agit periculum de huiusmodi per
 uisitate letatur. **C**um aptus uia genou multa eminet. non in se
 et quia inuident malorum sine pro fundo uicinis dixerim posuit deest

tores corporis tamquam singularem naturam diuine bonitatis hostes s. opines
 quasi solos deo adules esse p. uincat. Vnde tamen illos deo adu-
 liores int. cetis esse crediderim qui latenti odio. ut magis noceant
 eisq. credatur fidelius laudes p. dicant alienas. amicitia simulant
 subiacentes tamen malice finibus. ut modicum q. p. cedentibus tytu-
 lis adulesatur ffelix et nato felix et quinge p. theus. et cum si demas
 uigilati t. una p. hoc omnia contingerant. Quicquid tanti p. orady labes
 ammes non modo fortune dotes. s. quibus magnifice virtutis. titu-
 los grandes no oblitat. Tale est illud oratoris Iulii fortunati fate-
 or Iurum fortem. et que constat strenue egisse qui pluma. quo tamen
 pacto iudicium repetundarum apud iudices ena ferit. miratur quid. si in
 eloquii eius iudici esset magnitudo. **H**oc nomine veniunt est et quoda-
 modo p. op. boni opis. et ut ita dicam. virtutis uitium contingunt.
 Et quid de quatuor id est de adulatoribus. multa sup. dicta. s.
 nos deteriores dixerim quatuorcos. au detractores non satis hq.
 At tamen quod tamen uicium apud antiquos numero morte uidebatur.
 Nam et athemenes thymagoram in officia salutis dano regi
 more gentis illius adulate capitali supplicio affecerunt. et late-
 demonum p. uentus caristolum uicium inffit. eo q. magno uicium
 adipe facta ualuit. qui palam constancia miri. **H**oc tamen
 apud bene ampositos semp. licuit ut quibus suo iudicio utetur. pa-
 lam q. reprehenderet q. nequaquam recte factum uideatur. Si quid hq.
 reprehendendi licentia caritate subnixam libtas apponebat. et tura
 uita diuitiarum rabies p. horrebat et impedit. **C**etero detractores
 et inuidos. sic et cura uidelicet humilior. de si meam quid totius
 orlus p. uentum confluerint. Non est ceteris quicquid. nisi religio
 p. sumus sit. quem lucris stimulus non attingat. Aliq. tamen
 qui illustrius clarescunt meritis acris inuidie toxicato dete-
 ra duntur. Vnde cum fulgore suo qui preguat artes. in se p. uentis
 potius amabat. idem. Si p. cetis serui duos platos subditi inpe-
 runt. **N**am sicut suoz ita et suditoro genus plezoz que uidu
 est. et aut se inuiste p. uent. aut indigne remunerat. studia aut of-
 ficia male ad inuistram causant. **P**aroz inuemes. qui in aliquo no
 detrahant p. sident. et si inuicem omnia recte gerant. **C**onmicos rele-
 ge reuolue tragitos famuliam fere semp. patri familias uidelicet in-
 gratum. At no ino do inuicia s. inuicula s. inuicula. s. inuicula
 no inuicem hunc. si tamen domestica uia sunt inuicem aggregata

nota

muribens obtine. **V**enerabilis pater gilebertus herefordensis epi
 michi referre consuevit claustralium morem que in se ipso se fateba
 optum. Cum enim mona suu ingressus esset feruens ad huc igne
 que deuotio concepat magistratum suoz ignauiaz arguebat. Met
 mora pmutus in modico imperitiae complicitu matius est. Proudu
 tamen pepat maioribus paulo post ad piores ascendit prioribus qz
 complices carpe non cessant abbates factus est et ipse abbas et ip
 eius incoabbates epozo inia cepit intueri. Tandem et ipse epus coepit
 pat met tamen ipse inuidie uas. arbitror laborasse s. vir prudens q
 homibus quodammodo ingentium. elegant oppressit. **E**t forte sibi hoc
 pfatus pat nuposuit ut sic laborant turbe sponte consertis be
 inguis audiretur. Hanc pulus cesar audita talium morte. tunc
 dem compassus est laboribus et erumpit optuncti. et egregium tunc
 velus huius deflent exemptum. Publice tamen confessus est. qd et
 tato virtuti eius inuidet. et q ipse catholus glorie inuidebat. Tunc
 no ad gratia sine inuidia inia opediti pmut est sit. pex docet in
 audna. diu filiu omibus obsequi nemem ledere refert. **E**t quoz
 sequende litudinis pater Aug. quia deuten tunc al euitabit
 tantissima humilitas. al retinet salidissima uitas. Alia si quis vir
 tute uenit detractionis declinat acideog. libere tu reprehensionis me
 delam sana meus minime apponatur. **L**icet inue conuicia pmutantur
 fauosi qz libelli. Nam mala condiderit inueni quis carmina uis est
 iudiciu qz. et adu sus quicquid ptem lex est accepta chorup de
 mepta licentia presumet. et abutentur tunc obtineat sublato
 inue nocendi. **Delibertatis amore et fauore. et de his que libere dic**

Libertatis ergo de singulis pro arbitrio iudicat. et que sanis
 uidet moribus ob mare reprehende non ueretur. Nichil aut
 est gloriosius libtate preter uirtute si tamen libertas recte autate
 se inuigiter. Quibus enim recte sapientibus liquet. quia libertas
 nera. alimide non puenit. **U**nde quia finem bonum in uita constat
 esse uirtute. et que sola grue et odio sui finitatis opant inuigiter
 pro uirtute que singulis uiuendi tunc est mouendum. si necessi
 tus inuigiter. pti consueuerunt. **E**t h pfecte sine libtate non puenit.
 libertatis qz dispendiu pfectam conuincit non ad esse uirtute. **E**rgo
 et uirtutem uirtu habitu. quilibz liber est. et quatenus est liber.
 catenus uirtutibus pollet. **E**t tunc inia pta sola finitute inducit
 homoz qz psonis et rebus in debito famulatu subiacent. et licet per

virtus prope quae in periculis apparet maior virtus longe semper
 inferior est Quid est itaque amabilis libertas qui favorabilis
 ei qui virtus aliquam reverentiam habet Eam promissis duntaxat egredi
 or principes legimus. nec unquam calasse libertatem nisi manifestos
 virtutis hostes. Que favore libertatis sunt introducta non erunt
 in se ipsa et que ob illius amorem magnifice gesta sunt historicorum
 testimonio procelebre est Cato venerandus libit. astrictus gladio. et
 ne qua mora putaret vitam ignobilem in recta manu dilatare
 nullius. sanguinem quo sum effudit ne regna ante mideret resarem.
 Brutus arma movit civilia ut urbem committeret virtuti. Ipse quoque sedes
 impy imperabili maluit bello semper affligi. qui diu locet iustissi
 mu sustine. Tunc ad infirmitatem seponit quibus theutonorum ob
 amorem pudicitie rogantes metorem marium. ut dono mitterent
 veste virginitatis se quoque promittentes concubitus futuras co
 ptes cum minime audirent. proxima nocte laqueis sibi ipsi on
 fuerunt. eliso gucture ne finirent apud pudicitiae dispendium pa
 tentur. Si singula huius referre volueris. tempus autem qui exempla
 deficiunt. libertatis itaque usus communis est ei qui soli displicet qui
 moribus suis vivit. Que libere dicuntur aut sunt aut timore
 ita et temeritatis oppia sunt. et diu recta via inceditur laude
 merentur et gratia. Ac cum sub imagine libertatis temeritas pro
 sui profudit nequicia. repelens rationem incurrit. vulgi quid am
 bus gratior qui sapientia sumi cuiusque animo probabilior ut pote
 frequens tuta neminem aliena qui providentia sua. **¶** Viri tamen
 optimi et sapientissimi est habere laxam libertatem. et quilibet d
 eius pacem opte. **¶** Nec opibus se opponit. diu virtutis iactura
 non incurrit. Cum enim pro se ipsam virtus quoque resplendeat pa
 tencie titulus gloriosiori fulgore clarescit. Privatim quidam
 cum mitigaret. qualem pacem habituri essent captivi priuati
 sibi in punitate donata. Vidit consuli romanorum si bona deditis
 perpetuam si malam non duntaxat. Quia noce libertatis non modo ne
 manu rebellium obtinuerunt priuati. sed etiam iusticiam civitas
 romana. quia sic operatu loqui priuatis ausus est. **¶** Philippus
 quid aduersus ordines senatorum libertate optuit sequi. quod pro ius
 tibus quoque probans. alio sibi senatu opus esse dixit. nec tamen se
 nationis gravitas promovere potuit. Sicut nec prudentia philip
 pi consulis cum ei a reo diceretur cui licet periret iura manu
 non es inquit in philippe michi consul quia nec ego tibi senator

sum. Itaque pompey inter ceteros in hac parte virtus emittit. Cum
 enim quibus piso mallum crispum rem ageret cum quod eundem
 nocentem pompey gratia eripi videret inuenit impetu ac studio ad
 accusationem prouectus multa et grama cuncta potentia defensori abue
 at putigatus deinde ab eo. cur se predes quos non accusaret da in
 quit et tu predes rei publice. te si postulas fueris civile bellum non po
 titatur et ego etiam. detus puer qui de malis capite manfiliu indices
 mittam. Ita eodem iudicio duos sustinuit reos accusatione mallum
 libertate pompey. et eorum alter lege pergit. alter pro fessione
 qua solum poterat. Bonus lentulus marcellinus consul. cum iudice
 dione de magno pompey minima potentia querebatur. assensus quod ei da
 ra nocte ipsius esset. acclamante inquit in quintos acclamante dimi
 licet. Nam enim nolus intumescente pompeio id facere non licet.
 Imprime tamen tunc domus rursus pulsata potentia est. Hinc muni
 diofa quela hinc lamentatione imperabili. Eadem candida fascia
 tris alligatum hinc fauonius non refert inquit qua imparte cor
 poris sit dyadema. Res eius regias opprobriis camillaque pan
 gigni si uentra imparte mutato vultu. utrumque cauit. ne aut hyla
 in fronte libenter agnosce potentia. aut tristi vultu profiteri videretur.
 Idem cum helius helio forumano libertum filio iusserat quod re
 dierat ab inferis ut lutum libonem amicum pompey accusaret. ab in
 fers inquit helius nihilominus nemo accusator. sed dim illuc moratus
 sum. vidi quod plurimos in diuina etate et pueri innocentes eundem dete
 ramissime conuenientes. quod ipsos phanc importabiles bonis potentia
 tuam neque condemnandos. et omnia pompey pisa et respoude
 da audientibus tuctis opposuit. **¶** Itaque eodem tempore et fortissimum
 erat pompeio maledice et tutissimum. Unde et dyphilus tragedus
 inter agendum ipso directa in pompeum manum iuxta inquit ma mag
 nus est. Item tunc gais carbone consule iubente sibi absides dari a
 placentinis marcus et castrius. libertate inflammatus nec minus
 nec viribus cessit ymmo consuli dicenti se hic gladios respondit
 et ego annos. Seruius gabba pro pompeio gais quonda tunc tunc
 eius consulatu. pecunia propondi quo nomine tunc appello. Quid ago
 an dependam. Palam atque aperte ei bonorum pompey venditione. do
 prohibendo ut a tribunali submonetur inueniret. sed illud ipse indusie
 tudine minus pectus es aliam pompey quod suo fisco salu iussit. **¶** Pi
 sistratus atthemensium tyrannus. cum enim vxor hortaretur ut capita
 le publicum sumeret de adolescente. qui filie eius amore succensus cam
 in ma publica ab manu fuerat ostentatus respondit. Si eos qui nos amant

metuamus quid faceremus hys quibus odio sumus Vix quid tunc
dignior qui tyranno que et filie laudabili tulit munera. et laudabili
sua. Idem atque supposito amicos committis incerta sine fine lacatus et amicum
et vocem abini cohibuit. et licet cum transmissus impetu temulentiae spu
to in os eius eicco resperit. filios et familiam ab ulione tetripit. Post
teraque die supplicem et voluntariam de se mortem exigente. data fide
impristina gradum amicitiae recepit. **N**obilissimus civibus fortune
tamen dissipans. a senatu hysspania provinciae delegatis audiente sumo
Sulpicio. humilis fortune tamen dissipans a senatu hysspania provinciae
delegatis audiente sumo. nunc si liberis suis. Cum ergo senatu etiam
ipsum praestitisset assensum. neutrum michi placet inquit Sulpicius qui
alterum melius habet. alteri nihil est satis eque malam licentis impy
magistrum induxit moriam atque auaritia. **R**omani quoque con
sularem Brutum. Lusitanie imperatorem legatus Cythrae ad ipsos roma
nos impium arma tractantem. Vbi praesentia moris se potuerit in se
manus esset. qui hunc ipso. praetis modestas semper amica fuit. Quod
cum Cythra ad redemptam libertatis militarentur. legatus ferrum
sibi a maioribus. quo vellem tuerentur relictum esse vidit. non au
rum quo ab imperatore quare euent libertatem. **P**asche suis iunior
omnis vir summa libertate multaque scientia. et domus foris et clausus
si in solo phandi studio interrogatus quid sibi tantum daret que
vellet dicendi. licentiam quo vidit que homines horrent. senectute
et orbitate. Quid enim timebit senex orbis. Purus peritatus est
eos qui in id iunior tarentum. Parum honoratum sumone de se habu
erant an que audient vera essent. Cum solus unus nisi inquit in
unus volens decesset. ista que tibi velata sunt praehys que dicitur era
nus ludus ac locus fuissent. Tam urbana crapula potus facio. tam
et simplex confessio vitatis nam tyrannum committit in visum. **M**ise
rit se inis liberi spūs mulier barbari sanguinis que aphillippo rege
temulento in merens dampnata. Innotare inquit ad philippum si sobri
um. Sic ergo percussit crapulam ospitanti. et praesentis animi ebrium
resistere causa et diligenter suspecta coegit iustiorum ferre sententias.
Quia quidam quodam sola cotidie tempore matutino. votis appetentibus
adys salutem grassum grassum et importabilis tyrannum dyonisy de
notissime porabat. Quod ut is cognovit non delitum sibi ad mirum
benigno lentia. ad se notatum cur. aut quo no suo merito hoc faceret.
interrogavit. Tunc illa. Certa est ratio inquit propositi mei. Puella cum tu

gratuem tyrannum haberemus autem eo cupiebamus. Quis interfecit aliquem
 to tetrarum artem occupavit eius quoque fuit dominatorum magni estia
 bam. Ceterum te supioribus importuniores repungit hie rectorem. Tuus
 itaque. ne si et tu absque fuis eadem tibi succedat delecto caput meum
 protua salute de novo. Tam factam audiam dyonius. et si teter
 viuis pumire tamen erubuit. **¶** Quid enim peris erit. si etia virtutes
 ut quas papam fere locum libertas obtinet pumant. Romanam ergo. sic
 alye pstantiores. ita et reprehensionis pauciores pnterunt. adeo qui
 dem. ut dum modo iniquis. et locis minus sobrius caueatur. qui pps
 cum instam tamen. horret. ac refugit sobrietatis indicatur ignavus pa
 et si contumeliam habeat eundem ut absconditam. patientia repre
 hensionis apud sapientes. longe gloriosior est quam pena. **¶** Inde ledoria
 et stomatium etiam adusus viros summa potestate pditos. **¶** Nam licentia
 osium magis. quam huius est. Est autem ut in libro saturnalioz. eustachius
 us docet ledoria que pprobratione. et divertam contumeliam conti
 net. **¶** Quia quid morsus est figuratus quia sepe ut fraude ut verba
 tate tegitur ut aliud sonet aliud intelligas. nec tamen semp ad amara
 tudine pgit. si id inquit hys in quos iactatur et dulce est. Ex genus ma
 xime ut sapiens ut alias verbaus pter. **¶** Nam ut mensas et pocula
 ubi facilis est ad iracundiam provocatio. Nam sicut in pnti stante. ut
 levis tactus impellit ita uno in fusum ut asperum. pms quoque dolor
 matat infuror. Ergo rancius inconvincio abstineus stomate. q ter
 tam intra se habet murram. Tanto enim pressius herent talia dicta qui
 ledorie ut huius angulosi. qui divertam murraes tenacius insignunt. **¶** Nam
 xime q dicta huius modi. visum pntibus movent. quo velut assensus
 geie confirmat murram. Est aut ledoria huius. **¶** Vilitas ne es quia sal
 pimentum vendebas. **¶** Quia aut q dictum est contumeliam esse celatam
 tale est. **¶** Quia quando brachio te tuo iungebas. Nam cum res ea
 dem nobis dicta sit illud tamen ledoria est q apte obiectum. ppro
 bratum q est hoc pma q fugurite sunt stomata inq assa que quai
 edentate belue sunt morsus ut tullius inconvicem qui uno tanto die
 consulatu pgit. **¶** Valent inquit esse flammes diales. modo consules
 diales habemus. Et memodem. **¶** Vigilantissimus est consul in convicem
 qui inconvicem suo sompni non videt. **¶** Eadem pprobranti sibi q ad
 eum consulem. non venisset. nemebam inquit si nox me comperehendit.
 Et de usu ledorie et stomatis et civitate dicitur in sequentibus aut aspe
 disse suffragat quia arguere licitum est q opum est esse correctum. Quid tamen

mari

descomatibus alexander quod moralis libelli huius superiours adue-
tam. Cum ei rex darus. viro et altero prelo virtute eius optus
ptem regni tunc montetens et filium in matrem cum decies centis
milibus talentis pollicetur ei qd pmerion vir magnus int' alexander
nos dixisset se si alexander esset infirmus hac audicione respondit. et
ego si parmemon esset eadem utere tacite quid' consiliarij timiditate
arguens. vocem dualis victoris respondente dignamq; cum terra sic
euenit tribuetur liberz ergo fuit. et semp licium lib'ati. p'cedo p'p'ius
dicere de magis qui et magis est. quo licet veras oppuerit voces. et qd oia
am seruis ad usum domus dnm vera locum. decembris indulget lib'itate
¶ Tunc ergo non impetrata uenia que ipso iure competit linguas acuit
et quicquid eos toto animo vult impune redarguit palam detegentes
et fari. Tunc. dum tamen op'letis saturnalis. atia ueniam nequa
qui ad atisatorem domo patronoz ne prosiliat. Utor ergo liber
tate decembris. et missis tuis obtemperans qd me et te vult beneficiis
viris domus fidelit' arguo non necesse ritus ueniam impetrare in
hys que publice seruiunt utilitati et tunc sunt placata uoluntati. Ex
¶ Quod placet liber septimus. Inquit capitulum octauum libri. 2 et
quatomia subest tuisomane. et de septem p'ncipalibus magis et
sequela eorum p'dm b'm gregoriu et qd manus gloria nobilem habet
2) ortum. ¶ Quod magis est qdemptor glorie et decibus locis. aquibus
laudis materia trahitur. et que sit laus vera que p'fecta. que uentri
3) et demoracione largiamur. ¶ Quod animus p'fessio suas traspones ha-
bet et de p'p'ius qui ad similitudine omniq; cerentiaue sunt apud
mauit' gloriantes. et qd uana gloria meretricis more loculos sequit'
4) ¶ Quod nullu uicm p'p'ius amara. nec amari posse qui suspectus
est amarae. et de duplici fonte libalitate et uter sit p'ator et de co-
5) sidio et gillia. ¶ De duobus naturalibus affectibus. s. amore iusti et
amore comodi et de sequela eoz amore. s. libalitate et amore do-
6) mudi et de compacione cesaris et cathonis de alexandro aristotele
augusto et platone. et hys qui uia deua ad g'tiam p'gunt. ¶ De lib'ori-
7) ra. et libidine et tuncq; p'tito mortis intrentu et quoz sensum sit
voluptas p'ncipior. et triplici genere quimoz. p'dm portunianu
8) et p'ncipio gule et de caninis didonis. et euandit apud uirgilu. ¶
et abarijs et sup'tuarijs legibus vetero ad intemperantiaz cohercen-
dam. et diffencia eaz p'dm portunianu. et de intemperantia autem
et frugalitate mly cesaris de augusto et uerone et. S. caligula et
intellio et metello. ¶ De quibus philosopho. et qd ei tunc comu-
gari

et de sumptuariis legibus eius. **Q**uod etiam in sacra scripta sunt. ap- 7
tine tunc civilitatis regule et qd nichil virtute civilis et que sunt
regule civilitatis modum obsuande et de uicinia. **R**egula co- 10
muniendi sensu et fere ubi in modis sumpta delibrio rationalioris
De molestis et honoribus quibusdam pidi sermone. et alios phos. 11
et de pmae libidinis. et de mulieris ephesue et similibus fide. **Q**uod 12
bruns et insensibilibus quidam appetunt conformari et quanta huanita-
te cum peris uiuendum sit. et deinde reliquos sensum voluptate. **D**e 13
frugalitatis commendatione et uota quantiliani inferentem et quomo fruga-
liter possit diuinae supposito deuitari. **Q**uod nichil ad gloriam fructuosius 14
est laude et favore bonorum et maxime scriptorum. et qd turpissimum famulatio
uitas non tam prodest qm obest. et qd uis bene facto ul dicto gloria
pagatur. **H**onestate aut salam aut pietatis opetendam. et in ea tota 17
liberalitatis laudem esse precipimus. et eorum avaritiam glorie plium adu-
sari. **D**e quatuor fluminibus. que de fonte libidinis oriuntur de epicureis 16
facit qd diluuium. quo fere nudus mergatur et de aquis cotinuis
et uisibilis esu. **I**n quo tyrannus apthape differat. et de tyrannide facit 17
dotum. et in quo pastor fur et mercenarius abuniceu
differunt. **M**inistris dei esse tyrannos. et quid tyrannus. et de monum 18
ga taligie. et uerbis nepotis eius et opitu utriusq. **D**e morte uily 19
refans et aliorum gentium tyrannorum. **Q**uod auctoritate diuine pagine 20
hatur sit et glo sum et publicos tyrannos occide si tamen fidelitate
non sit tyrannus abnoxius mfectoz aut alias iustam aut honestate
amitat. **O**mnium tyrannorum finem esse miseriam. et qd in eos deus 21
uindictam odet. si manus cesset humana. et hoc in milibus apostata.
et multas alijs paze scriptur patet exemplis. **D**e gedone qui forma 22
presidentu et antiochio rege. **C**onsilio brui utendum esse aduer 23
sus eos qui pro sumis pontificatu non modo certant s asmatice dubi-
tant diuicant. et qd tyrannus nichil quietum. **A**picuros uing assq. 24
fugem sum. **Q**ue ma fidelissim sit ad sequend qd epicurei appetunt 25
ul pollicent. **I**ncipit prologus octauu libri secundum istum mo-
do. **S**olent qui mare nauigant. dum qui sic incipit.
illis habere gratias. et referre quoz lin ficio pericu-
la ouaferunt attendunt. uigues clamores optant
origines et signa quibus alia vorago turbo can-
dis paza lateuua. tractus et tenacitas sirtium. a
nauigantibus queant salubriter declinare. hic et
hys qui ea munere demittant. quibus salus pi-

clatur humana verti sine gratia debetur domino. et qui eam meritis
non rependit ingratus beneficii dignus est salutis dispendium sustinere
Quemo autem est qui salutem vias uestiat impedire. ea que gaude
promoz notam ad fugam publice me esse. Vita siquid huius quo me
peto procellosior est nec possunt vitari de parum. n. suis detrahent
iudicis. Ad hanc no opam publice utilitatis. et tue iustitiae stultis
ingor licet in me nichil agnoscam. q. attenuacionem procer auditoro
Homo undiq. in muribus an nec vita ad causam nec ad doctrinam
frenna nec opa suppetunt ad exemplum unde in me aptumis gloriatur
ut taceam decentibus q. nec etiam virtutis preciosa laus est in o
pitous. **H**oc hy soli faciunt quibus vicia placent currentes in mor
tem neque veritate aut qui saluantur iuncti Nam quibus bona
placent. non aquo. s. quid dicatur attendunt. et oportet dicendi de
ta se pensantes gratum habent quicquid viderunt eligunt proferat
ad virtute. **N**am ergo quis sed quid qua ne de causa scribam. diliges
lector attendas et ubi maledicta iuvenent sincerus iudex. et nec invidie
nec ady nec alterius affectionis motu concussus testimonium de malo pro
hibeat. et ubi benedixero. non me cedat. **I**ndi promissus est si iuno
renae mee gratia de huius. quicquid quos emendari velleu. si me ta
men benignitatis tue favor doceat. **I**nter autem apud alios parat pro
ro auctore deo. et caritate. qua vigeor ad scribendum michi prestante
fiduciam. q. labori meo gratia non de ere postero. **O**dio si quidem
ad amore in ptem aliorum presenciu plezq. iudicia prolabrunt
Nichil equid puti operi opposito iuratur. q. non sit ratione ul. pre
cedentem scriptoz auctoritate fulgorem. In quibus tamen quid se
quendum sit lectoris relinquatur arbitrio. ut procul a iudice meo
faciam vitium. et notum menacendi s. hec hactenus. **P**rimo tunc
in epicureoz castra. et q. ibi pecto fuit exploratum in medio profe
ratur Nam ad eoz sectam indolentia pertine no sunt qui in amuly
prie perimunt voluntati. **Q**uod quato inra subest trisoma. ne. et
Ita tota ergo epicureoz familia de septem principalibus viciis et seque
nifigis est trisa. et licet non la coru. **P**rimo huius gregoria. et q.
priet prius. aut omnium pri. **M**anus gloria nobilez habet oru
mus habendus est. aut non in minus inter prius. **E**i namq. **E**ap
licet inepus sit. tata quatonoz famio famulatur. **E**t forte conatus
ideo quatonie introduxit. servumultis glorios. ut elegau. munere
quo et uputa huius. et iustitiae morum subest quatonie trisa ma
ne. Altera tamen pendet galceia. ad eo quidem. ut munere sine se no

possint Nam et quatuor opera in utilibus est si non sit miles gloriosus
et forte transiens auogantia requiescat. si non eam fallacia quatuor
occupat. Cum forte contemptus eum dicitur si in eum fere omni
intam oppressit Et eo quod elegantius omni arguit quo tantus
fictas arguendo sine lesione pparaz moa demidant Si nobis
orem queris auctorem multi precedunt cenodoxie repressores
Est aut cenodoxia ut patribus placuit glia inanis. que mentes
inflat et aures. et nichil aliud evolumenta depoluditate virtutis
mortalibus affert Cum aut supbia sit totius peccati micu. hanc
de se primam sobolem gignit Ab hac enim virulenta radice supbie
septem principalia moa oriuntur. que quid principalia dicunt. respiciunt
humor que solus velud idem capitibus multiplicat pullulant. Pro
ut norma figure fidelius teneantur quali hanc pestiferam arborem
bassimus papa gregorius depingit in moralibus si vacat pau
lisper attende. Primos ergo ramos hinc plante sic distinguunt ut
sit primus inanis gloria scilicet inuidia tunc in tristitia quartus
avaritia quintus. Sextus ventris ingluvies luxuria septimus. Unde
et salvator qui nos hys supbie viciis captos doluit ad spirituale
liberandum plium septi foris gratie spiritu plenius venit. Cum
vero moris et principalia sunt duo carnalia. Undique coram tanta filii
cognitione ingitur ut non nisi de altero quetur. Habent quod rami
singuli de se ramusculos precedentes tanta quid amplitudine dilata
tatos. ut mundum fere totum in maligna partem pene opiant
Nam de inani gloria in obedia iactantia y parit contentiones
ptinacia discordie et novitatu y supantes oriuntur. De inuidia
adum suspiratio detractione exultatio in aduersis proximi afflictio
aut in prosperis nascitur. De ira rixae timor mentis contumelie cla
mor indignatio blasphemie proferunt. De tristitia malicia rancore
pusillanimitas despectus torpor circa precepta vagatio mentis erga
illicita prouident. De avaritia prodicio fraudes fallacia y uira in
quietudo malicie et contra inam abducatones cordis egrediuntur
De ventris ingluvie inepta leticia sturilitas in inuidia multilo
quia hebetudo sensus circa intelligentiam pagant. De luxuria
cecitudo mentis inconsideratio inconstancia precipitatio amor sui
odiu dei affectus putis peculi horror autem ut despectus futuri
generat. Quod quomodo ab omnia principalia prouident. Idem doctor co
ponit. Prima namque supbie sabales dum spiritum mente corrumpit
mox inuidiam gignit. quia minus dum uari uariis uite
nam appetit ne quis alius hanc adipisci valeat intabescat. Puritia

Cenodoxia

nota

Inanis glia

Inuidia

ira

Tristitia

avaritia

ventris inglu

luxuria

unus si quid commendatus gradus est qui ab animi dote puenit
 sedus et medius qui corporis validudine approbat et venustate. Tunc
 idem quod nomen sumus. qui et bonum continet laudem. Et et apuleius
 docuisse pupius retuli. Et laus quid animi ueni est. sepe quod perfecta. si
 tamen ei tenacit ei tenacit bona que in ipso commendant inheserint.
 Adeo quid ut sunt insepelabilia. Certum est enim quia nullo auferri
 non possunt. Alias quid ueni fortasse. si perfecta esse non potest. **¶** Corpus
 autem ueni similis est commendatio. si perfecta inquit. Nam bona eius que
 in sepe auferri nullo. Natura enim eius et debilitur potest inquit et
 corripit. Aduentioz ueni psumptoria gratia est. et nec ueni nec perfectam
 huc laudem ueni nec ueni similem. Sufficit eis si uel probabiles inuentur.
 Si quid in utrumque ptem flectunt finale. Et nisi possidentur inuenit usu
 non ad laudem sunt. qui ad utrumque pro mora. Nam diuina et potentia et gra
 tia. cum plura ueni deit in utrumque ptem certissimum faciunt. Oppone
 tum morum fit quod possessor ab eis. quod melior in diuina perior. Cetero
 opa ipsa mentis aut corporis et si simpliciter bona ut absolute mala sunt.
 Vituperatio in diuina aut laudem contrahunt pro arbitrio iudicis. Vni
 et inter esse plurimum putat aristoteles ubi quibus laudem aut vituperet.
 Nam plurimum refert. qui sunt audientium mores que publice recepta.
 p suasio docet quod in rethoricas ut illa maxime que probant esse in eo quod
 laudatur publice credant aut in eo contra quem dicit ea. que omnes
 oderunt. Vt quod quod fieri potest singulorum docenda utilitas. **¶** Sed enim
 opedit omnes approbant. et si honestum aliud alijs inuidentur. **¶** Cauda lit
 teraz. minus honoris inuidentur lacedemonio me qui athens forte plus
 patientia fortitudo. Hys rapto inuere honestum alijs cura cura lego
 frugalitas apud **¶** Quarta fortassis ordo foret. **¶** Aelius romanus pro
 inuendit luxuria. Tamen eius quoque qui laudatur habenda est ratio. ad
 opibus ueni gratia recte facta. laudem preceptant et pro ratione
 p suaz res plerumque habeatur ut honesta ut turpis. **¶** Si ergo recta
 ma. i. uirtute aliquis laudem contrahat suo laudis inuidentur fundamento.
 Si uo aliunde gloriam querat place de puit. nec adeam quam videtur
 affectare ptinget. At ut ipso ceperetur gratie amplioris. que de libali
 tatis aut magnanimitatis fonte pueniunt. Ea enim fauore populari
 clariore effertur. et inuidentur esse piraque que magis ardua sunt uel
 que pluribus pro suat. Iuxta tamen longe liberalitas antecellit. que et
 animi indignitatem uigilat. detrahentem linguas obtundit cohibet.
 etiam manus hostiles. et a facie hominum opit multitudine pcorum. **¶**
 ergo linguas hominum aut captant aut metunt. effugant patrisma
 sua. inuidentur in uulgus missilia quima pcorum pusillus et maioribus

adulantur et plerumque potum potius agentes. qui homines quæstio-
nibus et ebrietatibus insistant minores. et hystriones foveant nequius
finas artes veniant admittunt nebulones et maledicæ potant
linguas adimplendas prociatatas sue maliciæ. dum silentium eorum
aut violenta dicatitas male muto donatur primo Sunt qui in hys ma-
ximis. et fere salum diuiciæ imputant usum. si multiplicent ollas
carnum. commacines doceant cottiduas. si nec modum cœni nec
numeros nonerunt quidam nec aliquam habeant regende familie
ratione ¶ Quia si forte videns tamen esse. forum commotum credes
non prudenter aut renuunt turbam. hoc tamen apud disertos. licet
et manus inferiori nec promodulo suo patenti vestigia inuitetur
Quisquis enim fame petitor est vires suas potedit et non quid possit
si quid alijs placeat attendit. et illud festinat implere Et esto. ut ad
famam potius qui ad consiliam quæ liberalitatem doceat. quia nulli u-
tuti precludenda est via. minores tamen et profectiones abstineas fo-
vere beneficiis illicitum est. et infame ¶ Refert valerius quod ciuitas iudæ
siliensium tante gentilitatis custos potituit. ut nullum aditum minus
daret iudeis quæque argumenta maiore opta stupore continet ac-
tus ne talia spectandi consuetudo etiam uitandi licentiam faceret Quia
quid ergo honestum est illos opprimis viuis et clausis audiri iudeis qui
nec agentilibus audiebant iudeis Paredemque liberos archilochi. e-
tuitate sua deportari iusserunt. quod eorum parum veretundam. ac
pudicam lectionem arbitrabantur soluerunt enim ea liberorum suorum
animos iudum. ne plus moribus noceret. qui ingenio prederet
Itaque maximum poetam aut certo suum proximum. quia dæmum sibi
iuniam absteris maledictis lacerant carum. odio uulcerant
¶ Simili fere sententia condemnata est lascivia taminum in nasone
Quidam latini audiri iussus. quod ieiunia sobrietatis non audiebant
audire Etadem ciuitas omnibus qui palique religionis simulationes
alimenti iheric quæbant. clausas habebant portas mendacem et
fucosam fristione submonendam esse existimans. hy tamen qui sup-
stitionis sibi conscijs sunt preapnam ptem vendicant apud eos. qui
laud' amore merantur ¶ Perio sicut audiam a largo ita et prodigium
quadam contrarietate differre consuevit Que duo minus opinati
sunt. esse contraria. quæritate alterum. alterum qualitate Si quidem in
qua unitati timiditas adusatur. qualitate mali dum audenda metuit
et audacia quæritate. dum plussquam audenda presumunt. prodigalitas ita ero

quanda profundit in eas res que nulla sunt animo aut bene habita
 re merendum. **H**anc aut effusionem ductore ceteris querenda esse dic-
 tus est theophrastus in libro quem de divitiis scripsit. In quo multa pda-
 re illud ab ipse. q. multus in laudanda magnificencia et apparitione po-
 pulorum numerus talisq. sumptuum facilitate fructuum divitiarum putat. **P**u-
 to aristoteles gravius et nervius. has pecuniarum reprehendit effusiones.
 prestitum. cum neq. utilitati subveniant. nec augeant dignitate ipsa
 q. illa delectatio. delinque inulatur ad bene quicquid q. tempus
 sit. eaq. alienissimo quoq. in quo tamen quoq. moritur voluptatis
Bene etiam colligit hoc pueris et mulierculis et suis et suorum sumi-
 mus libens gratia esse gratiam neq. hominum. et ea que sunt. certo iudicio
 ponderant. nullo modo posse probare Valerius maximus. s. et cetero
 refert. q. in alexandro. qui largitione. benivolentia macedonum sectaba-
 tur. hanc profusionem pecunie philippus arguerit. et epistole quid. verba sunt
 hec. Quod te malum vitiorum. in istam spem induxit. ut eos tibi fide-
 les putes quos pecunia corrupisses. Tu tu ideo agis ut macedones
 non te regem sicut s. ministros et plures putent. Quidam cum quid
 regi sordidum esse. non ambigitur et corruptelam. qui largitionum potius
 dia sit enim detior qui accipit ad idem semper spectandum paratior
Quid aut est stultum qui q. facias libere curare. ut id divitibus facere
 non possit largitiones in moderatas rapine sequent. Cum enim da-
 do egere cupis bonis alienis manus regere inferre. Itaq. cum benivo-
 lentiae compande causa sis prodigis utiq. tanta studia assequens. cor-
 quibus dedens quanta corpe studia odia quibus advenis. **Q**uam obrem
 nec ita claudenda est res familiaris ut cum benignitas apere non pos-
 sit nec ita reservanda ut omnibus pateat. s. utriusq. modus adhibeatur
 is q. referatur ad facultates. Et quid eleganter sine philippus. sine aliis
 popularis huius profusionis in moderatam cohibuit. quo quidem glo-
 riam videtur affere. s. more metraio cum res defecerunt eundem sit
 Nam gratie qui non virtus s. fortuna convaliat amor metraio rectissi-
 me comparatur. Quod unus professio suos trahens habet. et de per-
 sonis. qui ad similitudinem eunuchi reverentia sunt apud maiores glo-
 riantes et quod vana gloria metraio more loculos sequitur. **C**apitulum
Est ut diximus in quibus professione invenire militem gloriam qui
 absequis et munibus suam thauridem. i. nomen celebre et quasi
 fame gratiam capiat. s. ei nec quato. ut decipiat. nec phedra. qui
 laudem cupiat. nec qui dona contripiat adoleptens. aut perius parvulus
 qui desipit et undat. de est apud eunuchum comiti. audi gualconem.

et ante ipso infamia gloriandi indicas. Diligenter attende. **¶** Est inquit
genus hominum qui esse priores se cum verum velint nec sunt. hos con-
fector hisce ergo ego non comparo me ut videant. si hys ultio ardeat. et
eoz ingenua admiror simul si quid dicunt laudo id rursum si negant lau-
do id quoque negat quis nego ait aio postremo impati ego met michi
omnia appetant is questus nunc est multo uberius. **¶** Talem ne indisti a
licubi iunio nec quempiam illoz qui felices esse vident. sine huius modi
mauapio agnomisti. addo qd pitium hominem uliqz repies. qui homines co-
stulas ut ait pueno pesus infanos facit. Unde et quid penat de se triso
ipud inquit est datum profecto. ut grata michi sunt que facio omnia. Del-
re pemp maxonuas michi agebat gratias quia qd feceram. Ilys no ita
hic pemp habebat maolis omney credbat qdatum consilia. et ubi eu
paetab pda hominum. aut negoty si quando adium cepit. requiescere
ubi volebat ut illam qd pueret miseriam qd ammo. tamen me quina
polum adducebat sibi iungere omnes michi mordere claudu ego floa-
pendam. Illi iungere misere ego alias palam reprehendebaz alias mor-
dant undebar ut visu emoverent. omes qui aderant. Deniqz metue-
bant omnes iam me pfecto magnus est hic in oculis suis. et non est
ei similis mutata comedia. Dignus est ergo qui intro mittatur ad thaidi
occluso phodra. qui nca non minus infans. Dolet occlusus asuo. doc-
pobus ut recedat amoret. bono qd sic ammo quia sic adigem access-
rit. calescet plus satis nec patitur qd inuclias meretrix. que una
falsa lacrimula. qui oculos misere deterende vix in opprimerunt vestig-
nent amantis lulem. et ultio amantes id agent ut ultionum supplicium
prestat. **¶** Nam sapienter amare nemo facilius potest qui ratione in-
pauit. hic ergo phodre. et thaidis. et condicione nunc est ulus. ut quod
vni audient taceat. et qd tunc optime. Si falsum aut vanum aut fictum
continuo palam effundit rimas est. hac atqz illac effluit. Vtrum arguit
videtqz utpote qui altero fallere altero videt irrevocabili infamie. At
ergo occlusus et gemens pro dolore. O thais utinam michi eoz pars epra
amore tetum. ac puer fieret ut at hoc nli dolet. aut ego istuc abscisfite
in hpendem nichilipendem. Thais ad hec. Ne trucia te obsecro amice in
phodra non palquo quemqz plus amem. aut plus diligam eo feci. si ita
erit res faciendum fuit plane credo inquit pueno misem pmore occlu-
sit hunc foras. Quid multa id agit fallax meretrix ut vnius amant-
um alti priores partes cedat p aliquot dies. dum deterius rebus am-
sis emungat admissus. hos est em gerendus thaidi. que profusoreb

et proditores admittit. Intum quid domare queant aut mitte conclusi
delibent. **Q**uam patissimus est apud eum. qui nonissima mittit. Vbi
vero priorem emiserit. redit alter concluso q. priore delegat ei. mestam
doloris sui pro vincta. Insunt ergo miles. et in impetu doloris potius ul
morrendum esse decernit. qui in se contumeliam. tam insignem accipiat
familiam amittat. dissonat bellum. et pro stultu collectis viribus oppug
nare decernit. progreditur mente. et ore inuolunt minuat. loquitur grandia
mimis virtus feruet. s. cum ad conflictum accedit. memor amoris pristini
preceptum recolat. militare. quo exultantate sapiens liquet. quia omnia p
us oppuri qui armis sapienter. decet. **E**thidem ergo suam exspecto sic
conuenit nure non viribus agens. Num quis hoc michi responde. cum
tibi do istam virginem dixi. hos dies michi soli dare. te. **E**thaus quid cum
postea. Concede videtur q. non negat. **E**thaus de michi ante oculos coram
amatores adduxi tunc. Et illa quid cum eo loquas. **E**thaus quia amice pa
tronus nec illa mittere cum vincta licetum est. Cum eo inquit te michi
clam subdixisti. et illa libuit inquit libuit inquit. **P**amphilam ergo red
de huc nisi manus eripi. Equum et iumentum videtur pete. cum repoti possit
q. ob causam datum est si ea pecunia non fuit. **Q**uid multa. Adclamo
rem meretricis conturbules. committantur. quoniam turba sit. quoniam
miles petenti viribus et nure resistit. denunciat q. fortiter omni i. optis
sumo ut linguaui manus q. quoniam quia si quippiam turbe fecerit aut
molimur sibi loca dei tortoris q. memoria in iustione suorum proutitur
merum proutenda. interrogante se. **E**thaus inbet qui videat sibi miles. opa
et re p. data cogitur. redire in gloriam. et hunc fructum reportat. miser diu
tores. eo tamen addito q. alius velus quas illi p. dederunt abutit. et quo
magis doleat qui eas meretricis subripuit. sibi successisse non putat
nisi stulticia et infortuna amantem proutentur. et publicat. **A**udi. **E**thaus
viam occultam date. **P**amphile corruptorem quid meretricis decepta loquatur
exedionis. **Q**uid hic est. **N**emo est. **Q**uid hic me sequitur. **N**emo ho
est. **P**am ne erumpit hoc haec michi gaudium. **P**amptus nunc est. **P**fecto mit
fia. cum me possum p. peti. **N**e hoc gaudium gaudet. mita egritudine aliq
s. uenientem hic curiosum. nunc nunc nunc michi qui me sequatur. quoniam in
vagitudo obtundat cruciet. eueat. quid gestiam aut quid lotus sum quo
p. gam. **V**nde emergam. sicut nescitum hunc nactus quid michi queram
sumus sum an infamia. **I**ntrogatus hec omnia nimis ego inquit te obse
cro antipho. ut audias omnia. audias diem festum. **I**ocundum eueat
suave fortunaz. in eum omibus hystoriaz memorandaz. et in quoz
fueris subterpuit dolos. **I**n prima totus argumenti. eo ad p. v. v. v.

sa hoc arbitror posse referri. ut constet procerto quia divinae praestitae
fides haberi non debet. Nam que venit a sinceritate animi fidelis certitudo
et fixa est que ab artu vel loculis fluida incerta evanescit et deficiente mani-
to emarcescit. Cum fortuna inuadet ultimum periculis quia. tunc tendit tur-
pi ueritatis ora fuga. Quibus enim res. que moderatim uenit. ab uno sus-
itu ad alium. et diuore et audiorum transmutatur emptorem. At foro isto
nichil nunquam est. quo rem semel emisse non prodeat nisi semper ematur
et ubi quippe rem ab alio uenditum et uenditum nisi et ipi de periculis susti-
at. Quibus enim popularem fauorem uendit. Si publice habendus est
ematur ab universis. Quibus enim non haec publica distribuitur. Nupulibus
quaque consuetudinem uenit. quia uicinia largitas non habet fluidum. Ad-
terea quem popularis fauor aduocum potulit. si forte transiens more
emptum celebritate. prout tantummodo affectum haure spoliatum. tunc
aliam famam. et quibus tunc de nimis fida. apempto honore gradu dicit
desinit et repellit. Insultat uiculis fabris conceptor. gultat quanto in-
subinuenit dum. tunc spes est aut silet animus. si despicit et ad alios
transit quia et tunc siliu est. semper felicias alius ad hunc. Quod nullum uenit

I et tunc peius auaritia uet auaritia posse qui suspensus est. Quia
et si pro uice et deduplici fonte libans et ut sit paucior et deo
dignitas uideatur inculpa locum arbitror auaricie relinquens. Nullum
detestabilis praestitum in hys qui principatum aut magistratum aliquem
in re publica gerunt. Nam cum res ipsa. si eam opus eius uicanda
est et omnis impossibile est ut fidelis uideatur alium aut amore dig-
nus qui opus apud graves et respectos viros auaricie suspiti-
onem mouit. Cum uero laus et fama humanis quae ad uelut fonte
promouant ope salus et pecunie. facilius est hoc praestitum locupletari. Quia
illa laudis et splendidior et dignior uero fortis et clari. Nam qui uir-
tutis opera. et iudicia liberales erunt quo pluribus pro fuerint. co-
plures ad laudandum habebunt adiutores. Deinde laudandi consue-
tudine pauciores erunt. et tanquam operatores. ad laudum demuldas p-
mendum. Si tamen ardua suspitet nichil gloriosius est ea liberalitate
que cum sistit in domo. maxime cum et parat ut dicit uirga
tus que nam esset substantia libitudinis dignus donare respondit
Ego quid paratitum diffinitionem sit ut praetudam arbitror ut dig-
nitas in accipienam dignitate uicinate ordatur esse uel meritis. Illis
enim qui premeruerunt donare iustum est. et eis qui indigent. sub-
uenire primum. ita tamen ut id respiciat in singulis qui sapientie fane
sapientis. sine rubore et nota valeat demandari. si si quidem inuitari

debemus enim qui saltem potum suum facit omni sup bonos et malos
 et pluit sup iustos et in iustos Si enim pauperem hystrone videamus
 aut innum non delinens utiqz fore maliciam s; correpta et si fieri potest
 evendata patria tantatis iure oportet sustentari naturis. **¶** Expedi-
 quid omnipotenti tribue ul' effectum mentis ul' solaciu tantatis iute-
 dum tamen morepate pumy pigrum metum ul' hystrone confunde
 salubris est qm q; exigunt clarum Quid maior Quid quid tantis
 evogat remuneratione admodum Quid dispensat vultus evadit Inquiro
 confidio saluberrimum exempli nec sine parvo ipius fructu liberalitas re-
 fente valerio adnotata est. quia cathelme furore ita tam sterilitate re-
 publica ut ne alocupletibus quidem debite pectine ppe cumula pecty
 possessione diuinita salu creditoribus possent cum tenaces atqz
 quinquages septu sumam in furore habet neqz de forte quicquid de
 lutoz suoz neqz deusura asinus passus est ammenum quid qz ipso
 fuit amantudine publice confusidus privata tñ pullitate mitigat.
 Oportune munific q; testatus penumorum suorum non tuis sag
 vultus esse feratorem. **¶** Nam qui tunc pceptue negociatione delect-
 tantur cum pectinas damu timentam retulerunt qm improbandis
 exultant gaudis cognoscant Si diligenter penatus consultum quo cau-
 sidio gratie arte sunt legere non fastidierunt Subvertat hinc aggru-
 tum gilliam que ppe modum ipius liberalitatis pcedia constat habuit
 p. Erat apulus excellens. s; multos etiam diuitius qm diuitis lauple-
 tiuz. Semper q; merogunda pacus qui incorruptenda pectina accipat
 adeo ut domus eius quali quadam munu fectie afflata crederetur.
 Illo enim publicis usibus apta monumenta pstruebant illuc gratis
 publicis oculis spectacula edebantur illuc epularz magnifica apparatus
 libenterqz annone subsidia crebant. Et tunc hic vniuersis pnatum
 alimenta ppropna laborantibus dotes virginitz pauptate pressis sub-
 sidia detinentoz mousu quassatis solacia erogabant Hospites quoqz
 tunc verbanis penatibus timentam rustias tectis benignissime pcep-
 ti vany s; munibus ornat dimittebant. **¶** Quoda no tempe quid-
 gentos simul gelensim equites in tempestatibus in possessiones su-
 as compulsos. aluit ac uestiuit Quid multa Non mortalem aliquem
 s; ppe fortune benignum esse diuersus Ergo q; gillias possidebat
 diuini quai gume patrimonii erat. pivatius salute. et mactatis
 tunc aggruata timentis tunc etiam vniue regiones votis pcurabant
 Collocato e contraria parte archas in pcurabilibus clausuris observa-
 tas nomine pstantiores aliquando pstantes. illam impensam. qm hac

custodiam. Denique quicquid sapientia disponit approbat et tenet
 psumit vere laud fructum nequaquam assequi. De duobus naturalibus
 affectibus scilicet amore iusti et amore comodi. et de sequela eorum. amo-
 re patrie libertatis. et amore domandi et de compactione resarum et cu-
 ram de alexandro aristotele augustinus. et platone et hys qui sua de
 nos quid affectus in homine potius via ad gloriam pergitur. Et
 se facit pariter de pignat auctoritas appetitum scilicet iusti. et co-
 modi appetitum. Quorum alter involuntate. aliter in necessitate consistit
 et quanto appetitus iusti. qui involuntate est amplius crescit. tanto
 melius est. et dignus beatitudine amplius. Nam minus velle. quod iustum
 est nemo potest nisi forte quis queat esse iustus in unum aut litus. Por-
 ro si appetitus comodi iustitiam naturam procedat. vergit ad culpam et
 cupiditas consensit sibi viatorum prout origines. Alter ergo istorum. qui
 militat caritati. querit que dei sunt alter in propria utilitate utitur. post-
 ponens que dei sunt. aut promittit. Ab hoc duplici fonte mores oriuntur
 recti quidem. si faciat quis alii quod sibi vult fieri. et ab eo abstineat alii in-
 ferendo. quod nolle ab alio irrogari. Distorti vero. si quis aliud ledat ut non
 pro sit. cum possit que quid utrumque multiplicat. fuit. appropinque quidem
 amor libertatis amore patrie et tandem contrarietate amor. Nam libertate
 non amare non potest qui se ipsum et patriam amat. et in gradu suo. quod
 transeunt quicquid sincera caritate diligit proximum. Si quid ideo consistit
 caritas ordinata ab alio non cupiditas suadens procedit et laudis et glorie
 et ad id invaleat ut exoptatione multorum res tamen parum considerate quam
 maiorem virtutibus coniungitur. Nam qui rectum sapienter hoc viator maiori-
 bus aggregant licet ei ab impio. qui tamen sapienter cupitur nomine
 virtutes subesse videantur. Unde et veteres sub esse videantur. prout in
 manu prout cor daret. et commendat hystoria laudis audiri. petrae libera-
 les erant iugentis gloriis appetebant divites propter. et honestatem v-
 tilitatem. quicquid preferbat. hanc quid gloriis ardentissime diligebant
 eo totam referentes vitam. et mortem. Ceteris cupiditates. hinc minus vi-
 gente et cupiditate precesserunt ipsam denique patriam suam. qui servit
 videbatur. in gloriam domum non atque impar gloriam. prius omni stu-
 dio liberam deinde suam esse concupiscunt. Prius enim liberalitate de-
 inde pro domo tractatum est. fuerunt tamen quibus iustitia quantum gen-
 tili dabatur sufficiebat cupiditate deducta. Aliis nihil satis erat. si sub
 ymagine magnitudinis ut impossibilia presumentes laudem maximam
 consequerentur et gloriis longe ignem virtus catholice. utat videtur. pro
 quorum fuisse qui resarum. Quod ex ipsa sententia eius fatillime habet.

Nolite inquit existimare maiores nostros armis rem publicam appar-
 na magna fecisse. Si ita esset multo pulcherrima cum nos habemus
 tunc de. Quippe fortior atque citius. Preter armorum. et equorum maior copia
 nobis quam illis est. Et alia facere que illos minus magnos fecerunt. que
 nobis nulla sunt. **¶** Domum industria. foris instum impium. animus in
 consulendo liber neque delicto neque libidine abnoximus. Prohys nos habe-
 mus luxuriam atque auaritiam rei publice egestate primata opulenciaz
 laudamus diuicias sequimur mercedem. Inter bonos et malos distri-
 mon nullum. Quinque virtutis prima. ambicio possidet. Neque minus ubi
 nos separatim sibi quisque. consilia capitis il domum voluptatibus. hic pe-
 tunc aut gratie semitas. **¶** Eo fit ut impetus fiat in uacuum rem publi-
 tam. paucorum in virtus ad gloriam honorem impium. uera uia. i. ipsa
 uirtute utentem etiam acritate laudata est. Hinc erat domum industria
 qui commemorat tanto. ut etiam esset opulentum. tenues res priuat e-
 unde corruptis moribus. uicium contrarium. posuit publice egestatem.
 Quatinus opulenciam. **¶** Ipe tullius hoc dissimulare non potuit in eis
 dem libris quos de re publica scripsit ubi loquitur de constitucendo pri-
 tate ciuitatis. quem dicit alendi esse gloria. et sequentem commemorat
 maiores suos multa munia. atque perclara glorie cupiditate fecisse hinc
 ergo uicio non solum non resistebant. uim etiam id portandum et ac-
 cendendum esse censebant. putantes hoc rei publice expedire. **¶** In
 libris quoque phie idem tullius hanc intulit uicisalem qualemque sen-
 tenciam bonos aut artes et gloria accendunt. amicos ad studia. iacentes
 quod ea semper que apud quosque improbantur. hinc igitur cupiditati melius
 est resistere sine dubitatione quam cedere. **¶** De enim ait titus Augustus
 nihilo detrimere dei. tanto quisque est deo similior. quanto et ab hac
 inmundicia mundior que in hac uita. et si non funditus eradicat. exor-
 de qua bene. et pro facientes animos temptare non cessat. saltem
 cupiditas glorie superetur dilectione iusticie. Nam paucos uidet qui et
 amorem laudis uicium esse cognoscit. **¶** Nec salus id Aug? si etiam ge-
 tilis sententia est. gloriam hanc nihil aliud esse quam uentosum quoddam
 modo spiritus tumorem fumo simillimum. Non et fumi oculo obliuiscit
 aciem et quo magis deicitur amplius solidatur. Cum enim ad portula
 puenit. euanesat. Hec quid est quod apud imago totius paupertatis tra-
 hit originem. Quibus si capiunt amore qui diu uibes et magna
 taptant. Et ne pro quid nam solidum apprehendere uoluntur. obliuiscunt
 sunt in uitam nihil aliud quam se oculis queant. iniquis. **¶** No-
 lunt enim apprehendere quod punit et illud ad emendationem. uero iudicio

intueri s; fantasmatis diu taxat. nunc opiniois rectum vultus
 Si quis alios punit ppe. et assumit ad impossibilia de fallaci verum
 presumens ymagine. Sic uariis infabulis diu uana sui ymagine
 capitur alit inforem. et diu seipm imprudent afficit flos sine
 fructu pueli euadit. **¶** Philozos quoq; sunt opimo et cozo qui in
 uen pba pte reo plomerunt alio ande. aristotele. a muni mibus esse
 progentos coq; in omibus pnam quebant glam Platonē quoq;
 pter diuinam quodmo qua emittit sapiam et Augustum ppe po
 tenam fortunam q; tranquillaz. adys traxisse origine tradiderunt
 Et quid in contrariu rectus collegissent eos aut diuinu non esse gene
 ris aut deoz filios esse degueret. quia nisi dy genitū deuonia fut
 et malū de mouet uauitates et malice sue orta indita. si que ta
 men gunguit relinquit in pobalem. **¶** Nam et uerus dei filius de
 homo pnam non quit glam in diuibus que glse sunt alio sed
 patris coq; illustrat gloria ampliori. q; adenu ex quo sunt diuina bo
 noz opim gloriā refert. sic et uere sapiens omnis uere potens
 et uere bonus ad uiciū bonoz omi fauore sua diuā laudabilia
 refert suam s; creaturam et in diuinam trinitatem. Alio ande
 pectus laudis in pabilis. qui anacaso carmiti suo op auctoritate
 deuoti pceptis. in muniabiles mudoz esse refert. **¶** Heu me
 inquit misere q; nec mo quid ad huc potitus sum plane misere
 dignus q; misere. tunc vites omnes ab soluerat laudis in paa
 ta et in pabilis fames. **¶** Insultant ei tragedie antiquoz. co q;
 angusta homi possessio fuit. que deoz diu damalis sufficit. Sed ty
 licet appetitus glorie. semp uidetur malici. eror coz pmafore
 ut qui pteclibus mude pte magni duxerunt pauparibus cum hermo
 dea punitatus esset. quo nam modo subito clavis posset euadere
 atq; is fudisset si oadis aliquem virum illustrem futuro ut in glo
 nam eius idipm redundaret. cotinus philippum mēruut et quide
 q; peccat appetitus est. Nam et se pparadio notum posteris red
 didit et celebris supilio patibuli cum affixus est corona aurea. qui
 miralis que et olimpias dicta capiti eius pendentis in pafuit. uul
 lum dante solari in uindictam tū pudiane p uiniā p uitate
 philippo non punitate s; deridente inuiriā. potest auctore trogo
 aliquatenus crimen sacrilegi pte pui. **¶** Inuentus est qui diuē ephē
 sue templū uellet incende. ut pulcherrimo ope corrupto. nouē eius.
 p totum traxo orbem diffunderetur furore q; sum detexit in ppositus

etaleo. et nisi theopompus inique facundie ingenio et in suis compre-
hendisse hystoriarum bene consulerit ephesij decreto communis statuetes
ut veterum hominis memoria aboleretur silencio. Simili quidem videntur
gloriam affectare. Vnde maiori infamia. qui non ephesie diare templum
religiosis moribus docendum. si templum spiritus sancti homines totos
animas et corpora. ut per hoc hominibus innotescant. luxurie vastant in-
cendunt. Nam alio laudem appetunt et plerique affectum honorem unde
equius fuerit ignominia sustinere et penam Deluxuria et libidine et
quique puto moris introitu. et quorum sensum sit voluptatis pueri
sive et triplex genere communis fecimus portum amari. et pueri gule
et de communis didonis et euandri apud unguis Caplin. Sequitur

Octavus iam sermo processit ut aut virtutem aut publicam fore
opinionem oporteat impugnavi. Inveniet enim iam collectio ad
visus carum et sanguis et fides videtur liberalitati precludere. et in
cunctis aufferre deinde cum genuine vias luxurie. epicaureis reclama-
tilibus coartamus. Est enim blandum ut ait valerius luxuria malum quod
accusare aliquanto facilius est quam vitare. Nam et volumine quod pueri
vorare papitave papitave. in ore quidem dulce sit ut mel. sed amaritatem
venit cum ipsa dulcedo liborum dirigenda est in usum operum est aut
libido cognata. et coarctata luxurie. cuius sequela in mundicia finis in-
dubitatus confusio est. Precedat ergo simone que origine. et causa prior
est licet autem per quos sensum portas lenocina luxus eque introeant
voluptas animi administranda magis videtur. dicitur. et que exgesta
ut tactu pervenit proditor est. et olfacendi. et videndi delectatio me-
dium locum tenet. Nam neque satis interdum habet mundicie nec ad por-
des pueri pueri usque per labit. Si quidem moris pueri pueri fene-
stris. cum qui pueri delectatur. pueri certamine athletarum
hystoriarum innotuit mulierum fornicis splendore gemmarum vestium me-
tallorum. Alios quoque quibus libertas anime captivatur. Huius si audi-
tus vario organorum cantu. Vatum quoque flexionibus. mulcatur. ad carum
na pactum comediarum. et tragediarum actus minorum verborum et pro-
phas et quicquid huiusmodi pueri incedit vilitate mentis effellu-
nat. Odoris autem suavitatis. et diuisa thymianata. et amomum iun-
tus pueri iunus pellicula. quod dissolutis moribus faciunt. nemo nisi
dissolutus negat. Nam pueros adores non nisi dissolutis et aucto-
toribus amantur comitis et caris doperit. Porro ciborum auditas
avaricie mater est. et animi quod quibusdam campedibus degrada-
tum tenet interit. Ergo pro brevis gule voluptate brevis lustratur
et mara. et ut mulsum vinum. pueris quoque abus fances pueri. tota
us vite ope desudatur. pueri quoque iunus vltus et si iudicet nepetru salidati

vinunt et complaudunt equat solo habundantia coarctat puerum impu-
te Tactus aut alieno corpore et feruore ardentior appetitus. Hic
in fine est. Quid quod ferus quilibet malatur ludus ac iocus. phis
que affert ut ubi comiti utar. phis que affert, huius ut valuer hic
cum cupimus vastum gestum cumulat. solliciti sumus. et completa vo-
luptate. pquidam penitentie rursus attendunt querimus q facit cum
feremus uerum penitentie. **E**rgo cum phis portas quas quida cu-
nei pteritum ad artem nre mentis intrinsecut ut ait beatus **S**on-
ubi erat libertas. ubi fortitudo eius ubi dedecus cogitatio maxime cu-
reardas tactus de pueris sili etiam pteritum voluptates. et reue-
nordasne mioro cogit animaz compati et quoddam dore q no agit
forte hinc q cum aptus uisus similibus censuerit reluctanti adu-
formitatem s aggressum. s fugam indicens fugit inquit formitatem
nam h fere dum dicitur dum in memore est. et pita dum ad memo-
riam redit pteritum potat voluptates. **E**t de ceteris tacet quos
simpliciter legit inculcam. phis acutissimus. et licta sumus. **O**pi-
amus et feruentissimus infide ouerens. sicut causa facit refert hystoria
epum castant formitatem efficacissime fugiens. vno et omni que
fugit posset pteritum supprauent. ut quinde sine nota cum regu-
laret. **Q**uod aut inuicibilis est legunt quidaz phorum sili et
oculos effodisse. ne potior illecebris capere. **U**biq ad mirando bonu
et honesti feruebant zelo. et si recte piam non hient. **O**rtum est. et
satu dignu aristoteli dictum. quo voluptatibus uia oblunoni man-
danda asserunt. et solos potius reor dandos pferas cum penitentie
q pleuas. quo minus aude repetant. subicit animus. et q meis io-
tundum est. ne redeant iubet abscondi. **D**icat aptus q voluit quia
formitatem fugere. et gule sime. aut animus impossibile aut diffi-
cillimum est. **U**am et illa pars gule que corpi vires adiunt nequaquam
neque expers est. **V**enerem huius pleo pleoq opugnato et
tamen inpatello voluptatis. nemine reclamante conueniunt. **S**ilicet
obtinuit. uenerem non voluptate potingunt. **A**ut nulla dicitur si
qua est inter utramq notat. **U**trouq adeo receditur s qua magis ali-
cuerit non facile dixerim. **S**z iam alterum eorum noue non cepe-
qua auarac pcellit notam. et ingeme liberalitatis habere uidetur. y
magnum. **C**um enim liberalitatis effectus et tunc a loco. tunc atemp-
tunc apuditate. tunc apudis tunc ab usu et assiduitate. **A**ccendi laudet
illa pteopus quondabilis creditur que in alimentis et hys quibus
natura indiget. aut mta cunctis ornatur etiam cunctis. **E**rgo
qui omis admittit aduersam. exactissime liberalitatis est plane quide-
co q liberalior. quo plus plures admittit. **S**z hoc calculo penissim

nota

colligunt. Primum est qui et si non omnes admittat. eos quos int
duat sic tabat sic potat sic metulms filat et locat distimulentes in
sedilibus ut nichil ut potantur laucms possit. **Q**uila phleat fada
ali ali alyo facitunt condunt. her illis in nimiram natore in natu
valmque et alienum cognunt afferre saporem. Conficiunt et salpame
ta Barulo nichil vltus est nisi qplum pollicetur effat et india
pferunt. Egregium tamen est huius q. nung et hystriomibus et vi
mugeruli placet. her enim non adiutatem. si ad optimam omia sunt
Cocoz pollicendo fermet arte multiplici elidunt. inea quid quo die ge
n oporteat et cottidianis instaur quimus domesticis dictatoz. noo
te dieq; deliberat. vnde cumq; conquirunt vritamenta gule et vnde
palata nites potet lebetati. nichil arbitrans expeditum. nisi cum inte
pauae fuit satisfactum. **S**unt et qui poculis ferula pubmant. et q
hamerri auctoritate decreti. mcentum ingeny. et fante virtutis et
quedam hilaritatis fante opmaut. si se amio mero siccra ve pluc
nut. phemou ergo more conpingunt. et qui in xphamendis pocul
ymior est pocior iudicat. Dia solet. quia alcator. quanto in arte
doctior tanto nequior. et plane qui bibaaz est. alios malicia. et in
qutate tuscendit. **I**nolunt ista apo statans apalutau suo filios et
filias suas demoms. et ista diu ingurgitade nini aut sicere p
desumunt potingunt suatillam racosus. se totos in inuidide p stant
et bachanum pnd de nouent quid nam possunt familiaris ymolae
Cetero sunt qui ista qtempnant. **D**um h. mulgariunt. et ut ita dicaz
plebeioz quimioz. videtur esse professio. siquid alia phica. alia
cunlia alia dicunt esse plebeia pulye laudi plerumq; duatur si sit
tua prodigas semel aut tuncustius tato epulens conuicia impudens
meris ab curueas alienas. **H**oc quidem sepe prodigalitate interdum
et auaricie nota est. Nam ut dia solet auarus cum inapit mod
pcedit. Petis uidere qui plures. qui fere anno tato par summe stu
dent. et ad purgandam auaricie labem. epulones camudant. et pa
rasicos et collegiu ingatoz. qui aliene intore culine capiunt. et
quos magis honorare voluerunt maioribus honoratis timores pocu
lis ingurgitant et distendunt. **E**t donec rapidam orizoni occupant
aliquid amone aut festiuitati credunt esse subtractum. **E**t her
ab omni veritate adeo procul est ut bachanens vicy familiaris
sit qui inte timet. **S**i quid quimioz timet raco media est ut eoa
pobnetate gopharet et inpaetate opulencia capulam intet. Nam et
habundaciaz tibi et pocius habet. et quai copie corum dispensant omia
sic pat ut effundat sic effundit ut parcat. et qui habet pence se in
nouem non negligit quid si ne aut portuniamus fides racionez non

dicitur impense. Nichil enim molestius est quam etiam per se modum sed
 videatur ad calculum. Unde non satis michi videtur esse civiles qui
 dam deliberalitate incepta gloriari. qui singulis noctibus. cum perinde
 sine calculo possint. et quod effunderint usum ut ab usu diutius quid nocte
 his lacrimis deflent. **¶** Subornantur lites accedunt iure arguntur aut
 furti aut infamiae perire. et quia re male administrata eiciuntur et tor-
 quentur in idem. quia quod effunderint missi sunt refunderi compelluntur et co-
 sty turbantur omnes. dum dunt petuntur que eas sit suspensus et dolo-
 re persequitur. Depe etiam evenit ut qui ad requisita naturae ingressus
 est ibidem quo verumdia huiusmodi fugit aspectum. cum ministris. doctissi-
 mam scientiam habeat videri. **¶** Rectissime quidem. quia nullus locus
 tractandis sordibus eis magis videtur accommodus. Hanc non quod sordi-
 dum dixerim. si diligens paterfamilias id agit. ut ei ratio constet in-
 pense. si tamen hoc gradus. aut dignitas possit. non adinuit. si in eo
 vitam bene et bona mente usum. et sic quidem ut alius sit et alius
 videatur nequaquam arbitror. a sordibus alienum. Et quidem quinnor
 civium teste portuniano regula est ut his plurimum pro amore caude
 generum liceat sobrietate hylar non soluta. **¶** Nam quinnentibus sit
 modum genti oportet ut licentia letior nequaquam intemperantiae luxurie
 proinat illa siquid quoniam omnium generum hostes teterima et atterissima
 vitanda est. Diogenes tyrannos et subversiones urbium bellorum ut hos-
 tilia ut civilia non per simplicia victu glens pomorum quod si pro carminibus
 et epularum deliciis assent. oportet. **¶** Rectius quid bellorum hostium ut
 civilium matrem et alteram luxuriam que non in sola gula placan-
 da consistit possit. **¶** Et totum intellexit impte diu illam que morbo
 et potu et venere et cultu splendide constat ad gule spem coartant
¶ Nam in his populi luxuria eminet et plurimum nocet quorum medi-
 tatio et inge opacum est ut epulentur cotidie splendide. Hec enim
 intemperantia bonos mores subvertit et totius hominis salutem perindicat
 et in cohercetatur propter huiusmodi corporis fabricam soluit. **¶** Auctor est hypo-
 cras crassa quod albesa corpora. cum cretendi modum impleverint utraque
 esse sanis demptiones. ut habeant inque rursus crescere possint.
 Alioquin plenitudinis distente facietas inpaualisim et pessima genera
 morborum erumpit. impossibile enim est in uno statu. corpus manere
 naturam si motu suo crescere ut decretere necesse est. et nisi cretendi co-
 pax sit animal omnis subsistere nequit. **¶** Ferunt et galienum de rebus
 dici abstinentiam loco efficacissime et saluberrime medicinalis tunc in-
 duxisse nec facile posse. nisi corruptionis naturae fuit morbus graviori-
 bus subiacet. qui decima quaque die ab omni cibo abstinet aut simplicissi-
 ma dieta tunc siq. vitat. **¶** Sunt adhuc qui septam feram in ieiunio sine

cibo rēssigant ut eo utantur minimo q̄ quid & religioni et modestiati
sicut opti loantē cēssime prout dēfēt p̄cipue t̄vgnē q̄ tēternum
salutē ty r̄m̄s d̄yams̄s. dūm gule et edictati deditus erat aculoz
lūmē dūm p̄t fūdh̄ elum est q̄ cēssore inducat caligine m̄gi m̄glūmē. q̄
ut ait portunianus edictas cibos tēit s̄ oculos vorat. Bāhem̄s auctore
reomino doctissim̄s m̄p̄r̄s ypocrisis. dicit in q̄s̄ortatōne mēdicinē d̄y
letas quoz m̄ta et ars sagua est nec. v̄m̄e posse nec dū esse p̄anos dūm̄s
q̄ cozo ita m̄mo p̄anguine et adipibus quā lito m̄volutas. m̄chil tēme
m̄chil teleste. s̄ p̄m̄p̄ dēatūm̄s et v̄ctu cogitare et v̄entis m̄glūmē
Plegūm̄s eam quosdā morbo artidā et podagre humoibus laborates
p̄p̄tione bonoz ad p̄m̄p̄te mēsam. et p̄m̄p̄s cibos redactos qualisse
d̄aruerunt eum p̄allatūm̄s d̄ispensandē d̄m̄m̄s. et epulaz largitate
que et corpus f̄auguit et dūm̄s. **M**indēt oratōis appetitū ciboz. qui
cōsumpti. relinquit p̄m̄tēncias. p̄p̄e voluptates. nocet em̄p̄t dolore volup
tas. Et tūm̄ in dūm̄m̄ssim̄o agio in m̄orfin̄. voluptuos p̄oz hōm̄s p̄tra p̄m̄p̄
p̄m̄guez q̄ d̄es̄r̄bēt. lūp̄t h̄ys ilus d̄x p̄m̄guez et m̄tidūm̄s hōm̄e m̄tūta
tute v̄p̄es p̄ortūm̄s. Et p̄m̄lissim̄s vitanda p̄atetas est. Nūdh̄l eū ita
obrut dūm̄m̄ ut p̄lous v̄enter et p̄estūm̄s et h̄uc illucq̄ se v̄ertens
et m̄m̄ctus ul̄ m̄strepitus v̄entoz efflātōne v̄essm̄m̄s. Quale illud iem̄
m̄m̄ aut qualis v̄es̄cō p̄q̄ iem̄m̄. tūm̄ p̄m̄dāms epulis d̄istendūm̄ et
gustūm̄ m̄m̄ m̄ediatōm̄ effiat lātūm̄s. Dūm̄q̄ v̄olūm̄s p̄m̄p̄m̄s in
edie f̄am̄e. quere tūm̄t v̄orāms. q̄m̄t v̄p̄s alterius diei nō d̄igerat
Itaq̄ nā tūm̄ iem̄m̄ appellandū est q̄m̄ cūpula aut f̄etens et m̄o
lestā d̄igestō. **H**ec quid. **P**ōm̄m̄s. Et licet iem̄m̄ f̄acat mēnāonem
cōm̄ religione d̄educta frugalitatis m̄p̄m̄m̄s et saluberrim̄s quēndat
v̄alitates. Hoc aut eleganter et vere ait portunianus. neam̄; tūm̄h̄
quāndat nisi q̄m̄ sibi m̄alis et potu frugalitatis et modestie p̄es̄arbit
f̄ormā. In m̄oderatō tū et p̄atus d̄ispensatōne oīm̄ afficōz tēmp̄atā
alūgit. **E**a m̄pellente fit hōm̄s ad audiendū tardus velox ad loquendū
et velox ad v̄m̄m̄ f̄it ad lūdūm̄ p̄m̄m̄s et ad quēms flagitiā p̄m̄p̄s. Et
modestiam̄ d̄es̄cēt ad p̄lebeiam̄ quāndat q̄s̄uetudines f̄acillim̄e p̄labitur
ad m̄li. **M**ūm̄t hoc m̄arto homēricē p̄f̄etōm̄s fidelissim̄s m̄itator
q̄m̄ dūm̄ abegē p̄hēncim̄s v̄lūpēm̄ d̄ceptūm̄ v̄etolūt eūcām̄ nāusfragū
in quim̄m̄ d̄idm̄s m̄tōdūp̄it et p̄hēncim̄s et afficōz lūp̄m̄m̄s i tūm̄
tōm̄m̄m̄s elegānt̄ q̄p̄ressit. **P**ō p̄p̄m̄ p̄m̄a quēms epulis mēse q̄ v̄em̄o
te cōtēns magnos statuit et m̄m̄a cōrouant. fit p̄ceptus tēctis. nōcēz
q̄ p̄m̄p̄la v̄olūtāt. abia d̄ependent lūm̄ laqueatibus aūm̄s m̄cēsi
et nocte flām̄s f̄em̄alia v̄m̄cunt. **H**ic regna grāuem̄ gēms aūm̄q̄ p̄o

posat. implemque meo pateram. qui belus et unnes abelo solis. tunc
facta silencia testis. Iupit hospitibus nam te dare iura loant. hunc le
tum. turpiter diem tuique profectis esse uelis. moxque huius meum se
mores. Iupit letiae baculus dator et bona iuno. Et uos ocream tui
celebrate fauente. Iupit et mensesum laticum libant honore. **U**na
que libato. summoque atigit ore. Cum hunc dedit maxepitans ille iupit
ger. hanc sit. Iupitante pateram et pleno se pluit auro. post alij pateras
athara tuncus iopas pponat amata. dorumque maximo athlas. un
hamum genus et pecudes. unde yuber et ignis. arturum phadas
que hyadas. genusque triones. Quid tu ocreano pperit se tuique pates
hiberit. ut quo tardis mora noctibus obstat. Iupitumque plausu tui
troespque pperit. necus et uaro noctem. Iupitumque traherat. Iupitum dolo
longumque libebat amore. **U**ides ne delicati instituta qui huius pperit
et dorumque pperit siquid pperit et luxum epulaz grane fuisse
indicat que pperit. **P**ostquam prima quies epulis qui alibi pperit
menge sobrietate notans et que solis uoyis gaudet aut postquam opem
pta famas epulis. **U**ni quia alius hominis effiat talitos potus loqua
tes strepitum et cetera luxus insignia que delicia bibendi proueniunt
prudent aduipit. **I**n ipsa quoque agrietaz consuetudine plauit est
lucine pperit. qua nimis palliatatur grada. et quasi religiosus
palus nuntat qui luxu. et in iudicia pperit montibus iudicia pro
cul abigitur. **Q**ui quid ut dorus sobrius non est aut ei ebrietas displi
cet. **U**ne mensum libitur aduipit. **E**t is ceteris pperit. qui aut grada
aut dolo strant aut uat compotores. **I**unmes illic. qui nestoris ebi
bat amos. **Q**rat sit pperit facta sibilla senex potus quid aui acans
redunt palat mentes. **Q**rat tam letiadu dissimulare non pot. **I**upit
mentis. et abeis adlibidine nigt. **E**thara tuncus iopas. non stultici
ma ut lucolica pponat amatoz. **E**t ea que cunctis quentus uenustate
decat et pperit maiestate. **U**traque in pperit ceteris uenemuentur
illa que in luxurioso. **U**ydorus quimo trinitus et incompotus iopas
pperit. **U**traque lucolica ut stulticia amatoz que pperit in domo pa
pperit. et ea in auditu pperit repaent que aut pperit aut sine tui
tudine et corripione de mulierum. **E**t quide elegant inuunt inuunt
cytharedi poeta docting. **U**etoz grante. qui moctu cunctis. nichil ad
mittelant. nisi quod nature. aut mozo instructione pperit. plausum
quimur uariis pperit pperit. et quod uenis uim pperit meus ebra.
longu inuolutum. et pestifero libit amorem quide diffinit pperit ce
grapiam caemidi. **C**ampana luxuriam uolu fuisse pperit. **H**ystori
toz testimonio celebre est. **I**unctum enim diuis huiusmodi illecebris

sine complexa romana milia vincens tradidit illa vigilanti summa ducem
 illa exercitum acerrimum dapibus largis. habundanti vino. viuentorum su-
 gancia. venis usu lasciuore. ad pompam. et delicias euocauit. ad tunc de-
 munda fracta et contusa. pueri feras est. cum se plasia et albana castra
 esse ceperunt. **¶** Quid hys ergo incipit fedius. et dampnosius. quibus virtus
 atteritur. victoria relanguet. populi gloria. in infamiam vertitur. am-
 mique pietas et corporis vires adeo depugnant. ut uescas ab hostibus ne du-
 ab illis capi. pueris suis habend sit. Velis voluminibus opulenta diuicijs
 ornata moribus et legibus ordinata caput etiam curie habetur. **¶** Post
 qui luxuria lapsa est in profundum inuidiae et turpitudinis decidit
 ut suorum se insolentissime diuitiam puluet. qui pueri admodum pauca
 senatorum ordine nitente ausi mox universam rem publicam occupauerunt
 ut testamenta ad arbitrium suum scribi iubebant quicquid ceteris quae iuge
 more fieri uidebant dicebant filias ditorum. **¶** Postremo lege pauperum
 ut stupra sua in uindictam parit atque in impijs impunita essent de ne-
 qua uirgo ingenua nubere cum castitate non ante aliquis conueniret
 ipso delibasset. **¶** Populus trageus furiose luxurie depungit inueniunt
 que constat aceto lique factos grandis fuisse viros potioribus as-
 pice solutius. ut amplissimum patrimonium posset una porcionemula
 deglutire. **¶** Metellus puer ab hys qui res memorabiles scribunt argui-
 quod se aris et thure parabat ab hospitibus accipi letoque intuebatur di-
 uis. attalias aureis in aduentu suo q'ctos parietes. et in manibus
 epulis ludos apparatissimos ferebat in panem et in ueste palmata com-
 ma celebrabat diuicias quae lacrimantibus uelut celesti capite respicebat
 coronas. **¶** Et ubi ista non ingremia neque in asia. quae luxuria. uel ip-
 sam pietate corrumpere solet. si in hircania. et bellicosa proterua et que
 romanorum exercitibus aculeos lusitanis telis prestige consuevit per-
 ses opum regibus ostentatione diuicia. eo usque luxuria gauderet
 ut edicto priuilegiu ei opponeret qui uotum voluptatis genus repperit. Cum
 et delicias diuini nimis capitur. cum amplissimum uinum in apud
 salaminia. in uia uiae euasit. **¶** Quia luxuriosum mulieribus uite
 paucae quoniam apud maronem accepisti. frugalioris mense sobrietate
 et continentiam ceterum. euea apud euandem officio humanitatis prope-
 to inuenies. **¶** Si quidem confedantur uiri uos patris deorum dat hu-
 manitatis uia officio sissimus hospes preloqr h'ec ubi dicta dapes uibet et
 sublata repam potula quoniam uos latet ipse sedili p'opium q' tho-
 ro et villosi pelle leonibus. accipit eueam solio quod imitat aeuo Cum letum
 uenies certatim aucto sacerdos uisita co sta ferunt tauorum uenerat quod aris
 ars dona laborate ceteris baculumque ministrat. Vestitur eueas simul

et troiana iuventus ppetu torgo hanc et lustralibz opus Ili ac
ta sunt aurea et uniusa suo intore pfulgent hic pedile gramme
my acriu solui et que unum forte deocat pphati leom pelli
villosa hic legi iuvenes necessaria ibi famulo supflua et pma
sa mstant Ili mpx tand al opulis quos indulgetur hic opim
fames et edendi epulis frugalibz copim ardor Ili crinitis ya
pas luxuriantu letificat cetum hic are pados refectores sobria
consecrat religioni hic p mensis sera tractant. et adurgendaz
rem publica erigitur virile robur ibi ut luxurie faneant supis
palus mstant et munera llate sunt ergo sic in saturnaliu h
biox legit ad luxuriaz repmenda lege plume quaz pfunctoria
mendonu mitalce tunc quum pauc nec todio sic erit nec amio
in utile De abariis et sumptuariis legibus veteru ad mteuipaua
cohercendas et diffencia eam p dno portumauu et de mteuipau
ria autony et frugalitate mly cesaris de angusto et uerone et

Druma ergo aug ad pply B. calupula et utello et metello
lex Dithia puenit pscrubens sumu et murep qumaz
Quiply iymoderacoim puptum nequaqu iohilmit qui vnuqz li
taret paribitno bona sua inter paucos consumm penta est ergo lex
fama que eam puptibus mod feat ppta qz est in omes ut
no paly tunc vrbam si homines vluqz yballe lege sumptuaria tene
rent Nam in eo dide legis mgs consistit At istis adiecta est
et licia que murep qumaz et qutitati puptum et caucioni loozp
diep et tempore pscrupit regulam ne cotidians licet goultaze
quimys. dies certos psumens quibz pmissu est quimari. ergo
etiam pby etate scti pscripto legum coheretur opensa cenaz
Si quid ab inicio cepit indy luxurie pullulare. unde et vetus
ihu est leges hanc qumalis moribus mureant. Illo quoqz conue
lia sumptuaria est adiecta pnoily Inqua nan quimioz magnifice
cia pprohibita est nec gule modus factus si mura pta velus m
pota Bz quibus velus qm opquisitis et pene incognitis quibus
deliciaz quos illic pptes quazp offulas nominat. et tunc ppta
illis mura consistunt Au suu dice ut vilitas eduliu amos hanc
adpandas obsequioz copias mtaaret. et gule finire. etia qui pta
mgs essent facultatibus possent Ergo ad pme luxu urosus et pto
dignus videri potest. cui hec tanta m epulis ul gratuta ponant
Drecta lucus silla lepidus consul amos vestis leges tradunt
tulipe cibarias sic enim sumptuarias leges cato applat Q Differunt

tamen q[uod] ab hac gula inculant sup[er]stitione alimodatum ut aut por-
tunam inuenerit colligent. Hoc aut magne libertatis laudibus
effert. q[uod] cum multe leges decem et sup[er]stitionis ferent ad p[ro]p[ri]am casti-
tatem illius rigor diu obtinuit. que in ab p[ro]p[ri]a habet q[uod] in
probat occultum. Precepit enim ut patenti bus iuuenis p[ro]p[ri]a sitare
et cerneret ut sic oculis tunc testibus factis luxurie modus fiet.
Hoc aut ideo tuto p[ro]bat fortunam quia apud p[ro]p[ri]am castitatem
et postioris respectu. aurum laudi erat singularitas et paupertas no[n] pote-
rat esse q[uod] temptat ut rubori. Nec uerendum erat ut ad cenam aliena
quissiam inuitatus impudent[er] irruet. Sup[er]stitione enim fabulis no[n] eni-
tatis. hanc equidem turpe existimat. Qui sponte uine in qui inu-
dus p[ro]p[ri]am nec homero sine uata ut in f[er]re memoratum est. De
terp[er] leges ille ualupate seu ualupate. licet fortunam iudicio
optime fuerit obituat tamen luxurie et mox inuicta concor-
dia. in illo aluragante uirtute fide sunt. Antonius et si mille sup[er]sti-
arie legi paruit. legem t[ame]n de collibendis sup[er]stitionis tulit. hanc qui-
dem temerarius. si manu in ualidus et luxurie deditus. usq[ue] quaz
sup[er]stitionis q[uod] merito magno paup[er]cio succ[ess]it q[uod] decreto gay ce sars de
quo triumphatore oribus uilis adulator. et hanc uictis p[ro]p[ri]is triumpho
ut Captus est tamen p[ro]p[ri]a uirtutis ymagine. cu[m] q[uod] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a pe-
cunie. et quissiam comibus et latronum. et hyst[er]ia p[ro]p[ri]a magnifici
mugant[ur] uidebatur. Ergo bene agitur cum p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
qui p[ro]p[ri]a agitur agitur ad custodiam fane uilissimus uelut comibus a-
dulat[ur]. Nam in re publica nemo tyrannus cepit magis accessit
ad p[ro]p[ri]am licet enim reu[er]e publicu[m] oppressit p[ro]p[ri]a tamen uirtutis
omnia que ipse decreuit. approbant forte forte uirtutis p[ro]p[ri]a
et ciuilib[us] belli uirtutis p[ro]p[ri]a. op[er]is tamen p[ro]p[ri]a ut quia
fama uirtutis. p[ro]p[ri]a de uirtutis p[ro]p[ri]a fuerat statuta eius. quia q[uod]
maiora parte benigniora populus applaudit unde in laude eius p[ro]p[ri]a
ait. Nulla de uirtutibus tunc nec admirabilior nec grauior inuenitur
da est. p[ro]p[ri]a ego animu[m] egregie uirtutis ymagine facile supplantant
antonius hic enim cum quicquid uirtutis aut terre. aut eadem celo gig-
neretur ad faciendam uirtutem suam natum existimans fanalibus ac-
dentibus suis subderet cu[m] re captus de uirtutis impio facere uell[et]
egyptium regnu[m] deopatra uxor que una aeternus nec luxuria dig-
naretur p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a in sinu se posse in uirtutem talidam p[ro]p[ri]a
tunc cencies p[ro]p[ri]a antonio usq[ue] nec moribus p[ro]p[ri]a condit[ur]
Dignus culma inuictus planus. qui tam honesti certatus arbuter
electus est. Altera die deopatra p[ro]p[ri]a antonio pollutibiles fane
parant cenam. si qui no[n] uirtutis antonio digne qui omnia sua appo-

nebantur quotidianis opibus agros fecit. Tunc regna ardens plu-
 alani poposat. cum nam nihil aceti acris infundit dimisit qd festinali-
 da illuc vinum. galathea aure deceptam. et omne matutino dissolutio-
 ni natum est eius lapidis albidum. Et quibus eo facto sponsione mas-
 set quippe cum ipsa margarita conaces propter. sine qd tunc evasit
 et. manu tunc adaleus aure vinum simili admanit u. unum
 planus index secessit. suppositum autem matutino punita. Ipe
 aut uno cum fuit magnitudinis inde colligi poterat qd qui sup-
 postea metra regina. et capta egypto roma delatus. diffectus qd est
 et facta prima maris margarita due nuposit qd similitudo veniens
 ut manifestose magnitudinis intempla quod panteon appellatur. qd
 hys et similibz decessit intempestivis et flagitio sissimz no plu-
 rimam si virtutum publicus hostis ne edictum qd tunc viratus tpe
 de supralibus posuit legis nomen habeat aut uigorem. Notum autem
 uno et ueritate legis fuisse abays ul qd constet. qd abays
 diligendos regulam luxuria adiuvent. Postea hoc maris varis
 qui emunatis que inquilis ytalie partibus optima aduictum qd
 nantur. pisa tyberis hys ilis trahunt palam in libro p. verum
 hnam. Ad metra optima fert ag. campanis frumentis. faleris
 vum. Cassianus oleum tusculanis ficum. mel taruntinis pise
 tibens h. varis. Et me eos precipue locum lypus tenuit. et quid
 is qui inter duos pontes captus est. Id ostendunt cum multi alij
 tunc eadem gams tunc. vir etatis lucianus in oratione qua lege
 phanum suat. tunc verba ideo pauenda sunt quia no salu de
 lypo me duos pontes capto erunt testis no si etiam mores quibz
 tunc pleriqz vinctant facile publicant. Describens enim homines
 prodigos in foro ad iudicandum eluros queantes queqz pallescunt in
 se smotuar sic ait. Illudunt alia studio de libris iniquentis
 fortis papati. Vbi hore decem sunt inbent pueri vocant. ut conuad
 eat p. tunc quid in foro gestum sit qui sua ferunt qui de sua ferat
 quot tribus inperat quot veterunt inde ad conuad vadunt ueli-
 tem suam faciunt. Dum eant nulla est inuagiporiti ampliora quam
 nois impleant. quippe qui vesitum plenam vini habent. Veniunt in
 conuad tristes. inbent dice quoz negotium est. Ipsi ut uictum ubi
 redit ait se omnia audiuisset tubulas posat. letas inperat mo pre-
 mmo sustinet palpebras. Eunt inuagiporiti. Ibi h. oratio. Quid inuagiporiti
 negotij est cum istis inuagiporitis potius qui poterunt inuagiporiti
 inuagiporiti uno greco. Eunt inuagiporiti inuagiporiti h. p. p. p.
 lypum gnam qui me pontes captus fuit h. tunc. Et et plinius
 in tempore elegit tetigit gulam. Cum tunc p. p. p. de p. p. p. au-

apense qui licet vacuus esset pietas eius vuluerat post quassa sub
 icat. nullo in honore tunc est quod equidem miror cum sit vir bonus inuentu
 et non dum stetit hec parsimonia Nam templus pueri principis famo
 ritus feruens vir seculo suo doctus pulcherrimus ubi plinius Non est du
 bium aut postea hunc in honore traham templum ostendisse Ver
 alio die apud antiquos fuisse impetio Ego autem testimonium palam
 facio ut eo magis. quod gratiam eius video ad epulas quod postliminum re
 dyse Quippe qui dignatione mea cum inter finem ad munus facer animad
 vertam hunc puerum acronatis iustis cum tylicone introferri laugum
 erit. si omnia que leges alianas induxerunt ut acilianis legibus nata
 sunt noluerit emulare cum nec luxus moris summe valeat comprehend
 et fuit plurima petulo in ducoginta que illi verbus exprime vel pce
 moribus potuerunt Sicut cum greca capta ferunt victore cepit. et az
 tes intulit ag salacio. sic omnium gentium mores boni et mali romanum
 victorem pro secuti sunt Si quid mirum. vnde de morum gentium supsta
 ciosius qui religio sua ad uocabant magna quod sibi nisi sunt aspe
 religionis quia nullam respiciunt salitate Deos tutelares som
 tam pio qui nuptio cultu animus subtraherant ut dms in una ur
 be collecti in illius custodia iugiter vigilarent Sic et que ubique locorum
 placuisse si audierant in urbem traiecerunt unde posset quum cum in se
 et gratiam quocumque Simile aliquid fecisse visus Rex Anglorum Brunellus
 primus. cum ubique normannia cenomannus. et tandem maior britannia
 cessit **¶** Appropinquato namque regni dyademate et pace composita legatos
 misit ad opteras nationes ut apud eas omnium dominus quicquid
 eis magnificum aut mirificum videretur afferrent De fluxit ergo in insu
 lam opulentiam. et que fere sola hanc suis est in orbe contenta quod
 quod magnificum vnde luxurie potuit numerari laudabile quod fuit
 magni viri propositum qui virtutes cum orbi suo valdebat infundere Sed
 in eo arbitrati laudabilem ostendisset. si ingente qui diuisi vicerunt. et qui
 luxurie puerat magnitudo legem temperantiae promulgasset **¶** Hanc frue
 tuosius est cum roborare verbo coope qui laetificandi ab auctoritate nul
 torum magnorum quod propterea audaciam. Secus egerit quam cesarem pace
 urbis reformatam. refert portunianus. qui sumptuare leges insistens
 vestigio domum cunctam pueris qui imperatoria in mensa pueris. tur
 pollempulius pulmentis. sine ferulis statuit esse contentum. diu tam
 bellana parentetia pueritate aut dignitate puerorum. aut ostenda libe
 ralitate aut pollempulitate dei pueris mensis licuerit in iustis **¶** Sol
 lempnia quod pulmentis sunt. que in omnes pueris et a pueris catho
 lici. que est vniuersalia hominum parentetia vero que ostensa uerba
 tis aut veritatis inceptum aliqua ratione veniunt partem sic dea

eo qd fallentibus et vniuersalibus pcedant poleant ut pmi. Nec enim
pulmenta in abere aut legumine diu constare etiam est tunc qd mul-
tis. tunc ex eo qd patriarcha ysac de venditione filij sibi pulmentum fieri
iussit. **S**ignificat aut bellaria omne genus mense pde. qm di po-
lent apponi. que pulmentosa sunt et delicatiora. **V**as aut hoc nomine ma-
gis uero bellaria inquit. ea maxime mellita sunt que mellita non
sunt. Quid forte eo referri potest qd uenti gratiora sunt ea. que uicinis
appetit qui que uirtutis gule inuenit. Si forte pusilli uidetur animi
qui ad hunc modum pme mense. luxuriam colit et qui facit intra
libz legi puerum mensione. nec tamen ce pte maior est aut magis
ficentior quicquid corpi qui moro uerumqz uictum potest gulam luxu-
rie obsecunt. suum uantati et nequiaz et nequicia aut ne glige-
ciam suam intant libalitate ymagine qd alari. **C**um ce pte augu-
sto frugalior qui in sumis fastigijs culum pcedens pane et pisculis
quos uulgo pmuticos ul uipulones uocant contentus erat. et uia
nisi uicinitate uigente comedebat ul amito. **C**um uerone gulosior aut
supertiosior. Et tamen hic uicini magnus aut laudatus est alicui sa-
pienti uia magis qui. **S** taligula aut intellus p etiam minus. **U**ia
et hic pudentia et ceteris et tamen paciones in modice frequentabit. **P**a-
mo pissima ut ceteras fuit cetera in qua uicinitas asitae fuit. **U**ia
duo milia lectissimorum p p p et septem milia animi. **H**anc quoqz
qd supant ipe uedicatione patra. qui et ab in mensem magnitudinis
clupum minime appitunt. **I**ulac fasianoz et panoni rebella linguas
p hemyptez uicinitas lactes potestis mares ptilus petitarz co muf-
tunt. **U**ingud milis ul augusto maior est metellus. **P**ontifex luxuriosus
tunc cetera facilius est referre qui intelligit. **Q**uam et ipe famo p
vno infamem fecit cenam et auticemum. ul ut ait portunianus pa-
tracem tanta infamem luxuria ut non modo splendore cetera tuis
p etiam egyptium. **Q**uam et ipe edulcoro genera uel dictu turpia sunt
et nostratilis. licet minus uiluxus splendore glentur pro parte in au-
dita. Si quis ea uasse desiderat uicinitas pcurualia. **P**currat portu-
niam tuis instituta. **N**e tamen uicinoz longe petantur exempla maio-
rum. **S**eruilis. **S**uos uia etas adicit. **Q**uicquid me ipm in apulia dmi-
tis angdam ut fuisse cetera que ab hora diei noua fere usqz ad duodecim
nactis. et qd quid tempore equidilia pcurualia. **I**ulac itaqz tuis sumis
hospes tuis tuis politanas ab ab libalitate allos audinas pas pales
tuis tuis politanas libalitate pcurualia. **S**ic ut delicias ac si
sialia calabria apulia campana qd non sufficiant co mium uicinitas delicia

nam **C**opiam vero ministerij disceptandi sedulitate absequij urbanitatem hospitio. plenius. et melius referet unum singulare eloquij. et qui similis quos viderim triu linguarum gratia prestat is quidem est iohannes thezaurarius chorae Nam et ipse iohannes fuit qd p me iubore fidelis dici vel audiri non potest infidelibus teste macrobio plura turpia. et luxuria vasa videlicet. que sub sola manu placeant. et obtinente luxu magnifica appellantur Nam ceteris in suasio legis famine oluat seculo suo. qd partim trivium mensis inferunt. quem illi ideo sic vocabant. quia alijs in clusis animalibus grandum sicut ille trivium equus grandus armatus fuit Ceterum Eualchomus apud petronium. si potes ingredere. et portum sic grandum posse mirabere. nisi forte admiratione. nisi forte admiratione multaplo ignota tollat **E**t quid multa. que nos usu ut abusu edocet nam miramur. nisi puit admiranda. Vnus et stupenda macrobio Nam et portum iam non trivium si domesticum dicimus. et inquit modum faciendo. qui plura facimus esse trivium. unde marcus varro. in libro tercio de agricultura. hoc quoque in institutum est saguari et lepores Cum conceptos deporato quod in canis et loco clauso faciam pingues qd et ceteras lupos efficit saguatus **Q**uamvis Nichil aut istorum lupos iam habet notam s est civilitatis inique quicquid incertum **g**ule **D**ecimus philozo phico. et qd ei civile quodum est et de sup

Civilis ad plerumque tu scimus **maius legibus eius Capitulum** licet hys qui rerum subam p pparatus intuentur phias civilia videatur esse composita qd quid phia rerum omni moderatio acconius non potest abesse civilibus. cum nichil omnino officiosum sit aut civile qd non ita p tractet ipa est que uniusis prescribit modum et dum disponit officia eorum plebeis et vulgaribus inter esse dignatur Alioquin nichil alicui recte procedit nisi et ipa rebus asserat qd ubi docet **V**idemus prodest ubi manibus ventilare instalis virtutis officia si non actibus et inter solidentur Dicunt tamen esse plebeia que ad modestiam minus accedunt et quia phie soluta legibus abindisciplinatione. aut efuriam inelidunt a paratate aut aliori et auditate furore **S**i apud nasidienem ceteris ceteris pordius duplicet apparatus domus incomposita susurrus intrustatur. auaricia illius qui triduis preest quidam insonam pronocat gulam ut cum aliphams vnaura tota inuenerint subintrarent minorem illud orac nos nisi dampnose bibimus moriemur multi hoc enim modis ul omnibus agitur ut pot famulas. cui impensa perit et opa dampnificet Si autem apud cephenem distat batur opulencia. et defectus vnius adinsumam vergit et falline fit a

bacho concupisus ad matrem hoc enim infabulis opprimunt illa quibus
centaurorum ubi bacho non cessant numerum dantes eliaut sanguine hoc
quid sunt vulgari quibus quercia. et que phis non tempant adu
tuo Quos si videris circa modestam ammentem non fabulosos cen
tauros crede. si ueris semper enim sunt. et amra spūs sui aut me
bacho manet intumescunt Nam que duplebis. i. temmoulus celestis
mudum cilia mudum phica sunt. nisi forte paratis alapiadis opi
tetti alioz qz phoz quima. memilia opinens **¶** Cilia tamen sunt
ut morem sequamur inu qu pinguiori inuua utunt non quid dis
poluta si liberous licentia et opulenta magis. et que ad quinez leticia
salua tamen modesta magis quā ad phicū rigorem accedunt Ablyo
ergo nasidyante arceatur. et quinz pūpily gravitate. et in ameno
ultu admissoz hylantatem offendit Quidqz enim in olla feruat aut
in calidū paratur. aut congestum sit in pūptudine aut in inuua res
plendat inuūdu est et inuū. et inuū. si non uultus hylaris
iudicio pūpox inuērat caritatis **¶** Nam et inuū ut infabulis est
pūpox hospiti acceptant totum inuū et magnas reputant delia
tis qz deuota pūpox angustia inuūtrant Et quid de illo dū
est si obtinet apud amicos. quia pūp omia multus accipere bonū ut
inuers pūp qz uoluntas **¶** Est ergo cūlo quindū. hylari uultu. lu
ga inuū diligenti officio. amener quimū et in uūm pūpox. ha
lutacoe hylata ratione pūpox loci et tempis singulis dispen
re non quid opūtricia ut quūtritate. cum hylarem dūtrē et dū
diligat **¶** Quis usus istoz licet et tūo. pūp signa. uoum pūpox
qualia inuūat atqz inuūat pitagoram autēqz uoum dūtrūqz pla
tonē Porro quima phica dūno castigata. et suis regulis limitata fut
ut qui uersantur in hys possint nulla alū aut potius impediēte ino
lestia suis officiis inferuie Robna enim sunt. et dū luxuria casti
gata non impediunt pūpox. ne pūpox inuūam pūpox. aū
tis inuūtrione platone non renouant inuūtrū uerū gestamū
non pūpox. tristitiae. thime? non pūpox. caupis uerū dū appi
re nec aliquis aquocūqz uirtutis officio retardatur **¶** Hic nec tristi
tiam nec uolūm inuūtrū. contūgit inuūtrū dū nec trastiū dū
que attero auctore inuūtrū pūpox inuūtrū pūpox. magno opere
admirari Assunt utiqz uoluptates. si que la fūma caueant Ad est gra
uitas sed que leticia non pūpox dūtrū. et h? quima suas pūpox
uas ut abanas leges non tamē ut uelut si ut pūpox pūpox dū

culma i. cūlo. oratus in
pūpox Nam uaga per
uolūm dilapsa flamma
culmam Volcano sumū
pūpoxat lambc? tectum

Cūlit quuari

phica quima

alijs sensibus pro fratribus hominum hominum tantum prope sunt. Quis
igitur habens aliquid humani pudoris voluptatibus istis duabus co
eundi atque comedendi que homini cum sine utroque a se quoniam sunt
gratuletur. **H**oc aristoteles Socrates autem dicebat multos homines
propter ut tunc ut ederent et biberent se libere atque esse ut videret unde satis
hanc sumum crede neque has animas propter pudori. et propter vitam tunc
diu perire cupas. **R**efert Valerius cum usum. olim romanis feminis
fuisse ignotum. ne sit in aliquo delectus prolaberetur quia propter
alio patre. intemperantiae gradus. admodum venerem esse quoniam
eo nimium etiam sollemne maiores constituerunt idque carissima appellatum
est. cum propter cognatos et affines nemo intromitteretur. ut si qua
nec necessaria personae querela esset orta apud sacra iurisper. et inter
hilaritate animorum et famulibus gaudere adhibitis tolleretur. **S**enectus
ti inuentus ita cumulat et curis propter honorem reddere tanquam
maiores natu adolescentium quoniam patres essent. Quis tunc numerus
ita senectuti deferrebant honorem ut senatus die aliquo propter tribus co
scriptis aut propter aut patrum amicum ad curiam deducebant af
filiis quod ualens propter tribus. donec reducere officio frangeretur. **Q**uia
quidem voluntaria statione corpora. et animos ad publica officia. impi
gre sustinenda roboraunt. **U**bi quod processu in lucem virtutum propter
victoria laboris meditatione ipsi doctores erant. **I**n iustitia ad eam
diligenter querebant. qui nam ei quoniam essent ne seniores ad uen
tum disputationi percurrerent. sublata quod mensa propter conseruare et abire
pauebant. **E**xprobris appareret tunc quoque tempore qui parco. et qui
mo desto summe. hys propter soluti sunt uti ad maiores natu utonim
Ad tribus egregia propter opera carmine comprehensa pauebat quo ad
ea iustitia virtutem alacriorem redderent. **Q**uia hoc splendidum quod
etiam utilius etiam. **I**ubertas sum carnis decus reddere. de fructu
vix cursu etas ingredientes actuosam vitam sanior nutriendis
prosequeretur. **Q**uas athenas qui prolam que alienigena studia hinc
domestice disciplina propter quide oriebant. cum ille sapientes fab
ri fabi et marcelli de ne singula romanum impy lumina procurrere
sum laugior inde celi propter clarissima pars diu ceptores effulserit.
Hec Valerius si et ipse plato cum esset diues pro tempore tamen et co
dicatione et choros eius diogenes lutas pedibus amularet ut
posset vacare propter. **E**legit ad eundem villam ab urbe propter non
solum desertam. si etiam pestilentem ut cura et assiduitate morbo
libidinis impetus frangeretur. **D**isapuli quod sui nullam aliam sentiet
voluptate nisi eorum rerum quas discent. **E**st autem via omnibus pro

clupa disciplinis. si cunctas sapientiae sollicitudinis amonet. Quia itaque non
tenere non possunt. qui clamitant apud infelices omnium scias dura
esse posita. Ego quid non homines. longe infiores platone. nisi quia
christianus est. nec latum dubitum christiano preferit ut platone. nam
inque homines egrotantium morboz incurfu assiduo. dum tamen non
desistant sup id q ferre potest gaudente ut carnis lacrima conterat
et spiritus erigatur et roborat in agnitione dei contemptum mundi q
ritum carnis et ad solum desiderium. dum sensus anime et corporis
perueniunt incolunt. et tunc violentia egrotantis agerendis non re
uocetur. alij flagellum leue tamen. et infirmo tollerabile de manu do
opprobriantes et amplectentes. **Platonem** ergo et stoici interituz
lucis et portualis uisabantur ut admoniti augustioris habitaculi pa
tate. nichil aliud qm de uirtutibus cogitarent. Hanc autem moditua
nem non hnt illi quoz deus uenit est et opptatio manifestatione
quoz gloria stercus ignis et uinus. **Uidet** et aptus hys quos adue
ram erudit phiam suptrariam prescribere legem dicens hntes uirtu
et ueritatem hys contenti sumus. **Ecce** ut cum uici simili pingu
ori minus utens minus agam. anima que usus ueritatis aut uere
honestatis alicuius in se aut in suis adhibita ratione et deducta ab
utendi hanc opgit in alimentoz et indumentoz ratione uadant
nam et hoc phia dicitur suis indulget et solus in moderatibz
colibet intemperantiam. **Quod** etia in phia scriptum sit optime cui
Uirtu **litatis** regule. et quod nichil uirtute ciuilius et que
est phia sunt regule ciuitatis inuicem abseruande et
to eius ciuitatis et animu agendoz esse et de ueritanda. **Capitulu**
magistram et eoz que inuicem agenda sunt officia dispense
Cum sunt ergo plura ciuitatis precepta illius qui uirtutis phis
et sapientialis antecellit. et qui quomus philosopho ciuilius est
ciuilius regule uidetur uito ante ponenda postidulius. **Aut** ergo
Cum uirtutis suis ad impietas uoli locum pccupare pium. ne
forte honoratior te sit uirtutis. et dicat tibi qui te uirtutis da
hnt locum et tunc incipias cum uolore non pium locu teue qz
uirtutis in non pium locu ut cum te uiderit qui te uirtutis de
cat tibi. **Amice** ascende pupis et erit tibi gloria coram simul dis
cubentibus. **Deinde** hnt articulu quasi quali loco con
formis aut. **Quis** enim qui se exaltat humiliter et qui se humiliat
exaltabit. **Et** licet religionis potius qm ciuitatis uideat edictum
ego religionis forma ac ciuitate non diuido. cum nichil ciuilius
sit qm cultu uirtutis insiste. **Ecce** nec ualuisse fragam aduittit

legem nec leticiam excludit nec laudore refugit apparatus gule tamen
veritatem non quibet. Aut enim Tauri mei et altaria scissi sunt et
ubi redempti prodigo pater pius iocundus instruxit amicum ad gaudenda
leticiam simpliciorem ad misit et chorum. Proasus est intulus saguatus
et ne vestis aliena totum denunciet amulus et stola ministrorum
officio in usus mundi. et ornatus pueri decondam. Sicut autem dignus
liberalitatis hostia patet ita sunt turpibus pcludenda. Nam et et fa
tue virgines licet pulsent ad ianua abstulit notam repulsum patet
ne forte erant admissi. Constat enim quia turpis erat qui non
admittit hospes et tamen sine nota erat si sua turpitudine deformet
quoniam. Siquid et ille erectus est qui vestem non habet imperialem
Hec autem licet iusticia habeant intellectum. nichilominus in ipsa supbia
humilitatis pferunt rudimenta. Nam et illud quid fidelis sonat ad lit
teram quod aptus pcepit. Si quis frater nominatur fornicator aut aua
rus aut ydolis serviens cum eiusmodi nec cibum sive. Ad hoc ergo
est liberali domini ianua ut lapsos et nudos et infames excludat.
**Ad hoc ianitorum hoc aut hostiarum ne quis insussum irruat et ut
sit qui dignos. et admittendos reverenter exoptat honeste alloquat
solacietur ignotis instruat novitatis ignaros. et cum oportunitat
fuit adducit introducat. Est et verum copia sine luxu iocunditas
sine lascivia et usus rerum licenciosus. Vnde liber si virtute molitur.**
**Nam quoniam herodis aut pharionis dum in moderatam adgesti
faltatis aut adferre vni. leticia concipit sine tringito pite et ho
minibus maculatur. hoc nec etiam gentium gravitas approbat. Vale
vms auctor est quod portus cito lucum flammam sustulit amicus pona
torum. quia aliquem dampnatum impie pecuni pesserit tempe tamen
supplicij. si ad delictum et spectaculum dominantis mulierule. omnis
amore tenebatur electo. Et et lucius flaccus et collega eius corpo
res. Quorum pnatu inquit quod legem de collicendis quoniam pupa
bus latam tributus plebis obviavit mirifica voce clausa causa
Qui impudenter Quoniam vestra comprehendit. Illa dicturus frem
fuit inetti volis quivites nullo modo ppetendi. Alligati et constricti
spas amaro vinculo servitutis. lex enim data est que nos frangi ce
inbet. Abrogemus igitur illud horride vetustatis iug iulugine ob situ
impium. Et cum quid opus est libertate si volentibus luxu pite non licet
Est et alia in sacris lris humilitatis nota. ut ab iudicio gratia pce
cedant actiones. Nam et illud constat quod liberalissimus et humilissimus
aut facetissimus pater familias qui de quibus pambus pcedunt quibus
milia quoniam pambus antequam frangeret ludice quoniam. Et et illud**

teletur est sapientia quod philosophia que vincit omnia est deorum et disciplinarum dis-
 ciplina honoranda est antelogo. **¶** Simile quoque est et facis litteris
 consentaneum aut omnia scire in mensura ut audias ad profectum aut
 unde proficiat alii aut sine culpa letentur doctum proferre simone. **¶**
 quid et aut comedens. **¶** Dico pabolas aut ubi inter frequentem auditorum
 impet. **¶** Sunt aut omnia tristia et ferre similitudinis igitur ubi citra vo-
 luptates audiendi solus venter impletur aut nisi clamore auferimus et
 ineptis fabulis quibus proferunt. **¶** Nec est qui nimis ardeat tum-
 ars immensum sit ad id quid ut cum societas. **¶** Dicitur in senectute cura
 ut. **¶** Cantabunt michi dametas et licet ego cum simile est. **¶** Balantes
 patras nuntiatum alpheus ad plebem transiit. **¶** Illa ergo que apertiora
 sunt et magis adusa pro fonda sunt ubi et que luxuriam iniqui-
 tatem. **¶** Amata tamen ut termini suspitione auaricie licet enim intermptan-
 tibus sit populi vera ingenii non omnino oportet esse conuersus
 polemio testis est. **¶** Hic aut prode luxurie adolescens athens fuit
 neque illecebris eius tum modum et quid infamia gaudens. **¶** Cum et
 nimis non post occasum solis. **¶** Pro post ortum surrexisset. **¶** Domusque redi-
 ens peroratis phi patentem ianua. **¶** Unde. **¶** nimis grauis iniquitas
 delibutus peritis capite rediit. **¶** Plurima nescit amictus referta tur-
 ba doctorum hominum scolarum eius intant. **¶** nec contentus tam de forma in-
 trant. **¶** respondit eadem ut clarissimum eloquium et prudentissimum precepta
 temulentiae lasciuie denotat. **¶** Vita deinde ut par erat omni indigna
 cane. **¶** perorantes multum in eodem huius tantum omnia quod re. **¶** qua
 differbat de modestia ac temperantia loqui cepit. **¶** Cumque gravitate
 suauis resipiscit coactus polemio. **¶** primum coronam capiti detractam pro-
 iecit paulo post brachium intra pallium reduxit. **¶** Proxime tempore
 oris quinalis hilaritate deposuit adultum totam luxuriam. **¶** Quot
 minus quod orationis saluberrima medicina paratus. **¶** Quisquam graue ma-
 ximus philosophus euasit. **¶** Degradatus est itaque hic annuus iniqui-
 tia nec huius ducit paululum. **¶** Pro nequaquam diuicium fuit. **¶** Postremo
 vultu est. **¶** ad quod totius philosophia ceteris tendit intentio. **¶** f. f. f. honestus leti-
 gitus. **¶** et iocundus qui plane euenire non potest. **¶** ubi philosophia annulus officii
 habet. **¶** et omni ministerio officiorum custodem adhibeat. **¶** uetundiam que patet
 est et ut ait vale. **¶** omnis honesti consilii sollempni officiorum tutela
 magistrum innocencie tam proximus accepta alienis priuatis negligens fa-
 cultates ut quoniam amplifacit. **¶** cum loco cum tempore prepe favorali
 leuiter gerens multa. **¶** ad id quid ut etiam in uetundis feratur accepta. **¶** Athe-
 nis quid ultime senectutis tui spectatu ludos uelociter ueniss. **¶** cumque
 nemo etimilibus pessum uenisset. **¶** ad latetudinem legatus forte puenit.

qui hanc etate canos eius et annos. aspurgendi officio venerati
sunt. sedem q. ei inter ipsos honoratissimo. loco dederunt. Ad ubi fieri
plus apparet maximo plausu alienae urbis reverentia tamplavit
ferunt tunc unum clacedemonius dixisse. Ego athenienses quid sit rex
cum sciunt si id facere negligunt. Regula cumuandi sensu et fere u
identur forte parum civilia *lus marci supra de libro satir.*
Et supposito sa minus de sacris apicalibus pferunt *na horz. Cap.*
Cetero ut minus agamus nobiscum gentium iniquorum quidez phoro
cumuandi regula in modum proferatur. Et quid plures in hanc p
tem officio precepta dederunt. Sed puer pauca sufficiunt. pte alias
saturnalis liber. Puerus occidit talis si recte inspicat et tunc. ut
nichil aliunde oporteat mutuari. Eum ergo in ipso capitulo. non tam ues
tigis qui passibus decemimus imitari. et exopulencia pumptuam su
cellule inre supplere angustias. *¶* Si quid conspicimus est insentetys
unilus floridus et tanta moro venustate redundans ut in institutioe
communi et dispensatione poptata indeat dulcedine pmutare. Aut ergo
Sao pnam que verum cum moderatio est hoc pnam abstruaturam
ut pecuni estimet pferunt ingenua cum uimaz. et si plures pios ul
saltem amatores sub iniquum societate repleat summe dese paciet
agnari quia uelud pauca bre uimte disse inter multas uocales in
pactate uotis facile inquisunt ita inuores impiti quidotes con
portio ptoz aut consal conspant si qua possunt aut vero talu
capimur auditu. *¶* Si uo plures ab institutioe displice eius alie
in sicut prudentibus si pauores interunt pauet dissimulacoin
sui. et pacietur loquacitate maiori parti humigrez. poudie ne va
ra nobilitas aplebe tumultuosiore turbetur. Et hec una est de pph
mutualibus. Quia cum orator nam alio nisi orando probetur pph
ad minus tacendo ptempe qui loquendo phatur. Sic ergo pauca
qui adierunt doctores incensum rudis amforay salua. et intra
se questione inquirunt ut omis discordia supray facessat. *¶* Met
uiz si doctus faciet q fecit quondaz pistratus athenazo tirum
Cum cum filijs suis rectum dando consilium nam obtinuit ppet assensu
et id eest in pmutate cum libis u hoc ciuilibis tauram fuisse gay
gandij amput q illa discordia pmutalibus in domo regnantis
nasa posse uauitate uim sitate tunc ammutata aut suae u fuisse
quid se de filijs nam ad quereutibus patre uoluntati. si hic postea
sibi uisum esse paterne aptius pietati. ne insententiam liberoz
ipe concedet. *¶* Sciret igit ciuitas salole regis cum patre qtoz
hoc qmento. ptem detrahit insidiantibus regiam quieti. Ita in omi
gere mte papeq uleticia comuuli ame q uidetur ab pnam in uiaz

concordiam solum salua minorata redigendū est. Sic agathonis qui
 nimis quia socantes phedros pausanas et his similes habuit ubi
 nullū nisi phidam sentit. At uo aliam ut didonis mensa quā solis
 apta de hys hnt h' ioppam illam polyphemū cithā canentes. Et
 de evant apud aliam falcatores vir et apud didonē luras sic
 hanciens meo ut se totum supflua eius infusione proluet. Pone
 si quis aut ut phedras aut apud penos finones de sapientia eru
 tos q' uulidus fabulis in fens. et grāy illis cithis amica per
 deret et upe rīsum plane in stum mouet. Ergo p'ua eius ob suato
 ent estuare tūmias. Deinde nisi u' patere pate locum uiderit
 non de ipso p'funditatis sue ut potula p'ctis loquetur nec nodo
 fas et amias si uiles quid fales tūm mouebit quēstiones. **¶** Ita
 sicut ut illos qui hoc p'ctis genus hnt in medys saltare con
 hūys si quis ut se amplius p'ctat p'ctales ut ad tūsum ut ad
 pugillatū lace sūnt quā meptus. relegabr' ab alacritate cum
 mūy sic apud mensam quā a philozophand est ut tūti liquor
 ad leticiam laā adhibeat non modo nymphaz p' m' p'az quāqz
 ad m'otione temperies. **¶** Nam si ut fari nāe est in oim quentū q'
 tatendū est aut loquendū queriūy silentiū ne quiniy an opor
 tūm p'uo quēiat. Si enim ut apud athenas athias anopa
 gite tacentes indicat. ita nē epulas oportet silei non est ultra
 quēdū inter mensas philozophand sit nec ne. Si uero non erunt
 mūta quina cur ubi p'emo p'mittit honestus fūma p'hibet. Apaxi
 me tūm udmū quā dulcedo uini hūarent ubi quiniū. Quis h'
 inquis ad phiam. Immo nihil tam arguam sapientie quā locus et
 tempus aptare finones p'ponaz que ad erunt estuacōe i medū
 uacata. **¶** Alios em relati incitauit q' exempla uirtutum. Alios bnd
 ficioz nonnullos. modestie. ut et qui alit' agebant sepe auditis ta
 libus ad emendatūy uenirent. Sic aut. lūy8 uirtitos si et hoc to
 mūy8 p'egent loquendo ordo feret phia non sentientes. ut liber
 pater tūso feret p'obliuacōe. tūdifuse beuile latente mūtranc
 quia non ita p'ofitebr' in quiniis tēfōrem. ut palam uiaa castiget
 Cetero hys obnox repugnabunt et talis erit qui uūy tūmūstus
 ut p'ub hūmū modi mūtati uideant. educto. **¶** Ad sup est leti lieue
 gestis tūpa uelut p'urate uir et pūguā p'perate p'aur. **¶** Ergo si
 oportūtas uicāre reprehensūy emerferit. sic ap'ho p'fascetur
 ut et uicta effia sit. Quid mūy si ferat sapiens ut dico non p'en
 rientes cum mēda sic reprehendat ut rep'ensūy hūaret. **¶** Per tūmū
 fabulis si mūragatūmū quāqz uini p'p'ie mēit mēptūy loquē

ostendet hanc ergo nullus honestus actus locus ne tetus nullus potu-
dat que ita se aptat ut ubique sic appareat necesse sparsa tamquam abesse illa
nephas fuit. Et post pauca ledorie et promatio diffiam facit que
sic medium proferunt asapiencie ut non modo amantudine caveant
sed afferant tempestiva dulcedine. Deinde interrogandi civilitate ut fas
resam docet. Cum nult ergo amemus esse consultor ea interrogat que
sunt interrogato facilia responsu. et que sit illum sedula qd citacone
indigne. Bandet enim quibus promatatus addoctus suaz in medio
profundam quia non nult late qd didicit maxime si sciencia quam
labore quesunt tunc paucos illi familiares et plures sit incognita
ut de astronomia ul dyalectica cetiqz similibus. Tunc cum vident
consequi fructu laboris cum adipiscunt occasione publicandi qua de
dicebant sine ostentationis nota qua caret qui non ingent sed munit
ut proferat. Contra magne amantudinis est si curam multis aliis
interrogat qd non optima sciencia que sunt. Cogitur enim aut negare
se scire qd potrenta vetuludie dampnum putant aut videre temere se
eventum in falsi ne quante unde sepe nascitur iusticie prodicio et
omne hoc infortunium pudoris sui imputat consultor. Nec no et
qui abierunt maria et terras. gaudent tunc degnato multis ut tri-
stia ul summo maris interrogantur libent qd vident et loca de scribunt
modo verbis modo radio glapsum putantes que ipi videant aliorum
oculis aliter. Quid duces ul milites qui fortit a se facta semp dic-
turunt et tamen tacent arrogantie metu namque hy si ut hic refe-
rant munitur mercedem sibi laboris estimant p salutam remunerationem
putantes ut volentes narrare que fecerunt. Ideo aut id genus nar-
rationes habz quedam glorie saporem. ut si mundi ul emuli forte pre-
sentes sunt. tales interrogaciones abstrependo distorcunt et alias in se-
rendo fabulas prohibent illa narrari. que plene laude creare narrati-
onem. Picula quoqz pta ul criminibus penitus absolutas. qui evasit ut
referat gratissime provocat. Nam qui adhuc in ipis. vel paululum
detineat horret ad monitionem. et formidat velatum. Ut virgilius forsau
et hoc alim meminisse imabit. Quat si quem dice inperis amica sin rese-
tuam felicitate. qui sponte non audebat ul dice vel tace modo tactate
modo malicie metu. Cum venatibus gaudet interrogatus de silve ambitu
de ambage lustris de venacionis eventu deligiosus si ad est da illi re-
ferendi copiam quibus obsequiis meinent auxilia deoz. qu-
tus illic certummodo fructus. quia et hoc genus religionis qd sta-
mant minimum beneficia non tace. Adde quia volunt se amicos in-
minutus estimari. Si vero et pene pnd est habz occasione qui plurimum
illi cavillare videant si cum interrogat ul que ad illius animo non pntet

est enim huius etati loquacitas familiaris. **N**on ad scemata redeamus
illa que plus urbanitatis. et minus amantudinis sunt sunt intericienda
quoniam de sunt illa de non nullis corporis vicijs aut parum aut nihil
gignenda doloris. ut si malum est tunc qui dicat aut non sicut id etiam
excitationem seu societatem depreffione. **H**ec enim quanto minus infortuny
sunt tanto suavis ledunt. **C**ontra oculorum orbitas non sine potestate
quoniam olucit. **C**umpe. antiquus rex tractum thurum de quo inuauat
q. ei paritum est occidit ppe prima ab eodem de se dictum. **C**um enim
quai pmiendus ad antiquum rapetum palamalus cum amicus. ac specie
pollicentibus quomodo demanda regis oportuit esse. cum ad oculum
eius venisset. **A**udit Ego impossibilem michi diatis ppe salus. **E**rat
autem antiquus vno orbitas oculo et importuna urbanitas male de
ceterum luce pmanit. **H**ec negauerim ppos quoque inuoluisse puidig
nationem. **H**oc genus promatis nam cum regis libertus ad natus di
nicias imp erectus ppos ad quim congregasset et vnde comu
numutillas questiones ppe se uelle dixisset et conigra ut alia fa
ba pulmentumius coloris edat arduiter ppos indigne ferens tu no
lus inquit ab ppe. tu. et de allus. et de nigris leuis similes macule gign
nautum. **C**omendat prima et candidio dicens si in eadem causa sit. ut
si alium de paupertate paup vnde si ob ppe natus natus ob ppe
Nam thaz ppe am pphas. cum oportulano dices esset. et in amonem
quasi degenerem non nulla dixisset mox subiecit. **H**ec nos de eisdem pmi
mibus pmius. et omnes pmius letos fecit. **I**lla vero scemata. dicitur
leticia cum inquit dicitur in finem ut si vnum forte in utuperes.
quai pmius sue prodigum et paly mou uolentem. **Q**ue si obiectis
liberali. q. res suas profundat minus sibi qui alyb consulendo. **S**ic
et diogenes antisthemem cum tunc magistro pmi salutat. uelut utupau
do laudare ppe me aiebat mendicium fecit q. diuite et pdauno ampla
fecit hicare in dolio. **H**elms autem ista dicebat qui si diceret. **E**mitus
ille sum. quia me pmi. et consummate uirtutis vnum fecit. **E**go cum vnum
nomen scematis sic in eo diuisi continent effectus. **P**ro apud lacodemus
mos inter cetia parte inter pmi instituta. **H**oc quoque pmi genus. ali
gurgio institutum est. ut adolescentes et pmi sine morfu dicunt.
et ab alys in se dicta pmi di pmi. **Q**ue si quis eorum in indignationem
olitale dictum pmi fuisse. ultimus ei in alioz dice non licebat.
Qui quia leticie in qui nys frequent in pmiatur. **A**lybius modi dic
tus tempandum est. **Q**uestiones quoniam in omne pmiende sunt aut pmi
de. **Q**ue genus ita ludico non putant ut et. **A**lybius aliqua in pmi
sent. et pmius et apuleius cum frontone. **H**ec pmiend sit q. tot

phancum meruit gratiam. At in primis rethoriarum oratorum sic fore longe
commodiorem hunc formatam locum. Cumque ubi motus aduersus sepe pro
fuit ad triumphum. Unde et hoc ciceroni per familiaris fuisse tradit. Quis
quod ledens crebris incontentibus fore locus est dum tamen ad probum
non perveniant que et si id quiescant favore litigantis cessare tamen
debent ab iudicis et auditorum. Offenditur enim quibus est cap
et pater et res si quis evidentissima ratione ad probum perveniat. Et
qui ea sustinet patient favore cum atempantia visus est meruisse. Et
minia ergo ledens ostendunt ne felle carpo tanta humilis dulcedo ad
vestat. Et id quod hilaritate amaliat modestie causam. Undique conquiescens
Locus enim communis et venustus quoniamvisus amibus parenteticis
vacandior est si quid eleganter licet in propria derisus ethicus ait. Et cum
natoris uti duas ingenium res adire iudice solent celare perinde. Et
et vni indulgentia licet dici paleat quia scias deus amia dura pro
fuit. modum habet et si fuerint qui platonis auctoritate ea passim
crediderint haurienda laudibus arguit. nini minus quoniamvisus
titisse. **C**ertum est utique eorum vni laudasse usum quod et natura
roborat. et ingenium acuit. et ad res gerendas animum remissum acuit
accendit. At platonem inter immunda. et modesta pocula iocundiorum
libaliorum quod immundum probasse fidelis traditur que fiet subquibus
dam quod arbitris salubris magistris qui moro. Et hoc est quod in primis
et pro delegibus non in utile vni esse decernit. Nam et modestis ho
nestis quod ut libens remissum vni resia integrum quod amicos. ad
stamanda fabrietatis officia existimant redditum pensum letiores ad
interaciones rursus cape scandas fieri habiliores. et simul si qui pen
tus in hys affectionum cupiditatem quod errores in essent quas celaret a
loquum pudor veniens ea omnia sine gram piculo libitate prius data
detegi et ad corrigendum medendum quod fieri opportuniora. **Q**uod hoc pla
to idem dicit non diffugiendas esse huiusmodi potationes ad usum
nini violentia pulsandam. Quod illum vni tantum. prout aut
temperantie satis fidelis visum esse. Cum ita non inter ipsa errorum picu
la. et in medijs voluptatum illecebris ploratu sit. **N**am cum licentia gra
tie quod amicos quoniamvisus quod sit. si enim forte ad pica panda huiusmodi
voluptates. aut voluntas tulent aut casus indigent aut neccitas im
pulerit moro deliniri et capi neque mercede eius amicum quod consistit. **C**on
grediendum igitur et tamen in atie quadam cum voluptatibus rebus
cumque ista nini licentia quo minus addeterneund. ut aduersus eos no
fuga nec absentia finis tuti. si vigore animum et constanti presentia

moderato qz usu temperantia continentia qz tueantur et allefacto sunt
 refecto qz animo si quid in eo ul' frigide tristitie ul' torpentis vtriusque
 fuit abluamus potit auctoritas platonis moue qm plures s; meli
 mus arduus et tenebrosus infirmis vltis animis videtur cum
 bacho minus. et cum quibus voluptate aggressus. **¶** Si loth vir iust
 et dignus qui de sodomio eripitur incendio impellente vini stimu
 lo corruit in incestum si uae feruore demeruit fide et p'seuerantia
 boni subtrahitur diluuiis. alt' huius quib' pater et salutis opifex. qd
 tuto augetur nisi forte p'p'm tantis ducat patribus preferen
 dius. Et tamen platonis non reluctem' edicto congreddi cum volupta
 te sic foris diu tamen tutus sit fugere et illius declinare con
 fluctum. **¶** Nec melius quicq' meminisse de puocatoribus voluptatum
 quem non legerim readisse. Eo forte spectant figmenta poetar' que
 uirga sine furore t'nfacta non recubunt nec erubescunt sacra bach
 turore paradys et multiplicibus flagitijs maculare. Est p'erea uis
 minus obsequium ut instruende familie et domus regende cura et
 similis obsequij moderatio. uim alicui demandetur ne quid in eptum
 et imparitum appareat ne quid stupend' aut erubescend' emergat
 nedum oporteat ad se gerendos reuocare sollicitudine. et ut dia so
 let quai in humer' portare quinas. **¶** Quet etiam quina qui cunus
 esse uoluerit consiliandi consuetudine. Vbiq; secreti faciendi moram
 eo q' in quibus. i. in iocundo amicor' quuenerit actu debent omnia ce
 munda. et in amore et fide nichil debet esse absconditum. sed si fieri pos
 set oculos in pectora sua minime inuicem t'nfere conspectu nullus
 enim locus acti caudis. consilij. aut uix ullus in eptior est. Si qui
 dem uia secreta. polent assidentibus opclusis esse molesta. Nam q'd
 opclusio habz ymaginem diffidentie. Et in hys que palam dicuntur
 fidelit' opsequend' erit. q' in p'mo libro. de analogia scripsit. gams clau
 dus cesar vir excellentis ingenij magneq; prudencie. Tamq'm popu
 lum ualete fugiunt. sc' fugiendum est infrequens atq; insolens vbiq;
 Et quid minus caminaz opresserunt antiqui ut nec pauciores
 essent qm graue sue claudunt temario. nec plures qm muse. i. noue
 aut in p'ma graui et in p'p'o. opplerent numero adduo denario af
 fidentes plerumq; tamen apud eos qui rectius intuentur ut in hys af
 fiant patri familias latissime pateat. **De molestis et aueribus conui**
Sicut ergo sollicitas giorum sedm ieronimum et alios philozo
 in conuiuijs uicia est ita phos et de p'mie libidinis. et de uicior'
 velus omnibus uicia est ad esse cythesue et similitum fide. Caputuli.

modestiam. Si quid de puritate libido delibidine in mundicia et mul-
tiplex pueras generat. Atque plerumque nihil nisi dolor penitendinis requi-
et bene agitur. tunc mentibus. si fructuosa sic penitendo. Unde hebeti-
n cordis videtur. que sine depletione libidinis. diffinit per se non esse
voluptate. **¶** Tradit hoc perisse epicurus. si quidque gregis gremium
sue. tam in mundicia et tam fructuam vitam nulli phos arbitror
placuisse. ne dum epicurus qui tantus fuit ut inter phos propria sent-
sectam. Sunt eius auctor. Seneca egregia multa que passim per
apud phos inueniunt. et pro parte oppressa sunt et congesta in libro
qui deuestigis sine de dogmate phorum inscribit. **¶** Illam semper inue-
terata videtur amentia potius quam sententia phi et est certe appello
tu insidiat libidinis cui hoc nequicia potuit suade. **¶** Adipsum forte in-
munt figmenta gentium que delirio seriem vno estuante. alijs nature
obtempantibus. et quete fessa reuerentibus corpora. longe precetis cap-
tum referunt. et tandem tunc dux irrisione quem nec etas. nec vere-
tundia refrenabat asini sui ruditu reuocatum. Quibus ergo voluptas
libidinis turpis. ea precepta que potestatur federe coniugali. et indolere
licentia beneficio quicquid ebullientie potuit in esse abscondit. Unde et
impie ambendo dicit maiores tradiderunt quia pudenda humane infir-
mitatis nubit. et abscondit ut ait nouus marcellus indulgentia legis
¶ Quoleuit etiam consuetudo ut quas incommertum carnis carie inuigil-
auctoritas pallio velentur altaris. aut alio abecia constituto ut thorum
qui xpo conuolante construit. sic infide castitatis singilitatis sine ma-
tulas contegit ut totus sit probri aut confusione ignarus. Prese-
runt facies tam pades et luminaria accendunt quia geminum thorum
qui palam. et non sua vigente libidine. si honesta consensu voluntate
steruntur decus hanc coniugalis illustrat. Nam et ymeneus luce dat
et alare faletur faletur puer cupido furtiva succendos flammam la-
tebras et angulos querit. licet autem honesta sit et utilis copula ma-
ritalis. angustie quam fecundior est. **¶** Part in eundem dolore vel filios
vel alique producat fructum quem non amantudo precedat aut sequat
Unde referente valerio pueros humane sapientie quam quidam terrestre
oraculo ab adolescentulo quam consule. Vixit uxorem duxit au se-
cum matrimonio abstinet. Audie enim utpote eorum fecisset actus penitentia
hic te inquit solitudo hic orbitas hic generis mutus hic heres alie-
nus occupet. Illic perpetua sollicitudo atrox quela. donec copulata
ad affini gremio suppalu gratula sacris lingua subessor alieni

matrimonij uictus librorum euentus Non passus est unumquemque in cotextu
verum apparum quasi lete matie face delectum. **¶** Caneunt in hunc modum
totus recte phantasmorum chorus. ut si qui christiane religionis abhorrent irgo
rem discant ut ab ethymis castitatem. Non tamen quod gurgali detrita ras
tati sunt centesimum aut sexagesimum fructum licet de radice tricesimum oridat
unumque arbitror tricesimo componens. **¶** Seneca epistulas aristoteles tri
tolamus et epictetorum qui plurimum tradunt posteris hanc publicasse primam
spectat actore peronimo aureolus theophrastus liber de uirginitate in quo quod
sit. an uir sapiens ducat uxorem. et cum diffinisset. si pulchra esset
si bene moderata. si honesta. paruitatis. si propter pauperem et diues sit sapien
tem aliquando in re matrimonij statum intulit. Hec autem ratio in uirginitate
unumque concordant. Non est igitur uxor ducenda sapienti. Quia enim in se
dum studia proprie. nec posse quicquam libris et uxori preter inferuere. **¶** Multa
esse matronarum uisibus nota sunt. priore vestes auro gemine sumptus
analle suppellex uaria lectice et coedra deducunt. Deinde potius uo
ces garrule quae questionibus illa ornatior procedit in publicum. Hec honorat
ab omnibus ego in comitatu formidans infella de priore. cum appropinquas in
cuiam. Quia cum anallula loquebar. De foro ueniens quid attulisti. Non
amici huius possumus non podalem. Alterius amorem pro odium suspiciat.
Si doctissimus preceptor. in qualibet uelut fuit nec uxorem relinquere
nec cum facina ne possumus. Pauperem alere difficile est diuitem fer
re tormentum. Adde quod nulla uxoris electio si qualiscumque obuenit habito
da si uatunda. si fatua si deformis si supbia si fetida que cuius uix est
post impias disrimus. Equis apinus bos canis et vilissima manu
pia uestes quoque et lebetes pedile liquenti calix uiccolus fictilis pro
batur prius et sic emuntur. Mala uxor non ascendit ne ante displi
cat qui ducatur. **¶** Attendenda est semper eius facies et pulchritudo eius
laudanda ne si alterum appexeris se estimet displicere. Vocanda domina ce
lebrandus natalis eius mirandum pro salute illius ut sit supplex optandus
honoranda nutritio eius. et gerula perennis patris. et alumnus. et for
mosus affector et procurator cala ministratus. et uoluptas perennius libi
diuini. opertus spado. sub quibus nominibus adulteri deliteant. Quosdam
quod illa dixit uigra etiam amandi. Si totam ei domum regendam commise
ris seruendum est. **¶** Si aliquid tuo adulterio reperiueris fidem sibi haberi
non putabit et in odium utetur ac inurgia et nisi cito consulueris para
bit uenena. Iuris et aurifices et auolos et institores gemmarum periculis
quod uestim si introiueris periculum pudicie est. Si prohibueris suspicio

nus inuicia. Qui quid prodest etiam diligens custodia cum uxor suam
 impudica non possit pudica non debeat. Infida enim custos est castita-
 tis incerta et illa ne pudica dicenda est cui licet peccare si uoluit. Pul-
 cro ad amatur feda facillime transiunt. Difficile custoditur quod plures adit
 hostium est possidere quod nemo hinc diuertit. Quomodo tamen imperia de
 foris habetur qui formosa seruiatur. **¶** Nichil tutum est in quo totius populi
 nota supponit alius forma alius facies alius laudabili ingenio alius
 liberalitate polluitur. Aliquo modo expugnatur quod uidiq; inestitur. Sed si ipse
 dispensationis domus et languoris palatia et fugam solitudinis ducunt
 vapores multo melius dispensat fides fidelis obediens auctoritati domi
 et dispensationis eius obtemperans quam uxor que in eo se est mandata. Si
 aduersus uiri fecit uoluntatem et quod placet non quod iubetur. **¶** Assidere autem
 egrotanti magis possunt amici et iuuile beneficiis obligati quam illa que
 uolens imputet lacrimas suas et hereditatis spe uendat illam et polluat
 ducem uictoris. languentis animi despectus conturbet. Quod si languens
 egrotandus est et inquit ab eius lectulo recedendum. Aut si bona sunt
 et suauis uxor que tamen uana ams est cum parturiente geminus cu
 periculante torquent. Sapienter autem inquit solus esse potest. Habet per
 omnes qui sunt quibus inquit fuerunt boni et animi liberi quoque uol
 tussit. **¶** Quod corpore non potest cogitatione completit. Et si homi
 niu inopia fuit loquatur cum deo. Nunquam uiuus solus erit quam cum
 plus fuit. Porro liberorum causa uxorem ducit ut uel nomen uiri no
 mineat uel hominis presidia succutit et certis utitur heredibus stolidissi
 mus est. Quod cum ad uos prout recedentes e mundo si uouit nomen alius
 non nocetur cum et filius non statim patris uocabulo referat et in ma
 lides sunt qui eodem nomine appellantur. Aut que penectus auxilia
 nutre domi que aut prior te forte moratur aut pusissimus moribus
 sit aut certe cum ad maturam etate uenit tarde ei uidearis mori. **¶** He
 des autem meliores et terrores sunt amici et propinquos quos iudicio eligas
 eligas. quam quos uelis nolis hinc cogaris haec certa hereditas sit dum ad
 uis bene uti substantia tua quam tuo labore que facta in incertos usus
 relinque. Hec et hinc modi thesauris que uel sola matronarum augu
 stas et talanitates exquisita dulcedine sufficiunt explauare. **¶** Bate
 fertur dixisse clodius quia nuptie neptunum accipat. qui iterum uis
 fragum fecit. At non illud in elegantius dicitur quia nuptie ueneri
 causatur aduersum qui pedem ducit uxore. Ne enim ei compatietur qui

semel solutus a vinculis revolat ad catenas. Plane indignus est li-
bertatis honore et quiete qui ad potissimum finitibus recurrit iugum. Unde
monstris simile est. qd' hi qui non modo phie. s; et religionis sibi ven-
dicant nomen arceri nequeunt ab amplexibus mulierum. **S**epe et cum
qui antequam nomen proficeretur alio utro. si tamen hic religio sed et phia
numerus facit cum sine religione nemo recte valeat phia continentis
sine. Implet cum in aliqua gradu promotus est. nactusque quiete sine
et sine delibationis acumen qd'et in eligenda uxore ut ducenda aut
q' nequius est viciorum matrimonium sollicitudine et corrupe non veretur.
Errumpit interdum in uetusta interpres mulierum quia ut scribit hec-
dotus mulier cum nescit depant et uetundiam. Errumpit inquit impu-
dens et in facie erubescens populo genialis thori reuelat et
deumdat archana de mariti frigiditate. conuenit allegans hanc suf-
ficienter et euidenter repudij ut amoris causam q' seminis est et
in utilis matrimonium qui non est promptus ad coitum. **E**legant qui
dem grauidus de heronum nulla familiaris mens minus talium in
causa huiusmodi confudit audaciam. Cum enim ei patronus datus
esset audite celebrato ut putabatur amorum et mulier generosa
audientibus amas et suffragatoribus aduocato ut sit diligenter
mentis cause sue exponeret peritatus est ab ea vir prudens an alium
uirum quq' hret hinc. Quod cum illa negasset quesuit itum an adhuc
virgo esset dicens hio sibi inquisitu et sibi p'cessarium ne adire
to iudice aliqua occasione infinuare caperetur. **I**lla no' hac uetunde cu-
co q' sibi non bene credebatur asseruit. Et ille an sibi deuotum dormie
cansuenerunt et se iuicem osculari et amplexari mantus et ipsa
inquisuit. Que diuina cum illa faceret. Unde ergo inquit patronus
nostri virgo pudicissima prudentissima et pudorissima q' efficitur
tetum non implet uirum et totius mat' mouit mira p'p'at. Cum
te docuit quid sit coitus ut cum tecum coispe noget ut tot oscula
tot amplexus qui te prohibuit quocies uoluit p'actant licentia ma-
ritali. **N**am et quedam diuina ad tertium est semine osculando
infern. Alia se tenenter tangendo concipiunt sunt que suo grauidate
calore ab aere tempato impugnant et parunt. Hic illa tandem
erubuit hio solum dicens se quid ad huius cupiones hysceret non
habere. **S**ed bene cum phantibus et cum deorab agitur q' nemo coru
frigidus aut in iudicio p'fusus huius macula. Cicero rogatus ut p'p'
repudij torruat sororem huius diceret omo facie p'p'edit dicens
non posse et uxori et phie parit opam dare. Philippum rege mare.

domi castra que de mostens philippice tonant intromitte amore
cubiculum vixor exclusit mata qui exclusus tacuit et inuicem suau
usu tragico consolatus est. **¶** Borgias rethor librum pulcherrimum de con
cordia gregis tunc inter se dissidentibus recitauit. olimpie qui me
laucius inimicus eius hic nobis inquit de concordia papit. qui se ux
orem et anallulam tres in una domo concordare non potuit. Emula
batur quippe vixor eius anallule pulchritudini et castissimum virum cot
tidianis virgibus peragitabat. Unde ut cesset inuidia et quies matris
mors reformetur. dicentibus incompunctum. Versum est. ne qui idamo
habeant pulchritudinem. **¶** Socrates dum duos uxorem virga vellet re
primere. cum enim nonnullis uerterunt impetum et male multatum
fugienteque dum percolite sunt et a solario in quo morabatur post modum
loas perfuderunt. In muliebrem lenitate ab auctoribus passim multa
scribuntur. fortasse falso interdum fingunt. pluma. nichil tamen impe
dit uidentem dicere verum et falsis uis uarietibus. quas philo
sophia non uenit opprimere quid obesse possit in moribus. Ex his
enim liquet quod facile ament quanta aduenit lenitate. qui cito obliuisc
untur affectum et nature in memores. uiddum uisibiles amantur inter
dum in mysteria sua. **¶** Sunt aliquae pudicissime licet satiricus dicat
qui uera dms interris inquit. sil simillima tigno. mulier docte ca
sa tatis. et tragitus nullam esse femina tam pudicam que non peg
na libidine usque ad furorem incendatur. Matrona quedam resente pe
trismo effesi tam uoce erat pudicie ut ueniam quoque genum femi
nas ad spectaculum sui euocaret. Hec ergo cum uirum contulisset non
contenta vulgari more finis prosequi. crinibus sparsis et turbatis
aut nudatum pectus in conspectu frequenter plange. in cordatorum eadem
prosecuta est defectum posuitque in hy slogato greco more torpore
custodire ac flere uo totis noctibus dielibus que cepit. **¶** Sic afflictam
tem se ac mortem inedia persequentes non parentes potuerunt abdu
cere non pinguem magistratus ultimo repulsi aluerunt. Camploza
ta que singlans exempli femina aliorum quidam iam diem sine aliue
to trahebat. Appetebat egre fidissima analla suumque et lacrimas quon
dabat lugentia et quotienscumque defecerat posito in monumento lumen
renouabat. Una igitur in tota ciuitate fabula erat saluum illud assul sisse
vni pudicie amorum exemplum. omnes ordinis homines confitebantur.
Cum intum impator p uiricie latrones crualibus missis affigi fecus illas
Casula in qua reuens eadem matrona deflebat. **¶** Proxima ergo nocte tu

refulgent
vixoris

miles qui cruce suabat ne quis ad sepulchrum corpus detraheret notat
 per illi et lumen me innumera clarus fulgens et genatū lugentis
 audisti vno gentis humane concupit scire quid aut quid faceret Descendit
 itaq; uicinditorum. infa q; pulchra muliere. primo quā quodā inferus
 q; ymaginibus turbatis substat Deinde u et corpus iacentis aspexit
 et lacrimas confidant facieq; uingulus pectum. ratus si id q; erit de sideri
 optineti formam pati non posse attulit in monumentū cūlam suam cepitq;
 hortari lugente ut psonaret in dolore supuato de nichil pro futuro gremi
 tum pectus diduceret Vñ eadem esse. f. idem domicilium et quibus ex
 alterate mentes ad pūritate reuocantur At illa ignota conspiciat pūga
 lacrimant uelamentis pectus ruptis q; trines sup pectus iacentis impo
 sunt Non recessit tamen miles si eadem exhortatione temptant dare
 mulierale alium donec ancilla uini otium abeo adore corrupta pūu
 ipa pūcepit ad hūilitate uimutans metam maius **¶** Deinde si resecta
 uocione et abo ex pūgnare dūe pūuata cepit et quid pūdent inquit hoc
 tū si saluta in edia fueris si te uina sepeliens. si autem fata posant
 indignatum offudens spū pū tuerem aut maues credis curare sepulcos
 Vis tu reuipere uoluntatibus satis optinuit. Vis discusso mulier
 errore quā dū hūit lucis comodis firmi spū te iacentis corpus admo
 nere debet ut uinas Remo uimutis audit cum uine cogitur aut pūuie
 alium itaq; mulier aliquot diez abstinetia sicia passu est frangi per
 tuada suam Rec uimutis aude repleuit se cibo. quā ancilla que prior
 uicta est **¶** Cetum satis quid pūuimq; temptare soleat hūana pūe
 tate pūuimq; blandicis impetrat miles ut matrona uine possit
 uellet eisdem etiam pudicitia eius aggressus est Rec de formis aut
 infamibus uimutis caste uidebat ancilla gratiam conciliante de sub
 uide dicente placito ne etiam pūuimq; amor. Rec uimutis in mentem
 quoz consedens armis Quid dūuimq; mori De hūe quā pūuimq; ar
 pūuimq; mulier abstinit. uictor q; miles utrimq; pūuimq; pūuimq;
 ergo uia non tantum illa nocte qua uimutis fecerunt si postero et
 am de tūa die pūuimq; uidebat. candidum foribus. ut qm pūuimq; ig
 notis q; admo uimutis uimutis pūuimq; pūuimq; pūuimq; pūuimq;
 diaci pūuimq; uimutis **¶** Cetū delectatus miles. et forma mulier
 et secreto quidq; boni pūuimq; potat coemebat. et pūuimq; nocte
 ferebat in monumentū itaq; uimutis aruati parentes. ut uide uim
 custodiam detraherunt nocte pūuimq; et supūmo mauda uim affito
 de miles tūuimq; dūuimq; desidet ut postero die uidit uimutis sine cadaue
 tūuimq; uimutis pūuimq; mulieri quid accidit pūuimq; Rec se pūuimq;

tatuz audias sententiam s. s. gladio meo dicturum igne sue quendam
modo pitius locum promidet et facile conditorum. famulatu ac viro facie
Agulus non minus miris qui pudici nec istud dy sinant. ut eodem tpe
duos michi timore hanc duo funera spectem. Mala mortui impendere
quam vnu occide p. hanc oronem iubet. q. aera corpus mariti sui tolli
atq. illi que vacabat cruce affigi. **V**sus est miles ingenuo prudentissime
femine. Postero q. die p. l. s. miratus est. qua ratione mortuus esset in
truxem. En hystoriam aut fabulam. q. hys ubi refert petronius pro
libitu appellabis ita tamen p. facto auctore effesi et flavianus auctor
est agularem q. tradit. nuptialis sue et p. d. s. p. m. d. s. et adulterij
huisse penas. **N**on quid solus est in mulieris meq. y. v. d. s. aut p.
p. m. d. s. petronius. **S**arbit. l. t. s. p. m. d. s. quia tote cupidus tragedia
in mulieres maledicta sunt et q. ep. m. d. s. q. m. d. s. m. d. s. d. s. p. m. d. s.
eius leoniam habuit uxorem. v. d. s. p. m. d. s. m. d. s. d. s. p. m. d. s. q.
multa incommoda admixta sunt nuptijs. **E**t quomodo d. m. d. s. et hanc
res r. m. d. s. p. m. d. s. et cetera. que indifferencia nominamus. nec bona
nec mala sunt. s. velut in medullis posita. usu et eventu ut bona vel
mala sunt ita et uxores sitas in bonis malis ne confuso. **S**erue
vero esse viro sapienti venire indubium. v. d. s. p. m. d. s. an malam ductu
rus sit. **S**i ergo tanta est molestia nuptiarum que p. m. d. s. bone sunt
et adamo institute ut eas sapiens reformidet quib. n. d. m. d. s. p. m. d. s.
approbet voluptatem. que illata est et tota n. p. m. d. s. in sordibus quam
homines culant. et deus p. m. d. s. d. m. d. s. condempnat. **N**am cu. h. d. s. d. s.
voluptates s. gule et venis quoda. m. d. s. s. s. altera p. m. d. s. i. m. d. s.
duam altera et h. v. d. s. m. d. s. h. v. d. s. s. ut cum pudicia. m. d. s. v. d. s.
tutes eminet. sic p. m. d. s. in m. d. s. s. s. est. et cum illa utz
q. deat p. m. d. s. muliere tamen magis p. m. d. s. **S**i quid doctissim
viri vox est pudiciam m. d. s. esse retinendam qua amissa omnis
virtus v. d. s. p. m. d. s. m. d. s. p. m. d. s. s. h. v. d. s. p. m. d. s.
quendam d. m. d. s. p. m. d. s. deformem reddunt. p. m. d. s. p. m. d. s. **B**e
ne m. d. s. d. m. d. s. nec de matre crubescendum nec de patre d. m. d. s.
tandem est. **B**ene m. d. s. d. s. q. m. d. s. a. m. d. s. a. m. d. s. v. d. s. v. d. s.
d. m. d. s. Captivitas nulla maior calamitas est q. m. d. s. ad alienam libidiaz
trahi. **V**ros consules illustrat eloquentia in v. d. s. s. m. d. s. t. r. a. n. s. f. e. r. t.
gloria militaris triumphos q. n. d. s. gentis conspiciat. **A**gulta sunt que
p. m. d. s. m. d. s. v. d. s. s. m. d. s. p. m. d. s. p. m. d. s. est. **S**ero
minis testis q. autem religio x. p. m. d. s. s. fulget in m. d. s. m. d. s.

Nata

semper habuisse me matronas detus pillas fortune mulierum sacra fieri
 solitum nullum sacerdotum bigamum nullum flammam de maritum ieiunia
 aas quoque atheniensium diutissime acute perbatione castitum. et postquam
 impotenti fuerunt allecti. Vnos esse desine in mensum pagina pro
 tendetur si ea perstruxero. que in hac parte tragi oratores comiti. satirici
 poete ut dephias et quas. et theologis taceam prodiderunt sed tamen uer os
 istas aditior suffecisse. adhuc non dico malitiam delendam aut repugnandam
 sed uer ad proponendam. *Si dixeris quod multi sunt opes. quia uer melior pe*
dius silicem. quem conuenit atrum qui sine suoz que suoz uelitur cer
uice suoz hoc in uiam mulierum dictum malicia catupmabir. Nichil enim
melius melius utalms muliere pudica nichil eoz que possunt gogogita
ir iocundus hys qui continere non possunt aut uolunt sed depprient
est ab hys laudem sperare. que uerum uerius merentur qui glia si ta
men modicis bono fuerit temptata alioqui non uera. sed pena. signum
ma utrupp libidinis maculam prosequit nisi forte decorus habendus sit
qui in hircum tiffonmetur aut suem. De uiribus et insensibilibus quida
appetunt conformari. et quanta humanitate cum seruis uiuend sit et

Nullus utque animantium generi detum reliquorum sensum voluptate
 rectius conformant qui suum bonum uite. in gustandi et tangendi
 voluptate. ne dicam luxuria posuerunt. Etiam hec aliorum sensum luxu
 riam non corruptam cum manifesta sit humane dignitatis abiectio si no
 hirci aut sim. sed leoni aut pardo. sed pantere aut saturo sed panoni philo
 mene aut psitaco. sed tuncque uiribus aut insensibilium studeat coequari
 si quid ad angelicam puritate rectius aspirant qui in ea creatus est dig
 nitate originis. ut in timido uere et etue beatitudinis perfectionem auge
 re possit de gformis. *nam et patrum inconvulsa sanxit auctoritas*
quia nature humane mentis solus deus dignior est. et quod anima hec. que hu
manus miratur error. ut hominum finant. ab eo facta sunt. qui homines
fecit. ut et imitatis et beatitudinis sue ptiapem fateret. Quis ergo domini
presidentis non uilipendat arbitrium. si sui vilem et abiectam affectat
condicionem. Non tamen quod seruos dicam habendos esse contemptum. nisi
similibus uicis uiuat. Sicut enim uera et uirta libertas est seruire uir
tuti. et quibus obere officia ita uirta et singularis finis uicis subiunga
re. Erat plane quicquid aliunde audirent. aliterum opinatur acce
dere. Si quid diuine hominum genus interis. simili abortu surgit eisdem
constat et aliter elementis eundem quod simi ab eodem principio caput. Eodem
fructur celo. eque moritur. eque uiuit. unde et ptiopatus in naturalibus
euangelium reprensus hys uis argumentis. Serui inquit sunt ymo ho

mines. Serui sunt. Vno adserui. Si cogitamus. tantumque in utroqueque luce
fortune. tam tu illum vide liberos patres. quam ille te seruum. Resque qua
estate. et ubi sunt. et quid qua creatus. qua datus. mater. qua dyogenes. qua
plato. ipe. Postremo quid ita nomen. suntque horumque. Seruus est. quid
si ueritate. si fortasse libero animo. seruus est. Hoc illi uerebit. si ostende
re quis non sit. Alius libidinis. perit. alius auaricie. alius ambitionis. alius
pei omnes timori. Et certus nulla perit. timor. qui uoluntaria. At
has uero a fortuna. imposito subiactum. tamque imperi. uolens. calamus
Ad uos uos. et uos. et uos. inferimus. non patitur. repulsi. ueneres
ut suos. alique. perit. foris. ueneres. diu. spe. lucra. oscula. aliorum. ser
uorum. ueneres. infingent. Non ergo. fortuna. homines. estimabo. sed
moribus. sibi. quique. dat. mores. condicione. casus. assignat. Et admodum
stultus. est. qui. emptus. equum. non. ipse. conspiciat. si. stratum. eius. de
seruos. sic. stultissimus. est. qui. homines. aut. pueros. aut. pueras. condicione.
estimandum. putat. Non. est. uis. euangelice. q. amicum. tantum. in. foro. et. in
curia. querat. si. diligenter. attendens. ueneres. et. domi. **E**n. modo. vi
ue. cum. seruo. element. amicum. et. infingent. illum. et. in. necessarii. no
tunc. admittit. consilium. Nam. et. maiores. uis. omnes. diu. in. ueneres. ser
uis. amicum. detrahentes. diu. patrem. familias. seruos. familias
appellauit. Calant. ergo. te. patris. serui. tui. nudi. crede. qui. timeant.
nec. tibi. parum. uideat. esse. q. dyogenes. patris. est. Nam. qui. totum. etiam. amicum
Nec. potest. amor. cum. timore. imperi. unde. enim. putas. auaritia. puer
illud. manasse. puerum. q. iactatur. totidem. uobis. hostes. esse. quot. suos
Non. homines. hostes. illos. si. fatuus. cum. in. illos. supelsum. q. timore. sis
sui. et. uideris. sumus. ad. radicem. radicem. nos. agunt. uenire. delicia
e. ut. quicquid. non. voluntate. uiderit. nam. furore. q. puer. et. Domi
enim. uobis. animos. in. diu. tyrannos. et. non. quantum. dotes. sed
quicquid. licet. puer. nolimus. imperios. **N**am. ut. ceteri. crudelitatis
genera. preteram. sunt. qui. dum. se. in. uenire. capis. et. auditate. descendit
tunc. instantes. suos. moue. labra. nec. in. hoc. quidem. ut. loquitur. puer. in
Verga. ueneris. ome. q. puer. et. ne. fortuna. quidem. ueneris. q.
cepta. sunt. Dussis. stantem. in. singulis. in. magno. malo. luitur. Et
fit. ut. ipse. de. domino. loquantur. quibus. coram. domino. loqui. no. licet. At
illi. non. tantum. puer. diu. si. cum. ipse. erat. seruo. quorum. os. non. con
sumebatur. parati. erant. pro. domino. porrigere. ceruicem. et. puerum
in. ueneris. in. caput. suum. uenire. puerum. loquebant. si. in. ueneris.
tacebant. **H**ec. puer. et. de. fide. seruum. multa. et. puer. sub
migit. et. que. essent. in. uenire. nobilitate. sanguinis. gloriosa. et. in. uis

mutanda nihil enim decorum est quod non auctoritate proflexerit et se
 nunc turpitudine et vitio infamato aulatu circumscribunt. Iulio autem
 solo magis impulsu quippe prolabitur ut corpe se deiciat. et de noueat
 permitti. quibus natus est impare. Nam ad spectacula confluunt aut
 evocant ad se spectacula in honesta aut se ipsos affectibus iugis vo-
 lunt esse spectacula insipientium. qui hic leuocinia vanitatis recte
 sapienti place non possunt oculorum capiunt illecebre. et licet vici-
 us elidantur corrumpunt tamen. ad dignitate condraonis sue. et ad eam
 qui diffidentur similem relabunt. Quid ergo aliud faciunt nimis hy-
 striones parafiti. et huius monstra hominum nisi quod in eptam conviciant
 feliam permittunt. **¶** Et et illi qui oculis capiunt. licet aurum pen-
 sus purissimus. et defectuissimus sit. permittunt quidem iugo talis
 permittunt iugis si alias non pualcant vicia. Nam alio factu iugo
 aliquis diuino capitur. nisi forte lotho sagum inuat. **¶** Nam aliquid
 aduersus cantores aut musicos struo cum teste quiliiano valeriano
 Valerio flaminio et alijs multis. poratibz etiam insenectute didice-
 rit musicam credens si musica de foret. sibi cumulu sapientie de fu-
 turis. Quia tamen nimis occupari. citra philosophicam gravitatem
 est. Aliquid enim vitium decebit sapientes. presertim quod etiam in spou-
 mulicari turpitudinis non effugit. notam. Nam et salustius sempi-
 nam reprehendit. non quod quod saltare et psallere. sed quod optime scie-
 rit. Aut enim psallere. **¶** sed quod optime scierit. Aut saltare elegancius
 qui necesse est. probe. Optime tamen cantare. si citra leuitatem pos-
 set haberi plane desiderabile est. **¶** In omnibus enim que sumptu. digne
 tribuaria sunt. **¶** Et adiectis possunt non nulla esse suspecta lucus
 silla. vir tanti uicinis. optissime optime tanta spe traditur. sed do-
 tem libidinis et crudelitatis nata pstruxit. Caton quodqz visum
 est bene cantare non perij huius esse. Unde uicinis maxime se
 uatorum non ignobilem cetilum spaciatozem et festum inu notat
 eumqz statuculos dare hys uibus aut Dependit de cantero modesta
 titulos dare ridicularia funde et alibi ptea cantat nisi collubunt
 interdum grecos usus agit iocos dicit voces dimittit statuculos
 dat Porro illa voluptas aurum grata est honestati que uirtus
 est amica. aut non est conscia turpitudinis. Oculorum uero uoluntas
 hystriones introduxit et mimos quod et stupis affricauit emilianus
 moratione contra legem iudicia tyberij grata non medio artu uis
 hendit. Docent pstrigas inhonestas cum tuedulis et paulinced

psalterio qz eunt in ludum hystionum discunt cantare que maiores
in ingenio probos duces noluerunt. eunt inqum in ludum saltatorum
ut cuedos virgines pueriqz ingenium. **¶** Cum inchi qui qum natu
bat non potam ammu induce ea liberos suos homines nobiles docere
qz cum ductus sum in ludum saltatorum plus medius fidus. inco ludo
vidi p'is virgibus qz ducentis pulchris qz me rei ingoune infortium
est. vidi vnu filiu petitoris puez p'cellatum non inuerey dms xy. cu
totalis saltare Crotou grece pulsus dr et inde cimballa sic dicunt sic
dicunt ut inuisionu notat instrumentu. qz in p'no vocem acome muta
tur Nam ipa apud egypcios totalis appellatur Crotala quoqz dicuntur
p'noze p'pule que quibusdam granis. intra p'ositis. p'p'ititate sui
et p'p'ie metalle varios suos edunt Quam saltaciones inuisionu p'z
mulus honeste saltare non posset **¶** Paret go quanto affectu ingeniu
erit affritamus qz vidisset cum totalis saltare filium petitoris i. caudi
dati. quem nemo quid p'pes et vna aduipendi ingratu quo tempe se
p'os qz abam p'obio delunt vndicare potuerit cohera quo in uis
faceret qz salis turpe non habebatur Nam et abeo tempe quo aptimus
moribus in urbe vivebatur salis ut duo bella p'ima iuge inu fily se
natoz in ludum saltatorum comcabant et illic totala gestantes sal
tare distabant Adgo quidem ut ab herouis canuys. nequidqum arceve
saltatorum ludus Nam et p'oraticum supposui. ab auctoritate p'horum
qui illic canuenerunt celebre est. et tamen non defuit qui sub illorum sup
cilio peteret salticium inuisionu. ut puella supra natuam mollior. ta
uora dulcedine et saltacionis lubrico p'ocret illecebris p'hautes **¶** P'etoz
hystiones non inter turpes hitos cicero auctor est. qui sicut furus
albinus refert. ro scio et e popo familiarit' usus est. Adgo quidem ut res
tunc qz eorum sua p'alleria tuertur qz tu p'olys multis. cum p'ceptis
eius declatur Nam illa oratio celebrata fin inuisionu in qua p'itly roma
nu obinuat. qz ro scio agente tumultuaret **¶** Et quidem constat cum
ipso hystione canuende p'olitu utrum ille p'p'us caudez p'entenciam va
rys gestibus efficit an ipse p'eloquentie copiam finone d'upo p'untaret
Que res adhanc artis sue fiduciam. ro scio abstinent. ut librum co
p'rbet quo eloquentia cum hystionum comparet **¶** **¶** Est ro p'us qui
etiam hystionum p'ille fuit et amulo aureo ab eodem dictatore donaty
est **¶** Tanta autem fuit gratia et gloria ut mercedem iuturiam depubli
co qz denarios sine gregalibus solus acciperet **¶** Populum quoqz p'p'ur az
te ducentes p'otum. reliquisse constat **¶** Et utinaz si hystiones vident

ob auctoritatem ciceronis et predictorum heronij morem sapientium ad
 mittendi. eligantur vobis similes et epos qui et si non facere qd ta
 men illi novebant ul' intelligere libros stant et amatores sunt pacius
 qui impugnatores literarum quas nemo unquam sapiens aut bonus odio
 habuit Ciceronem refert valerius luttas qtempisse et modum tempu qd
 fuisse fontem habundantissimum literarum ob hoc forte qd studium omnibus
 negotijs post ponebat Nam institit eis etiam dum eas contempnit tpe
 qd qtempus ciceronis multo studio studiofior est Non futile tamen tze
 diderim adhuc quicquid impelli posse literarum ut hystoriam pfecta
 tur licet facile inveniantur qui plura quas non videt agere et imple
 diderim hystoriam Bestus siquid opumit rerum utilitate deducta
 fertur latus qd nung. tres a mensa elias opclusisse. quia ipse manys
 pios vidit turpe ducens honesto et gram vno in eius corporis ali
 que incompotum invenit Et quid hoc laude maiori dignum est qui
 si ut ab eis laudaret admittet licet aure aliqua sit voluptas oculo
 in talibus vno sine turpitudine qd terea poterit ul' admitti **¶** Est et
 illa voluptas in vno gram notabilis qd causa luxurie. que ornatu
 pnd nuptio vestium aut colore aut forma aut usus novitate co
 pite opinat Ut em aut celais multum tunc de missis amblat
 est qui ingere ad ob pnd upis facies Alter solis liquetis luvine hor
 vres opcludit et dum omnia gelu amficta rigent tenui sudat in
 el cydade et illius delicias etiam boubitimo. vres paimis aut pre
 mit hic opa tunc daz densatus pellibus et epitagyis. claudii po
 mulam sup duat quid inglobatus morbem. rotundam qui mcedi magf
 ydovens est Ille nunc natus perula nunc camp est id solum agens
 ut alys di spmilibs qdatur **¶** Ille tantas qd quisit ornatu affect
 tat mudiaas. ut nimio splendore cultus oposi ad sordes videatur
 accede Quidq. enim dedecet et quodam modo polluit aut potius opel
 ut honestate pordidum est. et habendum in pordibus Non tamen az
 guitur qd natus introducat. quia non amicos omnia possunt. et est
 cuius natura opugit unde alius honoratur. aut qd amio ferre no pt
 hoc duo plid qd opit observari. ut qui p in omnibus fugiat notam
 indicens acio in vitudinez ne sit reprehensibilis pnam cautelam
 ne sit contemptibilis habitum modestiam ne sit notabilis Intempe
 riam namq. nota quincat pphodierum diem arguit intemperis hor
 vensy. a quo isti dealbati adhuc dicunt hortensiam. non qd pimus
 s qd pceptum talu fuerat adeo ut sufficerent ad notam pculi sui. **¶**
 utiq. alloquio opproffo molles et imprecinctu. pones omnes decore
 suum. fuit enim nescitu ad mudiam curiof. et ut bene amictus

met faciem quibat in speculo ubi se mirans totam corpori sic applicabat
ut rugis ne forte si industria lotatis artifex nodus astruget et sumus ex
compositio de flucis. modum latis amburet. **¶** Quondam cum mcederet
elaboratus ad speciem. college demumque diem dixit. q. sibi in augustis obus
offensu fortunam. stratum torge destruxerat et capitale putavit. q. in hunc
suo. lotum ruga munda get. Nichil tale sapiente deet aut virum probum
quid et matrone honeste et virgines nupture facilius et felicias ob dote
forme tantum cultus sui pollicetur embeant. **¶** Quis itaq. est qua in
pudenda etas nre cultus gestare decoros nro mribus vapere mares
Quid ergo q. mulieres quid q. tleni. **¶** Si quid hec omnia fallace mectis
futu et maliam mutauit. **¶** Quid ergo cum speculo nisi in eo casu q.
illud platonem gestasse testis est flam. annis. ut videt in eo. q. tunc ne
gimacio study feruor acumen tempis processus etas. de naturali sta
tu mutasset. facci iudicio que bona et mala fidelissime protestatur
hoc quidem egit ut fudret aut reue reuaret natura. ne labore et
dieta insueta corrumpetur. **¶** Ut aut adalia tuseamus. quis istoz qui
dotes brutoz affectat brutus esse dignatur. aut cu non pudente in
delutur si collatum sibi pre illis conferat rationem. **¶** Quis virum ama
tor leo vellet esse aut pardus. **¶** Dicit physiologi quia luras aut paucere
adorem animalia cetera secum istos tamen. qui unisco et pceabius cete
ris placent olfactum. et prouocant uelle si possent non arbitroz inpan
terum aut lincem tifforman. **¶** Non utiq. credam q. qui sativum indunt. sa
turus esse uelit si uet illi qui seipos pluuunt. paucos nre potunt tiff
formare colores. **¶** Pauciant hy. et totus musice melos. p. mribus
expleat nemo eoz philomeneam equabit aut pstatum. **¶** Rame ergo
moderens. et probos sum est lyaue celsitudi. si post posita dote sua in
qua pualet ad alienas mquibus supatur appetet. **¶** Qui si moderacio ad
hibeatur in hyis mtdum p. sum voluntate versari. sapienti non arbitroz
moderaz ut sepe numero dictum est. nichil decorum est sine modo. **¶** Nam
et oia interdum sapienti famulidre est. non tamen ut virtutis est. q. a
tunc euascat si quo magis uigeat. et quodam reetetur. **¶** Si quid lch
us et scipio illud par amors insigne simul lectitabant. et sicut renus
siam eoz certissimus testis scenola auctor est tumbly fatigati nego
rys pila ludebant. **¶** Idem quoq. cenola alce et talculis mtdum natus
se traditur cum bene ac diu mra tinnu tennomazq. decorum ordmass
ut cum mribus pery cenolam ita in lusibus honorem agebat. que re
natura continui laboris patiente esse non sunt. **¶** Id q. vidit socrates
qui nullam sapientie ptem diat habuisse ignotum. ideo q. non erubuit
tunc cum inposita arundine tumbus suis cum p. mribus filiolis ludens

ab alibiade visus est. Homerus quoque celestis nates ingens. non aliud
punit. vehementissimam achillis manibus canoras fides aptando nisi ut e
arum militare robur. leu patris studio relaxaret In summa hystrionia sal
tationam. et huiusmodi lenocinia. Quare lenitatis aut turpitudinis est. Et de
lectura in eis nunc ad oia nunc ad flagitia accedit. ¶ Si enim modeste fi
at ad tunc recreationes suborandi licentia expiatur. Si ad lasciuientes
animi voluptate cadit mercede. falluntur distinguunt loca temporis modi
prope et causa superius memorata distinet. qui forte minus reuoluerit
potest lingua uberior. si etiam mens tanta reuolutio minus aut continuo
non potest. Hec est enim fons et origo tacens modestie. sine qua nihil
recte in officijs docetur. Ab hac alios alia docere vel dedecere certum est. Quia
quod turpe liuus seipso tunc docet turpissimum. Propter ergo erroris est ad
fundamentum fame et glorie transiit intam intalibus que aut atrose
occupacionis sunt aut flagitiosa negotia. ¶ Profecto sic delinquent
pater est qui eorum lasciuiam prohibet et auctor uidetur esse luxu
tie aliene. qui eam in uultu sumptibus prosequi uel fauore qui prosequi
interpacione adhibuit et sumptibus denegatis. Si quidem ambrosius
auctor quia qui talibus donat peccatum grande committit hoc enim facit
in eis iniquo nequissimum fuit. De. Expositio. huiusmodi. et uultu. aut

Luxuriam quaeque videtur hanc in penam. et quod frugaliter possit
ad laudem frugalitatis usque ab avaritia suspicio demereri. Quia
in suis mente vinctus et indigne loquatur. Istud publici cladi subsa
nando ingeritur. quia frugalitas boni rumoris inspera est. Quia sunt qui
dum luxuriam vitare volunt ut nequeant. quicquid per virtute dicit aua
ritie pavorem putant. Secus quidem est luxuriam pro turpem nemo
ambigit et hoc frugalitas sit tamquam virtutis omni bonorumque operum
origo laudabilis non tamen amicus placeat nec credunt avaritiam. ma
hac famula posse vitari nisi et frugalitas frugatur. **E**xempe in doctoro
h' optimo est. De enim aut ethicus dum vitant stulti vitia contraria
currunt. recedentes a medio vitiorum quae regio virtutis est. Sunt tamen qui
vix frugalitas est in vitanda ut patet quoque quod natura propior est
ad avaritiam. Sunt tamen quibus in vitanda calcant ut qui sua prodi
gunt et ratione contempta effundunt non deservientes quod usus sit vel
abusus. Quis quidem intemperantem usum esse. penum apudur caui sum
in ultimus dogia cum filios peste contraria videtur occupatos refert. Ora
tus. Quia tamen constat frugalitate in bonis munificenda. ut patet illam
que saturno regnante regna avara temperant et eodem anna dispensa
vit anna officia. **H**ec est quae astream et pudicitiam interius ducit tenuit
donec eis malefcente luxu. regnante rone ad furos contingit euolasse. Nos

h' fabula respicit ut sciamus sine frugalitate non posse iustitiam aut
 pudiciam conservari. Si quid ueritas ostendit luxuriosus excludit iustitiam
 et otiosam voluptas pudiciam pellit. Aut enim Qui festinat ditari non
 est innocens. Illud tamen cludat nequaquam denigrat frugalitatis bono
 rem. si uidetur potius querendum deorum. Constat enim nequaquam malum
 esse. q' uisatocumq'. et otiositatem sinistris humoribus assumitur. Sic
 fuscus color nigrum potestatem. et q' turgidum est nomine plenitudinis ho
 noratur. Est autem frugalitas uirtus moderatrix utendi quara nihil
 gelide ministrat aut timide. sed ei tamen ratio constat. imperare debet
 quid. si sibi magis parat. Nihil autem inuicem subtrahit usum sed luxu
 re nihil omnino indulget. Si quid diligentissima est. possunt adque
 dationes eius sufficere. que zeno. que porcius que plato que arzo. que om
 nium philosophorum choros de frugalitate seruanda tradiderunt. si quia h'
 puerista sunt nomina aut eorum non sunt precepta celebra. ut seneca uo
 audiatur. qui cum tantis laudibus effert ut quisque. aliquid omnino adi
 cere temptant sciam quid aliquid agere rectius uideatur. Sunt tamen
 qui cum contempne audeant quidam auctoritate freti suum exco no
 biliteres iudicium si ei detrahant qui enim plurimum placet ut apud iudoc
 tos eorum gloriari uideantur precedere quorum uirtutem nequeunt. Nihil
 tamen de se ipsis uidentur qui quicquidq' secuti non uerantur cum quem
 et apli familiaritate incruisse constat. et adoctissimo patre seruius
 in sancto catalogo positum. At tamen et de quibus possis iudicare
 iudicio uba ipsius que scriptoribus enunatis in suggillationem seneca po
 suit h' sunt. Exordium senecae in omni genere eloquentiae distuli ppe
 uulgatum falso de me opinione. qua dampnare eum et inuisi quoq'
 habere creditus sum. Quod accidit mihi dum corruptum et omulibus
 uicis fractum dicendi genus reuocare ad penora iudicia adtendo cum
 iam solus hic fere in manibus adoleueram fuit. Quem non equidem om
 nino conabar potius si potioribus pferri non sinebam. Quos ille non
 desistit mactare cum diuisi sibi consensu generis placere se iudicando
 posse in quibus illi placuit diffidet. Amabant eum magis quam imitaba
 tantum q' ab illo defluebant. quoniam ille ab antiquis descenderat. Forcet
 eum optimorum parens. ac saltem pponere illi uis fieri. Et placebat
 ppter sola uicia. et adea se quisq' diligebat efficienda que poterat. De
 inde tum se iactarent eodem modo dicere senecam infamabat. Quis et
 multe alloqui et magne uirtutes fuerunt ingenium facile et copiosum plu
 rimum studij multa rerum cognitio in qua tamen aliquando ab hys inq
 uis inuenienda quedam mandabat deceptus est. Tractant etiam omnes

ferre studioz matiam Nam et oratores eius et poemata et eplē et dyalo
gi ferunt supbia parum diligens peregimus inspectator vicioz fuit adul
te in co clare q penitencie. multa etiam morum genera legenda s me lo
quendo corrupta pleraq atq co pnuosissima. q habundabat dulcibus
uocabus vicijs Welles enim cum suo ingenuo dixisse alieno iudicio
Nam si nil equalitū contempniss si parum non contempniss si non omnia
sua amasset Si verum pondera in minutissimis sentencijs non figis
set consensu pacius eruditoz qm pnuos amore complaretur Bm sic
quoq iam voluiss et pnuore genē satis firmatis legendum ut ideo qd
docere potest utrumq iudiciū dūcta enim ut dixi probanda inco int
ta etiam admiranda sunt eligere Eligere nō cure sit q utramq ipē fe
risset Digna enim fuit illa natura que meliora vellet q uoluit effecit
Hec in penecam qntilianus Ez au recte pceptis sapienciaz iudicio de
linquo Hoc tamen q ei ille apertit multum morum saluet elegancia
et si in eloquendo corruptum. nequaquā arbitror detrahendum dhoralia
ergo eius pcepta admittantur. et eo genē loquatur quisq q ceteris
pfect. et plain erit virtutum vinulos de pnuissimo fonte frugalitat
oriri Reguntur eplē eius libri debere ficy aut clementia illi quoq
quos p. oratoz sentencijs sub ymagine declamacionū prolatoz illis
trahit et hq quos de naturalibus questionibus edidit. et quos de ptra
parum diligentes arguit qntilianus ubiq fidelis custos virtutis ubi
q vicioz hostis occurrit tantus utq ut cum fructo pnu quosdam
nepos plutarci. cuius meminit in prius inuenalis sic. frontonis
platan cōmūsa q marmorea. clamant semp cum. inqū sit asperit v
mūpos pōtūare errores ut aucta videatur scia reformare. et deos ab
hūmano genē pōlantes. eius opera reuocatos. hūmibus contracta poci
tate mūgere Consequam facile lūtiore optati ppe qntilianū. et acūne
et grauitate dicendi pcedē It ille diligentior est. et quātib in rethori
as vūatur tūptum tantū vūat inethica ipē quoq qntilianus in mag
nis. et pnuis bonis frugalitatem dūat. et inqūmendacōne eius tan
tus est ut ut solus possit sufficē **E**ius tamen est qui non laudet
eam Quis non eam necessariam credit Hec tamen a luxuriosis argu
at auarus frugalitatis laudator eam libalitati. credo et fateor coherere
Pictis mūti testis est et uuluis cesar. et alij quos nemo tenacitatis
insumulare pnuisset Adūsus hanc multa pnuis dicta sunt et libera
litas officia qd libris officioz facile innotescunt It tamen libalitat
ingenuū faties demidetur modus ille largiendi nobilior et laudabilior
est et ab spz omi tradicōne optūg. qm pnuū remunerationis pcludit Si

quid ad retribuendum dare a liberalitate alienum est. et consentaneum aua-
ritiae. ¶ Nam fenerator ut plus recipiat mercedem aliquid prelargitur unde
cogit quod inuicem quod penitus indigne ingenua meritis vis te munificum gar-
rulus vocem Gordidius nichil est. nichil est te spiritus inuis. qui po-
tes infidias dona vocare tuas Sic auarus fallax indulget piscibus
hamus. callida sit stultas decipit. estia feris Quid sit largiri quid sit do-
nare docebo si neptis dona gargilia ne michi Vis homines vide liberales
Vis vnam et fructuosam largiatur audire De flecte oculos ad eum qui ver-
mibus scateus iacet in strigulino et testa fluentes decore sature vadit
Audi quid loquatur vir iustus et timens deum et recedens a malo ¶ Non uti-
quod dicit cathara et lura saltum et sambuca. et omne genus muscorum
inordinis meis ¶ Non dicit epulabar cotidie splendide gustus per omnia
elementa. quereus sollicitudines multa contrahens unde conficitur ster-
tora aut venter distentus facile in libidines deprimatur ¶ Non dicit in-
duchar purpura. et bisso opere ut plumario. affectans et quod in locis auri
complexum pettine per ferum falsis manibus vite obducat ymaginibus
et uestibus fulgebant de auratis. circudatus varietate ¶ Non dixit ad
me confluebant undique mendaci nomine. balatores hoc genus omne ve-
natores clamosi dulcorum mendaces hystriones nam et parasiti odaces
mictur dolose vnumgeruli falsiloqui et velatores aut contentores ma-
num fabulator fabularum ¶ Non dicit leones ursos aleham et sumas et
hinc monstrum aut quatuor nature Quid ergo scimus hec sunt quibus
vire etatis liberalitas illustrat ¶ Nunquid sine his largitas esse potest. ¶ Qu-
meris inquit meus a inuictura sua cadit. et brachium meum cum offi-
lius conueritur si negam volebant paupibus Si oculos induere oportet
tare fca. si comedi luteollam meum solus et non comedit pupillus exca-
¶ Si foris mansit pugnus. et ostium meum non patuit viatori Si de-
proxi preceperunt. eo quod non habuit indumentum et absque opimento pau-
perem Si non ludixerunt michi latera eius. et de velleribus omnium mea-
rum calefactus est Uter tibi videtur liberalior hic an antonius qui libe-
ralitatem satis fieri posse non credidit. si gulam et totius luxurie vicia
promoueret. Vides ne quia multiplici via potest auaricie suspicio fruga-
liter deducant hospitalitatis dignum bonum quicquid aptus. per quod deo ad
officiosi hospites placuerunt. ut etiam angelos hospitio recipere merentur
Abraham de parentibus in maiorem occurrunt. et excedente liberalitate
optans gratiam angelos in hospitium humilitate victos et pabulis introducat
Eis tamen merentina gula nequaquam apponit nec vitulum quem de arum
to tollit imperdys rerum. et cocco arte facit esse tueriam. Nec quicquam
quod luxurie promouet angelos. de natione virgine. in domum suam egit

et haec eis ad gulam. aliam de luxuriam non fuit nichil tamen de
fuit caritati. addo quod ut podo unitate furori virgines filias qui hospi
tes mallet oportere Cum in domo Thobie dies festus ageretur vade inquit
et adduc aliquos de tribu tua timentes domum. neque enim diem festum agi
posse putabat nisi aliquem addomesticum totum caritas adieciisset Et
in omnibus hijs eadem est ordinate dispensatio caritatis quos enim p
viam descendentes aspexit abinham illis porcione prestant auctori
tatem qui in ma morum lege per diu graduntur Et recte descendentes
scribunt quos ad visitationem et prebendam matiam pvenit ad con
spectum fidelis patris famulias gradat destinant Sic et iste. pmo titum
suam agnoscat que diu ppat agnoscebat. et in ea ipa. illos ceteros.
prefert non quos sanguis. aut lenocina mundi. pmanenti pmeudat
Et quos diuinus timor illustrat Non utique vult loquos et uamloquos
vult pps aspicit. Et eos qui de quem colebat ymaginem pfebant Et
inquit diei festitas frum cetus aut opulencia aduloz. agerendis
pro more scm homines retardant Utique in ipa leticia co munitatem me
patus a fratribus hebreum quem ab impijs pmissum audierat pto
p solis acubitu quia ante non licuit. Profectus est sepelire Nec
verius est offensam pmanis diu ppleret officium caritatis. illi pla
ne consimilis qui in se et sobole qui in hospitibus reape maluit ad
cunctis luxuriosis insignem iniuriam Discipuli quoque p sua pmonibz
usi sunt. ut diu volentem ne longius hospitio detinerent. et nota
hospitalitatis formam prescribentes exemplo coegerunt cum usi
q sunt ei locum cessasse pmi que postmodum agnouit diu infrac
tione pams Alias namque delicias. usque forte necessitas pgebat
ei non legimus fuisse appositas Britanna quoque tura produxit al
bam ab officio hospitalitatis insignem qui se ipm maluit tyranoz
oportere telis. qui hospitem quem suscepit optatum Quid defideli
bus loquor cum etiam infideles consueverunt etiam adusus hostes
et ppro piculo patrocini quos infra quadriduum hospitio suscep
serunt Crimius enim contraherebat notam. quisque ante quidam diem
hosti. i. pegrino humanitatis patrociniu denegabat Auctore si quidem
ratione ob equitate hospitalis pphibendam hostis dicebatur antiqui
tus quem modo dicimus pegrinum Cum qui pps fuit in humanis. de
iure antiquo iniquus est Dedant hoc legum tabule et titulus iuris
qui est statutus dies cum hoste Cum vero humanitate pphibet hospi
ti et caritatem implet. nichil eorum subtrahat que vaco pmittit po
pam Effundit quidem in hospites viscera sua. Et memor officij. si distre

tus est ad turpia non impellit nec urget quopiam. id magis si nollit
urgeti. Est itaque in hospitum pietas. omnis humanitas et sobria libera-
litas ostenda et indigne hospitum gratum plenior referre debet tenaci
benefactorum memoria. pietas hanc quoque gratiam nec ad se religiosus
nec precedentis munificencie titulus primum. **¶** Nam et beatus gregorius
Buccephalus Episcopus cum urgente tempore. et procella angustia
in alpinis interceptis infamem appollinens qui ibi ab indigenis colebatur
invenisset. et a sacerdote loca hanc pios officiosissime preceptus esset
hospitum memor officij et hospitum. appollinem que suspenderit a respo-
nsis et ludificationibus animarum sacerdotum palus relaxavit. Si quid
apud eusebium cesariensem in ecclesiastica hystoria poterunt hinc ple-
nitas inveniri. Et quod referte constat. quod sacerdos querulus litum gre-
gorium proptutus et agens ad usus eum in gratitudinis. et expro-
brans humanitati sue. in quo ponde esse repensum. hanc a sancto vi-
ro. ad appollinem suum epistolam reportavit. Gregorius appollinem prout
to te reducere ad locum tuum et agere te consueveris. Cum ergo ydolo
sacerdos epistolam reddidisset. solutus demum responsis more solito
ludificare cepit. Unde sacerdos admiratus illius maiestate. cum per-
in hunc possumt sic etiam de gentium impio et ubi suspende et
torque contempto appolline suo sequens quod gregorius. adhesit ei. fraterque
discipulus christi qui sacerdos appollinis fuerat ita infide et religione
profectus ut beato gregorio credatur in regimine Buccephalus ecclesie
successisse. et sic quid sedulitas hospitum humane prius. deinde salu-
bit remunerata est. **¶** Postremo et si urbanitatis in hospites ex-
cedende apud ethicos regula nulla esset. Bona Budas in capitulo
de hospitalibus frugalem humanitatem. non modo religiose. sed etiam co-
mune et urbane videtur. Quippe hoc tamen quod multum consuetudinum
cristianorum apud philosophos legitur et tenetur quod ad duos articulos pec-
tat. hospitalitatis instituende. ab omni civilitate ne dicam humanitate
alienum est. Si tamen unum est hoc intante perfectius consuetudinum
inveniri. ut nec carnes apponant hospitalibus nec propter eos aliquid e-
nuatur cum et ipsa remunera. propter hospitum perfectos soluat. et in multis
de rigore suo plurimum indulget caritati. **¶** Ethicus quoque meo fide-
lis et familiaris videtur insigne virtuti quod statuit. ut ea que intus
sunt hospitalibus hylari modestia apponantur quod domi non est. et ha-
bet vicinus emetur. Credi decum facit esse. et perfectius. ut se ipsam
paululum virtus soluat modeste quod desipiat. Nam et in loco desipere ut
ait ethicus modum dulce est. et tamen virtuti consuevit. quam hu-
manitati. Aug. quoque et per adhuc rem pueria multa prestat. **¶**

et huius Burgi electam cuiusdam quatuor annis reprobat. eo quod audierat ipsum
ad civitatem suam suam ostendit neminem imitasse. Nec tamen crediderim
quod tantus pater hyemum suum qui nunquam vellet instrui imitatus. **¶** Quis ergo
ambigit ananiam posse frugaliter declinare. Aut quis audebit abraham lach
thobiam et iob ananiam nota respicere. Barab de piraone audisti. nunc si quis
audi quomodo maritus polyus deservit. aut omni fugientes inquit ipsi sunt
offendunt temulento populo profligatum totis precordys stercent. **¶** Factu
opus spiritus gemare pelamipz contubinales abominibus spandis tussu pas
marbare. et reliquas arduas passum. que tamen dominate tione abhos
tium aduentu precepto potius aut omni conabantur nomen inclamabat frus
tra. cuiusbus tollebant blandus alie adanem alie velperatus innocabat
¶ Non nulle etiam ferebant. Quare cum omnium vocem tactum quod nosteret
prope tunc collum ampliori petebat neque dormire potatibus neque vigi
lare ebrius poterat. si semper somno populo in manus tenturam concub
uaz quod iactabatur. hec quidem aut vera sunt. aut michi similia. Nichil enim
hys neque credibilis fugi. neque vehemens propterbari neque manifestus of
fendi potuit. In summa ergo aut virtuti insistentium est. aut de gloria despicimus.
¶ Etia siquid aliunde non provenit. Quod nichil ad gloriam fructus suis
est laude. et favore bonorum et maxime scriptorum. et quod turpium famu
liantia non tam proudest qui abest. et quod uno loco factum vel dicto quia
¶ Pater est sane in cupiditate glorie humane et cupiditas. **¶** pugnat
ardorem. Nam licet proclines sint. ut qui humana gloria minime delect
tantum etiam dominari ardent affectent. tamen qui verum hanc humanazo
laudem gloriam concupiscunt. dant operam ut iudicantibus non displice
re fecit enim plurimum quibus cum et inde placeat. Nec est ab eo laudari glori
osum. cuius famulatus ignominia redoleat. Nam nunc studiosi multo
proferat et sufficit ad gloriam. et multo sepe commendatio in famam pepit
In rethoras locus est celebris. a comitatu. mox quod similitudines indicat
et ab eo amicitiae et commendationis manare originem sepe proditum est. No
lo inquit sapiens ab hys laudari quorum laus intus inus est. nec ab hys
culpari uerorum quorum amatio laus est. Cum ergo hystrones tunc pa
siti et huius mepae hominum nichil indice intra laudabilem pbeant. namque
pessime de sapientia est illorum. ut quis fulgeat autipam favore qui
sordibus obsita sunt. et quorum gratia. nisi pueria acquiri non potest.
¶ Quorum monstros hominum amplissimum primorum Pompey. et fere totius
orbis opes. contulit martus autotinus et tamen corpe pteum non cla
rescit. si eo sordidior occurrat postitati. Si unus sapientis si scriptoris
egregii gratia meruisse aliquid celebre illius mania flet ad posterum. Vir
gilius marcelli citra magna virtutum merita perpetuam gloriam et poetica
narrata fidem putens. Hystrone didone licet pudicissima fuerit hospiti

18

quoniam donatione temporis inde non potuit. nec sto amore postero p sua
 sit fuisse corruptam. **M**isus et curiales inuicem non attigissent etatem
 nisi eos obliuioni diuina marionis carmina subdixissent. **S**implet ad hoc
 pmissi fidem et non una corum situ non patitur aboleri. **V**ultu felices
 si quid mea carmina possunt. nulla dies unquam memori nos eximet
 duo. Quid est ergo qd qm fennaz nliu qz mancipioz ignominie. tanto ppi
 tu conducunt qm hanc stis vris pitis qz et maxime scriptoribus pla
 cere non appetunt. **N**unquid suas mercedis tuisimili volunt ad posteror
 ignotus esset malus n' cui opte pence illustrarent laudibus refareis
 plus virgilus et natus lucanus qz ad receperunt. qm in mensuram illud
 curruum quo urbem et orbem spollant. **N**emo pndeciaz itachi aut
 pelide vices agnoscat nisi eas homerus diuino publica set uigemo. **V**nde
 nichil michi uidetur con sulans vno ad glia pperanti fidelium fauore
 scriptorum. **N**ichil stulans qm captare tigellium. qui nec suam patris
 est redime famaz. **S**unt autem multi in moribus bona de quibus ut
 ti bene iudicant quibus ea multi non heant. et quo rariora eo pclariora
 sunt. **P**ea ergo inuitum quidam ad glia ad impu et duacione. **Q**uam
 autem sine cupiditate glorie qua veretur homo bene iudicantibus displice
 duar atqz uapoz desidar etiam p aptissima scelera querit pleco obtine
 quod diligit. **P**raude qui gloriam concupiscit aut uera ma uitatur aut
 certe dolus et fallacy contendit volens uideri bonus qd non est. **E**t ido
 virtutes huius magna virtus est contemptu glia. quia qtemptus eius
 inuictu dei est iudicio autem non apitur. **Q**uando fulandatoribus et
 am suis quam parumpendat qd eum laudant non tamen pmpendit
 qd amant. **N**ec eos vlt fallere laudantes ne decipiat diligentes. **I**deoqz
 instat ardens ut potius ille laudetur a quo habet homo quicqz in eo in
 re laudatur. **Q**um autem glorie contemptor duacionis est auidius
 bestias supat. sine crudelitatis vias sine luxurie. **E**alco quid teste
 magno patre augustino romam fuerunt. **P**am cum cozo uiaa per
 curruis gens nulla detior. tunc virtutes nulla potior inueniunt. **A**li
 as tamen gentes non crudeli diuo s' mansucto subingant nupero
 Et qd moderacio adquisiuit aut crudelitas aut luxuria perdidit. **N**o
 enim p'istumatis auissa duacionis cupiditate caruerunt. **S**z huius
 vias sumitate. et quai artem quidam uero refar pums obtinuit. **Q**uqz
 et talia fuit luxuries. ut nichil abeo putaretur uirile intuentum. **T**an
 ta crudelitas ut nichil mole habere crederetur si esset ignotus. **N**emo eo
 gulosior nemo tanto et hystrionum similis qz magis gaudebat confor
 tio nemo luxoriosior. **S**i quid ut se vendicaret aculeu. et liberalitatis ynd
 que nullam uestem lus induit. **E**ius tamen adeo pditus est ut ipm lan

detur. ¶ Demosthenes autem quia virtus eloquii eius innotuisset cultus
 opusioris dicitur appetisse uitorem sciens quia purpura caesidie vendit
 Et postquam notitiam et famam aspectus est eloquentie toga contentus
 est dicens se nolle sibi ase potius quam auitore uestire. aut cultu exquisito
 constare gloriam animus aristippum decuit color et status et res quolibet
 indutus loca precebrima vadit. Quem prius attollit honos vilitas
 aliena non deprimunt. ¶ Emendicatum laudis videtur esse suffragium quod ab
 potius pendet. ¶ Profecto unus egregie virtutis titulus. qui per clares
 at qui splendidi sumo lyonne instructo. et cum lenocinis vanitatis
 ¶ Cum ergo virtus omnis ase polleat iustitia damus emitesat. Huius rei
 te mastodes testimonio est et exemplo. Cum cum saluberrimo consilio athe
 meuses in classem migrare coegisset. per seque rege et copis eius greca pul
 sis minas patre. iustitiam pristina reformaret. et opes clandestinis
 molitionibus ad principatum grece capefundum nutriveret. dixit inuolui
 que se habere rem deliberatione sua promissam. que si portaretur effectum
 incho manus aut potentes populo athenensi. Futures asseruit se cum
 vulgari non oportet postulans alique dari cum tate exponetur. ¶ Et
 ergo datus est aristides ut ut aliis placet aristotiles et si supportata
 vao tempus inducet temistoclem et aristotilem athenos fuisse. Is aut
 postquam cognouit cum nolle incedere classem lacedemoniorum que subduc
 ta erat. apud gitemm. ut ea consupta duatio maris ipsi cederet. pro
 cessit aduices et retulit temistoclem. ut utile consilium ita minime ius
 tum animo noluit. ¶ Euestigio uniuersa conuo clamat id quod iustum est mi
 nime expedire. cuiusque iussit desistere ab incepto. ¶ Sic ergo edicto cum
 ante lata est iustitia prudentie. ymo et non esse prudentia. se potius cul
 liditatem. cuius iustitia aduerpatur. Seleutus urbe loctensis ase salu
 brimus atque utilissimus legibus uniuersa tum filius eius. adulterij cui
 ne dampnatus potius ius ab eo constitutum utroque oculo priuati debuerit
 ac tota ciuitas in bono in honorem patris ueritatem uene adulescenti
 lo remittet aliquam diu repugnauit. ¶ Ad ultimum ipsi precibus cinctus
 prius suo eruto deinde filij oculo usum videndi uariis reliquit. Ita de
 bitum supplicij modum legi reddidit. equitatis admirabili temperamento
 se inter inuicem preium et iustum legis latorem partitus. ¶ Quomodo me
 moria fidelius inheret menti auditorum quam si nebulosum aliusset ex
 titum. quam si nebulosum aut imitatoria uestium impite multitudinis aff
 tibus ingessissent. Age quid solonis prudentia meruit felicitatis inquit
 iudex dies ultimus est. et appellacionis honorem. sapientia confirmat ro
 gus. Si quidem verum uicia debentur fortune. pliam solus conseruat finis
 Idem nichil horum metueundum si ne pliam. filius potius. unde cum ex

amicos quendam graviter menter videtur. prodixit in artem. hortatusque
est ut p omnes subiectos edificiorum ptes oculos circumferret. Deinde cogi-
ta tunc tecum inquit. qui multa luctus subhys tectis. et olim fuerunt. et mo-
do videtur et in paucis sitis sunt futur et mitte mortali inmoda tam
qui pira deflere. Una si recte intendas urbes nihil aliud sunt quam humana
claudum insepulta consepita. **¶** Tunc etiam ille subtilis iudex. quem ferunt auc-
tore valens. traditum sibi diadema. prius qui capiti imponeret retentum pau-
tunc quem si quis percussus. diu confidisse atque dyo ipse. Quobrem magis quam
felitem panni quem si quis percussus cognoscit. qui multas sollicitudines
et pueris et imperijs. sit refectus. ne huius quidem iaculantes tollerent. Aus-
tophaneus quoque non oportet inquit urbe intrare. leonem sui ante alit
sit. obsequi ei quoniam dicitur enim ut piraque nobilitatis et conatati in-
geny iuvenens referent. iunio vero favore. at profusa indulgentia passi-
quoniam potentiam obtineant ne impediant. **¶** Sed p quid stultum et inutile
sit cas oblectare vires quas ipse fauens aristoteles quoque talistorem au-
ditorem suum. ad alexandrum mittens hortatus est. ut cum eo inquit duc locu
diffine loqueretur. quo scilicet apud regias aures vel silentio tuorum vel finane cet
acceptor. At ille diu alexandrum. p sua salutacione pultante obviat
et mores eius studet compare. vita pmutatus est. Idem aristoteles de se met
ipso in neutra ptem loquendum esse dicebat. qui laudari se nam. et utique
stulti est. Agesilaus cum aditus rem publicam lacedemoniorum ortum se
dicionem denote compiss. leges ligurgi continuo abrogavit que inde pua-
tis supplicium suum vetabant. Camphensis autem et in fectis pantiibus
euestigio easdem restituit simul utraq. pmandens ne salutans amicum
adusio vel iniusta esset vel iure impediretur. **¶** Hannibal navali prelio victus
timens amisse classis penas dare offensam avertit astucia. Nam pilla in
felix pugna prius quam minas mali domum venerit. cum p amias misit
tartaginem. Cui curam ingressus statim quesivit an cum romanorum copijs
que p p uerit oportet diuicant inquit. incus et p patus est. non relaps
eis libum ut dampnaret factum q ipsi iudicant facerent. **¶** Borgias leon-
tinus pdratis. et complurum magis regem viro pceptor. ex innotencia
viuit. ut centesimo et septesimo anno maritatus quare tam diu velle
in vita manere quia nihil inquit habeo q pene tute meam accipet. hoc ardo
acridisse pgrata et multa pira litterarum quibus etate sua prestabat adeo
ut p p uerit postea ausus sit. quia dese quisq. audire vellet. unde et
ei in templo delphici appollinis omnia graia greca statuam p solido auro po-
puit. cum totum ad id tempus amatis colloasset. **¶** Tunc multa huius que
laude uere poterunt p p tate matiam. si quis antiquos uisite diti vel facta.

strategemata. et strategemata quoque recipiunt. **¶** Cetero quia sepe strate-
gematum mentio facta est et res novus. non ipsis quoque cunctis innotuit.
Valerius maximus strategemata sic diffinit ut dicat. quia est pars callidi-
tatis egregia et ab omni reprehensione paulo remota. cuius opera quia appella-
tione ipsis apte copiam possunt. circa principatione strategemata appellantur.
Ipse tamen strategemata sunt que ad rem pertinent militarem. Nam et alio-
rum statulites. Quorum contra ipse appellatorem notam ad rem alias pertinet.
nullo finitimo teste strategemata appellantur. Distat enim strategemata
astrategemate quomodo genus differt specie. **¶** Dedit itero publicus clodius
ut ipse pauci subiciam. quorum ut minimum dixisse videtur est et fructuosi-
us ad gloriam quam fecisse. qui faciunt qui se ipsos emiserunt. obviae laudis
auiorem. Sic ergo Beneficium accipit dando qui digno dedit. Ferrus non culper
quod iustitiam non potest. Cum plus licet quam par est plus vult quam licet. Co-
mes facundus in via provehendo est. frugalitas est inopia. viciis bonis
heredis fletus sub ipsa visus est. si fuerit sepius lata pauciora. Superbe ne-
qui accusat qui itero naufragum fecit. Numquam aliterando veritas dimittit.
Mars beneficium est qui petitur si cito neget. Ita amicum habere ut posse ini-
mum fieri putes. Verum ferendo iniuriam iniurias novam. Numquam periculum
sine periculo vincit. Veresse et ut multas tuncat. quem nulli timent. Postre-
mo vel termini virtutis indicio sine in illo sine in ope fama protenditur. et
virtute relicta quibus licet libet superius. non tam gloriam quam ignominiam
parit. Honestate autem solum aut preteritis deperendum. et in ea tota
liberalitati locum esse proprium. et contra auaritia glorie plurimum adipsam

17

Sicut autem gloria que est ut a ceteris placuit frequens fama cum lau-
de avaritia virtutis oritur. et ipse lumine dum taxat illustrat.
ita ignominia confusio et si quid aliud dedecet a vicio trahit origines et pro-
iectum. Sive enim aut sola honestas bonum sit ut stans quibusdam ho-
minibus sit placeat sine preceptum. et preceptis deperendum sicut asserunt. pira-
taria. hoc ipsis quoque videtur est quia nihil deperendo adipsam. hanc
sto. Laudant recti et non insipientes optant ut bona valitudo clavis
sanguinis verum copia. si nihil istorum turpem aut inhonestum hominem
facit esse laudabilem. Si quid de valitudine bona vult vult de viribus
temeritate detemitate violentia de violentia stimulus ulionis quasi o-
dy et belloz fano accusa inflatur. sequitur ipse iusticie qtemptus legum
pauca et concussio iniqua publica status clavis sanguinis claudone
parit potentia affectat conuolat inferiores pares qtemptus superiores.
habe dedignat loquitur grandia totus tuncet alto magnoz sanguine tangi
fecit ipse aliquid ipse qui nobilis esse debeat sui in memoris coram qui retro esse

videntur oblimpati. et se in anteriora sine cultu virtutis iudiculus tra-
 sionis imitator ostendit. **¶** Inquit ethicus malo patet sit terfices dnu
 modo tu sis cathode simulis imbricandis duna capeffas. qui te et sic fitey
 producat achilles. Nolo tamen ut in iura sua dictum in simonides opi-
 netur attans quidem editus regibus. et apitolinus quosque. et marcellus
 et omibus ad pedum spectantibus. et quai apunian et feliaoulus omis
 godusus erupit qmams et vterims ut ei attestant longe lo nobilior est
 Crediderim facile quicq sunt. et defecationis nature in massa generis
 ems. ab initio potit in ipm ut quasi gentis sue stella pre fidgeat conflu-
 disse. q nero feculentous. et obstinuis resedisse ingmans et utims. **¶** Ille
 tantur tame sicut melantate illius sic inppia abierone nobilitate generis
 cum res pegerit. x causa cognationis prohibeant. cum finitims nat-
 manis copulari. **¶** Cesserunt ergo simode simonde reges et presides pnu-
 tipes triliun centuriones et pum proumado sua mediantate contenti
 utuntur virtute sua nichil in offinis legittimis vile ducunt aut ig-
 nomio sum. et culne si res pegerit. non dedignant habi memoriaz aut pi-
 tiam ptere. **¶** Recolunt quia animalia imita non quosa putat quis nisi for-
 tia. **¶** Nempe volucrem sic laudamus. equum facile cum plima palma feruet
 et pultat vluco victoria curro. **¶** uenale petus corinthi positus et hyppu
 si rara ingo victoria pedit. duos prys imitare iubent. **¶** pignus tutoq tri-
 hmit epuedia collo. **¶** Si quid nobilitas sola est atq vincta virtus. Ergo quo
 sitas et clari sanguinis hunc. et si ea magum quid esse ppe simonides
 gloriatur. nichil aliud sunt. qui morum manifestatio gloriosa quidem
 si bonu fuerit iquamosa si mali h' tamen vnu meo iudicio quicquid ille
 sentiat bonu habi generositas q uacitatem induit probitatis. Aut vero
 copia vne auariciam accendit vne in potum et potum inu su luxuriaz
 instruit hunc uigemo sa gula est. **¶** Hec ad predam strepitum q huc
 suffingia vertit ut sit uenalis pps uenalis cura patzo. **¶** Hec vires
 soluit et utzq pcorum si iungit inueniem legis et nature imperio
 voluctatur. hanc abrogat otuugunt et sepelet hanc infatuat enernat
 et subutit. **¶** Exo ergo ipi non est. et ei natura fere ociosa et ebria est. **¶** De
 ut se natura nec inuenit. **¶** Vmibus ergo storta placuit fructiq euez
 in corpore gressus et laxi rines et tot noua nouina uestit. **¶** Quoz
 virmu querit. **¶** Si utuam in hac duacione luxurie inueniant vni ut vni
 licitibus similes nature tamen aut legi aut tempantibus. **¶** Ex hys pz
 qua nec valitudinis nec quositates. nec copie est laus prima si virtutis
 cuius her instrumeta sunt et ido appetendu. **¶** Si quid non deret naturu
 que virtute aut solam aut fecit pteris ppetendu. et non ppetenda

fuisse instrumenta. Quia quod rectius videtur sentire proprietas. quod cum vir-
 tutem sine fateatur ad quod rectum agendum. egeret instrumentis ipsa quoque in-
 strumenta. et si propter aliud fatentur competenda stantia tamen placet sibi vir-
 tutem sufficere ad beatitudinem. nec ego eas rectius arguo. sed propter utroque dico
 per instrumenta virtute. Cetero ut alias dixisse me memini. cum animus virtutem
 ingratis sit. liberalitas gratissima est. eo quod plinius prodest et certe
 ubi facultas deest effudit viscera. et primum largitur affectum. **¶** Alioquin quod
 modo iuxta aptum iuxta civitatis manet qui pulsante veritate proximi me-
 tis viscera claudit. **¶** Contra ingratissimum est et odiosissimum moris. quod
 effectum prodest alijs nec affectum. Hec est avaritia latens in indagatis lu-
 crorum manifeste prede avidissima vorago. neque habendi fructu felix. et
 cupiditate quendi miserum. Quid non mortalia pectora cogit auri sacra
 fames. Hec philo nix vitam auro destravit suam philippo vendidit
 grecam libertatem. et ut ipse valerius maximus hys exemplis immittitur
 cum admodum lacupletus. et municio basilio falsum testamentum quidam
 ingratia subiecit. eiusdemque confirmandi gratia potentissimos tui-
 talis nre viros. quod. crassum et quintum hortensium quibus inimicus ig-
 notus fuerat. tabulis heredis inseruit. qui qui eundem finis erat
 tamen utque potius cupidus facinoris. alieni munus non repudiavit.
¶ Quam culpam qui levis vetuli lumina rure ornamenta fori quod scelus
 mendaciter delinquit. inhonesti laquei captiva iuventuti auctoritatibus
 suis exprobat. **¶** Qui aliquando maiores viros ingito cassio exhibuit qui
 in hippamam filium et albi nummi purum occidendi sui gratia cum pu-
 gionibus deprehensos. quinquaginta sex tercentum ab illo ab hoc sexaginta
 pactus dimisit. Quod ne dubites si alterum tantum daretur ingulit quo
 quod sumus a quo animo illis fuisse plures. Cetero avaritia ante omnes
 Quam septimum precordia possedit qui cum gay gratia famulans fu-
 isset. caput eius abscedit. et purpureo pilo fixum ferre sustinuit. quod
 optimus consul auro qui reperiens eduxerat. Quam qui tradant li-
 quato plumbo eam caudam partem capitis quo pondere suis esset co-
 plesse. fuit ille sed iis suis bonis perierit exemplo clientis tui scelerata
 fames in has usque rarentis muneribus esurire non debuit. **¶** Quod
 nuda septimum avaritia tholomei autem regis cyprorum visu prosequi
 da nam cum auxys foridus magnas opes corrumpisset. propter quod e-
 as puerum se videret et auri potentia impedita navibus in altum pro-
 cessisset ut classe perforata suo arbitrio periret et hostes preda carent
 non sustinuit mergere auro et argentum sed necis futuris sue pre-
 mium danti reuocavit. **¶** Vnde dubio hic non possedit divitias sed quod
 eis possessus est. **¶** Tabula rex insula auro petunie miserabile

manipulum hęc valerius. s. pūc etiam nequiora audire uenerunt
 exempla. Si quid pphē oculos cupiditas corceant. et pecunia
 corruptus aptus dūy innocentes cruafigendūy tradidit manibus
 impiorū. Potest quidem deturpari uis s. non satis. quia de for-
 mior est et turpior. qm q ore hūano possit qd poni. Ideo qz ante
 est auaritia studiosius declinanda. quia tenacius inhæret ab ymagie
 utilitatis et pūcio sūis nocet. ab qdūmō tantatūy. Iude est qz uidet
 lam et uis pērandaz tūm pēmbus contraxit familiaritate ut quom-
 mē egent auidius concupiscant. et quo rebus sunt cūis tūri
 tūri eas paruis uisū streuit utilitati. Nam et uisū in uicinitate
 porrecta addandūy in pēuēctute contrahitur. et que in uicinitate con-
 tracta est aut inqū aut uisū in pēmbus dilatatūy. Cum nō eis
 beneficio nature libertas uicinia uicinat se ipas uano timore in
 pēuēctute subiciunt pēuēctute. Si quid diogenes ait pūdigencia nature
 fortunam non timet. **¶** Būis pūmūm gaudis inquit gaudatō.
 est amice cum paruo contentus sūis pūmūm habet subpedibus
 et omnes eius potētiā epulas libidinosas et ea ppter que dūcie
 compantur uisūm uicinat uisū et gressu tūmā compensare
 hęc quid laudabiliora sunt si non fiant ad famam s. ad cōfūtiā q
 dūia equaniter portat ut enim ait xenophon cōfūtiā in fūi fūi
 maledicta cōtempnē. **¶** Būis ergo rerū laudabilis aut culpabi-
 lis est. rerū dūmāxat in dūfūtiā est uide diaspens pēuēctute pū
 fūo decus. auarū supplicium est pūmāxat pūmāxat fūmāxat in
 qm dūmāxat omibus modis et ab pūdenda igit et fūo tūo qz
 artificis pēpanda. languor a corpore. impitā ab animo luxuria a uen-
 tre. a uicinitate pēuēctute aduēctute discordia. et inuēctute acrimētis rebus
 inuēctute. **De quatuor flūmībus que de fonte libidinis oriuntur**
 epīcuris filantur dūmū quo fere mūdus mergatūy et de aquis
 16 **¶** Quod si uicinitate cōducit contrariis et uicinitate esan. **¶** Capūy
 uicinitate ut ostendatur quēctūm statum in rebus publicis aut
 pūmāxat nō a fūmāxat pūmāxat quēctūm quēctūm pūmāxat opūmāxat
 pūmāxat non posse hanc enim esse ortūm delictūy uicinitate pūmāxat
 hū dūctūy est de quo quatuor uirtutūy flūmīa oriuntur. **¶** Eduēctute et
 epūmāxat ortus. fūmāxat sūm habet libidinis. qm et ipē pūmāxat flūmī
 na que uicinitate uicinitate hanc uallem lacrimāy et inuēctute. inqū
 cūctūy est qūl qui q libuit qūl q licuit facere pūe elegit. **¶** Et qm
 dūm quād uisū uisū est amor habendi quo ad suffūtiā rerū co-
 pia quītūy inqū auaritia laborat pūmāxat uicinitate posside ul pūe dū
 nō luxurie leno cūia diffūdit et deflūit in uarias uoluptates. dū

que apud profluit ab ipso gratitudine gratie acceptum agnoscit vnum
et lac. Quare inquit appenditis argentum non in paupibus et labore vnum
non in salutem. Audite audientes me et comedite bonum et delectabitur
in assidue anima mea. Non utique in illa quia delectatur non habet ani-
ma sed caro in illa in qua recalcitrant delectus marassatus impugnat
dilatatus sed in qua benedicitur filius ut in voce superni gratie et pig-
redine liberi arbitrii voluntate dei prudenter intelligat poterit imple-
at tollet patient. *Hec itaque impugnavit et dulces aque sunt*
et que alias omnes temptant quia hys sanguine caro ab sorbitur lig-
ni cruas et dulcorant eas. et sapientie celestis infusio easdem infa-
litem animarum et satietate fecit esse potabiles. *Hec quoque liberavit et*
tocius tyrandis inaursum impediunt aut primum aut primum. Non
ergo vane vixit sed veritas liberat in equitate consistens et licet vana-
tas primum libetatem vere liber nequaquam sunt nisi quos filius libera-
verit. Tu nature gratie et glorie distingue libertate. et invenies nullas
eas de vane continge nec tibi condicio magis semilis occurrat quam
tyranni. Si enim ubi spiritus domini ibi libertas in seculum profecto sunt
deprimitur qui spiritus nequam de agitat. *In quo tyrannus aperte differit*
et de tyrande sacerdotum et in quo pastor fuit et in tenarum ab invice

11

In quo princeps differat a tyranno domini. revolvitur aut differunt
tore plurimos institutio triplum superius dictum est ut que principis
sunt officia aut. n. p. membra diligenter dispositum. Unde facilius et
paucioribus poterunt innotescere. que egregie dicenda sunt de tyranni-
no. Est ergo tyrannus ut cum philosophi deprimerunt qui violenta do-
minatio populum premit sicut qui legibus regit princeps est. *Primo lex*
domini dei est equitatis forma norma iusticie divine voluntatis ymago
salutis custodia vniuersi et consolidaatio populi regula officiorum conclusio et co-
tenuatio viciorum violentie et totius iniurie pena. *Quod autem aut violentia*
aut dolo impugnat et quia aut locus in maiestate vastatur aut diraco-
nis supplantat insidys. Quotumque autem modo id fiat placuit est gratias
opponere. et deum quodam modo provocare ad prelium. Princeps pugnat pro
legibus et populi libertate. tyrannus nil actum putat nisi leges evanescat et
populum devertat institutos. *Imago quedam divinitatis est princeps. et*
tyrannus est adversarius fortitudinis. et luxurie pravitatis ymago.
Si quidem illum imitatur qui affectant sedem ponere ad aquilonem et si-
milis esse altissimi bonitate tamen deducta. Si enim bonitati studeret
esse conformis. nequaquam potentie aut sapientie gloriam preterire mo-
lueretur. denudandi tamen auctoritate assument fortasse coequari. *Ima-*
go deitatis princeps amandus. veniendus est et colendus tyrannus pra-

mutatis ymago plezq; etiam occidendus. **E**t vigo tyrumi iniquitas
est et deco indur toxicata mala et pestifera germinat et pullulat ar
bor securi qualibz succidenda. Vix enim iniquitas et in iusticia caritat
optinatio tyrumidem procura ppet. pax ppetua et quies ppetua mentum
pilor possediss. nemo q; cogitaret de finibus produendis essent etiaz
sicut magnus pater testis est augustinus ita regna quicquid. et ami
ca pace gaudencia. sicut incompotita civitate diuise familie aut in
eadem familia diuise ppetue aut forte q; credibilis est diuino reg
na non essent. que sicut ab antiquis liquet hystoris. iniquitas ppe
aut ppsit aut ppterit. adonno. Et quidem non soli reges tyrum
idem ppetent ppetuorum plium tyrum sunt diu id vtrum quod habet
mutatum effertur. Nec moueat q; reges tyrumis infus sum socas
se quia licet rex dicatur dicto q; principem deat tamen appellatio
eius ab usu cadit etiam in tyrum. Vnde est illud q; potuit potuit qm
qm ppete liber. ascendit sup q; nichil n regna regna reliqui et illud
Spec in diu pacis erit de ppetu. tetigisse tyrum. **E**t si officiu cont
officiu et recte viuendi regulam. Dia licet sententia minus ammu
aput officia ymo. Vnde tyrumis. **P**hotinus id est. aquo et ipsi pos
sunt no in mto appellari photiniam. ppetus in monstris pelee damus
i me alia portenta egypti in inuidia et crudelitate insignis qui pom
petum leto dampnare ausus. aut potius mores tyrumis sueta pre
supone ppetus ait. **Q**us et fas multas faciunt tholomee naren
tes dat penas laudata fides cum sustinet inquit q; quos fortuna p
mut fatis accede deus. et cole felices miseros fuge sydera tra ut dis
tant tra ut flama mar sic utile ro. **D**aptur me tota ppet si ppete
msta inquit erit q; ppet acies respectus honesti. libertas scelex est
que regna inuisa tuetur sublatu q; modus glady facit omnia sene
non in ppet licet nisi cum facis. **E**xcat aula qui vult esse ppet vito
et suua potestas non coeunt ppet metuit que sene ppetunt. **E**t
go respectus honesti et msta. minimus. aut nullus est in facie tyrumis
et sine ecclastia sine mudam sunt. omnia posse voluit qtempetres quid
ppetendam antecedit hanc et sequatur. **Q**uarep tamen h ppetu vel
leu. diuino noudum ppetu ppetu quo ppetu. et ppetu coo
in ppetum est ne possit etiam in facie obtemperare cum voluit. Nam et
ppetu dia ppet. quia qui non vult cum ppet. non uti q; ppet cum
volet. **Q**uarep ubi et magnus basilius ductor est. **R**ogatus cu ammi
erada ut ppet ppetu msta. caritatem eius accipiens sic ppetu ppet
cipi. **P**ampula h accessit adme dicens. **P**osse me apud te. **S**i ergo pos
sum vnde. **E**t dedit mulier caritatem. **Q**ue alius dedit eplam ppetu.

legens qd eam princeps rapuit hoc . ppter nos opater sancte nolui in
 per mulierale . s non potui . ppter qd tribuitis subiacet Sed uo re paxsit
 ei . si quid uolens non potuit . bene ut cumq se res habet . **¶** Si aut potes
 noluit ducet te xpus ad iudiciu throni ut qu uoles non possis . **¶**
 origeno suo que semp dectis adest mias nequaquam defuit Nam uideret
 qud princeps idem impiali indignatione temptatus ductus est iudicij ut
 captiuos ut pena sua satisfaciens iniuste oppressis Oracione tunc basi
 ly post sextum diem de abducone libatus est . descendete signu impiali
 sicut uir sanctus optinat . **¶** Itaq et tyranu nomine rex et cecumiso inf
 dum principis nomis tyrimus appellatur inota illud pnapes tui infide
 les poty fuz . Et alibi pnapes sacerdotum auxilium fecerunt . ut ihu dolo
 teuerit et occiderent . qui utiqz iusto legis iudicio debebat liberari . **¶** Nam
 et in sacerdotio inueniunt qm plures id tota agentes ambitione et omibz
 artibus eius ut sub pceptu officij suam possint tyrannidez . **¶** Habet
 enim et res . p . impioz apud et membra sua quai omilibz institutis
 legitime rei p . mittit et conformis . **¶** Caput ergo eius tyrannus yma
 go dyaboli . anima heri . satisfactia sacrilegi sacerdotis . Et ut uibo pluraz
 thi utar ppter religionu impugnatiles legem diu . Cor consiliarij impij
 quai penatus iniquitatis . **¶** Venti auces lingua manus in herum indies
 et legis officiales iniusti . **¶** Nam quanta milites violenti quos cetero
 latrones appellat . **¶** Pedes qui in ipis humilibz negotijs preceptis domi
 et legitime institutis adipsant . **¶** Hec quid omia possint a supioribus
 fallime comprehendit . **¶** Quidq no indignari non debent sacerdotes . si et in
 eis fateat inuenire posse tyrannos alioquin quoz suu est illud pphetia
 fili hominis ppheta de pastoribus isrl ppheta . et dices adeos . **¶** Hec dicit domus
 deus . **¶** De pastoribus isrl qui pascebant semetipos . **¶** Nam quingez greges
 pascent apastoribus lac comedebatis . **¶** Laniis oppebant . et q crassim
 erat comedatis gregem autem meum non pascebatis . **¶** Quod infirmu fuit
 non con salidastis . et q egrotum non sanastis q fractum est no al
 ligastis . q abiectum non reduxistis q perierat non requisistis . **¶** s omi
 austeritate inipabatis eis . et cum potencia . et disperse sunt oues mee
 ea q non esset pastor . et facte sunt in deuoracionem omnium bestiaru
 agri et disperse sunt . **¶** Quid sibi aliud adesse docet ezechielis q int
 ptatio et increpacio n pastoribus abesse que ad esse debebant et ad
 esse que abesse oportuit . **¶** Pruptea hec dicit dñs . **¶** Ecce ego ipe super
 pastores et requiram gregem meum de manu eorum ut rescare eos
 faciam . ut ultra non pascant gregem meum nec pascant amplius
 pastores semetipos et liberabo gregem meum de ore eoz . **¶** Et uo erit
 ultra eis in escam . **¶** Nam tyrannidem sacerdotij uidetur opprimere manifes
 tam et intam illoz depunge qui in omnibus que sua sunt querunt et q

ihu xpi sunt post terquum faciunt. Si quid non memini s; aliquid est
 et profecto intermate vitatis oraculum quo apud familiare altissimu
 inter pastorem mercenarium. et suum differentia manifesta prescribitur. Ho
 nus est enim pastor animarum suam ponit pambus suis. Cum si quis
 officium apud idem dictum phian) invenies. Ecce ergo ipse requiram oues
 meas et visitabo eas. sicut visitat pastor gregem suum in die quando fuit
 in medio ovium suarum dissipatarum. Educam eas de umbra tenebrarum
 de taligue induram eas in terram suam et pascam eas in montib;
 israel in vniis. et in cunctis sedibus terre in pastum uberrimum in mon
 tibus ote hys erunt pascue carum qui requiescent in herbis iunctis
 et in pastum pinguis pascuntur super montes israel pascam eas
 et acubare faciam quod perierat requiram q; abiectum erat reducam
 q; confectum fuerat alligabo. et q; infirmum erit cum palidabo et q; pig
 re. et forte custodiam. h; est enim diligentia qua gregilinus debent
 in vigilare pastores. **¶** Sed aut subiungit et pascam illas in iudicia
 et iusticia ei utiq; respondet q; premissit. s; cum austeritate imperas
 tis eis et cum potentia. Septimū est enim quia pauidus et pauidus
 non pura et non sunt. utroq; abhominabile est apud deum. Apud ho
 mines tamen quia negotiorum obest grandis videtur esse prudentia
 s; tamen illicita que calliditas et dolus est. si alio pauidere ul mensu
 ra sua distrahant. et alijs comparent aliena. **¶** Et imploratio exigit
 equitatis ut q; alijs imponit omnis ipse preferat. et q; docere noluist ipse
 studeat adimplere. h; est enim in iudicio et iusticia pascere. et non in
 austeritate et potentia impare. Quod utiq; faciunt qui in humeris huius
 alligant onera gravia et importabilia et digito suo ea contumpe vo
 cupant. Unde sequitur et cum purissimam aquam libetis reliquam pe
 dilibus vestris turbulitis et oues mee hys que conculcata pedibus vestris
 fuerant pasciebant. et que pedes vestri turbabant hec libebant. **¶** Petra
 erat ipse iudicio me petrus pinguet. et macilentum pro eo q; lateribus
 et humeris impingebatis et cornibus vestris ventilabatis. omnia in
 firma petra donec dissipentur foras. **¶** Mercenarius autem oues qui
 domū vel speciem pascit. s; quia omnia facit ad pecuniam si lupum videat
 inueniens dimittit oues et fugit. quia non pastor s; mercenarius
 est. nec quid animi s; licentia habet. **¶** Canis utiq; mutus latrare
 non valens ut ul clamore et tumultu lupum absterreat venietes
 siquid enim timeat qui temporalia diripit facultates. et cum non at
 tendit qui animam cruciaturus est in gehennam. **¶** Cecus siquid est
 ad grandia et que nullius sunt phoruscunt. **¶** De hys inquit ve
 phis insipientibus qui perierunt spiritum suum et nihil vident. Quasi

nota

mulpes in desertis prophete tu isrl' Non aspexistis quoadverso neq; oppo
 suntis unum ydomo isrl' ut staretis in prelio in die dñi Nichil enim
 in eis libertatis est ut in iudi potestatibus obloquitur. nichil virtutis.
 ut in tatem in prelio tueantur in omnibus lucrum in nullis aut paut
 querunt salute animarum. **¶** Num in suis obtineant dum ad ambicio
 nis. aut avaricie succedat notum corum que ipi ppi sunt iactura
 qtempunt. fiat pax iudicibus corum. sunt fetore omes bonos crasse pui
 ptuaria plena alus et vasis. amista mensa. in admiratione utruen
 cu splendeat vane et pteose suppellectilis opus cultus humident
 honorent. et colant. aturibus dicitur insistentur a subditi in unum
 sit de mq; libere impune. et sine nota facere quicq; libido dictant. ad
 singula dicunt. euge euge ut inota inreparationem prophetam. luto abs
 q; palens linse. peccati indurati parentez videantur qui ptepiete
 domo fuerat fodiendus ut urret et ab hominibus pessime ad domo
 dno dispuent. **¶** Hy sunt qui consunt pullos subcapite vni se
 etatis in calia supponentes. ut capiant animas et lac comedant la
 nis opiantur omnium quai in pampino negligencie vel audacie indupe
 runt fur aut qvuntur ab opibus suis. quia non venit nisi ut furet
 et occidat et mactet et pdat. **¶** Inimicus utiq; pncipio suis et aptus qui
 nec rem pastoris habet nec ptey. et nec ad lupo pascat s; suu lucrum
 reputat etiam cum occidit. **¶** Pastori itaq; debetur amor quia diligit
 in cecenario pteencia quia videtur amante mutari fur vero non delz
 etia nisi pteiam. **¶** Si sciret pat familias qua hora fur veniet rugi
 laret utiq; et non fureret p fodi domo suam. **¶** Materem pastoris audunt
 voces omes et pteunt. Materem in cecario in dñm in dñm audunt. sed
 cum quia non vadit ad in tati sequi qtempunt. **¶** Materem furs appiaut
 horrent et fugiunt quia in manu eius vident et in ore audunt oia
 mortis. **¶** Si quid non modo fur est et latro. s; lupo rapax sequi pe
 da leonis qui rugiens currit quens quem deuoret. Quis ergo illum
 non appellat aut saltem fugiat qui ad hoc anle ingreditur ut mactet
 et occidat. **¶** Si quis inquit epatuy desidat bonu opus desidat s; ues
 cio quo pacto res in cetrariu uersa est ut cum omes fere desidant epa
 ri. cum q; appetunt adepti sunt oio mactent. aut q; turpis est in
 uantatis opibus occupantur. **¶** Quanta currat ambraone. vultu
 quid supius. s; ut se res habz plene non patu opplanare et profecto
 qui in utilit multa uersentur in gradu aptato refere diffialius pteco
¶ Sed tamen scio quia non ea auditate currunt ut palye animas po
 nant qui fortune in in scula ut q; rectus hoxerit gre dei temp alia do

in hunc tu concessa vsu. ut promeant etna. recusat in uitate
 fridus corrigare. **H**anc tamen esse pastoralis officij formam pmonstra
 ut tam exemplo qui ubi pastore princeps. Ergo tanto curretes am
 luti incenari pperant aut fures fieri. Bene tamen agitur. cum amily
 que illius custodie demandant qui cas ut ad primum pastat. Nam et in
 ipis incenariis gradus et diffenae sunt. **M**axime quid amnes re
 na incapturum. si hy incapturam ammaro. et rez illi res piscant. dmu
 taxat contempto pculo ammaro. Et sepe buliant omnia. quo pscat
 di adnotum uberior suadat occasio qd ualere nariam suppellectilez et
 aesi ut diae facultates apud eos qui pducunt paupem xpm et qua
 suis non cogunt stipendys militare euangelizant ut comedant et eu
 uangelizato stipendys abutuntur. **C**aliam quid in quo ioseph augu
 ram qfueat in sacro suo ore renoluit. si non descendit in manus. **H**ic
 ua siquid sacerdotis calyx est eius qui in uitate est. et pfiguratione
 nomis ut pteratur saluator mundi institutus ut nationes abscondita
 et fidelu mentes potet eo spu quo repleti discipuli ubi fidei et salut
 eructantes in uidei. elin sunt. dispensantes grum frumeti qd interu
 cordis eoz caderat et iam in uitate eloqui eorum. fructum pluuium
 domo qmabat. **A**ly quid sine euangelio de euangelio uiuit. et bene
 si uiuit tu. ut non etiam luxurentur. **H**os ino incenarios dixerim q
 non laborant ut manducant. si sine labore non manducare q uitate
 est si oia et luxuriam desidant. **Q**uintus enim qui pastore q
 erent officium gratia debetur et reuerentia. et qui xpm quatqz ra
 tione amicitia et lucro faciunt. tid sua tu et plosua utilitate amaro
 pastoribus et salutis dispensatoribus aggentur suntqz amici sed et
 uenabiles et patrum letentur honore et si merenarij sunt merce
 de sua inqum me pualunt auctore. **U**nam sit in istis qui ubi dei
 loquat qui edificet etiam dei ul adluum. Non in uidei lucro. si qd
 antecedit. **D**um no sic inhiant lucris ut que xpi sunt uimisa co
 tempnant et si uer haesum doceant. uer contentiombus etiam foudat
 uer pastoribus nec merenarij digni sunt nec honore nec nome
Non loquor delegatis etiam uimarij que patens auctore deo. et uir
 cula fidei et mox et non pot ab homine audiri et argui celesti p mlegio
 uimuta veluquo intactam. uer enim in uidei est q ea quimter q
 sumant ul dignant que de uir gentiliu in pfidibus pmonat et p
 consilibus. i. legatis ceptis cunstat esse illiata. **D**ua ergo impudencia
 hac attemptare audeat discipulus cruxi uicarius petri pastor am
 maro q uigente fidelu fidelu discipula in sauis impacione sub of

notu

fias consul rector corporis presumere non audebat. **P**ena repetundarum
 superioribus liquet et tam institutis legum quam hyeronimo exemplis
 scilicet in eo innotuit. et quod nisi in causa esset et potestati iudicia pro
 talibus accipe non licebat. ita tamen ut accepta nequaquam cederent iuri
 ueris ratione. Quis ergo pedet. qui patres ecclesie iudices orbis et ut ita di
 cam. clarissima lumina mundi diligant munia sequantur. retribuere. pro vi
 tiis gratiantur ut gratiantur loculos. comandant alienos. ut solident suos
 vilius predicent paupertate et criminibus addiminas. provent bonorum spem
 huius dampnent querit ut cum eis dimittat. in talibus contrahere liceat
Quod agentes ut omnibus sint terrori amentur. a nullo quietem doceant ut fa
 ciunt vixas indicant et famulentur ut vendunt fastid aliena pulantes et
 suam fouentes auaritia. dictantes largitate. tenant in insistentes. et ut
 pauca loca huius aufractus et volumina spaciose complectar cum selecta
 tis et flagitiosis omnibus ponentes portationem. aut flagitia vendentes
 insolidum ut videatur. conatus paupertatis iniqua gerentium synagoga et
 ecclesia indignationem in quorum manibus iniquitates sunt. et decora corporis re
 plera est numeribus. **A**bsit ut hoc quisquam audiat suspicari nec cadat
 iniquum tantum scelus ut os suum ponat in celum et patrum que non
 sunt videnda demudet. Omnia eorum alba sunt et decora nichil in eis est
 quod carnis morsum pateat aut famia ut satiriis. aut postquam ueretur.
Si tamen quisquam hoc presumpserit ei in uno validissimo respondebo. argo
 tum resistere et contradicere non audebunt. ams aduersari. **Q**uia inquis. **Q**uia
 inquit que ipsi faciunt testimonium prebent de eis. **S**i locum queris effect
 tum quo de cause sinceritate constet attende. **E**unus enim opus bonum est
 ipsum quoque bonum est. **S**i auctores enim qui aut aufractibus eorum cog
 nastas eos. **N**on enim potest arbor mala fructus bonos facere aut cum
 sunt arbor mala fructus malos bonos. arbor bona fructus malos. **P**os
 sent pro eis si quis tamen est qui eis censcat detrahendum plurima. **P**ro
 inde in defensione eorum. hoc unum sufficit. **C**onstat enim quia apostolorum
 oportet adorare uestigia. et illos esse. ut patres honorandos colendos ut
 duos. qui eorum possident sedem. et inuenerunt vitam. **N**illos potius huius
 pagina respiciat qui pluribus vehementer pensilibus in sapientia disputat
 deremunt et qui vilius astrunt opibus destrunt in curru eunuchi regne
 ethiopum clausis oculis scripturas locuntur et lectitant et eum. qui sicut
 omnis ad occasionem ductus est et os suum eorum se tendente non aperuit
 respice dedignatur. aut nequeunt. nec discipulum iustitiae interfectum. do
 nec descendunt ad aquas. quibus mundetur ab opibus mortuus dignantur.

collige. **U**tiqz licet scriptura in fideant vobis. et penitatorum animalium in
petu pferantur. lingua eorum cum desuperioribus disputant. tiram ligit
nec scripturas intelligunt. quia cor eorum non aperit. itaqz dñs qui aperit
sicut in actibus aploz scriptum est cor. lidie purpurare ut auderet ea que di
cebant a paulo. que fidelibus humili obedientia mandatorum qm diffinitione n
bosa dñi timentibus innotescunt. **E**ssur aut quis sit duplia ratione colligitur
Nam ille qm de commissione terrena p supbie fallam ambitionis et viciaz gradi
bus inuitente. in omne ascendit xpo qtempo. t neglecta recta via. et plana su
mosis amfractibus. luminaria suffodit aut parietum inuicturas urumpit aut
ptegulas infusus illabatur. profecto fur est et latro. **Q**uoniam nō xpo apiente
hostium. t eia votaute ingreditur. et postmodum subumbra pastoris effiat
psecutor. i. spoliat. maciat. occidit et pōit fur indubitatus est. **E**n inde in
qua gradu ponendi videantur quibus non suffiat. dimini mris licentia tendē
et deuorare petus. nisi secularium legum implorent auxilia et affinales priuati
pium facti ea committē non vereantur. que facile aliis quilibet publicanis ex
bestat. internum voluptati seruiant aut auaricie et qui eos elegerunt. ul adiu
perunt incustodiam sui depopulant et pūunt. mortem qz eorum desiderant qz
faueri oportebat iusticie et spū. **C**onuenit profectu memout illud pphiam eate
consuluit te super gentes et super regna. ut euellas et destruas et dissipas. et
edifices et plantes. **Q**ue ergo plantata inuenerunt intunt auellē ut edificet
sibi domū dñi in munitibus. manus aut lingue aut obsequij. aut eos sub
stituant coplantatis. quos elegit affectio carnis id est aut gentes ase aut
filii ab alijs carnalibz genitos. In mensum hic apitur opus. et ma calamo di
latum. s. subsisto pceus artificialis qui publicas appetibus ingerunt. **S**i qz
autem hic quippiam dñi durus calupniatur. si ea que apatibus dicta sūt
legerit nūqz facile veniam indulgebit. Si enim tyrannus scilicet in re diuino
et humano pūunt. quis tyrannum in sacerdotio diligendum censcat aut edendū
Quod si istud videtur acerbum. illum qm non nisi uera loquebatur. et dulcia
imparitum aduoco lituo grez qui acerbus ista psequitur. Et ut cetera tace
am. hoc ipius omnibus notum est. quia pte prelati debent. quod cum ipsi de
lingunt tot mortibus digni sunt. quot ad subditos p dicationis exempla inquit
tunt. **M**inistros dei tyrannos esse non decet et quid sit tyrannus. et de
moribus grai galigule et ueranus nepotis eius et goitu utriusqz. **C**aplin
Ministros dei tamen tyrannos esse non abuego qm in utroqz pūatu
pūlis amaro et corpore. iusto suo iudicio esse uolunt p quos pūne
tur mali et torquentur et obceantur boni. Nam et pūi pūi. faciunt. regna
re ppositam. et sicut requiri testatur hystoria. defectus sacerdotij nūqz dei
tyrannos inducit. **S**i quidem pūi patres et patriarche. uiuendi dñem

optimam. naturam secuti sunt. successerunt duces amoyse sequentes
legem et iudices qui iudices legis auctoritate regerant populum. et eorum
fuisse legimus sacerdotes Tandem in furore domini. dati sunt reges. alii
quidem boni. alii vero boni mali. **S**emenerunt enim samuel. et cum filii eius
non ambularent. in iure suis. sed avaritiam et in invidiam sectarentur
populus qui fortasse et ipse meruerat ut ei tales prece essent sacerdotes adeo
quem contempserat sibi regem extorsit. **E**lectus ergo est saul regis ta-
men iure predicto. id est qui filiorum eorum tolleret ut faceret coniuges et filias. ut
pauca fierent et focare et agros et predia. ut ea prohibito distribuere
seruis suis. populumque totum servitutis premeret iugo. **D**e tamen christus dominus
dictus est. et tyrannus datus. regni non amisit honorem. percussit enim
deus timorem omnibus. ut eum quasi ministrum domini cuius quodammodo
gestabat ymaginem venerarent. **A**mplius quod adiciam etiam tyran-
ni gentium reprobatam ab eis ad mortem iustis dei sunt. et christi dominus appella-
tus. unde propheta ingrediuntur portas babilonis duces videlicet cirus. et da-
rius. **E**go enim mandavi. pacificas meas et vocavi fortes meos in ira mea
et exultantes in gloria mea. **E**cce quia sanctificatos vocat meos et per-
fidos. non quia sancti essent sed domini aduersus babilonem impleant voluntate.
Ecce quoque. **E**cce ego adducam inquit nabuchodonosor servum meum. et
quia servum iniqui bene apud tyrannum. dabo eis egyptum. **D**ivinus autem
potestas bona. quoniam ab eo est aquo solo omnia. et sola sunt bona. Attenti
tamen in medium bona non est aut parva. sed mala licet quo ad universita-
tem sit bona illo faciente. qui bene videtur malis iuris. Sicut enim in
pictura fuscus. aut nigri color. aut aliquis alius. prope esse consideratus
indecorus est. et tamen in tota pictura docet. sic prope quedam inspecta
indecora. et mala velata ad universitatem bona apparent et pulchra eo omnia
sibi adaptante. cuius omnia opera valde sunt bona. Ergo et tyranni potes-
tas bona quidem est. tyrannide tamen nihil est peius. Est enim tyrannus co-
cesse hominum potestatis abusus. **I**n hoc tamen malo multus et magnus
est bonorum usus. **P**atet ergo non infamis principibus esse tyrannidem
sed omnes esse tyrannos qui concessa de super potestate in subditis abu-
tunt. **P**otestas Porro si potestas accedat sapienti qui verum omnium
novit. et habet usum omnium bonis grata est et omnibus utilis. Si
vero cadat in insipientes. et si bonis quibus omnia cooperantur in bonum. ma-
la esse non possit molestia tamen ad modicum temporis est. Nam cum v-
triusque contingere manifestum est. licet exigente malicia temporis iuri
qui in nos flagellum domini iugiter provocamus malis. id est insipientibus sepius
concedat. **Q**uid enim in rebus humanis romano iure potest potest

ulla memoria recordari. Si tempore perices ab urbe condita revolvatur
illud invenimus mali gressu fuisse frequentius. Quis enim gaudet caligula
glia augusti tunc successore terror. aut in manu. pater nevenem qui ante
cessores et successores omnes turpitudine vite et manditis flagitijs
supant. **Hic** autem caligula omnium flagitio sissimus tunc ipse. aut
potius tor sit impius. ea quidem crudelitate ut ipse invidens foliati
de audiaone suorum tempus queretur. eo quod nullis insignirent calamitati
bus publicas. Ille si quid ortu suo paravit secula. qui delere venit contra
dionis et mortis impius. Hic enim hec in mensitas pacis ascribet augus
to. xpo tu potius ascribenda est qui cuius romani indigne census as
criptus est regnante augusto. Si quidem euangelio et hystoria uerdi
ta relatione constat quia sub eo natus est auctor vultus patris deus ho
minis filius xpus. cuius eterna dispartio adnam pacem et felicissimi
regni beatitudinem conspexit electos cuius adventus multis punitus
est et patefactus iudicis. **Quam** ut orosius refert cum cesar iulius int
fecto rege apollonio rediens urbem ingreditur hora tunc terribi repente
liquido. ac puro sereno circulus ad spem celestis arcus orbem solis ambiit
et hoc octavo idus ianuarii die qui dicitur epyphano creditur accidisse quod
cesar pium iam portus populi finitque omnibus bellis civilibus clausit
et augusti adeptus est nomen apicem declarans impy. ut penes vni
doctur summa res. et potestatem esse qui monarchiam nominant greci.
Refert idem hystoricus. quod cum a italia rediens receptis legionibus a
pompeio. et lepidio. triginta milia suorum dms restitisset. et omnia supio
ra populi debita donanda. litaz etiam nominis abolitis censisset in die
bus ipse fons olei largissimus de thabna uitoria potum diem de fluxu
illum utique manifeste adesse impio miratus qui seruos dyaboli patres in
to dei dno subdere veniat et pauperes miseri. **Quam** ergo asie xpi silent
omnia et tantas imperaciones altissimi abstupescit mundus summa rerum et
potestatum iunctum ab augusto in Caligulaz occidit. Cuius feruor ut breui
bus liqueat proclamasse fertur. **Ut** nam ipse romani vnam tunc terminet.
Hic et quia hostis de erat magno et incredibili apparatu pfectus est hostes
querit ois sup vrbis quoniam galliam quod pcurrens in hora accedam cur
sa p spectum britanie substitit romani quod veniens est belli deficiente ma
teria. et nullo populo negotio nisi quod bellum britanorum regis filium
que pater populerat. cum paucis in dedicationem accepit. **In** festissimus
quod iudeis potit et pata vrbis loca pphanari et statuis repleri iussit
et se coli ut deum pilatum iudee presidem tantis coartant auguribus
ut sua se tunc subeant manu. maiorum compendium mortis celeritate

que fieri. Horos quoque caligula pium stuprum polluerent dampnavit
 oratio. et post omnes simul gulec nissie occidit. Ipe autem. a suis pro
 tectoribus occisus est. **S**upercreto eius nunciat sunt duo libelli. con
 tinentes laffimorum nomina cum quos morti destinaret eratque alte
 rius inscriptio gladius alij pugio. **R**echa quoque uigens multiplici
 ueneno inuenta est quibus claudio cesare iubente demersis thara
 pia magno pium oratio protestante tradunt infecta. **S**uare sit aum
 culo caligule claudio tamen interposito neco resar verum uicorum
 qz suare ppor ymo tū pgressor pcculancum libidine luxuriam auaricia
 crudelitate qz scelere quous oruit. **E**ste namqz aosis patius pecu
 lancia omnia pene italie et grece theatra plustians affupto etiam nary
 nestitus dedecore tentas i. coruines nitharistas trigesdos et auri
 gas sepe mpsus est pypasse. **A**ludimilis quoqz tantis opagutatus
 est ut a matre quid uel porore ulla ne causang inuitatis uenencia ab
 stinuerit referatur uirum in uxorem daret. **S**ubit ipe aum ut uxor
 acceptus. **L**uxurie tam effrenate fuit ut uetibus aureis pisparet
 purpuris similibus frigidis et talidis lauaret unguentis nulla ues
 tem lus induit. nec unguis unius mille auribus confecisse traditur
 iter. **D**emqz inli rume incedu voluptatis sue spectacula fecit p
 sex dies septemqz noctes ardens tinitas regias pamt aspectus. hor
 rea quadrio structa lapide. magne qz ille uetozo insule quas discur
 reus flamma. adire non potat. magne machinis quonda ad gotna
 bella ppatio labefacte atqz inflamante sunt ad abditoz mansiones bus
 torozqz diuisoria infelice plebe camp uisa. **Q**uod ipe adalassina
 uicocnataand turre p spectans. letusqz flamine ut aiebat pulcritudie
 tragica htu heleiseles odam sonat sacerdotales ymicos tinitatis in
 qua solis splendor colitur decantabat. **A**uauicie aut tam prurupte
 extitit ut post hac incedu urbis qui se augustus colatoruia mar
 moream reddidisse iactant uenues ad reliquias rerum suazo adire
 pmissent. **C**uncta que flamine quo quo modo sup fuerant. ipe abstulit
 centies centena milia septercum anima afeatu sibi confir mpsant
 pluiuos penatoz nulla gotante causa bonis pnuant negociatoz
 omium sub una die toruents quoqz ad hilitis aumez penitus cen
 sum ab storsit. **C**rudelitatis autem valne ita effrenatus est ut pluz
 uiam penatus ptem mtfecit equestre ordine pene destituet. **S**ed ne
 paritadys quidem abstinnit. matre fratre porore uxorem ceteras
 qz omnes cognatos et pnuos sine ulla hesitacoe prostruit.
Auxit hanc molem facinoris eius tinitas impietatis in deum piaz

deorum appropinquante favore semper infra potestate fuit. Nemo ferri
optatus est cesarem nisi superbia rebellaret provocatus iniurijs punitus
fuit adveniens. Quos vocat viribus prudentia antecessit. Excessus eius
indebat supplicare et ad iustitiam appropinquare. Ex eo quia potest quod nullus
potest tempus sibi voluit esse plene populi. **H**is videtur orosius parte
consentire. Cum enim in egypto magna pars militum eius occidisset
et ipse sicut lucanus inquit cogetur respice periculum. qui singularem vir-
tute civem me cesarianos obpedit iuribus calcantem. membra magnam
insistentem egyptiorum in pressus cesar staphanum ascendit. qua mox pro
de sequentem gravata et inversa perducens passus adveniens una
manu clata. qua cunctas tenebat natando pervenit. **H**ic tamen quia
rem publicam armis occupavit tyrannus reputatus est. et mag-
na parte senatus consilii strictis pugionibus occisus in capitulo
s; et ibi honestatis memor optavit. At enim amandavit se strictis pu-
gionibus peti toga tulit obvoluit simul sinistra manu suam ady-
ma deduxit quo honestus caderet. **B**uacesor eius augustus fe-
licissimus omnium. se sub iudicio pene dicitur esse perhibitus ap-
pellare et quem gerens tyrannidis rem declinavit et notum. **T**i-
berius aut a nullo tam veneno obijt. cuius morte ita letatus est po-
pulus ut etiam matrem et deos maiores orarent ne mortuo sedes
nullam darent. nisi inter impios. Et licet beneficium detestabile pro-
fuit. venenum quo ille potinctus est. orbus censuit esse vitale signum
venenum etiam huiusmodi est quod cor inter ossa reventi inuentum est inter
ruptum. Ea enim verum estimatur natura. ut tinctum veneno igne
conficitur nequid. **T**erminus tyrannus gravis caligula. corpus est addo
mestis suis. **T**yberius claudius quintus a julio. et si tyrannus
mutavit. manifestatis ut alter tyberius venenum potinctus est. **A**t
non potius a julio omnium in iudicium et in iudicium. huiusmodi potius
habuit. **P**ostquam enim deformitate veteris officio. et augustus
flexuibus quod iudicio offensus ut predictum est urbem incendit ab
omni populo sicut suetonius tranquillius refert de sermo est et cum in
gressus culicem querebat percussit et non invenit. cum quippe dis-
cesserant. ergo ego inquit nec amicum nec inimicum habeo. **I**dem
paulo antequam se conficeret scrobem coram se fieri precepit ad corpo-
ris sui modulum componi. in ea si qua invenirentur in armis su-
per et aqua simul et ligna conferri ad curandum cadaver. fletus ad singula
atque itidem dictitans. Dualis artifex pro. **C**um autem audiret se ase-

natu ad iudicand' ad iudicatu supplicio quale id ess' interrogant Et
 cum tempus debet tunc hominis tunc fure inferi corpus no virgis
 aduocari sed conuictus duos pugiones quos secum portulerat arri-
 puit temptata q' utriusq' acie rursus candidit rursus noudum
 esse fatalem horam De modo spora ortabatur ut lamentari inciperet
 modo orabat ut se aliquis ad morte cum exemplo animaret **Int**
 dum reginam suam hys uisibus inceperat Vno de foris tur-
 pibus p'cepo iungit equites appropinquabat quibus p'ceptum erat ut
 uini potuissent Quod ut sensit. ferrum adegit ingulo meo q' co-
 supita est omnis familia cesaris Et ne ulla sola familia adu'sus
 tyrannidem. tunc licet legibus quippiam suspicetur. intellus uocatus
 a milio gabba et othone inter uelones et intellu inter scitis turpis
 sume p'tractus est. acellula in qua se contraxerat. nudusq' deductus
 p' uiam sacrum passum fuit in os eius gressantibus alijs et ap'ito
 romano apud gemantibus scalas in minutissimis ictibus p'carumfita-
 tus Vno tractus est in tyberim **Quod** etiam de iudicijs ne spa-
 sianus et tito in p'p'is post multam et truentu tyrannidem a suis
 crudeli' infectus est Ex qua causa tamen in p'pianos natus egerit
 auctore eusebio cesariensi. paucis ap'iam. tunc uia sunt hec libe-
 ry ca. xvij. **Apud** qm no dominicum cum missis omnes p'p'is
 qui de genere dauid et regia stipe descendunt sicut uetus habet tra-
 dicio delati sunt quidam quia esset de postitate inde. quem fratre
 fuisse saluatoris. p'dm carnem tradunt Duplici uel uigebant iudicia
 ueluti qui p'dam gene. et p'p'is xpi p'p'itate descendunt De
 ege sup'us p'ordine hys uisus refert Adhuc aut uigebant quidam
 de carnali dno uel gene nepotes inde eius qui p'dm carnem frater dno
 dicit quos quida detulerunt tamq'm p'dam stipe uenientes hos
 quid' uocatus nomine qui in hoc missus fuerat. p'duat addominandum
 cesarem Nam et ipa formidabat de aduentu xpi et sicut et in iudicio
 herodes p'rogati ergo ad dominicum si essent p'familia dauid co'fessi
 sunt Tunc quesunt quib' possessionibus uel quib' facultatibus cent
 p'cedit de illi uiderunt q' utriusq' non amplius esset in bonis uone in
 libris denarijs p'quibus singulis pars media p'porone debetur **Ne**
 q' hoc sibi in p'ecunia subsiste si in estuade t're que eis ess' in p'p'is
 Vno iuge constituta. p'q'm suis eam manibus p'colentes. uel ipi alent
 uel tributa dependent **Quid** et testes riuales et diuini op'is manus
 labore rigidas et calle obduratis p'fiebant **Interrogati** no de xpo q'
 le sit regim eius uel quis ipa aut unde aut quando uenturus uideret
 q' non huius mundi regim neq' huius terre ei designetur imperium
 s' celeste ei p'angeloz' ministeria Quando p'p' aduentus in gloria

de viuis ac mortuis iudicabit et restituet unicuique pfectis et iustis su-
is. **A**d hoc de iudiciis cum in eis nihil tunc inueniret et iustitiam
eorum qui maxime contempneret ab eis eos liberos iussit. Hec illi quoniam
lingua patet quod non quod mansuetudine que decet principem sed fastu impio
a nonnullis fidelibus crudeliter suis exhibuit iudicium. **S**i ergo ad tantam
paracitiam et paupertatem genus regale deductum est. ut regnante domitiano
de stupre dandi viro duo potuerint inueniri. quibus sibi maritus et sanguine pro-
prios pfectitatem esse confidit. Et quia etiam dei viro et totum imperium la-
cerant imperium lacerant dominicium eodem in se dei usus iudicio et ipse
laceratus est. Tunc cadaver ipsius scandapila p mspiliones deportatum
atque ignominiosissime sepultum est. **S**uccessor eius uerus omnia dicta ei-
us reuocant iuramentum et ascriptus principibus non tyrannus morte co-
fectus diem obijt. Tunc ad optato in regnum. Cum tanta moderatione
successit ut sicut augustus felissimus. ita et iste impator optimus
dignissime huius sit. et ut fecit apud selemiam iudem isaurie proflum
o uentris potuitus est. **E**t successit helius adrianus pater patre qui
rem publicam iustissimus legibus ordinant. et iudeos scelero priorum p
turbacione pagitatos. ut in palestina inuenit ultima cede pdomuit ul-
tus quod est christianos quos illi occubabant. pcepit quod ne cum iudeo intro-
eundi uilium esset licentia christianis tantum p iussa ciuitate. quam
inoptum statum iuniorum instructione repant. Pcepit quod vocari hely-
am de p nomine suo Antonius cognomento pius tuncille et sancte iu-
beruam impium succedens adrianus cum libens suis. et merito pius
patre nominatus est. et intercedente iustis pio. se christianis benignum soli-
buit. **A**drianus autem uerus successor pio. cum auelio comodo se
suscepit impium. Auelius autem casu morbi quem greca apoplexiam uo-
cant suffocatus interijt. Eius defuncto fratris solus rei publice pfectus
uir quem admirari quam laudare. si entropio creditur facilius est. Apu-
cipio inter tuncille. et constantis adeo ut ab infancia multum nec gaudis
nec merore mutaret piam eductus storce eius deditus inter pueri. et
crudicio pio. **I**nstitutus est ad piam. p appo hominum talcedoni-
um ad piam litterarum grecarum p heronessum plutarchi p nepotem la-
tinas autem cum firmitate nobilissimus orator docuit. et pro quorundam
opinionum plutarchi nepos fuit tota bellum gessit quod premagnitudine
pnuas con ferri potest. Et hoc orationibus militum christianorum
sicut idem impator lris suis dicit attestatus magna con fecit gra-
uis eorum. **A**d hunc pfectus multum p sanctos martiris coronati sunt.
Postremo lucio comodo filio suo in regnum assumpto in piam co-
stitutus repente morbo interijt. **L**ucius autem comodo. qui
tunc detinuit ab augustis p omnia crudelitatis lyone. et ob pmentatis

de decora deprimatus gladiatoris quoque animis sepiissime depugnatus
et in amphiteatro feris sepe frequenter obicit. Quis fecit eadem plurimos
senatores maxime quos adicit nobilitate in nostramque potestatem fla-
grata regis pena viribus insequitur. Nam fulmine capitolium ictum. ex
quo facta flammatorum bibliothecam illam maiore cura studioque compo-
situm edesque alias inusta sitas rapati turbine concurrebant. Fertur
tamen litus Brixii bibliothecam combussisse gentilem quo diuine pa-
gine gravior esset locus et maior auctoritas et diligentia studio pro-
pter hec sibi nequaquam obstant cum diversis temporibus potuerint
accidisse. **C**ommodus autem cunctis in commodis vestigia stigmata
tus est nimis ante hostis huiusmodi indicatus. **E**t hoc quidem est de
stipendio tyranni qua explicatur res que latet in nomine. Sicut ergo dap-
natum hostem licet decere sic tyranni hoc tamen non impediatur si pl-
tices. Vitam hystorie. qui hic galbeathonis. et similis ratio ne-
glecta est. Nec quis quotus sit impatorum attendit. si quomodo annu-
dominavit tyrannidem. aut repressit clementia di. qui pro decreto iusticie
qui vult flagellum induat. in delinquentem penam. et qui vult quos fecit
peccantes admittit advenas. **D**ecremum hic de sistere et ad alias a vo-
mans in pre hystorias. si quia in cathalogum impatorum ille a quo genti-
mee nomen est. senatus occurrit qui adusque christi nomen senatus tyra-
nidem gravem occidit illum adhuc solum adiciam ne senare uel senescere
tunc parca videatur. **P**rofecto hanc ipsam in opianos et ceteras hystorias p-
secutionem celestis ultio persecuta est. **E**merperunt enim continuos bella
civilia. quibus romam sanguinis plurimum effusum est. Hic quidem af-
fer gentis tripolitani ab opido lepi. natura ferus. multas sepe bellis la-
cessitus. fortissime quidem rem publicam si laboriosissime rexit adgres-
sus est cum multis gentibus. ut de multis triumpharet. **D**escendit iniqui
ad tyrannidem apparantem viat et interfecit. **I**udeos et samaritanas rebel-
lautes ferro cohercuit. parthos arabes ad iabenosque superavit. Hic est se-
nerus gentium victor. qui in britanias defectu pene cum paucis tractus
magnus in gentibusque preliis sepe gestis receptam partem insule a-
petens in domitis gentibus vallo distinguendam putavit. **M**itque ma-
ximam fossam firmissimum vallum crebris insuper turribus circumdatus
per centum. pro duo milia passuum amari ad mare duxit. **I**bi sicut oro-
sus et alii hystoria referunt apud opidum eboracum morbo obiit. **B**i
quidem britaniam venena semper exhorruit et in principem non venit. si pro-
fius principibus inunctos gladios exere prefatum vero opidum. in id in-
mum et temeritatis tempus pressu occurrent ne viribus antiquis audeat se
conferre. hic ei forte tanta impatoris contulit sepultura. **I**psam tamen

gentium et ritu et infidelium prauitate tyrumde inopianos docuisse. et
penas scelens huisse certum est. Memus enim apostolo se apostate auge
li cogit ymaginem qui dampnationis eius et confusionis non fuit participes
Quod auctoritate diuine pagine licitum sit et gloriosum et publicanos
tyrannos occide si tamen fidelitate non sit tyrannus obnoxius interfector.
Propterea est si gen *aut alias iustitiam aut honestate non amittit*
tilium tyrannorum adtempa iura ferrem uolueris talis. s. unus hoc
etatis non memorabit homo. Hec enim mentem effugit. et linguam
vocat. libellus tamen qui de potestate tyrannorum inscriptus est. quid detyrann
us penam plenius potest aperire. diligenti tamen compendio ut nec de pro
prietate tedium. nec de breuitate obscuritas generetur. s. ne remane hystorie
vilescat auctoritas que plerumque ab infidelibus. de infidelibus scripta
est hoc diuine et fidelis hystorie comprobetur. exemplis vndique enim ap
paret. quia ait valerius. ea deum tuta est. hoc diuine et fidelis hys
torie paternitas que uiribus suis modum imponit. Et sane nichil tam p
clarum est aut tam magnificum q. non moderatione desidet tempus. *Pro*
um ergo tyrannus nobis obicit diuina pagina neminem uoluntatem con
diu ueniatorem quem unum diu non nulle testantur hystorie. et si uero
talibus non adque sciat cuius fuisse reprobam supus dictum est. Regna
re siquid uoluit. et non adomus. et subeo turrem uicellum erigere cona
ta est cetera dissipenda. et confundenda mortalitas. Progre diam ad eum que
iplo diuina present electo datum q. uir probam domandi non regnandi
uoluntate ita desinit add q. afflixit. urgente doloris angustia mortis
sibi cogitur inferre. Nichil enim aut in unum prodest sana assumptio
si consequens ita differunt. nec uicem rerum apud iudicem obtinent. cuius
sententia pendet q. fine. *Regnum et libri diez celebris hystoria est. nq*
auctore ieronimo ista edocetur. subtyrannus abunio laborasse. et uida p
ter dauid iosiam et ezechiam reges omnes reprobos habuisse monstrant. Sa
lomouem tamen. et forte aliquos alios munda qualuisse. facile credider
domus reuocante. Nichilq. facile p. suadebitur. iply diuine temtas et torde i
domabili et qui semp. restit spiritui sancto. et non modo famulw leg
s. diu diu legis ab hominibus gentium adinuicem pro uocant pro
principibus uenerunt tyrannos. Nam tyrannos quos peccata impetrant
inducunt et erigunt penitentia delet. excludit et punit. *Et quidem aye*
reges suos sicut iudicium narrant hystoria. s. uenerunt sepe iudicis filij iply
subtyrannus multas et uarijs p. dispensatione diuina afflictis temporibus sepe
q. sunt clamantes addm. liberati. Micebatq. finito tempe dispensationis ne
te. tyrannorum potute regum magni decemalibus suis nec quicquid eorum quoz
uirtute penitus et humiliatus iply liberabatur arguit. s. iocunda poste

totum meliora quam minister domini honoratur. Ad suppositis liquet exem-
 plus. **B**emerunt ergo filii israel eglon regi moab x et vii. annis. Et postea
 clamauit addun. qui supplantat eos saluatorem uocabulo aoth militum
 filii gera filii gemini qui utraq. manu utebat. pro dextra dixeruntq. filii israel
 nullum munera eglon regi moab qui fecit sibi gladium anapitem. habentes
 in medio capitis longitudinis palme manus et acutus est eo. subit pagum
 indeptro femore obtulit q. omnia eglon regi moab erat aut eglon crassus
 nimis. Cum ergo obtulisset ei omnia propter utus est socius qui cum eo ue-
 nerant. Et reus est de galgal ubi erant ydola dixit q. ad regem. **V**er-
 bum secretum habeo ad te o rex. Et ille impauit silentium. **E**gressus q. alius
 qui circa eum sunt erant. ingressus est aoth. ad eum. **B**edebat autem i. estimo
 cenaculo solus. **D**ixit q. **V**erbum dei habeo ad te. **Q**ui autem surrexit statim
 de throno. **E**xtendit aoth manu sinistram. et tulit sicut de dextro femore
 suo. infixit q. cum inuentu eius tam valide. ut capulus ferri sequeretur
 in uulne ac pugnuissimo ap. adipe stringeret. **P**er eduxit gladium. si ita ut
 praeferat reliquit in corpore. **S**tatuq. p. p. natura alii stercora moru
 peritur. **A**oth aut. clausis diligentissime hostis et affinitatis perit posticum
 egressus est. **E**t alibi sicut fugiens puenit ad tentorium iahel. **U**xoris
 abuei. **E**rat enim pax inter iabim regem apor et domum abuei. **E**
 gressa u. iahel mortui sui sicut dixit ad eum. **S**utura adue domine u. in-
 ne tuncas. **Q**ui ingressus thabnaculum eius. et opus ab ea pallio dixit ad
 eam. **D**a michi obsecro paululum aque quia ualde sitio. **Q**ue apuit utrem lactis
 et dedit ei libe. et opuit illum. **D**ixit sicut ad eam. **B**ea ante ostium thab-
 naculi. et cum uenit aliquis interrogans te et dicens. **n**iquid hic est aliis
Iudeus. **N**ullus est tulit itaq. iahel uxor abuei. clauum thabnaculi. assidue
 p. malleum. **E**t ingressa abscidit. et cum silentio est. posuit q. supra
 tempus capitis da eius clauum p. malleum q. malleo defixit in cerebrium
 usq. ad terram. **Q**ui soporem morti faciens defecit et mortuus est. **E**llaudes
 ne ergo aut utip. conperita est posteror. **B**enedicta inquit scriptura
 inter mulieres iahel uxor abuei. et benedicatur in thabnaculo suo
Aquam petenti lac dedit. et infusa principum obtulit butyrum. **S**inistram ma-
 nu misit ad clauum et dextram ad fabrum malleos. **P**ugnauit q. sicut quibus
 incipit u. locus. et tempus valide p. forans. **E**t aut. et ab aliis con-
 ster. **H**ystoria in istum esse publicos acadi tyrannos et populum addei obsequi
 um libari. **U**bi quoq. sacerdotes domi uicem cor. reputant pietatem. et si
 quid doli uidetur. **H**ic ymaginem religionis minister dicit. domo confecta
 tum. **S**ic holocaustis non in tute hostali s. suis uicis gladio m. iens accubuit

et qui uirum formidabilis fuerat luxuria et ebrietate victus a femina
interfectus est. Nec femine ad tyrannum patuisse accessus nisi hostilem
animum per simulationem tenuisse. Non est enim dolus qui sine fidei et militat
tantum. Si quid fidei est quod increpat sacerdotes quod diue misericordiam pre
cipereant tempus ex parte hostibus se deditur et urbem nisi infra quinque
dies eis deus subueniret. Caritatis autem quod nulla formidant pericula deo
patres et populum deo ab hostibus liberaret. Nam et hic egredientis in sa
lutem indicant uerba. fac inquit diue ut gladio proprio eius supbia amputet
et capiatur laqueo oculorum suorum in me. et percuties eum opulentiis caritatis
mee. Da michi in animo constantiam ut contempnam illum et uirtute eius
et eum cum. Est enim memoriale nominis tui cum manus femine de
ceperit eum. Vocant ergo ablatum suum. et descendens in domum suam ab
stulit a se aliam et prout se uestibus indutatis et lauit corpus suum et
duxit se uirum optima et distinguunt tunc capitis sui. et inposuit
mitram super caput suum. et inquit se uestibus iocunditatis sue tinges
sandalibus pedes suos. assumpsit quoque decoralia et lilia et in aureas et a
mulos et omnibus ornamentis suis ornauit quod contulit ei splendores
deus. qui omnis ista compositio non opulentiis sed caritate pendebat. Et
ideo deus hanc in illa pulchritudine amplauit ut incomparabili decore oculis
omnium appareret. Illuc ergo perueniens et publicum captiuum hostem. dixit. In
digne holoferni. Bene uerba auale tue. qui si ea secutus fuisset. profectum rem fa
ciat deus terram uinit eum in ualuchodonozor rex terre et uinit uir
tus tua que est inter ad correptionem omnium animarum erantem qui non so
lum homines. sed et bestie agri faciunt illi preter et obtemperant ei. Quamquam
eum uictus et industria animi tui uincis gentibus et indicatum est
deum secundo quia tu solus potens et bonus es in omni regno eius. et dispa
plina tua omnibus gentibus predicatur. Et adiciens ait. ueniens inuadabo
tibi omnia ita ut adducam te in mediam terram et habebis omnes populos
ipsi sicut oues quibus non est pastor et non latrabit ul' unus canis co
tra te qui si michi dicta sunt per providentiam dei. Quid queso insidiosus
contemnit quid cupiosus dici potest. hac iustitia dispensatione consilij
Dixit itaque holofernus. Non est talis mulier super terram in aspectu et pul
chritudine et sensu uirorum. Cor enim eius concussum ardebat in concupis
centia eius. Dixitque libe nunc et accumbere in iocunditate. quoniam inuicisti
gratiam coram me. Ipse uero que luxuriam non uenerat fidei et fortitudi
nis sue instrumento usa est luxuria aliena et crudelitate quam semel so
puit blanditis in ipsi liberationis caritatis armis occidit. Perussit ergo holo

finem inuenerunt et abscedit cupidus eius. et tradidit illud ancille sue ut poneret
 impetram impensam reportandam in urbem que salute fuerat consecrata in manu
 femine. Hoc tamen cauendum docent historie. ne quis illius molietur in
 tum cum fidei aut sacramenti religionis tenetur astrictus Nam et sedesque ob
 neglectam fidei religionem legitur captiuas. et in malis regum inde non me
 mini erui sunt oculi eius quia dum cum miratur etiam cum constata causa ca
 uetur tyranno lapsus in perfidiam. non proposit ante conspectu suo. Sed nec
 neuem licet indeam ab infidelibus aliquando usurpata. ullo unquam iure
 indultum lego licentiam Nam quod tyrannos de medio tollendos esse non cre
 dam. sed sine religionis honestate quod dispendio Nam et dauid regnum quod
 legimus optimum et qui concepto simone viue ether. in omnibus inculpatus
 incespit licet tyrannum grauius sustinet. et cum prope sepe uactus fuerit
 occasione. ei tamen parte maluit confusus de iura dei. qui cum sine peccato
 poterat libere Deceant ergo conspectare patient. ut ille visitare ad omnia
 reddita caritate aut imperio cadet aut alias iusto dei iudicio mouetur
 Si quid ul' quocumque parte in signum patientia eius. quod cum horam dauidis eius
 preceps in specula et alibi de noctu castra ingressus custodiam negligenter
 inuenerunt ipsum regem coegit profiteri. quia dauid causam agebat iustis
 rem. Et hic quid modus delendi tyrannos utilissimus et tutissimus est
 qui si primum ad patrocium clementie dei humiliter confugiant. et prius
 manus lenientes addunt deuotis palis flagellum quo affliguntur auez
 tant peccata et cum delinquentium iures sunt tyrannorum Unde actior dux
 dunt filiorum dauid. saluberrimum quod dedit consilium holoferni Quare inquit
 nunc domine mi. si est aliqua iniquitas illud in conspectu dei corum et aspiciat
 ad illos Quoniam tradens tradet illos deus corum tibi et subinquitur eis
 sub quo potencie subinquitur potencie tue Si autem non est offensus populi
 quibus corum deo suo non potius resistit qui deus corum defendet illos
 erimus quod in obprobrium uniuersae terre Omnia tyrannorum finem esse nu
 periam et quod in eos deus iudicium exercet si manus humana defecit
 et hoc in iuliano apostata. et multis suae septuaginta patet exemplis

In his enim tyrannorum confusio est adiuturum quod si in malis
 preceps nec renouant aduenas Nam et ipsi flagello patitur inuen
 dium cum inuenerunt filiorum eo fuit usus patris Et inquit Scab reuocatus
 est faciem meam non inducam malum hoc in diebus eius Et reza bel in se
 nia penebris condigno crudelitatis potu sanguinem suum cambus luage
 dum prohibuit prohibuit in loco ubi sanguinem innocentis naboth hupant canes
 Quod si ita innocentis naboth sanguis pergitur. inquit tot innocen
 tu sanguis utrum situs erit Quoniam nisi concupiscit impietas

dolo pacus qui viribus persecutus est christum nec tamen vilis tempta-
 rit Nam sub eo gravissima christiano oportet est persecutio dum galilei
 quem dicebat conatu impio nomen moliebatur extinguere Qui dum adu-
 sus partios in faustam expeditionem agit et ydolis in reditu suo: per sacr-
 ficio eodem de novis christiano magni basily aliorumque sanctorum precibus mi-
 stus est deus mercuriumque martirem destinavit qui tyrannum iustitiam ma-
 dato huius virgine lancea perforavit morientemque coegit impium confiteri qua-
 lilem christum quem persequabatur esse victorem. eo de se triumphasse **¶** Eodem
 enim prefatus episcopus fideles ceptum eam pietate virgine dei proocan-
 tes in orationibus collegisse ipsa nocte beatam virginem in visione sanctus
 agnovit. et huius consolationem accepit Vocare inquit illa michi mercurium
 et abivit ut fidei in hanc in filium mercurii et deum timide blasphemante
¶ Deus autem cum armatura adveniens velociter abijt Et advocans que
 appuerat magnam basilium dedit de ei libro quidem in huius storia. omnem in-
 di facturam. Deinde summo in homine ad plasmatum suprapis autem
 libri suprapis erat die in fine homine iam plasmato parce Suscipies
 itaque libro legit ab inicio usque ad parce **¶** Similem quoque visionem vidit
 eodem nocte questor in hanc in expeditione libanus **¶** Rediens basilium
 ad martirem sancti mercurii nocte ipsa mercurii anima non repperit. sed die se-
 quenti invenit ad eam et lanceam recentem sanguine cruentatam Propius
 tamen de mercurio nunquam non facit mentionem sed in expeditione partitura ti-
 ram refert omnem multis celo esse perceptum Eutropius quoque qui roma-
 nam elegantem compendiosam describit historiam perceptum fatetur iustitiam
 sed nullum exponit cedens auctorem persequens tamen qui eodem auc-
 tore in christianos super modum odit ei constat plerumque nocuisse **¶** Et huius
 storia triptita diligenter persequitur flagitia in hanc. et quanta in iniquitate
 persecutus sit christum quem galileum nominabat toto scripto volumine compre-
 hendit Ex quibus ad laudem galilei non nulla inferri compendiose de-cep-
 ta ab hys. que deos patres theodorus et sozomenus teste cassiodoro
 tradiderunt **¶** Julianus ergo de regio sanguine oriundus et constanti-
 no. nepos constantini magni qui bizantium. a suo nomine constantino
 volumine appellavit. ab inicio otit christianus crescensque in auditorijs con-
 stantino politane viris docebatur. in basilica ubi doctores erant ha-
 bitu privato procedens Pedagogy habebat nomine martonum gram-
 maticam in eodem laconicem Bethoniam vero legebat apud eubolum
 sophistam iam opera et diligencia magni basily christiani **¶** Mirabatur enim
 imperator ne apud pagano sophistam legens ad impietatis dogmatum a-
 de cerneret Profectus ergo ut ei fama deferret vires impy gubernandi
 Unde in suspicionem ductus imperatori alibi regis in ipso est abstinere

in medio prohilutis quoniam apud libani pophystam furum pagu
na q. qui ibi apedagogis constructus politanus populus morabatur
Vtebatur tamen lectione librorum eius. et in rethorica proficiens ma
ximo philozopho ephefio quem postea quai artes magicas potentem na
lentianus impator fecit occidi. familiaris effectus est. Cumq. abeo u
lia philozophysta pregesta s. cepit eius mutari religione magis et
magis cupidine succensus impij. Impatorem uo tuncis suspicionem
q. amicus tuncis monachiam simulabat vitam agens proditor in hui
xpiano. et metra nichomedia lector ordinatus sit. furorem declinavit
impatoris. In manifesto autem sacris xpianoro legebat libros. et late
ter. Vtebatur in philozophysta. inualefcente semper ambitione impij. Vnde
et amicus dicebat felicia fore tempora quibus ipse verum patretur impio
Et quid manus non euasiss impatoris nisi impatrix eusebia muetues
latitante. et pro eo nitens obtiniss. ut ad philozophystam mut
tetur athenas. Refert theodorus q. deinde discurrens. omnes hellada
nates quibat consulens an ad impm. pueniret. Iuuenti q. viro. qui se
potentissim in magica faceret. introductus est abeo in locum ydolorum
ut in abdito enatatis amigo demones. presens consulere. Quibus
sollemne apparuit. compulsum est miliamus. fronte suam crucis um
bre signaculo. Quo facto repente demones disparuerunt. Quare itaq.
cepit culpam miliam. At ille pretendens metum crucis se dixit ab stupis
se virtutem eo q. signu hoc demones effugerunt. Non suspiciens hoc
bonu vir inquit magnus quia tunc erunt sicut die. s. ab hominib. hoc sig
nu potius abscesserunt. Et ita. capiens inferum odio xpianu signaculo
repleuit miliam. Post h. sicut patet auctor est impator euotans
miliam cum constaret repaem et data sorore constantia in honore. ipi
contra barbaros destinauit ad gallias. Successit ergo ei fecit q. sibi in
cum vincendi barbaros. q. audire suu apud milites collocavit. ffertur
etiam q. dum in aliquam civitatem fuiss. ingressus corona laurea quibus so
lent ornari civitates inter colupnas pendens rupto fime sup caput eius
decidit. omnes aptissime coronant. quo facto cuncti clamant quia ei
signu foret impij. Congrediens deinde cum hostibus tanta felicitate
puertus est. ut amicitibus appellaret augustus. Cumq. corona de eff
impialis vni signu portatu que qui habebat capiti eius circumposuit
et hoc modo factus est impator miliamus. Que vero postea gesserit
ille plus indicent audientes. Nam in ipso principio omnia ylibito disponebat
fugientium q. xpiane religionis abiecit. et singlazo urbium templa apices
ydolis offerrebat dicens. se ipm esse pontificem paganozo Iustestilio.

quoque bello lacerasset imperium nisi ei degenia merita fuisset mors imperatoris
 constantem immoata. Ut vero furor multitudinis sibi conciliaret in
 sibi perfide religionis omnibus indulgebat. **Q**uidebat ab hoc omnibus
 omnia fieri. hunc vane glorie causa largus. hunc affata simulatione phi. et
 q. maxime erat. ne crudelis haberetur mansuetudine menacha. Cetero qua
 lis esset religione monstrabat. Epus ergo in golimny deportatos misit
 evocari confiscatas eorum sibi reddi substantias. Tempia quoque paga
 norum velotit suis nomis precepit aperire. et que eis ablata fuerunt intus
 rantes restituere. **P**alatio expulit eunuchos concubines. et cocos. Eunu
 chos quid eo q. uxor eius obierat postquam non duxit aliam. Cocos aut
 quia in ore phi abis simplicibus utebatur. Concubines. qui ut ipse ait unus
 sufficit multis. **S**criptores plurimum venabantur cultores q. disciplinaz
 s. maxime phantes unde et fama. viros huiusmodi undiq. congregabat
 circa palatia qui circumamicti pallis magis hinc q. magistro punde
 bantur. Erant q. graves vniu'sis xpianis reductores iuri. et imperato
 ris semp religionis fauentes. **N**octibus vigilans conscribebat libros
 quos in senatu publice recitabat. Solus enim imperator a nullo cesare in
 curia recitauit orationes publicum tursum milazo et taballaz uisibunt
 iubens eos utilitatis publicas munstrari. Hec huius opia laudant pau
 ti plurimq. intupunt. quia remoto fastu palatii contemptibile uideatur
 imperium. **A**ppud sorozum fertur quia mox in ipso principio. sic apte
 et impudent negant xpianam fidem ut quibus sacrificijs et immola
 tionibus quas opedicones pagani uocant. et sanguine in molaticio
 mrii baptisma studet abluere et abrenuicare cunctis confessioni. Ex illo
 enim tempe tam secretum q. publice. et intuphis pagani licent sacr
 ficia celebrant. **A**fferunt aut quia dum aliquando sacrificaret. ostensu
 est ei in inferibus hostie suum cruas corona circudatum. Quo niso aly
 quidem pteriti vere religionis uirtute et xpiani dogmatis etuitatem
 intellexerunt eo q. corona victorie indiciu est et amictus civilis in se
 rediens est finis ignarus princeps aut confortans eos prospera mundi
 sibi monstrari asseruerit. et quia signum dogmatis xpiani coheretetur
 ut ei dilatare licet tituli t. minus esse conseptum. **C**um aut ad huc
 pueri s. gallus et iulianus ad sepulchrum maxime martiris ope inter se
 iuniso certatum basilicam fabricarent res dictu mirabilis. et forsita
 incredululis accidisse narratur. **B**alli namq. pars augebatur utili
 crescebant. in hanc uero labores aly quid fodiebant. aly terra qua euome
 ta rudentibus implebant aliquoties terre deposita fundamenta copulati
 non potant ac si quedaz uolenta uirtus. ab infiore loco. ea repaui.

endo depelleret des prodigiosa infa est multis existimantibus quia
non esset vir ille in christiana religione salubris Nec falso quod patuit po
post facto Nam etiam et mistros possessionibus et privilegiis spo
liant. et quod minus grave et plane minus sum est clericos misit militi
bus agitur. duci pro vinea fructuosos. plurimosque eorum tunc tradi
dit plurimum vero christiani tunc uxores et filios in partem precepit et tam
quam iudeos tributa persolvere et galileos omnes censuit infelici dumi
num capitis subiacere. In initio autem christiani paucis minoribus
est. sciens priores persecutores nihil profecisse impena christianorum qui
magis inde creverunt et facti sunt gloriosi pro dogmate morientes In
videns ergo eorum glorie abstinent atrox mentis indicans esse necessariu
orum. ut finem faceret. et ad monitione ad paganismum colenda plurim
suadet. Nam etiam hinc se monstrare clementes. Dicit enim quidam
dum constantino poli apud fortunam sacrificaret urbis accessit ad
eum maris episcopus calcedone et publice inquit. et sine deo apostata
tum narrant. At ille solum ei inperavit cecitate eo quod senex totus
manu alius agebatur adiecit. Neque galileus deus tunc curare te
potest. Redit maris gratias ago deo qui hic egit ne te videm preta
te undatum impator aut silens abisset plurimum simulans. ut osten
tatione patientie paganismum roboraret. Rege autem inhibuit ne ga
lileorum filii poetarum rethororum. et plurimorum legentis disciplinas. Plures in
quit telis secundum plurimum voluimus. Exiis enim armati ex his conspi
toribus contra nos bella suscipiunt. Posuit et aliam legem pre
cipiens galileos compelli milicis. Adiecit et aliam ut galileis bonu
auffentur quod christiani eorum eos pauperes esse precepit. Scripsit a
pollucius vir doctus et ingeniosus etiam versibus pro hominibus po
emate hebraicarum antiquitate. et in alio ope imitatus est comedias
menandri fabulositate deducta. Euripidis quoque tragedias et huius
pudam secutus est et ab solute dicendum. quia ex diuinis scripturis az
gnumeta sumens omnes eutichas vel eudeticas lectiones. tempore pro
camposunt. minus virtute moribus cum sapientie caritate et diffinitione
grecorum valde paros. Offert et libro nobilem ad ipsum impatorem sine
contra plurimum in quo tacitis sacre scripture testimoniis illos irrefraga
bilis ratione de seipso probavit et seneca sententia dedecore. Tunc legens im
pator claus tunc scripsit episcopo legi et reprehendi. Cum episcopus respondit
Et si legisti non agnosce. Si enim agnosces nequaquam respondis
ses. Basilij autem capadoceni creditur hic fuisse episcopus. Demetrius au

thioctham culpator eo qd ei esset barba valde proluxa. Inuentibus au-
thocenis. Condeatur ut ad fines barba eius proficiat. Et quia thauz
consuevit ymolare tauz. et aram suo formam pcepit in solio lace-
rantes ergo dicebant. iste tauus exortit mundum. et n̄ enim libanus
renocasset gramo affluxisset anthiochenos. Adus quos tū libz satis
urbani supsit. Et autem etiam iudeos de iudeo annuaz et armaz
in xpm templū p̄soluunt eos instaurare pcepit. Concurrentibus qz
quos detato orbe commocinat plima instruit. n̄ sit qz presidem in
proz docatorem dignissimū pceptor. **¶** **A**duit enim qm ad repur-
gū faciendum argenteos hamos et capillos et staphas habuerunt
Cumqz fode iam repissent statuta quidem die. hoc multitudo plima
faciebat. Nocte nō spontanea tū de valle cretebat. Solitis itaqz p̄oris
fundamenta reliquias non omnia p̄bant. Cumqz q̄si. et calos multa
modioz nulla congregasset us magna uentoz repente respuant tem-
pestates atqz procelle. subito f̄a. quāqz congregatum fuerat dissipant
¶ **A**d hoc autem infamenabus eis diuina longanimitate correptis. maxime
p̄mo tū motus factus est. et quis quis non fuerat diuis nisteris milu-
tus. vehementer attritus est. **¶** **C**um uero hoc neqz terrentur iudicio ignis
q̄ fundamentis que suffodiebantur egrediens plurimos fodientū conc-
mauit aliorum membra dissoluit. nocte plimis in nitua portici dormi-
entibus cadens subito cum tecto ip̄a porticus dormientes appresse. **¶** **A**-
lia nō die in celo signū splendens cruas salutatis apparuit. **¶** **E**tiam in
deorum nestes cruas signaculo sunt replete non p̄gnate cum splendete
colore s̄ nigro. Hec itaqz dei rebelles considerantes. et diuina contre-
m̄scentes flagella ad p̄ra sunt reuēsi confiteutes esse deum qm ab eo
progenitoribus ligno ligno prolatur appensus. **¶** **I**ulys tamen cūlibus
non est aū sus furor n̄p̄ s̄ iudicato corde p̄cepit sacrificari. ut qui
cūqz palatū non intrarent. et neqz collegio neqz foro neqz arbitrio
neqz dignitate nec qualibz aduistinaone p̄trarent. Cum uero torq-
bantur xp̄iam aut spoliabant eis p̄aciam iudicebat qm hanc galile-
us eorum p̄p̄o ubi legis et testimonio opis suos docuerit p̄cti-
tores. Unde et multa xp̄ianoz retrofimi alierunt aut statū metu
aut capti dolo. et inualestebat femina paganorū. **¶** **E**t aut ad ydo-
latram milites facilius assuescent studuit ad p̄scū p̄cma reformare
illud signū sub limine romanorū q̄ constantinus in forma cruas mu-
tariat. Vm̄ in publicis ymaginibus iuueni quā de celo sibi cōnam de-
scētem et purpuratum uicū quoz et martem in se respicientes uelud

prestantissimo sapientis et fortis depungebat hoc agens in ymaginibus
 ut sub occasione nupy latent adorarent dy et hoc mo subiecti Taculo
 fallerentur. quoniam sic capti facilius impleturi q[uod] vellet. Si vero deteco
 tarent torquentur tamquam nupy q[ui] temptantes. **A**pprobabat autem studia
 xpianorum. licet p[er]sequetur fidem et op[er]a virtutum quo paganorum
 roboraret errorem apud galileos non vera monebat esse s[ed] ficta. De
 cernit ergo eis virtutes p[ro]p[ri]as. et paganos xpianis ab ip[s]is fide morib[us]
 institutus p[ro]p[ri]e voluit esse ficto cultores sicut asacas pontifia galacie
 scripta ab eis in hunc modum docet epla. Paganorum ritus nondum agi
 sed in intentione n[ost]ra p[ro]pter cultores eius in negligencia positas. Nam de
 orum claritas magnitudo atq[ue] sublimitas omni ordine cum spe maior
 est. S[ed] p[ro]p[ri]a sunt nobis dy p[ro]pter negligencia[m] q[uam] h[ab]emus cum illor[um] p[ro]
 uidentia. nup[er]o tempe tanta mutatio facta sit quantam neq[ue] orare
 virtus quicunq[ue] p[re]sup[er]at. **E**rgo credimus hoc posse sufficere
 nequaquam respicimus. quem admodum sup[er]stitione xpianorum auxit cura
 p[er]grinorum. et cura sepulchror[um] et mortuos multa solacia. honesteq[ue] co
 n[tra]p[ro]p[ri]a studia non vera s[ed] ficta. Quas res arbitror. apud nos debere
 subimitate geri s[ed] non ita satis est te talem esse. s[ed] amnes absolute cia
 galaciae sacerdotes duos aut deprecare aut vacante flecte aut ter
 te festinant asacerdotali misterio removere nisi dy cum quingulis et
 filijs atq[ue] p[er]uis colla sub iusserint non fecerit ultius eorum suos
 aut filios hoc facere q[ui] temptantes. aut galileos impie contra deos age
 tes et impietates pietatibus p[ro]p[ri]as. **D**einde cunctos admo[n]e ne
 q[uod] ad spectacula p[ro]vadat neq[ue] in thabernis bibat aut culib[us] arti opib[us]
 q[uod] turpibus aut impudentibus p[re]sit. Qui obediunt honore[m] m[er]e
 tes opelle. Zenodochia constitue p[er]singulas civitates ut iura p[er]grini
 clementia fruantur. Non tantum n[ost]ra. s[ed] etiam p[ro]p[ri]a p[er]tinetia indi
 gentes ut h[ab]eas unde fiat. **I**ntim[us] decorem singulis annis xxx milia
 tria modios. p[er] annu[m] p[er]m[an]entem dari galacia[m] et sexaginta milia vini sex
 tanos. horum quinta pars pauperibus templis obsecrantibus. debet co
 pendi. reliqua peregrinis indigentibus q[uod] distat. Turpe namq[ue] est ut
 iudeos non abiciant s[ed] potius nutant nup[er] galilei. et suos p[ro]pter. nec
 non etiam nos. n[ost]ra no[n] indurum solacio deservant. **Q**uia p[ro]pter dote et
 collationes facit paganos ad talia iustitia paganorum q[uod] iustos offere p[er]
 m[er]ita frugum. **E**rgo huius modi bene factis iustitie datus est hoc
 opus olim fuisse iusto. **H**omerus enim hoc probat introducens euem
 in se talia facientem. Nos ergo neq[ue] bona morum mutam[us] s[ed] alijs remitti
 mus negligencia non confusi. magis autem deor[um] reverentiam. respu

entes Si igitur hoc te faciente ego rationis letitia plenus ero. **P**resides
propinquo ramus domi suscipe frequentis eis scripta transmitti iugiter
cuius eis civitatem sacerdotum nullus occurrat. Cumque ad decempla ve
nerint deorum intra muros eos nemo precedat militum forte aut precede
rum officiorum qui volunt subsequatur. Cum ad ipsius templi pervenit
privatus existit. Tu enim sicut nostri ritus es index hoc etiam in sacra
sanctio videtur cogere. Obdientes igitur civitate per sunt reluctantes
vane glorie compingebantur. Quid enim paratur. aut quod meatur auxilium
qui matrem deorum ipsam hinc noluerunt. Cum ergo eam neglexerunt
non solum sine quela non erunt. sed etiam in indignationis impetum
susceperunt. Neque enim fas est ut illi paratur qui deos habuit inimicos.
Quade siquidem eis ut si mea volunt fieri huiusmodi omnes mater deorum stu
deant offerre culturam. **H**ec scriptum quid et ad similitudinem etiam de mo
ni templi constituit. et instituit munusque videtur sic quidibus adma
star dicitur ut erit qui rectos docent cultum perfide et penitentes post
culpam secundum traditionem christianorum correctione mediocri reformatent. **N**ihil
autem quod apaganus mittitur in christum enorme videbatur. Ideo qui
dem ut nec sentire in mortuos inhumanus aut crudele paganus videtur.
Quade civitate sebastea totius baptiste populos aperuerunt. igitur tradi
derunt ossa vero ac pulvis in dispersum. **S**i vel capita flagrantis eius
ut summum que populi in orbe ad usum etiam gesta sunt. noluerit enarra
re multis quod magnus quod voluminibus tanta egelur materia. **E**t progre
diamur ad finem quem pius galileus virginis filius imperio perituri suo
ad consolationem etiam sue. et ad gloriam maiestatis qua pater coequalis et
consustantialis est potenter influat. **P**rotergens ergo se ad periculi
expeditionem promovere iussit delphos. et delum atque dodonem consulens
an expediret ad bella procedere. **V**ates itaque unusi metumam per mittebat
unus in recta animati responso. quod pro exemplo mendacii ac seductionis
insere non pigebat. **E**st autem huiusmodi. **N**unc omnes aggredimur dei vic
torie tropheia referentes circa fluvium thure horum ergo duo eis bellige
rator maris. **D**ius quis ergo plurimum mazarum principem. et diu raso
nis credit unum et mentem tantis huius interpretatur. **Q**uod noster am
matus omnimodam sibi victoriam pompamque etiam galileos delere perbat.
Aplius tamen ut oportuit multis apostata contemptus est. **I**n antipho
nia namque vir quidam optimus pedagogus adolescentem habitabat erat
quod illic famosissimus sophista. libanius expectans victoriam miliam huiusmodi
poculis minas eius dixit ergo veram delidendo religionem. **Q**uid faber fi
lius quid putas agit de pedagogus completus gratia dixit. **Q**uod

martiris et regis eadmundi manu. Cum enim sua vi britan
 mo insulam quam magna parte occupavit vastaret spoliaret et me
 bra christi persequens multas affligeret indagatione census quem lingua
 anglorum danageldum nominant pro vinctum hauriant. precepit quoque pos
 sessiones memorati martiris conficere incensum. **S**upplicatum est ei
 contempsit preceptum propter christum amicum religiosum fratrem subreuerentiae
 inhibuit. ne etiam christi domini nostris et libam famulaz eius tyrannus
 indebita pmeret servitute. Sed impietas ad preces obsecrant intumuit
 ad prohibicionem adinas induruit et conuictis et muneris afficiens huius
 leui inuicem dei ultionem acceleravit manu flagellum provocavit. et pa
 tencia dei contempta. temeritate cecus incurrit morte. Nec mora ut
 milites agens incastis solus sicut ipse confessus est cum telo vidit
 adesse beati eadmundi more pante eum durissime et cedente eum
 admorte. Nam tyrannus enestigio conspuravit. Et ab ea quod die insula
 graves tyrannos huius. etiam beati eadmundi a prefata indagatione fisci
 mansit in munus. Nemo enim eorum mentem ausus est provocare. aut in
 opprobria etiam eius periculum facere sui. **V**eris tamen temporibus eu
 statius filius stephani qui in etiam dei semine decernat cum omnia
 per viribus de patris esset et etiam beati eadmundi. cum omnes piones
 detulerant videtur opulenta sibi non esset confusis opibus regni
 unde semel et secundo militibus era pcedent iam enim defecerant
 donativa. pda iam dicte etiam de populatus est. nondum tamen diges
 perat cibum. quem defaculatibus loci acceperat ipsa quoque die antequam se do
 mi sue reciperet que nimis vicina erat tractus est nostris manu et
 et letali percussus morbo die curat octava rebus cessit et vita. **U**bi
 moror imperator. Ubi sunt ut de domesticis loquar. Gausfredus Agilo
 Hamulfus Alanus Symon Billebros non tam comites regni quam
 hostes publica. Vgillis paterfamilias ubi dardano qui impellente beati
 virgine incidit infanciam quam parabat. Ubi alij quorum ut nomina con
 fident libet. Horum utique malicia insignis est infamia celebris infelix
 sortus. et que pns etas ignorare non potest. Si ergo quis antiquis
 uesat hystorias. si ignorat quomodo turis cum reges terga pbebant
 a regna puz tamini prostratus est si casus et pnpia pcedentem no
 retoluit tyrannorum ut ea que oculis uiderunt. munitis attendat et luce
 clarius intuebitur omnes tyrannos iustos esse. **D**egedeone qui for
 mid itaqz sibi uelut qui ma p fidentem et antiocho Caply
 rem publicam. l. populum dei indebito peruitutis iugo intuat

opprimere non indeo nisi forte ea de causa potentia appetant ut tormen-
 ta inferre poterint ferant. Si enim reges tantum appetant non ducunt
 omnes officij merentes. nequaquam tanta curient cupiditate. Voluntas
 enim regentis de lege dei pendet et non punitur libertas. At tyra-
 ni voluntas concupit perire. et legi reluctans. que libertate sancti-
 con suis iugum peribitis conatur imponere. ¶ Docet hoc scriptura in
 contrarium non licet. Dixerunt omnes viri israelitis ad gedeon. Quare
 viri tu et filius tuus et filius filij tui quia libasti nos de manu ma-
 dian. Quibus ille ait. Non duaboz viri nec duabz in nos filius noster
 sed duabz dno. Dicitur quod adeos. Videmus petrasque postulo a vobis. date
 michi in aureas opipeda vestra. Videmus michi in humis hinc facie quod dix-
 ram intueri. Nam gedeon qui interpretatur tutiens in utile vel temp-
 tatio iniquitatis corpe nomine et vultu videtur propriis officiis indi-
 care. ¶ Eius enim est curare in utilia. et ea vel delere vel renovare.
 ad frugem et quod nunquam deprehendit excludere a finibus suis ut filij
 adversus hostes procedat. Victoria deferatur ei honor dñi et recusatur
 legi tamen subiacet quos diuino spiritus ab soluit. Pater filiorum suc-
 cessurus deferatur honor at ille deum maluit honorari. ¶ Unus corpe
 recte hinc assumulat qui fas nephasque confundunt et insunt in la-
 boribus et erumpunt ut filios possint. non tam honoris quam rapine
 et iniquitatis habere heredes. Unus est enim qui legem dei et iustitiam
 eius que sola caritate consistit filijs anteponat. Cum audit inquit
 pater patrem aut matrem aut filios. plusquam me non est me dignus
 et pro facto qui transitoria christo ponunt. quibus transitorijs citius transiunt
 ut eorum perpetuatur gloria alius quos postpositus alius christus manet
 inquit. ¶ Ergo casum timeat princeps qui liberorum aut carnis motus
 affectu. honorem dñi non amat. in memor caritatis. ¶ Quod nemo est qui
 in deum se fateatur in surgere insurgunt cum pluri. et iam ista fa-
 lam sunt. Intravit autem dñs in iudicium cum supbia et hoc quidem
 faciunt multi. Oziab quem rex irrefragabilis iustitiam in multis fuisse
 memorat aut mortuo zacharia sacerdote cum cognome fuit intelliges
 ordinem sacerdotalem non tam pie quam audacter inua sit. et reclama-
 tibus lenitis. Nam tu es oziab rex. et non sacerdos audax quere-
 rit. Statim quod lepra partem illam corporis eius inuasit qui sacerdos
 ex lege auri tegebat lamina ut iuxta imitationem prophetarum facies
 eius ignominia repletur. ¶ Rex quid notus est et exacerbis regibus
 et eo maxime quod anno mortis eius natus est remulus. aquo gen-
 est romanorum. ¶ Mutatur pluri oziab sacerdotalia presumptus. sed lepra
 eius paupissimam erubescunt plures tamen petunt autiochi qui non

q̄ pastoris est animas pascere. Quicquid etiam ducunt p̄p̄ant sancta
 ut sit q̄ edificari. et sanctificari oporteat. **¶** Conducunt populos regna
 sollicitudo etiam ducunt facultates forte ut sibi faciant matiam p̄
 mundi ut amponant omnia ut paup̄ibus imp̄di et providendi alijs con
 ditionibus necessitate p̄cipiant. Si enim ut plura sibi imp̄ne. si ut pe
 cuniam congregent si ut carnem et sanguinem foveant latent et corumpat
 ut si familiam voluerint si deniq̄ ut gl̄iam suam queant. uidero duantes
 non forma facti gregis q̄dammodo licet labijs et similitudine officij pastorem
 induant tyrannus q̄m plures facilius accedunt. **¶** Dicunt p̄p̄i. et vni arbi
 trio ut mundano nemo utilior. Edicto nichil homo p̄ncipio suis homine. et ius
 tyrannus p̄lans aut cōstans p̄ncipio est. Si profecto multarū genere
 p̄larem cōstans antecedit. Val enim infatuatum adnichil animo valet
 nisi q̄ p̄videtur foras et contulatur ab hominibus. Porro n̄p̄ adeo solus
 ferriū mortem q̄ timere. aut ne pat̄ amor p̄venit. **¶** Discrimine nullo anim
 se leges nullissima rerum tamen monitis opes. **¶** Ergo ducatur vntas
 integritas p̄udatur sinceritas corripatur maculetur et p̄cas. nudi nudi
 iudiciū celebratur et p̄ncipio eius qui in p̄ssione p̄p̄i erectus est rediens
 fraudala p̄p̄it ut letus sit qui non caput. tendiculis eius. **¶** Cautio ne
 honorum p̄venitū p̄leum querunt inter imperet orbi. **¶** Pro tanti sue
 vat civilia bella moue ut venter fortissimam emnendi viam docuit p̄p̄i
 qui discipulos suos regulis gentium voluit conformari ut dāment
 insubditis et qui p̄tatem p̄terent. beneficia dicunt. **¶** Si qui maior est p̄p̄o
 te minoratur et solui p̄terens uite quiete viribus et contencione
 remota. sibi vndicet officij instrandi. **¶** At isti aliam p̄tulerunt aspo
 dentes p̄adipso fr̄ij et ininstrandi similitate reiecta. appetunt p̄regibus
 gentium dominari. Nec dubium quin frigescente viuo p̄tincta tantitate
 sedem suam et n̄p̄ p̄ndant ad aquilonez. Si quid p̄ductos odere p̄ares
 vbiā p̄tenti essent qui ea viderunt tempa consilij bruti. aquo enim i
 mune bello civili ceteris auit auctoritas. **¶** Deceat enim manus
 suas ab armis continere et civilibus quibus quanto quip̄ libentius et
 fororis in imperetur. tanto iniquior et in maior est. **¶** Aut ergo vntis neq̄
 pompeij brutiū nec cesaris hostem post bellum victoris habes. Si ergo
 sapiant h̄y p̄quorū dūo p̄p̄matia litigant eos palos concurre p̄adant
 altitū metuant opem ferre meritis quib̄ victor futurus sit teraq̄ q̄
 ta. quibus grauis vnta metis in muneat nulla manus belli mutato in
 dice p̄ra est. Nam et victor causa deo placuit **¶** Intra catham Gaude
 de planc mundus cum alter palus inierit. **¶** p̄p̄ension letetur gaudis si

vicerit uterque vel neuter. **T**amen autem ergo si placeat in insula licas
 ma aut alio si quis tamen locus belis sine duellis est apior. nam aut
 qui teste quiliiano bellos dicebant quos modo duelles appellamus. et sine
 oribus et vrbis piculo vincat altit' duelloz quem deus pils appbavit
 aut victorem esse pmpserit. **D**ictus quoque si id victori placeat deinceps
 utilium aut si cum eo iunctus agendum videtur vetudatur incedam
 Qui tu abbas loca clausis vno carcerem apuerit ptestetur se no illud ei
 qui dampnatur ppassse si victo. **S**i quid nulla fides inquit iustis degit
 amicos. **Q**ui us vicerit. i. qui violentior fuit inlipare. aliam ne infu
 lam pult ppetuis deportetur ad mazora petanda. aut ad metella damp
 netur farinus cum psumatis. quos inquit equat. i. quia plezo qui
 fortior vno feruor idem et iniquior est. **Q**uid purosus aut adulis
 bello tui. **N**ihil plane preter rabiem psumaticorum aut heticam
 pestem. **Q**uoz utz purosus sit non facile dixerim. si tamen in hys
 numerus est ut alterum recte pegeretur ab altero. **C**essabunt plane
 bella civilia si psumptum desit temeritatis adiutor. **D**ec est qui edaces
 possit urgere ad furorem. nisi eos aliquatenus ipa delectet infamia. **A**tiqz
 uicinas confurendi. aut nulla oim. aut ut multum ymaginaria est hoc
 quoque p multis maximis piculis patet quoz nemo satis declinat euen
 tum nisi pteat facultate. **F**uit hoc poeta grauissimus aut si iuxta
 quilianuz. rectius dice malueris oratore. non repugno dum constet p
 teneunda esse etiam que possunt euenire picula et vniuersitate ab uno quo
 libz cogi non posse ut pteat ab sequat iuncta. **A**ut enim hoc quibus ulla
 maculatus sanguine miles que potuit fesse tunc. **Q**uid pectora pulpas
Quid vesane gemis. **Q**uid fletus fundis manes. **P**er te sponte tua pte
 re parere fateris. **A**pp adeo ne times. quem tu facis esse timendum. **C**las
 fica det bello. **I**ure tu negliges tantus. **B**igua ferat cessa. **P**am iam tui
 lis couidet aruis et ce par generum primatus amabit. **D**ic sic si etia di
 cingatur si pps libertatem. si iustitiam pteat subire detractat aut oim
 no psumata papiunt. aut compage vntatis soli ut p psumatici dnm
 rabunt. **I**nterim contineat etia manus suas. qui gladius petri qui
 sanguinem casuali sinebat affectu mandato dnm ad pps tegitur in vagina
 et discipuli eradicare zizania pperantes papiunt. **M**egiores angelos poss
 tare. **D**ec vntatis integritas ut in se colligat dissidentes lapsus massus
 in quo fundatur etia quem psumatia reprobat qui fecit utraqz vnu et
 uestem suam in sortem fidelium qui pteat. **D**ec inquit ne deficiat fides
 et eam ppetens incribro pthanas non dissidat couulcet et tuncum
Dec pacem querat pacem. et psequatur etiam fugientes pperunt.

eius qui cum possit produci plurimum viginti legiones duxit exaltatus
 manere anima ad quos sunt ipsa enim dominatio adeo meruit exaltari ut
 ad gloriam eius flectat diuine genti dissimulatio nocentes accipiant. sed
 conspuentes istos nocentes faciunt bella sacerdotalia. Vnde sanctus ergo sta-
 tes alouge cum petro ut videant finem recolant illud ethiopianum. Si celus
 his furor anima dedisset aut si terrene temptarent astra gigantes non ta-
 men auderet pietas humana ut armis ut noctis uotis pdesse iam hoc quid
 videtur esse seruandum in his ubi quis iustus induit arma sive nephas.

¶ Nam si hereticus dissimulationis ne catholicus insinuat assistere ueritati pri-
 est et romano pontifici deuotissime famulari. Hic quidem cum uiuunt
 nam dissimulationis se catholicum esse sepe mentitur. Cum enim presumet sum-
 mum iudicare pontificem. cuius causa dei solus reseruetur. Quamuis uti-
 que quisque hoc attemptant laborare quidem. sed proficere nequaquam potest.
 Nec adinueniunt nomen pontificis arce habeatur. Hic pontifex cuiusque
 causa precessit electio. Quas ut naufragum tolleret naufragum se-
 tit maluitque pure solus. qui alios inuoluit periculis suis nec tamen re-
 gende namque curam suscipiat. Salomon ab eo matrem gerit affectum
 qui integrum meretricis calumpnie filium credere maluit quam petri. **¶** Et
 isti periculi maluit curam et stulti. qui honorem non usurpare et in-
 nocenti ecclesie non inferre calumpniam. Hec est inquit mater eius qui pro di-
 lectione refugit perditionem. **¶** Contra hic iungens est. qui seruo uiuatur
 in terra matris. **¶** Quot et quos tumultus et strages dedit illa collisio
 qui filius petri leonis aduersus innocuum bone memorie quoniam per-
 decessorem dno adrianum cuius uitam et felicitate in se in curam protendat
 dominus conatus est ab aquilone ascendere. Nunc et stellarum petri
 petrum traxit ruina eius. Cum uenit egredium tursulam. Cum petrum
 pisam. Cum nullus aut nix simulis alter erat memoria. Cum receperat
 epas qui in tota fere italia torquerunt. Profecto dum ruine illius nota
 sit etate nostra memoria ueridibile est que quoniam adeo misere ambiciosum
 esse. ut etiam stude non formidet. Verum ita stupidum esse credo qui no-
 malit se deleri quam ut pro eo tanta fiat turbatio. **¶** Si delictis uiris co-
 ingentibus carnis istorum quisque ascendit sedem petri et adrianus
 gubernaculum eius domino indignante accesserit plane naufragum non
 in merito faciet. cum et petrus uocatus ad domino ad validiores turtus
 animi cepit nigr. et namque que dominum habebat vectorem de salute despe-
 rit. daret christus dominus prealbus potes. Itaque qui nunc ascendit vo-
 tatur infernus et infernus deinetur nec letus huc gortus aque ma-
 lo sunt inchoata principio. Discordia et ipsum iniquitatis. et desit.

indiciū est. Si quid minima rerum discordia turbat pacem summa te-
nent. Pheton in fabulis dum patuos curvus affectat incendit orbem. et
tandem in perditione dei. et ipse succensus corruit preceps curvi disiecto. Tūc
ipse diem sine sole ferunt. et dum flagrat etiam succensa perfuante. spiritus in-
detur abesse. **¶** Viratus quoque dum clatus iuuenili etate leuitate fertur
in celum maribus fluctibus mergitur. Deiectus enim est dum allenaretur
Subuocatio siquid impiorum. grauioris ruine praesens est. Unus autem eo mi-
nor qui in sterili pacis sacrificiū officium in vixas mittit et transfici-
um. Quorsum queso tanta in inuitas. Rursum ad uitam si corum finis inte-
ritus. An ad gloriam. Et gloria corporis inconfusione est. An ad voluptatem. Ergo et
corum deus ventus est. An ut nobilitentur in carne et sanguine. Et caro et
sanguis regnum dei non possidebunt. Nam aduersus carnales non ego. sed
hec et grauiora hys aptior intonat tuba. Quorsum inquit finis iustis. Quorsum
deus ventus est. et gloria inconfusione corum qui terrena sapiunt. Si
non suam expleant voluntate alios dominantes. quod tyrannus est eis nihil
minus praeuenit. Tyrannus siquid nihil tutum est aut quietum. Putro-
ga damoclem. et se hoc atyrannus sicilie didicisse fatebatur. cum ei vidi-
q. mardentes priuas ruina in mineret ad priuū nutum et quai texcentis
lucio. dependens gladius inter regales delicias. tūc illius simulis fene-
ti inuict. **¶** Hoc idem apud claudiam astruit theodosius. Sed cum de-
terret plus ipse timeat. fors ista tyrannus. tamen inuictant clavis fortes
quod trucidant. Quamti gladiis inuict septi. quod venenis aucupes habeant
artem trepidi. quod minerentur. Tu tuem patrem. quod geras tu consule tuus.
Non tibi nec tua te moueant. sed publica uota. Erubescit si don ait ma-
re quia iam carnalis loquitur. que vir spiritualis audire non potest. Si
enim audirent sacerdotes vocem hanc nequaquam prela. phostes tuerent
ut priuas in cathedras occuparent. Et licet omnes suum pontificatus
apicem deferant. quāquam salua religione licet fugiendum. quā supariendum
arbitror sapienti. **¶** Ut cum in concussa uia loquar. illius laboriosus
summa. et quāquam ad statum prius peculi. praeuenit. in peruina uidetur esse
condicio. Si enim auaritia fuit mors ei est. Qui aut non effugiet ma-
nus et linguas romanorum. Nisi cum habeat unde obstruat ora corum
inimicus. quod cohibeat ad comicia. ad flagitia et facinorosa perferenda aures
oculos diuertet et animi. **¶** Vera quidem sunt. que praeteris etiam prudenti-
um omne iudiciū subuertunt. amor nimis. acceptio personarum. facilitas
credendi. Nam ad ista mouet. et iusticiam dispensare nullus hominum potest.
Ergo et ab hys in uia uicinis est. et pontificem qui animi co-

heret debet potestus si odit munera. quis beneficia conferet munusculum
 Quid largiturus est ei qui non accipit. Aut quomodo subsistet ante faciem
 eorum. Hic enim consensu mandatum potest perspicere sacerdotale qui eos
 in consilio omnibus admittere compellatur. Quid quod arguitur dampnare
 symoniam munera et retributiones. Si ea sequitur nomine se ipse proira vo
 te qdempnat. Si in summa potestate munera licentia est. profecto qui legibus
 post nulli subiacet ab illicitis arcibus coartatur. Ergo et romano pontifi
 ci minimum eo ipso quo plurimum licet. Quid ponderosius est sollicitudine
 avarum etiam. Apertum privilegium tunc sit ad successores et plane pars p
 rilegi est qui apostolus ad Corinthios loquitur. Unus inquit infirmatur
 et ego non infirmor. Unus scandalizatur et ego non uide. Si totum no
 multis resolvit ut istud vendicat. qui de primatu contendit et ut puto et
 to faciet locum. **P**ostea qui romanus pontifex est eundem pro condici
 one etiam. que unum est esse semini servorum nota est. Non equidem in con
 patione ad gloriam ut quidam opinantur sed substantie ut patet qui finis
 dei serviet vel intus. Unus enim persona dea servit et dispensatior
 est clementie ut iusticie sue. Servit angelus servit homo. servit boni
 servit mali. et ipse princeps mundi dyabulus servit. Ergo et romanus ser
 vum deo et tyranni quibus romanum nomen est servire pontificem. Adde
 quidem ut nisi fuerit aut popontificem aut qd romanum esse nomen sit his
 enim ergo finis servorum esse ambigit. Dum ad vitam tunc tempora se
 hanc faciat deus huius rei testem immo. quia romano pontifice nemo
 imperabilior est condicione eius nulla superior. Et licet nichil aliud ledat
 uoce est ut tantissime ut solo labore deficiat fatetur enim. iuxta sede se ta
 tas imperas invenisse. ut facta collatione presencium. tota preces ama
 ritudo lacrimas et tanta felicitas fuerit. **P**rimo san dicit cathedram
 romanam pontificis tamen acutissimis usque quaque confectam aculeis tan
 teque malis ut robustissimos premat terat et contumace humeros. Co
 ronam et fisyrum clava merito videri. qui ignea sunt. Neque unquam a
 natali solo anglic malle posse aut in claustris bti vixi petris latuisse
 dicit qui tantis. nisi quia diuine dispensationi reluctari non audeat
 intrasse augustas. Dum sup est introga et crede popto. Hoc etiam
 michi repissime adiecit qd cum de gradu ingradum a claustrali clerico
 ponna officia pontificem suum ascendit nichil unquam felicitatis
 aut tranquillitatis quietis ante priorem adiecit est ab aspectu. et ut verbum eius
 utar nichil enim cum prius sum. sui gratia vult apud se absconditum ce
 ab oculis meis ininde inquit. et malitico semper dilatant me dicit. **S**z iunc

suerit q' infinita luce impasit si placeat supponat dextera quomaz in
 importabile est. **N**onne ergo misera dignissimus est qui p'tanta pug
 nat misera. **S**ic sane dignissimus qui eligitur sequenti die paup' erit et
 in finitis fere creditoribus tenebitur obligatus. Quid ergo erit ei quem
 nulla vocat electio. si repugnante in membris xpo ambicio recta et trueri
 ta non sine sanguine fraterno intrudit. Hoc quid est vomulo sue cede
 impudens non petro inco missi dispensatione oculis. **Epimachos inquit**
Nisi contentio sua dissimulet que tamen dissimulat **assequi finem suum**
 unilari ratio non p'mittit q' supponit luce. **Sequit' Capitulum**
 clarus liquet epimachos inquit assequi finem suum. Cum enim ad tunc
 lam apparet vitam et libidines explendam philosophent' minus desi
 piant nemo enim q' male libet patet sapienter implere. Hoc p' ista la
 bilis fluentia nullus assequitur. Illos quoq' epimachos nomine cen
 sendos arbitror qui suam voluntatem in oculis implere voluntate. **Ma**
 tum res libidini permittit in voluptate transit affectus. Si affectui
 affectus non pareat quo magis vis torquens magis. si tamen sit libi
 do involuntate alioquin interdum velle q' potes iocundum est et fruc
 tuosum si forte esuras et sitas iusticiant laboriosum tamen p'midus
 itaq' epimachos plenus est eo q' tanta multitudo hominum pauci
 sunt qui non famulentur libidini et corrupte voluntati. Et laboriose
 voluntatis verbis non implicati aut nulli aut pauciores sunt. De lo
 co voluptatis conclusus est homo quoquo libido p'maluit eo q' in ta iocu
 da et tranquilla frui non potest cui cepit libido durare. **Maluit** facere q' libu
 it qu' q' missus est. et pro rectus in locum misere interram laboris mis
 sus est. ut ei et penam suo terra p'mas et tribulos q'minet. et infiduc
 ius comedat paucum suum qui in rectitudine voluntatis obediens sue
 difficultate et labore plenam poterat habere voluptate. si quid adiacita
 tem et voluptatem parata inveniat omnia. **Maluit** autem sicut hys pla
 cet qui curio sine p'mittantur laborum originem dicit avolendo et su
 dor eius laborem et angustias indicat corrupte voluntatis. Si ergo su
 datur in eo qui confirmat cor hominis et etiam in succedendo q' letificat q'
 est q' sine labore sibi natura mortalis credat indultum. Quia vero sibi dic
 tum recollit q' mater omnium unius peccatrix sententia creatoris intor
 sit. **Parit** ergo indolore filios virtutum que sine labore parit p'pote
 uiazo. **Natura** namq' peccatrix ad malum p'ua est et corrupta ab a
 dolescentia sua que etas originem vivatur. **Ut** sine labore et difficulta
 te labor possit ad mala. **Ergo** ad bona sine labore et erecta sine difficul
 tate et p'pote stare non possit. **Parit** itaq' vicia filias utiq' non filios
 sine dolore s' p'pote dulcis ad labores. sed indolore filios s' plane ad gau

Dum non dolorem Ergo episcopus natus in dolore tuus vita filios
 parit aut filias. et semper plures aut futuras ingemunt angustias illas
 aut ut cetera taceam putabis non letatur aut si ceteris non est. Dum ve
 rum metitur sortis ea tamquam abemura fugientia deplorat. letis et em
 stare negatum est. nisi quis letetur in illis. que letum faciunt aut ad pre
 tudam proferunt vitam. Pretat namque mundus hic et cuncta desiderabilia
 eius. Dum hinc blandiat intantibus et dulces fallacie sue pueret illecebris
 namissima eius quomodo absinthio amariora sunt. Et quia ratio putem
 statum eius imperfectum esse usque quaque quiviat nescio. quid solidum semper
 pollicetur impossibile ut in oculis amatoribus et sequatibus suis nec
 vni ab initio dixit ad perfectum aut non compatem ferent hic est q
 anarus in medijs opibus esurit potens et presidens in summo fastigio
 semit in pro fundo luxu voluptuosum gaudij defectus augit et fame
 prus et gracie intoto timore manus glorie vilescit. Cum ista non patet
 nimium atus est cum unusquisque eorum qui insuntur in hys sibi q appe
 tit d esse fateatur. Sunt tamen quorum oculos ita pstruxit malicia
 ut que p se lucet nequeant intueri. Sic oculis capiti talpe lucis bene
 ficium non agnoscunt et in natas gaudentes tenebris oderunt aerem
 puriore nec vnic queunt si ducuntur arceantur ab humo et latebris su
 is. Namque talpam gerunt ymaginem qui semper in humis insuntur q
 tota conversatio interra depuntur ut nihil altum sapiant nil dnu
 Sed nec humanum quid tuus est cum cetera animalia prava ferantur
 interram. celum et que celestia sunt cuncta dignitate corporis et animi
 contemplant. Hy non suo s talpe quodam nature vicio depuntur. Pro
 fecto deterior est quem culpa maculat eo qui nature laborat impio. R
 credas altum sapere qui nature consortes non tam virtute qui vicijs
 vult preire. Sed quid ingrege isto talpam arguo cecitatem. n q alioz
 fons esse videtur. Ab eo namque statuerunt. vni vicioz. ut quai mtorpe
 vno vides conflypse impatentia leonib. feniad. tigridib. gulam lu
 pi varetatem pardi fraudes vulpis tenacitatem arpie in undiam sing
 peculanciam hura supliam q equi stoliditate asini abstinacoz. muli
 topitum hodie ingredmez coru. et q q aliud pspitatis. s in funde potuit
 hominu. teterima creatura. Nam ab eo vniqa hec ingrada pfluerit
 dum boni et mali piam et similitudine dei prouinit p raptuam. Exinde
 inclinata est adualium natura homin. tuus quat quedam infancia
 precessit innocens. Dum adloquys pueritibus et pueris abstinent
 Siluit homo et mansit innocens. In misso popore ab dormiunt innocens
 poge factus et agnosceus auxilium simile q ei fab viciat deus innocens
 latens est magnalia dei. Dz quo factus verborum p ho stum tuus sitat

eductus potuit tunc temptatore ubi queream quā ab infamia adoles-
 cens concepto calore intinuit. et pudicitiae mandatum cuius custodia
 ad gloriā futurā p̄futurā corruptus est. ut potuit mirabili et invariabili
 lege conditoris inflatē sibi viuis velutetur carnis et spūs ut nulla iracōe
 componi possint nisi illius grācia intēdat qui fecit utraq̄ vnu et tētuem
 in electorē sine faat appu ab orberē. **E**t si vltus gentiliū uti licet x̄pia
 no qui salis electis diu. et deo placens. p̄uolūtante grāy esse credit in
 genū et si nec uba nec p̄sus tradam gentiliū fugiendos diu modo uite
 tur errores. Hoc ip̄m diuina p̄uidentia in euēdi sua p̄ uolūtē fictici co-
 mēti inuūisse visus est maro diu sex etatū gradus. sex liborū dis-
 tinctiōibus p̄uident gop̄ressit. Quibus conditiōis hūane. diu ad ip̄e diu
 miratur q̄rtum gop̄mēre visus est et p̄uēssimū q̄m̄q̄ quem eduat et p̄ro
 uelut p̄uoduat et dēduat ad admanes. **N**am eas euēas qui ibi fingitur
 amūus sit dictus eo q̄ est corporis hūator. cuios omni ut grēas pla-
 cet hūator est. dēuq̄ ab corpus et ab hys componit euēas ut significet
 diuam quā tarus tugurio habitantem. sic etiam uēptūm et hūo sige nū
 eo q̄ sige in hūet p̄m̄s itaq̄ liber euēdos sub ymagiē nau fragy iudū
 festas infācie. que suis p̄uēllis agitū gop̄unt tūp̄iōes et in fine s̄p̄o
 habundācia cū et p̄atus adulta p̄uēllis agitū. p̄osilit ad leticiam
 tūuālem p̄uēssimū ergo adoleſcentie p̄uēuēt colloquorū quērtia et
 corū intēp̄iōes aut fabulas uatut aut ueris falsa p̄uēp̄et ea q̄d ut
 tūloquo p̄a d̄ esse non possunt. **P**orū tū uanos inuēntūes euēntus
 quā suos tūit errores. eo q̄ illa etas fecit solos uatut errores. eo q̄d i
 etas fecit p̄los uatut errores. Si quid ut ait ethicus uerbis nūeris
 tandem custodie remato gaudet equis caulibus q̄ et app̄ia grāuūe cā
 pi cēreus in uatū flecti inuēntūibus app̄. **U**tiliū tardus p̄uēp̄or p̄ro
 digus eris. **P**rima ergo etas uatutem. **S**ecūda custodē hābet. **T**ercia quo liber
 or eo faalūis erāt uatutem tamen p̄uēdit ad euēia. **E**ductus illatās
 amores conuēat et ignem impudētē conceptum inuēctore ad diuē
 infeliciū p̄duat regū. **N**ec enim in inuēctis fatalem hūitudinē
 esse sub t̄p̄o mercurij rāo p̄suadet docet q̄ illum qui diu fuerat p̄
 uulū p̄uēbat ut p̄uulū loquebatur ut p̄uulū fūga inuēctagibū
 app̄hēssim euēuē que erāt p̄uēuē. **U**nde ut admemoratū ethi-
 cum uēuēuē cōuēssis studiis etas amūus q̄ uirilīs quērt opes
 et amūciās inuēuē hōuē cōuēssis tūet q̄ mox inuēctē labore
Ergo et uirilīs etas p̄uēuē et inuēuē euēuē. et si app̄uēsa uā
 lūptate et inuēdo amore nauigij sū p̄uē non potest auēctōrā p̄uēdit
 et finem. **H**ic et p̄uēuē p̄uēuē filius p̄uēuē reliquit aduēctē uē ad
 ultorū inuē. inuēuē. **E**ductus matūitate uēuē p̄uē et etatem

de pugit vicinaz senectuti quos que ipam iam ingreditur senectuti
 tem Nam et patrum honores recolat maiorum memoriam venerit
 et quai ad tulum aucti se pollempnes celebrat ludos in hys ipis do
 ily fm in peram recognoscat dnm vero hinc egreditur tunc ad sex
 tium. et amissis palinuro et mureo duce. f. namq. dormitante et teme
 rario prely interiore cum iam frigescat affectat vicesq. deficiat non
 tam senectute sentit qui seniu et volud quenda de pefum ad micos
 ubi quai velus in utilit gestis. totius ante acta uite recolitque cur
 res et distat alia via mcedendum esse hys qui volunt adducere lamine
 complexus et fatale regnu yelle quai quidam artem beatitudinis
 puenit. **Constat** enim apud eos qui mentem diligenter pstruunt
 auctorum maxime genuine doctrine vires declarasse dnm vanitate fig
 menti poctia phice nitatis muslut archana licet aut de pma corrup
 tione spale dictum sit. potest et de singulis manifesta ratione monst
 ri quia natura hominis ad ab adoleptia sua pua est ad malu ut
 qua libero ppe cadat sponte malp am. et inde mto suo pcepis piala
 batur impemum Ergi tamen nequaquam potest adducere nisi gratia de
 supponat manu suam. **Clata** est ergo epicureos via et hanc dubia
 ducit ad mo item p piala tamen p curres p amantudines et p amio
 das vanitates ut letum et quietum tiquille uite statum in ea illius
 muemat ul ad illu tande ea ducende ducite pueniat Nam ut beati
 do possideatur non vains s. uers mstendum est bonus Vana enim
 cultorem suu pturbant mteuebras potiores ad fletum oculo stndore
 de noui cunictum aurum et varias prespuras. et penas infero mny apd
 quas nullus ordo s. sempiternus horum mhitat. **Hinc via fidelissima**
 27 **S**enectute tamen non struo calupniam. **Sit ad sequendum q. epi**
 que beatitudines esse diffinit. letum semp tueri appetunt nel pol
 et quietum tiquille uite statum s. mtepretatione sinistra licetur. **Cap**
 et inosa pootione arbitror in famatam adeo quidem ut cum epici
 rei sint plium. i. nam pectatores voluptatis nomen hoc pama pio fi
 teatur Erube scunt enim dci q. sunt p am turpitudine occultare in
 tuit nomen alieno. dnm non tam boni esse cupiunt qui videri. Si no
 diffinitam fidelis detur mterpres et sententia comodius pcutor qui
 manu apponat ori. i. qui faciat q. loquetur nichil verus et rectus apd
 stantem. et p pletitum esse conuices quas ad te vocando grandis ma
 vie compendo. cum pcepis mtruducam. **Pe** tamen illam eo quo
 epicurei diffinito tendit ma putes. cam tibi mcalce libri quai iusue me
 conabor apue. Est aut arduu et arda. plana tamen et recta diligetibus
 quo ducere docete et subuehente na offendit quis ad lapide pedem

sim. Ipe namque lapis offensionis et petra scandali gradientes in se
 quos accipit erigit et corroborat. ut humiliati in se in eo gradientes audac
 ter et libere procedant quia in eo possumus qui nos confortat. **¶** Via siquid
 hec virtus est. duobus instructa et artata humilibus cognitione scilicet et gratia
 boni. Nosse namque bonum et non facere meritum dampnandum est non via
 beatitudinis. Unde inquit hanc viam ingrediar qui inimicus sum et non
 in via putantur varietate viarum ignorans ad vnam et pergit cum oculo
 li languorunt pro inopia. et fere iam deficiunt. quibus cum deum in
 ducit ut ad id tranquillitatis et gaudij perveniam. quod promittit. Est inquit via
 sublimis cetera manifesta sereno lactea nomen habet. Berua tibi celum
 ne turbetur. Indignatione oculos anime tue. et facile lacteam hanc agnos
 ces viam. Redi ad te patrum suscipe monimenta et ibi intus diligenter
 ubi cecideris in errorem. **¶** Recolo autem nos abierat ibi primum in impuls
 sus et cecidit homo ut cadet perditionis mandati. quando ad veritatem
 scientie lignum. suadente dyabolo temerarius et incautam viam poten
 dit. Abinde enim peccatum accepta occasione per mandatum seduxit me et
 illud accidit inquit namque mandatum operatum est in me ducere quod
 coram. quia semper intus in uetitu. quod non licet actus uirtutis. Ad arborem
 scientie viam potendit gulam implevit. et contra primum fallacis in
 mici et postea in dictum veritatis dei obtenebratus est homo et in fures
 prostratus sedus feriens cum morte. et pactum faciens cum inferno.
 Bonum tamen et mali sciens factus est per experientiam. et multiplici in se
 locum se fecit in se. Ergo aliquo scientie dum prohibitus illud ascendit
 auitatis vita cecidit. et demum homo nec reuertitur ad vitam. nisi ad ar
 borem scientie redeat. et inde veritatem incognitione virtute nosse vitam
 in iocunditate inueniat. **¶** Faciens itaque acumen potest ut discernat
 inter bonum et malum et in ipsis bonis aut malis. quid cum pendet aquos
 cat inigi deinde tunc palliatudine ne partem suam faciat detiorem sed to
 to conatu mentis et corporis per eligendis insinuat. **¶** Ipe quoque labor dul
 cescat sibi et totam amaritudinem rerum prepetant ut ait beatus gregorius
 spe temperet futuris. Nam et per haec die noctuque sub expectatione dei sus
 ciliatur lacrimis. et sic lugentibus vitas ipsa que nec fallit nec fallitur
 veram beatitudinem reperimus. **¶** Rec veritatem quis ad arborem scientie
 boni et mali viam potendit. primum prohibitionis exemplo quia potest
 et errorem ad illam mutant. ille qui docet hominem scire et in se primum
 scientiam per se ipsam ignarus indicat quid sit bonum. **¶** In arbore ergo scientie
 quidam quidam virtutis ramus nascitur. ex quo tota vita proficiens homi
 nis consecratur. Postquam ad germinem vite deum filius alcer redit nisi quod
 virtutis ramum potissimum deliquis scientie pretendit. Quis vero auellit
 ramum cum ut ipsam arborem. et quid si oporteat per auctorem nouerunt. **¶** Rec

rebus facile innotescet ubi per multitudinem de sapientia. et male age
 cum ipsa arbor occidit. Hoc ipse forte pensat et uirum qui licet innotescit
 esse ignarus et intenebris gentium ambularet ad delicias campos felici
 et cum genitoris conspectum eorum ad nutriendum esse non credidit nisi
 docente sibilla. que quasi siabole consilium iouis ut sapientia dei innotescit
 vultum hunc perperne que perperentem et erigente se auctoris vitam inuit
 conpesceret. Aut ergo Accipe que pagenda prius latet arbore opata aure
 us et folijs et leues vnum vnum inuasi inferne dictus fac hunc te
 que omnis latus et abstrusus claudunt quallibus vultus. Et non ante
 datur telluris opata subire aurum. quoniam quis decipit ab arbore fetus
 hoc sibi pulchrum summi ferri perperina munus instatuit. prius amulso non
 defuit alter aureus et simili fraude sat vinga metallo. **P**lane quid
 penazo lateat interius ut quid in hys possit in hys possit mereri solus
 agnoscat qui de arbore scientie vnum bonum opacum auellit. Et quod aut
 so alter non defuit quia quo amplius docetur eo magis proficiunt
 et proficiunt scientie et virtutes. **N**on tamen catenis haurimus aut gen
 cum in isto vestigio ut credam quoniam ad sciendum aut virtutem prius ar
 bulum sui viribus puenit fateor gratiam in electis opari et velle et per
 fice ipsam venerit tamquam vnam ymo venerit vnam que sola duat adue
 tam. et queque boni voti compotem fiat. **P**acta hanc est innocentie ma
 nifesta candore. et alimentorum sedulitate nutritis. **P**roplet officium et so
 la parat ad profectum nam sine ea proficit nullus. **C**lamat hoc in
 voce tube peruenientibus ut redeant ad cor eius ad arborem scientie
 amato gladio versatili. et flammeo ducatum promittit inpatram et in
 gressum. **P**lus dicit ipsam arborem scientie et lignum vite in quo sunt
 omnes sapientie et scientie thesauri absconditi et in quo habitat pleni
 tudo similitudinis corporali. **P**otest in ista tamen substantia et produ
 cit interquam peruenientibus in et plantavit in medio carie ut alio
 illustratur per scientiam roboratur per virtutem et pultet in imperio
 dia uberi et gaudium eius plenum sic gaudium adeo. et indeo gaudium
 quod nemo tollet ab ipsa. **A**ccedat ergo ad arborem ducente gratia qui abdu
 cente concupiscentia deliquit in arborem. quoniam salus ab eadem procurata
 est in longum iniquo. quia mors ante processit aliquo. **A**ccedat si quis
 passibus quod gratia expedit tunc conbrua. **E**t quia non fuerat
 hominem delectatur temptator. nisi in mente eius clavis processit. a timore
 conapiat. unde huiusmodi subpotenti manu dei. qui goaltur desiderat in
 die visitationis. **A**bsitruat aliam qui presupposit illata et innotescit co
 cupiscentie ordinata innotescit caritate. **D**electo in hys videat et nunc. quod
 lignum pulchrum est visu et aduersum suam et fructu vultu beatitudinis.

et p[er]p[et]ratum t[ri]quille m[en]te statum dabit intempe[re] suo. **P**orro iocun-
dus timor qui modice timor[is] reuerentiam cadit non ualeat occidit aut pre-
scriptam sibi p[re]uincit legem. Si timor[is] foras mittit aculeos et p[er]p[et]rat
op[er]e facit bona sponte sua ad herens iusticie et quasi uiribus obedi-
encie cum gratia quodammodo uolenter mittitur acquirere uitam. qui p[er] uolen-
tiam op[er]e uoluntate aduincit euincit in mortem. Timor innocencie p[er]t[ine]t
iusticie bene faciendo mandator[um] obediencia p[er] mouet recto q[ue] ralle ad u[er]a
libertatem iustus p[er]ducit. **N**am et is est quem deduxit d[omi]n[us]. p[er] uias ius-
tas. d[omi]n[us] ei s[er]uauit p[re]cepta. honestas enim in laboribus. et in uoluntate com-
plens ei libertatem p[er] qua fidelit[er] et utilit[er] laboratur. Possem dicere
quia hunc tendunt tota lex et p[ro]phete. omnesq[ue] scripture canonicę. quia
tendunt ad filium neq[ue] enim istud ambigunt est cum et infidelium. Inq[ui]a
ta. nichil utilitatis habeant nisi aliquid conferant libertatib[us]. Si h[ab]eas
omiss[um] aut pacis p[re]missis dico quia hic sola sunt que sola put-
facit et s[er]uare licet tunc ab altero iusticie uim p[ro]ueniat ne cui no-
ceatur ab alio ut sibi quisq[ue] et alijs pro sit. **D**is tibi constare que dico
Dis ne beat[us] esse p[er] uia[m] uir qui timet d[omi]n[um] p[er] uia[m] uirum ne desi-
derare. Non modo ne. s[ed] potens interia erit et p[er]uenit eius. An fauore[m]
sectans et laudes hominum. Quia recto benedict[us]. An ad celebra-
tem dilatans et ad opulentiam suam p[er]p[et]rat. Gloria et diuitie iudicis
eius. An p[er]petuat[ur] quere[n]s opibus in memoria eterna erit iustus. **D**is
ne p[er]uenit esse. Ab audia[n]te mala non timebit. **S**ed om[n]is de p[er]uenit
inimicus. **B**eam ne lingue affectus. Labia in p[er]p[et]rat dilatant g[ra]m[m]a. **I**tem
memoria iusta cum laudibus nomen impio[rum] putrescit. **D**is tibi futura in
uote p[er]uenit. **E**xpectatio in p[er]p[et]rat leticia. **D**is iocunditate tibi p[ro]gredi in
p[er]p[et]rat. **E**t in p[er]p[et]rat p[er]uenit. et in pace licet mori in p[er]p[et]ratibus
uideantur. **E**cce habes uiam uerissimam et fidelissimam ad assequen-
dum statum quem desiderat epicurus. et si eam tenueris lib[er] es et tu
tibi eris. **H**ec ad bene beate q[ue] uiuend[um] potest sola sufficere. adeo quidem
ut contra posita uim[us] aut nihil aut minimum p[er]fectio adiciantur.
Nec in lib[er]is quoniam ne salus interas deauratis circudatus uarietate
quoniam epulens cotidie splendide. qui p[ri]mos honores habeas et ut paucos
multa complectar. quoniam tempore et p[ri]p[er]is moribus rectus tamen ut
es t[em]p[er]e in omnibus morem geras et singulis lenocinis uideat[ur] uideas n[on]
dum q[ui]a[rum] enim es qui ut debeat aut possis licet iam sit cepit mul-
tos capi tenditulis eius. **E**t illis t[em]p[er]is anglo[rum] h[ab]ueris et maxime
Regu[m] Britannie si uicis gestu[m] fuit p[er]itus concolor circa garouas
et ut dicit te auctore te ducem fulminat et tolosam felici cingens ab-
sidione non modo p[er] uia[m] ualeat usq[ue] ad uodanum et alpes t[er]ritat. s[ed] n[on]

nota

1155. *in p[er]p[et]ratibus
concolor circa garouas
et ut dicit te auctore te ducem
fulminat et tolosam felici cingens
ab-
sidione non modo p[er] uia[m] ualeat
usq[ue] ad uodanum et alpes t[er]ritat.*

maioribus divitiis plis op subactis quai uniusio prepos inminuat
timore principes hyppianos concussit et gallos su tantis vero tumultibz
queso custodi innocenciam et inde et dicta et predicta equitate nec amo
re nec odio timore ul spe declines a via recta pusti enim hereditabunt
firmam et ut auctoritate constat altissimi semen impiorum piluit ¶ Si
hec que tibi sincera deuotione curam parbe intanto tumultu legere non
vacat aut quia insipida sunt pensibus ubis multa non placeat vel ipa
deuotio non displiceat que honori tuo studuit inferuire Si enim plianis
intercom patromablis opi ¶ Si aut ut volucres qdempuctur ¶ Quod em
ad alios ut perim inducent alienum liber enim hic ut quilibz suo tibi domi
no stat aut cadit agultitudinis impite non formido macta. meos tamen
vago parcat opusculis et si rurales sunt quidam quia libris li eorum in
qui derogam in aliquo ¶ Si preces meas audire noluerint impietatis
iudicio tenebunt obnoxii quia ut ait aparchalis improbe facit qui. in
alieno libro ingemofus est ¶ Que aut de ruralibz iugis dicta sunt in
nullo eorum s forte in me aut mei similibz deprehendi et plane inuis
arta lege castigor si me ipm et amicos castigare et emendare non
licet ¶ Profecto qui ad hec rugalut naues firmitem contrahet aut faciem
rubore vestiet aut pallore confundet tunc labia contrahetur aut saliet
toxicabit lingua. gemitu tremelbunt manus proterniet se ipy iugis
no stris canuget obnoxium ¶ In quibus fuit ppositi semp diuigis ad
bona rursus peria. et ad id quo deet aut prodest institueret vitam ¶ Cum
autem iustum reprehensiam locum vident ea qd caritate licenter utat
et de emendacoe mea arquirat sibi et possideat premium vite ¶ Pro
enim quia in mulatloquo peccatum non de est ¶ Si in iusto et inuitate
dei dei pcoror lectorem quo meci memor in gramibus suis impetret ut
filius dei vum et virgins intemperate deus homo manifeste se ipy et
palam fariat viam qua volus mcedendum est in buplato suo et di
rigat meo gressus meos

Explicit poliaration liber sollempnis et utilis p^{ri}ncipis Vinctus
Johannis de Kazum iuxta actas Epyphanie Salubato d^{omi}ni d^{omi}
chilimo Quadringent^o xxxv^o. Et est scriptus p^{er} d^{omi}ni Henricum
de Kazum de Kazum Sandomir et voladus et alii

Et ubi venit plenitudo temporis misit deus filium suum interius
 ad Gal. iii. Quidam sensum hunc aptius intendit de plenitudine temporis
 ubi incarnati plenitudinem. Primo sub exemplo etatis puerilis et
 virilis Nam tempus virile dicitur tempus plenum respectu temporis
 puerilis Sic et observantiae legales fuerunt quaedam figure disponentes
 ad christum Ergo appellat apostolus tempus christi tempus plenum Et hoc christus
 notabat cum in euangelio dicebat Nam veni sol. le. s. adimplere. Et
 tunc dicitur plenitudo temporis propter impletionem temporis adeo patre pre
 sumpti quo misit filium suum interius De quo Daniel. ix. huiusmodi
 de abrenuntiatione sunt sup. istud tunc ut impleatur visio et prophetia et
 ungatur spiritus sanctus. Etiam dicitur plenitudo temporis id est tempus
 gratie in quo impleta sunt omnia quia nunc diu plena est terra. Pro
 tunc dicitur quod filius dei suavit tempus et optavitatem in omni ope suo.
 Primo mundum creando potenter Eccl. iii. Omnia fecit deus in tempore
 suo Secundo in mundum veniendo humiliter ysa. xlv. Me est ut novat
 omnia Tercio in mundum predicando utiliter Ps. x. tempus requirendi
 domini cum ipse venerit Quarto mortem patiendo penalem ioh. viii. v. 56
 Tempus meum non advenit Quinto a morte resurgendo hilariter ysa.
 xlv. Tempus affuit quo sol refulsit qui prius erat in umbra
 Sexto in celum ascendendo sollempniter thab. xiv. tempus est ut re
 ritur ad eum qui misit me Septimo per suum mittendo plenarie
 iach. ii. Et erit per hoc effundam de spiritu meo super promeritantes
 Octavo ad iudicium veniendo et iudicando finaliter iach. ii. In tempore
 illo congregabo omnes singulos remunerando eternaliter Eccl. i. in fine
 perit opus vestrum ante tempus et dabit vobis mercedem in tempore suo.

T du
an
ad
pu
fi
et
me
co
ph
qu
mi
m
m
de
sic
du
lu
m
fu
Di
et
ue
m
et
de
pl
m
m
m
na
m
pu
tu
ce
de
al

Abstinencia sanat quos superfluitas ciborum inficit nec diu viuere possunt nec sane esse anime. que nimio sanguine et adipibus quasi luto inoliuntur nichil quasi tenue nichil celeste si semper de carnibus exultant et ventris ingluwie cogitant morbi namque satietate nimia contantur. In ypoctas iam phorismis Crassa et obesa que cresendi mensura impleant nisi cito ablacione sanguinis minuantur in palisim et passua morborum genera erumpunt. De qse. di. v. ne tales nichil sic iocundum est sicut cibus bene digestus aut decoctus. nichil saltem. nichil sic sensum accamen operatur nichil sic exitum fugat sicut moderata refectio. Sufficiens est cibus cum nutritio et sospitate simul eam pareat uoluptate exundancia uero morbum facit et molestiam ingerit et exitum mes gnat et facit. Quod enim facit fames hoc etiam plenitudo ciborum. magis autem multo horum peiora. fames quippe in paucis diebus aufert hominem et libeat ex hac vita penali excessus uero ciborum consumit et corruptescit facit corpus quantum et mactat exitum diutina et tunc enim morte deli consue. Jo. os auct. de qse. di. v. nichil Abstine ab iniquitatibus et ab illis uolunt

ptatibus seculi est perfectum magis et generale ieiunium. In hoc namque scilicet quasi quadragesima celebramus abstinentiam. cum bene uiuimus cum ab iniquitatibus et ab illicitis uoluptatibus abstinemus. Si quia hec abstinentia sine mercede non est. Aug. sup. Jo. de qse. di. v. ieiunium Quinque modis gula uitium nos temptat. Aliquam namque indigenae quia puenit. Aliquam non puenit si cibos lauciores querit. Aliquam que sumenda sunt paruari acutius expetit. Aliquam autem et qualitas ciborum et tempus cogit si in ipsa qualitate sumendi mensura refectio excedit nonnunquam et abiectus est quod desiderat et tamen in ipso estu immoderatus desiderii detestius peccat. Greg. de cofer. di. v. quique xxi. precepte laute nimis ardent studio. Item quique modis aliquis peccat comedendo. **A**d sobrietatem debemus sapere et non plus quam oportet sapere. xxxxi. di. sit rector ieiunium. Abel esse renuit quem cayn malicia non excuit. Greg. vii. q. i. ad aut. Si cautus in regem humilis castus in superioribus discretus sobrius.

Abbas si fuerit ac diuinitate cepta uerbis et exemplis non ostendit. ab episcopo iurisdictione consistit et a vicinis abbatibus et ceteris dominis in metibus a suo coherceat. honore etiam si omnis congregatio vicis suis consensat eum et abbatibus

habere uoluerit xxv. q. i. si qd
Abbates plurimam religionem
in episcopos potestate consistat. Hic
autem abbas omni obedientia
et deuotione subiaceat xxv. di.
Abbatibus

Abscindere. nunc est ut fero
abscondat. uel necesse que so
metus non senserit meditationem
xxv. di. plurimam putredine cor
poris partes debet fere excoctas
exadi ne tanto morbis emor
tua si absista non fuit salute
reliquit tunc in putredinis sue
contagio corrupta xxv. q. i.
Absolutio. plerumque contingit
ut iudicis locum teneat tunc ad
locum uita torquetur et si ager
ut uel dampnat meritos uel ali
os ipse ligatos soluat. Sepe
in soluedis et ligandis subdit
sue uoluntatis motus. non autem
causarum merita sequitur unde fit
ut ipse ligandi ac soluedi potes
te se putat et et. Sepe se
ut exga quilibet proximo odio
uel gratia moueat. Pastor in
dicare autem digne de subditis et
et. Vnde recte per prophetam dicitur
aspiciat animas que non moriuntur
et uiuificantur animas que non ui
uunt non morietur quippe uiui
ficat qui iustum condempnat et non
iustum uiuificantem mittit qui reus
a supplicio soluit conat. Cer
uus ego pensare fuit et tunc
ligandi ac soluedi potestas est ex
tenda unde uidendum est que
culpa precessit et que sit pena

sentita post culpam. Quot quos di
potes deus per computationem gratia
uiscerum illos pastoris summa ab
soluat. Tunc enim uel est absoluit
et. Equa consideratione intui
endum est. quod illos debemus nos
per pastoralis auctoritatem solue quos
auctore mem cognoscimus per su
patriam gratia uiuificant et. De
niat itaque foras mortuus. et cul
pa confiteatur peccator. Veniet autem
foras soluit. dicitur quod pastores
ecclesie ei debent pena amoue
qua meruit. qui non exubuit co
fiteri quod fecit. Gregorius xi. q. i.
plerumque uinculum sine excoctis
nisi ab alligante xi. q. i. uel

Aceptio. personarum non est apud
Deum xxv. q. i. neque absit
Acceptio personarum non dicitur ex merito
nunces. xxv. di. c. ult. lxv. di.
sacros. q. i. q. i. Signus presbiter
v. q. i. sacerdos. Item nec in
fidei predicatio xxv. q. i. si.
Item in secrete diffinitione. q. i.
et nunc. Item nec in ordine pde
fictis xxv. q. i. non quia nec
elemosinam largitione xxv. q.
i. Si autem. Item actum. Actus boni
gestus erat et si precepta lega
lia custodit non potest facit
deprece xxv. di. demum oppo

Aceptio non debet sumi mueria
per collatione ordinum uel aliorum
spiritualium. q. i. eos et c. septima
Qui aliquid male accepit ut
bonum dispenset. Quare potius de
umetur. q. i. alcedonem
Articulus non est facienda in
ordinacone clericorum xxv. di. si.

In noui honore collatoe xxij. di.
omnes Nec in fine placone n. q. i.
deus. q. acquisito non exasat si
lud ignoraaa q. post mortem
p. is cogit reddere male co. p. ita
i. q. m. p. eto.

Adoleſcentia prona est ad ma-
lu. xij. q. i. c. adoleſcentes mo-
nach. et clerici ſunt iſormadi q.
adoleſcentis uita nihil eſt iſtius
ibid. **A**dulteris multos no eſt
ſignu reprobationis. vij. q. i. ad-
uſitas libat dno pſpera q. ab af-
flictis pellit aduſari. xxij. di. au-
pa. Non eſt eſpacio ſi uitas p-
bacio bonos aduſitas. Breg. vij.
q. i. aduſitas. Amb. de aduſita
nbi. d. ſras age debem. xxi.
q. ult. c. vlt. Juſto di iudicio
aduſa bonis eueniut ut huius
nure. n. q. i. oues p. ipa pau-
lus flagellis ſide ſuſcepit id
plus alijs laboduit. xxij. q. m.
quis p. Paulus quia pſtus
fuit ondit. mala uoluntas et
colubenda. xxij. q. m. diſplicet
bonos pſupao eſpmit p aduſte
vi. q. i. ſ. ipa. Quis iaduſitate
pbatur. vij. q. i. aduſitas et. c.
ſequa tribulatio.

Adulari melius eſt p. reite
pati ſuppliciu q. p. adulae
ſupia. xi. q. m. nemo. Cu alijs
maia pulliae non deb. ita quis
net malox laudibus delectat
Breg. lxxxij. di. coſentae. Mag
conſert. auitati ſene qui euen
accuſando q. ac iudicando pſeget
q. qui celado ſoue nitit. v. q. v.
ſ. ex hys. Malu p malo reddit

qui iunio ad papianu no ipedit edere
xxij. q. m. mnu. Amicus vlt
uberae p. iunio iunio. ibe
et blandia i. et. j. correat non
eſt huius viaa placis q. noae
zi. q. m. admonedi. Axcena
rui eſt q. amitte ſormidat q.
aa huana et recta loq. p. rime
ſic. xliij. di. ſic rectu. **A**dult
eſt m. vxore ſua amator ac-
denior. Nichil em ſeduis q.
aare vxore q. adultera. xxij.
q. m. origo. Jeronim. Epus di-
mitter vxore ſua et illa eſt
adult. vij. q. i. ſu. v. naſcens
de adultio no eſt culpabilis ſ.
generis. lo. di. naſa.

Affectus meos plerumq. mu-
tat. du mutat. locis. lx.
xxi. di. ualet. Affectus offeſ
plus placet q. mung. m. q. m.
m. geneli. xxij. q. i. adi. Et
huc effectiu deus exaudir no
vba de q. di. v. no medioc
ta. ſi quis barbariſm et p.
locaſm. vboſ ſiat. xxxij. di.
ſedule q. do. ſuice deſiderat
affectu coſanguineos poſtpo-
nere deb. n. q. i. au. Alimenta
oleru et leguminu plus pſu
corpoi et aie q. deliaosa de
q. di. v. ne tales.

Aliena rape correat. q.
ult. noia. retme. b. pbat.
xxxij. di. i. c. Jeronim. Ju-
til. utilitatib. etia. p. p. ce.
dm. ſi que ſut bona aliena
reddat. lxxij. di. gnalis. re
til. pdeſt alicui no puniri p.
q. punedus eſt alieno p. eto.

lxxxv di. Culpa. Quid quod
male possidet alienum est. Quia
le autem possidet quod male utitur.
Aug. xiii. q. iii. quid dicitur. Quid
meritis nunquam turbat alienis
xxiii. q. i. non turbat et in inter
pulsu. Qui de alieno ecclesiam
edificant fructum committit xiii. q.
v. non sane. **A**lterius. Clericus
qui altari sunt de altari de vine
xii. q. i. deicius et c. p. q. ale.
Cum altari iura nulli est p.
remedium xiii. q. v. forte p. con
altari non imputat illi qui fa
cit quod d. xlii. di. q. autem
Amare d. plus deum quam
proximos xii. q. ii. c. Quia
de deo plus quam proximo omnia diffi
cilia persequamur de pe. di. ii. si quis
semel cum p. Amore di. multum
p. v. b. dei et consumit o. cupidi
de q. di. ii. q. h. que de q. si. p.
le plus amat d. m. q. p. q. vite
sue non patitur p. d. m. de q. se. di. ii.
q. c. altari. Amare debemus p.
sicut nos p. n. n. p. p. p. p. p. p.
de pe. di. ii. Si quis tanta p. p. p.
diligimus sicut nos consulendo b.
nos mores ad v. n. c. n. de pe.
di. ii. post p. p. p. etia sicut
nos diligimus iustos saluos fac.
xxii. q. iii. corrumpat. Aballe de
bemus prudentiores quam formosi
ores h. c. a. c. xxi. di. sedu
le. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
relinquitur h. d. u. s. Quidnam p. p. p.
illi tradat que d. s. elegit xiii.
q. i. si q. non ois q. pat. autus

est. non ois q. ubi est inimicus
zelus est cum severitate dilige q.
cum lenitate de pe. v. q. v. non ois
Qui liantem excitat et q. seene
tati ligat ambobus molestus am
bos amat. **A**mans p. p. p. p.
ul. dyabolus non d. p. moueri xxi.
di. maritum et c. p. Amara non
iputat malum factum p. demerere
xv. q. i. quos alios et q. c. se. c.
illa et c. m. m. to. Amplexus p. p. p.
indebite p. p. p. p. p. p. p. p. p.
xxx. di. omne

Ambrosius vocat solet quos
p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
ad honores nam mundi sive sus
fragantem p. p. p. p. p. p. p. p.
indignum est p. p. p. p. p. p. p. p.

Anima non est in corpore sicut
p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
quidem Deus est v. n. a. u. e. de
pe. di. i. q. si anteq. licet p. p. p.
m. t. e. a. a. a. saluare possumus i. s. a.
m. a. v. n. abolere non possumus. y.
q. iii. q. h. m. c. aut. Quia r. p. p.
h. u. a. c. in s. i. a. c. o. n. o. p. r. xxi. q. ii.
moyses. **A**ntiquitas factus est
suada xii. di. ridiculum. Antiq.
tati defert in multis s. q. i. libris
corrigenis ix. di. veterem. p. p. p.
in consuetudibus suadis et p. p. p.
xi. di. ridiculum. Item r. p. p. p. p.
q. c. e. n. d. i. s. xx. di. de q. b. u. s. a. l. di. d. o.

Apostolica sunt quod non in publico
leguntur xv. et xvi. di. p. p. p.
Apostolica sunt quod auctor igno
rat nec ab ecclesia rapuit. ibid.
Apostolos docuit xpus non videtur

xxm. di. m. ut xpus aplos imi-
tatur os pbrū mōfīcādo ligā-
do et solūdo xxi. di. in nouo. i.
q. m. absit **A**ppetitus veraat
rex dūi nō pē. q. nullo salubri
regimīe. corpōis appetitus efce-
nat. n. q. i. scilicet. Cum mēo
cepta desideria pōt. secūre
rebus cōmāt. quāz adce supat.
xii. q. i. q. i. Delectatōes que
saporibus carmīū cōpūit. adex
plēdā qfūit q. cōpūit. tūc
de qf. di. v. ne tales

Ares. partes libérales maīse
stātūe dīna mādātā xxxm.
di. de qbus. Qūit arcuū de suo
ope iuenit. māt mīstīa. ita
nouera cēdūatōis est negli-
gētia lxxm. di. nichil **A**reo-
gācia rustīcōz mōfīl mīpudē-
aus est q. garrulitē audem
putat et pāa ad lites mī subdi-
tos subiectos tūmide mōnat.
qd. ex arrogācia supbia mātū
est puenit xlv. di. q. i. Arro-
gātes nesciūt hūilit. mīfīe q. dīat
Breg. xlv. di. hoc hētū i. rēbō
In arrogācia que est ruina dīni-
madūe q. ipudē hōre nīdū dīfīl.
fūt mīgē ut pmo. aut anse-
rū est cū fieri mīgē q. nīdū
dīdīat dīfīpūlq. xlv. di. q. i.
nō ita Caueat arrogācia ne
vitas relīnq. Aug. xxm. q. ii.
nō ita Qui mīfīmitatē cōgnō-
scēs hūilit. iacet p cōsolatōz
dei ad pōna opa surgit. et q.
s. p arrogācia candore iustīe

seu sapiēcie tribuit alūe sup-
no cōgnitōis se excludit xlv. di.
d. hūc. q. Argūm. mīfīcēto
pāa scēta ut ubi cōfīgīt malū
ibi mōiat. n. q. i. sīpēatūit
q. cōrēctio. **A**ppitāt. nīma iāe
pāa nec iāepācōz reapit nec
salūte. lēnīe autē cōfīgātq. eue-
rēciā qfībet cōfīgātā xlv. di.
ad būs. q. **A**ppitāt. **A**strologia
mōfīl cōfīert ad salūte. sī mīttit
mīcērorem xxxm. di. legimq.

Auacius finale a iusto de-
uāt xlv. di. q. oēs hūm
seculi dīlectōres mīcēnis rēb
fortes sūt mīcēstabus sūt de-
biles xlv. di. omēs qfīno et
pāat aūda nec abstinere nōuit
a uētīs. nē gaudē cōfīssis. nec
pīetati adhibē cōfīnsūm xlv.
di. vīd. Bonoz auctōrū alīe
hēe nō ualemq. nīfī cupiditatē
a nobis q. omī maloz rādī est
absīdām. Breg. xlv. di. bo-
noz qfīo mīnq. est dīnī. qfīti
collere q. cū possis et hūndas
mīdīgētībz denegatē. sīfīcētū
pāna quē cū detīnes. mīdōz
mōdūmētū est qd. tu recludis.
mīfīcēz rādīpāo et absīdūo
pēcūā quā mīfīca rēfīdīs. tū-
tōrū qd. te scās iūadē bona
qfītis possis pīstīe qd. uelīs
qfīmbē. xlv. di. sicut hī qfīes
allīgātā vīcīo cupidīfīcīto de-
uīat a vērō xxv. di. bene
cupidī omēs. oēs anāī. gēnī
lēpēd cū dīuīcīs suis possīdet
l. q. i. cūto tīpē. Quācīa est

ydoloz fuitus nichil mife-
rius est q̄ p̄o impiu dñi o-
tēnere xij. q. i. duo sūt de-
ponedi sūt qui ad pingrues
ecclesias sine licetia sup̄uocū
trāferūt vij. q. i. Di quis et c.
se Et ydolatreā sit quis p̄stū
antem auaricia vij. q. i. q̄ro da-
dix om̄i maloz est auaricia
de pe. di. ij. q. i. exp̄missis dñe
carnalis et tior atq̄ auaricia
sensus hominis ebet̄. ij. q. v.
accusatores Auaricia facit adu-
lari regibus xxxij. di. nōne
hēbicus aure facit copat. vij.
q. i. q̄ro Auaricia dēit d̄ fugi
Auctoritas **q. i. cū omes**
regalis et sacerdotalis te-
net defende res ecclie. ij. q. v.
omes. Auctoritate pontificali re-
gitur iste mūdus xxxij. di. duo
quo quis magis rōne mittitur
magis amor auctoritatē vba
eius esse videt. xviij. di. p̄t
Innegocijs diffinēdis nō solum
necia est sūa si eā p̄tās tū
q̄ q̄h negotia sūe accipiūt ut
i absolute modū ut i cōdep-
natioe delinq̄ntiū absolūo ut
cōdepnatio nō sciētiā tūa si
eā p̄tate p̄sidiū desiderat
apparetq̄ om̄as p̄p̄tūas tūa
tores et si sūa p̄tatiū p̄
minēt tūq̄ dignitatibz eoz
ap̄tē nō sūt adepti m̄sac̄ū p̄p̄-
tūatū eis exp̄sitiū p̄ponit
Inausis ubi diffinēdis si p̄ eos
locū meretur xv. di. p̄t In oibz
q̄nto celsior ḡdus tūco maior

auidas inuit. In maioribz p̄p̄tē
est regendi iubendi p̄tās. ij. m̄o
ribus obsequi nātās xxi. di.
f. q̄rimus **A**ugurū sit p̄tā.
cū malos angelos xxxij. q. ij.
q̄ sine Augurū est uamitas et
sup̄stāo xxxij. q. ij. Illud **A**urū
ab ecclia cōgati d̄ p̄cipit et
paup̄ibus xij. q. ij. **A**urū **A**urū
subt̄it xpus aplis p̄tūatās
lites. ij. q. v. ita d̄icit auri
fulgur p̄ualet metallo plūbi
sic pontificalis dignitas regū
d̄indemati xvj. di. duo p̄tatiū
dignitas nō d̄ em̄i auro. i. q. i.
ad ordinaet̄ Auro ato violat
iusticia. ij. q. ij. paup̄ **A**urū
p̄tūatā nō q̄rit nec auro pla-
cent que auro nō em̄it. **A**ur
h̄ ecclia nō ut sūet si exoget
et subuariat m̄ nātātibz xij. q. ij.
aurū **A**uditor nūto nemo
libent̄ r̄ferat. vij. q. i. q̄ merito
Austerus nō d̄ esse dei dispe-
sator q̄ d̄ benignus est xxxij.
q. v. alligat

Auxiliū nō ferētes opp̄sis
cū possūt p̄tāt. ij. q. i. sic
Auxiliū nō est ferēdū malefō-
ribus xxi. q. v. p̄ totū d̄isfina-
tū est q̄ nō auxiliat ecclie
adiūtitate p̄tati. ij. q. i. illi dubiū

Babylon est filia dyaboli
p̄tē lubricas cogitātes
di. m. m̄ salicibz. auḡ destrūo
sūt destrūo glie originalis
xxxij. q. v. si paulus **B**alaam
p̄tē m̄exēpli q̄ placus a
subdito et doctus ab indocto

pt recipi ppe culpa. n. q. n. si
 aut et c. pas. f. ite et c. paulg
Baptismus duplex est scilicet fluit
 flammis et sanguinis de qse. di. m.
 Baptismi Baptismus supplet u
 tute a baptisacoe xpi de qse. di.
 m. ppe si Baptismus pt fieri
 absq. alijs sacmētis nō equis. i.
 q. i. Si quis Baptismus pēdai
 pquidamq. nō autē alia sacmēta
 xxxij di. f. verū dme bap^{mo} sa
 lus nō habet de qse. di. m. fir
 missime p bap^l omē petm dimit
 titur nō sic palia sacmēta de
 qse. di. m. regnate et si pma
 bap^{mo} aures nō pt hē ad xpi
 ana xxvii. q. i. caue dme nō
 cōtine tūctat nō est baptisus
 de qse. di. m. Si reuea hē bap^{mo}
 tātū opat^r utus xpi de qse. di. m.
 bap^l Baptismus v. pualis et
 si nō recta mētiōe cōfēt de
 qse. di. m. illud p baptisum
 sic quis mēbēd xpi de qse. di.
 i. qui bap^l baptisat mōltis
 mēdiat^r pma mēior tātū de
 cōse. di. m. et. q. c. et c. si pma
 cōnālis baptisus nō d. fieri
 m. psta et petheoste exēpta
 nātate de cōse. di. m. nō rōne
 iustj ad. c. cōstat q. modo lig
 moml tpe et i omī aqua de
 cōse. di. m. celebratē Adultian
 bap^l debent pfiat fidem de qse.
 di. m. pma p fida penitēd nō
 nocet puulis si pdest fides de
 cōse. di. m. q. c. Baptismus i nātē
 pt recipi aq. i. xxvii. q. i. f.

Illud Baptismus i nātate
 pt recipi apud carnali xxx.
 q. i. ad limia Et pt recipi a pa
 gano et iudo si i forma ecclie
 de qse. di. m. Romanos et c.
 se Et pt recipi a sasmato et
 hēato i for ecclie. i. q. i. dedit
 et pluibj. c. se Et pt recipi aq.
 mag. malo det dūmō nō pūst
 det de qse. di. m. si mē non lig
 monacho baptizac xxv. q. i. pla
 tuit nec licet mōctis hē bap
 tistia i mōstarijs suis xxvi.
 q. n. pde Baptismus cap^r i fide
 dat^r ad adult^r fidelis baptizat
 infante de cōse. di. m. cōstat
 vel i fide accipiet^r ad adult^r
 baptizat^r ab infideli. i. q. vii. i.
 qualibj. vel i fide pntat^r
 ad puulus a fidei pntat^r hēto
 baptizadus. i. q. m. placuit Ba
 ptizatus pnt^r ab hēto et cō
 licat^r p mang ipositor. i. q. m.
 qui nec ibi baptisus rētat^r
 de qse. di. m. solet Baptisus
 nō pdest nisi smitator cessat^r
 de cōse. di. m. tūc Baptisus
 nō pfiat symoni mago smila
 torie baptizato nec pēcti
 p. xxvii. q. i. mērogasti Bap
 tizadus pt ter ut semel imer
 gi si i dūis cōsuetudines de qse.
 di. m. postq. uos et i.
 c. p. baptista exuliere pgnā
 te fetus ica nō baptizat^r de
 qse. di. m. si admēs nō ba
 ptisat^r nō pt de fonte leuāe
 de cōse. di. m. nō rebap^r nec
 pluēs debet leuāe q. vni de
 cōse. di. m. nō pluēs i bap^r

manet concupiscentia lig attenu-
ata de conse. di. m. p. bapti. huius
li facti adulti tenentur ad fide
qua p. eis spondebant offen-
tes de qse. di. m. offeretes p. uili
et illi debent eos docere symbolu
et ordne dñici de qse. di. viii
vos Baptizae nō licet aliu ca-
tholicu facere de conse. di. m.
quis bis nec etiā ignorat
q. di. q. aliquo et. l. di. cōfirmat
In baptismo culpa dimitti p. lex
aboleri nō p. Amb. xxv. di.
vna beatitudo tñt patur me-
bris xpi de pe. di. i. c. quasq

Bellu iustu est quod exdi-
cto gerit de rebus rpetit
aut p. pulsandos homi causa x
xm. q. ii. iustu iusta bella dif-
finiri solent que ulciscunt iu-
rias xxiii. q. ii. dñs et plura
ibi de iusto bello Sacdotis est
legis scientia hñe nō bellis s.
ordibus uacne xxxv. di. q.
ealia i. m. rubro **P**ecunia nō
pax qrit ut bellu qreat s.
bellu gerit ut pax acqreatur
xxm. q. i. holi. Dauid multis
bellis m. fuit et tñ dñs placuit
ibi m. bello iusto nō rferet utru
hostis ap. te ul. insidys expu-
gnet xxm. q. ii. dñs **B**ene-
dixit quis p. qui est male-
dictus **B**reui. a. q. i. q. n. q.
Die dñica plus de missa egdi
nō dñ an bñdiciō de qse. di.
i. missas **B**emulencia pl.
agat exga corrigendos q.
seueritas plus coartaco q. co-

modio plus caritas q. p. tñs xlv.
di. licet **B**enefacere nō dñ quis
alci m. dapnu alius xxm. q. v.
deniq. et c. forte non dñ quis
bñface nisi ex amore xxm. q. v.
ad p. nō iputat bñfaci si ex
hoc aliquid mali cōtingit p. sua
uoluntate xxm. q. vii. de otred.
Beneficiu dandū est illis q. bñ
pentu bona nō suffragat. i. q. ii.
de ius. Beneficiu maxime dñdū
est hñs q. i. ealia uigilat de
iust. i. q. ii. c. lxxv. di. p. p.
Cont. xpm facit q. gñia nō
meas gñu ealia dñ exhibuit
Ico. viii. q. i. quos hñ q. bñs
pentu bona suffragat p. dñgñu
cōmittit si bñficia ealia p.
puit. i. q. ii. de ius. et. c. si
quis Beneficia cōferre p. oia
dñ cōfideat uite meū q. cō
sanguet. gñu viii. q. i. **F**ax
ses **B**emulencia nimia nō dñ
esse ad subditos n. nimia a.
tas xlv. di. c. dysaptia. c. licet
et. c. sic naq. **B**onus nocere
nō cupit vi. q. i. m. rubro ques
Constitutiones cō. canones et
decreta p. pulu romanor. ul.
bonos mores nullius sūt mo-
medi. x. di. cōstitutiones **Q**uod
neq. cōt. fide neq. cō. bonos
mores esse cōuincit m. differt
est habendū et p. eor. m. q. s.
vñt. p. aetate fuit **A**ug.
xi. di. illud **E**go minores nos
quos ab illicit. p. hibeo m. hōne
re nimitu patus sum stuley
est enī q. m. eo quid ieo p.
se est. ut bona q. uiderat dñt

deprecat Greg. xxv. di. cōsta
nopolita dicitur est dñi fac
dote paucis hie mīstros q pnt
digne opus dī exerce q mīstros
utiles q onus que ordinari
adducat xxv. di. tales Clemente
pāno loci ul ordines creator
neo nos p mīos facit. s. nos
aut meta bona cōiungit aut
mala dīiungit xl. di. nolē. Ven
teus mīstros omē opus bōi
dissoluit xlv. di. Et nō solūq
orat s. etiā q corripit et aliq
emendatōis pena plectit ele
mosinā dat q mīa pstat mīa
omī bona pstat iūit qñ cor
dūlit ualē qñp iūentat
s. iūia esse Aug. xlv. di. et
que emēdat diffīcile sunt qñ
tus meliōes q i monasteriis p
fecit nec sūm peiores qñ
qñ qui mīstros defecerūt Aug.
xlv. di. qñtūq mō mīsemib
s. i uolūtatē nāstetis cū uia
eū est atq; uolūtatē lvi. di. s.
repte vix bono pagur exitu
que malo sūt mīqōata pñā
lx. di. mīam. Non sat est bñ
uelle s. etiā bñ facē s. nec itū
benefacē sat est nisi id ex bo
no fonte. i. q bona uolūtatē
pfiatūtur. Amb. lxxxv. di.
nō sat dicitur malorū nōmīq
add bōm vixi pūmūt. i. q mī.
turbat. Nemo bonū faciē
alteri vbo a facto nocē nō
v. q. i. oues. Hāne malū i
separatōe bonorū cōmittit qñ

in cōmūatōe malorū fugiūq. vi.
q. i. q. Cū autē dīclior est
mī malis factis hūilis cōfessio
q mī bonis supba glīa x.
q. m. iūstū. Cū bona agūt
s. meliōa agē deliberat et
post deliberata nō faciūt lig
mī bonis opib; porib; pñue
rat mīdīpād tī dī cōdēxēt
ex deliberatōe xvi. q. i. q. bona
nullū bonū nisi uolūtatē x.
q. m. pñens a malo abstinere
nō suffiat nisi faciāt quis qd
bonū xxv. q. v. de forma qñ
ciens bonū quid agūt dñi
cōfitem. Iob. xi. q. m. estimat
non mediocrit exat q magno
bono pferūt mediocē bonū de
cōst. di. v. nō mediocrit non
sūt faciēda mala ut seqūt bō
xvi. q. v. pñtū. Bonū malū
tollerat dī alias bonū nō est
xxv. q. m. tū bonū et c. hoc
autē. Et tūc uē bonū sumāsi
nō p iporū pñatē pollūim. xxv.
q. i. nō est. Ipe malorū bonū
sūt deserendi xxv. q. i. dīqñ
Cū aliquid pñt magis bonū
obmittit nō cōtēptū s. pñde
na iudicat. lvi. di. cū adia
nus. Bona opa sūt uigilātē
faciēda lxxxv. di. si fecim. m.
bono ope xpūs est fundamētū
i. q. i. cū paulus. Deus sepe
eliat bonū opus demalis acti
bus homī xvi. q. v. relegētes
bona opa sublimat homīes
ad dignitatē lxi. di. quia fo
na opa aliqñ sūt faciēda ad
que nō tenem. xxv. q. i. an

omnia **B**laffemat fpiritu factu
q' facias canonibus derogat
xxv. q. v. cu' caput xxv. q.
i. violatores, q' michael no
fuit aufus maledice go n' nos
xxv. q. m. si igit' blaffema
tes tradedi fut satthane ex lo
apli xxv. q. m. aplice xxv.
q. m. petat et de pena blas
phemie xxv. q. m. no tuerit
n. q. m. Impatores xxv. di. q' hie

Quantus h' solennitate t'pny
excedus est xxv. di. an
fi. Clericus cat'is m' epulas
mese est excoicandus xxv. q. i.
clerici Clerici no debet esse
ubi ouopia et aatoria t'atit
xxv. di. p'bra deo no uoce
fi corde catadu est xxv. di. a
tates Item pleriq' i' sacro mi
sterio fit du' blada uox q'rit
ne co'grua uita negligat et
catore mifer deu moribus su
mulat du' p'lm uocibus dele
ctat Greg' xvi. di. i' facta **C**a
nonos sacra appu facto et eius
mstatu ac dono dictati fut xxv.
di. violatores q' i' spm factu
blaffemat q' sacros canones
violat p'pe leges seti non
dedignat' canoes seq. n. q. m.
enches hie colligit' lactu ca
nid et baculo pastoris lupi fut
xlv. di. q' dent claptiuu xedi
medi fut ornati sacros xlv. q.
n. auenit membra xlv. di. no dent
xlv. di. no decet **C**aput debet
sequi Capita p'fandra dent et
membra xl. di. m'and' et c. exmly

Acapite facilius m'ebra corpis
m'faut n. q. v. siat inquit
Caritas p'p' domi est catholica
vinit et patet et q' m'ite cat'
cleofia sine bee p'ba fuffiat il
la uo' que corpulic dat' p' sine
benignitate cordis tribuat' oio
no fuffiat xlv. di. duo fut
Cobi caritas no est ibi fides uel
iusticia locu no h' xxv. q. i. p'
dolet uersutus h'p'is et exu
besat caritate qua i' celo nequit
h'ee homines c'pates ex lutea
maria m'ra tene xv. q. n. vif
ppa bona ex' fide et caritate
no ualeat ad salute xxv. q. i.
odr et c. p' **C**aritas est recta
uoluntas ab oib' deenit ac p'n
tib' p'fusus iuncta uo' do i'p'abile
aupa et vinita ul' ignita igne
quoda' sp'us fusti a quo est et
adque uesure i'c'fa m'gnamta
ois c'neca, corrupois nestia
nulli uiao mutabili obnoxia
sup oia que axenali' diligut
exceffa, affectionu potetiffima
dine co'teplacris auida, i' oibus
femp iuncta fuma o'at'ia bonos
salus mors, finis celestiu bonos
p'ceptos, mors emmud, p'ita uita
tu, uis pugnacu, palma vi
ctoru, anima factus m'cau, ra
meitoris bonos, p'mud p'fioris
fme qua nullus dd placuit tu
qua nec potuit aliquis petare
nec poterit feuctuofa i'p'etentib'
lecta i' p'f'actib', gl'iofa i' p'f'ue
xatib', uictoriofa n' martirib'
opofa oio i' o'mib' fidelib', exq'

qd est boni operis vivit de p.
 di. n. caritas Caritas dicta est via
 sine qua non possit ambulare ho-
 mines si exerceat De pe. di. n. f.
 Hec est caritas si caritate deo
 exhibeamus et primo corde puro
 et facia bona et fide non ficta
 facile pto resistimus bonis opib.
 humdamus, sicut bladmota cocep-
 minus, et oia q. diffialia sunt
 huane fragilitati ut appa. ena
 dilectioe p. fiamus, si tñ dñi culte
 p. fiam que nobis ab illo est ex-
 to corde et ex tota aia et totis
 vibus diligamus, ex ea em pte qd
 pertinet ex qua nung diligit dñi
 que si ex toto corde et ex tota
 aia et totis vibus diligamus n-
 erit in nobis unde pti. deside-
 ris suamur Et quod dñi dilige-
 nisi illi occupamur anno coape, seu
 ande visionis eius affctm, pti.
 odiu. mundi dilige sustadu, di-
 lige ena p. m. q. ist. co. sunt dili-
 gend. in ipso amore suae rectu
 modu, nec p. uce dilaois or-
 dine co. putu, ordine dilaois
 illi putu nec modu diligendi cu-
 stodiu, qui vel mundu q. co. p-
 nedus est diligit, aut corp. poa
 sua minus diligeda plus diligit
 aut p. m. sicut seipos, aut dñi
 plus q. seipos forte non diligit
 De pe. di. n. f. ita ergo Corp.
 noster quia p. m. est ad hoc
 nobis diligedu est ut saluti
 eius aut fragili nali co. fula
 et abigamus q. tñ p. p. m. ordi-
 nate subiectu ad etna salute

accepta immortalitate et incorup-
 tione pueniat De pe. di. n. f. ita
 corpus Diligamus aut tñ p. m.
 mos sicut nos si non p. m. utilitates
 aliquas nras non p. m. sperada
 bnficia ut accepta non p. m. affm-
 ut co. fiamus si p. m. hoc tñ q.
 sunt natiue nre p. m. diligamus
 De pe. di. n. f. p. m. sicut illi
 tñ p. m. nre co. fiamus sunt qd
 nobis q. dñs sagivis iungit si p. m.
 nre co. fiamus sunt os hominu
 natiue nre p. m. De pe. di. n. f.
 Item non illi dicunt nos p. m.
 nros diligamus quo ad bonos
 mores et ad etna vita sicut
 eor. saluti co. fulum quo nos i-
 eor. p. m. apiculis p. m. et
 sicut nobis subueme optamur ita
 eis subuenimus aut si difficul-
 tas affuerit uoluntate subuemedi
 teneamus Quapropter car. sue tota
 dilectioe satage ut bonu qd tñ
 co. fiam. velis. et primo illi uo. p. m.
 q. se dñi diligit q. amore suo
 ad q. saluti non parat, seipos
 tribulatioib. ac p. m. tradit
 nudat facultatib. p. m. patre
 sue exerceat fieri, p. m. et p. m.
 ribus ac filijs remuare pati
 sunt Et ut totu dñi et ip. m. mor-
 tem corp. nre non solu. refugit s.
 etia libent. exapuit ambigetes
 a corp. nre sui vita mag. q. ad
 vita vite sue distede De pe. di.
 n. f. p. m. ita ergo Corp.
 est caritas De pe. di. n. f. p. m.
Carnis uia non amabit q. sa-
 acas p. m. amab. De co. di.
 v. n. p. m. Secundu carne uiuetes
 deo place non pnt lxxv. di. p. m.

Amor carnalis et tunc atq;
auaricia sensus hominis ebrietat
in q. v. accusatores versus spu
alis obscuratur per carnale op
us xlviii. di. h. c. Character
non impeditur ex pto xxxi. q. vii.
litate. **C**astitas animi pudia
tie corporis perfertur Aug. xxv.
q. ii. Bonum est castitas p. mu
xxvi. q. i. c. sicut nos v. g. m. t.
cu. h. u. l. t. e. adm. m. i. et c. t. i. n. e.
na cu. castitate et religione d.
acceptissima d. i. c. m. g. et r. e. m. i. a. a.
negotia t. o. m. d. s. c. l. o. r. s. ac actum
cu. h. u. l. t. e. a. p. r. o. b. a. n. d. o. l. a. u. d. a. 9
xxx. di. q. h. e. c. r. e. s. p. s. i. m. g. D. n.
a. n. i. c. a. m. g. d. e. b. e. m. g. p. t. e. d. u. m. a. b. s.
t. i. n. e. r. e. a. b. u. x. o. r. i. b. u. s. x. x. x. q. m.
s. a. a. t. f. o. r. m. a. e. c. c. l. i. a. r. e. v. i. t. e. e. s. t.
i. n. c. a. s. t. i. t. a. t. e. c. l. e. i. c. o. r. s. l. x. x. x. di. p. p. o.
s. u. s. t. i. p. p. t. p. i. c. u. l. u. m. c. a. s. t. i. t. a. t. e. n. o.
l. i. g. s. e. p. m. o. c. c. i. d. e. x. x. x. q. v. n. o.
e. s. t. O. r. d. i. n. a. d. u. s. i. s. u. b. d. i. a. c. o. n. d.
d. i. n. o. u. e. c. a. s. t. i. t. e. x. x. x. di. d. r. a. c. o. 9
Castigatio lenis reuerentia exhi
bet castigati / austerius autem nec
nec inceptat / d. a. p. i. t. n. e. c. s. a. l. u. t. e.
xlv. di. c. u. b. t. u. s. p. a. u. l. u. s. p. p. t. m.
c. e. a. n. a. m. i. a. o. r. s. c. o. r. p. u. s. s. u. i. f. l. a.
g. e. l. l. i. s. e. t. v. i. g. i. l. i. s. l. e. s. i. t. x. x. x. q. v.
s. i. p. a. u. l. u. s. Q. u. i. a. p. a. u. l. u. s. p. s. t. u. s.
f. u. i. t. o. n. d. i. t. m. a. l. a. u. o. l. u. n. t. a. s. e. s. s. e.
c. o. n. s. i. b. e. n. d. a. **C**asum appetit qui
ad sui loci sustinenda postpositas q.
d. i. b. u. s. p. a. b. r. u. p. t. a. q. u. a. t. a. s. t. e. n. s. i. d.
B. r. e. t. x. l. x. x. di. s. i. c. u. t. C. e. a. d. i. t.
s. e. p. u. s. i. u. s. t. u. s. e. t. a. c. c. r. e. s. c. i. t. u. r.
d. e. p. e. d. i. m. f. a. c. s. i. O. l. a. s. s. i. m. a.

sublimitas cecidit quis tunc no
potuit se no posset de pe. di. q.
f. oportet. Que casu occidit no
imputat l. di. qui ptem. **C**athe
dra no facit sacerdotem si equis. xl.
di. multi Cathedra petri stup
qua sunt ecclesia no est deserenda
xvi. di. qui cathedra prelati
sup cathedra sedendi est obedies
i. q. i. no quales. **C**ausa / n. u. g.
p. u. n. t. q. s. s. m. e. a. i. h. di. q. i. a. l. i. q.
i. n. f. i. n. i. t. a. s. s. m. e. a. i. a. d. o. n. o. p. m. i. t. t. a. t.
v. q. i. a. i. p. c. u. s. s. i. o. C. a. u. t. e. l. a. m. p. e.
g. e. d. i. s. s. u. b. d. i. t. e. s. t. h. e. n. d. a. xlv. di.
a. i. b. u. s. E. t. i. n. e. c. c. l. i. e. r. e. b. u. s. c. o. s. u. a.
d. i. s. x. x. x. di. s. i. r. a. t. i. s. a. c. Q. u. i. d.
c. a. u. t. e. l. a. f. u. t. u. r. o. r. s. f. u. i. t. m. u. l. t. a. d. i.
x. x. x. c. i. l. x. x. x. di. d. e. r. e. n. t. x. x. x.
q. u. l. t. p. a. s. s. i. m. a. E. t. q. u. i. s. i. p. o. n. i. t.
p. n. i. a. a. d. c. a. u. t. e. l. a. x. v. q. i. s. i. q. u. i. s.
Cene dies solenne est celebranda
de q. s. di. q. l. i. u. s. q. i. d. i. e. t. e. n. e. p. u. b. l. i. c.
p. e. t. i. t. e. s. r. e. c. o. m. m. e. n. d. a. t. u. r. l. di. m. a. r. t. i. n.
d. e. q. s. di. q. m. e. n. a. E. t. i. n. d. i. e.
t. e. n. e. c. o. s. e. c. t. u. r. c. a. s. i. m. a. s. i. n. g. u. l. i. s.
a. n. i. s. d. e. c. o. s. e. d. i. m. l. i. u. s. q. i. d. i. e.
t. e. n. e. n. o. e. s. t. c. o. m. e. d. e. n. d. u. m. i. n. s. i. s. o. n. e. l.
d. e. q. s. di. m. n. o. l. i. c. e. t. C. e. r. a. d. t. e.
n. e. e. t. d. i. m. i. t. t. e. m. e. t. u. d. d. e. p. e. d. i. m.
f. l. y. s. a. u. t. **C**ibi corporalis tantu
libido r. a. l. p. a. t. xlv. di. q. s. q. s. **C**
b. u. s. b. i. d. i. g. o. s. t. a. u. s. f. u. g. a. t. s. e. m. i. d.
d. e. q. s. di. v. m. e. t. i. l. **C**ibi exes
s. u. s. c. o. p. u. t. e. s. c. e. f. a. a. t. c. o. r. p. u. s. e. t.
d. i. u. e. x. p. o. t. i. n. e. d. e. q. s. di. v. m. i. l.
e. t. c. n. e. t. a. l. e. s. E. x. c. i. t. u. d. o. e. x. a. b. i. s.
d. e. l. i. c. i. a. s. c. o. n. t. r. a. p. p. a. u. p. e. s. a.
b. o. s. a. u. d. t. d. e. q. s. di. v. l. e. g. i. m. g.
i. n. s. f. a. a. b. u. l. e. c. t. i. o. p. o. s. t. a. b. u. g.

aaro actio fieri dicitur xlvij. di. qm
 aut libis paupū uti cogit no
 debet paupes diuites ne ppe
 consuetudine sua infuet xlv
 di. no cogit. Quibus no est
 attendenda multiplicatas ul pau
 atas si animi sinceritas xlv. di.
 qd' dicit q' delitiae **Q**uinte
 bndicta sut ab epis et ab alijs
 loas diuidenda xxij. q. i. c. i. Ex
 cūcio erat signū iustificatō
 aune de qse di. m. equo Ex
 cūstiae sue attendende ifactis
 et suadēis xxij. q. m. cadit
 Excūstiae respiciēde sut ipe
 mēcia de qse di. v. f. i. Quicquid
 e expotēone facere sepius locū
 ipus et psona no attendit sua
 le i errore cadit xxvij. di. f. d.
 Et iudex di. m. qre cūstāas pti
 i. q. i. ipmīs dicit q' ato facit
 ad pma pperat Seneca Cūde
 ius qe quod quisq' pti ut
 qūq' ciuitas e' pti dīna hūa
 na q' causa cōstatuit. i. di. ius
 aūlo **O**gendi sut aptate
 pusi ad bonū xxij. q. m. d. pti
 et cūi coactus mōtū mēat
 si post mōtū cōsensit libere
 exit xx. q. m. pti cōpellit
 mēce adnuptias nolentes deire
 xxij. q. m. ante cōpelledus e'
 qūis adimplendū uotū pmissū
 xxvij. di. qd' mōtū gasti xlv
 di. de iudeis **C**ogitatio sola
 no mētue pena lege aūli de
 pe di. i. f. Cogitatio mortalis
 pti cū cōsensu ead' p'pēdā

natat l. di. dīna xlvij. di. hūc
 etem Cogitatio mortalis pti
 si sequitur pollutio lacmādū m. di.
 testamēto Cogitatio mē uolunt
 ipm' repmēda est xlvij. di. hūc
 Cogitatio no mētue pena cū
 suis tūc cōtenta depe di. i. c.
 gūatōis Deus ex opibus no
 iudicat f. cogitatioib' et exor
 de xxij. q. q' pūare **C**og
 natio pūalis est pxiuitas i'
 filias aenales et pūales xx.
 q. i. c. i. q. et m. Cognatio spi
 tualis cōtēit i' baptismo xxx
 q. m. si quis vno Cognatio spi
 tualis no cōsit p mōne carnis
 ad vmonē spūc xxx. q. m. post
 uxores Cognatio de i' pti fit
 p bona opatō et fide xxij. q.
 i. quia Qui i' mēitūe sua cō
 gnoscet hūit iatē p cōsola
 tō di. ad foraa opa surgit et
 q' e' p accogitō candore iustie
 seu pūitiae tribuit aluce sup
 ne arguit se excludit xlvij.
 di. hūc **C**olūba d' mēapliat
 i. q. i. no omīs Colūba d' spūc
 factus de qse di. m. ali' d' d'
 spūc facti gūa. i. q. i. saluator
 pti d' eadē de qse di. m. ali
 ud. i. q. i. cōmissio et d' simpli
 atas mēas xv. q. i. Si cupis
 m. q. i. ex mēto xxxvij. di. f. eadē
 pti d' vita cōtēplata vij. q.
 i. adūstas Colūbas cathedō
 vendit q' mōdignis bnficia
 ecclie cōferit xv. q. m. adh
 pti q' sacros ordines largiūt
 pti laudē ul pecūia. i. q. m.
 no solū q' colūba gemetem

q̄ ad res p̄da q̄ corrigi debet
 nō corrigit lxxxij. di. Cōst̄ne
 Si quis alius errori cōsentat
 sciat se tū illo filio culpabile
 iudicandū xj. q. iij. qui cōsentat
 cui peccatō nō arguit si de
 fendit amplius q̄ ille p̄uendū
 iij. q. iij. q̄ cōsentat Et talis ab
 officio deponendus est lxxxvij.
 di. si quis ep̄us et c. se. Cōst̄
 aet̄e et facit p̄a pena cōst̄ngit
 ij. q. i. notū iij. q. iij. cōsaḡneus
 Cōst̄ne malo nō vlt̄ p̄udicia
 si p̄ocaus mala tollerat xxxv.
 q. v. q̄ tunc s̄. correat **C**ōst̄ne
 tudo est ius q̄dā moribus iſti
 tutū quod p̄lege suscipit ad
 defiat lex. i. di. cōst̄ne Cō
 st̄ne mala nō m̄ng q̄ p̄ni
 acsa corruptela vitada et ra
 diatus euellenda viij. di. mala
 cōst̄ne p̄te veritate m̄ta
 cedat cōst̄ne vel̄ nēd cō
 st̄ne rōm et veritas p̄onat
 q̄ cōst̄ne rāo et veritas
 semp̄ excludit Aug. viij. di. v̄te
 Quēq̄ cōst̄ne q̄ntūis ne
 tusta et v̄lgata veritati oīo
 est postpōnda Et usus q̄ v̄ta
 est gr̄uis est abolendus Greg
 viij. di. sic cōst̄ne Si cōst̄ne
 dū vitas suffragat̄ m̄ch̄l q̄
 firmius retine Aug. viij. di.
 Gr̄ustea Cōst̄ne si veritate
 ueritas error̄ est viij. di. Si
 cōst̄ne p̄sus et cōst̄ne lege
 et rōne vince nō p̄t̄ p̄te Cū
 usus et cōst̄ne nec facit
 anōm̄b̄ nē quānis legib̄ ob

mal̄ mōst̄at̄ iſtōm̄ p̄uatur
 xi. di. cōst̄ne Cōst̄ne
 laudam̄ que t̄i cō fide cōst̄ne
 m̄s usupae cognoscat̄ xj. di.
 cōst̄ne Quāt p̄uatur
 legū dīma ita cōceptores cō
 st̄ne cōst̄ne cōst̄ne cōst̄ne
 sue et iij. h̄ys rebus m̄q̄b̄n̄l
 t̄u statuit dīma s̄pt̄ia m̄es.
 p̄lus der et instituta maiora
 p̄lege tenenda sūt Aug. xj. di.
 iij. h̄ys Cōst̄ne que cōst̄
 fide cōst̄ne m̄ch̄l usupae
 dīnosat̄ imota p̄manē cōst̄ne
 Greg xj. di. cōst̄ne nō
 locus cōst̄ne si cōst̄ne
 locū comedat vnde i q̄aūq̄ eadē
 aliquid iueit̄ quod p̄lus oīo
 t̄en dō possit placē soliate eli
 gas et nō p̄ locus res si p̄rech
 loca sūt amada ex singulis
 go q̄b̄st̄n̄q̄ cōst̄ne que pia
 que religiosa que recta sūt
 elige et h̄ec q̄ iij. fascicū
 collecta apud m̄tes i cōst̄ne
 tudine deponē Aug. xj. di.
 nouit Quāt p̄uat usus cōst̄ne
 liq̄ iſpt̄uā nō iueiant̄ xi. di.
 cōst̄ne p̄t̄ sc̄dala m̄ta
 i cōst̄ne tollerat̄ xcv. di.
 p̄uenit s̄. ij. **C**onalia q̄t̄or
 sūt q̄or̄ cōngely libros s̄p̄a
 pe et venerari me fateor h̄ce
 m̄d i quo s̄q̄ p̄sū aūc̄i dog
 ma destruit̄ Cōst̄ne m̄oli
 t̄m̄d q̄ i quo emom̄ et q̄a
 cedom̄ error cōst̄ne Eph̄si
 m̄d eadē p̄m̄d i quo h̄e s̄cor̄
 i p̄et̄as iudicat̄ Calcedonēse

uō in quo dicitur et dyo stori
pūtus est xprobatā. xv. di. sicut
tūi sibi met diffenat nō ague
tonaliū q. nō cōfēnauit iūm
xv. di. canones **C**onsulētes
bū meretur mltā etia x. q.
n. bone. **C**onsulētes etia bū me
retur opales. **C**onuerat x. m.
q. v. non sane. **A**rchiepus in
dyocesi suffraganei sui absq. illi
consilio nichil agere ualet. n. q.
m. p. p. totū **C**ontraria. **C**on
uerat iūno q. r. q. p. i. r. q. p.
x. di. demq. **C**oncordia quā
det altissimū et glia i. m. c. h.
suis. ix. q. m. archiepūs. **C**on
pūtu est ad cōcordia tendit
ad nōxā. xlv. di. licet. **C**oncordia
d. p. uocāe p. latus subditos
magis q. adiudiciū. x. di. ob
laationes et. c. p. **C**oncupiscentia
est que tenet cōiugali affectu
absq. p. lēp. v. m. t. x. m. di. q.
r. u. d. a. et. c. p. **C**oncupiscentia
nō est p. mouēdus ad ordines
m. si forte ad dispensatōē. x. m.
di. si quis **C**oncupiscentia nō licet
h. r. e. uxorato. x. m. di. si q. s.
et. c. xpiano. **C**onfessio nō d. s.
fieri p. s. p. t. u. l. p. m. i. a. u. d. e. p. e.
di. i. m. e. s. u. a. d. p. cōfessionem
mortale sit ueniale. de p. e. di.
i. quē p. t. e. a. t. **C**onfessio p. t.
esse vera multio t. p. e. u. t. e. x. m.
q. m. si p. s. b. i. t. e. r. **C**onfitei d. e.
bet g. r. e. c. i. s. o. l. i. d. o. n. o. s. u. o. e. t. p. a.
t. o. t. i. d. e. p. e. di. i. r. a. n. s. i. **C**onfes
sio nō est alia u. r. e. u. e. l. a. d. a. n. i.
q. i. si p. e. c. c. a. u. i. t. **C**ū cōfessio cōmē.

mutus est agendum. l. di. p. s. b. i. t. e. r.
Confitei d. e. cōmē q. p. cōmūcācā abest
i. n. q. m. m. d. e. c. e. u. m. **C**onfitemi
d. e. u. b. o. n. i. d. a. g. e. n. d. o. e. t. c. o. n. f. i. t. e. n. s.
x. p. m. u. b. o. e. t. o. p. e. e. i. u. s. t. e. s. t. a. s. e. s. t.
x. q. m. e. s. t. i. m. a. t. **C**onfitei x. p. m.
p. p. u. a. l. i. t. v. i. u. i. t. e. t. n. e. g. a. s. x. p. m.
m. o. r. t. u. u. s. e. s. t. x. q. m. nō s. o. l. u. d. i. a.
cōmē l. a. u. a. t. d. e. l. i. c. i. t. u. d. q. d. p. u. d. o. r. e. s. t.
cōfitei. **C**riso. d. e. p. e. di. i. r. i. p. n. **C**onfessio
a. m. o. r. t. e. a. i. a. q. l. i. b. e. r. a. t.
a. p. u. t. p. a. d. i. s. u. p. p. e. m. s. a. l. u. a. d. i. t. b. u. i. t.
d. e. p. e. di. i. r. e. c. t. e. **C**onfitei b. o. n. i. d.
q. u. i. d. a. g. i. m. u. s. d. i. u. cōfitemi. **C**on
x. q. m. e. s. t. i. m. a. t. p. a. s. t. o. r. e. s. e. c. c. l. i. e.
e. d. e. b. e. n. t. p. e. n. a. a. m. o. u. e. q. u. a.
m. e. r. e. u. t. q. nō e. x. u. l. i. u. t. cōfitei
q. u. o. d. f. e. a. t. x. a. q. m. p. l. e. r. u. q. **C**on
fessio d. i. e. s. s. e. p. i. u. s. p. e. n. i. t. e. s. e. x. l. o.
x. p. d. x. x. v. q. m. s. n. e. g. a. t. e. e. t. p.
p. e. n. i. t. e. n. c. i. a. **C**onfirmatio p. a. c. i. m. e. n. t. a. l.
nō e. s. t. i. t. e. r. a. d. a. s. i. a. u. t. n. e. c. b. a. p. t. i. s. m.
d. e. q. s. e. di. i. r. d. i. c. t. u. d. e. t. c. p. e. **C**on
f. i. r. m. a. t. i. o. i. n. d. u. a. t. cōp. a. r. t. i. m. e. n. t. a. t. e.
s. i. a. u. t. b. a. p. t. i. s. m. u. s. x. x. q. m. s. i. q. s.
v. m. u. s. i. n. cōf. i. r. m. a. t. i. o. e. t. i. n. b. a. p. t. i. s. m. o.
d. o. p. e. f. i. e. r. i. cōp. a. r. t. e. t. h. o. c. i. n. n. o. t. e.
a. l. i. s. nō d. e. q. s. e. di. i. m. c. a. t. h. e. a. s. m. u. s.
Confirmatio nō p. t. nō b. a. p. t. i. z. a. t. u. s.
d. e. q. s. e. di. i. m. i. b. a. p. t. i. s. m. x. x. q. i.
Confirmatio nō p. t. nō s. u. s. a. p. e. p. l. u. e. s.
q. i. v. m. u. s. s. i. a. u. t. n. e. c. b. a. p. t. i. s. m. d. e. q. s. e.
di. i. m. nō p. l. u. e. s. **C**onfirmatio
s. e. q. u. i. s. d. i. s. i. n. s. c. i. q. b. u. s. e. s. t. d. i. u. o.
nō s. i. t. t. o. n. t. f. i. d. e. e. t. b. o. n. o. s. m. o. e. s.
x. m. di. i. l. l. a. e. t. m. e. cōf. i. d. e. n. o. n.
d. i. q. u. i. s. e. s. s. e. m. i. n. i. s. r. i. g. i. d. u. s. x. l. i.
di. q. s. q. b. s. d. i. e. s. s. e. q. m. e. i. t. a. b. i. s.
Confirmatio etia d. i. s. e. d. i. o. r. e. c. t. e.
m. e. t. e. o. p. o. l. i. t. i. c. a. n. e. i. n. s. e. g. e. d. o. e. t. c. a. t. a. d. o.

xx. di. de q. q. p. file de aduocato
 q. i. p. q. **C**onspicua suam
 quæq. conueniat vñ. q. i. q. aut
 Infamia ad cōspicua reuocata
 est et si nō iucit malū qd' dī
 letai debem⁹ x. q. m. Int vba
 iudiciū verū est. iudiciū pmo
 cōspicua pām et postea ad alie
 na m. q. m. postulat⁹ et. c. se
 cūm q. fit cōn cōspicua edificat
 ad gehennā xxv. q. i. omēs
 q. ex hys qd' pēuicacitē mōst
 tant ualeat qmū bona cōspicua
 xi. q. m. se. **D**ecorū. s.
 consensu **D**e cōspicua xxv.
 q. i. c. vlt. q. i. cōspicua **C**ontep
 nes quosq. simplices oco
 ne habitus ut religionis est scē
 xx. di. si quis p supbia xlv.
 di. vlt. q. i. eod. **C**onsequa da
 uid q. duxit uxore uicē mē
 nō trahitur ad cōspicua xxv.
 q. i. cōspicua de cōspicua si idul
 get nō tūc ad cōspicua x.
 q. i. dicit **C**ontenāo dyalētiā
 dō nō placuit qz regnū mst
 plicatē fidi nō cōtēde xxv.
 vi. di. om **C**onspicua est fua
 da iuramentis et pmissi xxv.
 q. m. pmoes Item ipse iurib⁹
 vi. q. i. suggestū **C**onspicua dī
 esse tanta ut pūs aufēdū
 vita qd' pdes xxv. q. vi. cōue
 mor **C**onspicua suis mēlt ipse
 nō turbat aliens pscuicibus
 xxv. q. i. nō turbat **C**onten
 tio nō uak alijs pscu pme cō
 temptis nec deli pām de pe

di. i. q. alijs **C**ontenāo nō illi
 pām dimitat de pe. di. i. p. q. i.
 et lacrimis ignis infimalis extingit
 de pe. di. i. p. q. i. **C**onspicua
 suada est m pōcōmby cōspicua
 dandis x. q. m. nec **C**onspicua
 faat mortale quod erat venale
 ut p. i. cōspicua xxv. di. q. q.
Conspicua fit ut qd' dicit mē
 illud tūc vi. di. q. i. **C**onspicua
 maledicere inuūda labia hnt
 xxv. q. m. q. negligit s. q.
Contepne dī suos et sua q. fui
 re deo eligit vi. q. i. au dō et
 c. p. p. m. **C**ontepne dī p. p.
 mūm est mīfēimū xx. q. i.
 duo **C**ontepnes obedie sed apli
 ca pām pagam mēat lxxi.
 di. si q. s. e. **C**ontenāo dī
 sue cōspicua l. di. cōspicua
 vi. q. i. si quis **C**ontenāo dī
 xiat est ostēdēda pēuicacitē. n.
 q. v. q. i. **C**ontenāo dī
 dēti uicē debet xxv. q. m.
 dēti **C**ontenāo et cōspicua
 malor cōspicua bonos mores
 xxv. q. i. sepe nullus est cō
 spicua ad uideis n. mediadē ab
 eis dēpe p. p. p. p. fidi xxv.
 q. i. nullus et c. si mīfidelis
Contenāo i. cōspicua est rāo vīst
 xxv. q. m. si p. p. et c. dēus cō
 spicua pueri uideos p. p. fidi
 et monasteris cōmittendi xxv.
 q. m. iudeos **C**ontenāo lauda
 tur absq. dēti cōspicua et fa
 bulis et ludis turpib⁹ xlv. di.
 cōspicua et c. se. q. i. cōspicua
 tibi auditis nō ab i. p. p. de
 cōspicua di. v. ex cōspicua p. p. p.
 vent⁹ gressu p. p. p. q. i. xlv.

di. Voluit Coiuiuia nō debet
face iactia dia absq nātate
f. gule deliae. **C**ordis ele
mosina mltō maior est eleosia
corpōis **Aug. xlv. di. duc** fuit
Deus cor mōrogat nō manu
q' alienū si posset etiā tollēt
Aug. xlv. q. v. si quid iueisti
officiū dū plus corde q'
ore est exequiū x. di. cūta
tes **In opibus** plus accipit
dō animū q' actū xv. q. vi. si
aspiciētibz. **C**orrectio plus d'
hōc māuetudie q' rigoris xlv.
di. si sūcēa **Correctus** et cūta
gatus leme eueniā exhibet
castigati **Ibid.** nō corripema
los si fouē est eos orade xxv.
q. v. q' rōis xlv. di. si illud
Corrige negligēs epus nō est
epus si cōis ipudias lxxv.
di. nō **Corrige** se pmo cor
rige m. q. vi. q' sine placus
negligēs **corrige** qū pētat
xxv. q. v. q' rōis et mltas. c.
se **In corrigēdo** excedē nō te
pete remā lxxv. di. q' **Cor**
rigēdus nō est pēmor a subdit
cū culpa sua nō tēit admittū
q. q. vi. paulus, et hoc nisi
excessus sūis dō publicus. q.
q. vi. siati et r. nos si. et r. i.
Correctōnes sustēre libet a
plabō laudale d. q. q. vi. si
Corrigēdū siue aequidū
nō est publice dūc occultū. q.
q. i. si pēatuit v. q. q. si cū.
Correctō publicā d' pēde

admonitō q. q. vi. acūsator
quō pēos eālie pē aufere ma
lū de medio eūis q' delictū
sile corruit **Aut** qua libtat
pēatē corripe cū ataq' s' ipe
r'pōndeat ead se admisse
que corripit **Job. xlv. q.**
pūid quōdus a sūgūie pēdi
tōis nō d' q' dei cōsiliū illis p
mūat nō mlt. quia cū itēpae
delinquentes noluerit eos pūl
dubio pastor taceo occidit xlv.
di. ephes plus erga corripē
dos agit bēuolētia q' seue
ritas plus cōartatio q' cōmō
plus cāltas q' pēis xlv. di. lūz
disaplia ul' mīa mltā desti
tutur si vna sine altera tene
atur **In rectoribus** d' esse iuste
cōsulēns mīa et pē seue
disaplia **Greg. xlv. di. disaplia**
nō solū q' erat si etiā qui cor
ripit et aliq' emēdatōria pena
pletat eleosina dat q' mīaz
pstat **q' lūa** em bona pstat
iūtas q' eoz cōsiliū vltitā
q' ipi s' iueniūt iūia esse
Aug. xlv. di. et q' emēdat iū
stiae est iūia bōntas palpae
cūmōs et vlnēa eoz vltim
die iudicij mūatū suae l. di.
Ad dūal pēcepēsibiles pēse
cōuenit quos pēse nāe est cor
rigēdis longa debz vltū sua
pbaōe mīare cū gubnatula
cōmittit eālie l. di. i sātō
tibz **Quae** sola amōmōie
auctoritate nō corrigimz. nāe
est ut p seueitate cōgruētē
regimīs vndicemz l. q. di. dōcēz

Justus facis si iuste petere
 corripere qd si ei des glo sup
 qd nemo in ecclesia amplius nos
 qd qd p se agere nomen ut ordine
 faciat et sacerdos h; deliquit
 magis huc nullus redargue p
 sumit et i exemplum uehementi
 po extendit qn puenia or
 dnis pctor honoratur. Huc
 itaq qui talia dicit no corri
 git magis dicitur est amicus
 ipudicus qd epus Aug lxxxij
 di ned. Culpa paulo dubio fa
 ciens h; qui que pt corrige
 negligit emendat lxxxij di ul
 pam. Ibat dno ppera q abaf
 factis pellit adusa lxxxij pbat
 adysse se vicia q d dcpnat crea
 tes nec reliquit s; load deua
 di q no ppat excedet lxxxij
 Si negliget ea que male vfu
 pat omittit. excessus nra aly
 apim Breg xxiij di puenit
 Quia i conuicia pssitab; seue
 ros nos esse conuenit sic quibus
 et penitentib; locu venie negat
 no debem ij. q. v. qnto. Qui
 nec regimur in se rati habuerit
 nec delicta sua desit nec filios
 tamen corripit. tamen ipudicus
 dicitur est qd epus Aug. ij.
q. vii q nec s; qui aliena de
 bem corrige pta peiora comit
 tim; de no ritay dyl; si qd
 dolentes diuim; crim; pteis
 exco; mgeu. ij. q. vii nos si
 Quis gaudebit te esse correptu
 nisi doleas te fuisse pusu xxij
q. vii quodmod; dicitur q
 pt emendat no corrigit ipe co

mittat xxij. q. vii ptea no est
 crudelitas tma puer s; pietas
xxij. q. vii lege. Quia exco;e
 corrige aly; licet et inclinat
 reuocare xxxv. q. ix. loci. Cor
 rippenda snt cora omib; q peccat
 cora omib; ij. q. i si peccauit
 Quis puegadi snt p quos alios
 culpe ferunt ut ipi iam mundi
 p vlone veniat q alios vicia
 festinat ij. q. vii q sine De cor
reco. v. q. v. pto; dicitur
 eos suos no corrigit plyn cor
 rige no ualet vi. q. i qd aude
 Qui pt obuiat et pteu; p
 uer; et no facit nihil est ad
 q faue i pteu; eos; nec taret
 paupulo soactat; ocaute q ma
 infesto facino; desinit obuiat
xxij. q. i q pt De correptione
xxij. q. i iustu et xxij. q. i
 corripit et. c. illud; et xxxv.
q. ix. q quis comisit negliget
 ad possio pteu; p; pteu; nihil
 est aliud q; foue re. ij. q. vii
 negliget non osculat; pmp
 pr filiu si alig; castigat; qn
 go castigat q diligit; ad pie
 tas exco;e. Sed em et ad
 plagis suas que dulcorerunt
 cu amae mferunt. Dulcor est
 em religiosa castigatio q blan
 da dmissio magis go co;et
 q tme accusado ul iudicando
 psequer q q fouedo celadmitit
v. q. v. no osculat. Balaam
 po i exemplum q platus a subdito
 et doctus ab indocto pt corrip
 pt culpa ij. q. i fiant et. c.
 uos et. c. paul; Eli q filios

suos non corrigit superius ostendit
xxxv di. legat non est au-
delitas dicitur p[ro]inde s[ed] pietas xij.
q. viij. le. et c. se. Criminosu-
m non est crudelitas s[ed] ma-
suetudo maxime s[ed] crudelis
iungulat. Non est v[er]u[m] signu[m]
dilatationis ad p[er]m[issionem] q[uam] dimittit
p[er]m[issionem] ip[s]u[m] xij. q. iij. q.
crudelis facultas v[er]one i[n] i[n]i-
u[m] tribuit delinquendi xij.
q. iij. est i[n]iusta. Solem conat[ur]
facilius adiuuare q[uam] resu[m] dei
i[n]corrigendo dicit se h[ab]ere et ex-
quiritur m[er]e dicitur vj. q. v. si ad
pastor non argues est homi-
da xlij. di. ep[iscop]us humilitate
cu[m] mansuetudine debet h[ab]ere pa-
stores boni in corrigendo po-
tius q[uam] austeritate xlv. di. re-
cedit q[uod] linguas detestis
correctionis p[er]mittis non d[icitur] a p[ro]lato
omitti xlv. di. si ille p[ro]latus non
redargues vicia subditor[um] est
amis mutus xlij. di. sit rector
rectores negligentes merentur
sepius i[n] i[n]iuria pestilentia d[icitur] d[icitur]
simulant adhibere medicina[m] lxxxij.
di. m[er]ito q[uod] d[icitur] vicia p[ro]bat
qui corrigit delinquentes ut ar-
guit xxxv. di. facit. Quia
paulus p[ro]fessus est ostendit mala
uoluntas esse cohibenda xxiij. q.
iij. displicet ayalos p[ro]p[ter] q[uod]
correctionis non est malum xxiij. q.
iij. q. porro magnu[m] sacrificiu[m]
est co[m]pescere p[ro]mptos xv. q. iij.
quali celo disciplina[m] iusti p[ro]p[ter]
vicia indignat[ur] xlv. di. vicia
s. adulari. **Q**uod p[ro]p[ter] i[n]correctionem

qualitate[m] metus iudicat xlv. di.
q. i. sicut non minus reus erit q[uam]
v[er]bu[m] dei negliget audiet q[uod] qui
corpus xpi sua negligencia[m] m[er]ita
ade[m] p[ro]misset Aug. i. q. i. n[on] i[n]corro-
Corona clericali deia portare
debet facta i[n] modu[m] sp[irit]u xxiij.
di. p[ro]hibet. Corona clericis m[er]ita
p[ro]p[ter] est r[ati]one m[er]ita[m] eccle. xii. q.
i. **C**ulpa p[ro]p[ter] redargueret p[ro]p[ter]
mortalit[er] nullus q[uod] auditu[m] i[n]p[er]
iudicatur[us] anemne est iudicand[us]
nisi deprehendat[ur] a fide dei i[n]i-
negliget t[ame]n multis plagis i[n]i-
m[er]u[m] uapulatur[us] xl. di. si p[ro]p[ter]
Depe sine culpa agit[ur] quod uer[um]
ex culpa v. di. aduers[us] Cu[m] culpa
non erit de s[ed] q[uod] h[ab]u[m]it[ur] i[n] i[n]i-
c[on]f[ess]io[n]e sum[us] Greg. xxiij. di. de
constantinopoli. Quia culpa i[n] q[uod]
culpa est relaxat[ur] v[er]idicta q[uod]
quorunda[m] e[st] p[ro]p[ter] vicia ut m[er]ita
debeat utat[ur] accusat[ur] nova co-
de p[ro]nat. an a pena i[n]nocentia pa-
tescunt subducit Greg. xxiij.
di. q. i. sicut. Quia i[n] p[ro]p[ter] est
i[n] culpa sapiens erit i[n] pena xxxij.
di. q. i. **C**upiditas est radix
o[mn]i[u]m maloru[m] de pe. di. ij. q. i.
radix Cupidus facile a iusto
deuiat. q. xlvij. di. q. i. Bonos
auctori alii non ualent i[n] i[n]i-
misi cupiditate[m] auer[tere] q[uod] o[mn]i[u]m
maloru[m] radix abscondit[ur] Greg.
xlvij. di. Bonos d[icitur] alligata
vicio cupiditatis cito deuiat a
vero xlvij. di. Bene Cupidus
g[ra]tius i[n]uenerit auctu[m] q[uod] sole
xlvij. di. sicut Cupiditate i[n]
status non vult h[ab]ere co[n]sortem
xxij. q. viij. quid aut[em] Cupidit[as]

feuctus nunc est brevis si postea
 et nus cruciatus .i. q. i. ad de.
 dmat et c. ato s. auataa
Querofitas postpo sacscriptua
 pte delectat in pph et poetia
 xxxv. di. sacdotes et c. se. Cu
 riositas est qm sepaia sacra no
 fm factos si pphos expet xxxv.
 di. vno. Quositas est qm cleia
 filios supabus ecclia pocus
 stitibus stitibus qm dms ceud
 xxxv. di. legat sac scriptua no
 sic sub venustate nec pph et imo
 est pfecta xxxv. di. ecclia
 Studiu poetay pte auositate
 thbet xxxv. di. legat c. vno
 et c. om. Cure solitudinis cu
 honoris augmeto debz exeri
 c. di. ip. Cure pastoralis vna
 lu no solut nisi p suporem
 vi. q. i. fuit **C**lamor nihil
 ipudens est arrogancia ru
 stros q garrulite aude; putat
 et pati ad lites i subiectos tu
 de mtonat quod arrogancia
 supbie manifestu est puenire
 xlv. d. c. i. f. clausu Diffiale
 su exptus meliores qm in mo
 steris pferasse nec su perios
 exptus qm qmosteris defecerit
 Aug. xlv. di. qntulibz clausu
 iuste pte exende als pnat qm
 ptate ligadi et soluedi vny.
 q. m. pte et c. se. et c. illud s.
 absoluo **C**lericus p fessionem
 sua onde debz in habitu et in
 ncessu et in moribz xxv. di. hys
 et c. clericus Clericus est quid
 ab hostiariatu usqz ad supmum
 ordme augm dignitat lxxv.

di. diad Cleia debet laus ex
 plid bonu pbe. m. q. i. laias et
 c. qualis et vi. q. i. leatus Cleia
 gmet vita maducando et dormi
 endo debet hce et ecclia xxxv.
 di. pte her vi. q. i. dms Quia de
 ria debet pcedere laicos et pcel
 lece. lora ita et i religioem di.
 statumg Cleia no debet nego
 cis stitibz implicari si horas de
 bite exsolue et deuote xvi. q. m.
 mollior. q. q. i. requie Cleia
 debet ppxis manibus ut appls
 libere xxxv. di. q. i. Cleia
 semp debent studio leas mte de
 pte aiaz salute xvi. q. i. sic vno
 Cleios res paupum pte ido de
 bent esse hospitales xlv. di. q. i.
 Cleia no debet cu mulieribus
 hite msi cu mee et sorore lxxv.
 di. nolus Cleia fornicatores pte
 deponedi xxxv. di. habuisse Cle
 ria no debet mte pte pte
 et mptus xxxv. di. pte Cle
 a no debet mte thabnas in mte
 xlv. di. no oz Cleia agnosce
 res moniales debet deponi xlv.
 q. i. si quis epus Cleia no debet
 portae arma nec pugee ve ut
 iocose xxv. q. vny. dms Clei
 a no debet iudiciu pte pte
 xxv. q. vny. qm pte Delei
 tos libtate pte pte xvi. q. i.
 gnalit Cleia no accusatur
 a laias. q. q. i. nemo Cleia
 no debet trahi ad iudiciu pte
 q. q. i. usqz Cleia pte capi
 alaias ex causa xxv. q. v.
 nos Cleia debet mormacoe
 pte fidelitate et castitate
 xxv. di. qm Cleia no debet
 iudicij ecclie mte pte xvi. q. i.

et c. i. Clerici coniugati non
debent promoueri nisi contine
ad vouerit xxv. di. Illatos
Clerici p. beneficiis mediae no
debent munda atape xxv. di.
hys Clerici no debet res eate
supflue expende x. q. i. epus
Clerici no debet filios suos
desupabus eate in studio pbe
paicare xxxv. di. legat nisi
esset de rebus hereditariis p
labore coisitis i. q. m. placet
Clerici no dent pignora in
licetia epi. xv. q. i. auct. Italia
suacedit clerico intestato in
omibus rebus xv. q. m. q. i. q. i.
Clerici exnei no debet capi
sine lris sui epi. lxxv. di. ex
ceano Clericus solenis pma
no est iugenda. l. di. coisadi
Clerici vix aut nuq. peiter
de pe. di. i. msa. Clericos bo
nos et paucos melius est hre
q. multos et iuales xxv. di. de
ricos. Quia discreta d. ee vi
ta clericos alioru coisacoe
ita et ieiunio d. esse discreto
m. di. statum. Qap. hie cleri
paup. est et domus illos oib.
debent esse mch. suscepom pe
grinorid et hospitid iugulae
debent. Qeo q. xv. q. i. c. ult.
De honet. eadiaz dei deshauc
meliores esse laicos q. clericos
xv. q. i. laicos. Clerici iutar
debet ebrietate pte rigore p.
xxxv. q. v. f. i. Clericos habit.

no debet esse pbeati nec amem
nec ornata uario colore xx.
q. m. oib. Clericus no est ho
ada q. hortat. ad deppiom i.
micor xpi si aliqs ibi oad.
xxv. q. m. ugt. Clerici dent
hre hospitalitate rppu pignos
lxxxix. di. uoluim. Clerici pte
qre iutar sine offia. decimto
domi xxv. di. deit. Qd. dictu
est pecto coite gladiu tui in
pugna oadit clericos no debe
pmditae xxv. q. m. f. i. h. de
rias et religiosis no deb. esse
solitudo q. aliu xv. q. m. h.
clerics maxime arguit. supflui
tas q. aliu xlv. di. sicut. Cleri
ci coisacoe debet q. alia qd. si
gnificat eos corona xv. q. i.
duo. **C**lemencia melius est as
psare pma et iudicia pte q.
pnde mclencia. Et nos alqn
in iudicia madiu eo q. cofec
gerim. uasti mistia ut capu
uos redimerem. Amb. lxxxv.
di. no sat. **C**reatura q. h. m. se
est bona et ve esse dicit. De
pe. di. y. an. si p. Creaturas
iuar. est blasphemae xxv. q. i.
Si quis p. capillu. **C**rede in
deu est amado iupm tendere
de q. di. y. f. expmissis. **C**re
dit bene semp de alijs q. inoies
est xv. q. m. Imiores. Qui sal
su de aliquo pferet et sic emia
ato credit. vti. reus est xv.
m. no solu. **C**rede et maduasti
crede on. meid. hoc est pane et
vnu maduane. q. credit ieu.

maducat in dege di q. v. qd
non d. platus subditis facile
cedere lxxv. di siquid. **Prime**
publice ubi pdest est merito
cui xxv. q. v. hoc videt. Bra
uit peccat q. publicat dme qd
plus nouit. q. q. i. si peccauit

Dare heretici nichil aliud
est q. pde nec illi q. sua
possidetes dai aliquid s. uoluit
sine gradi suo pto unde pau
p. virtutis eat. i. q. n. pastor
qui aliquid male accepit ut
bn. dypenset. gnat. pous. q.
ninet. i. q. m. calcedon. qui
nichil q. nichil dce p. i. q. v. n.
p. dyablu. Duce dei fut ab
homine dai no pnt. v. q. i. ple
xus. nemo dce p. qd no q.
de pe. di. m. quod. Justus fac
si iuste petitem. corereis q.
si eis des. glo. sup. q. Dato
ealie pte defectu. euocat. na
to hede. xxv. q. ult. c. ult.

Decime sue uota fidelium paa
pctos et patria paup. xv. q.
i. x. l. m. Decime sue tributa
egeat. dnas. xv. q. i. de de. Cui
decie no dce. quot. paupes. pte
hoc fame moruit. et. h. adia
committit. xv. q. i. de ame

Decretum d. q. ad nullius consul
tatione factum est. n. consilio. p. p.
cardinalium. p. p. p. Decretum n. n.
tate. f. nat. exhortatio. libera
uoluntate. exatit. m. di. deniq.
Si decreta. romanor. pop. f. ad
no. h. etis. de neglectu. atq. i. uia
est. arguedi. si. no. h. etes. no.

228
obsequat de temeritate. estis. ore
expedi. et. arguedi. nicola. p. p.
x. di. de de. Decretales. si
imperat. ut. p. h. bet. n. n. m. se
kut. m. q. i. p. p. p. **D**efenses
peccat. acc. uis. p. uend. est
q. p. etis. no. defendes. reit. te
p. d. i. ca. x. q. m. nolite. non de
fende. quos. defendendos. quis
suscepit. ex. et. bile. est. lxxv.
di. religiosu. p. fertus. i. uia
sua. no. defendit. n. suos. si. u.
diao. dmo. comitat. xxv. q. i. f. i.
Defensio. co. d. i. i. n. n. tate. xxv.
q. m. p. totid. Defende. teneat.
quib. fidem. xxv. q. v. m. f. hys
ita. et. si. p. p. hoc. morit. r. e. g.
celeste. meret. xxv. q. v. m. om.
qui. co. sensu. peccat. et. eos
defendit. apud. d. m. est. male
dictus. xx. q. m. qui. co. scit.
et. talis. est. ex. co. m. d. g. xxv. q.
n. platu. f. uer. no. d. quis. de
fende. si. bn. p. p. eo. m. tede. x. m.
q. v. c. i. **D**efensor. h. et. co. p. d.
h. et. i. a. c. h. a. xxv. q. ult. q. alios
Imoc. no. facit. malu. nec. ap.
probat. factu. xxv. q. m. i. noc.
p. a. t. ce. p. d. m. s. est. f. uer. alio
na. no. reddet. xxv. q. v. m. c. i.
Deus. iussit. i. p. endi. t. uic. p. a.
p. illis. et. egenis. lxxv. di. de
platu. Si. quis. peccat. defen
dit. acc. uis. q. ille. q. peccauit
co. arceat. xi. q. m. q. co. scit.
qui. co. ror. defendit. n. l. to. d.
d. a. p. n. a. b. i. l. i. o. r. illis. q. co. rat. xxv.
q. m. q. alios. De. defensione
f. o. r. o. r. u. xxv. q. m. no. m. f. e. r. e. d. a.

Deliberatio est oibz necessaria
 .ij. q. vi. anterior Deliberatio
 est laudat iqua nichil e suco
 ris .ij. q. i. illa Deliberatio in
 diget tpe no papias t di po
 deret **D**eliciae absqz desideio
 pcepte no afficiunt xij. di. de
 liciae Deliciae ubos putreste fa
 ciunt corpus de corp. di. v. c. liij.
 Non usus s libido i rebus ul
 patitur xij. di. Deliciae Deliciae
 cotempn debet a pdicantibz et
 epis xij. di. epus et xxxij. di.
 ecclie Detestabile est iyrustatio
 tugurio natu et in illo nutu
 in religioe simula et mella fa
 stidire xij. q. ii. gla **D**elictu
 ignominosu est plane q xpm
 pauper debet pdicare xxxv. di.
 ecclie **D**elinqunt qm q me
 adira puerit q ego t adl.
 iul. de vi. pua qm et xxij. q.
Deridetur huilis habitus
 a pueris xxi. q. iii. dis **D**espe
 ratio est horrenda impietas x
 xv. q. vi. cognouimz Desperad
 no est igna vita xxm. q. iii.
 corripit In despera cadit
 quis ad pte culpa a plato co
 tempnit xlv. di. recedite Despe
 radus t ad ihor corpore consti
 tus est xxij. q. ii. aut illa su

das magis peccauit deſpando
q̄ xpm tradendo idō dāpnat⁹
eſt etnalit̄ ſe occidendo xxij.
q. v. ſi nō licet **D**etractor niſi
ſe correcerit ſcām̄ exuere
ij. q. viij. accuſatō Qui finalis
eſt ad dēthendū nō admittit
ad accuſandū ūl ad teſtandū ij. q. iij.
de detractores ſec. q. v. Illi qui
Detractores ſūt q̄ mltū moresq;
bonos corrupūt hys q̄ ſbās
alijs p̄diciq; dīerpūt ij. q. i.
ex mēto dīarguiti an p̄tōs
p̄tāt̄ aī imūdis et dēctōib;
ſcām̄ēta cōmittūt xliij. di. enē
das Qui ſama altius dāpnat
raptor dī ij. q. i. detractores
dēthentib; ij. q. iij. mē vba ſ

Desiderium quo non mittit illud
gressus opus efficat non sent
xlvi. di. claudus **D**eus est
vita alic de pe. di. i. q. si autem
Deus satisfactio semper patet si
hominum malicia prohibet. xvi. q.
i. decime Quod deus instituit
nephas. est omne apertare ino
pe me peccata deputare quod
lex precepit xxvi. di. deinde
Cupiamus copula dei mandata
propter xxvi. di. deinde Indignus
est. Te deus quod dedignat. ho
xlvi. di. i. si. In uno ore se
cum loci laudibus laudes christi non
capit lxv. di. Cum multa
Septuaginta pro domini fuisse fuerit de
pro sepeoas xxv. q. i. si alius
Divabolus genus humanum cona
tur perire et mille nocendi ar
tes habet xvi. q. ii. vii. et
quos aedificat in summo dei

tuemur magis ipugnat. in.
 q. i. nulli. Et ex subtilitate ne
 hoc ppendit in homine qd homo
 no ppendit xxvi. q. v. nec mis
Dialecticus do no placuit q
 regnu in simplicitate fidei est
 no contencione xxxv. di. om
 Et qui studet in dialectica ite
 nebris geadue. xxxv. di. vno
 Dialecticus ridicula sue sunt
 smata atus resoluenda xxxv.
 di. vno Dialecticus garrulitas
 est garrulitas canis i egypto
 xxxv. di. legimus q. hinc **D**igni
 tas ecclesiastica xpianu no facit in
 q. vii. no os magnitudo pti ut
 dignitat aliquie fortie deopuit
 xl. di. ho xpianus maior est
 telligendi sue no dignitate fin
 ta. q. vii. quibz maiorat qf
 pia moru accusatombz no ipe
 tat. de hys moribus intelli
 gendu est no dignitate si vna
 q. vii. q. quibz aulto magis
 pena sue digni quibus ad plui
 mud honoris p mias delat. et
 occulto diemur. i. emic. v. q. v.
 pssid. Reuerencia exhibet. rone
 aliauz dignitat. xv. q. ii. mis
Diffinitio ronabile no debz ali
 qtenz violari xxv. q. ii. cu pie
Dilectio in malo no est de pe
 di. i. q. omis. Qui p dilectom
 di. resistit omi pto habudat
 in bono de pe. di. ii. q. ciuitas
 No est vni signu dilectionis ad
 xxv. q. ii. dimittit. ptem ipu
 m. xxv. q. ii. quid crudelis
 Quod quis eligit nec optat p

fecto no diligit quod aut no
 diligit facile coepit nullu go
 bonu nisi uoluntariu xx. q. iii.
 pns Diligit proximu cu a
 malo rectu. et ad deu colend
 pducit. xxv. q. iii. vlt. vbi
 est pfecta dilectio ibi est scru
 ritas **D**ilapidator readeat
 depom dz. x. q. ii. si quis epus
Diligencia Non temeritas itue
 me psumptio ubi diligencia
 pietat. de coe. di. iii. similla
Dimittit aquo lesus est electio
 cordis est indulge peccati qn
 tu uolueris redundat tibi xlv.
 di. due sue Qui factu d. no
 factu et q no factu asserit sem
 abhominabilis est apud xi.
 q. iii. si quis dixerit **D**iscere
 adhuc uelle si vnu pedem ise
 pulcro et aliud eet haberem
 ff. de fid. com. l. ap. uilia. Q.
 rebellit. viuit et discit atqz a
 gere bona recusat magis diali
 q xpianu mebru esse ondit. et po
 tuis infidelis q fidelis esse mo
 steat. xxv. di. nullus eps
 stultus est q bona que videt
 coepit disci xxv. di. de coe.
 tinopolita Instituta fidelu
 disci quis dz. anq doceat. et
 exepit religiose consuetis dese
 potius alijs pstat q sume lxx.
 di. q. no negamus q aeterna
 ad que est ruina diali m. adue
 q ipucto hore n. du dysapti. si
 unt ingra. ut imoc. aut q. i.
 ed est ad fieri ingra. q. n. du di.
 diat esse diali. xlv. di. q. i.

Debet autem esse discipulus quod
doctor esse desiderat quod possit
docere quod didicit omnis enim vite
instructio ad id quod tendit se ratione
confirmat cui minime licet operam
dederit preceptor non potest esse
licet lxxij. di. ordinatus Ego
minores meos quos ab illiatis
prohibeo in bono imitari patris
sum; stultus est enim qui ideo se per
estimat ut bona que viderat dis
cere contempnat Greg. xxij. di.
de constantinopolitana chrisostomus est cu
sicut in gemis qui nunquam sunt discipuli
lxxij. di. chrisostomus nemo inuito
auditori libenter refert v. q. i.
ex meo discere contempnas satis
licet magis ex ore sit xxij. q. v.
quid autem discere debemus ut
non ignoremus ut ut non negligamus
xxxvij. di. legimus discere debemus
scilicet scire propter virtutes xxxvij.
di. tunc dicitur **D**iscere est in omni
virtute. i. q. v. p. n. d. discere
est natura omnes relinquo uti
tes et via contempnando xlvij.
di. hinc etiam dicitur discere debemus
iusticie contra disciplinam ratione ecclesie
nulli agere licet xij. di. non deo
Disciplinam est ultra male vite
xxij. q. v. ad fide disciplinam est
signum filialis dilectionis xxij.
q. v. non putatis disciplinam vel
mala multa destituit si una su
altera teneat. In rectoribus de
esse recte consolas mala et pre
seuues disciplinam Greg. xlv. di.
disciplinam **D**istordia meum fa
ciunt separant corpus lxxij. di. ysmael

Distordia facta deum qui caritatem
offendit xij. q. m. abijt Distor
dantes debent placari ad concordiam
ducentes lxxij. d. c. ult. Distor
dant oblatos recipi non debet
x. di. oblationes. m. q. v. m. i. quibus
iuno iure et nature omnia sunt
quod v. di. differunt Dicitur le
ges nostra consistunt quicquid dicitur vo
luntati seu caritati spiritus sancti
probat eadem et naturali fueri iudici
ut adversa v. m. q. i. ai. go **D**i
uina ad qui intendit dampnari
aut m. q. v. q. ult. non obfue
tis dominatores non admittunt ad
accusandum. q. q. v. m. q. s. q. s. et sunt
excoicandi xxij. q. i. q. **D**i
tes ad iusticia et opibus bonis
non abiciuntur xxx. di. c. h. scilicet
potestas diuina et paupertas
humilitas vel sublimior vel in
ferior quoniam non facit xxij. di.
legimus perfectior est ille qui se mu
di rebus expoliatur aut qui nihil
habuit nec habere desiderat quod
ille qui ex multis que possidet ecclesie
prestat aliquid ac se sic de eo
quod prestat forsan iactat. i. q.
q. si quis qui diuicias mundi
luto reputat. etiam christi prestat
xij. q. m. gloria Ignominiosus est
sacerdos qui diuicias studet **D**i
uicias dilectores sunt fortes
m. q. v. debiles et celestibus xlvij.
di. omnes diuicias male utentes
iuste possident eas xxij. q. m. q.
dicitur diuicias maxime contemni
mus recordando pauperem finis
et principij xlvij. di. sicut h. q.
Docendus est plus non secundus
nec debemus prebere consensum q. s.

q̄ reseruit quid liceat lxx. di.
 docendus Debent plati subditis
 nō solum spūalia s̄ etia carnā
 lia subdita mīsticāe xxxviii.
 di. c. i. Sacerdos si bñ vixerit et
 bene docuerit p̄p̄m mīsticū si
 bene docuerit et male vixerit
 sui ip̄ius est cōdepnatorē nam
 bñ viuēdo et bñ docendo p̄p̄m
 mīsticū quō viuē debet bene aut
 docendo et male viuēdo dñm
 scēuit quō eid cōdepnāe debeat
 lxx. di. multa. Cui ea docet
 que ab audicōibz nō ualet mīlligi
 nō adeorū utilitate s̄ ad p̄p̄m
 ostentatōē facit viciū naq̄ ai
 mi est indignis secreta vlgāe
 quod sit ul loq̄tate mīsticā
 dū s̄ iudicō uolat irremediā
 bilis ul adulatōe ut ei placeat
 tui secreta reuelat ul iactatōe
 fac ut plūa scē videat xlii. di.
 s̄ p̄t p̄bi est iolumitatis obe
 diēcie ibi est sana doctrine for
 lex. di. mīsticū. Monitōis p̄p̄
 nā recte nō suscipit q̄ v̄bis nō
 op̄ibus docet lxxi. di. Nemo
 Nemo etenā recte monitoris
 p̄sonā suscipit nisi q̄ actibus
 suis exata cōdepnit et amore
 mōstie cōsuetudine demerit. Quid
 Sicut lūmīnū p̄tinere p̄tūet ha
 bedū lauat et nō lauat. Quid
 bona doctrina p̄malū doctore
 aīas accedū lauat a p̄de n
 cios lxxv. di. s̄ q̄q̄. In xpm
 p̄cū q̄ v̄tat̄ doctore cōter
 stat xi. q. m. q̄q̄. Marcia ē
 doctrina iūstibilis fidei iūstifi

catō iūstibilis aīe Aug. de q̄st
 di. m. nām. **De doctōibz**. i. q. m.
 op̄q̄ Ignorācia māt aīctōis ex
 eos maxime iūsticōibz di. mīsticā
 est q̄ docendi offitū mīsticō di
 atepit xxxviii. di. ignorācia
 q̄ dñs nullomō quod dñs iūst
 fuit bonus p̄hibet xxxviii. q. i.
 sic em̄. **Omnia** die mīsticū est
 agendū nisi soli dō uacat̄ de q̄st.
 di. m. ieiunia dñm die mīsticū
 creatus ē et xp̄us resurrexit
 lxxv. di. qd' die dñm die ep̄us
 di. ep̄us sue ecclē de q̄st. di.
 m. ep̄us dñm die ep̄us cōfēt
 tur lxxv. di. qd' die dñm die
 et m̄ alijs festis nō debet genua
 flecti cā orōis. qm̄ dñm die
 di. missa audiri ab oībz de q̄st.
 di. i. missas dñm die aīctō
 gitai nō debet xv. q. m. p̄tōd
 dñm die nō ē q̄s iūsticā sup
 exōngelia xxx. q. v. de q̄st.
 dñm die nō est ieiunād xxx
 di. si quis p̄t p̄t de q̄st. di.
 m. ieiū. dñm die plus hoīes
 delias mīsticū carnalibz v. di.
 deniq̄ dñm die facit cūsto
 dūc antyp̄t p̄t xp̄ianōs et
 sabbatū p̄t iudeos de q̄st. di. m.
 puenit. **Donat** res suas lxx
 p̄tōm̄ māt est iūsticā nō
 v̄tus vnde detalibz est fēq̄s
 fama ad laude q̄ laudat̄ p̄tō
 Aug. lxxv. di. donat̄ Cui
 renator donat nō hōm̄ donat
 s̄ arti neq̄ssime donat nā si
 hō tantū esset et renator nō ē
 nō ei donares, honoras iō māt
 nō nāz lxxv. di. q̄ renator

alias ubi nō cōtulerit pedibus
 epom de gse. di. i. aliam. **E**cclia
 nō pūit sine spaliū ficut nec
 aīa sine corpore. i. q. m. si quis
 dū res ecclie que paupū sūt
 defraudat crudelis est. xij. q.
 ij. glia. **D**atu ecclie ex pietate
 nō est pōt rēuocā. xij. q. ij. m.
Petis m est dedas eū pōt
 defectū hēdū q ipā reddūt
 nato hēde. xxij. q. ult. c. vlt.
Petinetes res datas ecclie pau
 pū sūt neciteres. xij. q. ij. dē
 a. **D**ivine ecclie sūt bona pau
 pū et rēpō captaur. xij. q. ij.
Auxid. **E**xitus sit ab ecclia cū
 quis a caritate recedit. xxij.
 q. m. ad aliquis. **E**cclia d. fōs
 signatus. xxij. q. i. omib. **A**q
 quis pāsus arefat. xxij. q. i.
Logatur. **S**ue ecclie est epus di
 lapidator reced ecclie sue. x. q.
 ij. cultū. **E**cclia fidelis est xij.
Habitu. xxij. q. i. q. dignior
Hereticus est q. dicit romana
 ecclia nō esse caput om eccliar
 xij. di. os. **E**cclia nō cōstingit
 mudans legibus. xxxij. q. ij.
Ine. **H**ec. **E**cclia nō d. qre lūg
 ad dāpno aliōs. xij. q. ij. fēmtas
 et q. v. ea. **B**ona eccliar sūt
 paupū. xij. q. ij. indigne et c. glia
Satlegus est q. hns sufficiens
 pāmonū res ecclie ad supflū
 assumit. xij. q. i. qm. **E**dificā
Sacta qpe rusticitas solū s. p.
 dest et qntū exvite meito edifi
 cat ecclia. ecclie xpi tād nocet
 si destructib. nō resistat. **Q**ed.

ij. q. vii. **S**acta. **V**bi xpus nō est
 fundatū nullus boni opis est
 supedificā. i. q. i. ad paulus
Dictū ul cōstitutū est quod rex
 ul impator cōstituit ul edidit
 ij. di. cōstitutū. **E**ffusions v. lno
 mē largitū. **O**ndit. xij. q. i.
 recutim. **A**greditudo carnis pec
 catū expellit. de pe. di. i. f. p.
Eligere mē duo debem. mala
 quod mng obligat. xij. di. c. duo
 et. c. neru. **R**es cōn natura pe
 ne ut sine pto sit aliquis. **S**it
 eligat. **A**ug. cōpator celi. **Q**uer di
 catue. **Q**ed. xij. di. v. m. **E**
 electio. xij. q. i. q. p. totū
Elemosina cordis mto maior
 est elemosina corporis. **A**ug. xlv. di.
 duo sūt. **C**aritat. elemosina sūt
 trēna. **S**uffiat. **I**lla uō que corpa
 lit dat. si sine benigno corde ter
 buat. **A**ug. nō suffiat. **Q**uid. **E**le
 mosina cordis est dimitte a quo
 lesus. **M**odulge peccati. qntū uo
 lueris redūdar tibi. **Q**uid. **E**le
 mosine et facia nō placet dō
 q offerūt. **E**x. **E**le. xij. q. v. **S**epm
Abbomiatō est dno elemosina de
 rapina ul usua. i. q. i. **N**ō est
 putada. **S**eruo oro et elemosine
 daco tād suffiaūt. **L**xxxvi. di.
Frem. **E**tan nō dat. decime quot
 paupes pōt hoc fame moriūt
 tot hominada committūt. xij. q. i.
 decime. **N**on pasce. **E**fuere est
 homicidū sūt fame moriete
 lxxxij. di. pasce. **I**uueria di
 mitte est pēs elemosie. xlv. di.
Iuueria. **R**ecipientes elemosinas plus
 debet honorare. x. q. i. q. **F**elix
 est usura ubi p paucos paupdato

centuplum accipiemus a dno
xlvj di. sicut **E**mulator infla-
tus iudet ac mutat xlvj
di. in glo. **E**piscopus dicitur esse
antiquus. pssura probatus no
delinques grege ppter aduersionem
vii. q. i. noua aq. et c.
suggerit Reges potestibus
petra iuta et potestates regi-
bus ppalibz indiget x. d. q. m. d.
Quo ppter ealie pte aufere ma-
lu de medio eius q. i. delictu
sile correuit. aut qua libtate
petra correuit cu tractus s.
ipe correpondeat eade comi-
fisse que correipit Ieo. x. x. v.
di. p. m. d. huiusmodi ututibz
dicitur splendende iuta potestas ut
g. dui coferat detore no loco
si vita et mores faciat factu
sacerdote vn ex officio suscepto
no licetna petra si naitate bu-
ruedi se nouerit affectus xl.
di. f. op. dicitur fidei et uita
no diuys epalis auctas qrit.
xl. di. epus q. no detet epm vo
solo si etia consuetudine gubnae
subiectos lxv. di. h. alet. **E**pi
pmouendos pber si i. p. m. d. ac
fide spuali iuta edocti fut lxv.
di. no licet **E**pus sacerdotibz p. l. q.
honore dae pte solus aufere no
pt lxv. di. epus nemo reata
nocet q. q. p. p. se agens nome
ul ordme facit et sacerdotis
bz delinque huc naq. redat
quere nullus psumit et i. q. x.
culpa uehemet extendit q. q.
p. uenaa ordms p. t. r. honat.

Epus itaq. q. talu d. ma no cor-
reuit magis d. d. d. e. a. m. s.
ipudicus q. epus lxv. di.
nemo Aug. Nichil i. ceruice
epali splendens fulget q. h.
militas c. di. con. more. **E**pi i.
iusticie lucu aia. debet q.
reue no epaliu rex x. q. m. ca-
uedu. Nome no facit epm si
vita. q. q. m. p. l. q. q. no i. epm
vngit. ut argutor. negocior.
fclaciu. refideat si ut p. uitor.
aia. et distributor spualiu.
existat vi. q. i. f. o. h. s. omibz
Perna epi laetie fut et orones
Ambo. xxv. q. m. f. i. **E**pus
computari no pt q. euangelia
et aplia teaditoe cocepta a
seipo ortus est xxv. q. i. si
dicim. **E**po ad salute no suffi-
at moribus et iuta p. l. o. a. d. e. q.
vii. q. i. c. v. l. c. Non p. i. e. s.
templi ornae si paupibz p. u-
dere glia epi est vi. q. i. q. gla.
De epi vi. q. i. suggerit ad
duobz c. se. et c. l. b. vi. q. i. q.
epatu. et c. v. l. c. x. q. i. p. d. i-
cator xxv. q. i. loqm. Digni-
tas no facit epm si vita Ieo.
q. q. vi. no o. e. q. no o. s. q. d. i. a. t.
pax uobis q. coluba est audie-
dis. arui de morte pasant. h.
coluba no h. ymo de fengibz
tee uiuit inotes est victus eius
Aug. q. q. vi. no o. s. Qui nec
regis n. p. e. r. a. t. o. r. h. a. b. u. i. t. n. e. c.
sua d. m. a. d. e. f. i. t. n. e. c. f. i. l. i. o. r. e. m. d.
correxit canis ipudicus d. d. d. q.
magis d. epus. q. q. vi. q. q. n. e. r.

Elecia excessus sui ep̄i aucti-
 bus deferat romani pontificis
 n. q. vii. Augustus. Omnes ep̄i
 atq; sacerdotes ad laudem dī bo-
 norūq; opū aucti constituit q̄
 auctat nedū quāna lucea at-
 tendit etia p̄mia p̄dat. v.
 q. m. q. ep̄i. Quēte pontificali
 regit iste mūdus xlv. di. duo
 Sicut aucti fulgore p̄ualet me-
 tallo plūbi sic pontificalis dig-
 tas regit dyademata xlv. di.
 duo pontificalis dignitas nō
 dī emi aucti. i. q. i. cū ordina-
 retur Ep̄us negligēs corri-
 gere nō est ep̄us si amīs p̄u-
 diat lxxv. di. nō. Tūc p̄
 p̄ribus nātū sūt filij q̄ p̄aplis
 succedere ep̄i lxxv. di. deq̄s
 Etia ep̄i est paup̄ibus p̄uile-
 gium xlv. q. m. p̄ados Ep̄i sūt
 oculi dñi v. q. i. oues igno-
 rā est ep̄o sūt p̄p̄ti xlv. q. n.
 Etia Ep̄i nō sūt mōdū sine
 licētia pape v. q. i. ep̄as Ep̄os
 p̄adētia laudat maḡ q̄ q̄s
 i religione v. q. i. suggestu
 In mēsa ep̄os nō debent esse
 uasa aurea ut argentea xlv. di.
 ep̄us q̄ ita debet esse p̄ace lec-
 tiones xlv. di. p̄ut Ep̄i nō
 debet mēde uacatō xlv. di.
 di. quorūda. Q̄ me licētia ep̄i
 deici nō debet p̄cognatū de q̄s
 di. v. nō oz Ep̄i nō sūt iudicādi
 a subditis v. q. i. o uos Elecia
 nō tenet sūre ep̄o ope sūli x.
 q. m. placuit Ep̄us nō debz docē
 gmatū ut p̄hiaz s̄ theologia

lxxv. di. cū multa Ep̄us dī o-
 rare ut p̄dicat n. q. vii. ep̄i et
 elemosina largiri lxxv. di. s̄ce
 Int ep̄m et ecclia est sp̄uale ma-
 trimoniū v. q. i. sicut Ep̄us dī
 occupatōs seculares abūe n. q. i.
 te quidē Ep̄us op̄ssis p̄biate
 p̄uide lxxv. di. p̄uenit. **Q**ui
 tas rōnis mē iustiae est xlv.
 q. i. si. **E**rror tui nō resistit
 appbat. **Q**uā lxxv. di. error
 falsū appbat error p̄p̄i xlv.
 di. q̄uis etia p̄dest illi p̄uocē
 rōre nō pollui q̄ consensu p̄stat
 creati lxxv. di. quid em̄ co-
 sentie v. creati q̄ ad reseranda
 que corrigi debet nō occurrat
 lxxv. di. consensu nō reliq̄t
 si locū deiciadi q̄ nō p̄pat ex
 cedeti lxxv. di. culpa. **E**rae
 est aliud p̄ alias putat xlv. q. n.
 i quā. **Q**uā errorē aucti corri-
 gere licet et i melius rōnare
 xlv. q. vii. loci. **Q**ui aliorū
 errorē defendit multo est dāp-
 nabilior illis q̄ errat it p̄uocē
 xlv. q. m. qui alios. **D**em̄tū
 errorē xlv. q. i. q̄. errat q̄
 se estimat sūt quod nescit occat
 xlv. di. q̄uis. **E**rat q̄ me
 dioce bonū magno bono p̄fert
 De cōp. di. v. nō mediocet
Erubescētia p̄tē h̄i r̄missiōis
 de pe. di. i. quē penitet. q̄ oē
 nō ieruzolis fuisse si ieruzolis
 bñ r̄xisse laudat est xlv. q. n.
 Etia. **E**tia s̄x mūdus t̄mi-
 natur xlv. q. m. c. i. quārdā
 di. p̄p̄a magnalia q̄ tūc cōtoge-
 rūt si s̄p̄tia est i sepulchris q̄

scenau / et octaua r'uegeat
aduita de cose di. i. aplia. Dis
etas ab adolefcentia prona
est ad malum xy. q. i. **E**ut'ista
grece laue di bona gra que
est auo et sagris xpi. i. q. i.
mula Deforma libor no est
plus msi / hoc est corpus meu
et hic est sagris meus de qse.
di. n. quia corpus Sacdos no
sumes sagris si corpus xpi
tatu saclegus est de qse. di.
n. copm'g Eut'istie digna
supas est p'at' relaxao de qse.
di. n. penitentes In patiblo acci
pe p'ne eut'istia xy. q. i. c.
ult. Abstineu est aliq' ab
ea p'ne r'uenaa. r. di. adhedio
ming peccat negliget audice
vbi di q' q' corpus xpi sua
negligencia itea tade p'misit
Aug. i. q. i. Inirogo **E**unuch
sates se p'ne d'm placeat do xy. q.
q. v. tuc saluabit. Castas se
p'ne librid carnis no est p'mo
uedus. l. di. si quis **E**uange
liu no putem' esse i v'bis s'p'tu
razs si i sensu no m'sup'fiae si
i medulla no i seremonio solys
si i r'omis radice **I**eo. q. i.
Maxedon Quia eu'ngeli q'or
libros sic q'or o'alia susape
et venerai me fateor ut. s. o.
aliud Nichil aliud est de eu'ng
elio v'ue nisi laborate inde
vbi laboat n'cia vite pape
i. q. n. sacdotes Aplias v'ris
et eu'ngelizatoib' xpi i n'cijs
usibus nolle tribuere s'p'm co
de p'nae est **I**eo. xvi. q. i. aplis

Excoicatio octu habuit ab aplo
excoicati chorintiu xi. q. m. ois
Excoicatio absoluit p'at' ipedit
et ab ecclia emouet xy. q. i. q.
aug. et p'ce c. ois Excoicatio oia
bona itea facta mortificat xy. q.
q. i. si quis et c. qm' **I**te tollit
suffragia ecclie iuita et post
morte xi. q. m. q'at' **I**te excoi
dit de regno celos xy. q. i.
q'at' **I**te etna sapna' idu
at xi. q. m. nemo Excoicatio
ferenda p'g'ibus excessibus ibid
nec est ferenda p'ne p'nam iui
cia xy. q. m. m'g'elas nec
ai impetu xi. q. m. si epus Ex
coicatio di p'ade teina monao
ly. di. f. d' aut Excoicatio di
ferri m' s'p'tis. n. q. i. legu Ex
coicatio no est co'tepneda q' xps
ligat et no homo xi. q. m. neo
Excoicatio iusta ledit feretem
tatu xy. q. m. etu omis
peccat mortalit' q' g'mo' ecclie
est vi. q. i. illi Excoicatu no d'
quis nisi de c'm'e co'uictus ul co
fessus. n. q. i. mula Excoicatus
no p't esse iudex alioru xy. q.
q. i. m'iam' **I**ator p't emere
n'cia itea excoicatio et pau
p' medicat' vi. q. n. si tatu di
excoicatus publice ecclia' m'rat
aliq' d' excoice xy. q. i. ois
di p'sb't canonu m'hoant p't
supuenete excoicatu missa no
d' relinq're ip'at' vii. q. i. v'l
absoluedus ab excoicatioe d' p'o
dere ameda dep'cto et cautela
de futuo xi. q. m. ad aliquis Ex
coicatio p'te r'seruata no p't q's

relaxat nisi morte xij. q. i. fca
 De exortatō iusto xi. q. m. illud
 et c. plexus Item de exortatō
 xxij. q. m. nōd ptoū **E**x
 pla pnaa pōant nos pmonet
 pūtz lxxxij. di. plūlos ppe
 plū culpa rehemet exēdit qn
 pūenaa ordmīs ptoū hōnō
 rat Greg lxxxij. di. cōsentā
 parū est iſt aſide nō exēbitat
 et alios exēplo ut vbo eū a
 ſide n. q. vi. f. paulus Dare
 debet plāa ſi pūſa vniſ ppe
 tot mortibus digni ſūt quot
 ad ſubditos ſuos pōitōis exē
 pla tñſmittit Greg xi. q. m. p
 apue Caſus pfectos multos
 ſuo exēplo rēthit aſtutū pſtū
 quē aggreedi mēdebat xi. q.
 i. qui bona ppe exēplū morbi
 dū mali ſūt ab omīs pade di
 xxij. q. m. ecce ppece debemq
 q. pūm malo exēplo corrupi
 de pe. di. i. f. amadūte Geiſt
 dedit exēplū hūilitat vbi et
 factis xij. di. duo **E**xedat
 nō debemq obmittē q. neſamq
 qbus mortuis pſint ut nō xij.
 q. n. nō oīs exequie pōpate
 plus ſūt ſolacā riuorū q. ſbſidia
 xij. q. n. aīe **E**xactū Veritas
 ſepius exagimā ſplendefat
 lūcē xxxv. q. ii. que exortatō
 libera uolūtate exatit dedit
 uō nātātē ſatit m. di. f. dem
Expoſitō ſpūitūſ acapieda
 eſt ſij ppetatē lūgūvāſ de
 quibus ſūt tñſlate xxxv. di.
 locutio exponēda eſt ſpūitū

ſij ualētate auſay pſonay ſpū
 et locos xxx. di. ptoū
Fabule negotior ſclariū
 nō debet mīeſa deicōſ
 ſi vba ſacra reatū xlij. di.
 cōiūia fabule poetay pūat
 libidine xxxv. di. **F**oſa
 litas venie mātūū tabuit de
 lūgūdi xxij. q. m. e iuſta
Facto auctor. pūeſſio dāpnat
 hēdis .i. q. i. ato qno deq epm
 vbo ſolo ſi ead cōiſpactē gub
 naē ſubietos lēij. di. Valen
 nū dūmōtoris pſonā recte nō
 ſuſcipit q. vbi nō opibz docet
 lxxx. di. Nemo ſcē nō eſt ma
 gna differēcia utatū lētū m
 ſeras ut admittas i morte eū
 laūgūtibz oīd poſſis nō excludis
 lxxxij. di. f. pūdeq nō ſatis
 eſt bene uelle ſi ead bñ ſacere
 nec iterū bñ ſacē ſatis niſi id
 ex bono fonte .i. ex bona uolūte
 pſiaſat. **A**mbō lxxxv. di. nō
 ſūt iūitūſ opibz pſtūſ oīgo
 cōmīs xxij. q. n. qut. .i. opus
 vba di nō dat ſolū malū vitā
 ſi et bonū ſacē de qſe di. m.
 plaauit **F**alſū appbāe excoſ
 pūū eſt xxxv. di. qūis nō
 omīe q. dīat falſū mētē ſic
 nō oīs q. mētē q. falſū dīat
 xxij. q. n. f. q. q. nō mētē
 fallē nō mētē ſi falſū dīat
 aliquid qd putat vñ xxij. q. n.
 q. autē falſū dīat nō mētē
 ſūctis cōceſſū xxij. q. n. neq
 arbitret **U**bi adest falſitas
 ibi nō eſt hūilitas xxij. q. n. ad
 hūilitat et c. mātūi hūilitas

em factu est ad supbia mixta
viii. q. i. in septuaginta. Nec in confes-
sione est mendum in humilitate
Ibi fallacia ex uoluntate q
uicior q ex infirmitate uel gūte
temeritate xxii. q. ii. dicitur / ergo
nō mētior q amī fallendi nō
habet **I**bi falsū iurat q sit
esse falsū qd iurat **I**bi falli
in his q nō sūt ad salutē si
pctm est leuissimū xxii. q. ii.
in qbus dymus malū est fal-
lere in cōtātibz q falli in pōi
auctūlis xxii. q. ii. i ipso nō
dicit quis falsū testamū dūc
cōtē seipm xxii. q. v. si nō be-
ritas psequitur fallaciā xxii.
q. iii. pctat **H**anc morietē
nō pascit hominādū est lxxi.
di. pascit fame et penuria
oppm quqz sciamz hoc ex di-
na descendē q se ipauit si
nō accipit elemosinā fraudat
loquitur xxii. q. i. reuētim
Fama suā negligens et ppe
sue cōfide fides ocudelis est
xxii. q. ii. sciamz et c. nolo fa-
lia dicit p dōm suū de malo cor-
reigi xlvii. di. q. nōe **N**on
notet patfallias si quis rma-
net incorrigibilis si ipse dñs fa-
at quod debet **I**bi fallia dñd
ex cōtāti nō debz ex cōtāti
xxii. q. iii. si habes **F**amili-
aritas cā dñcos repellit te
ste. m. q. v. cōsagwinei fa-
hilitas cā mulieres oibz deit
exhibenda xxxii. di. mēdixit
familiaritas mēdixit cā facit

vignos xxii. q. ii. i decima
Hanc ille pūis q nō turbat
eos ad pē xxii. q. iii. qui pē
Felicitas nihil est i felicius
felicitate peccatū quā penat
mūit ipunitas et mala uo-
luntas uelut mēior hostis ro-
boat xxii. q. i. patet **F**erro
nōe est ut ferro absidat
uolnera que fomētos nō sēse
uē medicinalē lxxii. di. plūos
Festiuis diebus iudicis et
pliat est abstineat xv. q. iii.
placata fūntes ad spectacula
et cōtāti cōtēpnetes die solēni
sue cōtāti de qse di. i. q
die **E**t de festiuitatibz celebrat
xxii. q. i. odi **F**emia nō dicit
esse iudex m. q. vii. mstantes
femia cā pē accusat iēuē
lese maiestāt mhesti et symo-
nia xv. q. iii. paulq femia nō
dicit dōcē mētū videt xxii. di.
mulier femia ipedit pleno
torde iugi dō xxii. di. hōpi
aolū femie nō debet balne-
ari cā rēis lxxi. di. nō opq
femia dicit uelac caput suū m
signū subiectois xv. q. iii. q.
m hyst **F**estiuos q festi-
uitatibz dent laici a cōtēis
abstineat de qse di. iii. uel ligose
festiuitates dent dēci deuo-
te page xlvii. di. nullus
Ficatio iuēnt detēmodis m
canone / consona cā dēit pntas
Et sic fingit esse qd nō est
ut pē m Jacob 2 eiau xxii.
q. ii. Itē aliqui fingit quis
mior esse m qnitate q est

n. q. vii. q. q. q. tal. esse q. l. s.
 nō est in qualitate xxix. q. i.
 q. i. Item p. esse q. nō est ut
 p. m. i. o. p. h. in relatione xxvii.
 q. ii. iuxta q. tal. agē q. nō agit
 ratione xxv. q. ii. ad hūilitatē
 q. tal. pati q. nō patit. i. passioe
 xxvii. q. v. p. p. o. s. i. t. o. q. tal. eo tpe
 quo nō m. e. r. u. a. d. o. de p. e. d. i.
 p. r. a. d. o. s. e. q. tal. p. a. d. esse q. nō
 est in situ xxi. di. vii. Item
 h. r. e. q. nō h. i. m. h. a. b. i. t. u. xxvi.
 di. l. o. x. c. o. n. t. i. n. e. a. c. Item in loco
 esse vbi nō est in vbi. i. q.
 vii. m. u. t. a. c. i. o. n. e. s. **F**ides omib.
 x. p. i. a. m. i. s. q. u. i. d. e. s. t. xxi. di. vbi
 nō nūchil p. l. e. n. d. i. d. u. s. i. p. n. a.
 p. e. q. f. i. d. e. s. e. d. e. s. u. a. d. c. u. m. n. i.
 e. l. a. s. C. o. s. u. e. t. u. d. i. n. e. q. u. e. c. o. n. t.
 f. i. d. e. m. c. a. t. h. o. l. i. c. a. m. u. l. u. s. u. r. p. a. c. i.
 n. o. s. a. t. i. n. i. c. i. a. e. s. s. e. c. o. n. c. e. d. i. m. u. s.
Brege xxi. di. c. o. s. u. e. r. e. q. u. o. d.
 n. e. q. c. o. n. t. f. i. d. e. n. e. q. c. o. n. b. o. n. o. s.
 m. o. r. e. s. e. s. s. e. c. o. n. u. i. a. t. i. n. d. i. s. s. e. n. t.
 e. s. s. e. e. s. t. h. a. b. e. n. d. u. m. e. t. p. e. o. r. s. m. i.
 q. u. o. s. m. u. n. t. i. s. o. c. i. e. t. a. t. e. s. t. a. n. d. e.
 xxi. di. **I**lla **A**ug. n. o. s. q. p. s. u.
 m. u. s. nō e. x. l. o. c. o. s. u. l. g. e. n. e. r. a. s.
 d. i. g. n. i. t. a. t. e. s. i. m. o. r. e. u. n. o. b. i. l. i. t. e.
 n. o. t. e. s. t. e. d. e. b. e. m. u. s. n. e. c. o. r. d. u. d. a.
 r. i. t. a. t. e. s. i. f. i. d. e. i. p. u. n. i. t. a. t. e. **B**rege
 xl. di. n. o. s. q. u. i. n. o. n. p. t. e. r. g. a.
 b. o. m. e. s. e. s. s. e. f. i. d. e. l. i. s. q. d. o. x. a.
 t. e. r. i. t. i. n. f. i. d. e. l. i. s. y. q. vii. nō p. t.
 q. i. f. i. d. e. s. p. t. e. a. d. e. s. e. l. t. u. e. n. e. c.
 a. d. b. o. n. u. m. r. e. d. e. a. t. i. n. u. l. i. c. u. l. p. e.
 p. t. a. l. i. p. u. e. r. o. c. o. n. t. i. t. i. t. xxi. q. iii.
 e. x. h. i. s. f. i. d. e. s. e. n. i. a. q. u. i. h. o. s. t. i. p.
 i. n. t. i. t. i. t. s. u. a. d. a. e. s. t. xxvii. q. i.

noli **A**ug. ea fide nō fit ut
 a. d. e. t. i. n. a. u. a. l. e. a. t. s. a. l. u. t. e. i. n. u. t. i. l. e.
 e. p. u. t. a. t. a. p. u. d. d. n. m. xxvii. q. i.
 i. n. f. i. d. e. l. i. s. f. i. d. e. i. s. y. m. b. o. l. i. c. u. m. e. s. t. l. a. u. s.
 p. u. b. l. i. c. e. p. r. o. n. u. n. t. i. a. d. u. d. e. c. o. s. e. d. i. m.
 f. i. d. e. s. f. i. d. e. s. o. i. a. p. u. n. g. a. t. xxi.
 q. u. l. t. c. f. i. d. e. s. o. m. e. s. p. r. e. l. l. a. s.
 s. u. p. a. t. xxvii. q. i. nō t. u. e. b. a. t. f. i.
 d. e. s. s. u. p. p. l. e. t. u. b. i. s. a. c. r. i. m. e. n. t. u. d. e. e. s. t.
 d. e. c. o. s. e. d. i. m. b. a. p. t. i. s. m. u. s. f. i.
 d. e. s. c. o. p. h. e. n. d. i. t. q. s. u. e. s. u. p. r. e. o. m.
 xxvii. q. i. nō t. u. r. b. a. t. p. f. i. d. e.
 p. t. a. l. i. q. u. i. s. c. o. g. n. o. s. a. xxi. q. i.
 q. i. s. m. e. f. i. d. e. nō p. t. e. s. s. e. i. u. s. t. i. a. a.
 xxvii. q. i. v. b. i. s. m. e. f. i. d. e. nō p. t.
 e. s. s. e. i. u. s. t. i. a. xxi. q. i. o. m. e. s. v. b. i.
 f. i. d. e. i. f. u. d. a. m. e. n. t. u. nō e. s. t. m. u. l. t. i. u. s.
 b. o. n. i. o. p. i. s. l. e. g. i. t. i. m. u. s. i. a. q. i.
 a. d. p. a. u. l. u. s. f. i. d. e. nō h. a. b. e. t. d. i.
 n. a. t. o. r. i. b. e. t. m. a. g. i. s. a. r. t. i. b. u. s. i. n.
 t. e. d. e. t. e. s. xxvii. q. v. e. p. d. q. u. i. p.
 m. i. s. s. i. o. n. e. p. u. l. c. e. f. a. c. t. a. u. l. e. t. o. r.
 t. a. f. i. d. e. s. nō e. s. t. s. u. a. d. a. xxi. q.
 i. m. i. m. a. l. i. s. f. i. d. e. s. p. m. i. s. s. a. d. e.
 o. m. i. e. nō e. s. t. i. m. p. l. e. n. d. a. xxi. q.
 i. m. i. a. d. p. a. t. i. m. q. u. o. d. f. i. d. e. n. e. c. e. s. t.
 c. o. g. e. n. d. u. s. xli. di. q. s. m. e. r. a. p.
 f. i. d. i. a. p. e. n. t. i. u. nō p. o. t. e. r. p. u. n. l. i. s.
 s. i. c. p. o. e. s. t. f. i. d. e. s. d. e. c. o. s. e. m. y. q. i. p.
Aug. t. e. n. e. t. d. e. f. e. n. d. e. f. i. d. e. m.
 xxvii. q. vii. o. m. i. d. o. p. a. b. o. n. a.
 e. s. t. f. i. d. e. e. t. c. a. r. i. t. a. t. e. nō u. a. l. e. t.
 a. d. s. a. l. u. t. e. xxi. q. i. a. d. i. c. t. a.
 m. i. a. m. d. e. b. e. t. o. r. d. i. n. a. d. i. e. t. m. a.
 x. m. u. e. i. f. i. d. e. e. t. m. o. r. i. b. u. s. xxvii.
 di. p. t. o. t. u. **F**idelitas s. u. a. d. a.
 e. s. t. d. n. o. o. p. a. l. i. xxi. q. v. s. i. a. p. u. d.
 f. i. d. e. l. i. t. a. t. e. t. e. n. e. t. i. u. r. a. c. i. m. p. a. t. o. r.
 d. n. o. p. r. e. l. e. m. d. i. c. v. f. i. d. e. l. i. t. a. t.
 f. o. r. m. a. c. o. n. t. i. n. e. t. i. s. t. e. s. e. x. d. e. q. u. i.

xxij. q. v. de forma fidelis malus
quius in nro sit inter ceteros
in m merito est ex eam. i. q.
i. ut eundem fidelis malus
plus nocet ecclesie q. directe
fidelis xxiij. di. si infidelis in
micius Et talis peior est infide-
li xi. q. i. q. ro. et quibus pec-
cat et pena quior s. debet
i. q. i. noui Et talis tollera-
dus est no vitandus an passio
ab ecclesia xxiij. q. m. forte
Filius no sit si mercenarij q.
honores ab hominib. appetit
viii. q. i. Quia iustitia p. filios
ecclesie solet p. uoluntate s. b. a. xx.
viii. di. de sirausae no s. d. o.
filius sue q. tenet loca factoris
si qui exat opa eor. Ieo. xij.
di. no est facile videri q. ho-
mies nascit si penam vicia
no sectatur salu et honesti
eunt Aug. lxi. di. induit de
filiis no ex hereditate xxiij. q. ult.
i. Iacob bonos et malos filios
h. quius ipse bonus est xxiij. q.
m. recitat filius no d. esse suc-
cessor patris i. bonis suis q. na-
tus in incestu xxxv. q. vii. p. o.
tu filius legitimus tantu est
q. de matrimonio natus est siue an
siue post xxviii. q. i. huius p.
debet filios castigare no semp
ostulari. v. q. v. no ostulat. Fi-
lius sapiens est gloria patris xxi.
di. q. ro. Tunc p. patris nati sunt
filij q. p. patris successerunt
epi lxxviii. di. quos filijs q. q.
penam patris ipse patet. l. di. p. totu

6. correcto. s. fides et epus
Fides Difficile est ut bono p.
agatur exu que malo sit i.
hoata p. nro. i. q. i. p. nro. p. nro.
Fides tollit quod no accipit
xpus. q. discessit deuotio dei
accessit iudicio s. b. a. xxiij. q. vii.
maiores **H**omes est languor
natiue q. carnis concupiscentia
ap. lxx. q. i. s. ut utiq. ho-
mes est corporalis et aut infini-
tus ex carnis corruptione o. lxx.
et no est p. nro. si pena p. nro. xxi.
q. i. s. i. Homes i. bap. no debi-
litat. De corp. di. m. p. bap. m.
et semp repugnat legi met.
i. p. nro. p. nro. xxiij. q. v. si pauli
Fons s. b. a. di. ecclesie xxxviii.
q. i. omib. A quo quis passus
accesit xxiij. q. i. loquitur. S. b. a.
na s. b. a. s. b. a. magis de s. b. a.
q. de ruiis est q. ruiis lxx. di.
cesum Fontes sine aqua sunt
plati no ualia saluti p. nro. p. nro.
n. q. vii. s. b. a. **F**orma subdi-
toru debet esse plati xxiij. di.
dictu forma ecclesie vite est i.
castitate deicos lxxv. di. p. nro.
isti forma p. nro. est ut no to-
tu s. b. a. q. ad paupib. par-
aat. lxxv. di. i. p. nro. **F**or-
titudo que bello tuetur a bar-
baris patet. ul. domi defendit
infimos. ul. alatecomib. p. nro.
plena iusticia est xxiij. q. m.
fortitudo Quis corporalis etia
domi di. e. xxiij. q. i. noli
Fornicatio est maximu p. nro.
p. nro. dei templi violatio xxiij.
q. m. Iteco forme formantes

ai clerici debet in fuitutem
 redigi xxxij. q. ij. eos vir no
 debz dare vxor occasio formi
 tati p continencia xxxij. q. i. nu
 bendi formatio pualis d' co
 sensus metis ad formatio xxxij.
 q. vij. no solu **De notorio for**
matioe xv. q. vlt **De form**
matioe carnali et spuali xxxij.
 q. i. ydolatria Concubinaus
 pub' missa et alia officia di
 na excoj no dz xxxij. di. pt
 set nec alij debent ea facit
 audire xxxij. di. y. vñ nemo
 dz audire sacerdote que fac idu
 bitat h're concubina xxxij. di.
 nullus fornicatio uoluntaria
 tollit desponsatione vñm xxxij.
 q. ij. raptor **Fuga** p'p' e
 elongat se a tremis et p'p' e
 xij. q. i. cui porao fugendi suc
 honores et fugientibz offendi vñ.
 q. i. isep' Qui negat m'ia
 fugientibus facienda et n'ate
 p'actibz ipm xpm negat q' e
 ritas et m'ia vñ. q. i. ois pu
 d'ia d'fugit q' de iusticia dif
 fidit xi. q. i. xpianis p'latoz
 fugientes sue assumendi. i. q. vj.
 fiant **Et plura de fugientibz** vñ.
 q. i. ois **Formositas** d'alle
 debent p'uideuores q' formo
 siores h're amicos xxxv. di.
 sedule **Fundamentu** vñ xps
 no est fundatu. nullus boni
 opis est sup edificau. i. q. i. cu
 paulus **Furor** comotiois
 tpe iustu putat esse qd' facit
 xi. q. m. ille furor ducas p'uar
 sacerdote xv. q. i. si quis **Furi**

ul puate ille pdest q' cu m'ie
 bus debilitat xxxij. q. m. si q's
 furtu est ablacio rei iusta qn
 tuuq' pue xij. q. vñ. c. ult
 de pe. di. i. vlt **Forme** fue
 ti ois illiata rei aliene vsue
 pacis intelligit go et rapina
 xij. q. v. f. ite obiat et c. se.
 Si p'p'ea furtu no fecisti q' ties
 ne videaris m'is m'orde fecisti
 furti teneris Aug de pe. di. i.
 si p'p'ea furtu no facit n'at'as
 si uoluntas de q'pe. di. v. discipulos
 furtu comittit q' de alieno eccl'ia
 edificat xij. q. v. no sut fure
 no dz quis defende si bz p'eo
 pt m'cedere xij. q. vj. c. i. fures
 no possut esse testes p'p' m'fa
 mia n' accusatores. m. q. v. o'p'a
 tuamq' furtu commissu exaua
 ricia q'uis p'uit q' commissu
 exiopia xij. q. n. f'initas fur
 eccl'ie est q'us dilapidator rez
 eccl'ie sue x. q. ij. culu Inq're
 da sut furtu debito mo. i. q. i. co
 uenietibz **Futura** no sut m'q'
 reda ex m'p'etate quatuorq' sp'
 tuas xxxij. q. v. aliqua **Exempla**
 p'ntia p'auit nos p'monet futus
 lxxxij. di. plui mos **Flagellu**
 dñi aliqui est adu'm'data aliqui
 ad homis p'uagat vñ. q. i. cu
 p'p'io Quos exco'tes sut p'fla
 gella reducere xij. q. m. m'mi
 um **Fletus** no dz esse p'auis
 q' no amittit h' p'mittit xij.
 q. m. qua iposteru flecte plus
 est de p'p'ato q' pietas xxxij. q.
 i. vñm flectit dñs l'azaru bñ
 adhas m'ferias refusatad xij.
 q. ij. et q' dñi p'et' flecto p'ita

deleuit de pe. di. v. f. i. fle
re debemus qd nos patis ult
obtinimq et ipis psequamur
de pe. di. i. f. i. Ite quap
xmu malo ex pto coram
de pe. di. i. amadute **E**xu
tus no pduat de infecta
radice. i. q. i. f. ad ge an
platus sue pdicator mali
quibus sine fructu laborat ad
alios se trahere debz vi. q. i.
c. ult. fructus pfectos sue
uoluntaria paupertate dilige
mansuetudine tene pcreno de
siderio lugere / iusticia equi
re / misericordia / iudiciu et bngl
litate patis amplecti / et pos
suatote iusticie psecutor pati
et ceteris fructibz insistere de
pe. di. ii. Si quis

Generale. Solet plus ti
meri qd singulare polli
cetue qua quid gnali spon
sione concludit. xxm. di. q. q.

Gestus corporis qualitate in
dicat metas. xli. di. de iuris

Genauis sueus genau
est sedm occupatio edificatio
munitio bella captiuitates ser
uitutes postlimia sedea patis
inducere legatos no violandos
religio conubia me alienigenas
phibita. i. di. ius genau **G**u
la nichil celeste facit cogitare
de qse. di. v. ne tales dyablos
quos gula infect fames auat
de qse. di. v. legimus Ventris
ingluuias ad luxuria puocat
facile et omne opus bonu dis
solvit. xlii. di. f. Cu autem

quos modis nos gula viciu
tangit. de qse. di. v. q. i. q.
modis

Gapies aliqui utit piosissimis
sine gula et insipies vilissimis
cu gula xli. di. q. q. **G**au no
abus si auditas iputat. xli.
di. q. q. **G**ladu malem catia
no q. i. insignu pacetie xxm.
q. i. f. Quod militie Gladu
spualen uenit xpus mitte non
malem xxm. q. ii. mfectores
Gladu malem hnt pntes sda
res pnt malos xxm. q. v. non
solu **G**racia si no gntis dat
gratia no est. i. q. i. gratia Adepe
plu dnt d. diu post cena ul pra
duu gntaru actio xlii. di. q. i.
Gracie plenitudo adiectio no
indiget nec requit augmeta
augmeta comedatib. xi. q. i. si
omnia **G**me gratia qntuq loca
oculta saluare no pnt ul angli
ut p de paradiso ul celo xl. di.
q. lib. **G**racia di dat fide et re
missio pctor de qse. di. iii. q.
cia **G**ont xpm facit q gratia
no meritis qdu catia ad tribuit
Ico. vii. q. i. q uos Gra di dat
no solu malu vitie s et bonu
face de coe. di. iii. placuit **G**me
gra di madata ipleri no pnt
de q. d. iii. placuit ult **G**rac
age debem p bnficiis do et hor
bz xvi. q. i. reitimi de adu
sitatib do gratias age debem
xxi. q. ult. c. ult. **G**radus
qntu celsior tanto maior aut
tuitas iuenit **G**n maioribz si qd
est regredi iubendi q pnt **G**n
moribz obsequendi pnt naitas
xxi. di. q. i. f. m omibz **I**lle
gradu ceteros antecedit quela

hoc plior et stupedia loqua
 fecerunt antequam de off.
 mag. l. nemo casu appetit q.
 ad summi loci fastigia postpositis
 gradibus p. obrepta sunt astutu
 Greg. xlvij. di. sicut Dactius
 est in hac uita dno sub hitu
 inferiori inreprehensibilis familia
 et q. alta appetendo ipfudude
 mereri. l. di. de hys. Conr. x.
 facit q. gaa no meitis gdu
 ecclia ad tribuit. (Jo.) viij. q.
 i. q. uos non gduis alior si
 uita melior pbat. xxij. q. iij.
 sicut Gradus sue int. ututes
 et eia iuna et ead. utute
 de pe. di. ij. h. que et sic eia
 gduis ipito de pe. di. ij. f. eq.
Grammatica ad meliores up
 assumpta saluti aie no nocet
 xxvij. di. si quis Gram. no
 debz epus ul. platus exponi
 pto obmissa sac. septima xx
 vij. di. turbat si plati ca
 due i gca no sue irridedi a
 scolastic. q. plus pensada st
 nica mors q. vbor. xxxvij.
 di. quus Indignu est vba
 celestis oraculi restringe sup
 regulas donati. i. q. i. d. archi.
Grauius deliquit q. me ad
 reatudia puocat q. ego l. ad
 l. ut. dem puata demq. xx
 vij. q. v. ad homo **G**rex ex
 na oue morbida mfiat. et plebs
 ex plato imudo xlvij. di. fillud
 platis languentib. grex detib.
 lupi exponit. vij. q. i. quus
Guerra aliq. pmutat p.

p. l. p. ta xxij. q. v. emittit
Habere p. ecclia p. um
 exeplo dmi xij. q. i. q. plu
 p. fecti no habet p. si q. m. um
 p. possessores. i. q. ij. sacdos. ha
 bentibus eleosma dae mchil
 aliud est q. p. d. e. i. q. ij. pastor
 habitatio xpi est ecclia fidelium
 xxij. q. i. que dignior habi
 tus deia no d. esse stratus ne
 amenus nec ornatus ualo co
 lore xxi. q. iij. ois et q. d. c. se
Hereditas p. q. agros et p. d.
 oru. elingit. Subnatio p. l. illi
 tradat. que d. eligut vij. q. i.
 si ergo Data ecclis p. hedis
 defectu reddut. nato hede x
 xij. q. ult. c. ult. filius no d.
 esse successor p. m. boms eius
 q. natus de maestu xxxv. q. viij.
 p. totu. Hereditas h. lege ab in
 dignis p. aufci. **H**eresis p. ma
 orta est occasione crepis xpi
 et sagunt m. d. ap. l. d. de q. d.
 ij. p. a. Hereses orte sue cu. epi
 no poterat conuenire adreleba
 da totalia p. p. p. fectores fidei. xv.
 di. canones. Heresis est p. p. a
 doctina si scisma est sepaio ab
 ecclia xxij. q. iij. p. scisma mul
 tu p. m. est quus h. h. xxvij.
 q. viij. quid m. omibus. p. h. h.
 p. p. a. comouei et p. nullo alio
 malo xl. di. si p. a. h. eticus est
 q. licet p. p. a. intelligit qua
 p. p. a. factus flagitat xxxvij.
 di. quus Hereticus e. q. exco.
 suo p. m. a. defendit xxij.
 q. iij. q. i. ecclia h. eticus e. q. d.

romana ecclesia non esse caput
omni ecclesiarum xxij. di. omnes he-
ticeus defensor d. herarchia
xxij. q. ult. q. aliorum. Sicut ad
heresim est presumptio proprii scilicet
xxij. q. m. quid autem sacme-
ta heterorum in forma ecclesie edita
sunt bona xxij. q. m. quid fa-
ciat ab heteris facient sacramenta
recipi non debet etiam in natura
xxij. q. i. si qua heteria si re-
deunt confiteri fide et detestari
peccatum excoere. i. q. i. si qui et
tales non admittuntur ad p[ro]fana
dignitatem. i. q. m. c. i. **H**omi-
cida est m[er]itor detitor et
adversus de pe. di. i. homicidiorum
q[ui]e vulnerantes vel ad hoc unum
tes xxij. q. v. m. r. ult. Ite non
habens publicam adm[ini]strationem si con-
dit q[ui]libetq[ue] amosum xxij. q. v. m.
q[ui] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e casat
licet se ip[su]m occide xxij. q. v. non
est clericus non est homicida
q[ui] hortat[ur] ad decessum inimicorum
xpi si quis ibi occidit xxij. q. v. m.
Igitur Homicide sunt pastor de-
linquens non arguens xliij. di. ep[iscop]i
sios. Quidam voluntarie vel fu-
rore laici septem annos p[ro]nu-
ciandus. l. di. si qua. Quidam
deiciunt graviter p[ro]nu-
ciat xxij. q. m.
q[ui] occidit. Quidam p[ro]nu-
ciat ad
huc graviori xxij. q. n. latet
Et uxoriada gravissima xxij.
q. n. ad monie. Quidam p[ro]p[ri]e fra-
tericidii sunt maledicti xxij.
q. m. tu go. Quidam dei est
q[ui] inuitus homicidii fecerit xv.

q. i. nec h[ic] **H**omo locum p[ro]p[ri]e
facit non locus homin[um] xl. di. c[on]tra
Homo caret ratione non est homo
xxij. q. m. f. h[ic] **H**onor in-
stat sup[er]biu[m] et q[uo]d p[ro]p[ri]e est
ad concordiam tendit ad noxam
xli. di. liq[ui]t. Iustum est ut inde
vniuersisq[ue] samat regulas ma-
gisterij unde honoris c[on]fessio
accepte ut sedet q[ui] vniuersisq[ue]
sacerdotis m[er]ito. sic ecclesiastice ma-
gistra rationis xij. di. de h[ic] **H**onor
quod hic eminet plus meritis
afflat[ur] q[uam] honorib[us] gaudeat
Greg[orius] xij. di. Merui non q[uod]
maior fuit i[n] honore ille est i[n]
stior si q[ui] fuit iustior ille est
maior xl. di. multi m[er]ito. Non
est putandus ille honor legit[im]us
q[ui] fuit c[on]tra diuine legis p[re]cepta
collatus lxi. di. m[er]itam[us] **A**d
honores mundi sunt suffraganea
op[er]is sunt merito laboris m[er]ito
genu[m] est p[ro]p[ri]e et notat am-
bitus solent quos p[ro]bitat[ur] ex-
pla non adiuuat lxi. di. m[er]itam[us]
Ep[iscop]us sacerdotib[us] et m[er]itis solus
honore d[omi]ni p[ro]p[ri]e solus auctore non
p[ro]p[ri]e lxxij. di. ep[iscop]us. In exemplum
culpa vehemet[ur] extenditur q[uod]
p[ro]p[ri]e ueniam ordinis p[ro]p[ri]e hono-
ratur Greg[orius] lxxij. di. c[on]fessio
tue. Cur te habeam ut p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e tu me non habeas ut se-
natorem Domini o[mn]ipotens xxv.
di. esto subiectus. Cum hono-
ris augmento tua sollicitudo
d[omi]ni. c. di. i. si. Dum pia
honore remunerat[ur] m[er]ito ultor[um]
is q[ui] fuit ulciscendus adducit[ur]

acq[ui]s[iti]o[n]e sacerdotes nō p[ro]ficiē[ti]s
p[ro]p[ri]e potius iudicat[ur]. i. q. i. fec-
tur. Viliſſim[us] cōputandus est
nisi p[re]cellat ſacra et ſacritate
q[ui] tū honore p[re]ſtatior. i. q. i.
viliſſim[us] q[ui] nō honore ſi
iueritate filius equat[ur] ut po-
ntur p[er] d[omi]n[u]m. q. vii. q[ui]t[ur] non
ſūt filij ſi mercenarij q[ui] hono-
res ab hominib[us] appetūt. vii.
q. i. ſūt i[st]a eccl[esi]a non d[omi]n[u]s deus
p[ri]mu[m] poſtulat ſi honore xvi.
q. i. decime Honor celeſtis di-
gnitat[is] nō p[er]t[inet] ad ipſa ſmela-
bore ſci. di. miram[ur] Honor
ſuſcipiendus ad metu. i. q. i. nō
eſt Honor nō eſt ſuſcipiendus
cū ambitione xl. di. multa Ho-
nor fugiet tū offerendus eſt
viii. q. i. iſt[is] p[re]ſentis Honoris di-
platus appetere nō p[ro]p[ri]e ſi p[ro]p[ri]e
ecl[esi]a ſua xxi. di. ecce d[omi]n[u]s
quis i[st]a maiori honore cōſtitutus
petat tūto plus p[re]medus eſt
v. q. v. quia Sacerdos ipſa
di. honoatur. q. q. v. h[ec] Dilec-
tores mūdi p[er] honore t[er]reno m[ul]-
ta tollerāt p[er] celeſti palat[um] xlii.
di. omnis honor eſt omni[us] exhi-
bendus ut ex hoc nulli deſeo-
getur xc. di. ecce **H**ospitio
lū tū aut raro aut m[ul]-
tū m[ul]tū pedes t[er]rat[ur] q[ui] nō p[er]
toto corde cū d[omi]n[o] habitat q[ui] ſe-
m[ul]tas acceſſibus cōpulat[ur] ſe-
m[ul]ta cōſacra p[er] ſe d[omi]n[u]m h[ab]itāt cō-
ſūt nūq[ui] de mulieru[m] formis
diſputes femine nōm[en] tū ne-
ſciat femina q[ui] ſi videris cō-

uſante mēte dilige nō corporeali
ſequia di. bonu[m] eſt mulier
nō tange malū eſt q[ui] tange
q[ui]d[am] xxxi. di. h[os]p[ita]liu[m] **H**osp[ita]-
litas p[er] xpm cōmedat[ur] xli.
di. q. i. H[os]pitalitate debet
h[ec] d[omi]n[u]s eſſe p[er] p[ro]p[ri]os lxxviii.
di. nolūq[ue] abraha[m] acceptor p[er]
ſonaz nō eſt ſuit angelos ho-
ſpitauit xli. di. q[ui]ſtam[us] **H**ost[is]
interior eſt mala uoluntas xxi.
q. i. patib[us] H[os]te extiorē debet
n[on]itas et nō utilitas dep[re]met[ur]
xxv. q. i. noli In bello uicto
nō r[ati]o utru[m] h[os]tis apte ul-
m[ul]tis expugnetur xxv. q. ii.
d[omi]n[u]s **H**umilitas eſt p[er]m[an]e[n]te
fūdatu[m] de pe. di. ii. H[um]ilitat[is] of-
ſcia ſūt viliōib[us] off[en]ſis ſe ſub-
dere m[ul]tis indigniorib[us] ſe
trade q[ui] H[um]ilitas cū v[er]itate
eſt admiranda xxxi. di. hoc ſep[er]
mus H[um]ilitat[is] ex[em]plū dedit
xp[istu]s v[er]bis et factis xcv. di. duo
H[um]ilitat[is] cū m[ul]titudine d[omi]n[u]s
h[ec] boni pastores i[n] cōr[re]gendo
potius q[ui] austeritate xlv. di.
recedite tūi ſibi v[er]it[ate] h[um]ilit[is]
ab alijs h[um]ilit[is] obediri ipe ſuit
ſupiorib[us] h[um]ilit[is] obediat. q. q.
vi. qui ſat H[um]ilitas nō eſt ubi
falſitas adest xxv. q. ii. c. cau-
te H[um]ilitat[is] cū nō eſt m[ul]titudine
i[n] cōfeſſione H[um]ilitas ſc[ilicet] eſt
cū ſupbia mixta vii. q. iii. ſep[er]
ris non eſt h[um]ilitas via p[er]
lucoru[m] honore. q. q. vii. ad-
monedi hos v[er]itate cū h[um]i-
litate adimam[ur] et cōtinuam[ur].
cū caſtitate et religione deo ac-

ceptissima dicimus et humilitatem
secularum negotiorum atque actuum
cum humilitate comparando laudamus
et nuptiarum malum quod secundum
castitatem honoramus perdurat
xxx. di. q. h. et rescriptum Alex
gantes nesciunt humilitatem inferre quod
dicit Gregorius xlv. di. hoc h. et
Dum nimium fuerit humilitas regem
di. frange auctas Aug. lxxx
m. di. q. potestas diuicias et
paupertas humilitas vel sublimio
rem vel inferiorem episcopum non facit
xcm. di. legimus nihil in ciuitate
episcopali splendidius fulget quam humi
litas c. di. cum more dicitur in
ciuitate persistens seueros non esse
conuenit sic humiliat et pernici
tibus locum venie negat non de
benius .n. q. v. quoniam quod est
humilitas ubi regnat falsitas
non igitur licitum est cum humili
metiri Aug. xxv. q. n. cum humili
ubi prepotens regnat humilitas
locum huius non ualet. Omne humile
aliquis vana sperare non debet
De pe. di. i. q. ita tractatus De
humilitate xvi. q. i. vultum. Tunc
infirmitate sua cognoscit humilitatem
races per consolacionem di. ad fortia
opa surgit et quod sibi per arrogan
ciam candorem iusticie seu superbie
tribuit a luce supernae cognicionis
se excludit xlviii. di. hinc de
videtur humilis habitus deuote
vincendum a pueris xxi. q. m.
omnino melius est in malis factis
confessio humilis quam in bonis superba
gloriarum xi. q. m. iustum via
adhesum est presumptio proprii sensus

xxm. q. m. quid autem inuidia
videtur humilibus fundendo de pe
di. n. q. i. Omnis di. non querit
quod alijs appareat maior si
quo oibus inferior videatur xl
di. multi humano iure dicitur
posset et quicquid hoc suum et hoc
illius esse dicitur vni. di. q. uice
actas est quod respondet ut plus
videatur scilicet quod sit xlv. di. dis
pensacio peccatorum post iactan
ciam reuertit v. q. i. vita. Ieiunare
nichil prodest homini et odae
et alia religionis opera bona
agere nisi mens ab iniquitate et ob
iectacione lingua cohibeat. De
cofe. di. v. nichil quid prodest
ieiunare vultibus et luxurijs
renascentibus. Abstine a cibis et ex
erce patris Ambrosio lxxxv. di. q.
prodest et de ieiunio de cofe. di.
v. ieiunium et c. parti. Decima
damus animi quod drage suadent
ieiunando de cofe. di. v. quod drage. In
quingagesima debet clerici mape
ieiunare vi. di. denique desine
rectis gaudium insinuat ecclia
non ieiunando apasita usque ad
penthecoste xxx. di. si quis presbiter
ieiunium in corpore est a factis preb
institutum de cofe. di. v. recta
ieiunium suadent quod ut scandalum e
mitet etiam si non sit preceptum x.
di. illa. De ieiunio quod dragestali
m. di. statum. In sabbatis
abstinendum est a carnibus de
cofe. di. v. quod dies. In die dominica
non est ieiunandum xxx. di. si quis
tamen. In ieiunio hora meridia
na est suada de cofe. di. v. non dico

Ieiunium debet esse ordinatus et or-
 dinatus lxxv. di. qd a patribus
 Ieiunium tantum debet contineri excep-
 ta a infirmitate deesse di. ii. ligo.
 In ieiunio est moderata de
 qd di. v. no dico In ieiunio q
 deatissime abstinentia est a abis
 laetibus. m. di. deniqz In ieiun-
 iis suada est mundicia carnis
 xxv. di. habebitur Ieiunium sanat
 vulnera mentis deesse di. v. sic t
 Ieiunium satisfiat p commissis et ob-
 missis lxxv. di. igit Ieiunia
 videntur p auxilia defectorum
 xii. q. ii. aie In ieiunio no d
 sumi abis pccibus ut duobz die-
 bus de esse di. v. no dico He-
 lus ieiunat q sepius et mox
 ad comedit q ravis multu ibi
Iudicis iuste. magis ai iusticia
 suat Brez lxxv. di. dms Cla-
 tus isupbia iudiciu cadat dya-
 xlii. di. qui Qui iudiciu re-
 fugit apparet ad iusticia diffusu
 xi. q. i. xpianus pcces iudiciu
 xpi q est iusticia fecit ei co-
 uertit idapnatois amantudine
 xi. q. m. qm iudicate o aucta
 rimae et ordine reru plena
 iusticie disant it xxxv. q. v. iu-
 dicat Iudiciu de alio q pete
 no debz q se iudicare coepit
 xxxv. q. v. iqm Quale te iue-
 nit dms q uocat tale pte et
 iudicat de pe. di. i. nuquid p-
 mas reuocata iudiciu qm
 et sy pnia cofinat als co dep-
 natur xxxv. q. ix. que Iudicat
 ille de alius erroris q no hz qd
 m se co depnet m. q. m. co depnet
 et plura de iudicando et iudicabz

ibi Sacerdos pccat co depnat dms
 talis dms pccat pccet. m. q. m.
 sacerdos Cultu suu iusticia pccat
 qm silencia iudiciu confundit ob-
 staculu turbo m. di. c. si. So
 iudicare debz seipm du pt ne
 ai ia no pt a dno iudicat de
 pe. di. m. aucte Iudex no d iu-
 dicat pte miera nec odio nec
 fauore xi. q. m. qe Iudex
 iudicando p pmo qali seaudi
 deo pccat Ibi papa est iudex
 omz si nec ipius. v. q. m. pater
 Iudex d mge d iusticia facti
 m. q. i. ipms Iudex no debz esse
 facialis ad credendu ul ad iudi-
 candu lxxv. d. si quid Iudex
 no d dapnae sue excusae xii.
 q. m. si quis Iniquu est uelle
 iudicare et nuq iudicari uelle
 xxxv. q. m. iquid Iudex d plus
 legibus q uolunta obtemperare xii.
 q. m. sex Iudex no punit reu si
 lex xii. q. v. Iudex humanu
 est reuei potente potente eige
 et depmere xv. q. ii. c. i. Iudex
 laicus no pt iudicare de sacerdote
 xcv. di. mptat causa sua a
 mittit q rem ead sibi debita pte
 pma iudat xv. q. v. c. i. Iudex
 pualis sz cofessor d hie sacra
 de pe. di. vi. q. i. Iudiciu dms
 usurpat q meta et dubia iu-
 dicat. ii. q. ii. Nome pbiu Iu-
 dicio dei multa hic punit et
 m futuro no xii. q. v. q go In
 facto dei iudicio adusa bonis
 euemut ut humilietur. m. q. i. oues
 Iudicio di homines sepe ppe-
 iores flagellat lxxv. di. si ges
 que deus suo iudicio refuat

no p^r h^uano ex^uamine cōdēp
nari xv. q. m. si sacerdotibus
facta pape a solo dō iudicāt^r
x. q. m. facta et c. Aliorū uō
sat qualis iudicio dī futūis
xi. q. i. sacerdotū Qualis vni^us
q^uq^u h^uc egredit^r talis iudicio
exhibet^r xxv. dī. qualis / p^re
futurū iudiciū nō oīa h^uc iu
dicāt^r m. q. i. si omīa Quē p^re
dūo iudicāt dō iudicāt cui^us
p^rsonā gerit depe dī m. q. si que
Qui semel a sacerdotē p^rpeto
pūit nō iterū a dō p^rpeto iudi
cāt^r de pe. dī m. q. auctas
Iudiciū hūanū est dup^re s^up
uatū et cōtēctōsū. m. q. v. po
stulat^r Iudiciū p^ruatū hō ex
cet cū seipm iudicāt de pe.
dī i. m. auct^r Iudiciū vñ ē
iudicāc p^rmo p^ram cōfācā et
postea alienā m. q. vñ. postu
lat^r Iudiciū hōm nō est cū
rādū ubi est bona cōfācāa
xi. q. m. temerariū Inco^rgnitōe
causarū cōtēctōsi locū nō habet
v. q. m. c. si. In iudicio nō est
p^rcedendū absente reo. m. q. vñ.
accusatōi Absens cōtūax iudi
cāt^r m. q. ix. de^recetū Iudiciū
hūanū pūit^r timorē cupiditē
odio et aore xi. q. m. saluat^r q^u
Iudiciū nō dī pūit p^re lacrimas m.
cūq^u xxv. q. m. cūiusta Culpa
p^re redarguē p^rsumat mortu
lū nullus q^u ipe cūctos iudi
caturus a nemīe est iudiciūq^u
nisi dephendat^r a fide deūis
negligēs tñ mult^r plag^r iet^r
uapulaturq^u xl. dī. si papa

Iudei possit sua festa celebrē
dūmō nō fiat mōtēptū ecclie
xlv. dī. qui sinceā Iudei cōi^r
nō debet cū alijs iudeis cōha
bitare p^re p^riculū xxvñ. q. i.
sepe Aephas est q^u xpūs sag
uinis sui effusione blasphemū
xpiane religionis vnculis te
neri lñ. dī. p^rnta **I**udas lig
fur fuit q^uq^u tñ mē ap^rlos egit
p^ridignitate officij ratū fuit xij.
dī. scdm^r Iuda xpūs tollerauit
dādo nobis exēplū malos tol
lera^rdi xxvñ. q. m. quid g^o
Iude p^rma sua nō p^rfuit q^u ma
le p^retuit se suspendēdo et
sic infelicio^r fuit oī p^retēte
de pe. dī m. m. saluab^r Iudas
magis p^retuit desperādo q^u
xpūm tradēdo idō dāpnatus ē
et^rnalit^r se occidēdo xxvñ. q. v.
si nō licet Iude cōpant^r symo
niacū. i. q. i. eos Q^uite d^rerici
subtēntes. iude similit^r xxvñ.
q. m. si forte **I**urādū est tol
lera^rbilis nō iplere q^u q^u cur
pe est face^r xxvñ. q. m. vñs q^uq^u
nō ob^ruatur uiamēta q^u fuit
cōn dōma mādāta xxvñ. q. m. si
quis Q^u uiamēntū illiāntū suū
phibetur nō est gnālū mēl
ligendū xxvñ. q. m. q^u illiāntū
Q^u arte v^rbo^r quis uiaueit
dō tñ q^u cōfācē testis est ita acci
pit hoc sicut ille cui uia^r illi
git xps^r xxvñ. q. v. quacūq^u
Tribus modis uiamēta cōtēta
soluēda sūt q^umo ad quis ma
le uiuat Q^udo tñ quis iuante

iurat nō putas hoc esse p̄ctm
 Tao si pueri ul' puelle m̄ domo
 pentu se uāmeto cōstempnerit
 patibz postq̄ audierit cōdite
 abus **Q**uo. xxij. q. iij. tribus ho
 micida iurat q' facit ad p̄uicū
 cōpellit xxij. q. v. Juāmetū s̄m
 mtenor p̄statis nō recipietis ad
 iudicat' xxij. q. i. si quis p̄capit
 lū iuramētū m̄d̄fectū nō p̄
 est mortale xxij. q. iij. m̄ cetera
 Deus legit' crebro uāmetū se
 esse xxij. q. iij. In cōmutabilis
 Deape iuramētū nō est p̄hibitū
 m̄ septuag' xxij. q. i. q. i. Juāme
 to debet ūba mtenor deſuare
 et nō egūo xxij. q. v. Quāne Juā
 metū fit p̄ creatorē et p̄ reſu
 bilia ad ipm̄ xxij. q. i. cōſideā Et
 nō debz fieri p̄capillū creator
 ul' p̄ſile xxij. q. i. si quis iuras
 p̄lapidem ul' cēatūā alia ſal
 ſū p̄uicq̄ est xxij. q. vlt' q̄te
 Sacerdos ex leu. cā iurāe nō d̄
 n. q. v. si quis ſūm ſup lapidē
 iurāe putas ſe ſup cōngeliū
 iurāe obligat' xxij. q. v. q̄aūq̄
 ſūm dicit iurando p̄luit et ſat
 ſe nō p̄luſſe p̄uicq̄ est xxij. q.
 iij. q̄ſq̄ Qm̄e iuramētū est
 ſuādū m̄ſi ūgat cōtē ſalutē
 xxij. q. iij. q̄ dauid Quāmetū
 debet fieri a ſeuim̄s xxij. q. v.
 Honēſtū liate iuramētū fit p̄
 bātē ul' amoris eſſe nexiōē
 xxij. q. i. r. i. q̄te Inſanīe expur
 gātē. ij. q. v. p̄ſſe q̄te p̄fide
 et fidelitate de q̄ſe. di. ij. ego
 q̄te p̄uicitate iūrenda ſue ite

ſibus ſue talis xij. q. ij. q̄ſq̄
 iurāe debet m̄d̄dārū an' abſo
 lūq̄ xxij. q. vlt' p̄ſſia
Ius naturale eſt qd' m̄ lege et
 iexōngelio cōtinetur quo quicq̄
 iubetur alij facē qd' s' vlt' fieri
 et p̄hibetur alij m̄ſe quod s'
 nolit fieri. i. di. Quānu d̄ſp̄ſe
 p̄ agēū alienū p̄has eſt ius
 nō eſt. i. di. om̄es ius n̄ale
 eſt qnē om̄i nācōm cō q̄ vlt'
 q̄ m̄ſactu nātūe nō cōſtituē
 aliqua habetur ut vixi et ſeie
 cōiūtiō, libeōs ſucceſſio et pu
 exōs educatō, cōmū om̄i p̄ſ
 ſeſſio et om̄i vna libtas, acq̄ſi
 tio eorū que celo tēa māiq̄
 caput' q̄te de poſite rei uel
 p̄ctū qnē date reſtituō, vi
 olenāe p̄ vīm repulſio. i. di.
 Ius n̄ale Ius ciuile eſt qd' q̄ſq̄
 p̄ſus ul' q̄ſq̄ ciuitas s' p̄p̄ū
 ſūa Quānaq̄ cō cōſtituit. i.
 di. Ius ciuile Ius genatū ſe
 dū occupatio edificatō mūnō
 bella captiuitates ſuitutes poſt
 lūmīa ſedeā pacis m̄duae
 legatōs nō molatōs religio
 cōiūgia m̄ alienigenas p̄hi
 bita. i. di. Ius genatū Ius
 militāe eſt belli m̄ſerēdi ſo
 lenites federis paciēdi nexu
 ſigno dato egreſſio i hoſtem
 ul' pugne cōmiſſio, ſignodato
 receptio flagrat' militat' diſ
 ciplina ſilocus deſcātū q̄te
 ſapendior' modus, dignitatu
 ḡdus, p̄mior' honor, uelut cō
 corona ul' torques donatū
 Item p̄de deſiō iet p̄ſonay

qualibz et laboribz iusta diuisio
pnapibz portio. i. di. Jus mi-
litie Jus publicu est ius sac-
et sacerdotibus et magistratibus
i. di. Jus publicu Jus quatu-
est ppe romanorū qd nulli te-
net nisi quicquid idest rōm-
i quo agit de legitimis hēdi-
tatibz de iurisdictionibus de cōsti-
tutionibus de tutelis de usufructibus
que iura apud nullū aut in
pplū xpūnt. si ppa sūt roma-
norū et iureos solos instituta
i. di. Jus quatu Jus nāle m-
omnia pmatu obq et epe et
dignitate cepit enī ab geor-
dio creatie rōnalis nec uaiat
epe si imutale pmanet. in. di.
deniq iure natūe et dīno oia
sūt qmā vii. di. Iure hūano
quicq possidet et qsq hēt suū
iure hūano vii. di. quo iure
iustorū autē ecclie ius suū de-
trahit iusticia sūt xxv. di.
omēs iure hūano et dīno pos-
sident. diffent xxv. q. vii. c.
i. Iac iuris est in vno georū
quod i reliquo xxi. di. deniq
Iustū est pnap legibus suis
obtepare et reuerētia illis pbe
Aug. ix. di. Impatores dīne dis-
cretionē cōi disciplina rōne
ecclie nulli agē licet xv. di.
nō licet deq nō qui sūt aor
in honore ille iustior si quis sūt
iustior ille maior xl. di. q. q.
tūq Qui dei iusticia oculis
suis pponit semp timet et ter-
met in dei negotio formidet

ne de iusticia tēte deuas cadat
Greg. xlv. di. omēs dē iustus
miseras opatit delinques i di-
gnatur xlv. di. Qui rea dūg
Cupidus facile a iusto deuia-
xlv. di. Iusticie est imita bo-
nitas pulcra tēnos et vlnēa
eorū usq mōdie iudiciū iurata
suāe i. di. si qd dyatōng Iusticia
suas si iuste petere corripit
q si ei des glo sup a. Et si
omnibus debeat mīa. iusto am-
plus lxxxv. di. nō facis Qu-
mud iusticiā bonū est iusticia
tolere ac sua cuiq iura suāe
et in subiectos nō sinere qd
pūat est fieri si quod equū
est custodiri xv. q. ii. ad deu-
assimā fortitudo que bello
tuetur ab arboris patia ul
domū defendit infimos ul a
lateonibz sōcios plena iusticia
est xv. q. iii. fortitudo vbi
cūctas nō est fides ul iusticia
load nō h. xv. q. i. vbi Qul
tū suū iusticia pdit qn silēcia
iudiciū confundit obtepetū
turbo. v. q. iii. c. si non mo-
riētē mortificat q iustū dāp-
nat Greg. xi. q. iii. plexūq
ptalms esuriētī panis tollit
si de cibo paup iusticia ne-
gligit q esuriētī panis fragit
ut iusticie seductus acqesat
v. q. v. nō omēs Iustus audit
septies et tōnē resurgit de
pe. di. iii. f. hac Iustus si in
causa ceciderit potius est adu-
uadus q alē lxxxv. di. nō pū-
dūq dō suat in iusticia et i-
sticia in mīa de pe. di. i. tantū

uiat age x. di. nō licet leges
impatorū custodiri opt. x. di.
de caput Impator est ecclie
aduocatus xxv. di. ecclie et
debet pape fidelitate iurare
lxm. di. Tūc nec sibi licet de
chere de electione ppē ul. dere
bus ecclias xcv. di. f. i.
Incensus est dūc ppona fūc
nōdū apte cognitū xxx. q. ii.
si quis Incensus quior est adul
tero xxxv. q. vi. adulter. In
census nō p. testificat nec
accusare. m. q. iii. cōsagvineos
et est infamis vi. q. i. infamis
Et est a qmōne sepandus xxxv.
q. ii. de hys nec debz matmōi
qthē xxxv. q. vii. queda. Et m.
de sibi pceatā nō succedut p. d.
ut hēdes xxxv. q. vii. c. i. **I**n
cantatores sūt infames vi. q.
i. infames **I**magō dī d. homo
xxxv. q. ult. hēc ymagō et qd
dī factus ad ymaginē et silituē
dī de pe di. ii. f. Romanos ma
gnes sacros nō sūt cōtēpēde
sū venerāde de qse. di. iii. v. l. e.
Imagines sacros ut p. d. sūt
libri laicorū et sēptuē de qst di.
ii. p. latū **I**ncostas est q. p. t.
tribulatos a grege b. cōmissō
elōgāt. vii. q. i. suggestū **I**n
dulge peccatū qmā uolueris
redūdat tibi Elemosina si qd
cordis est dimitte a quo lesi
es xlv. di. due sūt **I**nfamis
nō q. r. mediū elōgāt sū aiāc
saenē s. i. Venetū Non est
aliquis deponēdus p. t. infamē
corpi sū est dandus ei cōd.

autor xxv. q. i. c. i. Aliqua inf
mitas est p. t. ut uca et odū
Aliqua ē pena p. t. ut obliuio
et ignoratia xv. q. i. f. ut itaq.
Infirmitas corpi ead. d. cōu.
p. t. cā armis sūt formēs In
firmitas sūc cāsa ad nō p. t.
tūc vii. q. i. c. p. t. p. t. Inf
mitas corpi est utilis ad sa
lutē aīe xxv. q. ii. si quis In
firmitas demēcā excauat a cul
pa et a pena xv. q. i. f. ut itaq.
Epūs ul. p. t. hūc morbu cā
dūcū suspēdit. ab offiō myst
vi. q. ii. m. l. e. Et cēssa te if
mitate cēssatū **I**bi. hē signat
būficiū p. t. infamē et poues
mīre mōsteriū si nō intreat d.
restitū ad būficiū xv. q. ii. f. i.
Infamia est vilipēdēda ubi est
recta cōfāciā xy. q. ii. sicut Infā
mia ad cōfāciā est redēndū
et si nō uenit. malū qd. dīat.
letalē debem. xi. q. ii. m. t. v. b.
licet aiāc p. p. m. sūlūc possu
mus infamā tū abole nō pos
sum. ii. q. iii. f. hūc aīc qul
ta sūt q. infamā. vii. q. iii. c.
sūcūm Infames sūt hystrio
nes et turpibz desuētēbm. q.
dīfūm. Causas et nō ualēt
p. b. e infamis sit. ii. q. ii. c. i.
Infames sūt saenē qmātes
infamibus xvi. q. ult. hūc qui
Infamatores peiores sūt q. p.
dones vi. q. i. ex mēito Et ar
podit affligēdi. v. q. i. c. i. et
q. vi. delatori Infamis d. locū
m. g. d. nē cōmittit. xxxv. q. v.
tollerabilis **I**nfidelitas est
cedē se de nocte eq. t. p. m. l. e.

teas spacia in sopno xxv. q.
v. epi **I**ngitudo est redde
mala p bonis xxm. q. m. sex
Ingitudo est alique cade in
patm q fuit plenus ututabde
pe. di. v. f. dolendu **I**nuria
iuste rogata eius est ifaia
qui facit xxv. q. m. m. ceta
Inuicantes sacerdotibus xpm au
asigut m. q. i. nulli Inuicia
dimittit est elemosine spes xlv.
di. due Inuicia semel dimissa
no pt amplius ad actu ruocari
xxm. q. m. si illuc ouferes sua
ab imico no facit iuria xvm.
q. v. no sane Tu iuria ala?
nulli est subuemedu xvm.
q. v. forte omis iuria et
oppsio iudiciu sagris est
de po di. i. dis **I**nocentem
cysaguo aliqua afflige no
dz. n. q. v. mena Innoes de
dumbus by iudicat xxv. q.
m. Innoes Innoes no solu
mala no mferet si et mala
cohibet xxm. q. v. no est In
noes no corripit exodio si
ex amore xxm. q. m. Ita pla
ne dignu est ut uita inoet
nulla maculet pmae accusa
toris m. q. ix. dignu Inuis
inoetac gduis est odisse ne
phanda et latu pandit de
bngnibus aditu q uigit ad
puitate cosensu Et nichil p
dest aliau no puixi ppo qui
puniendus est alieno pto lxx
vj. di. culpa. Hoc est inoete
esse ignorae quid noceat Amb.

xxv. q. n. **I**nocentes **I**nsaenaa
Si laias videt itollerabilis
insaenaa qnto magis mlyis q
psunt nec exausae est dig
nec venia xxm. di. Si laias
Impunitas culpe via facit ali
delinqndi xcm. di. puenit **I**n
quisicio lemis magis noxia
est q atrox pumao xxm. q.
v. ci **I**nsana exausat omis
su xv. q. i. si qd votu factu
in insana no t3 nisi post ra
tu teneat xxv. q. n. cosalduo
psit alique occides in insa
ma abstinebit ab offiao xv.
q. i. si quis Insames no dz
pmoueri ad sacros ordines
si iam p motus post insana
sanatus celebrabit **I**nspiatio
spus sacri admittat trasire
ad meliore uita etia plato
conediate xix. q. n. due Et re
uocat a malo xxm. q. v. qd ex
rauerat Inspiracoe dina sacri
pres fecerut que ephensilia
videt xxm. q. v. si no licet In
errore maneb post dina ipi
rator obstinata vni. di. cosue
tudo Et mlea de spu sacro xix.
q. n. due **I**nteo opo indissen
ti fine ipont xlv. di. qsq3 In
tenao bona no exausat malu
opus. i. q. i. no est Inteoobo
no facit bonu opus no uale
xxm. q. v. ad mster Inteoq
respicit de plus q actus v. q.
v. si sacerdotib Intenao rea fa
at rea lingua xxv. q. n. hoies
Et que pt mteco cotigut no

imputatur xxij. q. v. de occi-
dendis **I**uramenta s^m m^o m^o
ipius p^mis nō recipietis ad
iudicat^r xxij. q. v. Quāne vo-
na m^o m^o m^o possit ip^o m^o of-
ficia videte xxij. q. v. Quāne
Intercedē nō debet p^o m^o i
p^o m^o m^o alios m^o q. v. p^o m^o
Cum is q^o displicet adm^o m^o
mittit^r u^o m^o ad d^o m^o
puocat^r q^o m^o m^o p^o m^o
ad m^o p^o m^o n^o est ut eius
g^o m^o m^o m^o m^o xliij.
di. q. c. **I**ntelligere talis
s^o m^o m^o alios quales uolo
m^o m^o m^o Aug. ix. di.
neq^o Cum ea docet que ab
auditorib^o nō ualet m^o m^o
nō ad e^o m^o s^o ad s^o m^o
ostentat^r facit v^o m^o n^o m^o
est indignis secreta m^o m^o
quod sic ul^o loq^o m^o m^o
d^o m^o m^o uolat m^o m^o
tabile v^o m^o m^o adulat^r ut
ei placeat cui secreta r^o m^o
ul^o iactat^r facit ut pl^o m^o
s^o m^o videat^r xliij. di. q. p^o m^o
Invidia m^o m^o s^o m^o
u^o m^o de pe. d. ij. c. i. **B**onus
malū nō est q^o x^o m^o s^o
i^o m^o s^o p^o m^o s^o **I**n-
uenire **Q**uod i^o m^o nō
reddidisti rapuisti q^o m^o m^o
i^o m^o s^o m^o m^o negat
si possit etia^o m^o m^o Aug.
xij. q. v. si quid i^o m^o **D**e
i^o m^o m^o di. xi. q. m.
nolite **I** p^o m^o ubi regnat

h^o m^o nō ualet
De pe. di. i. q. q^o m^o m^o
I p^o m^o m^o m^o m^o
xij. q. i. nolo p^o m^o m^o
exsupbia d^o m^o s^o m^o s^o
h^o m^o nō h^o xij. q. m. si quis
v^o m^o m^o m^o qui m^o m^o m^o
s^o m^o s^o m^o p^o m^o m^o
est et p^o m^o q^o m^o m^o xij.
q. i. si quis d^o m^o m^o m^o
d^o m^o m^o m^o p^o m^o m^o
sit de pe. di. i. q. d^o m^o m^o
m^o m^o m^o m^o s^o m^o s^o
p^o m^o m^o m^o s^o m^o xij.
q. m. de illis **I**ra cōmō m^o
o^o m^o p^o m^o m^o quod s^o m^o
xi. q. m. illa **C**ū is q^o m^o
ad m^o m^o m^o m^o m^o m^o
p^o m^o m^o ad d^o m^o m^o
m. q. m. m. s^o m^o nō s^o m^o
s^o m^o est p^o m^o m^o n^o m^o
p^o m^o m^o d^o m^o s^o m^o m^o
d^o m^o de s^o m^o p^o m^o m^o
di. si quis p^o m^o m^o m^o
deliquit q^o m^o m^o p^o m^o
at q^o m^o ego & ad le. m^o m^o
q^o m^o et xij. q. v. ad h^o m^o
s^o m^o m^o m^o m^o m^o m^o
i. q. m. s^o m^o m^o m^o m^o
quella m^o m^o m^o m^o
de pe. di. m. **I**ra dei m^o m^o m^o
me p^o m^o m^o m^o m^o xij.
q. i. m^o m^o m^o m^o m^o m^o
dei s^o m^o m^o m^o xliij. di. s^o
illud **I**ra si diu tenet^r est
mortale p^o m^o xij. di. s^o m^o
Irra quis cōm^o m^o m^o
postea m^o m^o m^o xi. q. m. ad
apud **I**udex ab ira t^o m^o xi.

q. m. epus nec aliquid age
 dz nisi mes ab ira ad tranquillitatem
 redeat xi. q. m. illa q. m. sepe
 inotetes deducit ad patm du
 m alijs uoluit leuia coherere
 pte ira gnuora committit xi. q.
 na **I**stomibus res suas do
 nae viciu imane est no otus
 unde de talibz est seque fama
 ad laude q. laudat pctor sde
 fid. a. f. Aug. lxxxv. di. donae
Laborantes boni fructu re
 apiet m futuro i. q. n. sa
 cerdos apli ppyis maibus la
 borabat ne aliqne gnuaret
 q. m. ille q. d. ceteros antecedit
 que labor plixior et stupedia
 longqua fecerit antecere Ede
 off. mag. l. nemo ad honores
 mudi sine suffragaco tpris
 sine merito laboris indignu est
 pueniri et notai ambitus p
 sent quos pbitat docta no
 adiuuat lxi. di. miam **I**st
 aliud est de corngelio vnie n
 laborante inde v. laborat ne
 cessaria vice pape i. q. n. sa
 cerdotes paulus ppyis maibus
 laborauit i. q. n. sacerdos pau
 pibus no poterit laborare sub
 uenied est lxxxv. di. epus Ca
 que pte bonu aut licitu sunt
 si pte uoluntate malid eis coage
 rit no iputat xxm. q. v. de
 occidendis **L**acime debet
 esse anima cleitor xx. q. ix. q.
 uicior lacma pteci patm de
 leuit l. di. fidelior lacme su
 se ptpali dapnacoe et no p

pcto no ualet depe. di. m. vi.
 lacme lauac delictu quod pudor
 est confiteri **C**ris. depe. di. i.
 ipn. lacme et orones sue ar
 ma militu xxm. q. vii. rphesle
 placmas et coctum ignis isiat
 exoguntur de pe. di. i. porro
Lacis nomilli i lacu habi
 tu factissimi et do dilecti iua
 unt xxv. q. m. f. ult. **L**acis
 tas vbi pfauias lacus est dis
 pensator no dz esse tenax xxv.
 q. vii. alligat **C**ris. **L**acis
 alioru vicia palpac no debet
 ita nec malor laudibz delectai
 lxxxm. di. assenne Greg. Nichil
 illo pastoe miseriuz q. lupos
 gluat qbus sibi place uoluerit
 atqz abhys adaei elegit exir
 hic ouibus magna pmaes illg
 go pxtoru place lupis et ggi
 bus ouiu pt lxxxm. di. mchil
 pino ore se cu ionis laudibz
 xpi laudes no capiunt lxxxv.
 di. ad multi donae res suas
 istomibz re ut. s. **I**stomibz lxi.
 di. donae non est qcedu vbi
 ppari si moibus Greg. xix.
 c. **L**acis **L**acis **L**acis **L**acis
 p anere fluens habendu la
 uat et no lauac ita bona do
 ctina p malid doctore aias re
 decu lauac a sordibz uicior
 lxxxm. di. f. q. p. s. lacma
Lacis oraco et cleosme daco
 tatio sufficiunt lxxxv. di. f. q.
Legitimuz et tatio filius qui
 de matrimonio natus est sine an
 sue post xxv. q. i. mchil

Lex castigatoris reuerentia
exhibet castigati aspectus
autem minime moribus nec in
pactis rapit nec salute xlv.
di. ad beatos **L**ex est con
stitutio scripta .i. di. lex est lex
est omne quod ratione constituit
distinguit quod in religionem cogit
discipline conueniat quod salute
prostat .i. di. consuetudo **L**ex
est constitutio populi qua maiores
nati sunt ad plebibus aliquid
sanxerunt .ii. di. lex est facte
sunt leges ut earum metu huma
na coercentur audacia tutius
sit ut probos inuicem et ipis
ipso formidato supplicio re
frenetur audacia et nocendi
facultas .iii. di. facte sunt in
statutione legum maxime quod legis
constitutio dandi est obsequenda ut
contineat in se honestate iusti
cia possibilitate conuenientiam
id quod in eodem li. Isidorus enuat .iiii.
di. facte sunt **B**ea autem lex ho
nesta iusta possibilis firmata
et firmata consuetudine patris loco
temporis conueniens necessaria et util
manifesta quod ne aliquid per ab
surditatem inceptor contineat
nullo privato comodo sed pro
communi utilitate conscripta .v. di.
Bea autem lex **I**ustum est pri
ncipale legi sue obtemperare et re
uerentia illis prebere **A**ug. ix. di.
Impatores **D**ine leges natura
constituit quicquid domine uoluntati
seu canonice scriptum **G**ra prebat

eadem et naturali iura inueniuntur diuisa
ix. di. **Q**uod ad go leges impatorum non
super legem dei .ix. di. quicquid **I**mp
riali iudicio non prent eadem dis
solui .x. di. **L**ex **L**eges impa
toris custodiri oportet .x. di. decaplis
Conusus et consuetudo **L**ex et conue
nit non prent et ad usus et co
suetudo nec sacris canonibus
nec humanis legibus obuiare non
prebatur in consensu suum .xi. di.
consuetudinis **P**raue prauitudo
legum dinax ita contempts legum
ecclesiasticis coherendi sunt et hys
rebus quibus iura statuit **I**ma
scriptura mos populi dei et iusticia
et maiorem prelege dei suada
sunt **A**ug. xi. di. in hys non pre
nt preta deputati quod lex papae
xxvi. di. deinde quicquid bene
gestum erit et firmum precepta lega
lia custodiri non prent faciebant
deprece **I**bi **I**n baptismo culpa
dimitti prent lex aboleri non prent
Ambro. xxvi. di. una non est
putandus honor legitimum quod
fuerit contra divina precepta legis
collatus **L**ex dei miramur **S**e
necade romane leges pro
principum sunt promulgatae xxv.
quod in nemo **D**e legibus quod dif
finita sunt mutare non licet quod aut
legibus expressa non sunt arbi
trium sequitur humane uoluntatis
xxv. q. i. **Q**uod legibus **D**e
legibus pulchra **L**ex. di. duest
De legibus ordinandis xxv. q. i. sunt

quid et q. n. c. si ea iudex d.
plus legibus q. uoluntati abbe
pace xxx. q. vii. sex dicte lex
no statuit conit posse huanu xii.
q. vii. si res lex puba est lex
canonu xxx. q. n. d. m. Con
ditore legis tenetur ad ea no
exnitate si q. honestate xv.
q. i. considerauit Celsus iplouit
qd statuit xv. q. i. hys ita qu
damis legibus no costemgitur
facta ecclia xxxm. q. n. p. h.
leges scli no dedignat cane
nes sequi. n. q. m. Enchenuge
con leges facta snt p no factis
debent hri xxv. q. n. Imperiali
lex statuit pena malis ex pe
merna bonis xxxm. q. v. no
uos **L**ibido dnat et furor
ubi fuerit ebrietas xxv. di. de
ventee non esus si libido i reb
culpat xli. di. quisq. fabule
poetas puocat libidine xxxv.
di. p. d. Ostulid libidine lasaue
est signu xxxv. q. i. nec aliqua
Lingua et opa ipdianoe deue
cordae xlii. di. sic rector in
linguis igneis spus factus datu
est quia quos replet de se loq
fiat xxvii. di. locuo lingua
debemq. habere castu sicut et oai
los. vi. q. i. ex merito ppe linguas
dehentes correcto petitas a
plato no d. obmitti xlv. di. si
illud lingua si medax fuerit
no ming pculosa est q. mang
sagvies fundes xi. q. m. nec
ream lingua no fiat n. rea

mes xxv. q. n. homines **L**ui nu
me las opam dedit pceptor
esse no potit laas lix. di. ordi
natos. **L**icet homo sit liberi au
biten ei mala uoluntas no est
libera dimittenda xxm. q. m.
displacet **L**itigiosus no d. or
dmai q. semp semat distor
dia xlii. di. q. ecce litigates
reuotie adpate ptinet ad
sacdotib. xi. di. placuit lite
pendete res litigiosa in nulla
ptem differri d. ante cause
cognicio. xi. q. i. ult. **L**ocu
cio d. esse discreta ne pferat
quis taceat ul taceat pferenda
xlii. di. sic rector Et d. esse
ponderosa ut nullu ledat. l.
di. ponderat Et no d. esse de
etoria ul adulatoria vii. q.
t. sut pluri. Int iuametu
et smpre loq. la no facit de
differencia ullam. Cels. xxv.
q. v. Quametu **L**ocus no fa
ctifiat homo si ho locu xl. di.
muli no locus consuetudine
si consuetudo locu comedat vn
iquacung. ecclia aliquid inuenit
quod plus oporteti posset pla
cere soliate eligas et no p
lous res si prebus loca sut
amada Ex singulis go qbusq.
ecclis que pia que religio
sa q. recta sut elige et her
qi i. sasaculu collecta apud
iuce i. consuetudine deponere
Aug. xv. di. nouit no loca
si vita et mores factu faciunt
sacdotu nec ex officio suscepto

lucra petendi si naitate bene
ruiendi se nouit esse coſtitutu
xl. di. opti non ſactoru filij ſt
q tenet loca ſactoru ſi qui exat
opa eorū Ied xl. di. nō eſt nos
qui pſumus nō ex loco ſul ge
neris dignitate ſi moru na
bilitate et oteſte debemus nec
uebud clauitate ſi fidei pulre
Breg xl. di. nos qui non loca
ut ordines creatori nō nos
pſimos facit ſi aut nos mea
bona coniungit aut mala diſu
guit xl. di. nō loca non loca ut
generis nobilitate ſi vute muſ
qſq gāa opat ſi Amb. xl. di.
illud pſeruiq dū mutat locu
mutat metis affectu lxxxi. di.
valet mediu ſine gāa loca qn
tūq ocula aīaz ſaluare nō
poſſut nec angelu ut p de pa
dip et celo xl. di. conuenientib
locus d. nſanus ubi tūc comit
titur xxxij. q. v. tollerabilis
Bemo ade de paradip ſigt q
pē pām quis meare nobili lo
co puaī xl. di. ada locu mō
quis peccauit nō d. ſepe vi
ſitare xv. q. i. multu loca ſac
nō pſut pſepulcra morietib
m mortali xij. q. ij. quib loca
ſolitaria nō ſemp pſut q locu
m ciuitate m mōte peccauit ſo
litauis xl. di. querentib **L**uq
nō debet qre ecclia cū dapno
aliis xij. q. ij. ſcāctas ecclia
turpia luca qre xpus deſlet
xij. q. vj. et hoc dixim **S**ecū

ens dō plures tpali mercenarius
eſt vij. q. i. **S**ūc mealia tūpe
luacū ſequit q minus amitt
ut plus vendat xij. q. iij. qd
tpo **G**liam ſua euacuat q p
dicādo ptpali luco ut ſcūdu
laborat. i. q. ij. ſacdos **D**ebur
pi luco xx. q. ult. **L**udentes
tūpit nō ſut pmoedi ador
dines xxxij. di. maīdu eūde
m alea nō debet epus pſbr
et dracong xxxv. di. epus **S**i
tut lupus ſcūſta comedit ag
ſic mali paſtores comedut ſo
eccliax xij. q. i. c. i. **L**uxuria
cūctis culpa adoleſt depe
di. i. pē venteris mglumes ad
luxuriā puat ſcāle et oē
opus bonu diſſoluit xv. di. ſ.
cū aut luxuria pē coſſtere
m ſolo conſenſu metis xxxij.
q. v. nec ſolo Abuſus m luxuria
giuor eſt m vxore q m meretrice
xxxij. q. iij. **S**erigo ſcūdu pē
cōtū pē corumpi p oſculu et
ſilia xxxij. q. i. nec aliqua
Depom debet quis publica ex
ſtes iōtines lxxxi. di. maxi
mianq ſalon deo tēplū ex
ſteuxit et luxuria exccatū
tēplū ydolū ſabauit xxxij.
q. iij. **L**ux vicit illi ſubē
ſitur aug oculi albugine ſu
xbie exccat xlvij. di. ſunt
Laceratio carnis coſiſtat ne
iūmē vigiliis et laborib et
caſtigacōib xxxij. q. v. paulg
macula corpis notabilis vmo
nec a mīſterio altaris xlvij. di.

hinc dicitur ecclesie non ma-
culatur per malos nuntios. i. q.
i. si aut

Magister. Quid est in
de unusquisque sumat
regulas magistrum unde ho-
nore confessionis accepit ut se-
des quod unusquisque sacerdotalis
dignitatis in est sit ecclesie
magistra romis. xij. di. de his
In arrogancia que est ruina
diali madit quod in puncto hore
necesse discipuli sunt magistri ut
Immoderatus aut arserit et cum
fieri magister quod necesse didicit
esse discipulus xlvij. di. q. i.
Debet autem esse discipulus quod
doctor esse desiderat ut possit
docere quod didicit. Unde in
solutio vite ad id quod tendit
se romi confinet cui minime
hinc opam dedit preceptor non
potest esse litteratus lix. di. or-
dnator. **M**ala non sunt facien-
da ut bona sequantur. xviij. q. v.
pro toto. **M**ali promittuntur
bonis fideles ut boni in fide so-
lidentur et mali seducantur. xxvj.
q. v. nec minus bonus malum
de duobus eligendum est necesse
compellente xviij. di. duo et c.
Immoderatus non facit nec approbat
factum xxviij. q. iij. est vitas
dialis et non maculat si non co-
sentis aut redarguis xxviij.
q. iij. a malis diali homines
sunt ientia sicut humores in
corpore de his. di. iij. e. vitas
diali sunt zizania boni tritici

xxviij. q. iij. quod malis diali sunt tol-
lerandi usque per iudicium ecclesie tol-
leretur publice. i. q. i. mala
diali sunt tollerandi quod in deis
non desperatur xxviij. q. iij. r. i.
et hoc ratione exaditionis et tritici
xi. q. iij. nolite et pax ecclesie
conuincat xxviij. q. iij. tollerandi
bonis malum tollerare debet
ale bonus non esset xxviij. q. iij.
tu bonus et tunc uide boni sumus
si non per pactum ipsos pollui-
mus xxviij. q. i. non est propter malos
boni sunt defendendi xxviij. q. iij.
quod si uide bono pagus exitu
que malo sunt mactata per
lix. di. mandamus. Sicut limum
per cinere fluere humidum lauat
et non lauat ita bona doctrina
per malum doctorem aures credentium
lauat a sorde uiciorum lxxviij.
di. q. iij. Sicut alioquin uicia
palpae non debent ita nec malos
laudemus delectari. Gregorius lxxviij.
di. consentie. Abel esse renuit
que malicia caym non exerceat
Gregorius viij. q. i. f. Quid autem Ama-
lo abstine non sufficit nisi faciat
quod bonum est. xx. q. v. de forma
In malis uoluntas prope re-
putat de pe. di. i. ois. Dilao
in malo non est. **M**ali autem aliqui
male accipit ut boni dispenset
propter potius quod inuenit. i. q. i.
calcedon. Omnis etas ab ado-
lescencia prima est in malum xviij. q.
i. c. i. dicitur bonum dedit
malum in malum. i. q. i. quod quod
uitis malorum non nunquam boni uiri

punitur. i. q. iij. turbat. De
cetera p[er]ta m[er]ito arguim[us]
ut ubi contigit malum ibi mo-
riat[ur]. i. q. i. si peccat[ur]ne ma-
ius malum i[n] sepe bonorum co-
mittimus quia i[n] co[m]mune ma-
lorum fugim[us] vi. q. i. q. iij. Et
autem melior est i[n] malis
factis huius confessio q[uam] i[n] bo-
nis sup[er]ba gloriatio xi. q. iij. i.
iustit[ia] de duob[us] malis minus
malum eligi d[icitur] xxij. q. iij. No[n]
solum d[icitur] q[uod] hic eminet plu[re]
p[er] meritoribus affiat[ur] q[uod] ho-
noribus gaudeat Greg. xij.
di. v[er]m[us]. Sicut alior[um] ut s[ed].
Maledictio frustra p[ro]lat[ur] s[ed]
q[ui]nt[us] i[n] maledictore v[er]itatur
xi. q. iij. illud Qui maledict[us]
est quo b[eat]itudo p[er] Greg. i.
q. i. q[ui]q[ue] **M**aiores intelligi
sunt no[n] digni s[ed] iusta. ij. q. i. q. i.
Potestas diuicias et paupertas
humilitas ul[ter] i[n] s[er]uim[us] ul[ter] i[n] fe-
rior[um] ep[iscopu]m no[n] facit xxi. di.
legimus quomodo quisq[ue] maiori
r[ati]o[n]i i[n]itit[ur] eo maioris auct[orit]as
v[er]ba eius videtur. xx. d. eo s[ed]
quato celsior g[ra]t[us] tato ma-
ior auct[orit]as i[n]uenit[ur] i[n] maiorib[us]
siq[ue] est regendi i[n]bendi p[ro]p[ri]as
i[n] m[or]ibus est obsequendi n[ati]-
tas xxi. di. q[ui]s Culpa no[n]
exigit omnes s[ed] i[n] r[ati]o[n]e h[um]ili-
equales sum[us] Greg. xxij. di.
de co[n]st[an]tinopolita no[n] q[uod] ma-
ior fuit i[n] honore ille sit iust[us]
or si qui fuit iustior ille est
maior xl. di. s[ed] q[ui]q[ue] q[ui]q[ue]

desiderant p[er] mat[er] i[n]te[n]d[er]e
i[n]ueniet co[n]fusionem i[n] celo Cris-
tostomus est om[n]e q[uod] est magnu[m]
lux. di. si efficit[ur] maiori bono
i[n]bend[um] est plus q[uam] mediocri
de q[ue]st. di. v. no[n] mediocriter co[n]-
aliquid p[ro]p[ri]e maius bonu[m] obnit[ur]
ut no[n] co[n]ceptus s[ed] p[ro]videntia i[n]-
dicat[ur] lxxij. di. ad adrianus
Mandatu[m] no[n] licet i[m]p[er]atori
ul[ter] auq[ue] pietate custodiet ali-
quid co[n] diuina m[an]data resu[m]e
nec q[ui]q[ue] q[uod] co[n]t[ra] ul[ter] p[ro]p[ri]e
aut aptas obuiat agere x. di.
no[n] licet i[m]p[er]ator co[n]pula dei
m[an]dato p[ro]ficiat xxvj. di. deinde
no[n] obuiat i[n]uicem q[uod] fuit
co[n] diuina m[an]data xxij. q. iij.
si quis t[em]p[or]e **M**anus i[m]positio
q[uod] no[n] est nisi oratio sup[er] ho[m]i[n]es
repeti p[er] i. q. i. co[n] p[ro]p[ri]e
ordina[n]do de p[er]t[er] p[ro]p[ri]e ad
ep[iscopu]m debent manus i[m]ponere xxij.
di. p[ro]p[ri]e **M**anifesta accusatio
no[n] indiget. ij. q. i. de o[m]nib[us]
corripienda sunt co[n]tra om[n]ib[us] q[uod]
peccat[ur] co[n]tra o[m]ib[us]. ij. q. i. si
peccat[ur] **M**argu[m] an[te] por-
tas p[ro]p[ri]e ad indignis v[er]bu[m] di-
p[ro]ponit[ur] xi. q. iij. noli. Sed co[n]-
i[n]m[un]dis ul[ter] dectioib[us] facienda
co[m]mittit[ur] xliij. di. i[n] m[an]dat[ur]
Maria fuit desponsata ioseph
ut eius v[ir]ginitas palliet[ur] dya-
lo. xxvj. q. ij. i[n]u[en]ta maria non
tatu[m] genuit homin[em] s[ed] d[eu]m et
homin[em] xvij. q. vj. s[ed] i. **M**axi-
mu[m] debemus ab alijs susape
no[n] a nobis nisi ubi castitas p[er]

ditat ut no emg in nro mar
 tucio xxv. q. v. no est mirum
 Et si martirid no hz effectus
 sola uoluntas coronabit de pe
 di. i. Aug. **M**ater. Dicitur ar
 au iuemo i suo ope me i co
 stancia ita nouerit exultat
 est negligetia lxxxv. di. vi.
Memoria pma causa est ite
 ao plus xxv. q. v. pudor alia
 causa est vitia formatiois
 xx. q. v. sicut f. xx. et c. q. v.
 q. v. p. exerce p. sone et co
 diaonis xxv. q. i. f. i. Si q. s
 cedet mortuū conuge aliud
 q. v. no adulteratur si redente
 tenet ceape xxv. q. v. c. i.
 Et dubitatio no d. q. v. et si co
 t. exeat d. t. t. debet reddere
 quousq. casiet xxv. q. v.
 c. i. Exordium ipedit mat
 moni xxv. q. i. infectio
 conuges debet pma nocte con
 nexa p. reuerentia sacramentali
 xxv. di. sponsus Exorati no
 debet tra aliter desuue xxv.
 q. v. multos Emortuū mar
 mo i sine co. p. caa epd xxv.
 q. v. si v. v. no sepat ab uxore
 q. v. ignorat cognouit sorore
 eius xxv. q. v. q. dormit
 q. v. p. m. p. uale est cognat
 xpi et ecclie xxv. q. v. ad p.
 actat. Int rectore ecclie et
 eius ecclie. E p. uale m. i. o.
 v. q. i. sicut. It. m. xpi et
 fidele alia xxv. q. i. q. xpo
 De mat. moio m. maria et p.

zeph. xxv. q. v. f. ad go et c.
 institutio **M**edicine p. p. t. q.
 via d. i. e. c. d. i. o. m. i. ita q. se me
 d. i. m. i. s. d. e. d. e. t. s. e. p. m. s. i. a. b. n. e.
 gat. **A**mb. de q. d. i. v. q. r. i. a. f. e. r.
 ro a. b. s. a. n. d. e. d. a. s. u. e. w. l. n. e. d. q. f. o.
 m. u. e. n. o. s. e. n. a. u. t. x. v. q. i. i. c. a. n. o.
 m. b. u. s. **A**l. n. e. r. a. t. o. p. a. s. t. o. r. e. m. e.
 d. i. a. n. a. n. o. a. d. h. i. b. e. t. u. r. c. u. a. n. d. i. s. o. u. i.
 b. u. s. i. q. i. f. a. d. g. o. **V**bi u. l. n. u. s.
 m. f. i. x. u. s. e. s. t. n. a. t. e. e. s. t. m. e. d. i. c. i. n. a. a. d.
 h. i. b. e. r. e. i. q. i. f. e. r. t. u. r. **O** m. i. a. s. a. c. t. a.
 s. u. e. s. p. u. a. l. i. s. m. e. d. i. c. i. a. d. x. x. v. d. i. h. y. s.
 p. l. a. n. s. u. e. s. p. u. a. l. e. s. m. e. d. i. c. i. x. x. v.
 d. i. m. f. e. r. i. o. r. u. **M**elius est p. p. t. m. i.
 s. i. u. o. r. d. i. a. d. a. e. r. u. o. r. q. p. p. t. a. c. u. d. e.
 l. i. t. a. t. e. x. x. v. q. v. a. l. l. i. g. a. t. **E** n. e.
 d. a. r. o. r. e. e. s. t. c. o. u. e. n. i. t. p. l. o. q. u. e. n. a. t.
 e. s. t. o. r. a. e. l. r. i. d. i. f. n. o. n. e. g. a. m. y.
Memoria omi h. r. e. et in nullo
 p. e. t. a. n. e. p. o. a. u. s. e. s. t. d. i. m. i. t. a. t. q.
 h. u. a. n. i. t. a. t. **E** d. e. v. e. t. i. u. e. e. m. u. r.
 l. i. q. p. o. r. t. m. e. m. o. r. i. a. l. a. b. o. r. u. d.
 m. e. d. i. c. i. n. e. s. o. b. l. i. g. a. t. a. a. u. r. e. l. l. y.
 l. x. x. v. d. i. **N** u. l. l. i. **M** e. m. o. r. i. a. u. l.
 a. o. m. i. s. d. i. n. e. p. t. i. t. e. f. a. a. t. a. u. t. e. l. a.
 e. s. p. a. d. f. u. t. u. r. o. r. u. v. i. q. i. d. e. n. i. q.
 m. e. m. o. r. i. a. c. o. t. i. n. u. a. p. a. t. o. r. e. s. t. o. p.
 t. i. m. u. d. i. m. e. d. i. u. e. o. r. s. **D** e. p. e. d. i. m.
 f. u. d. a. s. **M** e. n. s. e. c. e. n. s. o. b. l. i. g. a.
 t. a. a. u. r. e. l. l. u. s. p. o. r. t. m. e. o. r. i. a. l. a.
 b. i. o. r. s. l. x. x. v. d. i. **N** u. l. l. i. **I** n. o. p. e. r.
 a. t. e. c. o. r. p. o. r. i. s. q. l. i. t. a. t. e. m. d. i. a. t. m. e.
 t. a. s. **A** u. g. x. l. i. d. i. s. i. a. u. t. **R** e. a. m. b.
 g. u. a. d. n. o. f. a. a. t. m. s. i. r. e. a. m. e. n. s.
 x. x. v. q. v. h. o. m. i. n. e. s. e. t. c. q. u. i. t.
M e. n. d. a. c. i. u. e. s. t. f. a. l. s. a. u. o. c. i. s. f. u. g.
 f. i. a. t. i. o. a. d. u. o. l. u. n. t. a. t. e. f. a. l. l. e. n. d. i. **A** u. g.
 x. x. v. q. v. f. u. l. l. e. n. o. n. m. e. t. i. t.

q̄ am fallendi nō habet xxij.
q̄. ij. beatus non licet causa
humilitatis mēari xxij. q̄. ij. ad
humilitatē quolibet quis mēatur
cordit aīa Aug nec artifia
ad mēando viti etna pōitur
nūq̄ paup̄ vita t̄pali mēa
endū est Aug xxij. q̄. ij. siq̄s
mendacū nō solū rēbus s̄ et
iūmilitatis opibz ēē pbat̄ xxij.
q̄. v. si quis Omēs q̄ amāt mē
daciū filiū sūt dyali et mēda
ciū est xpianū sē dīcē et opa
xpī nō facē mendaciū est ep̄m
ut dēciū sē p̄fiteri et ḡra
huic ordini p̄fiteri opai Ambō
xxij. q̄. v. caute non minus
p̄ciū in v̄bis lingua mēae
do q̄ manibus sanguine fin
dendo xi. q̄. m. nemo nō oīs
q̄ falsū dīcīt sicut nec oīs qui
mēatur falsū dīcīt xxij. q̄. ij.
q̄. quia gō s̄ q̄ mēat̄ cōi id
quod aīno sentit loq̄tur uolūtē
fallendi Aug xxij. q̄. ij. h̄is aut̄
nō mēdēs fallē nō mēat̄ h̄is
dīcīt aliquid falsū quod putat
v̄m q̄bi Non liber est amē
daciō q̄ nesciēs v̄m qd̄ loq̄tur
q̄bi Depe v̄ia ead̄ se v̄tutes
esse mēant̄ ut s̄ tenacia p̄i
moma, effusio largitas, cōu
delitas zelus iusticie, remissio
pietas velit videri Greg xli.
di. sepe Apud misericordē iū
dicem fallax ille nō habetur
q̄ ad ueritatē nō rētit̄ ead̄
postq̄ mēat̄ q̄ oīpotes deus

adā ad libent̄ pēitēciā mēat̄
suscipit ip̄e suo iudicio hoc qd̄
exeruius abscondit Greg xxij.
q̄. i. apud Demedacio xxij.
q̄. i. p̄tōd̄ Abrahā exat̄
a mendacio xxij. q̄. ij. s̄a oppo
tūi mēat̄ et peccat. negat
xi. q̄. m. estimat̄ quod p̄p̄es
falsas impētur ueritatē xxij.
q̄. ij. dīcīt mendax p̄tōr q̄ cā
reere ip̄ētis xxij. q̄. i. p̄tōr nō
debet mētia p̄p̄tū dēi nec
alia decausa xxij. q̄. ij. p̄mū
mendacē et ueritatē celas pec
tat equalit̄ xi. q̄. m. d̄s q̄s
Mendicatus derisor est igno
mā op̄s xxij. di. diaconi
mendicantes sūt peccat̄ si alit̄
h̄re possūt. i. q̄. m. pastor
Mensura dīcē mē nō p̄t̄ est
mari de p̄e di. i. seipēs sūt
mēsūz culpe pena d̄ m̄p̄m
xc di. alienus Apud dū nō
ualet tātū mēsūz t̄p̄is q̄ntū
doloris. depe di. i. mēsura
Meritis fidei et vite nō diuicias
ep̄alis auctas q̄rit̄ xli. di. ep̄s
non lota ut ordines exatōr
mō nos p̄rimos faciūt s̄ nos
aut merita bona cōiūgat aut
d̄s iūgat mala xl. di. nō lota
cūi m̄t̄p̄p̄es p̄ p̄lo aduō
pant̄ nōc est ut eis ḡra
bū rēudo mēeat̄ xli. di.
q̄. ead̄ p̄ meritis subditōs d̄s
ponitur adō vita redōs. ij.
q̄. v. nō est **M**eritor sine
mendacio et p̄mū est nō p̄t̄
lxxxv. di. derisor mendacō

phibetur qua filios emittit et
aurum vendit xxij. q. iij. totu
mundu ppter cupiditate ante
q. iij. q. iij. ut vna teneat ut
aurum vendat turpe lucru co
mittit xxij. q. iij. qui q. iij. q. iij.
no d. fieri m. facio loco xv. q. iij.
et h. **M**ercedarius defecit
das mercede sua hominadu co
mittit xxij. q. v. ymolat q. iij.
natus est q. plus dimittit p. u. co
modu q. om. m. q. v. adu. sitas
mercedarius est q. amittit formi
dat q. ad h. uana et recta loq.
p. timestit xliij. di. sit rector.

Mercedarius que multorum libi
dim. patet xxij. di. vidua
et quare publice venalis est
turpitudine xxij. q. iij. m. m. m.

Merum holi dice quid m. m.
et regi tolle uera regu et
neo aude dice hoc m. m. est
quid go tibi et regi hoc et
possit Aug. xij. di. quo iure

Militia summa laus m. alia
bona merita h. est obedi. a
rei publice v. libi. exhibe xxij.
q. i. summa militia m. situta
est ad iuriam p. pulada et m.
dicta m. f. e. d. a. xxij. q. i. f. i.
militia debet exteri ut ma
li coherceantur et boni suble
uetur xxij. q. i. apud Gymi
liaa p. uali g. d. a. quis p. mo
nedus est ad honores sicut
m. f. a. r. i. l. x. di. si officia m.
litae neo p. deo et m. udo
xxi. q. i. aptos m. l. beatus
q. militae q. admodu p. ator

ne iubet l. x. di. an oia militia
xpi aerna sūt lacme et orones
xxij. q. v. m. p. h. e. n. s. i. l. e. **M**inister
xpi sup. bus dyalo copatur. i. q.
i. si fuerit melius est d. m. sa
cerdotes paucos h. e. m. y. s. t. e. o. s.
qui possit digne opus d. e. e. e.
q. multos iustos q. om. s. que
ordinatori adducit xxij. di. ta
les. **M**ores meos ego diligo
quosq. ab illicitis p. h. i. b. e. o. i. b. o. n. o.
imitari p. a. u. s. s. u. d. i. c. t. u. s. e. s. t.
e. n. d. q. i. e. o. p. m. u. s. e. s. t. m. a. r. u. o.
bona que videat d. i. s. c. e. d. e. p. n. a. r.
Greg. xxij. di. de c. o. n. s. t. a. n. t. i. n. o. p. o. l. i.
n. q. v. i. q. i. **M**iraculu est
q. d. r. a. o. a. c. c. i. d. i. t. i. n. a. n. t. d. e. c. o. n. s. u. l. t.
q. u. a. n. q. c. o. l. l. m. m. i. r. a. c. u. l. a. f. a. c. i. e.
p. p. e. c. i. a. l. e. d. o. m. u. s. p. p. u. s. f. a. c. i. a. d. e. p. e. d. i.
n. s. i. q. s. q. u. i. d. a. h. u. i. t. p. p. h. e. t. e. s. p. m.
q. n. o. h. u. i. t. v. i. t. e. m. e. i. t. u. d. i. q. i. p. p. h. e.
t. a. n. t. m. a. g. i. f. i. c. a. n. t. m. i. r. a. s. s. i. n. o. n.
m. i. r. a. c. u. l. a. q. n. o. s. u. t. s. u. p. n. a. s. s. i. s. t. i. b.
l. i. t. a. x. x. v. q. i. m. s. a. e. n. d. **M**issa
d. i. p. p. e. e. u. l. i. a. r. i. s. t. i. e. c. o. s. e. c. r. a. t. i. o. e. t.
c. o. s. e. c. r. a. t. i. o. r. e. l. i. q. u. a. o. m. n. i. a. q. u. e. f. a. c.
d. o. s. d. i. c. i. t. u. l. t. a. n. t. d. i. s. c. o. r. u. s. g. r. a. s.
a. c. t. i. o. n. e. s. s. u. t. u. t. e. t. e. o. b. s. e. c. t. i. o. n. e. s.
d. e. q. s. e. d. i. n. u. t. o. s. q. u. i. m. i. s. s. a. v. i. u.
e. t. m. o. r. t. u. i. p. u. t. r. e. c. o. m. e. n. d. a. i. s. i.
n. o. m. a. n. o. n. e. m. q. u. o. s. o. l. i. d. o. l. o. q.
m. u. r. d. e. q. s. e. d. i. i. v. i. s. u. v. a. l. d. e.
f. e. l. i. x. e. s. t. q. m. a. d. i. e. v. n. a. m. i. s. s. a.
d. i. g. n. e. c. e. l. e. b. r. a. e. p. t. d. e. q. s. e. d. i.
i. s. u. s. s. i. a. t. **E** t. p. l. u. a. d. e. m. i. s. s. i. d. e.
c. o. s. e. d. i. v. n. o. m. e. d. i. o. c. i. t. e. r. **M**
p. e. r. i. c. o. r. d. i. a. p. e. t. e. n. b. u. s. n. e. g. a. s. x. p. m.
n. e. g. a. t. v. i. q. i. o. m. n. i. s. d. i. s. c. i. p. l. i. a.
u. l. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. m. u. l. t. u. d. d. e. s. a. t. u. i. t.

si una sine altera teneat. In
receptoribus debet esse iuste co-
sules mīa et pie seuiens disa-
plina Greg. xlv. di. disciplina
iuste iudicis. misericordia ad
iusticia suat Greg. xlv. di. ad
no solu qui dat si etia q cor-
ripit et aliqua pena emē-
datoria plectit elemosina q mi-
sercordia pstat mulier emba-
na pstat iustis qn eor co-
sules ualitati qz ipi s iustici
unt iusticia esse Aug. xlv. di.
et q emēdat Gentiana q mīa
uetat nec audēda ymo fugi-
enda est q potior est mīa oibz
holocaustomatibz et sacrificijs
l. di. c. cōsideat no suasse se-
cētia est pūcasse ita nec mīa
piissimū dñi deceptū si cōcepto
dño de sua facultate psumē l. di.
si quis postea libat dño ppe-
ra q ab afflictis pellit adusa
lxxxv. di. culpa Et si omnibus
debet mīa iusto amplius lxxx
v. di. no satis melius est cau-
sas pstat p mīa et iudicia pe-
ti q pēde mētemētia et nos
aliqui in iudicia iadmg eo q
cōfegēmg uasa iusticia ut
captiuos redimēmg Amb. lxxx
v. di. no satis Singulisqz ge-
neibz homi cōuenies tribuit
sactus bapt. xñsū vni oibz
ita publicatoris ne ult pceptū
hēant ul exeat militibz ne
calumpnias faciat ne pda re-
grat dōtes idā sapēdia cōfi-

tuta milicie ut dñi supius re-
grat pdo cōfetur si hē et
alia officiorū pcepta pāa sūt
singulorū misericordia est quē
usus idō qnē pceptū omnibus
officijs etatibz omnibz nēcia mi-
sercordia et ab omnibz defendā
no publicanus no miles exa-
piat no agricola ut uelāng
duces ul paup omēs mōq amo-
nētur ut conferat no habenti
aia cōplēntudo ututis est
et idō omnibz qz pposita pfecta
forma ututis ne vestimētis
alimētibzqz parcat misere-
die et ipius ppossibilitate adi-
pōis quāne suat mē sua ut
no vnus qzqz s totū exipiat
si quod hz ad paupē ppat
Amb. lxxxv. di. singulis Qui
dēmētia no hz nec indutus
est iusticia misericordie et laonay
qz ut sit spūalis no imple-
uit lege xpī Amb. lxxxv. di.
q dēmētia Qui negat mīa
faciēda fugiētibz et nōtē pa-
aētibz ipm xpī negat q qz
mīa et veritas vi. q. i. oīe
misericordie dñi nē mēsuas pos-
sumqz ponē nec tpa diffinire
xxv. q. vi. Is qz melius ppe-
mīa dat eo qz ppe cōdēlitē
Cris. xxv. q. vi. alligat an-
sericordie expectat dō pto-
res xcm. di. dyaconi misericordia
spūalis est tplex s qz mīas
dimittē l. di. cōsiderād De
lignantes corripe xlv. di. tria

Bona docē xlvj. di. disciplina
 misericordia exhibenda ē hosti
 xxvj. q. i. noli crudelis est
 mīa parca vni i. dīcūm mīlī
 xlvj. di. si illud non est mīfī
 cōres q. p. r. v. q. v. q.
 r. i. s. **M**onachus d. a monas
 et atq. qd' est testis q. p.
 litarius testis xxvj. q. i. pla
 aut Nullus suus p. esse mō
 chus nisi p. licēatū xxvj.
 q. i. q. uē monachi et mōche
 semp et ubiq. debet defēe
 uestes p. fessiois sue xxvj. di.
 factimoniales xx. q. i. vidua
 monachi res quas acceperit
 s. h. l. a. a. abbatis nō p. re
 tīnē xxvj. q. i. Abbates nec
 p. testam. fac. xix. q. i. q.
 nec nec aliquid uouere s.
 licēa. abbat. xxvj. q. i. mō
 cho. **M**onachus fecit loq. s.
 de p. enua dīcēdus ē potius
 mīfator q. mōchus xxi. q. i.
 si cupis monachi semp dēn
 mīcēdē o. m. b. l. e. o. m. b. et
 o. f. a. c. i. s. de q. s. di. v. nūq. mō
 nachi nō dēn. r. e. a. p. e. o. p. a. t. u. s.
 s. m. e. l. i. c. e. a. a. b. b. a. t. xxvj. q. i.
 q. s. i. t. m. o. n. a. s. t. e. r. i. u. m. e. x. e. p. t. u. m.
 ē a. l. e. g. e. d. y. o. c. e. s. a. n. a. q. u. i. t. u. d.
 d. e. a. t. u. s. s. o. l. u. t. u. s. xxvj. q. i. d. e. a. t. u. s.
 m. o. n. a. s. t. i. u. m. r. e. l. i. g. i. o. s. u. s. nō dēn.
 t. u. i. t. i. h. i. t. a. t. a. s. e. l. a. r. i. u. m. c. l. e. i. c. o. s.
 nō dēb. r. e. g. i. p. s. e. l. a. r. e. s. xxvj.
 q. i. p. u. e. i. t. D. i. f. f. i. c. i. l. e. s. u. m. e. x.

p. u. s. m. e. l. i. o. r. e. s. q. m. m. o. n. a. s. t. e. r. i. u. s.
 p. f. e. a. s. s. e. n. e. c. s. u. d. p. e. i. o. r. e. s. e. x. p. t. o.
 q. i. i. m. o. n. a. s. t. e. r. i. u. s. d. e. f. e. c. e. r. u. t. a. u. g.
 xlvj. di. q. u. i. t. u. l. z. d. i. a. c. t. i. s. b. a.
 p. t. a. e. nō l. i. c. e. t. xxvj. q. i. p. l. a. c. i. t.
 n. e. c. l. i. c. e. t. m. o. c. h. i. s. b. a. p. t. i. s. t. e. i. a. h. i. c.
 m. m. o. n. a. s. t. i. u. s. s. u. i. s. xxvj. q. i. p. d. e. m.
 m. o. n. a. c. h. u. s. nō d. i. e. s. s. e. c. o. p. a. t. e. r.
 d. e. q. s. e. d. i. m. nō l. i. c. e. t. **M**o. m. a. l.
 nō d. i. l. o. q. a. d. v. i. r. o. s. s. i. b. o. n. o. c. e. p. t. i. o.
 m. o. xxvj. q. i. d. i. f. f. i. m. i. q. d. e. c. d. e.
 b. e. t. s. a. c. e. a. e. t. p. a. l. l. a. s. e. t. t. o. r. p. a.
 l. i. a. t. o. g. e. xxvj. di. f. u. a. s. a.
Mo. m. a. o. s. a. u. e. s. o. l. a. a. m. o. n. i.
 t. o. i. s. a. u. t. e. nō c. o. r. r. i. g. i. m. u. s. n. e. c.
 e. s. t. u. t. p. p. u. e. i. t. a. t. e. c. o. g. n. i. t. e. m.
 r. e. g. u. l. i. s. v. i. d. i. c. e. m. u. s. l. x. di. d. o.
 c. e. d. u. s. **M**o. r. t. u. i. t. n. a. d. d. o. e. t. nō
 a. b. h. o. m. i. b. u. s. i. u. d. i. c. a. d. i. s. u. t. xxvj. di.
 q. u. o. r. u. d. a. nō p. a. s. c. e. s. f. a. m. e. m. o.
 r. i. e. t. e. o. c. i. d. i. t. l. x. x. v. di. p. a. s. c. e.
 v. e. l. q. nō e. x. c. l. u. d. i. t. m. o. r. t. e. a. d.
 p. o. s. s. i. t. l. x. x. x. di. nō ē a. d. p.
 o. m. i. b. u. s. m. o. r. t. u. i. s. f. i. t. t. u. i. d. u. a. l. e. t.
 t. u. i. s. a. c. s. i. p. i. p. o. s. o. l. o. f. i. e. t. d. e.
 q. s. e. d. i. v. nō m. e. d. i. o. t. t. nō q. t.
 m. a. g. d. i. f. f. e. n. c. i. a. u. t. i. d. l. e. a. d. m.
 f. e. r. a. s. u. l. a. d. m. i. t. t. a. s. m. o. r. t. e. e. m.
 l. a. n. g. u. e. t. i. b. u. s. nō e. x. c. l. u. d. i. t. l. x. x. x. di.
 f. p. u. i. d. e. n. d. n. o. n. e. s. t. d. i. g. n. u. s.
 m. o. r. t. e. a. c. i. p. e. s. o. l. a. c. i. u. d. q. s. e. nō
 c. o. g. i. t. a. u. t. m. o. r. t. u. i. s. d. e. p. e. d. i. v.
 n. f. h. o. c. a. u. t. nō m. o. r. i. e. t. e.
 m. o. r. t. i. f. i. c. a. t. q. u. i. s. t. u. d. a. p. n. a. t. l. x.
 x. i. q. i. i. p. l. e. r. u. s. m. o. r. t. u. i. s.
 p. a. t. i. s. m. o. r. t. a. l. i. b. u. s. nō p. s. u. t. s. u. f. f. i. g. i. a.
 x. i. j. q. i. i. q. b. m. o. r. t. u. i. q. u. i. s. e. x.
 d. y. a. b. o. m. i. l. l. u. s. i. o. e. q. n. q. f. a. c. i. s. t. i. a.
 a. p. p. a. r. e. t. x. x. v. q. v. n. e. c. m. i. u. d.

Iniuste exaratus post mor-
te p^t absolui xxm. q. n. sanc
Homo morit^r spualit^r p^to p
Bap^t et p^ma de qste di. m.
ut ostendet Item p^rquod mor-
tale p^tm de p^e di. m. q. d^{us}
Nullus p^rsua ul^r suoru mor-
te debet testari xm. q. n. qⁱ
p^rostereu **M**os est longa
consuetudo tm^o de moribus e-
stas. i. di. mos est Consuetudo
con^t canones et decreta p^rsu-
ad r^onos ul^r bonos mores
nullus p^ru^t moneti xix. di.
qstionis quod neq^{ue} con^t fide
neq^{ue} con^t bonos mores esse co-
m^uat^r indiffere^{nt} est h^uendu
et p^reoru m^u quos vult p^r-
u^tetate faciend^u Aug. x. di.
illa q^uoru vicia magis p^ru-
p^raueda q^u ubos xxxviii. di.
qⁱ si licet non loca si vicia
et mores stat^u facit^r sacerdot^e
vnde ex officio suscepto n^o li-
cet^r peccadi si n^oitate b^u
vuedi p^r nouerit affectuos
xl. di. qⁱ op^r nos qⁱ p^rsumus
n^o exoloru ul^r generis dig^u
si moru nobilitate m^ote p^rer
dehemus nec urb^u clauitate
si fidei p^ruitate Greg. xl. di.
nos qui non est q^uendu v^uis
p^rperai si morib^u Greg. xxi.
ecce Secorei palio n^o debet
moribus m^oetorei r. di. con^t
more v^ordmadi diliger^r p^ru^t
examandi et maxime fide
et morib^u xxm. di. p^rtotu p^r-
natus homis n^o est r^oplede

na vestimetos si moru de c^ose.
di. v. fuaie Tempora caa
attendit^r m^o morib^u xm. q. i. ep^us
Omibus scia que ad trops-
loia n^o con^tit^r m^o panitate
et m^o p^rus obstatate deduat^r
xxxviii. di. none v^uid moru
dependet a uoluntate mors l^u.
di. nasa v^ui deest agnatio
ne et i^omutabilis veritat^r
falsa est utus caa i^optimis
moribus xxm. q. i. omes
Mulieres p^rios lactare debet
nec alijs p^rbe ad lactadu v^uede
v. di. adeus orueu soror^e
mea p^ru^t sororis mee na p^ru^t
Aug. lxxxi. di. legim^u v^ueo
n^o licet q^u m^ulieri n^o licet
xxxix. q. m. nemo Salom^o ydo-
la coluit amore m^ulieri m. q.
vii. q. vlt. est hospitio **M**ul-
tis morbis respondet multe
medicane. l. di. ut c^ostituetur
ayulacudo p^ru^t v^uius delictu
punitur xlv. di. si illud facili-
us iuemet^r q^u aplibus sem-
orib^u q^uit^r xx. di. deq^u v^ui
pluimox strages iacet det^r
hend^u q^u aliquid p^reu^uit^r l. di.
ut c^ostituet^r v^uit^r quis mult^u
nocet ita a mult^u redargued^u
q^u xcm. di. si quis non gau-
deat mali quia plures inu^uit^r
si p^rles ma n^o p^rtea minus
ardebat q^u ad multis ardebat
ii. q. i. multi melius est h^ue
pauos dicos bonos q^u i^utales
multos xxm. di. tales melior
est q^uq^u p^rsalmoz decataco

cu deuocōe q̄ totus psalter
 ad anxiēte de q̄st. di. v. nō
 medioc̄t̄ p̄t̄ mltitudiē s̄c̄do
 tes sūt t̄cepta l̄es x̄m. di. le
 gūg. **M**undi dilectōes p̄ho
 nōe t̄reno multa tollerāt p̄
 celesti pauca x̄m. di. **M**
 nexa ab offēte placēt ad nō
 offerēs a muneribus **Greg**
 x̄m. q. v. s̄ptū est **A**ccēpao
 munerū p̄uacatō veritat̄ est
 x̄i. q. m. q̄ recte non debet su
 mī mūera p̄collatōne ordīnū
 ul̄ aliorū sp̄ualū. i. q. i. eos
 volūtatiē oblata p̄nt accipi
 s̄i p̄cto x̄m. q. v. q̄st. **M**ue
 mūras p̄dit opus quod facit
 x̄c. di. alienus filij isrl̄ p̄t̄
 mūmur p̄ierūt **I**bi p̄t̄ mīm̄
 maia lepra mūrat q̄ q. v.
 p̄lexūg. **M**utac̄ nō licet que
 legibus diffinita sūt que aut̄
 legibus exp̄ssa nō sūt arbi
 trari s̄c̄nt̄. Quāne volūtati x̄m.
 q. i. q̄. s̄c̄t̄ q̄ legibus p̄lexūg.
 dū mutat̄ locus mutat̄ mēt̄
 affectus l̄xxi. di. **V**alēt it̄
 Incomutabilis d̄s quā mutat̄
 sua statuta x̄m. q. m. i. cōmu
 tabilis non h̄z dup̄ p̄tor q̄
 p̄t̄ ualū eūctū v̄ba sua mu
 tat̄ x̄m. q. nequis **S**edes ro
 mana statuta sua mutat̄ s̄y
 op̄is exigentiā x̄v. q. ult̄.
 s̄ h̄ys itaq̄ **M**utatus est na
 buchodonosor tātū metalit̄
 m̄bestia x̄m. q. v. **E**mittent̄
 p̄posita et cōsilia mutat̄ ime
 lius x̄. q. i. **D**et̄rēuq̄ p̄tor

d̄z mutat̄ mores imeliū et de
 p̄ctis s̄uassac̄ **D**e p̄c. di. i. s̄.
 nō sufficit **M**utatus nō p̄
 p̄moueri x̄x̄m. di. mātū ayu
 talator altius nō p̄t̄ p̄moueri
 s̄r. di. c. ult̄. **M**utatus p̄t̄ digiti
 irregularis est s̄r. di. q̄ p̄tem
Mutis p̄ signa p̄t̄ p̄t̄ bap̄m
 et p̄m̄q̄ et alia s̄c̄m̄ta x̄m.
 q. v. q̄ r̄cōdūt et. c. s̄.

Nasa **A**aleduti regnū
 dei nō possidebūt v̄n
 cūq̄z hominēs nascūt̄ si pen
 tū v̄ia nō s̄c̄tatur hosti et
 salui erūt **Aug** s̄r. di. v̄nde
 cūq̄z non m̄s̄m̄bus s̄i iūolū
 tate nascētis causa v̄ia erūt est
 atq̄ v̄tutū s̄r. di. s̄. **R**epte x̄o
 erūt sit origo v̄ci v̄m̄ v̄bi
 q̄ bonos nō debz m̄q̄ri bōi
 tas nā sufficit h̄o **N**atura
 inmutat̄ est v̄iaq̄ x̄. q. m. p̄li
 us **D**īne leges natura cōsi
 stūt q̄cūq̄z d̄īne volūtati s̄c̄i
 s̄c̄ptūe cōnoit̄ ḡra p̄bat̄ne
 ead̄ et nālī iūce iūenūt ad
 v̄sa. x̄. di. s̄. **A**d gō **A**es cōi
 naturā p̄nt ut sine p̄cto ali
 quis sit s̄i talis eligat̄ ang
 cōp̄acōe v̄et̄ ḡrex dicat̄ **q̄s̄**
 x̄xv. di. v̄m̄ **P**saēaa et p̄
 destmacō d̄īna nulla nature
 m̄f̄et nāt̄e x̄m. q. m. **N**atur̄
 natura demonū m̄plūibz subti
 lior et nobilior est q̄ natura
 homī x̄xvi. q. m. **D**ac̄. s̄. **I**us
Navis in qua **J**onas mergit̄
 s̄iḡt̄ q̄ **E**xcessus maiorū est
 afflictio m̄oꝝ. i. q. m. **E**ctia

Sicut nauis multis periculis se
exponit sic q' vixit ducit x'm.
q' n' nos. **N**ecessitas lege no
h' .i. q' .i. remissionem. Que de p
uidit n' est esse x'm. q' m.
nabuchodonosor. Quod n' est m'fer
culpabile no est x'm. q' .i. ad
l'ma. Culpa no n' h' uoluntate
re' uoluntate xv. q' .i. aliquos
Quicq' n' est sit ato solut
quod uoluntate accepit p'seue
rat de q'se di. v. q' .i. n' est
de illato l'atu faat vi. q' .i. qd'
n' est. Quod n' est co'cedit
cessate n' est di. solui de q'se.
di. v. q' .i. n' est faat alie
na esse p'p'a x'm. di. p'p'a. In
n' est magis est subueiend
p'mquo et iusto q' alieno et
p'ctori l'xxv. di. q' .i. p'p'a. **N**e
glige ad possis p'p'a p'p'a
nichil aliud est q' p'p'a. n. q.
v. negliget. Si decreta r'onos
p'p'a no habetis de neglectu
atq' m'cia estis arguedi. Si
no habetis et no ob'suat de
temeritate q'se co'cedi et i
cepa di. nicola' p'p'a x' di. si de
creta. Sicut arcu' in suo ope
m'ent' m'atex m'p'a ita no
u'ia exudiamus est negli
gencia l'xxv. di. nichil negli
genae r'ector' impuat' culpe
m'ferior l'xxv. di. m'ferior
Proculdubio culpa faat' h'
qui qd' p't co'cedi negligetia
em'edare l'xxv. di. culpa. Si
negliget cu' que male p'seue
ob'mittim' excessus via alys
ap'm' Breg x'm. di. p'p'a

et x'm. q' .i. noli. Q'us negli
gens co'cedi no est epus s' a
mis ipudicus l'xxv. di. nemo
Platus negligens co'cedi h'ue
petat x'm. q' .i. q' n' est. Ne
gligens platur sopno co'pat
l'xxv. di. f'cem negligetia
platur co'cedi i' d'f'one subdi
toru' x' di. si p'p'a negligetia
co'cedi p'p'a d'f'one m
subdit' x'm. q' .i. Justu' ne
gligetia m'ferior' di. sup'leri
p'p'a x'm. q' .i. archald'g
Negat x'm. q' p'p'a p'p'a se
faat xi. q' .i. estimat. Qui
negat m'ia faat'da f'p'p'a
et n' est p'p'a p'p'a x'm.
negat q' est m'ia et n' est
v. q' .i. omis. Negat m'ia n' est
p'p'a q' p'p'a m'p'a
d'nis m'p'a et no h'ent' h'
p'p'a x'm. q' eos m'p'a ep'm
co'cedi et p'p'a p'p'a
causa utilitat' et n' est no
luc m'p'a. Ibi. Quocies
t'p'a v'ia v'ia atq' p'p'a
deu negam' Ies. xi. q' .i.
estimat. Lay' q' f'p'a adu'
negat m'p'a f'p'a pena
p'p'a de p'p'a di. i. serpes ne
gnat x'm. sit i'p'a et i'p'a
xi. q' .i. estimat. Negat m'e
ac' et p'p'a. Ibi. Ite qui
u'it' p'p'a d'at negat
xi. q' .i. abyt. Sicut m'ia est
co'fiteri x'm. ita m'p'a ne
gare ad xi. q' .i. no solui. Cu'
p'p'a x'm. negat se negat

xi. q. m. nō solū Quod de vno
 negatur de plurib; concedit. xxv.
 di. q. l. **N**egociā plūā sū pto
 exteri nō possut. de pe. di. v.
 negocia. **N**obilitate generis
 nō opbat. q. a. s. p. t. xl. di.
 illud Adam amittit nobilitate
 loci p. ignobilitate p. xl. di.
 Adam. Nos q. p. sum. nō exlo
 cū ul. generis dignitate s.
 morū nobilitate inoteste de
 bem. nec uerbū daltate s. f. d.
 pultate. Greg. xl. di. Nos qui
 non loci ul. nobilitate generis
 s. uirtute vniūq. q. a. opat.
 s. **A**mb. xl. di. Illud electo
 mūdis nō q. u. i. u. s. u. s. u. s.
 generis s. i. p. s. u. s. u. s. u. s.
 cūtat. facie. xxv. q. m. re.
 auerat. s. u. s. u. s. u. s. u. s.
Nocere sapiēs nulli mēdit
 xv. q. i. sapiēs. nemo bonū fa
 ciens alteri vbo aut facto nocē
 vlt. vi. q. i. oues. Quid quis
 multas nocet ita amulus re
 darguendus. xxi. di. si quis
Nomē nō epm s. vita. n. q. m.
 pleriq. non epd nomē s. vita
 maiore facit. n. q. m. q. q. nō
 nomē epd s. vita xūentia me
 retur. Aug. n. q. m. nō omīs
 nō statū accipienda sūt et as
 sumēda que iactantur i xpī no
 mīe s. que gerūt i xpī vōte
 i. q. i. si quis. Sola nominatio
 nō suffiat ad dēpnatō. n. q. i.
 multi. Nominatio mātmo. di.
 rimit. xxv. q. i. f. i. **P**oto
 rād nec accusatō nec pba.

regit. n. q. i. demāifesta. De
 notorio formator. xv. q. ult. f.
 ult. **N**ouas opmōnes ex p. t. s.
 facis et canōib; consuges et
 supbus. xx. di. h. e. **N**ouas
 est inultas deferendū ne retā
 dat. xxv. q. m. q. s. p. s. **N**ubē
 est melius q. p. u. l. o. s. u. i. xxv.
 q. v. si paulus. **N**upcias vnu
 lū q. s. p. i. u. s. u. s. u. s. u. s.
 notam. xx. di. h. e. s. p. s. m.
Nupmū. **C**ōceptū deū p. t.
 nupmū est miser. xv. q. i.
 duo
Obediendū est dō p. n. v. m.
 di. que cō. **O**bediendū
 est alijs omībus etiā malis
 dūm nō sit hētia. n. q. m. s.
 cōtes. non est obediendū mal
 vi. q. m. nō s. p. e. r. a. l. i. s. p. o. s. i. t. u. s.
 d. obedire supiori sicut s. a. l. y.
 xv. di. q. q. vbi duo supiores
 mādāt opposita nō est obediē
 inferiori. xi. q. m. s. i. s. vbi est
 icōlūtas obediēcie ibi sane est
 forma docthe. l. x. di. mātūm
Cōceptū obediē s. d. a. p. l. i. t. e.
 p. t. m. p. a. g. n. i. t. a. t. māt. l. x. x. i.
 di. si qui p. s. b. i. d. a. m. s. i. b. i. v. l. t.
 q. u. l. i. t. obediē i. p. e. s. u. i. s. s. u. p. i. o. r. i. b;
 q. u. l. i. t. obediāt. n. q. v. q. u. i. s. s. a. t.
Inobedientes sūt excoīcati. xv. m.
 di. de cō. **C**lerici q. nō sūt
 sub obediēcia sūt epī sūt ac
 p. h. a. l. i. x. v. di. nulli p. c. e. p. t. u.
 i. n. s. t. a. t. p. l. a. t. o. s. nō est i. p. l. e. n. d.
 xi. q. m. si quis epus s. i. p. c. e. p. t.
 i. n. s. t. a. t. s. e. m. p. est obediendū. xxv.
 q. i. q. s. q. s. p. r. e. b. e. l. l. e. i. o. b. e. d. i. e. n. t. i. a.
 efficit. quis p. d. o. l. a. t. r. a. v. m. q. i.

faciendū **O**blaciones defue-
torū recemētis sūt paupū ne-
ciores xij. q. ij. Qui oblatōes
gratū m̄ sacrificiū ex seclere of-
fertur omnipotēti dī nō pla-
cat uacūda s̄ ueritatē Greg
i. q. i. nō est p̄tēda non of-
ferēs a mūcibus s̄ mūcē
ab offēte placet dō Greg
xij. q. v. s̄p̄tū **O**stēne et
sacrificiū nō placet dō q̄ offe-
rit ex seclere i. de offēdo xij.
q. i. odi Indignū est offere dō
que dedignat homo xlix. di.
c. si. Illi nō debet oblatōes
recipe q̄ vix ualeat p̄st n̄ paly
orare i. q. i. hac **O**stēdaciū
oblatōes nō debet recipi
re di. oblatōes Oblatio op-
p̄mētiū nō est recipiēda re.
di. oblatōes **O**bstinaciō
est cōsiliū saluatiū nolle ac-
quiescē xl. di. quid autē Et
de correctōe bō **O**bstina-
tus est q̄ post reuelaciōē s̄ fa-
ctā m̄eo i. quo errauit p̄ma-
nēt viij. di. cōsuetudo obsti-
nato dō nō m̄feret xij. q.
ij. dāpnaciōis et c. legat
tūa peccat ex t̄a malicia
viij. di. cōsuetudo **O**culus ipu-
dius ipudici corporis est nūq̄
xxij. q. v. Nec solo Qui illi
uiole uisus tangit uelut pu-
pillam oculis dī tangit. ij.
q. viij. accusaciō p̄uatus octo
glitūq̄ p̄uat uice p̄docij
lx. di. si cūm **O** De oao

et opibus de cōse. di. v. mūq̄
Odiū probat odisse se uia
q̄ t̄dēpnat errātes nec re-
liquit s̄ locū deuiandi q̄ nō
pep̄at excedē lxxvj. di. cul-
pā p̄m̄us inōdāc. idus est
odisse nephandū **O**latū de-
linquētibus p̄ndit aditū q̄
uigē cū p̄uatiū cōsensū
Et nihil p̄dest aliau nō pu-
m̄i p̄p̄ q̄ p̄m̄edus est p̄
alieno p̄tō **O**bi. Vera p̄m̄a
nō p̄t agē opus n̄ ḡciā bap-
tāpe nisi p̄us d̄mittat odiū
de corde depe. di. v. falsas
Officiū diuini est diligerē
excedū xij. di. de hys **O**fficiū
diuini plus corde q̄ ore est
exequendū xij. di. cūtis of-
ficiū illiū ipedit p̄m̄a de
pe. di. v. falsas **O**stēdaciū
publicū missā et alia offia
dīna exēq̄ nō dī xij. di. p̄t
bet nec alij debet ea facē
audiē n̄ offia p̄m̄iacōs
xxij. di. q̄. v. **O**locūstū
p̄uale est ieiunāc elemosinā
dāc et pudiciā polluti xij.
q. i. odi In quo s̄me p̄tō totū
dō offertur i. q. i. illi offia
Opera bona sūt uigilāc fadē
da lxxvj. di. p̄em In opib̄
plus accipit dñs ann̄ q̄ factū
xv. q. v. si sacerdotib̄ Deus
Deus sepe eliat bō opus de
mal actib̄ xij. q. v. reliq̄tes
Deus sentētiat nō dñm̄es s̄
ropa de pe. di. i. si agamus

Deus nō ex opibus iudicat si
ex cogitationib; et ex corde xxv.
q. v. Qui p̄ma. Duo desi-
deriū nō mittit illuc gressus
opis efficiat nō sequitur xlix.
di. claudus. Opa bona aliqui
sūt facienda ad que nō tenem;
xl. di. an omnia. Opus bonū
mortalitatis p̄ p̄m mortale
de pe. di. iii. q. si. Et r̄iūisat
p̄ p̄m. Ibi opa bona ex fi-
de et caritate nō ualet ad sa-
lute xxv. q. i. odi. Opa bona
nō p̄sūt malis ad salute si ad
alia xii. q. iii. h̄es. Opus ma-
le inchoatū bonū sine h̄ec
nō p̄t. i. q. i. p̄n̄apatus. Iusticia
ex ope nō consumat nisi uo-
luntas affugiat xxx. q. v. sic
em. **O**pp̄ssio d̄r q̄r sit in pau-
pes cont̄ iusticia et ueritate
xi. q. iii. paup. Omnis opp̄ssio
et iniuria iudiciū p̄gnis est
de pe. di. i. oib; **O**pp̄n̄eatiū ob-
latio nō est r̄apienda xc. di.
oblatus. Supplantas aliu in
ecclia p̄ p̄ma est deponēd;
vii. q. i. sanxit. **O**rationes
uiuēdū nō p̄sūt post morte
xii. q. ii. v̄m ip̄eitatib; **O**rd̄es
est legis. sc̄a h̄ec nō bellis
s; orōmbus uacat xxxv. di.
q̄ eccl̄e. Qui intercessores p̄l̄os
ad d̄m p̄ant n̄c̄ est ut eius
gr̄a b̄i uiuēdo m̄ant xli. di.
q̄. ecc̄e. Ignis deuotionis pla-
mat sacrificia p̄c̄atū. i. q. i. ad

scriptura moyses pugnauit oro-
nibus cont̄ amalech isignd;
latis xxxv. di. si quis. **O**raō
ad deū ualet tantū ad animi
affectu xxxviii. di. sedule. **O**raō
est sine intermissione de q̄se. di.
v. in qua. **O**raō est p̄c̄os pur-
gamentū. i. q. i. ip̄i. **O**raō est
q̄nq; psalmos decitatio ad
deuocōe q̄ totus psalteriū ad
anxietate de q̄se. di. v. nō media-
tū. **O**raō quidē ualet cont̄
hostes visiles et inuisiles xxxv.
di. si quis. **O**raō r̄m̄ et mor-
tū uiuat xii. q. ii. nō est iēnq;
nō est orādū p̄m̄faciētib; s; n̄
p̄m̄fectis p̄sc̄le suo nō cōt̄is
xxv. q. v. placuit. **O**raō meli-
acius exaudit. i. q. i. ip̄i. **O**raō
inolutus p̄ alijs orāe nō p̄t
i. q. i. uincit. **O**raō r̄ceptōes eccl̄as
plus debet orāe x. q. i. quia a
sacerdotib; semp est orādū xxxv.
q. iii. p̄c̄atū. **O**raō subdiaconū
d̄p̄atōn et p̄sbitatōn p̄cipue sūt
saceri ordines xxxv. di. erube-
scat. **O**rd̄inatus i subdiaconū
bonē castitē xxxv. di. d̄p̄atōn
Ord̄inatus i accl̄itū d̄r q̄se ad
minis septē annos. **O**rd̄inatus
vii. di. in singulis. **O**rd̄inatus
i subdiaconū ad minis d̄r q̄se xvii.
annos xxxv. di. de h̄is. **O**raō
aliquē ordmē nō r̄cepit illū
cōferre nō p̄t. i. q. i. **O**raō
v̄ba p̄f̄a et alt̄ manū r̄ponat
ul̄ equis n̄ sit xxxv. di. psal-
misti. **O**rd̄inatus diliget sūt ex-
minadi et maxime ip̄e et motib;

xxm di. p. t. Ordinas et
ordinatus debet esse ieuu
lxv di. quod ap. tribus Ordina
natus dz esse prudens isacna
xxxm di. usq. ad xxxv di.
de multis generibus homi no
ordinados xxxm di. p. p. p.
Ordinatus debet esse leu or
dinatus. n. q. i. legit. Ordina
tus ip. s. b. t. r. p. m. i. s. s. o. v. n. o.
ordme de m. d. r. i. b. u. s. q. u. e. q. n. o.
dz offia p. m. l. x. di. si offia
non est ordinatus q. est ip. t. o.
mortali l. x. di. sicut no lo
ta ul ordmes accat. m. e. o. n. o. s.
p. x. m. o. s. f. a. c. i. u. t. s. i. n. o. s. a. u. t. m. e.
rita bona c. i. u. g. u. e. a. u. t. m. a. l. a.
d. i. s. i. u. g. u. e. x. l. di. no loca d. a. c.
aus est i. h. a. c. u. t. a. d. n. o. s. u. b.
i. n. f. e. r. i. o. r. i. h. a. b. i. t. u. i. r. e. r. e. p. h. e. n. s. i. b. i. l. e.
f. a. m. u. l. a. i. q. a. l. i. a. m. o. d. e. b. i. t. e. a. p.
p. e. t. e. n. d. o. d. a. p. n. a. b. i. l. i. t. i. p. p. i. d. u. m.
d. e. m. e. r. g. i. l. d. i. d. e. h. i. s. s. q. u. i.
l. i. t. a. s. s. c. o. r. r. i. g. e. s. s. g. d. u. s.

Ornatus sacerdos r. d. e. p. a. o. c. a.
p. t. u. o. s. e. s. t. x. v. q. n. a. u. r. u.
O. m. n. i. o. r. n. a. t. u. q. i. a. c. t. a. c. i. a. i. f. e.
p. e. d. e. b. e. t. d. e. l. e. t. a. a. b. s. t. i. n. e. r. e. x. x. i.
q. m. c. u. p. a. o. s. u. e. t. n. i. s. e. a. d.
o. r. n. a. t. u. s. a. c. i. m. e. t. a. x. p. i. d. n. o. r. e.
q. u. i. t. x. v. q. n. a. u. r. u. O. r. n. a. t. u. s.
h. o. m. i. n. u. s. n. o. e. s. t. r. e. p. l. e. n. d. e. a. u. e.
p. o. m. e. t. o. r. i. u. s. s. i. m. o. d. d. e. q. s. t. d. i. v.
f. o. a. r. e. **O**rnatus d. e. c. i. e. s. t.
ut uestes religiosus habeat
x. x. i. q. m. o. i. s. Et ut i. h. a. b. i. t. u.
et t. i. b. i. s. c. o. r. d. a. t. a. l. i. s. q. b. u. s.
d. i. s. t. i. n. g. a. t. u. r. x. l. di. d. e. l. e. x. i. a. u. s. O. r.

natus etior tollerabilior est
i. f. e. m. i. s. q. v. i. u. i. s. d. e. q. s. t. d. i. v. s. i.
c. a. r. e. **O**stulid p. a. a. s. i. m. i. s. s. a. d. n.
q. u. i. d. e. s. t. d. a. n. d. d. e. p. e. d. i. n. p. a.
r. e. n. **O**stulid libidinis lasciuie
e. s. t. s. i. g. n. u. m. x. x. v. q. i. n. e. t. a. l. i. q.

Oues x. p. i. s. u. t. x. p. i. a. m. x. x. m.
q. m. d. i. s. p. l. i. c. e. t. s. u. a. o. u. i. s. f. a.
b. o. s. a. a. l. i. a. s. o. u. e. s. i. n. f. i. a. t. x. v.
q. m. r. e. s. t. r. a. d. a.

Patencia ep. o. s. p. l. u. s. l. a. u.
d. a. t. u. r. q. q. u. e. s. r. e. l. i. g. i. o. e.
n. q. i. s. u. g. g. e. s. t. u. **P**erfectus
i. u. u. a. d. s. u. a. n. o. d. e. f. e. n. d. i. t. n. e. t.
s. u. o. s. s. i. i. u. d. i. c. a. o. d. n. o. c. o. m. i. t. t. i. t.
x. x. m. q. i. s. i. c. a. t. i. a. n. o. h. z.
g. l. a. d. i. u. m. m. a. l. e. i. s. i. q. p. a. a. e. x. x. m.
q. i. s. q. d. i. m. i. l. i. t. a. t. e. **P**erfecti i. u.
t. u. a. s. p. a. t. i. e. r. d. e. b. e. t. t. o. l. l. e. r. a. e. x. m.
q. i. s. q. u. i. s. d. e. b. e. t. **A**l. i. c. i. a. d. a.
p. r. o. x. i. m. u. s. p. e. s. t. i. f. e. d. h. e. t. a. s. p. e. d. o.
t. a. l. i. v. i. g. o. r. e. p. a. a. e. a. q. u. e. s. i.
m. e. t. p. a. t. i. s. a. l. i. o. r. u. m. p. a. e. d. o. n. o. p. a. t.
x. x. m. q. m. i. l. l. u. d. j. **T**ol. l. e. a. e.
p. a. t. i. e. n. t. e. p. f. e. c. t. e. s. u. t. n. o. r. e. d. d. e.
m. a. l. u. p. m. a. l. i. s. s. i. b. o. n. a. x. x. m. q.
m. s. e. x. d. i. f. f. e. n. t. i. a. e. l. a. u. d. a. b. i. l. i. o. r.
e. s. t. f. e. a. u. d. i. s. p. a. s. s. i. o. q. i. m. i. d. i. c. t. e.
a. c. t. i. o. x. x. m. q. i. i. m. e. d. **P**al. p. a. e.
c. i. u. o. s. o. s. e. t. v. l. i. n. e. a. c. o. r. u. u. s. t. i. q.
m. i. d. i. e. i. u. d. i. c. i. i. t. a. u. a. t. a. f. i. u. a. t. a. e.
b. o. n. i. t. a. s. i. m. i. t. a. i. n. s. p. a. t. i. e. l. d. i.
s. i. q. u. i. s. d. y. a. c. o. n. u. s. **P**ic. u. t. a. l. i. o. r.
m. a. a. p. a. l. p. a. r. e. n. o. d. i. t. a. n. e. t.
m. a. l. o. r. l. a. u. d. i. b. u. s. d. e. l. e. c. t. a. i. **E** s.
l. x. x. m. di. c. o. n. s. e. n. t. i. e. **L** a. p. e.
c. u. l. p. a. r. e. d. a. r. g. u. e. p. s. u. m. a. t. m. o. r.
t. a. l. i. u. m. m. u. l. l. u. s. x. v. q. m. n. o. n. o.
q. u. i. a. a. u. c. t. o. s. i. p. e. i. n. d. i. c. a. t. u. r. q. a.

nomen est iudicandus nisi de
 phendatur a fidei de iure ne
 gliges in multas plagas ietm
 uapulaturus xl. di. si ppa au
 toritas pontificalis plene est
 apud ppa xi. di. tosequis xi. di.
 tosequis papa est iudex omni
 si neo ipius ix. q. m. patet
 de pte ppe xxv. q. i. sue qda
 et q. n. c. si ea pape ppsio dap
 natio est inuicem luo psonas xl.
 di. si ppa ppa solus de suo
 iudicio rpsuauit ix. q. m. q. alios
 Statutu ppe dz reputat q. efflu
 reat de ore di. xix. di. sic die
 nulli licet de iudicio ppe dis
 putare xvi. q. m. si quis suade
 te p papa omne religio cofma
 xi. di. pcept pape madatu
 est implendu etia si vix se
 rat xix. di. imedicia **P**ars
 est tuqris q. suo no congruit
 muiso vii. di. q. auq **P**ars
 no omne q. parat amauis est
 no ois q. vbeat imicis de
 lus est ad seueritate dilige
 q. ad lenitate deape. v. q. v.
 no ois **P**aretu culpa no dap
 nat homines s. ppa. lo di. vnu
 q. cum con pntes armat
 fiat infames vi. di. De malis
 pntib. mali filij nascut. lx.
 di. nuq **P**astor recta timu
 yse dicit quid est aliud q. tr
 cendo terga pbiisse et mudq
 a sagume subditos no est q.
 dei consiliu illis pnuacae no
 vlt q. macepae delinquentes
 noluit eos pauldubio pastor

occidit xlii. di. ephef latratu
 canu et pastoru baculo lupi
 sue arcendi xlii. di. q. debet
 nihil illo pastore miselus q.
 luporu gloiat laudib. qbus
 si place uoluerit atq. ab hys
 amae elegerit est hie ombus
 magna pmaes nullus q. pa
 storu lupis et gregibus omni
 place pt lxxxiii. di. nihil pps
 pascedo homines saluae potius
 si no paucis fame occidisti **D**ubio
 lxxxvi. di. paste vlnedo pa
 store medita no adhibet. cuand
 omb. i. q. i. vlnedo q. ad go
 qui negliget pasat greges dnu
 comedatu dnuat sumu no
 aare pastore xxv. q. i. dnu
 q. ualet oipotentis di. remuit
 paste oues ondit se pastore suu
 nime aare vii. q. i. ispaues
 dnu con pastore isuege no dz
 nisi excauit iside. y. q. vii. oues
 pastor dz paste oues tpali psi
 dio xvi. q. i. nulli et oportuo
 tpe aq. pps pone xy. q. i. sug
 gestu pastore no dz lagie ppe
 pntu omni vii. q. i. q. ius pa
 storis snia semp gregi est o
 meda xi. q. m. no solu **P**as
 sio xpi fuit redeptio uiuor et
 mortuor de qse. di. y. semel
Pater est deus creator vii.
 q. y. q. Et pater est dyal. omis
 in dimissioe. i. q. i. ad ordinaet
 plus petat q. cotepnedo pps
 spualtem q. carnale. y. q. vii.
 qualis **P**auptas no est de
 nuero malor xv. q. i. illa **C**asta

cū loculis quos habebat pau-
per releuabat xxi. q. m. duo
verus paup nihil vult habē
ext xpm xxi. q. i. deus
paupertate deus esse uoluit p
diuites et pauperes xli. di. si
ut pfectus est omnia p x
relinque q paupib p xpm
distribuenda xxi. q. i. ex
pedie et q. q. sōtes pfectior
est ille q ad se mudi rebus
expoliat aut q nihil habue-
rit nec habē desiderat q. i.
q eximulos q possidet ecclie
aliquid pstat ac sic de eo
quod pstat se forsitan ra-
ctat. i. q. n. si quis non pietas
templi ornate s paupibus
donatē glia epd est xxi. q. n.
glia ecclie ornatus nō dī ec-
ita tūns qn pnatate pau-
pū et captiuos se exponēd
xi. q. n. aurad dona eccliaz
sūt paupū xxi. q. n. Indigne
et c. glia paupibus nō po-
tētibz labōare subueniēd
est lxxxi. di. epus non est
ming crudelis q a paup
usuras exigit quā qui di-
uiti recipit xxi. q. m. q. dīa
paup cōtemit nō habes dāe
et ex veritate oppmit. xi. q. m.
paup nemo paupi n mala
causa dī esse miferes in. q. n.
accipit **De paupertate** xxi.
q. i. p totū **P**acificus portat
corrigit qd p et qd nō p

equant portat xxi. q. m. q. s
quis non oīs est epus q dīa
pax uobis. y. q. vi. q. quia go
p pace cōsuada quq tollerada
sūt mala xxi. q. m. c. i. non
pax gerit ut bellū exeat
s bellū gerit ut pax accrat
xxxi. q. i. noli mali sūt tol-
leradi ne pax ecclie cōcuiat
xxxi. q. m. tolleradi **P**eccata
odio hēntur nō homines lxxxi.
di. odio qd pdest reuinare
vixeribus et luxuria vena-
tibz abstinē a cibis et carne
patis Amb^o lxxxi. di. quid p-
dest Depe sine pto agit qd
venit ex pto v. di. ad eius
ōne pto cibus modis mple
or s q suggestionē delectatē
cōsensu v. di. si pensandū
des cōn natura pene est ut
sine pto aliquis sit s talis
eligatur aug cōpacōe grex
ducit **Geo** xxi. di. vniū vūl-
lū peccatū est add veniale
q nō fiat cūmale dā placet
Aug xxi. di. vniū cūo ptes
ecclie p aufere malū de me-
dio eius q in delictū corrūit
aut qua libtate peccatē cor-
ripiat cū cūctus b. ipe re-
pondeat and se admisisse
que corrigit **Geo** xxi. di. p
quod deus instituit nephas
est cūe appllare nō p nū
pita deputū quod lex papir
nuptiaz cōpla. mādātō dei
p fiat xxi. di. demde **Hyd**
culpa dīmitti p lex aboleri

nō pōt Ambō xxv. dī vna
 magnitudo pēti ul dignitat
 aliquē fortit decipit xl. dī
 hō xpianus dēmissio pēti
 nō dat licētia delinqndi. i. q.
 v. q. i. q. i. Si quis peccatē
 defendit accūs q̄ ille q̄ per
 tuit coherceat xi. q. m. qui
 consensat Si cogitacō mortu
 lis pēti sequit pollucō lac
 madu est v. dī testameat
 dyalo serendit hō ore pēti
 xv. q. i. nō est q̄rūb fuit q̄
 pētus sū pētiōes xxv. q. i.
 mea usq̄ i. f. Felicitas pēti
 tū nūcūl est infelicitas xxv.
 q. i. pētus fuga pētiō est e
 longat se a dēnis et pētiō
 xv. q. i. cū dō vno peccatē
 ra dei sup multos venit xli.
 dī. f. illud fēat ade de pēti
 so fūgt q̄ pēti pēti mētur
 quis nobili loco pūci xl. dī
 adam pēti pēti multa. i. mer
 gūe naue fūit vnu fluctus
 vnu gradus pēti de pe. dī.
 i. medicina pētiō et mēacē
 negat xi. q. m. estimat pēti
 bonū p mortale pēti mortu
 fiat nō fēit opem q̄ iūuat
 ad pētiōdū q̄ fūit opem nāq̄
 opem mēam talibus subhūg
 q̄ pēndam xli. q. v. si res
 usq̄ adō pēti volutariū est
 malū ut nisi volutariū nullo
 sit pēti xv. q. i. f. i. pēti est
 volutas retinēdi et cōsegni
 q̄ iustia uetat xv. q. i. usq̄ adō

q. i. nōstro pēti altius saluti
 nō debemus consilere xxv. q. i.
 faciat Tanto gūus quis deli
 quit q̄nto dāpnabilius accu
 mulat pēti pēti xxv. q. m. ex
 hys Exritado carnis pēti re
 pellit de pe. dī. i. f. pēti fēti
 temerariū facit qui audacter
 peccatibus venia pollicetur
 de pe. dī. i. f. q̄ obrem fēti
 pienda sūt fētiōes que per
 tūit fētiōes n. q. i. si pēti
 uat fētiōes sūt coram
 omibz que pētiōes coram omibz
 ipa fētiōes vīatū
 vīatū atq̄ pētiōes dēni
 gamy fētiō xi. q. m. estimat
 fētiōes dō fētiō pētiō q̄
 f. hōm malicia pētiō xv. q.
 i. decime pētiō est originale
 aut actuale de pe. dī. m. fēti
 pētiō pētiō originale est
 infinitas carnis xv. q. i. f. ut
 itaq̄ Cū pētiō originali nascit
 omis hōm dētiō dētiō
 dī. m. fētiō fētiōes ora
 gmalis pēti manet post bap̄
 de q̄ dī. m. ex quo pētiō
 gmalis inficit pētiō pēti vī
 onē. i. q. m. Jam itaq̄ xxv. q.
 i. f. i. pētiō actuale est dūp
 pētiō mortale et veniale de pe.
 dī. i. medicina fētiō duo pētiō
 q̄ nō possumus vitāe minus
 pētiō est eligendū xv. dī.
 duo Grauius peccat mēti
 gūe pēti xpianus q̄ pagani
 xxv. q. m. mēti peccat nō
 debet quis venialit q̄ alt
 ritat mortale xxv. q. i. ad hoc

Pecatum ultimum non imputatur quicquid
fecit quod debuit xlvj. di. qd
Gaude non debet quis quod plures
secundum peccant. ij. q. i. multi peccatum
occultum est quod nec publicetur nec
confessio publicetur xlvj. q. v. c.
ult. peccatum platorum et religio
foram propter maius scandalum est
etiam dicitur xlvj. di. in scriptis. Vnde
peccatum mortale demeretur vitam
eterna de pe. di. v. scilicet plures
modis peccatum remittitur si non absque
peccato de pe. di. i. Item ambo et
c. medietas peccatum dimissum non
ultra puniuntur de pe. di. ij. q. que
toritas peccatum dicitur quod redire
de pe. di. m. de eis peccatis peccatum
non est recognoscendum nisi ad penam
de pe. di. m. q. i. et si sine pe
nitentia non potest agi de mo. peccato
sine alio de pe. di. m. q. hinc
In peccatis existentes debet bnfici
re ut deus cor eorum illustret et ut
ipsi etiam supplicium tollerabilius
fiat de pe. di. v. falsas confessiones
hinc peccata venialia de pe. di. ij.
q. oponeuntur. Excepto deus omnes pec
cata possunt de pe. di. ij. c. m. Et
tale posse est non posse de pe. di.
ij. an si xlv. di. si illud est malum
Pecunia vocatur quod homines habent
ita quod dominus fuit Aug. i. q.
totum dicitur. Item propter pecuniam
leprosus efficitur sic male accipit
reter pecuniam. i. q. i. q. studet
qui veritatem pro pecunia vendit
Christum negat xi. q. m. abiit etiam
ipsa lex civilis pro nummo
comparari non potest. ff. de var. ex. con.
l. i. **P**ena non dicitur ulti culpa

v. di. circa deiciatur ab offi
cio dyaconus et presbyter et episcopus
vbi dicitur tunc quod xlv. di. episcopus
non minus addo boni puniuntur. i.
q. m. turbatur. Penam poenitentiae mo
liendae sunt quod exaspande de pe.
di. i. q. penam flagellum domini alij
est ad emendationem aliquam ad hominem
purgandum. vj. q. i. ad poenitentiam
pena est deus scilicet temporalis et eterna
de pe. di. m. q. auctas pena temporalis
est duplex una in vita infligitur
a deo vel ab homine xlv. di. si
illud alia post vitam xlvj. di. q. m.
post vitam Et si addo infligitur
pena in vita non est mala xv. q.
i. illa Deus punit hic ne ieremias
puniatur xxij. q. v. qd go pe
na temporalis quod transfertur in
pastores de pe. di. m. q. eae
propter unum quod puniuntur multa
xlv. di. si illud afflictio bonorum
est signum salutis et propter infamia
locum signum reprobationis de pe.
di. m. q. ex hoc petrus pro iuda
punitus est xxij. q. i. non tunc
In iustus punitur quod pro iusto ut
maia pro iusto. ij. q. vj. plerumque
culpa occidit propter penam
xxij. q. m. Guiltatus nisi esset
pena crescerent maleficia xxij.
q. m. est iusta Culpa est culpa
non punire xxvij. di. q. i. fuit pro
latus peccat quod culpa non punire
xxij. q. m. si is In quo quis
peccat ideo est puniendus xvij.
di. si quis facit et confitetur
pro pena confitetur xvij. q. m.
ob In eod propter unum magis alio

puniri xx. q. m. fēmitas pe-
 na sequitur q̄ntitate p̄cto xxm.
 q. m. f. r. i. nō affertur p̄-
 ne q̄nq̄ aggruatur p̄t metu
 metuendū xi. q. ult. c. ult.
 quelz punitur q̄s sine ad i. di.
 q̄ i aliquo stultus culpa sit
 sapiens i pena xxviii. di. q̄
 ea punitur aualia p̄t hōies
 ad q̄s p̄caunt ip̄i xv. q. i. mltie
 rēd pena est dignitas subitā
 l. di. totuātes xx. q. vi. q̄s q̄s di-
 uites et nobiles p̄t p̄uendi
 pecunia xxm. q. i. q̄ cōt. p̄na
 etnā hūc q̄ nūq̄ uoluerit care
 p̄cto de pe. di. i. p̄t ead nec
 ibi p̄actas minuit p̄na. y. q. i.
 multa tunc est cōt. p̄na e
 distat ad gehennā xxviii. q. i.
 om̄s cuiusq̄ conatus fuerit
 tēptare p̄hibita sentiet tēptat
 sedis aptia nūme defutura
 lxx. di. docēdus ille p̄dest siue
 ut p̄uate q̄ ead i membris debi-
 litat xxm. q. m. si quis **P**ol-
 luit ex vno p̄ctore p̄tus vno
 scelus cōmittente plebs vniūsa
 poluit q̄co. xlv. di. si illud. s. p̄ctm
Penitētia vā est dolor cordis
 et aāritudo aīe p̄ malis q̄ vniū
 q̄s q̄ cōmisit ul cōsensit p̄ni-
 tētia est et mala p̄ctā deplā-
 gere et plāgenda itē nō cōmit-
 tere de pe. di. ead licet aīe
 p̄ p̄mā saluāe possung i. q. q.
 m. q. hūc aīe p̄ctētes q̄ tēre
 ne ip̄ius p̄nie agat p̄mā p̄mbo
 xviii. q. m. sit q̄ opes de pe. pe-
 nitētibz penitētia dāe possung

secutate nō possung nō dico q̄
 dāpnat si nec dico q̄ libeabit
 Aug de pe. di. vii. Ne m̄s ne
 mo apud dñi misericordē iudicē
 fallax ille nō habebit q̄ aduēte
 ruerit ead postq̄ metat q̄
 ompotes dē dñi libent p̄mā
 meā suscipit ip̄e suo iudicio
 qd̄ excauq̄ abscondit **Greg** xxvi.
 q. i. apud facilius iuenis q̄ i no-
 cenā funuit q̄ q̄ cōgeue erit
 p̄mā p̄cti de pe. di. i. f. Quc q̄
 arbitrat nō cōfundat colla
 dō submittē q̄ ead nō timuerit
 abnegare de q̄s. di. m. meos
De p̄mā xxviii. q. vii. cogno-
 uim? Timor p̄ne ead facit
 p̄ p̄mā de v̄tute sup̄bie l. di. qd̄
 cōtāo nō ualet alijs p̄tibz
 p̄nie cōceptis nec delet p̄ctm
 de pe. di. i. f. alijs Digne p̄nie
 seuctus sūt de p̄ctis dolere et
 defutūe malis aīe de pe. di.
 v. cā si negat p̄mā moriet
 est homināda xxvi. q. vi. agno-
 uim? Infim̄s nō est p̄mā i
 iūgeda si inotescēda xxvi. q.
 vii. ab infim̄s Quid p̄mā sua
 nō p̄fuit q̄ male p̄ctuit se
 suspendēdo et infelicior fuit
 om̄i ip̄ctēte de pe. di. m. p̄li-
 abus et. c. m̄t hec q̄ maia
 lepra p̄ctat et post sanatur
 fiducia venie dat penitētibz
 l. di. si post p̄ctatilis nō p̄-
 sabus p̄ctes uti dēnt lxxxi.
 di. p̄sbr Excepta nēitate ultia
 nō debz p̄sbr rēcōaliāe publicā
 ul solēnt penitētes si ep̄us
 xxvi. q. vi. c. ult. **P̄mā** est

secunda tabula post naufragium
de pe. di. i. naufragium de pe.
di. i. naufragium medicina
falsa pma est ad res aliena
no restituit. xxiij. q. vi. si res
et tales penitentes oculo la
tere lauat. de pe. di. i. ca
pi. p. vera pma pma delect
de pe. di. i. si. Et pma opa
sunt acceptalia do et ipa sunt
opa fornicia et restituit dig
officia l. di. et purgabis de
peccatores expectat ad pma
xxij. di. dyacom pma veritas
nisi pma de pe. di. i. si. et
penitencia vera pma est utilis
iulio uite xxvi. q. vi. si pma
vere penitentes semper debet gau
dere et dolere de pe. di. i. ca
pi. Et tales debet qre dyacom
confessorem de pe. di. i. si. pe
nitet et debet confiteri aggra
tia pma de pe. di. i. v. q. i. et
pma talia se delecto no co
missuros xy. q. ii. de vi. et
oia iposita libent' sustinere
de pe. di. i. ca pi. si peiten
psut orones et elemosine et
alia bona ecclie de pe. di. i. v. q. i.
confessor debet esse pius peiten
exemplo xpi xxvi. di. vi. peite
tem pma nulli penitenti est
deneganda. ii. q. v. qnto pma
discrete iposita nocet xxvi. q. vi.
alligat penite pma quis inorte
p signa xxvi. q. vi. q. i. et edut et
m. c. se. penitencia d. imponi
si qntitate delicti xxvi. q. v.
xxviii. ca. Et si qntitatem

delinquentis xxvi. q. vi. penitenti
et c. se. Trinitati ad pma sunt
compellendi xxvi. q. vi. displicet
pma qnto ipo ad cautela xv.
q. i. si quis pma sunt arbitrio
xxvi. q. vi. her fit pma pma
mortalis est septem die xxvi.
q. ii. hoc factu pma pma
publica et solepne no debet
quicquid nisi marticulo mortis
xxvi. q. vi. si quis et qnto sunt
pma no pnt aliquo accusae
mama pma xi. q. i. qnto et
post pma pnt uti mionio xxvi.
q. ii. audimq usq ad si. s. per
tatu. s. pena **P**eraltare, pma
detes pnt pma mores exre
detes xlv. di. ad btus / quod sit
intelligendq te pma pnt in
vna maxillam at xxvi. q. i.
patus pma dexta pnt tta
bhas mgeedi xlvij. di. dexta et
licet eis mutale habitu xxvi. q.
ii. epi. Et licet eis excomis
comie xi. q. ii. qnto pma ne
moria labios mes trens obli
gata mteibus lxxvi. di. mch
Perfecto ad casus multos suo
exemplo rectit a statu pfectonis
que mte debeat mgeedi xvi. q.
i. q bona pfecta forma est
ut no totu si quod habet cu pau
pibus parat lxxvi. di. singu
lis pfectus pfecto pnt
voluntaria paupertate diligere
maretudine tene / p tene de
siderio luge / mte efuice
mte mte pnt / mte ar
mte mte pnt amplexu
et pnt mte mte pnt
pnt et mte mte mte

de pe. di. n. si quis perfectus pos-
 sessio tantum est deus xii. q. i. dicitur
 in qm posside non est status p-
 fectiois xii. q. i. expedit perfectus
 licet iuriam repellere verbis et
 non uerbis xii. q. i. patus
 perfecti debet temporalia contempnere xii.
 q. i. tñ deus / et contemplationi to-
 taliter inherere xii. q. i. duo / et i-
 iurias patietur tollere xii. q. i.
 i quod debetur nec debet me-
 tui nec falsum dicere xii. q. i.
 ne quis si debet perfectis dicitur
 ponere de pe. di. n. q. i. her **P**er-
 uicax est nequiter deape accide-
 tem xii. q. i. c. v. puerum est
 falsa iuratio facit si ad mēda-
 cio et est peccatum mortale xii.
 q. i. homines puerus sit quis
 etiam si non iurat pfecta xii.
 q. i. habemus animus malum
 preceat qd noxam pmissa ample-
 xii. di. duo puerum sine deli-
 beratione factum et iocose est re-
 male xii. q. i. alias puerus
 non admittit ad testationem fēd
 q. i. infans est vi. q. i. infans
Persecutor punitur deus bono
 fieri ut excessus eorum suffocet-
 tur vi. q. i. puer plurimum dñm
 crucifigit quē in sacerdotibus
 suis psecutur. vi. q. i. nulli nulli
 dubium est qd boni amantur p-
 psecutur et tribulat **I**bi de
 psecutorum patientibus vi. q. i. ois
 psecutio fit platis a subditis
 dyalo suadete vi. q. i. puer plu-
 mi psecq platus est psecq xpm
 vi. q. i. omnis / et exemplo xpi

debet ea patienter sustinere vi.
 q. i. suggestu et q. i. f. malos
 psecq ppe torratōr non est malum
 xii. q. i. vi. q. i. puer psecutores
 platorum sunt infames vi. q. i.
 deus cūma psecq est pietas
 xii. q. i. v. non iustas et c. si ptea
 et c. non vos psequi hereticos ul
 paganos rōne vmdite ul rapie
 timorū d. xii. q. i. v. emittit p-
 seueras imaliaa rōnalia non
 d. xii. q. i. legat non psecue-
 ras retro aratū respicit de
 pe. di. n. q. i. q. i. q. i. psecutur
 usq. i. fine huc saluus exit vi.
 q. i. suggestu psecutōria in
 bonis est bonū di. de pe. di. n.
 euident **P**ietas est mē boni
 opis xii. q. i. si q. i. q. i. doctrina
 pietat non est mēdend xii. q. i.
 pmi. Subspecat pietat non est
 committend mortale xii. q. i. ne
 quis dñi denecia non h. idu-
 tus est viscera misericordie et
 lacrimarū quous pualis sit no
 implebit legem xpi **A**mbō lxxxv.
 di. q. i. denecia **P**ictura non est
 adoranda si rēpēctio pūctū tñ
 de tōp. di. n. platu **P**ingens
 vent' grossu sensu generat
 xlii. di. c. ult. **P**olluit **E**x
 vno pōtore vno scelere comit-
 tente plebs vniuersa polluit
 pōt' xlv. di. si illud dñi pol-
 lute semine ul sanguine reu-
 aliade pū de tōp. di. i. si mo-
 tū **P**ontifices regibus ppa-
 libus et reges pōt' pōt' pōt'
 na vita indigent x. di. q. i.
Pplus est docendus non sequend

p pphā nā p-
 danda pphā
 hā pphā mē
 di. 20

nec debemus consensu pbe hys
q' nesciunt qd' liceat lx. di. pos
se **P**ossessio pfectoria tantu
est deus xij. q. i. de laus di
quis h' bona de laus ul' m'pde
lud' exceptis uidet' no possi
det aliena xxij. q. viij. si de
rebus xij. q. iij. usurpat s' possi
pietas ad iuda audit xij. q.
i. exep'lu' noli dice quid michi
et regi tolle uera regu' et
neo audet dice hoc. men est
etud go tibi et regi. hoc tibi
et possom Aug. viij. di. quid
me dme quod male posside
tur alienu' est male aut pos
sudet q' suis male tute xij. q.
iij. quid dica s' pfectus

Posse pectae no est possede
pe. di. ij. an di. lex no statuit
con' posse quamud xij. q. iij.
si res in constitucio go legu'
maximo q'ltas constitucioe
obseruanda ut confineat m'p' ho
nestate iusticia' possibilitate
et conuenientia viij. di. facti su

Postulandum est uis quo re
stituit' aliam res quas p'cepte
amiserat xij. q. iij. p'ma acoe
nisi sit anima quia illa tunc
amiserat ff. de cap. l. ij. **P**o
testas no est nisi adu' suu' in
bete suu' smete xxij. q. i. quid
tulpat' In negotio diffinied'
no solu' noreia est scd' xx. di.
c. p'p' Quid aliquis papit' qd'
no licet tuc p'p'is coteprneda

est xi. q. iij. q' resistit s' auctas
Publicu' est ins m'facis et sa
crosanctus et m'p'atib' i. di. ius
pub'cu' **P**ulcritudo De forme
mulieru' no est disputad' xxij.
di. h'op'iaolu' **P**lacedi aupa
no est hominibus ueritas amia
anda xxij. q. ij. p'mu' placet lu
pis p'maes est omni lxxxij. di.
nichil placetia malor' a placis
no est appeteda q'li' Quid ad
ha' m' conuigo sic nunc uigmet
placet iustitiae De pe. di. i.
q' cui q'com' tunc m'uetes do
plac' no pnt lxxxij. di. p'p'ia
isti s' adulai nullu' p'p'ia
est adu' veniale q' no fiat mor
tale did placet xxv. di. q' tunc

Plebiscita sunt q' tunc plebe
constituunt et uocant' idu' q' ea
plebs facit ul' qd' faciat et
rogat q' fiet. ij. di. plebiscita

Preceptu' di' fiat lian' de illi
ato xij. q. v. dixit p'ceptu'
di' omnibus p'ceptis anteunt
xi. q. iij. si is dme p'ceptu' d'm
iustu' xxij. q. iij. q' v'n' d'ig'
est ut ecclesiastice seueritate sen
ciae discipline q' salubrit' astat
p'ceptis m'p'atita obseruare cotepr
nit lx. di. nullus Deus no ut
q' semp' fiat qd' papit' xxij. q.
i. no p'cepta p'p'ia resp
ciunt cor et corpus xxij. q. i.
q' h'ys ita et c. p'p'ia Quid
papit' nunc est fieri xij. q.
i. c. si p'ceptu' iustu' placet
no est implend' xi. q. i. si q' q'p'

plus alijs adiutibus fuit expo-
fita. in. q. i. Nulli Platis pta
subditoru inpruit. r. q. i. q. ap
x. q. m. epus Platonu fupbia
et auaricia pterea repbatu
xcm. di. dyatoni. a. q. i. pnapa
tus opud dñi nihil est graus
nihil laboriofus qd est planu
xl. di. an. pones plati de fa
alie exaudir. i. q. i. ipi Platus
malus qd dat. p. pta pld. in.
q. i. exneite malus platus ta
dñi collerat. qdñ p. p. n. no
erit. xv. q. m. c. ult. q. neod
genere pta plus peccat plati
q. subditus. i. q. i. no. qles ma
lus platus no est a subditis co
tepnendus. i. q. i. multi. Exeplu
in. Campha et plato qbus xpue
detulit xcm. di. dñs Platus te
poralia qees et no xpm mce
natus est. vii. q. i. Dñe i. catia
Ille qdñ ceteros ancedit quela
bor p. p. et dispendia lon
giora fecerit an. uce. B. de off
mag. l. nemo. Cum obfaiant
q. p. ad ferenda onera p. p.
fiale m. q. n. m. dñat. q. n. q.
elaboradu est p. p. ut igno
raa. a. f. q. q. p. p. a. b.
aat. xxxviii. di. q. ad itaq. De
bet plati subditis no solu p. p.
lia. f. ead. carnalia subfida
m. p. p. xxxviii. di. c. i. nos q.
p. p. no. exloay. ut. genis. di
gnitate. f. moru. nobilit. inote
stere. debom. nec. uebud. clare
f. fidei. caritate. Greg. xl. di.
nos qui Scandalu est p. p. di
tales p. p. f. p. p. p. p. p.

quas ult. modu. uasas. costat
esse. nempe. inde. dñt. h. o. i.
f. p. a. o. dei. l. di. del. h. o. i.
p. h. e. n. s. i. b. i. l. e. s. e. s. t. c. o. u. e. n. t. q. u. o. b.
p. e. s. s. e. n. a. t. e. e. s. t. c. o. r. r. i. g. e. n. d. i. s. e. t.
l. o. n. g. u. d. d. i. v. i. u. d. f. u. d. p. b. a. r. e. m. o.
f. t. e. a. r. e. c. u. i. g. u. b. n. a. c. u. l. a. c. o. m. m. i. t. t. u. r.
e. a. t. i. e. l. i. r. d. i. i. p. a. c. d. o. t. i. b. p. p. d. e. a. n.
i. n. t. e. g. r. i. t. a. s. e. s. t. f. a. l. u. s. f. u. b. d. i. t. o. r. u.
l. i. r. d. i. m. i. a. m. u. r. q. u. i. p. e. s. t. p. a. s.
f. i. n. e. d. i. c. o. m. e. n. t. u. d. a. e. f. f. d. e. r. e.
m. o. f. f. i. a. n. i. m. i. f. u. b. t. r. a. h. i. t. q. d.
a. l. i. p. l. u. s. q. u. a. d. e. x. i. g. i. t. p. b. e. t.
E. g. o. v. b. i. s. q. u. o. p. p. e. r. a. i. f. i. m. o. i. b.
N. e. c. h. o. n. o. r. e. e. s. t. d. e. p. u. t. o. m. q. u. o.
f. e. c. i. t. m. e. o. s. h. o. n. o. r. e. f. u. d. p. d. e. c. o.
g. n. o. f. c. o. q. u. e. u. s. h. o. n. o. r. e. s. t. f. r. a. g. i. s.
m. e. o. r. f. o. l. i. d. u. s. v. i. g. o. r. T. u. c. e. g. o.
h. o. n. o. r. a. t. u. s. f. u. d. i. n. f. i. n. g. u. l. i. s. h. o. n. o. r.
n. o. n. e. g. a. t. d. e. b. i. t. u. s. G. r. e. g. x. c. i. v.
d. i. e. a. t. p. m. e. i. t. a. s. p. l. a. t. o. r. d. a. p.
n. a. t. v. i. t. a. f. u. b. d. i. t. o. r. a. q. m. e. a. l. i. a.
p. r. o. m. e. i. t. a. s. p. l. e. b. i. s. f. e. p. e. p. a. s. t. o. r. e. s.
d. e. p. u. a. t. u. r. e. a. t. i. e. u. t. p. l. u. m. i. u. s. o. r.
r. u. a. t. q. f. e. q. u. e. n. t. v. i. q. i. f. e. x. m. e. i.
t. o. D. a. r. e. d. e. b. e. t. p. l. a. t. i. q. i. f. i. p. u. s. a.
v. n. q. p. p. e. t. r. a. t. u. r. t. o. t. m. o. r. t. a. b. u. s.
d. i. g. n. i. f. u. d. q. u. o. t. a. f. u. b. d. i. t. i. s. f. u. o. s.
p. d. i. a. t. i. o. n. i. s. e. x. e. p. l. a. o. f. f. i. m. i. t. u. r. G. r. e. g.
x. i. q. m. p. a. p. u. e. q. u. i. d. h. o. n. o. r. i. f.
i. c. a. u. s. q. u. t. i. m. p. a. t. o. r. e. a. t. i. e. f. i. l. i. u.
e. s. t. d. i. c. a. t. u. r. x. x. m. q. v. m. c. o. u. e.
r. o. r. O. m. n. i. b. D. i. c. i. t. l. o. a. u. s. r. e. g.
m. i. s. d. e. f. i. d. e. r. a. t. a. b. u. s. n. a. g. a. d. u. s.
i. t. a. f. u. g. i. e. t. i. b. o. f. f. e. r. e. d. u. s. v. m.
q. i. i. p. t. u. r. i. s. O. i. t. a. n. q. o. i. b.
p. e. s. s. e. u. o. l. u. e. r. i. s. f. i. n. g. u. l. o. s. p. u. t.
p. o. t. e. r. i. s. i. u. n. a. e. t. f. i. n. g. l. o. s. r. e. l. e.
u. a. q. e. t. f. i. n. g. u. l. o. s. o. m. n. i. s. e. t. f. o. l. i.
a. t. i. o. n. i. e. p. o. r. t. a. s. v. m. q. i. d. e. u. s.

de platis .ij. q. vii. sicut platis
sup cathedra sedebat est obe
diendum .i. q. i. no quales p
latus negliges corrigere gunt
peccat xxij. q. v. q. vii. et
c. se. usq; ad si qstionis David
dolendo se clamide regis p
adisse ondit q quibus suis
con malu platu qdum susti
netur no d; insurgere .ij. q. ii.
plexusq; David correptus ana
than more insinuat subditu
posse platu monere .ij. q. vii. nos
si malus platus et p dicator
est fax alios illuminans et s; p
decimam pstat xx. q. vii. sa
satatib; plati no utilia p dican
tes sut fontes sine aqua .ij. q.
vi. sequi plati debet esse
forma subditos xxij. di. di
ctum Grex exona sue morbi
da infiatu et plebs exinu
do plato plati sut duces reg
ij. q. i. sasatur platis laque
abus grex debilis lupi expo
vi. q. ii. quavis Gna platoru
hondare no e humilitas .ij. q. vi.
admonedi platus no redare
gues ma subditos est canis
mutus xlii. di. sic rector pla
toru et religiosoru petu p
maius scandalu est celandiu
xxij. di. msp; platus peccat
q culpa no punit xxij. q. iii.
q is psequi platos est pseq
xpni vi. q. i. ois et exeplo v
debet ea patiet sustinere vii.
q. i. suggestu ppe malos pntes
recta p dicatoris xij. no debet
xxij. q. vii. c. i. placencia ma

loris no est aplatis appetenda
lxxxij. di. nichil q platis p
maxime d; esse prudentia xxxij.
di. q. i. plati et sacerdotes sal
tee dicit xxij. di. sacerdotes
Archiep; et alij plati debet in
tende treugis faciendis xxij.
q. ult. illi et x. di. p totu p
mu dno d; no postulat s; ho
nore xxij. q. i. decime psume
no fuisse se fma est p uocaf
se rea nec maq pssimi dno
depreae s; correpto dno de sua fa
alitate psume .i. di. si quis p
aa exeplo nos pame pmonet
insutus lxxxij. di. plures
Presencia d; cognoscat q ho
mies facturi sut xxij. q. iii.
nabuchoor psta no infert nca
libero arbitrio qbi **P**resupo
bonos pmit p adusitate vi.
q. i. q. ii. et quicunq; aliquis
sit pstat no d; psume de statu
suo xx. di. pste dumi potestates
et epd sut ex pbitereis gnati
lxxij. di. q. q. ius **P**renuicatio
est rea oia absconde .ij. q. iii.
si que pnuicatio est q postpo
na uou castit; ut religionis
xx. q. i. puelle pnuicator fidi
ad testio no admittit .ij. q. vii.
non p pnceps no d; se m
mittere de electione platoru lxxij.
di. aduans pnceps d; tuere
viduas et pupillos xxij. q. v.
admissioe nichil plendius
pnapie q fides et doctima
dei **P**uclau quid honorifice
aus q ut impator ecclie filius
esse dicit xxij. q. vii. conuor

Ambo et gladius malem que
ptates pates pte malos xxm.
q. v. no solio hanc gunt ex
getur apnapibus et pates xxm.
q. v. pnapes pnapes et pcati
do hunc bn viedo et subdi
tos fidelit regedo xxm. q.
m. si etia qn apibus pn
ceps vnus e. geues vna se
aut v. q. i. i apibus **P**rima
pro malo nichoato vix bono
exitu pagur lxxi. di. miam
Et sic i. q. i. pnapatus **D**e
iulegiu speciale derogat ge
nerali xxm. q. i. c. ult. pri
uilegia concessa psuperiores no
pnt nferari pinferiores. x.
q. m. coq. ius Qui allegat pri
legiu debet illud ostende. c.
di. con more p uilegiu met
amitte q pmissa si abuat
ptate xi. q. m. p uilegiu qui
legi pteati no d. uacillare
utilitas E de pui. sto. l. y.

Proditor est q. reitrat no de
fendit xi. q. m. nolite prodi
tor est q. pcam nulli cognitu pu
blicat. y. q. i. pta **P**romo
uedos ep. pber si m. sermo
et fide et spuali vica edocti
sue lxxm. di. no licet prouo
cis me ad vacandia q. m. de
liquit q. ego E. ad l. ult. iii.
pua. qm et xxm. q. v. f. l. e

Pronussu illatid ipere est
pexus q. pterae xxm. q. m.
vnuq. q. m. malis pmissis re
sende fide m. tuncpi uoto mu
ta decreto qd. m. ante vauisti
no faas lipia est pmissio q.

scelere adimpletur **P**sidore
xxm. q. m. In malis Du pmissa
noria mplem q. dei iussa co
tepming xxm. di. duo no pnt
addo coeditur quod a ptiis
ipeteadu pmitte. l. di. si q. s
postera **P**rophete veri pti
p. malia eius no destrue
ent si de malia arguerit
xxm. q. m. tolleradi p. etus
aduata est p. uigntem homi
ad omia an esset q. m. x. q.
y. dilectissim q. etus p. pual
no d. esse i. facultatib. ead. e.
q. fuit q. n. xx. di. expedit
et c. res ead. De reb. ead.
nullus p. d. me est res
xx. q. i. nulli p. nomia est
epo p. d. p. etia x. q. y. glia
Regularis huc p. d. vinct mor
tuis est x. q. i. nolo p. fecti
no debet h. e. p. d. p. t. di.
pensae res ead. x. q. i. ex
pedit no h. entes p. d. testam
fate no possit x. q. i. nolo
etia p. h. e. p. d. x. p. lo d. m.
x. q. i. x. p. l. p. fecti p. d. no
h. e. si q. m. fuit possessor. i.
q. y. sacdos Religion. p. fecti
p. d. h. e. no debet x. q. i. s. m. q.
hercenatus est q. plus diligit
comodu p. d. q. om. v. q. i. ad
u. sitas **P**ro p. eritate p. etia
ad nichil est m. felicitas xxm.
q. i. patus q. ali p. t. bona q.
facit p. t. p. p. t. p. t. p. t. p. t.
sufapuit deye. di. m. f. q.
Proximu diligit ad amalore
baupit et ad deu colend p. d.
at xxm. q. m. c. ult. **P**ru
dencia no solu consistit m. l. e. s.

lege et rationi vince non potest in
di. consuetudinis. Cuius quisque ma-
iori rationi imitatur eo maiore
auctoritas eius verba esse videtur
xx. di. q. i. Debet ante esse
discipulus quam doctor esse de-
siderat ut possit docere que di-
cat. Quis enim vite institutio
ad id quod tendit se ratione con-
firmat. Qui minime licet opus
dederat preceptor non potest esse
licet xxix. di. ordinatus. Quod
ratione caret ex parte nature et
lxviii. di. cor. ep. Qui nec re-
gimus nisi se rationi habuerit nec
delicta sua detestatur nisi omne suum
correxerit tamen iudicis dicens
est magis quam opus. y. q. vii. q. n.
Aug. Restituta est subreptione
ptas y. q. m. illa visum primum
lex et ratio vince debet xi. di.
c. i. Ratio sana exemplis est pro-
neda ix. di. sana. Ratio recte-
da est de omni albo oculo et
de negliget obmissis xxv. q. ult.
quociens. Et h. quod exigitur
apud apibus et platis xxv. q.
v. princeps. **R**adix fructu
ramus madit si non radix e-
uellatur de pe. di. y. f. expmss.
De infecta radice non producat fructus
ctus. i. q. i. ad go. **R**apina
committitur ad res vel usus rei vi-
olenter eripit xxxv. q. i. c. ult.
Raptor dicitur inuentus res deten-
tor xvi. q. v. si quis raptor
di. q. ult. nante aliquid si retinet
xlj. di. f. hospitalitate xlviii. di.
sicuti h. raptor dicitur qui dampnat
fama alius vi. q. i. detelores

Raptor plus deliquit quam fur
xvi. q. v. penale raptor est
qui florenti virginis violentem er-
ipit xxxv. q. i. de raptibus.
Et potest raptor esse ad raptum
xxv. q. y. potest. Si raptor
ad raptum ad ecclesiam fugerit et
tueri xxxv. q. i. lex. Et de pu-
blica prima tueri xxxv. q. y. lex.
Raptor detelores sunt qui raptum
moremque bonorum corumpunt h. q.
q. sbas aliorum prout dicitur
v. q. i. ex merito nomine furti-
vis usurpato illata rei aliene
intelligitur go. et rapina xvi.
q. v. q. q. obicit et c. sequi.
Rapina facit praesentem lex
di. f. offi. Ratio dicitur de quod ma-
gnum y. q. vii. in magna facta
vnde ratio plus appetit xvi.
di. legi. **R**ego pulegiu apud
iudos praesens est pipe. **R**e-
bellis videtur et distat atque age
bona retusio magis dicitur quam
expmssio esse ondit et po-
tius infidelis quam fidelis meatur
xxxviii. di. nullus. **R**ecessus
a bonorum malis semper est esse
metu licet quod non fiat in cor-
pore xxv. q. m. tollerandi. **R**e-
cedere platis a malis subditis
vii. q. i. ad usum. **R**ecodaliade
sunt ecclesie semine vel sanguine
pollute de q. di. i. si motu
De forma recodaliade solent
permittere et quoniam xi. q. ult.
debet et y. c. se. **R**ecta
Non locus consuetudine si consue-
tudo locum comedat. Si in quocumque
ecclesia aliquid inuenitur quod plus

omnipotenti deo possit placere
solite eligas et non plures
res si precebus loca sunt aanda
Ex singulis ergo quibusque ecclesiis que
pia que religiosa que recta sunt
elige et hec quod in saeculum col-
lecta apud mores in consuetudine
deponere Aug. xv. di. novit

Regula dicta est eo quod recte
duat nec aliqui aliorum dicit
Alii vero regulam dixerunt regu-
la dicta ut quod regat ut nor-
ma recte vivendi prebeat ut
quod distortum primumque corrigat
in. di. regula Iustus est ut in
quibus modo sumat regulas in
honore consuetudinis accipit ut
sedes vinctusque sacerdotalis di-
gnitas mater est sic ecclesia
magistra romis xv. di. de hijs

Regendi sciuntur auctas ad
minimam suam humilitas lxxxv.
di. quod in rectoribus de quibus
ste consules mia et pie senes
disciplina Greg. xlv. di. dis-
sona de sua vitam prebatione
vivere cui gubernacula comit-
tunt ecclesie lvi. di. in sacerdotibus
Negligentia rectorum imputat
culpe inferiorum premeitis sub-
ditorum disponit ad vitam re-
ctorum xv. q. ii. non est creatura
admirationem non possit sine reg-
mine consistere lxxxix. di. ad hec
auxilia celestis angelorum unde
quod nulla dignitas vinitas
per sine regimine esse Ibi de-
ta aialia non sine regimine vi-
vunt xv. q. i. in apibus **R**egio
Cena quod regio in suo sensu ha-

bundat lxxv. di. ultima Reli-
gionem interas si in secula animi preba-
reddat omnia que dedit ecclesie
per episcopum xv. q. ii. si quis et
c. gonsalvus **R**eligio tollit
primum voluntate xv. q. i. non di-
cat et. c. cui de Religio as-
tigit ad castitatem xxv. q. i.
impudicas in religione existens
non de hinc denariis si non vult
pice ad anania xv. q. i. dilectus
sunt et. c. nolo Religiosi non
debet officia liturgica et cla-
moreosa exercere xv. q. i. pro tota
Christianitate sunt religiosi sunt
in me eos mali lxxv. di. quod
tulibet qui in religione scilicet
vivunt seculum imitant si
non fugiunt lxxv. di. legem De-
testabile est aliquis esse pauper
et iordine delictum esse xv.
q. ii. gloria qui in religione ma-
li sunt magis nocet ecclesia
lxxxv. di. Nemo humilis loci
quod predest religiosus lxxxv. di.
valet Excessus religiosorum pre-
stidali sunt occultandi xxv. di.
scripturis Omnis religio per primum
confirmat xv. di. preceptum **R**e-
missio peccatorum non fit tamen ipso si
ecclesia in futuro xxv. di. qualis Re-
missio peccatorum fit postquam plati-
bonum et mali xxv. di. Remue-
ratio fit aulibus ad preceptum xv. q. i.
si ex eo quod v. remittit Deus
remuerat opaliter et eternaliter
xxv. q. ii. si qualis Remueratio
opale nemo de quibus per bono quod
agit Depe. di. m. si quod quia
tunc de erit merces sua xxv.
q. v. dicit **R**epetitio esse non

debet ubi reddere esse non potest
xii. q. i. c. i. Debitum non igitur
repetit xii. q. i. quod debet
sed dominus dicit si quis tollit aurum
tua non expectas dicit tibi expro-
bando xii. q. i. §. Quid ita **R**e-
prehensio est iusta quia quis primo
eum excoit i seipso et postea
m. q. i. iudicat **R**esponde de
proposita prebenda fuit que iuris
consuetudine fulebat. n. di. episcopus de
prodes ut plus videat facit quod sit
iustas xlii. di. dispensatio ex
bona expositione audientes se non
estimant se meliores xlii. di. i
mandatis **R**es non proloas res
si prebuis loca sue amada xii.
di. novit de rebus ecclesie non
usurpatis xvi. q. i. i canonicis
et ecclesia **R**estituere non excu-
sat filium ignorantia patris quia per
morem patris cogit reddere male
acquisita i. q. i. ecclesia **U**sural
non ut permit nisi prius usuras
restituatur xii. q. i. c. i. **D**ecet
in facti deia ut modum sine co-
sensu dominus sui reddendi lvi. di.
gnabius non dimittit petum ni-
si restituatur ablatum quod non habet
reddere non tenet xii. q. i. c. i.
particeps criminis est fomes alic-
ui non reddere xxv. q. i. c. p.
Resurrectionis gaudium infirmat
ecclesia non ieiunando a pascha usque
ad penthecoste xxx. di. si quis p-
sbit **R**evencia exhibet roe
dignitatem eius xvi. q. i. v. i. et
etiam iustitiam plato xv. q. i. si for-
tassis devencia exhibet platis
et eos statuit vi. q. i. quia

que temerarie eos non arguendo
xxi. di. nolite que defectus eos
non revelando vii. di. in scripturis
Revelatio divina dicitur i agend
et misit vii. q. i. si go **R**ex
tunc homines quod male locutus est
magne sapientie Aug. xxv. q.
i. magne **R**ex prius non dicitur
rex. n. q. i. scelus Regis est in
sa pape et illicita cohibere xxii.
q. i. si ecclesia Reges non dicit
punit deinde blasphemantes xxii.
q. i. non inveniuntur noli dicere
quid michi et regi tolle quia
regum et non audent dicere hoc
meum est quid go tibi et regi
hoc tibi et possessioni Aug. vii.
di. quia iure Reges pontificibus
petra nra et pontifices regibus
et palibus indiget x. di. quia
operatur rex dicit non potest quod nullo
salubri regimine corporis appetit
exenat n. q. i. scelus Reges
se et alios iustitiam Reges iudicant
regum sunt **R**ex xii. q. i. duo sunt
Sacerdotalis ordo magis abro-
peto xxi. di. in novo Sacerdotes
in et angeli dicunt xii. q. i. sa-
cerdotibus melius est dominum sacerdotem
paucos habere ministros qui possint di-
gna opus dei excoere quam multos
iustitias qui omnes que ordinati
adducant xxii. di. tales Sacerdo-
tes est legis scilicet habere non nullis
si orationibus vacare xxxv. di. q.
ecclesia **E**laboratus est sacerdoti-
bus ut ignorantia quia quidam pe-
stem esse abiacent xxxv. di. §.
itaque **H**at auctor excoere igno-
rantia maxime i sacerdotibus cui-
tada est quod docendi officium

p[ro]lo d[icitu]r suscepit xxxviii. di. i[st]e
 rāa d[icitu]r in laicis videt[ur] tolle
 rabilis in facia q[ui]nto magis
 q[ui]s q[ui] p[ro]p[ri]e nec ex[em]p[ar]at[ur] est d[icitu]r
 qua nec venia xxxviii. di. si in
 laicis p[ro]p[ri]os si b[ea]t[us] vixerit et
 b[ea]t[us] docuerit p[ro]p[ri]e in[st]ruit d[icitu]r
 b[ea]t[us] docuerit et male vixerit sui
 solus est cōdēpnator nā bene
 vivēdo et b[ea]t[us] docēdo p[ro]p[ri]e in[st]ruit
 quōd vult deb[et] bene aut docē
 do et male vivēdo d[icitu]r in[st]ruit
 quōd eū cōdēpnat[ur] debeat d[icitu]r
 xl. di. multa d[icitu]r mala a sac
 dotibus p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e xxxviii. di. q[ui] t[em]p[or]e
 ferunt nemo i[n] eccl[esi]a amplius no
 cet q[ui] q[ui] p[ro]p[ri]e agēs nōmē ulor
 d[icitu]r p[ro]p[ri]e assumit Delinquit
 nāq[ue] h[ic] redarguere nullus p[ro]p[ri]e
 sumit et i[n] ex[em]p[ar]at[ur] culpa uel h[ic]
 ter ex[em]p[ar]at[ur] q[ui] p[ro]p[ri]e o[mn]i or
 d[icitu]r p[ro]p[ri]e v[er]eatur Ep[iscop]us ita
 q[ui] q[ui] talis d[icitu]r nō corrigit mor
 tis d[icitu]r d[icitu]r est tamis impudias
 q[ui] op[er]e lxxxviii. di. nemo Aug[ustinus]
 v[er]e p[ro]p[ri]e oculis uidiss[et] sacdo
 tem dei aut aliquē coru[m] q[ui] in
 mōd[us] h[abitu]m cōuincti sunt
 petatē dānide mea expli
 carem ut coopnem eū ne ab
 aliquo videretur lxxviii. di. de
 statino Imp[er]atōe xcviii. di. i[n] s[er]p[en]tu
 ris non loca s[ed] vita et mores
 factu[m] faciunt sacdote b[ea]t[us] ex[em]p[ar]at[ur]
 au[tem] p[ro]p[ri]e nō licet petadi
 si nōtate b[ea]t[us] vivēdi se nouerit
 aspectos xl. di. q[ui] opt[us] vili[ss]i[m]us
 cōputat[ur] est nisi p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 et p[ro]p[ri]e q[ui] est honōe p[ro]p[ri]e
 v. q. i. vili[ss]i[m]us p[ro]p[ri]e malū nō

esimo fore q[ui] xpianus suis i[n]i
 dere sacdotibus Greg. vii. q. i.
 s. vii. Sacdos est nulli nōc
 p[ro]p[ri]e uelle oib[us] xlv. q. v. demq[ue]
 nōnulli i[n] laicali h[abitu]m factissim[us]
 et dō dilecti iueniunt[ur] xlv. q. vii.
 s. ult[imo] Dolor fletus orōnes
 lac[ri]me arma sūt et mūnēta
 sacdos xlv. q. vii. nō p[ro]p[ri]e
 edos s[er]p[en]t cōdēpnat[ur] d[icitu]r i[n] laicali
 cimen s[er]p[en]t p[ro]p[ri]e xlv. q. vii. sacdos
 Ignominia sacdos est s[er]p[en]t d[icitu]r
 q[ui]s et p[ro]p[ri]e q[ui]s xlv. q. vii. q[ui]s
 De malis sacdotib[us] xlv. q. vii.
 differunt d[icitu]r d[icitu]r benignus est
 ut quid sacdos eius m[od]o auster[us]
 esse xlv. q. vii. alligat d[icitu]r
 t[em]p[or]e q[ui] eū i[n] sacdotib[us] p[ro]p[ri]e
 cū[st] m. q. i. nulli. Sacdotes p[ro]p[ri]e
 net dignitati regali xlv. di.
 duo Sacdotibus xp[istu]s v[er]u[n]da
 exhibuit leproso[rum] adeos m[od]o
 i. q. i. nōne et ip[se] sūt h[ic] p[ro]p[ri]e
 xlv. di. sacdotes Sacdotes de
 bet esse m[od]o et corde m[od]o i.
 q. i. nōne et debet esse p[ro]p[ri]e
 xxxv. di. v[er]olente Sacdotes
 p[ro]p[ri]e multitudine sūt cōceptabiles
 xlv. di. legum Sacdotes multi
 sūt nōne s[ed] pauci ope xl. di. multa
 Sacdos malus q[ui]ntu[m] in se offert
 pane polluta xlv. di. sacdotes
 Et magnu[m] i[n]ueniē[ur] est sacdo
 te cōfite corpus xp[istu]m nisi ip[se] sit
 m[od]o i. q. i. sacdos Sacdos
 malus cōpatur s[er]p[en]t i. q. i. s[ed]
 quis Sacdos malus nō est i[n]i
 tudus s[ed] audiedus i. q. i. s[ed]
 Sacdotibus dēthēre et eis i[n]i
 que p[ro]p[ri]e est vi. q. i. Sacdos
 nemo debet audire sacdote que

sac indubitat hie dicitur
xxxij. di. nullus malorum sac
dotu sacmēta nō sūt cōtēpnē
da de qse di. ij. pams Exop
mīfuda traditore. i. q. i. dedit
Sicut pōl alocis mūdīs nō
cōignatur sic nec sacmēta
a malo sacerdote xij. di. sacerdotu
mali sacerdotes sūt alijs sū ac
cusa xv. q. ult. c. ult. Et sūt
luxūm lauas et nō lauātur
lxvij. di. nichil Et sūt lapi
dec canales p quas aqua sa
cramētorū trāsīt. i. q. i. si fuerit
Sacmēta p malos sacerdotes
exhibita nō sūt cōtēpnēda. i.
q. i. Multi sacerdotes licet ma
li sūt honore debem p p
tēta. i. q. i. sacmēta Sacerdos
ex officio d. eucharistia distibue
de qse di. ij. puenit Sacerdotes
p negotijs pccatis nō debet
poni in mīstrumētis ptestibz
xviij. q. ij. q. q. Sacerdotes ipm
dicū alijs nō debet mēcedē
p aliquo xviij. q. v. p dēit d.
sacerdos iudicat d. iudicat aug
psona gerit depe di. ij. f. si
quā Sacerdos ipsona d. hono
ratur. ij. q. v. hūc Ad sacerdotes
p hūc ligātes ad pacē rēuocāt x.
di. placuit A sacerdotibus sepe
est orandū qd eis amīcibz
semper est cauedū xxxij. q. iij.
p totū **S**acmēta nō cōignāt
p mūdōs mīstros. i. q. i. rēms
sione Sacmētū cōfīnaciōis
est pugnaciō de qse di. ij. spūs
Eucharistia pceditū xxxij.
q. ij. q. recedut qmā recedatū

xxxij. q. v. hys Extrema unctio
crendū xxxij. q. v. ab mīstis
Sacmēta nō sūt dada subito a
pccis quibz reitētibz De pe
di. ij. acce nec sūt dada ipe
mētētibz xv. q. v. fere p totū
Sacmētū bonū cedit malo in
malū. i. q. i. q. qd p quo cōse
redo nichil est postulad. i. q. i.
bap d. Sacmēta xpi pccosū
extēseū ornatū nō sūt xij.
q. ij. amāu dicit vbi ad de
mētū et sūt sacmēta Aug. i. q. i.
dēthē Sacmēta hēatōs ipm
ecclia tradita sūt bona xxxij.
q. iij. quid faciat **S**acmēta
dēthē nō d. fieri in loco sac
xviij. q. v. adhet **S**acmētū
magis est cōpescere pccosos
xxxij. q. v. quali nō sacrificia
si mēta offēndū d. diuidiat
xxxij. q. i. odi d. horriū unūatur
sacrificiū oblatōis altaris orōis
et dēsmay xviij. q. ij. nō est
memq et c. p obentibz et c.
aie Sacmētū factū mīr cōthōa
ecclia d. bñ acceptat xxxij. q.
i. quia **S**al hēc dicit p lati
et sacerdotes xon di. sacerdotes
quid dicit xpus sal habete in
uobis intelligit p sal sapiām
vbi xlm. di. sic rector Sal
infatuand d. malus platus
ij. q. v. f. qd i. c. v. **S**alu
tempe crede posse hēc sine
saluatorē est scilicet nō p pūc
aliquis esse imemor sue sa
lut. i. q. v. **S**imq dicit
ea fide nō fit ut ad ecclia dale

at salute facile reputat apud
 dnm xxxv. q. i. **S**apiens
 tas inuencit tam uenit bonis
 si facit facit malis quibus mal
 i. q. i. dñs Crede illud factum q
 no est prauisum est x. q. m. si
 quis no factor filij fuit q te
 net loca factoris si q exet opa
 eor qd xl. di. no est facile
 no locus satisfactio hominis si
 homo loat x. di. multa Qui
 facti no sunt facta tractare no
 pnt lxxi. di. **S**apientia? pe
 nitus no inuenimus isptuere fact
 pcedit aliqui venatore qd
 xxv. di. Esau pcellat sua et
 facit q est honore ptraor
 i. q. i. vilissim? Qui factum dicit
 no factum et q factum asserit son
 abhominabilis est apud dñm xi.
 q. m. si quis dixit Vita factoris
 dñs esse in exemplis discipulis n.
 q. vi. Qui pastor Sanitate cor
 poris effiat modesta refectio
 de qse di. v. nichil Impossibile
 est illos dia factos et diu ui
 uere q caribus et sapibus
 continue inuolunt de qse. di.
 v. ne tales s. Abstinecia
Sanguis Sacerdos no sumes
 sanguine si corpus xpi facte
 qus est de qse. di. n. coperim?
Sapiens exit ipena qd qse
 stultus culpa xxxv. di. q
 ea Sapiencia uera est pno
 existimae prudete xxv. q. n.
 qui sine Sapiencia dñs esse ad
 sobrietate q no plus saxe q
 optet xvi. di. sicut rector Ca

pres nulli nocte incendit vi. q.
 i. sapiens Sapiens nouit pao
 ut sine pao xl. di. qd qd **S**a
 uisfactio est uade et noli amplius
 peccare de pe di. m. f. eae ptes
 satisfactiois pnt electima ieu?
 et ora de pe de pe di. vi. f. i.
Satisfactio dñs imponi si qntat
 delicti x. q. n. facit de pe
 di. vi. falsas publice deliquentes
 publice debet satisfactio xi. q. v. l.
 canonica petens ter negado
 et ter cofitendo ondit satisfactio
 fieri debet si qntat delicti
 vi. q. i. mutae **S**ecreta pto
 secreta arguimus ut ubi congit
 malum ibi moratur. n. q. i. si per
 cauit Sicut ad e indignis se
 creta uolunt quod fit ut loqre
 iocunda diu sine iudicio uolat re
 ueniale vbi ut adulae ut
 ei placeat cui secreta reuelat
 uel iactat faciat ut plura
 faciat videat xlv. di. f. p.
Securitas est ubi est pfa di
 lectio xxv. q. i. no tuncbat
 Ad securitate nichil itatu ual?
 qntu bona cofia Securitate
 dante no possimus penitentibus
 morte in de pe di. vi. ca
 pñ. **S**eculi huius dilectores os
 mteenis fortes sunt mcelesab
 sunt debiles xlv. di. omes
Senes i par septua diuit sa
 pientes lxxv. di. porro Saa
 lus inuenit quod aplu b se
 moribz gerit xx. di. de qbus
 tanto morti monior efficiens
 ratio solior acqz timidior
 esse debet Greg lxxv. di.
 si quis vi Quanto senes sunt

morti vitiores tanto debet et
puriores lxxv. di. tota de
sambus psumendum est bonum xxi.
q. ii. diffini. **S**ed et auctor
iordanie suspiciat xxi. di.
finitatis di. sedulo **S**entencie
ponende sue uerbis ut pponit
aia corpori xxi. di. **S**ed
ea que nua vetat nec audie
da ymo fugenda est quia
potior est mia omibz holocau
stomatibz et sacrificiis l. di. consi
derat Una q. q. puaa isensu
suo habundat lxxv. di. **S**entia
no putemus i verbis scripturis
esse euangelium si in sensu no
suprae si in medulla no in ma
no folijs si in radice rationis **S**ed
v. q. i. **S**entia vita no sua
qua ligat ul absoluit xxi.
q. ii. si quis et c. ad aliquis
Sentia appa ad magna de
liberacoe est pferenda xxi.
q. ix. aplice et est pferenda i
metis tranquillitate xi. q. ii. illa
nec pferenda sub coduone ii. q.
vi. **S**entia biduo **S**entia pluu
d. puale lxxv. di. si triftus no
ualet sua si iudex corruptus
pao tollerac ea ii. q. ii. an si
item no ualet si fertur p falsas
pbato xxi. q. ix. remia **S**ed
si cont pte no cotinuat absen
lata fuit ii. q. ix. p totu **S**entia
iuste lata nocet poius fecerit
q. padei xi. q. ii. illud **S**entia
nouit mutale sua xxi. q. ii.
vniuersa **S**entia **S**entia no i
homines si iopa depe di. i. si

agamus **S**epultus deuote offi
tuo est testimoniu bone fidei xxi.
q. ii. no est menius nullus se
peliendus est intra ecclia et
maxime aliud nisi esset epus
ul abbas ul emmetis vite pstra
ul laici xxi. q. ii. papiet et
c. nullus **S**entia boni homi pdest m
bonos et iustos sepeliri et p
iabus nocet sepeliri i loas sa
oas xxi. q. ii. ad **S**entia **S**entia
se no est sepeliendus i ecclia xxi.
q. ii. placuit **S**entia et pdone
maifesti etia si pater ar. xxi.
q. ii. sane **S**entia i patibz
si habuit penitentia sepeliri p
maimterio xxi. q. v. c. ubi
olans sepultura infamis effat
ii. q. i. infames qui sepelit or
alieni di. ym restitue et omia
que sequit ii. q. ii. os **S**entia
pultus huc pectus ul illi q. ii.
ex pmiogio est concessu xxi. q. i.
ecclia de mortu alibi q. i. ecclia
pcedit sepulto di. ecclia ubi
sada pcepit **S**entia sua hre xxi.
q. i. ecclia p totu **S**entia
pcti que est spualis relaxata
est p incarnacoe ubi xxi. q. ii. ad
receptor **S**entia q. aleni sunt
de alia uiu di. xxi. q. i. clerici
maipes et plati do sunt bi
uiudo et p dicit subditos rege
do xxi. q. ii. si ecclia no esset
hodie finis si ebrietas no fuit
xxv. di. sexto **S**entia est ut
que xpus dno sagwis sui effusio
depreo redemit blasphemiu
religionis xpiane vniuersis tene
lm. di. pnti **S**entia meo cocepta

desideria sequi sive redus
 conuicti quas amos supatur
 xxm. q. i. §. i. nullo quod dicit
 iubet suus bonus prohibet xxm.
 q. i. sic. y. **S**ermo Innocens
 absq. simone tunc quid q.
 pdest tunc silenciu nocet na
 lactu canu et baculo pastoru
 lupi snt accendi xlii. di. §. di.
 De simone xxv. q. ult. q. faciens
 s. **S**imonia **S**imonia aliquid
 est dectend ubi nullo pta
 ges iacet l. di. ut constituitur
 ane uo amonitione ante na
 corrigenda nate est ut p seueritate
 congruere reglis iudicem
 lxx. di. docendus Seueritas no
 est excedenda a seueritate siue
 dedit lxxv. di. odio Seueritas
 onceda est conuictibus. n. q. v.
 qnto melius e ad seueritate
 dilige q. ad lenitate deape. v.
 q. v. no ois qnto maius est
 ptem tato maiori seueritate est
 corrigend. i. q. m. q. multas
Signu est res p ptem qua
 indigeit sensib. aliquid aliud
 q se facit in cognito. uenie
 de q se di. n. signu p vba no
 tificatur alijs dispositiones or
 dis depe di. Inactione Demo
 nes vident signa facit que
 no snt xxv. q. v. nec miz. et
 de signis p totu ibi **S**ilenciu
 est iustae cultus. v. q. m. illo
Simonia est studiopa uoluntas
 aliquid emedi ul vendedi spu
 ale. i. q. i. qui pudet dare mu
 nus p pbeda ul dignitate est
 que pton. i. q. i. p totu cum ce

dmactur epus qd dedit aurum
 fuit qd pdidit aia fuit. am.
 aliud ordinaet qd accepit aurum
 fuit qd dedit lepra fuit qmbo
 i. q. i. ad ordinaet. **S**imonia pta
 det pti dacti sacru ordine re
 ape sacdos no est si manet on
 dia tunc pstat Greg. i. q. i. q.
 anq. Colubas cathedras redit
 q indignis bnficia ecclie cose
 xii. q. vii. et her qta q
 sacros ordines larguit p
 laude ul pecunia. i. q. m. no solu
Simonia expedit con hostes
 mbello iusto xxm. q. v. q. anq.
 ubi pculu aie est ibi quq. his
 causa utilitat. simonia pte do
 xxv. q. y. uilem Deus simla
 uit uoluisse ymolaat ysaac
 xxv. q. y. sic queq. Simlatores
 no pti net aduocet xpi xxm. q.
 ult. de illis q. y. simlatis q. y.
 filii dyab snt xxv. q. vlt. aue
Simpliatis colubina suadet
 xi. q. i. suadetur Simplicitas
 inacta exatit acato tcommissis
 lxxv. di. tanta Simplicitas ta
 tu pdest simplia no alijs. n. q.
 vii. pta p simplicitate disappia
 negligit xi. q. i. frs dyale
 do no placuit q regnu dei
 simplicitate fidi est no iudicet
 xxv. di. de **S**acra septua
 no subueniuntate n. ptiq. tina
 et p fceda **S**imilitudo. Co
 forma se quis d. hys ad qb
 est duno no sit con fide et
 bonos mores xy di. illa flos
 et asmq. tunc siml adorad co
 uigut ad dilise p fessoms hoies
 m vno siml officio sociat. Turp

est p^o que nō cōgruit suo v^o
uerso v^o. d^r. que cōn^o **S**ingul
litas bonū morū i cōpuectos
standalizat x^o. d^r. illa Singu
litas i mōchis et cōteplatis
appbatur x^o. q. i. si cupis tui
striccius vīre q^u h^o mores/et d^r.
quibus vīre singularis est
et sup^ostiaosus x^o. d^r. q^u q^u
deus nō habitat ad illū q^u sup
flua singularitate se ad illū a
melioribus diuidit Sobrius
s. p^ontis et. s. sapientia et. s.
abstīctia **S**oactas requit
cōcordia morū x^o. d^r. q^u d^r. d^r.
et c. datus nō gaudet q^u
plures inueniūt. s. siles nā nō
p^otea nō ming audebūt q^u ad
multas audebūt q. q. i. Multi
Soctus tenet p^oau defende ab
iūcia xx^o. q. i. nō mfereda
Bonū q^uq^u liūt p^oact malox
xx^o. q. i. nō tūbat Bonū est
malū p^oau dedinae x^o. d^r. s.
illud Difficile est i corruptū
manē q^u corrupto p^oact xx^o.
q. i. m. Ita plane Soactas ma
lorem q^uq^u est tollerada q^uq^u
fugeda n. q. i. suggestu pe
stifera p^oactas hominū et de
monū fecit magitas artes et
mātaōnes xx^o. q. i. illud Ter
p^oliat p^oactur quis malis aut
fouedo aut nō corrupiedo aut
cōmittedo xx^o. q. i. m. Ita plu
ne recessus bonox amaliess
q^u esse mēte lū q^uq^u nō fuit
cōpoe xx^o. q. i. m. tolleradi
cōiūgi et coherē nō p^ont q^ubus
studia et uota sūt diuisa xv.
q. i. m. estimat De defensione

Sodoma xxv. q. m. no infereda
Sodoma est iniqua de ordina
 tur ordinato di. et ppe ne xxxv.
 q. vii. adulteri **I**n Sodoma
 destruit potestas dei et hōis xxxv.
 q. vii. flagitia et est penis pām
 q. ad ppa mce peccatē xxxv. q.
 vii. adulteri **S**olitudine tpalū
 suffocat spūalia xlix. di. hūit
 pia Solitudine est egenoreu o
 modis mte de lxxxv. di. dīne
 tū honoris augmēto aīa solita
 tudinis debet creste c. di. vōis
 Solitudine tpalū nō ē esse in
 deitis et religiosis xy. q. m. p
 edotes **S**olus pt epus padoibz
 et mīstis honore dāc si solus
 nō pt aufere lxxv. di. epus lōtq
 in ciuitate iustus solitans nō
 peccat xl. di. quibz Quod p
 omibz mortuus sit tātū aulibz
 ualet ad si p ipso solo fieret de
 cose. di. v. nō mediociter **C**onpnu
 deceptorū quqz demones imit
 tur xxvi. q. m. pūend **I**n sbpno
 aliqui sūt delusiones lxxxv.
 di. fecit **O**ctalegi nō admitt
 tur ad accusandū. n. q. vii. q. q. q.
 Legature aīactarū q. mediaq
 nō requirunt sortilegi dāpnatūre
 xxvi. q. n. illud q. sortilegiōis
 obfuaad ydolatraa cōmittit
 xxvi. q. n. sōes **B**. Inātaao
Corores meos nō sūt que cū
 pōrāe mea sūt Aug lxxx. di.
 legimus **S**ubditorū salus
 est pīdeāu nitegritatis lxi. di.
 mām **P**meritis subditors de
 puat vita platorū. i. q. m. cūda
Substāiale si emittit nō ualq
 quod agit de q. di. m. i. synodo

Tales sunt in scriptis aliorum quales
nolo esse intellectores meos Aug
ix. di. neque. Septuaginta pro deo
facte sunt non de pro septuaginta xxv.
q. 1. si aliqua. Vbi deest argu-
tio et incommutabilis veritas
falsa veritas est etiam in optis mo-
ribus xxv. q. 1. si. vii. Aug. q.
negociis diffinitionis non solidum
est necesse scire si et potius. Tu
go quilibet negotia sine acci-
puit vel in absolute inordinat
vel in ordinat deliquit. Ab-
solutum non vel in ordinat non sa-
ciat. Tunc si etiam potius. Tu
tunc desiderat. Apparet quod in magis
septuaginta tractatores scire pot-
est. Propter quod quia dignitas
eorum apud non sunt adepti. In
tunc septuaginta expositionibus
proponitur. In tunc non diffinitionis
sed loco post eos meretur. xx.
di. pro. Sapere. Qui ea que
dei sunt sapienter ad non sapienter et
quod ea que dei sunt nesciunt ad non ne-
sciunt. Propter quod in magis. Qui quod
que nescire melius est quam scire. x.
xxv. di. quibus. Omnis scientia add
est. xxv. di. si. hic etiam. Indi-
gnum uel uel. Estimo ut ubi
celestis oraculi restringat subre-
ptis donati. xxv. di. Indignus.
Sicut auctorem in suo opere inuenit in
instancia ita noua eruditionis
est negligencia. xxv. di. Nichil
etiam. Lex civilis pro numero
operari non potest. ff. de uariis exor-
tis. l. 1. Qui scientiam uel uel
ascripserit in penuria male
dicitur. xv. q. 1. Vultum. Quis

estimat se scire quod nescit errat
xxv. di. quibus. Sole. cona-
facilius aduinae quam zelus dei
in corrigendo dicitur. Hec se et ex-
quiritur indebite. vi. q. 1. si. oia
Scientia. Inscientia magis de
fonte quam de riuus est. Opus
lx. di. respiciat. Index. Propter
scilicet confessor dei. Hec scientia de
pe. di. vi. q. 1. Illi. Propter rea-
piedi sunt in testes de quibus pro-
sumitur quod veritate facti magis
sciat. xxv. q. 1. li. septuaginta
Septuaginta facte sunt pro domini non
de pro septuaginta xxv. q. 1. si. alig
Domine. Leges. Naturae. Consistunt. Quia
domine uoluntati seu canone. Sep-
tante. Contra. Probatur. Eadem
et. Naturae. Inueniunt. Adusa
ix. di. ad. go. Distribuit. Propter
et. Concordat. Septuaginta. vi. q. 1. si.
petant. Descripta. xxv. q.
m. Hecis. Et. c. quid. Auctorem. Pro-
modus. Poetice. Locutionis. Quilibet
ualeat. Decore. Propter. Auctorem
a. Domine. Septuaginta. Supersit. Exordium
Domine. Raro. Propter. Scientia. Vel. Tre-
ne. Creaturae. Meo. Est. Quod. Est. Ca-
put. Eius. Et. Auctor. Ut. Quod. Nouit
Hic. Nichil. Vel. Quod. Quia. Hic
est. Perfecta. Virtus. Et. Scientia
quod. Alibi. Quod. Hic. Perfecte. Inue-
nit. Astrologia. Et. Alia. Quibus
que. Despecta. Sunt. Quia. Nichil. Ua-
let. Ad. Salutem. Si. Mittit. Ier-
rore. Et. In. Hys. Studet. Tunc
aut. Non. Hic. Qui. Non. Propter. No-
uit. Tunc. Scientia. Et. Scientia
inuenit. Quia. Hic. Nouit. Quod. Uti-
le. Est. Et. Quod. Boni. Inueniunt.

quique trahit ad consensum lxxv. di.
si sunt Inimicos absque similes
consensu quod exemplo potest
tunc silencio nocet nam latea
tu canis et baculo pastorum
lupi sunt accendi xlv. di. f. de
bene pastori recta timuisse di
cere quod est aliud quam taceret
tanta potuisse **T**angens iustum
tangit pupilla oculi domini n. q.
vii. accusatio Inimicum tangit quod
aliorum peccatis consentit xxv. q.
iii. recedite et ille non tangit quod
peccata redarguit xxv. q. iii. col
lorandi Tactus lascivus etiam si
coptus est sine peccato xxv. q. v. n.
aliqua Si bonum est mulierem
non tangere malum est quod tangere
Deo? xxv. di. hospitio **T**e
meritis est statuta maioris pro
ausu violare n. q. i. nolite v. q.
i. nichil Temeritas est cum
subditi facta superiorum et iura
exphendunt xx. di. nolite **T**em
pus distibute tempus et concordat
septima. n. q. i. si peccavit De
temporum mutacione xxv. q. vii.
occurrit **T**emplum non pietas
templi ornae si providere pau
peribus gloria quod est xv. q. ii. gloria
Tempana aibi est cum non plus
quam nata corpori sumit propter sua
infirmitate reficiendum per alium xlv. di.
f. vicia Iusticia non consistit
in maducando et abstinendo si
itempana xlv. di. quod dicit
Tempana maxime fundata est
per ieiunios deest. di. v. sunt
aibi Tempana etiam attendit
in moribus xv. q. iii. episcopus. s.
Abstinentia gula Deliciae Fastus

Temptatio triplex est scilicet diabolica
et dyaboli de pe. di. ii. q. i. oppositum et
f. exco. Deus temptat ad instruendum
xxv. q. ii. f. quique Deus temptat
ad probandum si hoc faciat dyabolus ut
decepiat xxv. q. ii. non enim in glo.
Ita ad probandum palam ut dili
gatur xxv. q. vii. c. ult. Item
ad pruegandum n. q. i. sunt plurima
Temptatio est vitia hominis supradicta
de pe. di. ii. q. i. oppositum. Quia tem
ptatio est quod militas temptamur
etiam nolentes s. dyabolica di
abolus suggerat animi consentit
de pe. di. ii. q. i. exco. Quod quod
expectat temptat si prouenerit
eam de pe. di. v. q. i. Nemo di
temptat dominum dum scit quod consilio
rationali faciat xxv. q. ii. q. i.
Deus temptat quod si quod faciat vni
sua et aliorum salute prout quod
at et non prout xxv. q. vii.
si nulla dyabolus temptat homines
ut latet et deuoret n. q. i. nulli
et temptat etiam dormientes vi. di.
testatur et mille modos habet temptandi
xxv. q. ii. c. i. Et temptat sub spe
boni mala suggerendo xv. q. v.
forte Et maxime temptat sanctos
et mundos de pe. di. ii. q. i. oppositum
et temptat deo fauiliatores et seruatores
aiores n. q. i. Nulli sola aut
temptatio etiam prout xxxv. q.
ii. si quis **T**emporalia deici
contempnere debent quod sunt eorum
corona. xv. q. i. duo Et contempnere
debet gloria omnes homines qui virtutes
desiderat xv. q. ii. gloria gloria
non vivit sine temporalibus sicut nec
corpus sine anima. i. q. iii. si quis
Temporalium sollicitudo suffocat

spualia xlix. di. hinc supflui
 tas opulū maxime indeciare
 dæquit xliij. di. paut xij. q. ij.
 amā **T**errens. i. mēs obli-
 gata carceribus pōit mēcia
 labiorū lxxxij. di. mēhil dēs
 hūg sēi dilectores mērens re-
 bus fortes sūt mēlestibus sūt
 debiles xliij. di. omēs **T**esta-
 uetus differt a nouo i multis
 qz i veti pena. i. nouo rema-
 pta pmitat xxiij. q. iij. hēc
 Itē distat i matrimoniali cōuac-
 xxxv. q. i. f. Itē i plūū pro-
 xū et cōuacmā pmissioe xxiij.
 q. iij. reuerat Itē i multos
 pceptōū cōmōmaliū obfua-
 cōe v. di. f. i. Itē differt qz
 testatū uetus tāū requit opa
 nouū autē nō tāū opa s. uo-
 luntate xij. q. i. si quis uetus
 testatū uiginitate nō appbat q
 nouū cōmedat xxxij. q. iij. et
 f. hys ita Testamētū uetus
 ad nouo cōuacōit i mōraliū ob-
 fuaōe xxxij. q. iij. meretores
Testari pnt hēmitē qz pū
 habent xxxij. q. iij. pūatū **T**es-
 tutores testata nō exequētes
 sūt pūlegi et fures xij. q. ij. q.
 oblatōes Itē sūt exenōrū hōi-
 ade et sūt exenōrū xij. q. ij.
 clerici qz testamētis detedētū
 uliā uolūtas testatori est ob-
 fuaōe xij. q. ij. c. ult. Successor
 nō sūas testamētū defuncti ex-
 heredatū est xij. q. i. filius
Testas qplex est s. suprior i-
 terior et exterior Testas suprior
 est deus xij. q. iij. pūatū **T**e-

sas mēior est cōsua **T**es et
 c. custodi Testas exterior est pūatū
 xij. q. iij. nō sūt Testes xpi e-
 rat apli vbo et ope xij. q. iij.
 estimat Testamētis cōsua
 pūatū uolūtas mōrēas etiā
 sūe i pūmētō xxxij. q. iij. s.
 qui tpe pūllus pū esse iudex
 et testas iij. q. iij. nullus **T**e-
 stas sūt qū pūmētū quos
 tēpōrū dūsitās sūit facto nō
 mēfuisse ostendit iij. q. ix. mēh.
 In causa cōuali testamētis dē
 de pūis notis et audis iij. q. ix.
 testes In testibus attendēda sū-
 tus dignitas fidei pūtas et
 mōs qūtas iij. q. iij. testes illi
 pūpue cōpūcū sūt i testes de
 quibz pūit qz ueritate fūti
 magis saāt xxxv. q. iij. uidet
 pūl nō dāpnat nisi i lēy. de
 testibus pūit cōrdinalis xliij.
 testibus Dracōnis nō cōrdinal
 xxxij. testibus Inferioris nō g
 dūis clerici nisi iij. septē testibus
 cōuacō nō debet cōdēpnari. ij.
 q. iij. pūl nullus dē cōgi ut
 fēeat testamētū cō cōsua mēu
 ul affine viij. q. iij. testes **T**e-
 stes pūit esse i cōuacō causa pū
 et filius ul duo fēcē **T**es de
 pūficiū pū xpiāno hēitū
 cōn hēitū sū nō cōn xpiānū
 xxxij. q. i. mām. Inhabilis
 ad pūdōcū cōn pūdōcē nō pū
 testificari i causa cōuali. ij.
 q. viij. ipi apli **T**es ul pūbr
 pūhibens testamētū nō dē mēare
 sūit alij sup libru s. cōuacō vi-
 deet libru xij. q. i. testamētū nec
 debet adduci i testes nisi causa

aliter fieri non possit quia ex hoc
sacerdotium de honestate statuit xi. q.
i. testimonium et debet episcopus vel
presbyter loco iuramenti si velit di-
cere per sanctam consecrationem xi. q. v. si
quis episcopus vel presbyter per negotio
ecclesie sue per se testimonium xii. q.
i. super Testimonium non debet ferre
presbyter in faciendis instrumentis
secularium nisi de mandato episcopi testi-
monio honestiori maior fides est ad-
hibenda iii. q. iii. testis adulter
per se testis per penitus et co-
fugiuus memine lest maue
et ante heremum symonia xv. q.
iii. si deinde impubes et infans
xiii. annis consistit non per se testis
iii. q. iii. testis Testimonium nunquam
est vendendum xiii. q. v. non sane
non testis reus quia per
tat xi. q. iii. vniuersum Testis fal-
sus est qui contra seipsum falsum dicit
et per hoc dominum qui veritas est vendit
xi. q. iii. abest Testis falsus est
infamis et a testimonio repellitur
xxii. q. v. si quis si victus presbyter
vel diaconus in falso testimonio inueni-
per tres annos ab officio suspen-
si in monasterio debet penitere.
q. vii. q. ii. **A** heremus dominus ille
est verus qui operatur quod pergitur
eius operatus est xii. q. ii. amor
Amor uicialis est qui facit se-
tha introducat filium ita ipse ante
De per de ii. q. ii. que quam est
vereri eum qui per de per et exage
xvi. q. ii. c. i. Amor carnalis
et timor atque auaritia sensus
homo iii. q. v. accusatores facit
ab officio diaconi et presbyter et

episcopus verberibus timere heredes
xl. di. episcopus qui de iustitia oculi
suis propter semper timet et timet
inde neg oao formidat ne de
iustitie reamite deuias cadat
Greg. xlv. di. omnis timor mor-
ti vniuersum efficitur tanto solutior
atque timidior esse debes Greg.
lxxxvii. di. si quis non timet
aliquid iustum quod dominum timere per-
batur xi. q. iii. qui opotetem
Lupus dicitur qui per adre recta loq-
non vult xliii. di. sic rector Titu-
lus dicit breuis amotaco sequens
opis xv. di. facta Ite dicit uexillum
vel signum per reuocanda positum
xvi. q. vi. **T**olleratur
ab omni memini ipse consuetudine dene-
gatio iii. di. denique Ite debent
eorum quibus ad labores coadescendo
xliii. di. omnes Ite iporum de se-
ctus ad infamiam non detegendo
xvi. di. in scripturis Item co-
nussa eorum per per eorum
pacet supportando xlv. di. licet
Exemplum de petro quia dominus post
negat non dampnauit et c. re-
cedit et l. di. considerandum ubi
dominus quod id dominus petrum tollerant
ut ipse postea aliorum defectus
tollerat Tollerantur ab omni mali
iporum detractiones et falsa iudicia
eorum ferendo vi. q. i. deteriores
et c. ex mto Ite ab omni tolle-
ratur iporum verba etiam alias per
secutiones pacet sustinendo iii.
q. i. **T**olleratur eadem de
iporum iuribus omnibus se non ulastendo
xxii. q. vii. conuenit **T**estis ma-
los non tollerant ipse et per hoc testis

est quia bonus non est xxij. q. m. hec autem mali aliqui tollentur a bonis quia corrumpi non possunt xxij. q. m. c. i. **C**onsuetudo clericalis designat in clericis contemptum temporalium xxij. q. i. duo clerici cum contentione ad corruptum quod videtur remissionem privilegio clericali quem ad laicos deportabit totum suum lxxxij. di. hss. **T**ormentum quod quibus dampnis quibus verberibus infertur xxij. q. ii. fimitas oritur iudex catholicus per ecclesiasticum per suspectos tormentum ut verum possit exquirere v. q. v. illi. **T**ribulatio superior malefactorum sibi subditi per magis et minus excedentia tormentum per xxij. di. quicquid **C**oncedit deus iussit impendi pupillis et egenis lxxxvj. di. de fensiois ac tutelle susceptor de iura possunt per quod compelli lxxxviii. di. de decernit **T**ransitus spiritualis est de peccato ad vitam de culpa ad gratiam de terrenis ad celestia de opere de merito per aqua immo rursus transitus iure humane societatis equissime patet de xxij. q. ii. **T**ributum dicitur quod datur ab ecclesia intuitu pacis xxij. q. i. quid culpatur Iam ratione subiectionis xi. q. i. magnum tributum datur causa impenso officii vel impendendi xxij. q. ii. elenchet **S**ubtributoria nulla ecclesia est construenda de opere di. i. si quis **T**ribulatio pauperum est tolleranda non propter ipsorum meritum utatur culpa v. q. i. ad passio **T**ribulatio

genus mordacissimum suis de immittit ad anime medicamentum v. q. v. non omnes **I**ta aditatus augmetur v. q. i. aditatus **E**xemplum de naufragio pauli xi. q. ii. i. autis **I**ta ad puniendum tunc committitur v. q. i. sunt plurima **I**ta ad consequendum etiam premium vi. q. i. suggestum **T**ribulatio facit peccata desecere xxij. q. m. duplicet **I**tem ad bonum festinat xxij. q. m. quoniam vult **T**ribulatio deducenda est quoniam nec grex nec fides per pastor gerit v. q. i. satisfactio de tribulationibus xxij. q. ult. c. ult. et m. q. i. nulli et v. q. v. non omnes. **A**dusitas **A**mitus opera sunt temporalia xxij. q. i. sic enim **T**acandum est perpicere et mutande veritati viii. q. i. qui **E**xpectatio uacue non de terrenis actibus quod diuini officii debet esse obligati xxij. q. m. collationis **V**acatio contemplationis corde est appetenda et aliqui per multas salutem postponenda v. q. i. **I**scriptum vacantes de aliis finalius operantur et adyma maior present de pe. di. m. q. i. s. de **V**acatio **V**acatio gentium poetarum vel philosophorum auctoribus redarguenda est xxxvj. di. si quis **A**uctoritate **P**rophetarum in predicando postponere et prophetarum auctores adducere vanitas est et sacrilega audiositas xxxviii. di. si quis. **S**acra **V**acatio **V**acatio sacra non debet moniales vel inferiores clerici titare xxij. di. sacra **V**acatio sacra ad animum sacrat tractatur deus gunt

offenditur de qst. di. i. i facta
vasa sacra iuncta debet
cremari et cineres ubi cala-
ri no possit reponi de qst. di.
i. alar. Vasis de i. nup. de
marcet. interit si no iuei-
retur ho hre ptm pponangu
xxm. q. m. nabuchodonosor. **C**elu
p fessiois datur femine xxm. q. n.
p nolla Velu cōsecrationis dat.
xx. anno Velu ordinationis dat.
xl. anno xxv. q. i. dyaconissa
Velu placatus dat. lx. anno
xx. q. i. uinctulas Velu vgi-
nes spectat ad ep. xx. q. i.
d' res Velu vidua nullus
pontificat d' aut velamē co-
tinēcie p accipe vidua ab alia
vidua xxv. q. i. vidue Velu
velo p fessiois sue vgiues si
ue vidue matrimoniu qhē no
pnt et cōtēctū dirimitur xx.
m. q. i. si quis. **T**endē diffiale
est nūc vendētes et emētes co-
mercū no itueniē ptm depe.
di. v. qualitas nemo p reti-
nere qd' vendit xi. q. i. q' studet
Emēdi mlius et redēdi cuius
studiu clerici phibet. m. q. m.
canonū. Sicut iudex no d' re-
de vñ iudiciū sic nter testis ac-
tu testonū x. m. q. v. ho sane
Venatore nup legimus factū
qst. xxxv. di. quorū. Qui
venatori donat no homi donat
si acti nequissime donat na
si ho tantū esset et venator no
esset no ei donat honoras
m eo viciū no natū. Qst pe-
nitentis no inueniū m sacris aliq

venatorem qst. m. qst. xxxv. di.
ep. qst. qst. ieiunac mte
ribus et luxurie venatorib. qst.
qst. xxxv. qst. pdest. **T**emalis
nullū ptm addo veniale qd' no
fiat mortale dū placet qst. xxxv.
di. vñ. **T**emal pollicētes au-
dact' pccatibus faciunt rem teme-
raria depe. di. i. i. qst. qst. obrem
Sicut i cōtinēcia p fessiois p
ueros nos esse aduent sic hui-
liatis et penitētiis locū ve-
nie negare no debem. q. q. v.
qst. **T**entis mglunīs ad lu-
xuria pnotat facile et omē
opus bonū dissoluit xlv. di.
qst. ad aut. **T**erribus timei
qst. dyaconus p fessiois et opus
ab officio deiciatur xlv. di. ep. m.
verbis no ē fides ex gēda
xlv. di. c. i. Ecclia quosdā dap-
nis quosdā ubi cōstigat xlv.
q. q. fectitas qd' cōreccō sub
ditōrū vgaen vbera mēitōrē
infligit. xxm. q. v. c. i. monachi.
Monachi et clēia p fessiois qst.
sibus coertēti sūt. xx. q. ult.
Verba no semp sūt accipienda
sicut sonat. xx. q. i. patus dē
no iudicat vba s' mtenō p fessiois
xxv. q. v. quāne. Qm' reuē
accāo et homi recreatio sūt
mbo. i. q. i. int. In vbi xpi
sacmēta cōfiant. qst. et c.
dētē. Omē pponēde sūt vbi
ut pponit aia corpōi xxxv.
di. p dulo non dētē epō vbo
solo s' eia cōfaccō epibnāc
subditos lxxv. di. valetm. qst.
nitoris psona recte no suscipit
qui vbi no opib. dōret lxxv.

di. nemo et nemo recte mor-
 toris persona suscipit nisi q. acti-
 bus suis exorta cōdēpnat et
 amote inoēne cōsuetudine demō-
 strant ibi. Accedit vbi ad ele-
 mētū et sic sūmētū Aug. i. q. i.
 dēthe nō putemur i vbi sūp
 nūq. esse exōm si in sensu
 nō in supfiae si in medulla nō
 in sūmōm folijs si i radice rō-
 nis Jed. i. q. i. marchio nō
 minus exit reus q. vbi dei
 negligēt audiet q. ille q. cor-
 pus xpi sua negligēcia in
 tēd adē p. miserit Aug. i. q. i.
 Quicogo nō in m. p. tūlū i v-
 bis legē mēcedo q. m. aibus
 sagūne fundēdo xi. q. m. nō
 vba sū instituta ut eis q. sū
 i alius notāa cōgitaat suas
 p. fecit xx. q. i. h. i. s. a. u. c. De
 p. pugnatū vbi dei xi. q. m. nō
 lite Quacūq. arte vbi q. i. u-
 rat deus tū q. cōstēne testis
 est ita hoc accipit sicut ille au-
 uicāt intelligit Idol. xx. q. v.
 Quacūq. Humane aures
 talia vba nō esse mōdū q. ba
 ūba foris sonat dīma nō mōdū
 oia talia foris audiūt qualia
 eximūis p. fecit nō d. mēcō
 vbi de hūce si vba mēcōm
Breg. xx. q. v. hūane Verbi
 dei est ualidū forte duābile
 p. uenerabile et inmutabile et in-
 mētābile nec tūfitorū xx. q. v.
 q. x. fēmitat. Si vba dēdīs
 verba recipietis x. q. i. q. ad
 her. q. lue pensada sū mōa

morū q. vbi xx. q. m. di. q. i. s.
 Indignū est ut ūba celestis oāch
 restringant sub regulis donati
 i. q. i. Marthion. xx. q. m. di. idig.
 vba facta notifiāt alijs d. y.
 posicōnes credis Depe di. h. i. a. cōe
Veritate manifestata cedat cō-
 suetudo ueritati nemo cōsuetū
 racōm et ueritati p. ponat q. cō-
 suetudine racō et ueritas sūp
 excludit Aug. vi. di. ueritate
 cōuelit cōsuetudo q. tūis uerū-
 sta et uulgata ueritati oīo est
 postponēda et usus q. ueritati
 est grūis est abolendus Breg. vi. di.
 si cōsuetū si cōsuetū
 dīni ueritas suffragat mēh. o.
 firmus retinēri Aug. vi. di.
 uerista cōsuetudo sine ueritate
 ueritas erroras est vi. di.
 cōsuetudo Quēda est semp
 ueritas ut iniqua debeat utē
 accusatū noxa cōdēpnat an a
 pena inoēna patefacta subdu-
 tat Breg. x. di. q. i. s. a. u. c.
 alligata uia cupiditat. atode-
 māt a uēd. x. di. vi. Breg. vi.
 au nō resistat appbat et m-
 tas ad defenditū mīme op-
 mē. Negligē quippe cū possis
 p. turbare p. p. s. mēh. e. aliud
 q. fouē x. di. error nō sta-
 tim suscipiēda sūt et accipiēda
 que iactat in xpi nomie si
 que gerūt in xpi ueritate i.
 q. i. si quis non in honore si
 in ueritate filius equat ut p. p-
 mētur per i. q. vi. q. i. s. a. u. c.
 In xpi p. cōt q. ueritat. dōcto-
 re cōtēstat xi. q. i. q. i. s. a. u. c.
 regula est ut mēh. facias cō-

medadi tui causa q̄ m̄od aliq
fiat neq; siquid boni opis ha
bens id ad deformacoem alius
et vitupacoem exatib m̄ probu
et facta indigno committenda
no arbitraris neq; iteru ar
guas et ipugnes aug om̄e
no dephendis xi. q. m. si q̄s no
Christus vendit ad veritas p̄
tetur xi. q. m. abijt ecce
q̄ reus et q̄ ueritate occultat
et q̄ medaand dicit q̄ ille p̄
desse no vult et iste nocte de
siderat xi. q. m. q̄s q̄s no mi
nus p̄culu m̄ v̄bis lingua
medaendo q̄ manibus saginis
fundedo melius est p̄ ueritate
pati sup̄bia q̄ padulace
būfau xi. q. m. nemo qui
veritate p̄ pecunia negat ut
falsu testomiu aut aliquon
dicit deū negat ut vendit p̄
batur xi. q. m. vnicuiq; vera
tas ip̄a est ut qd̄ est dicit
xxii. q. ii. ad hūilitatē Aug.
No ita caueat arrogācia ut
veritas relinq̄tur Aug. xxii.
q. ii. no ita vbi deest agnitio
etne et icōmutabilis veritatis
falsa uis est etia i op̄is
moribus xxviii. q. i. f. v̄n Aug.
Veritas sepius exagitata sple
desat m̄ luce xxxv. q. ix. que
de veritate xi. q. m. nolite no
defendes veritate p̄dit eam
xi. q. m. nolite Veritas p̄se
quit fallacia xxiii. q. m. q̄
peccat paup̄ cōtepnit no ha
bens dare et ex veritate op̄
untur xi. q. m. paup̄ place

di causa no est veritas hoib;
amiciada xxii. q. ii. p̄m̄ a veritate
recedit dei q̄ a fide et caritate
recedit xxii. q. m. ad aliquis
veritas p̄fertur cōsuetudini
q̄ xp̄us no dixit ego sū cōsue
tudo si veritas vii. di. veritate
no ille solū est p̄ceditor verit
q̄ medaand dicit si etia ille q̄
libere veritate no p̄m̄nat xi.
q. m. nolite Veritas p̄t q̄q;
occultat xxii. q. ii. nequis qui
veritate occultat q̄ de fide ut
salute agit na dei sup̄ se p̄
uocat xi. q. m. q̄s q̄s terra solet
ip̄edire ueritate s̄q̄ carnalis aor
timor et auaricia. m. q. v. accu
satores Veritas est p̄dicanda
asacerdotibus et p̄dicatoib; xi. q.
m. nolite p̄t indignos q̄q;
dimittenda est veritatis doctrina
xxii. q. ii. doctrina p̄m̄ **V**ere
audia multiplex est s̄q̄ v̄gnat
que n̄alē inest v̄gnibus xxx.
q. v. **V**et v̄dualis quā p̄mit
tur anq̄ iterato mubat xxxii.
q. ii. no ois q̄te cōfitebis dū
quis erubescat p̄m̄ cōfiteri
de pe. di. m. si q̄te p̄le cōfitebis
et her est magna p̄s satisfactio
quia de mortali facit veniale
de pe. di. i. quā penitet p̄p̄
reudicia bonū no est dimittē
de pe. di. i. iactōne **V**estime
toriu op̄is uarietas p̄gt esse
decaū utatū corū xl. di. vii.
Septes clerici nec p̄uide
nec fulgide debet esse xli. di.
p̄smoma clerici intus et
ext̄ vestibus clericalib; et non

atanto nō atoto .ij. q. i. ipmīs
De violentia .xx. q. m. pñs. f.
vñs. **H**ic aliqui pponit pñs
xxxij. q. m. c. vxor Aliqui po
pñtute xxxij. di. si quis Ca
put uxoris est vir xxxij. q. m.
c. ult. **S**ineo nō licet quod mu
lieri nō licet xxxij. q. m. nō
Alega idō dñs nō ferebat in
via pcepit aplis ut nulli vio
lencia infēatur .xx. q. m. pñs
Disciplina pñs ut magis nō dñ
esse in tormentis alijs qñ in vñs
uocētibz .xxij. q. v. c. i. **A**ssur
fuit vñs fūcor dñi pñsus
qñ pñam inuēras gētes dñia
iustiaa flagellauit .xxij. q. v.
remittit et f. se. **C**ertus sine
pñia et sine mega misit a
postolos ut mētua lit et mēt
mētā eripent ulionis .xi. q. m.
vñs **A**legmitas corpōis et nō
mētā qñ casti corpōe. formi
tātū ul adulterat mētē xxxij.
q. v. sicut vñgmitas mētā et
nō corpōis est qñ sine cōssu
tolleratur qd alijs opat xxxij.
q. v. magis **A**legmitas nō pñ
pto sñ cōsilio suadet pñ nō ipai
xxxij. q. i. integritas **A**legmitas
ad hūilitē est dō acceptibilis
xxx. di. h. respōsū **A**legmitas
anfertur nupōis xxxij. q. i. **A**leg
ae **A**legmitas nō ualet vñ
matmonū detestādo .xx. di.
si quis **N**os hūilitate ad vñte
admiamur et cōtinēda am
castitate et religionē dō accep
tissima dicimz et remittatōe
negotiorū solaciu actiu am

hūilitate appbādo laudamz et
nupōis vñculū qñ sñ castitē
duat honōamz .xxx. di. h. et re
spōsū **A**legmitas est res uoti
nō pñpti **A**mbō xxxij. q. i. ite
gētas **A**legmitas si cōdit nō est
qui refusat ipaz remittēdo
xxxij. q. v. si paulus pñdest
pñtibz ad salute si ipōz pñs
in vñgmitate pñseuerat xxxij.
q. v. tūc saluabit **A**legmitas
sine opibz bonis nō saluat **A**leg
cōmūa pñatōarū et alijs
pñatū cōpant modū opñ
vñgmitatē de pe. di. ij. f. cui **A**leg
vñgmitas sine cōsensu corarū
pñtū mētū castitatē dupliat
xxxij. q. v. c. i. **S**ineo mētā
inter alias vñgmitas nō cōfētur
xx. q. i. c. ult. **T**anto gñus vi
ros pñia opñ qñto magis ad
eos pñ et vñte vñt et cōpō
regere fēmiā xxxij. q. v. i. dñgēe
Virtus xpi est dei vñtus et pñ
pñia qñ utero vñgmitas edificauit
sñ domū lñ. di. nāsa **T**res sūt
vñtutes theologice sñ fides spēs
et caritas de qñse di. ij. qñ passus
De vñte vñtute sūt qñdus qñ
magis vñtus qñ qñbusdā gñibz
auget de pe. di. f. **R**omanos
tūc pñia vñtute decorat pñtū
suorū nō decorat obpñis
lñ. di. mñp **Q**uōd vñia pñtū
sñ vñtutes debet sñb amplexu
Gracia cōpbat vñtute nō gener
nobilitē xl. di. **I**llud vñtutes
nō ē qñ quis nōte sñ uolūtate
et libero arbitrio de pe. di. ij.
f. oppō **N**ō ē vñtus quod sit qñ

nātate **Ibi** Vobis ad vias hā
 nō p̄t De pe di. 4. f. **Ex**missis
 quibus adipiscat̄ ad viciā remū
 natur **E**gressus em̄ maliciā
 ingressu opat̄ xxxv. q. 1. ad
 remūat̄ **V**tus in aduſitate
 pbat̄ vñ. q. 1. aduſitas v̄tutes
 negat̄ esse apud infideles q̄
 nō meretur gl̄iam xxv. q. 1.
 om̄es **V**bi deest agnatio etne
 et inmutabilis veritat̄ falsa ē
 v̄tus etiā s̄ om̄ibz mōibz **I**bi
 mulamodis v̄tutibz d̄ splende
 vita p̄p̄fias ut ḡdūi cōferat
 vigore xl. di. f. op̄t̄ **D**epe
 etiā se esse v̄tutes mētut̄
 ut p̄ tenacia p̄smonia effusio
 largitate / crudelitas zelū iustī
 ae r̄missio pietate se velit ap
 pellari **B**reg. xl. di. sepe nō
 in semibz s̄ in mōibz voluntate na
 stis causa viciōs est atq̄ v̄tū
 tū lōj. di. f. cepte **V**tutes in
 infidelibz effectū etne salutis
 Aug. xxv. q. 1. f. vñ **T**ūce
 mīat̄ m̄p̄bita stāa assistit
 v̄tus **A**mb. xxxv. q. 1. ad v̄tutē
 s. viciū s. locū **Q**uoniam vi repel
 lere licet xxv. q. 1. f. 1. **C**ausa
 suā amittit q̄ rem etiā s. de
 bitū p̄t̄ f̄m̄i inadiit xv. q. 1. vñ
 c. 1. **Q**uia nō p̄tētia abetia
 aliquē erat ut ad eā reduat̄ xj.
 q. m. ad aliquis d̄erit̄ fidei
 et vite nō dūm̄s ep̄alis auctas
 q̄rit̄ xl. di. ep̄us **N**ichil aliud
 est de ew̄gelio v̄tū nisi la
 borat̄ inde ubi labōat̄ n̄tētia
 vite pape. 1. q. 4. p̄cedos nōmē
 nō facit ep̄m si vita. 4. q. vñ. f. p̄p̄.

plerūq̄ aiaores intelligēdi sūt
 nō dignitate si vita. 4. q. vñ. f.
 quibz nō ep̄i nōmē s̄ vita ma
 iore facit. 4. q. vñ. f. p̄p̄ **E**ūq̄
 vita desp̄at̄ restat ut eius p̄
 dicat̄ cōtēpnatur **B**reg. m. q.
 vñ. infames vita nō p̄tētia
 quēq̄ ligat ut soluit xxv. q.
 m. si quis nō nōmē ep̄i s̄
 vita v̄tētia mētut̄ Aug. 4.
 q. vñ. nō ois d̄elūis fuerat
 ut nasa m̄tētia suares q̄ me
 talloz **A**mb. xñ. q. 4. auctū
 nō r̄corolūm̄ fuisse s̄ r̄edolū
 b̄ū v̄tētia laudādū est xñ. q.
 4. gl̄ia. s. aiaor. s. nōmē
 s. docere **D**eus est vita auct
 aia nō vita corp̄is quā f̄ant
 corp̄is s̄me aia v̄tū nō p̄t
 sūt nec aia s̄me dō **D**e pe di.
 1. f. 1. **Q**uia **I**n v̄tētia
 ep̄i lūcū aia q̄ d̄ nō r̄ex
 ep̄alū x. q. m. auctū **V**itio
 p̄p̄ualis est quā p̄fide dō cōp̄r
 at̄ xxv. q. 1. quā v̄tū p̄p̄ua
 lis obf̄idatur p̄ carnalē op̄at̄
 xlix. di. h̄ic **Q**uē p̄p̄rogācia
 et p̄p̄r̄at̄ c. di. s. albuaic
Vitio p̄p̄ualis auct̄ m̄lup̄ **I**bi
Quē auct̄ p̄p̄alū postp̄osuit
 vñ. q. 1. **I**scriptur̄ **Q**uē p̄p̄r̄at̄
 iugē cōtēplac̄ lxxxv. di. de
 cecit v̄tione carnali p̄hibem̄
 vidē lastina xxxv. q. v. **N**ec
 solo **Q**uē p̄hibem̄ vidē iocōs
 et ludos m̄debit̄ lxxxv. di.
 f. videt̄ **V**olūtas est motus
 aīmi ad aliq̄d im̄itēd̄ uel
 adipiscend̄ xx. q. 1. f. 1. **V**olū
 tas h̄ic cōtēplac̄ v̄tū ut v̄tū
 lōj. di. nasa nō satis est b̄i

uelle si etia bn face nec itos
benefacere satis est nisi id ex bo
no fonte. i. ex bona uoluntate
pficiatur lxxv. di. no satis
omib^o p^octm est ad uolunta
rem q. nullo mo est uoluntaria
p^octm si no esset uoluntaria xv.
q. i. f. i. nullu bonu nisi uo
luntaria xx. q. m. pns q. ma
lesius uoluntas p^ope reputat^r
de pe. di. i. ois. Voluntas emu
nerat^r no opus de pe. di. i.
si cui aliquid uoluntate fit a
to soluit^r quod uoluntate acci
piunt p^oseuerat de co^ope. di. v.
q. i. Culpa no n^oatate si uolu
tate rem co^ostingit xv. q. i. ali
quos amister di. est q. i. uita
hominadu fecit xv. q. i. nec
is exeat boni a malis q. i. af
fectus eoru xcedit xxm. q.
m. tolleradi mala uoluntas
est maior hostis xxm. q. i. pat^o
charitatu si no h^o uoluntas effu
sola anabr^o de pe. di. i. m^o
Platus no d^o uix suu uelle pu
mce xlv. di. ad beatus Solu
uoluntas punitur xxm. q. i.
impiax. s. uisus q. nemo tenet^r
ad culpa nisi p^oa uoluntate xv.
q. i. no est uoluntate offendit
respicit deus no ea q. offerat^r
xxm. q. i. odi. uoluntate alci
subit^r p^ot d^o p^opuu sacrau
est vm. q. i. sciend^r lex quana
opus no uoluntariu equit xv.
q. i. si quis uoluntas p^ope re
putat^r ad est facultas de pe.
di. i. f. i. sile. Insecta exope

no consumatur nisi affuerit uo
luntas xxm. q. v. sicut eni ta
que p^ot bonu aut liatu sunt
si p^ot uoluntate malis i^ois con
gerit no iputat^r xxm. q. v. de
occidend^r licet ho sit libere
arbitrii q. uoluntas mala no
est libera dimittenda xxm.
q. m. displicet q. aloru uolu
tas meritoie ipedit^r **Uo**
luntas proclius est ausus
ad uoluptate xx. q. m. p^oclius
Tota scilicet frangenda sunt
xxm. q. m. no p^ouocabis. In
malis p^omissis restinde p^ode
m^otuq^o uoto muta decretu q^o
mauice uouisti no faciet qm
pla est p^omissio que scilicet ad
impletur **U**id^r xxm. q. m. m^o
malis p^omissus est no uoue
q^o uotu put melius p^ot no p^ofic
xx. q. i. sciend^r designat b^osi
ad p^ot m^omitate et uouens
m^ote m^osteru si no m^oeat d^o
restitui ad b^osiu xv. q. i. f. i.
uotu liatu Deo p^omissu semp
est implend^r xxm. q. v. quod
do beata ugo uouerat se v
g^one p^omasura nisi deus et alie
reuelaret xxm. q. i. f. i. cu go
Intra uotu castitat^r ipediens
g^ouit peccat et est exco^oicand^r
xxm. q. i. hoc factu **Uo**
Deo no uoce si corde catadu
est xxi. di. catates. s. catat^r
Uoluntas ubi m^ost^ru est n^oat^r
est mediana adhibe. i. q. m.
adhibere n^oat^r est ut f^oo abs
adat^r uoluntas que p^ometoru

*Sapientia si
quid uoluit
di. ne mo
reus p^ode
displ^oq. m. i
m^odelis et
scilicet p^omi
sio ad q^o uo
uio p^ode m^o
q. m^oly est
no uoue q^o
sq. uelle p^o
m^ost^ru n^oat^r
m^ode. G^ost^r
m^o*

no senserit mediaq; lxxij di.
 plurimos. **U**natio interior s;g
 invisibilis que fit p; spm factu
 et nunq; aresat De pe di m. q;
 quendum Unatio exterior mlti
 est s;g baptisat xj di. et aliq;
 Est unatio baptizatoris que fit
 p; sacerdote celsmate in suitate
 capias de qse di. m. postq; Est
 unatio confirmatis que fit i; fo
 te mysterio tantu pontifias xiv.
 di. q; p totu Est unatio postre
 ma qua post epus ul p; biter
 quilibz ofice poleu m; fmo; x.
 di. supfluu et c. p; biter Est
 unatio regula que i; brachio fit
 ij. q. vii. p; leraq; Est unatio sa
 c; dotalis cuius manus tantu oleo
 no celsmate i; ngut xxxij di.
 p; terea Est et unatio potificalis
 supmanq; et caput xxxij di. p; terea
 epus pontifex et sacerdos semp
 agitari debet i; corde et adute
 quid sua epntat vii. q. i. licet
Unitas epntat i; nobis dei so
 litudme ut sicut ad vno sut
 vnu peccat; sicut ab homie
 pmo ul pagat; xxxij. q. ult.
 hec ymago unitatis ipntat
 ecclie nascetis i; statuto; quia
 licet xpus omib; aplis dedit
 aucte; tñ vni petro comisit ecclia
 ad manifestad ecclie unitate x
 xij. q. i. loqtur Unitas ecclie
 cōsistat in sacmēto; qmone de
 qse di. m. unitas q; cōsistat
 in multo; filio; p dilect; cōne
 xione xxi. q. m. loqt; q; cō

sistat medicoru ad caput cōiugoe
 xxij. q. i. p;asma Ecce vnu
 ecclie no possum; h;e; g;ia di
 i. q. i. multe q; nec i; mission
 p; tior. i. q. i. remissio unitas p;
 delu in ymculo p;as est et no
 solu in sacmēto altar; xxij. q.
 m. ipa Unitate dep;atū ut
 mulatitudine audit deus xxij.
 q. i. alienus Gesta; sande;es
 ecclie unitate infideles epntat;
 vii. q. i. deniq; q; epah; et c;
 nali; puniatur xxij. q. i. no
 offeram; In apibus vnu p;
 cept; est sicut vnu greges i;
 vii. q. i. i; apibus aquila p; vnu
 q; p; unū xlvj. di. si illud
 factu spm tantu accipiunt ama
 tes unitate no passuras xl. q. i.
 audiam; Ad vnu testis i; meo
 cōdepnat; nisi forte fama pu
 blica cō eū laboaret m. q.
 m. testes De unitate xxij. q. i.
 p totu loqtur **U**suca felix ē
 ubi p paruo paruo dato cōtuplu
 accipiem; a domo xlvj di. sicut
 qui emit vilius ut vendat
 aureus maxime dectus maxie
 est usuaris xij. q. m. canonu
 quatu; sue i; gno sue i; vno
 solut; s; q; q;e facit ad epet;
 et si plus accipit usua cōmittit;
 xij. q. m. si quis dectus pu
 blice cōductus de vsua ultius
 ad ordines p; moueri no deb;
 xxxij. di. maitu Alexius de
 vsuca publice cōductus est de
 ordme et dignit; deponendus
 xlvj di. epus In crudelitate
 equales sut qui pauperem

fenore teutadar qui diuiti ali
qua rapit. xxi. q. iii. quid dicit
Usus et consuetudo legem et
vnde no pt. xi. q. i. consue. so
nus usus no iustitiat male ac
qsta. xxi. q. v. deniq. vsus
auctoritas cede debet. xi. di. vs
male possidet q male utatur
xxv. q. iii. quid dicit vtendu
est qualibus s. m. usu. ex. cum
quibus consuetudinem. xli. di. q. i. q. i.
et o. deliae. s. d. a. o. s. consue.
Usuepacio est ordo illegitimus
i. q. i. q. p. n. i. t. a. t. e. vsuepacio
no coepta psume. xxi. di. illud
vsuepacio sana puidicium non
generat. **U**tilitas p. i. o. s.
ponenda est paucis utilitati. m.
q. i. saas. tales no debemus
et nobis ul alijs cu damno alij
m. q. i. mutationes. nichil uti
litate. etia. q. p. i. e. cedimus. si
que sut aliena reddat. l. m.
di. g. n. a. l. i. s. **U**xor subdita d.
esse vxo. xxx. q. v. senue. vxor
d. h. e. m. d. e. b. i. t. a. d. i. l. a. t. i. o. n. e. et d. y.
c. p. l. i. m. a. xxi. q. v. c. ult. **U**uale
quiss. vxore sua vlt. i. u. e. m. e. e.
talis d. i. u. e. m. e. i. a. b. i. l. l. a. xxxv.
q. iii. si dicturi. **U**bi melior vi
uit vxor. q. v. i. r. q. u. i. c. a. p. u. t. e. s. t.
c. a. p. u. t. d. e. o. r. s. u. p. e. n. d. e. t. d. o. m. u. s.
xxxv. q. iii. c. vlt. **U**xore sol
matus d. i. u. d. i. c. a. t. i. e. i. c. o. r. r. i. g. e.
xi. q. i. p. a. u. t. **U**xore redde de
bitu q. i. p. e. t. i. t. a. m. r. o. et equis
meit. est. xxxv. q. v. c. i. **U**xo
rem cognosce moderato affa

sue causa prolis sue causa
reddedi debita no est p. t. m. **U**x
vxo. cognosce vnt. natura. est
g. u. i. u. s. p. t. m. q. i. a. d. p. p. a. m. a. t. e. r.
xxxv. q. iii. **U**xore
cognosce imoderato affectu ca
vnde libidinis sue fornicatio
h. e. s. s. y. v. e. m. a. d. e. d. i. t. o. p. l. u. s. et
a. e. d. i. t. e. s. t. v. e. m. a. l. e. xxxv. q. iii.
q. i. **U**xore imoderato affectu
cognosce causa p. a. a. d. e. libidinis
est mortale. xxxv. q. iii. **U**xore
madulatio co. p. h. e. n. s. a. n. o.
l. i. c. e. t. a. c. a. d. e. xxxv. q. iii. **U**xore
tore. **U**xore ino. c. e. t. e. m. m. i. s. t. i.
p. e. n. s. g. r. a. v. i. s. s. i. m. a. p. e. n. a. e. s. t. p. u. e. n. d. y.
xxxv. q. iii. **U**xore no
d. i. c. o. g. n. o. s. c. a. t. i. p. e. m. e. s. t. r. u. i. u. l. a. n.
p. u. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. p. u. e. r. p. e. r. i. u. l. a. n. o. b. l. i. a.
a. o. n. e. p. m. a. p. u. e. r. i. v. d. i. a. d. e. r. i. q.
Uxore duxisti Aug.
xxv. q. iii. nos nouim. **U**xore
est fedus q. i. v. x. o. r. e. a. d. a. r. e. q. i. a.
d. u. l. t. e. r. a. **U**xore est i. p. u. a. v.
v. x. o. r. e. a. d. a. t. o. r. a. c. c. e. d. a. t. o. r. xxxv.
q. iii. **U**xore no expedit homi
ad regna celos tendere a. m. p. e.
Uxore xxxv. q. v. t. u. d. s. a. l. u. a. b. i.
Uxore d. p. a. s. t. o. r. p. a. s. t. o. r. e. d.
i. q. v. i. t. e. s. t. e. s. t. **U**xore v. d. i. c.
c. u. m. v. e. i. t. a. s. o. b. a. t. e. t. x. i. q. iii.
a. b. i. t. x. p. u. s. v. n. a. p. a. s. s. i. o. n. e. s. a. l.
u. a. n. t. m. u. d. u. d. d. e. q. s. t. d. i. n. u. e. a. t.
Uxore d. a. m. o. r. v. i. t. a.
i. v. x. o. r. e. d. i. q. i. s. i. p. e. c. a. t. i. o. n. e.
q. u. i. s. p. o. p. u. e. a. s. e. n. e. i. t. a.
e. u. l. s. u. s. p. i. a. o. n. e. xxxv. q. i. n. e. c.
m. q. u. e. t. s. c. o. r. r. e. c. t. o. s. i. m. d. e. c. t. a.

Zizania i mali sue tolleradi
 si fides nō ipedit et calcas mea
 xxij. q. m. quida cauedu est
 ne vitado zizania dñia pēa
 mus faumēta xxv. q. n. uanos
 Et sic est finis

~~Iste liber est copatus per
 Hermannum de Eadun dñi qñd
 Hermannum Gaudmannum et aula
 dñi qñd Hermannum dñi qñd
 Hermannum de Eadun~~

Iste liber est Agri
 Stanislas florani de Sa
 de sacrethologie pffeso
 ris. **U**bi S de S de festiuitate scti petri ad vincula
 Vanus sacra labor molit^r rumpe^r petri
 vincula. que tutat imber uel fulm^r ira.
 Sed genus hūanū sic cecit auara uolūtas
 ut nec grandineas tempestates. qz nocentes
 imbriferos flatus. qz horribidos fulm^r ictus
 auat. et imo heredi penas nisi sola futuras
 uox tonat. haud illas uiuax mens colligit unqñ;
 Tū pñm pena facinus librabit. orelli
 dñia cognoscent fuerant quo munie digna;
 Cautus est igitur sacra vincula petri
 deuoto celebrare mado. qñ demqz tantis
 iuste sustineas. curto pro cūc penas;

Cōz pñbitōz q nūmo qñ xpo hūictes
 Post ac ante datū pñtansat dulat^r orpheus
 sed post oblatū pñbiter ora tenet pñbiter
 Non tibi nam christe sed nūmis pñbiter istz
 concupat himniferis uerbis imo sūcipit
 psallit deuote nūmoz qui calet in spe
 spes ubi defūerit psalmus ab ore perit
 Canocmēt pñt psalmos audire uolentes
 pro psalmis aries exornatur ubi
 aries

A

B

[Faint, illegible text in two columns, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

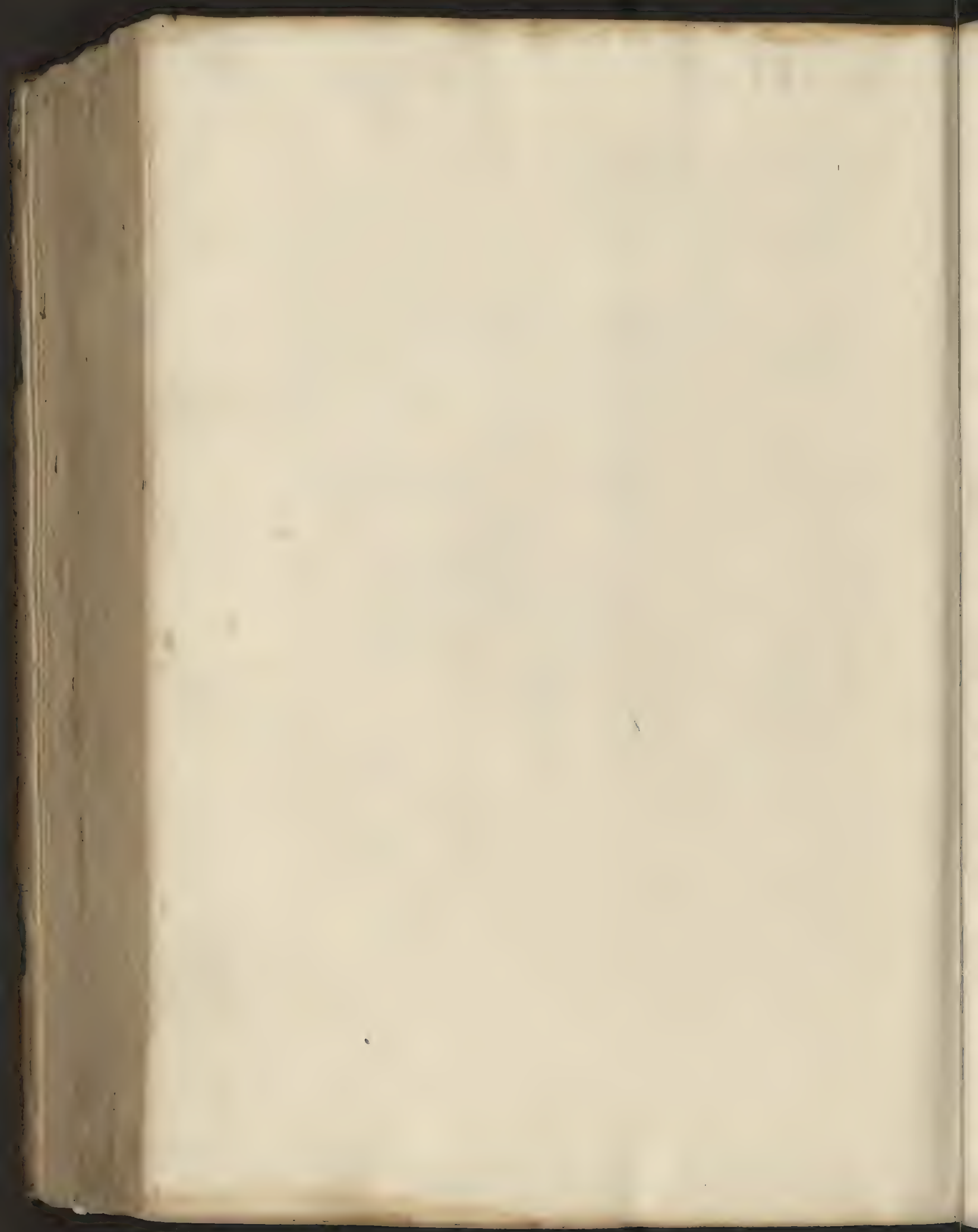

Q

D

281

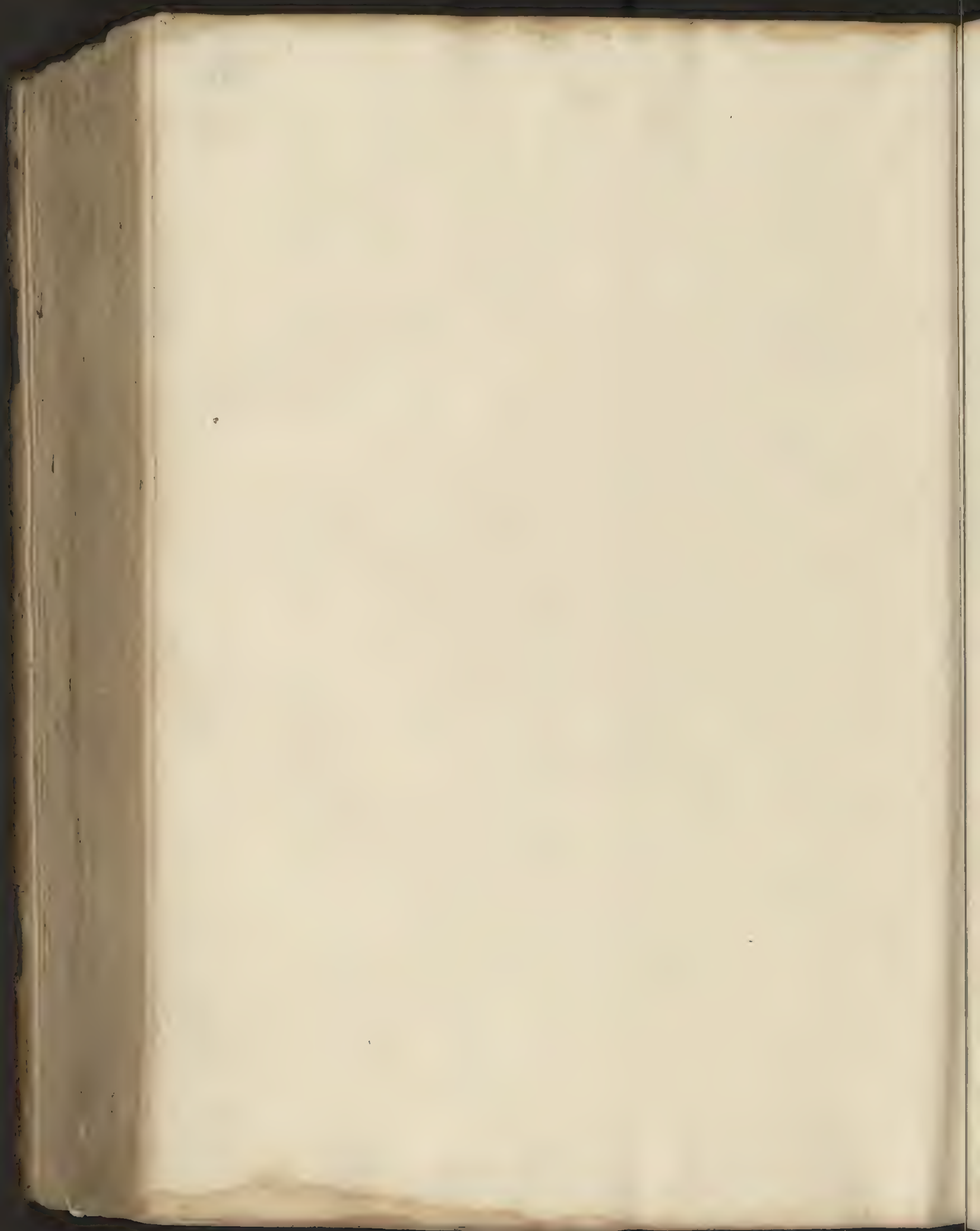

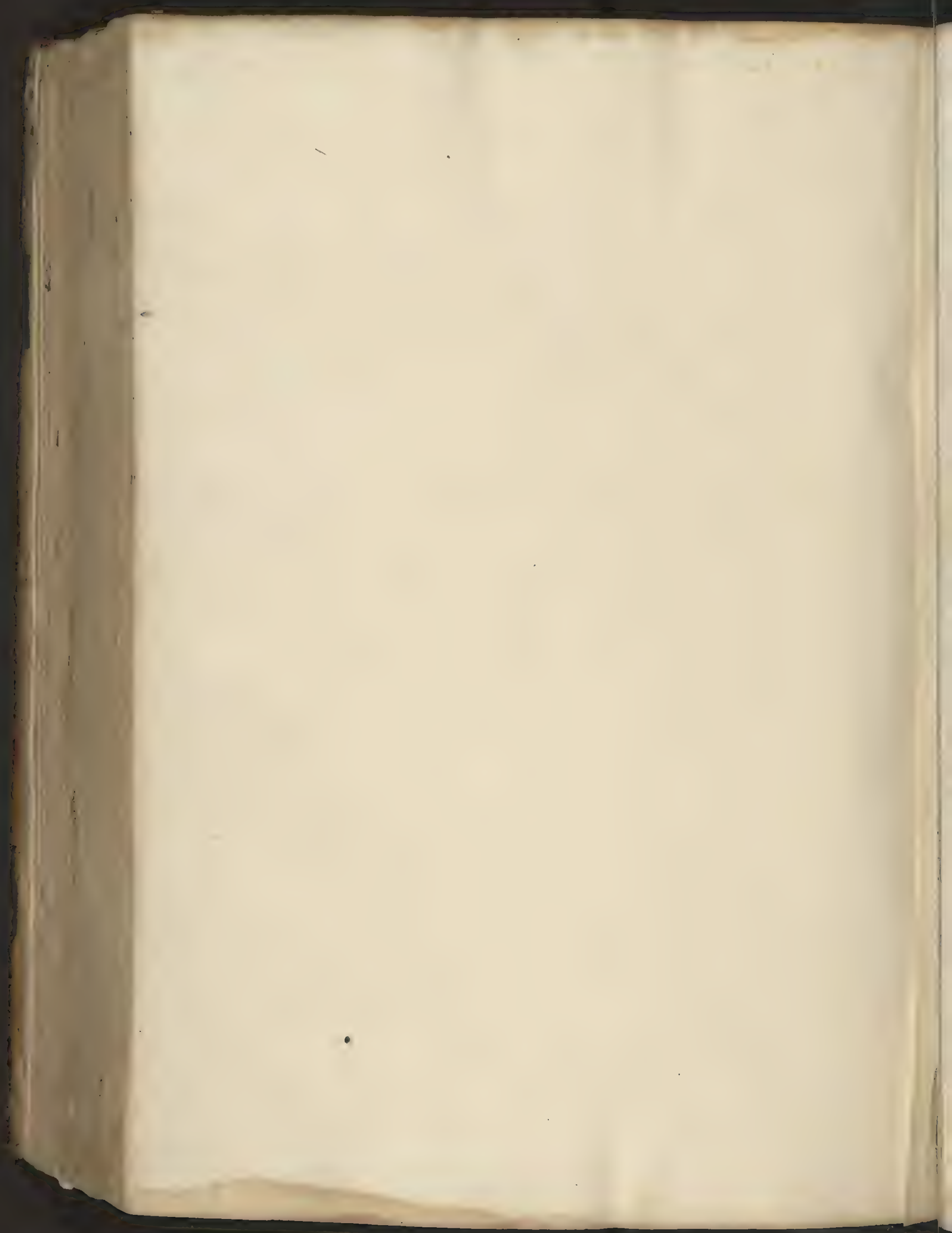

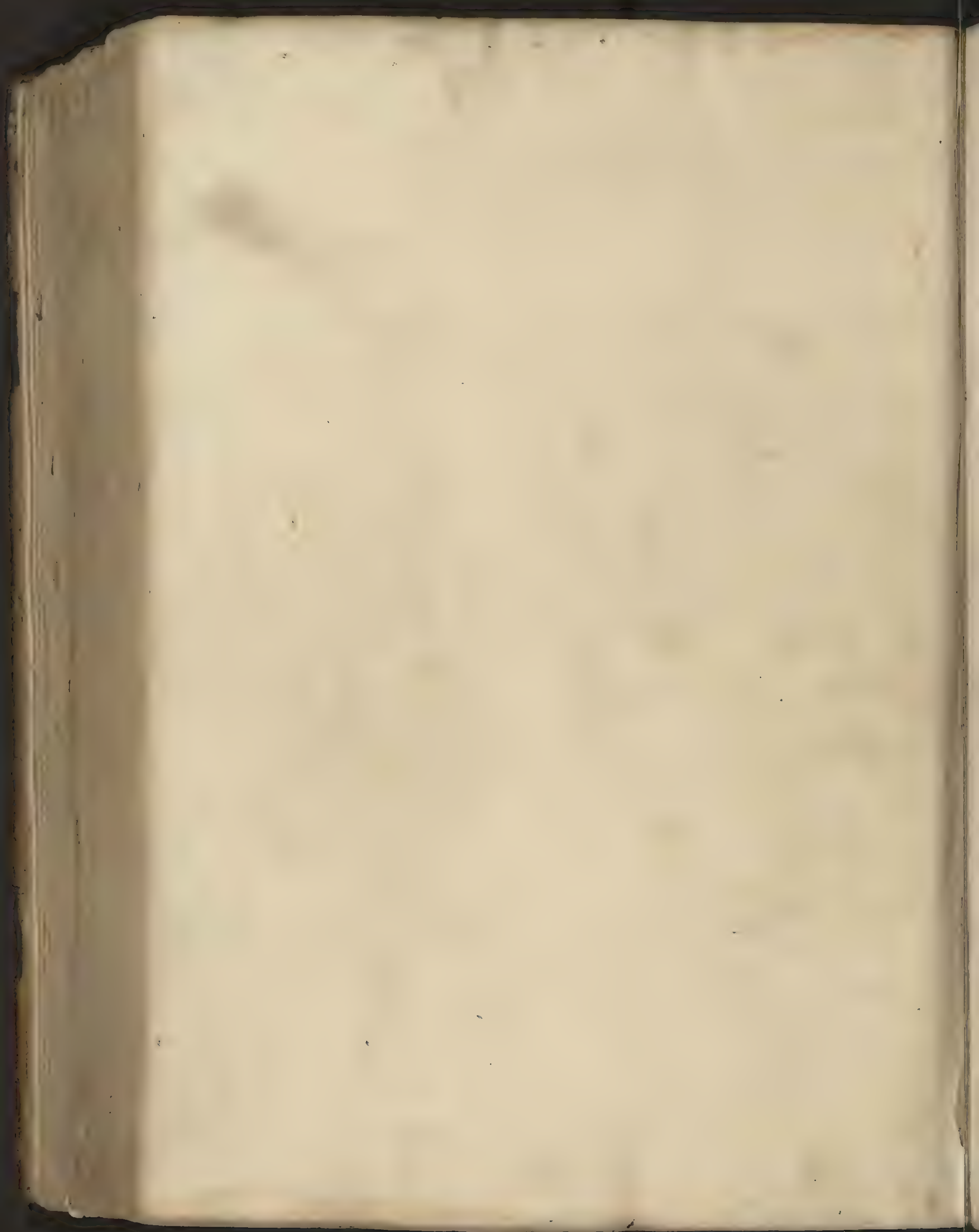

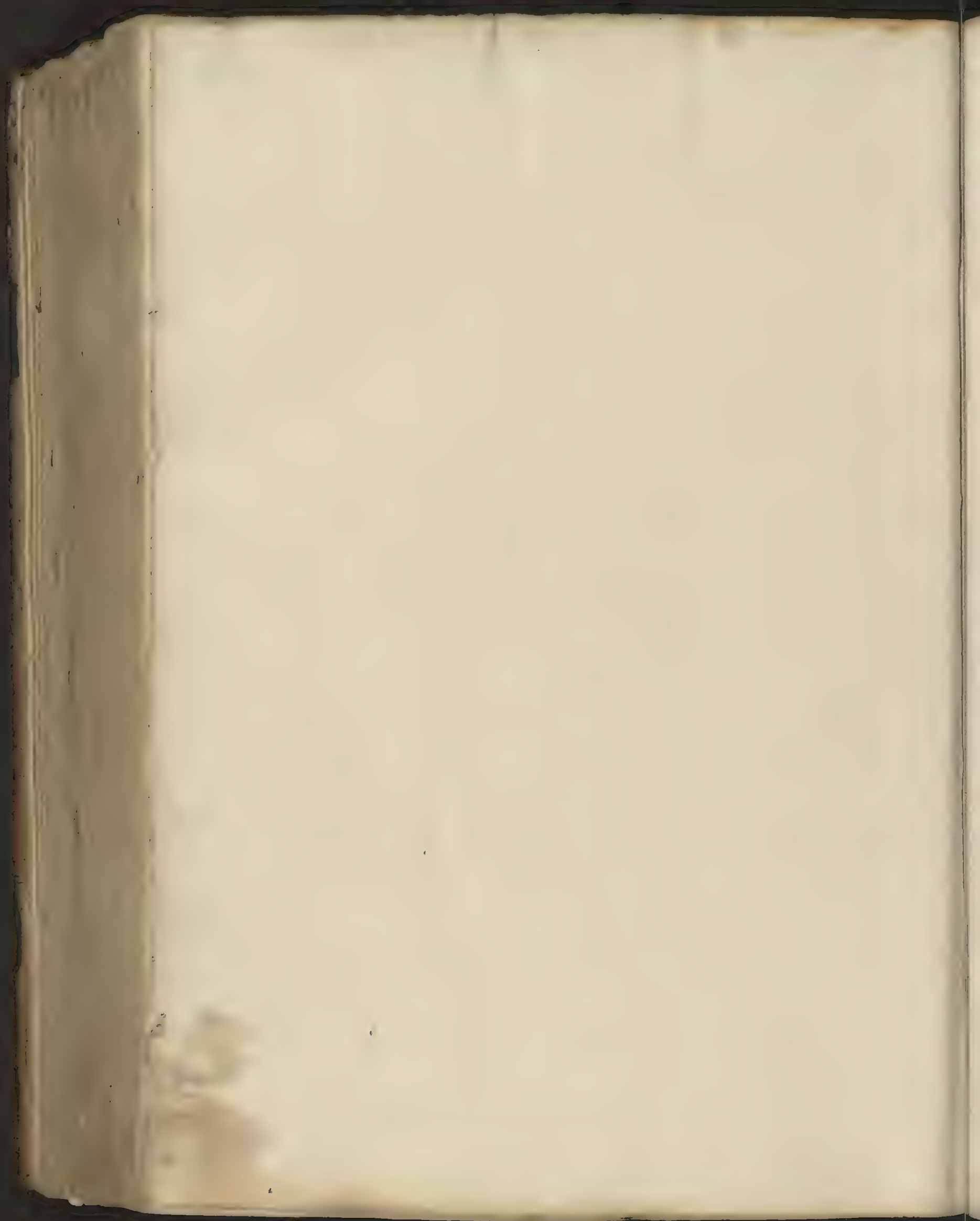

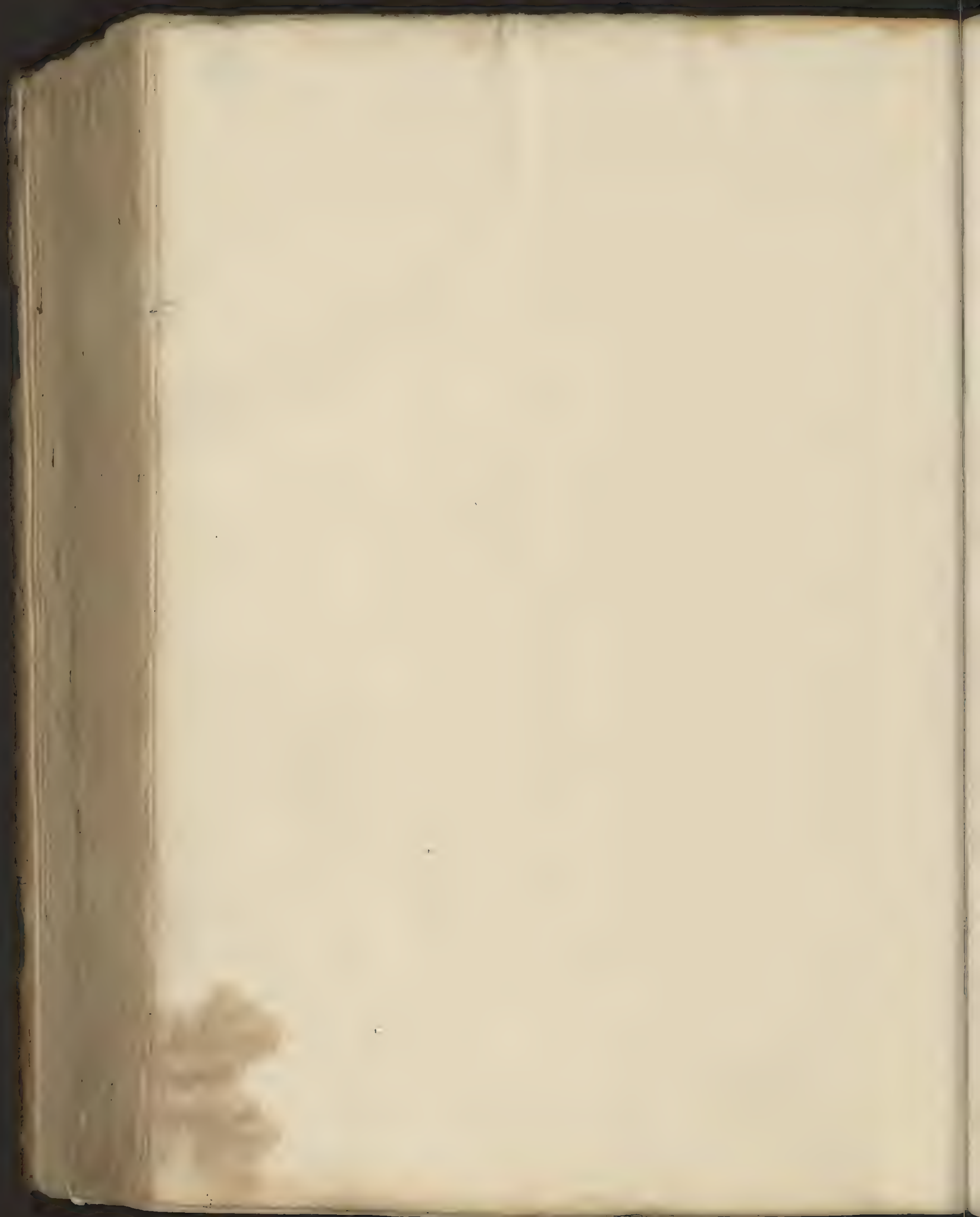

287

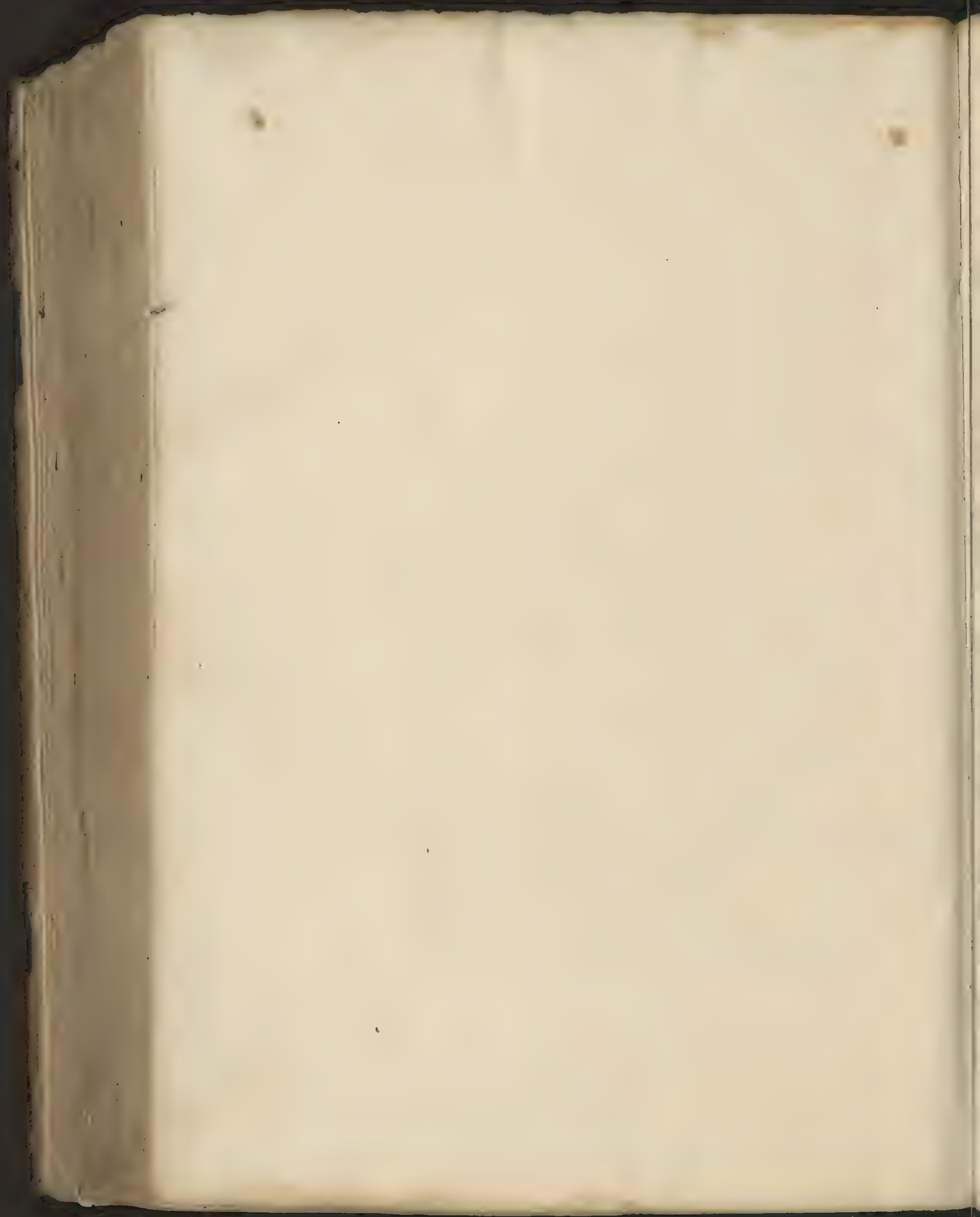

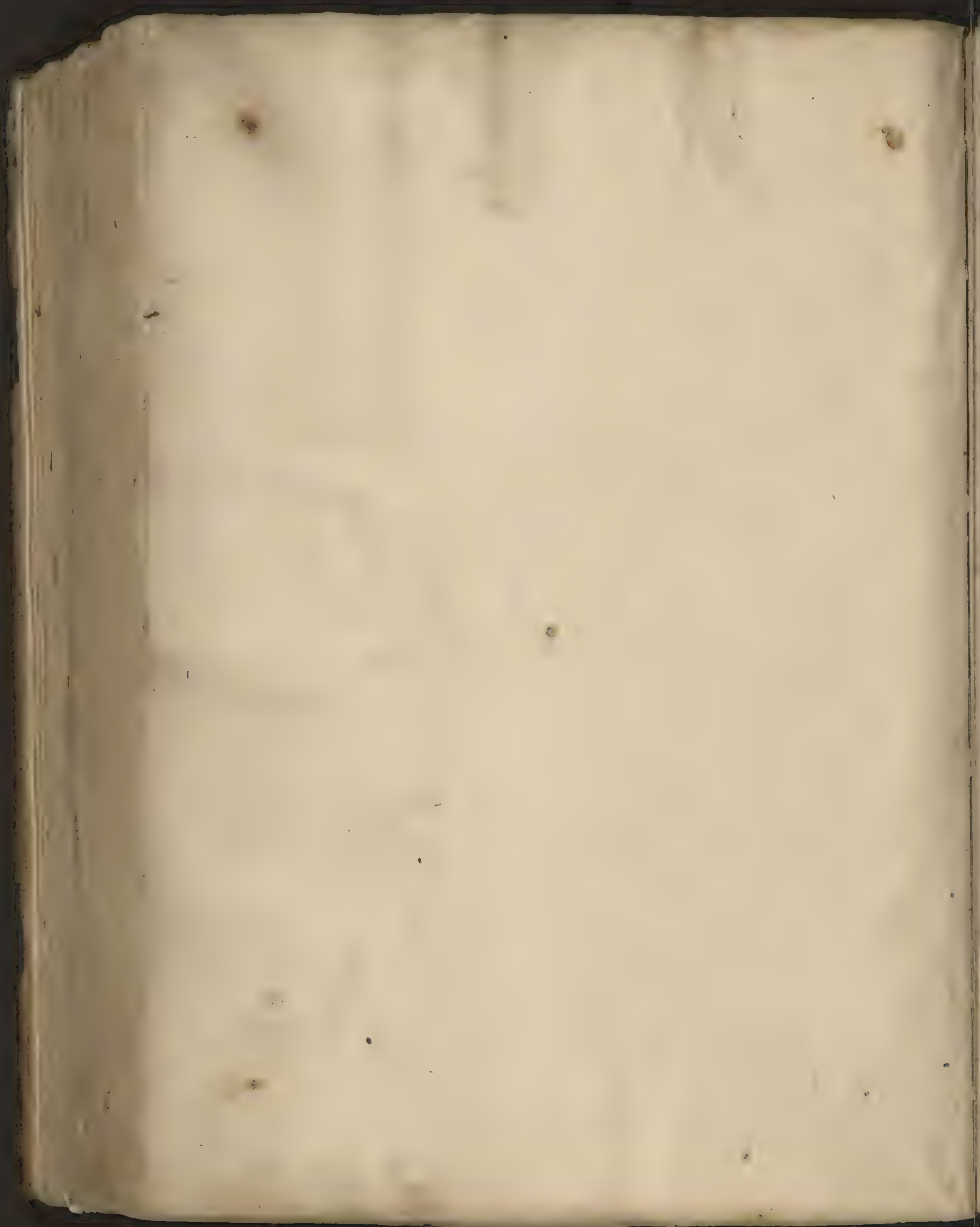

Wish, friend,
I were in

haditit. et. m. l. q. quida. m. post. l. q. tunc. q.
 deat. fu. p. m. m. l. accu. pe. l. cert. q. d. v. si.
 if. cu. h. m. l. n. o. m. m. g. o. t. i. f. f. ad. p. o. r. q. ad. d. p.
 i. m. e. t. u. r. e. u. l. c. u. m. m. o. n. i. t. a. r. i. o. p. r. a. d. i. c. e. q. u. e. p. o. t. e. s. t. p. m. p. o. t. e. s. t.
 h. i. s. t. a. n. d. i. m. u. d. i. n. o. m. i. t. a. r. e. o. r. e. p. e. c. u. l. l. p. r. o. m. i. n. i.
 s. o. l. i. s. p. a. l. e. t. m. a. n. d. p. o. s. t. u. d. i. o. p. a. n. t. i. a. r. i. m.
 n. o. n. s. i. f. a. d. h. u. e. a. n. e. t. o. b. i. e. c. t. u. s. e. s. t. n. u. n. q. u. a. m.
 t. o. r. n. s. t. a. n. d. o. i. t. d. e. b. e. a. t. q. u. a. n. d. o. f. i. u. t. t. e. s. t. a. m.
 t. o. m. u. s. s. i. d. a. t. u. s. q. u. i. d. a. t. u. q. u. a. l. i. p. r. o. c. e. s. s. u. s. n. u. l. l. a. e. e. t. e. i. n. c. a. u. b. i. t. e. s. t. n. o. e. l. e. g. i. t. i. m. u. s. s. i. n. i. t. o. r. e. t. e. n. u. t. o. s. s. a. n. d. a. l. o. i. u. s. i. f. f. a. d. m. e. l. l. i. b. i. d. i. t. a. t. i. s. q. u. a. d. u. n. t. f. i. d. e. a. t. f. i. a. q. u. e. p. r. o. m. i. n. i. t. u. r. o. r. e. c. i. q. u. i. t. o. r. u. m. i. n. i. t. a. n. u. s. f. e. c. e. r. u. n. t. n. u. q. u. i. d. p. b. a. t. u. r. a. b. h. e. t. o. r. l. e. g. i. t. i. m. u. s. e. i. q. f. a. c. i. t. i. p. i. n. e. a. c. i. d. a. c. i. f. a. r. u. n. t. p. m. a. f. i. n. g. u. e. i. q. u. i. l. l. a. m. i. n. d. o. d. i. g. n. e. s. t. u. r. s. i. v. l. b. i. t. a. t. i. o. n. e. s. t. u. s. s. i. f. i. d. e. l. a. n. s. d. u. r. d. e. i. l. l. a. t. a. t. e. e. e. t. i. d. e. q. u. e. b. i. p. r. o. b. a. n. t. u. r. m. e. r. e. s. t. d. i. l. l. i. q. u. e. e. q. u. a. n. t. u. s. s. i. p. s. i. l. a. r. i. o. p. o. s. t. q. u. a. d. u. n. t. i. n. t. u. r. i. n. t. e. u. d. i. c. i. c. i. t. a. l. i. a. a. p. p. o. s. i. t. i. m. a. y. o. i. n. d. i. o. u. d. i. c. i. o. e. t. d. f. i. a. r. i. t. e. u. n. t. u. o. r. a. d. f. i. u. b. i. d. i. e. u. i. t. u. r. g. e. s. t. i. o. n. i. p. m. a. l. i. t. e. r. s. i. u. d. e. n. t. i. n. p. u. g. n. a. t. i. o. n. e. f. i. i. s. i. e. q. u. e. p. r. o. m. i. n. i. t. u. r. u. l. p. r. o. m. i. n. i. t. u. r. u. l. d. e. f. i. s. i. t. o. r. u. l. i. d. e. f. e. n. s. i. o. f. i. a. r. f. i. n. m. a. n. d. a. t. o. e. t. i. i. s. q. u. i. p. o. t. d. e. f. i. s. i. s. i. t. d. i. g. n. i. p. l. a. n. t. i. s. t. r. e. n. d. i. s. i. f. i. n. e. f. i. s. i. t. a. d. u. a. b. i. p. a. b. i. d. e. b. u. n. t. o. f. f. i. t. u. i. u. s. i. f. i. a. n. a. d. u. o. b. i. p. o. t. e. s. t. q. u. i. d. e. p. u. n. i. t. i. n. e. d. e. d. e. r. u. n. t. l. n. o. i. a. t. i. o. n. a. q. u. i. l. a. i. m. p. a. g. u. l. t. a. l. t. u. d. e. n. t. f. i. a. f. i. a. p. a. n. t. i. s. i. n. e. p. o. t. p. e. n. u. r. f. i. a. m. a. d. e. n. t. o. r. e. c. i. t. u. r. e. l. l. a. t. a. t. i. o. n. e. s. t. u. s. s. i. f. i. d. e. l. a. n. s. d. u. r. d. e. i. l. l. a. t. a. t. e. e. e. t. i. d. e. q. u. e. b. i. p. r. o. b. a. n. t. u. r. m. e. r. e. s. t. d. i. l. l. i. q. u. e. e. q. u. a. n. t. u. s. s. i. p. s. i. l. a. r. i. o. p. o. s. t. q. u. a. d. u. n. t. i. n. t. u. r. i. n. t. e. u. d. i. c. i. c. i. t. a. l. i. a. a. p. p. o. s. i. t. i. m. a. y. o. i. n. d. i. o. u. d. i. c. i. o. e. t. d. f. i. a. r. i. t. e. u. n. t. u. o. r. a. d. f. i. u. b. i. d. i. e. u. i. t. u. r. g. e. s. t. i. o. n. i. p. m. a. l. i. t. e. r. s. i. u. d. e. n. t. i. n. p. u. g. n. a. t. i. o. n. e. f. i. i. s. i. e. q. u. e. p. r. o. m. i. n. i. t. u. r. u. l. p. r. o. m. i. n. i. t. u. r. u. l. d. e. f. i. s. i. t. o. r. u. l. i. d. e. f. e. n. s. i. o. f. i. a. r. f. i. n. m. a. n. d. a. t. o. e. t. i. i. s. q. u. i. p. o. t. d. e. f. i. s. i. s. i. t. d. i. g. n. i. p. l. a. n. t. i. s. t. r. e. n. d. i. s. i. f. i. n. e. f. i. s. i. t. a. d. u. a. b. i. p. a. b. i. d. e. b. u. n. t. o. f. f. i. t. u. i. u. s. i. f. i. a. n. a. d. u. o. b. i. p. o. t. e. s. t. q. u. i. d. e. p. u. n. i. t. i. n. e. d. e. d. e. r. u. n. t. l. n. o. i. a. t. i. o. n. a. q. u. i. l. a. i. m. p. a. g. u. l. t. a. l. t. u. d. e. n. t. f. i. a. f. i. a. p. a. n. t. i. s. i. n. e. p. o. t. p. e. n. u. r. f. i. a. m. a. d. e. n. t. o. r. e. c. i. t. u. r. e. l. l. a. t. a. t. i. o. n. e. s. t. u. s. s. i. f. i. d. e. l. a. n. s. d. u. r. d. e. i. l. l. a. t. a. t. e. e. e. t. i. d. e. q. u. e. b. i. p. r. o. b. a. n. t. u. r. m. e. r. e. s. t. d. i. l. l. i. q. u. e. e. q. u. a. n. t. u. s. s. i. p. s. i. l. a. r. i. o. p. o. s. t. q. u. a. d. u. n. t. i. n. t. u. r. i. n. t. e. u. d. i. c. i. c. i. t. a. l. i. a. a. p. p. o. s. i. t. i. m. a. y. o. i. n. d. i. o. u. d. i. c. i. o. e. t. d. f. i. a. r. i. t. e. u. n. t. u. o. r. a. d. f. i. u. b. i. d. i. e. u. i. t. u. r. g. e. s. t. i. o. n. i. p. m. a. l. i. t. e. r. s. i. u. d. e. n. t. i. n. p. u. g. n. a. t. i. o. n. e. f. i. i. s. i. e. q. u. e. p. r. o. m. i. n. i. t. u. r. u. l. p. r. o. m. i. n. i. t. u. r. u. l. d. e. f. i. s. i. t. o. r. u. l. i. d. e. f. e. n. s. i. o. f. i. a. r. f. i. n. m. a. n. d. a. t. o. e. t. i. i. s. q. u. i. p. o. t. d. e. f. i. s. i. s. i. t. d. i. g. n. i. p. l. a. n. t. i. s. t. r. e. n. d. i. s. i. f. i. n. e. f. i. s. i. t. a. d. u. a. b. i. p. a. b. i. d. e. b. u. n. t. o. f. f. i. t. u. i. u. s. i. f. i. a. n. a. d. u. o. b. i. p. o. t. e. s. t. q. u. i. d. e. p. u. n. i. t. i. n. e. d. e. d. e. r. u. n. t. l. n. o. i. a. t. i. o. n. a. q. u. i. l. a. i. m. p. a. g. u. l. t. a. l. t. u. d. e. n. t. f. i. a. f. i. a. p. a. n. t. i. s. i. n. e. p. o. t. p. e. n. u. r. f. i. a. m. a. d. e. n. t. o. r. e. c. i. t. u. r. e. l. l. a. t. a. t. i. o. n. e. s. t. u. s. s. i. f. i. d. e. l. a. n. s. d. u. r. d. e. i. l. l. a. t. a. t. e. e. e. t. i. d. e. q. u. e. b. i. p. r. o. b. a. n. t. u. r. m. e. r. e. s. t. d. i. l. l. i. q. u. e. e. q. u. a. n. t. u. s. s. i. p. s. i. l. a. r. i. o. p. o. s. t. q. u. a. d. u. n. t. i. n. t. u. r. i. n. t. e. u. d. i. c. i. c. i. t. a. l. i. a. a. p. p. o. s. i. t. i. m. a. y. o. i. n. d. i. o. u. d. i. c. i. o. e. t. d. f. i. a. r. i. t. e. u. n. t. u. o. r. a. d.

